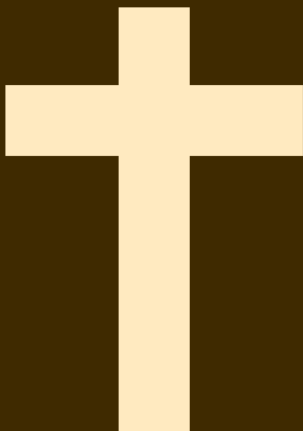

Didza' cub rucá'n
tsahui'

New Testament in Zapotec, Southern Rincon (MX:zsr:Zapotec,
Southern Rincon)

Didza' cub rucá'n tshui' **New Testament in Zapotec, Southern Rincon (MX:zsr:Zapotec, Southern Rincon)**

copyright © 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Southern Rincon

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Rincón Sur [zsr], Mexico

Copyright Information

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Southern Rincon

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
 7feac3cb-fa00-54f1-b2be-b4d6aa29755b

Contents

San Mateo	1
San Marcos	62
San Lucas	99
San Juan	163
Hechos	210
Romanos	269
1 Corintios	295
2 Corintios	319
Gálatas	334
Efesios	343
Filipenses	352
Colosenses	358
1 Tesalonicenses	364
2 Tesalonicenses	369
1 Timoteo	372
2 Timoteo	379
Tito	384
Filemón	387
Hebreos	389
Santiago	407
1 Pedro	414
2 Pedro	421
1 Juan	425
2 Juan	431
3 Juan	432
Judas	433
Apocalipsis	435

DIDZA' DXI'A BUZUJË' LU GUICH SAN MATEO

Yugu' xuz xna' gul gdöd queë' Jesús

¹ Ni uzuja' laquë' xuz xna' gul gdöd queë' Jesucristo, naquë' zxi'n xsoë' David, lenca' zxi'n xsoë' Abraham.

² Abraham guquë' xuzë' Isaac.

Isaac guquë' xuzë' Jacob.

Jacob guquë' xuzquë' Judá len yugu' bönni' böchë'ë.

³ Judá guquë' xuzquë' Fares len Zara, ati' Tamar gucnu xna'quë'.

Fares guquë' xuzë' Esrom.

Esrom guquë' xuzë' Aram.

⁴ Aram guquë' xuzë' Aminadab.

Aminadab guquë' xuzë' Naasón.

Naasón guquë' xuzë' Salmón.

⁵ Salmón guquë' xuzë' Booz, ati' Rahab gucnu xnë'ë.

Booz guquë' xuzë' Obed.

Rut gucnu xnë'ë Obed na'.

Obed guquë' xuzë' Isai.

⁶ Isai guquë' xuzë' David.

David na' gna bé'inë' bunách Israel, ati' butság ná'lenë'-nu ngul na' gucnu zi'al ngul queë' Urías, ati' David len ngul ni glaquë' xuz xnë'ë Salomón.

⁷ Salomón guquë' xuzë' Roboam.

Roboam guquë' xuzë' Abías.

Abías guquë' xuzë' Asa.

⁸ Asa guquë' xuzë' Josafat.

Josafat guquë' xuzë' Joram.

Joram guquë' xuzë' Uzías.

⁹ Uzías guquë' xuzë' Jotam.

Jotam guquë' xuzë' Acaz.

Acaz guquë' xuzë' Ezequías.

¹⁰ Ezequías guquë' xuzë' Manasés.

Manasés guquë' xuzë' Amón.

Amón guquë' xuzë' Josías.

¹¹ Josías guquë' xuzquë' Jeconías len yugu' bönni' böchë'ë.

Yugu' bönni' ni gulacu'ë dza ni' cati' yugu' bönni' Babilonia gulachë'ë bunách Israel nadzungac lu xyuquë'.

¹² Jeconías guquë' xuzë' Salatiel.

Salatiel guquë' xuzë' Zorobabel.

¹³ Zorobabel guquë' xuzë' Abiud.

Abiud guquë' xuzë' Eliaquim.

Eliaquim guquë' xuzë' Azor.

¹⁴ Azor guquë' xuzë' Sadoc.

Sadoc guquë' xuzë' Aquim.

Aquim guquë' xuzë' Eliud.

¹⁵ Eliud guquë' xuzë' Eleazar.

Eleazar guquë' xuzë' Matán.

Matán guquë' xuzë' Jacob.

¹⁶ Jacob guquë' xuzë' José.

José ni guquë' bönni' queënu María, ati' María na' gucnu xnë'ë Jesús, lë' ca' Cristo, Nu na' tun löz bunách judío guidë' duná bé'inë' lequë'.

¹⁷ Cni nac, glac chidá' cö' di'a dza ga gzu lau zoë' Abraham ga bdxintë zoë' David, ati' glac ca' yechidá' cö' di'a dza ga gzu lau zoë' David ga bdxintë dza yugu' bönni' Babilonia gulachë'ë bunách Israel nádzungac, ati' glac ca' yechidá' cö' di'a dza ga gzu lau dza ni' gulachë'ë lequë' ga bdxintë dza guljë' Cristo.

Yugu' le guc cati' guljë' Jesucristo

¹⁸ Cni guc cati' guljë' Jesucristo. Cati' ni' chnazí' lu na'bi' María, xnë'ë Jesucristo utság ná'lenbi' José, len zí'atël cati' zi'a utság ná'lenë'-bi', gyu'ubi' lë'bi' María na' tubi' bi'idau'. Guc cni ni'a qui yöl-la' huac queë' Dios Bó' La'y.

¹⁹ Naquë' bönni' tshui' José na', bönni' queëbi' María, san cutu gu'nnë' uquíë'-bi' laugac bunách. Gu'nnë' ulá'alenë'-bi' bagachi'z.

²⁰ Tsal ni' rza' ladxë'ë José ca na' gunë', bulu' lahuë' gbaz la'y queë' Xanru' lahuë' José lu yël bëhcál, len rë' lë':

—José, xzi'n xsoë' David. Cutu gádxinu' si'u-bi' María, gacbi' ngul quiu', le yu'ubi' lë'bi' bi'i bönni'dau' na' ral-la' galjbi' ni'a qui yöl-la' huac queë' Dios Bó' La'y.

²¹ Galjbi' queëbi' tubi' bi'i bönni'dau', ati' gu'gu labi' Jesús, le uslabi' bunách queëbi' lu dul-la' nabága'gac.

²² Cni guc yúgu'të lë ni quië butság lë na' gnë' Xanru' lu ru'ë bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

²³ Gul-yutsca', tu ngul ra'bandau', tsu'ubi' lë'bi' bi'idau', ati' galjbi' tubi' bi'i bönni'dau',

Ati' lu'ë labi' Emanuel.

Emanuel nac tu didza' hebreo le rna: “Len rë'u Dios.”

²⁴ Cati' bubanë' José lu yël bëhcál, benë' ca na' gudxë' lë' gbaz la'y queë' Xanru', ati' gzxí'ë-bi' María na', gucbi' ngul queë'.

²⁵ Cutu gzóalenë'-bi' cati' bdxinr dza chguljbi' queëbi' bi'i bönni'dau', bi'i zi'al queëbi', ati' glu'ë labi' Jesús.

2

Duyuquë'-bi' bi'idau' Jesús bönni' ta'yejni'i

¹ Cati' guljbi' Jesús yödZ Belén, luyú Judea, rna bë'ë luyú ni' Herodes, ati' guladxinë' Jerusalén bönni' ta'yejni'i, narujquë' tu yödZ dë zaca' ga rlen gbidz.

² Gulanabë' bönni' ni, ta'në':

—¿Gazz zoabi' bi'idau' na' ral-la' gna bé'ibi' bunách judío, bi'idau' na' zi'a guljbi'? Cati' ni' zoatu' ga rlen gbidz blé'itu'-ba' bölj yení' nac bë' chguljbi', ati' za'tu' ni quië tsej ládxi'tu'-bi'.

³ Cati' gúquibe'inë' lë ni Herodes, bönni' rna bë'ë, grö'tsquë' baguí'i, len lëzca' cni gulabó' baguí'i yúgu'të bunách nacuá' Jerusalén.

⁴ Ni'r bulidzë' yúgu'të bxuz uná bë', len bönni' gdau' tu'sëdi, Herodes na', ati' gnabnë' lequë' gazz ral-la' galjë' Cristo, bönni' na' tunë' löz bönni' judío glë'ë gna bé'inë' lequë'.

⁵ Të' lë':

—Lu yödZ Belén luyú Judea. Cni nac le buzujë' lu yöich bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios le rna cni:

⁶ Cutu nacr cuidi' lahuë' Dios yödZ Belén luyú Judá, Ca yödZ gap nacuá' nup ta'ná bë' luyú ni,

Le grujè' yödZ Belén bönni' gaquè' blau,
Bönni' na' gun chi'è bunách Israel quia'.

⁷ Ni'r bulidzè' bagachi'z bönni' ta'yejni'i na' Herodes, len gnabnè' lequè' quiè gnöznè' dxi'a gáca'xtè chguc buluí' lahui lauquè' bölj na' gualalé'inè'.

⁸ Ni'r bsölè'è lequè' tsjaquè' Belén. Rè' lequè':

—Gul-tséaj ni', len gul-tsajnáB dxi'a nacx nac queëbi' bi'idau' na'. Cati' chbdzölili'-bi', dudixjò'li' neda', quiè tsija' ca' neda', tsej ladx'a-bi'.

⁹ Gdöd gulayönnè' didza' bè'è Herodes na', zjaquè' bönni' ta'yejni'i na', ati' nanörba' lauquè' bölj na' gualalé'inè' cati' ni' nacu'è ladzquè' ga bdxintè yajsóa ga na' dèbi' bi'idau' na'.

¹⁰ Cati' gualalé'inè' bölj na', guludzjtsquinè'.

¹¹ Cati' gulayaziè' yu'u, gualalé'inè'-bi' bi'i bönni'dau' na', zóalenbi'-nu María, xna'bi'. Ni'r guluzzechu zxibquè' laubi', len gulayj ládxi'què'-bi'. Gdöd na' gulasaljè' yugu' gui'ndau' quequè' len gulunödZjè' queëbi' oro, len yal, len nördau' rla' zxiX qui yag mirra.

¹² Le chbuzéjni'nè' lequè' Dios lu yèl bëhcál cui tshuöjquè' ga zoè' Herodes na', qui lè ni na' yhuöjquè' ladzquè' nöZ yubl.

Ta'zxundjè' José len María, ta'ch'è'-bi' Jesús luyú Egipto

¹³ Gdöd guluzé'è ni' bönni' ta'yejni'i na', ni'r buluí' lahuè' tuè' gbaz la'y queè' Xanru' ga na' dè' José lu yèl bëhcál, len rè' lè':

—Gyas. Bchè'-bi' bi'idau' ni lenca' xna'bi', ati' bzxundj ni. Gyeaj luyú Egipto, ati' uga'nu' ni' cati' gyèpra' li' neda' yetú. Cni gunu' le uguiljè'-bi' bi'idau' ni Herodes quiè gdöddè'-bi'.

¹⁴ Ni'r gyasè' José, len ni' nac chdzò'l, bch'è'-bi' bi'idau' na' lenca' xna'bi', ati' yjaquè' luyú Egipto.

¹⁵ Guluga'nè' ni' cati' gutrè' Herodes. Cni guc quiè butság lè na' gnè' Xanru' Dios lu ru'è bönni' bè'è didza' uláz queè', gnè': "Ga nac luyú Egipto bulidza' Zxi'na'."

Rsölè'è Herodes bönni' ludöcdè'-bi' bi'idau' huè'n nacua'bi' Belén

¹⁶ Cati' gúquibe'inè' Herodes cutu glunè' ca rnè' bönni' ta'yejni'i, gleynè' Herodes na', ati' gna bé'inè' bönni' tsjaquè' ludöcdè'-bi' yúgu'tèbi' bi'i bönni'dau' nacua'bi' Belén len gdu zbi'il ga dè Belén na', bi'idau' chyu'uchi' chop iz len bi'idau' nahuè'nrcbi'. Cni benè' ca busaquè' queè' Herodes na', tsa chguc dza buluí' lahui bölj, dza na' guluzéjni'nè' lè' bönni' ta'yejni'i na'.

¹⁷ Cni guc, butság lè na' gnè' Jeremías, bönni' bè'è didza' uláz queè' Dios, gnè':

¹⁸ Lu yödZ Ramá ryön chi'igac
Nup ta'bödx len nup ta'bödxya'a.

Raquel rbödxnu ni'a quegac zxi'nnu,
Cutu gac nu hui' zxon lènu, le chnatchi'.

¹⁹ Gdöd gutiè' Herodes na', ni'r buluí' lahuè' gbaz la'y na' queè' Xanru' lahuè' José lu yèl bëhcál ga ni' zoè' luyú Egipto, len rè' lè':

²⁰ —Gyas. Bchè'-bi' bi'i bönni'dau' ni lenca' xna'bi', ati' böaj luyú Israel, le chglatiè' bönni' ni' glè'nnè' ludöddè'-bi' bi'i bönni'dau' ni.

²¹ Ni'r gyasè' José, ati' bch'è'-bi' bi'i bönni'dau' na' lenca' xna'bi', ati' yhuöjquè' luyú Israel.

²² Cati' gúquibe'inè' José rna bè'è Arquelao luyú Judea le chgutiè' Herodes, xuzè' Arquelao, qui lè ni na' gúdxinè' José huöjè' ni'. Cati' buzéjni'nè' lè' Dios lu yèl bëhcál, gyijè' luyú Galilea.

²³ Cati' bdxinë' ni', yajsóè' yödZ Nazaret. Cni guc quiè butság lè na' gulanè' bönni' glu'è didza' uláz queè' Dios ca ral-la' gac queè' Jesús, si' Lè', Bönni' Nazaret.

3

Runè' lban lu latj ca'z Juan, bönni' ruquilè' bunách nis

¹ Yugu' lu dza ni' buluí' lahuè' Juan, bönni' na' buquilè' bunách nis, runè' lban lu latj ca'z luyú Judea.

² Juan na' rnè':

—Gul-bí'i ládxi'li', le chzoa gdxin dza duná bè' luyú ni Nu na' zoa yehua' yubá.

³ Ca nac queè' Juan na', buzujè' lu guich Isafás, bönni' bè'è didza' uláz queè' Dios, le rna cni:

Ryön chi'è bönni' rulidzè' lu latj ca'z, rnè':

Gul-pá' nöz gdxin queè'li' Xanru',

Gul-bíj li yugu' nöz las tödè'.

⁴ Nacuè' zxè' Juan lari' náquini lítsa'ba' böa', ati' núgu'è lè'è pan guid. Rahuè'-ba' böchi'zú len ri'jè' bdxindau' qui bözdau'.

⁵ Guladxinë' ga zoè' Juan yugu' bönni' Jerusalén len bunách narujgac gdu luyú Judea, len gdu zbi'il ga dè yegu Jordán.

⁶ Cati' gulaxóalèpè' dul-la' nabága'què', Juan na' buquilè' lequè' nis lu yegu Jordán na'.

⁷ Cati' blé'inè' Juan ta'dxinè' ga zoè' zian bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' saduceo quiè la'dilé' nis, ré' lequè':

—Lbi'ili', di'a dza quecha' bël snia'. ¿Nuzxa buzejni'i lbi'ili' gzxundjli' yöl-la' rusyúdx na' zi'a gac quegac bunách?

⁸ Gul-gún le gac bè' chbubí'i ládxi'li'.

⁹ Cutu cuequi icjli', cugnali' nacli' tsahui' le nacli' zxi'n xsoè' Abraham, le répa' lbi'ili', huac gunè' Dios ga luhuóac zxi'n xsoè' Abraham guiöj nacua' ni.

¹⁰ Chzoa rböz guia huag gchugu yag le rului' ca gac queè'li'. Yúgu'tè yag cuta'bía le nac dxi'a, grúgugac ati' la'gu'què' leygac lu gui'.

¹¹ Le nactè neda' ruquila' lbi'ili' nis lu nis, nul-li' chbubí'i ládxi'li', san bönni' na' ral-la' guidè' cati' töd quia' neda', lè' gunè' le rului'z yöl-la' rdil nis ni, uchiziè' lbi'ili' Dios Bö' La'y len gui' queè'. Bönni' ni náctèrè' blau ca neda', ati' neda' cutu naca' lsaca' gleycja' lölè' nudé'è.

¹² Zönè' lu në'è bcö' queè', le ulubnè' ga rdxí'a xzoa' xtil queè'. Uzi'è xzoa' xtil queè' lu yu'u ga ni' gun chi'è lei, san uzégui'è bēb qui lu gui', ati' gui' na' cutu ca' ul.

Rdilè' nis Jesús

¹³ Ni'r buzé'è Jesús luyú Galilea, len bdxinë' ra' yegu Jordán ga na' zoè' Juan, quiè gdilè' nis lu në'è Juan na'.

¹⁴ Juan buzaguè'è xnözè', ré' Jesús:

—Neda' ral-la' gdila' nis lu na'u Li'. ¿Ati' Li' za'tsu' quia'?

¹⁵ Bubi'è didza' Jesús, ré' lè':

—Benn latj na'a, le cni ral-la' gunru' gdtè le nac tsahui'.

Ni'r bè'è Lè' latj Juan.

¹⁶ Cati' chnadilè' Jesús nis, la' burujtè' lu nis. Ni'r gyalj luzxbá lahuè' Jesús, ati' blé'inè' ruhuötjè' Dios Bö' La'y, bdxinë' ga na' zoè' Jesús, rnè'è ca rna'ba' budöda'.

¹⁷ Ni'r byön chi'i nu rui' didza' yehua' yubá, rna:

—Bönni' ni naquë' Zxi'na'. Nadxi'ida' Lë' len rdzag ladxa'a Lë'.

4

Rë'ni Satanás tu' xöhui' ugáp Jesús dul-la'

¹ Ni'r la' bchë'të' Jesús lu latj ca'z Dios Bö' La'y quië gata' latj si' bë' Lë' Satanás tu' xöhui'.

² Gdu choa' dza choa' yël cutu bi gdahuë' Jesús, ati' gdödr ni' rdunë'.

³ Ni'r bdxin ga zoë' Jesús tu' xöhui', nu na' rugáp bunách dul-la', len rë Jesús: —Chqui' nacu' gdu Zxi'në' Dios, gna na'a luhuöác yöt xtil guiöj nacuá' ni.

⁴ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lei:

—Nayúj lu guich la'y, rna: “Clëgz yöt xtil nabánigac bunách, san lëzca' yúgu'të didza' ru'ë Dios nabánigac bunách.”

⁵ Ni'r bchë' Jesús tu' xöhui' yöd'z la'y Jerusalén, ati' ni' budxía Lë' ga nac xtsa' cju'u gdau'.

⁶ Ni'r rë Lë' tu' xöhui', rna:

—Chqui' nacu' Li' gdu Zxi'në' Dios, busladzu' cuinu' ni, le nayúj lu guich la'y, rna:

Dios gsölë'ë gbaz la'y queë' lun chi'ë Li',

Ati' luchisé' Li' lu na'quë',

Cui tsajchegu'u guiöj, cui gunu' zi' ni'u.

⁷ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lei:

—Yetú ca' nayúj lu guich la'y, le rë bunách, rna: “Cutu si' bë'u Xanu' Dios.”

⁸ Ni'r bchë' Jesús tu' xöhui' ga nac tu lu gui'a sib, ati' ni' buluf'i Lë' yúgu'të yöd'z nacuá' yöd'zlyú ni len yúgu'të yöl-la' tsahui' quegac.

⁹ Ni'r rë Lë':

—Yúgu'të lë ni udöda' lu na'u chqui' uzechu zxibu' lahua' gunu' neda' zxön.

¹⁰ Jesús rë' lei:

—Böaj quiu' li', Satanás tu' xöhui', le nayúj lu guich la'y le rë netu', rna: “Xanu' Dios tsej ladxu'u, len tuzë' Lë' gunu' xchinë'.”

¹¹ Ni'r buzá' ga na' zoë' Jesús Satanás tu' xöhui', ati' guladxinë' ga zoë' gbaz la'y queë' Dios len gláclenë' Lë', gulagu'ë le gdahuë'.

Rzu lahuë' Jesús runë' lban luyú Galilea

¹² Cati' byönnë' Jesús nadzunë' Juan lidx guia, gijyë' luyú Galilea.

¹³ Buzë'ë yöd'z Nazaret, ati' jaysóë' yöd'z Capernaum ga nac ra' nis zxön, lu bza' quegac bunách Zabelón len bunách Neftalí.

¹⁴ Cni guc, butság lë na' gnë' Isaías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

¹⁵ Luyú Zabelón len luyú Neftalí,

La' nöz ra' nis zxön yetslá'a yegu Jordán zaca' ga rlen gbidz.

Luyú Galilea, ga nacuá' bunách cunacgac judío.

¹⁶ Bunách chul nit ni' gulale'i yení,

Ati' bönni' ni' nacquë' ca nup chnatgac, blen quequë' yení'.

¹⁷ Cati' ni'r gzu lahuë' Jesús runë' lban, rë' bunách ni':

—Gul-bí'i ládxi'li', le chzoa gdxin dza duná bë' luyú ni Nu na' zoa yehua' yubá.

Jesús rulidzë' tapë' bönni' uzön böi tsajta'quë' Lë'

¹⁸ Cati' gdë' Jesús ra' nis zxön qui Galilea, ni' blé'inë' chopë' bönni'. Tuë' lë' Simón, len zoa yetú lë' Pedro, ati' dzaguë' lë' Andrés, bönni' böchë'ë. Chopë' ni ta'chiljë' yöxj böi quequë' lu nis zxön na' le nacquë' uzön böi.

19 Jesús rë' lequë':

—Gul-dutá' neda', ati' guna' ga gchë'li' quia' bunách, gunli' ca runli' rzönlí'-ba' bôl.

20 La' guluca'ntë' yugu' yöxj bôl quequë' chopë' ni, zjáclenë' Jesús.

21 Cati' gdödë' yelati' ni'l Jesús, blé'inë' yechopë' bönni'. Tuë' lë' Jacobo, ati' dzagüë' lë' Juan, bönni' böchë'ë. Nacquë' zxi'në' Zebedeo. Nacu'ë lë'i bárcodau' dzagquë' Zebedeo, xuzquë', len tu'únë' yöxj bôl quequë'. Ni'r Jesús bulidzë' chopë' ni tsajta'quë' Lë'.

22 La' guluca'ntë' bárcodau' na' lenca' xuzquë', zjáclenë' Jesús.

Jesús rusëdnë' bunách zian

23 Gdë' Jesús gdu luyú Galilea, rusëdnë' bunách gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío. Ni' benë' lban qui didza' dxi'a ca zi'a duná bë'ë luyú ni Dios, len bunë' yúgu'të nup te'i tsca nac guidzhuë' quequë'.

24 Gzë didza' qui yöl-la' huac queë' Jesús, ati' gulayöni bunách gdu luyú Siria, ati' djua'gac ga zoë' Jesús yúgu'të bönni' té'inë' zian guidzhuë' quequë', len ta'zaca' ta'gui'ë. Djua'quë' ca' ni' bönni' yu'ugac lequë' bö' xöhui', len bönni' té'inë' huë' xjuti', len bönni' nacu'nquë' bin ni'a na'quë', ati' Jesús bunë' yúgu'të bönni' na'.

25 Rjaclen Jesús bunách zian narujgac luyú Galilea, len yugu' yödZ Decápolis, len yödZ Jerusalén, lenca' luyú Judea, len yugu' yödZ nacua' yetslál' yegu Jordán zaca' ga rlen gbidz.

5

Lban benë' Jesús ga nac lu guí'adau'

1 Cati' blé'inë' Jesús za'clen Lë' bunách zian, ni'r grenë' tu lu guí'adau' ga nac xtsa', ati' lu gui'a ni' grö'ë. Ni'r guludubë' ga zoë' Jesús bönni' usëd queë'.

2 Gzu lahuë' rusëdnë' lequë', rnë':

3 —Bica' ba bönni' táquibe'inë' ta'yadzjnë' le naqui queë' Dios, le nadél-li'quë' latj ga rna bë' Nu na' zoa yehua' yubá.

4 'Bica' ba bönni' tu'hui'ni ládxi'quë' le nabága'quë' dul-la', le hui' zxönë' lequë' Dioscz.

5 'Bica' ba bönni' nacquë' nöxj ladxí' lahuë' Dios, le gata' quequë' luyú ni.

6 'Bica' ba bönni' ta'zë ládxi'quë' le nac tsahui' lahuë' Dios, rac quequë' ca rac quegac nup ta'dún len ta'bídX nis, le gunë' Dios ga luzi'ë xbey lë na' ta'zë ládxi'quë'.

7 'Bica' ba bönni' tu'huechi' ládxi'quë' lza'quë', le huechi' ladxë'ë lequë' Dios.

8 'Bica' ba bönni' nac dxi'a icj ládxi'dau'quë', cutu bi nabága'quë', le la'lé'inë' Dios.

9 'Bica' ba bönni' ta'bequi dxië' didza' bizxj, le la'zí' laquë' zxi'në' Dios.

10 'Bica' ba bönni' ta'zaca' ta'gui'ë yugu' le ta'bía ládxi'gac lequë' bunách cati' tunë' le nac tsahui', le dë quequë' latj ga rna bë' Nu na' zoa yehua' yubá.

11 'Bica' ba lbi'ili' cati' tu'lídZ lbi'ili' zi' bunách, len ta'bía ládxi'gac lbi'ili', ati' lu yöl-la' rzi' yë' ta'në queëli' le xöhui' le da'li' neda'.

12 Gul-dziji len gul-dzág ládxi'li', le uzí'tscali' xbey ni' yehua' yubá. Ca rac queëli', guc quequë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios len gulacu'ë zi'atël ca lbi'ili', le gulábía ládxi'gac ca' lequë' bunách.

Bunách queë' Cristo lac ca zödi' len ca yení'

13 Gnë' ca' Jesús:

—Lbi'ili' nacli' ca zödi' luyú ni, san chqui' nit yöl-la' sna' qui zödi' na', cutu gac gunru' ga huöac sna'. Cutur bi nac lsaca', san chnac tú le chu'nru', ati' lulíb lei bunách.

14 Lbi'ili' nacli' ca yení' yödzlyú ni quië ului'li' lahui le nac queë' Dios. Gacli' ca tu yödz dë tu lu gui'a, cutu gac ggachi' yödz na'.

15 Cati' ruqué'l-la'ru' gui', cutu rgu'ru' lei xzan gui'n, san ga lna' ruzoaru' lei quië uzení' yúgu'të nup nacuá' lu yu'u.

16 Ca na' run yení', ral-la' gunli' ca' lbi'ili', güi'li' latj gac bë' le nacli' laugac yúgu'të bunách, quië cati' la'le'i le nac dxi'a runli', la'gú'u-në' yöl-la' ba Xuzli' Dios zoë' yehua' yubá.

Rusëdnë' Jesús qui le gna bë'ë Dios lu në'ë Moisés

17 Gnë' ca' Jesús:

—Cutu gáquili' bida' dusnitia' yugu' le gna bë'ë Moisés o zxba na' gulusëdnë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios. Bida', clëg quië usnitia' yugu' lë ni, san quië ulu'a lahui gdu le rusëdi lë na'.

18 Le nactë rëpa' lbi'ili'. Tsal ni nacuá' luzxbá len yödzlyú ni, cutu töd ca'z nitú dídza'dau', len nitú le rna bë' zxba na', cati' gacr yúgu'të le ral-la' gac.

19 Qui lë ni na', nütí'tëz bönni' quítsjë' tu zxba cuídi'dau'z zoa lu zxba na', len usëdnë' bunách lun cni, bönni' ni gáctërë' cuídi'dau'z ca yúgu'të nup la'cuá' ga rna bë' Nu na' zoa yehua' yubá, san nütí'tëz bönni' gunë' ca rna bë' zxba na' len usëdnë' bunách lun ca' cni, bönni' ni gáctërë' blau ga rna bë' Nu na' zoa yehua' yubá.

20 Rëpa' ca' lbi'ili': "Chqui' cugunli' le nactër dxi'a ca le tunë' bönni' gdau' usëdi, lenca' ca tunë' bönni' gdau' fariseo, cutu ca' tsazli' ga ni' rna bë'ë Dios yehua' yubá."

Rusëdnë' Jesús ca nac qui nu rley lzë'i

21 Gnë' ca' Jesús:

—Chbyönili' ca glë' xuz xtau'li' bönni' guta' lu na'quë', gulanë': "Cutu gdödili' bunách. Nu bönni' gdödë' bunách, nabaguë'ë zxguia' huadxiné' ga cuequi xbeynë' lë' Dios."

22 Na'a, neda' rëpa' lbi'ili': Nu bönni' rleyne' böchi' lzë'ë, nabaguë'ë zxguia' huadxiné' ga cuequi xbeynë' lë' Dios. Lëzca' cni, nu bönni' gnë'zi'ë queë' böchi' lzë'ë nabaguë'ë zxguia' la'bequi xbeynë' lë' bönni' blau ta'bequi xbey, ati' nu bönni' guië' lzë'ë: "Böa' cunözi", nabaguë'ë zxguia' bönni' na' tsijë' lu gui' gabíl.

23 Cni nac, chqui' chzoa cu'u lu bcugu la'y tu le unödzu', ati' ni' tsajneynu' zoa bizx quië rleyne' li' böchi' lza'u,

24 bca'n lu bcugu ni' lë na' unödzu', len böaj lidxu'. Zi'al yajcá'n tsahui' le benu' queë' böchi' lza'u, ati' ni'r gda unödzu' lë na' nu'u.

25 Chqui' zoa nu bönni' rnabnë' li' bi quizzju' len gchë'ë li' ga cuequi xbeynë' li' bönni', budzagtë dxi'a bönni' na' tsal ni' yú'ulenu' lë' nöz, cui udödë' li' lahuë' bönni' rbequi xbey, ati' bönni' ni udödë' li' lu në'ë bönni' ruseyjë' lidx guia, ati' lë' cu'ë li' lidx guia na'.

26 Le nactë rëpa' li', cutu ca' uruju' ni' cati' gdxinr dza quizzju' ga buitë le ral-lu'u.

Rusëdnë' Jesús ca nac qui nu rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'

27 Gnë' ca' Jesús:

—Chbyönili' ca na' gulanë': "Cutu gunu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'."

28 Na'a, neda' rëpa' lbi'ili': Núti'tëz bönni' ruyüé' ngul len yöl-la' rzë ladxi' le cunác, chbené' dul-la' len lënu lu icj lãdxi'dau'hué'.

29 'Qui lë ni na', chqui' gun ga gunu' dul-la' yöj lau' yubél, gleaj lei len gru'n lei. Dxi'ar gac quiu' unitiu' tu yöj lau', len clëg gduteo' tsiju' lu gui' gabíl.

30 Chqui' gun ga gunu' dul-la' na'u yubél, bchugu lei, len gru'n lei. Dxi'ar gac quiu' unitiu' tu na'u, len clëg gduteo' tsiju' lu gui' gabíl.

Rusëdnë' Jesús ca nac qui nu bönni' rulá'alenë' ngul queë'

31 Gnë' ca' Jesús:

—Lëzca' gulanë': “Núti'tëz bönni' rusanë'-nu ngul queë', ral-la' unödzejë' queënu guich le rna rulá'alenë'-nu.”

32 Na'a, neda' rëpa' lbi'ili', chqui' zoë' bönni' rusanë'-nu ngul queë', len cutu zoa le cunác runnu, gunë' bönni' na' ga gunnu dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na' chqui' utság ná'lennu bönni' yubl, ati' bönni' na' si'ë-nu ngul na', lëzca' gunë' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

Rusëdnë' Jesús ca nac qui nu rney Dios

33 Gnë' ca' Jesús:

—Lëzca' byönili' ca glë' xuz xtau'li' bönni' guta' lu na'quë', gulanë': “Cutu si' yë'u cati' rneynu' Dios, ati' ral-la' gunu' lahuë' Xanru' Dios gdu'të lë na' rneynu' Lë'.”

34 Na'a, neda' rëpa' lbi'ili', cutu ca' gun tsutsu xtídza'li'. Cutu gun tsutsu xtídza'li' gneyli' yehua' yubá, le nac ga rō'ë rna bē'ë Dios.

35 Cutu gun tsutsu xtídza'li' gneyli' luyú ni, le nac luyú ni ca xlibi ni'ë Dios, len cutu gneyli' Jerusalén, le nac ladzë' Bönni' náctërë' blau rna bē'ë.

36 Cutu gun tsutsu xtídzu'u gneynu' icju', le cutu gac gunu' ga huöac chguich o gasj nitú guitsa' icju'.

37 Ral-la' gnazli': “ja”, o gnazli': “cutu”, le nac qui tu' xöhui' le nadöd bē' ca nac didza' ni.

Rusëdnë' Jesús ca nac qui nu ruzi' la lzë'i

38 Gnë' ca' Jesús:

—Chbyönili' ca nac le gna bē'ë Moisés, gnë': “Nu bi run qui yöj lau lzë'i, ubí'i ca' qui, lenca' nu bi run qui layi' lzë'i, ubí'i ca' qui.”

39 Na'a, neda' rëpa' lbi'ili': Cutu tá'baga'li' nu gua' dö' queëli', ati' chqui' nu capa' xagu' yubél, bē' latj capa' ca' yetú xagu' yögl.

40 Chqui' zoa nu gun ga cuequi xbeynë' li' bönni' len cua zxau', bē' ca' qui lari' rxoa cudzu'u.

41 Chqui' zoa nu gun bayúdx gu'u yua' qui gatsj hora, gyeajlen nu na' gdu tu hora.

42 Nu bi gnabi li', bnödzej qui, len nu bi guë'ni gunnu' qui tu chi'i, cutu tá'bagu'u lë na' gnabi li'.

Rusëdnë' Jesús ca ral-la' gdx'i'iru' nup cuta'le'i rë'u dxi'a

43 Gnë' ca' Jesús:

—Lëzca' cni byönili' lë na' gulanë': “Ral-la' gdx'i'inu' nu nadxí'i li', len udi'inu' nu curle'i li' dxi'a.”

44 Na'a, neda' rëpa' lbi'ili', gul-dxi'i nup cuta'le'i lbi'ili' dxi'a. Gul-náb-në' Dios gáclenë' nup tu'lidz lbi'ili' zi'. Gul-gún le nac dxi'a quegac nup tu'dí'i lbi'ili', len gul-lidzë' Dios gnábili'-në' gunë' ga gac dxi'a quegac nup ta'në queëli' len tua' dö' queëli'.

⁴⁵ Chqui' gunli' cni, gacli' gdu zxi'nè' Xuzru' Dios, zoè' yehua' yubá, le runè' Lè' ga ruzenì' gbidz queè' ga nacué' bunách tua'dò', lenca' ga nacué' bunách tsahui'. Rsòlè'è tu nis guiöj quegac bunách tsahui', lenca' quegac bunách cunacgac tsahui'.

⁴⁶ Chqui' nadxi'izli' bönni' nadxi'icné' lbi'ili', çnuzxa caz cu'u lbi'ili' yöl-la' ba? Lèzca' cni tunè' bönni' cunacgac tsahui' na', bönni' tu'quixzjè' uláz qui yöd zì'tu', nadxi'icné' lza'què'.

⁴⁷ Chqui' rugapli' Dios tuzè' böchi' lza'li', çbizxa caz runli' le nactèr dxi'a? Lèzca' cni tunè' bönni' cunúnbè'gac Dios.

⁴⁸ San lbi'ili', gul-gác gdu dxi'a, ca na' naquè' Xuzru' Dios, zoè' yehua' yubá, naquè' gdu dxi'a.

6

Rusèdnè' Jesús ca ral-la' gáclenru' bunách

¹ Gnè' ca' Jesús:

—Gul-güi' ládxi'li' gac gdu ca rej ládxi'li'-nè' Dios, cugunzli' lè ni laugac bunách quiè la'le'i ca na' runli'. Chqui' runli' cni, cutu bi gunnè' queèli' Xuzru' Dios zoè' yehua' yubá.

² Cati' bi unödzu' qui nu bi ryadzj, cutu gunu' ga gla' lahui lè na' runu' ca tunè' bönni' tu'luí'z tsahui' cuinquè' ga nac lu yu'u ga tu'dubè' tu'sèdè' queè' Dios bönni' judío, lenca' ga nac lu yè'y. Cni tunè' quiè la'gú'u lequè' yöl-la' ba bunách. Le nactè rëpa' lbi'ili', ca'z nac yöl-la' ba gata' quequè'.

³ San li', cati' bi unödzu' qui nu bi ryadzj, cutu ca' gu'u latj gnözi nitú bunách.

⁴ Na'a, lè na' unödzu', bagachi'z ral-la' unödzu', ati' Xuzru' Dios, Nu rle'i ca na' runu' bagachi'z, Lè' ubi'è quiu'.

Rusèdnè' Jesús ca ral-la' ulidzru'-nè' Dios

⁵ Gnè' ca' Jesús:

—Cati' ulidzli'-nè' Dios, cutu gunli' ca tunè' bönni' tu'luí'z tsahui' cuinquè', le ta'dzág ládxi'què' ta'zuinè' tu'lidzè' Dios gap nac lu yu'u ga tu'dubè' tu'sèdè' queè' Dios bönni' judío, len gap nac lu yè'y quiè la'le'i lequè' bunách. Le nactè rëpa' lbi'ili', ca'z nac yöl-la' ba gata' quequè'.

⁶ San lbi'ili', cati' ulidzli'-nè' Dios gul-tsáz lidxli' len gul-séyj yu'u. Gul-lidzè' Dios gnábili'-nè' Xuzru' Dios, zóalenè' lbi'ili' ga na' zoali' queèzli', ati' Xuzru' Dios, Nu rle'i ca runli' bagachi'z, Lè' ubi'è queèli'.

⁷ 'Cati' ulidzli'-nè' Dios cutu gunli' la' yè'y la' leyz ca na' tunè' bönni' cunúnbè'què' Dios, le táquinè' huayönnè' lequè' Dios le tu'lidzè' la' yè'y la' leyz.

⁸ Cutu gunli' ca na' tunè' lequè'. Xuzru' Dios, zí'atèl cati' zi'a gnabli', chnözcnè' yugu' le ryadzj queèli'.

⁹ Qui lè ni na', ral-la' ulidzli'-nè' Dios gnali' cni:

Xuz netu', zu' yehua' yubá,
Gac zXön lau'.

¹⁰ Gda gna bè'u luyú ni.

Ben ga gac luyú ni ca rdzag ladxu'u Li' ca rac ni' yehua' yubá.

¹¹ Benn le gágutu' na'a dza.

¹² Bnit lau netu' le cunác bentu' lau' Li'

Ca runtu' netu', runit lautu' ca' nup bi tun queètu'.

¹³ Cutu gu'u latj si' bè' netu' tu' xöhui',

San buslá netu' lu na' nu rua' dö,
 Le naqui quiu' ga rna bē'u, len yöl-la' uná bē', len yöl-la' ba.
 Cni rē'nitu' gactecz. Ca' gac.

¹⁴ Chqui' unít lauli' lza'li', nup tua' dö' queëli', unít lahuë' ca' lbi'ili' Xuzru'
 Dios, zoë' yehua' yubá.

¹⁵ Chqui' cutu unít lauli' lza'li', cutu unít lahuë' lbi'ili' Xuzru' Dios ca nac
 dul-la' runli'.

Rusëdnë' Jesús ca ral-la' gunru' gubás

¹⁶ Gnë' ca' Jesús:

—Cati' gunli' gubás, cutu gunli' bayechi' lauli' ca tunë' bönni' tu'lu'z tsahui'
 cuinquë', le tunë' bayechi' lauquë' quië láquibe'i bunách tunë' gubás. Le nactë
 rëpa' lbi'ili', ca'z nac yöl-la' ba gata' quequë'.

¹⁷ San lbi'ili', cati' gunli' gubás, gul-pá' icjli' len gul-quíb lauli',

¹⁸ cui láquibe'i bunách runli' gubás. Bagachi'z ral-la' gunli' gubás, ati' Xuzru'
 Dios, zóalënë' lbi'ili' ga na' zoali' queëzli', Lë' ubi'ë queëli'.

Yehua' yubá ral-la' utubru' yöl-la' tsahui' queëru'

¹⁹ Gnë' ca' Jesús:

—Cutu utubli' yöl-la' tsahui' luyú ni, ga ni tu'töba' lei bëldau' qui, ati' rac ditj,
 len ga ni ta'yáz gban, ta'banë'.

²⁰ San gul-túb yöl-la' tsahui' ni' yehua' yubá, ga ni' cutu lutöba' lei bëldau'
 qui, len cutu gac ditj, len ga ni' cutu la'yáz gban cutu la'banë'.

²¹ Ga ni' dë yöl-la' tsahui' queëli', ni' güi' ládxi'li' gdxinli'.

Le rgu'u yení' icj ládxi'dau'ru'

²² Gnë' ca' Jesús:

—Yöj lauru' nac ca tu le rgu'u yení' icj ládxi'dau'ru'. Qui lë ni na', chqui' yöj
 lauli' nac dxi'a, gdütëli' tsëpli' yös yení'.

²³ Chqui' yöj lauli' cutu nac dxi'a, gdütëli' nachul-li'. Qui lë ni na', chqui'
 yení' zoalen lbi'ili' nuhuóac le nac chul, szxönitër nachul-li'.

Dios len dumí

²⁴ Gnë' ca' Jesús:

—Nutu nu gac gun xchinquë' chop xanë', le uzóë' tsla'l tuë' ati' yetué' na'
 gdxinë', o ugá'nlenë' tuë', ati' yetué' na' ubíj ladxë'ë. Cutu gac gunli' zxon
 Dios lenca' dumí.

Dios run ch'i'ë nup náquigac queë'

²⁵ Gnë' ca' Jesús:

—Yetú ca' rëpa' lbi'ili': Cutu cö'li' baguí' ni'a qui le gáguli' o ni'a qui le
 gui'jli', yugu' le nabánili', o ni'a qui lari' gáculi'. Záqui'tsquir yöl-la' na'bán
 queëli' ca le gáguli', ati' nactër lsaca' gdu ca nayá' nabinli' ca lari' gáculi'.

²⁶ Gul-yú ca rac quecha' bguindau' ta'zuba' luzxbá. Cutu ca' taz tu'zoaba',
 len cutu ta'lappa', len cutu tu'tubba' ga bi la'gu'ba' quecha', san Xuzru' Dios
 zoë' yehua' yubá, rugáguczë' lecha'. Záqui'tsquirli' lbi'ili' ca yugu' bguindau'
 na'.

²⁷ ¿Nuzxa caz bönni' nutsë'ë ladjli' gac gunë' ga soë' gbanë' yetú dzaz le rbö'ë
 baguí' quië gac cni queë'?

²⁸ ¿Bizx quië rbö'li' baguí' ni'a qui le gáculi'? Gul-yutsca' ca rac quegac
 yöjdau' rögac ladj guixi' ca ta'zxon. Cutu tun dxin len cutu tun du lari'.

²⁹ Neda' rëpa' lbi'ili', Salomón, bönni' ni' gna bë'ë, zal-la' szxöni guta' queë'
 yöl-la' tsahui', lari' gucuë' cutu gna'tër lach ca rna'gac yöjdau' na'.

³⁰ Dioscz runë' lach yöj guíxi'dau' rø'gac ladj guixi', le nacuá' na'a dza, ati' cxø huidzj la'yegui lu gui'. Chqui' cni rui' ladxë'ë yöj guíxi'dau', runë' leygac lach, szxõnitër gunë' ca' queëli', curëjlë'li'-në' gdu lãdxi'li'.

³¹ Qui lë ni na', cutu cõ'li' baguí'i, cugnali': "¿Bizxa gágutsatu?" o "¿Bizxa guíjtsatu?" o "¿Bizxa lari' gágutsatu?"

³² Bunách yödzylyú ni ta'bõ' baguí'i ni'a qui yúgu'të lë ni, san zoë' Xuzru' yehua' yubá, ati' Lë' nõczcnë' naquínili' yúgu'të lë ni.

³³ Na'a, gul-güi'r lãdxi'li' gna bé'inë' lbi'ili' Dios, len gunli' le nac dxi'a lahuë' Lë', ati' Lë' cu'ë xnöz queëli' yúgu'të lë ni.

³⁴ Qui lë ni na', cutu cõ'li' baguí'i ni'a qui le ral-la' gac cxø huidzj, le huac güi' lãdxi'li' cxø huidzj le gac queëli' dza na'. Tu tu dza lac le ral-la' güi' lãdxi'li' dza na'.

7

Cutu ral-la' glag yudxru' böchi' lza'ru'

¹ Gnë' ca' Jesús:

—Cutu glag yudxli' böchi' lza'li', cui gchugu bë'ë ca' queëli' Dios,

² le gchugu bë'ë queëli' Lë' la' leyz ca na' rlag yudxli' böchi' lza'li', ati' ca na' rurix udõdli' qui lza'li', la' ca'z urix udõdë' queëli' Dios.

³ ¿Bizx quië ruyú' bëbdau' yu'u yöj lahuë' böchi' lza'u, len cutu ráquibe'inu' yu'u le zxõntër yöj lau' li'?

⁴ ¿Guiëtsu'-në' böchi' lza'u: "Glöz, cuija' bëbdau' yu'u yöj lau'", ati' li', le zxõntër ca' yu'u yöj lau' li'?

⁵ Li', bönni', rulu'z tsahui' cuinu'. Gleaj zi'al le zxõn yu'u yöj lau' li', ati' ni'r glë'inu' dxi'adau' quië gac cuiju' bëbdau' yu'u yöj lahuë' böchi' lza'u.

⁶ 'Cutu güi'li' queeba' bö'cu' le nac la'y, qui nadxi luhueycjba' luzxuzxjba' lbi'ili', len cutu chu'nli' le nac lsaca' queëli' laucba' cuch, qui nadxi luzadi' ní'aba' lei.

Gul-náb, gul-guílj, len gul-líd ra' yu'u'

⁷ Gnë' ca' Jesús:

—Gul-náb, ati' Dios gunnë' queëli'. Gul-guílj, ati' gunnë' latj gdzöl queëli'. Gul-líd ra' yu'u, ati' Lë' gsaljë' queëli'.

⁸ Núti'tëz bönni' rnabë', rdél-li'në', ati' bönni' rguiljë', rdzöl queë', ati' bönni' rulidzë' ra' yu'u, ryalj queë'.

⁹ 'Chqui' zoë' bönni' nutsé'ë ladjli', ati' zoabi' bi'i queë', chqui' gnábibi' lë' yöt xtlj, çnaru' unõdzjë' queëbi' guíõj?

¹⁰ Chqui' gnábibi' lë' tuba' bö, çnaru' unõdzjë' queëbi' bël?

¹¹ Lbi'ili' nacli' huia'dõ', san nõzili' unõdzjli' queebi' zxi'nli' le nac dxi'a. Nactër lõz, Xuzli' zoë' yehua' yubá unõdzjë' quegac nup ta'nabi Lë' le nacgac dxi'a.

¹² 'Qui lë ni na', ca na' ré'nili' lun queëli' bunách, lëzca' cni gul-gún quequë'. Lë ni le rna bë' zxbá queë' Moisés, lenca' le gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios.

Tu ga ral-la' tsazru' le nac guidau'

¹³ Gnë' ca' Jesús:

—Gul-tsáz ga nu ryaz le nac guidau'. Laga' nac ga nu ryaz len yalj ca' nac nõz le rjaclenë' bönni' ga ni' la'nitië', ati' ta'yazië' ni' bönni' zian.

¹⁴ Guidau' nac ga nu ryaz len lasdau'z nac nõz le rjaclen bunách ga ni' la'dél-li'në' yöl-la' na'bán gdu, ati' nababzë' bönni' ta'dzõlnë' lei.

Le runru' nac bë' le nacru'

¹⁵ Gnë' ca' Jesús:

—Gul-gún chì'i cuinli' qui nadxi la'zì' yé'inè' lbi'ili' bönni' ta'zì' yè'è, ta'nè' tu'è didza' uláz queë' Dios. La'dxinè' ga zoali' bönni' ni, len lulu' cuinquè' nòxj ládxi'dau' ca naccba' bö'cu' zxíla'dau', san lu icj ládxi'dau'quë' nacquë' ca bö'cu' zuga' snia'.

¹⁶ Yugu' le tunè' lac bë' le nacquë'. Cutu ruchibru' le rbia lba uva lu yag yötsi', len cutu ruchibru' le rbia yag higo lu guixi' legui lasdau'.

¹⁷ Cni nac, ta'bía le nac dxi'a yúgu'tè yag dxi'a, ati' rbia le nac xöhui' yag xöhui'.

¹⁸ Cutu gac cuia le nac xöhui' yag dxi'a na', len cutu gac cuia le nac dxi'a yag xöhui' na'.

¹⁹ Yúgu'tè yag cuta'bía le nac dxi'a la'rugu ati' la'gu'è leygac lu gui'.

²⁰ Cni nac, lac bë' le nacquë' le tunè' bönni' na'.

Nup cula'yáz ga rna bë'è Dios

²¹ Gnë' ca' Jesús:

—Zian nup tè neda': "Xan, Xan", san clég yúgu'tè la'yaziè' ga rna bë'è Dios yehua' yubá. La'yazzè' ni' bönni' tunè' ca rè'nnè' Xuza' Dios, zoè' yehua' yubá.

²² Cati' gdxin dza udx qui yödzyú ni, lè' neda' bönni' zian, la'nè': "Xan, Xan, bentu' lban qui xtídzè'è Dios, buguntu' dxin Lau' Li', len buguntu' ca' dxin Lau' bubijtu' yugu' bö' xöhui', len buguntu' ca' dxin Lau' bentu' zian yöl-la' huac zxon'."

²³ Ni'r neda' gyëpa' lequë': "Cutu ca' núnbè'a lbi'ili'. Gul-cuít ga zoa', lbi'ili' rua'li' dó'."

Chop ca gac udxiaru' xlibi zò'ö

²⁴ Gnë' ca' Jesús:

—Yetú ca', nu ryöni xtídza'a ni len gun ca rna, nu ni nac ca tu bönni' rejni'i, buzóè' lidxè' ga nac lu guiöj.

²⁵ Cati' gul guiöjsiu' len gzxön gba'u, len gyeycj bö', ati' gdib nis cuit yu'u na', cutu gbix, le dxia xlibi lu guiöj.

²⁶ Na'a, nu bönni' ryönnè' xtídza'a ni, len cutu runè' ca rna, bönni' ni naquë' ca tu bönni' curejni'i, buzóè' lidxè' lu yuzx.

²⁷ Cati' gul guiöjsiu', len gzxön gba'u, len gyeycj bö', ni'r gda' nis cuit yu'u na', ati' gbixté, len tsaz bguindj.

²⁸ Cati' budx bë'lenè' lequë' didza' ni Jesús, gulubani bunách zian ni' ca nac le rusëdnè',

²⁹ le rusëdnè' lequë' ca bönni' dè lu në'è, len clég ca tunè' bönni' gdau' usëdi quequë'.

8*Ruhuöaquë' bönni' ré'inè' huë' nudzu' ruzöd*

¹ Cati' bötjè' Jesús lu gui'a na', zjaclen Lè' bunách zian.

² Bdxinè' ga zoè' Jesús bönni' ré'inè' huë' nudzu' ruzöd, ati' buzechu xzibè' lahuë' Jesús, len rë' Lè':

—Xan, chqui' rë'nnu', huac unu' neda'.

³ Ni'r bulitè në'è Jesús len gdanè' lè'. Rë' lè':

—Rë'nda'. Huöacu' dxi'a.

La' bunittè xhuë'è bönni' huë' na'.

⁴ Ni'r gudxè' lè' Jesús:

—Byu, nutu nu gui'u cni, san gyeaj, yajluí' cuinu' lahuè' bxuz, ati' yajnódzj le gna bè'è Moisés le uluf'i bunách chbòacu'.

Jesús ruúnè' bi'i huen dxin queè' bönni' nacu'è lu nè'è bönni' rjaquè' gdil-l

⁵ Cati' gyaziè' Jesús yödz Capernaum, bdxiné' ga zoè' Jesús tu bönni' nacu'è lu nè'è tu gayu'è bönni' rjaquè' gdil-l, ati' gúta'yue' lahuè' Jesús,

⁶ rè' Lè':

—Xan, bi'i huen dxin quia' dèbi' yu'u, ré'ibi' huè' nacu'nbi' bin, len szxöni rzaca' rgui'bi'.

⁷ Jesús rè' lè':

—Neda' guida' una'-bi'.

⁸ Bubi'è didza' bönni' na' nacu'è lu nè'è bönni' rjaquè' gdil-l, rè' Jesús:

—Xan, cutu naca' lsaca' tsaziu' lidxa', san tsa gnazu' quia', ati' huöacbi' bi'i huen dxin quia'.

⁹ Lèzca' neda', zoa nu rna be'i neda', len nacu'è ca' bönni' rjaquè' gdil-l rna bé'igacda'-nè'. Cati' rëpa'-nè' tuè': “Gyeaj ni’”, rijè'. Cati' rëpa'-nè' yetué': “Gda ni’”, ridè'. Cati' rëpa'-nè' bönni' huen dxin quia': “Ben dxin ni’”, la' runtè' dxin na'.

¹⁰ Cati' byönnè' didza' ni Jesús, bubannè', ati' gudxè' bönni' zjáclenè' Lè', rnè':

—Le nactè rëpa' lbi'ili', ga nacuá' bunách Israel, nutu nu bönni' raxáqui'da'-nè' rejlé'è neda' ca runè' bönni' ni.

¹¹ Yetú ca' rëpa' lbi'ili': La'rúj bunách zian zaca' ga rlen gbidz, len zaca' ga rbia gbidz, ati' la'bö'len tsazxón Abraham, len Isaac, len Jacob, ni' yehua' yubá ga rna bè'è Dios,

¹² san yugu' bönni' na' gröczè' Dios quiè la'yaziè' ga na' rna bè'è Lè', chu'nè' lequè' ni'l ga na' nac chul, ati' ni' la'bödxè', len lutíl-l láya'què' lu yöl-la' ruhui'ni quequè'.

¹³ Ni'r Jesús gudxè' bönni' na' nacu'è lu nè'è bönni' rjaquè' gdil-l, rnè':

—Böaj lidxu'. Ca na' réjlé'u, ca' gac quiu'.

La' na'z böáctèbi' bi'i huen dxin queè' na'.

Jesús ruúnè' xna'nu ngul queè' Pedro

¹⁴ Bdxiné' Jesús lidxè' Pedro, ati' ni' blé'inè'-nu xna'nu ngul queè' Pedro, dènu lu da'a, len yu'nu tu xla.

¹⁵ Gdanè' na'nu Jesús, ati' la' burujtè tu xla na' yu'nu. Ni'r böasnu len bennnu le glahuè'.

Jesús ruúnè' zian nup te'i

¹⁶ Cati' chrdzö' dza na', djua'què' ga zoè' Jesús zian bönni' yu'ugac lequè' bö' xöhui', ati' len yöl-la' rnéz queè' bubijè' yugu' bö' xöhui' na', len bunè' ca' yugu'tè nup te'i.

¹⁷ Cni guc quiè butság ca na' gnè' Isaías, bönni' bè'è didza' uláz queè' Dios, gnè': “Lè' bu'è yugu' le rzáca'ru', len bu'è ca' yugu' guidzhuè' queè'ru'.”

Nup glè'ni tsjaclen Jesús

¹⁸ Cati' blé'inè' Jesús nacuá' gdu cuitiè' bunách zian, gna bé'inè' yugu' bönni' uséd queè' la'dödè' yetslá'a nis zxön ni'.

¹⁹ Bdxiné' ga na' zoè' Jesús tu bönni' gdau' usèdi, len rè' Lè':

—Bönni' Usèdi, sá'lèna' Li' gáti'tèz ga tsiju'.

²⁰ Jesús rè' lè':

—Yugu' böza' nacua' z xan guiöj quecba', ati' yugu' bguindau', nudxia lidxcba', san neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, cutu dë ga quixj icja'.

²¹ Yetüë' bönni', naquë' bönni' uséd queë' Jesús, gudxë' Lë':

—Xan, benn neda' latj huöja' ga gdxinr dza chbucacha'a-në' xuzal'.

²² Jesús gudxë' lë':

—Gda' neda'. Bë' latj bönni' tatzë' lucachë'ë nup lat quequë'.

Jesús rbequi dxië' bö' bdunu'

²³ Grenë' Jesús lë'i bárcodau', dzagquë' Lë' bönni' uséd queë'.

²⁴ Ni'r gyeycj bö' bdunu' lu nis zxön na', ati' szxöni ryas rdxia nis zxön na' ga bdxintë ryaz nis lë'i bárcodau' na'. Dë' rasië' Jesús lë'i barco na'.

²⁵ Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' uséd queë', ati' guluspanë' Lë', len të Lë':

—Xan, buslá netu'. Chrgáchi'ru' lu nis.

²⁶ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—¿Bizx quië rádxili'? Lati'z réjlë'li'-në' Dios.

Ni'r gyasë' Jesús len bulidzë' bö' na' reycj len nis zxön na', ati' la' grötë dxi.

²⁷ Gulubannë' bönni' na', ta'në':

—¿Nuzxa caz bönni' ni? Rui'zë' didza' ati' tun ca rnë' bö' reycj len nis zxön.

Bönni' Gadara yu'ugac lequë' bö' xöhui'

²⁸ Cati' bdxinë' Jesús yetslá'a nis zxön ga na' nac lu xyu yödZ Gadara, gularujë' chopë' bönni' ga nacua' ba quegac nup natgac, dutsagquë' Jesús. Snia' nacquë', ati' nutu nu rac töd la' nöZ ni'.

²⁹ La' glui'të' zidZ didza' chopë' ni, ta'në':

—¿Bizxa rál-la'tu' quiu', Jesús, Zxi'në' Dios? ¿Naru' bdxintsu' ni dusaca' zi'u netu' zi'al ca gdxin dza queëtü'?

³⁰ Ga ni' nacué' nacua'ba' cuch zian ta'daba' táguba', naga'nba' láti'dau' ga nac zi'tu'.

³¹ Gulanáb yechi' Jesús bö' xöhui' na', të Lë':

—Chqui' ubiju' netu', benn latj tsajtsú'ugactu'-ba' cuch zian ni'.

³² Ni'r Jesús gudxë' leygac:

—Gul-tséaj.

La' gularujtë bö' xöhui', yajtsazgac cuch zian ni'.

Ni'r jarélu'cba' yjacha' yúgu'tëba' cuch zian na', yajbixtëcba' ga nac lë'i guiöj, yajtsazcba' lu nis zxön, ga ni' gulayëpiba' nis, glatba'.

³³ Gládxinë' bönni' tu'yüë'-ba' cuch na', ati' guluzxundjë'. Cati' guladxinë' lu yödZ, gulaguixjö'ë yúgu'të lë na' guc quequë' bönni' ni' gulayú'u lequë' bö' xöhui'.

³⁴ Ni'r gularúj bunách lu yödZ ni', yajtsagquë' Jesús. Cati' gualé'inë' Lë', gláta'yué' lahuë' uzë'ë lu xyuquë' na'.

9

Jesús ruínë' tu bönni' nacu'në' bin

¹ Ni'r bubenë' Jesús lë'i bárcodau' len gdödë' yetslá'a nis zxön ni', ati' budxinë' ga nac ladzë'.

² Ni' djua'quë' ga zoë' Jesús tu bönni' nacu'në' bin, xzoë' lu da'a yag. Cati' blé'inë' Jesús ca na' ta'yejlë'ë Lë' bönni' ni, gudxë' bönni' na' nacu'në' bin, rnë': —Btip ladxu'u, xzi'na'dau'. Chbunít lahua' dul-la' nabagu'u.

³ Nacu'ë ca' ni' bönni' gdau' tu'sëdi, ati' ta'në' lu icj láchxi'dau'quë', ta'në':

—Didza' ru'ë bönni' ni ruzóa Dios tsála'.

4 Cati' ráquibe'iné' Jesús le ta'zá' ládxi'quë', rë' lequë':

—¿Bizx quië rza' ládxi'li' cni le cunác?

5 Cutu nac baníg nu guiëz bönni' ni: “Yugu' dul-la' nabagu'u chbunít lahua'”, san nac baníg nu gun ga huöasë' len uzé'iné'.

6 Na'a, ului'ida' lbi'ili' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, dë lu na'a yöl-la' uná bë' luyú ni unít lahua' dul-la'.

Ni'r Jesús gudxë' bönni' na' nacu'në' bin, rnë':

—Gyas. Bchis da'a yag quiu' len böaj lidxu'.

7 Ni'r la' gyastë' bönni' na' nacu'në' bin len böjë' lidxë'.

8 Cati' gulalé'iné' lë ni bönni' nacu'ë ni', gulubannë', ati' gulagu'ë Dios yöl-la' ba le bunödzejë' quegac bunách yöl-la' huac cni.

Jesús ruldzë' Mateo

9 Cati' buzë'ë ni' Jesús, blé'iné' bönni' lë' Mateo, rö'ë ga na' ruquixzjë' uláz qui yöd z'itu', ati' Jesús gudxë' lë':

—Gda' neda'.

Ni'r la' gyastë' Mateo na', zéajlenë' Jesús.

10 Yetú le guc, cati' ni' rö'ë Jesús rahuë' ga nac lu yu'u, guladxinë' ga zoë' zian bönni' tu'quízj len yugu' bönni' ca'z, ati' gulabó'lenë' Jesús tsaxzön len yugu' bönni' usëd queë'.

11 Cati' gulalé'iné' lë ni bönni' gdau' fariseo, gulanabnë' yugu' bönni' usëd queë' Jesús, ta'në':

—¿Bizx quië na' rágulenë' tsaxzön bönni' tu'quízj len yela'quë' bönni' dul-la' bönni' rusëdnë' lbi'ili'?

12 Cati' byönnë' lë ni Jesús, rë' lequë':

—Cutu naquincnë' nu un bunách bönni' nacquë' dxi'a, san bönni' té'inë' naquincnë' nu un bunách.

13 Gul-tséaj len gul-sëd le rna lë na' nayú lu guich la'y, rna cni: “Rë'nda' luhuechi' ládxi'quë' lza'quë' bönni', len clëg ludöcdë'-ba' böa' bëdx lu bcugu la'y quia'.” Bida' ni, clëg dulídzgaca'-në' bönni' tsahui', san bida' dulídzgaca'-në' bönni' dul-la' quië lubí'i ládxi'quë'.

Rusëdnë' Jesús ca nac qui nu run gubás

14 Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' da'quë' Juan, bönni' na' buquilë' bunách nis, len gulanabnë' Lë', ta'në':

—¿Bizx quië na' netu' lenca' yugu' bönni' gdau' fariseo, zian lzu runtu' gubás, san yugu' bönni' usëd quiu' Li' cutu tunë' gubás?

15 Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—¿Naru' huactsa la'sëbi ládxi'gac nup nacuá' lni qui yöl-la' rutság na' tsal ni' zóalenë' lequë' bönni' rutság në'ë? Zi'a za' dza cati' gduë' ga nacu'ë bönni' na' rutság në'ë. Dza ni'r lunë' gubás.

16 Benë' lsaqui' Jesús, rnë':

—Nutu nu un lari' tëb len lari' cub, le uxú'n lari' cub na' nugu'ë lari' tëb na', ati' gchöza'r lari' tëb na'.

17 Lëzca' cni, nutu nu bönni' rguë'ë xisi uva cub lu rö'ö gul náquini guid, le gal xisi uva cub na', len uzxúzj rö'ö gul na' náquini guid, ati' gac ditj xisi uva na', ati' nit ca' rö'ö na' náquini guid. Rga'aru' xisi uva cub lu rö'ö cub náquini guid, ati' groptë tac chí'i.

Rubanbi' bi'i ngul queë' Jairo len ruhuöacnu ngul gdannu lari' nacuë' Jesús

18 Tsal ni' ruí'lenë' lequë' didza' ni Jesús, bdxinë' ga zoë' tu bönni' rna bé'inë' bunách judío, ati' buzechu zxi'bë' lahuë' Jesús, len rë' Lë':

—Bi'i nguldau' quia' la' budxtë gutbi'. Gda gxoá na'u lëbi', ati' ubanbi'.

19 La' gyastë' Jesús zéajlenë' lë'. Dzagquë' Lë' bönni' usëd queë'.

20 Ni'r bdxinnu zaca' cúdzu'lë' Jesús ngul chguc chinnu iz ré'inu, cutu ruhuí'i rön queënu qui huë' quégaccznu ngul, ati' gdannu lari' nacué' Jesús.

21 Cni bennu le rza' ládxi'nu, rnanu: “Chqui' canza' zxë', huöaca'.”

22 Ni'r bueycjë' Jesús, ruyüë' lënu, ati' rë'-nu:

—Btip ladxu'u, zxi'na'dau'. Chböacteu' le réjlë'u neda'.

La' na'z böáctënu.

23 Cati' bdxinë' Jesús lidxë' bönni' uná bë' na', blé'inë' ni' bönni' tu'cödxë' gui, len nup ta'bödx yechi'.

24 Jesús rë' lequë':

—Gul-cuít ni, le cutu natbi' bi'i nguldau' ni. Raszbi' na'.

Ni'r gulutítj Lë' nup nacué' ni'.

25 Cati' chnubijë' ni'l bunách na', gyazië' Jesús len gdel-lë'ë na'bi' bi'i ngul na', ati' la' gyástëbi'.

26 Gzë didza' ca guc lë ni, ati' gulayöni bunách nacué' gdu'të luyú na'.

Jesús ruínë' bönni' nachúl lauquë'

27 Cati' brujë' ni' Jesús, zjáclenë' Lë' chopë' bönni' nachúl lauquë'. Tu'ë zidzj didza', ta'në':

—Buechi' ladxí' netu', Li', zxi'n xsoë' David.

28 Cati' bdxinë' Jesús ga nac lu yu'u, guladxinë' ga zoë' chopë' bönni' na' nachúl lauquë'. Jesús gnabnë' lequë', rnë':

—¿I réjlë'li' neda', huac una' lbi'ili'?

Lequë' ta'në':

—Ja, Xan.

29 Ni'r gdanë' yöj lauquë' Jesús, rnë':

—Ca réjlë'li', ca' gac queëli'.

30 La' bóaljtë yöj lauquë'. Ni'r buzeynë' bach lequë' Jesús, rnë':

—Gul-güi'tecz ládxi'li' nutu nu gnözi lë ni.

31 Cati' gularujë' ni', la' guluzëtë' didza' gdu'të luyú ni' ca nac lë na' benë' Jesús.

Jesús ruínë' tu bönni' curnë'

32 Cati' gularujë' lu yu'u na' Jesús len yugu' bönni' usëd queë', guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' nachë'quë' lahuë' tu bönni' curnë', yu'u lë' bö' xöhui'.

33 Cati' bubijë' bö' xöhui' na' Jesús, la' gnëtë' bönni' na' cugnë'. Gulubannë' bönni' nacué' ni', ta'në':

—Gatga rlé'initu' le cni ladj bunách Israel.

34 Ni'r gulanë' queë' bönni' gdau' fariseo, ta'në':

—Bönni' ni' rubijë' yugu' bö' xöhui', rugunë' dxin yöl-la' huac qui xangac bö' xöhui' na'.

Jesús ruhuechi' ladxë'ë bunách zian

35 Gdë' Jesús gdu zbi'il gap nacué' yödz len gap nacué' yödzdau', ati' gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sédë' queë' Dios bönni' judío, rusëdnë' bunách nacué' ni', len runë' lban qui didza' dxi'a ca rna bë'ë Dios. Bunë' yúgu'të nup bi ta'zaca' ta'guí'i yugu' lu yödz na'.

36 Cati' blé'inë' bunách zian ni' Jesús, buechi' ladxë'ë lequë', le ta'zaca' ta'gui'ë, len nudú ládxi'quë' ca rac quecha' bö'cu' zxila' cuzóa nu uyú lecha'.

³⁷ Ni'r rē' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rnē':

—Le nactē szxōni dē yōl, san nabábz nup ta'láp.

³⁸ Qui lē ni na', gul-gáta'yu lahuē' Dios, naquē' Xan yōl na', gnábili'-nē' gsölē'ē bönni' huen dxin la'lapé' yōl queë'.

10

Jesús rbōē' bönni' lacquē' gbaz queë'

¹ Ni'r bulidzē' Jesús idxínnutē' bönni' uséd queë', len budōdē' lu na'quē' yōl-la' uná bē' lubijē' bō' xōhui' yu'ugac bunách, len luúnē' yúgu'tē nup te'i len yúgu'tē nup bi ta'zaca' ta'gu'i.

² Cni nac laquē' idxínnutē' gbaz na' nasölē'ē Jesús:

Simón, (lē' ca' Pedro),

Andrés, (böchē'ē Simón na'),

Jacobo, (zxi'nē' Zebedeo),

Juan, (böchē'ē Jacobo na'),

³ Felipe,

Bartolomé,

Tomás,

Mateo, (bönni' uquíxj),

Jacobo, (zxi'nē' Alfeo),

Lebeo, (lē' ca' Tadeo),

⁴ Simón, (bönni' rui' ladxē'ē yōdz queë'),

Judas Iscariote, (bönni' udōdē' Jesús lu na'quē' bönni' ludōddē' Lē').

Jesús rsölē'ē gbaz queë' tsjenquē' lban

⁵ Ni'r Jesús bsölē'ē idxínnutē' bönni' ni tsjenquē' lban, ati' gna bé'inē' lequē', rnē':

—Cutu tseajli' ga nacuá' bunách cunacgac judío, len cutu tsazli' ladzgcac bunách nacuá' luyú Samaria.

⁶ Gul-tséaj ga nacuá' bunách Israel, nacquē' ca bö'cu' zxíla'dau' nanitcha'.

⁷ Gul-tsjén lban, gnali': "Chbdxin gal-la' dza gna bē' luyú ni Nu na' zoa yehua' yubá."

⁸ Gul-ún nup te'i. Gul-gún dxi'a nup te'i huē' nudzu' ruzōd. Gul-spán nup chnatgac. Gul-bíj bō' xōhui' yu'ugac bunách. Bennza' queēli' yōl-la' uná bē' ni. Gul-gún dxin lei, cutu bi uquíxjli'.

⁹ Cutu bi gua'li' lu bzud queēli', ni dumí oro, ni dumí plata, ni dumí lasdau'.

¹⁰ Cutu gua'li' yōxj yōt queēli' le gáguli' la' nōz. Tuz lari' gxoa yenli' len cutu gua'li' lōl-li' o xuyág queēli', le udzōlcznē' bönni' huen dxin le gahuē'.

¹¹ Gátit'ēz yōdz zxōn o yōdzdau' ga gdxinli', gul-náb nuzxa nac gdu ladxi' lu yōdz ni', ati' uga'nli' lidx nu na' cati' gal-la'r dza urujli' yōdz na'.

¹² Cati' tsazli' tu lu yu'u, gul-gáp Dios bunách nacuá' lu yu'u na', gnábili'-nē' Dios önōdzjē' quequē' le cuequi dxi icj ladxí'dau'quē'.

¹³ Chqui' nacgac lsaca' bunách nacuá' lu yu'u ni', uga'nlen lequē' le rbequi dxi ladxi' na', san chqui' cunacgac lsaca' bunách na', gnabli' cutu uga'nlen lequē' lē na' rbequi dxi ladxi'.

¹⁴ Gátit'ēz ga gdxinli' ga cutu lun lbi'ili' ba la'n bunách ni', len cutu luzē nagquē' xtídza'li', gul-rúj lu yu'u ni' o yōdz ni', ati' gul-cuíb bëchtō da' lalabli', le uluí'i lequē' nabága'quē' zxguia'.

15 Le nactë rëpa' lbi'ili', cati' gdxin dza gchuguë' Dios quegac bunách, la'zaca' la'gui'ir bunách yödZ na' ca la'zaca' la'gui'i bunách gulacua' yödZ Sodoma len yödZ Gomorra, nup ni' busnitië' Dios.

Nup cuta'yejlë' lusaca' zi' nup da'gac Cristo

16 Gnë' ca' Jesús:

—Gul-yutsca', neda' rsöla'a lbi'ili', gacli' ca bö'cu' zxíla'dau' ta'daba' ga dzö'ba' bö'cu' zuga' snia'. Gul-gác sina' ca naccba' sina' bël snia', san gul-gác ca' nõxj ladxì' ca naccba' budö'dau'.

17 Gul-gún chi'i cuinli' quegac bunách, le ludödë' lbi'ili' lu na'quë' bönni' yúlahui', len la'guinë' lbi'ili' gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío.

18 Lëzca' cni, la'chë'ë lbi'ili' lauquë' bönni' blau len lauquë' bönni' ta'ná bë'ë, le da'li' neda'. Cni gac quië gac gunli' lna' lau quia' lauquë' bönni' ni' len lauquë' bönni' cunacquë' judío.

19 Ni'r cati' ludödë' lbi'ili' lu na'quë' bönni' uná bë' na', cutu cö'li' baguí'i naxc gnali', le uchizië' Dios icj ládxi'dau'li' la' dza na'z didza' güi'li' o ca gnali'.

20 Clëg lbi'izli' na' gnali', san Dios Bö' La'y, Nu na' rsölë'ë queëli' Xuzru' Dios, Lëczë' sóalenë' lbi'ili' len gu'ë didza'.

21 'La'cuá' bunách ludöd böchi'gac lu na'quë' bönni' ludödcde' lequë', len lëzca' cni, bönni' nacquë' xuz ludödë' zxi'nquë', ati' la'cu'ë bönni' la'dá'baguë'ë xuzquë' len lunë' ga latië' xuzquë' na'.

22 Luzóa lbi'ili' tsla' yúgu'të bunách le da'li' neda', san nu ugá'n tsutsu ga gdxintër dza udx, nu ni ulá.

23 Cati' lusaca' zi' lbi'ili' bunách tu lu yödZ, gul-zxúndj ni', tseajli' yetú yödZ, le rëpa' lbi'ili', huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, zi'al cati' udx gunli' lban gap nacuá' yödZ quegac bunách Israel.

24 'Núti'tëz nu nac bönni' usëd cutu nacrë' blau ca nu rusëdi lë', len lëzca' cni, nu bönni' naquë' huen dxin cutu nacrë' blau ca xanë'.

25 Nu na' nac bönni' usëd ral-la' udzijnë' chqui' huadél-li'në' gaquë' ca nac nu rusëdi lë', ati' bönni' huen dxin na' ral-la' udzijnë' chqui' gaquë' ca nac xanë'. Chqui' neda' naca' ca bönni' xan yu'u, ati' ta'në' quia', ta'në' naca' Beelzebú tu' xöhui', szxönitër ca' la'në' quegac bunách la'dá' neda'.

Nu ral-la' gádxiru'

26 Gnë' ca' Jesús:

—Qui lë ni na', cutu gádxili' bunách. Hualá' lahui yúgu'të le rac ba lanz, ati' huac bë' yúgu'të le nagachi'.

27 Yugu' didza' ruí'lena' lbi'ili' ga nac chul, gul-quixjö' ga nac lu yení', ati' le rëpa' lbi'ili' ga nagachi', gul-në zidzj ga nac yalj lulu.

28 Cutu gádxili' nup tu'dödi gdu ca nayá' nabingac bunách, san cutu gac lusnít bö' nacczru'. Gul-gadxì Dios, Nu na' gac gdödi gdu ca nayá' nabinli' len chu'n bö' nacczli' lu gui' gabíl.

29 'Ta'dá'uba' chopba' bguindau' len tu dumí lasdau', san cugbixba' lyu nituba' chqui' cutu ru'ë latj Xuzru' Dios gac cni.

30 Lëzca' cni, nababgac lahuë' Dios yúgu'të guitsa' icjli'.

31 Qui lë ni na', cutu gádxili'. Rui'tër ladxë'ë lbi'ili' Dios ca rui' ladxë'ë-ba' zianba' bguindau'.

Bönni' ta'zi' lu na'quë' Cristo laugac bunách

32 Gnë' ca' Jesús:

—Nu bönni' si' lu në'ë neda' laugac bunách, neda' si' lu na'a bönni' na' lahuë' Xuza' zoë' yehua' yubá.

³³ Bönni' ta'dá'baguë'ë laugac bunách, ta'në' cutu ta'dë'ë neda', lëzca' cni neda' tá'bagu'a lequë' lahuë' Xuza' zoë' yehua' yubá.

Jesús naquë' le run ga la'rúj chopl bunách

³⁴ Gnë' ca' Jesús:

—Cutu gáquili' za'a dgu'a yödzylyú ni le rbequi dxi bunách. Cutu za'a dgu'a le rbequi dxi, san za'a dgu'a le gun ga la'rúj chopl bunách.

³⁵ Za'a ni, guna' ga la'dá'bagu'a xuzquë' bunách, len la'dá'bagu'nu ca' xna'cnu ngul. Lëzca' cni, la'dá'bagu'nu yugu' xtau' zxi'nnu ngul xzoa' lidxcnu.

³⁶ Cni gac, la' di'a dzaz quegac bunách lusaca' zi'ë lza'quë'.

³⁷ Nu nadxí'ir xuz xnë'i ca nadxí'i neda', cutu nac lsaca' nu na' ta' neda', ati' nu nadxí'ir bi'i bönni' qui o bi'i ngul qui ca nadxí'i neda', cutu nac lsaca' nu na' ta' neda'.

³⁸ Nu cusí' lu në'i gac ca tu bönni' zajtë'ë lë'i yag cruz, len ta' neda', cutu nac lsaca' nu na' gaqui quia' neda'.

³⁹ Nu rui' ladxí' gun chi'i yöl-la' na'bán qui, unít lei, san nu unít yöl-la' na'bán qui le da' neda', ulá nu na'.

Yugu' le ubi'ë queëru' Dios

⁴⁰ Gnë' ca' Jesús:

—Nu gun lbi'ili' ba la'n, neda' ca' gun ba la'n, ati' nu na' gun neda' ba la'n, gun ba la'n ca' Dios Xuz nasölë'ë neda'.

⁴¹ Nu gun ba la'n bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios le ru'ë didza' uláz queë' Dios, huadel-li' nu na' lu në'ë Dios la' leyz na' gdél-li'në' bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios. Lëzca' cni, nu gun ba la'n bönni' tsahui' le naquë' bönni' tsahui', huadel-li' nu na' lu në'ë Dios la' leyz na' gdél-li'në' bönni' tsahui'.

⁴² Núti'tëz nu unödzy queë' tu bönni'dau' ni tu zxbindau'z nis le naquë' bönni' uséd quia' neda', le nactë rëpa' lbi'ili', cutu unít le ral-la' si' nu na' lu në'ë Dios.

11

Ta'dxinë' ga zoë' Jesús bönni' nasölë'ë Juan

¹ Cati' Jesús budx buzéjni'në' yugu' bönni' uséd queë', buzë'ë ni', zijë' rajsëdnë' bunách len rjenë' lban yugu' ladzgac bunách na'.

² Ni' yu'ë lidx guia Juan, bönni' buquülë' bunách nis, byönnë' ca nacgac le runë' Jesús. Ni'r Juan na' bsölë'ë chopë' bönni' da'quë' lë', ati' guladxinë' ga na' zoë' Jesús.

³ Chopë' ni gulanabnë' Jesús, të' Lë':

—¿I nacu' Li' Cristo, Bönni' na' ral-la' gdxinë' yödzylyú ni, o huaböztu' dza gdxinë' yetúë' bönni'?

⁴ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Gul-tséaj tsajtíxjö'i'li'-në' Juan lë ni ryönili' len rlë'ili'.

⁵ Gul-tsjödxe' ca rac, tu'lé'inë' bönni' bchul lauquë', ati' tu'zë'ë bönni' cuguladë'. Nuhuöacquë' bönni' gü'cnë' huë' nudzu' lüzöd, ati' tu'yönnë' bönni' gulacödzue'. Tu'banquë' bönni' glatië', ati' rac lban qui didza' dxi'a laugac bunách yechi'.

⁶ Bica' ba bönni' cugác chop ladxë'ë, cu ubíj ladxë'ë neda'.

7 Cati' guluzè'è zhuöjquè' bönni' na' da'què' Juan, ni'r gzu lahuè' Jesús ru'i'lenè' bunách nacuá' ni' didza' ca nac queè' Juan na'. Rè' lequè':

—¿Bizxa gú'nili' glé'ili' cati' ni' gyeajli' lu latj ca'z? ¿Naru' gú'nili' glé'ili'-nè' bönni' naquè' ca tu gui ruzéycj lei bö' reycj?

8 Chqui' clég, ¿bizxa gú'nili' glé'ili'? ¿Naru' gú'nili' glé'ili'-nè' bönni' nacuè' lari' dxí'adau? Nözcizli' nacu'è lidxquè' bönni' ta'ná bè'è bönni' nacuquè' lari' dxí'adau'.

9 Yetú ca', ¿bizxa gú'nili' glé'ili'? ¿Naru' gú'nili' glé'ili'-nè' bönni' ru'è didza' uláz queè' Dios? Ca' nac, ráquida'. Rëpa' lbi'ili', blé'ili'-nè' bönni' nactèrè' blau ca yézica'rè' bönni' glu'è didza' uláz queè' Dios.

10 Cni nac, le naquè' Juan bönni' na' ru'i' didza' ca nac queè' le nayúj lu guich la'y, rna:

Byu, rsöla'a bönni' gbaz quia', nörè' ca Li'.

Lè' upé'è nöz ga tödu'.

11 Le nactè rëpa' lbi'ili'. Gduté yödzlyú ni, nutu nu zoa nacr blau ca Juan, bönni' ni' buquilé' bunách nis, san nu nac cuídí'dau'z ga rna bè' Nu na' zoa yehua' yubá nactèr blau ca Juan na'.

12 'Cati' ni' gzu lahuè' buquilé' bunách nis Juan, ga rdxintè na'a dza, bayúdx ta'yáz bunách ga rna bè' Nu na' zoa yehua' yubá, ati' nup tunz bayúdx ta'del-li' lei.

13 Ga bdxintè dza na' blè'è Juan, le rna bè' zxba queè' Moisés len le guluzujè' lu guich yúgu'tè bönni' glu'è didza' uláz queè' Dios glui' didza' ca rna bè' Nu na' zoa yehua' yubá.

14 Chqui' rè'nili' si' lu na'li' lè ni, ral-la' gnözili' Juan na' naquè' Elías, bönni' ni' bè'è didza' uláz queè' Dios, bönni' na' Dios gnè' ral-la' gla' lahuè' leyúbl dza ni zoaru' na'.

15 Nu zoa nag len ryöni ral-la' uzè nag.

16 '¿Bizxa usáqui'da' bunách nacuá' dza ni zoaru' na'a? Nacquè' ca bi'idau' ta'bö'bi' lu yé'y. Zidzj tu'lidz lza'cbi',

17 ta'nabi': "Rucödxtu' queè'li' guí. ¿Bizx quiè cutu rya'li'? Rul-l yéchi'tu' queè'li'. ¿Bizx quiè cutu rbödx yéchi'li'?"

18 Cni nacli', le bidè' Juan ati' le cutu güi' gdahuè' ca ráguli' lbi'ili', gnèli' queè': "Tu' xöhui' dzag lè'."

19 Ni'r bdxina' neda', Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách, len ri'j rahua', ati' rnèli' quia': "Naquè' bönni' huágulè'è len bönni' ri'jè'. Naquè' lza'què' bönni' uquízjx len yezica' huen dul-la'." Yöl-la' rejni'i queè' Dios nac bè' ni'a qui le tun nup ta'zi' lu na'gac lei.

Le gac qui nu curún ca rna xtídzè'è Dios

20 Ni'r gzu lahuè' Jesús ruzeznè' bach bunách nacuá' yödz gap ni' benè' zian yöl-la' huac, le cutu'bi'ini ládxi'gac.

21 Gudxè' lequè':

—Bica' bayechi' lbi'ili', bunách Corazín. Bica' bayechi' lbi'ili', bunách Betsaida. La'naru' glac lu yödz Tiro len lu yödz Sidón yugu' yöl-la' huac bena' ga zoali', dza ni'tèl lubí'i ládxi'gac bunách Tiro len Sidón na', lacuè' lari' tèb len lüdxí'è dö icjquè', le lulu'i' tu'bí'i ládxi'gac bunách na'.

22 Na'a, neda' rëpa' lbi'ili', cati' gdxin dza gchuguè' Dios rëgac bunách, saca' qui'rli' lbi'ili' ca la'zaca' la'gui'i bunách Tiro len Sidón, nup na' busnitiè' Dios.

²³ Lbi'ili', bunách Capernaum, guc queëli' ca bdxintëli' ga nu ryz yehua' yubá. Huötjili' lu gui' gabíl. La'naru' glac lu yödz Sodoma yöl-la' huac bena' ga zoali', lugá'n bunách yödz ni' ga rdxintë na'a dza.

²⁴ Na'a, neda' rëpa' lbi'ili', cati' gdxin dza gchuguë' Dios quegac bunách, saca' qui'rli' lbi'ili' ca la'zaca' la'gui'i bunách Sodoma na'.

Rnë' Jesús: "Gul-dá ga zoa', uzí' ládxi'li'"

²⁵ Dza na' bët'ë didza' Jesús, rnë':

—Rgu'a Li' yöl-la' ba, Xuza', nacu' Xani yehua' yubá len Xani luyú ni, le bucachu'u lë ni, cui la'lé'inë' lei bönni' ta'yéjni'në', san bului'inu' lei nup nacgac ca bi'idau'.

²⁶ Ca' gac, Xuza', le cni bdzag ladxu'u Li'.

²⁷ Yúgu'të nudödë' lu na'a Xuza'. Nutu nu nunbë' neda', Zxi'në' Dios, san tuzë' Dios Xuz, len nutu nu nunbë' Lë' Dios Xuz, san tuza' neda', Zxi'në' Dios, lenca' nup na' rë'nda' ului'ida' leygac Dios Xuz.

²⁸ Gul-dá ga zoa' yúgu'tëli' rajxáqui'li' le rúnteczli' dxin qui gdau', len nua'li' yua' zi' quegac zxba qui gdau', ati' neda' guna' ga uzí' ládxi'li'.

²⁹ Lu yöl-la' nöxj ladxí' queëli' gul-gún xchina', gacli' ca bëdx ta'zi'ba' yugu' quecba'. Gul-sëd lu na'a neda', le naca' nöxj ladxí' len cuidi' ladxí', ati' gdzöl queëli' yöl-la' ruzí' ladxí', le cuequi dxi ládxi'li'.

³⁰ Yugu' na' ugu'a lbi'ili', le nac le gna bé'ida' lbi'ili', cutu nac baníg, ati' yua' ugu'a lbi'ili' le nac le rusëdda', dza'dau'z nac.

12

Bönni' usëd queë' Jesús ta'leycjë' deu dza la'y

¹ Dza ni', le nac dza la'y quequë' bönni' judío, gdödë' Jesús gap dë yöl zxoal' xtil, ati' ta'dunë' bönni' usëd queë' len gulazú lauquë' ta'leycjë' deu ga dxia zxoal' xtil len tahuë' zxoal' xtil na'.

² Cati' gualé'inë' lë ni bönni' gdau' fariseo, të' Jesús:

—Byutsca', tunë' bönni' usëd quiu' le cural-la' gunru' dza la'y.

³ Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—¿Naru' cu nulábinili' lu guich la'y bi benë' David cati' gdunë' ati' guladún ca' nup gulacua'len lë'?

⁴ Gyazië' lu yu'u queë' Dios len gdahuë' yugu' yöt xtil nagu'uquë' lu bcugu la'y, le cural-la' gahuë' lë' len cutu ral-la' lahuë' bönni' gulacua'lenë' lë', san légaczé' bxuz dë latj lahuë' lei.

⁵ ¿Naru' cu nulábinili' le rna bë' zxba queë' Moisés ca tunë' bxuz yugu' dza la'y? Tunë' dxin lö'a gdau' yugu' dza la'y, len cutu ta'baguë'ë zxguia'.

⁶ Na'a, neda' rëpa' lbi'ili', ni zoa' neda', naca' bönni' nacrë' blau ca gdau'.

⁷ Cutu réjni'li' lë na' nayúj lu guich la'y, rna: "Rë'nda' huechi' ládxi'li' lza'li', len clëg gdödigacli'-ba' böa' bëdxdau' ruzégui'gacli'-ba' lu bcugu la'y quia'." La'naru' réjni'li' lë ni, cutu gchúguli' quegac nup cuta'baga' zxguia'.

⁸ Ca' nac, le naca' Xani dza la'y neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

Jesús ruinë' bönni' narequi' në'ë

⁹ Ni'r buzë'ë ni' Jesús, ati' gyazië' lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío.

¹⁰ Lu yu'u na' zoë' tu bönni' narequi' në'ë, ati' le të'nnë' la'dzölnë' bi luquíë' Jesús, qui lë ni na' gulanabnë' Lë' bönni' judío uná bë' na', ta'në':

—¿I dë latj unru' nu re'i cati' nac dza la'y?

11 Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Nu bönni' nutsch'ë ladjli', chqui' zoaba' tuba' bö'cu' zxila' queë', len chqui' gbixba' lu yeru cati' nac dza la'y, çnaru' cu tsajxönë'-ba' len tsajlijë'-ba'?

12 Záqui'tsquirnë' tu bönni' ca tuba' bö'cu' zxila'. Qui lë ni na', dë latj gunru' quegac bunách le nac dxi'a cati' nac dza la'y.

13 Ni'r Jesús gudxë' bönni' huë' na':

—Bli na'u.

Cati' bulí në'ë, la' böactë dxi'a ca nac yetslá'a në'ë.

14 Ni'r gulurujë' bönni' gdau' fariseo na' ati' glun xtídza'quë' ludöddë' Jesús.

Le gnë' bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios ca ral-la' gac queë' Jesús

15 Cati' ráquibe'inë' lë ni Jesús, buzë'ë ni', ati' zjaclen Lë' bunách zian. Jesús bunë' yúgu'të nup te'i ladj bunách na'

16 len gna bé'inë' lequë' cutu la'guíxjöi'në' bunách nu naquë'.

17 Cni gnë', quië butság lë na' gnë' Isaías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

18 Gul-yutsca', bönni' ni naquë' huen dxin quia',

Nu na' gröcza' neda'.

Nadxi'ida' Lë' len rdzag ladxa'a Lë'.

Uchizia' Lë' Bö' La'y.

Lë' quíxjöi'në' yúgu'të bunách ca guna',

Cuequi xbeyda' lequë'.

19 Nutu nu tül-lenë' didza' len cutu ulidzë' zidzj,

Len nutu nu yöni chi'ë ga nac zítu'.

20 Tu guidau' zoa bö cutu quitsjë' lei,

Ati' gui' chzoa ul, cutu usulë' lei,

Cati' uzoarë' le nac tsahui' queë'.

21 Lun löz Lë' yúgu'të bunách.

Bönni' judío uná bë' ta'në': "Dzag Jesús tu' xöhui'"

22 Ni'r dju'a'quë' ga zoë' Jesús tu bönni' nachúl lahuë' len curnë', le yu'u lë' bö' xöhui', ati' Jesús bunë' bönni' na'. Cni gac, rlé'inë' len ru'ë didza' bönni' na' bchul lahuë' len cugnë'.

23 Qui lë ni na' gulubani yúgu'të bunách nacua' ni', ta'ná:

—çNaru' nactsë' Zxi'n Xsoë' David bönni' ni, Bönni' na' ral-la' guidë'?

24 Cati' galayönnë' lë ni bönni' gdau' fariseo, ta'në':

—Bönni' ni rubijë' yugu' bö' xöhui' le dzag Lë' Beelzebú tu' xöhui', xangac bö' xöhui' na'.

25 Ráquibe'inë' Jesús lë na' ta'zá' ládxi'quë' ati' rë' lequë':

—Gáti'tëz ga ta'ná bë' bunách, chqui' la'rúj chopl len la'dil-len lza'gac bunách ni', nit yöl-la' uná bë' quequë'. Lëzca' cni, chqui' la'rúj chopl bunách nacua' tu yödz o tu yu'u, len la'díl-l, cutu gac la'día' bunách nacua' yödz na' o yu'u na'.

26 Lëzca' cni, chqui' ubíj la' lzë'iz Satanás tu' xöhui', len la'dil-len la' leygacz bö' xöhui' na', çnacxcz gac gdia' yöl-la' uná bë' qui tu' xöhui'?

27 Rnali' quia' rubija' yugu' bö' xöhui' le dzag neda' Beelzebú tu' xöhui'. Chqui' runa' cni, çnuzxa dzag nup da'gac lbi'ili' cati' tu'bíj bö' xöhui'? Qui lë ni na' le tunczë' nac bë' nachíxili'.

28 Na'a, chqui' neda' rubija' yugu' bö' xöhui' le zoalen neda' yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y, le nactë chbdxin ga zoali' le rna bë'ë Dios.

²⁹ '¿Naru' huactsa nu bönni' tsazië' lidxë' bönni' nal len cuijë' yugu' yöl-la' tsahui' dzó' lidxë' chqui' zi'al cutu gúguë'ë bönni' nal na'? Ni'r gac tsazië' ulatjë' lidxë' bönni' nal na'.

³⁰ 'Nu curún neda' tsazxón, rdá'baga' neda', len nu curutúb tsazxón len neda', ruslás nu na'.

³¹ 'Qui lë ni na' rëpa' lbi'ili', ca nac yúgu'të dul-la' tun bunách len yugu' didza' xöhui' ta'ná, unít lahuë' lequë' Dios, san nu bönni' gnë zi'ë queë' Dios Bô' La'y, cutu ca' unít lahuë' lë' Dios.

³² Lëzca' cni, nu bönni' gnë' quia' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, Dios unít lahuë' lë', san nu bönni' gnë' queë' Dios Bô' La'y, cutu ca' unít lahuë' lë' Dios. Cutu unít lahuë' lë' dza ni zoaru' na'a, len cutu unít lahuë' lë' dza zi'a za'.

Le runru' nac bë' le nacru'

³³ Gnë' ca' Jesús:

—Chqui' nac dxi'a yag, cuja le nac dxi'a yag na', san chqui' nac xöhui' yag, cuja ca' le nac xöhui'. Cni nac, le rbia yag nac bë' yag na'.

³⁴ Lbi'ili', di'a dza quecba' bël snia' nacli'. ¿Nacx gac güi'li' dxi'a didza', chqui' nacli' xöhui'? Ca nac le ta'zá' ládxi'gac bunách, lëzca' cni tui' didza'.

³⁵ Didza' dxi'a ru'ë bönni' dxi'a le yu'u icj ládxi'dau'huë' le nac dxi'a, san didza' cunác dxi'a ru'ë bönni' huia'dó' le yu'u icj ládxi'dau'huë' le cunác dxi'a.

³⁶ Qui lë ni na' rëpa' lbi'ili', cati' gdxin dza gchuguë' Dios quegac bunách, cuequi xbeynë' bunách ca nac yúgu'të didza' gulanazë' ca'.

³⁷ Ca nac didza' ru'u, cuequi xbeynë' li', ati' uruju' dxi'a o gbagu'u xzguia' ni'a qui didza' na' bë'u.

Ta'nabnë' Jesús gunë' le gac bë' nu naquë'

³⁸ Ni'r gulubi'ë didza' yugu' bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' tu'sëdi, të' Jesús:

—Bönni' Usëdi, rë'nitu' glé'itu' tu le gunu' le gac bë' dë lu na'u yöl-la' uná bë'.

³⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Ta'nabnë' neda' guna' tu le gac bë' nu naca' bönni' tua'dö' ni, cuzóa gdu ládxi'quë'. Cutu bi le gac bë' la'lé'inë', san tuz le nac bë' na' ca gac queë' Jonás, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios.

⁴⁰ Ca na' gac queë' Jonás na', buga'në' lë'ba' bö' zxön gdu tsonn dza tsonn yël, lëzca' cni gac quia' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, tsonn dza tsonn yël uga'na' zzan yu.

⁴¹ Bönni' gulacu'ë yödZ Nínive la'yasë' dza gchuguë' Dios quegac bunách cati' cuequi xbeynë' bunách dza ni zoaru' na'a, ati' le glunë' uspaga' bunách ni xzguia' le gulubí'i ládxi'quë' bönni' Nínive na' cati' ni' gdxjö'i'në' lequë' Jonás xtidzë'ë Dios, ati' na'a zoa' ni neda', len nactëra' blau ca Jonás na'.

⁴² Lëzca' cni, ngul ni' gna bé'inu yödZ dë zaca' ga rdöd gbidz beo' ziaG tsasnu dza gchuguë' Dios quegac bunách cati' cuequi xbeynë' bunách dza ni zoaru' na'a, ati' le bennu uspaga' lequë' xzguia', lë brujnu ngul na' ga nactër zi'tu' quë yönnu didza' rejni'i bë'ë Salomón, ati' na'a zoa' ni neda', len nactëra' blau ca Salomón na'.

Cati' rudxín xlatj bö' xöhui'

⁴³ Gnë' ca' Jesús:

—Cati' r-ruj bö' xöhui' yu'u bönni', rda gap nabídx, rguilj ga uzí' ladxi'. Chqui' cutu gdzöli ga na' uzí' ladxi',

44 ni'r gna: "Huöja' xlatja' ga ni' bruja'." Cati' udxín ga ni' bruj, tsajxaca' bönni' na', naquë' ca tu yu'u nadách, len nalúa, len chnabá'a quië nu tsajsóa ni'.

45 Ni'r tseaj, tsajxi' yegádx bö' xöhui' nácgactër xöhui' ca lei, ati' la'yáz yúgu'të, len la'cuá' lu bönni' na', ati' ga udx huayáli'tër ca gac queë' bönni' na' ca gac queë' zi'al. Lëzca' cni gac quegac bunách tua'dö' ni.

Xnë'ë Jesús len yugu' bönni' böchë'ë

46 Cati' ni' rui'lenë' bunách didza' ni Jesús, guladxinë' ni' xnë'ë Jesús len yugu' bönni' böchë'ë. Gulacu'ë lö'al len glë'nnë' luí'lenë' Jesús didza'.

47 Ni'r gdíxjöi'në' Jesús tu bönni', rë' Lë':

—Byutsca', nacu'ë lö'al xna'u len yugu' bönni' böchu'u, të'nnë' luí'lenë' Li' didza'!

48 Bubi'ë didza' Jesús, rë' bönni' na' gdíxjöi'në' Lë' cni, rnë':

—¿Nuzxa caz xna'a len nupxcz bönni' böcha'a?

49 Ni'r bulí në'ë, bulu'ë yugu' bönni' usëd queë', len rnë':

—Byutsca', bönni' ni nacquë' ca xna'cza' len böchi'cza'.

50 Núti'tëz nu run ca rë'ncznë' Xuza' zoë' yehua' yubá, nu ni nac bi'i böchi'cza', len bi'i zanca', len xna'cza'.

13

Runë' lsaqui' Jesús ca nac qui bönni' guz

1 La' dza ni'z brujë' Jesús lu yu'u, ati' yajchö'ë ra' nis zxön.

2 Le guladxín ga zoë' Jesús bunách zian, grenë' tu lë'i bárcodau', len grö'ë ni', ati' bunách zian na' gulacuá' luyú bidx ra' nis zxön na'.

3 Ni'r bë'llenë' lequë' didza' Jesús, zian le busëdnë' lequë', yugu' le benë' lsaqui', rnë':

—Gul-yutsca', brujë' bönni' guz, zjësië' xseydau'.

4 Tsal ni' zjësië', glas ra' nöz la'gac xseydau' na', ati' guladxinba' bguindau', glë'jba' xseydau' na'.

5 Glas luyú ga rö' guiöj yela'gac xseydau' na', ga na' curö' szxöni yu, ati' la' gulalentë, le curö' ni' szxöni yu.

6 Ni'r cati' budzá'a, la' gulacuatdë len gulabídx lë na' bësië', le cunác ga lun luí.

7 Gulalén ga gululén lba yötsi' yela'gac xseydau' na' glas, ati' gulazxön lba yötsi' na' len gularöli lë na' bësië', glun ditj lei.

8 Glas ga nac luyú dxi'a yela'gac xseydau' na', ati' gulunödzej. Gulunödzej yetú gayua'tër ca' la'gac lë na' bësië'. Gulunödzej yetsonnlalj ca' yela'gac na', ati' gulunödzej yechí uruá' ca' yela'gac na'.

9 Nu zoa nag len ryöni, ral-la' uzë nag.

Le të'ni lun le benë' lsaqui' Jesús

10 Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' usëd queë' len gulanabnë' Lë', ta'në':

—¿Bíxz quië rui'lenu' bunách didza' yugu' le runu' lsaqui'?

11 Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Ru'ë lbi'ili' latj Dios tséjni'li' le nagachi' ca rna bë'ë Lë' yehua' yubá, san cutu të'ni la'yejni'i bunách ni.

12 Nu dë qui, Dios unödzejë' qui yelati', ati' szxönitër gata' qui, san nu cudë qui, la'z dui le dë qui gdua.

13 Qui lë ni na' rui'lëna' lequë' didza' yugu' le runa' lsaqui', le tu'yúë' san cutu ta'lé'inë'. Ta'yönnë' san cutu tu'zë nagquë' len cutu ta'yéjni'në'.

14 Cni rac quequë' quië utság lë na' gnë' Isaías, bönni' bënë didza' uláz queë' Dios, gnë':

Le nactë yõnili' san cutu tséjni'li'.

Uyuli' gna'li' san cutu glé'ili',

15 Le nazíd ládxi'dau'gac bunách ni,

Len cutu ryaz icj nagquë'.

Nadzudi' yõj lauquë',

Cui la'lé'inë' len yõj lauquë' na'.

Cutu luzé nagquë'

Len cutu luzejni'i ládxi'quë',

Len cutu luhuõaquë' quia' neda'

Quië gac una' lequë'.

16 Na'a, bica' ba lbi'ili', le rle'i yõj lauli' len ryõni nagli'.

17 Le nactë rëpa' lbi'ili', glë'nnë' la'lé'inë' le rlé'ili' lbi'ili' zian bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios len yugu' bönni' tsahui' san cutu gualé'inë' lei. Glë'nnë' la'yõnnë' le ryõnili' lbi'ili' san cutu gulayõnnë' lei.

Rusáj la'në' Jesús le benë' lsaqui'

18 Gnë' ca' Jesús:

—Gul-zë nagli' ca nac le bena' lsaqui' qui bönni' guz.

19 Núti'téz nu ryõni didza' ca rna bënë Dios yehua' yubá len cutu rejni'i lei, rac qui didza' ryõni nu na' ca guc qui xseydau' na' glas ra' nöz. La' za'të tu' xõhui' len rugúa didza' na' gyu'u icj ládxi'dau'huë' bönni' na'.

20 Xseydau' na' glas luyú ga rō' guiõj ruluí' ca rac queë' bönni' ryõnnë' didza' na' len la' ruzëtë naguë' lu yöl-la' rudziji queë',

21 san ca na' cutu rdia' xseydau' na' le cudë ga gun luí, lëzca' cni rac queë' bönni' ni. Cati' gdxin tu le usaca' zi' lë', ati' la'bía ládxi'gac lë' bunách le nazí' lu nē'ë didza' na', la' tactë chop ladxë'ë.

22 Xseydau' na' glas ga na' gululén lba yõtsi' ruluí' ca rac queë' bönni' na' ryõnnë' didza' na', san rui' ladxë'ë yugu' le dë yödzylyú ni, ati' nazí' yē'ë bönni' na', le rui' ladxë'ë yugu' yöl-la' tsahui' qui. Yugu' lë ni ta'röli didza' na' len tun ga cutu gun dxin lu icj ládxi'dau'huë'.

23 Xseydau' na' glas luyú dxi'a ruluí' ca rac queë' bönni' ryõnnë' didza' na' len réjni'në' lei, ati' run dxin didza' na' lu icj ládxi'dau'huë'. Nacgac la'gac bunách ca xseydau' na' gulunõdzj yetú gayua'tër ca'. Nacgac yela'gac bunách ca xseydau' na' gulunõdzj yetsonnlalj ca', ati' nacgac yela'gac bunách ca xseydau' na' gulunõdzj yechí uruá' ca'.

Guíxi'dau' xõhui' nalá' ca nac yöl xzoa' xtil

24 Yetú le benë' lsaqui' Jesús, rë' lequë':

—Ca gac ga gdxin le rna bënë Dios yehua' yubá nac ca guc qui xseydau' dxi'a guzë' tu bönni' ga nac la' yël queë'.

25 Tsal na' tasië' bönni' nacu'ë lidxë', bdxin ni' tu nu curle'i lë' dxi'a, ati' yjõz la' yël queë' xsey guíxi'dau' xõhui' nalá' ca nac yöl xzoa' xtil, ati' böjë' xlatjë'.

26 Cati' blen xzoa' xtil na' len grō' deu qui, ga na' dxi'a xui'i, ni'r glac bē' guíxi'dau' xõhui' na'.

27 Ni'r guladxinë' bönni' huen dxin ga zoë' bönni' xan la' yël na', len tē' lë': "Xan, chqui' guzu' xseydau' dxi'a la' yël quiu', ¿nacx guc gualén guíxi'dau' xõhui' na'?"

28 Gudxë' lequë' xan la' yël na', rnë': "Benë' cni bönni' curlé'inë' neda' dxi'a." Ni'r gulanabnë' lë' huen dxin na', ta'në': "¿I rë'nnu' tseajtu' tsjöljtu' guíxi'dau' xöhui' na'?"

29 Xanquë' rë' lequë': "Cutu. Nazx ca' cati' gládzu'li' guíxi'dau' xöhui' na', gládzu'lentëli' ca' yöl xzoa' xtil.

30 Dxi'ar gac güi'li' latj la'zxöngar tsazxón cati' gdxinr dza tsajtubru' lei, ati' ni'r gyëpa' nup lutúb lei: Gul-túb zi'al guíxi'dau' xöhui' na' len gul-guga' tsajxúndj hueaj quië uzégui'ru' lei, ati' ni'r utubli' xzoa' xtil lu yu'u quia'."

Runë' Isaqui' Jesús ca nac qui xsey mostaza

31 Yetú le benë' Isaqui' Jesús, rë' lequë':

—Ca gac ga gdxin le rna bë'ë Dios yehua' yubá, gac ca rac qui tu xsey mostaza, le guzë' tu bönni' ga nac la' yël queë'.

32 Le nactë nactë cuidi' xsey mostaza na' ca yúgu'të xseydau' yezica', san cati' chnadúz, rzxöntër ca yúgu'të guixi' cuan len rac xzön ca nac tu yag, ati' ta'dxinba' bguindau' tun lidxcha' lu xzuza' në'i.

Runë' Isaqui' Jesús qui xnë'i yöt xtil

33 Yetú le benë' Isaqui' Jesús, rë' lequë':

—Ca gac ga gdxin le rna bë'ë Dios yehua' yubá gac ca le run xnë'i yöt xtil, le buchíxinu ngul len tsonn lbix yöjz xzoa' xtil, ati' gyazx gdutë cua na'.

Le rë'ni gun le runë' Isaqui' Jesús

34 Yúgu'të lë ni benë' Isaqui' Jesús, bë'lenë' bunách nacuá' ni' didza', len cutu bi didza' bë'lenë' lequë' le cubenë' Isaqui'.

35 Cni benë' quië butsåg lë na' buzujë' lu guich bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

Gu'a didza' yugu' le guna' Isaqui'.

Gnia' yugu' le nagachi' cati' ni' gzu lau zi'a guta' yödzyú.

Rguixjö'ë Jesús le benë' Isaqui' qui guíxi'dau' xöhui' nalá' ca nac yöl xzoa' xtil

36 Ni'r buzeynë' bunách nacuá' ni' didza' Jesús, busölë'ë lequë', ati' gyazië' yu'u. Ni'r guladxinë' ga zoë' bönni' uséd queë' len të' Lë':

—Gdixjöi' netu' le rë'ni gna lë na' benu' Isaqui' qui guíxi'dau' xöhui' nalá' ca nac yöl xzoa' xtil.

37 Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Bönni' razë' xseydau' dxi'a naca' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

38 La' yël na' nac yödzyú ni, ati' xseydau' dxi'a na' ruluí' ca nacgac nup nababgac ga rna bë'ë Dios. Guíxi'dau' xöhui' na' nalá' ca nac yöl xzoa' xtil ruluí' ca nacgac nup nacgac qui tu' xöhui'.

39 Nu na' curle'i dxi'a xan la' yël na' len yjöz guíxi'dau' xöhui' na', tu' xöhui'cz nac. Dza lutubë' na' ruluí' ca gac dza udx qui yödzyú ni, ati' nup na' tu'túb nacgac gbaz la'y queë' Dios.

40 Ca na' guc, gulutubë' guíxi'dau' xöhui' na', len guluzégui'ë lei lu gui', lëzca' cni gac cati' udx qui yödzyú ni.

41 Neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, gsóla'gaca'-në' gbaz la'y quia', ati' lubijë' ga rna bë'ë Dios yúgu'të nup tun ga tun dul-la' lza'gac lenca' nup tua' dö'.

42 Yugu' gbaz la'y na' la'gu'ë lu gui' gabíl yugu' bönni' tua'dö' na'. Ni' la'bödxë' len lutíl-l láya'quë'.

43 Ni'r la'yëp yös yení' bunách tsahui', lacquë' ca gbidz ga ni' rna bë'ë Dios yehua' yubá. Nu zoa nag len ryöni ral-la' uzë nag.

Runë' lsaqui' Jesús qui tu yöl-la' tsahui' nagachi'

44 Lëzca' cni benë' lsaqui' Jesús, rnë':

—Le rna bë'ë Dios yehua' yubá nac ca tu yöl-la' tsahui' nagachi' tu la' yël. Cati' budzölnë' lei tu bönni', bucachë'ë lei leyúbl ga na' bgachi', ati' lu yöl-la' rudziji queë' gyijë', yjëti'ë yúgu'të le dë queë' ati' gu'uë' la' yël na' quieë gata' queë' yöl-la' tsahui' na'.

Runë' lsaqui' Jesús qui tu bga záqui'tsqi

45 Gnë' ca' Jesús:

—Ca ral-la' së lãdxi'li' le rna bë'ë Dios yehua' yubá nac ca benë' tu bönni' ra'uë' len ruúti'ë, rguiljë' yugu' bga dxi'a.

46 Cati' bdzölnë' tu bga záqui'tsqi, gyijë', yjëti'ë yúgu'të le dë queë', ati' gu'uë' bga na'.

Runë' lsaqui' Jesús qui tu yöxj bøl

47 Lëzca' cni gnë' Jesús:

—Ca gac ga gdxin le rna bë'ë Dios yehua' yubá, gac ca run tu yöxj bøl le ta'chiljë' bönni' lu nis zxön, le rajxi' zian bøl gza'a.

48 Cati' chbdza' yöxj na', gulubijë' lei luyú bidx ra' nis zxön na', ati' ni' gulabö'ë len gulagu'ë-ba' lu bdö'a yugu' bøl dxi'a, san yugu' bøl ca'z, gularu'në'-ba'.

49 Lëzca' cni gac cati' udx qui yödzyú ni. La'rujë' gbaz la'y queë' Dios ati' lubijë' quizi bunách tsahui', lucuitië' lequë' ladj bunách tua'dö'.

50 'Ni'r la'gu'ë lu gui' gabíl bunách tua'dö' na'. Ni' la'bödxë' len lutíl-l láya'quë'.

Yöl-la' tsahui' le nac gul len le nac cub

51 Ni'r Jesús gnabnë' yugu' bönni' uséd queë', rnë':

—¿I réjni'li' yúgu'të lë ni?

Gulubi'ë didza', të' Lë':

—Ja, Xan.

52 Jesús gudxë' lequë':

—Cati' chnazí' lu në'ë bönni' gdau' usëdi le rna bë'ë Dios yehua' yubá, naquë' ca bönni' xan yu'u, rbijë' ladj yöl-la' tsahui' queë' le nac cub len le nac gul, le nacgac dxi'a, ruzi'ë xbey.

Le benë' Jesús yödz Nazaret

53 Cati' budx benë' yugu' lsaqui' ni Jesús, buzë'ë ni'.

54 Cati' budxinë' ladjë', busëdnë' bunách nacua' lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, ati' gulubannë', ta'në':

—¿Gazxcz bzëdnë' yöl-la' rejni' ni bönni' ni? ¿Nacxcz nac, runë' yugu' yöl-la' huac ni?

55 Naquë' bönni' ni zxi'në' bönni' bëdx yag, ati' lënu María xnë'ë. Naquë' böchi'quë' Jacobo len José len Simón len Judas.

56 Lëzca' nacua'lennu rë'u ni ngul zanë'. ¿Gazxcz bzëdnë' yúgu'të lë ni?

57 Qui lë ni na' glac chop lãdxi'quë', guluca'në' Lë'. Ni'r Jesús gudxë' lequë': —Tun ba la'n bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios yúgu'të bunách, san cutu tun lé' ba la'n bunách uládz queë' len bunách nacua' lidxë'.

58 Qui lë ni na' cutu benë' Jesús ni' zian yöl-la' huac, le cutu ta'yejle'ë Lë'.

14

Ca guludöddë' Juan, bönni' buquilë' bunách nis

1 Lu dza ni', byönnë' Herodes, bönni' rna bē'ë luyú Galilea, ca nacgac yöl-la' huac runë' Jesús.

2 Herodes na' gudxë' yugu' ni'a në'ë, rnë':

—Bönni' ni Juan, bönni' buquilë' bunách nis. Chbubanë' lu yöl-la' gut. Qui lë ni na' dë lu në'ë yöl-la' huac zxön na'.

3 Cni gnë' Herodes le bsölë'ë lëczë' bönni' gulazönë' Juan len glúguë'ë lë' du guía, ati' gulagu'ë lë' lidx guía le gú'niu cni Herodías, ngul na' gucnu ngul queë' Felipe, böché'ë Herodes na'.

4 Cni benë' Herodes, le gudxë' lë' Juan na': "Cutu ral-la' sóalenu'-nu."

5 Qui lë ni na' gu'nnë' Herodes gdöddë' Juan, san gúdxinë' la'dá'baga' lë' bunách lu yöd z ni', le taqui bunách naquë' Juan na' bönni' rutë' didza' uláz queë' Dios.

6 Ni'r cati' guc lni qui dza gyé'inë' iz Herodes, brujbi' bi'i ngul queënu Herodías na' len bya'abi' laugac nup nacuá' lni na', ati' bdzag ladxë'ë-bi' Herodes.

7 Gzxi' lu në'ë Herodes len benë' tsutsu xtudzë'ë unödzjë' queëbi' bíti'tëz bi gnabbi' lahuë'.

8 Le chnusedínu-bi' zi'al xna'bi', gudxbi' lë':

—Benn quia' na'a tu lu zxiga' zxön icjë' Juan, bönni' buquilë' bunách nis.

9 Ni'r bui'nnë' Herodes, san le chbenë' tsutsu xtudzë'ë, len le gulayöni lë' nup tí'j tágulen lë', qui lë ni na' gna bé'inë' nu tsajnöd z queëbi' icjë' Juan na'.

10 Cni guc, bsölë'ë nu tsajríx yenë' Juan ga ni' yu'ë lidx guía.

11 Bönni' na' nasölë'ë bu'ë icjë' Juan na', yu'u lu zxiga' zxön, ati' bunöd zjë' lei queëbi' bi'i ngul na', ati' lëbi' bua'bi' lei queënu xna'bi'.

12 Ni'r guladxinë' ni' bönni' guladë'ë Juan na', ati' guluú'ë lë' len gulu-cachë'ë lë'. Gdöd ni', yajtíxjöi'cnë' Jesús ca glac lë ni.

Jesús rugahuë' zianr ca chián gayuá' bunách

13 Cati' ráquibe'inë' lë ni Jesús, buzë'ë ni', ati' grenë' tu lë'i bárcodau', zijë' la' queëzë' tu latj ca'z. Cati' gulayöni bunách tsijë' ni', gularujë' yugu' yöd z ni', yjaquë' ga ni' gdxinë', ta'zë'i ní'acquë'.

14 Cati' burujë' lë'i barco Jesús, blé'inë' nacuá' ni' bunách zian, ati' buechi' ladxë'ë lequë' len bunë' nup te'i, nútsa'gac ladjquë'.

15 Cati' chrdzö' dza na', guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' uséd queë', len tē' Lë':

—Chrdzö' na'a, ati' ca'z nac latj ni. Busöla' bunách ni tsjaquë' gap dë yödzdau' quie' la'uë' bi lahuë'.

16 Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Cutu run bayúdx tsjaquë'. Gul-nöd z lbi'ili' le lahuë'.

17 Ni'r tē' Lë':

—Gayu'z yöt xtil dë len chopzba' böi dëba' queëtu' ni.

18 Jesús rē' lequë':

—Gul-dguá' quia' ni.

19 Ni'r gna bé'inë' bunách na' Jesús la'bör' ga yu'u daca'. Gdöd na' gdel-lë'ë gayu' yöt xtil na' len chopba' böi na', ati' bchis lahuë', ruyúë' zaca' yehua' lya. Gudxë' Dios: "Xclenu'." Ni'r buzuxzjé' yöt xtil na' len budödë' lei lu na'quë' bönni' uséd queë', ati' lequë' gulaguisië' lei laugac bunách zian na'.

20 Glahuë' yúgu'të' len guluhuöljnë'. Ni'r golutubë' bizxj naga'ngac len guludzë'ë chinnu bdö'a.

²¹ Bönni' ni' glahuë' glaquë' gdu chián gayu'ë, san nutu nu blab yugu' ngul len bi'idau'.

Jesús rzë'i ni'ë lu nis zxön

²² Ni'r la' bentë' Jesús ga gulabenë' lë'i bárcodau' bönni' usëd queë', tsjaquë', la'nörë' lahuë', la'dödë' yetslá'a nis zxön ni', tsal na' uzeynë' Lë' bunách nacúa' ni' didza'.

²³ Cati' chnusölë'ë bunách na' Jesús, grenë' ga nac tu lu guí'adau' ga ni' yajsóë' tuzë'. Ni' bulidzë' Dios. Cati' chgul, tuzë' zoë' ni'.

²⁴ Bárcodau' ga na' nacu'ë bönni' usëd queë' rdöd gatsj lahui'l nis zxön na', ati' ryas bárcodau' na' le ryas rdxia nis zxön na', le ruzaga' barco na' bö' reycj.

²⁵ Gdöd ladxi' yël, gbiguë'ë Jesús gal-la' ga na' nacu'ë, rzë'i ni'ë lu nis zxön.

²⁶ Cati' gulalé'inë' Lë' bönni' usëd queë', rzë'i ni'ë lu nis zxön, szxöni gulabö'ë bagu'i le tádxinë'. Gulabödxyë'ë, ta'në':

—Tu bxin na'.

²⁷ Ni'r Jesús la' bulidztë' lequë', rnë':

—Gul-zxöni ládxi'li'. Neda' ni. Cutu gádxili'.

²⁸ Ni'r bubí'ë didza' Pedro, rë' Jesús:

—Xan, chqui' nacu' Li', gna be'i neda' guida' ga na' zu' lu nis.

²⁹ Jesús gudxë' lë':

—Gda.

Ni'r bötjë' Pedro lë'i bárcodau' na' len gzë'i ni'ë lu nis zxön, zijë' ga na' zoë' Jesús.

³⁰ Ni'r cati' blé'inë' Pedro ca rutá nis bö' na' reycj, gúdxinë'. Ni'r gzu lahuë' rötjë' lu nis, ati' grödxyë'ë. Bulidzë' Jesús, rnë':

—Xan, buslá neda'.

³¹ Jesús la' bulitë në'ë. Buguel-lë'ë lë', len rë' lë':

—Lati'z réjlë'u neda'. ¿Bizx quië guc chop ladxu'u'?

³² Cati' gulubenë' lë'i bárcodau' na', grö' dxi bö' na' reycj.

³³ Ni'r gulayj ládxi'quë' Jesús bönni' nacu'ë lë'i bárcodau' na', ta'në':

—Le nactë, Zxi'në' Dios nacu'.

Jesús ruínë' bönni' huë' nacu'ë Genesaret

³⁴ Cati' chguladödë' yetslá'a nis zxön na', la' guladxintë' lu xyu yödz Genesaret.

³⁵ Cati' guluunbë'ë Jesús bönni' yödz ni', gulasölë'ë didza' gdutë luyú ni', ati' djua'quë' ga zoë' Jesús yúgu'të nup te'i.

³⁶ Gláta'yué' lahuë' Jesús gu'ë lequë' latj la'ganzë' rui'i lari' nacuë', ati' la' guluhuöactë yúgu'të nup na' gulagán lari' na'.

15

Le tun ga cunacru' dxi'a lahuë' Dios

¹ Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús yugu' bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' tu'sëdi, narujquë' Jerusalén, ati' të' Jesús:

² —¿Bizx quië tunë' bönni' usëd quiu' le rdöd bë'i ca nac le nalëbiru' runru' ca glunë' xuz xtau'ru'? Cutu ta'guíb na'quë' ca nac qui gdau' cati' zi'a lahuë'.

³ Bubi'ë didza' Jesús, gnabnë' lequë', rnë':

—¿Bizx quië lbi'ili' ca' ruca'nli' ca'z zxba queë' Dios quië gunli' le nalëbili' runli'?

⁴ Cni nac, le gna bé'inë' lbi'ili' Dios, gnë': “Ben ba la'n xuz xna'u”, len gnë' ca': “Nu gnë' zi' qui xuz xnë'i, tsaz gat nu na'.”

⁵ San lbi'ili' rnali': "Chqui' nu guië xuz xnë'i: Cutu bi gac gunna' quiu' le chgzxi' lu na'a gunna' queë' Dios yúgu'të,

⁶ cutur bi ral-la' gun qui xuz xnë'i nu na'." Cni runli', ruca'nli' ca'z le gna bë'ë Dios, quië gunli' le nalëbili' runli'.

⁷ Lbi'ili', bönni' rulu'z tsahui' cuinli', gdu gdíxjö'ë ca nacli' Isaías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

⁸ Bönni' ni, lu rú'agaczë' tunë' neda' ba la'n, Len clëg gdu ládxi'quë'.

⁹ Daduz nac le ta'yíj ládxi'quë' neda'

Le tu'sëdnë' yugu' le gulaná bë' bunách.

¹⁰ Ni'r bulidzë' bunách nacuá' ni' Jesús, rë' lequë':

—Gul-zë nagli' le gyëpa' lbi'ili' len gul-tsejni'i.

¹¹ Clëg le ryaz ru'ë bönni' run ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios, san le r-ruj ru'ë, lë ni run ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios.

¹² Ni'r gulabiguë'ë ga zoë' Jesús bönni' usëd queë', len të' Lë':

—¿I nõznu' gulaleynë' bönni' gdau' fariseo cati' gulayönnë' didza' ni bë'u?

¹³ Ni'r bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Yúgu'të le nadúz, le cuguzë' Xuzá' zoë' yehua' yubá, huaduljgac gdu luí.

¹⁴ Gul-cá'n lequë'. Chnachúl lauquë' len ta'chë'ë nup nachúl laugac. Chqui' tu bönni' lau chul gchë'ë yetué' bönni' lau chul, gropë' la'bixë' lu yeru.

¹⁵ Ni'r bubi'ë didza' Pedro, rë' Jesús:

—Bzejni'i netu' lë ni runu' lsaqui'.

¹⁶ Jesús rë' lequë':

—¿Naru' cu réjni'tsali' ca' lbi'ili'?

¹⁷ ¿Naru' cu réjni'tsali' ryaz lë'ru' yúgu'të le ryaz rú'aru', ati' rurúj lë'ru'?

¹⁸ Na'a, le r-ruj rú'ali', lu icj ládxi'dau'li' za', ati' lë ni run ga cunacli' dxi'a lahuë' Dios.

¹⁹ Cni rac, le ta'lén lu icj ládxi'dau'li' yugu' le rza' ládxi'li' le cunác, le lun ga gdödili' bunách, len le lun ga quitsjli' zxba qui yöl-la' nutság na', len le cunác runli', len yugu' le rzë ládxi'li' cuanli', len yugu' le rnëli' qui lza'li' le cunác, len yugu' le rnë xõhui'li'.

²⁰ Yugu' le cni tun ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios tu bönni', san chqui' cunayár në'ë ca nac qui gdau' cati' bi gahuë', cutu gun ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios.

Réjlë'nu Jesús ngul gza'a

²¹ Ni'r buzë'ë ni' Jesús, gyijë' lu xyu yödZ Tiro len yödZ Sidón.

²² Brujnu yödZ ni' tu ngul nababnu Canaán, ati' bë'nu zidZ didza', rënu Jesús:

—Xan, zxi'n xsoë' David, buechi' ladxi' neda'. Bi'i ngul quia' szxõni rzaca' rgui'bi' le yu'u lëbi' bö' xõhui'.

²³ Cutu bi didza' bubi'ë Jesús. Ni'r gulabiguë'ë ga zoë' bönni' usëd queë', ati' glë' Lë', ta'në':

—Busöla'-nu, le za'nu cúdzu'ru' rbõdxya'anu.

²⁴ Ni'r bubi'ë didza' Jesús, rë'-nu:

—Dios nasölë'ë neda' gáclena' bunách Israel, nacgac ca bö'cu' zxíla'dau' nanitcba'.

²⁵ Ni'r gbíga'nu ga zoë' Jesús ngul na' len gyij ládxi'nu Lë', rënu Lë':

—Xan, guclen neda'.

²⁶ Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Cutu nac dxi'a uguaru' yöt quecbi' bi'idau' len chu'nru' lei laucba' bö'cu'dau'.

²⁷ Ni'r rënu Jesús ngul na', rnanu:

—Ja, Xan, san táguba' bö'cu'dau' na' le bizxj tu'huöxj ga tagu xancba'.

²⁸ Ni'r bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Nguldau'. Gdu nac ca réjlë'u neda'. Gac quiu' ca rë'nnu'.

La' ni'z böáctëbi' bi'i nguldau' queënu.

Jesús ruinë' zian nup te'i

²⁹ Ni'r buzë'ë ni' Jesús len gdödë' ga nac ra' nis zxon qui Galilea. Grenë' ga nac tu lu gui'adau', ati' ni' grö'ë.

³⁰ Guladxin ga zoë' Jesús bunách zian djua'quë' nup cuta'zá' len nup nachúl laugac, len nup cuta'në', len nup narugu ni'a na'gac, len zianr nup te'i, ati' galaguixj' lequë' xni'ë Jesús, ati' Lë' bunë' lequë'.

³¹ Gulubani' bunách ni' ca nac le benë' Jesús, le gualé'inë' tu'në nup cugulanë', ati' nuhuöacgac nup grugu ni'a na'gac, ati' tu'zá' nup cugulazá', ati' tu'le'i nup bchul laugac. Qui lë ni na' gulagu'ë yöl-la' ba Dios quegac bunách Israel.

Jesús rugahuë' zianr ca choa' gayuá' bunách

³² Ni'r Jesús bulidzë' yugu' bönni' uséd queë', len rë' lequë':

—Ruhuechi' ladxa'a bunách zian ni, le chguc tsonn dza zá'clenë' neda' len cutu bi dë le lahuë'. Cutu rë'nda' usöla'gaca'-në' tshuöjqüë' lidxquë' ta'dunzë' ca', nazx ca' ludú lãdxi'quë' la' nöz.

³³ Ni'r të' Lë' bönni' uséd queë', ta'në':

—¿Gazxcz gdzölitu' yöt xtil zian lu latj ca'z ni, le ugágutu' bunách zian ni?

³⁴ Gnabnë' lequë' Jesús, rnë':

—¿Balx yöt xtil dë queëli'?

Gulubi'ë didza', ta'në':

—Gadx, ati' nababzba' bö'l cuidi' dëba' queëtu' ni.

³⁵ Ni'r Jesús gna bé'inë' bunách zian na' la'bó' lu yu.

³⁶ Gdel-lë'ë gadx yöt xtil na' len yugu' bö'l na' ati' gudxë' Dios: "Xclenu'." Ni'r buzuzxjé' groptë na' len bunödzejé' quequë' bönni' uséd queë', ati' lequë' gulaguisië' laugac bunách zian na'.

³⁷ Glahuë' yúgu'të' len guluhuöljnë'. Gdöd ni' gulutubë' le bizxj naga'ngac, ati' guludzë'ë gadx bdö'a.

³⁸ Nacquë' choa' gayu'ë bönni' na' glahuë', san nutu nu blab yugu' ngul len bi'idau'.

³⁹ Ni'r Jesús busölë'ë bunách na' tshuöjqüë' lidxquë', ati' grenë' lë'i bárcodau' ni', zijë' lu xyu yödZ Magdala.

16

Ta'nabnë' Jesús gunë' tu le gac bë' nuzxa naquë'

¹ Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús yugu' bönni' gdau' fariseo len yugu' bönni' gdau' saduceo quië la'zí' bë'ë Jesús, ati' gulanabnë' Lë' gunë' tu le gac bë' ga za' yöl-la' uná bë' queë'.

² Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Cati' rdzö', rnali' cni: "Gun dxi'a cxö, le rö' böaj xna luzxbá'."

³ Cati' nac zildau', rnali' cni: "Cutu gun dxi'a na'a dza le rö' böaj xna len ruchúl luzxbá." Lbi'ili', bönni' rulu'iz tsahui' cuinli'. Rac gnë ya'ali' nac gun luzxbá, san cutu gac tséjni'li' le rusëdi le tac dza ni zoaru' na'a.

⁴ Bunách tua'dö' cuzóa gdu ládxi'gac ta'nabi neda' guna' tu le gac bê' nu naca', san cutu bi le gac bê' la'lé'iné'. Tuz lë na' gac bê' ca gac queë' Jonás, bönni' bê'ë didza' uláz queë' Dios la'lé'iné'.

Ni'r buca'në' lequë' Jesús, zhuöjè'.

Le tu'sëdnë' bönni' gdau' nac ca xnë'i yöt xtil

⁵ Cati' guladxinë' yetslá'a nis zxön ni', gláquibe'iné' bönni' uséd queë' Jesús glal ládxi'quë' lu'ë le lahuë'.

⁶ Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Gul-yutsca'. Gul-gún chi'i cuinli' qui le nac ca xnë'i yöt xtil quequë' bönni' gdau' fariseo len quequë' bönni' gdau' saduceo.

⁷ Ni'r la' légaczé' glun xtídzá'quë' bönni' uséd queë', ta'né':

—Rnë' cni le cunua'ru' yöt xtil.

⁸ Ráquibe'iné' lë ni Jesús, ati' rë' lequë':

—¿Bíxz quië run xtídzá'li' la' lbi'izli' le cunua'li' yöt xtil? Lati'z réjlë'li' neda'.

⁹ ¿Naru' cu réjni'tsali' len cu rajnéysali' ca gac quegac gayu' yöt xtil ni', lë na' glahuë' chiën gayu'ë bönni', ati' tsca zian bdö'a butubli'?

¹⁰ ¿Naru' cu rajnéysali' ca' ca gac quegac gadx yöt xtil ni', lë na' glahuë' choa' gayu'ë bönni' ati' tsca zian bdö'a butubli'?

¹¹ ¿Naru' cu réjni'li'? Cutu bê'a didza' qui yöt xtil cati' gudxa' lbi'ili' gun chi'i cuinli' qui le nac ca xnë'i yöt xtil quequë' bönni' gdau' fariseo len quequë' bönni' gdau' saduceo.

¹² Ni'r gulayéjni'në' cutu gudxë' lequë' Jesús lun chi'i cuinquë' qui xnë'i yöt xtil, san ral-la' lun chi'i cuinquë' qui le tu'sëdnë' yugu' bönni' gdau' fariseo len yugu' bönni' gdau' saduceo.

Pedro rnë' Jesús naquë' Cristo

¹³ Cati' bdxinë' Jesús lu xyu yödZ Cesarea, ga na' rna bê'ë Filipo, gnabnë' yugu' bönni' uséd queë', rnë':

—¿Nacx ta'ná bunách nu naca' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách?

¹⁴ Gulubi'ë didza', ta'né':

—La'quë' ta'né': “Juan nacu', bönni' ni' buquilë' bunách nis.” Yela'quë' ta'né': “Elías nacu', bönni' ni' bê'ë didza' uláz queë' Dios dza ni'të.” Yela'quë' ta'né': “Jeremías nacu', o yetúë' bönni' bê'ë didza' uláz queë' Dios.”

¹⁵ Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Nazxga lbi'ili', ¿nuzxa rnali' naca' neda'?

¹⁶ Bubi'ë didza' Simón Pedro, rë' Lë':

—Li' nacu' Cristo, Zxi'në' Dios ban.

¹⁷ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Bica' bau' li', Simón, zxi'në' Jonás, le cutu bului'iné' li' lë ni nu bönni', san Zuza' zoë' yehua' yubá bului'iné' li' lë ni.

¹⁸ Neda' répa' li', li' nacu' Pedro, ati' lu guiöj ni ucu'a nup ludúb quia', ati' yöl-la' uná bê' qui tu' xöhui' cutu saqui' uzaga' xnözquë'.

¹⁹ Gunna' quiu' yugu' zxi'n guía qui latj ga rna bê' Nu zoa yehua' yubá. Le gna bê'u luyú ni, chgna bê' ca' Nu na' zoa yehua' yubá, ati' le gu'u latj gac luyú ni, chbë' latj gac lë na' Nu na' zoa ni' yehua' yubá.

²⁰ Ni'r Jesús gna bé'inë' yugu' bönni' uséd queë' nutu nu lë'ë naquë' Lë' Cristo.

Jesús rgúxjö'ë ca zi'a ludöddë' Lë'

21 La' dza ni'z gzu lahuë' Jesús rguíxjöi'nè' yugu' bönni' uséd queë' run bayúdx tsijë' Jerusalén, ati' ni' lusaca' zì'è Lè' yugu' bxuz uná bè' len bönni' gul tu'zejnì'i, len bönni' gdau' tu'sèdi, ati' ni'r ludöddè' Lè', san cati' gac tsonn dza ubané' lu yöl-la' gut.

22 Ni'r quizi bchë'è Jesús Pedro len gzu lahuë' rdil-lè' Lè' didza', rnè':

—Xan, cutu gu'è latj Dios. Cutu ca' gac quiu' ca rnau'.

23 Ni'r bueycjë' Jesús, len rë' Pedro:

—Bcuit ga zoa'. Runu' ca run Satanás, tu' xöhui'. Runu' ga gac chop ladxa'a le cutu nac ca rza' ladxë'è Dios le rza' ladxu'u li', san ca ta'zá'z ládxi'gac bunách.

24 Ni'r Jesús gudxë' yugu' bönni' uséd queë', rnè':

—Chqui' zoë' bönni' rë'nnë' tē'è neda', ral-la' uzóë' tsla'l yugu' le rzë ladxë'è, len gaquë' ca tu bönni' zijë' zajtë'è lè'i yag cruz, ati' ni'r gac tē'è neda'.

25 Nu bönni' guë'nnë' gun chi'è yöl-la' na'bán queë', unitië' lei, san bönni' unitië' yöl-la' na'bán queë' le dē'è neda', gata' queë' yöl-la' na'bán gdu.

26 ¿Bizxa uzi'tsè' xbey bönni' chqui' utubë' yúgu'tè le dē yödzyú ni san unitië' yöl-la' na'bán gdu queë'? ¿Bizxa caz gac unödzejë' bönni' quië' gata' queë' yöl-la' na'bán gdu?

27 Cni rnia', le huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, dzag neda' yöl-la' yení' queë' Xuza' Dios, len dzagquë' neda' gbaz la'y quia'. Ni'r ubi'a qui queë' bunách tsca nac le nungac.

28 Le nactë rëpa' lbi'ili': "Cutu ca' lat la'gac nup nacuá' ni cati' la'le'ir duná bè'a neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách."

17

Rdza' ca nalá' lahuë' Jesús

1 Gdöd xop dza, Jesús gdel-lè'è Pedro len Jacobo len Juan, böchë'è Jacobo na', ati' bchë'è lequë', yjaquë' quizi ga nac tu lu gui'a sib.

2 Ni' bdza' ca nalá' lahuë' Jesús lauquë'. Gyëp yös yení' lahuë' Jesús ca ruzení' gbidz, ati' böac chguichdau'z lari' nacuë' ca yení'.

3 Ni'r gulalé'inë' bönni' uséd queë' na' buluí' lauquë' Moisés len Elías, tu'lenë' Jesús didza'.

4 Ni'r Pedro rë' Jesús:

—Xan, nac dxi'a zoaru' ni. Chqui' rë'nnu', guna' ni tsonn yu'u lága'dau', tu quiu', yetú queë' Moisés, len yetú queë' Elías.

5 Tsal ni' ru'è didza' ni Pedro, la' grötë' ni' tu böaj yení' le gzxoa lequë', ati' lu böaj na' byön chi'i nu rna:

—Bönni' ni Zxi'ncza'. Nadxi'ida'-nè' len rdzag ladxa'a Lè'. Gul-zë nagli' didza' gu'è.

6 Cati' gulayönnë' chi'i na' bönni' uséd queë', guladzö'è guzru'al len gladxi guladzöbnë'.

7 Ni'r gbiguë'è Jesús ga na' nacu'è, ati' gdanë' lequë', rnè':

—Gul-tsás. Cutu gádxili'.

8 Cati' gulachís lauquë', guluyúë', nutur nu gulalé'inë', san tuzë' Jesús.

9 Cati' ni' tu'dinnië' lu gui'a na', gna bé'inë' lequë' Jesús, rnè':

—Nutu nu guiëli' ca guc lë ni blé'ili' cati' ubanra' lu yöl-la' gut neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

10 Ni'r gulanabné' Lè' bönni' uséd queë', ta'në':

—¿Bizx quië ta'në' bönni' gdau' usëdi run bayúdx ulu' lahuë' Elías zi'al ca ulu' lahuë' Cristo?

¹¹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Le nactë ulu' lauczë' zi'al Elías, len uca'në' tsahui' yúgu'të.

¹² Neda' rëpa' lbi'ili': “Chbulu' lahuë' Elías na', san cutu guluúnbë'ë lë', ati' yúgu'të ca rnaz quequë' glunë' queë'.” Lëzca' cni lunë' quia' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, lusaca' zi'ë neda'.

¹³ Ni'r gulayëjni'në' bönni' uséd queë', bë'lenë' lequë' didza' Jesús ca guc queë' Juan, bönni' na' buquilë' bunách nis.

Ruúnë'-bi' Jesús tubi' bi'i bönni' ré'ibi' xjuti'

¹⁴ Cati' guladxinë' ga na' nacuá' bunách zian, gbiguë'ë ga zoë' Jesús tu bönni', ati' buzechu zxibë' lahuë' Jesús

¹⁵ len rë' Lë':

—Xan, buechi' ladxì'-bi' bi'i bönni'dau' quia', le ré'ibi' xjuti', len sxöni rzaca' rgui'bi', ati' zian lzu rdzö'bi' lu gui' o lu nis.

¹⁶ Chdgu'a-bi' lauquë' bönni' uséd quiu' san cutu guc luúnë'-bi'.

¹⁷ Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Lbi'ili', bunách curéjlë'li' len cunacli' tsahui'. ¿Gáca'xtëcz ral-la' sóalena' lbi'ili' quië tséjlë'li' neda'? ¿Gáca'xtëcz ral-la' gua' glena' queëli'? Gul-dguá'-bi' quia' ni.

¹⁸ Ni'r Jesús buzeynë' ba nadx bö' xöhui' na' yu'u lëbi', ati' la' burujtë lëbi', ati' la' na'z böáctëbi' bi'i bönni'dau' na'.

¹⁹ Ni'r, quizi gulabiguë'ë ga zoë' Jesús bönni' uséd queë', ati' gulanabnë' Lë', ta'në':

—¿Bizx quië na' netu' cutu guc ubijtu' bö' xöhui' na'?

²⁰ Jesús rë' lequë':

—Cutu gzxáqui'li' le curéjlë'li' Dios gdu ládxi'li'. Le nactë rëpa' lbi'ili', zal-la' cuidi'z nac yöl-la' rejle' queëli' Dios, nacz ca tu xseydau' mostaza, huac guiëli' guí'adau' ni: “Bcuit ni len yajsóa ni'”, ati' la' gcuittë guí'adau' na'. Cutu bi' zoa le cucág gunli' chqui' réjlë'li' Dios gdu ládxi'li'.

²¹ Tu bö' xöhui' cni gac ubijli' tuz chqui' ulidzli'-në' Dios, len gunli' gubás.

Rguúxjö'ë leyúbi' Jesús ca zi'a ludöddë' Lë'

²² Tsal ni' ta'dë' luyú Galilea, Jesús gudxë' yugu' bönni' uséd queë', rnë':

—Zoa nu udöd neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, lu na'gac bunách.

²³ Ludöddë' neda', san cati' gac tsonn dza Dios uspanë' neda'.

Ni'r guluhui'nnë' bönni' uséd queë'.

Jesús rguizxj lazë' qui gdau'

²⁴ Cati' guludxinë' Capernaum Jesús len yugu' bönni' uséd queë', guladxinë' ga zoë' Pedro bönni' tu'quizxjë' bunách lazgac qui gdau', ati' të' Pedro:

—¿Naru' cu quizxj lazë' qui gdau' bönni' rusëdnë' lbi'ili'?

²⁵ Bubi'ë didza' Pedro, rnë':

—Ja, huaguizxjë'.

Cati' buazië' Pedro lu yu'u, Jesús la' bulidztë' lë' len rë' lë':

—¿Nacx rusaca' quiu', Simón? Bönni' ta'ná bë'ë luyú ni, ¿nupx tu'quizxjë' le rguizxj laz len lazxj qui yu? ¿Naru' tu'quizxjë' bunách uládz quequë' o bunách gza'a?

²⁶ Bubi'ë didza' Pedro, rë' Lë':

—Bunách gza'a tu'quizxjë'.

Ni'r Jesús rë' lë':

—Qui lē ni na', cutu run bayúdx quíxj laza' qui gdau' le naca' Zxi'nē' Dios ca na' cutu bi ta'guíxj nup nacgac bunách uládz qui nu na' ruquíxj.

²⁷ Na'a, quiē nutu nu gun leyrul', gyeaj ra' nis zxōn, yajzál lu nis le rzōnnu'-ba' bōl, ati' bōl cuiju'-ba' zi'al, gzxi'-ba'. Cati' gsalju' rú'aba', ni' gdzōlinu' tu dumí lasdau'. Gzxi' lei, ati' gdíxj laza' len lazu'.

18

¿Nuzxal gac blau?

¹ La' dza ni'z guladxinē' ga zoē' Jesús bōnni' uséd queē', ati' gulanabnē' Lē', ta'nē':

—¿Núxalē' bōnni' ni gaquē' blau ga rna bē'ē Dios yehua' yubá?

² Bulidzē'-bi' Jesús tubi' bi'i bōnni'dau', ati' buzóē'-bi' gatsj lahui'l ga na' nacu'ē.

³ Ni'r rē' lequē':

—Le nactē rēpa' lbi'ili', chqui' cuhuōacl'i ca naccbi' bi'idau', cutu ca' tsazli' ga ni' rna bē'ē Dios yehua' yubá.

⁴ Qui lē ni na', nūti'tēz nu gac nōxj ladxi' len huōac ca nacbi' bi'idau' ni, nu ni gac blau ga ni' rna bē'ē Dios yehua' yubá.

⁵ Nūti'tēz nu gun ba la'n tubi' bi'idau' cni le náquibi' quia', néda'cza' gun ba la'n.

Le tun ga nu gun dul-la'

⁶ Gnē' ca' Jesús:

—Nu gun ga gunbi' dul-la' tubi' bi'idau' cni réjlē'bi' neda', dxi'ar gac queē' bōnni' na' la'naru' ugal-lē' guiōj ryētuni yag yenē', ati' tsajsladzu' cuinē' lu nis zxōn.

⁷ Bica' bayechi' bunách yōdzlyú ni tun ga tunē' dul-la' lza'gac. Nacua'tecz le tun ga nu gun dul-la', san bica' bayechi' nu run ga nu gun dul-la'.

⁸ Qui lē ni na', chqui' gun ga gunu' dul-la' na'u o ni'u, bchugu lei, len gru'n lei. Dxi'ar gac quiu' tsajtsaziu' ga su' gbanu' curza'u o narugu ni'a na'u, len clēg nacua' chop na'u len chop ni'u ati' tsajtsaziu' lu gui' gabíl le gatga ul.

⁹ Chqui' gun ga gunu' dul-la' yōj lau', gleaj lei len gru'n lei. Dxi'ar gac quiu' tsajtsaziu' ga su' gbanu', zoa tuz yōj lau', len clēg nacua' chop yōj lau', ati' tsajtsaziu' lu gui' gabíl.

Le run lsaqui' bō'cu' zxila' nanitba'

¹⁰ Gnē' ca' Jesús:

—Gul-gún chí'i cuinli' cui uzoali'-bi' tsla'l nitubi' bi'idau' cni. Neda' rēpa' lbi'ili', nacua'teczē' gbaz la'y tun chí'ē lechi' lahuē' Xuza' zoē' yehua' yubá.

¹¹ Bida' ni neda', Bōnni' Nuhuōaquē' Gdu Bunách, quiē uslá' nu ni nanít.

¹² ¿Nacx runi lbi'ili'? Nu bōnni', nacua'ba' queē' tu gayuá' bō'cu' zxila', chqui' nitba' tuba', ¿naru' cu uca'nē'-ba' taplalj yu chēnnaba' na' len tsijē' gap nac lu gui'a, tsajtjljē'-ba' bō'cu' zxíla'dau' na' nanitba'?

¹³ Chqui' udzōlnē'-ba', le nactē rēpa' lbi'ili', udzjrnē' queēba' bō'cu' zxíla'dau' na' ca gunē' quecha' yetaplalj yu chēnnaba' ni' cutu gulanitba'.

¹⁴ Lēzca' cni, Xuzru' Dios, zoē' yehua' yubá, cutu rē'nnē' nitbi' nitubi' bi'idau' cni.

Ca ral-la' unít lauru' bōchi' lza'ru'

¹⁵ Gnē' ca' Jesús:

—Chqui' gua' dō' quiu' bōchi' lza'u, gyeajtsca', yajcá'nlenē' tsahui' la' lbi'izli'. Chqui' uzē naguē' li', chbuguel-lu'u bōchi' lza'u.

16 Chqui' cutu uzé nague' xtidzu'u, bchë'ë yetué' o yechopë' bönni' quië urúy li xtidzu'u lauquë' chop tsonné' bönni', nup gac lun lna' lau qui xtidza'li'.

17 Chqui' cutu uzé nague' xtidza'quë', gudx ca' bunách tu'dúb tu'séd queë' Dios, len chqui' cutu uzé nague' xtidza'gac bunách na', ni'r gaquë' quiu' bönni' na' ca bönni' curejlë'ë Dios len ca bönni' ruquizzjë' uláz qui yöd z'it'u'.

18 'Le nactë rëpa' lbi'ili', yúgu'të le gna bë'li' luyú ni, nac le chgna bë'ë Dios yehua' yubá, ati' yúgu'të le gü'li' latj luyú ni, nac le chbë'ë latj Dios yehua' yubá.

19 'Lézca' cni rëpa' lbi'ili', chqui' chopzli' gun tuz xtidza'li' luyú ni ca nac tu le gnábili'-në' Dios, gunné' queëli' lë na' Xuzcza' Dios, zoë' yehua' yubá.

20 Ga nacuá' chop tsonn nup ni nudubgac quia' neda', zoacza' neda' gatsj lahui'l ga na' nacu'ë.

—Ni'r gbiguë'ë Pedro ga zoë' Jesús len gnabné' Lë', rnë':

—Xan, çbálastë lzu ral-la' unít lahua' böchi' lza'a, nu na' rua' dö' quia'?' çNaru' gadx lzu?

22 Jesús rë' lë':

—Neda' rëpa' li', clëg gadx lzuz, san gdu tsonnlaj yu chi cö' nac gadx lzu.

Le run lsaqui' bönni' huen dxin cutu bunít lahuë' lzë'ë

23 Gnë' ca' Jesús:

—Yetú ca', ca gun Nu na' rna bë' yehua' yubá nac ca benë' bönni' rna bë'ë. Gu'nnë' ucá'nlenë' tsahui' yugu' bönni' huen dxin queë'.

24 Cati' gzu lahuë' rucá'nlenë' lequë' tsahui', djua'quë' ga zoë' tu bönni' ral-lë'ë queë' zian gayuá' dumí.

25 Le cutu guc quizzjë', gna bë'ë xanë' la'da'u lë' len ngul queë', len yugu' bi'i queë', len yúgu'të le dë queë', ati' ni'r gazxj le ral-lë'ë queë' xanë' na'.

26 Ni'r buzechu xzibë' lahuë' xanë' huen dxin na' len gnabné' lë', rnë': "Xan, ben xzön ladxu'u neda'. Huaguizxjca' li' yúgu'të."

27 Ni'r xanë' na' buechi' ladxë'ë bönni' huen dxin queë' na', len bunít lahuë' lë' lë' na' ral-lë'ë queë', ati' busanë' lë'.

28 Cati' burujë' ni' bönni' huen dxin na', la' yajtsagtë' tu bönni' rúnlenë' lë' tsaxzön dxin, ati' bönni' na' ral-lë'ë queë' láti'dau' dumí. Ni'r gzxönë' lë' len gzxöndjë' yenë', rë' lë': "Gdizzjtë lë' na' ral-lu'u quia'."

29 Ni'r buzechu xzibë' lahuë' lzë'ë na' len gnab yechë'ë lahuë', rnë': "Ben xzön ladxu'u neda'. Huaguizxjca' li' yúgu'të."

30 Cutu gu'nnë' bönni' huen dxin na', ati' yajlu'ë lë' lidx guia dza quizzjrë' lë' na' ral-lë'ë queë'.

31 Cati' gualé'inë' lë' ni yezíca'rë' huen dxin, guluhuí'ntsquinë' ni'a queë', ati' yajtíxjöi'cnë' xanquë' yúgu'të lë' na' guc.

32 Ni'r bulidzë' bönni' huen dxin na' xanquë', ati' rë' lë': "Li', huen dxin cunác tsahui'. Yúgu'të dumí na' gul-lu'u quia' bunít lahua' li'. Busula' lë' na' gul-lu'u quia' le gnab yechu'u lahua'.

33 çNaru' cu ral-la' huechi' ladxu'u ca' lza'u ca na' bena' quiu' neda', buechi' ladx'a'a li'?"

34 Ni'r gléytsquinë' xanë' len budödë' lë' lu na'gac nup lusaca' zi' lë' dza quizzjrë' gdu'të le ral-lë'ë queë'.

35 Ni'r rnë' Jesús:

—Lézca' cni gunë' queëli' Xuza' zoë' yehua' yubá chqui' cutu unít lauli' gdu ladx'i'li' yugu' böchi' lza'li'.

19

Nup tu'lá'a yöl-la' nutság na'

1 Cati' budx bë'ë yugu' didza' ni Jesús, buzë'ë luyú Galilea, ati' bdxinë' luyú Judea le dë yetslá'a yegu Jordán zaca' ga rlen gbidz.

2 Zjaclen Jesús bunách zian, ati' bunë' lequë' ni'.

3 Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús la'quë' bönni' gdau' fariseo quië la'zì' bë'ë Lë', ati' gulanabnë' Lë', ta'në':

—¿Naru' dë latj bönni' nutság në'ë usanë' ngul queë' ni'a qui bítitëz bi rac?

4 Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—¿Naru' cu nulábnili' le nayúj lu guich la'y ca benë' bunách Dios cati' zi'a benë' yödzlyú, bönni' len ngul benë' lequë'?

5 Cni gnë' Dios: “Qui lë ni na', ral-la' usanë' xuz xnë'ë bönni', ati' tsaz tsajsóalenë'-nu ngul queë', ati' gropë' na' luhuöaquë' tuz bunách.”

6 Cni nac, cutur nacquë' chopë' san tuz bunách chnuhuöacquë'. Qui lë ni na', cutu ral-la' lulë'ë bönni' nup na' benë' tuz Dios.

7 Ni'r gulanabnë' Jesús bönni' gdau' na', ta'në':

—¿Bizx quië na' gna bé'inë' lequë' Moisés le rui' latj bönni' unödzjë' queënu ngul queë' tu guich le rulá'a yöl-la' nutság na', ati' usanë'-nu ngul queë' na'?

8 Jesús rë' lequë':

—Cni benë' Moisés le nazíd icj ládxi'dau'li', bennë' lbi'ili' latj usanli'-nu ngul queëli', san cati' gzu lau guta' grö' yödzlyú, cutu guc cni.

9 Neda' rëpa' lbi'ili', chqui' usanë'-nu ngul queë' bönni' len cutu gdálennu bönni' yubl, ati' utság ná'lenë'-nu ngul yubl, gunë' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'. Lëzca' cni, chqui' utság ná'lenë'-nu ngul na' nu bönni', nusanë'-nu bönni' queënu, gunë' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

10 Ni'r të' Jesús bönni' uséd queë', ta'në':

—Chqui' cni nac queë' bönni' zóalenë'-nu ngul queë', dxi'ar gac queë' la'naru' cu gtsagcz në'ë, uga'në' tuzë'.

11 Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Cutu gac la'zì' lu na'gac didza' ni yúgu'të bunách, san nupz na' Dios ruzéjni'në' lequë'.

12 Nacu'ë bönni' cutu tu'tság ná'lenquë' ngul le cunacquë' gdu bönni' byu', le glaljë' ca', ati' yela'quë' bönni' cutu tu'tság ná'lenquë' ngul le guluzaga' xnözquë' bunách, ati' yela'quë' bönni' cutu tu'tság ná'lenquë' ngul quië gac lunë' xchinë' Dios Nu rna bë' yehua' yubá. Nu saqui' si' lu në'i didza' ni ral-la' si' lu në'i lei.

Rulídz tsahuë'ë-bi' Jesús yugu' bi'idau'

13 Ni'r djua'cquë'-bi' ga zoë' Jesús bi'idau' xuz xna'cbi' quië gxoa në'ë lecbi' len ulidzë' Dios ni'a quecbi', ati' guluzaguë'ë xnözquë' bönni' uséd queë'.

14 Ni'r rë' lequë' Jesús, rnë':

—Gul-güi'-bi' latj bi'idau' la'dxinbi' ga zoa', len cutu uzága'li' xnözcbi', le la'zì' latj nup nacgac ca yugu' bi'idau' cni ga ni' rna bë'ë Dios yehua' yubá.

15 Bxoa në'ë lecbi' Jesús, ati' ni'r buzë'ë ni'.

Bönni' cuidi' dë yöl-la' tsahui' queë'

16 Duyüë' Jesús bönni' ni zoë' iz cuidi' queë', len rë' Lë':

—Bönni' Usëdi gdu dxi'a. ¿Bizxa le nac dxi'a ral-la' guna' quië gdél-li'da' yöl-la' na'bán gdu?

17 Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—¿I nõznu' bizxa na' rnau' quia', rnau' naca' gdu dxi'a? Nutu nu bönni' naquë' gdu dxi'a. Tuzë' Dios naquë' gdu dxi'a. Chqui' rë'nnu' gdél-li'nu' yöl-la' na'bán gdu, ben ca rna bè' zxba queë' Dios.

¹⁸ Ni'r rë' Jesús bönni' na', rnë':

—¿Bizxal zxba na'?

Jesús rë' lë':

—Zxba na' gna bè'ë Moisés:

Cutu gdödnü' bunách.

Cutu gunu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

Cutu cuanu'.

Cutu gnëu' qui lza'u le cunác.

¹⁹ Ben ba la'n xuz xna'u.

Bdxi'i böchi' lza'u ca nadxí'i cuinu'.

²⁰ Gudxë' Jesús bönni' na' ni zoë' iz cuidi' queë', rnë':

—Yúgu'të lë ni runa' ga gdél-la' naca' bi'idau'. ¿Naru' zoa yetú le ral-la' guna'?

²¹ Jesús rë' lë':

—Chqui' rë'nnu' gacu' gdu tsahui', gyeaj, yjëti' le dë quiu', ati' dumí na' si'u, bunödöz quegac bunách yechi'. Cni gata' quiu' yöl-la' tsahui' ni' yehua' yubá. Ni'r gda, gda' neda'.

²² Cati' byönnë' didza' ni bönni' na' ni zoë' iz cuidi' queë', zhuöjë' ruhui'nnë' le dëtsca yöl-la' tsahui' queë'.

²³ Ni'r Jesús gudxë' yugu' bönni' usëd queë', rnë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', baníg nac tsazië' ga rna bè'ë Dios yehua' yubá bönni' dë yöl-la' tsahui' queë'.

²⁴ Yetú ca' rëpa' lbi'ili', nacr baníg tsazië' ga ni' rna bè'ë Dios bönni' dë yöl-la' tsahui' queë' ca tödba' böa' lu nag yötsi'.

²⁵ Cati' gulayönnë' didza' ni bönni' usëd queë', gulubannë', ta'në':

—¿Nuzxa caz gac ulá, chqui'nu'?

²⁶ Buyüë' lequë' Jesús len rë' lequë':

—Cutu gac lun lë ni bunách, san Dios huac gunë' yúgu'të.

²⁷ Ni'r bubí'ë didza' Pedro, rë' Jesús:

—Byutsca', netu' chbuca'ntu' yúgu'të len zá'lentu' Li'. ¿Bizxar gata' queëtu'?

²⁸ Jesús rë' lequë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', dza ni' cati' ucúb yödzlyú ati' cö'a gna bè'a neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, ga ni' gáctëra' blau, lëzca' lbi'ili' zá'lenli' neda', cö'li' chinnu latj ga gna bè'li', cuequi xbeyli' idxinnu cö'të yödz quegac zxi'n xsoë' Israel.

²⁹ Nu bönni' ruca'në' lidxë', o yugu' böchë'ë, o yugu' zanë', o xuzë', o xnë'ë, o ngul queë', o yugu' zxi'në', o yugu' la' yël queë', quië gunë' xchina', bönni' ni si' queë' yetú gayua'tër ca', len gata' ca' queë' yöl-la' na'bán gdu.

³⁰ Zian nup na'a nacgac blau, ca'z lugá'n, ati' nup na'a naga'ngac ca'z, hualác blau.

20

Runë' lsaqui' Jesús ca tunë' bönni' huen dxin

¹ Gnë' ca' Jesús:

—Ca gun Nu na' rna bè' yehua' yubá nac ca benë' tu bönni' xan yu'u. Brujë' zildau', yajtiljë' bönni' lunë' dxin ga nac la' yël queë' ga na' naduzgac lba uva.

² Cati' chbugá'nlenë' tsahui' yugu' bönni' huen dxin na', quizzjé' lequë' tu dumí lazj qui tu dza, bsölë'ë lequë' lunë' dxin ga nac la' yël queë'.

³ Cati' burujë' gdu xsil, blé'inë' yela'quë' bönni' nacua'zë' ca' ga nac lu yë'y.

⁴ Rë' lequë': "Gul-tséaj ca' lbi'ili' ga nac la' yël quia', ati' quizzja' lbi'ili' le nac tsahui'." La' yjactë' ca' lequë'.

⁵ Burujë' leyúbl bönni' xan yu'u na' gdu huagbíd, lenca' gdu xhuö udzö' len la' tuz ca benë', bsölë'ë la' yël queë' yugu' bönni' yajxaquë'ë ni'.

⁶ Burujë' ca' cati' ni' zoa yeláti'dau'z gbidz len yajxaquë'ë yela'quë' bönni' nacua'zë' ca' ni', ati' rë' lequë': "¿Bizx quië zóatsali' ni ca'z gdu dza, cutu bi dxin runli'?"

⁷ Të' lë' bönni' na', ta'në': "Nutu nu benn xchintu'." Ni'r rë' lequë': "Gul-tséaj ca' lbi'ili' ga nac la' yël quia', ati' quizzja' lbi'ili' le nac tsahui'."

⁸ Cati' chzoa gal, bönni' xan la' yël na' rë' bönni' yu'u lu në'ë dxin na', rnë': "Blidz-quë' bönni' huen dxin na', ati' gu'u lazjquë', quizzju' zí'al bönni' na' guladxinë' yajseytë. Udx na' quizzju' bönni' na' guladxinë' zí'atël."

⁹ Ni'r guladxinë' bönni' yjenquë' dxin cati' ni' zoa yeláti'dau'z gbidz, len gulazi'ë tu tuhueajquë' dumí lazj qui tu dza.

¹⁰ Cati' guladxinë' bönni' yjenquë' dxin zí'atël, gláquinë' huazi'quë' yelati', san lëzca' gulazi'ë tu tuhueajquë' dumí lazj qui tu dza.

¹¹ Cati' gulazi'ë lei, gulanëtsquë' queë' bönni' xan yu'u na',

¹² ta'në': "Bönni' ni guladxinë' ga yajseytë, tu chi'z glunë' dxin, len tuz ca gdizxjtsu' lequë' ca netu', ati' netu' ni bentu' dxin gdu dza, gúguitscatu' gbidz."

¹³ Bubi'ë dídza' xan la' yël na', rë' tuë': "Böcha'a, cutu bi runa' quiu' le cunác tsahui'. ¿Naru' cu bugá'n tsáhui'ru' si'u tu dumí lazj qui tu dza?"

¹⁴ Gzxi' lazjju', len böaj lidxu'. Neda' rë'nda' quizzja' bönni' ni yjenë' dxin ga yajseytë la' leyz ca na' rguizzja' li'.

¹⁵ ¿Naru' cu dë lu na'a guna' ca rë'nda' len yugu' le naqui quia'? ¿Naru' ruzxë'itsanu'-në' lza'u le runna' queë' szxöni'?"

¹⁶ Cni nac, la'quë' bönni', tu'cá'n lequë' ca'z bunách, lacquë' blau, ati' la'quë' bönni', nacquë' blau, luga'në' ca'z. Zian nup nulidza', san nabábz nup la'rögac.

Rguúxj'ë leyúbl Jesús ca zí'a ludöddë' Lë'

¹⁷ Cati' ni' yu'ë nöz Jesús, zijë' Jerusalén, bchë'ë quizi idxínnutë' bönni' usëd queë', len rë' lequë':

¹⁸ —Gul-yutsca', rbenru' zijru' Jerusalén, ati' ni' soa nu udöd neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, lu na'quë' bxuz uná bë' len lu na'quë' bönni' gdau' tu'sëdi, ati' la'chuguë' quia' gati'a'.

¹⁹ Ludödë' neda' lu na'quë' bönni' gza'a quië lutitjé' neda'. La'guinë' neda' len ludë'ë neda' lë'i yag cruz, san cati' gac tsonn dza, Dios uspanë' neda' lu yöl-la' gut.

Le gnábinu Jesús xna'quë' Jacobo len Juan

²⁰ Ni'r bdxinnu ga zoë' Jesús xna'quë' Jacobo len Juan, yugu' zxi'në' Zebedeo, dzagquë'-nu chopë' ni, ati' buzechu zxibnu lahuë' Jesús, len gnábinu Lë' tu le uzá' ladxë'ë queënu.

²¹ Jesús gnabnë'-nu, rnë':

—¿Bizxa rë'nnu'?

Rënu Lë':

—Gna bë' cö'bi' tubi' zxi'na' ni cuit lë'u yubél len yetubi' cö'bi' cuit lë'u yögl ga ni' gna bë'u.

22 Bubi'ë didza' Jesús, rè' lequë':

—Cutu nõzili' le rnabli'. ¿Naru' huac gua' glenli' le saca' qui'a neda', len gdil-li' nis ca gdila' neda' nis, gatia'?

Të' Lë':

—Huactu'.

23 Ni'r Jesús rè' lequë':

—Le nactë le ral-la' saca' qui'a neda', gac ca' queëli', len le ral-la' gdila' neda' nis, gatia', gdil-li' ca' nis lbi'ili', san quië cõ'li' cuit lë'a yubë o cuit lë'a yögl, cutu dë lu na'a nu gu'a qui, san gata' quegac nup ni' chnupë'ë quegac Xuza'.

24 Cati' gulayönnë' lë ni yechië' bönni' usëd queë' Jesús, gulaleynë'.

25 Ni'r bulidzë' lequë' Jesús, rnë':

—Nõziczli' ca tunë' bönni' ta'ná bé'inë' bunách gza'a, rdödtë bë'i ta'ná bé'inë' lequë', ati' nup ni' nacgacr blau ta'ná bë'i la' lza'gacz.

26 Cutu gac cni queëli'. Núti'tëzl-li' lbi'ili' nu rè'ni gac zxön ga zoali', nu ni ral-la' gun dxin qui yezica'rli'.

27 Lëzca' cni, núti'tëzl-li' lbi'ili' nu guë'ni gac blau, ral-la' gac ca bönni' nada'u qui yezica'rli'.

28 Lëzca' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, bida' ni, clëg quië nu gun xchina', san quië guna' xchingac bunách, len udöda' yö'la' na'bán quia', le quizzjda' quegac bunách zian quië lulá.

Ruünë' Jesús chopë' bönni' nachúl lauquë'

29 Cati' ni' tu'rujë' yödz Jericó, zjaclen Jesús bunách zian.

30 Nacu'ë ni' chopë' bönni' nachúl lauquë', rö'quë' ra' nõz. Cati' gulayönnë' rdödë' ni' Jesús, glu'ë zidz didza', ta'në':

—Xan, zxi'n xsoë' David, buечи' ladxi' netu'.

31 Gulaná bë'i lequë' bunách zian nacua' ni' quië la'cu'ë dxiz, san zidzjr glu'ë didza', ta'në':

—Xan, zxi'n xsoë' David, buечи' ladxi' netu'.

32 Ni'r gzë' rbözë' Jesús, len bulidzë' lequë', ati' gnabnë' lequë', rnë':

—¿Bizxa rë'nili' guna' queëli'?

33 Të' Jesús:

—Xan, rë'nitu' gunu' ga huöalj yöj lautu'.

34 Ni'r buечи' ladxë'ë lequë' Jesús len gdanë' yöj lauquë'. La' guluhuöaljté yöj lauquë', ati' yjácienë' Jesús.

21

Ba zxön ryazië' Jesús yödz Jerusalén

1 Cati' guladxíngalë' yödz Jerusalén, len ni' nacu'ë ga dë yödz Betfagé ga na' zoa Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo, ni'r bsölë'ë Jesús chopë' bönni' usëd queë',

2 len rë' lequë':

—Gul-tseajtsca' yödzdau' ni' ca dödl ga ni zoaru', ati' la' tsajxáca'tëli'-ba' tuba' burro gna' nága'ba', len dzag lëba' tuba' burro byu'dau'. Gul-tsaýsëdx-ba' len ghë'li'-ba' quia' ni.

3 Chqui' nu bi guië lbi'ili', gul-guië nu na': "Xanru' rquinnë'-ba'." Ni'r gsölë'ë quia' lecha'.

4 Cni gac quië butság ca na' buzujë' lu guich bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

5 Gul-guië nup nacua' yödz Sión,

Gul-yutsca', zë'ë queëli' Bönni' gna bé'inë' lbi'ili'.

Lu yöl-la' nöxj ladxi' queë' dxië'-ba' tuba' burro.

Dxië' cúdzu'ba' búrrodau' nachba' zxi'nba' böa' rua'ba' yua'.

⁶ Ni'r yjaquë' ni' bönni' uséd queë', ati' glunë' ca na' gna bé'inë' lequë' Jesús.

⁷ Gulachë'ë-ba' burro gna' na' len burro byu'dau' na', ati' guludxië' cúdzu'cba' yugu' lari' guitsa' quequë', ati' lahui lari' na' gdxii' Jesús.

⁸ Nacuá' ca' ni' bunách zian, ati' gulachílj la' nöz yugu' lari' ta'xóa cúdzu'quë'. Yela'quë' guluchibë' zin le guluzxóë' ga nac la' nöz.

⁹ Zidzj glui' didza' bunách na' nanörgac len nup na' zjaclen Jesús, ta'në':

—Yöl-la' ba Lë', zxi'n xsoë' David. Bica' ba nu ni za' ni'a qui lë' Xanru'. Yöl-la' ba Dios.

¹⁰ Cati' gyazië' Jesús Jerusalén, glun rusbö yúgu'të bunách lu yödz na', ati' zian nup glë lza'gac, ta'ná:

—¿Nuzxa caz bönni' ni'?

¹¹ Yela'gac bunách ni' ta'ná:

—Nu ni Jesús, bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios, nac ladzë' Nazaret luyú Galilea.

Jesús rulatjë' lö'a gdau'

¹² Cati' gyazië' Jesús lö'a gdau' queë' Dios, buláguë'ë ni'l yúgu'të nup tuti' len ta'u ga nac lö'a gdau' na'. Burixë' ca' yugu' blag quequë' bönni' tu'tsë'ë dumí yödz zi'tu', len yugu' le ta'bö'i nup tuti' budödau'.

¹³ Rë' lequë':

—Nayúj lu guich la'y, rna: “Lidxa' si' lei, yu'u ga nu ulídz Dios”, san lbi'ili' chnunli' ni ca nac bloj quegac gban.

¹⁴ Cati' ni' zoë' Jesús nchil gdau', guladxinë' ga na' zoë' la'quë' bönni' nachúl lauquë' len bönni' cuta'zë'ë, ati' Lë' bunë' lequë'.

¹⁵ Gulaleyne' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi cati' gualé'inë' yugu' yöl-la' huac ni runë' Jesús, len gulayönnë' tui'bi' zidzj didza' bi'idau' ga nac nchil gdau', ta'nabi':

—Bica' ba Lë', zxi'n xsoë' David.

¹⁶ Ni'r të' Jesús:

—¿Naru' cu ryönnu' ca ta'nabi' bi'i ni'?

Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Ja, ryönda'. ¿Naru' gatga nulábinili' le nayúj lu guich la'y cnicz ral-la' gac? Cni rna: “Li' benu' ga glul-lbi' yöl-la' ba le nac gdu yugu' bi'i cuidi' len yugu' bi'idau' ni' tádx'i'bi'.”

¹⁷ Ni'r buca'në' lequë' Jesús len burujë' Jerusalén, ati' gyijë' Betania ga ni' buga'në' gdu yël.

Jesús rulídz zi'ë yag higo

¹⁸ Cati' za' reni', ati' ni' zhuöjë' Jesús Jerusalén, rdunë'.

¹⁹ Blé'inë' tu yag higo zoa gal-la' cuiti nöz, ati' gbiguë'ë ga na' zoa, san cutu bi bdzölinë' lu yag na'. Xlagui'z dxia. Ni'r Jesús gudxë' lei:

—Cutur cuia le rbia quiu'.

La' gbidxtë yag higo na'.

²⁰ Cati' gualé'inë' lë ni bönni' uséd queë', gulubannë', ati' gulanabnë' Jesús, ta'në':

—¿Nacxcz guc, gbidxtë yag ni'?

²¹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Le nactë répa' lbi'ili', chqui' tséjlë'li' Dios len cugác chop ládx'i'li', clëgz huac gunli' ca na' bena' qui yag ni, san chqui' guiëli' gui'a ni: “Bcuit len yajsóa lu nis zxön”, gac ca na' gnali'.

²² Lëzca' cni, yúgu'tè le gnabli' cati' ulidzli'-nè' Dios, chqui' huayéjlè'li' gunnè' queèli' Dios, huazi'li' lè na' gnabli'.

Yöl-la' uná bē' dē lu nē'ē Jesús

²³ Ni'r gyaziè' Jesús nchil gdau', len tsal ni' rusèdnè' bunách nacua' ni', guladxinè' ga zoè' yugu' bxuz uná bē' len bönni' gul tu'zejni'i, ati' gulanabnè' Jesús, ta'nè':

—¿Bizxa yöl-la' uná bē' dē lu na'u, runtsu' yugu' lè ni? ¿Nuzxa budöd lu na'u yöl-la' uná bē' ni?

²⁴ Bubi'è didza' Jesús, rè' lequè':

—Lëzca' neda' gnábtsquida' lbi'ili' tu didza'. Chqui' quíxjöi'li' neda' ca nac, neda' ca' gyèpa' lbi'ili' bizxa yöl-la' uná bē' dē lu na'a runa' cni.

²⁵ ¿Nuzxa caz bsöla' Juan, buquilè' bunách nis? ¿Naru' Dios bsölè'è lè', o gulasölè'è lè' bönni'?

Ni'r gulasú lauquè' bönni' gdau' na' ta'nè' la' légaczè':

—Chqui' gnaru': Dios bsölè'è lè', la' guiètè' rè'u: “¿Bizx quiè cutu gyéjlè'li' lè'?”

²⁶ Na'a, chqui' gnaru': Gulasölè'è lè' bönni', rádxiru' bunách lu yödZ le ta'yéjlè'è yúgu'tè' Juan na' bē'è didza' uláz queè' Dios.

²⁷ Qui lè ni na' gulubi'è didza', tè' Jesús:

—Cutu nözitu'.

Jesús rè' lequè':

—Neda' ca', cutu gyèpa' lbi'ili' bizxa yöl-la' uná bē' dē lu na'a runa' lè ni.

Runè' lsaqui' Jesús ca nac quechi' chopbi' bi'i bönni' queè' tu bönni'

²⁸ Ni'r Jesús gudxè' yugu' bönni' gdau' na':

—¿Nacx runi lbi'ili'? Zoè' bönni' nacua'bi' chopbi' bi'i bönni' queè', ati' yjödxe'-bi' tubi' bi'i queè' na', gnè': “Zxi'na', gyeaj na'a tsjenu' dxin ga nac la' yèl quia' ga rögac lba uva.”

²⁹ Bubi'bi' didza' bi'i na', gudxbi'-nè': “Cutu rè'nda' tsija'.” Gdöd ni' bubí'i ládxi'bi' ati' yjenbi' dxin.

³⁰ Ni'r bönni' na' yjödxe'-bi' yetubi' bi'i queè' na', len la' leyz ca gnè', ati' bubí'bi' didza' bi'i ni, gudxbi'-nè': “Huac, Dad. Huayija'.” Cutu gyeajbi' bi'i ni.

³¹ ¿Núzxalbi' bi'i chop ni benbi' le bdzag ladxè'è xuzbi'?

Gulubi'è didza', tè' Jesús:

—Bi'i zi'al na'.

Ni'r Jesús rè' lequè':

—Le nactè répa' lbi'ili', la'nörè' ca lbi'ili' yugu' bönni' uquízxj tua'dö' len yugu' ngul udá dzag, la'yaziè' ga ni' rna bē'è Dios.

³² Cni gac, le bidè' ga zoali' Juan, bönni' buquilè' bunách nis, len busèdnè' lbi'ili' le nac tsahui' ca ral-la' gunli', ati' lbi'ili' cutu gyéjlè'li' lè', san gulayéjlè'è lè' yugu' bönni' uquízxj len yugu' ngul udá dzag. Zal-la' blé'ili' lè ni, cutu bubí'i ládxi'li' quiè tséjlè'li' lè'.

Runè' lsaqui' Jesús ca nac quequè' bönni' huen dxin cunacquè' tsahui'

³³ Gnè' ca' Jesús:

—Gul-zè nagli' yetú le guna' lsaqui'. Zoè' bönni' xan yu'u, ati' bönni' ni guzè' la' yèl queè' yugu' lba uva. Glequè' li'aj qui len bchö'nè' lerui guiöj ga gsiè' xisi uva na'. Benè' ca' tu yu'u xtsa' ga nu uyú gdu'tè la' yèl queè'. Ni'r budödè' la' yèl na' lu na'què' bönni' huen dxin, la'zi'è quequè' lati' hueaj, ati' gyijè' yödZ zi'tu'.

³⁴ Cati' chbdxin dza luchibè' la' yèl na', bsölè'è bönni' xan la' yèl la'què' ni'a nè'è ga na' nacu'è bönni' huen dxin ni' quiè luzi'è lu na'què' uláz queè'.

³⁵ Ni'r yugu' bönni' huen dxin na' gulazönè' yugu' ni'a nè'è na'. Glunè' huè' tuè' len yetúè' ca' guludöddè' lè', len yetúè' gululadxè' lè' guiöj.

³⁶ Leyúbl bsölè'è ca' yela'què' ni'a nè'è bönni' xan la' yèl na', glaquè' ziantèrè' ca nup na' bsölè'è zi'al, ati' la' tuz ca glunè' quequè' bönni' huen dxin ni'.

³⁷ 'Ga yajseytè, bsölè'è ca' zxi'nè' ga na' nacu'è. Gza' ladxè'è, rnè': "Hualunè' ba la'n bi'i quia'."

³⁸ Cati' gulalé'inè'-bi' zxi'nè' bönni' huen dxin na', la' gulanatè' la' légaczè': "Bi'i ni gaqui queèbi' la' yèl ni. Gul-dá, gdódiru'-bi', ati' gaqui queèru' le ral-la' gaqui queèbi'."

³⁹ Ni'r gulazönè'-bi', ati' gulubijè'-bi' ni'l la' yèl ga na' rögac lba uva, ati' ni' guludöddè'-bi'.

⁴⁰ Ni'r Jesús gnabnè' lequè', gnè':

—Cati' udxinè' bönni' xan la' yèl na', ¿nacx gunè' quequè' bönni' huen dxin ni'?

⁴¹ Gulubi'è didza' bönni' gdau' na', tè' Jesús:

—Usnitiè' bönni' tua'dò' na', ati' la' yèl queè' na' udödè' lu na'què' yela'què' bönni' huen dxin, bönni' lu'è lè' uláz queè' cati' gdxin dza luchibè' lei.

⁴² Ni'r gudxè' lequè' Jesús:

—¿Naru' gatga nulábnili' lè na' nayúy lu guich la'y ca nac lè ni? Cni rna:

Guiöj na' gularu'nè' bönni' tu'cu'è zö'ò,

La' guiöj na'z chnac guiöj len zö'ò.

Lèczè' Xanru' benè' ga nac cni

Ati' nac tu le run ga rubániru'.

⁴³ Qui lè ni na' rèpa' lbi'ili', xlatjli' ga na' rna bè'è Dios gdua queèli' len gata' quegac bunách lun ca ral-la' gun nu nadel-li' latj ni'.

⁴⁴ Nu gtup lu guiöj ni, la' cuinzi quitsj, ati' chqui' guiöj ni tsajbaga' bönni', uzxúzj lè'.

⁴⁵ Cati' gulayönnè' lè na' benè' lsaqui' Jesús yugu' bxuz uná bè' len yugu' bönni' gdau' fariseo, táquibe'inè' bè'è didza' Jesús ca nac quequè'.

⁴⁶ Gulazú gulabö'è la'zönè' Jesús, san gládxinè' bunách zian nacuá' ni' le ta'yejlè' naquè' Jesús bönni' ru'è didza' uláz queè' Dios.

22

Runè' lsaqui' Jesús ca nac qui lni qui yöl-la' rutság na'

¹ Leyúbl bè'lenè' lequè' didza' Jesús, benè' lsaqui', rnè':

² —Ca gac quegac nup la'yáz ga rna bè'è Dios yehua' yubá nac ca guc quegac nup bulidzè' bönni' rna bè'è cati' benè' lni qui dza utság na'bi' bi'i bönni' queè'.

³ Bsölè'è ni'a nè'è tsajxi'què' nup na' chnulidzè' lid lni queèbi', san cutu glè'nnè' lidè'.

⁴ Ni'r bsölè'è yela'què' ni'a nè'è len gudxè' lequè': "Gul-tsjödxtsca' nup na' chnulidza', guièli' lequè': Gul-yutsca', chnupá'a la' huagu. Chbudödcda'-ba' yugu' xpèdxa' len yugu' böa' bédx renni' quia'. Yúgu'tè chnupá'a. Gul-dá, soaru' lni queèbi' bi'i quia' utság na'bi'."

⁵ Cutu glunè' lequè' ba la'n bönni' na' yajlidzquè', ati' yjaquè' qui queèquè'. Tuè' yjenè' dxin, len yetúè' gyijè' tsjò'u tsjèti'è.

⁶ Yela'quë' gulazönë' yugu' ni'a në'ë na', ati' glu'ë dö' quequë' len guludöcdë' lequë'.

⁷ Cati' byönnë' lë ni bönni' na' rna bë'ë, gleynë' len bsölë'ë bönni' queë' rjaquë' gdil-l, guludöcdë' bönni' gdödi bunách na', ati' guluquell-ë'ë gui' ladzquë'.

⁸ Ni'r gudxë' yugu' ni'a në'ë bönni' na' rna bë'ë, gnë': "Le nactë chnupá'a qui lni na', san bönni' ni' bulidza' lequë', cutu glaquë' lsaca' djaquë' lni quia'.

⁹ Gul-tseajtsca' gap nac la' nöz len gul-lídž yúgu'të nup tsajxáca'li' ni' lid lni queëbi' bi'i quia' utság na'bi'."

¹⁰ Ni'r gularujë' ni'a në'ë na', zjaquë' gap nac la' nöz, ati' gulutubë' yúgu'të nup ni' yajxáca'quë', yugu' bönni' dxi'a len bönni' tua'dö', ati' ga na' rac lni gdza' bunách.

¹¹ 'Cati' gyazië' bönni' na' rna bë'ë quië uyüë' nup ni' nudubgac, ni' blé'inë' tu bönni' cutu nacué' lari' dxi'a le bunödžjé' quequë' bönni' nacué' lni na'.

¹² Ni'r gudxë' bönni' na': "Böcha'a, žzoatsu' ni len cutu nacu' lari' dxi'a bunödžja' quegac nup nacua' lni?" Bönni' na' buséyj ru'ë.

¹³ Ni'r gudxë' nup na' tun xchinë' bönni' na' rna bë'ë, gnë': "Gul-guga' ni'a në'ë bönni' ni. Gul-tsjachú'n-në' ni'l ga na' rö' chul. Ni' cödxë' len utíl-l layë'ë, lu yöl-la' ruhui'ni queë'."

¹⁴ Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Zian nup nulidza', san nabábž nup la'rögac.

Didza' bë'ë Jesús ca nac le rguizxj lazru'

¹⁵ Ni'r guluzë'ë ni' bönni' gdau' fariseo na', ati' glun xtídza'quë' lunë' ga bi gnë' Jesús quië gac luquië' Lë'.

¹⁶ Quië lunë' cni, gulasölë'ë ga zoë' Jesús la'quë' bönni' da'quë' lequë' len bönni' da'quë' Herodes, nup na' glë Jesús:

—Bönni' Usëdi, nözitu' ru'u didza' Li' catéz nac len nac gdutë li ca rusëdnu' le naqui queë' Dios, len cutu rui' ladxu'u le ta'ná quiu' bunách, le cutu rbequi xbeynu' bunách ca nac le ta'náz bunách na'.

¹⁷ Gdixjöi' netu'. žNacx runi li'? žI run bayúdx o cutu run bayúdx quizxj lastu' queë' César, bönni' yödz zi'tu' na' rna bé'inë' rë'u?

¹⁸ Ráquibe'inë' Jesús tē'nnë' lubijë' Lë' didza', ati' gudxë' lequë':

—Lbi'ili', bönni' ruluiz' tsahui' cuinli', žbizx quië rui'li' didza' le ruzóa neda' ra' gui'a?

¹⁹ Gul-lu'i neda' dumí le rguizxj lazli'.

Ni'r gulului'inë' Lë' tu dumí yödz Roma.

²⁰ Jesús gnabné' lequë', rnë':

—žNuzxa lahui zoa ni, len nuzxa lei zoa lë'i dumí ni?

²¹ Të' Lë':

—Queë' César na'.

Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Gul-quizxjë' César le naqui queë' César, ati' Dios le naqui queë' Dios.

²² Cati' gulayönnë' lë ni, gulubannë' ca nac didza' dxi'a bubii'ë Jesús, ati' guluca'në' Lë', zhuöjctë'.

Ta'nabi yudxnë' Jesús ca ral-la' lubán nup chnatgac

²³ La' dza ni'ž guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' gdau' saduceo, nup na' ta'ná cutu lubán nup chnatgac, ati' gulanabné' Jesús,

²⁴ ta'në':

—Bönni' Usëdi, Moisés gnë': "Chqui' gatië' bönni' zoanu ngul queë', len nutu nu bi'i queë' zoabi, ni'r bi'i böchë'ë bönni' na' ral-la' utság ná'lenbi'-nu ngul queë', cui nit di'a dza queë' bönni' böchi'bi' na'."

²⁵ Gulacua'bi' ga zoatu' gadx bi'i bönni' nac böchi'cbi'. Bi'i zi'al na' butság ná'lenbi'-nu ngul, ati' gúttëbi'. Le nutu nu bi'i queëbi' zoabi, bi'i buróp na' butság ná'lenbi'-nu ngul uzëb queëbi' bi'i böchi'bi' na'.

²⁶ Lëzca' cni guc queëbi' bi'i buróp na', lenca' queëbi' bi'i bunn, len la' tuz ca guc quecbi' igádxtebi', glatbi' yúgu'tëbi'.

²⁷ Ga budxtë gutnu ca' ngul na'.

²⁸ Cati' gdxin dza lubán nup chnatgac, ¿núxalbi' bi'i gadx ni' gáquinu queëbi' ngul na', le gulutság ná'lenbi'-nu ngul na' yúgu'tëbi'?

²⁹ Ni'r bubí'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Náchixtsquili' lbi'ili' le curéjni'li' le nayúj lu guich la'y, len le cunúnbë'li' yöl-la' huac queë' Dios.

³⁰ Cati' gdxin dza lubán nup chnatgac, cutur gac yöl-la' rzoalen ngul, len cutu lutság na'quë', san lacquë' ca nacquë' gbaz la'y queë' Dios nacué'ë yehua' yubá.

³¹ Ca na' ral-la' lubán nup chnatgac, ¿naru' cu nulábinili' lë na' gudxczë' lbi'ili' Dios?

³² Cni gnë': "Neda' naca' Dios queë' Abraham len Dios queë' Isaac, len Dios queë' Jacob." Dios na' cutu naquë' Dios quegac nup natgac tsaz, san naquë' Dios quequë' bönni' ni nabanquë' zal-la' glatië'.

³³ Cati' gulayöni didza' ni bunách nacué' ni', gulubannë' ca nac lë na' rusëdnë' lequë' Jesús.

Zxba queë' Dios le nac blau

³⁴ Cati' gláquibe'inë' bönni' gdau' fariseo ca benë' Jesús, buseyjë' rú'aquë' bönni' gdau' saduceo, ni'r guludubë' yúgu'të'.

³⁵ Tuë' bönni' nutsë'ë ladjquë' len nazëdë' zxba queë' Moisés, gu'nnë' si' bë'ë Jesús.

³⁶ Qui lë ni na' gnabnë' Jesús, rnë':

—Bönni' Usëdi, ¿bizxal zxba queë' Dios nac blau?

³⁷ Jesús rë' lë':

—Gdxi'inu' Xanu' Dios gdu ladxu'u, len gdu icj ládxi'da'u, lenca' len gdu yöl-la' rejni'i quiu'.

³⁸ Zxba ni nac blau len nactër zxön.

³⁹ Zxba na' nac buróp, la' tuz ca nac, len cni rna: "Gdxi'inu' böchi' lza'u ca nadxi'i cuinu'."

⁴⁰ Chop zxba ni nac ga zön yúgu'të le rna bë' zxba queë' Dios, len yúgu'të le gulusëdnë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios.

¿Nuzxa zxi'n naquë' Cristo?

⁴¹ Tsal ni' nacué' tsazxön bönni' gdau' fariseo na', Jesús gnabnë' lequë',

⁴² rnë':

—¿Nacx runi lbi'ili' queë' Bönni' na' lë' Cristo? ¿Nuzxa zxi'n naquë'?

Gulubi'ë didza', ta'në':

—Zxi'n xsoë' David naquë'.

⁴³ Ni'r Jesús rë' lequë':

—¿Bizx quië na' lëczë' David bulidzë' Lë', gnë': "Xana"? Cni gnë' cati' ni' bë'ë didza' uláz queë' Dios Bö' La'y, gnë':

⁴⁴ Xanru' Dios gudxë' Xana':

“Grō' cuit lē'a yubél,
Cati' gunra' ga luzechu xzibgac lau' nup cuta'le'i Li' dxi'a.”

⁴⁵ Chqui' David na' rné' queé' naquē' Xané', Ꞥnaczc nac, rnali' naquē' zxi'n xsoé' David?

⁴⁶ Nutu nu guc ubi'i didza', ati' ga gzu lau dza na', nutur nu burugui bi gnabi Lē'.

23

Jesús ruquíē' yugu' bönni' gdau'

¹ Ni'r Jesús bē'lenē' bunách nacuá' ni' len yugu' bönni' uséd queé' didza'.

² Rē' lequē':

—Nuhuazquē' xlatjē' Moisés, tu'sēdnē' bunách yugu' bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' tu'sēdi.

³ Qui lē ni na', gul-gún yúgu'tē le lē' lbi'ili', san cutu gunli' lbi'ili' ca na' tunē' lequē', le tu le ta'nē' len yetú le tunē'.

⁴ Le ta'ná bé'inē' bunách nac ca tu yua' zi'i le cusaqui' nu gua', ati' tu'gu'ē lei yen zxichjgac bunách, san lequē' cutu tē'nnē' lustrá'lenquē' lei, clēg len tuz xbönni' na'quē'.

⁵ Yúgu'tē le tunē', tunē' quiē la'le'i lequē' bunách, le tunē' zxon le túguē'ē yen na'quē' len ra' xgaquē' ga na' nuzujquē' tu le nayúj lu guich la'y, len tu'tunnē' luzx lari' nácuquē'.

⁶ Tē'nnē' la'bō'ē ga nac latj blau ga na' tu'dubē' tahuē', lenca' ga na' nac latj blau lu yu'u ga tu'dubē' tu'sédē' queé' Dios.

⁷ Lēzca' cni, tē'nnē' lugáp lequē' didza' ba zxon bunách gap nac laugac bunách, len tē'nnē' lē lequē': “Padiux, bönni' usēdi.”

⁸ ‘San lbi'ili', cutu ral-la' gunli' ga nu guiē lbi'ili': “Bönni' usēdi”, le zoa tuz Nu nac Bönni' Usēdi queēli', neda', Cristo, ati' yúgu'tēli' nacli' böchi'li' tuli' yetuli'.

⁹ Nutu nu guiēli' luyú ni, cu gnali': “Xuz”, le zoa tuz Nu nac Xuzli', zoē' yehua' yubá.

¹⁰ Cutu gunli' ga nu guiē lbi'ili': “Xan”, le zoa tuz Nu nac Xanli', neda', Cristo.

¹¹ Nu nutsa' ladjli' nu run xchinli' yezíca'rli', nu ni gactēr blau ga zoali'.

¹² Chqui' nu uzóa cuini latj blau, ca'z ugá'n nu na', san nu nac nōxj ladxi', gac blau.

¹³ ‘Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usēdi lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rului'z tsahui' cuinli'. Ruzága'li' nōz zjaclen bunách la'dxín ga ni' rna bē'ē Dios yehua' yubá. La' lbi'izli' cutu saqui' tsazli', len cutu rui'li' latj la'yáz nup tē'ni la'yáz.

¹⁴ ‘Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usēdi lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rului'z tsahui' cuinli'. Rguali' lidxcnu ngul uzēbdau', len quiē ulu'z tsahui' cuinli', xtsey rulidzli'-nē' Dios. Qui lē ni na', zxon'tēr le grugu queēli' saca' qui'li'.

¹⁵ ‘Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usēdi lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rului'z tsahui' cuinli'. Rdōdli' gdu lu nis zxon len gdu yōdzlyú ni quiē gunli' ga tsej ladxē' Dios tsaxxon len lbi'ili' tu bönni', len cati' ni' chgzáqui'li'-nē', runli' ga nabága'rē' zxguia' ca lbi'ili', sajtusu'ē lu gui' gabli'.

¹⁶ ‘Bica' bayechi' lbi'ili'. Nachúl lauli' ati' rē'nili' ului'ili' nōz bunách. Cni nac queēli' le rnali': “Chqui' bi rzi' lu nē'ē bönni', rneynē' gdau', cutu run bayúdx, san chqui' gneynē' oro dzō' gdau', bayúdx gun.”

17 Lbi'ili', bönni' lau chul len cuta'yejni'i. ¿Bizxal nacr blau? ¿Naru' oro na' o gdau' le run la'y oro na'?

18 Lëzca' cni rnali': "Chqui' gneynë' bcugu la'y bönni', cutu gun bayúdx, san chqui' gneynë' gun zxoa lahui, bayúdx gun."

19 Lbi'ili', nazidli' len nachúl lauli'. ¿Bizxal nacr blau? ¿Naru' gun zxoa lahuiz o bcugu la'y na' run la'y gun na'?

20 Qui lê ni na', chqui' rneynë' bcugu la'y bönni', rneynë' lei lenca' yúgu'të le dë lahuiz.

21 Lëzca' cni, chqui' rneynë' gdau' bönni', rneynë' lei lenca' Dios, nunczë' xlatjë' ni'.

22 Lëzca' cni, chqui' rneynë' yehua' yubá bönni', rneynë' latj ga rō'ë rna bē'ë Dios, lenca' Lëczë' Dios rō'ë ni'.

23 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Cni nac queëli' le rguizxjli' qui gdau' tu cuia tsa tu chi cuia le rzi'li' qui xhueaj len qui guixi' anís len qui comino la' huagu, san ruca'nli' le nacr blau le rna bē' zxbá queë' Dios, cutu runli' le nac tsahui', len cutu ruhuechi' ládxi'li' lza'li', len cutu réjle'li'-në' Dios. Yugu' lê ni run bayúdx gunli' len lëz cutu uca'nli' yezica' lê na' runli', rguizxjli' qui gdau'.

24 Lbi'ili', nachúl lauli' len rë'nili' ului'ili' nöz bunách. Ca na' runli' nac ca rudödli' bdzadzau' le ri'jli', rubíjgacli'-ba' bö'yudau', san ri'jli'-ba' böa' ta'bíë'-ba' bönni'.

25 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Nacli' ca xziga'dau' rí'ijili' len yō'ön ráhuili'. Rguibli' le nua' cuit lë'i, san icj ládxi'dau'li' nadzë'ir yugu' le rbanli' len yugu' le cunác tsahui' runli'.

26 Lbi'ili', bönni' gdau' fariseo lau chul. Zi'al gul-quíb le nua' lu xziga'dau' len lu yō'ön, gacli' dxi'a lu icj ládxi'dau'li', quië gacli' ca' dxi'a cuit lë'li'.

27 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi, lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Cni nac queëli' le nacli' ca yeru ba quegac nup chnatgac, le nacgac chguichdau'z cuit lë'i, len le nactë lach nala'gac, san nadzë'igac dxit quegac nup chnatgac lenca' yúgu'të le zgut.

28 Lëzca' cni nacli' lbi'ili'. Le nactë lahuiz rulu' cuinli' tsahui' laugac bunách, san icj ládxi'dau'li' nadzë'iz yugu' le rulu'z tsahui' cuini, len le cunác runli'.

29 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rulu'z tsahui' cuinli'. Ruchisli' lguity qui ba gap nagáchi'que' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, len rui'li' lguity gap nagáchi'gac bunách tsahui'.

30 Lëzca' cni rnali': "La'naru' zoatu' dza ni'të cati' gulacu'ë xuz xtau'tu', cutu guntu' lequë' tsaxxón cati' guludödcde' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios."

31 Le rnali' cni, la' lbi'izli' runli' lna' lau nachi' xzi'n xsoagac nup ni' guludödi bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios.

32 Cni nac, gdu ruspaga' cuinli' zxguia' na' gulabaguë'ë xuz xtau'li'.

33 'Lbi'ili', nacli' ca yugu' bël snia' len di'a dza quegac bël snia'. ¿Nacxzc ulali' lu le usaca' zi' lbi'ili' lu gui' gabí'?

34 Qui lê ni na', neda' gsöla' queëli' bönni' lu'ë didza' uláz queë' Dios, lenca' bönni' ta'yejni'i, len yugu' bönni' usëdi. Yugu' bönni' ni, la'quë' gdödili', len yela'quë' uda'li' lë'i yag cruz, len yela'quë' quinli' gap nac lu yu'u ga rudubli' rusëdli' queë' Dios, len ulagli' lequë' tu yetú yödz.

³⁵ Cni gac, gbága'li' lbi'ili' zxguia' qui yúgu'tè rön quequè' bönni' tsahui' le glalj luyú, ga gdel-la' nu budödi Abel, bönni' tsahui', ga rdxintè nup guludödi Zacarías, zxi'nè' Berequías, bönni' na' budödili'-nè' gatsj lahui'l ga dè gdau' len ga dè bcugu la'y ga na' tu'zégui'què'-ba' lahuè' Dios böa' bédxdau'.

³⁶ Le nactè rèpa' lbi'ili', yúgu'tè lè ni la'baga' bunách nacué' dza ni zoaru' na'a.

Jesús rbödxè' ni'a qui yödZ Jerusalén

³⁷ Lèzca' cni gnè' Jesús:

—Jerusalén, Jerusalén, lbi'ili' na' rudödigacli'-nè' bönni' tu'è didza' uláz queè' Dios len ruládx'i'gacli' guiöj nup nasölè'è queèli' Dios. Zian lzu gu'nda' utuba' lbi'ili' quia', ca runba' yjèd, rutubba' zxan xilba' zxi'nba'dau', san cutu gúnili'.

³⁸ Gul-yutsca', ca'z ugá'n yu'u lidxli'.

³⁹ Cni gac, le rèpa' lbi'ili', na'a su lau cutur glé'ili' neda' cati' gnarli': “La'y naquè' bönni' na' zè'è uláz queè' Xanru'.”

24

Rgu'xjö'è Jesús ca zi'a luquindjè' gdau'

¹ Brujè' nchil gdau' Jesús, len tsal ni' ruzè'è ni', gulabiguè'è ga zoè' bönni' uséd queè', ati' gululu'i'inè' Lè' ca nacgac zò'ò nagu'ugac lí'aj gdau'.

² Bubi'è didza' Jesús, rè' lequè':

—¿Lré'itsali' yúgu'tè lè ni? Le nactè rèpa' lbi'ili', cutu ca' ugá'n ni guiöj nabaga' lzè'i, le cugguindj.

Le lac bè' chzoa gdxin dza udx qui yödZlyú

³ Cati' ni' rö'è Jesús ga nac lu Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo, guladxinè' bönni' uséd queè' ga na' zoè' queèzè', len tè' Lè':

—Gdixjöi' netu', ¿batx lac lè ni, len bizxa gac bè' dza huödu' len dza udx qui yödZlyú ni?

⁴ Ni'r bubì'è didza' Jesús, rè' lequè':

—Gul-yú qui nadxi nu si' ye'i lbi'ili'

⁵ le djaquè' zian bönni', si' laquè' ca lea' neda'. La'nè' nacquè' Cristo, len la'zi' yé'inè' bunách zian.

⁶ Huayönili' rac gdil-l len le rui' didza' qui gdil-l, san cutu guni lbi'ili' baníg, le ral-la' lac yúgu'tè lè ni, le cutu rdxini dza udx cati' lacr lè ni.

⁷ Til-l tu yödZ len yetú yödZ, ati' tu ga nu rna bè' len yetú ga nu rna bè'. Latsj guidzhuè' zxön len gac gbín, ati' zian latj sa' rtit.

⁸ Yúgu'tè lè ni nacgac le la'zú lau yugu' le la'zaca' la'gui'i bunách.

⁹ Ni'r ludöd lbi'ili' bunách lu na' nu usaca' zi' lbi'ili'. Luzóa lbi'ili' tsla'l yúgu'tè bunách le da'li' neda', len ludöddè' la'li' lbi'ili'.

¹⁰ Cati' gac cni, gac chop ládx'i'gac zian bunách, lucá'n neda', len udöd tu yetú lzè'i, len tu yetú uzóa lzè'i tsla'l.

¹¹ Ni'r lulu'i' laquè' zian bönni' ta'zi' yè'è, lulu'i' cuinquè' ca bönni' tu'è didza' uláz queè' Dios, len la'zi' yé'inè' zian bunách.

¹² Szxóni lua' dö' bunách, ati' qui lè ni na' cutur la'dxi'i böchi' lza'gac.

¹³ Nu gaqui tsaz queè' Dios ga gdxintè dza udx, nu ni ulá.

¹⁴ Gdu yödZlyú gac lban qui didza' dxi'a ca rna bè'è Dios quiè gac lna' lau qui laugac yúgu'tè bunách gza'a, ati' ni'r gdxin dza udx.

15-16 'Nu uláb lë ni ral-la' uzejni'i ladxi'. Gnë' Daniel, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë': "Tsaz latj la'y queë' Dios le curlé'inë' Dios dxi'a, lë na' rusnít." Cati' glé'ili' gac cni, ni'r nup nacuá' luyú Judea ral-la' tsajxundjgac zaca' guí'adau'.

17 Nu dxia cju'ul cutu gal-la' huötj tsajxi' bi dë qui lu yu'u, san ral-la' gzxundjtë.

18 Nu zoa ladj guixi', cutu gal-la' huötj tsajxi' lari' qui.

19 Bica' bayechi' ngul zi'a luzoanu bi'idau' quecnu, lenca' ngul ni' tu'gádxí-nu-bi' bi'idau' quecnu cati' gdxin dza ni'.

20 Gul-lidzë' Dios gnábili'-në' cui gdxin dza ni' gzxundjli' cati' rac beo' ziang o cati' nac dza la'y,

21 le la'zaca' la'gui'tër bunách dza ni' ca gulazaca' gulaguí'i bunách dza ni'të cati' zi'a guta' gró' yödzyú, ga rdxintë na'a dza, len clég dza zi'a za' cutu la'zaca' la'guí'i cni.

22 Cati' gdxin dza ni', chqui' Dios cutu cuequi lahuë' quequë', nutu nu ulá, san cuequi lahuë' quequë' dza ni', gáclenë' nup gröczë' Lë'.

23 'Ni'r cutu tséjlë'li' chqui' nu gdxin queëli', len guië lbi'ili': "Gul-yutsca', ni zoë' Cristo", o gna: "Ni' zoë'."

24 Lulu' laquë' zian bönni' ta'zì' yë'ë, la'në' nacquë' Cristo, o la'në' tu'ë didza' uláz queë' Dios. Lunë' le lac bë' len le lun ga lubani bunách, ati' la'zì' yé'inë' nup gröczë' Dios chqui' huala'záqui'në'.

25 Gul-yutsca', chgudxcza' lbi'ili' yúgu'të lë ni zì'atël ca zi'a lac.

26 Qui lë ni na', cutu grujli' chqui' la'dxín queëli' nup lë lbi'ili': "Gul-yutsca', ni' zoë' Cristo lu latj ca'z." Lëzca' cni, cutu tséjlë'li' chqui' la'ná: "Gul-yutsca', lu yu'u zoë'."

27 Ca na' rac cati' ryëp yös ga rlen gbidz, len ruzení' ga rbia gbidz, lëzca' cni gac cati' huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

28 Lactë cni, ca na' ta'ná bunách: "Gátì'tëz ga dë tu le nat, ni' ludubczba' bëchláb."

Ca gac cati' huödë' Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách

29 Gnë' ca' Jesús:

—Töd yugu' dza ni' cati' la'zaca' la'guí'i cni bunách, gchul gbidz, ati' beo' cutu gunn yení' qui. La'guindjba' bölj luzxbá, ati' la'zxíz le nala'gac luzxbá dë yöl-la' huac quegac.

30 Ni'r gla' lahui luzxbá le gac bë' huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, ati' la'bödx yechi' yúgu'të bunách yödzyú ni, cati' la'le'i neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, zuzá'a lu böaj luzxbá, dë lu na'a yöl-la' uná bë' zxön len yöl-la' yení'.

31 Ni'r gsöla'gaca'-në' gbaz la'y quia'. Lucödxë' zidzj trompeta, ati' lutubë' nup naböa' quia', nacuá' gdap la'të yödzyú len yúgu'të latj zcan luzxbá.

32 'Gul-zejni'i ládxi'li' le rusëdi' lbi'ili' le rac qui yag higo. Cati' ta'lén zxuza' në'i huë'ndau' len chrubía xlagui' yuldau', nözili' chzoa gdxin dza gba.

33 Lëzca' cni, cati' glé'ili' tac yúgu'të lë ni, gnözili' chzoa gdxin dza udx na' len chrdzag lahui.

34 Le nactë rëpa' lbi'ili', yúgu'të lë ni lac zì'atël ca lat bunách nacuá' dza ni'.

35 Huadöd quegac luzxbá len luyú ni, san yugu' xtida'za cutu la'död ca'z.

36 'Cati' gdxin dza ni' nutu nu nözi. Cutu nözcnë' gbaz la'y queë' Dios nacu'ë yehua' yubá len cutu nözda' neda', Zxi'në' Dios, san tuzë' Dios Xuz nöznë'.

³⁷ 'Ca na' guc dza ni' cati' ni' zoé' Noé, lëzca' cni gac cati' huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

³⁸ Yugu' dza ni' zí'atël ca zi'a gdxin nis guiöj le busnít yödzlyú, gli'j glahuë', gulutság na'quë' len guludödë' zxi'nquë' lu yöl-la' rutság na' ga bdxintë dza gyazië' Noé lë'i barco zxön ni' benë',

³⁹ len cutu gláquibe'inë' cati' bdxintë nis guiöj le busnít yödzlyú ati' gulanitië' yúgu'të'. Lëzca' cni gac cati' zi'a huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, nutu nu gáquibe'i.

⁴⁰ Dza huöda' la'cu'ë chopë' bönni' ladj guixi'. Tuë' uchë'a-në' quia' ati' yetúë' uca'na'-në'.

⁴¹ La'cua'nu chopnu ngul nacua'nu huëtu. Tunu uchë'a-nu quia', ati' yetunu uca'na'-nu.

⁴² 'Gul-spán ládxi'li' le cutu nözili' bizxa dza huöda' neda', Xanli'.

⁴³ Na'a, gul-tsejni'i lë ni. La'naru' nöznë' xan yu'u bizxa dza guidë' gban, huanë'ë yël len cutu gu'ë latj nu quidj zó'ö quië cuan le dzó' lidxë'.

⁴⁴ Qui lë ni na', gul-spán ládxi'li' ca' lbi'ili', le huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, tu dza cutu nuzóa icjli'.

Bönni' huen dxin gdu len bönni' huen dxin cunaquë' gdu

⁴⁵ Gnë' ca' Jesús:

—¿Nuxza caz bönni' huen dxin naquë' gdu len réjni'në', bönni' huen dxin na', xanë' cu'ë lu në'ë bunách nacua' lidxë' quië gu'ë le lágugac cati' gdxin dza?

⁴⁶ Bica' ba bönni' huen dxin na' naquë' gdu, bönni' na', cati' udxinë' xanë', duxaquë' lë' cni runë' le nudödë' xanë' lu në'ë.

⁴⁷ Le nactë rëpa' lbi'ili', yúgu'të le dë queë' xanë', udödë' lu në'ë bönni' huen dxin na' runë' cni.

⁴⁸ Chqui' huöaquë' huia'dö' bönni' huen dxin queë' len sa' ladxë'ë, gnë': “Huadzeynë' xana', cutu huödtë”,

⁴⁹ len chqui' su lahuë' gundë' zi' bönni' túnlenë' lë' tsaxxön dxin, len su lahuë' ca' gui'j gágulenë' nup ta'zudxi,

⁵⁰ ni'r huödë' xanë' bönni' huen dxin na' tu dza cati' cuzóë' rbözë' o tu yël cutu ráquinë'.

⁵¹ Ni'r xanë' na' usaca' zi'tsquë' bönni' huen dxin na' len gunë' ga gac queë' ca na' ral-la' gac quegac nup tu'luí'z tsahui' cuingac. Ni'r cödx yechë'ë len utíl-l layë'ë.

25

Runë' Isaquí' Jesús ca nac quecbi' chibi' bi'i ngul ra'bandau'

¹ Gnë' ca' Jesús:

—Ca gac quegac nup ral-la' la'yáz ga rna bë'ë Dios yehua' yubá nac ca gac quecbi' chibi' bi'i ngul ra'bandau'. Gulazi'bi' le nua'gac gui' quecbi', ati' gularujbi' tsajtsagcbi' bönni' utság në'ë.

² Gáyu'bi' naccbi' bi'i cuta'yejni'i san yegáyu'bi' nasína'cbi'.

³ Gulazi'bi' le nua'gac gui' quecbi' bi'i ngul cuta'yejni'i na' san cutu glua'bi' yelati' za regui.

⁴ Glua'bi' za regui lu böga'dau' quecbi' bi'i sina' na' len le nua'gac gui' quecbi'.

⁵ Le gdzeynë' bönni' utság në'ë, gdöd yël lauchbi' len glástëbi'.

⁶ Cati' bdxin gdu ladxi' yël, byön chi'i nu rnë zidzj, rna: “Chzë'ë bönni' utság në'ë. Gul-rúj tsajtsagli'-në'.”

7 Ni'r gulayasbi' yúgu'tëbi' bi'i ngul na', ati' gulupa'bi' le nua'gac gui' quecbi'.

8 Glui'bi' didza' bi'i cuta'yejni' na', glëbi' yugu' bi'i sina' na': "Gul-gúnn queëtu' láti'dau' za regui queëli' le tu'úl le nua'gac gui' queëtu' ni."

9 Gulubi'ibi' didza' bi'i sina' na', gulanabi': "Cutu gac, le cutu bi ugá'n queëtu' len queëli'. Gul-tsejtca' ga rda'u za regui, tsj'ö'uli' queëli'."

10 Tsal ni' zjacbi' zajxi'cbi' lei, bdxinë' bönni' utság në'ë. Gulayázlentëbi' lë' ga na' rac lni qui utság na' bi'i na' nacia'bi' sina' ta'bözbi' lë', ati' la' gyejytë yu'u.

11 Gdöd ni' guladxinbi' ni' yezíca'rbi' bi'i ngul ra'bandau' na', ati' gul-uldzbi'-në', gulanabi': "Xan, Xan, bsalj queëtu'."

12 Lë' bubie' didza', rnë': "Le nactë rëpa' lbi'ili', cutu núnbë'a lbi'ili'."

13 Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Gul-spán ládxi'li', le cutu nözili' bizxa dza o bizxa yël huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

Runë' lsaqui' Jesús ca nac qui dumí zaca'

14 Gnë' ca' Jesús:

—Ca gun Nu na' rna bë' yehua' yubá nac ca benë' tu bönni', chzoa tsijë' zi'tu'. Bulidzë' yugu' bönni' huen dxin queë' len glu'ë lu na'quë' yugu' le dë queë'.

15 Tuë' bönni' huen dxin na', glu'ë lu në'ë gayu' dumí zaca', len yetúë' glu'ë lu në'ë chop dumí zaca'. Yetúë' glu'ë ca' lu në'ë tu dumí zaca'. Tu tuë' glu'ë lu na'quë' tsa hueaj le la'záqui'në'. Ni'r la' gza'atë' ga nac zi'tu'.

16 Gyi'jë' bönni' huen dxin na' gzxi'ë gayu' dumí zaca' na', len yajtíjlenë' lei yegayu' dumí zaca'.

17 Lëzca' cni, bönni' na' gzxi'ë chop dumí na', yajtíjlenë' lei yechóp ca'.

18 Bönni' na' gzxi'ë tu dumí gyi'jë' len yajchö'në' lu yu, ati' lu yu ni' bucachë'ë dumí queë' xanë'.

19 'Cati' chgdzey, budxinë' xanquë' bönni' huen dxin na', ati' bugá'nlenë' lequë' tsahui'.

20 Ga gzu lau bdxintë' bönni' na' gzxi'ë gayu' dumí zaca' na', len zunu'ë yegayu' dumí ca', ati' rë' xanë': "Xan, gayu' dumí glu'u lu na'a. Ni dë yegayu' dumí ca' yajtíjljenä' lei."

21 Xanë' na' rë' lë': "Nac dxi'a. Nacu' huen dxin gdu. Tsáhui'dau' benu' cati' ni dë lu na'u láti'dau'z. Na'a szxönitër cu'a lu na'u. Gyaz ga zoa', udzjíjlennu' neda'."

22 Gdöd ni' bdxinë' ca' bönni' huen dxin na' gzxi'ë chop dumí zaca', rnë': "Xan, chop dumí glu'u lu na'a. Ni dë yechóp dumí ca' yajtíjljenä' lei."

23 Ni'r xanë' na' rë' lë': "Nac dxi'a. Nacu' huen dxin gdu. Tsáhui'dau' benu' cati' ni dë lu na'u láti'dau'z. Na'a, szxönitër cu'a lu na'u. Gyaz ga zoa', udzjíjlennu' neda'."

24 Ni'r cati' bdxinë' bönni' huen dxin na' gzxi'ë tu dumí zaca' na', rnë': "Xan, nözda' nacu' bönni' bizxj, le rlapu' ga cutu guzu', len rutubu' ga cutu bchilju'.

25 Qui lë' ni na' gúdxida' li', ati' gyija', yajcacha'a dumí quui' lu yu. Ni dë na'a le naqui quui'."

26 Ni'r bubie' didza' xanë', rë' lë': "Nacu' huen dxin cunác tsahui' len zxhuëd. Nöcznu' rlapa' ga cutu guza' len rutuba' ga cutu bchilja'.

27 Qui lë ni na', dxi'ar gac quiu' la'naru' bunödju' dumí quia' lu na'quë' bönni' lugunë' lei dxin, la'guiljenë' lei yelati', quië cati' huöda' neda', uzi'a le naqui quia' len icji ca'."

28 Ni'r xanë' na' gudxë' nup nacuá' ni': "Gul-cúa dumí na' dë lu në'ë bönni' ni, len gul-cú'u lu në'ë bönni' na' dë queë' chi dumí."

29 Nüti'tëz nu rugún dxi'a dxin le dë qui, zoa nu unödzej queë' yelati', ati' gata' queë' szxöni, san nu na' cutu rugún dxi'a dxin le dë qui, la'z dui le dë qui gdua.

30 Na'a, bönni' huen dxin cunác tsahui' ni, gul-tsjachú'n-në' ni'l ga nac chul. Ni' cödx yechë'ë len utíl-l layë'ë.

Cristo cuequi xbeynë' bunách

31 Gnë' ca' Jesús:

—Cati' ni' huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, duná bë'a, ati' dzagquë' neda' yúgu'të gbaz la'y quia', ni'r cö'a latj tsahui' quia', ga na' cuequi xbeyda' bunách.

32 Ludúb dëra lahua' neda' bunách yödzyly ni, ati' ucu'a lequë' tsla'a hueaj ca runë' bönni' uyú bö'cu' zxila', rucu'ë-ba' tsla'a hueajba' yugu' chivo len yugu' bö'cu' zxila'.

33 Yugu' bö'cu' zxila' na' ucu'ë-ba' cuit lë'ë yubél, ati' yugu' chivo na' ucu'ë-ba' cuit lë'ë yögl.

34 Ni'r, neda', bönni' uná bë', gyëpa' nup nacuá' cuit lë'a yubél, gnia': "Gul-dá ga zoa', lbi'ili' bubijë' lbi'ili' quizi queë' Xuza'. Naqui queëli' latj ga na' rna bë'ë, lë na' bupë'ë queëli' dza ni'të cati' ni' benë' yödzlyú.

35 Cni naqui queëli' le gduna', ati' bennli' le gdahua'. Gbidxa' nis, ati' bennli' le gu'a. Guca' ca bönni' rda zi'tu', ati' glu'li' neda' lidxli'.

36 Byadzj le gacua', ati' bugáculi' neda' le ráculi'. Güi'ida', ati' duyuli' neda'. Gyu'a lidx guia, ati' duyuli' neda'."

37 Ni'r lubi'ë didza' bönni' tsahui' na', lë' neda': "Xan, ¿batx blé'itu' Li' gdunu' ati' bugágutu' Li'? ¿Batx gbidxu' ati' benntu' le gu'u?"

38 ¿Batx blé'itu' Li' gdau' zi'tu' ati' glu'tu' Li' lidxtu'?' ¿Batx byadzj le gacu' ati' bugácutu' Li' le rácutu'?"

39 ¿Batx blé'itu' Li' güi'inu' o gyu'u lidx guia ati' duyutu' Li'?"

40 Ubi'a didza' neda', bönni' uná bë', gyëpa' lequë': "Le nactë rëpa' lbi'ili', le benli' cni queë' nu bönni' böcha'adau' ni, zal-la' naquë' bönni' ca'z, quia' néda'cza' benli' ca'."

41 Ni'r gyëpa' nup nacuá' cuit lë'a yögl, gnia': "Gul-cuit ga zoa', lbi'ili' na' nabága'li' zxguia', tsajtsazli' lu gui' cutu ul, lë na' bupë'ë Dios qui tu' xöhui' len quegac gbaz da'gac lei.

42 Cni gac queëli' le gduna', ati' cutu bennli' le gahua'. Gbidxa' nis, ati' cutu bennli' le gui'ja'.

43 Guca' ca bönni' rda zi'tu', ati' cutu glu'li' neda' lidxli'. Byadzj le gacua', ati' cutu bugáculi' neda' le ráculi'. Güi'ida' lenca' gyu'a lidx guia, ati' cutu duyuli' neda'."

44 Ni'r la'ná ca' nup na', lë neda': "Xan, ¿batx blé'itu' Li' gdunu', o gbidxu', o gucu' ca bönni' rda zi'tu', o byadzj le gacu', o güi'inu', o gyu'u lidx guia, ati' cutu güclentu' Li'?"

45 Ni'r ubi'a didza' neda', bönni' uná bë', gyëpa' lequë': "Le nactë rëpa' lbi'ili', le cutu bi benli' qui tu nu nutsa' ladj nup nacuá' ni, zal-la' nac ca'z nu na', cutu bi benli' quia' neda'."

46 Ni'r bunách tua'dò' na' la' tsajtsázgactë ga ni' la'zaca' la'gui'itecz, san bunách tsahui' ni' gata' yöl-la' na'bán gdu quegac.

26

Tun xtídza'quë' bönni' gdau' la'zönë' Jesús

1 Cati' budx bë'ë yugu' didza' ni Jesús, gudxë' yugu' bönni' usëd queë',
2 rnë':

—Nöziczli' yechóp dza gdxin Lni Pascua, ati' dza na' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, ludödë' neda' lu na'gac nup ludá' neda' lë'i yag cruz.

3 Ni'r guladxinë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi len bönni' gul tu'zëjní'në' bunách judío, guludubë' ga nac lö'a lidx bxuz blau, lë' Caifás.

4 Ni' glun xtídza'quë' la'zönë' Jesús, lu yöl-la' rzi' yë' quequë', quië ludöddë' Lë'.

5 Ta'në':

—Cutu gunru' lë ni dza lni, qui nadxi lun rusbö bunách.

Ngul rgu'nu le rla' zxix icjë' Jesús

6 Cati' ni' zoë' Jesús lu yödz Betania lu yu'u lidxë' Simón, bönni' na' güi'inë' huë' nudzu' ruzöd,

7 bdxinnu cúdzulë' Jesús tu ngul, nua'nu tu böga'dau' náquini guiöj zaca', len yudz tu le rla' zxix le zaca' szxöni, ati' glu'nu lei icjë' Jesús cati' ni' röhë' rahuë'.

8 Cati' gualé'inë' lë ni bönni' usëd queë' Jesús, gulaleynë', ta'në':

—¿Bizx quië raqui ditj lë ni?

9 Guc nu guti' lë ni len si' dumí zian quië gáclenru' bunách yechi'.

10 Cati' byönnë' lë ni Jesús, rë' lequë':

—¿Bizx quië rnëli' queënu ngul ni? Dxi'a nac le bennu quia'.

11 La'cuá'lentecz lbi'ili' bunách yechi', san neda' cutu ugá'nlentecza' libi'li'.

12 Le bennu ngul ni, glu'nu neda' le rla' zxix ni, nac le rupa'nu neda' quië dza ggacha'a yeru ba.

13 Le nactë rëpa' lbi'ili', gáti'tëz yödzlyú ga gac lban qui didza' dxi'a ni, lëzca' la'guixjö' bunách le bennu quia' ngul ni quië nu tsajnéy lënu.

Rzi' lu në'ë Judas udödë' Jesús lu na'quë' bönni' ta'ná bë'ë

14 Ni'r gyijë' ga na' nacu'ë bxuz uná bë' Judas Iscariote, bönni' dzaguë' chinnuë' na' da'quë' Jesús,

15 len gudxë' lequë':

—¿Bizxa gunnli' quia' chqui' neda' udöda'-në' Jesús lu na'li'?

Gulugá'nlenë' lë' tsahui' lu'ë lë' chi uruá' dumí plata.

16 Ni'r gzu lahuë' Judas na' rzu rbö'ë udödë' Jesús lu na'quë'.

Le ráguru' rusá' ládxi'ru' ca gutië' Xanru'

17 Cati' nac dza rzu lau lni quequë' bönni' judío cati' tahuë' yöt xtil cunazí' xnë'i, gulabiguë'ë ga zoë' Jesús bönni' usëd queë' len të' Lë':

—¿Gazx rë'nnu' tsajpa'tu' queëru' gáguru'-ba' bö'cu' zxíla'dau' dzö' Lni Pascua?

18 Jesús rë' lequë':

—Gul-tseajtsca' yödz ni' ga na' zoë' tu bönni' len gul-guië'ë: “Bönni' rusëdnë' netu' rnë': Chza' gal-la' dza quia'. Lu yu'u lidxu' gágulengaca'-në' bönni' usëd quia' bö'cu' zxíla'dau' dzö' Lni Pascua.”

19 Ni'r glunë' bönni' usëd queë' ca na' gna bé'inë' lequë' Jesús, ati' gulupë'ë ni' le lahuë' dzö' Lni Pascua.

20 Cati' chgdzö' dza na', Jesús gró'lenë' idxínnutë' bönni' uséd queë' tahuë'.

21 Tsal ni' tahuë', Jesús rë' lequë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', tu nu nutsa' ladjli' ni udöd neda'.

22 Ni'r guluhui'ni lãdxi'quë', len gulanabnë' Jesús tu tuzë', ta'në':

—Xan, ¿naru' neda'?

23 Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Bönni' ni rnë' në'ë tsazxón len na'a lu yö'ön, bönni' ni udödë' neda'.

24 Le nactë neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, huayija' ga gatia' ca na' nayúj lu guich la'y ca ral-la' gac quia', san bica' bayechi' nu na' udöd neda' gatia'. Dxi'ar gac queë' bönni' na' la' cuguljë'.

25 Ni'r bubi'ë didza' Judas, bönni' na' udödë' Jesús, rnë':

—Bönni' Usëdi, ¿naru' neda'?

Jesús rë' lë':

—Ja, li' na'.

26 Tsal ni' tahuë', gdel-lë'ë yöt xtil Jesús len gudxë' Dios: “Xclenu'.” Ni'r buzxuzxjë' lei len bunödzejë' quequë' bönni' uséd queë', rnë':

—Gul-sí, gul-gagu. Lë ni le nayá' nabana'. Ca bena' qui yöt xtil ni ruluí' ca gac qui gdu ca nayá' nabana'.

27 Gdel-lë'ë ca' tu zxiga'dau' len gudxë' Dios: “Xclenu'.” Ni'r bunödzejë' ca' quequë', rnë':

—Gul-gui'aj yúgu'tëli'.

28 Lë ni ruluí' ca nac xchöna' le run tsutsu didza' cub rucá'n tsahui'. Xchöna' na' glalj ni'a quegac bunách zian quië gac unít lahuë' Dios yugu' dul-la' nabága'quë'.

29 Rëpa' ca' lbi'ili', cutur gui'ja' xisi le rbia lba uva ni cati' gdxinr dza ni' gui'jlëna' lbi'ili' tu le cub ga ni' rna bè'ë Xuza'.

Jesús rnë' gnë' Pedro cutu nunbë'ë Jesús

30 Cati' budx glul-lë' yöl-la' ba queë' Dios, yjaquë' lu Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo.

31 Ni'r Jesús rë' lequë':

—Yúgu'tëli' gac chop lãdxi'li', uca'nli' neda' na'a dzö' ni, le nayúj lu guich la'y ca gac quia', rna: “Guna' ga gatië' Bönni' Uyú Bö'cu' Zxila', ati' lãslasba' bö'cu' zxila' na'.”

32 Cati' ubana' lu yöl-la' gut, ni'r tsija' tsajnöra' lauli' zaca' luyú Galilea.

33 Ni'r bubi'ë didza' Pedro, rë' Jesús:

—Zal-la' lac chop lãdxi'quë', luca'në' Li' yúgu'të', neda' cutu gac chop ladxa'a, cutu uca'na' Li'.

34 Jesús gudxë' lë':

—Le nactë rëpa' li', na'a dzö' ni, cati' zi'a cödxlba' zxi'n druz, li' chgnau' tsonn lzu cutu nunbë'u neda'.

35 Ni'r Pedro gudxë' Jesús:

—Zal-la' gátlentea' Li', cutu ca' gnia' cutu nunbë'a Li'.

Lëzca' cni gulanë' yúgu'të bönni' uséd queë'.

Jesús rulidzë' Dios la'yël Getsemani'

36 Ni'r Jesús bdxínlenë' lequë' la' yël Getsemani', ati' gudxë' yugu' bönni' uséd queë' na', rnë':

—Gul-cö'tsca' ni tsal tsija' yelati' ni'l, tsajlidza'-në' Dios.

37 Jesús bchë'ë Pedro len gropë' zxi'në' Zebedeo, ati' gzu lahuë' ruhui'nnë' len rsëbi ladxë'ë.

38 Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Ruhui'ni ladxa'a len huatcza' lu yöl-la' rsëbi ladxi'. Gul-gá'n ni len gul-ná' yël tsaxxón len neda'.

³⁹ Gdödë' Jesús yeláti'dau' ni'l, ati' ni' byechuë'. Butság lahuë' lyu len bulidzë' Dios, gnë':

—Xuza', chqui' huac, ben ga cugún bayúdx saca' qui'a lë ni, san clëg ca rë'nda' neda', san ca rë'nnu' Li' gunu'.

⁴⁰ Cati' budxinë' Jesús ga na' nacu'ë bönni' uséd queë', yajxaquë'ë lequë' tasië', ati' rë' Pedro:

—¿Naru' cu guctsa gná'lenu' neda' tsaxxón yël tu chi'itëz?

⁴¹ Gul-ná' yël len gul-lidzë' Dios gnábili'-në' gáclenë' lbi'ili', cui güi'li' latj si' bë' lbi'ili' le xöhui' Satanás tu' xöhui'. Bô' nacczli' nasína'tecz, san lu yöl-la' bunáchz queëli' nacuídi'li'.

⁴² Ni'r gyijë' Jesús le buróp lzu len bulidzë' Dios, rnë':

—Xuz, chqui' cugác gunu' ga cutu saca' qui'a lë ni, ben ca rdzag ladxu'u Li'.

⁴³ Cati' böjë', leyúbl duxaquë'ë lequë' tasië' le nadödr yël yöj laquë'.

⁴⁴ Ni'r buca'në' lequë' Jesús, ati' gyijë' leyúbl len bulidzë' Dios le bunn lzu, len tuz ca gnë' zi'al rnë'.

⁴⁵ Leyúbl böjë' ga na' nacu'ë bönni' uséd queë' len rë' lequë':

—¿Rátsali' na'a, len ruzi'tsa ládxi'li'? Gul-yutsca', chbudzág lau. Neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, chnadöda' lu na'quë' bönni' dul-la'.

⁴⁶ Gul-tsás, huayejru'. Gul-yutsca', chbdxinë' ni bönni' na' rudödë' neda'.

Ta'chë'ë Jesús nadzunë'

⁴⁷ Tsal ni' ru'ë didza' ni Jesús, la' bdxintë' ni' Judas, bönni' nabáblenë' idxínutë' na', ati' dzagquë' lë' bönni' zian, nua'quë' guia tuchi' len yugu' yagdau'. Nasóla'quë' lequë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zëjni'në' bunách judío.

⁴⁸ Judas, bönni' na' rudödë' Jesús, chbului'inë' lequë' tu le gunë' le gac bë' nu nac Jesús, gnë':

—Bönni' na' utság lahua'-në', Lë' na' Jesús. Gul-sönë'.

⁴⁹ Ni'r gbiguë'ë Judas ga na' zoë' Jesús, rnë':

—Padiux, Bönni' Usëdi.

Ni'r la' butság lautë' Lë'.

⁵⁰ Jesús rë' lë':

—Böcha'a, ¿bizxa huen za'u ni?

Ni'r gulabiguë'ë bönni' na', gulazönë' Jesús.

⁵¹ Gleycjë' guia tuchi' queë' tuë' bönni' dzaguë' Jesús len benë' huë', bchuguë' guid naguë' huen dxin queë' bxuz blau.

⁵² Jesús gudxë' lë':

—Bugú' lidx, guia tuchi' quiu' na'. Yúgu'të nup tu'di'ini guia tuchi', lu guia tuchi' lat.

⁵³ ¿Naru' cu nöznu' huac ulidza' Xuza', ati' Lë' la' gsóla'të' quia' ziantër ca chinnu cö' gbaz la'y le nac zian gayu'ë tu cö' hueaj?

⁵⁴ Chqui' guna' cni, ¿nacx gac utság le nayúj lu guich la'y, rna cni ral-la' gac quia'?

⁵⁵ Ni'r Jesús gudxë' yugu' bönni' ni':

—¿Brújtsali' nua'li' guia tuchi' len yagdau' quië sönlì' neda' ca runli' rzönlì'-në' gban? Yugu' dza grö'a lauli' ga nac nchil gdau' busédgacda' bunách, san cutu gzxönli' neda'.

56 Rac cni yúgu'tè lè ni quiè utság le nayúj lu guich la'y, ca na' gulané' bönni' glu'è didza' uláz queé' Dios.

Ni'r guluca'nè' Jesús yúgu'tè bönni' uséd queé', len guluzxundjè' ni'.

Rdxinë' Jesús laquë' bönni' gdau'

57 Ni'r gulachë'è Jesús bönni' na' zönquë' Lè', guladxinë' lahuë' Caifás, bxuz blau, ga ni' nudubquë' ca' bönni' gdau' tu'sëdi len bönni' gul tu'zejni'i.

58 Pedro nauzë' Jesús zi'tu' zi'tu'z, len bdxinë' ga nac lö'a lidx bxuz blau na', quië glé'iné' naxc utsaguë' Jesús.

59 Guluguiljè' nu uqui Jesús yugu' bxuz uná bè' len bönni' gul tu'zejni'i len bönni' gdau' ta'bequi xbey, zal-la' si' yè'è bönni' na', quië gac la'chuguë' queë' gatië'.

60 Cutu bi guludzölné' zal-la' guladxinë' bönni' zian len gulané' queë' le cunác. Ga budxtë guladxinë' chopë' bönni', ati' lu yöl-la' rzi' yè' quequë' gulané' queë',

61 ta'né':

—Bönni' ni gnë': “Huac uquindja' gdau' queë' Dios, ati' tsonn dzaz uchisa' lei.”

62 Ni'r gyasë' gzuinë' bxuz blau na', len rë' Jesús:

—¿Naru' cu rubi'tsu' didza'? ¿Bizxa caz lè ni ta'né' quiu' bönni' ni?

63 Jesús cutu bi gnë'. Ni'r bxuz blau gudxë' Lè':

—Ni'a queë' Xanru' Dios ban rna bé'ida' Li' quíxjö'u le nacz. Gdixjöi' netu' chqui' nacu' Li' Cristo, Zxi'né' Dios.

64 Jesús rë' lè':

—Ca na' rnau' naca'. Le nactë rëpa' lbi'ili', glé'ili' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, rö'a cuit lè'è yubél Dios, ga ni' dë lu na'a yöl-la' uná bè', len guida' lu böaj lutzbá, gdxina' ga zoali'.

65 Ni'r lu yöl-la' rley queë' bhözë' lari' nacuë' bxuz blau, rnë':

—Gnë' zi'è queë' Dios bönni' ni. ¿Nuzxar naquíniru' nu gnë' queë' bönni' ni? Chbyöniczli' didza' xöhui' bë'è.

66 ¿Nacx runi lbi'ili'?

Gulubi'è didza', gulané':

—Nabaguë'è zxguia' gatië'.

67 Ni'r guluchijë' zxöna' lahuë' Jesús len glu'è dö' queë'. Gulagapë'è ru'è Jesús yela'quë',

68 tè' Lè':

—¿Nactsu' Li' Cristo? Gnëya'atsca' na'a, ¿nuzxa na' gdap Li'?

Pedro rnë': “Cutu núnbë'a-në' Jesús”

69 Tsal ni' glac lè na', lö'al rö'è Pedro, ati' bdxinnu ga na' zoë' tunu ngul huen dxin, rnanu:

—Lëzca' li' gdálenu' Jesús, bönni' Galilea na'.

70 Gdá'baguë'è Pedro laugac bunách nacuá' ni', rnë':

—Cutu nózda' nuzxa qui na' ru'u didza'.

71 Cati' brujë' Pedro ga nu ryaz lö'a, blé'inu-në' yetunu ngul, ati' gudxnu nup nacuá' ni':

—Bönni' ni gdálenë' ca' Jesús, bönni' Nazaret na'.

72 Leyúbl gdá'baguë'è Pedro len gneynë' Dios, rnë':

—Cutu ca' núnbë'a-në' bönni' ni.

73 Yeláti'dau'z gdzey, gulabiga' ga na' zoë' Pedro nup nacuá' ni', len tè' lè':

—Le nactë li' nunu' ca' tsazxón lequë' le nac bë'u yöl-la' rui'z quiu' didza'.

74 Ni'r gzu lahuë' Pedro rudxia dö' cuinë' len rneynë' Dios, rnë':

—Cutu ca' núnbë'a-në' bönni' ni.

La' na'z grödxhtëba' zxi'n druz.

⁷⁵ Ni'r yajneynë' Pedro didza' gudxë' lë' Jesús, gnë': "Cati' zi'a cödxlba' zxi'n druz, tsonn lzu chgnau' cutu núnbë'u neda'", ati' burujë' ni' Pedro len grödx yéchi'tsquë'.

27

Tu'dödë' Jesús lu në'ë Pilato

¹ Cati' za' rení' dza na', glun xtídza'quë' yúgu'të bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zëjni'në' bönni' judío quië ludöddë' Jesús.

² Gulachë'ë Jesús náguë'ë ati' guludödë' Lë' lu në'ë Poncio Pilato, bönni' rna bë'ë.

Ratië' Judas

³ Cati' chnözinë' Judas, bönni' na' budödë' Jesús lu na'quë' bönni' gdau', narugu queë' Jesús gatië', bui'nnë', ati' yju'ë chi uruá' dumí plata na' lu na'quë' bxuz uná bë' len yugu' bönni' gul na'.

⁴ Rë' lequë' Judas:

—Bena' dul-la' le budöda'-në' bönni' tsahui' gatië'.

Ni'r të' lë':

—Cutu gun ga cö'tu' baguí'i lë ni. Le benczu' li' na'.

⁵ Ni'r gru'në' Judas yugu' dumí plata na' ga nac nchil gdau' ati' buzë'ë ni', yajsi yenë'.

⁶ Guluzi'ë yugu' dumí plata na' bxuz uná bë', ta'në':

—Cutu gunn cu'ru' dumí ni ga rgu'ru' dumí gun, le nac lazxië' bönni' gdödi bunách.

⁷ Ni'r glun xtídza'quë', ati' glá'uinë' dumí na' tu la' yël queë' bönni' huen rö'ö quië gac ga la'gachë'ë bönni' gza'a.

⁸ Qui lë ni na', ga rdxintë na'a dza nazi' lei latj na', La' Yël Rön.

⁹ Cni guc, butság lë na' gnë' Jeremías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë': "Gulaguel-lë'ë chi uruá' dumí plata na', tsca le gulasáqui'në' Lë' bönni' Israel,

¹⁰ ati' dumí na' glá'uinë' la' yël queë' bönni' huen rö'ö. Lë ni bului'inë' neda' Xana'."

Rdxinë' Jesús lahuë' Pilato

¹¹ Cati' guluschinë' Jesús lahuë' Pilato, bönni' rna bë'ë na', bönni' ni gnabnë' Jesús, rë' Lë':

—¿I nacu' Li' Bönni' gna bé'inë' bönni' judío?

Jesús rë' lë':

—Le nacz rnau'.

¹² Cati' guluquíë' Jesús yugu' bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zëjni'i, cutu bi didza' bubi'ë Jesús.

¹³ Ni'r Pilato rë' Jesús:

—¿Naru' cu ryöntsanu' cati'ga zian le ta'në' quiu'?

¹⁴ Jesús cutu bi didza' bubi'ë. Cni guc, bubannë' bönni' na' rna bë'ë.

R-rugu queë' Jesús gatië'

¹⁵ Cati' nac dza Lni Pascua na', dëcz tu le runë' Pilato, bönni' na' rna bë'ë, ca ta'náb bunách rusanë' tuë' bönni' yu'ë lidx guía, núti'tëz nu të'ni usanë'.

¹⁶ Dza na' yu'ë lidx guía ni' bönni' nabaguë'ë zxguia', lë' Barrabás.

¹⁷ Cati' guludúb ni' bunách zian na', gnabnë' lequë' Pilato, rnë':

—¿Núzxalé' ré'nili' usana' queéli'? ¿Naru' Barrabás o Jesús, Bönni' na' lé' Cristo?

¹⁸ Cni gné' Pilato le ráquibe'iné' guludödé' Jesús lu në'ë bönni' gdau' le tu'zxé'iné' Lé'.

¹⁹ Tsal ni' rò'è Pilato ga na' rbequi xbeyné', bsóla'nu nu tsjödxlé' ngul queé', rna:

—Cutu bi gunu' queé' bönni' tsahui' ni, le szxöni gúdxida' gdyél lu yél bëhcál le nac queé' Lé'.

²⁰ Gulagú'u yöl-lé'ë bunách zian ni' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zejni'i, quié la'nabi Pilato usané' Barrabás na' ati' gdöddé' Jesús.

²¹ Leyúbl bë'ë didza' bönni' na' rna bë'ë, ré' lequé':

—¿Núzxalé' chopé' ni ré'nili' usana'-né' queéli'?

Gulané':

—Barrabás.

²² Ni'r Pilato gnabné' lequé', rné':

—¿Nacx guna' queé' Jesús, bönni' na' lé' Cristo?

Yúgu'té' ta'né':

—Bdë'ë lé'i yag cruz.

²³ Ni'r bönni' na' rna bë'ë ré' lequé':

—¿Bizxa le cunác bené'?

Zidzjr glu'ë didza', ta'né':

—Bdë'ë lé'i yag cruz.

²⁴ Cati' ráquibe'iné' Pilato cutu bruj xtídzé'ë, san glunr rusbó bunách, ni'r gdel-lé'ë nis len gdib në'ë lauqué', rné':

—Cutu bi zxguia' nabaga'a neda' ni'a qui yöl-la' gut queé' bönni' tsahui' ni. Le gunczli' lbi'ili' lé ni.

²⁵ Gulubí'i didza' yúgu'té bunách ni', ta'ná:

—Yöl-la' gut queé' bönni' ni gbága'tu' netu' len la'baga' ca' zxi'ntu'.

²⁶ Ca' guc, Pilato busané' quequé' Barrabás na'. Ni'r gna bé'iné' bönni' rjaqué' gdil-l la'guiné' Jesús, ati' gdöd ni' budödé' Lé' lu na'qué' quié ludé'ë Lé' lé'i yag cruz.

²⁷ Gulaché'ë Jesús lu yu'u yúlahui' nazí' lei pretorio bönni' rjaqué' gdil-l nacu'ë lu në'ë bönni' na' rna bë'ë, ati' ni' gulutubé' ga na' zoé' Jesús yúgu'té bönni' rjaqué' gdil-l nacu'ë ni'.

²⁸ Ni'r gulagú'ë lari' nacu'ë Jesús len gulugacu'ë Lé' tu lari' xna, ca rácugac nup ta'ná bë'.

²⁹ Guludxié' icjé' tu bregui' zxuza' në'i yag yötsi' len guluzóé' tu guidau' lu në'ë yubé' le rulu' ca tu xuyág qui bönni' yúlahui'. Ni'r guluzzechu zxibqué' lahué' len gulutitjé' Lé', ta'né':

—Bica' zxön Li', rna bé'inu' bönni' judío.

³⁰ Ni'r guluchijé' Lé' zxóna', ati' guluguel-lé'ë gui na' len gulaguiné' icjé'.

³¹ Gdöd gulutitjé' Jesús, gulugú'ë lari' na' nacu'ë, ati' gulugacu'ë Lé' lari' queéczé'. Ni'r gulaché'ë Lé' quié tsajda'qué' Lé' lé'i yag cruz.

Tu'dë'ë Jesús lé'i yag cruz

³² Cati' ni' gularujé', yajxáca'qué' Simón, bönni' Cirene, ati' gluné' ga bi'ë yag cruz queé' Jesús.

³³ Cati' guladxiné' latj nazí' lei Gólgota, le rna lu didza' xidza', Latj Qui Böga' Icjru',

³⁴ ni' gulugui'jé' Jesús nup zi nutsi'i zxágala'aba' böa' guixi'. Cati' buxí' ru'ë lei Jesús, cutu gu'nné' gui'jé'.

³⁵ Cati' chnuda'què' Lè' lè'i yag cruz, gulaguisiè' lari' nacuè', len guluquitjè' lahui le gac bè' núzxa'le' gaqui queè'. Cni guc, butság lè na' gnè' bönni' bè'è didza' uláz queè' Dios, gnè': "Gulaguisiè' lari' nacua' len guluquitjè' lahui le gac bè'."

³⁶ Ni'r gulabö'è ni', tu'yúè' Jesús.

³⁷ Lèzca' guluzòè' lè'i yag cruz icjlè' Jesús tu didza' rguixjò' le nabaguè'è, rna cni: "Bönni' ni Jesús, Bönni' rna bé'inè' bunách judío."

³⁸ Ga ni' dè'è Jesús, ni' guludé'è ca' lè'igac yag cruz chopè' gban. Tuè' guludé'è cuit lè'è yubél, len yetúè' na' cuit lè'è yögl.

³⁹ Guladödè' ni' bönni' gululídz zi'è Jesús len gulutá icjqüè', tu'titjè' Lè',

⁴⁰ ta'nè':

—Ja, Li' na' uquindju' gdau' ati' tsonn dzaz ca' uchistsu' lei. Buslá cuinu' na'a chqui' nacu' Li' Zxi'nè' Dios. Bötjtsca' lè'i yag cruz na'.

⁴¹ Lèzca' cni gulutitjè' Lè' yugu' bxuz uná bè' len bönni' gdau' tu'sèdi len yugu' bönni' gdau' fariseo, len bönni' gul tu'zejni'i, ta'nè':

⁴² —Yugu' nu yubl buslé' bönni' ni, san cutu gac uslá cuinë'. Chqui' naquè' bönni' gna bé'inè' bunách Israel, huötjtsquè' na'a lè'i yag cruz, ati' tséjlè'tu' Lè'.

⁴³ Lè' buzxöni ladxè'è Dios. Dios uslaczè' Lè' na'a chqui' rè'nnè' Lè', le gnè': "Zxi'nè' Dios naca'."

⁴⁴ Lèzca' cni gululídz zi'è Lè' gban na' da'què' lè'igac yag cruz ga ni' dè'è Jesús.

Ratiè' Jesús

⁴⁵ Cati' bdxin huagbíd, bchul gdu'tè yödzlyú ga bdxintè gdu rdöd xhuö.

⁴⁶ Gdu rdöd xhuö na', bè'è zidzj didza' Jesús, rnè':

—Elí, Elí, ¿lama sabactani?

Didza' ni rna lu didza' xidza': "Dios quia', Dios quia', ¿bizx quiè nubj ladxu' u neda'?"

⁴⁷ Cati' gulayöni didza' ni nup nacua' ni', ta'ná:

—Bönni' ni rulidzè' Elías, bönni' ni' bè'è didza' uláz queè' Dios.

⁴⁸ La' gxítit'è tuè' bönni' nutsè'è ladjquè' len gdel-lè'è tu le blul rxzup nis, ati' buxúpinè' lei nup zi len buzòè' lei lu gui, ati' butsaguè' lei ru'è Jesús quiè xupè'.

⁴⁹ Ni'r yela'què' bönni' ni' ta'nè':

—Glözgar. Uyútsca'ru' chqui' huidè' Elías uslé' Lè'.

⁵⁰ Leyúbl grödxyé'è zidzj Jesús ati' burujtè bö' nacczè', guttè'.

⁵¹ La' na'z bróza'tè lari' nal-la' lu gdau', bruj chopl le gdel-la' icjl ga bdxintè xni'i. Ni'r gtit luyú len gualá'a guiöj.

⁵² Gulayálj yeru ba quegac nup chnatgac, bönni' ni' gulayejlè'è Dios, ati' gulubanè' bönni' na'.

⁵³ Gdöd bubanè' Jesús, gularujè' yeru ba quequè' bönni' na' len gulayaziè' yödz la'y Jerusalén, ga ni' gulalé'i lequè' bunách zian.

⁵⁴ Ni'r cati' gualé'inè' gtit luyú len lè na' glac, gládxinè' bönni' ni' nacu'è lu nè'è bönni' rjaquè' gdil-l lenca' bönni' rjaquè' gdil-l nacua'lenè' lè' tu'yúè' Jesús, ta'nè':

—Le nactè bönni' ni guquè' Zxi'nè' Dios.

⁵⁵ Zi'tu'z gulacua'nu ni' ngul zian tu'yunu Jesús, ngul na' guladálennu Jesús cati' ni' buzè'è luyú Galilea, ati' glunnu xchinè', gulagu'nu le glahuè'.

⁵⁶ Nútsa'cnu ca' ladjcnu María Magdalena len María, xna'quë' Jacobo len José, ati' zoanu ca' ni' xna'quë' zxi'në' Zebedeo.

Ta'gu'ë Jesús yeru ba nadj lë'i gui'a guiöj

⁵⁷ Cati' chrdzö' dza na', bdxinë' ni' José, bönni' Arimatea, bönni' dë yöl-la' tsahui' queë', len dë'ë ca' Jesús.

⁵⁸ Yajyüë' Pilato bönni' ni len gnabë' latj u'ë Jesús. Ni'r Pilato gna bë'ë lunödzejë' queë' Jesús.

⁵⁹ Gzxi'ë Lë' José len buchölinë' Lë' tu lari' dxi'a.

⁶⁰ Ni'r glu'ë Lë' yeru ba cub queë' le naguidjë' lë'i gui'a guiöj. Budë'ë tu guiöj blag zxön ga nu ryaz yeru ba na' ati' zhuöjë'.

⁶¹ Gulacua'nu ni' María Magdalena len yetunu María ca', rö'cnu ra' yeru ba na'.

Tun chi'ë ba queë' Jesús bönni' rjaquë' gdil-l

⁶² Cati' za' reni' yetú dza, gdöd gulupé'ë qui dza la'y quequë' bönni' judío, guludubë' ga zoë' Pilato yugu' bxuz uná bë' len yugu' bönni' gdau' fariseo.

⁶³ Të' Pilato:

—Bönni', rajneytu' bi gnë' bönni' rzi' yë' na', cati' ni' zoë' nabanë', gnë': “Cati' gac tsonn dza ubana' lu yöl-la' gut.”

⁶⁴ Qui lë' ni na' gna be'i nup lun chi'i ba ni' ga gdxintë dza bunn, cui djaquë' chdzö' bönni' uséd queë' lubijë' Lë'. Ni'r lë' bunách: “Bubanë' Jesús lu yöl-la' gut.” Chqui' cni gac, didza' cunác' lu'ë guntër huia'dö' ca ben didza' cunác' na' glu'ë zi'al.

⁶⁵ Pilato gudxë' lequë':

—Ni nacu'ë bönni' rjaquë' gdil-l. Gul-chë'ë queëli'. Gul-tséaj, gul-gún chi'i yeru ba na' tsca sáqui'li' gunli'.

⁶⁶ Ni'r yjaquë' ni' len guluseyjë' dxi'a yeru ba na', len guludë'ë lë'i guiöj na' tu le gac bë' chqui' gsalj, ati' guluca'në' ni' bönni' rjaquë' gdil-l lun chi'ë lei.

28

Rubanë' Jesús lu yöl-la' gut

¹ Cati' chgdöd dza la'y quequë' bönni' judío, len chza' reni' dza domingo, jajyucnu yeru ba queë' Jesús María Magdalena len yetunu María na'.

² Tsalz gtit luyú. Cni guc, le bötjë' tuë' gbaz la'y queë' Xanru' narujë' yehua' yubá. Bdxinë' ra' yeru ba na' ati' gduë' guiöj blag zxön na' len grö'ë lu guiöj na'.

³ Nalá' lahui gbaz la'y na' ca yös yení', ati' xzla'dau'z nac lari' nacuë'.

⁴ Cati' gulalé'inë' lë' bönni' na' rjaquë' gdil-l tun chi'ë yeru ba na', gládxinë' lë' len gulazzizië'. Guladzö'ë lu yu, glaquë' ca bönni' nat.

⁵ Ni'r gbaz la'y na' gudxë' yugu' ngul na', rnë':

—Cutu gádxili'. Nözda' ruguüjli'-në' Jesús, bönni' na' guludë'ë Lë' lë'i yag cruz.

⁶ Cutu zoë' ni le chbubanë' ca na' chgnaczë' Lë'. Gul-dá, uyuli' ga ni' gutë' Xanru'.

⁷ Gul-tséaj na'a, gul-tsjödx-quë' bönni' uséd queë' chbubanë' Jesús lu yöl-la' gut, ati' na'a Lëczë' nörë' lauli' zaca' luyú Galilea. Ni' ulé'ili'-në'. Chgudxa' lbi'ili' le glu'ë Dios lu na'a.

⁸ Ni'r la' guluzá'tënu ra' yeru ba na', tádxinu len tu'dzjínu, ati' jarëlu'cnu zjacnu zajtíxjöi'cnu yugu' bönni' uséd queë'.

⁹ Tsal ni' zjacnu, yajtsaguë' lecnu Jesús, len rë' lecnu:

—Padiux.

Ni'r gulabíga'nu ga zoë' Jesús len gulunída'nu ni'ë. Gulayíj ládxi'cnu Lè'.

¹⁰ Ni'r Jesús rë' lecnu:

—Cutu gádxili'. Gul-tséaj, gul-tsajtixjöi'-cnë' böcha'a tsjaquë' zaca' luyú Galilea, ati' ni' lulé'inë' neda'.

Le gulaguíxjö'ë bönni' rjaquë' gdil-l

¹¹ Tsal ni' zjacnu ngul na', guludxinë' lu yödz ni' bönni' na' rjaquë' gdil-l glun chi'ë yeru ba na', ati' gulaguíxjöi'në' yugu' bxuz uná bè' yúgu'të lë na' glac.

¹² Cati' chgulutubë' bönni' gul tu'zejni'i, glun xtídza'quë'. Ni'r dumí zian gulunödzejë' quequë' bönni' na' rjaquë' gdil-l.

¹³ Të' lequë':

—Cni gnali': "Guladxinë' chdzö'l bönni' usëd queë' len gulubijë' Lë' tsal ni' rastu'."

¹⁴ Chqui' huayönnë' lë ni bönni' rna bè'ë, netu' uzëjni'tu' lë' len guntu' ga cutu bi gunë' queëli'.

¹⁵ Ni'r gulazi'ë dumí na' bönni' na' rjaquë' gdil-l ati' yjenquë' ca na' chnazëdqë'. Cni guc, tu'zë' didza' ni bönni' judío ga rdxintë na'a dza.

Jesús rsölë'ë yugu' bönni' gbaz queë'

¹⁶ Ni'r yjaquë' luyú Galilea idxineajtë' bönni' usëd queë' Jesús, ati' guladxinë' lu gui'adau' na' chbului'inë' lequë' Jesús.

¹⁷ Cati' gululé'inë' Jesús, gulayíj ládxi'quë' Lë', san la'quë' glac chop ládxi'quë'.

¹⁸ Ni'r gbiguë'ë Jesús ga na' nacu'ë, len rë' lequë':

—Dios chnudödë' lu na'a yúgu'të yöl-la' uná bè' yehua' yubá len luyú ni.

¹⁹ Qui lë ni na', gul-tséaj, gul-tsajsëdi yúgu'të bunách gza'a gdutë yödzlyú. Gul-quíl lequë' nis, ugunli' dxin lë' Dios Xuz, len lë' Dios Zxi'n, len lë' Dios Bó' La'y.

²⁰ Gul-sëdi lequë' lunë' yúgu'të lë na' gna bé'ida' lbi'ili'. Gul-yutsca', néda'cza' zóalena' lbi'ili' yúgu'të dza ga gdxinr dza udx qui yödzlyú. Ca' gac.

DIDZA' DXI'A BUZUJË' LU GUICH SAN MARCOS

Lban benë' Juan, bönni' buquilë' bunách nis

¹ Cni gzu lau didza' dxi'a ca guc queë' Jesucristo, Zxi'në' Dios.

² Butság lë na' buzujë' lu guich Isaías, bönni' bënë didza' uláz queë' Dios, le gnë' Dios:

Byutsca'. Rsöla'a bönni' gbaz quia', nörë' Lau'.

Lë' upë'ë nöz ga tödu'.

³ Yön chi'ë bönni' ulidzë' zidzj lu latj ca'z, gnë':

“Gul-pá' nöz gdxin queëli' Xanru'.

Gul-bíj li yugu' nöz las tödë'.”

⁴ Lë ni butság, le ruquilë' bunách nis Juan lu latj ca'z, len runë' lban quië la'díl bunách nis, bönni' na' gulubí'i láchxi'quë' quië unít lahuë' Dios ca nac dul-la' nabága'quë'.

⁵ Gularúj bunách zian yúgu'të yödZ luyú Judea lenca' Jerusalén, yjaquë' ga na' zoë' Juan, ati' Juan na' buquilë' lequë' nis lu yegu Jordán, bönni' na' gulaxóalëpë' dul-la' nabága'quë'.

⁶ Nacuë' Juan lari' náquini lítsa'ba' böa' len tu pan guid núguë'ë lë'ë. Rahuë'-ba' böchi'zú len ri'jë' le zxiq qui bözdau'.

⁷ Runë' lban Juan, rnë':

—Zi'a zë'ë bönni' töd na'ua, naprë' yöl-la' uná bënë ca neda'. Cutu naca' neda' Isaca' yehua', gleycja' lölë' nudë'ë.

⁸ Neda' ruquíla' lbi'ili' nis, san Lë' gunë' le rulu'z yöl-la' rdil nis ni, uchizië' lbi'ili' Dios Bö' La'y.

Rdilë' Jesús nis

⁹ Tu dza ni' brujë' Jesús yödZ Nazaret luyú Galilea, ati' buquilë' Lë' nis Juan na' lu yegu Jordán.

¹⁰ Cati' burujë' lu nis Jesús, la' na'z blé'inë' gyalj luzxbá len ruhuötjë' Dios Bö' La'y, rulu' cuinë' ca budödau', dusóalenë' Lë'.

¹¹ Byön chi'i nu rui' didza' yehua' yubá, rna:

—Li' nacu' Zxi'na'. Nadxi'ida' Li' len rdzag ladxa'a Li'.

Rë'ni tu' xöhui' ugáp Jesús dul-la'

¹² Ni'r bayúdx bchë'ë Jesús lu latj ca'z Dios Bö' La'y.

¹³ Choa' dza gzoë' Jesús latj ca'z na', ati' gu'ni Satanás tu' xöhui' ugáp Jesús dul-la'. Gzoë' Jesús ga ni' ta'daba' böa' guixi' dzö'ba' guí'adau'. Gláclenë' Jesús gbaz la'y queë' Dios, gulagu'ë le gdahuë'.

Rusëdnë' bunách Jesús luyú Galilea

¹⁴ Gdöd gulagu'ë Juan na' lidX guía, zijë' Jesús luyú Galilea. Runë' lban ni' qui didza' dxi'a ca rna bënë Dios.

¹⁵ Cni rnë':

—Chbdxin dza. Chzoa duná bënë ni Dios. Gul-bí'i láchxi'li' len gul-tsejle' didza' dxi'a ni.

Rulidzë' Jesús tapë' bönni' uzön böi

¹⁶ Tsal ni' rdë' Jesús ra' nis zxön qui Galilea, blé'inë' Simón len Andrés, bönni' böchë'ë Simón na'. Nacquë' uzön böi len ta'chiljé' yöxj böi quequë' lu nis na'.

¹⁷ Gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Gul-dutá' neda', ati' guna' ga gchë'li' quia' bunách, gunli' ca runli' rzönlí'-ba' böi.

¹⁸ La' guluca'ntë' yöxj quequë', zjáclenë' Jesús.

¹⁹ Gdödë' Jesús yeláti'dau' ni'l ati' ni' blé'inë' Jacobo len Juan, yugu' zxi'në' Zebedeo, nacu'ë lë'i bárcodau' quequë', tu'únë' yöxj böi quequë'.

²⁰ La' bulidztë' lequë' Jesús, ati' guluca'në' xuzquë' Zebedeo, dzaguë' yugu' huen dxin queë' lë'i bárcodau' na', ati' zjáclenë' Jesús.

Tu bönni' yu'u lë' bö' xöhui'

²¹ Guladxinë' yödZ Capernaum Jesús len bönni' da'quë' Lë'. Cati' ni' nac dza la'y quequë' bönni' judío, gyazië' Jesús yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, ati' ni' gzu lahuë' rusëdnë' nup nudubgac ni'.

²² Gulubannë' ca na' rusëdnë' Jesús, le rusëdnë' ca runë' bönni' dë lu në'ë len clëg ca tunë' bönni' gdau' usëdi.

²³ Zoatë' ca' ni' lu yu'u ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios tu bönni' yu'u lë' bö' xöhui', ati' grödxyë'ë bönni' na',

²⁴ rnë':

—¿Bizxa rál-la'tu' quiu', Jesús, bönni' Nazaret? ¿Za'tsu' usnituu' netu'? Núnbë'a Li', nacu' Bönni' La'y queë' Dios.

²⁵ Buzeynë' lei ba nadx Jesús, rnë':

—Bseyj ru'u len burúj lu bönni' ni.

²⁶ Ni'r buxiztsca bönni' na' yu'u lë' bö' xöhui' na', ati' grödxya'a zidzj, len la' burujtë.

²⁷ Gulubannë' yúgu'të bönni' nacu'ë ni', ati' gulanabi lza'quë', ta'në':

—¿Bizxa caz lë ni? ¿Naru' nactsa zxba cub? Len yöl-la' uná bë' rna bé'inë' yugu' bö' xöhui', ati' tun ca rnë'.

²⁸ La' gzëtë didza' qui yöl-la' huac queë' Jesús, gulayöni bunách gdutë luyú Galilea na'.

Ruúnë' Jesús xna'nu ngul queë' Pedro

²⁹ Ni'r burujë' Jesús lu yu'u ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios, len la' gyéajlentë' Jacobo len Juan, guladxinë' lidxquë' Simón len Andrés.

³⁰ Ni' dënu xna'nu ngul queë' Pedro, yu'unu tu xla. La' galaguáxjöi'tenë' Jesús ca rac queënu.

³¹ Ni'r gbiguë'ë Jesús, ati' gdel-lë'ë na'nu, bchisë'-nu. La' burujtë tu xla na' yu'unu, ati' bupa'nu le glahuë'.

Ruúnë' Jesús zian nup te'i

³² Cati' chrdzö', ca gdxia gbidz, la' djuá'gactë' ga zoë' Jesús yúgu'të nup te'i len bönni' yu'u lequë' bö' xöhui'.

³³ Gulaguír ga nu ryaz yu'u ga na' zoë' Jesús yúgu'të bunách lu yödZ.

³⁴ Jesús bunë' zian nup te'i, nac zian guidzhuë' té'inë'. Bubijë' ca' zian bö' xöhui' yu'ugac bunách na'. Cutu bë'ë latj la'në bö' xöhui' na' le núnbë'gac Lë' Nu naquë'.

Runë' lban Jesús luyú Galilea

³⁵ Zi'adau' gyasë' Jesús, ni' nac chul. Brujë' yödZ na', zijjë' tu latj ca'z, ati' ni' bulidzë' Dios.

36 Zajtiljquë' Jesús Simón len nup nacua'len lë'.

37 Cati' yajxáca'quë' Lë', të' Lë':

—Tu'guíj Li' yúgu'të bunách.

38 Ni'r gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Huayejru' yugu' dzag yödz, quië guna' ca' lban ni'. Qui lë ni na' bruja'.

39 Cni' gac, gdödë' Jesús gdu luyú Galilea, runë' lban lu yu'u gap tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío len rubijë' bö' xöhu' yu'ugac bunách.

Bönni' ré'inë' huë' nudzu' ruzöd

40 Bdxinë' ga zoë' Jesús bönni' ré'inë' huë' nudzu' ruzöd. Buzechu zxibë' len gúta'yuë' lahuë', rnë':

—Chqui' rë'nnu', huac unu' neda'.

41 Buechi' ladxë' lë' Jesús. Bulí në'ë, gdanë' lë' len gudxë' lë':

—Rë'nda'. Chnuhuöacu'.

42 Ca gnë' ca', la' bunittë huë' ré'inë', böaquë' dxi'adau'.

43 Ni'r buzeynë' bach bönni' na' Jesús len la' busóla'të' lë'.

44 Cni' gudxë' lë':

—Nutu nu gui'u ca bena' quiu', san gyeaj, yajlu' cuinu' lahuë' bxuz, len yajnödzej quië le böacnu' li' qui gdau' ca na' gna bë'ë Moisés, lë na' uluí' bunách chnuhuöacu'.

45 Burujë' bönni' ni len gzu lahuë' rguíxjöi'në' bunách zian ca gac queë'. Le buzë' didza' ni, cutur gac tsazië' yalj lulu nitú lu yödz Jesús, san gzoazë' ni' l gap nac lu latj ca'z. Ga ni' zoë' Jesús guladxín lahuë' bunách yúgu'të yödz.

2

Bönni' ré'inë' huë' nacu'në' bin

1 Cati' chgdöd chop tsonn dza, buazië' Jesús yödz Capernaum, ati' gzë didza' zoë' yu'u.

2 La' guludubtë bunách zian ga na' zoë' Jesús, ga bdxintë cutur gzxaqui' la'cu'ë ni', ni ra' yu'u, ati' Jesús benë' lban qui xtidzë'ë lauquë'.

3 Ni'r guladxinë' ga na' zoë' Jesús tapë' bönni', nua'quë' tu bönni' huë' nacu'në' bin.

4 Cutu gac la'dxinë' lahuë' Jesús le nacua' ni' bunách zian. Qui lë ni na' gulasaljë' cju'u ca dödl ga zoë' Jesús. Cati' budx guludxië' yeru na', ni' guluzötjë' le deynë' bönni' huë' na'.

5 Cati' gúquibe'inë' Jesús ca na' ta'yejlë'ë Lë', gudxë' bönni' huë' na':

—Zxi'na', chbunít lahua' li' ca nac dul-la' nabagu'u.

6 Rô'quë' ni' la'quë' bönni' gdau' usëdi, ta'zá ládxi'quë', ta'në':

7 “¿Bizx quië ru'ë cni didza' bönni' ni? Ruca'në' ca'z Dios. Nutu nu bönni' gac unít lahuë' dul-la'. Tuzë' Dios gac gunë' lë ni.”

8 La' gúquibe'itenë' Jesús le ta'zá ládxi'quë', ati' gudxë' lequë':

—¿Bizx quië rza' ládxi'li' cni?

9 Cutu nac baníg nu guiëz bönni' huë' ni chbunít lau dul-la' nabaguë'ë, san nac baníg nu gun ga huöasë' len u'ë le deynë' len uzë'i ni'ë.

10 Guna' le gac bë' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, dë lu na'a luyú ni unít lahua' dul-la' nabága'gac bunách.

Ni'r Jesús gudxë' bönni' huë' na':

11 —Li' rëpa': “Gyas. Bua' le deynu' len böaj lidxu'.”

12 La' gyastë' bönni' huë' na', bu'ë le gúti'në' len burujë' laugac yúgu'të nup nacua' ni'. Gulubannë' yúgu'të' len gulagu'ë Dios yöl-la' ba, ta'në':

—Gatga rlé'initu' le cni.

Jesús rulidzë' Leví

¹³ Burujë' yödZ Capernaum na' Jesús, gdödë' leyúbl ra' nis zxön. Guludúb ga zoë' Jesús bunách zian, ati' Lë' busëdnë' lequë'.

¹⁴ Cati' rdödë' ni' Jesús, blé'inë' Leví, zxi'në' Alfeo, röö'ë ga ruquixjë' uláz qui yödZ zi'tu'. Jesús gudxë' lë':

—Gda' neda'.

La' gyastë' Leví na', zéajlenë' Jesús.

¹⁵ Gdöd guc lë ni, röö'ë Jesús rahuë' lu yu'u lidxë' Leví na', ati' röl'enquë' tsaxön Jesús len yugu' bönni' usëd queë' zian bönni' uquízj len yela'quë' bönni' ca'z. Cni guc, le rjaclen Jesús bunách zian.

¹⁶ Cati' gulalë'inë' Lë' bönni' gdau' tu'sëdi len yugu' bönni' gdau' fariseo, röö'ë rágulenë' tsaxön yugu' bönni' uquízj len yela'quë' bönni' ca'z, glë' yugu' bönni' usëd queë' Jesús, ta'në':

—¿Bizxa caz runtsé'? Ri'j rágulenë' yugu' bönni' uquízj len yela'quë' bönni' dul-la'.

¹⁷ Byönnë' Jesús didza' ni tu'ë len gudxë' lequë':

—Cutu naquínigac nu un bunách nup nacua' dxi'a, san nup te'i naquínigac nu un bunách. Za'a neda', clëg dulídzgaca' bunách tsahu'i, san rulídzgaca' bunách dul-la' quië lubí'i ládxi'gac.

Ru'ë Jesús didza' qui yöl-la' run gubás

¹⁸ Tu dza ni' tunë' gubás bönni' da'quë' Juan len bönni' da'quë' yugu' bönni' gdau' fariseo, ati' guladxín ga zoë' Jesús nup gulanabi Lë', ta'ná:

—¿Bizx quië tunë' gubás bönni' da'quë' Juan len bönni' da'quë' yugu' bönni' gdau' fariseo, san bönni' da'quë' Li' cutu tunë' gubás?

¹⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—¿Naru' ráquitsali' lun gubás nup nacua' lni queë' bönni' utság në'ë tsal ni' zóalenë' lequë' bönni' na' utság në'ë? Tsal ni' zóalenë' lequë' bönni' na' utság në'ë, cutu gac lunë' gubás.

²⁰ Gdxin dza cati' gduë' bönni' na' utság në'ë, cutur sóalenë' lequë', ati' dza ni'r lunë' gubás.

²¹ 'Nutu nu bönni' udë'ë tu lari' cubdau' lu lari' chnatëb, le uxú'n lari' cub na' len huachöza' lari' tëb na', ati' huaröza'r lari' tëb na'.

²² Lëzca' cni nutu nu bönni' quë'ë xisi uva cub lu röö'ö bidx náquini guid, le gal xisi uva cub na' len ulá'a röö'ö bidx na' náquini guid, ati' glalj xisi uva na' len gac ditj röö'ö náquini guid. Xisi uva cub lu röö'ö náquini guid cub ral-la' ca'aru'.

Ta'leycjë' deu dza la'y bönni' da'quë' Jesús

²³ Tu dza la'y quequë' bönni' judío, gdödë' Jesús gap dë yöl xzoa' xtil, ati' bönni' usëd queë' guláz lauquë' ta'leycjë' deu ga dxia xzoa' xtil.

²⁴ Ni'r glë' Jesús bönni' gdau' fariseo, ta'në':

—Byutsca'. ¿Bizx quië tunë' bönni' da'quë' Li' le cutu ral-la' gunru' dza la'y?

²⁵ Jesús gudxë' lequë':

—¿Naru' cu nulábnili' ca benë' David cati' gdunë'? Byadzj le lahuë', lë' len nup nacua' len lë'

²⁶ ati' gyazië' lu yu'u queë' Dios cati' ni' naquë' bxuz blau Abiatar, len gdahuë' yöt xtil tu'cu'ë lahuë' Dios, lë na' cutu dë latj nu gagu, san tuz bxuz dë latj lahuë' lei. Bë'ë ca' le lahuë' bönni' nacua' lenë' lë'.

²⁷ Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Dios benë' dza la'y quië luzí' xbey bunách, clëg benë' bunách quië lun chí'i dza la'y.

²⁸ Qui lë ni na', neda', Bönni' Nuhuôaquë' Gdu Bunách, naca' Xani dza la'y.

3

Ruúnë' Jesús bönni' narequi' në'ë

¹ Leyúbl gyazië' Jesús tu lu yu'u ga tu'dubë' tu'sedë' queë' Dios bönni' judío, ati' zoë' ca' ni' bönni' narequi' në'ë.

² Tu'yúë' Jesús bönni' gdau' ni' chqui' unë' bönni' na' dza la'y, le t'ënnë' luquë' Lë'.

³ Ni'r gudxë' bönni' na' narequi' në'ë Jesús, rnë':

—Gyas len gzui laugac bunách ni.

⁴ Gnabnë' bunách ni' Jesús, rnë':

—¿Naru' dë latj gunru' le nac dxi'a cati' nac dza la'y o gunru' le cunác? ¿Naru' dë latj gunru' ga la'del-li' yöl-la' na'bán bunách o usnitru' lei?

Gulacua' dxiz bunách ni'.

⁵ Ni'r len yöl-la' rley queë', buyüë' Jesús bunách na' nacua' gdu cuitië', ruhui'nnë' le nacquë' zid ladxi'. Gudxë' bönni' na' narequi' në'ë, rnë':

—Bli na'u.

Ni'r bulí në'ë bönni' na' ati' böactë dxi'adau' në'ë.

⁶ Ni'r gulurujë' bönni' gdau' fariseo ati' la' gluntë' tsazxón didza' len bönni' da'quë' Herodes bi lunë' queë' Jesús, quië ludöddë' Lë'.

Tu'dúb ra' nis zxön bunách zian

⁷ Buzë'ë ni' Jesús tsazxón len bönni' da'quë' Lë', bdxinë' ra' nis zxön, ati' zjacle Lë' bunách zian narujgac luyú Galilea len luyú Judea.

⁸ Guladxín ca' ga zoë' Jesús bunách zian narujgac Jerusalén len luyú Idumea len yetslá'a yegu Jordán len yödz nacua' gdu zbi'il ga nacua' yödz Tiro len yödz Sidón. Cni glunë', le gulayönnë' ca nac yugu' le zxön runë' Jesús.

⁹ Qui lë ni na' Jesús gna bé'inë' bönni' da'quë' Lë' lucöztecze' tu bárcodau' ga gac cuenë', cui luquí lutsútsj Lë' bunách zian na'.

¹⁰ Cni guc, le chbunë' zian nup te'i, ati' gulaguír ga zoë' bunách zian na' quië la'gán Lë'.

¹¹ Cati' gulale'i Jesús bö' xöhui' yu'ugac bunách, guludxiga' xni'ë Jesús bunách na' yu'ugac, len gulabödxya'a, ta'ná:

—Nacu' Li' Zxi'në' Dios.

¹² Buzeynë' ba nadx bö' xöhui' na' Jesús, cui la'guixjö' nu naquë' Lë'.

Rböë' Jesús chinnu bönni' lacquë' gbaz queë'

¹³ Ni'r grenë' Jesús tu lu gui'adau', ati' ni' bulidzë' nup rë'nnë'. Gulabiguë'ë gdu cuitië' bönni' ni.

¹⁴ Bucu'ë chinnuë' bönni' ni Jesús, quië la'cuá'lenë' Lë' len quië gsölë'ë lequë' tsjenquë' lban.

¹⁵ Budödë' lu na'quë' yöl-la' huac luünë' nup te'i len lubijë' bö' xöhui' yu'ugac bunách.

¹⁶ Cni nacgac laquë':

Simón, (nuzöë' Jesús yetú lë', Pedro),

¹⁷ Jacobo,

Juan, (bönni' böchë'ë Jacobo, ati' nacquë' zxi'në' Zebedeo. Chopë' ni, Jesús buzöë' yetú laquë', Boanerges, le rna lu didza' xidza': "Bönni' snia' ca gziu"),

18 Andrés,
 Felipe,
 Bartolomé,
 Mateo,
 Tomás,
 Jacobo, (zxi'nè' Alfeo),
 Tadeo,
 Simón, (bönni' rui' ladxë'ë yöd'z queë'),
 19 Judas Iscariote, (bönni' udödë' Jesús lu na'quë' bönni' ludöddë' Lë').

Ta'në': dzag Jesús tu' xöhui'

Gdöd ni' guludxinë' tu lu yu'u Jesús len bönni' da'quë' Lë'.

20 Leyübl gulaguír ga zoë' Jesús bunách zian, ati' cutur guta' latj lahuë' yöt Jesús len bönni' na' da'quë' Lë'.

21 Cati' gulayönnë' ca rac queë' Jesús di'a dza queë', guladxinë' ni' quië luchë'ë Lë', ta'në': "Rchixi icjë'."

22 Lëzca' cni gulanë' queë' bönni' gdau' usëdi, narujquë' Jerusalén, ta'në':

—Dzag Lë' Beelzebú, xangac bö' xöhui', ati' len yöl-la' uná bë' qui rubijë' yugu' bö' xöhui'.

23 Ni'r bulidzë' bönni' gdau' tu'sëdi na' Jesús, len benë' lsaqui', rnë':

—¿Naru' ubijtsa la' cuinzi Satanás tu' xöhui'?

24 Chqui' la'rúj chopl bunách tu yöd'z, len la'dil-len lza'gac, cutu gac gdia' yöd'z na'.

25 Lëzca' cni chqui' la'rúj chopl bunách nacué' tu yu'u, len la'dil-len lza'gac, cutu gac la'día' bunách nacué' yu'u na'.

26 Qui lë ni na', chqui' tá'baga' lzë'i Satanás tu' xöhui', narujgac chopl bö' xöhui' ati' cutu gac gdia' yöl-la' uná bë' qui, san chzoa udx qui.

27 'Nutu nu gac tsaz lidxë' tu bönni' nal len cuiaj yöl-la' tsahui' queë' chqui' cutu gáguë'ë zí'al bönni' nal na', ati' ni'r sáqui'në' cuijë' le dzö' lidxë'.

28 'Le nactë rëpa' lbi'ili': Dios gac unít lahuë' bunách ca nac yúgu'të dul-la' nabága'gac len ca nac yúgu'të didza' xöhui' ta'ná,

29 san núti'tëz nu gnë xöhui' queë' Dios Bö' La'y, gatga unít lahuë' nu na' Dios. Tsaz nabaga' zxguia' nu ná'.

30 Cni gnë' Jesús le ta'në' queë' bönni' gdau' usëdi na', ta'në': "Dzag Lë' tu' xöhui'."

Nu nac xnë'ë Jesús len bönni' böchë'ë

31 Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús yugu' bönni' böchë'ë lenca' xnë'ë. Gulacu'ë lö'al len gulasölë'ë nu tsajlíd'z Jesús.

32 Glë Jesús bunách zian na' rö'gac cuitië', ta'në':

—Nacu'ë lö'al yugu' bönni' böchu'u lenca' xna'u, tu'lidzë' Li'.

33 Bubi'ë didza' Jesús, gudxë' lequë':

—¿Nuzxa caz na' xna'a, len nupxcz bönni' böcha'a?

34 Ni'r buyúë' nup na' rö'gac gdu cuitië', rnë':

—Gul-yutsca'. Nup ni nacgac ca xna'a len yugu' bönni' böcha'a.

35 Nu run ca rë'nnë' Dios, nu ni nac ca bi'i böcha'a len bi'i zana' lenca' xna'a.

4

Runë' lsaqui' Jesús ca nac queë' bönni' guz

¹ Leyúbl gzu lahuë' Jesús rusëdnë' bunách ga nac ra' nis zxön. Guludúb ga zoë' bunách zian ati' grenë' Jesús tu lë'i bárcodau' xzoa lu nis na', len grö'ë ni', ati' yúgu'të bunách na' gulacua' luyú ra' nis na'.

² Zian le busëdnë' lequë' Jesús, benë' lsaqui'. Tsal ni' rusëdnë' lequë', rnë':

³ —Gul-zë nagli' didza' ni. Brujë' bönni' guz, zjësië' xseydau'.

⁴ Tsal ni' rusië', glas ra' nöz la'gac xseydau' na', ati' guladxinba' bguindau', glë'jba' lei.

⁵ Glas ga rö' guiöj ga cutu rö' szxöni yu yela'gac xseydau' na'. Bayön gualén xseydau' na' le cutu rö' szxöni yu.

⁶ Ni'r cati' blen gbidz, buquexu' lei, ati' gbidz, le cutu nun lú ga rë'.

⁷ Glas ga tu'lén lba yötsi' yela'gac xseydau' na'. Cati' gualén xseydau' na', gululén ca' lba yötsi' na' len gularöli lei, ati' cutu bi bunödzy lë na' bësië'.

⁸ Glas ga nac luyú dxi'a yela'gac xseydau' na', ati' gulaxxön len xtsa' ra' gulabö'. Gulunödzy lë na' bësië'. Tu dxigu' xseydau' na' bësië' bunödzy yechí uruá' xseydau' ca'. Yetú bunödzy yetsonnlalj ca' ati' yetú na' bunödzy yetú gayuá' ca'.

⁹ Ni'r gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Nu zoa nag len ryöni ral-la' uzë nag.

Rguíxjö'ë Jesús bizx quië runë' lsaqui'

¹⁰ Cati' chbuga'në' tuzë' Jesús, guladxín ga zoë' nup da'gac Lë', nungac tsaxxön idxínnutë' bönni' usëd queë' ati' gulanabnë' Lë' bi rë'ni gna lë na' tsanë' lsaqui'.

¹¹ Gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Lbi'ili' nadél-li'li' tséjni'li' le nagachi' ca rna bë'ë Dios, san nup na' cunacgac tuz len rë'u, yúgu'të ruí'lena' lequë' didza' yugu' le runa' lsaqui'.

¹² Cni runa' quië utság lë na' nayúj lu guich la'y, rna: “Luyüë' len cutu la'lé'inë'. Luzë nagquë' len cutu la'yéjni'në' len cutu lubí'i ládxi'quë' quië gac unít lahua' lequë' ca nac dul-la' nabága'quë'.”

Rusálj la'në' Jesús le benë' lsaqui'

¹³ Gudxë' ca' bönni' da'quë' Lë' Jesús, rnë':

—¿Naru' cu réjni'tsali' lë na' bena' lsaqui'? ¿Nacxzc gac tséjni'li' yezica' le guna' lsaqui'?

¹⁴ Naquë' nu ruzë didza' bönni' guz na'.

¹⁵ Nacgac la'gac bunách ca xseydau' na' glas ra' nöz. Ta'yönnë' xtidzë'ë Dios, len ca ta'yöznë' ca', la' za'të Satanás tu' xöhui', rgua didza' na' bdxin lu icj ládxi'dau'quë'.

¹⁶ Nacgac yela'gac bunách ca xseydau' na' glas ga rö' guiöj. Ta'yönnë' didza' na' ati' lu yöl-la' rudziji quequë' ta'zi'ë lei.

¹⁷ Cutu ryaz icj ládxi'dau'quë' ati' tu chíz ta'dé'ë lei. Cati' bi rac quequë' o zoa nu rbia ladxí' lequë' le ta'dé'ë didza' na', la' tu'huöatë ládxi'quë'.

¹⁸ Nacgac yela'gac bunách ca xseydau' na' glas ga na' tu'lén lba yötsi'. Ta'yönnë' didza' na'

¹⁹ san tui' ládxi'quë' le nacgac qui yödzyú ni. Nazi' yé'icnë' le nadxi'icnë' yugu' yöl-la' tsahuí' len ta'zë ládxi'quë' yugu' le dë. Ta'yáz icj ládxi'dau'quë' yúgu'të lë ni len ta'snit didza' na', cui gun dxin lu icj ládxi'dau'quë'.

²⁰ Nacgac yela'gac bunách ca xseydau' na' glas ga nac luyú dxi'a. Ta'yönnë' didza' na' len ta'zi' lu na'quë' lei, ati' run dxin lu icj ládxi'dau'quë'. Nacgac la'gac bunách cni ca xseydau' na' gulunödzy yechí uruá' hueaj. Nacgac

yela'gac ca xseydau' na' gulunödzy yetsonnlalj ca', ati' nacgac yela'gac bunách ca xseydau' na' gulunödzy yetú gayuá' ca'.

Runë' lsaqui' Jesús qui tu le runn yení'

²¹ Gudxë' ca' bönni' da'quë' Lë' Jesús, rnë':

—¿Naru' rgál-la'ru' gui' ati' rudúsi'ru' lei tu gui'n o rgu'ru' lei zxani le ráti'ru'? Cutu ca' runru' cni san ruzoaru' gui' ga nac xtsa' ga gunn yení'.

²² Yúgu'të le nagachi' gla' lahui ati' yúgu'të le rac balánz la'rúj ga lna'.

²³ Nu zoa nag len ryöni ral-la' uzë nag.

²⁴ Gudxë' ca' lequë':

—Gul-güü' ládxi'li' le ryönili'. Ca nac le rurixli', la' leyz urixë' queëli' Dios ati' gunnë' queëli' yelati'.

²⁵ Nu dë qui, gu'ë qui yelati', san nu cudë qui, la'z dui le dë qui, gdua.

Runë' lsaqui' Jesús ca rzxön zxa' xtil

²⁶ Gnë' ca' Jesús:

—Ca rac ni le rna bë'ë Dios nac ca rac cati' ruchijë' zxa' xtil lu yu bönni'.

²⁷ Chdzö'l rasië' len ryasë' cati' za' rení'. Ta'lén zxa' xtil na' len ta'zxön san cutu nöznë' lë' nax rac ta'zxön.

²⁸ La' cuinzi luyú na' ruxön le naduzgac luyú na', zi'al xyazi, ni'r za' deu qui, len töd na' cuia xui'i nal lu deu qui.

²⁹ Cati' chnal xui'i, la' tseajtë' tsajchuguë' deu na' le chbdxin dza uzi'ë xui'i.

Runë' lsaqui' Jesús ca rac qui xsey mostaza

³⁰ Gnë' ca' Jesús:

—¿Bizxa caz gnaru' ca rac ni le rna bë'ë Dios? ¿Bizxa gunru' lsaqui' ca rac?

³¹ Rac ca rac qui tu xseydau' mostaza. Cati' ryaz luyú nac xseydau' nactër cuídi' ca yúgu'të xseydau' dzö' luyú,

³² san cati' chnadúz, rlen len rzxöntër ca yúgu'të guixi' cuan rö'gac luyú. Tsca run yana' zzuza' në'i, gac la'dxinba' bguindau' ludxía lidxcba' lu zxul qui.

Ca rugunë' dxin Jesús le runë' lsaqui'

³³ Cni guc, busëdnë' lequë' Jesús, len zianr ca' le benë' lsaqui' tsca guc la'yéjni'në'.

³⁴ Yúgu'të didza' bé'lenë' bunách benë' lsaqui' ati' yúgu'të didza' ni busálj la'në', buzéjni'në' légazë' bönni' uséd queë'.

Jesús rbequi dxië' bö' bdunu'

³⁵ La' dza na'z, cati' gdzö', Jesús gudxë' bönni' da'quë' Lë', rnë':

—Tödtsca'ru' yetslá'a nis zxön ni.

³⁶ Ni'r bulá'alenë' bunách zian nacuá' ni', ati' gulusë'ë bárcodau' ga na' chzoazë' Jesús. Gulacuá' ca' ni' yela'gac bárcodau' zjaclen lequë'.

³⁷ Gzu lau reycj bö' bdunu' lu nis na', ati' gda'a nis lë'i bárcodau' na'. Ca' guc, zeaj rdza' nis lë'i bárcodau' na'.

³⁸ Dë' rasië' Jesús lu xcugüë' ga nac xtsa'l lë'i bárcodau' na', ati' guluspanë' Lë', të' Lë':

—Bönni' Usëdi. ¿Naru' cu rui' ládxi'tsu' netu'? Huatcztu' lu nis ni.

³⁹ Ni'r gyasë' Jesús, len gna bé'inë' bö' na' reycj, gnë':

—Cu'u bö.

Gudxë' ca' nis na', gnë':

—Dxiz gzoa.

Grö' dxi bö' na' gyeycj len gzoa dxi lu nis zxön na'.

- 40 Ni'r gudxë' bönni' da'quë' Lë' Jesús, rnë':
 —¿Bizx quië radxi rdzöbilibi' cni? ¿Naru' cu réjlë'li' Dios?
 41 Ni' tádxinë' glë' lza'quë' tuë' yetúë':
 —¿Nuzxa caz bönni' ni? Tun ca rna xtidzë'ë bö' reycj len nis zxön.

5

Bönni' Gadara yu'u lë' bö' xöhui'

1 Ni'r guladxinë' Jesús len bönni' da'quë' Lë' yetslá'a nis zxön ga nac lu yugac bunách Gadara.

2 Cati' burujë' Jesús lë'i bárcodau' na', la' dutsagtë' Lë' tu bönni' r-rujë' bloj ga nacua' yeru ba. Bönni' ni yu'u lë' bö' xöhui',

3 len nun xlatjë' ga na' nacua' yeru ba. Nutu nu guc guga' bönni' na', len clëg len du guia.

4 Zian lzu guluzóë' bregui' guia yen në'ë len ni'ë len glúguë'ë lë' du guia. Yugu' du guia na' bulë'ë ati' bregui' guia na' buzxuzxjë'. Cutu rzáqui'në' nu bönni' gna bé'inë' lë'.

5 Rdátecze' rbödyxë'ë rël len të dza ga na' nacua' yeru ba len gap nac lu gui'adau', run huë' cuinë' yugu' lu guiöj dzö' ni'.

6 Cati' blë'inë' zë'ë zi'tu' Jesús, jarëlu'ë gyijë' ga na' zë'ë Jesús, ati' buzechu zxibë' lahuë' Lë'.

7 Bë'ë zidzj didza', rë' Jesús:

—¿Bizxa ral-la'a quiu' Jesús, Zxi'në' Dios náctërë' blau? Ni'a queë' Xanru' Dios ráta'yua' lau', cutu usaca' zi'u neda'.

8 Cni gnë' le chgudxë' bö' xöhui' na' Jesús:

—Li', bö' xöhui', burúj lu bönni' ni.

9 Jesús gnabnë' lei, rnë':

—¿Bi leu'?

Bubí'i didza' lei, gudx Lë':

—Le Zian lea' le nac ziantu'.

10 Gnab yechi' Jesús cui gsölë'ë yugu' bö' xöhui' na' zi'tu' luyú ni'.

11 Nacua'ba' lu gui'adau' ni'z cuch zian, ta'daba' táguba' ni'.

12 Gulanáb yechi' Jesús bö' xöhui' na', ta'ná:

—Bsöla' netu' ga ni' dzö'ba' cuch zian. Bë' netu' latj tsajtsú'ugactu'-ba'.

13 La' bë'të' leygac latj Jesús ati' gularúj bö' xöhui' na', yajtsu'ugac cuch zian na', ati' gulaxiti'ba' cuch zian na', yajbixcba' ga nac ra' gui'a, yajtsu'ucba' nis zxön. Lu nis zxön na' gulayëpiba' nis, glatba', len naccba' ca galj gayua'ba'.

14 Ni'r gulazzúndj nup ni' glun chi'i cuch zian na', yajtíxjöi'cnë' bunách lu yöd z ni' lenca' bunách nacua' ladj guixi' ni'. Gularúj bunách lu yöd z, zajyuquë' bizxa na' guc ni'.

15 Cati' guladxinë' ga ni' zoë' Jesús, gulalë'inë' bönni' na' zi'al yu'ugac lë' bö' xöhui'. Bönni' ni rö'ë ni', nacuë' lari' len zoë' dxi'adau', ati' gladxi bunách na'.

16 Nup na' gulalë'i le benë' Jesús gulaguixjöi' bunách na' gularúj lu yöd z ca na' guc queë' bönni' na' zi'al yu'ugac lë' bö' xöhui', lenca' ca guc quecha' cuch na'.

17 Ni'r gulazú laugac bunách zian na' tá'ta'yuë' lahuë' Jesús urujë' lu xyuquë'.

18 Cati' bubenë' Jesús lë'i bárcodau', bönni' na' zi'al yu'ugac lë' bö' xöhui' zian, gúta'yuë' lahuë' Jesús gu'ë lë' latj tséajlenë' Lë'.

19 Jesús cutu bë'ë lë' latj, san gudxë' lë':

—Böaj lidxu'. Yajtixjöi' yugu' di'a dza quiu' yugu' le zxön bena' quiu' neda', naca' Xanu', len ca bena' buечи' ladxa'a li'.

²⁰ Zhuöjë' bönni' na', ruzë' didza' yugu' yödz Decápolis ca nacgac le zxön benë' queë' Jesús, ati' gulubani yúgu'të bunách nacua' yugu' yödz ni'.

Bi'i ngul queë' Jairo len ngul gdannu lari' nacuë' Jesús

²¹ Cati' budxinë' Jesús yetslá'a nis zxön na', ni'r guludúb bunách zian ga na' zoë' ra' nis zxön.

²² Bidë' ca' ga zoë' Jesús bönni' lë' Jairo, bönni' rna bë'ë lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío. Cati' blé'inë' Jesús, buzechu zxibë' lahuë'

²³ len szxöni gúta'yuë' lahuë', rnë':

—Chraqui gatbi' bi'i nguldau' quia'. Gda gxoá na'u lëbi' quië huöacbi' len cui gatbi'.

²⁴ Zéajlenë' lë' Jesús, ati' zjaclen Jesús bunách zian, tu'quí' Lë'.

²⁵ Zoanu ca' ni' ngul, chnac chinnu iz ré'ínu, cutu ruhu'í rön queënu qui huë' quegaccznu ngul.

²⁶ Szxöni chgzxaca' gdi'nu lu na'quë' zian bönni' tu'ún bunách. Daduz chbutönu dëra le dë queënu, cutu bi guclen lënu, san ryali' queënu.

²⁷ Cati' byönninu tui' didza' bunách ca nac queë' Jesús, gdödnú ladjl bunách zian na', bdxinnu zaca' cúdzu'lë' Jesús len gdannu lari' nacuë'.

²⁸ Cni bennu le rmanu: “Chquí' canza' le nacuë', huöaca'.”

²⁹ La' bui'të rön queënu ati' ráquibe'ínu chböacnu qui le guc queënu.

³⁰ La' gúquibe'itenë' Jesús ben dxin yöl-la' huac queë', ati' bueycjë', ruyúë' bunách zian na', rnë':

—¿Nuzxa na' gdan neda'?

³¹ Ni'r të' Lë' bönni' da'quë' Lë', ta'në':

—Rlé'icznú' bunách zian ni tu'quí' Li', len rnatsu': “¿Nuzxa na' gdan neda'?”

³² Ruyúë' Jesús gdu cuitië' quië glé'inë' nuzxa na' gdan Lë'.

³³ Ni'r gbíga'nu lahuë' ngul na', rádxinu len rzxiznu le chnózinu bi na' guc queënu, ati' buzechu zxibnu lahuë' Jesús, len gudxnu Lë' gdu'të le nacz.

³⁴ Jesús rë'-nu:

—Nguldau'. Chböacu' le réjlë'u neda'. Böaj lidxu' gdu ladxu'u. Tsaz nuhuöacu' qui le guc quiu'.

³⁵ Tsal ni' ru'ë cni didza' Jesús, guladxín ni' nup narujgac lidxë' bönni' na' rna bë'ë lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios, len të' bönni' na':

—Chgutbi' bi'i nguldau' quiu'. Cutur upizxjnu' Bönni' Usëdi.

³⁶ Cutu bë' ladxë'ë Jesús lë na' ta'në', ati' gudxë' bönni' uná bë' na', rnë':

—Cutu gádxinu'. Gyéjlë'zë' Dios.

³⁷ Cutu bë'ë latj Jesús tsjaclen Lë' yezica'r bunách, san légaczë' Pedro len Jacobo, len Juan, böchë'ë Jacobo na'.

³⁸ Cati' bdxinë' lidxë' bönni' na' rna bë'ë ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios, blé'inë' rac rusbó lenca' nup ni' ta'bödx len nup ta'bödx yechi'.

³⁹ Gyazië' Jesús len gudxë' lequë':

—¿Bizx quië runli' rusbó len rbödxli' cni? Cutu natbi' bi'i nguldau' ni. Raszbi' na'.

⁴⁰ Ni'r gulutitjë' Jesús san Lë' bubijë' ni'l yúgu'të bunách na' ati' bchë'ë xuz xna'bi' bi'i nguldau' na' lenca' nup nacua'len Lë', gyazië' ga na' dëbi'.

⁴¹ Gdel-lë'ë na'bi' bi'i nguldau' na' len gudxë'-bi':

—Talita, cumi.

Didza' ni rna lu didza' xidza': “Bi'i nguldau'. Gyas.”

⁴²La' gyástëbi' bi'i nguldau' na' len buzé'ibi'. Chyu'ubi' chinnu iz. Gulubani nup nacuá' ni'.

⁴³Ni'r Jesús gna bé'inë' lequë' nutu nu la'guíxjö'inë' lë na' guc. Gudxë' lequë':

—Gul-güi' le gágubi' bi'i nguldau' ni.

6

Rudxinë' Jesús Nazaret, le nac ladzë'

¹Buzë'ë ni' Jesús, budxinë' ladzë', ati' yjáclenë' Lë' bönni' da'quë' Lë'.

²Cati' bdxin dza la'y quequë' bönni' judío, gzu lahuë' rusëdnë' bunách Jesús ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios. Gulacuá' ni' bunách zian ta'yöni Lë'. Gulubannë', ta'në':

—¿Gazxcz bzëdnë' yugu' lë ni bönni' ni? ¿Bizxa caz yöl-la' rejni'i ni nadë-li'në'? ¿Nacxcz runë' le nacgac bë' na' za'c yehua' yubá?

³Naquë' bönni' ni bëdx yag na', zxi'nnu María. Naquë' böchi'quë' Jacobo len José len Judas len Simón. Nacuá'lennu ca' rë'u ngul zanë'.

Qui lë ni na' guluca'në' Lë' ca'z.

⁴Ni'r gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Gáti'tëz tunë' ba la'n nu bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios, san cutu tun Lë' ba la'n bunách uládz queë' len bunách di'a dza queë' len bunách nacuá' lidxë'.

⁵Qui lë ni na' cutu guc gunë' ni' Jesús nitú yöl-la' huac zxön. Tuz bunë' nabábz bunách te'i, bxoá në'ë lequë'.

⁶Bubannë' Jesús le cuta'yejlë'ë Lë'. Gdöd na' gdödë' yugu' yödzdau' nacuá' zbi'il, rusëdnë' bunách ni'.

Rsölë'ë Jesús bönni' da'quë' Lë' tsjenquë' lban

⁷Ni'r bulidzë' Jesús idxínnutë' bönni' da'quë' Lë' len gzu lahuë' rsölë'ë lequë' chop hueajquë'. Budödë' lu na'quë' yöl-la' uná bë' lubijë' bö' xöhui' yu'ugac bunách.

⁸Gna bé'inë' lequë' cutu bi lu'ë la' nöz, ni yöxj, ni yöt, ni dumí cutu la'gu'ë bzud quequë', san tuz xuyagdau' lu'ë.

⁹Ral-la' ludë'ë lölquë', san clëg chop lari' luxóá yenquë'.

¹⁰Gudxë' ca' lequë':

—Gáti'tëz ga tsazli' tu yu'u, gul-zóá yu'u na' cati' uza'rli' yöd za'.

¹¹Chqui' tsazli' tu yöd za' cutu lun lbi'ili' ba la'n bunách lu yöd za', len cutu luzë nagquë' xtídza'li', gul-rúj ni' len gul-quinjd bëchtö da' lalabli'. Lë ni gac bë' nabága'quë' zxguia'. Le nactë rëpa' lbi'ili', cati' gdxin dza gchuguë' Dios quegac bunách, la'zaca' la'gu'ir bunách lu yöd za' na' ca' la'zaca' la'gu'i' bunách Sodoma len Gomorra, yugu' yöd za' busnitie' Dios.

¹²Ni'r gularujë' bönni' da'quë' Lë', yjenquë' lban ca ral-la' lubi'i ládi'gac bunách.

¹³Gulubijë' ca' zian bö' xöhui' yu'ugac bunách. Gulagu'ë le za zian nup te'i, guluúnë' lequë'.

Ca guludöddë' Juan, bönni' buquilë' bunách nis

¹⁴Byönnë' Herodes, bönni' rna bë'ë, ca nac le runë' Jesús, le rzë didza' gáti'tëz qui yöl-la' huac queë' Jesús. La'gac bunách ta'ná:

—Chhubanë' lu yöl-la' gut Juan, bönni' ni' buquilë' bunách nis. Qui lë ni na' napë' yöl-la' huac runë' yugu' lë ni.

¹⁵Yela'gac bunách ta'ná:

—Naquë' Elías, bönni' bē'ë didza' uláz queë' Dios.

Yela'gac bunách ta'ná:

—Naquë' bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios ca glaquë' bönni' dza ni'të glu'ë didza' uláz queë'.

¹⁶ Cati' byönnë' Herodes yugu' lë ni, gnë':

—Naquë' Juan, bönni' na' brixá' yenë'. Chbubanë' lu yöl-la' gut.

¹⁷ Cni gnë' Herodes le bsölë'ë lëczë' nup yajxöngac Juan na', glúguë'ë lë' du guia lu yu'u lidx guia. Cni benë' Herodes le rleynu-në' Juan na' Herodías, ngul na' gucnu ngul queë' Felipe, böchë'ë Herodes na'. Herodes gduë'-nu Herodías na', len butság ná'lenë'-nu.

¹⁸ Juan na' gudxë' Herodes:

—Cutu ral-la' sóalenu'-nu ngul queë' böchu'u.

¹⁹ Qui lë ni na' gzu grö'nu Herodías, gú'ninu bi gunnu queë' Juan, le gú'ninu gdödínu lë', san cutu bi gzxáqui'nu

²⁰ le rádxinë' Juan Herodes, le nözcznë' naquë' Juan na' tsahui' len la'y. Qui lë ni na' ben chí'ë lë' len buzë naguë' lë' gdu ladxë'ë zal-la' lë na' rnë' Juan ben ga grö'ë baguí'i Herodes na'.

²¹ Ní'r bdxin tu dza gzxáqui'nu Herodías na', nac dza runë' lni Herodes qui dza gyé'inë' iz. Bupë'ë le li'j lahuë' bönni' dë lu na'quë' uláz queë' len bönni' nacu'ë lu na'quë' bönni' rjaquë' gdil-l lenca' bönni' nacquë' blau luyú Galilea.

²² Gyazbi' bi'i ngul queënu Herodías ga na' ti'j tahuë' len bya'abi' lauquë'. Bdzag ladxë'ë Herodes ca runbi', len guladzág ládxi'gac ca' nup tē'j tágulen lë'. Ní'r gudxë'-bi' bi'i ngul na' Herodes, gnë':

—Gnab bi rē'nnu' gunna' quiu', ati' guna' ca'.

²³ Benë' tsutsu xtídzë'ë, gudxë'-bi':

—Ní'a queë' Xanru' Dios gunna' quiu' bíti'tëz bi gnabu' ga gdxintë gatsj ga rna bē'a.

²⁴ Burujbi' lëbi', gudxbi' xna'bi':

—¿Bizxa gnabtsa'?

Lënu gudxnu-bi':

—Icjë' Juan, bönni' buquilé' bunách nis, gnabu'.

²⁵ La' buáztëbi' ga na' zoë' Herodes, rëbi'-në':

—Rë'nda' gxu' quia' na'a lu zxiga' zxön icjë' Juan, bönni' na' buquilé' bunách nis.

²⁶ Ní'r bui'nnë' Herodes, san le gneynë' Dios, len le gulayöni ca' nup tágulen lë', cutu gu'nnë' nit xtídzë'ë na' gzxí' lu nē'ë queëbi'.

²⁷ Herodes la' bsóla'të' bönni' rijë' gdil-l zoë' run chí'ë, gna bé'inë' lë' tsajxi'ë icjë' Juan.

²⁸ Gyijë' lidx guia bönni' na' rijë' gdil-l, yajrixë' yen Juan na', ati' bu'ë icjë', nuxóë' lei lu zxiga' zxön. Budödë' lei lu na'bi' bi'i ngul na', ati' lëbi' bunödzbj' queënu xna'bi' lei.

²⁹ Cati' gulayönnë' didza' chguc lë na' bönni' da'quë' Juan na', guladxinë' ni' len gulu'ë lë', yajcáchi'quë' lë' yeru ba.

Rugahuë' Jesús zianr ca chíán gayuá' bunách

³⁰ Gdöd ni' guludubë' ga zoë' Jesús bönni' gbaz queë', len gulaguíxjöi'në' Lë' yúgu'të le glunë' len yugu' le gulusëdnë' bunách.

³¹ Nacuá' ni' bunách zian, nup za'c len nup zjac, ga bdxintë cutur dë latj lahuë' yöt Jesús len bönni' da'quë' Lë'. Qui lë ni na' gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Gul-dá. Huayeajczru' ga nac latj ca'z, uzí' ládxi'ru' tu chí'í.

32 La' lé'gacžè' yjaquè' tu lè'i bárcodau', guladxinè' tu latj ca'z.

33 Gulalè'i lequè' zjaquè' ni' bunách zian len núnbè'gac Jesús. Qui lè ni na' jarèlu'què' yjaquè' ni' bönni' yúgu'tè yödž ni', gulazè'i ni'acquè', ati' guladxinè' ni' zí'atèl ca Jesús len yugu' bönni' da'què' Lè'.

34 Cati' burujè' Jesús lè'i bárcodau' na', blé'inè' bunách zian na' ati' buechi' ladxè'è lequè' le nacquè' ca bö'cu' zxíla'dau' cuzóa nu uyú lecba'. Gzu lahuè' zian le rusèdnè' lequè'.

35 Cati' chrdžö' dza na', guladxinè' ga zoè' Jesús bönni' da'què' Lè', tē' Lè':

—Chrdžö' ati' latj ca'z nac ni.

36 Bsöla' bunách zian ni tsjac yugu' yu'udau' len yugu' yödždau' nacua' zbi'il, tsjö'ugac yöt, le cutu bi dè ni le lahuè'.

37 Bubi'è didza' Jesús, gudxè' lequè':

—Gul-güi' le lahuè' lbi'iczi'.

Glè' Lè':

—¿Naru' tsjö'utsatu' yöt xtil lazxjru' qui gdu xunu' beo', ati' güi'tu' lahuè'?

38 Jesús gudxè' lequè':

—¿Balx yöt xtil dè queèli'? Gul-tsajyutsca'.

Cati' chnözcnè', tē' Lè':

—Gayu'z yöt xtil dè, len chopzba' bö' dèba'.

39 Ni'r gna bē'è Jesús lunè' ga la'bö' bunách zian na', la'cu'è tu cuia hueajquè' ga nac lachi' lu daca'.

40 Gulacu'è tu cuia hueajquè', tu gayuá' hueajquè' len chián hueajquè'.

41 Ni'r gdel-lè'è Jesús igáyu'tè yöt xtil na' len gropba' bö' na'. Buyúè' zaca' luzxbá len gudxè' Dios: "Xclenu'." Ni'r buzxuzxjè' yöt xtil na' len bē'è quequè' bönni' uséd queè' quiè la'guisiè' quegac bunách zian na'. Gdisiè' ca' gróptèba' bö' na' quequè' yúgu'tè bönni' na'.

42 Glahuè' yúgu'tè' len guluhuö'ljnè'.

43 Ni'r gulutubè' le bizxj qui yöt xtil na' len quecba' bö', chinnu bdö'a guludžè'è.

44 Glaquè' ca chián gayu'è bönni' na' glahuè'.

Ržè'i ni'è Jesús lu nis zxön

45 La' bentè' Jesús ga gulabenè' lè'i bárcodau' bönni' da'què' Lè', la'nörè' lahuè', la'dödè' lu nis zxön na', la'dxinè' lu yödž Betsaida, tsal ni' Lè' ruzeyne' bunách zian na' didza'.

46 Cati' chbudx buzeyne' lequè' didza', gyijè' tu lu gu'adadu', ati' ni' bulidžè' Dios.

47 Cati' chgul, zeaj bárcodau' na' gatsj lahui' nis zxön, ati' zoè' Jesús tuzè' luyú bidx na'.

48 Blé'inè' lequè' Jesús, baníg tu'sé'è bárcodau' na' le reycj bö' za' ga na' ta'dödè'. Gdöd ladxí' yèl bdxinè' Jesús ga na' nacu'è, rzè'i ni'è lu nis zxön na', ati' gu'nnè' tódžè' ga na' nacu'è.

49 Cati' gulalé'inè' Lè' rzè'i ni'è lu nis zxön, gláquinè' bxin na', len gulabödxyè'è

50 le gulalé'inè' Lè' yúgu'tè' len gładxi guladzöbnè'. Ni'r la' bulidžtè' lequè' Jesús, rnè':

—Gul-típ ladxí'li'. Néda'cza'. Cutu gádxili'.

51 Grenè' Jesús lè'i bárcodau' ga na' nacu'è, ati' grö' dxi bö' na' reycj, ati' lequè' gulaníttsquinè' gulubannè'.

52 Cutu ta'yéjni'ninè' le rulu' lè na' benè' Jesús qui yöt xtil na'. Ni' nac zid icj ladxí'dau'què'.

Ruúnë' Jesús nup te'i yödz Genesaret

⁵³ Guladödë' yetslá'a nis zxön Jesús len bönni' da'quë' Lë', guladxinë' ga nac lu xygac bunách Genesaret. Guludxiguë'ë bárcodau' luyú bídx ni'.

⁵⁴ Cati' gularujë' lë'i bárcodau' na', la' guluúnbë'të Jesús bunách ni'.

⁵⁵ Gulaxiti' bunách na', yjac yúgu'të yözdzau' gdu zbi'il len gulazú lauquë' djua'quë' ga zoë' Jesús yúgu'të nup te'i, xzoagac yugu' le deycni, ati' guladxinë' gáti'tëz ta'yönnë' zoë' Jesús.

⁵⁶ Gáti'tëz ga rdödë' Jesús, yugu' lu yözdzau' len yugu' yödz zxön len yugu' yu'udau', tu'cu'ë gap nac la' nöz len gap nac lu yë'y nup te'i quequë', len tá'ta'yuë' lahuë' Jesús gu'ë lequë' latj la'ganzë' tui'lari' nacuë'. Guluhuöactë dxi'adau' yúgu'të nup na' gulagán lari' na' nacuë'.

7

Le tun ga cunacgac dxi'a bunách lahuë' Dios

¹ Ni'r guludubë' ga zoë' Jesús la'quë' bönni' gdau' fariseo len la'quë' bönni' gdau' usëdi, narujquë' Jerusalén.

² Bönni' gdau' ni gulalé'inë' bönni' usëd queë' Jesús tahuë' yöt, cunadxí'agac na'quë', lë na' rna: cutu nayargac ca nalëbcné' tunë'. Qui lë ni na' gulanë' quequë'.

³ Tunë' bönni' gdau' fariseo na' len yezica' bunách judío ca glëbcné' glunë' xuz xtau'quë', len chqui' cutu ta'guib na'quë' zian lzu ca na' nalëbcné' tunë', cutu ca' tahuë'.

⁴ Cati' tu'dxinë' rjó'uquë' lu yë'y, chqui' cutu ta'guibë' lë na' ca nalëbcné' tunë', cutu ca' tahuë'. Zianr ca' tahuë', yugu' le nalëbcné' tunë', ta'guibë' xziga' yö'on, len yugu' xziga' guia, len yugu' le táti'në'.

⁵ Qui lë ni na' gulanabné' Jesús yugu' bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' tu'sëdi, ta'në':

—¿Naru' cutu tunë' bönni' usëd quiu' ca glëbcné' glunë' xuz xtau'ru', san tahuë' yöt cunadxí'agac na'quë'?

⁶ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Lbi'ili', bönni' ruluíz' tsahui' cuinli'. Nactë le gdíxjö'ë queëli' Isaías, bönni' ni' bë'ë didza' uláz queë' Dios. Buzujë' lu guich, gnë':

Bunách ni, len rú'agacz tun neda' ba la'n,
Clëg gdu ládxi'gac.

⁷ Daduz nac yöl-la' ba ta'gu'ë neda'

Le tu'sëdnë' le ta'ná bë' bunách,
Clëg zxba quia'.

⁸ Cni nac, le ruca'nli' le gna bë'ë Dios, ati' runli' yugu' le nazí' láhuili' lu na'gac bunách.

⁹ Gudxë' ca' lequë':

—Gdu ruca'nli' ca'z le gna bë'ë Dios quië gunli' ca nac le nalëbili' runli'.

¹⁰ Moisés gnë' cni: “Ben ba la'n xuz xna'u.” Gnë' ca': “Nu ulíd zí' xuz o xnë'i, gul-dóditë nu na'.”

¹¹ Lbi'ili' rnali' cni: “Chqui' nu bönni' guië' xuzë' o xnë'ë: ‘Cutu gac bi gunna' queëli', le nac Corbán', le rna lu didza' xidza': ‘Le nuzóa' quizi queë' Dios’,”

¹² ni'r rnali': “Cutu run bayúdx bi gunë' quegac xuz xnë'ë bönni' na'.”

¹³ Cni nac, ruca'nli' ca'z xtídzë'ë Dios quië gunli' le nalëbili' runli', yugu' le rudódi' lu na'gac xzi'n xsoali'. Zianr ca' le cni runli'.

¹⁴ Ni'r Jesús bulídzë' bunách zian na' nacuá' ni', rë' lequë':

—Gul-zë nagli' didza' gu'a, yúgu'tëli', len gul-tsejni'.

15 Cutu bi dë le ryaz bönni' le gac gun ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios, san le r-ruj lë', lë ni gac gun ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios.

16 Chqui' zoa nagli' quië yönili', gul-zë nagli'.

17 Cati' bulá'alenë' bunách zian na' Jesús len gyazië' tu yu'u, gulanabnë' Lë' bönni' uséd queë' ca nac lë na' benë' Isaqui'.

18 Jesús gudxë' lequë':

—¿Ryadzjtsa ca' queëli' yöl-la' rejni'i? ¿Naru' cu rejni'ili', yúgu'të le ryaz bönni', cutu gac gun ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios?

19 Nac cni le cutu ryaz icj ládxi'dau'huë', san lë'ëzë' ryaz, len rurúj lë'ë.

Le gnë' cni Jesús, bului'inë' rë'u nac dxi'a yúgu'të le ri'j rágu'ru'.

20 Gnë' ca' Jesús:

—Le r-ruj bönni' run ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios.

21 Cni nac, le ta'rúj icj ládxi'dau'quë' bönni' yugu' le ta'zá' ládxi'quë' le nac xöhui', yugu' le tun ga tunë' dul-la' ta'guitsjé' zxba qui yöl-la' nutság na' len yugu' le cunác. Tun ga tu'döddë' bunách

22 len ta'banë', len ta'zë ládxi'quë' le dë qui lza'quë', len tu'ë dö', len ta'zí' y'ë, len tu'zxé'ë, len ta'në' qui lza'quë', len tun ba zxön cuinquë', len tunë' le cunózi.

23 Yúgu'të le xöhui' cni ta'rúj icj ládxi'dau'huë' bönni' len tun ga cunaquë' dxi'a lahuë' Dios.

Réjlë'nu Jesús ngul gza'a

24 Buzë'ë ni' Jesús, bdxinë' gal-la' ga nacua' yödZ Tiro len yödZ Sidón. Ni' gyazië' tu yu'u len gu'nnë' nutu nu gnózi, san cutu ca' guc ucachi' cuinë'.

25 Byöninu didza' rzë ca nac queë' Jesús ngul, zoabi' bi'i nguldau' queënu, yu'u lëbi' bö' xöhui', ati' la' bídtënu ga zoë' Jesús, len buzechu zxibnu xni'ë.

26 Ngul ni cutu nacnu judío, san nababnu bunách Sirofenicia. Gúta'yunu lahuë' Jesús ubijë' bö' xöhui' na' yu'u-bi' bi'i nguldau' queënu.

27 Ni'r gudxë'-nu Jesús, rnë':

—Bë' latj luhuölj zi'al nup nacgac ca zxi'n xan yu'u, le cutu nac dxi'a uguaru' yöt quecbi' bi'i na' len chu'nru' lei laucba' bó'cu'dau'.

28 Bubi'inu didza' ngul na', gudxnu Jesús:

—Ja, Xan, san yugu' bö'cu'dau' nacua'ba' zxani ga tágubi', táguba' le bizxj tu'huöxj ga na' tágubi'.

29 Ni'r gudxë'-nu Jesús, rnë':

—Le gnau' cni, huac huöju'. Chburúj bö' xöhui' na' gyu'u-bi' bi'i nguldau' quiu'.

30 Cati' budxinnu lidxnu, blé'inu-bi' bi'i nguldau' queënu na', dëbi' lu da'a len chnurúj bö' xöhui' na' gyu'u lëbi'.

Jesús ruinë' bönni' nacödzüë' len curnë'

31 Burujë' Jesús latj na' nabáb yödZ Tiro ati' gdödë' gap dë yödZ Sidón len yugu' yödZ Decápolis, bdxinë' ra' nis zxön qui Galilea.

32 Bunách ni' djua'gac ga zoë' Jesús tuë' bönni' nacödzüë' len curnë', tá'ta'yüë' lahuë' Jesús gxoá në'ë lë'.

33 Bubijë' lë' tsal'l Jesús ladj bunách na', ati' bnë'ë xbönni' në'ë yeru naguë' bönni' na'. Gru'në' zxóna'dau' len gdanë' ludxë'ë.

34 Ni'r buyúë' luzxbál len gnë ladxë'ë, rnë':

—Efata.

Didza' hebreo ni rna lu didza' xidza': “Gyalj”.

35 La' böaljtë naguë' len la' buguitjtë ludxë'ë, gnëtë' dxí'adau'.

³⁶ Gna bé'inè' lequè' Jesús nutu nu lè' ca', san tsca gna bé'inè' lequè', guluzètèrè' ca' didza' qui lè na' benè'.

³⁷ Gulubannè', ta'nè':

—Dxí'adau' runè' yúgu'tè. Runè' ga tu'yöni nup glac cödzu len ga tu'huí' didza' nup cugúc la'né.

8

Rugahuè' Jesús zianr ca choa' gayuá' bunách

¹ Yugu' dza ni'z guludúb ga zoè' Jesús bunách zian. Le cudè le lahuè', Jesús bulidzè' bönni' uséd queè' len bé'lenè' lequè' didza'.

² Gudxè' lequè':

—Ruhuechi' ladxa'a bunách zian ni le chnac tsonn dza nacua'lenè' neda' ni len cutu dè le lahuè'.

³ Chqui' usöla'a lequè' lidxquè' ta'dunzè' ca', huala'cuídi'nè' la' nöz, le za'què' zi'tu' la'què'.

⁴ Gulubi'è didza' bönni' uséd queè', tè' Lè':

—¿Bizxa ugágutsaru' bunách guixz yu ni, ga ni nac latj ca'z?

⁵ Gnabnè' lequè' Jesús, rnè':

—¿Balx yöt xtil dé queèli'?

Tè' Lè':

—Gadxz.

⁶ Ni'r gna bé'inè' bunách zian na' Jesús la'bör' lyu. Gdel-lè'è gadx yöt xtil na' ati' gudxè' Dios: “Xclenu'.” Ni'r buzxuzxjè' leygac len bé'è quequè' bönni' uséd queè' quiè la'guisiè' laugac bunách zian na'.

⁷ Guta' ca' quequè' tu chopba' bōl cuidi'. Jesús gudxè' Dios: “Xclenu'”, ati' gna bé'inè' lequè' la'guisiè' lecba' ca' laugac bunách.

⁸ Glahuè' yúgu'tè bönni' na' len guluhuölnè'. Ni'r gulutubè' le bizxj naga'ngac, ati' guladzá' gdu gadx bdö'a.

⁹ Bönni' na' glahuè' glaquè' gdu ca choa' gayu'è. Jesús busölè'è lequè' lidxquè'

¹⁰ ati' grenè' lè'i bárcodau' tsaxön len yugu' bönni' uséd queè', guladxinè' lu xyugac bunách Dalmanuta.

Ta'nabnè' Jesús gunè' tu le gac bè' nuzxa naquè'

¹¹ Ni'r guladxinè' ga zoè' Jesús bönni' gdau' fariseo len gulazú laquè' ta'díl-lenè' Lè' didza'. Glè'nnè' la'zì' bè'è Jesús. Qui lè ni na' gulanabnè' Lè' gunè' tu le nac bè' za' yehua' yubá.

¹² Gnètsca ladxè'è Jesús, rnè':

—¿Bizx quiè ta'nábítsa neda' bunách ni guna' tu le nac bè' za' yehua' yubá? Le nactè rēpa' lbi'ili', cutu ca' glé'ili' nitú le nac bè' za' yehua' yubá.

¹³ Ni'r bulá'alènè' lequè', bubenè' lè'i bárcodau' len zijè' yetslá'a nis xzön.

Le tu'sèdnè' bönni' gdau' nac ca xnè'i yöt xtil

¹⁴ Glal lādxi'què' bönni' uséd queè' Jesús lu'è bi lahuè' ati' tuz yöt xtil dè lè'i bárcodau' na'.

¹⁵ Ni'r buzèjni'nè' lequè' Jesús, rnè':

—Gul-sáca'tsca' queèli'. Gul-gún chi'i cuinli' cui si'li' le nac ca xnè'i yöt xtil quequè' bönni' gdau' fariseo len queè' Herodes.

¹⁶ Gulazú laquè' tu'è didza' bönni' uséd queè' la' légcacè', ta'nè':

—Gnè' cni le cudè yöt xtil gáguru'.

¹⁷ Ráquibe'inè' Jesús le ta'nè', ati' rè' lequè':

—¿Bizx quië rui'li' cni didza' le cudë yöt xtil gáguru'? ¿Naru' cu réjni'tsali' len cu ráquibe'itsali'? ¿Ni nactsa zid icj ládxi'dau'li'?

18 ¿Zoatsa yöj lauli' len cutu rlé'ili', len zoatsa guid nagli' len cutu ryönili'? ¿Naru' cu rajnéytsali'?

19 Cati' ni' buzxuzxja' gayu' yöt xtil ati' glahuë' chián gayu'e bönni', ¿balx bdö'a budza'li' le bizxj butubli'?

Gulanë':

—Chinnu.

20 Gnë' ca' Jesús:

—Cati' ni' buzxuzxja' gadx yöt xtil ati' glagu choa' gayuá' bunách, ¿balx bdö'a budza'li' le bizxj butubli'?

Gulanë':

—Gadx.

21 Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—¿Naru' cu réjni'tsali' na'a, bë'a didza' qui le tu'sëdnë' bönni' na'?

Jesús ruinë' bönni' Betsaida nachúl lahuë'

22 Cati' guladxinë' yödz Betsaida Jesús len bönni' da'quë' Lë', guladxín ga zoë' Jesús nup djua'gac queë' tu bönni' nachúl lahuë', tá'ta'yuë' lahuë' canë' bönni' na'.

23 Jesús gdel-lë'ë në'ë bönni' na' nachúl lahuë', ati' bchë'ë lë' ni' ra' yödz. Ni' bdxie' zxóna' yöj lahuë' len bxoá në'ë lë'. Ni'r gnabné' lë', rnë':

—¿Ba rlé'inu' lati'?

24 Buyüë' bönni' na' nachúl lahuë', rnë':

—Rlé'igacda' bunách, nala'gac ca yugu' yag, san ta'dá bunách na'.

25 Leyübl bxoá në'ë yöj lahuë' Jesús, ati' buyutsquë' bönni' na' nachúl lahuë' ati' böactë dxí'adau' yöj lahuë'. Na'a rlé'inë' dxí'adau' yúgu'të.

26 Ni'r Jesús busölë'ë lë' lidxë', rnë':

—Cutu tsajdödu' lahuí' yödz, len nutu nu gui'u ca' lu yödz ni.

Rnë' Pedro Jesús naquë' Cristo

27 Gdöd na', guluzë'ë ni' Jesús len yugu' bönni' uséd queë', guladödë' yözdzau' nababgac Cesarea, ga na' rna bë'ë Filipo. Tsal ni' yu'uquë' nöz, Jesús gnabi yudxë' bönni' uséd queë', rnë':

—¿Bizxa ta'ná quia' bunách nu naca'?

28 Gulubi'ë didza', ta'në':

—Ta'ná la'gac bunách nacu' Juan, bönni' buquilë' bunách nis. Ta'ná yela'gac nacu' Elías, bönni' ni' bë'ë didza' uláz queë' Dios. Ta'ná yela'gac nacu' yetüë' bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios dza ni'të.

29 Ni'r gnabné' lequë' Jesús, rnë':

—Nazx lbi'ili', ¿bizxa rnali' quia' nu naca'?

Bubi'ë didza' Pedro, rnë':

—Li' nacu' Cristo.

30 Ni'r gna bé'inë' lequë' Jesús nutu nu la'guíxjö'inë' nu naquë'.

Rguíxjö'ë Jesús ca zì'a ludöddë' Lë'

31 Ni'r gzu lahuë' Jesús rusëdnë' bönni' da'quë' Lë', rnë':

—Run bayúdx saca' qui'a neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách. Luzóë' neda' tsla'l bönni' gul tu'zejni'i len yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi. Ludöddë' neda', san cati' gac tsonn dza ubana'.

32 Yalj lulu bë'lenë' lequë' didza' ni. Ni'r bchë'ë Jesús tsla'l Pedro len gzu lahuë' rdil-lë' Lë' didza'.

³³ Bueycjè' Jesús, buyüè' yezíca'rè' bönni' uséd queë', ati' buzeynè' bach Pedro, rnè':

—Bcuit ga zoa'. Nacu' ca Satanás, tu' xöhui'. Le rza' ladxu'u cutu nac queë' Dios, san ca ta'zá' ládxi'gac bunách nac.

³⁴ Ni'r Jesús bulidzè' yugu' bönni' uséd queë' lenca' bunách nacuá' ni', len gudxè' lequè':

—Chqui' rë'nnè' tē'è neda' bönni', ral-la' uzöè' tsla'l le rē'ncznè' bönni' na', len gaquè' ca bönni' zijè' zajtè'è lē'i yag cruz, ati' ni'r huac tē'è neda'.

³⁵ Nu bönni' rui'tsca ladxè'è yöl-la' na'bán queë', unitiè' lei, san nu bönni' unitiè' yöl-la' na'bán queë' le dē'è neda' o le dē'è didza' dxi'a quia', uguel-lē'è bönni' ni yöl-la' na'bán queë'.

³⁶ ¿Naru' uzi'tsè' xbey bönni' chqui' utubè' yúgu'tè le dē yödzyú ni, san unit cuinè'?

³⁷ Cutu bi gac unödzjè' bönni' le huöa'ui cuinè'.

³⁸ Chqui' zoè' bönni' rutui'nè' neda' len xtidza'a laugac bunách ni nuca'ngac Dios len tun dul-la', lēzca' cni neda', Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách, utui'da' bönni' na' cati' guidlena' yöl-la' yení' queë' Xuza', dzagquè' neda' gbaz la'y.

9

¹ Gudxè' ca' lequè' Jesús, rnè':

—Le nactè rēpa' lbi'ili', nacuá' ni nup cutu lat cati' la'le'ir duná bē'è luyú ni Dios, gla' lahui yöl-la' uná bē' zxön queë'.

Rdza' ca rna' lahuè' Jesús

² Cati' chguc xop dza, Jesús bchē'è Pedro len Jacobo len Juan, ati' légaczè' yjaquè' tu lu gui'a sib. Ni' bdza' ca rna' lahuè' Jesús lauquè' yonnè' na'.

³ Gyèp yös yení' lari' lacuè' Jesús, gac chguichdau'z. Zxíla'dau'z gac, nutu nu ra' lari' yödzyú ni gac gun chguichdau'z ca gac lari' na'.

⁴ Gululuí' lauquè' Elías len Moisés, tui'lenè' Jesús didza'.

⁵ Ni'r Pedro gudxè' Jesús:

—Bönni' Usèdi, bica' ba rē'u zoaru' ni. Gúntsca'tu' tsonn yu'u lága'dau', tu quiu', yetú queë' Moisés, len yetú queë' Elías.

⁶ Cni gnè' Pedro le cutu nöznè' Pedro bi na' rnè', le tádxinè' bönni' uséd queë' Jesús na'.

⁷ Ni'r grö' böaj glu'u xzul lequè', len byön chi'i nu rui' didza' lu böaj na', rna:

—Bönni' ni Zxi'na'. Nadxi'ida' Lè'. Gul-zè nagli' Lè'.

⁸ La' guluyutè' san cutur nu ta'lé'inè'. Tuzè' Jesús zóalenè' lequè'.

⁹ Tsal ni' yu'uquè' nöz, tu'dinniè' gui'a sib na', gna bé'inè' lequè' Jesús nutu nu lè' ca', lé na' gualalé'inè', cati' ubanrè' lu yöl-la' gut Lè', Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách.

¹⁰ Qui lè ni na' gulagúz icjquè' didza' ni bē'è, ati' la' légaczè' ta'nabi yudxi lza'què' bizxa rē'ni gna didza' na' bē'è: ubanè' lu yöl-la' gut.

¹¹ Gulanabnè' Jesús, ta'nè':

—¿Bizx quiè ta'nè' bönni' gdau' usèdi run bayúdx guidè' Elías zi'al ca guidè' Cristo?

¹² Bubi'è didza' Jesús, rnè':

—Le nactè guidè' zi'al Elías len ucu'è yúgu'tè ca ral-la' gac. Na'a, ¿bizx quiè nayúj lu guich lè na' rna run bayúdx saca' qui'è szxöni Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách, ati' lucá'n Lè' ca'z bunách?

13 Rēpa' lbi'ili': Chbidē' Elías, ati' glunē' queē' tsca glē'nnē', tsca nayúj lu guich la'y ca ral-la' gac queē'.

Ruúnē'-bi' Jesús bi'i bōnni' yu'u lēbi' bō' xōhui'

14 Cati' ni' guludxinē' Jesús len bōnni' dzagquē' Lē' ga na' nacu'ē yezíca'rē' bōnni' uséd queē' Jesús, gulalé'inē' nacuá' ni' bunách zian, ati' ta'díl-lenē' yugu' bōnni' uséd queē' na' didza' bōnni' gdau' tu'sēdi.

15 Cati' gulalē'i Jesús bunách zian na', gulubannē' len jarélu'quē' za'quē' ga na' zē'ē, djōdxquē' Lē':

—Padiux.

16 Ni'r gnabnē' bōnni' uséd queē' na' Jesús, rnē':

—¿Bizxa didza' na' rdíl-lenli' lequē'?

17 Bubi'ē didza' bōnni' nutsē'ē ladj bunách zian na', rnē':

—Bōnni' Usēdi, nachē'a-bi' quiu' ni' bi'i bōnni'dau' quia', yu'u lēbi' bō' xōhui' run ga curnēbi'.

18 Cati' ryu'u lēbi' bō' xōhui' na', ruríx rutúl lēbi' lyu, ati' rbia bdxina' zidi' rú'abi' len rutíl-l láya'bi'. Qui lē ni na' zeaj rdxitbi'. Gnabca'da'-nē' bōnni' uséd quiu' lubijē' bō' xōhui' na', san cutu gulazáqui'nē'.

19 Bubi'ē didza' Jesús, rnē':

—Lbi'ili', curéjlē'li'. ¿Gáca'xtēc z ral-la' sóalena' lbi'ili'? ¿Gáca'xtēc z ral-la' gua' glena' queēli'? Gul-dguá'-bi' quia' ni.

20 Djua'quē'-bi' ga na' zoē'. Cati' ble'i Jesús bō' xōhui' na', la' buxiztē lēbi'. Gdzō'bi' lyu, ati' brix butúl lēbi', len gdxia bdxina' zidi' rú'abi'.

21 Ni'r gnabnē' xuzbi' bi'i na' Jesús, rnē':

—¿Gaca'x chguc rac cni queēbi'?

Rnē' xuzbi' na':

—Ni' náctēbi' bi'idau' ré'ibi' cni.

22 Zian lzu r-ru'n lēbi' lu gui' len lu nis quiē gdōdi lēbi'. Qui lē ni na', chqui' racu' lati', buechi' ladxí netu', gáclenu' netu'.

23 Jesús gudxē' lē':

—Chqui' huac tséjlē'u, yúgu'tē huac chqui' tséjlē'u Dios.

24 La' bē'tē' zidzj didza' xuzbi' bi'i na', rnē':

—Réjlē'a. Guclen neda' quiē tséjlē'ra' Lē'.

25 Cati' blé'inē' Jesús za'c bunách zian, tu'quí tu'tsútsj Lē', buzeynē' ba nadx bō' xōhui', rē' lei:

—Li', bō' xōhui' runu' ga curnē len curyōni bunách, rna bé'ida' li' uruju' lu bi'i ni, len cutur tsu'u lēbi'.

26 Grōdxya'a bō' xōhui' na', ati' brix butultsca lēbi' len burujtē, bucá'n bi'i na' ca bi'i natzc. Ca' nac, glui' didza' zian bunách ni', ta'ná:

—Chnatbi'.

27 Ni'r gdel-lē'ē na'bi' Jesús, buchisē'-bi' ati' gzuibi' bi'i na'.

28 Ni'r gyaziē' Jesús tu yu'u, ati' la' légaczē' gulanabnē' Lē' bōnni' uséd queē', ta'nē':

—¿Bizx quiē cutu guc ubijtu' bō' xōhui' na' netu'?

29 Jesús gudxē' lequē':

—Cutu gac ubijli' ca'z bō' xōhui' cni, san tuz chqui' ulidzli'-nē' Dios len gunli' gubás.

Rgúxjō'ē leyúbi' Jesús ca zi'a ludōddē' Lē'

30 Cati' guluzē'ē ni' Jesús len bōnni' da'quē' Lē', guladōddē' luyú Galilea. Cutu rē'nnē' Jesús nu gnōzi ga na' zoē'

31 le rusēdnē' yugu' bōnni' uséd queē', rē' lequē':

—Ludödë' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, lu na'quë' bönni' ludöddë' neda', san töd gatia', cati' gac tsonn dza ubana'.

³² Cutu gulayéjní'në' didza' ni rë' lequë', ati' le tádxinë', cutu bi gulanabnë' Lë'.

Nu nac blau

³³ Ni'r guladxinë' yödz Capernaum Jesús len bönni' da'quë' Lë', len tsal ni nacu'ë lu yu'u, Jesús gnabnë' lequë', rnë':

—¿Bizxa didza' na' rdil-len lza'li' cati' ni' yu'uli' nöz?

³⁴ Lequë' guluséjy rú'acquë', le ta'dil-len lza'quë' didza' la' nöz ni' núzxaquë' gaquë' bönni' blau.

³⁵ Ni'r grö'ë Jesús len bulidzë' idxínnutë' bönni' uséd queë', rë' lequë':

—Nu rë'ni gac blau ral-la' gac ca tu bönni' cuidi'z lenca' ca ni'a na'li' yúgu'tëli'.

³⁶ Ni'r gdel-lë'ë-bi' tubi' bi'idau' Jesús len buzöë'-bi' gatsj lahui'l ga na' nacu'ë. Ni' runidë'-bi', rë' lequë':

³⁷ —Nu bönni' si' lu në'ë tu bi'idau' cni le náquibi' quia', si' lu në'ë ca' neda', ati' nu bönni' si' lu në'ë neda', clëg neda'z si' lu në'ë, san si' lu në'ë ca' Xuza', nasölë'ë neda'.

Nu curdá'baga' rë'u, raclen rë'u

³⁸ Ni'r Juan gudxë' Jesús:

—Bönni' Usëdi, blé'itu'-në' bönni' rubijë' yugu' bö' xöhui', rugunë' dxin lau'. Gna bé'itu' lë' cutur gunë' ca', le cutu dé'ë rë'u.

³⁹ Ni'r Jesús gudxë' lë':

—Cutu gna bé'ili' lë', le chqui' zoë' bönni' runë' tu yöl-la' huac za' yehua' yubá, rugunë' dxin la' neda', cutu ca' gac gnë' zi'ë quia' bönni' na'.

⁴⁰ Cni nac, nu curdá'baga' rë'u, raclen rë'u nu na'.

⁴¹ Núti'tëz nu gunn queëli' tu xzíga'dau' nis gui'jli' le da'li' neda', Cristo, si'cz le ral-la' si' nu na'.

Zoa banádx queëru' gunru' ga nu gun dul-la'

⁴² Gnë' ca' Jesús:

—Núti'tëz nu gun ga gunbi' dul-la' tubi' bi'idau' cni réjlë'bi' neda', dxi'ar gac nu ugal-la' guich ryëtu yag yeni nu na', len tsajch'u'n lë' lu nis zxön.

⁴³ Chqui' tu na'u gun ga gunu' dul-la', bchugu lei. Dxi'ar gac quiu' tsajtsaziu' ga su' gbanu' zoa tuz na'u, clëg zoa chop na'u, ati' tsajtsaziu' lu gui' gabíl, ga ni' cutu ul gui' qui.

⁴⁴ Latj ni' cutu latba' bzuga' yu'ucba' nup tsajcuá' ni', ati' gui' na' cutu ca' ul.

⁴⁵ Lëzca' cni, chqui' tu ni'u gun ga gunu' dul-la', bchugu lei. Dxi'ar gac quiu', tsajtsaziu' ga su' gbanu' zoa tuz ni'u, clëg zoa chop ni'u, ati' tsajtsaziu' lu gui' gabíl, ga ni' cutu ul gui' qui.

⁴⁶ Latj ni' cutu latba' bzuga' yu'ucba' nup tsajcuá' ni', ati' gui' na' cutu ca' ul.

⁴⁷ Lëzca' cni, chqui' tu yög lau' gun ga gunu' dul-la', gleaj lei. Dxi'ar gac quiu' tsajtsaziu' ga rna bë'ë Dios zoa tuz yög lau', clëg zoa chop yög lau', ati' tsajtsaziu' lu gui' gabíl.

⁴⁸ Latj ni' cutu latba' bzuga' yu'ucba' nup tsajcuá' ni', ati' gui' na' cutu ca' ul.

49 'Ruxi'iruru' bëla' zödi', rugál-la'ru' lei ra' gui', cui gac ditj. Lë ni rusëdi rë'u ca luhuôác dxi'a yúgu'të bunách. Lëzca' cni, rë'nnë' Dios gzxi'i zödi' yúgu'të böa' bëdxdau' tu'zëgui'quë'-ba' lu bcugu la'y queë'.

50 Dxi'a nac zödi', san chqui' nit yöl-la' sna' qui, ¿nacx úniru' lei sna'? Gul-gác la' lbi'izli' ca zödi' dxi'a, soali' dxí'adau' tuli' len yetuli'.

10

Rusëdnë' Jesús qui nu rulá' yöl-la' nutság na'

1 Buzë'ë Jesús yödZ Capernaum, gyijë' luyü Judea len gdödë' yetslá'a yegu Jordán zaca' ga rlen gbidz. Ni' guludúb leyúbl ga zoë' bunách zian, ati' leyúbl busëdnë' lequë' ca runczë'.

2 Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' gdau' fariseo, të'nnë' lunë' ga bi gnë' Jesús quië gac luquië' Lë'. Gulanabnë' Lë', ta'në':

—¿I dë latj bönni' nutság në'ë usanë'-nu ngul queë'?

3 Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—¿Bizxa gna bé'inë' lbi'ili' Moisés?

4 Gulanë':

—Moisés bë'ë latj bönni' uzujë' lu guich le rna rulá'alenë'-nu, ati' ni'r usanë'-nu ngul queë' na'.

5 Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Gna bé'inë' lbi'ili' cni Moisés le nac zid icj lãdxi'dau'li',

6 san cati' gzu lau guta' yödZlyü, bönni' len ngul Dios benë' lequë'.

7 Gnë': "Qui lë ni na' uca'në' xuz xnë'ë bönni', tsajsóalenë'-nu ngul queë'

8 ati' chopë' ni luhuôaquë' ca tuz bunách." Qui lë ni na' cutur nacquë' chopë' san tuz chnacquë'.

9 Qui lë ni na' ca', nu nac bunách cutu ral-la' ulá'a nup na' chnutsaguë' Dios.

10 Cati' guluyazië' yu'u, gulanabi yudxë' Jesús bönni' usëd queë' ca nac didza' na' bë'ë.

11 Jesús gudxë' lequë':

—Núti'tëz bönni' ulá'alenë'-nu ngul queë' len utság ná'lenë'-nu ngul yubl, runë' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na' le ruspaguë'-nu dul-la' ngul na' gzóalenë'-nu zi'al.

12 Lëzca' cni chqui' usannu-në' bönni' queënu ngul nutság ná'lennu lë', len si'nu-në' bönni' yubl, runnu ca' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

Ruláz tsahuë'ë-bi' Jesús yugu' bi'idau'

13 Ni'r guladxín ga zoë' Jesús bunách djua'gac bi'idau' quegac, të'ni gxoa në'ë lecbi', ati' gulazü lauquë' bönni' usëd queë' Jesús ta'díl-l didza'quë' nup na' djua'gac lecbi'.

14 Cati' blé'inë' lë ni Jesús, gleyne' len gudxë' lequë':

—Gul-güi'-cbi' latj bi'idau' la'dxinbi' quia'. Cutu uzága'gacli'-bi', le gata' quegac nup nacgac ca bi'idau' ni, latj ga rna bë'ë Dios.

15 Le nactë rëpa' lbi'ili': Nu cusí' lu në'i le rna bë'ë Dios ca runbi' bi'idau', cutu ca' tsaz ga ni' rna bë'ë.

16 Ni'r bunidë'-bi' yugu' bi'idau' na' Jesús, bxoá në'ë lecbi' len bulídz tsahuë'ë-bi'.

Bönni' cuidi' rlé'inë' yöl-la' tsahuí'

17 Cati' bu'ë nöZ Jesús, jarélu'ë bidë' bönni', buzechu zxibë' lahuë' Jesús len gnabnë' Lë', rnë':

—Bönni' Usëdi gdu dxi'a, ¿nacx guna' quië gdél-li'da' yöl-la' na'bán gdu?

18 Jesús gudxë' lè':

—¿Bìzx quiè ru'u quia' didza', rnau': "Gdu dxi'a"? Nutu nu bönni' naquè' gdu dxi'a. Tuzè' Dios naquè' gdu dxi'a.

19 Chnözcznu' yugu' le gna bē'è Dios, gnè':

Cutu gunu' dul-la' le rguitsj zxbá qui yöl-la' nutság na'.

Cutu gdöddu' bunách.

Cutu cuanu'.

Cutu gneu' qui lza'u le cunác.

Cutu ucachi' lanu'.

Ben ba la'n xuz xna'u.

20 Bubi'è didza' bönni' na', rē' Jesús:

—Bönni' Usèdi, yúgu'tè lè ni runcza' cati' ni' nactea' bi'idau'.

21 Len yöl-la' dxi'i ladxi' queè', buyúè' lè' Jesús, rnè':

—Tu le ryadzj quiu'. Gyeaj, yjèti' yúgu'tè le dè quiu' len bnödzej quegac bunách yechi' lè na' si'u, ati' gata' quiu' yöl-la' tsahui' yehua' yubá. Ni'r huödu' quia', gacu' ca bönni' zijè' zajtè'è lè'i yag cruz, ati' ta'u neda'.

22 Cati' byönnè' didza' ni, bui'nnè' ati' zhuójè' rsèbi ladxè'è le dètsca queè' yöl-la' tsahui'.

23 Ni'r buyüè' Jesús gdu cuitiè' len gudxè' yugu' bönni' usèd queè':

—Baníg nac la'yáz ga rna bē'è Dios nup ta'le'i yöl-la' tsahui'.

24 Gulubannè' bönni' usèd queè' ca nac xtihazè'è ati' leyúbl Jesús gudxè' lequè':

—Lbi'ili', xzi'na'dau', baníg nac la'yaziè' ga rna bē'è Dios bönni' tu'xzöni ládxi'que' yöl-la' tsahui' quequè'.

25 Nacr baníg tsaziè' ga rna bē'è Dios nu bönni' rlé'inè' yöl-la' tsahui', ca tödba' böa' lu nag yötsi'.

26 Cati' gulayönnè' didza' ni, gulubántèrnè' ca', ta'nè' la' légaczè':

—¿Nuzxa caz gac ulá, chqui'nu'?

27 Buyüè' lequè' Jesús, rnè':

—Cutu gac gun lè ni bunách, san huaquè' Dios, le rzáqui'nè' Dios yúgu'tè.

28 Ni'r Pedro gudxè' Lè':

—Xan, netu' nuca'ntu' yúgu'tè len da'tu' Li'.

29 Bubi'è didza' Jesús, rnè':

—Le nactè rēpa' lbi'ili', nu bönni' uca'nè' lidxè', o böchè'è, o zanè', o xuzè', o xnè'è, o ngul queè', o yugu' xzi'nè', o xyuè', le runè' xchina' o le runè' lban qui didza' dxi'a quia',

30 bönni' ni huazi' queè' yetú gayua'tèr ca' dza ni zoaru' na'a, yugu' lidxè', len yugu' böchè'è, len yugu' zanè', len yugu' xnè'è, len yugu' xzi'nè', len yugu' xyuè', lenca' yugu' le la'bía ládxi'gac lè' bunách, ati' yödzlyú zi'a za', gata' yöl-la' na'bán gdu queè'.

31 Zian nup nacgac blau na'a, lac cuidi'z ni', ati' nup nacgac cuidi'z na'a, lac blau ni'.

Leyúbl rguíxjö'è Jesús ca zi'a ludöddè' Lè'

32 Cati' ni' yu'uquè' nöz, ta'benè' zjaquè' Jerusalén, nanörè' Jesús lauquè' bönni' usèd queè'. Nanitcnè' len lu yöl-la' radxiz zjáclenè' Lè'. Leyúbl bchè'è quizi idxinnutè' na' Jesús. Gzu lahuè' ru'lenè' lequè' didza' ca nac le ral-la' gac queè',

33 rnè':

—Rlé'iczi' rbenru' zijru' Jerusalén ga ni' soa nu udöd neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, lu na'gac bxuz uná bè' len lu na'quë' bönni' gdau' tu'sëdi. La'chuguë' quia' gatia', len ludödë' neda' lu na'quë' bönni' gza'a.

³⁴ Luti'tjë' neda' bönni' na' len lundë' neda' zi'. Luchijë' neda' zxöna'. Ni'r ludödë' neda', san cati' gac tsonn dza ubana' lu yöl-la' gut.

Ta'nabnë' Jesús Jacobo len Juan bi gunë' quequë'

³⁵ Ni'r gulabiguë'ë lahuë' Jesús Jacobo len Juan, zxi'në' Zebedeo, len të' Lë':
—Bönni' Usëdi, rë'nitu' gunu' queëtu' le gnabtu'.

³⁶ Jesús gudxë' lequë':

—¿Bizxa rë'nili' guna' queëli'?

³⁷ Glë' Lë':

—Cati' gdxin dza cö'u ga gna bë'u, ben ga cö'tu' tutu' cuitiu' yubél len yetutu' cuitiu' yögl.

³⁸ Ni'r Jesús gudxë' lequë':

—Cutu nözili' bi rnabli'. ¿Naru' huac si'li' le ral-la' si'a neda', le nac le saca' qui'a? ¿Naru' huac gdil-li' nis ca gdila' neda' nis, gatia'?

³⁹ Gulubi'ë didza', ta'në':

—Huactu'.

Jesús gudxë' lequë':

—Le nactë, le saca' qui'a neda', si'li' ca' lbi'ili', len ca gdila' neda' nis, gdil-li' ca' nis,

⁴⁰ san cutu dë lu na'a cöa' nu cö' cuitia' yubél len nu cö' cuitia' yögl. Dios unödzejë' quequë' bönni' chnupë'ë quequë' yugu' latj na'.

⁴¹ Cati' gulayönnë' didza' ni yechië' bönni' usëd queë' Jesús, lequë' ta'leynë' Jacobo len Juan na'.

⁴² Ni'r bulidzë' lequë' Jesús, rnë':

—Nöziczli' ca tun nup ta'ná be'i yugu' yödz, tu'zeynë' bach bunách, ati' nup nacgac blau ladjquë' ta'ná be'i lza'gac.

⁴³ Cutu gac cni queëli', san nu guë'ni gac zxön ga zoali', ral-la' gun xchinli' yezíca'rli',

⁴⁴ ati' núti'tëzl-li' nu guë'ni gac blau ral-la' gac ca bönni' nada'u queëli' yúgu'tëli'.

⁴⁵ Cni ral-la' gunli' le bida' ni neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, clëg quië nu gun xchina', san quië guna' xchingac bunách len udöda' yöl-la' na'bán quia' le huóá'uida' bunách zian.

Jesús ruínë' Bartimeo, bönni' nachúl lahuë'

⁴⁶ Ni'r guladxinë' yödz Jericó Jesús len bönni' da'quë' Lë'. Cati' ni' rurujë' yödz ni Jesús, dzagquë' Lë' bönni' usëd queë' lenca' bunách zian. Ra' nöz ni' rö'ë bönni' nachúl lahuë', lë' Bartimeo, zxi'në' Timeo. Rnabë' nu bi gunnz queë'.

⁴⁷ Cati' byönnë' Bartimeo rdödë' ni' Jesús, bönni' Nazaret, gzu lahuë' ru'ë zidz didza', rnë':

—Jesús, zxi'n xsoë' David. Buechi' ladxi' neda'.

⁴⁸ Guladíl-l lë' didza' nup ta'död ni', të lë':

—Bseyj ru'u.

Ni'r zidzjr bulidzë', rnë':

—Zxi'n xsoë' David. Buechi' ladxi' neda'.

⁴⁹ Ni'r gzë' dxiz Jesús, rbözë', ati' rë' lequë':

—Gul-lidzë'.

Gululidzë' bönni' na' nachúl lahuë', të lë':

—Btip ladxu'u. Gyasch. Rulidzë' Li'.

⁵⁰ Ni'r gru'në' tsla'l lari' naxóa yenë'. La' gyastë' len bidë' ga na' zoë' Jesús.

⁵¹ Gnabnë' lë' Jesús, rnë':

—¿Bizxa rë'nnu' guna' quiu'?

Bubi'ë didza' bönni' na' nachúl lahuë', rnë':

—Bönni' Usëdi, rë'nda' gunu' ga huöalj yöj lahua'.

⁵² Jesús gudxë' lë':

—Böaj lidxu'. Chnuhuöacu' le réjlë'u neda'.

La' böaljtë yöj lahuë' ati' zéajlenë' Jesús.

11

Ryazië' Jesús yödZ Jerusalén

¹ Guladxinë' Jesús len bönni' da'quë' Lë' gal-la' ga dë Jerusalén, ga na' nacua' yödZ Betfagé len yödZ Betania, len ga na' dë ca' Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo. Ni'r Jesús bsölë'ë chopë' bönni' uséd queë',

² rë' lequë':

—Gul-tséaj lu yödZdau' dë lauru' ni', len cati' tsazli' ni', tsajxáca'li'-ba' ni' tuba' búrrodau' nága'ba', nutu nu rbiani lëba'. Gul-sédx-ba' len gul-chë'-ba' quia' ni.

³ Chqui' nu bi guië lbi'ili' le runli' lë ni, gul-guië nu na': “Xanru' rquinnë'-ba', ati' la' usöla'të'-ba' quiu'.”

⁴ Ni'r yjaquë' yajxáca'quë'-ba' búrrodau' na', nága'ba' ga nu ryaz lö'a ga nac ra' nöz, ati' gulasedxë'-ba'.

⁵ Nup nacua' ni' të lequë':

—¿Bizxa ni runli'? ¿Bizx quië rsedxli'-ba' búrrodau' na'?

⁶ Gulubi'ë didza' bönni' uséd queë' Jesús, glë' lequë' ca na' chgudxczë' lequë' Jesús, ati' glui' lequë' latj bunách ni'.

⁷ Ni'r gulachë'-ba' búrrodau' na' ga na' zoë' Jesús. Gulaxóë' cúdzu'ba' lari' quequë' ati' Jesús gdxie'-ba'.

⁸ Zian bönni' nacu'ë ni' gulachiljë' lari' quequë' gap nac la' nöz. Yela'gac bunách ni' gulaguítsj zin le guluxxóa la' nöz.

⁹ Gulazú lau tui' zidz didza' nup nanörgac lahuë' Jesús len nup na' za'c cúdzu'lë', ta'në':

—Yöl-la' ba. Dios gun la'yë' Bönni' zë'ë ni, nasölë'ë Lë' Xanru' Dios.

¹⁰ Dios gun la'yë' Bönni' ni zi'a gna bë'ë, ca na' gna bë'ë xuz xtau'ru' David. Yöl-la' ba Dios.

¹¹ Cni' guc, bdxinë' Jesús Jerusalén, ati' gyazië' lö'a gdau'. Cati' budx buyúë' yúgu'të le nacua' gdu zbi'il ni', burujë' zaca' yödZ Betania le chrdzö', dzagquë' Lë' bönni' uséd queë'.

Jesús rulídz zi'ë yag higo

¹² Cati' za' reni' yetú dza, ati' tu'rujë' yödZ Betania Jesús len bönni' da'quë' Lë', rdunë' Jesús.

¹³ Zi'tu' blé'inë' tu yag higo dxia xlagui'. Gbiguë'ë ga na' zoa yag na' chqui' utsajxaquë'ë lati' le rbia. Cati' bdxinë' ni' cutu bi yajxaquë'ë le rbia. Xlagui'z dxia le cutu rdxini dza cuia.

¹⁴ Ni'r bulidzë' yag na' Jesús, rnë':

—Cutur nu gagu le rbia quiu'.

Gulayönnë' didza' ni bönni' uséd queë'.

Jesús rulatjë' lö'a gdau'

15 Cati' guladxinè' Jerusalén Jesús len bönni' da'què' Lè', gyaziè' Jesús lö'a gda'u' len gzu lahuè' rubijè' ni'l' nup tuti' len nup ta'u lö'a gda'u'. Brixè' yugu' blag quegac nup tu'tsá' dumí gza'la, lenca' yugu' ga ta'bó' nup tuti' budöda'u'.

16 Cutu ca' bè'è latj nu bi gua', uzóa nöz ga nac lö'a gda'u'.

17 Busèdnè' nup nacua' ni', rnè':

—Nayü' lu guich la'y, rna: “Lidxa' si' lei, yu'u ga lulídz Dios bunách gdutè yödzyü.” Lbi'ili' chnunli' lei ca nac bloj quegac gban.

18 Cati' gulayönnè' didza' ni yugu' bxuz uná bè' len bönni' gda'u' tu'sèdi, gulazú lauquè' ta'zú ta'bó'è ludöddè' Jesús, san le tádxinè' bunách, cutu bi glunè' queè', le tu'bani yúgu'tè bunách ca nac le rusèdnè' Jesús.

19 Cati' chrdzö' burujè' Jesús lu yödz na'.

Rbidx yag higo bulídz zi'è Jesús

20 Cati' za' reni' yetú dza, guladöde' Jesús len bönni' da'què' Lè' ga zoa yag higo na' bulídz zi'è Jesús, len gulalé'inè' lei, chnabídx gdu lú.

21 Ni'r yajneynè' Pedro bi guc ati' gudxè' Jesús:

—Bönni' Usèdi, byutsca'. Yag higo ni bulídz zi'u nij, chnabídx.

22 Bubi'è didza' Jesús, rè' lequè':

—Gul-tsejlè' Dios.

23 Le nactè rëpa' lbi'ili', chqui' nu bönni' guiè' gu'adau' ni: “Bcuit ni, yajsóa lu nis xön”, len cugác chop ladxè'è bönni' na' san gdu ladxè'è tsejlè'è gunè' Dios ca na' rnè', ca' gac.

24 Qui lè ni na' rëpa' lbi'ili': Yúgu'tè le gnabli' cati' ulidzli'-nè' Dios, gul-tsejlè' chbennè' queèli' Dios lè na' rnabli', ati' gunnè' queèli'.

25 Cati' ni' rulidzli'-nè' Dios, chqui' zoa nu rleyli' nu bi ben queèli', gul-nít lau nu na' quiè unít lahuè' ca' lbi'ili' ca nac dul-la' nabága'li', Xuzli' na' zoè' yehua' yubá.

26 Chqui' cu unít lauli' bunách, cutu unít lahuè' lbi'ili' dul-la' nabága'li' Xuzli' zoè' yehua' yubá.

Yöl-la' uná bè' dè lu në'è Jesús

27 Ni'r yhuöjqüè' Jerusalén Jesús len bönni' da'què' Lè'. Cati' ni' rdè' Jesús ga nac nchil gda'u', guladxinè' ga zoè' yugu' bxuz uná bè' len bönni' gda'u' tu'sèdi len bönni' gul tu'zejni'i.

28 Gulanabnè' Jesús, ta'nè':

—¿Bizxa yöl-la' uná bè' dè lu na'u runu' yugu' lè ni? ¿Nuzxa caz budöd lu na'u yöl-la' uná bè' gunu' cni?

29 Bubi'è didza' Jesús, rè' lequè':

—Neda' ca' gnabda' lbi'ili' tu didza'. Chqui' ubi'ili' quia' didza', ni'r gyëpa' lbi'ili' bi yöl-la' uná bè' runda' yugu' lè ni.

30 ¿Nuzxa budöd lu në'è Juan uquilè' bunách nis? ¿Naru' Dios o bunách? Gul-natsca'.

31 Gulazú lauquè' tun xtídz'a'què' la' légaczè', ta'nè':

—Chqui' gnaru' Dios bsölè'è lè', guiè' rè'u: “¿Bizx quiè cutu gyéjlè'li' lè'?”

32 ¿Naru' guiètsaru'-nè': “Gulasölè'è lè' bönni'?”

Cni ta'zá' ládx'i'què' le tádxinè' bunách zian nacua' ni' le taqui yúgu'tè bunách na' bè'è didza' uláz queè' Dios Juan na'.

33 Qui lè ni na' glè' Jesús:

—Cutu nözitu'.

Ni'r Jesús gudxè' lequè':

—Neda' ca' cutu quíxjöi'da' lbi'ili' bi yöl-la' uná bē' dē lu na'a runda' yugu' lē ni.

12

Runē' lsaqui' Jesús quegac huen dxin cunacgac tsahui'

¹ Ni'r gzu lahuē' Jesús ruí'lenē' bönni' da'quē' Lē' didza' yugu' le runē' lsaqui', rnē':

—Gzoē' bönni', szxöni bdē'ē lba uva ga nac la' yēl queē'. Glequē' li'aj qui, len gchō'nē' röga' guiöj ga gsiē' xisi uva na'. Budxiē' tu yu'u gup ga nac xtsa' ga nu uyú la' yēl na'.

Ni'r budödē' lu na'quē' huen dxin la' yēl queē' na', la'zi'ē gatsj hueaj le unödzej, ati' gyijē' yödzej zitu'.

² Cati' bdxin dza luchibē' le rbia, bsölē'ē-bi' bi'i huen dxin queē' tsajxi'bi' lu na'quē' huen dxin na' le ral-la' si'ē xanbi' qui le gulabía lba uva na'.

³ Ni'r gulaguel-lē'ē-bi' bi'i na' yugu' huen dxin na' len glundē'-bi' zi', ati' gulusölē'ē-bi' ca'zbi'.

⁴ Ni'r bsölē'ē-bi' yetubi' bi'i huen dxin queē' bönni' xan la' yēl na', ati' bi'i ni gululadxē'-bi' guiöj, gululē'ē icjbi'. Glu'ē dö' queēbi'.

⁵ Ni'r bsölē'ē-bi' ca' yetubi' bi'i huen dxin queē' bönni' xan la' yēl na', ati' bi'i ni guludöddē'-bi'. Bsölē'ē-bi' ca' zianrbi' ati' la'cbi' gluncdē'-bi' zi' len yela'cbi' guludödcde'-bi'.

⁶ Nutur nu nagá'n queē' xan la' yēl na'. Naga'nzbi' bi'i bönni' queē' ati' nadxí'itsquinē'-bi'. Ga yajseytē, bsölē'ē-bi' zxi'nē', rnē': “Lunē' ba la'n zxi'na'.”

⁷ Ni'r gulanē' la' légaczē' bönni' huen dxin na', ta'né': “Bi'i ni ral-la' gaqui queēbi' la' yēl ni. Gul-dá, gdödiru'-bi' ati' gaqui queēru' la' yēl ni.”

⁸ Qui lē ni na' gulazönē'-bi' len guludöddē'-bi'. Gularu'nē'-bi' ni'la' yēl qui lba uva na'.

⁹ Ni'r gnabnē' bönni' nacu'ē ni' Jesús, rnē':

—¿Nacx gunē' chqui'nu', bönni' xan la' yēl na'? Huidē' len huadödcde' bönni' huen dxin na', ati' udödē' lu na'gac bunách yubl la' yēl na'.

¹⁰ ¿Naru' cu nulábnili' lē na' nayúj lu guich la'y? Cni rna:

Guiöj na' gularu'nē' bönni' tu'cu'ē zö'ö,

Na'a nac guiöj len, squin zö'ö.

¹¹ Xanru' Dios benē' ga nac cni

Ati' rubániru' ca nac lē ni rlē'iru'.

¹² Ni'r gulazú gulabö'ē la'zönē' Jesús le táquibe'inē' benē' lsaqui' ni ca nac quequē', san tádxinē' bunách zian nacuá' ni' len qui lē ni na' guluca'nē' Lē', zhuöjqüē'.

Ca nac le ta'guíxj lazgac bunách

¹³ Gdöd lē ni yugu' bönni' gdau' uná bē' na' gulasölē'ē ga zoē' Jesús la'quē' bönni' gdau' fariseo len bönni' da'quē' Herodes quiē lunē' ga bi gnē' Jesús quiē gac luquiē' Lē'.

¹⁴ Guladxinē' ga na' zoē' Jesús bönni' ni, len tē' Lē':

—Bönni' Usēdi, nözitu' ru'u didza' gdu'tē li. Cutu ruí' ladxu'u bi ta'náz bunách, le curuyuzu' le tu'lu'iz cuingac bunách, san rusēdnu' ca nac le rē'nnē' Dios lun bunách. ¿i runn netu' latj zxba queē' Moisés quíxjz lasttu' le tu'quíxjje' uláz queē' César? ¿Naru' uguíxjzjtu' o cutu quíxjzjtu'?

¹⁵ Ráquibe'inē' Jesús tu'ē didza' lu yöl-la' rguilj ladxí' quequē' ati' rē' lequē':

—¿Bizz quië rubijli' neda' didza'? Gul-djua'tsca' quia' tu dumí rda quië glé'ida' lei.

¹⁶ Djua'quë' lei ati' gnabnë' lequë' Jesús, rnë':

—¿Nuzxa lahui da' lë'i ni len nuzxa lei ni?

Gulubi'ë didza', ta'né':

—Queë' César na'.

¹⁷ Ni'r Jesús gudxë' lequë', rnë':

—Gul-nödzej queë' César le naqui queë' César, ati' queë' Dios le naqui queë' Dios.

Gulubannë' ca nac didza' bubí'ë Jesús.

Ca nac qui yöl-la' rubán lu yöl-la' gut

¹⁸ Ni'r guladxinë' ga zoë' Jesús la'quë' bönni' gdau' saduceo. Bönni' ni ta'në' cutu lubán nup chnatgac. Qui lë ni na' glé' Jesús,

¹⁹ ta'né':

—Bönni' Usëdi, Moisés nuzujë' queëtu' lu guich chqui' gatië' bönni' cuzóa bi'i queë', ati' uga'nnu ngul queë', ral-la' utság ná'lenbi'-nu bi'i böchë'ë bönni' na' len uzoabi' bi'idau' gachi' bi'i queëbi' böchi'bi'.

²⁰ Gulacua'bi' gadxbi' bi'i nac böchi'cbi'. Bi'i zi'al na' butság ná'lenbi'-nu ngul, ati' gutbi', nutu nu gul-la' bi'idau' queëbi'.

²¹ Bi'i buróp na' butság ná'lenbi'-nu ngul uzëb na', ati' gutbi' ca', nutu nu gul-la' bi'idau' queëbi'. Lëzca' cni guc queëbi' bi'i bunn.

²² Cni guc, gulutság ná'lenbi'-nu yúgu'tëbi', nutu nu gul-la' bi'idau' queëbi'. Ga yajseytë, gutnu ca' ngul na'.

²³ Na'a, cati' lubán nup chnatgac, ¿núzxabli' gáquinu queëbi' ngul na', le gulutság ná'lenbi'-nu igádx'tëbi'?

²⁴ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Rchíxili' le cunúnbë'li' le nayúj lu guich la'y len cutu nözili' ca nac yöl-la' huac queë' Dios.

²⁵ Cati' lubán nup chnatgac, cutu ca' lutság na'quë', len cutu la'cuá'lenë'-nu ngul bönni', san lacquë' ca nacquë' gbaz la'y queë' Dios, nacu'ë yehua' yubá.

²⁶ Na'a, ca nac quegac nup chnatgac chqui' lubán, ¿naru' cu nulábinili' le buzujë' lu guich Moisés? Rui' didza' ca na' bulidzë' lë' Dios lu yag yötsi'dau' regui, rë' lë': "Neda' naca' Dios queë' Abraham len Dios queë' Isaac, len Dios queë' Jacob." Le gnë' cni quequë', nac bë' nabanquë' zal-la' glatië' zi'al.

²⁷ Dios naquë' Dios quegac nup nabangac, clëg quegac nup natgac tsaz. Sxzónitër rchíxili'.

Le nac blau gna bë'ë Dios

²⁸ Bidë' ca' ga zoë' Jesús bönni' gdau' usëdi. Byönnë' ca na' gluí'lenë' Jesús didza' len nöznë' dxí'adau' bubí'ë didza' Jesús. Qui lë ni na' gnabnë' Jesús, rnë':

—¿Bizzal le gna bë'ë Dios nactër blau ca yúgu'të le gna bë'ë?

²⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Le gna bë'ë nactër blau ca yúgu'të nac lë na' rna: "Gul-yöni bunách Israel. Xanru' Dios, tuzë' Lë' naquë' Xanru'.

³⁰ Ral-la' gdxí'inu' Xanu' Dios gdu ladxu'u, len lu gdu icj ládxi'da'u len lu gdu yöl-la' rejni'i quiu' len lu gdu yöl-la' huac quiu'." Lë ni nac le gna bë'ë nactër blau.

³¹ Le gna bë'ë nac buróp, tuz ca nac. Cni rna: "Ral-la' gdxí'inu' lza'u ca nadxí'i cuinu'." Cutu ca' zoa yetú le gna bë'ë nacr blau ca chop ni gna bë'ë.

³² Ni'r gudxë' Jesús bönni' gdau' usëdi na', rnë':

—Dxi'adau' gnau', Bönni' Usëdi. Le nacz rnau'. Tuzë' naquë' Dios, len nutur nu zoa nac Dios.

³³ Quië gdxi'iru'-në' Dios gdu lãdxi'ru', len lu gdu yöl-la' rejni'i queëru' len lu gdu icj lãdxi'dau'ru' len lu gdu yöl-la' huac queëru', len quië gdxi'iru' lza'ru' ca nãdxi'i cuinru', nacr lsaca' ca yúgu'të böa' bëdxau' rudõdicru'-ba' lu bcugu la'y queë' Dios, lenca' ca yúgu'të böa' bëdxau' ruzégui'cru'-ba' lu bcugu na'.

³⁴ Cati' byönnë' Jesús dxi'adau' rubi'ë didza' bönni' ni, ni'r gudxë' lë', rnë':

—Yelatiz ryadzj quiu' gúnbë'u le rna bë'ë Dios.

Nutur nu burugui bi gnabi Jesús.

¿Nuzxa Zxi'n naquë' Cristo?

³⁵ Cati' ni' rusëdnë' Jesús bunách ga nac nchil gdau', rnë':

—¿Bizx quië ta'në' bönni' gdau' usëdi naquë' Cristo zxi'n xsoë' David?

³⁶ Lëczë' David na' bë'ë didza', zóalenë' lë' Dios Bõ' La'y, gnë':

Xanru' Dios gudxë' Xana':

“Grõ' cuit lë'a yubél

Cati' gunra' ga luzechu zxilbgac Lau'

Nup cuta'le'i Li' dxi'a.”

³⁷ ¿Naru' nactsë' Cristo zxi'n xsoë' David chqui' lëczë' David na' rnë' queë' naquë' Xanë'?

Guladzág lãdxi'gac didza' ni bunách zian nacuá' ni' tu'zë' naggac Lë'.

Jesús ruquië' bönni' gdau' tu'sëdi

³⁸ Ni' rusëdnë' bönni' da'quë' Lë' Jesús, rë' lequë':

—Gul-gún chi'i cuinli' quequë' bönni' gdau' tu'sëdi. Ta'dzág lãdxi'quë' ta'dë' ni'na'l, nácuquë' lari' tunn. Ta'dzág lãdxi'quë' ca' tu'lídztshui' lequë' bunách gap nac lu yë'y.

³⁹ Ta'bõ'ë yugu' latj blau lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bunách lenca' gap tu'dubë' ti'j tahuë'.

⁴⁰ Tu'güë' lidxcnu ngul uzëb len quië lulu'z tsahui' cuinquë', xtsey tu'lidzë' Dios. Yugu' bönni' ni, gúntscarë' lequë' zxguia' Dios.

Le bunõdzjnu queë' Dios tu ngul uzëbdau'

⁴¹ Tsal ni' röl'ë Jesús nchil gdau' ga zoa gui'n ga ta'gú'u bunách dumí gun, ruyúë' ca tun bunách ta'gú'u dumí lu gui'n. Dumí zian ta'gu'ë bönni' dë yöl-la' tsahui' quequë'.

⁴² Ni'r bdxinnu ni' ngul yechi' uzëbdau', glu'nu chop dumí lasdau', le zãca'gac láti'dau'z.

⁴³ Ni'r bulidzë' yugu' bönni' usëd queë' Jesús, rë' lequë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', ngul yechi' uzëbdau' ni glu'rnu ca yúgu'të nup bi ta'gú'u lu gui'n qui gdau'.

⁴⁴ Ta'gu'ë qui le nagá'nz quequë' yúgu'të bönni' ni, san ngul ni, lu yöl-la' yéchi'dau' queënu glu'nu gdu'të la'z dui tsca le dëz queënu, le ral-la' gáhuinu.

13

Rguúxjö'ë Jesús ca zi'a luquindjè' gdau'

¹ Cati' burujë' Jesús nchil gdau', gudxë' Lë' tuë' bönni' usëd queë', rnë':

—Bönni' Usëdi, byutsca' nactga yugu' yu'u zxön ni, len nactga yugu' guiõj lë'i zõ'õ quegac.

² Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Rlé'ínu' yugu' yu'u zxön ni, san cutu ca' ugá'n ni guiöj lahui lzë'i, le luquíndj leygac bunách.

Le lac bë' cati' zi'a udx qui yödzyú

3 Ni'r yjaquë' Jesús len bönni' da'quë' Lë' lu Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo, gui'a na' dë ca dödl ra' gdau'. Cati' chrö'ë ni' Jesús, glë' Lë' la' légaczë' Pedro len Jacobo len Juan len Andrés,

4 ta'në':

—Gdixjöi' netu' batx lac lë ni. ¿Bizxa gac bë' chzoa lac yúgu'të lë ni?

5 Bubi'ë didza' Jesús, rusëdnë' lequë', rnë':

—Gul-gún chi'i cuinli' qui nadxi nu si' ye'i lbi'ili'.

6 La'lá' lauquë' zian bönni' si' laquë' ca lea' neda', la'në' nacquë' Cristo. Cni la'zì' yé'inë' bunách zian.

7 Ni'r cati' yönili' rac gdil-l ni'l na'l, cutu gádxili'. Yúgu'të lë ni ral-la' gac, san cutu rdxini dza udx.

8 Tu yödzy til-len yetú yödzy len tu ga nu rna bë' tsajtil-len yetú ga nu rna bë'. Zian latj sa' rtit len gac gbin. Lun rusbö bunách. Yugu' lë ni lac le su lau la'zaca' la'gu'i' bunách dza ni'.

9 Ni'r gul-gún chi'i cuinli', le ludödë' lbi'ili' lu na'quë' bönni' yúlahui'. La'guinë' lbi'ili' gap tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío. Gdxinli' lauquë' bönni' ta'ná bë'ë len lauquë' bönni' ta'ná bë'inë' yödzy zi'tu'. Lunë' cni queëli' le da'li' neda', san ni' gunli' lna' lau quia' neda'.

10 Zi'al ca gdxin dza udx, run bayúdx gac lban qui didza' dxi'a quia' laugac bunách gdu'të yödzyú.

11 Cati' ni' la'chë'ë lbi'ili', len ludödë' lbi'ili' lu na'quë' bönni' yúlahui', cutu güi' ládxi'li' bizxa gnali'. La' dza ni'z Dios gunnë' queëli' didza' güi'li', ati' lë ni gnali'. Cati' ni' güi'li' didza', clëg lbi'izli' na' gnali', san Dios Bò' La'y gnë'.

12 Ludöd la' böchi'gacz bunách lu na'quë' bönni' ludödcde' lequë'. Bönni' nacia'bi' bi'i quequë' ludödë' la' zxi'ngacczë' ca', ati' zxi'nquë' na' ludödbi' la' xuz xná'gacczbi' lu na'quë' bönni' ludödcde' lequë'.

13 Luzóa lbi'ili' tsala' yúgu'të bunách le da'li' neda', san nul-li' gua' glenli' lë na' gac ga gdxinr dza udx, ulali'.

14 Nup tu'láb didza' ni ral-la' la'yejni'i. Buzujë' lu guich Daniel, bönni' ni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, le rna cni: "Tsaz ga cutu ral-la' tsaz tu le xöhui' le rusnít." Dza ni'r ral-la' la'zxúndj nup nacia' luyú Judea, tsjac gap nac guí'adau'.

15 Nu zoa cju'u dza ni' ral-la' gzxundjtë, len cutu huötj zxan yu'u tsajxi' bi dë qui lu yu'u.

16 Nu zoa ladj guixi' ral-la' gzxundjtë, len cutu huöaj tsajxi' lari' rxoa yeni.

17 Bica' bayechi' ngul dza ni' nua'cnu-bi' bi'idau', lenca' ngul tu'gádxinu-bi' bi'idau'.

18 Gul-lidzë' Dios gnábili'-në' cugún bayúdx gzxundjli' cati' nac beo' ziaq.

19 Yugu' dza ni' la'zaca' la'gu'i'r bunách ca le guc zí'atël cati' zi'a guta' yödzyú le benë' Dios ga rdxintë na'a dza, ni dza zi'a za'c cutu gac cni.

20 La'naru' cu nunë' Dios ga luhuöác nabábz yugu' dza ni', nutu nu ulá, san le nadxi'inë' nup chgröczë', chnunë' queë' gunë' ga luhuöác nabábz yugu' dza ni'.

21 Na'a, chqui' nu guië lbi'ili': "Gul-yutsca', ni zoë' Cristo", o gna: "Gul-yutsca', ni zoë'", cutu ca' tséjlë'li' nu na'.

²² La'lá' lahui zian nup la'zí' ye'i bunách, la'né' nacqué' Cristo len la'né' nacqué' bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios. Lului'né' le lac bé' len luné' yugu' yöl-la' huac zxön. Huala'zí' yé'iné' ca' nup gröczë' Dios la'naru' la'záqui'né'.

²³ Ni'r lbi'ili', gul-zóa ban ládxi'li'. Yúgu'të chgudxa' lbi'ili' zí'atël ca gac.

Ca huödë' Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách

²⁴ Gnë' ca' Jesús:

—Yugu' dza ni', töd gac dza na' la'zaca' la'gu'í' cni bunách, gchul gbidz len cutu gun yení' beo'.

²⁵ La'guíndj bölj luzxbá len la'zxíz le nala'gac, nacgac blau luzxbá na'.

²⁶ Ni'r la'le'i neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, za'a lu böaj luzxbá, napa' yöl-la' huac zxön len yöl-la' yení' quia'.

²⁷ Gsöla'gaca'-né' gbaz la'y quia', lutubë' bunách rö quia' nacuá' idáp la'a yödzyú, ga naguél-la'të luyú bidx, ga rdxintë ga naguel-la' luzxbá.

²⁸ Gul'tsejni'i le rusëdi lbi'ili' yag higo. Cati' ta'lén xzuza' në'i huë'ndau' len rubía xlagui' yulu, nözili' chzoa gdxin dza gba.

²⁹ Lëzca' cni, cati' glé'ili' tac lë ni, gnözili' chzoa gdxin dza udx na', len chrdzag lau.

³⁰ Le nactë rëpa' lbi'ili', yúgu'të lë ni lac zí'atël ca lat nup nacuá' dza na'.

³¹ Huadöd qui luzxbá len qui luyú ni, san xtídza'a gatga töd qui.

³² Cati' gdxin dza ni' o dzö' ni', nutu nu nözi. Cutu nözcnë' gbaz la'y nacu'ë yehua' yubá, len cutu nözda' neda', Zxi'né' Dios. Tuzë' Dios Xuz nöznë'.

³³ Qui lë ni na', gul-spán ládxi'li'. Gul-zóa sina' len gul-lidzë' Dios le cutu nözili' bizxa dza gac lë ni.

³⁴ Gac ca rac cati' zijë' zi'tu' tu bönni'. Cati' chzoa uzë'ë lidxë', udödë' lu na'quë' huen dxin queë' yugu' le dë queë'. Qui queëquë' gu'ë xchinquë' len ga bë'ë soa ban ladxí' nu zoa huen chí' ga nu ryaz.

³⁵ Gul-zóa lbi'ili' ban ladxí' le cutu nözili' batx huödë' xan yu'u, cati' chrdzö', o gatsj lahui' yël, o cati' rbödxba' zxi'n druz, o zildau'.

³⁶ Gul-gún cni, cui duxaquë'ë lbi'ili' rasli' chqui' huödë' tu tsalz.

³⁷ Lë ni rëpa' lbi'ili', rëpa' ca' yúgu'të bunách: Gul-zóa ban ladxí'.

14

Tun xtídza'quë' bönni' gdau' la'zönë' Jesús

¹ Yechóp dza ca' gac Lni Pascua cati' tu'spanë' bönni' judío ca benë' Dios, buslé' xuz xtau'quë' luyú Egipto, nac lni cati' tahuë' yöt xtil cunazí' xnë'i. Ta'zú ta'bö'ë bxuz uná bé' len bönni' gdau' tu'sëdi la'zönë' Jesús bagachi'z quie ludödë' Lë'.

² Ta'në':

—Cutu gac sönru'-në' dza lni le lun rusbö bunách.

Ngul rgu'nu icjë' Jesús le rla' zxix

³ Zoë' Jesús yödz Betania, lu yu'u lidxë' Simón, bönni' güi'inë' huë' nudzu' ruzöd. Tsal ni' rö'ë rahuë' Jesús, gyaznu ngul, nua'nu böga'dau' náquini guiöj zaca', yudz le rla' zxix qui yöj susén las gdu, le zaca' szxöni. Bla'anu böga'dau' na' len glu'nu le rla' zxix icjë' Jesús.

⁴ Gulaléylanë' la'quë' bönni' nacu'ë ni', ta'në' la' légaczë':

—¿Bizx quie guc ditj le zxix na'?

⁵ La'naru' nu guti' lë na', huazí' qui yelati' ca lazxjru' qui tu iz quie nu quisi quegac bunách yechi'.

Szxöni gulané' queënu.

⁶ Ni'r Jesús bë'ë didza', rnë':

—Gul-güi'-nu latj. ¿Bizx quië rnë zi'li' queënu? Nac dxi'a le bennu quia'.

⁷ Nacuá'lentecz lbi'ili' bunách yechi', len bátti'tëz guë'nili', huac gunli' dxi'a quequë', san neda' cutu sóatecza' ga zoali'.

⁸ Tsa le gzxáqui'nu bennu ngul ni. Glu'nu neda' le rla' zxix ni, bupa'nu neda' zi'atël ca ggacha'a yeru ba.

⁹ Le nactë rëpa' lbi'ili', gáti'tëz ga gac lban qui didza' dxi'a quia' gdu yödzlyú, soa nu quixjö' ca' lë ni bennu quia' ngul ni. Cni gac quië nu tsajnéy lënu.

Rzi' lu në'ë Judas udödë' Jesús

¹⁰ Ni'r brujë' Judas Iscariote, bönni' nabáblenë' chinnuë' na' da'quë' Jesús, gijijë' ga nacu'ë bxuz uná bë' quië udödë' Jesús lu na'quë'.

¹¹ Cati' gulayönnë' xtizdë'ë Judas na', guludzijné' ati' gulazí' lu na'quë' lu'ë lë' dumí. Ni'r gzu lahuë' Judas rzu rbö'ë udödë' Jesús lu na'quë'.

Le ri'j ráguru' ruspanru' ca gutië' Xanru'

¹² Nac dza rzu lau lni tahuë' yöt xtil cunazí' xnë'i, dza na' tu'döddë'-ba' bö'cu' zxila'dau' tahuë' Lni Pascua na', cati' tu'spanë' ca benë' Dios buslë' bönni' judío luyú Egipto. Ni'r gulanabné' Jesús bönni' uséd queë', ta'në':

—¿Gazx rë'nnu' tseajtu' tsajpa'tu' le gáguru' xtsö' qui Lni Pascua?

¹³ Ni'r bsölë'ë chopë' bönni' uséd queë' Jesús, rë' lequë':

—Gul-tséaj lu yödz. Ni' huadzagli' tu bönni' nu'ë rö'ö nis. Gul-tséajlënë'.

¹⁴ Ga na' tsazië', gul-guië' xan yu'u na': “Rnë' Bönni' Usëdi: ¿Gazx zoa yu'u ga na' gágulengaca'-në' bönni' uséd quia' xtsö' qui Lni Pascua?”

¹⁵ Ni'r ului'inë' lbi'ili' tu yu'u zxön ga nac buröp cuia ga chnabá'a. Gul-pá' ni' le gáguru'.

¹⁶ Gularujë' bönni' uséd queë' na', guladxinë' lu yödz, ati' yajxáca'quë' yúgu'të ca na' chgudxë' lequë' Jesús. Gulupë'ë ni' le lahuë' qui Lni Pascua.

¹⁷ Cati' chgul, bdxinë' ni' Jesús, dzagquë' Lë' idximnutë' bönni' uséd queë'.

¹⁸ Tsal ni' rö'quë' tahuë', bë'ë didza' Jesús, rnë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', zoa nu dzag lbi'ili', nu rágulen neda' tsaxxön, udöd neda' lu na'gac bunách.

¹⁹ Ni'r guluhui'nnë' len gulazú lauquë' të' Lë' tu tuë':

—¿Naru' neda'?

Yetúë' ca' gnë':

—¿Naru' neda'?

²⁰ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Nac nu nutsa' ladj chinnuli' ni, bönni' na' nunë'ë në'ë tsaxxön len na'a lu zxíga'.

²¹ Tsija' ga gatia' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, ca na' nayú lu guich la'y ca gac quia', san bica' bayechi' bönni' na' udödë' neda' lu na'quë' bönni' ludöddë' neda'. Dxi'ar gac queë' bönni' na' la'naru' cu guljë'.

²² Tsal ni' tahuë', gdel-lë'ë yöt xtil Jesús. Gudxë' Dios: “Xclenu.” Buzxuzxjë' lei len bë'ë quequë', rnë':

—Gul-gagu. Lë ni nac gdu ca nayá' nabana'.

²³ Gdel-lë'ë ca' tu zxíga'dau' len gudxë' Dios: “Xclenu.” Ni'r bë'ë quequë', ati' glë'jcdë' lei yúgu'të'.

²⁴ Rë' lequë' Jesús:

—Lë ni xchóna' le run tsutsu didza' cub rucá'n tsahui', le núnlenë' bunách Dios. Rön ni glalj ni'a quegac bunách zian.

²⁵ Le nactë rëpa' lbi'ili', cutur gui'ja' xisi uva ga gdxinr dza gui'ja' le cub ga ni' rna bë'ë Dios.

Rnë' Jesús gnë' Pedro cutu nunbë'ë Jesús

²⁶ Gdöd glul-lë' yöl-la' ba, gularujë' zjaquë' Gui'a Ga Rë'gac Yag Olivo.

²⁷ Ni'r gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Yúgu'tëli' gac chop ládxi'li', uca'nli' neda' na'a dzö', le nayúj lu guich la'y, rna: “Gdödda'-në' uyú bö'cu' zxila', ati' láslasba' bö'cu' zxila' na'.”

²⁸ Töd ubana' lu yöl-la' gut, zi'al ca lbi'ili' tsija' luyú Galilea.

²⁹ Ni'r Pedro gudxë' Jesús, rnë':

—Zal-la' lac chop ládxi'quë', luca'në' Li' yúgu'të', cutu ca' gac chop ladxa'a neda'.

³⁰ Jesús gudxë' lë', rnë':

—Le nactë rëpa' li', la' dzö' niz, zi'a cödxlba' zxi'n druz le buróp lzu, tsonn lzu gnau' cutu nunbë'u neda'.

³¹ Ni'r gneynë' Dios Pedro, rnë':

—Zal-la' gátlentea' Li' tsaxxón, cutu ca' gnia' cutu núnbë'a Li'.

Lëzca' cni' gulanë' yúgu'të'.

Jesús rulidzë' Dios la' yël Getsemaní

³² Ni'r guladxinë' la' yël Getsemaní Jesús len bönni' da'quë' Lë', ati' gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Gul-cö' ni, tsal tsija' neda', tsajlidza'-në' Dios.

³³ Bchë'ë Pedro len Jacobo len Juan, ati' gzu lahuë' rdzöbnë' Jesús len rsëbi ladxë'ë.

³⁴ Gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Huacza' lu yöl-la' rsëbi ladxì'. Gul-cöz ni len gul-ná' yël.

³⁵ Ni'r gzë'ë Jesús yeláti'dau' len butság lahuë' lyy, bulidzë' Dios. Gnabné' Lë', chqui' huac, ucuitë' queë' le ral-la' saca' qui'ë dza na'.

³⁶ Ni' rulidzë' Dios, rnë':

—Xúza'dau', yúgu'të huac gunu' Li'. Bcuit lë na' ral-la' saca' qui'a, san clëg ca rë'nda' neda', san ca rë'nnu' Li', gunu'.

³⁷ Ni'r böjë' Jesús ga na' nacu'ë bönni' usëd queë', yajxaquë'ë lequë' tasië'. Gudxë' Pedro:

—Simón, ¿rastsu'? ¿Naru' cu rubijtsu' yen lau' tu chi'itëz?

³⁸ Gul-ná' yël len gul-lidzë' Dios, gnábili'-në' cui gata' latj dulú'u yöl-la' lbi'ili' tu' xöhui'. Le nactë bö' nacczli' zoacz sina', san lu yöl-la' bunách queëli' rcuidi'li'.

³⁹ Ni'r zijë' leyúbl Jesús, rulidzë' Dios, len la' tuz ca gnë'.

⁴⁰ Cati' böjë' leyúbl ga na' nacu'ë, yajxaquë'ë lequë' tasië' le dxia bëhcál lauquë'. Cutu nözcne' bizxa didza' lubi'ë, lë' Lë'.

⁴¹ Cati' böjë' le bunn lzu ga na' nacu'ë, rë' lequë':

—¿Rástsali'? ¿Ruzí'tsa ládxi'li'? Tsca'ti' gaz. Chbdxin dza. Gul-yutsca', Neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, chnadöda' lu na'gac bunách dul-la'.

⁴² Gul-tsás, huajejru'. Gul-yutsca', chzë'ë bönni' na' udödë' neda' lu na'gac bunách.

Ta'zönë' Jesús

⁴³ Ni' ru'ë didza' ni Jesús, bdxinë' Judas, bönni' nabáblenë' chinnuë' na' da'quë' Jesús, ati' zá'clenë' lë' bönni' zian, nua'quë' guia tuchi' len yag. Nasöla'quë' lequë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi len bönni' gul tu'zejni'í.

44 Judas, bönni' na' rudödë' Jesús lu na'quë' chnului'inë' lequë' tu le gac bë' nu nac Jesús, gnë':

—Bönni' na' utság lahua'-në', Lë' na' Jesús. Gul-sönë' len gul-chë'ë. Gul-yutsquë'.

45 Cati' bdxinë' ni' Judas, la' gbíga'të' ga na' zoë' Jesús len gudxë' Lë':

—Bönni' Usëdi, Bönni' Usëdi.

Ni'r butság lahuë' Jesús.

46 Ni'r gulazönë' Jesús len gulachë'ë Lë' nadzunë'.

47 Ni'r tuë' bönni' ni' dë'ë Jesús glijë' guia tuchi' len benë'-bi' huë' bi'i huen dxin queë' bxuz blau, bchuguë' guid nagbi'.

48 Jesús gudxë' bunách na', rnë':

—¿Narújsali' nua'li' guia tuchi' len yag quië sönli' neda', runli' ca runli' rzönli'-në' gban?

49 Yugu' dza gzóalena' lbi'ili' rusëdgacda' bunách ga nac nchil gdau' ati' cutu gzxónli' neda', san rac cni' quië utság le nayúj lu guich la'y.

50 Ni'r guluca'në' Jesús yúgu'të bönni' usëd queë', ta'zxundjë'.

Rzxundjbi' tubi' bi'i ra'bán

51 Zoabi' ca' ni' bi'i ra'bán zajnaubi' Jesús, nuxóaz cuinbi' lari' blaga'. Yugu' bönni' na' nachë'quë' Jesús gulazönë'-bi'

52 san busanbi' lari' na', xguidzbi' buzxundjbi'.

Rdxinë' Jesús lauquë' bönni' yúlahui' blau

53 Gulachë'ë Jesús lahuë' bxuz blau, ati' ni' guludubë' yúgu'të bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zejni' len bönni' gdau' tu'sëdi.

54 Pedro yajnúuë' Jesús zi'tu' zi'tu'z, gyazië' lö'a lidx bxuz blau na' len grö'lenë' tsaxón ni'a në'ë bxuz blau na', rutsë'i cuinë' ra' gui'.

55 Yugu' bxuz uná bë' len yúgu'të bönni' yúlahui' blau guluguiljë' tu le luspaguë'të Jesús quië gac la'chuguë' queë' gatië' san cutu bi' guludzölnë'.

56 Gulanë' queë' Jesús le cunácZ bönni' zian, san cutu yajlözgac le gulanë' queë'.

57 Ni'r gulazuinë' bönni' gulanë' queë' Jesús le cunácZ, ta'në':

58 —Netu' byönitu' didza' bë'ë bönni' ni, gnë': “Uquindja' gdau' ni, lë ni naqui lu ni'a lu na' bunách, ati' tsonn dzaz uchisa' yetú le cunaqui lu ni'a lu na' bunách.”

59 Ni lë ni, cutu yajlözgac xtídza'quë'.

60 Ni'r gyasë' bxuz blau na' gatsj lahui'l bunách nacuá' ni', len gnabnë' Jesús, rnë':

—¿Naru' cu rubi'tsu' didza'? ¿Bizxa na' ta'në' quiu' bönni' ni?

61 Jesús, dxiz zoë', cutu bi' didza' rubi'ë. Gnabnë' Lë' leyúbl bxuz blau na', rnë':

—¿Naru' nacu' Li' Cristo, Zxi'në' Dios La'y?

62 Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Naca'. Glé'ili' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, soa' cö'a cuitië' yubél Dios napczë' yöl-la' huac cati' ni' huöda' lu böaj luzxbá.

63 Ni'r lu yöl-la' rley queë' bchözë' lari' nacuë' bxuz blau na', rnë':

—¿Nuzzar naquíniru' nu quixjö'?

64 Ryöniczli' ruca'në' Dios ca'z len didza' ru'ë. ¿Nacx runi lbi'ili'?

Yúgu'të' gulachuguë' queë' gatië'.

65 Ni'r gulazú lauquë' la'quë' tu'chijë' Jesús zxóna'. Guluseyjë' lahuë' len glundë' Lë' zi', ta'në':

—Gnë ya'atsca' nuzxa na' bë' Li'.
Gulagapë'ë ru'ë Jesús bönni' ni'a në'ë bxuz blau.

Rnë' Pedro cutu nunbë'ë Jesús

⁶⁶ Cati' ni' zoë' Pedro lö'a zxan yu'u, bdxinbi' ga zoë' bi'i ngul huen dxin queë' bxuz blau na'.

⁶⁷ Cati' blé'ibi' Pedro, rō'ë rutsë'i cuinë' ra' gui', buyubi' lë', rnabi':
—Da'u ca' li' Jesús, bönni' Nazaret na'.

⁶⁸ Gdá'baguë'ë Pedro, rnë':

—Cutu núnbë'a-në', len cutu nözda' bizxa na' rnau'.
Burujë' Pedro yajsóë' ga nu ryaz lö'a. Ni'r grōdxba' zxi'n druz.

⁶⁹ Buyubi' lë' leyúbl bi'i ngul huen dxin na', len gzu laubi' rëbi' nup nacué' ni':

—Bönni' ni dzaguë' lequë'.

⁷⁰ Leyúbl gdá'baguë'ë Pedro. Yelati' gdzey të Pedro nup nacué' ni', ta'ná:
—Le nactë dzagu' lequë', le nacu' bönni' Galilea. Yöl-la' rui'z quiu' didza' nac bë'u, le tuz ca rnëli'.

⁷¹ Gzu lahuë' Pedro rudxía dö' cuinë', len rneynë' Dios, rnë':

—Cutu ca' núnbë'a-në' bönni' na' rui'li' didza' ca nac queë'.

⁷² La' grōdxtëba' zxi'n druz le buróp lzu. Ni'r jajneynë' Pedro didza' na' bë'ë Jesús, gudxë' lë': “Zi'a cōdxlba' zxi'n druz le buróp lzu, tsonn lzu gnau' cutu núnbë'u neda'.” Cati' jajneynë' didza' ni, gzu lahuë' rbōdxtsquë'.

15

Rdxinë' Jesús lahuë' Pilato, bönni' rna bë'ë

¹ Ni' nac zildau', glun xtídza'quë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zejni'i len bönni' gdau' tu'sëdi, len yúgu'të bönni' yúlahui' blau. Ni'r gulachë'ë Jesús náguë'ë len guludödë' Lë' lu në'ë Pilato, bönni' rna bë'ë.

² Pilato gnabné' Jesús, rnë':

—¿Naru' nacu' Li' Bönni' gna bé'inë' bunách judío?

Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Ca nacz rnau'.

³ Zian le guluquíë' Jesús bxuz uná bë'.

⁴ Ni'r gnabné' Lë' leyúbl Pilato, rnë':

—¿Naru' cu rubi'tsu' didza'? Bzëtsca' nagu' cáti'ga zian le ta'në' quiu'.

⁵ Cutu bi didza' bubi'ë Jesús. Ca' guc, bubannë' Pilato.

Ta'chuguë' queë' Jesús gatië'

⁶ Dë tu le runë' Pilato cati' rac lni na', rusanë' quegac bunách tu bönni' nadzunë' lidx guia, nútítëz nu ta'náb.

⁷ Nadzunë' lidx guia bönni' lë' Barrabás, ati' dzagquë' lë' yela'quë' lzë'ë, bönni' guludōdcđë' bunách cati' guladá'baguë'ë yúlahui'.

⁸ Cati' guladxín ni' bunách zian, gulazú lauquë' ta'nabë' lahuë' Pilato gunë' quequë' ca runczë'.

⁹ Bubi'ë didza' Pilato, rnë':

—¿I ré'nili' usana'-në' queë'li' Bönni' Gna Bé'inë' Bunách Judío?

¹⁰ Cni gnë' Pilato le ráquibe'inë' guludödë' Jesús lu në'ë bxuz uná bë' le tu'zxë'inë' Lë'.

¹¹ Gulaguë' xla ládxi'gac bunách zian na' bxuz uná bë' na', quië la'nabë' lahuë' Pilato usanë' lu na'quë' Barrabás.

¹² Ni'r gnabné' lequë' leyúbl Pilato, rnë':

—¿Bizxa rē'nili' guna' queë' bönni' na' rui'li' lè', Bönni' Gna Bé'inë' Bunách Judío?

¹³ Glu'ë zidzj didza', ta'në':

—Bdë'ë lè'i yag cruz.

¹⁴ Gnabnë' lequë' Pilato, rnë':

—¿Bizxa caz dô' nu'ë'?

Leyúbl tu'ë zidzj didza', ta'në':

—Bdë'ë lè'i yag cruz.

¹⁵ Le gu'nnë' Pilato gunë' ga la'dzág ládxi'gac bunách zian na', busanë' lu na'quë' Barrabás. Ni'r gna bé'inë' nu quin Jesús, ati' budödë' Lè' lu na'quë' bönni' ludë'ë Lè' lè'i yag cruz.

¹⁶ Ni'r gulachë'ë Jesús lö'a yúlahui' bönni' rjaquë' gdil-l, ati' ni' gulutubë' lza'quë'.

¹⁷ Gulugacuë' Jesús lari' xna, len glunë' tu bregui' xzuza' në'i yötsi', guludxië' icjë'.

¹⁸ Ni'r gulazú lauquë' tu'lidzë' Jesús, ta'në':

—Yöl-la' ba li', rna bé'inu' bunách judío.

¹⁹ Gulaguinë' gui icjë' len guluchijë' Lè' xzöna'. Guluzechu xzibquë' lahuë', len lu yöl-la' rutítj glunë' Lè' ba la'n.

²⁰ Cati' budx gulutitjë' Lè', gulugüë' lari' xna na' nacuë' ati' gulugacuë' Lè' lari' queëczë'. Ni'r gulachë'ë Lè' ni'l yúlahui' na' quië tsajda'quë' Lè' lè'i yag cruz.

Tu'dë'ë Jesús lè'i yag cruz

²¹ Glunë' ga gu'ë yag cruz queë' Jesús bönni' Cirene, rdödzë' ni' zuzë'ë ladj guixi'. Lè' Simón, len naquë' xuzchi' Alejandro len Rufo.

²² Gulachë'ë Jesús latj nazí' lei Gólgota, tu didza' hebreo le rna lu didza' xidza', Latj Qui Böga' Icjru'.

²³ Glu'ë le gui'jë' Jesús xisi uva nutsi'i nör sla' qui mirra, san Lè' cutu gu'ë.

²⁴ Ni'r guludë'ë Lè' lè'i yag cruz, ati' gulaguisië' lari' nacuë' Jesús, gulazí' qui queëquë' bönni' na' rjaquë' gdil-l. Gulubijë' le gac bë' quië la'nöznë' bizxal gdel-la' qui queëquë'.

²⁵ Nac gdu xsil cati' guludë'ë Lè' lè'i yag cruz.

²⁶ Didza' na' guluzóë' lè'i yag cruz icjlë' Jesús ca nac le tu'quië' Lè' rna cni: "Bönni' Rna Bé'inë' Bunách Judío."

²⁷ Tsaxzón guludá'lenë' Jesús lé'igac yag cruz chopë' gban, tuë' cuít lè'ë yubél len yetuë' cuít lè'ë yögl.

²⁸ Cni guc, butság lè na' nayúj lu guich la'y, rna: "Gbáblenë' bönni' tua'dö'."

²⁹ Bönni' ta'dödë' ni' tu'lídz zi'ë Jesús, tu'tá icjquë', ta'në':

—ja! ¿Naru' uquindjtsu' gdaui' queë' Dios ati' tsonn dzaz uchistsu' lei?

³⁰ Buslá cuinu' na'a len bötj lè'i yag cruz na'.

³¹ Lëzca' cni tu'titjë' Lè' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdaui' tu'sëdi, të lza'quë' tuë' yetuë':

—Bunách yubl buslé', san cutu gac uslá cuinë'.

³² Ta'në' ca':

—ja! ¿Nactus' Cristo, Bönni' Gna Bé'inë' Bunách Israel? Bötjtsca' na'a lè'i yag cruz quië glé'itu' ati' tséjlë'tu' Li'.

Gululídz zi'ë ca' Lè' bönni' na' da'quë' tsaxzón len Lè' lé'igac yag cruz.

Le guc cati' gutië' Jesús

³³ Cati' bdxin gdu huagbídž, bchul gduťe yödžlyú, guc cni ga bdxintě gdu rdöd xhuö.

³⁴ Gdu rdöd xhuö na' bě'ě zidž didza' Jesús, rně':

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani?

Didza' hebreo ni rna lu didza' xidza': “Dios quia', Dios quia', ¿bizx quiě nubíj ladxu'u neda?”

³⁵ Gulayönně' didza' ni bönni' nacu'ě ni', ati' ta'ně':

—Gul-zětsca' nagli'. Elías rulidžě'.

³⁶ Ni'r gxíti'ě bönni' nutsě'ě ladžquě', buxúpině' nup zi tu le blul ri'j nis. Budě'ě lei lahui gui len bě'ě le xupě' Jesús, rně':

—Cöztsca'ru', uyuru' chqui' huidě' Elías uzötjě' Lě'.

³⁷ Grödxyě'ě zidž Jesús, guttě'.

³⁸ Bröza' lari' yödž nal-la' lu gdau', bruj chopl, gdel-la' icjl burujťe zxanil.

³⁹ Bönni' na' nacu'ě lu ně'ě bönni' rjaquě' gdil-l zuině' lahuě' Jesús, blé'ině' ca na' guc grödxyě'ě Jesús, guttě', ati' gně':

—Le nactě bönni' ni guquě' Zxi'ně' Dios.

⁴⁰ Nacua'nu ca' ni' ngul, zi'tu'z tu'yunu. Nůtsa'cnu ladjcnu María Magdalena len Salomé len María, xna'cbi' Jacobo cuidi' len José.

⁴¹ Ngul ni yjáclennu Jesús cati' ni' gdě' luyú Galilea, gláclennu Lě', gulagu'nu le glahuě'. Nacua'nu ca' ni' yela'cnu ngul zian gulazá'clennu Lě' lu yödž Jerusalén.

Ta'gu'ě Jesús yeru ba

⁴² Chza' ral len nac dza tu'pě'ě, dza zi'a gdxin dza la'y quequě' bönni' judío.

⁴³ Qui lě ni na' bidě' José, bönni' yödž Arimatea, naquě' bönni' blau ladjquě' bönni' yúlahui' blau, len rbözě' ca' dza gna bě'ě Dios. Gdu ladxě'ě gyaziě' ga na' zoě' Pilato len gnabně' lě' gu'ě lě' latj u'ě Jesús.

⁴⁴ Bubanně' Pilato le gně' chgutiě' Jesús, ati' bulidžě' bönni' na' nacu'ě lu ně'ě bönni' rjaquě' gdil-l quiě gnabně' lě' chqui' chnatiě' Jesús.

⁴⁵ Cati' byönně' ca na' gně' bönni' na' nacu'ě lu ně'ě bönni' rjaquě' gdil-l, bě'ě José latj u'ě Jesús.

⁴⁶ Ni'r José na' gu'uě' lari' záqui'tsqui, ati' buzötjě' Jesús lě'i yag cruz len buchölině' Lě' lari' záqui'tsqui na'. Ni'r glu'ě Lě' yeru ba nadj lě'i gui'a guiöj. Budě'ě tu guiöj blag xžön ga nu ryaz ba na'.

⁴⁷ Tu'yunu ga na' rgu'ě Jesús María Magdalena len María, xně'ě José.

16

Rubaně' Jesús lu yöl-la' gut

¹ Cati' chnadöd dza la'y quegac bunách judío le nac dza sábadu, ta'zi'nu yugu' le rla' zxiž quiě tsajlu'cnu Jesús María Magdalena, len Salomé, len María, xně'ě Jacobo.

² Ni' nac zildau' dza domingo, yjacnu ra' yeru ba queě'. Guladxinnu ni' cati' zi'a blen gbídz.

³ Tě lza'cnu:

—¿Nuzxa cuatsa queěru' guiöj na' da' ga nu ryaz ba queě'?

⁴ Cati' guladxinnu ni', guluyunu len gulalé'inu chnadúa guiöj na', ati' guiöj xžön nac.

⁵ Gulayu'nu yeru ba lě'i gui'a guiöj na', ati' ni' gulalé'inu-bi' tubi' bi'i bönni' ra'bán, nachi' gbaz la'y queě' Dios. Rō'bi' tsla'a yubél lu yeru ba na', nácubi' lari' tunn chguichdau'z. Gládxitsquinu.

⁶ Ni'r gudxbi' lecnu bi'i na', rnabi':

—Cutur gádxili'. Ruguiljli' Jesús, bönni' Nazaret, Nu na' gda' lè'i yag cruz. Chbubanè'. Cutu zoè' ni. Gul-yú ga ni gulagu'è Lè'.

⁷ Gul-tséaj na'a, gul-tsajtixjöi' ca' yugu' bönni' uséd queè' lenca' Pedro, guièli' lequè': "Tsijë' Jesús zi'al ca lbi'ili' luyú Galilea. Ni' ulé'ili'-nè' ca na' chgudxczè' lbi'ili'."

⁸ Ni'r gulurujnu ni', guluzxundjnu ra' yeru ba na' le ta'zxiznu lu yöl-la' radxi rdzöbi quecnu. Nutu nu glènu ca' le tádxinu.

Rulu' lahuè' Jesús launu María Magdalena

⁹ Cati' bubanè' Jesús zildau' dza domingo na', bulu' lahuè' zi'al launu María Magdalena, ngul na' bubijè' gadx bö' xöhui' gulayú'u lènu.

¹⁰ Gyeajnu yajtixjöi'nu nup na' guladalen Jesús. Nup ni ta'sèbi ládxi'gac len ta'bödx.

¹¹ Cati' gulayönnè' didza' rui'nu, zoè' nabanè' Jesús ati' blé'icznú Lè', cutu gulayejlè'è lènu.

Ta'lé'inè' Jesús chopè' bönni' uséd queè'

¹² Gdöd na', nadzá'l bulu' lahuè' Jesús lauquè' chopè' bönni' uséd queè' yu'uquè' nöz, zjaquè' ga nac ladj guixi'.

¹³ Ni'r yjaquè', yajtixjöi'cnè' yezíca'rè', ati' ni xtídza'què' cutu gulayejlè'è.

Le rgu'è Jesús lu na'què' bönni' gbaz queè'

¹⁴ Ga yajseytè, bulu' lahuè' Jesús lauquè' idxineajtè' tsal ni' rø'què' tahuè', ati' gdil-lè' lequè' le cutu ta'yejlè'è Lè' len le nac zid icj ládxi'dau'què', cutu gulayejlè'è xtídza'gac nup na' gulale'i Lè' nubanè'.

¹⁵ Ni'r gudxè' lequè', rnè':

—Gul-tséaj gdu yödzyú tsjenli' lban qui didza' dxi'a laugac yúgu'tè bunách.

¹⁶ Nu tsejlè' neda' len gdil nis, ulá nu na', san nu cutu tsejlè', grugu qui, gat nu na'.

¹⁷ Le lac bè' ni lunè' bönni' la'yejlè'è neda'. Lugunè' dxin la' neda', lubijè' bö' xöhui' yu'ugac bunách len lu'è didza' yubl.

¹⁸ Chqui' la'zönè'-ba' bël lu na'què', o chqui' li'jè' le nachè' yöl-la' gut, cutu bi gun quequè'. La'xóa nè'è nup te'i, ati' luhuöactè.

Ruhuèpè' yehua' yubá Jesús

¹⁹ Cati' budx bè'lenè' lequè' didza' ni Xanru', buchisè' Lè' Dios yehua' yubá ga ni' grø'è cuitiè' yubél Dios.

²⁰ Gularujè' lequè', rjenquè' lban yúgu'tè yödz. Gúclenè' lequè' Xanru', benè' ga glunè' le nacgac bè' nac gdu'tè li didza' tu'è. Ca' nac.

DIDZA' DXI'A BUZUJË' LU GUICH SAN LUCAS

Didza' rgu'ë San Lucas lu në'ë Teófilo

¹ Zian nup chglun bayúdx luzúj lu guich, gaz lu dzö' yugu' le naccz, le guc ga zoaru',

² catëz na' gululuí'i rë'u nup ni' dza ni'të gulale'i lei, len guluzë didza' qui.

³ Runi neda' nac dxi'a uzuja' quiu' lu guich, gaz lu dzö' yugu' lë ni, Teófilo, bönni' tsáhuí'dau', le chbuguilja' gazxj ga rë' ca nac yúgu'të lë na' guc dza ni'të.

⁴ Ruzuja' quiu' lu guich ni quië gnöznu' nac gdu'të li lë na' chnazëdu'.

Rulu'ë gbaz la'y queë' Dios ca zi'a galjë' Juan, bönni' uquilë' bunách nis

⁵ Dza ni'të cati' gna bë'ë luyú Judea Herodes, ni' zoë' bxuz lë' Zacarías. Nabáblenë' cö' bxuz, nazí' lei Cö' Queë' Abías. Nacnu ca' zxi'n xsoë' Aarón, bönni' guquë' bxuz blau zi'al, Elisabet, ngul queë' Zacarías na'.

⁶ Nacquë' tsáhuí' lahuë' Dios Zacarías len Elisabet, len gdu láchxi'quë' tunë' ca rna xtídzë'ë Dios len le rna bë' zxba queë'. Cni guc, nutu nu guc bi gnë quequë'.

⁷ Nutu nu zoa bi'i quequë', le nacnu ngul huödx Elisabet, ati' chnagulquë' groptë'.

⁸ Bdxin dza gul-la' uláz qui cö' na' nabáblenë' Zacarías lunë' dxin lahuë' Dios, lu yöl-la' bxuz quequë'.

⁹ Ca nalëbcnë' tunë' bxuz, gul-la' uláz queë' Zacarías gyazië' lu latj la'y qui gdu' quië uzëgui'ë yal lahuë' Xanru' Dios.

¹⁰ Tsal ni' ruzëgui'ë yal Zacarías na', gulacuá' ni'l yúgu'të bunách, tu'lídz Dios.

¹¹ La' na'z buluí' lahuë' gbaz la'y queë' Xanru' ga zoë' Zacarías na', zuinë' tsla'a yubél bcugu la'y ga na' reguí yal.

¹² Cati' blé'inë' gbaz la'y na' Zacarías, grö'ë bagueí' len gudxi bdzöbnë'.

¹³ Ni'r gudxë' lë' gbaz la'y na', gnë':

—Zacarías, cutu gádxinu', le chbyönnë' Dios le rnabu' lahuë', ati' uzoanu-bi' tubi' bi'i bönni'dau' Elisabet, ngul quiu', ati' gu'u labi' Juan.

¹⁴ Gata' quiu' le uzi'u xbey len udzijnu', ati' zian nup ludziji láchxi'gac le guljbi' bi'idau' na',

¹⁵ le gáctscabi' zxön lahuë' Dios. Cutu gui'jbi' xisi uva len clëg tu le rsudxi bunách, ati' gdu sóalenë'-bi' Dios Bö' La'y cati' su lau zi'a galjbi'.

¹⁶ Gunë' Juan ni ga luhuöác queë' Xanru' zian bunách Israel.

¹⁷ Nörë' Lë' ca Xanru', ati' la'cua'len lë' Bö' na' len yöl-la' huac na' gulacua'len Elías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios. Cni gunë' quië unë' tuz nup nacgac xuz len zxi'nquë', len uzëjni'në' nup ta'dá'baga' quië lacquë' tsáhuí', len ucözë' bunách lacquë' sina' la'zí' lu na'quë' Xanru'.

¹⁸ Gnabnë' gbaz la'y na' Zacarías, rnë':

—¿Bízza gac bë' quië gnözda' lac lë ni? Chnagula' neda' len chnagulnu ca' ngul quia'.

¹⁹ Bubi'ë didza' gbaz la'y na', rnë':

—Neda' lea' Gabriel. Runa' dxin lahuë' Dios. Lëczë' bsölë'ë neda' guí'lena' li' didza', len quíxjöi'da' li' didza' dxi'a ni.

²⁰ Na'a, le cutu gyéjlë'u xtídza'a, gcödzu' len cutur gac gneu' cati' gacr lë ni. Yúgu'të lë ni udxín cati' gdxin dza qui.

²¹ Tsal ni' tac lë ni, nacuá' ni'l bunách, ta'bözë' Zacarías, ati' tu'bannë' le rdzeyne' xtsey ga na' zoë' lu latj la'y.

²² Cati' burujë' Zacarías, cutu guc gü'lenë' lequë' didza', ati' gláquibe'inë' blé'inë' tu le bului'inë' lë' Dios lu latj la'y. Bulá' bului'zë' Zacarías, buzéjni'në' lequë', le curác gnë'.

²³ Cati' bza'a yugu' dza na' ral-la' gunë' dxin lahuë' Dios Zacarías, ni'r böjë' lidxë'.

²⁴ Gdöd yugu' dza na' bia'nu-bi' lë'nu bi'idau' Elisabet, ngul queë' Zacarías na', ati' gdu gayu' beo' buga'nznu yu'u. Gza' ládxi'nu,

²⁵ rnanu:

—Cni runë' quia' Xanru'. Ruzá' ladxë'ë quia' bi'idau', len runë' ga cutur utui'da' laugac bunách.

Rgu'xjö'ë gbaz la'y ca zi'a galjbi' Jesús

²⁶ Cati' chgc xop beo', buluí' lahuë' gbaz la'y na', le bsölë'ë lëczë' Gabriel Dios, tsijë' Nazaret, tu yödž luyú Galilea.

²⁷ Dios bsölë'ë lë' ni' tsajyúë'-bi' tubi' bi'i ngul ra'bandau' lëbi' María. Chnazí' lu na'bi' María utság ná'lenbi'-në' bönni' lë' José. Naquë' José zxi'n xsoë' David, bönni' gna bé'inë' bunách Israel.

²⁸ Cati' gyazië' Gabriel na' ga zoabi' María, gudxë'-bi':

—Padiux. Dios ruzá' ladxë'ë quiu'. Zóalenë' li' Xanru' Dios. Lëczë' benë' ga nacru' li' bica' ba ca yúgu'të ngul.

²⁹ Cati' blé'ibi' gbaz la'y na' María, grö'bi' bagu'i ni'a qui didza' na' bë'ë, len rubani ládxi'bi' naxc rna didza' na' bulidzë'-bi' gbaz la'y na'.

³⁰ Ni'r gudxë'-bi' gbaz la'y na', rnë':

—María, cutu gádxinu', le chbdél-li'nu' le ruzá' ladxë'ë quiu' Dios.

³¹ Na'a, tsu'ubi' lë'u tubi' bi'idau', ati' uzú'-bi' tubi' bi'i bönni'dau', ati' gu'u labi' Jesús.

³² Jesús ni gáctërë' blau, len si' Lë' Zxi'në' Dios, Nu nactër blau. Xanru' Dios gunë' ga gna bë'ë ca na' gna bë'ë David, xuz gul gdöd queë'.

³³ Jesús na' gna bé'itecznë' bunách Israel, ati' le gna bë'ë Lë' gatga udx qui.

³⁴ Ni'r gnábibi' gbaz la'y na' María, rnabi':

—¿Nacxcz gac lë ni, le cutu zóalena' bönni'?

³⁵ Bubi'ë didza' gbaz la'y na', rë'-bi':

—Gdxinë' ga zu' Dios Bö' La'y, ati' soalen li' yöl-la' huac queë' Dios, Nu nactër blau, le gac ga zu' ca tu zxul rgu'u böaj. Qui lë ni na' bi'i bönni'dau' na' ral-la' galjbi', tsu'ubi' lu në'ë Dios, ati' si' labi' Zxi'në' Dios.

³⁶ Yetú ca', Elisabet, ngul di'a dza quiu', chnua'nu-bi' ca' lë'nu tubi' bi'i bönni'dau' zal-la' chnagulnu. Gulanë' queënu: “Nacnu ngul huödx”, san chzeaj xop beo' nua'nu-bi' lë'nu bi'idau' na'.

³⁷ Cutu bi' zoa le cusáqui'në' Dios.

³⁸ Ni'r María gnabi':

—Ni zoa'. Tsaz naca' huen dxin queë' Xanru'. Gac quia' ca na' chgnau'.

Ni'r la' buza'të' gbaz la'y na' ga zoabi' María.

María zajyubi-nu Elisabet

³⁹ La' dza ni'z gyu'ubi' nöz María, ati' jarélu'bi' gyeajbi' ga nac gu'adau', bdxinbi' tu yödž luyú Judea.

⁴⁰ Ni' gyazbi' lidxë' Zacarías len gudxbi'-nu Elisabet:

—Padiux.

41 Cati' byõninu Elisabet didza' na' bē'bi' María, la' butatē cuinbi' bi'i huē'ndau' na' yu'ubi' lē'nu, ati' dusóalenē'-nu Dios Bõ' La'y.

42 Ni'r bē'nu zidzj didza' Elizabet, rnanu:

—Chnunē' Dios ga nacru' li' bica' ba ca yúgu'tē ngul len chnunē' ca' ga nachbi' bica' ba bi'idau' na' yu'ubi' lē'u.

43 ¿Núxatē neda', za'nu quia' xnē'ē Xana'?

44 Cati' byõnda' didza' bē'u, bulidzu' neda', lu yõl-la' rudziji queēbi' la' butatē cuinbi' bi'i huē'ndau' ni yu'ubi' lē'a.

45 Bica' bau' li' le gyéjlē'u xtidzē'ē gbaz la'y, ati' udxíncz lē na' gudxē' li' uláz queē' Xanru'.

46 Ni'r gnabi' María:

“Gdu ladxa'a runa' Xanru' zxõn,

47 Len rudziji lãdxi'lēna'-nē' Dios, Nu ruslá neda'.

48 Dioscz buzá' lãdxē'ē quia' neda'.

Yu'a lu nē'ē, tsaz naca' huen dxin queē'.

Na'a su lau, ca nac quia' la'ná:

'Bica' ba ngul na'.

49 Zxõntēr nac le benē' quia' Dios uná bē'.

La'y nac lē'.

50 Lē' ruhuechi' lãdxi'teczē' bunách tadxi Lē'

Na'a dza len dza zi'a za'c.

51 Yugu' yõl-la' huac zxõn chbenē' Lē'.

Buzõtjē' nup glun zxõn yõl-la' rejni'i quegac.

52 Bugúē' yõl-la' uná bē' quegac nup glac blau,

Len benē' ga glac blau nup glac nõxj lãdxi'.

53 Benē' ga guluhuõlj guladze'i nup guladún,

Len buca'nē' ca'z nup gulale'i yõl-la' tsahui'.

54 Gúclenē' bunách Israel, nup na' tun xchinē',

Le yajneynē' lequē' len buechi' lãdxē'ē lequē'.

55 Benē' ca gzx'i lu nē'ē gunē' quequē' xuz xtau'ru'

Lenca' queē' Abraham len quegac zxi'n xsoē'.”

56 Bugá'nlenbi'-nu Elisabet María gdu ca tsonn beo', ati' gdöd ni' böajbi' lidxbi'.

Le guc cati' guljē' Juan, bönni' buquilē' bunách nis

57 Cati' bdxin dza ral-la' soabi' bi'idau' queēnu Elisabet, buzoanu-bi' tubi' bi'i bönni'dau'.

58 Gulayõni dzag yu'u queēnu len yugu' di'a dza queēnu ca na' guc, buechi' lãdxē'ē-nu Dios, ati' guludzjilen lēnu.

59 Cati' chguc xunu' dza zoabi' bi'idau' na', guladxinē' di'a dza queēnu quiē la'chuguē' lu xpēla'bi' bi'i bönni'dau' na' lē na' gac bē' náquibi' queē' Dios, ati' tē'nnē' lu'ē labi' Zacarías ca na' lē' xuzbi'.

60 Ni'r bubi'inu didza' Elisabet, xna'bi', rnanu:

—Cutu. Juan si' labi'.

61 Gulanabné'-nu, ta'nē':

—¿Bixz queē? Nutu nu di'a dza quiu' lē' Juan.

62 Ni'r gululá' gululul'znē', gulanabné' xuzbi' nacx rē'nnē' gu'ē labi'.

63 Gnabē' tu blagdau' Zacarías na', ati' buzujē' lahui' cni: “Juan lēbi'.” Gulubannē' yúgu'tē'.

64 La' ni'z böaljté ru'ē Zacarías na' len buguitjtē ludxē'ē, ati' bē'ē didza' le glu'ē Dios yõl-la' ba.

65 Ni'r gládxinè' len gulubannè' yúgu'tè dzag yu'u quequè', ati' yúgu'tè yödzdau' nacuá' lu guí'adau' luyú Judea, gzè didza' ca guc lè ni.

66 Gulazá' ládxi'gac yúgu'tè nup gulayõni ca na' guc, ta'ná:
—¿Nacxzc gacbi' bi'i bönni'dau' ni? Le nactè zóalenè'-bi' Xanru'.

Didza' b'è'è Zacarías uláz queè' Dios

67 Ni'r dusóalenè' Zacarías, xuzbi' Juan, Dios Bö' La'y, ati' b'è'è didza' uláz queè' Dios, rnè':

68 "Yöl-la' ba Dios, Xangac bunách Israel
Le duyüè' rè'u, bunách queè', len böa'uè' rè'u.

69 Bsölä'è' queèru' Nu uslá rè'u,
Len yöl-la' huac zxõn qui,
Nu na' gulj ladj zxi'n xsoè' David,
Huen dxin queè' Dios.

70 Dza ni'tè gzxi' lu nè'è gunè' cni,
Nac ca na' gnè' lu rú'acquè' bönni' glu'è didza' uláz queè'.

71 Gzxi' lu nè'è uslé' rè'u
Lu na'gac nup ta'léy rè'u

Lenca' lu na'gac nup cuta'le'i rè'u dxi'a.

72 Gzxi' lu nè'è huechi' ladxè'è xuz xtau'ru'
Len tsajneynè' le gzxi' lu nè'è le nac la'y.

73 Lè ni benè' tsutsu xtídzè'è gzxi' lu nè'è,
Le gunè' queè' Abraham, xuzru' gul gdöd,
Le nac tu le ral-la' gunè' queèru' rè'u.

74 Gzxi' lu nè'è uslé' rè'u
Lu na'gac nup cuta'le'i rè'u dxi'a

Quiè cutur gádxiru' gunru' xchinè' Lè',

75 Len quiè gacru' ba'a ladxí' len gdu dxi'a
Lahuè' Lè' yúgu'tè dza soaru' gbanru'.

76 Li', zxi'na'dau', si' lau' bönni' ru'è didza' uláz queè' Dios Nu nactèr blau
Le tsajnõru' ca Xanru'cz, upa'u nõz ga tödè'.

77 Gunu' ga la'nõzi bunách queè' ca gac lulá
Len ca na' unít lahuè' Dios dul-la' nabága'què'.

78 Cni gac, le ruhuéchi'tsca ladxè'è rè'u Dios
Len runè' ga tsení' queèru' Nu nac yení' gdu.

79 Lei gunn yení' ga nacuá' nup nacuá' gap nac chul len gap nac lu zxul qui
yöl-la' gut

Quiè ugú'u rè'u nõz ga cõ' dxi ládxi'dau'ru'."

80 Gzxõnbi' bi'i bönni'dau' na' len bdíp ládxi'bi'. Gzoazbi' gap nac lu latj ca'z
cati' bdxinr dza buluí' laubi' laugac bunách Israel.

2

Le guc cati' guljbi' Jesús

1 La' dza ni'z gna b'è'è Augusto César la'yáz lu guich yúgu'tè bunách nacuá'
yödzyú.

2 Cati' zi'al lzu gulayáz lu guich ni, rna b'è'è luyú Siria bönni' lè' Cirenio.

3 Yúgu'tè bunách yjac yödzc qui queèquè' ga na' nababquè' quiè la'yaziè' lu
guich.

4 Gzè'è José yödzc Nazaret luyú Galilea, zijè' luyú Judea, len bdxinè' yödzc
Belén, ga ni' guljè' David, le naquè' José zxi'n xsoè' David na'.

⁵ Gyijë' ni' José quië tsazië' lu guich, ati' dzagbi'-në' María, bi'i ngul nazí' lu na'bi' utság ná'lenbi' lë', len chzoa soabi' bi'idau' queëbi'.

⁶ Cati' ni' nacu'ë lu yödz Belén, bdxin dza soabi' bi'idau' queëbi'.

⁷ Ni' buzoanu-bi' tubi' bi'i bönni'dau', bi'i zi'al queënu. Buchölinu-bi' yugu' lári'dau', ati' gdixjnu-bi' tu lu yu'udau' ga ta'gú'u le táguba' böa' quegac bunách yu'ugac nöz. Cni' guc, le cutu bdzöli latj la'cu'ë lu yu'u ga ni' ta'dxinë' bönni' yu'ugac nöz.

Tu'lu' lahuë' gbaz la'y queë' Dios ga nacu'ë bönni' tu'yúë'-ba' bö'cu' zxila'

⁸ Gal-la' ra' yödz Belén nacu'ë ladj guixi' bönni' tu'yúë'-ba' bö'cu' zxila', tun chi'ë-ba' chdzö'l.

⁹ La' bului'të lahuë' gbaz la'y queë' Xanru' ga na' nacu'ë. Glu'yu yení' ga na' nacu'ë yöl-la' yení' queë' Xanru', ati' gládxinë'.

¹⁰ Ni'r gudxë' lequë' gbaz la'y na', rnë':

—Cutu gádxili'. Na'a rguixjöi'da' lbi'ili' didza' gun ga udzjitsquili', le luzí' ca' xbey yúgu'të bunách.

¹¹ Na'a chguljbi' ladzë' David Nu uslá lbi'ili'. Nu ni nac Cristo, Xanru'.

¹² Lë ni gac bë' nu nabi'. Udzölili'-bi' bi'idau' na', narölibi' yugu' lári'dau' len dëbi' tu lu yu'udau' ga ta'gú'u le táguba' böa' quegac bunách yu'ugac nöz.

¹³ Ga na' zoë' gbaz la'y na', tu tsalz gululu' lauquë' zianr ca' gbaz la'y queë' Dios, narujquë' yehua' yubá len ta'gu'ë Dios yöl-la' ba, ta'në':

¹⁴ Yöl-la' ba Dios zoë' xtsa',
Ati' gac luyú le cuequi dxi ládxi'dau'quë'
Bönni' rdzag ladxë'ë lequë' Dios.

¹⁵ Cati' guluzë'ë gbaz la'y na' ga ni' nacu'ë, zhuöjquë' yehua' yubá, ni'r glë lza'quë' tuë' yetüë' bönni' uyú bö'cu' zxila' na', ta'në':

—Uyéajtsa'ru' Belén quië glé'iru' lë ni chguc ca na' chbului'inë' rë'u Xanru'.

¹⁶ Jarélu'quë' yjaquë' ati' yajxáca'quë' María len José, lenca' bi'idau' na', dëbi' tu lu yu'udau' ga ta'gú'u le táguba' böa' quegac bunách yu'ugac nöz.

¹⁷ Cati' gualalé'inë' lëbi', gulaguixjö'ë lë na' zi'a gudxë' lequë' gbaz la'y na' ca nac queëbi' bi'idau' na'.

¹⁸ Gulubani yúgu'të nup gulayöni didza' glu'ë bönni' uyú bö'cu' zxila' na'.

¹⁹ Glu'uz icj nagnu yugu' didza' ni María, ati' gza' ládxi'nu ca nac qui.

²⁰ Zhuöjquë' bönni' na' uyú bö'cu' zxila', tunë' zxön Dios len ta'gu'ë Lë' yöl-la' ba ni'a qui yúgu'të lë na' gulayönnë' len gualalé'inë', le guc ca na' gudxë' lequë' gbaz la'y na'.

Ta'gu'ë-bi' bi'idau' Jesús lu në'ë Dios

²¹ Cati' chguc xunu' dza zoabi' bi'idau' na', gulachuguë' lu xpëla'bi' lë na' nac bë' náqui'bi' queë' Dios, ati' glu'ë labi' Jesús ca na' chbë'czë' labi' gbaz la'y na' zi'al cati' zi'a tsu'ubi' lë'nu xna'bi'.

²² Cati' chbza'a dza qui le tu'pá' cuincnu ngul ca rna bë' zxba queë' Moisés, gulachë'ë-bi' bi'idau' Jesús Jerusalén quië la'gu'ë-bi' lu në'ë Xanru' Dios.

²³ Cni' glunë', le nayúj lu guich lu zxba queë' Xanru' le rna: “Yúgu'tëbi' bi'i bönni'dau' nacchi' bi'i zi'al queënu xna'chi', lubijë'-bi' quizi queë' Xanru' Dios.”

²⁴ Qui lë ni na' yjaquë' ni' quië ludödcde'-ba' len la'gu'quë'-ba' lahuë' Dios chopba' gúgudau' o chopba' budöda' ca na' rna bë' zxba queë' Xanru' Dios.

²⁵ Dza ni'z zoë! Jerusalén tu bönni! lë! Simeón. Bönni! ni naquë! tsahui! len rej ladxë'ë Dios. Rbözë! Nu na' gsölë'ë Dios, Nu gaclen bunách Israel. Zóalenë! Simeón na' Dios Bö! La'y,

²⁶ len chbului'inë! lë! cutu gatië! cati! glé'irnë! Cristo, Nu na' gsölë'ë Xanru' Dios.

²⁷ Bdxinë! Simeón na' nchil gdau! le bchë'ë lë! ni' Dios Bö! La'y. Cati! gulachë'ë-bi! bi'idau! Jesús nchil gdau! xuz xna'bi! quië lunë! queëbi! ca rna bë! zxba na',

²⁸ ni'r bunidë'-bi! Simeón na', len gyij ladxë'ë Dios, rnë':

²⁹ "Xana!, na'a huac gunnu! neda! latj gatia!,
Soa dxi ladx'a'a

Le chguc le gudxu! neda!, huen dxin quiu!.

³⁰ Chblé'ida! Nu na' buzoaczu!, Nu uslá bunách,

³¹ Nu na' rulú'u lahui laugac yúgu'të bunách.

³² Lébi! nacbi! yení! uzení! bunách gza'a

Len nacbi! ca! yení! quegac bunách Israel quiu!."

³³ Gulubannë! José len María, xna'bi! bi'idau! Jesús, ca nac lë na' gnë! Simeón ca nac queëbi! Jesús.

³⁴ Gnabnë! Dios Simeón gunë! ga gac dxi'a quequë!, ati! gudxë'-nu María, xna'bi! Jesús, rnë':

—Byutsca!. Bi'i ni nuzóë'-bi! Dios quië gunbi! ga la'chixi bunách zian, ati! luhuóás bunách zian ladj bunách Israel. Gacbi! tu le nac bë!, ati! la'në queëbi! bunách.

³⁵ Gac cni quië la'lá! lahui le ta'zá! ládxi'gac bunách zian. Yugu! lë ni lac quiu! ca tu guia tuchi! le tsaz ládxi'da'u.

³⁶ Zoanu ca! ni! Ana, ngul rui'nu didza! uláz queë! Dios. Nacnu zxi'në! Fanuel, bönni! nababë! di'a dza queë! Aser. Chnagúltscanu Ana na', le gzóalenu bönni! queënu gdu gadx iz gdöd gucnu ra'bandau!,

³⁷ ati! bga'nnu uzëb cati! bdxintë dza chyu'unu gdu ca taplalj yu tap iz. Cutu ca! rubí'i ruza'nu ga nac nchil gdau!. Rë! len të dza rej ládxi'nu-në! Dios, runnu gubás len rulidznu-në! Dios.

³⁸ La' na'z bdxintënu ni!, rënu-në! Dios: "Xclenu!" Gdíxjöi'nu yúgu'të bunách ca nac queëbi! bi'idau! Jesús, bunách na' nacua! Jerusalén, ta'böz dza gdxin Nu na' gsölë'ë Dios gaclen bunách.

Zhuøjquë! José len María yödz Nazaret

³⁹ Gdöd glunë! José len María yúgu'të le rna bë! zxba queë! Xanru' Dios, yhuøjquë! ladzquë! Nazaret luyú Galílea.

⁴⁰ Gzxönbí! bi'idau! Jesús len dñip ládxi'bi!. Guta! queëbi! yöl-la' rejni'i, ati! zxön nac le ruzá! ladxë'ë queëbi! Dios.

Rüdxinbi! bi'idau! Jesús nchil gdau!

⁴¹ Yugu! iz rjaquë! Jerusalén xuz xna'bi! Jesús cati! rac Lni Pascua, lni tu'spanë! bönni! judío ca benë! Dios, bubijë! xuz xtau'quë! luyú Egipto.

⁴² Cati! chyu'ubi! chinnu iz bi'i Jesús, yjaquë! Jerusalén ca tunczë! cati! rac lni na'.

⁴³ Cati! gdöd lni, zhuøjquë!, san buga'nbi! Jerusalén bi'idau! Jesús, san cutu táquibe'inë! José len María, xna'bi! Jesús.

⁴⁴ Le táquinë! nútsa'bi! ladj bunách zian yú'ulengac lequë! nöz, tu dza nayá! gulazë'ë. Ni'r cati! guluguiljé'-bi! gap nacua! di'a dza quequë! len gap nacua! nup núnbë'quë!

45 cutu guludzölnë'-bi'. Qui lë ni na' yhuöjqüë' Jerusalén, zajtiljqüë'-bi'.

46 Cati' chguc dza bunn, guludzölnë'-bi' ga nac nchil gdau', rö'bi' gatsj lähui'lë' bönni' gdau' tu'sëdi, ruzë nagbi' didza' tu'ë len rnabi yúdxibi' lequë'.

47 Gulubani yúgu'të nup gulayöni didza' bë'bi' ca nac yöl-la' rejni'i queëbi' len ca nacgac didza' bubí'ibi'.

48 Cati' gualalé'inë'-bi' xuz xna'bi', gulubannë', ati' gudxnu-bi' xna'bi', rnanu:

—Zxi'na', ¿bizx quië benu' cni queëtu'? Byutsca', len yöl-la' ruúbi ruguí' buguiljtu' li' neda' len xuzu'.

49 Ni'r gudxbi' lequë' Jesús, rnabi':

—¿Bizx quië buguiljli' neda'? ¿Naru' cu nözili' run bayúdx guna' xchinë' Xuza'?

50 Cutu gulayéjni'në' xuz xna'bi' didza' na' gudxbi' lequë'.

51 Bõajlenbi' lequë' Jesús, budxinbi' Nazaret, ati' benbi' ca rna xtídza'quë' xuz xna'bi'. Glu'znu icj ládxi'dau'nu yúgu'të lë ni María, xna'bi' Jesús.

52 Rata'r queëbi' bi'i Jesús yöl-la' rejni'i, len rzxönbí'. Burujbi' dxi'a lahuë' Dios len laugac bunách.

3

Lban runë' Juan, bönni' ruquilë' bunách nis

1 Cati' chguc chinu iz rna be'inë' gdutë yödzyly Tiberio César, ati' rna bë'ë Poncio Pilato luyú Judea, ati' Herodes rna bë'ë ca' luyú Galilea, ati' Felipe, böchë'ë Herodes na', rna bë'ë luyú Iturea len luyú Traconite, ati' Lisantias rna bë'ë luyú Abilinia,

2 yugu' dza na' nacquë' bxuz blau Anás len Caifás, ati' la' na'z Dios bë'lenë' Juan, xzi'në' Zacarías, didza' cati' ni' zoë' Juan lu latj ca'z.

3 Rdë' Juan ni yúgu'të latj nacua' ra' yegu Jordán, runë' lban ca ral-la' la'díl nis nup tu'bí'i ládxi'gac quië unít lahuë' Dios dul-la' nabága'quë'.

4 Guc cni ca na' nayúj lu guich la'y yugu' didza' bë'ë Isaiás, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, rna:

Ryön chi'ë bönni' rulidzë' lu latj ca'z, rnë':

“Gul-pá' nöz gdxin queëli' Xanru'.

Gul-bíj li yugu' nöz las tödë'.

5 Gdzë'igac yúgu'të gap nac röga'.

Luhuöác lachi' yúgu'të gui'a sib len gui'adau'.

Lurúj li nöz nayéycj naróligac,

Ati' luhuöác dxi'a nöz guiöj.

6 La'le'i yúgu'të bunách Nu na' gsölë'ë Dios, Nu uslá bunách.”

7 Cati' gularúj bunách zian quië la'díl nis lu në'ë Juan, lë' gudxë' lequë':

—Lbi'ili', di'a dza quecba' bël snia'. ¿Nuzxa bulu'i lbi'ili' gzxundjli' yöl-la' rusyúdx zi'a gac quegac bunách?

8 Na'a, gul-gún le lac bë' chbubí'i ládxi'li' len cutu sa' ládxi'li', cugnali': “Nactu' tsähui' le nactu' zxi'n xsoë' Abraham”, le rëpa' lbi'ili', huac quel-lë'ë Dios yugu' guiöj ni len gunë' ga luhuöác zxi'n xsoë' Abraham.

9 Nacli' ca yugu' yag. Chzoa rböz guia huag gchugu yugu' yag. Yúgu'të yag cuta'bia le nac dxi'a, la'chuguë' yag na' len la'gu'ë leygac lu gui'.

10 Ni'r gulanabi lë' bunách nacua' ni', ta'ná:

—¿Nacx gúntsatu'?

11 Bubi'ë didza' Juan, rë' lequë':

—Nu dë chop zzey ral-la' unödzej qui nu cudë qui, ati' nu dë le gagu, lëzca' cni ral-la' quis quegac nup cudë le lagu.

¹² Guladxinë' ca' ni' quië la'dilë' nis la'quë' bönni' tu'quizxjë' lazgac bunách uláz qui yödž zi'tu', ati' gulanabnë' lë', ta'në':

—Bönni' usëdi, ¿nacx gúntsatu' netu'?

¹³ Juan gudxë' lequë':

—Cutu uquizxjrli' tsa le chgna bé'inë' lbi'ili' bönni' uná bë'.

¹⁴ Gulanabnë' ca' lë' la'quë' bönni' rjaquë' gdil-l, ta'në':

—¿Naxž netu', nacx guntu'?

Juan gudxë' lequë':

—Cutur gun gádxili' nitú bunách quië cúali' le dë qui. Cutur gnëli' quegac bunách le cunácž quië gunli' ga la'guíxjz lbi'ili', san gul-džág ládxi'li' tsa razxjli'.

¹⁵ Ta'zá' ládxi'gac bunách na' ta'böz Nu na' ral-la' gsölë'ë Dios, chqui' naquë' Juan na' bönni' lë' Cristo.

¹⁶ Bubi'ë didza' Juan, gudxë' yúgu'të', rnë':

—Le nactë neda' ruquila' lbi'ili' nis, san zë'ë bönni' gunë' le ruluí'z yöl-la' rdil nis ni, gchizië' lbi'ili' Dios Bô' La'y len le nac gui' queë'. Bönni' ni naprë' yöl-la' uná bë' ca neda', ati' neda' cutu naca' lsaca' gleycja' lölë' nudë'ë.

¹⁷ Zönë' lu në'ë bcö' queë' ati' ulubë' ga rlub xzoa' xtil queë', lë ni ruluí' le gac quegac bunách. Utubë' xzoa' xtil, len cu'ë lei xlatji, san bëb qui uzégui'ë lu gui' le gatga ul.

¹⁸ Ca nacgac didza' ni len yela'gac zian didza' le bchizië' icj naggac bunách, benë' lban Juan lauquë' qui didza' dxi'a.

¹⁹ Juan na' buquie' Herodes, bönni' rna bë'ë, le zóalenë'-nu Herodías, ngul queë' Felipe, bönni' böchë'ë, lenca' le runë' zian le cunác.

²⁰ Ni'r benë' Herodes tu le nacr huia'dö', glu'ë lidx guia Juan na'.

Rdilë' nis Jesús

²¹ Dza na' zi'a gdzunë' lidx guia Juan, cati' ni' ruquilë' bunách nis, bdilë' ca' nis Jesús. Cati' ni' rulidzë' Dios, gyalj luzxbá

²² ati' bötjë' Dios Bô' La'y, bdxinë' ga na' zoë' Jesús. Buluí' lahuë', rnë'ë ca tuba' budödu', ati' byön chí'i Nu rui' didza' yehua' yubá, rna:

—Li' nacu' Zxi'na'. Nadxi'ida' Li' len rdzag ladx'a Li'.

Yugu' xuz xna' gul queë' Jesús

²³ Cati' gzu lahuë' runë' xchinë' Jesús, yu'ë ca chi uruá' iz. Taqui bunách naquë' zxi'në' José. Jesús naquë' zxi'n xsoë' Elí, nu na' naquë' xuznu María.

²⁴ Elí na' guquë' zxi'në' Matat,

nu ni guc zxi'në' Leví,

nu ni guc zxi'në' Melqui,

nu ni guc zxi'në' Jana,

nu ni guc zxi'në' yetúë' José.

²⁵ José ni guquë' zxi'në' Matatías,

nu ni guc zxi'në' Amós,

nu ni guc zxi'në' Nahum,

nu ni guc zxi'në' Esli,

nu ni guc zxi'në' Nagai.

²⁶ Nagai na' guquë' zxi'në' Maat,

nu ni guc zxi'në' yetúë' Matatías,

nu ni guc zxi'në' Semei,
nu ni guc zxi'në' yetúé' José,
nu ni guc zxi'në' Judá.
27 Judá na' guquë' zxi'në' Joana,
nu ni guc zxi'në' Resa,
nu ni guc zxi'në' Zorobabel,
nu ni guc zxi'në' Salatiel,
nu ni guc zxi'në' Neri.
28 Neri na' guquë' zxi'në' yetúé' Melqui,
nu ni guc zxi'në' Adi,
nu ni guc zxi'në' Cosam,
nu ni guc zxi'në' Elmodam,
nu ni guc zxi'në' Er.
29 Er na' guquë' zxi'në' Josué,
nu ni guc zxi'në' Eliezer,
nu ni guc zxi'në' Jorim,
nu ni guc zxi'në' yetúé' Matat.
30 Matat na' guquë' zxi'në' Leví,
nu ni guc zxi'në' Simeón,
nu ni guc zxi'në' Judá,
nu ni guc zxi'në' yetúé' José,
nu ni guc zxi'në' Jonán,
nu ni guc zxi'në' Eliaquim.
31 Eliaquim na' guquë' zxi'në' Melea,
nu ni guc zxi'në' Mainán,
nu ni guc zxi'në' Matata,
nu ni guc zxi'në' Natán.
32 Natán na' guquë' zxi'në' David,
nu ni guc zxi'në' Isaí,
nu ni guc zxi'në' Obed,
nu ni guc zxi'në' Booz,
nu ni guc zxi'në' Salmón,
nu ni guc zxi'në' Naasón.
33 Naasón na' guquë' zxi'në' Aminadab,
nu ni guc zxi'në' Aram,
nu ni guc zxi'në' Esrom,
nu ni guc zxi'në' Fares,
nu ni guc zxi'në' yetúé' Judá.
34 Judá na' guquë' zxi'në' Jacob,
nu ni guc zxi'në' Isaac,
nu ni guc zxi'në' Abraham,
nu ni guc zxi'në' Taré,
nu ni guc zxi'në' Nacor.
35 Nacor na' guquë' zxi'në' Serug,
nu ni guc zxi'në' Ragau,
nu ni guc zxi'në' Peleg,
nu ni guc zxi'në' Heber,
nu ni guc zxi'në' Sala.
36 Sala na' guquë' zxi'në' Cainán,
nu ni guc zxi'në' Arfaxad,
nu ni guc zxi'në' Sem,

nu ni guc zxi'në' Noé,
nu ni guc zxi'në' Lamec.

³⁷ Lamec na' guquë' zxi'në' Matusalén,
nu ni guc zxi'në' Enoc,
nu ni guc zxi'në' Jared,
nu ni guc zxi'në' Mahalaleel,
nu ni guc zxi'në' yetüë' Cainán.

³⁸ Cainán na' guquë' zxi'në' Enós,
nu ni guc zxi'në' Set,
nu ni guc zxi'në' Adán,
nu ni guc ca zxi'nczë' Dios.

4

Rzi' bë' Jesús Satanás tu' xöhui'

¹ Buzë'ë Jesús ra' yegu Jordán, gdu zóalenë' Lë' Dios Bö' La'y, ati' Dios Bö' La'y na' bchë'ë Jesús lu latj ca'z.

² Gzoë' ni' Jesús gdu ca choa' dza, ati' gzxi' bë' Lë' tu' xöhui' quië gun ga gchixinë' Jesús. Cutu bi gdahuë' Jesús yugu' dza na', ati' gdödr ni' rdunë'.

³ Ni'r gudx Jesús tu' xöhui' na', rna:

—Chqui' nacczu' Li' Zxi'në' Dios, gnatsca' luhuóac yöt xtil guiöj ni.

⁴ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lei:

—Nayúj lu guich, rna: “Clëgz yöt xtil nabánigac bunách, san nabánigac ca' yúgu'të xtídzë'ë Dios.”

⁵ Ni'r bchë' Jesús tu' xöhui' na' ga nac tu lu gui'a sib ati' tu chi'idau'z buluí'i Lë' yúgu'të xlatjgac nup ta'ná bë' yödzyú.

⁶ Rë Jesús tu' xöhui' na', rna:

—Gunna' quiu' yúgu'të xlatjgac nup ta'ná bë' ni len yöl-la' tsahui' quegac, le nadöd lu na'a yúgu'të lë ni, ati' nu rë'nzda' ru'a qui.

⁷ Chqui' Li' uzechu zxibu' lahua' gunu' neda' zxön, yúgu'të lë ni gaqui quiu'.

⁸ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lei:

—Bcuit ga zoa', Satanás, le nayúj lu guich la'y le rë netu', rna: “Xanu' Dios tsej ladxu'u-në', len tuzë' Lë' gunu' xchinë'.”

⁹ Ni'r bchë' Jesús Jerusalén tu' xöhui' na', ati' budxía Lë' cju'u gda'u, len rë Lë':

—Chqui' nacu' Zxi'në' Dios, busládzu'tsca' cuinu' ni

¹⁰ le nayúj lu guich la'y, rna:

Dios gsölë'ë gbaz la'y queë', láclenë' Li'.

¹¹ Lu na'quë' luchisé' Li'

Cui tsajchegu'u guiöj, cugunu' zi' ni'u.

¹² Bubi'ë didza' Jesús, rë' lei:

—Nayúj lu guich la'y, rë netu': “Cutu si' bë'u Xanu' Dios.”

¹³ Cati' cutu budzöli yetú le si' bë' Jesús tu' xöhui' na', buzá' ga zoë' tu chi'idau'.

Rzu lahuë' Jesús runë' xchinë' luyú Galilea

¹⁴ Böjë' Jesús luyú Galilea, dë lu në'ë yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y. Gzë didza' ca nac queë', ati' gulayöni bunách nacua' yúgu'të yödz gdu zbi'il.

¹⁵ Busëdnë' bunách Jesús gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, ati' glun Lë' zxön yúgu'të bunách ni'.

Le benë' Jesús yöd Nazaret, ga nac ladzë'

16 Ni'r budxinë' Jesús yödZ Nazaret ga ni' gzxönë'. Cati' bdxin dza la'y quequë' bönni' judío, ca runczë' Jesús, gyazië' lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, ati' gzuinë' quië ulabë' tu le nayúj lu guich la'y.

17 Guludödë' lu në'ë Jesús guich ga na' nayúj didza' bë'ë Isaías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios. Cati' bsaljë' guich na', bdzölnë' ga nayúj lu guich le rna:

18 Zóalenë' neda' Bö' La'y queë' Xanru'

Le nubijë' neda' quizi queë'

Quië quiéjoi'da' bunách yechi' didza' dxi'a.

Bsölë'ë neda' una' nup rac zi' ládi'dau'gac,

Len usyönda' nup nadzungac, ca gac lulá,

Len una' bunách nachúl laugac,

Len uslá' bunách zoa nu runi leygac zi',

19 Len guna' lban qui dza ruzá' ladxë'ë quegac bunách Xanru' Dios.

20 Ni'r butubë' guich na' Jesús len bugu'ë lei lu në'ë bönni' run chi'ë yugu' guich la'y, ati' grö'ë. Ni'r gulaná' Jesús yúgu'të nup nudubgac lu yu'u na'.

21 Gzu lahuë' Jesús rë' lequë':

—Na'a dza ni zoali' lbi'ili', rudxíncz le nayúj lu guich ni.

22 Gulanë' dxi'a queë' yúgu'të, len gulubannë' ca nac didza' dxi'a ru'ë, ati' ta'në':

—¿Naru' clëg bönni' ni zxi'në' José?

23 Rë' lequë' Jesús, rnë':

—Nazx huëli' neda' lë ni ta'ná bunách, le rna: “Li', bönni' ruún bunách, bun cuinu.” Lëzca' cni huëli' neda': “Yugu' le byönitu' benu' Capernaum, ben ca' ga ni nac ladzu'.”

24 Gnë' ca' Jesús:

—Le nactë rëpa' lbi'ili', chqui' zoë' bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios, cutu tun lë' ba la'n bunách uládz queë'.

25 Le nactë rëpa' lbi'ili', gulacua'nu zian ngul uzëb luyú Israel yugu' dza ni' zoë' Elías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, cati' ni' cutu gul guiöj gdu ca tsonn iz yu xop beo' ati' guc gbín luyú na',

26 san Dios cutu bsölë'ë Elías na' ga nacia'nu ngul uzëb nacia'nu luyú Israel, san bsölë'ë lë' ga na' zoanu ngul uzëb lu yödZ Sarepta, le nabáb yödZ Sidón.

27 Lëzca' cni, gulacua' luyú Israel zian nup te'i huë' nudzu' ruzöd dza ni' zoë' Eliseo, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, san cutu böaquë' nitué' bönni' nutsë'ë ladj bunách Israel na', san böaquë' tuzë' Naamán, bönni' nababë' luyú Siria.

28 Cati' gulayönnë' didza' ni, gulaleynë' yúgu'të bönni' nacu'ë lu yu'u ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios.

29 Ni'r gulayasë' len gulubijë' Jesús ni'l ra' yödZ. Gulachë'ë Lë' ga nac lë'i gui'a guiöj ga na' dë ladjquë' quië lusládzu'ë Lë' ga nac lë'i gui'a guiöj na'.

30 Ni'r gdödë' Jesús gatsj lahui' ga na' nacu'ë, zhuöjtë'.

Tu bönni' yu'u lë' bö' xöhui'

31 Ni'r gyijë' Jesús yödZ Capernaum luyú Galilea, ati' ni' busëdnë' bunách yugu' dza la'y quequë' bönni' judío.

32 Gulubannë' ca nac le rusëdnë' lequë' Jesús, le bë'ë didza' ca tu bönni' dë lu në'ë.

33 Zoatë' ca' ni' lu yu'u ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' yu'u lë' bö' xöhui', ati' bë'ë zidj didza',

34 rnë':

—Bsan netu'. ¿Bizxa rál-la'tu' quiu', Jesús, bönni' Nazaret? ¿Naru' za'u usnitiu' netu'? Núnbë'a Li' nu nacu'. Bönni' La'y queë' Dios nacu'.

35 Buzeynë' ba nadx bö' xöhui' na' Jesús, rë' lei:

—Bseyj ru'u len burúj lu bönni' ni.

Ni'r gru'n lyu bönni' na' bö' xöhui' na' laugac bunách nacuá' ni' len burujtë lu bönni' na', san cutur bi ben queë'.

36 Gulubannë' yúgu'të' len glu'ë didza' tuë' len yetúë', ta'në':

—¿Bizxa didza' ni ru'ë? Len yöl-la' uná bë' len yöl-la' huac zxön rna bé'inë' yugu' bö' xöhui', ati' tu'rujtë bö' xöhui' na'.

37 Gzë didza' ca nac queë' Jesús, ati' gulayöni bunách yúgu'të yödz gdu zbi'il.

Ruúnë' Jesús xna'nu ngul queë' Pedro

38 Ni'r gyasë' Jesús len burujë' lu yu'u ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios, ati' gyazië' lidxë' Simón. Ni' zoanu xna'nu ngul queë' Simón na', yu'unu tu xla, ati' gláta'yuë' lahuë' Jesús unë'-nu.

39 Gbiguë'ë Jesús ga na' dënu, ati' bulidzë' huë' xla na' yu'unu. La' brujtë tu xla na' yu'unu, ati' la' gyástënu len bë'nu le glahuë'.

Ruúnë' Jesús zian nup te'i

40 Cati' chrbia gbidz, guladxín ni' yúgu'të nup nacua'len lequë' nup na' te'i qui queëgac guidzhuë', ati' yjua'quë' leygac ga na' zoë' Jesús. Lë' bxoa në'ë nup na' te'i, bunë' leygac.

41 Gulurúj ca' zian bö' xöhui' yu'ugac bunách te'i na'. Ta'bödxya'a bö' xöhui', ta'ná:

—Li' nacu' zxi'në' Dios.

Ni'r buzeynë' ba nadx yugu' bö' xöhui' na' Jesús, len cutu bë'ë latj la'ná, le nõzigac naquë' Cristo.

Runë' Jesús lban luyú Galilea

42 Cati' za' rení' yetú dza, brujë' Jesús Capernaum na', ati' gyijë' tu latj ca'z. Ni' guluguúl Jesús bunách zian. Cati' guladxinë' ga na' zoë', glë'nnë' lutseyne' Lë', cui uzë'ë ga na' nacu'ë.

43 Ni'r gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Run bayúdx tsija' gap nacuá' yezica' yödz, tsjena' ca' ni' lban qui didza' dxi'a ca rna bë'ë Dios. Qui lë ni na' bsölë'ë neda' ni.

44 Cni guc, benë' lban yugu' yödz luyú Galilea len gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío.

5

Ta'dzunba' böi zian

1 Cati' ni' zoë' Jesús ra' nis zxön nazí' lei Genesaret, guluquí gulutsútsj Lë' bunách zian quië la'yöni xtudzë'ë Dios.

2 Ni'r blë'inë' chop bárcodau' Jesús, xzoagac lu nis zxön ga na' nac ra' yu bidx, ati' narujquë' lë'igac bárcodau' na' bönni' uzön böi len ta'guibë' yöxj böi quequë'.

3 Grenë' Jesús tu lë'i bárcodau' na', le naqui queë' Simón Pedro, ati' gnabnë' lë' udxiguë'ë lei yeláti'dau' zi'tu' ga nac ra' yu bidx na'. Ni'r grö'ë Jesús lë'i bárcodau' na', len rö'zë' ca' ni' rusëdnë' bunách zian nacuá' ni' lu yu bidx na'.

4 Cati' budx bë'ë didza' Jesús, ni'r gudxë' Simón, rnë':

—Bsa' bárcodau' ni lu nis zxön ga na' rö' zil, ati' ni' gul-zál yöxj bøl queëli' quië sönlí'-ba' bøl.

⁵ Bubi'ë didza' Simón, rë' Jesús:

—Bönni' Usëdi, gdu yël chbentu' dxin len nituba' bøl cutu rzónitu'-ba', san didza' quiu' gzálgara' lei.

⁶ Cati' chgulazalë' yöxj na', gulazönë' zióntërba' bøl ati' ráquitiqui' gröza' yöxj bøl na'.

⁷ Ni'r gululá' gulului'znë', gululidzë' lza'quë' nacu'ë yetú lë'i bárcodau' na' djaquë' láclenë' lequë'. Cati' guladxiné' ni' guludzë'ë'-ba' bøl groptë bárcodau' na' ati' chraqi luhuójt lu nis bárcodau' na'.

⁸ Cati' blé'inë' lë ni Simón Pedro, ni'r buzechu xzibë' lahuë' Jesús, rnë':

—Bcuit ga zoa', Xan, le naca' bönni' dul-la'.

⁹ Cni gnë' le radxi rdzöbnë' Pedro ni'a quecba' bøl zian na' gulazönquë'-ba', len lëzca' cni guc quegac nup nacua'len lë'.

¹⁰ Gladxi guladzöbnë' ca' Jacobo len Juan, yugu' xzi'në' Zebedeo, nup ni nacgac lzë'ë Simón Pedro na'. Ni'r rë' Simón na' Jesús, rnë':

—Cutu gádxinu'. Na'a su lau' gché'u quia' bunách ca runu' rzönu'-ba' bøl.

¹¹ Cati' chguluschinë' yugu' bárcodau' na' ga nac ra' yu bidx, ni'r guluca'në' ni' yúgu'të, ati' zjáclenë' Jesús.

Ruúnë' Jesús bönni' ré'inë' huë' nudzu' ruzöd

¹² Cati' zoë' Jesús tu lu yödz ni', bdxiné' ga na' zoë' bönni' ré'itsquinë' huë' nudzu' ruzöd. Cati' blé'inë' Jesús, butság lahuë' lyu, len gúta'yuë' lahuë', rnë':

—Xan, chqui' ré'nnu', huac unu' neda'.

¹³ Ni'r bulí në'ë Jesús len gdanë' lë'. Rë' lë':

—Rë'nda'. Gacu' dxi'a.

La' gbidxtë huë' nudzu' queë' bönni' na'.

¹⁴ Ni'r gna bé'inë' lë' Jesús nutu nu guië' ca'. Gudxë' lë':

—Gyeaj, yajlu' cuinu' lahuë' bxuz, ati' yajnödzej quië le un dxi'a li' qui gdau' ca gna bë'ë Moisés, lë na' uluf'i lequë' chbōacu'.

¹⁵ Gzëtër ca' didza' qui yöl-la' huac queë' Jesús, ati' guludúb ga na' zoë' bunách zian quië la'yöni xtihazë' len quië unë' lequë', ugüë' guidzhuë' quequë'.

¹⁶ Ni'r buzë'ë ni' Jesús, gyijë' tu latj ca'z, ati' ni' bulidzë' Dios.

Ruúnë' Jesús bönni' huë' nacu'në' bin

¹⁷ Yetú dza, cati' ni' rusëdnë' bunách Jesús, rö'quë' ca' ni' yugu' bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' tu'sëdi taquë' zxba queë' Moisés, narujquë' yúgu'të yödz luyú Galilea len luyú Judea len lu yödz Jerusalén. Nac bë' dë lu në'ë Jesús yöl-la' huac queë' Xanru' Dios le ruúnë' bunách te'i nacua' ni'.

¹⁸ Ni'r guladxiné' ni' bönni' nua'quë' le deynë' bönni' huë' nacu'në' bin, ati' gulaguiljë' naxc lunë' la'gu'ë lë' lu yu'u quië la'guixjë' lë' lahuë' Jesús.

¹⁹ Cati' cutu guladzölnë' naxc lunë', le nacua' ni' bunách zian, gulabenë' cju'u yu'u na' len gulasaljë' cju'u na'. Ni'r guluzötjë' ni' le deynë' bönni' huë' na', ati' gulaguixjë' lë' gatsj lahu'i'l bunách ni' lahuë' Jesús.

²⁰ Cati' gúquibe'inë' Jesús ca na' ta'yejlë'ë Lë', gudxë' bönni' huë' na':

—Bönni', yugu' dul-la' nabagu'u chbunít lahua'.

²¹ Ni'r gulazú laquë' ta'zá ládxi'quë' bönni' gdau' tu'sëdi na' len yugu' bönni' gdau' fariseo, ta'në':

—¿Nuzxa caz bönni' ni rnë' le rucá'n Dios ca'z? ¿Nuzxa caz gac unít lau dul-la'? Tuzë' Dios runít lahuë' dul-la'.

22 Ráquibe'inè' Jesús le ta'zá' ládxi'què' ati' rè' lequè':

—¿Bizx quiè rza' ládxi'li' cni?

23 Cutu nac baníg nu guièz bönni' ni: “Yugu' dul-la' nabagu'u chbunít lahua'”, san nac baníg nu gun ga tsasè' len sè'i ni'è.

24 Guna' ga gnözili' dè lu na'a luyú ni neda', Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách, yöl-la' uná bè' unít lahua' dul-la'.

Ni'r gudxè' bönni' na' nacu'nè' bin, rnè':

—Li' rëpa', gyas. Bua' le deynu' len böaj lidxu'.

25 La' gyastè' bönni' huè' na' lauquè' ati' bu'è lè na' gúti'nè', zhuöjè' lidxè', rgu'è Dios yöl-la' ba.

26 Gulaníttsquinè' yúgu'tè', ati' gulagu'è Dios yöl-la' ba, len tádxiznè' ca', ta'nè':

—Na'a blé'iru' le run ga rubániru'.

Jesús rulidzè' Leví

27 Gdöd glac lè ni brujè' ni' Jesús ati' blé'inè' tu bönni' uquízjx lazgac bunách lè' Leví, rò'è ga na' ruquízjé', ati' Jesús rè' lè':

—Gda' neda'.

28 La' gyastè' Leví, ati' buca'nè' yúgu'tè, zéajlenè' Jesús.

29 Gdöd ni', benè' Leví na' tu gü'i huagu queè' Jesús ga nac lu yu'u lidxè', ati' gulacu'è ni' zian bönni' uquízjx len yela'què' bönni' ta'bö'lenè' lequè' tahuè'.

30 Ni'r gulanè' quequè' bönni' uséd queè' Jesús bönni' gdau' tu'sèdi len yugu' bönni' gdau' fariseo, ta'nè':

—¿Bizx quiè ri'j rágulenli' yugu' bönni' uquízjx len yela'què' bönni' dul-la'?

31 Bubi'è didza' Jesús, rè' lequè':

—Cutu naquincnè' nu un bunách bönni' nacu'è dxi'a, san bönni' té'inè' naquincnè' nu un bunách.

32 Za'a, clèg ulídzgaca'-nè' bönni' tsahui', san za'a ulídzgaca'-nè' bönni' dul-la' quiè lubí'i ládxi'què'.

Ta'nabnè' Jesús ca nac qui yöl-la' run gubás

33 Ni'r gulanabnè' Jesús bönni' gdau' na', ta'nè':

—¿Bizx quiè tunè' gubás zian lzu bönni' da'què' Juan, len tu'lidzè' Dios, ati' tunè' ca' cni bönni' da'què' yugu' bönni' gdau' fariseo, san bönni' da'què' Li' ti'j tahuè'?

34 Jesús rè' lequè':

—¿Naru' huactsa gunli' ga lunè' gubás bönni' nacu'è lni qui yöl-la' rutság na' tsal ni' zóalenè' lequè' bönni' rutság nè'è?

35 Huadxín dza cati' gduè' ga nacu'è bönni' rutság nè'è. Dza ni'r lunè' gubás.

36 Ni'r benè' lsaqui' ca nac lè ni Jesús, rè' lequè':

—Nutu nu bönni' gchuguè' lari' cub chnadía len cuijè' tstaca' le udè'è lè'i lari' téb. Chqui' gunè' cni, clègz gac ditj lari' cub na', san lári'dau' na' gruj lè'i lari' cub na' cutu tsajlöz lari' téb na'.

37 Lèzca' cni, nutu nu bönni' rguè'è xisi uva cub lu rò'ö gul náquini guid. Chqui' nu gun cni, ulá'a rò'ö gul na' náquini guid xisi uva cub na', ati' glalj xisi uva na', ati' gac ditj rò'ö gul na'.

38 Qui lè ni na' ral-la' ca'aru' xisi uva cub lu rò'ö náquini guid cub, ati' groptè lac chí'i.

39 Chqui' zoa nu ri'j xisi uva gul, cutu guè'nitè' gui'j xisi uva cub, le rna: “Nacr szxi' xisi uva gul na'.”

6

Ta'leycjë' deu xzoa' xtil dza la'y bönni' usëd queë' Jesús

¹ Cati' nac tu dza la'y quequë' bönni' judío, rdödë' Jesús gap dë yöl xzoa' xtil, ati' ta'leycjë' deu ga dxia xzoa' xtil bönni' usëd queë'. Ta'zxúbi'ni na'que' lei len tahuë'.

² Ni'r gulanabnë' lequë' bönni' gdau' fariseo, ta'në':

—¿Bizx quië runli' le cural-la' gunru' dza la'y?

³ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—¿Naru' cu nulábnili' ca benë' David cati' gdunë', ati' guladún ca' nup nacua'len lë'?

⁴ Gyazië' lu yu'u queë' Dios len gzxi'ë yöt xtil tu'cu'ë lahuë' Dios, lë na' cutu ral-la' gáguru', san tuz hxuz dë latj lahuë', ati' gdahuë' lei David len bë'ë ca' quegac nup nacua'len lë'.

⁵ Ni'r gudxë' lequë' Jesús, rnë':

—Naca' xani dza la'y neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

Tu bönni' narequi' në'ë

⁶ Cati' nac yetú dza la'y quequë' bönni' judío, gyazië' Jesús lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios len busëdnë' nup nacua' ni'. Zoë' ca' ni' bönni' narequi' në'ë yubël.

⁷ Tu'yüë' Jesús bönni' gdau' tu'sëdi len yugu' bönni' gdau' fariseo quië la'lé'inë' chqui' unë' lë' cati' nac dza la'y quequë' quië ludzölnë' nax luquíë' Lë'.

⁸ Ráquibe'inë' Jesús le ta'zá' ládxi'quë', ati' gudxë' bönni' na' narequi' në'ë, rnë':

—Gyas. Gzui gatsj lahui'l ni.

La' gyastë' bönni' na', gzuinë'.

⁹ Ni'r gudxë' yugu' bönni' gdau' na' Jesús, rnë':

—Unábitsqui'da' lbi'ili' tu didza'. ¿Naru' dë latj cati' nac dza la'y gunru' le nac dxi'a o gunru' le cunác? ¿Naru' dë latj uguél-la'ru' yöl-la' na'bán quegac bunách, o uguaru' lei?

¹⁰ Ni'r buyüë' Jesús yúgu'të bönni' na' nacu'ë gdu cuitië', ati' gudxë' bönni' huë' na':

—Bli na'u.

Bulí në'ë bönni' na', ati' la' böactë në'ë na'.

¹¹ Ni'r gulaleynë' bönni' gdau' na', ati' glun xtídza'quë' la' légaczë' nax bi lunë' queë' Jesús.

Rböë' Jesús chinnuë' bönni' lacquë' gbaz queë'

¹² Dza ni' gyijë' Jesús ga nac tu lu guí'adau'. Ni' bulidzë' Dios, ati' gdu yël bë'lenë' Dios didza'.

¹³ Cati' za' reni', bulidzë' bönni' da'quë' Lë', ati' gröë' chinnuë' quië lacquë' gbaz queë'.

¹⁴ Bulidzë'

Simón, (lë' ca' Pedro),
Andrés, (böchë'ë Pedro),

Jacobo,

Juan,

Felipe,

Bartolomé,

¹⁵ Mateo,

Tomás,

Jacobo, (zxi'nè' Alfeo),
 Simón, (bönni' rui' ladxë'ë yödz queë'),
¹⁶ Judas, (böchë'ë Jacobo),
 Judas Iscariote, (bönni' udödë' Jesús lu na'que' bönni' ludöddë' Lë').

Ruúnë' Jesús bunách zian

¹⁷ Bötjenë' bönni' gbaz queë' na' Jesús lu guí'adau' na', ati guladxinë' tu ga nac lachi', ga ni' nacu'ë zianr ca' bönni' uséd queë', nacua'len lequë' bunách zian narujgac yúgu'të yödz luyú Judea len yödz Jerusalén, len yugu' yözdzau' dëgac ra' nis zxön ga na' nacua' yödz Tiro len Sidón. Guladxín ni' bunách ni queë' luzë nagquë' xtídzë'ë Jesús, len luhuöaquë' lu guidzhuë' qui queëquë'.

¹⁸ Guluhuöaquë' ca' bönni' ni' ta'zaca' ta'gui'ë lu na'gac bö' xöhui'.

¹⁹ Yúgu'të bunách zian na' tui' ládi'gac la'gán Jesús le ruúnë' yúgu'të len yöl-la' huac queë'.

Nup nacgac bica' ba len nup nacgac bica' bayechi'

²⁰ Ni'r buyüë' Jesús bönni' uséd queë' nacu'ë ni', len gudxë' lequë':

—Bica' ba lbi'ili', nacli' yechi' ládi', le gata' queëli' latj ga rna bë'ë Dios.

²¹ 'Bica' ba lbi'ili' rdunli' na'a, le huöljli'.

'Bica' ba lbi'ili' rbödxli' na'a, le uzxidxli'.

²² 'Bica' ba lbi'ili', le za' dza cati' cula'le'i lbi'ili' dxi'a bunách len lubíj lbi'ili' ga nacua' len la'në zi' queëli', len lucá'n ca'z le nazí' lali' ca tu le nac xöhui' le da'li' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

²³ Gul-zí' xbey dza na' len gul-dziji, le nac zxön le gaqui queëli' yehua' yubá. Lëzca' cni glunë' xuz xtau'gac bunách ni quequë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios.

²⁴ 'Bica' bayechi' lbi'ili', dë yöl-la' tsahui' queëli', le chdë le ruzi'li' xbey.

²⁵ 'Bica' bayechi' lbi'ili' nuhuölj nadzë'ili' na'a, le huadunli'.

'Bica' bayechi' lbi'ili' ruzxidxli' na'a, le hui'nili' len cödx yéchi'li'.

²⁶ 'Bica' bayechi' lbi'ili' ta'në dxi'a queëli' yúgu'të bunách. Lëzca' cni glunë' xuz xtau'li', gulanë' dxi'a quequë' bönni' gulazí' yë'ë, gulanë' nacquë' bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios.

Ral-la' gdxí'iru' nup cuta'le'i rë'u dxi'a

²⁷ Gnë' ca' Jesús:

—Lbi'ili' zoali' ni ryönili' neda', rëpa' lbi'ili': Gul-dxí'í nup cuta'le'i lbi'ili' dxi'a. Gul-gún le nac dxi'a quegac nup tu'dí'í lbi'ili'.

²⁸ Gul-náb lahuë' Dios gac dxi'a quegac nup tua' dö' queëli' len gul-lidzë' Dios gnábili'-në' gáclenë' nup ta'në zi' queëli'.

²⁹ Chqui' nu capa' tsla'a xagu', bzë yetslá'a ca' xagu'. Chqui' nu cua lari' naxóa cudzu'u, bë' latj cua ca' zxau'.

³⁰ Núti'tëz nu bi gnab le dë quiu', bnödzej qui, ati' nu cua le naqui quiu', cutu unabu' lei.

³¹ Ca ré'nili' lun queëli' bunách, lëzca' cni gul-gún quequë'.

³² 'Chqui' nadxi'izli' nup nadxi'igac lbi'ili', ¿bizxa yöl-la' ba gdél-li'li'? Lëzca' cni tunë' bönni' dul-la', ta'dxi'inë' nup nadxi'igac lequë'.

³³ 'Chqui' runli' le nac dxi'a quegac nup tun dxi'a queëli', ¿bizxa yöl-la' ba gdél-li'li'? Lëzca' cni tunë' bönni' dul-la'.

³⁴ 'Chqui' runödzejli' quegac nup runli' löz lubí'í queëli', ¿bizxa yöl-la' ba gdél-li'li'? Lëzca' cni tunë' bönni' dul-la', tu'nödzejë' quegac nup tun dul-la', le tunë' löz lubí'í quequë' lë na' gulunödzejë'.

³⁵ Neda' rëpa' lbi'ili': Gul-dxi'i nup cuta'le'i lbi'ili' dxi'a len gul-gún le nac dxi'a. Gul-nödzej quegac bunách zal-la' cutu runli' löz nu ubí'i queëli'. Chqui' cni gunli', zxon nac le gata' queëli', ati' gacli' zxi'nczë' Dios, Nu nactër blau, le runë' Lë' le nac dxi'a quegac bunách cuta'dzág lãdxi'gac len quegac bunách tua'dö'.

³⁶ Gul-huechi' ladxi' bunách ca na' runë' Xuzli' Dios, ruhuechi' ladxë'ë yúgu'të bunách.

Cutu ral-la' gchugu bë'ru' qui lza'ru'

³⁷ Gnë' ca' Jesús:

—Cutu glag yudxli' lza'li', ati' nutu nu glag yudx lbi'ili'. Cutu cuiaj bë'li' qui lza'li', ati' nutu nu cuiaj bë' queëli'. Gul-nít lau lza'li', ati' Dios unit lahuë' ca' lbi'ili'.

³⁸ Gul-nödzej qui lza'li', ati' Dios gunnë' queëli'. Lunödzejë' queëli' le lurixë' len tu gui'n rbixi le nac gdu, le naguír, len naguí gazxj ga rë', len zoatsca gba. Ca nac le rurixli', la' ca'z urixë' ca' queëli' Dios.

³⁹ Benë' Isaquí' Jesús, rë' lequë':

—¿Naru' huactsa bönni' lau chul gchë'ë yetüë' bönni' lau chul? Cutu ca' gac, le la'bixë' gropë' tu yeru.

⁴⁰ Cutu ca' gacrë' blau bönni' usëd ca nu rusëdi lë', san cati' udx gzëdë' bönni' na', gaquë' ca nac nu na' rusëdi lë'.

⁴¹ ¿Bizz quië ruyú' bëbdau' yu'u yøj lahuë' böchi' lza'u, len cutu rlé'inu' le zxon yu'u yøj lau' li'?

⁴² ¿Naru' huactsa gui'u-në' böchi' lza'u: “Böcha'a, benn latj cuija' bëbdau' yu'u yøj lau'”, len cutu rlé'inu' le zxon yu'u yøj lau' li'? Li', bönni' ruluí'z tsahui' cuinu'. Gleaj zi'al le zxon yu'u yøj lau' li', ati' ni'r glé'inu' dxi'a quië cuiju' bëbdau' yu'u yøj lahuë' böchi' lza'u.

Le runru' nac bë' le nacru'

⁴³ Gnë' ca' Jesús:

—Cutu gac cuia le xöhui' yag dxi'a. Lëzca' cni, cutu gac cuia le nac dxi'a yag xöhui'.

⁴⁴ Cni nac, le rbia yag nac bë' ca nac yag na'. Cutu ruchibru' le rbia yag higo lu yag yötsi', len clëg lu bsequi' yötsi' cutu ruchibru' le rbia lba uva.

⁴⁵ Didza' dxi'a ru'ë bönni' dxi'a le yu'u icj lãdxi'dau'huë' le nac dxi'a, ati' didza' xöhui' ru'ë bönni' xöhui' le yu'u icj lãdxi'dau'huë' le xöhui'. Rnë rú'aru' ca nac le yu'u icj lãdxi'dau'ru'.

Chop ca gac udxiaru' xlibi yu'u

⁴⁶ Gnë' ca' Jesús:

—¿Bizz quië rulidzli' neda', rnali': “Xantu', Xantu'”, san cutu runli' ca rna bë'ida' lbi'ili'?

⁴⁷ Ului'ida' lbi'ili' ca nac nu na' za' quia' len ryöni xtidza'a len run ca rna bë'ida' lei.

⁴⁸ Nu ni nac ca bönni', cati' benë' lidxë', ga rë' bchö'në' len bdxie' xlibi yu'u ga nac lu guiöj. Cati' bötj gba'u, bchö'n cuít yu'u na', san cutu guc uquíndj lei, le nulíb ga nac lu guiöj.

⁴⁹ Na'a, nu ryöni xtidza'a len cutu run ca rna bë'ida' lei, nu ni nac ca bönni' benë' lidxë' ga nac lu yu ca'z, cutu nunë' xlibi. Cati' bchö'n cuít yu'u na' gba'u, la' bguíndjtë, ati' gbix dëra zö'ö qui.

7

Ruúnë'-bi' Jesús bi'i huen dxin queë' bönni' Roma

¹ Cati' budx bé'lenë' lequë' didza' ni, gyazië' Jesús Capernaum.

² Lu yödZ ni' zoë' bönni' Roma, nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l len zoabi' bi'i huen dxin queë' nadxí'itsquinë'-bi', ati' bi'i ni ré'ibi' len chraqui gatbi'.

³ Cati' byönnë' bönni' ni didza' tu'ë bönni' ca nac queë' Jesús, la' bsöla'të' ga na' zoë' Jesús la'quë' bönni' gul tu'zëjni'në' bönni' judío, tsjöta'yuuquë' lahuë' Jesús guidë' duhuenë'-bi' bi'i huen dxin queë' na' ré'ibi'.

⁴ Guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' gul tu'zejni'i na', ati' gláta'yuë' lahuë' gdu ládxi'quë', ta'në':

—Naquë' lsaca' bönni' na' gunu' queë' lë ni,

⁵ le runë' ba la'n bunách uládz queëru' len benë' queëru' yu'u ga rudubru' rusëdru' queë' Dios.

⁶ Ni'r gyéajlenë' lequë' Jesús. Cati' chzoa la'dxinë' lidxë' bönni' na', lë' bsölë'ë ga zë'ë Jesús la'quë' böchi' lzë'ë, të' Lë':

—Xan, rnë' bönni' na': “Cutu ugu'i'inu', le cutu naca' lsaca' tsaziu' lidxa'

⁷ len cutu naca' lsaca' guida' ga zu'. Qui lë ni na' cutu burúguida' guida' ga zu'. Bë'z didza' ati' huóáctëbi' bi'i huen dxin quia'.

⁸ Neda' ca', zoa nu rna be'i neda', ati' nacu'ë ca' bönni' rjaquë' gdil-l rna bé'ida' lequë'. Rëpa'-në' tuë': Gyeaj ni', ati' rijë'. Rëpa'-në' yetuë': Gda ni, ati' ridë'. Rëpa'-në' ca' huen dxin quia': Ben dxin ni, ati' runë' dxin na'.”

⁹ Cati' byönnë' didza' ni Jesús, bubannë' queë' bönni' na', ati' bueycjë', len gudxë' bunách na' za'c cúdzu'lë', rnë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', nutu nu bönni' Israel cutu rajxáqui'da'-në' rejlä'ë neda' ca rejlä'ë neda' bönni' ni.

¹⁰ Cati' guludxinë' bönni' na' bsölë'ë lequë' bönni' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, gulayazië' ga nac lu yu'u lidxë' len gulalé'inë' chbóacbi' bi'i huen dxin na'.

Ruspanë'-bi' Jesús bi'i bönni' queënu ngul uzëb

¹¹ Gdöd guc lë ni, zijë' Jesús yödZ Naín, dzagquë' Lë' bönni' usëd queë' lenca' bunách zian.

¹² Cati' bdxinë' gal-la' ra' yödZ na', ni' blé'inë' bönni' nua'quë'-bi' tubi' bi'i bönni' nat zajcáchi'quë'-bi'. Bi'i nat na' nachbi' la'z dui bi'i queënu ngul uzëbdau'. Zjaclen-nu ngul uzëb na' zian bunách uládz queënu.

¹³ Cati' blé'inë'-nu Xanru', buechi' ladxë'ë-nu, ati' gudxë'-nu:

—Cutur cödxu'.

¹⁴ Ni'r gbiguë'ë Jesús, gdanë' da'a yag ga na' dëbi' bi'i nat na'. Gulabözë' bönni' na' nua'quë'-bi', ati' Jesús gnë':

—Bi'i, li' rëpa', gyas.

¹⁵ Ni'r hubanbi'. Grö'bi' bi'i na' zi'al natbi', ati' gzu laubi' rui'bi' didza'. Budödë'-bi' Jesús lu na'nu xna'bi'.

¹⁶ Cati' gulalé'i lë ni bunách ni', gládxinë' yúgu'të', ati' gulagu'ë Dios yöl-la' ba, ta'në':

—Blë'ë queëru' bönni' blau, ru'ë didza' uláz queë' Dios. Dioscz ráclenë' bunách queë'.

¹⁷ Gzë didza' ca nac yöl-la' huac queë' Jesús, ati' gulayöni bunách yúgu'të yödZ luyú Judea len yúgu'të yödZ gdu zbi'il.

Le rnabë' Juan, bönni' buquilë' bunách nis

18 Gulaguixjöi'nè' Juan bönni' da'què' lè' yúgu'tè lè ni runè' Jesús. Bulidzè' Juan chopè' bönni' na' da'què' lè'

19 ati' bsölè'è lequè' ga na' zoè' Jesús quiè la'nabnè' Lè', la'nè': “¿I nacu' Li' Cristo, bönni' ral-la' guidè', o naru' ral-la' cöztu-nè' bönni' yubl?”

20 Cati' guladxinè' ga na' zoè' Jesús bönni' na' nasölè'è Juan, tè' Jesús:

—Nasölè'è netu' Juan, bönni' buquilè' bunách nis, quiè gnábitu' Li', gnatu': “¿I nacu' Li' Cristo, bönni' na' ral-la' guidè', o naru' ral-la' cöztu-nè' bönni' yubl?”

21 La' na'z ruúnè' Jesús zian nup te'i, yugu' bönni' huè' len bönni' yu'ugac lequè' bõ' xõhui', ati' zian bönni' lau chul busaljè' yõj laquè'.

22 Bubi'è didza' Jesús, rè' chopè' bönni' na' nasölè'è Juan, rnè':

—Gul-tséaj, gul-tsajtixjöi'-nè' Juan ca nac le blé'ili' len le byõnili'. Tu'lé'inè' bönni' bchul laquè'. Tu'zè'è bönni' glatsjè'. Nuhuöacquè' bönni' güi'cnè' huè' nudzu' ruzöd. Tu'yõnnè' bönni' gulacödzué'. Nubanquè' bönni' glatiè'. Ta'yõnnè' didza' dxi'a bönni' yechi'.

23 Bica' ba nu cugác chop ladxi' za'len neda' zal-la' cutu runa' ca raqui nu na' ral-la' guna'.

24 Cati' guluzè'è ni' bönni' na' bsölè'è Juan, gzu lahuè' Jesús rè' bunách ni' ca nac queè' Juan, rnè':

—¿Bizxa brujli' yajyuli' lu latj ca'z? ¿Naru' brujli' yajyuli' gui rutá lei bõ' reycj?

25 ¿Bizxa caz brujli' yajyuli'? ¿Naru' brujli' yajyuli'-nè' bönni' nacuè' lari' záca'tsqi? Nõziczli' nacuá' lidxquè' bönni' ta'ná bè'è nup nácugac lari' záca'tsqi len tu'zi' xbey yõl-la' tsahui'.

26 ¿Bizxa caz brujli' yajyuli'? ¿Naru' brujli' yajyuli'-nè' bönni' ru'è didza' uláz queè' Dios? Ja, rèpa' lbi'ili', ati' nactèrè' blau ca nu rui' didza' uláz queè' Dios.

27 Naquè' Juan bönni' na' nayúj lu guich la'y ca nac queè', rna:

Byutsca', rsóla'a-nè' gbaz quia', nõrè' ca Li'. Bönni' ni upè'è nõz ga tõdu'.

28 Neda' rèpa' lbi'ili': Gap nacuá' bunách, chqui' zoè' bönni' ru'è didza' uláz queè' Dios, cutu nacrè' blau ca Juan, bönni' na' buquilè' bunách nis, san nu nactèr cuidi'z ga rna bè'è Dios nactèr blau ca Juan na'.

29 Cati' gulayõni didza' ni bè'è Juan bunách ni' len bönni' tu'quizxjè' lazgac bunách, gláquibe'inè' le nac tsahui' lahuè' Dios, len guladilè' ca' nis lu nè'è Juan,

30 san yugu' bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' tu'sèdi taquè' zxba queè' Moisés cutu guladilè' nis lu nè'è Juan, ati' cni' guc, guluca'nè' ca'z le gu'nnè' Dios gunè' quequè'.

31 Gnè' ca' Xanru':

—¿Nacx usáqui'da' bunách dza ni zoaru' na'a? ¿Nacxcz nacquè'?

32 Nacquè' ca bi'idau' ta'guitjbi'. Ta'bõ'bi' lu yè'y len ta'bõdxya'abi'. Ta'nabi' tubi' yetubi': “Rucödxtu' queè'li' gui san cutu rya'li'. Rul-l yéchi'tu' san cutu rbõdxli'.”

33 Cni' nacli' le bidè' Juan, bönni' buquilè' bunách nis, len cutu gdahuè' yõt xtil, len cutu gu'è xisi uva, ati' rnali' queè': “Tu' xõhui' dzag lè'.”

34 Cati' bida' neda', Bönni' Nuhuöacquè' Gdu Bunách, len ri'j rahua', rnali' quia': “Bönni' ni naquè' bönni' huáguxõ'õ len bönni' ri'jè'. Naquè' lza'què' bönni' tu'quizxjè' len yezíca'rè' bönni' dul-la'.”

35 Rèpa' lbi'ili': Nac bè' nup napgac yõl-la' rejni'i queè' Dios ni'a qui le tun.

Le benè' Jesús lidxè' bönni' gdau' fariseo

³⁶ Bulidzë' Jesús gágulenë' lë' tsaxxõn bönni' gdau' fariseo, ati' gyazië' Jesús lidxë' bönni' na', len grö'ë rahuë'.

³⁷ Zoanu lu yödZ na' ngul udá dzag, len cati' gnózinu rö'ë ráhuë' Jesús lidxë' bönni' gdau' fariseo na', ni'r bdxinnu ni' nua'nu böga'dau' náquini guiõj zaca' le yudz tu le rla' zxix.

³⁸ Cati' bdxinnu zaca' cúdzu'lë' Jesús, grö'nu xni'ë rbõdxnu. Ni'r gzu launu rgu'nu nis rbõdxnu ni'ë Jesús len ruzxinu ni'ë len guitsa' icjnu. Butság launu ni'ë len glu'nu ni'ë lë na' rla' zxix.

³⁹ Cati' blé'inë' lë ni bönni' gdau' fariseo na' nulidzë' Jesús, gza' ladxë'ë, rnë': "La'naru' naquë' bönni' ni bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios, huáquibe'inë' nuzxa na' len nacx nacnu ngul ni rgannu Lë', le nacnu ngul udá dzag."

⁴⁰ Ni'r gudxë' bönni' fariseo na' Jesús, rnë':

—Simón, dë tu le ral-la' gyëpa' li'.

Bubi'ë didza' bönni' na', rnë':

—Gna, Bönni' Usëdi.

⁴¹ Jesús rë' lë':

—Zoë' bönni' dë dumí queë' ati' nacu'ë chopë' bönni' tal-lë'ë dumí queë'. Tuë' bönni' na' ral-lë'ë queë' lazzjë' qui chop iz, ati' yetúë' na' ral-lë'ë queë' lazzjë' qui chop beo'.

⁴² Le cudë quequë' dumí luguixjë' lë na' tal-lë'ë queë', qui lë ni na' bunít lahuë' gropë' lë na' tal-lë'ë queë'. Gnatsca' na'a. ¿Núzxalë' bönni' chopë' ni gdxí'irnë' bönni' na' bunít lahuë' lequë'?

⁴³ Bubi'ë didza' Simón na', rnë':

—Ráquida' neda', bönni' na' ral-la'rë' queë' dumí, lë na' bunít lahuë'.

Jesús gudxë' lë':

—Le nacZ rmau'.

⁴⁴ Ni'r bueycjë' Jesús, ati' ni' ruyúë'-nu ngul na', rë' Simón:

—¿Naru' rlé'inu' ngul ni? Gyazia' lidxu' ati' cutu bennu' quia' nis quibda' ni'a, san glu'nu ni'a nis rbõdxnu ngul ni, len buzxinu ni'a len guitsa' icjnu.

⁴⁵ Cutu butság lau' neda', san cati' bdxintea' lidxu', cutu ruzóa dxinu ngul ni, rutság launu ni'a.

⁴⁶ Cutu glu'u icja' le za, san glu'nu ni'a lë na' rla' zxix ngul ni.

⁴⁷ Qui lë ni na' répa' li', dul-la' zian nabága'nu ngul ni, chgyu'u yöl-la' runít lau quegac, ati' nadxí'itsquinu neda'. Nu na' Dios runít lahuë' lei láti'dau'z, láti'dau'z nadxí'i Dios nu na'.

⁴⁸ Ni'r gudxë'-nu ngul na' Jesús, rnë':

—Dul-la' nabagu'u chgyu'u yöl-la' runít lau qui.

⁴⁹ Gulazú lauquë' të lza'quë' bönni' na' ta'bõ'lenë' Jesús tahuë', ta'në':

—¿Nuzxa caz bönni' ni, runít lautsë' ca' dul-la'?

⁵⁰ Ni'r gudxë'-nu ngul na' Jesús, rnë':

—Le réjlë'u neda', chbuláu' li'. Böaj lidxu', zoa dxi ladxu'u.

8

Ngul táclenu Jesús, ta'gu'nu le tahuë'

¹ Gdöd glac lë ni, gdë' Jesús gap nacuá' zian yödZ xõn len yugu' yödZdau', ati' ni' benë' lban len gdxíj'ë didza' dxi'a ca rna bé'ë Dios, dzagquë' Lë' idxinnuté' bönni' uséd queë'.

² Dzagcnu ca' Lë' la'cnu ngul bunë' lecnu Jesús, bubijë' bö' xõhui' yu'ugac lecnu, len bugúë' yugu' guidzhuë' quecnu. Nútsa'nu ladjcnu María, lënu ca' Magdalena, ngul na' bubijë' gadx bö' xõhui' yu'ugac lënu.

³ Nútsa'nu ca' ladjcnu Juana, ngul queë' Chuza, bönni' dë lu në'ë le dë lidxë' Herodes, len nútsa'nu ca' ladjcnu Susana. Ta'gu'nu le tahuë' Jesús len yugu' bönni' uséd queë' ngul ni len zianrnu ca', tu'nöd'zjnu le dë quecnu.

Runë' lsaqui' Jesús ca nac queë' bönni' guz

⁴ Gularúj yugu' yöd'z ni' bunách zian, guladxín ga na' zoë' Jesús. Cati' guludubë' ga na' zoë', Lë' benë' lsaqui', rë' lequë':

⁵ —Brujë' bönni' guz, zjësië' xseydau'. Cati' ni' zjësië', guluhuöxj ga nac la' nöz la'gac xseydau' na', ati' gululíb leygac bunách. Guladxinba' ca' bguindau', glë'jba' xseydau' na' dzö' la' nöz.

⁶ Guluhuöxj yela'gac xseydau' na' lyu ga rö' guiöj. Cati' gualén xseydau' na', la' gulabidxtë le cunalupa' yu na'.

⁷ Guluhuöxj yela'gac xseydau' na' ga gululén lba yötsi'. Tsaxxön gulaxxön lba yötsi' na' len xseydau' na', ati' gularöli xseydau' na' gualén, lba yötsi' na', len glun ditj leygac.

⁸ Guluhuöxj yela'gac xseydau' na' ga nac luyú dxi'a. Cati' chgulaxxön, gulunöd'zj. Tu dxigu' na' bunöd'zj yetú gayua'tër xseydau' ca'.

Cati' budx gnë' cni Jesús, bë'ë zid'zj didza', rnë':

—Nu zoa nag len ryöni ral-la' uzë nag.

Bizx quië runë' lsaqui' Jesús

⁹ Ni'r gulanabnë' Jesús bönni' uséd queë', ta'në':

—¿Bizxa rë'ni gna lë na' benu' lsaqui'?

¹⁰ Jesús gudxë' lequë':

—Dios ruzëjní'në' lbi'ili' le nagachi' ca rna bë'ë Lë', san yezica' bunách ni, ruí'lena' lequë' didza' le runa' lsaqui' quië cati' luyúë', cutu la'lé'inë', len cati' la'yönnë', cutu la'yéjní'në'.

Rgu'xjö'ë Jesús le rulu' le benë' lsaqui'

¹¹ Gnë' ca' Jesús:

—Cni nac le rulu' lë na' bena' lsaqui': Xseydau' na' nac xtidzë'ë Dios.

¹² Xseydau' na' guluhuöxj la' nöz tu'luí' ca rac quegac nup ni ta'yöni didza' na' san la' za'të tu' xöhui' len rgua didza' na' bdxin lu icj ládxi'dau'quë' bönni' na', cui la'yejlë'ë len cui lulë'.

¹³ Xseydau' na' guluhuöxj lyu ga rö' guiöj tu'luí' ca rac quegac nup ni ta'yöni didza' na' len tu'dzjinë' ta'zi'ë lei, san nacque' ca xseydau' na' cutu ben lui. Tu chi'z ta'yejlë'ë, le rdxin le rzi' bë' lequë', ati' la' tu'huöatë ládxi'quë'.

¹⁴ Xseydau' na' guluhuöxj ga gululén lba yötsi' tu'luí' ca rac quegac nup ta'yöni didza' na', len cati' chgulayönnë', tun nigui lequë' yugu' le tui' ládxi'quë' yöd'zlyú ni, len yugu' yöl-la' tsahui' qui, len yugu' le ta'dzág ládxi'quë' tac ni, ati' cutu run dxin didza' na' lu icj ládxi'dau'quë'.

¹⁵ Xseydau' na' guluhuöxj ga nac luyú dxi'a tu'luí' ca rac quegac nup ni, gdu ládxi'quë' ta'yönnë' didza' na' len ta'gu'ë tsutsu lei lu icj ládxi'dau'quë', ati' lu yöl-la' rböz zxön ladxí' tunë' ca rna didza' na'.

Runë' lsaqui' Jesús qui le rgu'u yení' lidxru'

¹⁶ Gnë' ca' Jesús:

—Cutu ca' ruquel-lë'ë gui' bönni' ati' la' rudúsi'të' lei gui'n, len cutu rgu'ë lei xzani le ráti'në', san ruzóë' lei xlatj ga nac lna' lu yu'u, ati' luzi' xbey gui' na' nup la'yáz ni'.

¹⁷ Gla' lahui yúgu'të le nagachi', ati' gac bë' len gruj ga lna' yúgu'të le rac balánz.

18 'Qui lë ni na', gul-zë nagli', le huadél-li'nè' yelati' bönni' ruzoë' tsutsu icj lãdxi'dau'huë' didza' ryönnë', huazi'rë' xtidzë'ë Dios, san bönni' curuzoë' tsutsu icj lãdxi'dau'huë' didza' ryönnë', huadúa didza' na' byönnë'.

Xnë'ë Jesús len yugu' bönni' böchë'ë

19 Ni'r guladxinë' ga na' zoë' Jesús xnë'ë len yugu' bönni' böchë'ë, san cutu guc la'biguë'ë gal-la' ga zoë' le nacua' ni' bunách zian.

20 Zoa ni' nu bulídZ Jesús, rna:

—Nacu'ë lö'a xna'u len yugu' bönni' böchu'u, të'nnë' lui'lenë' Li' didza'.

21 Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Nup ni ta'yöni xtidzë'ë Dios len tun ca rna, bönni' ni nacquë' ca xna'cza' len yugu' bönni' böchi'cza'.

Jesús rbequi dxië' bö' bdu'nu'

22 Tu dza grenë' Jesús tu lë'i bárcodau', dzagquë' Lë' bönni' usëd queë', ati' Jesús rë' lequë':

—Huadödtscá'ru' yetslá'a nis zxön ni.

Ni'r zjactë'.

23 Tsal ni' ta'dödë' lu nis zxön na', rasië' Jesús. Ni'r gzu lau reycj bö' bdu'nu' lu nis zxön na', ati' chraqui huötj znan nis bárcodau' na' len zoa banádx quequë'.

24 Ni'r gulabiguë'ë ga dë' Jesús len guluspanë' Lë', ta'në':

—jBönni' Usëdi! jBönni' Usëdi! Chraqui huötjru' lu nis.

Cati' bubanë' Jesús, bulidzë' bö' na' reycj len nis na' ryas rdxiatasca, ati' gzoa dxi bö' na' reycj len grö' dxi lu nis zxön na'.

25 Ni'r gudxë' yugu' bönni' usëd queë' Jesús, rnë':

—¿Naru' cu réjlë'li' Dios?

Gládxinë' lequë' len tu'bannë'. Glë' lza'quë', tuë' yetué':

—¿Nuzxa caz bönni' ni? Rna bé'inë' bö' reycj len nis zxön, ati' tun ca rna xtidzë'ë.

Bönni'yödZ Gadara yu'u lë' bö' xöhui'

26 Ni'r guladxinë' lu xyuquë' bönni' Gadara, le dë yetslá'a nis zxön ca dödl ga dë luyú Galilea.

27 Cati' brujë' lë'i bárcodau' na' Jesús ga nac lu yu na', dutsaguë' lë' bönni' yödZ na'. Chgdzey yu'u lë' bö' xöhui', len cutur racuë' lari' len cutur rzoë' lu yu'u, san nun xlatjë' lu bloj ga nadjgac yeru ba.

28 Cati' blé'inë' Jesús bönni' na' yu'u lë' bö' xöhui', grödxyë'ë zidzj, ati' buzechu xzibë' lahuë' Jesús len bë'ë zidzj didza', rnë':

—¿Bizxa ral-la'a quiu', Jesús, Zxi'në' Dios náctërë' blau? Ráta'yua' lau' cui usaca' zi'u neda'.

29 Cni gnë' le chgna bé'inë' Jesús bö' xöhui' na' urúj lu bönni' na'. Zian lzu zí'atël brix butultsca bönni' na' bö' xöhui' na', ati' glúguë'ë lë' du guia bönni' yödZ ni' len gulusijnë' bregui' guia ni'a në'ë, san blë'ë yugu' du guia na', ati' bchë' lë' lu latj ca'z bö' xöhui' na' yu'u lë'.

30 Ni'r gnabnë' bö' xöhui' na' Jesús, rnë':

—¿Bi leu'?

Bö' xöhui' na' gudx Lë':

—Le Zian lea'.

Cni gna le yu'ugac lë' bö' xöhui' zian.

31 Ni'r gláta'yua' lahuë' Jesús bö' xöhui' na' cutu göslë'ë leygac latj chul quegac nup natgac.

³² Nacua'ba' ca' ni' tu cö'ba' cuch zian ta'daba' táguba' lu guí'adau' ni', ati' gulanáb yechi' Jesús bö' xöhui' na' gu'ë leygac latj tsajtsu'ugac cuch zian na'. Jesús bë'ë leygac latj.

³³ Gulurúj lu bönni' na' bö' xöhui', len yajtsu'ugac cuch zian na', ati' yjacba' cuch zian na' ga nac lë'i guiöj. Yajbixcba' lu nis zxon, ati' ni' gulayëpiba' nis.

³⁴ Cati' gualé'iné' ca na' guc quecha' bönni' tu'yuquë'-ba' cuch zian na', gladxi guladzöbné'. Gulazxundjé' ni', ati' yhuöjqüé' yajtíxjöi'cné' nup nacua' yödZ na' len nup nacua' ladj guixi' ni'.

³⁵ Ni'r gularujé' bönni' yödZ na', yajyuquë' lë na' guc. Cati' guladxiné' ga na' zoë' Jesús, gualé'iné' bönni' na' gulayú'u lë' bö' xöhui', rö'ë xni'ë Jesús. Nacuë' lari' len dxi'adau' chzoë', ati' gládxiné'.

³⁶ Galaguixjöi' lequë' ca guc nup na' gulale'i lë na' guc, böaquë' bönni' na' gulayú'u lë' bö' xöhui'.

³⁷ Ni'r gláta'yu lahuë' Jesús urujé' lu xyugac yúgu'të bunách zian na' quegac yödZ nababgac Gadara na', le tádxiné'. Bubené' Jesús lë'i bárcodau' na' zhuöjë'.

³⁸ Gúta'yuë' lahuë' Jesús bönni' na' gulurúj lë' bö' xöhui' na' gu'ë lë' latj tséajlënë' Lë' tsaxzön. Gna bé'iné' lë' Jesús uga'né' ni', rné':

³⁹ —Böaj lidxu'. Yajtixjöi' bunách uládz quiu' yugu' le zxon bené' quiu' Dios. Böjë' lidxë' bönni' na', ati' buzé' didza' gdu lu yödZ ni' ca nac le zxon bené' queë' Jesús.

Ruúnë'-bi' Jesús bi'i ngul queë' Jairo lenca' ngul na' gdannu lari' nacüë'

⁴⁰ Cati' bdxiné' Jesús yetslá'a nis zxon na', guludziji queë' bunách zian nacua' ni', le ta'bözé' Lë' yúgu'të'.

⁴¹ Ni'r bdxiné' ga zoë' Jesús Jairo, bönni' blau qui yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío. Byechuë' xni'ë Jesús len gúta'yuë' lahuë' tsijé' lidxë'.

⁴² Cni bené' le zoabi' tubi' bi'i ngul queë', chraqui gatbi'. Nacbi' bi'i tuticz queë' len yu'ubi' ca chinnu iz. Tsal ni' zijé' Jesús, naugac Lë' bunách zian, tu'quir Lë'.

⁴³ Nútsa'nu ladj bunách zian na' ngul, chguc chinnu iz rzaca' rgui'nu, cutu ruhuí'i rön queënu qui huë' quegaccznu ngul, ati' chbutönu dëra le dë queënu, rguizxjnu nup tu'ún bunách, san cutu guc nu bönni' unë'-nu.

⁴⁴ Gbíga'nu zaca' cúdzu'lë' Jesús len gdannu rui'i lari' nacüë', ati' la' bui'të huë' rön queënu.

⁴⁵ Ni'r gnabné' nup nacua' ni' Jesús, rné':

—¿Nuzxa na' gdan neda'?

Guladá'baguë'ë yúgu'të'. Ni'r glë' Lë' Pedro len nup nacua'len lë', ta'në':

—Bönni' Usëdi, nacua' ni' bunách zian, tu'quir Li', len tu'dxiguë'ë Li', ati' ¿rnatsu': "¿Nuzxa na' gdan neda'?"

⁴⁶ Ni'r Jesús gnë':

—Zoa nu gdan neda', le gúquibe'ida' bruj neda' yöl-la' huac le ruún bunách.

⁴⁷ Cati' ráquibe'inu ngul na' nöznë' Jesús le bennu, ni'r gzxiznu. Byéchunu xni'ë Jesús len gdíxjöi'nu Lë' laugac bunách zian na' bizx quië na' gdannu lari' nacüë' len ca na' guc, la' böáctënu.

⁴⁸ Ni'r Jesús gudxë'-nu:

—Zxi'na', le réjlë'u neda' chböacu'. Böaj lidxu', zoa dxi ladxu'u.

⁴⁹ Cati' ni' ru'ë didza' ni' Jesús, bdxiné' ni' bönni' zë'ë lidxë' bönni' blau na' qui yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios, ati' gudxë' bönni' blau na':

—Chgutbi' bi'i nguldau' quiu'. Cutur upizxjnu'-né' Bönni' Usëdi.

⁵⁰ Cati' byönnë' lë ni' Jesús, bubí'ë didza', rë' bönni' blau na':

—Cutu gádxinu!. Gyejlë'z Dios. Huöacbi' bi'i nguldau' quiu!.

⁵¹ Cati' gyazië' Jesús yu'u na', cutu bë'ë latj nu tsazlen Lë' san légaczë' Pedro len Jacobo len Juan, lenca' xuz xna'bi' nguldau' na'.

⁵² Ta'böd'x nup nacua' ni'. Ta'böd'x yechë'ë queëbi' bi'i nguldau' na', ati' rë' lequë' Jesús, rnë':

—Cutur cödxli'. Cutu natbi' nguldau' ni'. Raszbi'.

⁵³ Gulutitjë' Lë' le nözcnë' chnatbi'.

⁵⁴ Ni'r gdel-lë'ë na'bi' Jesús len bë'ë zidz didza', rnë':

—Bi'i nguldau', gyasch.

⁵⁵ Ni'r bu'u bö' nacczbi', bubanbi', ati' la' gyástëbi'. Gna bé'inë' lequë' Jesús lu'ë le gágubi'.

⁵⁶ Gulubannë' xuz xna'bi', san Jesús gna bé'inë' lequë' nutu nu lë' ca na' guc.

9

Rsölë'ë Jesús bönni' usëd queë' tsjenquë' lban

¹ Ni'r butubë' Jesús idxínnutë' bönni' usëd queë', ati' budödë' lu na'quë' yöl-la' huac len yöl-la' uná bë' lubijë' bö' xöhui' yu'ugac bunách, len luúnë' nup te'i.

² Bsölë'ë lequë' tsjenquë' lban ca rna bë'ë Dios len tsajhuenquë' nup te'i.

³ Jesús gudxë' lequë':

—Cutu bi' gua'li' quië' la' nöz, ni xuyagdau', ni yöxj, ni yöt, ni dumí, len cutu gxoa yenli' chop lari'.

⁴ Bítitëz yu'u ga tsazli', gul-zóa ni' cati' uza'rli' yödz na'.

⁵ Gátitëz ga cutu lun lbi'ili' ba la'n bunách, gul-rúj yödz na' len gul-cuíb bëchtö da' lalabli', le uluí'i lequë' nagá'n zxguia' nabága'quë'.

⁶ Ni'r gularujë' bönni' usëd queë' na'. Guladödë' yúgu'të yödzdau', tunë' lban qui' didza' dxi'a, len tu'únë' nup te'i yúgu'të lu yödz na'.

Ca gutië' Juan, bönni' buquilë' bunách nis

⁷ Byönnë' Herodes, bönni' rna bë'ë, ca nac yúgu'të le runë' Jesús, ati' grö'ë baguí'i, le ta'ná bunách:

—Juan na' chbubanë' lu yöl-la' gut.

⁸ Yela'quë' ta'në':

—Chbulë'ë Elías, bönni' na' bë'ë didza' uláz queë' Dios.

Yela'quë' ta'në':

—Chbubanë' bönni' bitsë'ë bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios dza ni'të.

⁹ Herodes na' gnë':

—Juan na' brix'a yenë'. ¿Nuzxa caz bönni' ni, ryönda' queë' runë' yugu' lë ni?

Rzu rbö'ë Herodes glé'inë' Jesús.

Rugahuë' Jesús chián gayuá' bunách

¹⁰ Cati' guludxinë' ga zoë' Jesús bönni' gbaz nasölë'ë Lë', gulului'inë' Lë' yúgu'të le glunë'. Ni'r bchë'ë lequë' quizi Jesús. Yjaquë' tu latj ca'z lu xyu yödz Betsaida.

¹¹ Cati' chnözigac lë ni bunách, yajnaugac Lë', ati' Jesús benë' lequë' ba la'n len bé'lenë' lequë' didza' ca rna bë'ë Dios, ati' bunë' nup te'i.

¹² Cati' chza' ral dza na', gulabiguë'ë ga zoë' Jesús idxínnutë' bönni' gbaz queë', len të' Lë':

—Busöla' bunách ni tsjac gap dë yözdau' len gap dë yu'udau' gdu zbi'il quië tsajtiljquë' gap luga'në' len bi lahuë', le nac latj ca'z ga ni zoaru'.

13 Ni'r Jesús rë' lequë':

—Gul-gu'ë lbi'ili' le lahuë'.

Të' Lë':

—Gayu'z yöt xtildau' dë len chopzba' böl dëba' queëtu', o çnaru' huayéajtsatu' tsj'ö'utu' le lagu bunách zian ni?

14 Nacu'ë ni' ca chián gayu'ë bönni'. Ni'r gudxë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rnë':

—Gul-gún ga la'bö'ë tu cö' hueajquë', lac ca chián hueajquë'.

15 Cni glunë' ati' gulabö'ë yúgu'të'.

16 Ni'r gdel-lë'ë Jesús gayu' yöt xtil na' len chopba' böl na', ati' bchis lahuë' ruyúë' luzxbá, len rë' Dios: “Xclenu'.” Ni'r buzuzxjé' leygac len bë'ë quequë' bönni' uséd queë' quië lucu'ë laugac bunách na'.

17 Glahuë' yúgu'të' len guluhuöljnë'. Gdöd na' golutubë' yugu' le nagá'n, ati' guludzë'ë gdu chinnu bdö'a.

Rnë' Pedro Jesús naquë' Cristo

18 Tu dza tsal ni' zoë' quië Jesús, rulidzë' Dios, ati' dzagquë' Lë' bönni' uséd queë', gnabné' lequë' Jesús, rnë':

—ÇNuzxa ta'ná bunách nu naca'?

19 Gulubi'ë didza', ta'në':

—Ta'ná la'gac bunách nacu' Juan, bönni' buquilé' bunách nis. Ta'ná yela'gac nacu' Elías, ati' ta'ná yela'gac nacu' bönni' bitsë'ë bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios dza ni'të, nubanë' lu yöl-la' gut.

20 Ni'r gnabné' lequë' Jesús, rnë':

—Naxz lbi'ili', çnuzxa rnali' naca'?

Bubi'ë didza' Pedro, rnë':

—Nacu' Cristo nasölë'ë Dios.

Rgúxjö'ë Jesús ca zi'a ludöddë' Lë'

21 Ni'r gudxtsquë' lequë' Jesús len gna bé'inë' lequë' nutu nu lë' Nu naquë' Lë'.

22 Ni'r rë' lequë':

—Run bayúdx saca' qui'a neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, zian le gac quia'. Luca'në' neda' ca'z bönni' gul tu'zejni'i len yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi. Ludöddë' neda', san tód tsonn dza Dios uspanë' neda' lu yöl-la' gut.

23 Gudxë' ca' yúgu'të':

—Chqui' rë'nnë' bönni' të'ë neda', ral-la' uzóë' tsla'l le naqui queë' len gaquë' ca bönni' zijë' zajtë'ë lë'i yag cruz, ati' ni'r gac të'ë neda'.

24 Núti'tëz bönni' rui' ladxë'ë gun chi'ë yöl-la' na'bán queë', unitië' lei, san bönni' unitië' yöl-la' na'bán queë' le dë'ë neda', bönni' ni gata' queë' yöl-la' na'bán gdu.

25 Cutu bi uzi'ë xbey bönni' chqui' utubë' queë' yúgu'të le dë yödzlyú ni san unitië' tsaz yöl-la' na'bán queë'.

26 Nu bönni' rutui'në' neda' len rutui'në' ca' xtidza'a, lëzca' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, utui'da' bönni' na' cati' huöda' duná bë'a, dzaggac neda' yöl-la' yení' queë' Xuza' len yöl-la' yení' quequë' gbaz la'y queë' Dios.

27 Le nactë' rëpa' lbi'ili', nacuá' ni la'quë' bönni' cutu latië' cati' la'lé'irnë' dza duná bë'ë Dios.

Rdza' ca rna' lahuè' Jesús

²⁸ Cati' bza'a xunu' gbidz gdöd bē'ē yugu' didza' ni Jesús, ni'r bchē'ē Pedro len Juan len Jacobo, ati' grenē' tu lu guí'adau', ga na' bulidzē' Dios.

²⁹ Tsal ni' ruí'lenē' Dios didza', bdza' ca rna' lahuè', ati' bōac chguichdau'z lari' nacué' len gyēp yōs yení'.

³⁰ Ni'r gululuí' laquē' ga zoē' Lē' chopē' bōnni' tuí'lenē' Lē' didza'. Nacquē' Moisés len Elías.

³¹ Gulayēpē' yōs yení' chopē' ni len tuí'lenē' Jesús didza' ca zi'a uzē'ē yōdzlyú ni, gatiē' lu yōdz Jerusalén.

³² Zál-la' chactsca lasiē' Pedro len nup nacia'len lē', bayúdx gulana'zē' ta'lé'inē' yōl-la' yení' queē' Jesús len chopē' na' nacia'lenē' Lē'.

³³ Cati' guluzē'ē ni' chopē' na' ga na' zoē' Jesús, ni'r Pedro gudxē' Lē':

—Bōnni' Usēdi, dxi'a nac zoaru' ni. Gúntsa'tu' tsonn yu'u lága'dau', tu quiu', yetú queē' Moisés, len yetú queē' Elías.

Cutu nōznē' Pedro bí na' rnē'.

³⁴ Tsal ni' ru'ē didza' ni, la' grō'tē bōaj bucachi' lequē', ati' gládxinē' le nacué' lu bōaj na'.

³⁵ Ni'r byōn chi'i Nu rui' didza' lu bōaj na', rna:

—Bōnni' ni naquē' Zxi'na'. Nadxi'ida' Lē'. Gul-zē nagli' didza' gu'ē.

³⁶ Cati' budx bē' didza' chi'i na', tuzē' Jesús nagá'nlenē' lequē'. Ta'cuá' dxiē' bōnni' usēd queē', ati' dza na' nutu nu glē' ca nac le gualalé'inē'.

Ruúnē'-bi' Jesús bi'i bōnni' yu'u-bi' bō' xōhui'

³⁷ Cati' za' rení' yetú dza guluhuōtjē' lu guí'adau' na' Jesús len bōnni' na' dzagquē' Lē', ati' gularúj bunách zian dutsaggac Jesús.

³⁸ Ni'r bē'ē zidz didza' tu bōnni' nutsē'ē ladj bunách zian na'. Bulidzē' Jesús, rnē':

—Bōnni' Usēdi, ráta'yua' lau' duyú'-bi' bi'i bōnni' quia' le nachi' bi'i tuticz quia'.

³⁹ Yu'u lēbi' bō' xōhui' run ga rbōdxya'abi' len ruxiztsca lēbi'. Run ga rbia bdxina' zidi' rú'abi' len rurix rutultsca lēbi', len gatga rusán lēbi'.

⁴⁰ Gúta'yua' laquē' bōnni' usēd quiu' lubijē' lei, san cutu gulazáqui'nē'.

⁴¹ Bubi'ē didza' Jesús, rnē':

—Lbi'ili', curéjlē'li' len nachixi icjli'. ¿Gáca'xtē ral-la' sóalena' lbi'ili' len gua glena' queēli'? Djua'-bi' ni bi'i bōnni' quiu'.

⁴² Cati' ni' za'bi' rbíga'bi' ga na' zoē' Jesús, brix butultsca lēbi' bō' xōhui' na', ati' gdil-lē' bō' xōhui' na' Jesús len bunē'-bi' bi'i bōnni' na'. Ni'r bugu'ē'-bi' lu nē'ē xuzbi'.

⁴³ Gulubani yúgu'tē bunách ni' ca nac yōl-la' huac zxōn queē' Dios.

Rguúxjō'ē leyúbl Jesús ca zi'a ludōddē' Lē'

Tsal ni' tu'bani yúgu'tē bunách ca nac le zxōn runē' Jesús, Lē' gudxē' yugu' bōnni' usēd queē',

⁴⁴ rnē':

—Gul-cú'u icj nagli' didza' ni, le zi'a ludōddē' neda', Bōnni' Nuhuōaquē' Gdu Bunách, lu na'gac bunách.

⁴⁵ Cutu gulayéjni'nē' didza' ni bōnni' usēd queē', le cutu rui'nē' lequē' latj Dios la'yéjni'nē', san cutu gularúguinē' la'nabné' Jesús ca nac didza' ni.

Nu nac blau

⁴⁶ Ni'r gulazú lauquë' tunë' rusbö bönni' uséd queë' Jesús. Ta'nabi lza'quë' tuë' yetüë' núzخالé' gaquë' blau.

⁴⁷ Ráquibe'inë' Jesús le ta'zá' ládxiquë', ati' gdel-lë'ë-bi' tubi' bi'idau', len buzöë'-bi' cuitië'.

⁴⁸ Ni'r rë' lequë':

—Nüti'tëz bönni' gunë' ba la'n tu bi'idau' cni le náquibi' quia', néda'cza' gunë' ba la'n, ati' nu bönni' gunë' neda' ba la'n, gunë' ca' ba la'n Xuza' nasölë'ë neda'. Qui lë ni na' bönni' nutsë'ë ladjli' nacrë' nöxj ladxí', bönni' ni naquë' blau.

Nu curdá'baga' rë'u, raclen rë'u

⁴⁹ Ni'r bulidzë' Jesús Juan, rnë':

—Bönni' Usëdi, blé'itu'-në' bönni' rugunë' dxin lau' rubijë' bö' xöhui', ati' gna bé'itu'-në' le cutu dë'ë rë'u.

⁵⁰ Jesús rë' lë':

—Cutu gna bé'ili'-në', le raclen rë'u nu curdá'baga' rë'u.

Rdil-lë' Jesús Jacobo len Juan

⁵¹ Cati' chza' gal-la' dza ral-la' gatië' Jesús len huëpë' yehua' yubá, benë' bayúdx tsijë' Jerusalén.

⁵² Bsölë'ë yugu' bönni' gbaz queë' la'nörë' ca Lë', ati' yjaquë' tu yödzdau' quegac bunách Samaria tsajpa'quë' ga uga'në' tu dzö'.

⁵³ Cutu glunë' Jesús ba la'n bönni' yödzná' le chnac queë' Jerusalén zijë'.

⁵⁴ Cati' gulalé'inë' lë' ni Jacobo len Juan, bönni' uséd queë', të' Jesús:

—Xan, çnarú' gnábtscá'tu' huötj gui' za' yehua' yubá le usni lequë', guntu' ca na' benë' Elías?

⁵⁵ Bueycjë' Jesús len gdil-lë' lequë', rnë':

—Cutu nözili' bizxa bö' dzag lbi'ili'.

⁵⁶ Bida' ni neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, clëg quië usnitia' yöl-la' na'bán quegac bunách, san bida' dúslá' bunách.

Ni'r yjaquë' yödzyubl.

Nup të'ni tsjaclen Jesús

⁵⁷ Tsal ni' yu'quë' nöz Jesús len bönni' da'quë' Lë', bdxinë' ni' tu bönni', len rë' Jesús:

—Xan, rë'nda' sá'lëna' Li' gáti'tëz ga tsiju'.

⁵⁸ Jesús rë' lë':

—Yugu' böza', nacué' zzan guiöj quecha', ati' yugu' bguindau', dxiagac lidxcha', san neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, cutu dë quia' ga gata' uzí' ladxá'a.

⁵⁹ Ni'r gudxë' bönni' yubl Jesús, rnë':

—Gda' neda'.

Bönni' ni gudxë' Lë':

—Xan, benn neda' latj huöja' zi'al lidxa' ga gdxinr dza chbucacha'a-në' xuza'.

⁶⁰ Jesús gudxë' lë':

—Bë' latj bönni' chzoa latië' lucachë'ë nup chnat quequë', san li', gyeaj, yjen lban ca gna bë'ë Dios.

⁶¹ Ni'r bdxinë' yetüë' ca', rë' Jesús:

—Xan, rë'nda' sá'lëna' Li', san benn neda' latj tsija' zi'al tsajzëyagacda'-në' didza' di'a dza quia'.

⁶² Jesús gudxë' lë':

—Núti'tèz bönni' rui' ladxë'è le rac yödzyú naquë' ca bönni' ruga'në'-ba' bëdx len ruyúë' zaca' cúdzu'lë'. Nu run cni cutu nac lsaca' tsaz ga rna bë'è Dios.

10

Rsölë'è Jesús tsonnlalj yu chië' bönni' tsjenquë' lban

¹ Gdöd glac lë ni, gröë' Xanru' yetsonnlalj yu chië' ca' bönni' uséd queë', ati' bsölë'è lequë' chop hueajquë' la'nörë' ca Lë' tsjaquë' yúgu'të yödzy len yödzdau' gap chzoa tödë' Lë'.

² Gudxë' lequë':

—Le nactë, dëtsca dxin quia', le nac ca tu la' yël xzön ga nu tsajchíb, san nabábz huen dxin quia'. Qui lë ni na', gul-gáta'yu lahuë' Dios, naquë' Xan la' yël na', gsölë'è yugu' huen dxin ga nac la' yël queë'.

³ Gul-tséaj na'a. Gul-yutsca', neda' rsöla'a lbi'ili', nacli' ca bö'cu' xzila' zjacba' ladjcba' bö'cu' zuga' snia'.

⁴ Cutu gua'li' yöxj dumí ni bzud yöt, len cutu gua'li' yetú cö' löl-li', len cutu tseyli' güi'lenli' bunách didza' gap nac la' nöz.

⁵ Gáti'tèz yu'u ga tsazli', zi'al gnali': "Le rbequi dxi ladxi' gac quegac bunách nacua' yu'u ni."

⁶ Chqui' zoa ni' nu bönni' rë' dxi ladxë'è, uga'nlen lë' le rbequi dxi ladxi' na' gnabli', san chqui' cuzóa ni' nu bönni' cni, uga'nlen lbi'ili' le rbequi dxi ladxi' na' gnabli'.

⁷ Gul-gá'n yu'u ga na' tsazli' len gul-gui'aj gul-gagu bi lunnë' queëli', le udzölcznë' bönni' huen dxin le gahuë'. Cutu tödli' yu'u yu'u.

⁸ Gáti'tèz yödzy ga tsazli' ati' lun lbi'ili' ba la'n, gul-gagu le lucu'è lauli'.

⁹ Gul-ún nup te'i nacua' yödzy na', len gul-guië' lequë': "Chbdxin ga zoali' le rna bë'è Dios."

¹⁰ Gáti'tèz yödzy ga tsazli', chqui' cutu lun lbi'ili' ba la'n, gul-rúj tsajsoali' la' nöz qui yödzy na', gnali':

¹¹ "Bëchtö qui ladzli' da' lalabtu' ruquindjtu' lei, le rulu' nabága'li' xzguia', san ral-la' gnözili' lë ni, chbdxin ga zoali' le rna bë'è Dios."

¹² Neda' rëpa' lbi'ili', cati' gdxin dza gchuguë' Dios quegac bunách, la'zaca' la'gui'ir bunách yödzy ni' ca la'zaca' la'gui'i bunách yödzy Sodoma, nup ni' busnitië' Dios.

Le gac quegac nup culubí'i ládxi'gac

¹³ Gnë' ca' Jesús:

—Bica' bayechi' lbi'ili', bunách yödzy Corazín. Bica' bayechi' lbi'ili', bunách yödzy Betsaida. La'naru' glac lu yödzy Tiro len lu yödzy Sidón yugu' yöl-la' huac rubani ca yugu' le bena' ga zoali', dza ni'të lubí'i ládxi'quë' bönni' ni', lacuë' lari' ca'z len la'gu'è dö cuinquë', le ului' chgulubí'i ládxi'quë'.

¹⁴ Qui lë ni na', cati' gdxin dza gchuguë' Dios quegac bunách, saca' qui'rli' ca la'zaca' la'gui'è bönni' Tiro len Sidón.

¹⁵ Lbi'ili', bunách Capernaum. ¿Naru' cugúc queëli' ca gyëpli' ga nu ryaz yehua' yubá? Huötjli' tsajtsazli' latj chul quegac nup natgac.

¹⁶ Ni'r gudxë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rnë':

—Nu ruzë nag lbi'ili', ruzë nag ca' neda', ati' nu rucá'n lbi'ili' ca'z, rucá'n ca' neda' ca'z, len nu rucá'n neda' ca'z, rucá'n ca' ca'z Xuza', nasölë'è neda'.

Tu'dxinë' ga zoë' Jesús bönni' yjenquë' lban

17 Cati' guludxinë' ga zoë' Jesús tsonnlaj yu chië' bönni' na' bsölë'ë Lë', yjenquë' lban, ta'në':

—Xan, tun ca rnatu' bö' xöhui' cati' ruguntu' dxin lau' Li'.

18 Jesús gudxë' lequë':

—Neda' blé'ida' Satanás tu' xöhui', gbix zxan luzxbá ca run yös, ryaz luyú.

19 Gul-yutsca', neda' nudöda' lu na'li' yöl-la' uná bë' söncli'-ba' bël snia' len xajnö' ati' cutu bi gac queëli', ati' uxicjli' lu yöl-la' uná bë' qui tu' xöhui', nu curle'i rë'u dxi'a.

20 Na'a, gul-dziji, clëgz le tun ca rnali' bö' xöhui', san le nayujgac lali' lu guich ni' yehua' yubá.

Rudzijnë' Jesús

21 La' ni'z rudzijnë' Jesús, dzaguë' Lë' Dios Bö' La'y, rnë':

—Rgu'a Li' yöl-la' ba, Xuza', nacu' Xani yehua' yubá len Xani luyú ni, le bucachu'u yugu' lë ni lauquë' bönni' tac szxöni len bönni' ta'yejni'i, san bului'icnu'-bi' bi'idau' ca nac. Ca' gac, Xuza', le cni bdzag ladxu'u.

22 Ni'r gnë':

—Yúgu'të budödë' lu na'a Xuza'. Nutu nu bönni' nöznë' Nu naquë' Zxi'në' Dios, san tuzë' Dios Xuz nöznë', ati' nutu nu nözi Nu naquë' Dios Xuz, san tuzë' Zxi'në' nöznë', ati' gnözigac ca' nup na' Zxi'në' rë'nnë' ului'inë' lequë' Xuzë'.

23 Ni'r buyüë' yugu' bönni' usëd queë' Jesús len rë' lequë':

—Bica' bagac nup ta'le'i le rlé'ili' lbi'ili',

24 le rëpa' lbi'ili': Glë'nnë' la'lé'inë' le rlé'ili' zian bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios len bönni' gulaná bë'ë, san cutu gualé'inë' lei. Glë'nnë' la'yönnë' le ryönnili', san cutu gulayönnë' lei.

Bönni' Samaria naquë' tshui'

25 Ni'r gyasë' bönni' gdau' usëdi, len quië si' bë'ë Jesús, gnabnë' Lë', rnë':

—Bönni' Usëdi, ¿bizxa ral-la' guna' quië gdél-li'da' yöl-la' na'bán gdu?

26 Jesús rë' lë':

—¿Bizxa caz nayúj lu guich lu zxbá queë' Moisés? ¿Nacx rusaca' quiu' lë na' rulabu'?

27 Bubi'ë didza' bönni' na', rnë':

—Cni rna: Gdxi'inu' Xanu' Dios gdu ladxu'u, len lu gdu icj ládxi'da'u, len lu gdu yöl-la' run quiu', len lu gdu yöl-la' rejni'i quiu', ati' gdxi'inu' böchi' lza'u ca nadxi'i cuinu'.

28 Jesús rë' lë':

—Dxi'adau' bubi'u didza'. Ben cni, ati' gata' quiu' yöl-la' na'bán na'.

29 Le gu'nnë' bönni' na' ubj dxi'a cuinë', rë' Jesús:

—¿Nuzxa na' böchi' lza'a?

30 Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Gzë'ë Jerusalén bönni', rudinnië', zijë' yödZ Jericó. La' nöz ni' gulazönë' lë' gban. Gulagüë' lari' nacuë' len glunë' lë' huë'. Ni'r guluzë'ë ni', nuca'nquë' lë', chratzë'.

31 Ni'r gdödë' la' nöz ni' bxuz. Cati' blé'inë' bönni' huë' na', tsla'l gdödë'.

32 Gdödë' ca' ni' bönni' nababë' zxi'n xsoë' Leví, bönni' na' tunë' dxin qui gdau'. Cati' blé'inë' lë', tsla'l ca' gdödë'.

33 Lëzca' yu'ë nöz na' bönni' Samaria, ati' bdxinë' gal-la' ga dë' bönni' huë' na'. Cati' blé'inë' lë', buechi' ladxë'ë lë'.

34 Gbiguë'ë ga na' dë', ati' glu'ë le za len xisi uva nal lu huë' queë', len buchölinë' lei lari'. Ni'r bdxie' lë' cúdzu'ba' böa' queë' len bu'ë lë' yu'u ga ta'dxinë' bönni' yu'uquë' nöz, ati' ni' ben chi'ë lë'.

35 Cati' za' reni' yetü dza, len chzoa uzë'ë ni' bönni' Samaria na', glijë' lazjxë' qui chop dza, le buca'në' lu në'ë bönni' xan yu'u na', rë' lë': "Ben chi'ë bönni' ni, len chqui' utöu' yelati' dumí, ubi'a quiu' neda' cati' huöda'."

36 Na'a, ¿nacx runi li'? ¿Núxalë' bönni' yonn ni guquë' böchi' lzë'ë bönni' na' glu'ë dö' queë' bönni' gban?

37 Bubi'ë didza' bönni' gdau' usëdi na', rë' Jesús:

—Bönni' na' buechi' ladxë'ë lë'.

Ni'r Jesús gudxë' lë':

—Gyeaj na'a, yjen ca' li'.

Le benë' Jesús lidxcnu Marta len María

38 Ni'r bu'ë nöz Jesús, bdxinë' tu yödzdau' ga ni' bchë'nu Lë' lidxnu ngul lënu Marta.

39 Marta ni zoanu ngul zxilnu lënu María, ati' María na' grö'tënu ga nac xni'ë Jesús, ruzë nagnu xtizë'ë.

40 Marta na' bubi bugui'nu, zian dxin runnu, ati' gbíga'nu ga na' zoë' Jesús, rënu Lë':

—Xan, ¿naru' cu rui' ládxi'tsu' neda' le nuca'nbi' neda' bi'i zxila' ni, ati' tuza' runa' dxin? Gudx-bi' gáclenbi' neda'.

41 Bubi'ë didza' Jesús, rë'-nu:

—Marta, Marta, ruúbi ruguí'itsquinu', len zian le rui' ladxu'u runu'.

42 Tuz le run bayúdx nu gun, ati' María ni gröbi' lë' na' nactër dxi'a, ati' lë' na' gröbi' cutu gdua queëbi'.

11

Ca ral-la ulidzru'-në' Dios

1 Tu dza ni' rulidzë' Dios Jesús. Cati' budx bë'lenë' Dios didza', rë' Lë' tuë' bönni' uséd queë', rnë':

—Xan, bsëdi netu' ulidztu'-në' Dios güf'lentu'-në' didza', ca benë' Juan, busëdnë' bönni' da'quë' lë'.

2 Ni'r Jesús rë' lequë':

—Cati' ulidzli'-në' Dios güf'lenli'-në' didza', gul-na':

Xuztu', zu' yehua' yubá, gac zxön lau'.

Gda gna bë'u.

Luyú ni gac ca rdzag ladxu'u Li', ca na' rac ni' yehua' yubá.

3 Benn le gágutu' na'a dza.

4 Bnit lau netu' dul-la' nabága'tu'

Ca netu' ca' runit lautu' nup bi tun queëtu'.

Cutu gu'u latj si' bë' netu' le xöhui',

San buslá netu' lu na' nu rua' dö'.

5 Jesús rë' ca' lequë':

—Chqui' zoë' bönni' nutsë'të ladjli', len zoë' böchi' lzë'ë, len chqui' tsijë' ga na' zoë' ladxí' yë', ati' ulidzë' lë', gnë': "Böcha'a, benn quia' tsonn yöt xtíl

6 le zi'a bdxinë' quia' böchi' lza'a, zë'ë zi'tu', san cutu bi dë gu'a-në' gahuë'."

7 ¿Naru' ubi'ë didza' cni bönni' na' zoë' yu'u, guië' lë': "Cutu utsa'u neda'. Chnayéj yu'u, ati' chdëlenchi' neda' bi'i quia'. Cutu gac tsasa' bi gunna' quiu'?"

⁸ Neda' rëpa' lbi'ili': Zal-la' cutu tsasë' bi unödzejë' queë' le naquë' böchi' lzë'ë, san tsasë' len unödzejë' queë' yúgu'të le rquinnë' quië cutur upizxjnë' lë'.

⁹ Qui lë ni na' rëpa' lbi'ili': Gul-náb, ati' Dios gunnë' queëli'. Gul-quílj, ati' gdzöl queëli'. Gul-lídž ra' yu'u, ati' tsalj queëli'.

¹⁰ Nu rnab, rzi' qui, ati' nu rguilj, rdzöl qui, ati' nu rulídž ra' yu'u, ryalj qui.

¹¹ 'Chqui' zoë' bönni' nutsë'ë ladjli', naquë' xuz, len chqui' gnábibi' lë' yöt xtil zxi'në', ¿naru' unödzejtsë' queëbi' guiöj? Chqui' gnábibi' lë' tuba' bö, ¿naru' unödzejtsë' queëbi' bël?

¹² Chqui' gnábibi' lë' dxit qui börj, ¿naru' unödzejtsë' queëbi' xajnö'?

¹³ Cni nac, chqui' nacli' lbi'ili' huia'dö' san nözili' unödzejli' quecbi' zxi'nli' le nac dxi'a, nactër löz gunnë' queëli' Dios Bö' La'y Xuzli' zoë' yehua' yubá, nul-li' gnábili' Lë'.

Ta'në' runë' dxin Jesús len yöl-la' huac qui tu' xöhui'

¹⁴ Tu dza bubijë' bö' xöhui' yu'u bönni' Jesús, le run ga curnë'. Cati' burúj bö' xöhui' na', bë'ë didza' bönni' na' cugnë', ati' gulubani bunách nacuá' ni'.

¹⁵ La'gac bunách nacuá' ni' ta'ná:

—Len yöl-la' huac qui tu' xöhui' Beelzebú, xangac bö' xöhui', rubijë' yugu' bö' xöhui' na'.

¹⁶ Glë'ni la'zi' bë' Jesús yela'gac bunách na', ati' gulanabi Lë' gunë' tu le gac bë' za' yehua' yubá.

¹⁷ Ráquibe'inë' Jesús le ta'zá' ládxi'quë', ati' rë' lequë':

—Gáti'tëž ga ta'ná bë'i lza'gac bunách, chqui' la'rúj chopl la' leygacž bunách na', la'nít. Chqui' la'rúj chopl bunách nacuá' tu yu'u, udx quegac.

¹⁸ Lëžca' cni rac qui Satanás, tu' xöhui', lëžca' nazí' lei Beelzebú. Chqui' la'rúj chopl nup da'gac lei, ¿nacž gac gdia' yöl-la' uná bë' qui? ¿Rnátsali' na'a: len yöl-la' huac qui Beelzebú rubija' yugu' bö' xöhui'?

¹⁹ Chqui' neda', len yöl-la' huac qui Beelzebú rubija' yugu' bö' xöhui', ¿nuzxa runn quegac nup da'gac lbi'ili' yöl-la' huac tu'bíj yugu' bö' xöhui'? Qui lë ni na', nup ni nacgac bë' nachíxili'.

²⁰ Chqui' neda', len yöl-la' huac queë' Dios rubíjgaca' bö' xöhui', le nactë chbdxin ga zoali' le rna bë'ë Dios.

²¹ 'Cati' dë lu në'ë le rneynë' bönni' nal, len run chi'ë lidxë', nac chi'i dëra le dë queë'.

²² Na'a, chqui' zë'ë yetüë' bönni' náltërë' ca lë' len uxicjë' lë', ni'r cuë' yúgu'të le rneynë', lë na' ruzxöni ladxë'ë, ati' quisië' le dë queë' bönni' na'.

²³ 'Nu curaclen neda', rdá'baga' neda'. Nu curutublen neda', ruslás nu na'.

Ca nac qui bö' xöhui' rudxín xlatj

²⁴ Gnë' ca' Jesús:

—Cati' r-ruj lu bönni' bö' xöhui', rda gap nabídx, rguilj ga uzí' ladxi'. Chqui' cutu gdzöl qui, gna: "Huöja' xlatja' ga ni'bruja'."

²⁵ Cati' rudxín ni', rajxaca' bönni' na', naquë' ca tu yu'u chnulúa len chnabá'a quië nu tsajsóa ni'.

²⁶ Ni'r reaj len rajxí' yegádx bö' xöhui', nácgactër xöhui' ca lei, ati' ta'yú'u bönni' na'. Na'a, le rac queë' bönni' na' nayáli'tër ca le guc queë' zi'al.

Le nac bica' ba le nac gdu

²⁷ Tsal ni' ru'ë didza' ni Jesús, bë'nu zidž didza' ngul nútsa'nu ladj bunách zian na', rnanu:

—Bica' ba ngul na' bia'nu Li' lè'nu, len bica' ba ca' lchu'nu ga na' gudxu'u.

²⁸ Bubi'ë didza' Jesús, gnè':

—Nácgactër bica' ba nup ta'yöni xtidzë'ë Dios len tun ca rna.

Ta'nabnë' Jesús gunë' le gac bë' nuzxa naquë'

²⁹ Tsal ni' ta'biga' ga zoë' Jesús bunách zian, gzu lahuë' ru'ë didza', rnë':

—Ta'nabi neda' bunách tua'dò' ni guna' le gac bë' ga za' yöl-la' huac quia', san cutu bi le gac bë' la'lé'inë'. Tuz le gac bë' ca na' guc queë' Jonás la'lé'inë'.

³⁰ Ca na' guc queë' Jonás, guquë' tu le nac bë' laugac bunách yödz Nínive, lëzca' cni gac quia' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, gaca' tu le gac bë' laugac bunách dza ni zoaru' na'a.

³¹ Cati' gdxin dza gchuguë' Dios quegac bunách len cuequi xbeynë' bunách dza ni zoaru' na'a, Dios uchisë'-nu ngul dza ni'të gna bé'inu bunách luyú ni' dë tsla'a ga rdöd gbidz beo' ziang, ati' le bennu ulu' nabága'gac bunách ni xzguia', le bidnu lënu, brujnu ga nac zi'tu' quië duzë' nagnu didza' rejni'i bë'ë Salomón, bönni' gna bé'inë' bunách Israel, san na'a, zoa' ni neda', len náctëra' blau ca Salomón na'.

³² Lëzca' cni, Dios uchisë' bönni' gulacu'ë yödz Nínive cati' gdxin dza gchugu bë'ë quegac bunách len cuequi xbeynë' bunách dza ni zoaru' na'a, ati' le glunë' ulu' nabága'gac bunách ni xzguia', le gulubi'i láchxi'quë' bönni' Nínive cati' gulayönnë' lban benë' Jonás, ati' na'a zoa' ni neda', len náctëra' blau ca Jonás na'.

Le rgu'u yení' lu icj láchxi'dau'ru'

³³ Gnë' ca' Jesús:

—Cati' nu ruquel-la' gui', cutu rgu'u lei ga nagachi', len cutu rudusi' lei gui'nu, san ruzóa lei xtsa' ga lna', quië uzeni' quegac nup ta'yáz yu'u na'.

³⁴ Yöj lauru' nac ca tu le rgu'u yení' lu icj láchxi'dau'ru'. Chqui' yöj lau' nac dxi'a, gduteo' yudz le nac yení', san chqui' nac xöhui' yöj lau', gduteo' yudz le nac chul xöhui'.

³⁵ Ben chi'i cuinu' na'a, cui huöac chul lë na' rgu'u yení' lu icj láchxi'da'u.

³⁶ Cni nac, chqui' gduteo' nadzë'iznu' le nac yení' len cutu bi zoalen li' le chul xöhui', yúgu'të glé'inu' dxi'a ca rac cati' ruzeni' quiu' gui'.

Ruquíë' Jesús yugu' bönni' gdau'

³⁷ Cati' budx bë'ë didza' ni Jesús, bulidzë' Lë' tsajtágulenë' lë' bönni' gdau' fariseo. Cati' gyazië' Jesús lidxë' bönni' gdau' na', grö'ë rahuë'.

³⁸ Cati' blé'inë' Lë' bönni' gdau' fariseo na', bubannë' le cutu gdib në'ë Jesús cati' zì'a gahuë'.

³⁹ Xanru' rë' lë':

—Lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, rguib cuinli' ca rguibli' láhuilgac le ri'iji ráhuili', san lu icj láchxi'dau'li' ruhuídi'li' len rza' láchxi'li' le cunác.

⁴⁰ Lbi'ili', bönni' curéjni'li'. ¿Naru' cu nözili', Nu ben le zoa lahuiz ben ca' le yu'u lë'il?

⁴¹ Na'a, gul-gún gun le dë queëli', ati' ni'r huöac dxi'a yúgu'të le dë queëli'.

⁴² Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo. Rguizxjli' qui gdau' tu cuia tsa tu chí cuia le rzi'li' qui xhueaj, len qui guixi' rud, len quegac guixi' cuandau', san rudödзли' le nac tsahui' len yöl-la' nadxi'i queëli' Dios. Yugu' lë ni run bayúdx gunli', len cutu uca'nli' yezíca' lë na' runli'.

⁴³ 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo. Ré'nili' cö'li' gap nac blau lu yu'u ga rudubli' rusëdli' queë' Dios len ré'nili' lulídz lbi'ili' ba zxön bunách gap nac lahui' laugac bunách.

⁴⁴ 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi, lenca' lbi'ili', bönni' gdau' fariseo, bönni' rulu'z tsahui' cuinli', le nacli' ca nacgac yeru ba quegac nup natgac le cunala'gac, ati' ta'dá láhuigac yeru ba na' bunách len cutu táquibe'inë'.

⁴⁵ Ni'r bubi'ë didza' bönni' gdau' usëdi raquë' zxba queë' Moisés, ré' Jesús: —Bönni' Usëdi, cati' rnau' cni, netu' ca' runu' zi'.

⁴⁶ Jesús ré' lë':

—Bica' bayechi' ca' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi racli' zxba queë' Moisés, le ruspága'cli' bunách yua' zi'i le cugác nu gua', san lbi'ili' ni lati'z cutu ruláhu'li' lei len na'li'.

⁴⁷ 'Bica' bayechi' lbi'ili', le rchisli' lguittj qui ba ga nagáchi'quë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, bönni' ni' guludöddë' lequë' xuz xtau'li'.

⁴⁸ Cni nac, runli' lna' lau runli' tuz le glunë' xuz xtau'li' le guludödcde' lequë' xuz xtau'li' na', ati' lbi'ili' rchisli' lguittj qui ba ga nagáchi'quë'.

⁴⁹ Qui lë ni na', lu yöl-la' rejni'i queë', Dios gnë' cni: "Gsöla'a quequë' bönni' lu'ë didza' uláz quia' len yugu' bönni' gbaz quia', ati' yugu' bönni' ni, la'quë' ludödcde', len yela'quë' la'bia' ladx'quë'."

⁵⁰ Cni gunë' Dios le cuequi xbeynë' bunách dza ni zoaru' na'a, ni'a qui rön quegac yúgu'të bönni' glu'ë didza' uláz queë', bönni' ni' guludödi lequë' bunách cati' gzu lau zi'a rata' yödzyú

⁵¹ ga gzu lau nu budödi Abel, ga bdxintë guludöddë' Zacarías, bönni' na' guludöddë' gatsj lahui' ga dë bcugu la'y ga na' tu'zégui'quë'-ba' böa' bëdxau' lahuë' Dios len ga zoa latj la'y. Qui lë ni na', rëpa' lbi'ili', Dios cuequi xbeynë' bunách dza ni zoaru' na'a, ni'a qui rön quegac yúgu'të bönni' na' guludödcde' lequë' xuz xtau'li'.

⁵² 'Bica' bayechi' lbi'ili', bönni' gdau' usëdi, racli' zxba queë' Moisés. La' lbi'izli' dë lu na'li' xzi'n guia qui latj ga rdzölriru' yöl-la' rejni'i. Lbi'ili' cutu ryazli', ati' ruzága'li' xnözgac nup të'ni la'yáz.

⁵³ Cati' budx bé'lenë' lequë' didza' ni Jesús, gualéytsquinë' Lë' bönni' gdau' tu'sëdi len yugu' bönni' gdau' fariseo, ati' gulazú lauquë' ta'nabi yúdxtsquinë' Lë' ca nac zian le tac,

⁵⁴ le tu'bijë' Lë' didza' quie' gac luquie' Lë' ni'a qui didza' ubi'ë.

12

Rusëdnë' Jesús ca nac yöl-la' rulu'z tsahui' cuini

¹ La' dza na'z guludúb ga zoë' Jesús zian gayuá' bunách ga bdxintë ta'röliz lza'gac bunách na'. Ni'r gzu lahuë' Jesús ré' zi'al yugu' bönni' usëd queë', rnë': —Gul-gún chi'i cuinli' qui le nac ca xnë'i yöt xtil quequë' bönni' gdau' fariseo, le nac yöl-la' rulu'z tsahui' cuini quequë'.

² Cutu bi dë le nac landau'z le cuglá' lahui', len cutu bi dë le nagachi' le cugác bë'.

³ Qui lë ni na', yúgu'të le chgnali' ga nac chul, la'yöni lei bunách ga nac lu yení', ati' didza' bë'li' bagachi'z ga gzoa lu yu'u nayéyj, gac lban qui ga nac lahui' laugac bunách.

Nu ral-la' gádxiru'

⁴ Gnë' ca' Jesús:

—Böcha'adau', rëpa' lbi'ili': Cutu gádxili' bönni' tu'dödcde' bunách, ati' töd na' cutur bi gac luné' quegac.

⁵ Ului'ida' lbi'ili' nu ral-la' gádxili'. Gul-gadxi Nu na' gac ugúa yöl-la' na'bán queëli', len töd na' dë lu në'è yöl-la' uná bë' chu'në' lbi'ili' lu gui' gabíl. Ja, rëpa' lbi'ili', gul-gadxi Nu na'.

⁶ ¿Naru' cu túti'queë'-ba' gáyu'ba' bguindau' len chop dumí lasdau'? Nituba' lecba', cutu ral ladxë'è-ba' Dios.

⁷ Lëzca' cni, yúgu'të guitsa' icjli' nababgac lahuë' Dios. Qui lë ni na', cutu gádxili'. Nazáca'tërli' lbi'ili' ca zianba' bguindau'.

Nup ta'ná náquigac queë' Jesús

⁸ Gnë' ca' Jesús:

—Rëpa' lbi'ili': Yúgu'të bönni' ta'në' náquicnë' quia' neda' laugac bunách, lëzca' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, gnia' náquicnë' quia' laquë' gbaz la'y queë' Dios,

⁹ ati' bönni' ta'dá'baguë'è náquicnë' quia' laugac bunách, lëzca' neda' tá'baga'a náquicnë' quia' laquë' gbaz la'y queë' Dios.

¹⁰ Yúgu'të nup bi la'në' quia' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, gac unít lahuë' leygac Dios, san nu gnë' zi' queë' Dios Bö' La'y, cutu unít lahuë' nu na' Dios.

¹¹ Cati' la'chë'è lbi'ili' gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sedë' queë' Dios bönni' judío, len laquë' bönni' la'bequi xbeynë' lbi'ili', len laquë' bönni' dë lu na'quë', cutu ubi ugui'ili' nacx gunli' o bizxa didza' ubi'ili', o bizxa gnali'.

¹² La' dza na'z usëdnë' lbi'ili' Dios Bö' La'y le ral-la' gnali'.

Huac gun ga gal ládxi'ru'-në' Dios yöl-la' tsahui' queëru'

¹³ Rë' Jesús bönni' nutsë'è ladj bunách zian na', rnë':

—Bönni' Usëdi, gudxë' böcha'a gunnë' uláz quia' le guta' queë' xuztu'.

¹⁴ Jesús rë' lë':

—Bönni'. ¿Naru' zoa nu buzóa neda' ca nu cuequi xbey lbi'ili', o nu gun gatsj le dë queëli'?

¹⁵ Ni'r gudxë' bunách nacua' ni' Jesús, rnë':

—Gul-yutsca'. Gul-gún chi'i cuinli' cui uhuídi'li'. Le uzi'è xbey bönni' cutu nacx le zian le dë queë'.

¹⁶ Ni'r bë'lenë' lequë' didza' Jesús, benë' lsaqui', rnë':

—Zoë' bönni' rlé'inë' yöl-la' tsahui' queë', ati' szxöni runödzej glap lu xyuë'.

¹⁷ Ni'r gza' ladxë'è bönni' na', rnë': “¿Nacx guntsa'? Cutu dë ga gun chi'a le rulá' quia'.”

¹⁸ Ni'r rnë': “Cni guna'. Uquindjca' yu'u ga run chi'a le rulá' quia', ati' guna' yugu' yu'u zxöntër ca', ati' ni' gun chi'a le rulá' quia' len yugu' le dë quia'.

¹⁹ Ni'r gac guië' cuina': Chdëtsca quia' zian le chnutuba', le gáhuida' zian iz. Uzi'tsca ladxá'a. Gui'j gahua', len udzija'.”

²⁰ Ni'r Dios rë' lë': “Li', bönni' cunözi. Na'a dzö' gatiu'. Na'a, ¿nuzxa caz gaqui qui, lë na' chnutubu'?”

²¹ Cni rac queë' bönni' rutubë' la' queëzë' yöl-la' tsahui', len cutu runë' le nac ca yöl-la' tsahui' lahuë' Dios.

Dios run chi'è bunách queë'

²² Gdöd ni' gudxë' yugu' bönni' usëd queë' Jesús, rnë':

—Qui lë ni na' rëpa' lbi'ili': Cutu ubi ugui'ili' ni'a qui le gui'j gáguli', lë na' nabáni', o ni'a qui lari' gáguli'.

²³ Nacr Isaca' yöl-la' na'bán queëli' ca le ráguli', ati' nacr Isaca' gdu ca nayá' nabinli' ca lari' ráculi'.

²⁴ Gul-yutéz ca rac quecba' beycj. Cutu tazba', len cutu ta'lapba', len cutu nacua' quecba' ga lun chi'iba' le rulá' quecba', san Dios rugahué' lecba'. ¿Naru' cu nazáca'tèrli' lbi'ili' ca yugu' bguindau'?

²⁵ ¿Nuzxa caz bönni' nutsè'è ladjli' gac gunè' ga soè' gbanè' yetú' ch'i'dau'z le ruúbi ruguí' ládxi'dau'huè'?

²⁶ Qui lè ni na', chqui' cugác gunli' lè ni nac cuidi'z, ¿bizx quiè ruúbi ruguí'ili' ni'a qui le nac zxöntèr'?

²⁷ 'Gul-yutéz ca ta'zxón yöjdau'. Cutu tun du lari' len cutu tab lari', san rëpa' lbi'ili', cutu gucr lach ca nacgac yöjdau' ni lari' gucué' Salomón, zal-la' szxóni guta' queè' yöl-la' tsahui'.

²⁸ Chqui' runè' lach Dios yugu' yøj guíxi'dau' rögac na'a ladj guixi', ati' cxö huidzj la'gu'è leygac lu gul', ¿naru' cu gunè' queëli' le zxöntèr' ca', lbi'ili', curéjlè'li' Dios gdu ládxi'li'?

²⁹ Qui lè ni na', cutu güi' ládxi'li' le ral-la' gáguli', len le ral-la' gui'jli', len cutu ubi uguí' ládxi'dau'li'.

³⁰ Yúgu'tè lè ni ta'guíj bunách yödzlyú ni, san chnözcznè' Xuzli' Dios yugu' le rquínili'.

³¹ Gul-güi' ládxi'li' tsazli' ga rna bè'è Dios, ati' yúgu'tè lè ni cu'è xnöz queëli'.

Yöl-la' tsahui' rgu'ru' yehua' yubá

³² Gnè' ca' Jesús:

—Cutu gádxili', lbi'ili' na' nacli' yugu' bö'cu' xzíla'dau' quia'. Nababzli' zoali' san rdzag ladxè'è Xuzli' Dios gunnè' lbi'ili' latj tsazli' ga ni' rna bè'è Lè'.

³³ Gul-guti' le dè queëli' len gul-nódzj quegac bunách yechi'. Cni gac, gunli' queëli' yöxj dumí le cutu gac díj, len cu'li' yehua' yubá yöl-la' tsahui' na' cutu ubídx udú, ga ni' cutu gdxin gban len cutu usnitba' lei böa'dau' qui.

³⁴ Ga ni' dè yöl-la' tsahui' queëli', ni' güi' ládxi'li' gdxinli'.

Ral-la' soaru' ban ladxí'

³⁵ Gnè' ca' Jesús:

—Gul-zóa sina' len gul-quel-la' gui' le uzení' queëli'.

³⁶ Gul-gác ca bönni' huen dxin ta'bözè' dza huödè' xanquè', bönni' zijè' lni qui yöl-la' rutság na', quiè cati' udxinè' len ulidzè', la' la'saljtè' queè' tsaziè'.

³⁷ Bica' bagac huen dxin na' la'cu'è ban ladxí' cati' huödè' xanquè'. Le nactè rëpa' lbi'ili', upá' cuiné' xanquè' na', ati' gunè' ga la'bö'è ga lahuè', ati' cu'è le lahuè'.

³⁸ Zal-la' huödè' cati' chral o gdu ladxí' yèl, chqui' duxaquè' lequè' nacu'è ban ladxí', bica' bagac huen dxin na'.

³⁹ Lè ni ral-la' gnözili'. La'naru' nöznè' xan yu'u bizxa dza huadxín gban, uspán ladxè'è len cutu gu'è latj bönni' udxíè' yeru lidxè', cui cuané' le dzó' lidxè'.

⁴⁰ Qui lè ni na', gul-zóa ban ladxí' ca' lbi'ili', le huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách, dza curbözli' neda'.

Bönni' huen dxin tsahui' len bönni' huen dxin cunác tsahui'

⁴¹ Ni'r Pedro gnabnè' Jesús, rnè':

—Xan, ¿naru' rë'u netu'z lè ni runu' lsaqui', o rë'u ca' cni yúgu'tè bunách?

⁴² Rè' lè' Xanru':

—¿Nuzxa na' bönni' huen dxin tsahui' len réjni'inè', dè lu nè'è uláz queë' xanè'? Bönni' ni, xanè' udödè' lu nè'è lidxè' quiè cati' gal-la'r lahuè' bönni' nacu'è lidxè', gu'è qui queë'què' le lahuè'.

43 Bica' ba bönni' huen dxin na' cati' huödè' xanè', duxaquè'è lè' runè' cni dxin na' nudödè' lu nè'è.

44 Le nactè rèpa' lbi'ili', udödè' xanè' lu nè'è bönni' huen dxin tsahui' na' yúgu'tè le dè queë'.

45 Chqui' gáquinè' huadzeynè' huödè' xanè' bönni' huen dxin cni, ati' su lahuè' gu'è dō' quequè' yezíca'rè' huen dxin, bönni' len ngul, len su lahuè' gui'lj gahuè' len súdxinè',

46 ni'r huödè' xanè' bönni' huen dxin na' cati' curbözè' lè' len cati' curáquibe'inè', ati' usaca' zì'è bönni' huen dxin cunaquè' tsahui' na', len gchuguè' queé' ca narugu quequè' bönni' cuta'yeylè'è.

47 Bönni' huen dxin na' nõznè' le rè'nnè' xanè', len cutu zoè' sina', len cutu runè' ca rnè' xanè', bönni' ni, szxõnitèr quinè' lè' xanè'.

48 Chqui' cutu nõznè' le rè'nnè' xanè' bönni' huen dxin, len gunè' le gun ga gbaguè'è le quinè' lè' xanè', bönni' ni quinè' lè' láti'dau'z. Bönni' yu'u lu nè'è szxõni, szxõni unabè' xanè' lu nè'è, ati' bönni' na' xanè' nuzxõni ladxè'è lè' szxõni, szxõnitèr ca' unabè' xanè' lu nè'è bönni' huen dxin na'.

Gun ga la'rúj chopl bunách le naquè' Jesús

49 Gnè' ca' Jesús:

—Bida' neda' djena' ga tsegui gui' yödzyú ni, len la' bíqui'czda' chnaguel-la' gui' na'.

50 Na'a, dè tu le ral-la' saca' qui'a le nac ca tu le gdilda' nis, ati' rō'a baníg ga gdxintè gac cni quia'.

51 ¿Naru' ráquili' bida' dulequi dxia' le rac yödzyú ni? Rèpa' lbi'ili': Cutu. Bida' dulequia' le gun ga la'rúj chopl bunách.

52 Na'a su lau lula'alén lza'gac gayu' bunách nacuá' tu yu'u. Tsonnè' la'dá'baguè'è chopè' nazi'què' xtidza'a, ati' chopè' na' la'dá'baguè'è tsonnè' na'.

53 Nu bönni' zoabi' bi'i bönni' queè' tá'baguè'è zxi'nè' na', ati' bi'i bönni' na' tá'baga'bi' xuzbi'. Ngul zoabi' bi'i ngul queènu tá'baga'nu zxi'nnu na', ati' bi'i ngul na' tá'baga'bi' xna'bi'. Ngul zoanu ngul zxoá' lidxnu tá'baga'nu zxoá' lidxnu na', ati' ngul zxoá' lidxnu na' tá'baga'nu xtau' zxi'nnu.

Le nacgac bè' le tac na'a dza

54 Gudxè' ca' bunách zian nacuá' ni' Jesús, rnè':

—Cati' rlé'ili' za' bōaj zaca' ga rbia gbidz, la' rnátèli': “Hual guiōj”, ati' cni rac.

55 Cati' reycj bō' za' zaca' ga rdöd gbidz beo' ziaq, rnali': “Udzá'a na'a”, ati' cni rac.

56 Lbi'ili', bönni' ruluí'z tsahui' cuinli'. Nõzili' le ruluí' le rac luzxbá len le rac luyú ni, san cutu ráquibe'ili' le ruluí' le nacgac bè' tac dza ni zoaru' na'a.

Ral-la' ugá'nlenru' tsahui' nu rley rē'u

57 Gnè' ca' Jesús:

—¿Bixz quiè cutu rbequi xbeyli' la' lbi'izli' ca nac le nac tsahui'?

58 Chqui' zoa nu bi unabi yudxi li' ati' zeajli' gdxinli' yúlahui', bè' ladxu'u ugá'nlenru' tsahui' nu na' tsal ni' yu'uli' nõz, cui uqui li' lahuè' bönni' cuequi xbeynè' lbi'ili', ati' bönni' cuequi xbey na' udödè' li' lu nè'è bönni' ruseyjè' lidx guía, ati' bönni' na' ruseyjè' lidx guía cu'è li' lidx guía na'.

⁵⁹ Rēpa' li', cutu uruju' ni' cati' udxr quixju' yúgu'tè dumí lasdau' ral-lu' qui nu na'.

13

Run bayúdx ubí'i ládxi'ru'

¹ La' dza ni'z guladxiné' ni' bönni' ta'guíxjöi'né' Jesús ca bené' Pilato, budödcdé' la'quë' bönni' Galilea len gzxí'è rön quequë', le bugútsi'né' xchöncba' böa' bēdx chguludödcdé'-ba' quië la'gu'è lahuë' Dios xchöncba' na'.

² Bubi'è didza' Jesús, rē' lequë':

—¿Naru' ráquili' glacrè' bönni' dul-la' bönni' Galilea na' ca yezica'rè' bönni' Galilea, le gulazaca' gulagui'è cni'?

³ Rēpa' lbi'ili': Cutu, ati' chqui' cutu ubí'i ládxi'li', nitli' ca' yúgu'téli'.

⁴ Lēzca' cni' guc quequë' chixxuné' bönni' ni', yajbaga' lequë' yu'u zian cuia na' nazi' lei Siloé, ati' glatië'. ¿Naru' ráquili' gulabága'tèrè' zxguia' lequë' ca yezica' bunách nacuá' Jerusalén?

⁵ Rēpa' lbi'ili': Cutu, ati' chqui' cutu ubí'i ládxi'li', nitli' ca' yúgu'téli'.

Runë' lsaqui' Jesús qui yag higo curbía

⁶ Ni'r bené' lsaqui' Jesús, rē' lequë':

—Zoë' bönni', zóa yag higo nazé' ga nac la' yël queë'. Rajtiljè' le rbia yag na', san cutu bi rdzölné'.

⁷ Ni'r gudxé' bönni' runé' dxin la' yël queë' na', rné': “Chguc tsonn iz rida' rdudilja' le cuia yag higo ni len cutu bi rdzöldä'. Bchugu lei. ¿Bizx quië rnig luyú ni?”

⁸ Ni'r bubí'è didza' bönni' huen dxin na', rē' lè': “Xan, bca'ngar lei yetú iztéz, ati' gzatsa' yu zxani len cu'a bēb zxani.

⁹ Chqui' cuia yag ni, gac dxi'a, san chqui' cutu bi cuia, ni'r gchugu' lei.”

Ruúnë' Jesús ngul ré'ínu cati' nac dza la'y

¹⁰ Tu dza rusēdné' Jesús bunách nacuá' yu'u ga tu'dubè' tu'sèdè' queë' Dios bönni' judío cati' nac dza la'y quequë'.

¹¹ Zoanu ni' ngul chguc chixxunu' iz ré'ínu, le yu'u lēnu bö' xöhui' run ga te'i bunách, ati' nayéchutecznu rdanu, len cutu ca' rac ulí cuinnu.

¹² Cati' blé'iné'-nu Jesús, bulidzè'-nu, rné':

—Nguldau', chböacu' qui guidzhué' quiu'.

¹³ Ni'r bxoá nē'è lēnu Jesús, ati' la' bulitè cuinnu, len glu'nu-né' Dios yöl-la' ba.

¹⁴ Ni'r gleyné' bönni' blau qui yu'u ga na' tu'dubè' tu'sèdè' queë' Dios. Rleyné' le buné'-nu ngul na' Jesús cati' nac dza la'y. Gudxé' nup nacuá' ni' bönni' blau na', rné':

—Xop dza nacuá' runru' dxin. Dē latj yugu' dza ni guidli' nu un lbi'ili', len clēg dza la'y.

¹⁵ Ni'r bubí'è didza' Xanru', rné':

—Lbi'ili', bönni' ruluí'z tsahui' cuinli', ¿naru' cu rusedxcli'-ba' böa' bēdx qui queëli' ga na' da'cba' cati' nac dza la'y, ati' tsjua'gaccli'-ba' li'jba' nis?

¹⁶ Nacnu xzi'n xsoé' Abraham ngul ni len gdu chixxunu' iz chyu'nu lu yal-lj qui Satanás tu' xöhui'. ¿Naru' cu ral-la' nu usédx lēnu zal-la' nac dza la'y?

¹⁷ Cati' bē'è didza' ni Jesús, gulutui'né' yúgu'tè bönni' nacu'è ni' ta'leyné' Lē', san guludziji yezica' bunách, yúgu'tè nup nacuá' ni', le ta'lé'iné' yugu' le zxön runé' Jesús.

Runë' lsaqui' Jesús qui xseydau' mostaza

18 Ni'r rnë' Jesús:

—¿Nacxzc rac rxzön le rna bë'ë Dios, o bizxa usáqui'tsaru' lei?

19 Rac ca rac qui xseydau' mostaza, le gzxi'ë bönni' ati' guzë' lei ga nac la'yël queë'. Gzxön mostaza na' len guc ca yag xzön, ati' guladxinba' bguindau', glunba' lidxcba' lu xzuza' në'i mostaza na'.

Runë' lsaqui' Jesús qui xnë'i yöt xtil

20 Lëzca' cni rnë' Jesús:

—¿Bizxa caz usáqui'tsada' le rna bë'ë Dios?

21 Nac ca xnë'i yöt xtil, le gzxi'nu ngul len bugútsi'nu tsonn cuia cua yöt xtil, ati' gyaxz gdu'të cua na'.

Tu ga tsazru' le nac guidau'

22 Tsal ni' yu'ë nöz Jesús, zijë' Jerusalén, rdödë' yugu' yöd'z xzön len yugu' yöd'zdau', rusëdnë' bunách nacua' gap na'.

23 Gnabnë' Jesús bönni' zoë' ni', rnë':

—Xan, ¿naru' nabábz nup lulá?

Rë' nup nacua' ni' Jesús,

24 rnë':

—Gul-güi' lãdxi'li' tsazli' zaca' ga nu ryaz le nac guidau', le rëpa' lbi'ili': Zian nup lë'ni la'yáz ni', san cutu la'záqui'në'.

25 Töd tsasë' useyjë' yu'u xan yu'u, su lauli' lbi'ili' na' zoali' ni'l ulidzli'-në' ra' yu'u na', guiëli'-në': “Xan, Xan, bsalj queëtu.” Ni'r ubi'ë didza' Lë', guië' lbi'ili': “Cutu nözda' nuzxa lbi'ili'.”

26 Ni'r su lauli' gnali': “Güi' gdágulentu' Li', ati' busëdnu' gap nac lu yë'y queëtu.”

27 Ni'r guië' lbi'ili': “Rëpa' lbi'ili', cutu nözda' gazx bunách lbi'ili'. Gul-cuít ga zoa', yúgu'tëli' rua'li' dö'.”

28 Ni'r cödx yéchi'li' len util-l láya'li' cati' glé'igacli'-në' Abraham len Isaac, len Jacob, len yúgu'të bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, nacu'ë ga ni' rna bë'ë Dios, san lbi'ili' zoali' ni'l.

29 La'dxin bunách la'rúj zaca' ga rlen gbidz, len zaca' ga rbia gbidz, len zaca' ga za' bö' ziang, len zaca' ga rdöd gbidz beo' ziang, ati' la'bö'ë lahuë' ga ni' rna bë'ë Dios.

30 Ni'r lac blau la'gac bunách nacgac ca'z na'a, ati' lugá'n ca'z la'gac nup nacgac blau na'a.

Rböd'x yechë'ë Jesús ni'a quegac bunách Jerusalén

31 La' dza ni'z guladxinë' ga zoë' Jesús bönni' gdau' fariseo len të' Lë':

—Burúj, buxzúndj ni, le rë'nnë' gdöddë' Li' Herodes.

32 Jesús rë' lequë':

—Gul-tséaj, gul-tsjödxë' bönni' na' naquë' ca tuba' böza', gnali': “Byutsca', rubijgaca' bö' xöhui' len ruúna' bunách na'a len cxö, len cati' gac lidzj, udx guna' dxin quia'.”

33 Run bayúdx tséajlenza' ca' nöz na'a len cxö len huidzj, ati' gdxina' Jerusalén, le tu'döcdë' ni' bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios.

34 'Lbi'ili', zoali' Jerusalén. Rudödigacli'-në' bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios len rulãdxi'gacli'-në' guiöj bönni' gbaz rsölë'ë queëli' Dios. Cãti'ga zian lzu gu'nda' utuba' lbi'ili' quia' ca runba' yjëd, rutubba' xzi'nba' xzan xilba', san cutu gú'nili'.

35 Gul-yutsca', ca'z ugá'n lidxli', ati' rëpa' lbi'ili', cutur glé'ili' neda' cati' gdxinr dza gnali': “Bica' ba nu za' uláz queë' Xanru'.”

14

Ruúnë' Jesús bönni' ré'inë' huë' gui

¹ Cati' nac dza la'y quequë' bönni' judío, gyazië' Jesús lidxë' bönni' uná bë', bönni' gdau' fariseo. Rö'ë Jesús rahuë', ati' ta'në'ë Lë' bönni' gdau' fariseo nacu'ë ni'.

² Zoë' ca' ni' lahuë' Jesús bönni' ré'inë' huë' gui.

³ Ni'r Jesús gnabnë' bönni' gdau' tu'sëdi taquë' zxbá queë' Moisés len yugu' bönni' gdau' fariseo, rnë':

—¿Naru' dë latj unru' nu re'i cati' nac dza la'y?

⁴ Lequë' guluséyj rú'aque'. Ni'r gdel-lë'ë bönni' huë' na' Jesús len bunë' lë', ati' la' busóla'të' lë'.

⁵ Ni'r rë' yugu' bönni' gdau' na' Jesús, rnë':

—Chqui' zoë' bönni' nutsë'ë ladjli', ati' nacua'ba' queë' böa' bëdx, ati' gbixba' tuba' lu yeru, ¿naru' cu tsajljtë'-ba', zal-la' nac dza la'y?

⁶ Cutu bi didza' guc lubi'ë ca nac lë ni.

Nu cö' latj blau

⁷ Cati' blé'inë' Jesús ca tunë' bönni' gdau' fariseo na', ta'bö'ë latj blau ga na' ta'bö'ë tahuë', ni'r benë' lsaqui', rë' lequë':

⁸ —Cati' nu ulídz li' guidu' ga rac lni qui yöl-la' rutság na', cutu cö'u latj blau. Nazx ca' nulídzë' ca' bönni' náctërë' blau ca li'.

⁹ Ni'r huidë' ga zu' bönni' na' bulídzë' li', len guië' li': “Bë' latj bönni' ni cö'ë ga zu'”, ati' ni'r lu yöl-la' rutuí'i quiu' tsajchö'u zxanti.

¹⁰ Qui lë ni na', cati' nu ulídz li', gyeaj yajchö' zxanti, quië cati' gdxinë' bönni' na' bulídzë' li', huë' li': “Böcha'a, gdöd yelati' nil.” Ni'r gacru' li' blau laugac nup ta'bö'len li' tsazxón.

¹¹ Nu run ba zxön cuini, lunë' ga huöta' huöxj, san nu zoa nöxj ladxi', lunë' ga gacr blau nu na'.

¹² Jesús rë' ca' bönni' na' bulídzë' Lë', rnë':

—Cati' gunu' gü'i huagu o luidau', cutu ulídzcu'-në' yugu' böchi' lza'u len yugu' bönni' böchu'u len yugu' di'a dza quiu', len yugu' dzag yu'u quiu' ta'lé'inë' yöl-la' tsahui' quequë', le lulídzë' ca' li', ati' cni gac, ubí'i quiu'.

¹³ Cati' gunu' gü'i huagu, bulídz bunách yechi', len nup nabíx ni'a na'gac, len nup cuta'zá', len yugu' lau chul.

¹⁴ Ni'r gacu' bica' ba, le cutu gac bi lubi'ë quiu' bönni' cni, san ubí'i quiu' cati' gdxin dza lubán nup natgac, nacgac tsahui'.

Runë' lsaqui' Jesús qui lni zxön

¹⁵ Cati' byönnë' didza' ni bönni' rö'ë rágulenë' Jesús, rë' Lë':

—Bica' ba nu gagu ga ni' rna bë'ë Dios.

¹⁶ Jesús rë' lë':

—Zoë' bönni' benë' lni zxön, ati' zian nup bulídzë'.

¹⁷ Cati' chnabá'a la' huagu, bsölë'ë bönni' huen dxin queë' tsjödxcë' nup na' chnulídzë', gnë': “Gul-dá, yúgu'të chnabá'a.”

¹⁸ Gulazú lauquë' yúgu'të' ta'nabë' latj cutsjaquë'. Bönni' zi'al na' rnë': “Zi'a gzxi'a tu la' yël, len runtsca bayúdx tsajyúa' lei. Ráta'yua' lau' gunnu' neda' latj.”

¹⁹ Yetúë' rnë': “Zi'a gzxi'a gayu' nözba' bëdx ati' tsajxi' bë'a lecba' ugúngaca'-ba' dxin. Ráta'yua' lau' gunnu' neda' latj.”

²⁰ Yetúë' rnë': “Zi'a butság na'a, len qui lë ni na' cutu gac guida'.”

21 Cati' bōjë' bōnni' huen dxin na', yajtixjōi'nē' xanē' yúgu'tē lē ni. Ni'r gleynē' bōnni' xan yu'u na', ati' gudxē' bōnni' huen dxin na', rnē': "Gyeajtē na'a gap nac lu yē'y len gap nac la' nōz qui yōdz ni, ati' gchē'u ni bunách yechi' len nup nabix ni'a na'gac, len nup cuta'zá', len yugu' lau chul."

22 Cati' chnunē' cni bōnni' huen dxin na', rnē': "Xan, chbena' ca na' gna bé'inu' neda', ati' ni dē latj."

23 Ni'r gudxē' bōnni' huen dxin na' xanē', rnē': "Gyeaj gap nac la' nōz len gap nac nōz las, ati' ben bayúdx lid nup nacua' ni' quiē gdza' lidxa',

24 le rēpa' lbi'ili': Cutu gahuē' qui lni quia' nitué' bōnni' ni' bulidza' zi'al."

Le rzáca'ru' zéajlenru'-nē' Cristo

25 Yugu' dza ni' rjaclen Jesús bunách zian, ati' bueycjē' Jesús, rē' lequē':

26 —Chqui' guídenē' neda' bōnni' len cutu gdxirné' neda' ca nadxi'inē' xuz xnē'e, len ngul queē', len yugu' zxi'nē', len yugu' bi'i bōchē'e, len yugu' bi'i zanē', len yōl-la' na'bán queē', cutu gac gaquē' bōnni' uséd quia'.

27 Nu bōnni' cugaquē' ca tu bōnni' zijē' zajtē' lē'i yag cruz, len tē'e neda', cutu gac gaquē' bōnni' uséd quia'.

28 Chqui' zoē' bōnni' ladj lbi'ili' guē'nnē' gunē' tu yu'u zian cuia, ¿naru' cu cō'ē' zi'al ulabē' gaca'x dumí ral-la' gtōē' quiē gnōznē' chqui' dē queē' tsca le rquinnē' quiē usyudxē' gunē' yu'u na'?

29 Chqui' cutu gunē' cni, len su lahuē' cuequiē' xlibi yu'u na', ati' cutu gac usyudxē' gunē' yu'u na', ni'r la'zú laugac lutítj lē' yúgu'tē nup la'le'i lei,

30 la'ná: "Bōnni' ni gzu lahuē' runē' yu'u, san cutu gac usyudxē' gunē'."

31 Lēzca' cni, chqui' zoē' bōnni' rna bē'e, len ral-la' tsijē' gdil-l tsajtíl-lenē' yetúē' bōnni' rna bē'e, ¿naru' cu cō'ē' zi'al cuequi icjē' chqui' sáqui'nē' tsajtíl-lenē' bōnni' ni' nachē'e galj milē' bōnni', ati' lē' chi milzē' bōnni' nachē'e?

32 Chqui' cutu sáqui'nē', cati' ni' zoē' zi'tu' yetúē' bōnni' na' rna bē'e, gsölē'e queē' bōnni' gbaz queē', ati' gnabē' nax ral-la' gunē' quiē ludzaguē' dxi'a.

33 Cni nac, chqui' zoē' bōnni' ladj lbi'ili' cutu uca'nē' yúgu'tē le dē queē', cutu gac gaquē' bōnni' uséd quia'.

Zōdi' nanít yōl-la' sna' qui

34 Gnē' ca' Jesús:

—Dxi'a nac zōdi', san chqui' nit yōl-la' sna' qui, ¿nax úniru' lei sna'?

35 Cutur nac lsaca' zōdi' na', ni quiē luyú, ni quiē ga r-ru'nru' bēb, san chu'nru' lei ni'l. Nu zoa nag len ryōni, ral-la' uzē nag nu na'.

15

Runē' Isaqui' Jesús ca nac queēba' bō'cu' zxila' gnitba'

1 Guludubē' ga zoē' Jesús yúgu'tē bōnni' uquízjz lazgac bunách len yugu' bōnni' ca'z quiē luzē nagquē' Lē'.

2 Qui lē ni na' gulanē' queē' yugu' bōnni' gdau' fariseo, len bōnni' gdau' tu'sēdi, ta'nē':

—Bōnni' ni runē' ba la'n bōnni' dul-la', len rágulenē' lequē'.

3 Ni'r benē' Isaqui' ni Jesús, rē' lequē':

4 —Chqui' zoē' bōnni' ladj lbi'ili', nacua'ba' queē' tu gayua'ba' bō'cu' zxila', len chqui' nitba' tuba', ¿naru' cu uca'nē' yezíca'rba' taplalj yu chēnnaba' na' ga nac lu latj ca'z, ati' tsijē' tsajtíl-jē'-ba' bō'cu' zxila' na' nanitba', cati' udzōlrnē'-ba'?

5 Cati' udzōlnē'-ba', lu yōl-la' rudziji queē' gxoē'-ba' yen zxicjē',

⁶ len cati' udxinë' lidxë' utubë' yugu' böchi' lzë'ë len yugu' dzag yu'u queë', ati' guië' lequë': "Gul-dzjilen neda', le chbudzölda'-ba' bö'cu' zxila' quia' gnitba'."

⁷ Rëpa' lbi'ili': Lëzca' cni gactër yöl-la' rudziji yehua' yubá ni'a queë' tuë' bönni' dul-la' ubí'i ladxë'ë ca gac quequë' taplalj yu chënnë' bönni' tsahui', bönni' táquinë' cutu naquincnë' lubí'i ládxi'quë'.

Runë' lsaqui' Jesús qui dumí gnit

⁸ Rnë' ca' Jesús:

—Chqui' zoanu ngul, dë queënu chi dumí plata, len chqui' nit tu dumí plata na', çnaru' cu ggál-la'nu gui', ati' gluanu yu'u, uguúlj yúdxinu lei cati' udzölrnu lei?

⁹ Cati' udzölinu lei, utubnu yugu' ngul lza'nu, len yugu' ngul dzag yu'u queënu, ati' guiënu lecnu: "Gul-dzjilen neda', le chbudzölda' dumí plata na' gnit."

¹⁰ Rëpa' lbi'ili': Lëzca' cni, ludzjítsquirnë' gbaz la'y queë' Dios ni'a queë' tuë' bönni' dul-la' ubí'i ladxë'ë.

Runë' lsaqui' Jesús queëbi' bi'i gnitbi'

¹¹ Rnë' ca' Jesús:

—Zoë' bönni' nacua'bi' chopbi' bi'i bönni' queë'.

¹² Bi'i cuidi' na' rëbi' xuzbi': "Dad, benn quia' le dë quiu' le ral-la' gaqui quia'." Ni'r xuzbi' na' gdisië' quecbi' le dë queë'.

¹³ Nabábz dza gdzey, yúgu'të butubbi' bi'i cuidi' na', gyeajbi' yödZ zi'tu', ati' ni' butöbi' dëra le dë queëbi'. Le cunác benbi'.

¹⁴ Cati' chbutöbi' dëra le dë queëbi', guc gbin lu yödZ ga na' zoabi', ati' byadzj queëbi'.

¹⁵ Ni'r gyeajbi' yajsoabi' huen dxin queë' bönni' lu yödZ ni', ati' bönni' na' bsölë'ë-bi' ga dë la' yël queë' tsajágubi'-ba' yugu' cuch queë'.

¹⁶ Guc ládxi'bi' gágubi' guixi' ca'z na' táguba' cuch, san nutu nu bi bë' le gágubi'.

¹⁷ Ni'r bubí'i ládxi'bi', rnabi': "Cáti'ga zian bönni' huen dxin nacu'ë lidxë' zuza', len dëtsca le tahuë', san neda' ni huatzza' yöl-la' rdun.

¹⁸ Uzá'a ni, huöja' ga zoë' zuza', len tsjödxa'-në': Dad, bena' dul-la' lahuë' Dios, zoë' yehua' yubá, len lau' li'.

¹⁹ Cutur naca' neda' lsaca' gaca' zxi'nu'. Ben neda' ca bönni' huen dxin quiu'."

²⁰ Ni'r gyu'ubi' nöZ, zhuöjbi' ga zoë' xuzbi'.

'Cati' ni' zoabi' zi'tu' zuza'bi', blé'inë'-bi' xuzbi', len buechi' ladxë'ë-bi'. Jarélu'ë yajxí'gal-lë'-bi' xuzbi' len yajnidë' yenbi', gdahuë'-bi' bzxidu.

²¹ Ni'r zxi'në' na' rëbi'-në': "Dad, bena' dul-la' lahuë' Dios, zoë' yehua' yubá, len lau' li'. Cutur naca' neda' lsaca' gaca' zxi'nu'."

²² Ni'r xuzbi' rë' yugu' bönni' huen dxin queë', rnë': "Gul-tsajleajtë lari' záca'tsqi, len gul-gacu-bi'. Gul-cú'u le zaca' xbönni' na'bi', len gul-dá' lölbi' ní'abi'.

²³ Gul-tsajxí'-ba' bëdx renni', ati' gul-dödi-ba'. Gáguru'-ba' len gunru' lni, chbule'guc bi'i bönni' quia' ni ca bi'i chnatbi', ati' bubanbi'. Gnitbi' ati' chbula'abi' na'a." Ni'r gulazú laquë' tu'dzjñë'.

²⁵ Tsal ni' rac lë ni, zoabi' ladj guixi' bi'i bönni' zi'al queë' bönni' na'. Cati' zuza'bi' rudxinbi' gal-la' ra' yu'u, ryönibi' rac huil-l len rac huö'a lu yu'u na'.

²⁶ Ni'r bulidzbi'-në' bönni' huen dxin zoë' ni', len gnábibi' lë' bizxa na' rac.

²⁷ Bönni' huen dxin na' rē'-bi': "Bi'i böchu'u na' budxinbi', ati' gna bē'ē xuzu' guludōddē'-ba' bēdx renni', le budxinbi' lu nē'ē dxi'a tsáhu'i'dau'."

²⁸ Ni'r gleybi' bi'i zi'al na' len cutu gú'nibi' tsazbi' yu'u. Ni'r brujē' xuzbi', len gúta'yuē' laubi' tsazbi'.

²⁹ Bubi'ibi' didza' bi'i zi'al na', rēbi'-nē' xuzbi': "Nöcznu' cáti'ga zian iz bena' dxin lau', len gatga gdá'baga'a li', san gatga bennu' quia' tuba' bö'cu' zxíla'dau' guí'lena' xbey yugu' lza'a."

³⁰ Na'a, cati' budxinbi' bi'i quiu' ni busnitbi' yugu' le dē quiu', gdálenbi'-nu yugu' ngul udá dzag, benu' ga guludōddē'-ba' bēdx renni' ni'a queēbi'."

³¹ Ni'r rē'-bi' xuzbi', rnē': "Zxi'na', li' zóalenczu' neda' ati' yúgu'tē le dē quia', quiu' naqui."

³² Ben bayúdx gunru' lni len udzǐjiru', le gucbi' bi'i böchu'u ni ca bi'i chnatzbi', ati' nubanbi'. Gnitbi' ati' chbula'abi'."

16

Runē' lsaqui' Jesús queē' bönni' huen dxin cunaquē' tsahui'

¹ Rē' ca' bönni' da'quē' Lē' Jesús, rnē':

—Zoē' bönni' dē yōl-la' tsahui' queē', len zoē' ca' queē' bönni' huen dxin dē lu nē'ē uláz queē'. Guladxinē' bönni' tu'quiē' bönni' huen dxin na' lahuē' xanē', ta'nē' queē' rutözē' le dē queē' xanē' na'.

² Ni'r bulidzē' bönni' huen dxin na' xan yu'u na', len rē' lē': "¿Bizxa didza' ni ryōnda' quiu'? Blui' neda' le nac bē' dxin nunu', le cutur gata' lu na'u uláz quia'."

³ Ni'r gza' ladxē'ē bönni' huen dxin na', rnē': "¿Nacx guntsa'? Rubijē' neda' xana' latj blau ga runa' dxin. Cutu sáqui'da' guna' dxin gu'n, len utui'da' gnaba' nu bi gunnz quia'."

⁴ Na'a chnōzda' nac guna' quiē cati' ubijē' neda' latj blau ni, la'cuá' nup luzí' neda' lidxgac."

⁵ Ni'r bulidzē' yugu' bönni' bi tal-lē'ē queē' xanē' bönni' huen dxin na', ati' rē' bönni' zi'al: "¿Gaca'x ral-lu'u queē' xana'?"

⁶ Lē' rnē': "Tu gayuá' rō'ō chugu le za ral-la'a." Rē' lē' bönni' huen dxin blau na', rnē': "Ni dē guich ga nayúj le ral-lu'u. Grō'tē ni len bzuj yetú lu guich gna chián rō'ō chugu ral-lu'u."

⁷ Gdōd ni' gnabnē' yetué', rnē': "Nazx li', ¿gaca'x ral-lu'u?" Lē' rnē': "Tu gayuá' da'a xzoa' xtil." Ni'r rē' lē' bönni' huen dxin blau na', rnē': "Ni dē guich ga nayúj le ral-lu'u. Bzuj yetú lu guich gna taplalj da'a ral-lu'u."

⁸ Ráquibe'inē' xanē' na' sína'tē benē' bönni' huen dxin cunác tsahui' na'. Cni nac, nácgacrē' sína' bönni' yōdzlyú ni lu yugu' le tunē' la' légaczē', ca bunách ta'dalen Dios lu yení' queē'.

⁹ Neda' rēpa' lbi'ili': Gul-cōzlen dxi'a bunách, ugunli' dxin yōl-la' tsahui' dē queēli' yōdzlyú ni, quiē cati' gdxin dza uca'nli' yugu' lē ni, lunē' lbi'ili' ba la'n latj ni' zoa tzalzú.

¹⁰ Nu rugún dxi'a dxin tu le cuidi'z dē lu nē'i, lēzca' ugún dxi'a dxin tu le zxōn gata' lu nē'i. Nu cutu rugún dxi'a dxin tu le cuidi'z dē lu nē'i, cutu ugún dxi'a dxin tu le zxōn gata' lu nē'i.

¹¹ Qui lē ni na', chqui' cutu rugunli' dxi'a dxin yōl-la' tsahui' dē queēli' yōdzlyú ni, ¿nuzxa caz udōd lu na'li' yōl-la' tsahui' le nac gdu?

¹² Chqui' cutu rugunli' dxi'a dxin le dē lu na'li' le naqui qui nu yubl, ¿nuzxa caz udōd lu na'li' le ral-la' gaqui quiēczli'?

13 'Cutu gac gunè' xchingac chop xanè' nitué' huen dxin, le udi'inè' tuè' len gdxin'inè' yetué', o gunè' ba la'n tuè', len uzóè' tsla'l yetué' na'. Cutu gac gunli' xchinè' Dios, len gunli' ca' dxin quiè' uzi'li' xbey yöl-la' tsahui' qui yödzylyú.

14 Gulayönnè' ca' didza' ni bönni' gdau' fariseo, ati' le nadxi'icnè' yöl-la' tsahui' quequè', qui lê ni na' gulutitjè' Jesús.

15 Ni'r Jesús rè' lequè':

—Lbi'ili' rubíj dxi'a cunli' laugac bunách, san nõzcnè' Dios le yu'u icj ládxi'dau'li', le nac lê na' tun zxön bunách tu le ruzóè' Dios tsal'.

Zba queè' Moisés len le rna bē'ē Dios

16 Gnè' ca' Jesús:

—Ga bdxintè dza zoè' Juan, ben dxin le rna bè' zba queè' Moisés len le guluzujè' lu guich bönni' glu'è didza' uláz queè' Dios. Ni'r cati' bdxinè' Juan na', gzu lau rac lban ca gac nu tsaz ga rna bè'ē Dios, ati' tun bayúdx yúgu'tè bunách la'yáz ni'.

17 'Zal-la' rac cni, gacr huéz la'dód qui luzxbá len qui luyú ni ca nit tu didza'z nayúj lu guich lu zba queè' Dios.

Le rulá'a yöl-la' nutság na'

18 Gnè' ca' Jesús:

—Chqui' ulá'alenè' ngul queè' bönni', ati' utság ná'lenè'-nu ngul yubl, gunè' dul-la' le rguitsj zba qui yöl-la' nutság na', ati' nu utság na'len ngul na' nusanè'-nu bönni' queènu, gun ca' dul-la' le rguitsj zba qui yöl-la' nutság na'.

Bönni' dē yöl-la' tsahui' queè' len Lázaro

19 Ni'r benè' lsaqui' Jesús, rnè':

—Zoè' bönni' rlé'inè' yöl-la' tsahui' queè'. Racuè' lari' xna len lari' zaca'tsqi, ati' yugu' dza rúnteczè' lni, ti'j tahuè' le banaqui.

20 Zoè' ca' ni' bönni' yéchi'dau' lê' Lázaro, bönni' rnabè' nu bi unödzy queè', ati' huè'tèzè' rō'è ra' yu'u queè' bönni' na' rlé'inè' yöl-la' tsahui'.

21 Rac ladxè'è bönni' yéchi'dau' na' gahuè' le bizxj tu'huóxj zxani ga rahuè' bönni' na' rlé'inè' yöl-la' tsahui'. Ta'dxinba' ca' bö'cu', ta'lè'èba' lu huè' queè' bönni' yéchi'dau' na'.

22 Bdxin dza gutiè' bönni' yéchi'dau' na', ati' gulachè'è lê' gbaz la'y queè' Dios tsajsóalenè' Abraham ga nac latj lach queè' Dios. Gutiè' ca' bönni' na' blé'inè' yöl-la' tsahui', ati' gulucachè'è lê' yeru ba.

23 Cati' ni' rzaca' rgui'è bönni' na' blé'inè' yöl-la' tsahui', zoè' latj quegac nup natgac, bchis lahuè' len blé'inè' Abraham zoè' zi'tu', dzaguè' lê' Lázaro na'.

24 Ni'r bè'ē zidzj didza', rnè': “Xuza', Abraham, buechi' ladx' neda'. Bsöla' quia' Lázaro uspisè' xbönni' nē'è len dusuhualè' ludxa'a, le rzaca' rgui'tsca' lu gui' ni'.”

25 Rè' lê' Abraham, rnè': “Zxi'na', bsa' ladxu'u ca guc quiu', buzi'u xbey yöl-la' tsahui' tsal ni' zu' nabanu', san Lázaro ni, guc queè' yöl-la' yechi', ati' na'a, ruzi' zxönè' Lázaro ni, san li' rzaca' rgui'u.”

26 Yetú ca', ra' gui'a sib nac, zoa gatsj lahui'l ga ni' zoali' lbi'ili' len ga ni zoatu' netu'. Qui lê ni na' nup nacua' ni len lê'ni la'dód ga zoali' lbi'ili', cutu ca' gac lunè' ca', len cutu gac lid ni nup nacua' ni'.”

27 Ni'r rè' lê' bönni' na' blé'inè' yöl-la' tsahui', rnè': “Xuza' Abraham, ráta'yua' lau' gsölu'u-nè' Lázaro tsijè' lidxè' xuza',

28 le nacué' ni' gáyua'è bönni' böcha'a. Bsölè'è tsjenè' lna' lau qui le rac ni, cui djaquè' ca' latj ga ni rzaca' rgui'a.”

²⁹ Ni'r rē' lē' Abraham, rnē': "Dē quequē' le buzujē' lu guich Moisés len le guluzujē' lu guich bönni' glu'ē didza' uláz queē' Dios. Yugu' didza' quequē' na' ral-la' luzē nagquē'."

³⁰ Bubi'ē didza' bönni' na' blé'inē' yöl-la' tsahui', rnē': "Xuza' Abraham, cutu gac cni, san chqui' ubanē' bönni' lu yöl-la' gut, len tsijē' ga na' nacu'ē, lubí'i ládxi'quē'."

³¹ Rē' lē' Abraham, rnē': "Chqui' cutu tu'zē nagquē' didza' bē'ē Moisés len le gulanē' bönni' glu'ē didza' uláz queē' Dios, cutu la'yejlē'ē zal-la' nu ubán lu yöl-la' gut."

17

Zoa banádx queëru' gunru' ga nu gun dul-la'

¹ Rē' bönni' da'quē' Lē' Jesús, rnē':

—Nacua'tecz le tun ga lun dul-la' bunách, san bica' bayechi' nu na' run ga nu gun dul-la'.

² Dxi'ar gac queē' bönni' na' runē' cni, nu ugal-la' yag yenē' guiöj ryëtu len tsajchú'n lē' lu nis zxön, cati'l gunē' ga gun dul-la' bönni'dau' náquinē' quia'.

³ Gul-gún chi'i cuinli'. Chqui' gu'ē dō' quiu' böchi' lza'u, bzejni'-nē', len chqui' ubí'i ladxē'ē, bnit lau lē'.

⁴ Zal-la' gadx lzu tu dza gu'ē dō' quiu', len gadx lzu ca' guidē' ga zu' len guiē' li': "Rubi'i ladx'a'a", ral-la' unít lau' lē'.

Yöl-la' huac qui le réjlē'ru' Cristo

⁵ Ni'r tē' Xanru' bönni' gbaz queē', ta'nē':

—Ben ga tséjlē'rtu'-nē' Dios.

⁶ Rē' lequē' Xanru', rnē':

—La'naru' nac cuidi'z yöl-la' rejlē' queëli' Dios, nacz ca xseydau' mostaza, huac guiēli' yag zxön ni: "Bcuit ni, yajsóa lu nis zxön", ati' gun ca rnali' yag na'.

Le ral-la' gun nu nac huen dxin

⁷ Gnē' ca' Jesús:

—Chqui' zoē' bönni' ladj lbi'ili', len zoē' queē' bönni' nada'u ruga'nē'-ba' bēdx o rlapē', cati' udx gunē' xchinē' xanē', çnaru' huëtsē' lē' xanē', gnē': "Gda, grō' gagu'."?

⁸ Cutu. Cni guiē' lē': "Bpa'a le gahua'. Gzoa sina' cu'u le gui'j gahua', ati' tōdr na' huac gui'j gagu' li'."

⁹ ¿Naru' huëtsē' bönni' nada'u queē' na': "Xclenu'", le benē' ca gna bē'inē' lē'? Runi neda', cutu gunē' cni.

¹⁰ Lēzca' cni gac queëli'. Cati' chnunli' yúgu'tē le gna bē'inē' lbi'ili' Dios, ral-la' gnali': "Nactu' huen dxin cunactu' lsaca', le benztu' le run bayúdx guntu'."

Chiē' bönni' té'inē' huē' nudzu' ruzöd

¹¹ Tsal ni' yu'ē nöz Jesús, zijē' Jerusalén, rdödē' gap dē yödzdau' nababgac luyú Samaria len luyú Galilea.

¹² Cati' gyaziē' tu yödzdau', gularujē' dutsagquē' Lē' chiē' bönni' té'inē' huē' nudzu' ruzöd, ati' gulacu'ē zí'tu'z,

¹³ len tu'ē zidzj didza', ta'nē':

—Jesús, Bönni' Usēdi, buechi' ladxi' netu'.

¹⁴ Cati' blé'inē' lequē' Jesús, rē' lequē':

—Gul-tséaj, gul-tsajlu' cuinli' laugac bxuz.

Tsal ni' zjaquë', guluhuöaquë' dxi'a.

15 Ni'r tuë' bönni' nutsë'ë ladjquë', cati' ráquibe'inë' chnuhuöaquë' dxi'a, böjë' ga na' zoë' Jesús, rui'teczë' zidz didza', rgu'ë Dios yöl-la' ba.

16 Byechuë' len butsäg lahuë' Iyu lahuë' Jesús, len rë' Lë': "Xclenu'."

Nababë' Samaria bönni' ni.

17 Ni'r Jesús rë' lë':

—¿Naru' cu guluhuöaquë' dxi'a chië' bönni'? ¿Gazx nacua'tsë' yezíca'rë' bönni' na'?

18 ¿Naru' cu zoa nu huöd cu'u Dios yöl-la' ba, san tuzë' bönni' gza'a ni?

19 Ni'r gudxë' bönni' na' Jesús, rnë':

—Gyas len böaj lidxu'. Chböacu' dxi'a le réjlë'u neda'.

Ca gdxin le rna bë'ë Dios

20 Cati' ta'nabnë' Jesús bönni' gdau' fariseo dntx ral-la' gdxin le rna bë'ë Dios, Lë' bubi'ë didza', rë' lequë':

—Ca gdxin le rna bë'ë Dios, cutu nac le glé'iru'.

21 Nutu nu gac gna: "Ni bdxin", o gna: "Ni' bdxin." Gul-yutsca'. Rna bë'ë Dios lu icj ládxi'dau'gac bunách.

22 Ni'r gudxë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rnë':

—Huadxin dza cati' guë'nili' glé'ili' dza huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, san cutu glé'ili' lei.

23 La'cuá' nup lë lbi'ili': "Ni zoë'", o la'ná: "Ni' zoë'." Cutu tseajli' ni', len cutu tséajlenli' lequë'.

24 Ca rac cati' ryëp yös, ruzení' gda'l luzxbá, lëzca' cni gac cati' gdxin dza huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

25 Zi'al ca gac lë ni, run bayúdx saca' qui'itsca', ati' lucá'n neda' ca'z bunách dza ni zoaru' na'a.

26 Ca na' gac dza ni' zoë' Noé, lëzca' cni gac cati' gdxin dza huöda' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

27 Dza ni'të na' gli'j glahuë'. Gulutság na'quë' len guludödë' zxi'nquë' lu yöl-la' rutság na' ga bdxintë dza gyazië' Noé lë'i barco zxön na' nazí lei arca, ati' bdxintë nis guiöj usnit yödzyú le busnit yúgu'të'.

28 Lëzca' cni gac dza ni' zoë' Lot. Gli'j glahuë'. Gla'uë' len glúti'ë. Glazë' xyuquë' len glunë' yugu' yu'u quequë'.

29 Quë' bdxin dza na' burujë' Lot lu yödZ Sodoma, ca tu nis guiöj, böxj gui' len le ruzégui'tsca nazí lei azufre, ati' busnit yúgu'të'.

30 Lëzca' cni gac cati' gdxin dza ulu' lahua' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

31 'Cati' gdxin dza na', chqui' zoë' cju'u bönni', len dzö' yu'u na' le dë queë', cutu ral-la' huötjë' tsajxi'ë le dë queë', ati' nu zoa ladj guixi', lëzca' cni, cutu ral-la' huötjë' lidxë'.

32 Gul-sá' ládxi'li' ca gac queënu ngul queë' Lot.

33 Nu bönni' rë'nnë' gun chi'ë yöl-la' na'bán queë', unitië' lei, san bönni' unitië' yöl-la' na'bán queë', udel-lë'ë lei.

34 Rëpa' lbi'ili': Cati' gdxin rël na', la'cu'ë chopë' bönni' tuz ga tasië', ati' tuë' duxi'a-në', len yetüë' uca'na' lë'.

35 La'cu'na' nu huëtü tsaxzön chopnu ngul, ati' tunu duxi'a-nu, len yetunu uca'na'-nu.

36 La'cu'ë ladj guixi' chopë' bönni', ati' tuë' duxi'a-në', len yetüë' uca'na' lë'.

37 Cati' gulayönnë' lë ni bönni' uséd queë' Jesús, gulanabnë' Lë', ta'në':

—Xan, ¿gazx gac lè ni?

Jesús rē' lequē':

—Ga dē tu le nat, ni' ludubczba' bēchláb.

18

Ngul uzēb len bōnni' rbequi xbey

¹ Ni'r benē' lsaqui' Jesús, rē' lequē' ca run bayúdx ulídzteczru'-nē' Dios, len cugác chop ládxi'ru'.

² Rnē':

—Zoē' tu yōdz bōnni' rbequi xbey curádxinē' Dios, len curunē' bōnni' ba la'n.

³ La' yōdz na'z zoanu ngul uzēb, ati' bdxinnu ga zoē' bōnni' rbequi xbey na' ngul ni, rmanu: “Glequi xbey le run quia' nu rua' dō' quia'.”

⁴ Xtsey cutu gu'nnē' bi gunē' queēnu, san gdōd ni' gza' ladxē'ē, rnē': “Cutu rádxida'-nē' Dios, len cutu runa' bōnni' ba la'n.

⁵ san le rupizxjnu neda' ngul uzēb ni, qui lē ni na' cuequi xbeyda'-nu, cui guídtecznu ni, len cui tōd bē'i upizxjnu neda'.”

⁶ Ni'r rē' lequē' Xanru', rnē':

—Gul-zē nagli' ca na' gnē' bōnni' rbequi xbey na' cunaquē' tsahui'.

⁷ ¿Naru' cu cuequi xbeyne' Dios bunách grōczē' queē', nup na' tu'lídZ Lē' rēl len tē dza? ¿Naru' huadzéytsanē' gáclenē' lequē'?

⁸ Rēpa' lbi'ili': La' cuequi xbéytenē' lequē'. Cati' huōda' neda', Bōnni' Nuhuōaquē' Gdu Bunách, ¿naru' gdzōlda' luyú ni nup ta'yejlē' neda'?

Bōnni' gdau' fariseo len bōnni' uquízjxj

⁹ Benē' lsaqui' Jesús ca nac quequē' bōnni' tu'bíj dxi'a cuinquē', len tu'ca'nē' ca'z yezica' bunách.

¹⁰ Cni rnē':

—Guládxinē' chopē' bōnni' ga nac nchil gdau' quiē lulidzē' Dios. Naquē' bōnni' gdau' fariseo tuē' bōnni' na', ati' yetúē' na' naquē' bōnni' uquízjxj lazgac bunách.

¹¹ Gzuinē' bōnni' gdau' fariseo na', len cni bulidzē' Dios, rnē': “Dios, rēpa' Li': Xclenu', le cunaca' ca nacquē' yezica'rē' bōnni', nacquē' gban, len cunacquē' tsahui'. Ta'guitsjē' zxba qui yōl-la' nutság na'. Lēzca' cutu naca' ca bōnni' uquízjxj ni.

¹² Neda' runa' gubás chop lzu tsa xunu' dza hueaj, len runōdzja' qui gdau' tu cuia tsa tu chi cuia qui yúgu'tē le rata' quia'.”

¹³ Gzoazē' zítu' bōnni' uquízjxj na', len cutu böazxjnē' gchis lahuē' uyúē' luzxbá, san gdapē' lchu'ē, rnē': “Dios, buechi' ladxí' neda', bōnni' dul-la'.”

¹⁴ Neda' rēpa' lbi'ili': Bōjē' lidxē' bōnni' uquízjxj na', nuhuōaquē' tsahui' lahuē' Dios, clēg yetúē' bōnni' ni'. Núti'tēz bōnni' run ba zxōn cuinē', gunē' Dios ga huōta' huōxjē', san nu bōnni' rzoē' nōxj ladxí', gunē' Dios ga gacrē' blau.

RulídZ tsahuē'ē-bi' bi'idau' Jesús

¹⁵ Ni'r guládxinē' ga zoē' Jesús yugu' bōnni' len ngul, nachē'quē'-bi' bi'idau' quequē' quiē gxoa nē'ē lecbi' Jesús. Cati' gualalé'inē' lē ni bōnni' usēd queē' Jesús, guládlil-lē' lequē'.

¹⁶ Ni'r bulidzē' bōnni' da'quē' Lē' Jesús, rnē':

—Gul-güi'-bi' latj la'dxinbi' ga zoa' bi'idau' ni, cu uzága'li' xnōzcbi', le gata' quegac nup nacgac cni latj ga rna bē'ē Dios.

17 Le nactë rëpa' lbi'ili': Nu cusí' lu nëi le rna bè'ë Dios, ca runbi' tubi' bi'idau', cutu ca' tsaz ga ni' rna bè'ë Lè'.

Bönni' rlé'inë' yöl-la' tsahui'

18 Gnabnë' Jesús bönni' uná bè', rnë':

—Bönni' Usëdi gdu dxi'a. ¿Bizxa ral-la' guna' quië gdél-li'da' yöl-la' na'bán gdu?

19 Jesús rë' lë':

—¿Bizx quië rë'u neda': “Gdu dxi'a”? Nutu nu bönni' naquë' gdu dxi'a. Tuzë' Dios naquë' gdu dxi'a.

20 Nöcznu' yugu' le gna bè'ë Dios:

Cutu gunu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

Cutu gdödödu' bunách.

Cutu cuanu'.

Cutu gneu' qui lza'u le cunác.

Ben ba la'n xuz xna'u.

21 Rë' Jesús bönni' na', rnë':

—Yúgu'të lë ni runa' ga gdel-la' naca' bi'idau'.

22 Cati' byönnë' didza' ni Jesús, rë' lë':

—Yetú le ryadzj quiu' gunu'. Bëti' yúgu'të le dë quiu', ati' lë na' si'u bnödzej quegac bunách yechi', ati' gata' quiu' yöl-la' tsahui' yehua' yubá. Ni'r gda, gda' neda'.

23 Cati' byönnë' didza' ni bönni' na', ruhui'nnë', le dëtsca yöl-la' tsahui' queë'.

24 Cati' blé'inë' Jesús ca na' ruhui'nnë' bönni' na', rnë':

—Bica' baníg gac, la'yáz ga rna bè'ë Dios nup ta'le'i yöl-la' tsahui'.

25 Gacr huëz tödba' nag yötsi' böa', ca tsazië' ga rna bè'ë Dios bönni' rlé'inë' yöl-la' tsahui'.

26 Ni'r nup gulayöni didza' ni ta'ná:

—¿Nuzxa caz gac ulá, chqui'nu'?

27 Jesús gudxë' lequë':

—Le cugác lunë' bönni', huac gunë' Dios.

28 Ni'r Pedro rë' Jesús:

—Byutsca', netu' nuca'ntu' yúgu'të le dë queëtu', len da'tu' Li'.

29 Ni'r Jesús rë' lequë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili', nu bönni' uca'në' lidxë', o xuz xnë'ë, o yugu' böchi' zanë', o ngul queë', o yugu' zxi'në', le rui' ladxë'ë gna bè'ë Dios,

30 bönni' ni huazi'rë' dza ni zoaru' na'a, ati' dza zi'a za' gdél-li'në' yöl-la' na'bán gdu.

Rgujxjö'ë leyúbl Jesús ca zi'a ludöddë' Lë'

31 Bchë'ë quizi queë' idxínnutë' bönni' uséd queë' Jesús, len rë' lequë':

—Gul-yutsca', rbenru' zijru' Jerusalén, ga ni' lutság yúgu'të le nayujgac lu guich ca gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios ca ral-la' gac quia' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

32 Ludödë' neda' bönni' Jerusalén lu na'quë' bönni' zi'tu', ati' lutitjë' neda', len lulídz zi'ë neda', len luchijjë' neda' zxöna'.

33 La'guinë' neda', ati' tödr ni' ludöddë' neda', san cati' gac tsonn dza ubana'.

34 Cutu gulayéjni'në' didza' ni bönni' uséd queë', len cutu gláquibe'inë' le ruí'lenë' lequë' didza' qui, le nac le cusaqui' la'yéjni'ndë'.

Jesús ruúnë' bönni' Jericó nachúl lahuë'

³⁵ Cati' chzoa gdxinë' Jesús yödz Jericó, zoë' ni' bönni' nachúl lahuë'. Rõ'ë ra' nõz rnabë' nu bi gunnz queë'.

³⁶ Bönni' ni' byönnë' ta'död ni' bunách zian, ati' gnabë' bizxa na' rac.

³⁷ Bunách ni' të lë':

—Jesús, bönni' Nazaret, rdödë' ni.

³⁸ Ni'r bë'ë zidzj didza' bönni' na' nachúl lahuë', rnë':

—Jesús, Zxi'n xsoë' David, buechi' ladxi' neda'.

³⁹ Guladil-lë' bönni' na' nachúl lahuë' bönni' nanörquë' lahuë' Jesús, quië uséy ru'ë, san lë' zidzjr bë'ë didza', rnë':

—Zxi'n xsoë' David, buechi' ladxi' neda'.

⁴⁰ Ni'r gzë' dxiz Jesús rbözë', ati' gna bé'inë' nu tsajlídz lë' gdxinë' lahuë'. Cati' bdxinë' lahuë' Jesús bönni' na' nachúl lahuë', gnabnë' lë' Jesús,

⁴¹ rnë':

—¿Bizxa rë'nnu' guna' quiu'?

Bönni' na' nachúl lahuë' rnë':

—Rë'nda' huöalj yöj lahua'.

⁴² Jesús rë' lë':

—Chböalj yöj lau'. Chböacu' le réjlë'u neda'.

⁴³ La' ni'z bulë'itenë', ati' zéajlenë' Jesús, rgu'ë Dios yöl-la' ba. Gulagú'u ca' Dios yöl-la' ba yúgu'të bunách nacuá' ni' ta'le'i lë na' guc.

19

Jesús len Zaqueo

¹ Ni'r gyazië' Jesús Jericó, rdödë' lu yödz na'.

² Ni' zoë' bönni' lë' Zaqueo, bönni' blau ladjquë' bönni' uquízxj len dë yöl-la' tsahui' queë'.

³ Rui' ladxë'ë glé'inë' Jesús bönni' ni, san cutu guc queë' le nacuá' ni' bunách zian, len naquë' ga rë'dau'z.

⁴ Ni'r jarélu'ë yajnörë' laugac bunách zian na', ati' yajchenë' lu yag quië gac glé'inë' Jesús, le ral-la' tödë' ni'.

⁵ Cati' bdxinë' ni' Jesús, bchis lahuë' ruyúë' ga na' dxië' Zaqueo na', len rë' lë':

—Zaqueo, bötjtë lu yag na', le run bayúdx tsajga'na' lidxu' na'a.

⁶ Ni'r la' bötjtë' lu yag Zaqueo, ati' lu yöl-la' rudziji queë' bchë'ë Jesús lidxë'.

⁷ Cati' gulale'i lë ni bunách nacuá' ni', gulazú lauquë' ta'në' queë' yúgu'të', ta'në':

—Gyazië' Jesús ugá'nlenë' bönni' dul-la'.

⁸ Ni'r gzuinë' Zaqueo, len rë' Xanru':

—Xan, byutsca'. Gatsj le dë quia' gu'a quegac bunách yechi', len chqui' bi gdöd bë'i buquizxja' bunách, ubi'a quegac bunách na' tap cuiatël ca'.

⁹ Jesús rë' lë':

—Na'a dza ni bdxin yöl-la' ruslá quegac nup nacuá' yu'u ni, le naquë' ca' bönni' ni zxi'n xsoë' Abraham.

¹⁰ Bida' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, dudilja' len duslá' nup nanitgac.

Runë' lsaqui' Jesús qui chi cõ' dumí

¹¹ Tsal ni' ta'yönnë' didza' ni ru'ë Jesús, rë' lequë' le runë' lsaqui', le chzoa la'dxinë' Jerusalén, ati' táquinë' chzoatë gla' lahui le rna bë'ë Dios.

¹² Cni rnë' Jesús:

—Zoë' bönni' blau, zijë' tu yödz zi'tu' quië si' lu në'ë ni' yöl-la' uná bë', ati' ni'r huödë'.

¹³ Cati' chzoa tsijë' ni' bulidzë' chië' bönni' huen dxin queë', len bë'ë qui queë'quë' tu cö' hueaj dumí, rë' lequë': "Gul-quiljlen dumí ni tsal huöda'."

¹⁴ Cuta'lé'inë' lë' dxi'a bönni' uládz queë', ati' gulasölë'ë ga ni' tsijë' yugu' gbaz quequë', la'në': "Cutu rë'nitu' gna bé'inë' netu' bönni' ni."

¹⁵ Ni'r gzxi' lu në'ë yöl-la' uná bë', ati' budxinë' ladzë'. Ni' gna bé'inë' nu tsajlídž yugu' bönni' huen dxin na' budödë' lu na'quë' dumí na', quië gnöznë' gaca'x guluguíljenë' lei tu tuquë'.

¹⁶ Cati' bdxinë' lahuë' bönni' zi'al na', rnë': "Xan, tu cö' dumí quiu' na' chben icji yechí cö' ca'."

¹⁷ Xanë' na' rë' lë': "Dxi'a benu'. Nacu' huen dxin tsahui'. Le dxi'adau' bugunu' dxin lati'z na' guta' lu na'u, na'a, guna' ga gna bé'inu' chi yödz."

¹⁸ Ni'r bdxinë' lahuë' yetüë' bönni' huen dxin na', rnë': "Xan, tu cö' dumí quiu' na' chben icji yegayu' cö' ca'."

¹⁹ Xanë' na' rë' ca' lë': "Gna bé'inu' gayu' yödz."

²⁰ Ni'r bdxinë' lahuë' yetüë', rnë': "Xan, ni dë tu cö' dumí quiu' na'. Ben chi'a lei, butulda' lei lari'."

²¹ Le rádxida' li', le nacu' bönni' bizxj. Runu' ca na' ta'ná bunách: Ruzi'u le cutu bzu', len rlapu' ga cutu guzu'."

²² Ni'r xanë' na' rë' lë': "Nacu' huen dxin cunác tsahui'. Ni'a qui didza' bë'u cuequi xbeyda' li'. Ráquibe'inu' naca' bönni' bizxj, len ruzi'a le cutu bzoa', len rlapa' ga cutu guza'."

²³ Na'a, ¿bizx quië cutu yajlú'u dumí quia' na' ga gun icji, quië cati' huöda', uzi'a lei gdu len icji?"

²⁴ Ni'r rë' nup nacua' ni': "Gul-cúa lu në'ë dumí na', ati' gul-güi' queë' bönni' na' dë queë' chi cö' dumí."

²⁵ Lequë' tē' lē': "Xan, chdē queē' chi cō' dumí."

²⁶ Ni'r bubi'ë didza' xanquë', rnë': "Rëpa' lbi'ili': Nu rugún dxi'a dxin le dau' dë lu në'i, luzxöni ládi'gac lë' yelati', san nu curugún dxi'a dxin le dau' dë lu në'i, lubíj lu në'i lë na' guta' lu në'i."

²⁷ Ca nac quequë' bönni' ni' cuta'lé'inë' neda' dxi'a, len cutu glë'nnë' gna bé'ida' lequë', gul-tsajxi' lequë' djaquë' ni, len gul-dödi lequë' lahua' ni."

Len ba zxön ryazië' Jesús Jerusalén

²⁸ Cati' budx gnë' cni Jesús, buguel-lë'ë xnözë', zijë' zaca' Jerusalén.

²⁹ Cati' guladxinë' gal-la' ga nacua' yödz Betfagé len yödz Betania, ga nac lu guí'adau' nazí' lei Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo, bsölë'ë Jesús chopë' bönni' usëd queë',

³⁰ rë' lequë':

—Gul-tséaj yödzdau' ni' ca dödl ga zoaru', len cati' tsazli' ni', tsajxáca'li'-ba' tuba' búrrodau' nága'ba' ni', búrrodau' na' nutu nu rbiani lëba'. Gul-sédx-ba', len gul-duchë'-ba' quia' ni.

³¹ Chqui' zoa nu gnabi lbi'ili', gna: "¿Bizx quië rsedxli'-ba'?", ubi'ili' didza' cni gnali': "Xanru' rquinnë'-ba'."

³² Zjaquë' bönni' usëd queë' na' nasölë'ë, ati' yajxáca'quë'-ba' ca na' chgudxë' lequë' Jesús.

³³ Cati' gulasedxë'-ba' búrrodau' na', bönni' xanba' tē' lequë':

—¿Bizx quië rsedxli'-ba' búrrodau' na'?

³⁴ Gulubi'ë didza', ta'në':

—Xanru' rquinnë'-ba'.

³⁵ Gulachë'ë-ba' ga na' zoë' Jesús. Cati' chgulaxóë' yugu' lari' tsla'a quequë' cúdzu'ba' búrrodau' na', guludxië' Jesús cúdzu'ba' lahui lari' na'.

³⁶ Gap ral-la' tödë' Jesús, gulachiljë' lari' quequë' la' nöz.

³⁷ Cati' chguladxinë' gal-la' ga zoa ldinn qui Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo, lu yöl-la' rudziji quequë' gulazú laquë' yúgu'të bönni' da'quë' Jesús, tu'ë zidzj didza', ta'gu'ë Dios yöl-la' ba, ni'a quegac yöl-la' huac zxön gulalé'inë' benë' Jesús.

³⁸ Ta'në':

—Yöl-la' ba bönni' uná bë' ni zë'ë uláz queë' Xanru' Dios. Yehua' yubá za' le rbequi dxi ládxi'ru'. Yöl-la' ba Dios.

³⁹ Ni'r të' Jesús bönni' gdau' fariseo nútsa'quë' ladj bunách zian ni', ta'në':

—Bönni' Usëdi, gdil-l yugu' bönni' usëd quiu'.

⁴⁰ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Rëpa' lbi'ili': Chqui' la'cuá' dxië' bönni' ni, hualuí'cz zidzj didza' yugu' guiöj.

⁴¹ Cati' bdxinë' gal-la' ra' yödz na', len rlé'inë' lei, rbödxë' qui Jesús,

⁴² rnë':

—Rac ladxa'a huanözili' na'a dza le gac gun ga cuequi dxi ládxi'li' lahuë' Dios, san na'a chnagachi' queëli', cui glé'ili' lei.

⁴³ Huala'dxin queëli' dza cati' la'bequi zö'ö gdu zbi'il ga zoali' nup cuta'le'i lbi'ili' dxi'a, len la'gú'u lbi'ili' li'aj, ati' yúgu'të latj gdu zbi'il lúnlenë' lbi'ili' gdil-l.

⁴⁴ Luquindjë' zö'ö run chi'i yödz queëli', len ludödcde' nup nacuá' lu yödz ni. Cutu ugá'n guiöj lahui lzë'i. Yúgu'të lë ni gac queëli' le cutu gúquibe'ili' dza bidë' Dios duyüë' lbi'ili'.

Rulatjë' Jesús lö'a gdau'

⁴⁵ Ni'r gyazië' Jesús lö'a gdau', len gzu lahuë' rubijë' ni'l yúgu'të nup tuti', len nup ta'u ga nac lö'a gdau'.

⁴⁶ Rë' lequë':

—Nayúj lu guich la'y, rna: “Lidxa' nac yu'u ga lulíd Dios bunách”, san lbi'ili' chnunli' lei ca tu bloj quegac gban.

⁴⁷ Yugu' dza rusëdnë' Jesús bunách ga nac nchil gdau', ati' gulazú gulabö'ë ludöddë' Lë' yugu' bxuz uná bë', len bönni' gdau' tu'sëdi, len yugu' bönni' blau qui lu yödz.

⁴⁸ Cutu guludzölnë' nacx ludöddë' Lë', le tu'zë naggac xtidzë'ë gdu ládxi'gac yúgu'të bunách.

20

Yöl-la' uná bë' dë lu në'ë Jesús

¹ Tu dza, cati' ni' rusëdnë' bunách Jesús ga nac nchil gdau', len rguixjö'ë didza' dxi'a, guladxinë' ga na' zoë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi, len bönni' gul tu'zejni'i,

² ati' të' Jesús:

—Gdixjöi' netu'. ¿Bizxa yöl-la' uná bë' dë lu na'u runu' cni? ¿Nuzxa caz budöd lu na'u yöl-la' uná bë' ni?

³ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Huanabda' ca' lbi'ili' tu didza', ati' ubi'ili' gnali'.

⁴ ¿Nuzxa bsöla' Juan buquile' bunách nis? ¿Naru' Dios, o bunách?

⁵ Glun xtídza'quë' la' lézaczë' bönni' gdau' na', ta'në':

—Chqui' gnaru': Bsölë'ë lë' Dios, guië' rë'u: “¿Bizx quië cutu gyéjle'li'-në'?”

⁶ Chqui' guiëru'-në': Gulasölë'ë lë' bönni', luladx' rë'u guiöj bunách lu yödž ni, le nõzgaccznë' bë'ë didza' uláz queë' Dios Juan na'.

⁷ Ni'r gulubi'ë didza', ta'në':

—Cutu nõzitu' nuzxa na' bsöla' Juan.

⁸ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Neda' ca' cutu gyëpa' lbi'ili' bi yöl-la' uná bë' rúnida' cni.

Bönni' huen dxin cunacgac tsahui'

⁹ Ni'r la' gzu lautë' Jesús ruí'lenë' bunách nacua' ni' didza', runë' lsaqui', rnë':

—Zoë' bönni' bdë'ë la' yël queë' yugu' lba uva, ati' budödë' la' yël na' lu na'quë' bönni' huen dxin lun gatsjé' len lë' le luzi'ë, ati' gyijë' zi'tu' ga ni' buga'në' xtsey.

¹⁰ Cati' bdxin dza luchibë' la' yël na', bsölë'ë tuë' bönni' gbaz queë' ga na' nacu'ë huen dxin na' quië si'ë uláz queë' qui le luzi'ë, san glundë' lë' zi' huen dxin na', len gulusölë'ë lë' ca'z.

¹¹ Leyúbl bsölë'ë yetúë' gbaz queë', ati' lequë' glundë' lë' ca' zi', len glu'ë dö' queë', ati' gulusölë'ë lë' ca'z.

¹² Leyúbl bsölë'ë quequë' bönni' bunn gbaz queë', ati' guludxië' ca' lë' huë', len gulubijë' lë' ni'l la' yël na'.

¹³ Ni'r gza' ladxë'ë xani la' yël na', gnë': “¿Nacx guntsa'? Gsöla'a quequë' zxi'ncza' nadxi'ida'-bi'. Cati' la'lé'inë'-bi', nazx ca' lunë'-bi' ba la'n.”

¹⁴ Ni'r, cati' galalé'inë'-bi' huen dxin na', glun xtídza'quë' la' lézaczë', ta'në': “Bi'i ni gaqui queëbi' la' yël ni. Gul-dá, gdödiru'-bi', quië gaqui queëru' le ral-la' gaqui queëbi'.”

¹⁵ Gulubijë'-bi' ni'l la' yël na', guludöddë'-bi'.

'Na'a, ¿nacxcz gunë' quequë' xani la' yël na'?

¹⁶ Guidë' len gdöddë' yugu' huen dxin na', ati' udödë' la' yël queë' lu na'gac bunách yubl.

Cati' gulayöni lë ni bunách nacua' ni', gulanë':

—Dios cugnë' gac cni.

¹⁷ Ni'r buyüë' lequë' Jesús, rnë':

—¿Bizxa rë'ni gna lë na' nayúj lu guich la'y, rna:

Guiöj na' gularu'në' bönni' huen zö'ö,

Guiöj ni chnac guiöjlen squin zö'ö?

¹⁸ Nüti'tëz nu gbix lahui guiöj ni, quitsj nu na', ati' nu bönni' tsajbaga' lë' guiöj ni, uzxúzxj lë'.

Ca nac dumí ta'guíxj lazgac bunách

¹⁹ La' dza ni'z, galazú gulabö'ë la'zönë' Jesús yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi, le táquibe'inë' gnë' quequë' lë na' benë' lsaqui', san gládxinë' bunách zian nacua' ni'.

²⁰ Ni'r guluyutsquë' Jesús, len gulasölë'ë bönni' lubijë' Lë' didza', luluí' cuinquë' ca bönni' tsahui', quië lunë' ga bi gnë' Jesús, quië gac ludödë' Lë' lu në'ë bönni' rna bé'inë' lequë'.

²¹ Quië lunë' cni, gulanabnë' Jesús, ta'në':

—Bönni' Usëdi, nõzitu' le nacž rnau', len le nacž rusëdnu', len cutu rbequi xbeynu' ca nac le tu'luí'z lahui bunách, san gdu'të li nac ca rusëdnu' zxbza queë' Dios.

22 Gdixjöi' netu'. ¿Naru' run bayúdx quixzx laztu' queë' César, bönni' Roma rna bë'ë, o cutu'?

23 Ráquibe'inë' Jesús le të'nnë' lunë' queë', ati' rë' lequë':

—¿Bizx quië rzi' bë'li' neda'?

24 Gul-lui'itsqui' neda' tu dumí rda. ¿Nuzxa lahui da' lë'i ni, len nuzxa lei nayúj ni?

Gulubi'ë didza', ta'në':

—Queë' César na'.

25 Ni'r Jesús rë' lequë':

—Gul-nödzej queë' César le naqui queë' César, ati' queë' Dios le naqui queë' Dios.

26 Cutu gac lunë' bi gnë' Jesús quië gac luquíë' Lë' laugac bunách zian na', san gulubannë' ca nac didza' bubi'ë, ati' guluséyj rú'acquë'.

Ca gac quegac nup lubán lu yöl-la' gut

27 Ni'r guladxinë' bönni' gdau' saduceo, nup na' ta'ná cutu lubán nup chnatgac, ati' gulanabné' Jesús,

28 ta'në':

—Bönni' Usëdi, Moisés buzujë' queëru' lu guich, le rna: “Chqui' gatië' bönni', ati' uga'nnu ngul queë', len chqui' nutu nu zoa bi'i queë', ni'r ral-la' si'bi'-nu ngul queë' na' bi'i böchë'ë, quië uzoabi' bi'i queë' bönni' böchi'bi' na' gutië'.”

29 Gulacua'bi' gadx bi'i bönni' nacchi' böchi'bi', ati' bi'i zi'al na' butság ná'lenbi' bi'i ngul, len gutbi', cuzoabi' bi'i queëbi'.

30 Ni'r butság ná'lenbi'-nu ngul na' bi'i buróp na', ati' gutbi' ca' bi'i ni, cuzoabi' bi'i queëbi'.

31 Butság ná'lenbi'-nu bi'i bunn na', ati' la' tuz ca glunbi' igádxhtëbi', len glatbi', cuzoabi' bi'i queëbi'.

32 Ga budxtë, gutnu ca' ngul na'.

33 Na'a, cati' lubán nup chnatgac, ¿núzxabli' gáquinu queëbi' ngul na', le gulutság ná'lenbi'-nu igádxhtëbi'?

34 Ni'r bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Tu'tság na'gac bunách dza ni zoaru' na'a, len tu'nödzejë'-bi' zxi'nquë' quië lutság na'cbi'.

35 Na'a, nup nacgac lsaca' lubán lu yöl-la' gut len tsajcuá' yödzlyú zi'a gata', cutu lunë' yöl-la' rzoalen ngul len cutu lutság na'quë'.

36 Cni gac, le cutur latië', san lacquë' ca nacquë' gbaz la'y queë' Dios, len lacquë' zxi'në' Dios, nup na' lubán lu yöl-la' gut.

37 Ca na' ral-la' lubán nup chnatgac, rului'inë' rë'u Moisészc ga na' nayúj lu guich ca nac qui yag yötsi' regui, ga ni' ru'ë didza' Xanru', rnë' naquë' Dios queë' Abraham, len Dios queë' Isaac, len Dios queë' Jacob.

38 Dios naquë' Dios, clëg quegac nup natgac tsaz, san quegac nup naban-gac, le nabangac lahuë' Lë' yúgu'të bunách, zal-la' glat luyú ni.

39 Ni'r gulubi'ë didza' la'quë' bönni' gdau' usëdi, ta'në':

—Bönni' Usëdi, dxí'adau' gnau'.

40 Cutur gulurúguinë' la'nabné' Lë' didza'.

¿Nuzxa zxi'n naquë' Cristo?

41 Ni'r Jesús rë' lequë':

—¿Nacxzc na' ta'në': “Cristo naquë' zxi'në' David.”?

42 Davidcz bë'ë didza' le nayúj lu guich la'y ga nayujgac salmo, rna: Xanru' Dios gudxë' Xana':

“Grö' cuit lë'a yubél

⁴³ Cati' gunra' ga luzechu zxi bgac lau' nup ta'dá'baga' Li'.”

⁴⁴ Davidcz na' gnë' queë' naquë' Xanë'. ¿Nacxcz nac, rnali' lbi'ili' naquë' zxi'në'?

Jesús ruquië' bönni' gdau' tu'sëdi

⁴⁵ Tsal ni' tu'zë naggac Jesús yúgu'të bunách nacuá' ni', rë' yugu' bönni' usëd queë':

⁴⁶ —Gul-gún chi'i cuinli' quequë' bönni' gdau' tu'sëdi, le ta'dzág ládxi'quë' ta'dë' nácuquë' lari' tunn, len t'ë'nnë' lulídz lequë' zxön bunách gap nac lu yë'y, len ta'dzág ládxi'quë' ca' ta'bö'ë latj blau gap tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios, len gap ta'bö'ë tahuë'.

⁴⁷ Ta'gúë' lidxcnu ngul uzëbdau', len quië lulu' tshui' cuinquë', xtsey tu'lidzë' Dios. Yugu' bönni' ni, szxönitër gunë' Dios ga la'zaca' la'gui'ë.

21

Gun glu'nu lahuë' Dios ngul yechi'

¹ Ga na' zoë' Jesús nchil gdau', bchis lahuë' len rlé'inë' bönni' dë yöl-la' tshui' quequë', ta'gu'ë gun lu gui'n qui dumí gun qui gdau'.

² Blé'inë' ca' tu ngul yechi' uzëbdau', rgu'nu chop dumí lasdau', le záca'gac láti'dau'z.

³ Rnë' Jesús:

—Le nactë rëpa' lbi'ili', le zxöntër glu'nu ngul yechi' uzëbdau' ni ca yezica' bunách na' ta'gu'ë dumí.

⁴ Yúgu'të, tsca le nadöd bë'i dë quequë', gulagu'ë gun qui gdau', san ngul ni, lu yöl-la' yechi' queënu glu'nu gdu'te le dë queënu, le ral-la' gáhuinu.

Rgu'xjö'ë Jesús ca lusnitië' gdau'

⁵ Nacuá' ni' nup tui' didza' ca nac qui gdau' na', ca na' nazí' lguítj qui, yugu' guiöj záqui'tsugac len gundau' nacgac lach, ati' rë' lequë' Jesús, rnë':

⁶ —Yúgu'të lë ni rlé'ili', huadxín dza cati' cutur ugá'n ni guiöj lahui lzë'i, le lusní gdau' ni bunách.

Le lac bë' cati' zì'a gdxin dza udx

⁷ Ni'r gulanabnë' Jesús, ta'në':

—Bönni' Usëdi, ¿batx gac lë ni? ¿Bizxa gac bë' chzoa gac cni'?

⁸ Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Gul-gún chi'i cuinli', qui nadxi nu si' ye'i lbi'ili', le la'la'quë' bönni' zian, la'zì' laquë' ca lea' neda', la'në' nacquë' Cristo, len la'në': “Chza' gal-la' dza udx.” Neda' rëpa' lbi'ili': Cutu tséajlenli' lequë'.

⁹ Cati' yönili' rac gdil-l, len ta'dá'baga' yúlahui' bunách, cutu gadxi gdzöbili', le run bayúdx lac zì'al le cni, san cutu zuitëni dza udx.

¹⁰ Ni'r rë' ca' lequë':

—Til-l tu yödZ len yetú yödZ, ati' bunách tu ga nu rna bë' la'dil-len bunách yetú ga nu rna bë'.

¹¹ Utittsca yödZlyú, ati' zian latj gac gbin len latsj guidzhuë' zxön. La'lá' lahui luzxbá le lun gadxi bunách len le lac bë'.

¹² Zì'atël cati' zì'a lac lë ni, la'zön lbi'ili' bunách len la'bía ládxi'gac lbi'ili'. La'chë'ë lbi'ili' gap tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios quië lusyudxë' lbi'ili', len la'gu'ë lbi'ili' lidx guia. La'chë'ë lbi'ili' laquë' bönni' ta'ná bë'ë, len laquë' bönni' blau, le da'lí' neda'.

13 Gac cni queëli' quië sáqui'li' gunli' lna' lau quia' neda'.

14 Tsutsu gul-gún ládxi'li', cui cuequi icjli' zi'al naxc gnali' uláz queëli',

15 le gunna' queëli' didza' ubi'ili', len yöl-la' rejni'i, cui gac luxicjè' lbi'ili', len cui gac bi la'né' qui xtídza'li' bönni' ni' cuta'lé'iné' lbi'ili' dxi'a.

16 Ni'r ludödè' lbi'ili' xuzczli', len yugu' bönni' böchi'czli', len yugu' di'a dza queëczli', len yugu' böchi' lza'czli', ati' ludöcdè' la'li'.

17 Luzóa lbi'ili' tsla'l yúgu'tè bunách le da'li' neda',

18 san cutu nit nitú guitsa' icjli'.

19 Chqui' uga'nli' tsutsu, gdél-li'li' yöl-la' na'bán gdu.

20 'Cati' glé'ili' nagu'ugué' li'aj Jerusalén bönni' rjaquè' gdil-l, gnözili' chb-dxin dza nit yödž ni.

21 Ni'r nup nacué' luyú Judea ral-la' la'zxúndj ni len tsjac gap nac guí'adau', ati' nup nacué' lu yödž ni ral-la' la'rúj ni, ati' nup nacué' ladj guixi', cutu ral-la' ludxín lu yödž ni.

22 Yugu' dza ni' Dios gunè' zxguia' nup nacué' yödž ni quië utság yúgu'tè le nayúj lu guich la'y ca ral-la' gac quequè'.

23 Cati' gdxin dza ni', bica' bayechi' ngul nua'cnu-bi' bi'idau' zi'a laljbi', len ngul tu'gádxi'nu-bi' bi'idau', le la'zaca' la'gui'itsca bunách nacué' ni', ati' Dios guntsquè' zxguia' bunách ni'.

24 Latiè' zianè' lu gdil-l na', ati' la'chë'è yela'què' nadzunquè' ga la'dxinè' gdu'tè yödžlyú, ati' yödž Jerusalén ni, lulj lulibè' lei bönni' zi'tu' na', cati' gza'ar dza quequè'.

Le lac bè' zi'a huödè' Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách

25 Gnè' ca' Jesús:

—Ni'r la'cuá' le lac bè' lu gbidž, len lu beo', len yugu' lu bölj luzxbá ati' luyú ni luchixi bunách, ati' ládxinè', le yön chi'i gziu' yu qui nis zxön len qui le ryas rdxia nis na'.

26 Ludú ládxi'què' lu yöl-la' radxi quequè' le la'zá' ládxi'què' quegac le ral-la' lac yödžlyú, le la'zxíz le nala'gac luzxbá.

27 Ni'r la'lé'inè' neda', Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách, guida' lu böaj luzxbá, dè lu na'a yöl-la' uná bè', len gla' lahui yöl-la' yení' quia'.

28 Cati' su lau lac lè ni, gul-típ ládxi'li', len gul-chís lauli', le chzoa udxina' neda', huöa'ua' lbi'ili'.

29 Gudxè' ca' lequè' Jesús tu le benè' lsaqui', rnè':

—Gul-yutsca' ca rac qui yag higo, len qui bíti'téz yag yubl.

30 Cati' rlé'ili' ta'lén zxuza' nè'i huè'ndau', nöziczli' chza' gal-la' beo' ba.

31 Lèzca' cni, cati' glé'ili' chtac lè ni, gnözili' chza' gal-la' dza duná bè'è Dios luyú ni.

32 'Le nactè rëpa' lbi'ili', cutu lat bunách dza ni zoaru' na'a, cati' udxínr yúgu'tè lè ni.

33 La'död qui luzxbá len qui luyú ni, san xtídza'a, cutu töd ca'z, san udxíncz ca rna.

34 'Gul-gún chi'i cuinli' cui güi'li' latj tsaz icj ládxi'dau'li' le gun ditj lbi'ili', lè na' nac yöl-la' ragu lè'è, len yöl-la' rzudxi, len yöl-la' ruubi rugu'i, quië cati' gdxin dza ni', cui soali' nit ladxí',

35 len cui gac queëli' ca tu le rzön bunách, ca nac le gac quegac yúgu'tè bunách nacué' gdu'tè yödžlyú.

³⁶ Qui lë ni na', gul-zóa ban ladxi', len gul-lídztecze' Dios, quië gac ulali' lu lë na' ral-la' lac, len cui utui'li' cati' gdxinli' lahua' neda', Bönni' Nuhuôaquë' Gdu Bunách.

³⁷ Lahui' dza rzoë' Jesús nchil gdau', rusëdnë' bunách, ati' chdzö'l r-rujë' ni' rijë' lu guí'adau' nazi' lei Gui'a Ga Rô'gac Yag Olivo.

³⁸ Yugu' zil guladxín ga zoë' Jesús nchil gdau' yúgu'të bunách quië luzë naggac xtidzë'ë.

22

Tun xtídza'quë' ludöddë' Jesús

¹ Cati' chzoa gdxin lni cati' tahuë' yöt xtil cunazi' xnë'i, nazi' lei Pascua lni na',

² guludubë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi. Ta'zú ta'bö'ë ludöddë' Jesús, san cutu gulazáqui'në' le tádxinë' bunách.

³ Ni'r yajtság Judas Satanás tu' xöhui'. Judas lë' ca' Iscariote, len nababë' idxínnutë' gbaz nasölë'ë Cristo.

⁴ Gyijë' Judas na', yjë'lenë' didza' yugu' bxuz uná bë' len bönni' dë lu na'quë' qui gdau', nacx gunë' quië udödë' Jesús lu na'quë'.

⁵ Guludzijnë' bönni' gdau' na', len gulazi' lu na'quë' lunödzejë' queë' dumí.

⁶ Rdzag ladxë'ë Judas, ati' rzu rbö'ë udödë' Jesús lu na'quë' bagachi'z.

Le ráguru' rusá' ládxi'ru' ca gutië' Xanru'

⁷ Bdxin dza na' tahuë' yöt xtil cunazi' xnë'i, cati' ral-la' ludöddë'-ba' bö'cu' xzila' tahuë' xtsö' Lni Pascua.

⁸ Bsölë'ë Pedro len Juan, Jesús, rnë':

—Gul-tséaj, gul-tsajpá' queëru' le gáguru' dzö' Lni Pascua.

⁹ Të' Lë':

—¿Gazx rë'nnu' tsajpa'tu' queëru'?

¹⁰ Rë' lequë' Jesús, rnë':

—Gul-yutsca', cati' tsazli' lu yödz ni, ni' grujë' bönni' dutsaguë' lbi'ili', zunu'ë rö'ö nis. Gul-tséajlenë' ga gdxíntëli' yu'u ga tsazië'.

¹¹ Gul-guië' xan yu'u na': "Bönni' Usëdi rë' li': ¿Gazx zoa yu'u lni ga gágulena' yugu' bönni' usëd quia' xtsö' Lni Pascua?"

¹² Ni'r ului'inë' lbi'ili' tu yu'u xzön xtsa' ga ni' chnabá'a. Gul-pá' ni' le gáguru'.

¹³ Ni'r yjaquë' len yajxáca'quë' ca na' chgudxë' lequë' Jesús, ati' gulupë'ë ni' le lahuë' xtsö' Lni Pascua.

¹⁴ Cati' bdxin dzö' na', grö'ë Jesús ga lahuë', ati' gulabö'lenë' Lë' tsaxzön gbaz queë' na'.

¹⁵ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Guctsca ladxa'a gágulena' lbi'ili' tsaxzön xtsö' ni zí'atël cati' zi'a saca' qui'a len gatia'.

¹⁶ Rëpa' lbi'ili': Cutur gahua' lë ni cati' gdxinr dza gac le ruluí'z xtsö' ni ga ni' rna bë'ë Dios.

¹⁷ Gdel-lë'ë xzíga'dau' len gudxë' Dios: "Xclenu'." Ni'r rë' lequë':

—Gul-sí' lë ni len gul-guí'aj lati' hueaj,

¹⁸ le rëpa' lbi'ili': Cutur gui'ja' xisi uva cati' gdxinr le rna bë'ë Dios.

¹⁹ Ni'r gdel-lë'ë yöt xtil len gudxë' Dios: "Xclenu'." Gdöd ni' buzxuxjë' lei len bë'ë qui queëquë', rnë':

—Lë ni nac gdu ca nayá' nabana' le rudöda' uláz queëli'. Gul-gún cni quië usá' ládxi'li' neda'.

²⁰ Cati' budx glahuè, lèzca' cni bè'è didza' qui zxíga'dau' na', rnè':

—Zxíga'dau' ni ruluí' ca nac didza' cub rucá'n tsahui', ati' run tsutsu lei rön quia', rön na' glalj ni'a queèli'.

²¹ 'Na'a, rò'è rágulenè' neda' tsazzón bönni' na' udödè' neda' lu na'gac bunách.

²² Le nactè huayija' ga ludöddè' neda', Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách, gac quia' ca na' nayúj lu guich la'y ca ral-la' gac quia', san bica' bayechi' bönni' na' udödè' neda'.

²³ Ni'r gulazú lauquè' ta'nabnè' Lè' tu tuè', ta'nè':

—¿Núzxaltu' nu gun cni?

Tui' xtídza'què' núzخالquè' gaquè' blau

²⁴ Ni'r glu'è didza' la' légaczè' núzخالquè' gdél-li'nè' latj blau.

²⁵ Jesús gudxè' lequè':

—Bönni' ta'ná bè'è tu'gunè' dxin yöl-la' uná bè' quequè', ta'ná bé'inè' bunách, ati' nup ni' dè lu na'gac yöl-la' uná bè', lèquè' bönni' taclen.

²⁶ Lbi'ili' cutu ral-la' gunli' cni, san nu nac blau ladjli' ral-la' gac ca nu nac cuíd'tèr, ati' nu rna bè' ral-la' gac ca nu run dxin qui lzè'i.

²⁷ ¿Nuzxal na' nacr blau, nu na' rò' ragu, o nu rupá' la' huagu? ¿Naru' clèg nu na' rò' ragu nacr blau? Neda' zóalena' lbi'ili' ca nu rupá' la' huagu.

²⁸ 'Lbi'ili' ni gzóalenli' neda' cati' ni' bi guc quia', yugu' le gulazí' bè' neda'.

²⁹ Qui lè ni na' udöda' lu na'li' tu ga gna bè'li', ca na' benè' Xuza', budödè' lu na'a ga gna bè'a neda'.

³⁰ Cni guna' quiè gac cö'li', gui'j gágulenli' neda' ga ni' gna bè'a, ati' cö'li' xlatjczli' ga cuequi xbeyli' idxinnu cò' zxi'n xsoè' Israel.

Rnè' Jesús gnè' Pedro cutu nunbè'è Lè'

³¹ Gnè' ca' cni Xanru':

—Simón, Simón. Byutsca'. Chgnab lbi'ili' Satanás tu' xöhui', quiè uríx udöd lbi'ili' ca nu ruríx rudöd zxoá' xtil

³² san chbulidza'-nè' Dios gnabda' Lè' gáclenè' li', cui udx udú yöl-la' rejlè' quiu' neda'. Na'a, cati' huöacu' quia', btip ládxi'què' böchi' lza'u.

³³ Pedro rè' Lè':

—Xan, chzoa' sá'lena' Li', clègz tsija' lidx guia, san lèzca' gátlena' Li'.

³⁴ Jesús rè' lè':

—Pedro, rèpa' li': Zi'al cödxba' zxi'n druz na'a, chgdá'bagu'u tsonn lzu, gnau' cutu núnbè'u neda'.

Le benè' Jesús cati' chzoa ludöddè' Lè'

³⁵ Gnabnè' lequè' Jesús, rnè':

—Cati' bsöla'a lbi'ili' cunua'li' yöxj yöt, ni bzud dumí, ni chop cö' löl-li', ¿naru' bi byadzj queèli'?

Lequè' ta'nè':

—Cutu bi.

³⁶ Ni'r rè' lequè':

—Na'a, nu dè qui yöxj yöt ral-la' gua' lei, ati' lèzca' cni ral-la' gun nu dè qui bzud dumí, ati' nu cudé qui guia tuchi' ral-la' guti' lari' rxoa yeni len si' tu guia tuchi'.

³⁷ Rèpa' lbi'ili': Run bayúdx gac quia' lè na' nayúj lu guich la'y, rna: “Glunè' queè' ca tunè' quegac nup tua' dö'”, le lutság yúgu'tè le nayujgac lu guich ca ral-la' gac quia'.

³⁸ Ni'r lequè' ta'nè':

—Xan, ni dë chop guia tuchi'.
Lë' rë' lequë':
—Chnac.

Jesús rulidzë' Dios la' yël Getsemani

³⁹ Ni'r brujë' Jesús len ca runczë' zijë' lu Gui'a Ga Rò'gac Yag Olivo, ati' zjácenë' Lë' bönni' uséd queë'.

⁴⁰ Cati' guladxinë' ni', rë' lequë' Jesús, rnë':

—Gul-lidzë' Dios, gnábili'-në' cui gata' latj si' bë' lbi'ili' tu' xöhui'.

⁴¹ Ni'r gzë'ë ga na' nacu'ë Jesús, gdödë' yelati' tsca ga rdxin guiöj r-ru'nru', ati' ni' buzechu zxibë' rulidzë' Dios.

⁴² Rnë':

—Xuz, chqui' rë'nnu', bcuas ga zoa' lë na' ral-la' saca' qui'a, san clëg ca rë'nda' neda', san ca rë'nnu' Li' gunu'.

⁴³ Ni'r buluí' lahuë' gbaz la'y queë' Dios, zë'ë yehua' yubá, ati' butipë' ladxë'ë Jesús.

⁴⁴ Lu yöl-la' rsëbi ladxí' queë', gdu ladxë'ë bulidzë' Dios Jesús, ati' guc ca rön raba' luyú nis yös queë'.

⁴⁵ Cati' budx bulidzë' Dios, gyasë' len böjë' ga na' nacu'ë bönni' uséd queë', ati' duxaquë'ë lequë' tasië' ni'a qui yöl-la' ruhui'ni quequë'.

⁴⁶ Ni'r Jesús rë' lequë':

—¿Rástsali'? Gul-tsás, gul-lidzë' Dios gnábili'-në' cui gata' latj si' bë' lbi'ili' tu' xöhui'.

Ta'zönë' Jesús

⁴⁷ Tsal ni' ru'ë didza' Jesús, la' guladxintë' ni' bönni' zian, dzaguë' lequë' Judas, bönni' na' nababë' idxinnuë' bönni' uséd queë' Jesús, ati' nanörë' laquë' bönni' zian na'. Gbiguë'ë ga zoë' Jesús quië utság lahuë' Lë'.

⁴⁸ Ni'r Jesús rë' lë':

—Judas, ¿naru' rudödtsu' cni neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, rutság lau' neda'?

⁴⁹ Cati' gulalé'inë' ca na' rac queë' Jesús bönni' na' nacuá'lenë' Lë', të' Lë':

—Xan, ¿naru' güi'tu' lequë' guia tuchi'?

⁵⁰ Tuë' bönni' uséd queë' Jesús benë' huë' guid naguë' bönni' huen dxin queë' bxuz blau. Burixë' guid naguë' yubél.

⁵¹ Jesús rnë':

—Chnac na'a. Tsca' gaz.

Gdanë' Jesús guid naguë' bönni' huen dxin na' len bunë' lei.

⁵² Ni'r rë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' dë lu na'quë' qui gdau' len bönni' gul tu'zejni'í, bönni' na' cuta'lé'inë' Lë' dxi'a, rnë':

—¿Narújtsali' nua'li' guia tuchi' len yag quië söni' neda' ca runli' rzönli'-në' gban?

⁵³ Yugu' dza gzóalencza' lbi'ili' nchil gdau', ati' cutu bi benli' quia', san na'a chbdxin dza queëli', nac dza dë lu në'i nu na' zoa latj chul.

Rnë' Pedro: "Cutu núnbë'a-në' Jesús"

⁵⁴ Ni'r gulazönë' Jesús len gulachë'ë Lë' ga na' tu'schinë' Lë' lidxë' bxuz blau. Pedro nahuë' Jesús zi'tu' zi'tu'z.

⁵⁵ Cati' chgulabequië' gui' lö'a lidxë' bxuz blau ni'a në'ë bxuz blau na', gulabö'ë gdu zbi'il ra' gui' na', ati' Pedro gró'lenë' lequë' tsaxzón.

⁵⁶ Cati' blé'ibi'-në' Pedro tubi' bi'i ngul huen dxin, ni' rözë' ra' gui', buyubi' lë', rnabi':

—Bönni' ni dë'è ca' Jesús.

⁵⁷ Gdá'baguë'ë Pedro, rnë':

—Ngul, cutu ca' núnbë'a-në' bönni' na'.

⁵⁸ Yelati' gdzey blé'inë' Pedro yetuë' bönni', ati' rnë':

—Li' da'u ca' lequë'.

Pedro gnë':

—Bönni', clëg neda'.

⁵⁹ Yelati'z gdzey, gnë' yetuë' bönni':

—Le nactë bönni' ni dë'è Jesús, le naquë' bönni' Galilea.

⁶⁰ Ni'r Pedro gnë':

—Bönni', cutu nõzda' bizxa na' ru'u didza' qui.

Tsal ni' ru'ë didza' ni, la' grödxhtëba' zxi'n druz.

⁶¹ Ni'r bueycjë' Xanru' ruyúë' Pedro, ati' yajneynë' Pedro xtidzë'ë Xanru', ca na' gudxë' lé': "Zi'al cödxba' zxi'n druz na'a, li' chgdá'bagu'u tsonn lzu, gnau' cutu núnbë'u neda'."

⁶² Burujë' ni'l Pedro ati' röncz grödxë'.

Tu'titjë' Jesús

⁶³ Gulutitjë' Jesús bönni' na' zönquë' Lë', ati' gulaguinë' Lë'.

⁶⁴ Ni'r guluseyjë' lahuë' Jesús, ati' gulagapë'ë lahuë' len gulanabnë' Lë', ta'në':

—Gnëya'atsca'. ¿Nuzxa na' gdapa' Li'?

⁶⁵ Zianr ca' gulanë' queë' le glu'ë dö' queë'.

Rdxinë' Jesús lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey

⁶⁶ Cati' chza' reni' dza na', guludubë' bönni' gul tu'zëjini'në' bunách judío len yugu' bxuz uná bë' len bönni' gdau' tu'sëdi, ati' gulachë'ë Jesús lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey, ati' ni' gulanabnë' Lë',

⁶⁷ ta'në':

—Gdixjöi' netu'. ¿Naru' nactsu' Li' Cristo?

Jesús rë' lequë':

—Chqui' gyëpa' lbi'ili' naca' Cristo, cutu tsëjlë'li' neda',

⁶⁸ len chqui' unabda' lbi'ili' tu didza', cutu ubi'ili' didza', len cutu usanli' neda'.

⁶⁹ Na'a su lau, neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, cö'a cuit lë'ë yubél Dios, náptërë' yöl-la' uná bë'.

⁷⁰ Gulanabnë' Lë' yúgu'të', ta'në':

—¿Naru' nactsu' Li' Zxi'në' Dios?

Lë' gudxë' lequë':

—Le nacz rnäli'.

⁷¹ Ni'r ta'në':

—¿Nuzzar naquíniru' nu gun lna' lau queë'? La' rë'uz chbyöniru' didza' ru'ë.

23

Rdxinë' Jesús lahuë' Pilato

¹ Ni'r gulayasë' yúgu'të bönni' zian ni', ati' gulachë'ë Jesús lahuë' Pilato.

² Ni' gulazú lauquë' tu'quie' Lë', ta'në':

—Bönni' ni, budzólitu' ca runë', runë' ga ta'dá'baga' yúlahu' bunách uládz queëtu', len ruzaguë'ë xnözgac nup ta'guíxj laz ruquixxjë' César, len rnë' lëczë' naquë' Cristo, bönni' ral-la' gna bë'ë.

³ Ni'r Pilato gnabnë' Jesús, rnë':

—¿Naru' nacu' Li' nu gna be'i bunách judío?

Bubi'ë didza' Jesús, rnë':

—Le nacz rnau'.

⁴Ni'r Pilato gudxë' yugu' bxuz uná bè' len bunách nacuá' ni', rnë':

—Cutu bi rudzölda' le nac zxguia' nunë' bönni' ni.

⁵Ni'r glunrë' tsutsu xtída'quë', ta'në':

—Runë' ga tun rusbö bunách len rusëdnë' cni bunách gdu luyú Judea. Gzu lahuë' benë' cni luyú Galilea ga rdxintë runë' ca' ni.

Rdxinë' Jesús lahuë' Herodes

⁶Cati' byönnë' didza' ni Pilato, tu'ë didza' qui luyú Galilea, ni'r gnabnë' lequë' chqui' naquë' Jesús bönni' Galilea.

⁷Cati' gnöznë' nababë' Jesús ga ni' rna bè'ë Herodes, bsölë'ë Lë' lahuë' Herodes na', le zoë' ca' Jerusalén Herodes yugu' dza na'.

⁸Cati' blé'inë' Jesús Herodes na', budzijnë', le chguc xtsey rë'nnë' glé'inë' Lë' le chbyönnë' le zian ca nac queë' Jesús len runë' löz glé'inë' tu yöl-la' huac gunë'.

⁹Ni'r zian le gnabnë' Jesús Herodes, san Jesús, cutu bi didza' bubí'ë.

¹⁰Nacu'ë ca' ni' yugu' bxuz uná bè' len bönni' gdau' tu'sëdi, ati' guluquit-squë' Jesús.

¹¹Ni'r guluca'në' Jesús ca'z Herodes len bönni' queë' rjaquë' gdil-l, len quië lutitjé' Lë', gulugacuë' Lë' lari' zaca' ca racuë' bönni' rna bè'ë, ati' leyúbl guluschinë' Lë' lahuë' Pilato.

¹²Dza na' guludzaguë' dxi'a Pilato len Herodes, le zi'al gualéy lza'quë' tuë' yetüë'.

Ta'chuguë' queë' Jesús gatië'

¹³Ni'r butubë' Pilato yugu' bxuz uná bè' len bönni' dë lu na'quë' len bunách lu yödž,

¹⁴ati' rë' lequë':

—Djua'li'-në' lahua' neda' bönni' ni, rnali' queë' runë' ga tun rusbö bunách, san cati' gnabi yudxda'-në', ati' zóatëli' ca' ni, cutu bi budzölda' le nac zxguia' nabaguë'ë, yugu' lë na' ruquili'-në'.

¹⁵Cati' bsöla'a lbi'ili' lahuë' Herodes, cutu bi budzölnë' le benë' bönni' ni le nac zxguia' nabaguë'ë quië nu gchugu queë' gatië'.

¹⁶Na'a usaca' zi'a-në' len töd na' usana'-në'.

¹⁷Run bayúdx bi gunë' Pilato, usanë' lu na'gac bunách tuë' bönni' nadzunë' cati' rac lni na', ca na' runczë'.

¹⁸Ni'r glu'ë zidž didza' yúgu'të bönni' nacu'ë ni', ta'në':

—Bdöddë' bönni' ni len bsanë' queëtu' Barrabás.

¹⁹Nadzunë' lidž guia Barrabás na' le gdil-lenë' yúlahui' lu yödž na' len le budödcde' bunách.

²⁰Bulidžë' lequë' leyúbl Pilato, le rë'nnë' usanë' Jesús,

²¹ati' leyúbl glu'ë zidž didza', ta'në':

—Bdë'ë lë'i yag cruz, bdë'ë lë'i yag cruz.

²²Ni'r Pilato gudxë' lequë' le bunn lzu, rnë':

—¿Bizxa caz le cunác benë' bönni' ni? Cutu bi budzölda' nunë' le run ga nabaguë'ë zxguia' gatië'. Usaca' zi'a-në', ati' ni' usana'-në'.

²³Zidžr glu'ë didza', ta'nabë' të'ë Jesús lë'i yag cruz. Le gulabödyë'ë szxöni yugu' bönni' na' len yugu' bxuz uná bè', guladél-li'në' gac ca na' të'nnë'.

²⁴Ni'r bchuguë' queë' Jesús Pilato, quië gac queë' ca na' ta'nabë'.

25 Busanë' quequë' bönni' na' nadzunë' lidx guia le gdil-lenë' yúlahui' len budödcde' bunách, bönni' na' chgulanabë', ati' budödë' Jesús quië gac queë' ca na' tēnnë'.

Dë'ë Jesús lë'i yag cruz

26 Cati' ni' ta'ché'ë Jesús tsajda'quë' Lë' lë'i yag cruz, gulazönë' Simón, bönni' yöd Cirene, zuzë'ë ladj guixi', ati' gulaxóë' yen zxicjë' yag cruz na' quië gu'ë lei, tsijë' cüzdu'lë' Jesús.

27 Zajnaugac Jesús bunách zian lenca' yugu' ngul, ta'bödxnu len ta'bödx yéchi'nu queë'.

28 Ni'r bueycjë' Jesús ruyüë' lecnu, ati' rë' lecnu:

—Lbi'ili' ngul Jerusalén. Cutu cödxli' quia' neda', san gul-cödx queëczli' len quecbi' zxi'nli'

29 le huadxín dza la'ná: “Bica' bagac yugu' ngul huödx len ngul cutu glua'nu-bi' bi'idau', len cutu gulugádxinu-bi' bi'idau'.”

30 Ni'r la'zú laugac la'ná bunách, lë' yugu' gui'a sib: “Gul-dubaga' netu'”, len lë' ca' yugu' gui'adau': “Gul-cachi' netu'.”

31 Chqui' cni tunë' quia' neda', naca' ca tu yag ya'a, ¿naru' cu lúntërë' ca' queëli', nacli' ca yag bidx?

32 Gulachë'ë ca' chopë' bönni' tua'dö', quië ludödcde' lequë' tsaxön len Jesús.

33 Cati' guladxinë' latj nazí' lei Calavera, le rna lu didza' xidza': “Latj Qui Böga' Icjru'”, ni' guludë'ë Jesús lë'i yag cruz. Guludë'ë ca' lë'igac yag cruz chopë' bönni' tua'dö' na'. Tuë' guludë'ë cuit lë'ë yubél Jesús, len yetüë' guludë'ë cuit lë'ë yögl.

34 Ni'r Jesús rnë':

—Xuz, bnit lau lequë', le cutu nözcnë' bi tunë'.

Gululë'ë qui queëquë' le nacuë' Jesús bönni' rjaquë' gdil-l nacu'ë ni', len guluquitjë' le gac bë' lahui.

35 Gulutitjë' Jesús bunách naca' ni' tu'yú len bönni' dë lu na'quë', ta'në':

—Yugu' nu yubl buslë' bönni' ni. Na'a ral-la' uslá cuinë' chqui' naquë' Cristo, bönni' gröczë' Dios.

36 Gulutitjë' ca' Jesús bönni' na' rjaquë' gdil-l. Gulabiguë'ë ga na' zoë' len gulugui'jë' Lë' nup zi,

37 ta'në':

—Chqui' nacu' Li' bönni' gna bé'inë' bunách judío, buslá cuinu'.

38 Da' ca' lë'i yag cruz icjlë' Jesús tu le nayúj lu guich lu didza' griego len lu didza' latín len lu didza' hebreo, le rna cni: “Bönni' Rna Bé'inë' Bunách Judío.”

39 Tuë' bönni' huia'dö' na' dë'ë lë'i yag cruz bulídz zi'ë Jesús, rnë':

—Chqui' nacu' Li' Cristo, buslá cuinu' lenca' netu'.

40 Bubi'ë didza' yetüë' bönni' huia'dö' na', gdil-lë' lzë'ë na', rnë':

—¿Naru' cu rádxinu'-në' Dios? Lëzca' li' narugu quiu' gatiu'.

41 Le nactë rë'u, le ral-la'z gac queëru' rzaca' rgu'ru', ca na' rajlöz dö' bia'ru', san Bönni' ni, cutu bi dö' nu'ë.

42 Ni'r bönni' ni rë' Jesús:

—Yajnéy neda' cati' gdxinu' ga ni' gna bë'u.

43 Jesús rë' lë':

—Le nactë rëpa' li', na'a dza ni sóalenu' neda' latj lach quia'.

Ratië' Jesús

44 Cati' bdxin gdu huagbíd, bchul gdutë yödzlyú ga bdxin gdu rdöd xhuö.

45 Bchul gbidz, ati' lari' nal-la' lu gdau' bröza' chop di'il.

46 Ni'r bē'ē zidzj didza' Jesús, rnē':

—Xuz, rgu'a lu na'u bō' naccza'.

Cati' budx gnē' cni, brujtē bö' nacczē', gutiē'.

47 Cati' blē'inē' ca na' guc bönni' nacu'ē lu nē'ē bönni' rjaquē' gdil-l, glu'ē Dios yöl-la' ba, rnē':

—Le nactē bönni' ni guquē' bönni' tsahui'.

48 Cati' gualé'inē' lē na' guc yúgu'tē bönni' nacu'ē ni' tu'yúē', yhuöjquē' yödz, ta'gapa' lchu'quē' le tu'bannē'.

49 Zi'tu'z gulugá'n yúgu'tē nup ni' núnbē'gac Jesús len ngul na' yjáclennu Lē' cati' ni' gzoē' luyú Galilea, tu'yúē' lē ni rac.

Rgachē'ē Jesús yeru ba

50 Zoē' ca' ni' bönni' yödz Arimatea qui luyú Judea, lē' José. Bönni' ni naquē' dxi'a len tsahui', len nabáblenē' bönni' gdau' ta'bequi xbey.

51 Cutu benē' tuz nup na' gulachugu queē' Jesús, le rbözē' ca' José ni le rna bē'ē Dios.

52 Ni'r gyijē' lahuē' Pilato José na' len gnabē' latj u'ē Jesús.

53 Cati' chnuzötjē' Lē', buchólinē' Lē' lari', ati' glu'ē Jesús yeru ba, le nadj lē'i gui'a guiöj, ati' lu ba na', nutu nu nagüi'cnē'.

54 Dza na' nac dza tu'pē'ē qui dza la'y quequē' bönni' judío, le zi'a gdxin dza na'.

55 Yjacnu ca' ni' ngul na' gulazá'lennu Jesús, cati' ni' gzoē' luyú Galilea, ati' gualé'ínu yeru ba na', len ca na guc, gulagu'ē Lē' ni'.

56 Cati' yhuöjcnu yu'u, gulupa'nu nör rla' zxix len yugu' le za rla' zxix. Ni'r guluzi' ládxi'cnu dza la'y na' quequē' bönni' judío ca na' rna bē' zxba queē' Dios.

24

Rubanē' Jesús lu yöl-la' gut

1 Cati' bdxin dza rguel-la' semán na', cati' ni' nac zildau', guladxinnu ngul na' ra' yeru ba queē' Jesús. Nua'cnu yugu' le rla' zxix, lē na' chnupa'cnu, ati' dzagcnu lecnu yela'cnu ngul.

2 Cati' guladxinnu ni', duxáca'cnu chnadúa guiöj na' da' ga nu ryaz yeru ba queē'.

3 Cati' gulayaznu yeru ba na', cutu guludzölinu ni' Xanru' Jesús.

4 Cati' ni' ta'bō'nu baguí' ni'a qui lē ni, la' guladxintē' ni' len gulazuinē' ga na' nacia'nu chopē' bönni' nácuquē' lari' ryēp yös yení'.

5 Ni'r gládxinu len guluzötj icjcnu, tu'yunu lyu, ati' tē' lecnu gbaz la'y na', ta'nē':

—¿Bizx quiē ruguiljli' xlatj nu nat nu zoa nabán?

6 Cutu zoē' ni, le chubananē'. Gul-tsajnéy lē na' chgudxczē' lbi'ili' cati' ni' zoē' luyú Galilea.

7 Gnē': "Run bayúdx nu udöd neda', Bönni' Nuhuöaquē' Gdu Bunách, lu na'quē' bönni' dul-la', ati' ludē'ē neda' lē'i yag cruz, ati' ubana' cati' gac tsonn dza."

8 Ni'r yajneycnu didza' na' bē'ē Jesús,

9 ati' guluza'nu ra' yeru ba na', yajtúxjöi'cnu idxineajtē' bönni' gbaz queē' Cristo len yezíca'rē' ca', ca nac lē na' guc.

¹⁰ Ngul na' yajtxíjōi'cnu bönni' gbaz na' yugu' lè ni, naccnu María Magdalena, len Juana, len María, xnè'è Jacobo, len yela'cnu ngul na' dzagcnu lecnu.

¹¹ Gláquinè' bönni' gbaz na' didza' chixi tui'nu len cutu gulayejlè'è lecnu.

¹² Ni'r gyasé' Pedro len jarélu'è zijè' ra' yeru ba na'. Cati' buyúè' lu ba na', blé'inè' yugu' lari'z nacué' ni', ati' ni'r bōjè' lidxè', rubannè' ca nac lè na' guc.

Le guc la' nōz rdxintè Emaús

¹³ La' dza na'z zjaquè' chopè', yu'uguè' nōz rdxintè Emaús, le nac ca chop hora rza' Jerusalén.

¹⁴ Yú'ugaczè' ca' nōz, tu'è didza' ca nac yúgu'tè lè na' guc.

¹⁵ Tsal ni' yu'uguè' nōz, tu'è didza' ni la' légaczè', gbiguè'è gal-la' lèczè' Jesús len tsaxōn gdálenè' lequè'.

¹⁶ Cutu guluúnbé'è Lè' le nac ca tu le nabaga' yōj lauquè'.

¹⁷ Ni'r Jesús gnabnè' lequè', rnè':

—¿Bizxa didza' na' rui'li' la' lbi'izli' yu'uli' nōz? ¿Bizx quiè na' ruhuí'nili'?

¹⁸ Bubi'è didza' bönni' na' lè' Cleofas, rē' Lè':

—¿Nactsu' bönni' zi'tu' lu yōdz Jerusalén, len tuzu' li' cutu nōznu' lè na' guc nij nas ni'?

¹⁹ Ni'r Jesús rē' lequè':

—¿Bizxa na' guc?

Tè' Lè':

—Lè na' guc queè' Jesús, bönni' Nazaret. Guquè' bönni' bè'è didza' uláz queè' Dios, ati' len yōl-la' huac zcōn benè' dxin len bè'è didza' lahuè' Dios len laugac yúgu'tè bunách.

²⁰ Guludòdè' Lè' yugu' bxuz uná bè' len bönni' ta'ná bé'inè' netu', glunè' ga nu bchugu queè' gatiè', ati' guludè'è Lè' lè'i yag cruz.

²¹ Netu' bentu' lōz guquè' Lè' bönni' na' ral-la' huōa'uè' bunách Israel, san na'a chguc tsonn dza cati' glac lè ni.

²² Yetú ca', glunnu ga grō'tu' bagu'i' la'cnu ngul nūtsa'cnu ladjtu'. Yjacnu ra' yeru ba queè' cati' zi'a glen gbidz na'a dza,

²³ len cati' cutu guludzōlinu Lè', duhuōjcnu, len glènu netu' gualé'inu ca' yugu' gbaz la'y queè' Dios, nup ni' glè lecnu zoè' nabanè' Jesús.

²⁴ Ni'r yjaquè' ra' yeru ba na' la'què' bönni' lza'tu' len yajxáca'què' lei ca na' gulananu ngul na', san cutu gualé'inè' Jesús.

²⁵ Ni'r Jesús gudxè' lequè':

—Lbi'ili', bönni' curejni'i. Nazíd icj láchxi'dau'li' cui tséjli'li' yúgu'tè le gulanè' bönni' glu'è didza' uláz queè' Dios.

²⁶ ¿Naru' cu ben bayúdx saca' qui'è Cristo yugu' lè ni len tsaziè' ga ni' gáctèrè' blau?

²⁷ Ni'r gzu lahuè' Jesús rguíxjōi'nè' lequè' yúgu'tè le rui' didza' ca nac queè' nayujgac lu guich la'y, ca na' gzu lau bè'è didza' Moisés ga bdxintè yugu' le gulanè' yúgu'tè bönni' glu'è didza' uláz queè' Dios.

²⁸ Cati' guladxinè' yōdzdau' ga na' zjaquè', benè' Jesús ca bönni' zéajtèrè' zi'tu'.

²⁹ Glunè' bayúdx ugá'nlenè' lequè', ta'nè':

—Bga'nlen netu', le chrdzō' na'a, len chzoa gal.

Ni'r gyaziè' yu'u Jesús, bugá'nlenè' lequè'.

³⁰ Cati' ni' rō'è rágulènè' lequè' Jesús, gdel-lè'è yōt xtil len gudxè' Dios: "Xclenu." Ni'r buzzuxzjè' lei, len bè'è quequè'.

31 La' ni'z bdua lë na' gbaga' yöj lauquë', ati' guluúnbë'ë Jesús, ati' Lë' bunit cuinë' lauquë'.

32 Ni'r glë lza'quë' tuë' yetúë':

—¿Naru' cu böála'tsca ládxi'dau'ru' tsal ni' ru'lenë' rë'u didza' la' nöz, len cati' ni' ruzálj la'në' le nayúj lu guich la'y?

33 La' ni'z gulayasë' yhuôjqüë' Jerusalén, ati' yajxáca'quë' nudubquë' idx-ineajtë' bönni' gbaz queë' Jesús len nup nacua'len lequë'.

34 Ni'r glë' chopë' na' bönni' na' nacua'ë ni':

—Chbubanczë' Xanru', ati' buluí' lahuë', blé'inë' Lë' Simón.

35 Ni'r gulaguíxjö'ë ca na' guc quequë' la' nöz chopë' na', len ca na' guluúnbë'ë Jesús cati' ni' buzzuxjé' yöt xtil na'.

Tu'lé'inë' Jesús bönni' usëd queë'

36 Tsal ni' tu'ë didza' ca nacgac lë ni, la' yajsoatë' Jesús gatsj lahuil' ga na' nacua'ë, ati' rë' lequë':

—Gul-zóa dxi ládxi'li'.

37 Ni'r gladxi guladzöbnë' le táquinë' bxin ta'lé'inë'.

38 Jesús rë' lequë':

—¿Bizx quië rö'li' baguí'i? ¿Bizx quië rza' ládxi'li' yugu'lë ni?

39 Gul-yutsca' na'a len ni'a. Nédac'za' ni. Gul-cán neda' len gul-yú neda', len cutu da' bëla' bxin, len cutu yu'u dxit ca ni rlé'ili' nac quia' neda'.

40 Ni' ruizë' ca' didza' ni, buluí'inë' lequë' në'ë len ni'ë.

41 Ni'a qui yöl-la' rudziji quequë' cutu gulayejlë'ë, len tsal ban raz gulacu'ë. Qui lë ni na' Jesús gudxë' lequë':

—¿I dë queëli' ni le gahua'?

42 Ni'r gulunödzejë' queë' láti'dau'ba' bö' chnégui'ba', len tu quízxi'ba' böz.

43 Gzxi'ë lei Jesús len gdahuë' lauquë'.

44 Ni'r rë' lequë':

—Lë na' glac quia' glac ca na' gudxcza' lbi'ili' cati' ni' zóalena' lbi'ili', gnia': "Run bayúdx utság yúgu'të le nayúj lu guich lu zxba queë' Moisés len le gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, len le nayúj lu guich nazí' lei Salmos, ca ral-la' gac quia' neda'."

45 Ni'r buzéjni'në' lequë' lë na' nayujgac lu guich la'y,

46 rë' lequë':

—Cni nayúj lu guich ca run bayúdx gac queë' Cristo, saca' qui'ë len ubanë' lu yöl-la' gut cati' gac tsonn dza,

47 ati' gdutë yödzyú ral-la' gac lban ca nac quia' neda' quië lubí'i ládxi'gac bunách quië unít lahuë' Dios dul-la' nabága'quë'. Lu yödZ Jerusalén su lau gac lban na'

48 ati' lbi'iczli' na' blé'ili' yugu'lë ni ral-la' gunli' lna' lau qui.

49 Gul-yutsca', gsóla'a queëli' le gzxi' lu në'ë Xuzá' gunné' queëli', san gul-gá'nz Jerusalén cati' gdxinr queëli' yöl-la' huac na' za' yehua'yubá.

Ruhuëpë' Jesús yehua'yubá

50 Ni'r bchë'ë bönni' da'quë' Lë' Jesús, zjaquë' yödZ Betania, ati' ni' bchis në'ë len bulíd tsahuë'ë lequë'.

51 Tsal ni' rulíd tsáhuizë' ca' lequë', gza'të' ga na' nacua'ë, buëpë' yehua'yubá.

52 Gdöd gulayíj ládxi'quë' Lë', lu yöl-la' rudziji quequë' yhuôjqüë' Jerusalén.

⁵³ Gulacuí'teczë' nchil gdau', ta'gu'ë Dios yöl-la' ba len tunë' Lë' zxön. Ca' nac.

DIDZA' DXI'A BUZUJË' LU GUICH SAN JUAN

Böac bunách Nu nazí' lei Didza'

¹ Cati' gzu lau, zí'atèl cati' zì'a gata' yödzylyú, nì' zoaczë' Bönni' lè' Didza', ati' zóalenë' Dios Bönni' na' naquë' Didza', len naccz Dios Didza' na'.

² Zóalenë' Dios Bönni' na' naquë' Didza' cati' nì' gzu lau zì'a rata' yödzylyú.

³ Lu në'ë Bönni' nì, Dios benë' yúgu'tè le dë, len cutu bi dë le nunë' Dios le cutu benë' lu në'ë Bönni' na'.

⁴ Dëcz queë' yöl-la' na'bán, ati' yöl-la' na'bán na' nac ca tu yení' ruzení' lu icj ládxi'dau'gac bunách.

⁵ Ruzení' ga nac chul xöhui' yení' na', san cutu ca' saqui' usúl yení' na' le chul xöhui'.

⁶ Dios bsölë'ë ni bönni' lè' Juan.

⁷ Bidë' bönni' nì quië gaquë' nu gun lna' lau. Bidë' quië gunë' lna' lau queë' Bönni' na' naquë' yení', quië tséjlë'gac Dios yúgu'tè bunách nì'a qui lè na' runë' lna' lau.

⁸ Cutu naquë' yení' na' Juan, san bidë' quië gunë' lna' lau queë' Bönni' na' naquë' yení'.

⁹ Nì' ryazië' yödzylyú ni Bönni' na' naquë' yení' le nac gdu, ati' ruzení'ë lu icj ládxi'dau'gac yúgu'tè bunách.

¹⁰ Bdxinë' yödzylyú ni Bönni' na' naquë' yení', ati' lu në'ë Lë' Dios benë' yödzylyú nì, san cutu guluúnbë'ë Lë' bunách yödzylyú.

¹¹ Bdxinë' ga naqui queë', san cutu ca' gulazí' lu na'quë' Lë' bönni' nabáblenë'.

¹² Yúgu'tè bönni' gulazí' lu na'quë' Lë', bönni' nì' gulayejlë'ë Jesús, Lë' benë' ga dë lu na'quë' lacquë' zxi'në' Dios.

¹³ Nacquë' zxi'në' Dios bönni' nì, clëg le nacquë' zxi'ngac bunách, len clëg le naljquë' nì'a qui le ta'zë ládxi'gac bunách, o nì'a qui tu le rë'nnë' tu bönni', san nacquë' cni le rë'ncznë' Dios.

¹⁴ Böaquë' bunách Bönni' na' naquë' Didza', len tu chi'z gzóalenë' rë'u, gdu dzaggac Lë' le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios len le nac gdu'të li. Blé'itu' yöl-la' yení' queë', ati' yöl-la' yení' queë' na' nac le rui' queëbi' bi'i la'z dui qui, Nu na' nac Xuzbi'.

¹⁵ Benë' lna' lau queë' Bönni' na' Juan, len bë'ë zidzj didza', rnë':

—Naquë' Bönni' nì Nu na' gdxjjo'a qui, gnia': "Bönni' zì'a zá'tëlë' ca neda' náctërë' blau ca neda', le zoaczë' Lë' zì'al ca neda'."

¹⁶ Le nac gdu queë' buzi'ru' xbey yúgu'tëru', lë na' buzá' ladxë'ë queëru', len zianr ca' le ruzá' ladxë'ë queëru'.

¹⁷ Bdxin queëru' zxba queë' Dios lu në'ë Moisés, san le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios len le nac gdu'të li guladxín queëru' lu në'ë Jesucristo.

¹⁸ Gatga nu ble'i Dios, san Lë', la'z dui Zxi'në' Dios, Nu na' nadxí'itsquinë' Dios Xuz, Lë' na' benë' ga núnbë'ru'-në' Dios.

Le benë' lna' lau queë' Jesús Juan, bönni' buquilë' bunách nis

¹⁹ Lë nì nac le benë' lna' lau Juan, cati' nì' bönni' judío uná bë' nacu'ë Jerusalén gulasölë'ë ga zoë' Juan yugu' bxuz len yugu' bönni' zxi'n xsoë' Leví, nup nacgac nì'a na'quë' bxuz, quië la'nabnë' Juan na', la'në':

—¿Nuzxa bönni' li'?

20 Yalj lulu bê'ë didza' Juan len cutu gdá'baguë'ë, san gdíxjö'ë catëz nac, rnë':

—Cutu naca' Cristo, Bönni' na' gzxi' lu në'ë Dios gsolë'ë queëru'.

21 Ni'r gulanabnë' lë' leyúbl, të' lë':

—¿Nuzxa caz li'? ¿Naru' nacu' li' Elías, bönni' bê'ë didza' uláz queë' Dios?

Gnë' Juan:

—Cutu naca'.

Ni'r të' lë':

—¿Naru' nacu' li' bönni' na' ral-la' guidë' gu'ë didza' uláz queë' Dios?

Bubi'ë didza' Juan, rnë':

—Clëg neda'.

22 Ni'r të' lë':

—¿Nuzxa caz nacu'? Gdixjöi' netu' quië gac quíxjöi'tu' nup gulasöla' netu'.

¿Bizza rnau' li' nuzxa nacu'?

23 Bubi'ë didza' Juan, rë' lequë':

—Neda' naca' bönni' na', nayúj lu guich la'y ca nac queë', rna: “Ryön chi' nu rulídz lu latj ca'z, rna: Gul-bíj li nóz gdxin queëli' Xanru'.” Cni gnë' Isaías, bönni' bê'ë didza' uláz queë' Dios.

24 Nacquë' bönni' gdau' fariseo bönni' na' nasöla'quë' bönni' judío uná bê'.

25 Gulanabnë' Juan, të' lë':

—¿Bizz quië ruquilu' bunách nis chqui' cutu nacu' li' Cristo, len cutu nacu' Elías, len cutu nacu' bönni' na' ral-la' guidë' gu'ë didza' uláz queë' Dios?

26 Bubi'ë didza' Juan na', rë' lequë':

—Neda' ruquila' bunách nis lu nis, san gatsj lahui'l ga zoali' zoë' bönni' cutu núnbë'li'-në'.

27 Bönni' ni naquë' Bönni' na' zi'a zá'tëlë' ca neda', len náctërë' blau ca neda', ati' cutu naca' lsaca' neda' uleycja' lölä' nudë'ë.

28 Yúgu'të lë ni guc lu xyu yödz Betábara, ga nac yetslá'a yegu Jordán, zaca' ga rlen gbidz, ga ni' buquilë' bunách nis Juan.

Jesús naquë' ca bö'cu' zxíla'dau' tu'döddë'-ba' lahuë' Dios ni'a qui dul-la'

29 Dza buróp ni' Juan blé'inë' Jesús, zë'ë ga zoë', ati' rnë':

—Gul-yutsca'. Bönni' ni naquë' bö'cu' zxíla'dau' queë' Dios, rugüë' dul-la' quegac bunách yödzlyú.

30 Lë' naquë' bönni' na' gnia' queë': “Zi'a zá'tëlë' ca neda' tu bönni', náctërë' blau ca neda', le zoaczë' zí'al ca neda'.”

31 Cutu núnbë'a-në' neda' zí'al, san bida', ruquila' bunách nis quië lumbë' Lë' bunách Israel.

32 Benë' lna' lau queë' Lë' Juan, rnë':

—Blé'ida'-në' Dios Bô' La'y, bötjë' brujë' yehua' yubá, gnë'ë ca rna'ba' budöda'u, ati' bdxinë' ga zoë' Jesús len bugá'nlenë' Lë'.

33 Cutu núnbë'ida' Lë' neda' zí'al. Gudx neda' Nu na' bsöla' neda' uquila' bunách nis, gnë': “Cati' glé'inu'-në' huötjë' Dios Bô' La'y, tsajsóalenë' Bönni' len ugá'nlenë' Lë', Bönni' ni gunë' le ruluí'z yöl-la' rdil nis ni, uchizië' bunách Dios Bô' La'y.”

34 Na'a, chblé'ida' lë len runa' lna' lau queë' Bönni' ni, naquë' Zxi'në' Dios.

Yugu' bönni' usëd zí'al queë' Jesús

35 Yetú dza ca', leyúbl zoë' ni' Juan ati' nacuá'lenë' lë' chopë' bönni' da'quë' lë'.

³⁶ Cati' Juan na' blé'inè' Jesús, rdödè' ni', ni'r gudxè' bönni' na' da'què' lè', rnè':

—Gul-yutsca'. Ni' zoè' bönni' na' naquè' b'ö'cu' xzila'dau' queè' Dios.

³⁷ Gulayönnè' didza' ni b'è'è Juan chopè' bönni' na' da'què' lè', ati' yaj-nauquè' Jesús.

³⁸ Ni'r bueycjè' Jesús len blé'inè' chopè' ni nauquè' Lè', ati' rè' lequè':

—¿Bizxa rguijli'?

Tè' Lè':

—Bönni' Usèdi, ¿gazx zu'?

³⁹ Bubi'è didza' Jesús, rè' lequè':

—Gul-dá, uyulí'.

Ni'r yjáclenè' Lè' len gulalé'inè' ga na' zoè', ati' gulugá'nlenè' Lè' dza na', le chza' ral.

⁴⁰ Andrés, böché'è Simón Pedro, naquè' tuè' bönni' chopè' ni' gulayönnè' didza' b'è'è Juan len yajnauquè' Jesús.

⁴¹ Andrés na', zi'al yajtiljè' bönni' böché'è, lè' Simón, ati' rè' lè':

—Chbdzölitu'-nè' Mesías.

Mesías nac tu didza' hebreo le rna lu didza' griego: “Cristo”, ati' lu didza' didza': “Bönni' naböczè' Dios”.

⁴² Ni'r Andrés na' la' b'ché'tè' Simón ga na' zoè' Jesús. Cati' blé'inè' lè' Jesús, rè' lè':

—Li' nacu' Simón, zxi'nè' Jonás. Na'a, si' lau' Cefas.

Cefas nac ca' tu didza' hebreo le rna: “Pedro” lu didza' griego, ati' lu didza' xidza': “Guiöj”.

Jesús ruidzè' Felipe len Natanael

⁴³ Cati' za' rení' yetú dza, gu'nnè' Jesús tsijè' luyú Galilea, ati' yajxaquè'è Felipe, len rè' lè':

—Gda' neda'.

⁴⁴ Naquè' Felipe bönni' yödz Betsaida, le nac ladzquè' Andrés len Pedro.

⁴⁵ Felipe bdzölnè' Natanael, len rè' lè':

—Chbdzölitu'-nè' bönni' na' buzujè' queè' lu guich Moisés lu zxba queè' Dios, ati' guluzujè' ca' queè' bönni' glu'è didza' uláz queè' Dios. Bönni' ni Jesús, zxi'nè' José, bönni' yödz Nazaret.

⁴⁶ Natanael rè' lè':

—¿Naru' huala'tsa Nazaret tu le nac dxi'a?

Felipe rè' lè':

—Gda uyú'.

⁴⁷ Cati' blé'inè' Jesús zè'è ga zoè' Natanael na', rnè':

—Gul-yú ni bönni' naquè' gdu bönni' Israel len cutu rnazè' ca' bönni' ni.

⁴⁸ Ni'r Natanael gnabnè' Jesús, rè' Lè':

—¿Naru' núnbè'tsu' neda'?

Bubi'è didza' Jesús, rè' lè':

—Cati' zi'a ulídz'tèrè' li' Felipe, cati' ni' zu' xzan yag higo, blé'ida' li'.

⁴⁹ Ni'r bubi'è didza' Natanael, rè' Lè':

—Bönni' Usèdi, Li' nacu' Zxi'nè' Dios. Li' nacu' Nu gna be'i bunách Israel.

⁵⁰ Bubi'è didza' Jesús, rè' lè':

—¿Réjlè'tsu', le gudxa' li': “Blé'ida' li' xzan yag higo”? Yugu' le zxöntèr ca lè ni hualé'inu'.

⁵¹ Lézca' cni rè' lequè' Jesús, rnè':

—Le nactè rèpa' lbi'ili', glé'ili' nayálj luzxbá, len yugu' gbaz la'y queè' Dios ta'benè' len tu'huötjè' ga zoa' neda', Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách.

2

Lni qui yöl-la' rutság na' guc lu yödZ Caná

¹ Cati' chguc tsonn dza, guc lni qui yöl-la' rutság na' lu yödZ Caná luyú Galilea, ati' zoanu ni' xnë'ë Jesús.

² Lëzca' zoa nu bulídZ Jesús len yugu' bönni' uséd queë' djaquë' lni na'.

³ Cati' byadzj xisi uva li'jé', ni'r gudxnu Jesús xnë'ë, rnanu:

—Cutur dë xisi uva li'jé'.

⁴ Bubi'ë didza' Jesús, rë'-nu:

—Nguldau'. ¿Bizx quië rulidzu' neda'? Cutu ca' rdxini dza ulu'a lahui yöl-la' huac quia'.

⁵ Ni'r gudxnu-në' bönni' huen dxin ta'gu'ë le tahuë' xnë'ë Jesús, rnanu:

—Gul-gún yúgu'të le guië' lbi'ili'.

⁶ Nacuá' ni' xop yusu' guiöj tu'gunë' dxin bönni' judío cati' tu'pá' cuinquë' ca nalëbcnë' tunë', len rúdzugac chop tsonn rö'ö nis tu tu yusu' na'.

⁷ Gudxë' yugu' bönni' huen dxin na' Jesús, rnë':

—Gul-dzá' nis yugu' yusu' ni.

Guludzé'ë nis yugu' yusu' na'.

⁸ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Gul-gachi' na'a, len gul-tsjua' lahuë' bönni' zoë' ra' yusu'.

Yjua'quë' na'.

⁹ Buyüë' chqui' nazxí' nis na' nuhuöác xisi uva bönni' na' zoë' ra' yusu', san cutu ráquibe'inë' gazx za'. Nözcnë' bönni' huen dxin na' gláchë'ë nis na'. Ni'r bulidzë' bönni' utság në'ë bönni' na' zoë' ra' yusu',

¹⁰ len rë' lë':

—Zi'al tu'nödZjé' xisi uva nacr szxi' yúgu'të bönni', len cati' chgli'jé' szxöni, ni'r tu'nödZjé' le cunazxí'. Li', ga bdxintë na'a ben chi'u xisi uva nacr szxi'.

¹¹ Yöl-la' huac nac bë' ni benë' Jesús lu yödZ Caná luyú Galilea nac le rzu lau yugu' yöl-la' huac gunë'. Cni guc, bulu'ë lahui yöl-la' zxön queë', ati' gulayejlë'ë Lë' bönni' uséd queë'.

¹² Gdöd na' gyijë' Jesús yödZ Capernaum, dzagquë' Lë' xnë'ë len yugu' bönni' böchë'ë len yugu' bönni' uséd queë', ati' zian dza gulacu'ë Capernaum na'.

Rulatjë Jesús lö'a gdau', rubijë' nup tun le cural-la' lun ni'

¹³ Cati' chzoa gdxin Lni Pascua cati' tu'spanë' bönni' judío ca benë' Dios, buslë' xuz xtau'quë' luyú Egipto, gyijë' Jesús Jerusalén.

¹⁴ Lu yödZ na' yajxaquë'ë Jesús dzö'ë lö'a gdau' bönni' túti'ë-ba' yugu' bëdx, len yugu' bö'cu' zxila', len yugu' budödau', böa' bëdx na' tu'dödcdë'-ba' lahuë' Dios. Rö'quë' ca' ni' bönni' tu'tsé'ë dumí za' gdutë yödZlyú.

¹⁵ Cati' blé'inë' lë ni Jesús, buzal-lë' yugu' du las le quindë' bunách na', ati' bulaguë'ë yúgu'të' ni'l lö'a gdau', len bulaguë'ë-ba' ca' ni'l yugu' bö'cu' zxila' len yugu' bëdx. Bësië' lu yu dumí quequë' bönni' na' tu'tsé'ë dumí, len brixë' yugu' blag quequë'.

¹⁶ Ni'r Jesús gudxë' bönni' na' túti'ë-ba' yugu' budödau', rnë':

—Gul-cúa ni yugu' lë ni. Cutu únili' yë'y lidxë' Xuza'.

¹⁷ Ni'r yajneycnë' bönni' uséd queë' Jesús le nayúj lu guich la'y, rna: “Le rui'tsca ladxa'a lidxu', regui rla lãdxi'dau'hua'.”

¹⁸ Ni'r gulubi'ë didza' bönni' judío uná bë' nacu'ë ni', të' Jesús:

—¿Bizxa yöl-la' huac ului'inu' netu' le gac bë' dë lu na'u runu' yugu' lë ni?

¹⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Gul-quíndj gdau' ni, ati' tsonn dzaz uchisa' lei.

20 Ni'r tē' Lē' bönni' judío, ta'né':

—Gdu xopán iz gya' gdau' ni, ati' Li', ¿tsonn dzaz uchistsu' lei?

21 Gdau' na' bē'ē didza' qui Jesús nac la' cuinczē'.

22 Qui lē ni na', cati' bubanē' Jesús lu yöl-la' gut, yajneycnē' bönni' usēd queē' Jesús ca na' gnē', ati' gulayejlē'ē le nayúj lu guich la'y lenca' yugu' didza' bē'ē Jesús.

Jesús numbē'ē yúgu'tē bunách

23 Cati' ni' zoē' Jesús Jerusalén, cati' rac Lni Pascua na', gulayejlē' Jesús bunách zian, le gualé'inē' yugu' yöl-la' huac runē'.

24 Cutu buzxöni ladxē'ē lequē' Jesús, le núnbē'czē' yúgu'tē bunách.

25 Cutu naquinnē' Jesús nu quixjöi' Lē' ca nacgac bunách, le nözcznē' Lē' le yu'tu icj lādxi'dau'gac bunách.

3

Jesús len Nicodemo

1 Nicodemo, bönni' gdau' fariseo, nabáblenē' yugu' bönni' judío uná bē'.

2 Chdzö'l bidē' ga zoē' Jesús bönni' ni, len rē' Lē':

—Bönni' Usēdi. Ráquibe'itu' nasölē'ē Li' Dios quiē usēdnu' netu'. Cutu sáqui'nē' bönni' gunē' yöl-la' huac nacgac bē' ca nacgac le cni runu' Li' chqui' cuzóalenē' lē' Dios.

3 Bubi'ē didza' Jesús, rē' lē':

—Le nactē rēpa' li', nu cugalj leyúbl, cutu ca' gle'i latj ga ni' rna bē'ē Dios.

4 Gnabnē' Lē' Nicodemo, rnē':

—¿Nacxcz sáqui'nē' bönni' galjē' leyúbl cati' chnaquē' bönni' gul? ¿Naru' huactsa u'ē leyúbl lē'nu xnē'ē, ati' galjē' yetú?

5 Bubi'ē didza' Jesús, rē' lē':

—Le nactē rēpa' li'. Nu bönni' cugaljē' ni'a qui nis len ni'a queē' Dios Bō' La'y, cutu gac tsaziē' ga rna bē'ē Dios.

6 Nu na' nalj lu ni'a lu na' bunách, bunáchz nac, san nu nalj ni'a queē' Dios Bō' La'y, Bō' La'y nabani nu na'.

7 Cutu ubannu' le rēpa' li', run bayúdx galju' leyúbl.

8 Gátitēz reycej bö', ati' ryönnu' rnē bö' na', san cutu nöznu' gazx za', o gazx zeaj. Lēzca' cni rac quegac nup naljgac ni'a queē' Dios Bō' La'y.

9 Ni'r gnabnē' Jesús Nicodemo, rnē':

—¿Nacxcz gac lē ni'?

10 Bubi'ē didza' Jesús, rē' lē':

—¿Rusédtsanu' li' bunách Israel, len cutu nöznu' yugu' lē ni'?

11 Le nactē rēpa' li', le nözitu' rui'tu' didza' qui, len le blé'itu' runtu' lna' lau qui, san cutu rzi' lu na'li' lē na' runtu' lna' lau.

12 Chqui' cutu réjlē'li' neda' cati' ruí'lena' lbi'ili' didza' ca nac le rac yödzlyú ni, ¿nacxcz gac tséjlē'li' chqui' gyēpa' lbi'ili' le tac yehua' yubá?

13 Gatga grenē' bönni' yehua' yubá, san tuza' neda', Bönni' Nuhuöaquē' Gdu Bunách, bö'tja' bruja' yehua' yubá, ati' zoacza' ni' yehua' yubá.

14 Ca na' benē' Moisés lu latj ca'z, buchisē'-ba' bēl náquiniba' guía, budē'ē-ba' lē'i yag, lēzca' cni run bayúdx gac quia' neda', Bönni' Nuhuöaquē' Gdu Bunách, luchisē' neda' xtsa'.

15 Cni gac quia', cui la'nít yúgu'tē nup la'yejlē' neda', san gata' quequē' yöl-la' na'bán gdu.

Dios nadxi'itsquinē' bunách yödzlyú

16 Le bdxí'itsquinè' bunách yödzyú Dios, budödè' la'z dui Zxi'nè', cui la'nít yúgu'tè nup la'yeylè' Lè', san gata' quequè' yöl-la' na'bán gdu.

17 Dios bsölè'è Zxi'nè' yödzyú ni, clèg quiè gchuguè' quegac bunách yödzyú ni, san quiè lulá bunách yödzyú ni ni'a queè' Lè'.

18 Nu bönni' rejlè'è Lè', Zxi'nè' Dios, cutu ca' narugu queè', san bönni' curejlè'è Lè', chnarugu queè', le cutu rejlè'è Lè', la'z dui Zxi'nè' Dios.

19 Qui lè ni na' chnarugu quegac bunách, le bdxinè' yödzyú ni Bönni' na' naquè' yení', san glunr xön le nac chul xöhui' bunách ni ca le glunè' xön Bönni' na' naquè' yení', le nacgac xöhui' le tunè'.

20 Cutu rdzag ládxi'què' yení' yúgu'tè bönni' tu'è dö', len cutu djaquè' lu yení', cui gla' lahui le tunè'.

21 Rdxin lu yení' nu run le nac gdu'tè li quiè gac bè' nungac ni'a queè' Dios le run nu na'.

Ru'è didza' ca nac queè' Jesús Juan, bönni' ruquilè' bunách nis

22 Gdöd na', gyéajlenè' bönni' da'què' Lè' Jesús, guladxinè' luyú Judea, ati' ni' gzóalenè' lequè', tu'quilè' bunách nis.

23 Lèzca' ruquilè' bunách nis Juan ga nazi' lei Enón, gal-la' ga dè yödz Salim, le dè ni' nis zil. Latj na' ta'dxín bunách len ta'díl nis.

24 Rac cni zí'atèl cati' zi'a gdzunè' lidx guia Juan na'.

25 Ni'r gulazú lauquè' la'què' bönni' da'què' Juan ta'díl-lenè' bönni' judío didza' ca nac qui yöl-la' rupá' cuini qui gdau'.

26 Guladxinè' ga zoè' Juan len tè' lè':

—Bönni' usédi. Byutsca'. Ruquilè' bunách nis bönni' na' gzóalenè' li' yetslá'a yegu Jordán, bönni' na' benu' lna' lau queè', ati' ta'dxín ga zoè' yúgu'tè bunách.

27 Ni'r bubi'è didza' Juan, rè' lequè':

—Cutu bi dè lu nè'è bönni', chqui' Dios cutu nudödè' lei lu nè'è.

28 Byöniczli' lè na' bena' lna' lau, gnia': “Cutu naca' neda' Cristo”, san Dios nasölè'è neda' quíxjöi'da' bunách zí'a zè'è Lè'.

29 Bönni' na' rzi'è-bi' bi'i ngul rutság na'bi' naquè' bönni' rutság nè'è, san böchi' lzè'è bönni' rutság nè'è, len dzaguè' lè', ruzé naguè' didza' ru'è, len rudzijnè' le ryönnè' didza' ru'è bönni' rutság nè'è. Lèzca' cni, rudzjtsquida' neda' le rac cni lè ni.

30 Run bayúdx gacrè' blau ca' Cristo, san neda', run bayúdx gacra' cuidi'z.

Nu za' zaca' yehua' yubál

31 Gnè' ca' Juan:

—Bönni' na' zè'è zaca' xtsa'l náctèrè' blau ca yúgu'tè bunách. Bönni' naquè' bunách yödzyú ni, qui yödzyú ni naquè', len ru'è didza' qui le rac yödzyú ni, san Bönni' na' zè'è zaca' yehua' yubál náctèrè' blau ca yúgu'tè bunách.

32 Bönni' ni runè' lna' lau qui le blé'inè' len le byönnè', san nutu nu rzi' lu nè'è le runè' lna' lau.

33 Núti'tèz bönni' rzi' lu nè'è lè na' runè' lna' lau, bönni' ni rulu'è lahui rejlè'è nac gdu'tè li didza' ru'è Dios.

34 Bönni' na' nasölè'è Dios, didza' queè' Dios ru'è, le nuzóè' Dios gdu ladxè'è lu Bönni' na' Dios Bó' La'y.

35 Dios Xuz nadxi'inè' Zxi'nè', ati' yúgu'tè le dè chnudödè' lu nè'è Zxi'nè' na'.

36 Nu bönni' rejlè'è Dios Zxi'n, dè yöl-la' na'bán gdu queè', san bönni' curejlè'è Dios Zxi'n, cutu gdél-li'nè' yöl-la' na'bán na', san nabaguè'è zxguia' lahuè' Dios bönni' na'.

4

Jesús ruí'lenë'-nu didza' ngul Samaria

¹ Gulayönnë' bönni' gdau' fariseo ca na' da'gac Jesús zianr bunách ca da'gac Juan, ati' ruquilë' ca' nis zianr bunách ca ruquilë' nis Juan.

² Cutu ruquilë' bunách nis Jesús, san tu'quilë' bunách nis bönni' usëd queë'.

³ Cati' gúquibe'inë' lë ni Jesús, buzë'ë luyú Judea, zijë' leyúbl luyú Galilea.

⁴ Ga ni' zijë', run bayúdx tödë' luyú Samaria.

⁵ Cni guc, bdxinë' Jesús tu yözda' luyú Samaria, nazí' lei Sicar, gal-la' ga dë yu na' bunödzjë' Jacob queëbi' José queë' dza ni'të.

⁶ Latj na' zoa tu yeru nis nachö'në' ga rë' Jacobo na'. Cati' bdxinë' ni' Jesús, grö'ë ra' yeru nis na' le yajxáqui'në' yu'ë nöz. Guc gdu huagbíd.

⁷ Ni'r bdxinnu ni' ngul Samaria quië si'nu nis. Jesús rë'-nu:

—Benn le gui'ja'.

⁸ Tuzë' zoë' Jesús le chzjaquë' bönni' usëd queë' lu yödz zajxi'quë' le lahuë'.

⁹ Ni'r rënu Jesús ngul Samaria na', rnanu:

—¿Rnábsanu' neda' le gui'ju', len nacu' bönni' judío? Neda' ni naca' ngul Samaria.

Cni gnanu le cutu ta'dzág dxi'a bunách Samaria len bunách judío.

¹⁰ Bubi'ë didza' Jesús, rë'-nu:

—La'naru' núnbë'u le runödzjë' Dios, len nuzxa na' rë li': “Benn le gui'ja'”, li' gnabu' ati' Lë' gunnë' quiu' nis runn yöl-la' na'bán.

¹¹ Ni'r rënu Lë' ngul na', rnanu:

—Bönni', cutu nu'u le cuájnu' nis, ati' yeru nis ni, dxi'tër rë'. ¿Gazx dë nis na' runn yöl-la' na'bán?

¹² ¿Naru' náctërtsu' Li' zxön ca xuzru' gul gdöd Jacob, bönni' ni' bennë' queëtu' yeru nis ni, ga ni gzxí'ë nis gu'ë, len glí'jbi' ca' zxi'në', len glë'jba' ca' böa' bëdx queë'?

¹³ Bubi'ë didza' Jesús, rë'-nu:

—Núti'tëz nu gui'j nis ni, leyúbl ubídx nis,

¹⁴ san nu gui'j nis na' unödzja' neda', cutur gbídx icj ládxi'dau'huë', le unödzja' queë' nis na' gac lu icj ládxi'dau'huë' ca tu ga ralj nis, le güi' queë' yöl-la' na'bán gdu.

¹⁵ Ni'r rënu Lë' ngul na', rnanu:

—Bönni', benn quia' nis na', quië cutur ubídx, len cutur duxi'a nis ni.

¹⁶ Jesús rë'-nu:

—Gyeaj, yajlidzë' bönni' quiu', ati' huödu' ni.

¹⁷ Bubi'ínu didza' ngul na', rënu Lë':

—Cutu nu zoa bönni' quia'.

Ni'r Jesús rë'-nu:

—Ca nacz rnau', “cutu nu zoa bönni' quia'”,

¹⁸ le chgzóalenu' gayu' bönni', ati' bönni' na' zóalenu'-në' na'a, cutu naquë' bönni' quiu'. Didza' ni ru'u, ca nacz rnau'.

¹⁹ Ni'r rënu Lë' ngul na', rnanu:

—Bönni', runi neda' nacu' bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios.

²⁰ Gulayíj ládxi'quë' Dios xuz xtau'ru' lu gui'a ni, san rnali' lbi'ili' Jerusalén nac ga ral-la' la'yíj ládxi'gac Dios bunách.

²¹ Jesús rë'-nu:

—Ngul, gyejlè' neda'. Za' dza cati' tsej ládxi'li'-nè' Dios Xuz zal-la' cutu dusoali' gui'adai' ni, len cutu tsajsoali' Jerusalén.

²² Lbi'ili' rej ládxi'li' Nu cu núnbè'li', san netu' núnbè'tu' Nu na' rej ládxi'tu', le benè' queè' Dios gla' lahui yöl-la' ruslá ni'a quequè' bönni' judío.

²³ Na'a, za' dza, len chrdxn dza na', cati' nup le nactè ta'yíj ládxi'gac Dios, la'yíj ládxi'què' Lè', zóalenè' lequè' Dios Bò' La'y len le nac gdu'tè li, le rè'nnè' Dios Xuz lacquè' queè' bönni' la'yíj ládxi'què' Lè' cni.

²⁴ Dios naquè' Bò', ati' nup ta'yíj ládxi'gac Lè', run bayúdx la'yíj ládxi'què' Lè', zóalenè' lequè' Dios Bò' La'y len le nac gdu'tè li.

²⁵ Ni'r rènu Lè' ngul na', rnanu:

—Nözda' ral-la' guidè' Mesías, Bönni' na' lè' Cristo. Cati' guidrè' Lè' quíxjöi'nè' rè'u yúgu'tè.

²⁶ Jesús rè'-nu:

—Lëczè', ruí'lenè' li' didza'.

²⁷ Ractè cni guludxinè' bönni' uséd queè' Jesús, ati' gulubannè' le ruí'lenè'-nu ngul didza', san cutu burúguinè' gnabnè' Lè' nituè', cugnè': “¿Bizxa rnabnu' lènu?” o: “¿Bizxa didza' ruí'lenu'-nu?”

²⁸ Ni'r buca'nnu ni' xchó'nu ngul na', ati' bōajnu la' yödZ, zjōdxnu nup nacua' ni',

²⁹ rnanu:

—Gul-dá, glé'ili'-nè' bönni' gudxè' neda' yúgu'tè le chnuna'. ¿Naru' cun-actsè' Lè' Cristo?

³⁰ Ni'r gularúj bunách yödZ na', guladxinè' ga zoè' Jesús.

³¹ Tsal ni' zhuöjnu ngul na', glunè' bayúdx bönni' uséd queè' Jesús, tè' Lè':

—Bönni' Usèdi, gdagu.

³² Jesús rè' lequè':

—Dè tu le rahua', le cunözili'.

³³ Ni'r gulanabi tsa'què' tuè' yetuè' bönni' uséd queè', ta'nè':

—¿Nuzxa chdgua'tsa le gdahuè'?

³⁴ Ni'r Jesús rè' lequè':

—Le nabánida' nac guna' ca rè'nnè' Xuza' nasölè'è neda', len udx guna' xchinè'.

³⁵ Cni rnali' lbi'ili': “Yetáp beo' huadxín dza lapru'.” Neda' rèpa' lbi'ili': Gul-chís lauli' uyuli' bunách nacgac ca gap naduzgac, le chnabidxgac quiè tsajlapru'.

³⁶ Bönni' na' rlapè' rzi'è lazxjè', ati' lè na' rlapè' bönni' na', nac quiè gata' quegac bunách yöl-la' na'bán gdu, quiè gac ludziji tsazxön nu raz len nu rlap.

³⁷ Nac gdu'tè li lè na' rna cni: “Tu nu raz, len yetú nu rlap.”

³⁸ Neda' bsöla'a lbi'ili' tsajlapli' ga cutu guzli'. Glun dxin glaz bunách yubl, ati' lbi'ili' ruzi'li' xbey dxin na' nunquè'.

³⁹ Gulayejlè'è Jesús zian bunách Samaria nacua' yödZ Sicar na' ni'a qui xtídzanu ngul na', bennu lna' lau queè', gnanu: “Gudxè' neda' yúgu'tè le chnuna'.”

⁴⁰ Cati' guladxinè' bönni' Samaria ga ni' zoè' Jesús, gláta'yuè' lahuè' ugá'nlenè' lequè'. Yechóp dza buga'nè' ni' Jesús.

⁴¹ Cni guc, gulayejlè'è Lè' zióntèrè' ca' bönni' ni' ni'a qui didza' bè'è Jesús.

⁴² Ni'r glè'-nu ngul na' bönni' ni', ta'nè':

—Na'a réjlè'tu' Lè', clëgz ni'a qui didza' bè'u li', san lëzca' le byönitu' Lè' netu', len nözitu' le nactè naquè' Cristo, Nu ruslá bunách yödZlyü, bönni' ni.

Ruúne' Jesús zxi'nè' tuè' bönni' dè lu nè'è

⁴³ Yechóp dza ca', buzë'ë Jesús luyú Samaria, zijë' luyú Galilea.

⁴⁴ Cni benë', le gdíxjò'ë Lëczë' Jesús, gnë': "Cutu tun ba la'n bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios, bunách uládz queë'."

⁴⁵ Cati' bdxinë' Jesús luyú Galilea, glunë' Lë' ba la'n bönni' Galilea na' le yjaquë' ca' Jerusalén cati' guc Lni Pascua len gulalé'inë' le benë' ni' Jesús.

⁴⁶ Ni'r bøjë' Jesús yödز Caná luyú Galilea, ga ni' benë' ga böac xisi uva nis. Lu yödز Capernaum na' zoë' bönni' dë lu në'ë uláz queë' bönni' rna bë'ë, ati' ré'ibi' bi'i bönni' queë' bönni' na' dë lu në'ë.

⁴⁷ Cati' byönnë' bönni' ni chbuzë'ë Jesús luyú Judea len budxinë' luyú Galilea na', ni'r gyijë' ga na' zoë' Jesús, len gúta'yuë' lahuë' guidë' lidxë', duhuenë'-bi' bi'i bönni' queë' na', le chraqi gatbi'.

⁴⁸ Ni'r Jesús rë' lë':

—Cutu ca' tséjlë'li' chqui' cutu glé'ili' le nacgac bë' len yugu' yöl-la' huac guna'.

⁴⁹ Ni'r gudxë' Jesús bönni' na' dë lu në'ë uláz queë' bönni' rna bë'ë, rnë':

—Bönni', dia'të qui nadxi gatbi' bi'i quia'.

⁵⁰ Ni'r Jesús rë' lë':

—Böaj lidxu'. Nabanbi' bi'i quiu'.

Gyejlë'ë didza' bë'ë Jesús bönni' ni, ati' zhuöjë'.

⁵¹ Tsal ni' yu'ë nöz zhuöjë', duxí'gal-la'quë' lë' bönni' huen dxin queë' ati' gulaguíxjöi'në' lë', ta'në':

—Nabanbi' bi'i quiu'.

⁵² Gnabnë' lequë' bat cal gzu lau ruhuóac ládxi'bi'. Të' lë':

—Ba'y, gdu huagbídز, burúj tu xla yu'ubi'.

⁵³ Ni'r gúquibe'inë' xuzbi' bi'i na', böacbi' cati' ni' bé'lenë' lë' didza' Jesús, gudxë' lë': "Nabanbi' bi'i quiu'." Qui lë ni na' gyejlë'ë Jesús ati' gulayejlë' ca' Lë' bunách nacuá' lidxë'.

⁵⁴ Yöl-la' huac ni nac le buróp benë' Jesús cati' ni' zoë' luyú Galilea, gdöd buzë'ë luyú Judea.

5

Ruúnë' Jesús bönni' nacu'në' bin ga nazí' lei Betesda

¹ Gdöd guc lë ni, guc lni quequë' bönni' judío, ati' gyijë' Jesús Jerusalén.

² Lu yödز na', gal-la' ga tu'ú'uba' bö'cu' zxila', dë tu pil nis zxön, nazí' lei Betesda lu didza' hebreo, len nacuá' gayu' nchil don qui.

³ Yugu' nchil na' dëquë' zian bönni' té'inë', bönni' nachúl lauquë', len bönni' cuta'zë'ë, len bönni' nacu'nquë' bin. Ta'bözë' bat cal utá cuini nis na'.

⁴ Cni rac, le ruhuötjë' tu chi'i hueaj gbaz la'y queë' Dios, ryazië' lu nis na', len rutë' nis na'. Huóactë' ca nac bíti'tëz guidzhuë' rac queë' bönni' tsajtsu'ë zi'al lu nis na' cati' rutá cuini.

⁵ Zoë' ni' bönni', chguc chízxunu' uruá' iz ré'inë'.

⁶ Cati' blé'inë' dë' ni' bönni' huë' na' Jesús, len ráquibe'inë' chguc zian iz ré'inë', gnabnë' lë', rnë':

—¿I ré'nnu' huóacu'?

⁷ Bubi'ë didza' bönni' huë' na', rë' Jesús:

—Bönni', nutu nu zoa cu'u neda' lu nis na' cati' rutá cuini. Tsal zija' neda', ryazië' bönni' yubl zi'al ca neda'.

⁸ Jesús rë' lë':

—Gyasch. Bua' le deynu', len gzë'i.

⁹ La' böactë' bönni' na', ati' bu'ë le gúti'në' len gzë'ë. Dza na' rac cni nac dza la'y quequë' bönni' judío.

¹⁰ Ni'r glë' bönni' na' nuhuöaquë' bönni' judío uná bë', ta'në':

—Dza la'y nac na'a. Cutu ral-la' u'u le ráti'nu'.

¹¹ Bubi'ë didza' bönni' na', rë' lequë':

—Gudxczë' neda' bönni' na' bunë' neda', gnë': “Bua' le deynu' len gzë'i.”

¹² Ni'r gulanabnë' lë', ta'në':

—¿Nuzxa na' gudx cni li': “Bua' le deynu' len gzë'i”?

¹³ Cutu nöznë' nuzxa na' bönni' na' nuhuöaquë', le chbuzë'ë Jesús latj ni' le nacuá' ni' bunách zian.

¹⁴ Gdöd guc lë ni, yajxaquë'ë bönni' na' Jesús ga nac nchil gdau', ati' rë' lë':

—Byutsca'. Chböacu'. Cutur gunu' dul-la', cui gac quiu' tu le nacr zi' ca lë na' guc quiu'.

¹⁵ Gyijë' bönni' na', yajtíxjöi'në' yugu' bönni' judío uná bë' Jesús na' bunë' lë'.

¹⁶ Qui lë ni na' gulabía ládxi'quë' Jesús bönni' judío uná bë' len glë'nnë' ludöddë' Lë', le runë' yugu' lë ni cati' nac dza la'y quequë'.

¹⁷ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Xuza' na'atë runë' dxin, ati' neda' ca' runa' dxin.

¹⁸ Qui lë ni na' glë'nrnë' bönni' judío uná bë' ludöddë' Jesús, clëgz le gditsjë' zxba qui dza la'y quequë', san lëzca' le gnë' naquë' Dios Xuzczë', ati' cni nac nun cuinë' tuz ca naquë' Dios.

Yöl-la' uná bë' dë lu në'ë Zxi'në' Dios

¹⁹ Ni'r bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili'. Cutu bi gac guna' neda', Zxi'në' Dios, racz quia' san tuz lë na' rlë'ida' runë' Dios Xuz. Yúgu'të le runë' Dios Xuz, lëzca' cni runa' neda', Zxi'në'.

²⁰ Dios Xuz nadxi'inë' neda', Zxi'në', len rului'inë' neda' yúgu'të le runë', ati' yugu' le zxöntër ca lë ni ului'inë' neda', le lun ga ubánili' lbi'ili'.

²¹ Ca na' runë' Dios Xuz, ruspanë' nup natgac, len ruhuë'ë quequë' yöl-la' na'bán, lëzca' cni runa' neda', Zxi'në', runödza' quegac bunách yöl-la' na'bán ca rë'nczda'.

²² Nutu nu rbequi xbeynë' Dios Xuz, san chnudödë' lu na'a neda', Zxi'në', yúgu'të yöl-la' uná bë' cuequi xbeyda' bunách.

²³ Cni nac quië lun ba la'n neda', Zxi'në', yúgu'të bunách ca na' tun ba la'n Dios Xuz. Nu cu run ba la'n neda', Zxi'në', cutu run ba la'n Dios Xuz, nasölë'ë neda', Zxi'në' na'.

²⁴ Le nactë rëpa' lbi'ili'. Dë yöl-la' na'bán gdu queë' bönni' ryönnë' didza' ru'a len rejle'ë Dios Xuz na' nasölë'ë neda', ati' cutu grugu queë', san naquë' ca nu chnubán lu yöl-la' gut le chdë yöl-la' na'bán gdu queë'.

²⁵ Le nactë rëpa' lbi'ili', za' dza, len chrdxin dza na', cati' la'yöni chi'a neda', Zxi'në' Dios, nup chnatgac, ati' nup la'yöni xtídza'a len lun ca rna, huöata' yöl-la' na'bán quequë'.

²⁶ Ca na' dë lu në'ë Dios Xuz unödzjë' quegac bunách yöl-la' na'bán, lëzca' cni benë' ga dë lu na'a neda', Zxi'në', unödza' quegac bunách yöl-la' na'bán.

²⁷ Lëzca' cni budödë' lu na'a yöl-la' uná bë' cuequi xbeyda' bunách, le naca' Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách.

²⁸ Cutu ubánili' ca nac lë ni, le huadxín dza cati' la'yöni chi'a yúgu'të nup chnatgac,

²⁹ len lurúj yeru ba. Lubán nup na' glun le nac tsahui', huöata' quequë' yöl-la' na'bán, san nup na' glun le cunác, lubán, ati' grugu quequë' latie' tsaz.

Le nac bë' le naquë' Jesús

³⁰ Gnë' ca' Jesús:

—Cutu bi' gac guna' la' neda'z. Ca nac le ryönda' rë' neda' Xuza', cni rbequi xbeyda', ati' ca na' rbequi xbeyda' nac tsahui', le cutu runa' ca rë'nzda' neda', san ca rë'ncznë' Xuza' nasölë'ë neda', runa'.

³¹ Chqui' neda' runa' lna' lau qui la' cuincza', cutu nac lsaca' lë na' runa' lna' lau.

³² Zoa Nu yubl Nu run lna' lau quia' neda', Lë' Xuza', ati' nözda' nac lsaca' le runë' lna' lau quia'.

³³ Lbi'ili' bsöla'li' bönni' yajnabcnë' Juan, ati' lë na' benë' lna' lau quia' nac gdu'të li.

³⁴ Neda' cutu naquinda' nu bönni' gunë' lna' lau quia', san ru'a didza' ni quië ulali'.

³⁵ Guc ca tu gui' yör didza' bë'ë Juan na', le gyegui len buzeni', ati' lbi'ili', tu chi'z bdzag ládxi'li' uzi'li' xbey yení' queë'.

³⁶ Na'a, zoa le run lna' lau quia' neda' le nacr gdu ca lë na' benë' lna' lau quia' Juan. Yugu' le budödë' lu na'a guna' Dios Xuz, la' leyz na' runa', ati' yugu' lë na' runa', tun lna' lau quia', len nacgac bë' bsölë'ë neda' Dios Xuz.

³⁷ Lëzca' runë' lna' lau quia' Dios Xuz nasölë'ë neda'. Gatga byönili' chi'ë, len gatga blé'ili' lahuë',

³⁸ len cutu nazí' lu na'li' xtidzë'ë, le cutu réjlë'li' neda', nu na' bsölë'ë.

³⁹ Rusëdli' le nayúj lu guich la'y, le ráquili' huata' queëli' yöl-la' na'bán gdu ni'a qui lë na' nayúj lu guich la'y, ati' lë na' nayúj lu guich run lna' lau quia' neda'.

⁴⁰ Cutu rë'nili' guidli' quia' neda' quië gata' queëli' yöl-la' na'bán.

⁴¹ 'Cutu rguilja' yöl-la' ba la'gú'u neda' bunách.

⁴² Neda' núnbë'a lbi'ili', len nözda' cutu nadxi'ili'-në' Dios.

⁴³ Bdxina' ni uláz queë' Dios Xuz, ati' lbi'ili' cutu rzi' lu na'li' neda', san chqui' huadxín nu yubl nu guid racz qui, bönni' na' si' lu na'li'.

⁴⁴ ¿Nacxzc gac tséjlë'li' Dios chqui' rzi'li' yöl-la' run zxön qui lza'li' tuli' yetuli', len cutu rguilji' yöl-la' run zxön na' za' lu në'ë la'z dui Dios?

⁴⁵ Cutu uzóa icjli' uquia' lbi'ili' lahuë' Xuza'. Nu na' uqui lbi'ili' nac lëczë' Moisés, bönni' na' ruzxöni ládxi'li'-në', zal-la' gutië' dza ni'të.

⁴⁶ La'naru' réjlë'li'-në' Moisés, tséjlë'li' ca' neda', le buzujë' Moisés lu guich ca nac quia' neda'.

⁴⁷ Na'a, ¿nacxzc gac tséjlë'li' didza' ru'a neda' chqui' cutu réjlë'li' yugu' le buzujë' lu guich Moisés?

6

Rugahuë' Jesús zianr ca chián gayuá' bunách

¹ Gdöd guc lë ni, gyijë' Jesús yetslá'a Nis Zxön Qui Galilea, nazí' lei ca' Nis Zxön Queë' Tiberias.

² Yajnaugac Jesús bunách zian le gulale'i yugu' yöl-la' huac benë', bunë' bönni' té'inë'.

³ Ni'r grenë' Jesús, gyijë' ga nac tu lu gui'adau', ati' ni' grö'lenë' yugu' bönni' usëd queë'.

⁴ Chzoa gdxin Lni Pascua cati' tu'spanë' bönni' judío ca benë' Dios, bubijë' luyú Egipto xuz xtau'quë'.

5 Cati' bchis lahuë' Jesús len blé'inë' bunách zian za'c ga zoë', ni'r rë' Felipe: —¿Gazx tsjõ'uru' yõt xtil lagu bunách zian ni?

6 Cni gnë' Jesús quië si' bè'ë Felipe na', le nõzcnë' Lë' nac gunë'.

7 Bubi'ë didza' Felipe, rnë':

—La'naru' si'ru' yõt xtil lazxjru' qui gdu xunu' beo', cutu gaqui láti'dau' hueaj lagu bunách zian ni.

8 Ni'r rë' Jesús bönni' uséd queë', lë' Andrés, böchë'ë Simón Pedro, rnë':

9 —Ni zoabi' bi'i bönni', nua'bi' gayu' yõt xtil náquini xzoxa' cebada, len chopba' böi cuídi'dau'. ¿Naru' huáqui'tsa ugagu cáti'ga zian bunách le dau' ni?

10 Ni'r Jesús rë' lequë':

—Gul-gún ga la'bó' lyu bunách zian ni.

Latj na', szxöni rö' daca', ati' ni' gulabö'ë gdu ca chián gayu'ë bönni'.

11 Ni'r gdel-lë'ë Jesús yõt xtil na'. Cati' chgudxë' Dios: “Xclenu'”, gdisië' lei quequë' bönni' uséd queë', ati' lequë' gulaguisië' lei quegac yúgu'të nup na' rögac lu daca' ni'. Lëzca' cni glunë' quecba' böi cuídi'dau' na', ati' glahuë' tsa glë'nnë' lahuë'.

12 Cati' chguluhuöjljñë', rë' yugu' bönni' uséd queë' Jesús, rnë':

—Gul-túb le bizxj naga'ngac, cui lac ditj.

13 Gulutubë' ca', ati' guludzë'ë chinnu bdö'adau' le bizxj quegac gayu' yõt xtil náquini xzoxa' cebada na', le gulugá'n quequë' bönni' na' glahuë'.

14 Cati' gualé'inë' bönni' ni' yöl-la' huac na' benë' Jesús, ta'në':

—Le nactë bönni' ni naquë' bönni' na' ru'ë didza' uláz queë' Dios, bönni' na' ral-la' guidë' yödzlyú ni.

15 Le ráquibe'inë' Jesús të'nnë' la'chë'ë Lë' bayúdx quië lunë' ga gna bé'inë' lequë', qui lë ni na' buzë'ë ni', zijë' tuzë' tu lu gui'a.

Rzë'i ni'ë Jesús lu nis zxön

16 Cati' chza' ral, yjaquë' bönni' uséd queë' Jesús, guladxinë' ra' nis zxön.

17 Ni' gulabenë' tu lë'i bárcodau', zjaquë' ta'dödë' lu nis zxön na', quië ludxinë' Capernaum. Chnac chul ati' Jesús cutu rdxíninë' ga na' nacu'ë.

18 Gzu lau reycj bö' bdunu' lu nis zxön na', ati' ryas rdxia nis na'.

19 Cati' chgulusë'ë bárcodau' na', gza' le nac tsa rza'ru' tu hora, ni'r gualé'inë' Jesús rzë'i ni'ë lu nis zxön na', len zë'ë rbiguë'ë ga na' zeaj barco na', ati' gladxi guladzöbnë'.

20 Ni'r Jesús rë' lequë':

—Néda'cza'. Cutu gádxili'.

21 Ni'r len yöl-la' rudziji quequë' guluguel-lë'ë Lë' lë'i bárcodau' na', ati' la' bdxintë bárcodau' na' lu yu bidx ga ni' zjaquë'.

Tu'guilj Jesús bunách zian

22 Dza buróp ni', gláquibe'i bunách zian na' naga'ngac yetslá'a nis zxön bdxin ni' tuz bárcodau' ati' Jesús cutu grénlenë' yugu' bönni' uséd queë' lë'i bárcodau' na', san légaczë' na' yjaquë'.

23 Ni'r gularúj yela'gac bárcodau' lu yödz Tiberias, ati' guladxín tu latj dë gal-la'z ga ni' glahuë' yõt xtil cati' ni' Xanru' Jesús gudxë' Dios: “Xclenu'”, qui.

24 Le gualé'inë' cutur zoë' ni' Jesús len cutu nacu'ë ni' bönni' uséd queë', qui lë ni na' gulabenë' lë'igac bárcodau' na', yjaquë' Capernaum, tu'guiljë' Jesús.

Naquë' Jesús yõt xtil nabánigac tsaz bunách

25 Cati' guladxín bunách zian na' yetslá'a nis zxön na', yajxáca'quë' Jesús, len të' Lë':

—Bönni' Usëdi, ¿batx bdxinu' ni?

²⁶ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili': Ruguilji' neda', clëg le blé'ili' yugu' yöl-la' huac bena', san le gdäguli' yöt xtil ni' len böljli'.

²⁷ Gul-gún dxin, clëg quië si'li' la' huagu rdöd qui, san quië si'li' la' huagu na' uga'ntecz, len runn yöl-la' na'bán gdu. Lë ni la' huagu gunna' queëli' neda', Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, le bulu'ë lahui Xuza' Dios naca' Zxi'në'.

²⁸ Ni'r gulanabnë' Lë', ta'në':

—¿Bizxa run bayúdx guntu' quië guntu' le rdzag ladxë'ë Dios?

²⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Lë ni le rdzag ladxë'ë Dios, quië tséjlë'li' neda', naca' nu bsölë'ë Lë'.

³⁰ Ni'r gulanabnë' Lë', ta'në':

—¿Bizxa le nac bë' runu', le glé'itu' quië tséjlë'tu' Li'? ¿Bizxa yöl-la' huac runu'?

³¹ Glahuë' xuz xtau'ru' yöt xtil nazí' lei maná lu latj ca'z, ca nayúj lu guich la'y, rna: “Yöt xtil qui yehua' yubá bë'ë quequë' Moisés, glahuë'.”

³² Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili': Clëg Moisés na' bennë' queëli' yöt xtil qui yehua' yubá, san Xuza' Dios runnë' queëli' yöt xtil gdu qui yehua' yubá.

³³ Yöt xtil na' runnë' quegac bunách Dios naca' neda', lë na' bruj yehua' yubá len runödzej quegac bunách yödzyly ni yöl-la' na'bán.

³⁴ Ni'r të' Lë':

—Xan, benntecz queëtu' yöt xtil na'.

³⁵ Jesús rë' lequë':

—Neda' naca' yöt xtil nabánigac tsaz bunách. Nu za'len neda', huölj gdze'i tsaz nu na' le nac queë' Dios, ati' nu tsejlë' neda', chnë'j tsaz le nac queë' Dios.

³⁶ Nac ca na' chgudxcza' lbi'ili', zal-la' rlé'ili' neda', cutu ca' réjlë'li' neda'.

³⁷ Yúgu'të nup na' runnë' quia' Xuza', lid quia', ati' nup na' lid quia', cutu usá'gaca'-në'.

³⁸ Cni nac, le bötja' bruja' yehua' yubá, clëg quië guna' ca rë'nda' néda'cza', san quië guna' ca rë'nnë' Dios Xuz, nasölë'ë neda'.

³⁹ Lë ni le rë'nnë' Xuza' nasölë'ë neda', rë'nnë' cutu unitia' nitú nup na' bennë' quia', san uspana' lequë' dza udx.

⁴⁰ Lë ni le rë'nnë' Dios Xuz nasölë'ë neda', rë'nnë' gata' yöl-la' na'bán quequë', yúgu'të nup na' la'le'i neda', Zxi'në', len la'yejlë'ë neda', ati' neda' uspana' lequë' dza udx na'.

⁴¹ Ni'r gulanë' queë' Jesús bönni' judío uná bë' le gnë': “Neda' naca' yöt xtil na' bötj, bruj yehua' yubá.”

⁴² Qui lë ni na' ta'në':

—¿Naru' clëg bönni' ni Jesús, zxi'në' José? Núnbë'czru' xuz xnë'ë. ¿Nacxzc nac na', rnë' bönni' ni: “Bötja' bruja' yehua' yubá”?

⁴³ Ni'r bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Cutu gnëli' quia' la' lbi'izli'.

⁴⁴ Cutu sáqui'në' guidë' quia' nitué' bönni' chqui' cutu dugu'ë quia' nu na' Xuza' nasölë'ë neda', ati' neda' uspana' nu na' dza udx.

⁴⁵ Nayúj lu guich la'y ca gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, rna cni: “Dios usëdnë' yúgu'të bunách.” Qui lë ni na', za'quë' quia' yúgu'të bönni' ta'yönnë' chi'ë Xuza' len nazëdquë' lu në'ë Lë'.

46 'Nutu nu bönni' blé'iné' Dios Xuz, san tuzè' Bönni' na' brujè' ga zoè' Dios. Bönni' ni rlé'icznè' Dios Xuz.

47 Le nactè rëpa' lbi'ili': Núti'tèz bönni' rejlè'è neda' dè queè' yöl-la' na'bán gdu.

48 Neda' naca' yöt xtil nabánigac tsaz bunách.

49 Glahuè' xuz xtau'li' yöt xtil na' nazí' lei maná lu latj ca'z, len cati' bza'a dza quequè' glatiè'.

50 Neda' naca' yöt xtil ruhuójtj r-ruj yehua' yubá, ati' núti'tèz bönni' gahuè' lei, cutu ca' gatiè' bönni' na'.

51 Nédac'za' naca' yöt xtil na' nabánigac bunách, bötj bruj yehua' yubá, ati' chqui' núti'tèz bönni' gahuè' yöt xtil na', gbánteczè' bönni' na'. Yöt xtil na' runödza' neda' nac xpèla'a, le runödza' quiè gata' yöl-la' na'bán quegac bunách yödzyú.

52 Ni'r gulachixi lza'què' bönni' judío uná bè', ta'nè':

—¿Naru' huactsa bönni' ni gunnè' queèru' xpèlè'è gáguru' lei?

53 Qui lè ni na' Jesús rè' lequè':

—Le nactè rëpa' lbi'ili': Chqui' cu gáguli' xpèla'a neda', Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách, len chqui' cu gui'jli' xchöna', cutu ca' zoalen lbi'ili' yöl-la' na'bán.

54 Núti'tèz nu gagu xpèla'a len gui'j xchöna', dè qui yöl-la' na'bán gdu, ati' neda' uspana' nu na' dza udx.

55 Cni gac, le nac xpèla'a la' huagu gdu, ati' xchöna' nac tu le nac gdu quiè nu gui'j lei.

56 Núti'tèz bönni' gahuè' xpèla'a len gui'jè' xchöna', sóalentezcè' neda' bönni' na', ati' neda' sóalentezca' lè'.

57 Ca na' zoè' nabanè' Dios Xuz nasölè'è neda', ati' neda' nabánida' Lè', lèzca' cni gbáninè' neda' núti'tèz bönni' gahuè' neda'.

58 Lè ni yöt xtil bötj bruj yehua' yubá, len cutu nac ca yöt xtil na' nazí' lei maná, lè na' glahuè' xuz xtau'li', len cati' bza'a dza quequè', glatiè'. Núti'tèz bönni' gahuè' yöt xtil ni gbánteczè'.

59 Yugu' didza' ni bè'è Jesús ga nac tu lu yu'u ga tu'dubè' tu'sèdè' queè' Dios bönni' judío, ati' gac lè ni tsal ni' rusèdnè' bunách Capernaum.

Didza' tunn queèru' yöl-la' na'bán gdu

60 Cati' gulayönnè' didza' ni, gulanè' qui zian bönni' uséd queè' Jesús, ta'nè':
—Banihtë didza' ni. ¿Nuzxa caz gac sí' lu nè'i lei?

61 Ráquibe'iné' Jesús ta'nè' qui xtidzè'è bönni' uséd queè', ati' gnabnè' lequè', rnè':

—¿Naru' run lbi'ili' zi' didza' ni?

62 ¿Nacxcz gac chqui' hualé'ili' neda', Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách, huèpa' huöja' ga ni' zoa' zi'al?

63 Le nac queè' Dios Bò' La'y nac le runn queèli' yöl-la' na'bán. Le nac bèla'z cutu ca' nu uzí' xbey. Yugu' didza' na' bè'lèna' lbi'ili' nacgac queè' Dios Bò' La'y len tunn quegac bunách yöl-la' na'bán.

64 Na'a, la'li' cutu réjlè'li'.

Gnè' cni Jesús le nözcznè' dza ni'tè nup na' cuta'yejlè', lenca' nu na' udód Lè' lu na'què' bönni' ludöddè' Lè'.

65 Qui lè ni na' gnè':

—Qui lè ni na' chgudxcza' lbi'ili': “Cutu sáqui'nè' tè'è neda' nitué' bönni' chqui' cutu gu'è lè' latj Dios Xuz.”

66 Dza na' glac chop ládxi'què' zian bönni' uséd queè' len cutur guladälèné' Lè'.

67 Ni'r Jesús gnabnë' idxínnutë' bönni' uséd queë' na', rë' lequë':

—¿Naru' ubíga'tsali' ca' lbi'ili'?

68 Bubi'ë didza' Pedro, rë' Lë':

—Xan, ¿nuzxa qui tseajtu'? Li' napu' didza' tunn queëtu' yöl-la' na'bán gdu.

69 Netu' ni réjlë'tu' Li', len núnbë'tu' Li', nacu' Cristo na' nasölë'ë Dios, len nacu' ca' Xzi'në' Dios ban.

70 Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Gröcza' lbi'ili' chínnuli' ni, san tuë' bönni' ladj lbi'ili' dzag lë' tu' xöhui'.

71 Didza' ni bë'ë Jesús queë' Judas Iscariote, xzi'në' tu bönni' lë' Simón, le naquë' Judas bönni' na' udödë' Jesús lu na'quë' bönni' ludöddë' Lë', len nabáblenë' yechineajë' bönni' uséd queë' Jesús.

7

Cutu ta'yejlë'ë Jesús bönni' böch'i'czë'

1 Gdöd guc lë ni gdë' Jesús luyú Galilea. Cutu gu'nnë' tsijë' luyú Judea le të'nnë' bönni' judío uná bë' ni' ludöddë' Lë'.

2 Dza ni' chzoa gdxin lni quequë' bönni' judío cati' tu'spanë' ca gulacu'ë zxan lbin lága'dau' xuz xtau'quë'.

3 Qui lë ni na' të' Jesús bönni' böchë'ë, ta'në':

—Bruj ni len gyeaj luyú Judea quië la'lé'inë' ca' yugu' yöl-la' huac runu' bönni' uséd quiu' nacu'ë ni'.

4 Chqui' rë'nnë' bönni' lunbë' lë' bunách, cutu runë' bagachi'z le runë'. Le runu' yugu' yöl-la' huac cni, blui' cuinu' laugac yúgu'të bunách.

5 Cni gulanë', le cu ta'yejlë'ë Jesús bönni' böchë'ë.

6 Ni'r Jesús rë' lequë':

—Cutu rdxini dza quia' ulu'í lahua' laugac bunách, san dza queëli' tseajli' ni' chzoacz.

7 Cutu tu'zóa lbi'ili' tsla'l bunách yödzyú ni, san tu'zóa neda' tsla'l le runa' lna' lau quequë', rnia' nac xöhui' le tunë'.

8 Gul-tséaj lbi'ili' lni na'. Cutu tsija' na'a lni na' le cutu rdxini dza quia'.

9 Cati' chgudxë' lequë' lë ni, buga'në' ni' luyú Galilea.

Zijë' Jesús lni quegac bunách judío

10 Gdöd zjaquë' lni na' bönni' böchë'ë Jesús, ni'r zijë' ca' Lë', clëg yalj lulu, san bagachi'z zijë'.

11 Ga na' rac lni na', guluguiljë' Jesús bönni' judío uná bë', ta'në':

—¿Gazx zoë' bönni' na'?

12 Szxöni' glui' didza' ca nac queë' Jesús bunách zian ni'. La'quë' ta'në':

—Naquë' dxi'a.

Yela'quë' ta'në':

—Cutu naquë' dxi'a le rzi' yé'inë' bunách.

13 Cutu bë'ë didza' yalj lulu ca nac queë' Jesús nitúë' bönni', le tadxi yugu' bönni' judío uná bë' bunách zian na'.

14 Cati' chbdxin gatsj lni na', blë'ë Jesús ra' gdau' len busëdnë' bunách nacuá' ni'.

15 Gulubannë' bönni' judío, ta'në':

—¿Nacxzc nac, raquë' szxöni' bönni' ni len cutu ca' nazëdë' qui gdau'?

16 Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Le rusëdda' neda', clëg quia' na', san queë' Dios Xuz na' nasölë'ë neda'.

17 Chqui' rē'nnē' nu bōnni' gunē' ca rē'nnē' Dios, huáquibe'inē' bōnni' na' chqui' naqui queē' Dios le rusēdda' bunách o chqui' racz quia' ru'a didza'.

18 Nu bōnni' ru'ē didza' racz queē', runē' cni quiē lun lē' ba la'n bunách, san bōnni' na' rē'nnē' lun bunách ba la'n nu nasōla' lē', bōnni' ni ru'ē didza' gdtē li len cutu ca' rzi' yē'ē.

19 'Bennē' queēli' zxba queē' Dios Moisés, san nituli' cutu runli' ca rna bē' zxba na'. ¿Bizx quiē rzu rbō'li' gdōdili' neda'?

20 Gulubí'i didza' bunách zian na', tē Lē':

—Tu' xōhui' dzag lí'. ¿Nuzxa caz rzu rbō' gdōdi lí'?

21 Bubi'ē didza' Jesús, rē' lequē':

—Tu yōl-la' huac bena', ati' rubánili' yúgu'tēli'.

22 Le nactē bennē' queēli' Moisés lē na' nac bē' narugu lu xpēla'li'. Clēg Moisész bennē' queēli' lē na', san gzxi'ē lei lu na'quē' xuz xtau'huē'. Na'a, zal-la' nac dza la'y, rchúguli' lu xpēla'cbi' bi'i bōnni'dau' lē na' nac bē' náquicbi' queē' Dios.

23 Chqui' ta'zi'bi' lu xpēla'cbi' lē na' nac bē' cati' nac dza la'y, cui quitsjli' zxba queē' Moisés, ¿naru' rléytsali' neda' le buna'-nē' bōnni', bōaquē' dxí'adau' cati' nac dza la'y?

24 Cutu ral-la' cuequi xbeyzli' ca', san gul-bequi xbey ca rajlōz le nac gdtē li.

Rgúxjö'ē Jesús ga narujē'

25 Ni'r glu'ē didza' la'quē' bōnni' nacu'ē Jerusalén, ta'nē':

—¿Naru' clēg bōnni' ni nu na' tu'guiljē' bōnni' judío uná bē' quiē ludōddē' Lē'?

26 Gul-yutsca', yalj lulu ru'ē didza' len cutu bi tē' Lē'. ¿Naru' táquibe'inē' bōnni' ta'ná bé'inē' rē'u, le nactē bōnni' ni naquē' Cristo, Nu na' ral-la' gna be'i rē'u?

27 Bōnni' ni, nōziczru' gazx bōnni' Lē'. Cati' guidē' Cristo, nutu nu gnōzi gazx bōnni' Lē'.

28 Ni' zoē' Jesús rusēdnē' bunách nchil gdau', len cati' byōnnē' didza' ni, ni'r bē'ē zidzj didza', rnē':

—¿Naru' núnbē'tsali' neda' len nōzitsali' gazx bōnni' neda'? Bida' ni, clēg racz quia', san Diosz nasölē'ē neda', ati' Lē', cutu núnbē'li'-nē' lbi'ili'.

29 Neda' núnbē'a-nē', le za'a queē' Lē' ati' Lēczē' nasölē'ē neda'.

30 Ni'r glunē' bayúdx la'zōnē' Lē', san nutu nu gzxōn Lē', le cutu rdxini dza queē' tsu'ē lu na'quē'.

31 Gulayejlē' Lē' zian bunách ni', ta'ná:

—Cati' guidē' Cristo, ¿naru' gunē' zianr yōl-la' huac ca le runē' bōnni' ni?

Ta'sölē'ē bōnni' gdau' nup la'zōn Jesús

32 Gulayōnnē' bōnni' gdau' fariseo yugu' didza' ni tui' bunách ca nac queē' Jesús, ati' gulasölē'ē ni'a na'quē' tsajxonquē' Jesús yugu' bxuz uná bē' len yugu' bōnni' gdau' fariseo na'.

33 Ni'r Jesús gnē':

—Yetú chiz' sóalena' lbi'ili' ati' ni'r huōja' ga zoē' Xuza' nasölē'ē neda'.

34 Uguiljli' neda' san cutu udzōlili' neda'. Ga ni' tsajsóa' neda' cutu gac gac lidli' lbi'ili'.

35 Ni'r tē' lza'quē' bōnni' judío, ta'nē':

—¿Gazx tseajtsē' bōnni' ni, ga ni' cutu udzōliru'-nē'? ¿Naru' huayeajtsē' ga nacu'ē bōnni' judío náslasquē' gdtē yōdzlyú len usēdnē' yugu' bōnni' gza'a ni'?

³⁶ ¿Bizxa rë'ni gna didza' na' bē'ē: “Uguiljli' neda' san cutu udzölili' neda’”, lenca': “Ga ni' tsajsóa' neda' cutu gac guidli' lbi'ili'?”

Nis yegu runn queëru' yöl-la' na'bán

³⁷ Cati' ni' nac dza udx qui lni na', dza na' nac blau, gyasë' gzuinë' Jesús len bē'ē zidzj didza', rnë':

—Chqui' zoë' bönni' rbidx icj lãdxi'dau'huë', ral-la' guidë' ga zoa' bönni' na' len gui'jë'.

³⁸ Nu bönni' rejlë'ë neda', gac queë' ca na' nayúj lu guich la'y, rna: “Lu icj lãdxi'dau'huë' bönni' na' glen le nac ca nis yegu”, lë na' luzi' xbey bunách, gata' quequë' yöl-la' na'bán.

³⁹ Didza' ni bē'ë Jesús ca nac queë' Dios Bô' La'y, Nu ral-la' dusoalen bönni' na' la'yejlë'ë Jesús. Cni gnë' Jesús le cutu rdxíninë' Dios Bô' La'y, le cutu ruhuëpnë' Jesús ga gáctërë' blau.

Ta'rúj chopl bunách

⁴⁰ Cati' gulayöni didza' ni, gulaná la'gac bunách zian na', ta'ná:

—Le nactë naquë' bönni' ni bönni' na' ru'ë didza' uláz queë' Dios, bönni' na' gzxj lu nē'ë Dios gsölë'ë queëru'.

⁴¹ Ta'në' yela'quë':

—Naquë' Cristo bönni' ni.

Ta'ná la'gac bunách:

—¿Naru' Galilea grujtsë' Cristo?

⁴² Nayúj lu guich la'y le rna: “Cristo galjë' ladj zxi'n xsoë' David len gaquë' ca' bönni' Belén le guc ladjë' David na'.”

⁴³ Cni guc, gularúj chopl bunách na' ni'a queë' Jesús.

⁴⁴ Të'nnë' la'quë' la'zönë' Jesús san nutu nu bi ben queë'.

Cutu ta'yejlë'ë Jesús bönni' uná bē'

⁴⁵ Ni'r guludxinë' ni'a na'quë' yugu' bxuz uná bē' len yugu' bönni' gdau' fariseo ga na' nacu'ë bönni' gdau' na', ati' lequë' glë' ni'a na'quë' na', ta'në':

—¿Bizx quië cutu zuchë'li'-në'?

⁴⁶ Gulubi'ë didza' ni'a na'quë', ta'në':

—Nutu nu bönni' ru'ë didza' ca ru'ë didza' bönni' ni.

⁴⁷ Ni'r gulubi'ë didza' bönni' gdau' fariseo na', ta'në':

—¿Naru' bé'tsali' latj gzxj yé'inë' ca' lbi'ili'?

⁴⁸ ¿Naru' gyéjlë'tsë' Lë' nu bönni' uná bē' o nu bönni' gdau' fariseo?

⁴⁹ Bönni' ni cutaquë' zxba queë' Dios, dö' dxiaquë'.

⁵⁰ Zoë' ca' ni' Nicodemo, bönni' na' bdxinë' ga zoë' Jesús chdzö'l, le naquë' ca' bönni' gdau' fariseo, ati' rë' lequë':

⁵¹ —¿Naru' rusyúdxtsaru' bönni' lu zxba queëru' chqui' cutu yöniru' lë' zi'al quië gnöziru' bi benë'?

⁵² Ni'r gulubi'ë didza' yezíca'rë' na', tē' lë':

—¿Nactus' ca' li' bönni' Galilea? Blab le nayúj lu guich la'y ati' uyú' gatga bruj luyú Galilea nitúë' bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios.

⁵³ Ni'r qui queëquë' yhuöjqüë' lidxquë'.

8

¹ Gyijë' Jesús ga nac lu Gui'a Ga Rö'gac Yag Olivo.

Ngul naguitsjnu zxba qui yöl-la' nutság na'

² Cati' za' reni' budxinë' Jesús ra' gdau', ati' guladxín ga zoë' yúgu'të bunách. Grö'ë ni' Jesús, rusëdnë' lequë'.

³ Ni'r duchë'quë'-nu ga zoë' Jesús ngul, bönni' gdau' tu'sëdi len yugu' bönni' gdau' fariseo, guladzölnë'-nu ni' rguitsjnu zxba qui yöl-la' nutság na'. Guluschinë'-nu laugac bunách na' tu'zë naggac Jesús,

⁴ ati' të' Lë':

—Bönni' Usëdi, ngul ni gzxöntu'-nu ni' runnu dul-la' rguitsjnu zxba qui yöl-la' nutság na'.

⁵ Lu zxba queë' Moisés, gna bé'inë' netu' uládx'i'tu'-nu guiöj ngul runnu cni, gatnu. ¿Nazxga Li', nacz rnau'?

⁶ Cni gulanë' quië la'z'i' bë'ë Jesús quië la'záqui'në' luquië' Lë'. Ni'r byechuë' Jesús, ruyúë' lyu len ruzujë' lyu na' len xbönni' në'ë.

⁷ Cati' gulanátsquinë' Lë', ni'r buzuinë' Jesús len rë' lequë':

—Nul-li' cununli' dul-la' su lauli' uládx'i'li'-nu guiöj.

⁸ Leyúbl byechuë' Jesús, ruyúë' lyu len bguel-lë'ë ruzujë' leyúbl lyu na'.

⁹ Cati' gulayönnë' didza' ni, guluxös lequë' ládx'i'dau'quë', ati' gularujë' tu tuë', gulazú lauquë' bönni' gulr ga bdxintë bönni' cuidi'. Naga'në' ni' Jesús, dzagnu Lë' ngul na' zoanu gatsj lahui'l nup na' tu'zë naggac Lë'.

¹⁰ Ni'r buzuinë' leyúbl Jesús, len nutu nu blé'inë' nu ruquí lënu, san tuznu ngul na', ati' rë'-nu:

—Ngul, ¿gazx nacua' nup na' guluquí li'? ¿Naru' cutu zoa nu bönni' rchuguë' quiu'?

¹¹ Lënu rnanu:

—Nutu nucz, Xan.

Ni'r Jesús rë'-nu:

—Lëzca' neda', cutu rchuga' quiu'. Böaj lidxu', len cutur gunu' dul-la'.

Naquë' Jesús yení' quegac bunách yödzyú

¹² Leyúbl bë'lenë' lequë' didza' Jesús, rnë':

—Neda' naca' yení' quegac bunách yödzyú. Nu bönni' zá'lenë' neda', cutu të' ga chul xöhui' san soalen bönni' na' yení' uluí'i lë' nac gata' yöl-la' na'bán gdu queë'.

¹³ Ni'r të' Lë' bönni' gdau' fariseo, ta'në':

—Li' runu' lna' lau qui la' cuinzu'. Cutu nac lsaca' le runu' lna' lau. Daduz nac.

¹⁴ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Zal-la' runa' lna' lau qui la' cuinza', gdutë li nac le runa' lna' lau, le nözda' ga bruja' len ga tsija', san lbi'ili' cutu nözili' gazx za'a len clëg gazx tsija'.

¹⁵ Lbi'ili' rbequi xbeyli' ca le tac yödzyú ni, san neda', racz quia' nutu nu bönni' cutu rbequi xbeyda' lë'.

¹⁶ La'naru' cuequi xbeyda', ca nacz cuequi xbeyda', le clëg neda'z cuequi xbeyda', san gunë' neda' tsaxxön Xuza' nasölë'ë neda'.

¹⁷ Lëzca' cni lu zxba queë' Moisés nayúj lu guich le rna: “Le tunë' lna' lau chopë' bönni', gdutë li nac.”

¹⁸ Neda' runa' lna' lau qui la' cuinza', ati' Xuza' nasölë'ë neda', runë' ca' lna' lau quia'.

¹⁹ Ni'r gulanabnë' Lë' bönni' gdau' fariseo na', ta'në':

—¿Gazx zoatsë' Xuzu'?

Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Cutu núnbë'li' neda', len cutu núnbë'li'-në' Xuza'. La'naru' núnbë'li' neda', lëzca' Xuza' gúnbë'li'-në'.

²⁰ Yugu' didza' ni bē'ē Jesús cati' ni' zoē' rusēdnē' bunách nchil gdau', ga na' nacuá' gui'n gap ta'gu'ē gun qui gdau', san nutu nu gzxön Lē', le cutu rdxini dza queē' tsu'ē lu na'que'.

Rnē' Jesús: "Ga tsija' neda', cutu gac guidli'"

²¹ Leyúbl rē' lequē' Jesús, rnē':

—Uzá'a yödzylyú ni, ati' uguiljli' nu uslá lbi'ili', san ugá'n dul-la' nabága'li', gatli'. Ga tsija' neda', cutu gac guidli'.

²² Ni'r glu'ē didza' bönni' judío uná bē', ta'nē':

—¿Naru' gdōdi cuinē'? Rnē': "Ga tsija' neda', lbi'ili' cutu gac guidli'."

²³ Jesús rē' lequē':

—Lbi'ili' nacli' qui luyú dē dxi'l ni, san neda' za'a yehua' yubá xtsa'. Lbi'ili' nacli' bunách yödzylyú ni, san neda' cutu naca' bönni' yödzylyú ni.

²⁴ Qui lē ni na' gudxa' lbi'ili': "Ugá'n dul-la' nabága'li', gatli'." Chqui' cutu tséjlē'li' naccza' Nu uslá, ugá'n dul-la' nabága'li', gatli'.

²⁵ Ni'r gulanabnē' Lē', ta'nē':

—¿Nuzxa caz nacu'?

Jesús rē' lequē':

—Naca' la' leyz ca na' chgudxa' lbi'ili' dza ni'tē.

²⁶ Zian le ral-la' gyēpa' lbi'ili' len cuequi xbeyda' le nac queēli'. Didza' gdutē li ru'ē Xuza' nasölē'ē neda', ati' didza' byōnda' ru'ē Lē', ru'lena' bunách yödzylyú ni didza'.

²⁷ Cutu gulayéjni'nē' ru'lenē' lequē' didza' ca nac queē' Dios Xuz.

²⁸ Qui lē ni na' Jesús rē' lequē':

—Cati' gdxin dza uchisli' neda', Bönni' Nuhuōaquē' Gdu Bunách, gdōdili' neda', ni'r gáquibe'ili' naccza' Nu ruslá, len cutu bi' runa' racz quia', san ca na' bului'inē' neda' Xuza', ca' ru'a didza'.

²⁹ Zóalenē' neda' Xuza' nasölē'ē neda'. Cutu nuca'nē' neda' tuza' Xuza', le rúntecza' le rdzag ladxē'ē Lē'.

³⁰ Cati' bē'ē didza' ni Jesús, gulayéjlē'ē Lē' bönni' zian.

Nup nacgac zxi'nē' Dios, len nup nadzungac lu na' dul-la'

³¹ Ni'r Jesús gudxē' bönni' judío na' ta'yejlē'ē Lē', rnē':

—Chqui' gúnteczli' ca rna xtidza'a, gacli' gdu bönni' uséd quia'.

³² Gúnbē'li' le nac gdutē li ati' usán lbi'ili' le nac gdutē li na'.

³³ Gulubi'ē didza', tē' Lē':

—Zxi'n xsoē' Abraham nactu', len nutu nu ben netu' bönni' nadá'ugac. ¿Ati' rnatsu': "Usán lbi'ili'?"

³⁴ Jesús rē' lequē':

—Le nactē rēpa' lbi'ili': Yúgu'tē nup tun dul-la', nadzungac lu na' dul-la'.

³⁵ Cutu uga'ntecz lidxē' xan yu'u nu nac bönni' nada'u, san nu nac zxi'nē' xan yu'u na' ruga'ntecz lidx nu na' nac xan yu'u.

³⁶ Cni nac, chqui' usán lbi'ili' Nu na' nac Zxi'nē' Dios, le nactē ulali'.

³⁷ Nōzda' nacli' zxi'n xsoē' Abraham, san rzu rbō'li' gdōdili' neda', le cunazí' lu na'li' xtidza'a.

³⁸ Neda' ru'a didza' ca nac le blé'ida' ga na' zoē' Xuza', san lbi'ili' runli' le byōnili' ga zoa xuzczli'.

³⁹ Gulubi'ē didza', tē' Lē':

—Abraham naquē' xuztu'.

Ni'r Jesús rē' lequē':

—La'naru' nacli' gdu zxi'n xsoē' Abraham, gunli' ca na' benē' Abraham.

40 Na'a, rzu rbö'li' gdödili' neda', zal-la' ruí'lena' lbi'ili' didza' gdutë li, didza' na' byönda' bē'ē Dios. Cutu benē' cni Abraham.

41 Lbi'ili' runli' ca run xuzczli'.

Ni'r tē' Lē':

—Netu' cutu ca' nactu' bi'i lagu. Tuzē' Dios naquē' Xuztu'.

42 Ni'r Jesús rē' lequē':

—La'naru' naquē' Dios gdu Xuzli', huadxi'ili' neda', le bruja' neda' ga zoē' Dios, bida' luyú ni, len clēg racz quia' bida', san Dioscz bsölē'ē neda'.

43 ¿Bizx quiē cutu gac tséjni'li' didza' ru'a? Nac le curé'nili' uzē nagli' xtidza'a.

44 Xuzczli' nac tu' xöhui'. Náquili' qui tu' xöhui' len ré'nili' gunli' le rzē ladxi' xuzli' na'. Dza ni'tē nac gdödi bunách tu' xöhui' len cutu nazi' lu nē'i le nac gdutë li, le cutu ca' ruí' didza' gdutë li. Cati' rzi' yē' tu' xöhui', ca naccz ruí' didza', le nac nu rzi' yē', len nac ca xuzgaccz nup ta'z'i yē'.

45 Le ru'a neda' didza' gdutë li cutu réjlē'li' neda'.

46 ¿Núxal-li' gac uspága'li' neda' dul-la'? Chqui' ru'a didza' gdutë li, ¿bizx quiē cutu réjlē'li' neda'?

47 Nu nac queē' Dios, ruzē nag xtidzē'ē Dios, san lbi'ili', le cunacli' queē' Dios, cutu ruzē nagli' xtidzē'ē.

Cristo zoaczē' zí'atēl ca Abraham

48 Ni'r gulubi'ē didza' bönni' judío, tē' Jesús:

—Catēz gnatu' cati' gnatu' nacu' bönni' Samaria, ati' dzag Li' tu' xöhui'.

49 Bubi'ē didza' Jesús, rē' lequē':

—Cutu dzag neda' tu' xöhui'. Neda' runa' Xuza' ba la'n, ati' lbi'ili' ruzoali' neda' tsal'.

50 Cutu runa' zxön cuina'. Zoa Nu run zxön neda', ati' Lē' rbequi xbeynē' rē'u.

51 Le nactē rēpa' lbi'ili': Nu bönni' si' lu nē'ē xtidza'a, cutu ca' gatiē' bönni' na'.

52 Ni'r tē' Lē' bönni' judío na', ta'nē':

—Na'a ráquibe'itu' dzag Li' tu' xöhui'. Abraham gutiē', ati' glatiē' ca' bönni' glu'ē didza' uláz queē' Dios, san Li' rnaul': "Nu bönni' si' lu nē'ē xtidza'a, cutu ca' gatiē' bönni' nā'."

53 ¿Naru' náctērtsu' Li' blau ca xuzru' Abraham? Gutiē' lē' ati' glatiē' ca' bönni' glu'ē didza' uláz queē' Dios. ¿Núxatēr run cuinu'?

54 Bubi'ē didza' Jesús, rē' lequē':

—Chqui' neda' guna' zxön cuina', yöl-la' zxön na' cutu bi gac. Xuza' runē' neda' zxön, ati' lbi'ili' rnali' naquē' Dios queēli'.

55 Lbi'ili' cutu núnbē'li'-nē' Dios Xuz, san neda' núnbē'a-nē'. La'naru' gnia': Cutu núnbē'a-nē', gaca' nu rzi' yē' ca na' nacli' lbi'ili', rzi' yē'li'. Na'a, le nactē núnbē'a-nē' len nazi' lu na'a xtidzē'ē.

56 Xuzli' Abraham budzijnē' le ral-la' glé'inē' dza soa' yödzlyú ni, len zal-la' gutiē' dza ni'tē, blé'inē' lei, len budzjítsquinē'.

57 Ni'r tē' Jesús bönni' judío na', ta'nē':

—Cutu yui'nu' chián iz. ¿Naru' blé'itsanu' Abraham?

58 Jesús rē' lequē':

—Le nactē rēpa' lbi'ili': Zí'atēl ca soē' Abraham, neda' zoacza'.

59 Ni'r gulaguel-lē'ē guiöj luladxē' Jesús, san Lē' bunittē cuinē', burujē' lö'a gdau' na'. Gdödē' gatsj lahui'l ga na' nacu'ē, zhuöjē'.

9

Ruúnë' Jesús bönni' guljë' nachultë lahuë'

1 Cati' gdödë' Jesús tu latj, blé'inë' ni' bönni' guljë' nachultë lahuë'.

2 Gulanabnë' Jesús bönni' uséd queë', ta'né':

—Bönni' Usëdi, ¿nuzxa ben dul-la'? ¿Naru' bönni' ni o xuz xnë'ë le guljë' nachultë lahuë'?

3 Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—Cutu nac le benë' dul-la' bönni' ni, len clëg le glunë' dul-la' xuz xnë'ë, san nac quië gla' lahui yöl-la' huac queë' Dios ni'a queë' bönni' ni.

4 Run bayúdx gunru' xchinë' Xuzá' nasölë'ë neda', tsal ni nac ca lahui' dza. Huadxín dza gac chul qui yöl-la' gut, cati' nutu nu gac gun dxin.

5 Tsal ni zoa' yödzyú ni, naca' yení' quegac bunách yödzyú.

6 Cati' budx bë'ë didza' ni Jesús, gru'në' zxöna' lyu, ati' benë' gúna'dau' len zxöna' na', len bugu'ë guna' na' yøj lahuë' bönni' na' nachúl lahuë'.

7 Ni'r rë' lë':

—Gyeaj yajtíb lau' lu biał nis nazí' lei Siloé.

Siloé nac tu didza' hebreo le rna: “Nasöla”.

Ni'r gyijë' ni' bönni' na' nachúl lahuë', yajtíb lahuë'. Cati' buzë'ë ni' chrlé'inë'.

8 Ni'r gulubani bunách dzag yu'u queë' len nup ni' gulale'i lë' zí'atël cati' ni' nachúl lahuë', ta'ná:

—¿Naru' clëg bönni' ni bönni' na' rbö'ë r nabë' nu bi gnödzy queë'?

9 La'quë' ta'né':

—Lë' na'.

Yela'quë' ta'né':

—Cutu ca', san ca rna' lahuë' bönni' na', rna' lahuë' ca' bönni' ni.

Lë' rnë':

—Neda' na'.

10 Ni'r gulanabnë' lë', ta'né':

—¿Nacxcz guc, gyalj yøj lau'?

11 Bubi'ë didza', rë' lequë':

—Bönni' na' lë' Jesús benë' gúna'dau' ati' gdëbë' yøj lahua' gúna'dau' na', len gudxë' neda': “Gyeaj ra' biał nis nazí' lei Siloé, yajtíb lau'.” Gyija' ni', yajtíb lahua', ati' gyaljtë yøj lahua'.

12 Ni'r gulanabnë' lë', ta'né':

—¿Gazx zoë' bönni' na'?

Lë' rë' lequë':

—Cutu nözda'.

Bönni' gdau' ta'nabi yudxnë' bönni' na' gyalj yøj lahuë'

13 Ni'r gulachë'ë bönni' na' zi'al nachúl lahuë', guluschinë' lë' lauquë' bönni' gdau' fariseo.

14 Le nac dza la'y quequë' cati' benë' Jesús gúna'dau' na', len bsaljë' yøj lahuë' bönni' na' zi'al nachúl lahuë',

15 qui lë ni na' gulanabnë' lë' leyúbl bönni' gdau' fariseo na' naxc guc gyalj yøj lahuë'. Lë' gudxë' lequë':

—Budxíë' gúna'dau' yøj lahua', ati' yajtíba' lei len rlé'ida'.

16 Ni'r glu'ë didza' la'quë' bönni' gdau' fariseo na', ta'né':

—Cutu naquë' queë' Dios bönni' na', le curún chí'ë dza la'y.

Yela'quë' ta'né':

—¿Naru' huactsa bönni' dul-la' gunë' yugu' yöl-la' huac runë' bönni' na'?

Cní guc, gularujë' chopl.

17 Leyúbl gulanabnë' bönni' na' zi'al nachúl lahuë', ta'në':

—¿Bixza rnau' li' queë' bönni' na', bsaljë' yøj lau'?

Lë' rnë':

—Naquë' bönni' ru'ë didza' uláz queë' Dios.

18 Cutu gulayejlë'ë bönni' judío uná bë' na' guljë' nachultë lahuë' bönni' na', len gyalj yøj lahuë', cati' gululidzrë' xuz xnë'ë bönni' na' gyalj yøj lahuë',

19 len gulanabnë' lequë', ta'në':

—¿Naru' naquë' xzi'nli' bönni' ni, rnali' guljë' nachultë lahuë'? ¿Nacxcz nac rlé'inë' na'a?

20 Gulubi'ë didza' xuz xnë'ë na', të' lequë':

—Nözitu' naquë' xzi'ntu' bönni' ni, len guljë' nachultë lahuë',

21 san nacx guc, rlé'inë' na'a, cutu nözitu', len nuzxa na' bsalj yøj lahuë', cutu nözitu'. Gul-náb-në' lë', le chnaquë' bönni' chnac. Lëczë' quixjõ'ë.

22 Cni gulanë' xuz xnë'ë bönni' na' zi'al nachúl lahuë', le tádxinë' yugu' bönni' judío uná bë', le chglun xtídza'quë' bönni' judío na' chqui' nu bönni' si' lu në'ë naquë' Cristo Jesús, tsaz lubijë' bönni' na' lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío.

23 Qui lë ni na' gulanë' xuz xnë'ë: “Gul-náb-në' lë', le chnaquë' bönni' chnac.”

24 Ni'r gululidzë' leyúbl bönni' na' zi'al nachúl lahuë' bönni' judío uná bë', ati' të' lë':

—Ni'a queë' Xanru' Dios gdixjõ' le nacz. Netu' ráquibé'itu' naquë' bönni' dul-la' bönni' na'.

25 Ni'r bubí'ë didza', rnë':

—Chqui' naquë' bönni' dul-la' cutu nözda'. Tu le nözda'. Zi'al nachúl lahua', ati' na'a rlé'ida'.

26 Gulanabnë' lë' leyúbl, ta'në':

—¿Bixza benë' quiu'? ¿Nacx benë' bsaljë' yøj lau'?

27 Bubi'ë didza', rë' lequë':

—Chgudxcza' lbi'ili', san cutu gú'nili' si' lu na'li' xtídza'a. ¿Bizx quië na' rë'nili' yónili' leyúbl? ¿Naru' rë'nili' ta'li' ca' Lë'?

28 Ni'r gululídz zi'ë lë', ta'në':

—Li' da'u Lë', san netu' da'tu' Moisés.

29 Netu' nözitu' bé'lenë' Moisés didza' Dios, san ca nac queë' bönni' ni, cutu nözitu' nuzxa caz bsöla' Lë'.

30 Ni'r bubí'ë didza' bönni' na', rë' lequë':

—Lë ni run ga rubanda'. Lbi'ili' cutu nözili' nuzxa bsöla' bönni' ni, ati' Lë' bsaljë' yøj lahua'.

31 Nöziru' cutu ryönnë' yugu' bönni' dul-la' Dios, san chqui' rej ladxë'ë Dios bönni' len runë' ca rë'nnë' Lë', bönni' ni, Dios ryönnë' lë'.

32 Dza ni'të cutu ryön nu gna chqui' nu bönni' bsaljë' yøj lahuë' bönni' guljë' nachultë lahuë'.

33 La'naru' cunaquë' queë' Dios bönni' ni, cutu bi gac gunë'.

34 Ni'r gulubi'ë didza', të' lë':

—Ca gulju' nac bë' nabagu'u dul-la'. ¿Ati' li' rusëditsanu' netu'?

Ni'r gulubijë' lë' ni'.

Nup nacgac chul nit

35 Byönnë' Jesús ca glunë' bönni' judío uná bë', gulubijë' bönni' na' zi'al nachúl lahuë'. Cati' budzaguë' lë', gudxë' lë':

—¿I réjlë'u Xzi'në' Dios?

36 Bubi'ë didza' lë', rë' Jesús:

—¿Nuzxa na', Xan, quië tséjlë'a Lë'?

³⁷ Jesús rë' lë':

—Chblé'inu' Lë', ati' neda' ni ruí'lëna' li' didza', naca' Zxi'në' Dios.

³⁸ Ni'r bönni' na', gyalj yöj lahuë', gyij ladxë'ë Jesús, len rë' Lë':

—Xan, réjle'a Li'.

³⁹ Jesús rnë':

—Quië cuequi xbeyda' bunách bida' yödzlyú ni, quië lule'i nup nachúl nanitgac, len lac ca nu nachúl lahui nup taqui ta'le'i.

⁴⁰ Cati' gulayönnë' didza' ni bönni' gdau' fariseo na' nacua'lenë' Jesús, ni'r të' Lë':

—¿Naru' nachúl naníttsatu'?

⁴¹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—La'naru' nachúlz yöj lauli', cutu gbága'li' dul-la'. Na'a rnali': “Rlé'itu'.” Qui lë ni na' nabága'li' dul-la'.

10

Runë' lsaqui' Jesús qui li'aj quecha' bö'cu' zxila'

¹ Gnë' ca' Jesús:

—Le nactë rëpa' lbi'ili': Nu bönni' curyazië' zaca' ga nu ryaz li'aj quecha' bö'cu' zxila', san tsazië' zaca' ga yubl, bönni' ni naquë' gban len rbanczë'.

² Nu bönni' ryazië' zaca' ga nu ryaz naquë' bönni' run chí'igacczë'-ba' bö'cu' zxila' na'.

³ Quië tsazië' bönni' ni, rsalj nu zoa run chi'i ga nu ryaz, ati' ta'yóniba' chi'ë bö'cu' zxila' na' len tu'únbë'ba'-në'. Lë' rulidzë'-ba' qui queëba' ca lëcha' len rubijë'-ba' yugu' bö'cu' zxila' na'.

⁴ Cati' chnubijë'-ba' yúgu'tëba' bö'cu' zxila' náquicba' queë', rajnörë' laucha', ati' bö'cu' zxila' na' rajnaucha' lë', le tu'únbë'ba' chi'ë.

⁵ Bönni' yubl cutu tsajnaucha' lë', san luzxúndjiba' lë', le cutu núnbë'cha' chi'iquë' bönni' yubl.

⁶ Le run lsaqui' ni gudxë' lequë' Jesús, san cutu gulayéjni'në' lë na' rë' lequë'.

Naquë' Jesús ca bönni' run chi'ë-ba' bö'cu' zxila'

⁷ Ni'r rë' lequë' leyúbl Jesús, rnë':

—Le nactë rëpa' lbi'ili': Neda' naca' ca tu ga ta'yazba' bö'cu' zxila'.

⁸ Chgualë'ë zian bönni' gulanë' nacquë' Cristo, san yúgu'të bönni' na' guladxinë' zi'al ca neda', nacquë' gban len ta'banczë', ati' cutu guluzë' nagcha' lequë' bö'cu' zxila' na'.

⁹ Neda' naca' ca tu ga nu ryaz. Núti'tëz bönni' tsázlenë' neda', ulë' bönni' na', len gaquë' ca tuba' bö'cu' zxila' ryazba' len rurujba', len rdzöliba' le ráguba'.

¹⁰ Za'zë' gban quië cuanë'-ba' len gdöddë'-ba' len usnitië'-ba'. Neda' bida' quië gata' yöl-la' na'bán gdu quegac bunách nacgac ca bö'cu' zxila' quia', len gata' gdu quequë' yöl-la' na'bán gdu na'.

¹¹ Neda' run chí'igaca' bunách quia' ca runë' bönni', lu yöl-la' dxi'i ladx'i queë' run chi'ë-ba' bö'cu' zxila'. Bönni' cni run chi'ë-ba' bö'cu' zxila' zoaczë' udödë' yöl-la' na'bán queë' ni'a quecha' bö'cu' zxila' queë'.

¹² Bönni' nazxjë' run chi'ë-ba' bö'cu' zxila', cati' rlë'inë' za'ba' bö'cu' zuga' snia', ruca'në'-ba' bö'cu' zxila' na', len ruzxundjë', ati' ráguya'aba' yugu' bö'cu' zxila' na' bö'cu' zuga' snia' na' len ruslasba' lëcha'. Cni runë' bönni' na' run chi'ë-ba' bö'cu' zxila' le cunaquë' gdu nu run chi'i-ba' bö'cu' zxila', ati' cutu náquicba' queëczë' bö'cu' zxila' na'.

¹³ Ruzxundjē' bōnni' nazxjē' na' le run chi'ē-ba' bō'cu' xzila' na' quie' si'zē' dumí len cutu rui' ladxē'ē-ba' bō'cu' xzila' na'.

¹⁴⁻¹⁵ 'Neda' naca' bōnni', lu yōl-la' dxi'li ladxí' quia' run chí'igaca'-ba' bō'cu' xzila'. Ca na' nunbē'ē neda' Xuza', ati' neda' núnbē'a-nē' Xuza', lēzca' cni núnbē'gaca' bunách quia' nacgac ca bō'cu' xzila' quia', len rudōda' yōl-la' na'bán quia' ni'a quecba' bō'cu' xzila' na', ati' bō'cu' xzila' na' náquicba' quia' núnbē'cba' neda'.

¹⁶ Lēzca' nacua'ba' quia' yelá'gacba' bō'cu' xzila' cunababcba' ni. Lēzca' lecba' ral-la' tsajxí'gaca'-ba'. Lecba' luzé nagcba' chi'a, len lacba' tuz len yezíca'rba' bō'cu' xzila' quia', ati' néda'cza' gun chí'igaca'-ba'.

¹⁷ 'Qui lē ni na' nadxi'inē' neda' Xuza', le rudōda' yōl-la' na'bán quia', gu'a latj nu gdōdi neda', ati' uzi'a lei leyúbl, ubana' lu yōl-la' gut.

¹⁸ Nutu nu bōnni' sáqui'nē' gdōddē' neda' san néda'cza' rudōda' yōl-la' na'bán quia', gatia'. Dē lu na'a udōda' lei, len dē lu na'a uzi'a lei leyúbl. Cni nac le gna bé'inē' neda' Xuza'.

¹⁹ Cati' gulayōnnē' didza' ni bōnni' judío, leyúbl gularujē' chopl ca táquinē' queē'.

²⁰ Zianē' ta'nē':

—Yu'u Lē' bō' xōhui', len nachixi icjē'. ¿Bizx quie' ruzē nagli' Lē'?

²¹ Yela'quē' ta'nē':

—Cutu ca' ru'ē cni didza' bōnni' yu'u lē' bō' xōhui'. ¿Naru' huactsa bō' xōhui' usálj yōj lauquē' bōnni' nachúl lauquē'?

Tu'zōé' Jesús tsa'l' bōnni' judío uná bē'

²² Rac beo' ziang len nac dza na' tunē' lni yōdz Jerusalén, tu'spanē' ca gulagu'ē lu nē'ē Dios gdau' quequē'.

²³ Rdē' Jesús ra' gdau' ga nac nchil qui, nazí' lei Nchil Queē' Salomón.

²⁴ Gulagu'ē Jesús li'aj bōnni' judío uná bē' len tē' Lē':

—¿Batxcz usanu' runu' ga rō'tu' baguí'i? Chqui' nacu' li' Cristo, ca nacz gdxijōi' netu'.

²⁵ Jesús rē' lequē':

—Chgudxcza' lbi'ili', san cutu réjlē'li' neda'. Nacgac bē' nu naca' yugu' dxin runa' le dē lu na'a uláz queē' Xuza'.

²⁶ Lbi'ili' cutu réjlē'li' neda', le cutu nabáblenli' nup nacgac bō'cu' xzila' quia', ca na' chgudxcza' lbi'ili'.

²⁷ Ta'yōniba' chi'a bō'cu' xzila' quia', len tu'únbē'ba' neda', ati' neda' núnbē'gaca'-ba', ati' rdjáclenba' neda'.

²⁸ Neda' runōdzja' quecba' yōl-la' na'bán gdu, ati' cutu ca' la'nitba', ati' nutu nu saqui' ubíj lecba' lu na'a neda'.

²⁹ Bennē' quia' lecba' Xuza' Dios, ati' Lē' náptērē' yōl-la' huac ca yúgu'tē bunách, ati' nutu nu saqui' ubíj lecba' lu nē'ē Xuza'.

³⁰ Neda' len Dios Xuz, tuz nactu'.

³¹ Leyúbl guluguel-lē'ē guiōj luladxē' Jesús bōnni' judío uná bē' na'.

³² Jesús rē' lequē':

—Zian le nac dxi'a bena' lauli' le dē lu na'a uláz queē' Xuza'. ¿Ni'a qui bizxal dxin dxi'a ni uládxí'li' neda' guiōj?

³³ Gulubi'ē didza' bōnni' judío uná bē' na', tē' Lē':

—Ni'a qui dxin dxi'a cutu uládxí'tu' li' guiōj, san le curnéu' dxi'a queē' Dios, le nacu' li' bunáchz, len run cuinu' Dios.

³⁴ Bubi'ē didza' Jesús, rē' lequē':

—¿Naru' cu nayúj lu guich lu zxba queëli' ca gnè' Dios, rna: “Neda' rnia': Nacli' yugu' dios”?

³⁵ Nòziczru' tsaz nayújcz le nayúj lu guich la'y. Lu guich la'y na' rui' laquè' dios, bönni' ni' bë'lenè' lequè' didza' Dios.

³⁶ Dios bubijè' neda' quizi queè' len bsölè'è neda' yödzyú ni. ¿Naru' rnátsali' quia': “Li' cutu rneu' dxi'a queè' Dios”, le gnia': Zxi'nè' Dios naca'?

³⁷ Chqui' cutu runa' dxin budödè' lu na'a Xuzà' Dios, cutu ral-la' tséjlè'li' neda'.

³⁸ Chqui' runa' dxin budödè' lu na'a Dios, zal-la' cutu réjlè'li' néda'cza', gul-tsejlè' le nacgac bè' dxin na' runa', quiè gáquibe'ili' naquè' tuz len neda' Dios Xuz, ati' neda' ca' naca' tuz len Xuzà'.

³⁹ Leyúbl gulazú gulabò'è la'zönè' Jesús, san Lè' bulé' lu na'què'.

⁴⁰ Ni'r gyijè' Jesús leyúbl yetslá'a yegu Jordán, ga ni' z'atèl buquile' bunách nis Juan, ati' buga'nè' ni' Jesús.

⁴¹ Guladxín ga zoè' Jesús bunách zian, ta'ná:

—Le nactè cutu benè' Juan nitú yöl-la' huac zxön, san yúgu'tè le gnè' Juan na' ca ral-la' gac queè' bönni' ni, gdutè li nac.

⁴² Qui lè ni na' gulayejlè'è Jesús bönni' zian ga na' zoè'.

11

Le guc cati' gutiè' Lázaro

¹ Dza ni' ré'inè' Lázaro, bönni' Betania, le nac ladcnu María len Marta. Nacnu Marta zxilnu María.

² Nacnu María na' ngul zanè' Lázaro, bönni' na' ré'inè', len nacnu ca' ngul na' glu'nu le rla' zxix ni'è Xanru', len buzzinu ni'è len guitsa' icjnu.

³ Gulasóla'nu ngul zanè' Lázaro na' nu yjòdx Jesús, gna:

—Xan, byutsca', ré'inè' Lázaro, bönni' na' nadxi'inu'-nè'.

⁴ Cati' byönnè' didza' ni Jesús, gudxè' nup nacuá' ni', rnè':

—Guidzhuè' ni cutu nac le gdödi lè' tsaz, san nac quiè gla' lahui yöl-la' yení' queè' Dios, ati' ni'a qui guidzhuè' ni gla' lahui ca' yöl-la' yení' quia' neda', Zxi'nè' Dios.

⁵ Jesús nadxi'inè'-nu Marta, len ngul zxilnu Marta na', len Lázaro na'.

⁶ Zal-la' nadxi'inè' lequè' Jesús, cati' byönnè' ré'inè' Lázaro, yechóp dza ca' buga'nè' ga na' zoè'.

⁷ Cati' bza'a chop dza na', gudxè' yugu' bönni' uséd queè' Jesús, rnè':

—Huayejru' leyúbl luyú Judea.

⁸ Ni'r tè' Lè' bönni' uséd queè', ta'né':

—Bönni' Usédi, zi'a gulazú gulabò'è luladxè' Li' guiøj bönni' judío uná bè' ni'. ¿Naru' huayejtsu' ni' leyúbl?

⁹ Bubi'è didza' Jesús, rè' lequè':

—Zoacz chinnu hora lahui' dza. Nu bönni' rdè' lahui' dza, cutu tsajchégu'è, le rlé'inè', le zoalen lè' yení' zoa yödzyú ni.

¹⁰ Chqui' rdè' chdzò'l bönni', rajchégu'è, le cutu zoalen lè' yení'.

¹¹ Cati' budx bè'è didza' ni Jesús, ni'r gudxè' lequè':

—Rasiè' Lázaro, böchi' lza'ru', ati' tsija' neda', tsajspana'-nè'.

¹² Ni'r tè' Lè' bönni' uséd queè', ta'né':

—Xan, chqui' rasiè', huöaquè'.

¹³ Gnè' cni Jesús le chgutiè' Lázaro, san lequè' táquinè' gnè': “Raszè' Lázaro.”

¹⁴ Ni'r gudxè' lequè' yalj lulu Jesús, gnè':

—Chgutië' Lázaro.

¹⁵ Rudzijda' le cutu zoa' ni', le gac na'a tu le uzi'li' xbey, le gun ga tséjlë'li' neda'. Huayejru' na'a ga na' dë' Lázaro.

¹⁶ Ni'r gudxë' yezica'rë' bönni' uséd queë' Jesús Tomás, bönni' na' tu'ë lë', Bönni' Cuach, rnë':

—Huayejru' ca' rë'u, gátlenru'-në'.

Naquë' Jesús Nu ruspán nup chnatgac, lenca' Nu nabániru'

¹⁷⁻¹⁹ Dë gal-la'z ga dë Jerusalén yödZ Betania na', nac ca rza'ru' tu hóratëz. Qui lë ni na' chguladxinë' zian bönni' judío ga na' nacua'nu Marta len María, tu'huí' zxonë' lëcnu le gutië' bönni' zancnu. Cati' bdxinë' ni' Jesús, byönnë' chguc tap dza yu'ë yeru ba Lázaro na'.

²⁰ Cati' byönninu didza' Marta, zë'ë Jesús, ni'r brujnu yu'u, yajtsagnu Lë', san María buga'nnu yu'u na'.

²¹ Marta na' rënu Jesús:

—Xan, la'naru' zu' ni, cutu gatië' bönni' zana'.

²² Lëzca' na'a, nözda' yúgu'të le gnabu' lahuë' Dios, Dios gunnë' quiu'.

²³ Jesús rë'-nu:

—Übanë' bönni' zanu'.

²⁴ Marta rënu Lë':

—Nözda' ubané' cati' gdxin dza udx cati' lubán nup chnatgac.

²⁵ Ni'r Jesús rë'-nu:

—Naccza' neda' Nu ruspán nup chnatgac lenca' Nu nabánigac bunách. Nu tsejlë' neda', zal-la' gat nu na', ubáncz,

²⁶ ati' yúgu'të bönni' nabanquë' len ta'yejlë'ë neda', cutu ca' latië' tsaz. ¿I réjlë'u lë ni'?

²⁷ Marta rënu Lë':

—Ja, Xan. Réjlë'a nacu' Li' Cristo, Zxi'në' Dios, Bönni' na' gzxi' lu në'ë Dios gsölë'ë yödZlyú ni.

RbödXë' Jesús le ruhui'ni ladxë'ë ni'a quecnu ngul zanë' Lázaro

²⁸ Cati' budx bë'nu didza' ni Marta na', böajnu yu'u, yajlidznu María, zxilnu, len bagachi'z rënu lënu:

—Bönni' Usëdi zoë' ni, rulidzë' li'.

²⁹ Cati' byönninu didza' ni María, la' gyástënu, zeajnu ga na' zoë' Jesús.

³⁰ Cutu ryaznë' Jesús la' yödZdau' na', san zoazë' ga na' yajtsagnu Lë' Marta.

³¹ Cati' gualë'inë'-nu María na' gyasnu len jarëlu'nu brujnu bönni' judío na' nacua'lenë'-nu ga nac lu yu'u len tu'huí' zxonë'-nu, ni'r glauquë'-nu, ta'në':

—Huayejnu ra' yeru ba tsajchödxnu ni'.

³² Ni'r bdxinnu María ga na' zoë' Jesús. Cati' blé'inu Lë', byéchunu xni'ë, rënu Lë':

—Xan, la'naru' zu' ni, cutu gatië' bönni' zana'.

³³ Cati' blé'inë' Jesús rbödXë'nu, len ta'bödXë' ca' bönni' judío na' dzagquë'-nu, ni'r bui'nnë' len gnëtsca ladxë'ë.

³⁴ Rnë':

—¿Gazx bucáchi'li'-në'?

Të' Lë':

—Gda uyú'.

³⁵ GrödXë' Jesús.

³⁶ Ni'r gulanë' bönni' judío na', ta'në':

—Gul-yutsca' tscáti'ga nadxi'inë' lë'.

37 La'quë' ta'në':

—Benë' ga rlé'inë' bönni' na' zi'al nachúl lahuë' bönni' ni. ¿Naru' cu guctsa gunë' ga cu gatië' Lázaro?

Rubanë' Lázaro lu yöl-la' gut

38 Leyübl gnëtsca ladxë'ë Jesús, ati' bdxinë' ra' yeru ba na'. Ba na' nac tu yeru nadj lë'i gui'a guiöj, ati' da' tu guiöj blag nuséj ga nu ryaz lei.

39 Gudxë' nup nacua' ni' Jesús, rnë':

—Gul-cúa guiöj ni.

Ni'r Marta, ngul zanë' bönni' nat na', rënu Lë':

—Xan, chrlë'ë zgut le chguc tap dza natië'.

40 Jesús rë'-nu:

—¿Naru' clëg chgudxcza' li' chqui' réjlë'u, hualé'inu' yöl-la' yení' queë' Dios?

41 Ni'r gulagüë' guiöj blag na' nuséj ga nu ryaz yeru ba ga na' yu'ë bönni' nat na'. Buyüë' Jesús zaca' luzxbál, rnë':

—Xuza', xcclenu', rëpa' Li', le ryönnu' neda'.

42 Neda' nözda' ryöntecznu' neda', san ru'a didza' ni quië luzí' xbey bunách zian ni len la'yejlë' Li' na' nasölu'u neda'.

43 Cati' budx bë'ë didza' ni Jesús, zidzj bulidzë', rnë':

—Lázaro, burúj nil.

44 Burujë' bönni' nat na' lu yeru ba, naröligacr ni'a në'ë yugu' lári'dau', len nagachi' ca' lahuë' yetú lári'dau'. Ni'r Jesús rë' lequë':

—Gul-lí lari' na' naröli ni'a në'ë len gul-gu'ë latj sët'ë.

Tun xtídzë'ë judío uná bë' ludöddë' Jesús

45 Ni'r gulayejlë'ë Jesús zian bönni' judío na' yjáclenë' tsaxón María len gualé'inë' lë na' benë' Jesús.

46 La'quë' yjaquë' ga nacu'ë bönni' gdau' fariseo len gulaguíxjöi'në' lequë' ca na' benë' Jesús.

47 Ni'r guludúblenë' tsaxón bönni' gdau' ta'bequi xbey yugu' bönni' gdau' fariseo na', len yugu' bxuz uná bë', ta'në':

—¿Nacxcz gunru'? Runë' bönni' ni zian yöl-la' huac zxön.

48 Chqui' güi'zru'-në' latj gunë' ca ni runczë', la'yejlë' Lë' yúgu'të bunách, ati' udjaquë' ni bönni' Roma, duquindjquë' gdau' la'y queëru', len yödز queëru'.

49 Ni'r bë'ë didza' Caifás, bxuz blau iz na', len dzaguë' lequë', rë' lequë':

—Lbi'ili' cutu bi nözili',

50 len cutu ráquibe'ili' run bayúdx gatië' tuë' bönni' ni'a quegac bunách, cui nit gdu yödز.

51 Clëg racz queë' bë'ë didza' ni, san le naquë' bxuz blau iz na', qui lë ni na' bë'ë didza' uláz queë' Dios ca ral-la' gatië' Jesús ni'a quegac bunách yödز na'.

52 Gatië' Jesús, clëgz ni'a qui yödز na', san gatië' ca' quië utübë' xzi'në' Dios náslasquë', quië lacquë' tuz.

53 Cni' guc, la' dza na'z glun xtídzá'quë' ludöddë' Jesús.

54 Qui lë ni na' cutur gdë' Jesús yalj lulu gap nacua' bunách judío, san buzë'ë ni', zijë' tu latj gal-la' ga nac latj ca'z, ati' bdxinë' yödز Efraín, ga ni' buga'në', ati' dzagquë' Lë' bönni' usëd queë'.

55 Dza na' chza' gal-la' Lni Pascua quequë' bönni' judío cati' tu'spanë' ca benë' Dios, bubijë' luyú Egipto bunách queë'. Gularúj bunách zian yugu' yödز ni', ati' gulabenë', zjaquë' Jerusalén cati' zi'a gdxin lni na' quië tsajpá' cuinquë' ca nac qui gdau'.

⁵⁶ Tu'guiljè' Jesús bönni' na' nacu'ë Jerusalén, len cati' ni' nacu'ë nchil gdau', gulanabi lza'quë' tuë' yetué', ta'né':

—¿Bizxa rsáca'li'? ¿Huidtsé' lni, o cutu guidè'?

⁵⁷ Chgulaná bè'ë yugu' bxuz uná bè' len yugu' bönni' gdau' fariseo chqui' nu nözi ga zoë' Jesús, ral-la' dudixjöi' lequë' quie' gac tsajxönquë' Lë'.

12

María rgu'nu ni'ë Jesús le rla' zxix

¹ Cati' ni' naga'ngac yexóp dza gdxin Lni Pascua cati' tu'spanë' ca benë' Dios, bubijè' luyú Egipto bunách queë', ni'r bdxinë' Jesús lu yödZ Betania, ga na' zoë' Lázaro, bönni' na' gutië' len bubanë' lu yöl-la' gut.

² Ni' gulagu'ë tu güi'i huagu gahuë' Jesús. Glu'nu le lahuë' María, ati' nutsë'ë Lázaro ladj bönni' röl'enquë' Jesús tahuë'.

³ Ni'r gdél-la'nu María ca tu guía le rla' zxix qui yöj susén las gdu, le záqui'tsqui, len glu'nu lei ni'ë Jesús. Buzxinu ni'ë len guitsa' icjnu. Gdutë lu yu'u na' gze bö' zxix.

⁴ Ni'r bë'ë didza' bönni' uséd queë' Jesús, lë' Judas Iscariote, zxi'në' tu bönni' lë' Simón, len naquë' bönni' na' udödë' Jesús lu na'quë' bönni' gdau', rnë':

⁵ —¿Bizx quie' cugda'u le rla' zxix na' le zaca' laxzjru' qui tu iz, ati' huac nu quis dumí na' quegac bunách yechi'?

⁶ Gnë' cni, clëg le rui' ladxë'ë bunách yechi', san le naquë' gban, len lëczë' nu'ë bzud dumí quequë', len rubíjlanë' dumí na' tu'chijë' lu bzud na'.

⁷ Ni'r Jesús rë' lë':

—Bë'-nu latj, le nac lë ni bennu tu le nabá'a quie' dza ggacha'a.

⁸ La'cuá'lentecz lbi'ili' bunách yechi', san neda' cutu ugá'ntezca' ga zoali'.

Tun xtídzá'quë' bönni' judío uná bè' ludöddë' Lázaro

⁹ Cati' gulayönnë' zoë' Jesús Betania, guladxinë' ni' zian bönni' judío, clëgz le zoë' ni' Jesús, san lëzca' le të'nnë' la'lé'inë' Lázaro, bönni' na' buspanë' lë' Jesús lu yöl-la' gut.

¹⁰ Ni'r glun xtídzá'quë' bxuz uná bè', ludöddë' ca' Lázaro,

¹¹ le ta'yeylë'ë Jesús len chnulá'alenquë' bxuz uná bè' na' zian bönni' judío ni'a queë' Lázaro na'.

Len ba zxön ryazië' Jesús Jerusalén

¹² Guladxin Jerusalén bunách zian dza Lni Pascua, ati' dza buróp na' ta'yönnë' zë'ë Jesús ni'.

¹³ Ni'r gulaguitsjë' zin len gularujë' zajxí'gal-la'quë' Jesús, ati' glu'ë zidzj didza', ta'né':

—Yöl-la' ba Dios. Yöl-la' ba Bönni' ni zë'ë uláz queë' Xanru', gna bé'inë' bunané' Israel.

¹⁴ Bdzölnë'-ba' tuba' búrrodau' Jesús, ati' gdxie'-ba' ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

¹⁵ Cutu gádxili', lbi'ili', zoali' yödZ Sión.

Gul-yutsca', zë'ë Bönni' gna bé'inë' lbi'ili'.

Dxië'-ba' tuba' búrrodau'.

¹⁶ Cati' ni' zi'a guc lë ni, cutu gulayéjni'në' bönni' uséd queë' Jesús, san gdöd ni', cati' bubanë' Jesús lu yöl-la' gut, buëpë' yehua' yubá queë', ni'r yajneycnë' lë ni nayúj lu guich la'y ca ral-la' gac queë', ati' guc cni queë' lë ni.

¹⁷ Lëzca' glunë' lna' lau queë' Jesús bönni' na' gulacué'lenë' Lë' cati' ni' bulidzë' Lázaro, yu'ë yeru ba, len buspanë' lë' lu yöl-la' gut.

18 Qui lè ni na' ca' gularujè' bönni' yajxí'gal-la'què' Jesús, le gulayönnè' ca nac yöl-la' huac ni benè' Lè'.

19 Ni'r gulanè' la' légaczè' bönni' gdau' fariseo, ta'nè':

—Chnac bè' cutu bi sáqui'ru' gunru'. Gul-yú ca da'gac Lè' yúgu'tè bunách.

Tu'guiljè' Jesús bönni' gza'a

20 Dzagquè' nup na' guladxín Jerusalén dza Lni Pascua na' la'què' bönni' gza'a quiè la'yj ládxi'què' Dios.

21 Yajtsagquè' Felipe, bönni' Betsaida qui luyú Galilea, yugu' bönni' gza'a na', ati' gláta'yué' lahuè', ta'nè':

—Bönni', ré'nitu' glé'itu'-nè' Jesús.

22 Gyijè' Felipe na', yjödxe' ca' Andrés. Ni'r Andrés len Felipe na' glè' ca' Jesús.

23 Bubi'è didza' Jesús, ré' lequè':

—Chzoa gdxin dza gatia' neda', Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách, huöja' xlatja' yehua' yubá.

24 Le nactè rëpa' lbi'ili': Ugá'n leyz tu xseydau' chqui' cutu ggachi' luyú len udx qui. Chqui' udx qui xseydau' na', ati' glen, szxónitèr unódzj.

25 Nu bönni' rui' ládxi'tsquè' yöl-la' na'bán queè', unitiè' lei, le gatiè' tsaz bönni' na'. Nu bönni' cutu rui' ladxè'è yöl-la' na'bán dè queè' yödzlyú ni gun chi'è lei ga gdxinr dza gata' yöl-la' na'bán gdu queè'.

26 Chqui' ré'nnè' bönni' gunè' xchina', ral-la' té'è neda' bönni' na', ati' ga ni' tsajsóa' neda', ni' tsajsóè' ca' bönni' na' runè' xchina'. Chqui' runè' xchina' bönni', gunè' ba la'n bönni' na' Xuza' Dios.

Rgujxjö'è Jesús ca zi'a ludöddè' Lè'

27 Gnè' ca' Jesús:

—Na'a röt'sca' baguí' neda'. ¿Nacx gnatsa'? ¿Naru' gnia': Xuza', buslá neda' lu le ral-la' gac quia' na'a? Qui lè ni na' bida', quiè gua' glena' le ral-la' gac quia' na'a.

28 Xuza', ben ga gla' lahui yöl-la' yení' quiu'.

Ni'r byön chi'i Nu rui' didza' yehua' yubá, rna:

—Chbena' ga nalá' lahui yöl-la' yení' quia', ati' leyúbl guna' ga gla' lahui yöl-la' yení' quia' na'.

29 Gulayöni chi'i ni bunách zian nacuá' ni', ati' ta'ná:

—Gziu' na' gnè.

Yela'gac bunách na' ta'ná:

—Bé'lenè' Lè' didza' gbaz la'y queè' Dios.

30 Ni'r bubi'è didza' Jesús, ré' lequè':

—Byön chi'i ni, clèg quiè uzi'a xbey neda', san quiè uzi'li' xbey lbi'ili'.

31 Chbdxin dza cuequi xbeynè' bunách yödzlyú ni Dios. Na'a chu'nè' Dios ni'l tu' xöhui' rna be'i bunách yödzlyú ni.

32 Na'a, chqui' luchisè' neda' xtsa' bönni' ludöddè' neda', guna' ga ludúb quia' yúgu'tè bunách.

33 Didza' ni bé'è Jesús nac bè' nac gatiè'.

34 Tè Jesús bunách zian na', ta'ná:

—Netu' byönitu' nup gululáb le rna bè' zxba queè' Dios, lè na' rna: "Sóateczè' Cristo." ¿Nacxzc nac, rnau' Li': "Run bayúdx Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách, luchisè' Lè' xtsa'?" ¿Nuzxa na' Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách?

35 Ni'r Jesús ré' lequè':

—Yetú chi'idau'z sóalena' lbi'ili' neda', naca' yení' queëli'. Gul-tá tsal ni zóalena' lbi'ili' len dë queëli' yení', cui gchul nitli'. Nu bönni' rdë' ga chul xöhui' cutu nöznë' gazx zijë'.

³⁶ Tsal ni zóalena' lbi'ili' neda', naca' yení' queëli'. Gul-tsejlë' neda' naca' yení' queëli' quië glé'ili' yení' na' nac gdu.

Cati' budx bë'ë didza' ni Jesús, yhuöjë' yajcachi' lahuë' lauquë'.

Le run nigui bunách judío, cui la'yejlë' Jesús

³⁷ Zal-la' benë' Jesús zian yöl-la' huac lauquë', cutu gulayejlë'ë Lë'.

³⁸ Cni guc quië butság lë na' buzujë' lu guich Isaías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

Xan, ¿nuzxa caz gyejlë' didza' bë'tu'?

¿Nuzxa caz bului'inë' lei Xanru' yöl-la' huac queë'?

³⁹ Cni guc, cutu guc la'yejlë'ë Jesús. Guc ca na' gnë' ca' Isaías:

⁴⁰ Dios benë' ga gulachúl gulanitië',

Ati' guc zid ládxi'dau'quë'

Cui la'lé'inë' len yöj lauquë',

Len cui la'yéjni'në' lu icj ládxi'dau'quë'.

Cutu luhuöaquë' quia' quië úngaca'-në'.

⁴¹ Bë'ë didza' ni Isaías le blé'inë' yöl-la' yení' queë' Cristo, len bë'ë didza' ca nac queë' Lë'.

⁴² Zal-la' rac cni, gulayejlë' Jesús bunách zian, len ga bdxintë gulayejlë'ë Lë' la'quë' bönni' uná bë', san le tádxinë' yugu' bönni' gdau' fariseo, cutu glunë' lna' lau queë' yalj lulu, cui lubijë' lequë' tsaz ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios.

⁴³ Cni glunë' le tunrë' zxon le tun lequë' ba la'n bunách ca le runë' lequë' ba la'n Dios.

Didza' bë'ë Jesús lun ga grugu quegac bunách cuta'yejlë'

⁴⁴ Bë'ë zidz didza' Jesús, rnë':

—Nu bönni' rejlë'ë neda', clëg neda'z rejlë'ë, san rejlë'ë ca' Xuza' nasölë'ë neda'.

⁴⁵ Lëzca' cni, nu bönni' rlé'inë' neda', rlé'inë' ca' Xuza' nasölë'ë neda'.

⁴⁶ Neda' naca' yení' len bida' yödzyú ni, cui luga'në' ga chul xöhui' yúgu'të bönni' la'yejlë'ë neda'.

⁴⁷ Chqui' ryönnë' xtidza'a bönni' len cutu runë' lei ba la'n, clëg neda' gchuga' queë' bönni' na', le bida' ni, clëg quië gchuga' quegac bunách yödzyú ni, san quië uslá' bunách yödzyú ni.

⁴⁸ Nu bönni' ruzóë' neda' tsala' len cutu rzi' lu në'ë xtidza'a, chzoa le gchugu queë' bönni' na'. Didza' na' chbë'lëna' lbi'ili' nac tu le gchugu queë' bönni' na' dza udx.

⁴⁹ Cni nac, ru'a didza', clëg racz quia', san gudxë' neda' Xuza' nasölë'ë neda' le ral-la' gnia', lenca' ca ral-la' gu'a didza'.

⁵⁰ Nözda' gna bë'ë cni Dios quië gata' quegac bunách yöl-la' na'bán gdu. Cni nac, didza' na' ru'a, ru'a didza' ca na' chgudxczë' neda' Xuza'.

13

Jesús rguibë' ní'aquë' bönni' usëd queë'

¹ Ni' nac dza zi'a gdxin Lni Pascua cati' tu'spanë' ca benë' Dios, bubijë' luyú Egipto bunách queë'. Nözcznë' Jesús chbdxin dza queë' gatië', cati' ral-la'

uzè'è yödzylyú ni, huöjè' ga zoè' Xuzè'. Ca na' nadxi'inè' bunách queè' nacuá' yödzylyú ni, na'a nadxi'inè' lequè' ga gdxintè gatiè' uláz quequè'.

² Chnagú'tu yöl-la' Judas Iscariote, zxi'nè' tu bönni' lè' Simón, Satanás tu xöhui', quiè udödè' Jesús lu na'gac nup ludödi Lè'.

³ Nözcznè' Jesús ca nac, brujè' ga zoè' Dios, len huöjè' ca' ga na' zoè' Dios, ati' chnudödè' lu në'è Lè' Dios Xuzè' gdutè yöl-la' uná bè' queè'.

⁴ Quí lè ni na', cati' ni' tahuè', gyasè' Jesús len gduè' lari' rxoa yenè'. Gdel-lè'è tu lari' ruzxini na'ru' le bdè'è lè'è.

⁵ Nì'r gdè'è nis lu zxiga' guia, ati' gzu lahuè' rguibè' ní'acquè' bönni' usèd queè', len ruzxinè' ní'acquè' len lari' na' da' lè'è.

⁶ Cati' bdxinè' ga rö'è Simón Pedro, Pedro na' rè' Lè':

—Xan, ¿naru' Li' quibtsu' ni'a?

⁷ Bubi'è didza' Jesús, rè' lè':

—Lè ni runa', cutu réjni'nu' na'a, san huadzéy tséjni'nu'.

⁸ Nì'r Pedro rè' Lè':

—Cutu quibczu' Li' ni'a.

Jesús rè' lè':

—Chqui' neda' cutu quiba' li', cutu ca' sáqui'nu' gunu' neda' tsaxzón.

⁹ Nì'r Simón Pedro rè' Lè':

—Xan, clègz ni'a quibu', san quibu' ca' na'a len icja'.

¹⁰ Jesús rè' lè':

—Nu nayár, ní'azè' run bayúdx tsar, le nacczè' dxi'a gdutè', ati' lbi'ili' nacli' dxi'a, san clèg yúgu'tèli'.

¹¹ Gnè' cni Jesús: “Clèg yúgu'tèli' nacli' dxi'a”, le nözcznè' nulquè' na' udödè' Lè'.

¹² Gdöd gdibè' ní'acquè' Jesús, buguel-lè'è lari' na' buxóa yenè'. Bubö'è ga tahuè', ati' rè' lequè':

—¿I réjni'li' lè na' zi'a bena' queèli'?

¹³ Lbi'ili' rui'li' la' “Bönni' Usèdi”, lenca' “Xan”. Dxi'a nac ca rnali', le cni naca'.

¹⁴ Na'a, chqui' neda' naca' Xanli' len Bönni' Usèdi queèli', ati' gdiba' ní'ali', lèzca' cni ral-la' gunli' lbi'ili', quibli' ni'a lza'li' tuli' yetuli'.

¹⁵ Tu le bului'ida' lbi'ili' quiè gunli' lbi'ili' ca na' bena' neda'.

¹⁶ Le nactè rèpa' lbi'ili': Cutu náctèrè' blau ca xanè' bönni' huen dxin, ati' bönni' gbaz cutu náctèrè' blau ca nu nasöla' lè'.

¹⁷ Chqui' réjni'li' yúgu'tè lè ni, bica' ba lbi'ili' chqui' gunli' cni.

¹⁸ Didza' ni ru'a cutu rèpa' yúgu'tèli'. Nözcza' nup gröcza' neda', san run bayúdx utság lè na' nayúj lu guich la'y, rna: “Nu rágulen neda' tsaxzón, nu ni tá'baga' neda'.”

¹⁹ Na'a rguíxjöi'da' lbi'ili' zi'al ca gac, quiè cati' gac cni, tséjlè'li' zoacza' neda'.

²⁰ Le nactè rèpa' lbi'ili': Nu bönni' gunè' ba la'n gbaz gsöla'a neda', neda' ca' gunè' ba la'n, ati' nu bönni' gunè' neda' ba la'n, gunè' ca' ba la'n Xuza', nasölè'è neda'.

Rguíxjö'è Jesús ca gunè' Judas, udödè' Lè'

²¹ Cati' budx bè'è didza' ni Jesús, bui'nnè' ati' yalj lulu gnè':

—Le nactè rèpa' lbi'ili': Tu bönni' nutsè'è ladjli' udödè' neda'.

²² Nì'r guluyú lau lza'què' tuè' yetué' bönni' usèd queè' len gulabö'tsquè' baguí' ta'náb ládxi'què' nuzxa qui na' gnè' cni Jesús.

²³ Tuè' bönni' usèd queè' Jesús, bönni' na' Jesús nadxi'inè' lè', zoè' cuit lè'è.

24 Simón Pedro bulá' bului'izè' bönni' ni quiè gnabnè' Jesús nuzxa qui na' gnè' cni.

25 Ni'r bönni' na' zoè' cuit lè'è Jesús rè' Lè':

—Xan, ¿nuzxa na' ru'u didza' qui?

26 Bubi'è didza' Jesús, rè' lè':

—Naquè' bönni' na' gu'a-nè' yöt xtil nabís.

Ni'r buspisè' yöt xtil na', len bè'è queè' Judas Iscariote, zxi'nè' bönni' lè' Simón.

27 Gdöd gdahuè' yöt xtil na' Judas, gyaz icj ládxi'dau'huè' Satanás tu' xöhui'. Ni'r Jesús rè' lè':

—Lè na' gunu', yjentè na'a.

28 Cutu ta'yéjni'nè' bizx quiè na' gudxè' lè' cni Jesús yezíca'rè' bönni' usèd queè' rò'què' tahuè'.

29 Le nu'è Judas bzud dumí quequè', táquinè' la'què' gudxè' lè' Jesús: “Yajxí' le gáguru' lni”, o gnè': “Bè' lati' quegac bunách yechi'.”

30 Cati' budx gdahuè' yöt xtil na', len ni' nac chdzö'l, la' brujtè' Judas.

Tu zxba cub

31 Cati' chbrujè' Judas na', ni'r gnè' Jesús:

—Na'a chzoa gla' lahui yöl-la' yení' quia' neda', Bönni' Nuhuöaquè' Gdu Bunách, len gla' lahui ca' yöl-la' yení' queè' Dios.

32 Chqui' gla' lahui yöl-la' yení' queè' Dios ni'a quia' neda', Zxi'nè', lèzca' Lèczè' Dios gunè' ga gla' lahui yöl-la' yení' quia' neda', Zxi'nè', len la' guntè' cni.

33 Zxí'na'dau', yetú chi'z zóalena' lbi'ili'. Uguiljli' neda', ati' ca na' chgúdxgaca'-nè' bönni' judío, lèzca' cni rëpa' lbi'ili' na'a: Ga na' tsija' neda', cutu gac guidli' racz queè'li'.

34 Tu zxba cub rna bé'ida' lbi'ili' le rna cni: “Gul-dxí'i lza'li' tuli' yetuli'”. Ca na' neda' nadxi'ida' lbi'ili', lèzca' cni ral-la' gdxí'ili' lza'li' tuli' yetuli'.

35 Chqui' huadxí'i lza'li' tuli' yetuli', láquibe'i yúgu'tè bunách da'li' neda'.

Rnè' Jesús gnè' Pedro cutu nunbè'è Lè'

36 Ni'r gnabnè' Jesús Simón Pedro, rnè':

—Xan, ¿gazxcz tsiju'?

Bubi'è didza' Jesús, rnè':

—Ga na' tsija' neda', cutu gac sálenu' neda' na'a, san huadzéy guidu' ga tsija' neda'.

37 Pedro rè' Lè':

—Xan, ¿bizx quiè cutu gac sálenu' Li' na'a? Chzoa' udöda' yöl-la' na'bán quia', gatia' le nadxi'ida' Li'.

38 Bubi'è didza' Jesús, rè' lè':

—¿Naru' udödu' yöl-la' na'bán quiu' le nadxi'inu' neda'? Le nactè rëpa' li', tsonn lzu tá'bagu'u, gnau' cutu núnbè'u neda' zi'al ca cödxba' zxi'n druz.

14

Naquè' Jesús nöz tséjlenru' gdxinru' ga zoè' Dios Xuz

1 Rnè' Jesús:

—Cutu gchixi icj ládxi'dau'li'. Gul-tsejlè' Dios, len gul-tsejlè' ca' neda'.

2 Lu yu'u lidxè' Xuza' latj zian nacua'. La'naru' cu nac cni, neda' chgudxcza' lbi'ili'. Tsija' na'a, tsajpá'a queè'li' latj ga tsajsoali'.

³ Chqui' huayija' len tsajpá'a queëli' latj ga tsajsoali', huöda' leyúbl, uchë'a lbi'ili' latj quia', quië ga na' tsajsó'a neda', ni' tsajsoali' ca' lbi'ili'.

⁴ Nözcizli' ga ni' tsija', len núnbë'li' ca' nöz.

⁵ Tomás rë' Lë':

—Xan, cutu nözitu' gazx na' tsiju'. ¿Nacxzc gac gúnbë'tu' nöz?

⁶ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Neda' naccza' nöz, len naca' ca' le nac gdutë li, len naca' ca' Nu nabánigac bunách. Ni'a quia' neda'z gac nu gdxin ga zoë' Dios Xuz.

⁷ La'naru' núnbë'li' neda', Xuza' ca' núnbë'li'-në'. Na'a, núnbë'li'-në' len chblé'ili'-në'.

⁸ Ni'r Felipe rë' Lë':

—Xan, buluí'i netu' Xuzu', ati' nactë queëtu'.

⁹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Felipe, xtsey chguc zóalena' lbi'ili'. ¿Naru' cu núnbë'tsu' neda'? Nu bönni' rlé'inë' neda', rlé'inë' ca' Xuza'. ¿Rnatsu': "Buluí'i netu' Xuzu'?"

¹⁰ ¿Naru' cu réjlë'u zóalencza'-në' Xuza', ati' Xuza' zóalenczë' neda'? Yugu' didza' ni ruí'lena' lbi'ili', clëg racz quia' ru'a didza' ni, san Xuza' zóalenczë' neda', Lëczë' runë' dxin ni.

¹¹ Gul-tsejlë' neda', zóalencza'-në' Xuza', ati' Xuza' zóalenczë' neda'. Chqui' cugác gunli' cni, gul-tsejlë' neda' ni'a quegac dxin ni runa'.

¹² Le nactë rëpa' lbi'ili': Yugu' dxin ni runa' neda', lëzca' cni gunë' bönni' na' rejllë' neda', ati' le zxöntër ca' gunë' bönni' na' le huöja' ga zoë' Dios Xuz.

¹³ Yúgu'të le gnabli' lahuë' Dios Xuz len ugunli' dxin la' neda', neda' guna' lë na' gnabli', quië ulu'a lahui yöl-la' yení' zxön queë' Dios Xuz neda', Zxi'në'.

¹⁴ Biti'tëz bi gnabli' len ugunli' dxin la' neda', neda' guna' lei.

Gsölë'ë Dios Bô' La'y Jesús, dusóalenë' bunách queë'

¹⁵ Rnë' ca' Jesús:

—Chqui' nadxi'ili' neda', gul-gún le rëpa' lbi'ili',

¹⁶ ati' neda' gáta'yua' lahuë' Dios Xuz, ati' Lë' gsölë'ë queëli' Nu yubl Nu gaclen lbi'ili', Nu hui' zxön lbi'ili', len sóalenczë lbi'ili'. Nu ni nac Dios Bô' La'y, Nu ruí' didza' gdutë li.

¹⁷ Cutu gac luzí' xbë' Lë' bunách yödzyú ni, le cutu gac la'lé'inë' Lë' len cutu gac lumbë'ë Lë', san zóalenczë' lbi'ili', ati' soë' lu' icj ládxi'dau'li'.

¹⁸ Cutu uca'na' lbi'ili' ca' yugu' bi'i uzëbdau'. Huöda' dusóalena' lbi'ili'.

¹⁹ Yetú chi'idau'z cutur la'le'i neda' bunách yödzyú ni, san lbi'ili' ulé'ili' neda'. Le zoacza' nabana' neda', lbi'ili' ca', tsaz soali' gbanli'.

²⁰ Dza ni'r cati' dusóalenë' lbi'ili' Dios Bô' La'y na', gnözcizli' zóalencza'-në' Xuza' Dios, ati' lbi'ili' zóalenti' neda', ati' neda' ca' zóalencza' lbi'ili'.

²¹ Nu bönni' rzi' lu' në'ë xtidza'a len runë' ca' rna, nac bë' nadxi'inë' neda' bönni' na'. Xuza' Dios gdxinë' bönni' na' nadxi'inë' neda', ati' neda' gdxid'ida'-në' bönni' na' len ulu' lahua' lahuë'.

²² Judas rë' lë', san clëg Judas Iscariote, rnë':

—Xan, ¿nacxzc gac ulu' lau' lautu' netu', len cutu ulu' lau' laugac bunách yödzyú?

²³ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Gunë' ca' rna xtidza'a bönni' nadxi'inë' neda', ati' Xuza' Dios gdxinë' bönni' na', ati' guidtu' dusóalenti'-në' bönni' na' lu' icj ládxi'dau'huë'.

²⁴ Cutu runë' ca' rna xtidza'a bönni' cunadxi'inë' neda'. Didza' na' byönili' bë'a neda', clëg quia' na', san nac queë' Dios Xuz nasölë'ë neda'.

25 'Rëpca' lbi'ili' yugu' lë ni tsal ni zóalena' lbi'ili',

26 san gáclenë' lbi'ili' len hui' xzönë' lbi'ili' Dios Bö' La'y, Nu na' gsölë'ë queëli' Xuza' Dios le ugunli' dxin la' neda'. Usëdnë' lbi'ili' yúgu'të, len usë'ë lãdxi'li' ca nac yúgu'të didza' na' chgudxa' lbi'ili'.

27 'Ruca'na' queëli' le cuequi dxi lãdxi'li'. Runna' queëli' le rø' dxi ladxi' quia'. Le rø' dxi ladxi' na' runna' queëli' cutu nac ca le tunn queëli' bunách yödzyú ni. Cutu gchixi icj lãdxi'dau'li', len cutu gadxi gdzöbili'.

28 Chbyönilil' ca na' chgudxa' lbi'ili': Huöja', ati' huöda' dusóalena' lbi'ili'. La'naru' nadxi'ili' neda', udzjili' cati' ni' gudxa' lbi'ili' huöja' ga zoë' Dios Xuz, le nãctërë' blau Dios ca neda'.

29 Na'a, chgudxa' lbi'ili' zi'al ca zi'a gac, quië cati' gac cni, tsëjlë'li' neda'.

30-31 'Cutur güi'lëna' lbi'ili' didza' zian, le za' tu' xöhui', nu rna be'i bunách yödzyú ni. Zal-la' cutu bi dë lu në'i bi gun quia' neda', cni ral-la' gac quië lãquibe'i bunách yödzyú ni nadxi'ida'-në' Dios Xuz, len runa' ca na' chgudxë' neda' guna'. Gul-tsás, uza'ru' ni.

15

Ca nac qui lba uva len xzuza' në'i lba na'

1 Lëzca' cni gudxë' lequë' Jesús:

—Naca' neda' ca tu lba uva le nac gdu, ati' Xuza' naquë' ca bönni' guz gu'n run chj'ë lba na'.

2 Ugüë' yúgu'të xzuza' në'i lba na' naca' neda', le cutu bi ta'bía, ati' uchi'ë yúgu'të xzuza' në'i na' ta'bía, quië la'bía yelati'.

3 Lbi'ili' chnacli' dxi'a ni'a qui didza' na' chgudxa' lbi'ili'.

4 Gul-da'tecz neda', ca na' neda' dá'tecza' ca' lbi'ili'. Ca nac qui xzuza' në'i lba na', cutu gac bi cuia racz qui, chqui' cuda'tecz lba na', lëzca' cni nac queëli', cutu bi gac gunli' chqui' cutu tá'teczli' neda'.

5 'Naca' neda' ca lba na', ati' lbi'ili' nacli' ca xzuza' në'i. Nu bönni' dá'teczë' neda', ca na' neda' dá'tecza' lë', bönni' ni naquë' ca xzuza' në'i lba na' rbia szxöni, le chqui' nulá'alenli' neda', cutu bi gac gunli'.

6 Nu bönni' cu dá'teczë' neda', gac queë' ca rac quegac xzuza' në'i lba na' cunacgac dxi'a, ta'ru'në' xzuza' në'i na' ati' la'bídx. Cati' chnabidxgac xzuza' në'i na', lutubë' leygac len la'gu'ë leygac lu gui', ati' tséguigac.

7 'Chqui' tá'teczli' neda', len gunli' ca rna xtidza'a, huac gnabli' bi guë'nili', ati' neda' guna' lë na' gnabli'.

8 Gunli' ba la'n Xuza' Dios cati' gunli' xchinë', gacli' ca xzuza' në'i lba na' ta'bía, len cni gac bë' nacli' gdu bönni' ta'dë'ë neda'.

9 Ca na' nadxi'inë' neda' Dios Xuz, lëzca' cni nadxi'ida' lbi'ili'. Gul-guntecz ca ral-la' gunë' bönni' nadxi'ida'-në'.

10 Chqui' gunli' ca rëpa' lbi'ili', gunli' ca ral-la' gunë' bönni' nadxi'ida'-në', ca na' neda' ca' runa' ca chgudxë' neda' Xuza' Dios guna', len rúntecza' le rdzag lãdxë'ë Dios nadxi'inë' neda'.

11 'Yugu' didza' ni rëpa' lbi'ili' quië udzjilenli' tsaxxön neda' len gac gdu ca na' udzjili'.

12 Lë ni nac le rëpa' lbi'ili' gunli'. “Gul-dxi'i lza'li' tuli' yetuli', ca na' neda' ca' nadxi'ida' lbi'ili'.”

13 Cutu gac gdx'i'irnë' lzë'ë bönni' ca nu udöd yöl-la' na'bán qui, gatië' bönni' na' quië gáclenë' yugu' böchi' lzë'ë le nadxi'inë' lequë'.

14 Lbi'ili' nacli' böchi' lza'a chqui' gunli' ca na' chgudxa' lbi'ili' gunli'.

¹⁵ Cutur gnia' queëli' nacli' huen dxin quia', le cutu nöznè' bönni' huen dxin nac gunè' xanè'. Neda' chgnia' queëli' nacli' böchi' lza'a, le chbena' ga nözili' yúgu'tè le chgudxè' neda' Xuza' guna'.

¹⁶ Clëg lbi'ili' gröli' neda', san neda' gröcza' lbi'ili', len buzóa' lbi'ili' quië tseajli' bi tsjenli', ca na' tun xzuza' në'i lba na' ta'bía szxöni, ati' uga'ntecz lè na' gunli'. Cni gac, gunnè' queëli' Xuza' Dios yúgu'tè le gnabli' lahuè' len ugunli' dxin la' neda'.

¹⁷ Lè ni nac le rëpa' lbi'ili' gunli': "Gul-dxí'i lza'li' tuli' yetuli'."

Tu'zóa tsła'l Jesús len nup da'gac Lè' bunách yödzyú

¹⁸ Gnè' ca' Jesús:

—Chqui' tu'zóa lbi'ili' tsła'l bunách yödzyú ni, nözili' chguluzóè' neda' tsła'l zi'al ca tu'zóè' lbi'ili' tsła'l na'a.

¹⁹ La'naru' nacli' tuz len bunách yödzyú ni, huala'dxí'i lbi'ili' bunách yödzyú ni ca na' ta'dxí'i lza'gac, san tu'zóa lbi'ili' tsła'l bunách yödzyú ni le cunacli' tuz len leygac, le gröcza' lbi'ili' neda', len bubija' lbi'ili' ladj bunách yödzyú ni.

²⁰ Gul-tsajnéy didza' na' chgudxa' lbi'ili', gnia': "Cutu náctërè' blau bönni' huen dxin ca xanè'." Chqui' gulabía ladxí'gac neda' bunách, la'bía ladxí'gac ca' lbi'ili'. Chqui' nacuá' nup tun ca rna xtídza'a, lun ca' ca rna xtídza'li' lbi'ili'.

²¹ Yúgu'tè lè ni lun queëli' bunách le da'li' neda', le cutu núnbè'gac Dios Xuz nasölè'è neda'.

²² La'naru' cu bida', len la'naru' cu bë'lana' lequè' didza', cutu la'baguè'è dul-la', san na'a le bida' ni, cutu bi zoa bi la'nè' qui dul-la' nabága'què' le ubíj lequè' dxi'a.

²³ Nu bönni' ruzóè' neda' tsła'l, ruzóè' ca' tsła'l Xuza' Dios.

²⁴ La'naru' cu bena' yugu' yöl-la' huac ga nacu'è, yugu' le nutu nu ben ca glac, cutu la'baguè'è dul-la'. Na'a, gulalé'inè' yugu' lè na' bena', ati' tu'zóè' neda' tsła'l len tu'zóè' ca' tsła'l Xuza'.

²⁵ Cni rac, quië utság ca rna xtídze'è Dios, le nazi' lu na'què', rna: "Tu'zóè' neda' tsła'l len cutu zoa bizx queè'."

²⁶ Cati' gdxinè' ni Dios Bö' La'y, Nu rui' didza' gdtutè li, len Nu gaclen lbi'ili' len hui' zxön lbi'ili', Nu na' gsöla'a queëli' uláz queè' Dios Xuz, Nu ni gun lna' lau quia' neda'.

²⁷ Lbi'ili' ca' gunli' lna' lau quia', le zóalenczli' neda' tsaxxón dza ni'tè.

16

¹ Yugu' didza' ni chgudxa' lbi'ili', cui gac chop ladxí'li'.

² Tsaz lubijè' lbi'ili' ga tu'dubè' tu'sèdè' queè' Dios bönni' judío, ati' gdxin dza cati' nu bönni' gdöddè' lbi'ili' gáquinè' dxin queè' Dios runè'.

³ Cni lunè', le cunúnbè'què' Dios Xuz, len le cunúnbè'què' neda'.

⁴ Rëpa' lbi'ili' yugu' didza' ni, quië cati' gdxin dza na', tsajneyli' didza' ni chgudxcza' lbi'ili'.

Le gunè' Dios Bö' La'y

Gnè' ca' Jesús:

—Yugu' didza' ni cutu gudxa' lbi'ili' dza ni'tè, le ni' zóalencza' lbi'ili'.

⁵ Na'a huöja', tsajsóalena'-nè' Dios Xuz, nasölè'è neda', ati' cutu gnábili' neda' nituli' lbi'ili', cugnali': "¿Gazx tsiju'?"

⁶ Na'a, le rëpa' lbi'ili' yugu' didza' ni, rsëbi ladxí'li'.

7 Neda' rëpa' lbi'ili' le nac gdutë li. Dxi'ar gac queëli' huöja', le chqui' cuhuöja', cutu dusóalenë' lbi'ili' Dios Bó' La'y, Nu na' gaclen lbi'ili' len hui' zxon lbi'ili', san chqui' huöja', gsóla'a-në', dusóalenë' lbi'ili'.

8 Cati' guidë' Lë', gunë' ga láquibe'i bunách yödzyú ni nabága'gac dul-la', len cutu núnbë'gac le nac tsahui', ati' gchuguë' quequë' Dios.

9 Nabága'quë' dul-la' le cuta'yejlë'ë neda'.

10 Cutu núnbë'quë' le nac tsahui' le ludóddë' neda', huöja' ga zoë' Dios Xuz, Nu nac tsahui', ati' cutur la'lé'inë' neda'.

11 Gchuguë' quequë' Dios le chbchuguë' qui tu' xóhui' nu rna be'i bunách yödzyú ni.

12 'Yela'gac zian didza' rë'nda' güi'lëna' lbi'ili', san cutu gac tséjni'li' na'a.

13 Cati' guidë' Dios Bó' La'y, Nu rui' didza' gdutë li, Lë' usëdnë' lbi'ili' yúgu'të le nac gdutë li na', le cutu gu'ë didza' racz queë', san gu'ë yúgu'të didza' na' yönnë' ru'ë Xuza', len gunë' ga gnözili' yúgu'të le ral-la' gac.

14 Lë' gunë' neda' ba la'n, le si'ë le naqui quia', len gunë' ga gnözili' lei.

15 Yúgu'të le naqui queë' Dios Xuz naqui quia'. Qui lë ni na' gnia' si'ë le naqui quia', len gunë' ga gnözili' lei.

Yöl-la' rsëbi ladxì' huöac yöl-la' rudziji

16 Gnë' ca' Jesús:

—Yetú chi'idau'z len cutur glé'ili' neda', ati' yetú chi'idau'z ca' ulé'ili' neda', le huöja' ga zoë' Dios Xuz.

17 Nì'r tē lza'quë' tuë' yetúë' bönni' usëd queë', ta'në':

—¿Bizxa rna didza' ni rë' rë'u? Rnë': "Yetú chi'idau'z, len cutur glé'ili' neda', ati' yetú chi'idau'z ca' ulé'ili' neda', len nac le huöja' ga zoë' Dios Xuz."

18 Nì'r gulanë':

—¿Bizxa caz rë'ni gna didza' ni, gnë': "Yetú chi'idau'z"? Cutu réjni'tu' didza' ni ru'ë.

19 Ráquibe'inë' Jesús tē'nnë' la'nabnë' Lë', ati' rë' lequë':

—¿Naru' rnabitsa lza'li' ca nac qui didza' na' b'ë'a, gnia': Yetú chi'idau'z, len cutur glé'ili' neda', ati' yetú chi'idau'z ca' ulé'ili' neda'?

20 Le nactë rëpa' lbi'ili': Cödxli' len gsëbi ladxì'li', san bunách yödzyú ni ludziji cati' ludóddë' neda'. Nì'r zal-la' gsëbi ladxì'li', huöac yöl-la' rudziji yöl-la' rsëbi ladxì' queëli' cati' ulé'ili' neda'.

21 Tu ngul cati' chzoa soabi' bi'idau' queënu, rzaca' rgui'nu, le chbdxin dza queënu, san cati' chzoabi' tubi' bi'i bönni'dau' queënu, cutur rajneynu lë na' butsganu, le rudzjinu le chguljbi' tubi' bi'i bönni'dau' yödzyú ni.

22 Lëzca' cni rac queëli', rsëbi ladxì'li' na'a, san huöda' duyú'a' lbi'ili', ati' nì'r udziji ladxì'li', ati' cutu sáqui'në' bönni' ugüë' yöl-la' rudziji queëli' na'.

23 'Dza nì'r cutu bi gnábili' neda'. Le nactë rëpa' lbi'ili': Yúgu'të le gnabli' lahuë' Dios Xuz, len ugunli' dxin la' neda', Lë' gunnë' queëli'.

24 Ga rdxintë na'a dza cutu rugunli' dxin la' neda' cati' bi rnábili'-në' Dios Xuz. Gul-náb cni, ati' gdél-li'li' lë na' gnabli', quië gac gdu yöl-la' rudziji queëli'.

Ruxicjë' Jesucristo lu le rac yödzyú ni

25 Gnë' ca' Jesús:

—Yugu' lë na' chbë'lëna' lbi'ili' didza' bena' lsaqui'. Huadxín dza cati' cutur güi'lëna' lbi'ili' didza' le runa' lsaqui', san yalj lulu güi'lëna' lbi'ili' didza' ca nac queë' Dios Xuz.

26-27 Dza na' gnabli' lahuë' Dios len ugunli' dxin la' neda', ati' rëpa' lbi'ili', cutu gun bayúdx gáta'yua' lahuë' Dios Xuz uláz queëli', le nadxi'inë' lbi'ili' Lëczë' Dios Xuz. Nadxi'inë' lbi'ili' le nadxi'ili' neda' len réjlë'li' bruja' ga zoë' Dios.

28 Bruja' ga zoë' Dios Xuz, len bdxina' yödzyú ni. Yetú ca', uca'na' yödzyú ni, ati' huója' ga zoë' Dios Xuz.

29 Ni'r glë' Lë' bönni' usëd queë', ta'në':

—Na'a ru'u didza' yalj lulu, len cutur runu' lsaqui'.

30 Na'a ráquibe'itu' nõzcznu' Li' yúgu'të len cutu run bayúdx nu bi gnabi yudxi Li', le rguíxjöi'nu' netu' le zi'a gnabtu'. Qui lë ni na' réjlë'tu' bruja' ga zoë' Dios.

31 Bubi'ë didza' Jesús, rë' lequë':

—¿Naru' réjlë'tsali' neda' na'a?

32 Gul-yú, huadxín dza, len chrdxin dza na', cati' gáslasli' qui queëli', uca'nli' neda' tuza', san cutu soa' tuza', le zóalenczë' neda' Dios Xuz.

33 Yugu' didza' ni chgudxa' lbi'ili' quië cuequi dxi ládxi'li', le nacli' quia' neda'. Yödzyú ni gac queëli' le usaca' zi' lbi'ili', san gul-típ ládxi'li'. Neda' chbuxicja' lu le rac yödzyú ni.

17

Jesús rnabnë' Dios gáclenë' nup da'gac Lë'

1 Budx bë'ë yugu' didza' ni Jesús, bchis lahuë', ruyúë' yehua' yubál, rnë':

—Dios Xuz, chbdxin dza. Ben ga gla' lahui yöl-la' yení' quia' neda', Zxi'nu', quië gac guna' ga gla' lahui yöl-la' yení' quiu' Li'.

2 Ben cni' le chnudödu' lu na'a yöl-la' uná bë' gna bé'ida' yúgu'të bunách, len gu'a yöl-la' na'bán gdu quegac yúgu'të nup na' chbennu' quia'.

3 Lë ni nac yöl-la' na'bán gdu na', le núnbë'quë' Li', nacu' la'z dui Dios gdu, len le núnbë'quë' ca' neda', Jesucristo, ati' Li' nasölu'u neda'.

4 'Neda' chbena' ga nalá' lahui yöl-la' yení' quiu' yödzyú ni, len chbudx bena' dxin na' budödu' lu na'a.

5 Na'a, Xuz, ben ga gla' lahui yöl-la' yení' napa' tsaxxón len Li', gac quia' yöl-la' yení' na' guta' quia' tsaxxón len Li' dza nítë zi'a gata' yödzyú.

6 'Chbulu'a lahui le nacu' Li' lauquë' bönni' ni bennu' quia', nup na' bubiju' ladj bunách yödzyú. Gláquinë' quiu' bönni' ni, ati' bénngacu'-në' quia', ati' tunë' ca rna xtidzu'u.

7 Na'a nõzcnë' lu na'u Li' za'c yúgu'të lë na' bennu' quia',

8 le chbudöda' lu na'quë' didza' na' budödu' Li' lu na'a neda', ati' lequë' nazí' lu na'quë' lei, len táquibe'inë' bruja' ga zu' Li', len ta'yejlë'ë Li' nasölu'u neda'.

9 'Neda' ráta'yua' Lau' gáclenu' lequë'. Ráta'yua' Lau', clëg gáclenu' yúgu'të bunách yödzyú, san gáclengacu'-në' bönni' ni chbénnngacu'-në' quia', le náqicnë' quiu'.

10 Yúgu'të nup náquigac quia' náquigac ca' quiu', ati' nup na' náquigac quiu' náquigac ca' quia', ati' ca nacgac nup na' ruluí' lahui yöl-la' yení' quia'.

11 'Na'a, cutur uga'na' yödzyú ni, san luga'në' yödzyú yugu' bönni' ni, ati' neda' dusóalena' Li'. Xuz La'y, len yöl-la' huac quiu' ben chí'i nup ni chbennu' quia', quië lacquë' tuz, ca na' nacru' tuz rë'u.

12 Cati' ni' gzóalena' lequë' yödzyú ni, ben chí'igaca'-në', buguna' dxin yöl-la' huac na' bennu' quia'. Nup na' bennu' quia', ben chí'igaca'-në', ati'

nitúe' cutu bunitia'-nè', san tuzè' bönni' na' naquè' ca zxi'n tu' xòhui', len ral-la' nitiè' tsaz, quiè' utság le nayúj lu guich la'y.

¹³ 'Na'a dusóalena' Li', san tsal ni' zoa' yödzylyú ni, ru'a yugu' didza' ni quiè' gac gdu quequè' yöl-la' rudziji ca na' rac quia' neda' yöl-la' rudziji.

¹⁴ Neda' chbudöda' lu na'què' xtidzu'u, ati' tu'zóa lequè' tsala' bunách yödzylyú ni le cunacquè' tuz len leygac, ca na' nac quia' neda', cutu naca' tuz len bunách yödzylyú ni.

¹⁵ Ráta'yua' Lau', clèg cuacu'-nè' yödzylyú ni, san gun chí'igacu'-nè', cui la'dzunè' lu na' tu' xòhui'.

¹⁶ Cutu nacquè' tuz len bunách yödzylyú ni ca na' nac quia' neda', cutu naca' tuz len bunách yödzylyú.

¹⁷ Bubíj quizi quiu' lequè', ugonu' dxin le nac gdutè li. Le nac gdutè li na' nac xtidzu'u.

¹⁸ Ca na' benu' Li', bsölu'u neda' ladj bunách yödzylyú ni, lèzca' cni runa' neda', rsöla'gaca'-nè' ladj bunách yödzylyú.

¹⁹ Le nadxí'igacda'-nè' rudöd cuina' quiu', quiè' lurujè' ca' lequè' quizi quiu' le nazí' lu na'què' le nac gdutè li.

²⁰ 'Ráta'yua' Lau', clèg quegaczè' bönni' ni, san lèzca' quequè' bönni' ni' la'yejlè'è neda' ni'a qui didza' lu'è bönni' ni.

²¹ Ráta'yua' Lau' gunu' ga lacquè' tuz yúgu'tè', len lacquè' ca' tuz len rè'u, ca na' nacu' Li', Xuza', nacu' tuz len neda', ati' neda' ca', naca' tuz len Li'. Cni ral-la' lacquè' quiè' la'yejlè' yezica' bunách yödzylyú ni, bsöla'czu' neda' Li'.

²² Yöl-la' yení' na' bennu' quia', neda' bè'a ca' quequè', quiè' lacquè' tuz, ca na' nacru' tuz rè'u.

²³ Li' nacu' tuz len neda', ati' neda' gaca' tuz len lequè', quiè' gac gdu ca nacquè' tuz, len cni láquibe'i yezica' bunách yödzylyú ni, bsöla'czu' neda' Li', ati' nadxí'igacdu'-nè' ca na' nadxi'inu' neda'.

²⁴ Xúza'dau', rè'nda' la'cuá'lenè' neda' ga na' tsajsóa' bönni' ni bémngacu'-nè' quia', quiè' la'lé'inè' yöl-la' yení' na' bennu' quia' le nadxi'inu' neda' dza ni'tè, cati' zi'a gunu' yödzylyú.

²⁵ Xuza' tsahui', cutu núnbè'gac Li' bunách yödzylyú ni, san neda' núnbè'cza' Li', ati' yugu' bönni' ni chnözcnè' bsöla'czu' neda' Li'.

²⁶ Bena' ga nözcne' le nacu' Li', len gunra' ca' ga la'nözne' lè ni quiè' ca na' nadxi'inu' Li' neda', lèzca' cni la'dxí'i lza'què', ati' gaccza' ca' tuz len lequè'.

18

Ta'zönè' Jesús

¹ Cati' budx bè'è yugu' didza' ni Jesús, brujè' ni' ati' zéajlenè' yugu' bönni' uséd queè'. Gdödè' yetslá'a yegu Cedrón len bdxiné' ga ni' dè tu la' yèl, ati' latj ni gyázlenè' yugu' bönni' uséd queè'.

² Lèzca' Judas, bönni' na' udödè' Jesús, nunbè'è la' yèl na', le butubè' ni' Jesús zian lzu yugu' bönni' uséd queè'.

³ Ni'r bchè'è Judas tu cò' bönni' rjaquè' gdil-l len yugu' bönni' ni'a na'què' bxuz uná bè' len ni'a na'què' bönni' gdau' fariseo, ati' yjaquè' ga ni' zoè' Jesús, nua'què' yugu' gui' yör, len yugu' le ta'neynè'.

⁴ Ni'r, le nözcne' Jesús yúgu'tè le ral-la' gac queè', brujè' ga ni' zoè' len rè lequè':

—¿Nuzxa rguiljli'?

⁵ Gulubi'è didza', tè' Lè':

—Jesús, bönni' Nazaret, rguiljtu'-në'.

Jesús rë' lequë':

—Néda'cza'.

Zóalenë' ca' lequë' Judas, bönni' na' rudödë' Jesús lu na'quë'.

⁶ Cati' Jesús gudxë' lequë': “Néda'cza'”, ni'r gulubiguë'ë guzcudzu'l len guladzö'ë lyu.

⁷ Jesús gnabnë' lequë' leyúbl, rnë':

—¿Nuzxa rguiljli'?

Të' Lë':

—Jesús, bönni' Nazaret, rguiljtu'-në'.

⁸ Ni'r bubì'ë didza' Jesús, rnë':

—Chgudxa' lbi'ili', néda'cza'. Chqui' rguiljli' neda', gul-güi'-quë' latj tshuöjqüë' bönni' ni.

⁹ Cni gnë' Jesús quië butság didza' na' bë'ë, gnë': “Nup ni bennu' quia', nitüë' cutu bunitia'-në'.”

¹⁰ Ni'r, le nu'ë guia tuchi' Simón Pedro, gleycjë' lei, len bentë' huë' Malco, huen dxin queë' bxuz blau, bchuguë' guid naguë' yubél bönni' na'.

¹¹ Ni'r Jesús rë' Pedro na':

—Bugú'u lidx, guia tuchi' quiu'. ¿Naru' cu ral-la' saca' qui'a lë na' chnunë' quia' Xuza'?

Rdxinë' Jesús lahuë' bxuz blau

¹² Gulazönë' Jesús len glúguë'ë Lë' bönni' na' rjaquë' gdil-l len bönni' na' nacu'ë lu në'ë, lenca' yugu' bönni' ni'a na'quë' bönni' judío uná bë'.

¹³ Ni'r gulachë'ë Lë' zi'al lahuë' Anás, le naquë' xtau' zxi'në' Caifás, bönni' naquë' bxuz blau iz na'.

¹⁴ Naquë' Caifás bönni' na' buzéjni'në' yugu' bönni' judío uná bë', bului'inë' lequë' dxi'ar gac gatië' tuzë' bönni' len clëg nit gdutë yödz quequë'.

Rnë' Pedro: “Cutu núnbë'a-në' Jesús”

¹⁵ Yjaquë' cúdzu'lë' Jesús Simón Pedro len yetüë' bönni' uséd queë' Jesús, zajnaquë' Lë'. Bönni' uséd ni gyázlenë' Jesús lö'a qui lidx bxuz blau, le nunbë'ë lë' bxuz blau na'.

¹⁶ Buga'në' Pedro ni'l ga nu ryaz lö'a na'. Qui lë ni na' burujë' bönni' uséd na' nunbë'ë lë' bxuz blau, ati' bë'lenë'-nu didza' ngul na' run chi'ínu ga nu ryaz lö'a na', len benë' ga gyazië' Pedro lö'a.

¹⁷ Ni'r rënu Pedro ngul na' run chi'ínu ga nu ryaz lö'a, rnanu:

—¿Naru' cu da'u ca' li' bönni' ni'?

Bubi'ë didza' Pedro, rnë':

—Clëg neda'.

¹⁸ Le run ziaq, nabéquiüë' gui' yugu' bönni' huen dxin len yugu' bönni' ni'a na'gac bunách gdau', ati' zuicnë' ra' gui' na', tu'tsë'i cuinquë'. Lëzca' zuilenë' lequë' Pedro, rutsë'i cuinë'.

Bxuz blau rnabi yudxnë' Jesús

¹⁹ Ni'r gnabi yudxnë' Jesús bxuz blau quië gnöznë' nupx da'gac Lë' len nacx nac le rusëdnë' bunách Jesús.

²⁰ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Yalj lulu bé'lëna' yúgu'të bunách didza'. Busédteczda' lequë' gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios lenca' nchil gdau', ga ni' tu'dubë' yúgu'të bönni' judío, len cutu bi didza' bë'a bagachi'z.

21 ¿Bizz quiè rnabi yudxnu' neda'? Gnabi yudxi nup ni' gulayöni didza' bë'lëna' lequë'. Byutsca', nözcnë' didza' na' bë'lëna' lequë' bönni' na'.

22 Cati' budx bë'ë didza' ni Jesús, gdapë'ë ru'ë Jesús bönni' ni'a na'gac bunách gdau' zoë' ni', rnë':

—¿Naru' cni rubi'tsu' didza' lahuë' bxuz blau?

23 Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Chqui' cugnía' dxi'a, gdixjö' bizxal didza' bë'a cunác dxi'a, len chqui' guc dxi'a didza' bë'a, ¿bizz quiè na' gđapu'u neda'?

24 Ni'r bsölë'ë Jesús náguë'ë Anás na', ati' guluschinë' Lë' lahuë' Caifás, naquë' gdu bxuz blau.

Leyúbl rnë' Pedro: “Cutu núnbë'a-në' Jesús”

25 Cati' ni' zuinë' Pedro ra' gui' rutsë'i cuinë', glë' lë' bönni' nacu'ë ni', ta'në':

—¿Naru' cu da'u ca' li' Jesús na'?

Gdá'baguë'ë Pedro, rnë':

—Clëg neda'.

26 Zoë' ni' bönni' huen dxin queë' bxuz blau, naquë' di'a dza queë' bönni' na' Pedro bchuguë' guid naguë', ati' bönni' huen dxin na' rë' Pedro:

—¿Naru' cu blë'iczda' li' la' yël ni', dzagu'-në' Jesús?

27 Leyúbl gdá'baguë'ë Pedro, ati' la' grödxhtëba' zxi'n druz.

Rdxinë' Jesús lahuë' Pilato

28 Ni'r gulachë'ë Jesús, guluzë'ë lidxë' Caifás na', len guladxinë' yúlahui' queë' bönni' rna bë'ë, nazí' lei Pretorio. Chza' reni' dza na' ati' cutu gulayazië' yúlahui' na' bönni' judío, le táquinë' la'baguë'ë zxguia' chqui' la'yazië' ni', le gun ga cugác lahuë' xtsò' Lni Pascua, lni na' tu'spanë' ca benë' Dios, bubijë' bunách Israel luyú Egipto.

29 Ni'r brujë' Pilato, bönni' rna bë'ë na', bdxinë' ga na' nacu'ë, len rë' lequë':

—¿Bizza ruquili'-në' bönni' ni'?

30 Gulubi'ë didza', të' lë':

—La'naru' cu nu'ë dö' bönni' ni, cutu udödtu'-në' lau'.

31 Ni'r rë' lequë' Pilato, rnë':

—Lbi'iczli' gul-chë'ë, len gul-bequi xbey Lë' ca rna bë' zxba queëli'.

Të' lë' bönni' judío, ta'në':

—Cutu dë lu na'tu' nu gdöditu'.

32 Cni guc quië butság xtidxë'ë Jesús, le bë'ë nac ral-la' gatië'.

33 Ni'r buazië' yúlahui' na' Pilato, ati' bulidzë' Jesús len rë' Lë':

—¿I nacu' Li' Bönni' Rna Bé'inë' Bönni' Judío?

34 Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—¿I racz quiu' rnau' cni, o glë li' cni bunách ca nac quia'?

35 Pilato rë' Lë':

—¿Naru' ráquitsu' naca' judío? Guludödë' Li' lu na'a yugu' bönni' uládz quiu' len yugu' bxuz uná bë'. ¿Bizza caz benu'?

36 Ni'r bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Rna bë'a neda', san clëg ca ta'ná bë' bunách yödzlyú ni. La'naru' rna bë'a ca ta'ná bë' bunách yödzlyú, la'dil-lë' bönni' da'quë' neda', cui lu'ë latj nu udöd neda' lu na'quë' bönni' judío. Ca rna bë'a neda' cutu nac ca ta'ná bë' bunách yödzlyú ni.

37 Ni'r Pilato rë' Lë':

—¿Nactsu' ca' bönni' rna bë'ë?

Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Naca' ca na' rnau'. Qui læ ni na' bida' ga gulja' yödzlyú ni, quië guna' lna' lau qui le nac gdu'të li. Tu'zë naggac didza' ru'a yúgu'të nup ni tun le nac gdu'të li.

³⁸ Pilato rë' Lë':

—¿Bizxa na' le nac gdu'të li?

Ta'chuguë' queë' Jesús gatië'

Cati' budx gnë' cni Pilato, burujë' leyúbl ga na' nacu'ë bönni' judío uná bë' na', len rë' lequë':

—Cutu bi dö' rudzölda' nu'ë bönni' ni.

³⁹ Lbi'ili' dë tu le nalëbili' runli' cati' rac Lni Pascua ni, rnabli' lahua' usana'-në' queëli' tu'ë bönni' nadzunë'. ¿I'rë'nili' usana'-në' queëli' Bönni' Rna Bé'inë' Bönni' Judío?

⁴⁰ Ni'r glu'ë zidz didza' leyúbl yúgu'të, ta'në':

—Clëg bönni' ni, san Barrabás usanu'-në' queëtu'.

Barrabás na' naquë' gban.

19

¹ Ni'r bchë'ë Jesús Pilato, len benë' ga gulaguinë' Lë' bönni' rjaquë' gdil-l.

² Glunë' tu bregui' xzuza' në'i yötsi' bönni' rjaquë' gdil-l, ati' guludxië' lei icjë' Jesús, len gulugacuë' Lë' tu lari' tunn xna ca nac le tacuë' bönni' ta'ná bë'ë.

³ Ni'r gulabiguë'ë lahuë' Jesús, len të' Lë':

—Bica' bau' Li', Bönni' Rna Bé'inë' Bunách Judío.

Ni'r gulagapë'ë lau ru'ë.

⁴ Ni'r burujë' leyúbl Pilato, len rë' yugu' bönni' judío uná bë', rnë':

—Gul-yú, ubija'-në' lauli' ni quië gnözili' nitú le nac dö' cutu rudzölda' nu'ë bönni' ni.

⁵ Ni'r brujë' Jesús, dxia icjë' bregui' xzuza' në'i yötsi' na' len nacuë' lari' tunn xna na'. Pilato rë' lequë':

—Ni zoë' bönni' ni.

⁶ Cati' gualé'inë' Jesús yugu' bxuz uná bë' len yugu' bönni' ni'a na'quë', zidz glu'ë didza', ta'në':

—Bdë'ë lë'i yag cruz. Bdë'ë lë'i yag cruz.

Pilato rë' lequë':

—Lbi'iczli' gul-chë'ë len gul-tsjadë'ë lë'i yag cruz. Neda' cutu bi dö' budzölda' nu'ë bönni' ni.

⁷ Ni'r bönni' judío na' të' lë':

—Dë queëtu' tu zxba, len rna bë' zxba queëtu' na' ral-la' gatië' bönni' ni le gnë' naquë' Zxi'në' Dios.

⁸ Cati' byönnë' didza' ni Pilato, gudxrnë'.

⁹ Leyúbl buazië' yúlahui' na', len rë' Jesús:

—¿Gazxtë bönni' Li'?

Cutu bi didza' bubi'ë Jesús.

¹⁰ Ni'r Pilato rë' Lë':

—¿Naru' cu ubi'itsu' didza', quíxjöi'nu' neda'? ¿Naru' cu nöznu' dë lu na'a udá'a Li' lë'i yag cruz, len dë lu na'a usana' Li'?

¹¹ Bubi'ë didza' Jesús, rë' lë':

—Cutu bi dë lu na'u gunu' quia' la'naru' cu nudödë' lu na'u yöl-la' uná bë' na' Dios. Qui læ ni na', bönni' na' budödë' neda' lu na'u nabága'rë' zxguia' ca li'.

12 La' ni'z rzu rbö'è Pilato usanè' Jesús, san glu'è zidzj didza' bönni' judío uná bē', ta'né':

—Chqui' usanu'-nē' bönni' ni, cutu rdzagu'-nē' dxi'a César, bönni' rna bé'inē' gdutē yödzyú. Nu bönni' run cuiné' bönni' rna bē'è, rdá'baguē'è César na'.

13 Cati' byönnē' didza' ni Pilato, gna bé'inē' nup tsajxi'gac Jesús, ati' grö'è xlatjē' ga rbequi xbeynē', latj na' nazi' lei Lö'a Ga Zxoagac Guiöj Blag, len ca nac didza' hebreo nazi' lei Gabata.

14 La' dza na'z nac dza zi'a gdxin Lni Pascua, len nac gdu huagbíd. Ni'r gudxē' yugu' bönni' judío uná bē' na' Pilato, rnē':

—Ni zoē' bönni' rna bé'inē' lbi'ili'.

15 Glu'è zidzj didza', ta'né':

—Bētiē', bētiē'. Bdē'è lē'i yag cruz.

Pilato rē' lequē':

—¿Rnábítsali' neda' udá'a-nē' lē'i yag cruz bönni' rna bé'inē' lbi'ili'?

Gulubi'è didza' bxuz uná bē', ta'né':

—Nutur nu zoa rna be'i netu'. Tuzē' César rna bé'inē' netu'.

16 Qui lē' ni na' budödē' Jesús lu na'quē' Pilato, quiē tsajda'quē' Lē' lē'i yag cruz. Ni'r gulaguel-lē'è Jesús, len gulachē'è Lē' ni'l.

Tu'dē'è Jesús lē'i yag cruz

17 Brujē' ni' Jesús, nu'è yag cruz queē', zijē' latj nazi' lei Latj Qui Böga' Icjru', len ca nac didza' hebreo nazi' lei Gólgota.

18 Ni' guludé'è Jesús lē'i yag cruz, ati' guludá'lenē' Lē' tsazxón lē'igac yag cruz yechopē' bönni'. Tsla'a hueaj ta'dē', ati' Jesús dē'è gatsj lahui'l chopē' bönni' na'.

19 Bsölē'è Pilato bönni' buzujē' lu guich tu didza' le buzóē' lē'i yag cruz icjlē' Jesús, le rna cni: “Jesús, Bönni' Nazaret, Bönni' Rna Bé'inē' Bönni' Judío.”

20 Gululabē' didza' ni zian bönni' judío, le zoa gal-la'z ra' yödz ga na' guludé'è Jesús lē'i yag cruz, ati' didza' na' nuzujē' lu didza' hebreo, len lu didza' griego, len lu didza' latín.

21 Tē' Pilato bxuz uná bē' quequē' bönni' judío, ta'né':

—Cutu uzuju', Bönni' Rna Bé'inē' Bönni' Judío. Bzuj cni: “Lē' gnē': Gna bé'ida' bönni' judío.”

22 Bubi'è didza' Pilato, rē' lequē':

—Le chnuzuja', tsaz chnuzuja'.

23 Cati' budx guludé'è Jesús lē'i yag cruz bönni' na' rjaquē' gdil-l, gulaguel-lē'è lari' nacué' Jesús. Gulabijē' tapl, tu cuia hueaj guta' qui queēquē'. Gulaguel-lē'è ca' lari' gxoá yenē' Jesús, ati' lari' na' cutu nadía, san nadúb tuz ca nadúb.

24 Ni'r bönni' na' rjaquē' gdil-l glē' lza'quē' tuē' yetúē', ta'né':

—Cutu gchúguru' lei, san dxi'ar gac uyuru' le gac bē' quiē gnöziru' nuzxa gaqui qui.

Cni guc, butság ca nayúj lu guich la'y, rna:

Gulaguisiē' qui queēquē' lari' nacua',

Len qui lari' quia' guluyúē' le nac bē'.

Cni glunē' bönni' na' rjaquē' gdil-l.

25 Gulacua'nu gal-la' ga na' dē'è Jesús lē'i yag cruz xnē'è, len ngul zxilnu xnē'è, len María, ngul queē' Cleofas, len María Magdalena.

26 Cati' blé'inē'-nu xnē'è Jesús, len blé'inē' ca' ni' bönni' usēd queē' na' nadxi'inē', gudxē'-nu xnē'è:

—Na'a, na' zoè' zxi'nu'.

²⁷ Ni'r gudxè' bönni' uséd queè' na':

—Na' zoanu xna'u.

La' dza ni'z benè' ga yajsoanu lidxè' bönni' uséd na'.

²⁸ Gdöd ni, le nözcznè' Jesús yúgu'tè chbôa budzág lahui, len quiè utság le nayúj lu guich la'y, gnè':

—Rbidxa' nis.

²⁹ Dè ni' tu zxiga' yudz nup zi. Ni'r bönni' na' rjaquè' gdil-l gulugui'jè' nup zi na' tu le blul rzxup nis, ati' guluzóè' lei lahui gui, len guludè'è lei ru'è Jesús quiè xupè'.

³⁰ Budx gu'è Jesús nup zi na', gnè':

—Chnactè.

Ni'r buzötj icjè'. Burujtè bö' nacczè', gutiè'.

Runè'è yag tuchi' cuit lè'è Jesús bönni' rijè' gdil-l

³¹ Ni'r, le nac dza zi'a gdxin Lni Pascua na', len le cural-la' lugá'n nup natgac lè'igac yag cruz cati' nac dza la'y quequè', le nac tu dza la'y zxöntè, qui lé ni na' gláta'yuè' lahuè' Pilato bönni' judío guiè' bönni' rjaquè' gdil-l tsajtitsjquè' zxgatsjquè' bönni' da'què' lè'igac yag cruz, len luzötjè' lequè' lè'igac yag cruz na'.

³² Qui lé ni na' gulabiguè'è ni' bönni' rjaquè' gdil-l, ati' gulaguitsjè' zxgatsjè' bönni' zi'al, len lèzca' cni glunè' queè' yetué' bönni' na' dá'lenè' Jesús lè'i yag cruz.

³³ Cati' guladxinè' ga na' dè'è Jesús len gulalé'inè' chnatiè', cutu gulaguitsjè' zxgatsjè'.

³⁴ Ni'r bunè'è yag tuchi' cuit lè'è Jesús tuè' bönni' na' rijè' gdil-l, ati' la' brujtè rön len nis.

³⁵ Neda', Juan, blé'ida' lè ni, len runa' lna' lau qui, ati' le runa' lna' lau nac gdutè li. Nözczda' ru'a didza' gdutè li, quiè tséjlè'li' ca' lbi'ili' ca nac queè' Jesús.

³⁶ Glac yugu' lè ni quiè butság le nayúj lu guich la'y, rna: “Cutu gatsj nitú dxit yu'è.”

³⁷ Yetú le nayúj ca' lu guich rna cni: “Luyúè' bönni' na' gulunè'è lè' yag tuchi'.”

Tu'cachè'è Jesús

³⁸ Gdöd guc yúgu'tè lè ni, gyijè' José, bönni' yödz Arimatea, len dè'è Jesús, san bagachi'z le rádxinè' yugu' bönni' judío uná bè', ati' gnabè' lahuè' Pilato gu'è lè' latj u'è Jesús. Pilato bè'è lè' latj. Ni'r bdxinè' José ga na' dè'è Jesús lè'i yag cruz, ati' bu'è Lè'.

³⁹ Lèzca' bdxinè' ni' Nicodemo, bönni' na' gyijè' zi'al yajyúè' Jesús chdzö'l, nu'è tu le nuts'i'i nör sla' qui mirra, len tu le rla' zxi, nac ca tu gayuá' guía.

⁴⁰ Ni'r gulaguel-lè'è Jesús José len Nicodemo na', len guluchölinè' Lè' yugu' lári'dau' ati' gulagu'è lahuil lè na' nuts'i'i nör sla' qui mirra len le rla' zxi, glunè' ca nalébcnè' tunè' bönni' judío cati' tu'cachè'è bönni' nat.

⁴¹ Gal-la' ga na' guludè'è Jesús lè'i yag cruz dè tu la' yèl, ati' gatsj lahui'l la' yèl na' zoa tu yeru ba cub nadj lè'i gui'a guiöj, yeru ba na' nutu nu ta'gü'nè'.

⁴² Lu yeru ba na' gulagu'è Jesús le dè gal-la'z yeru ba na' len le nac dza tu'pè'è qui Lni Pascua bönni' judío.

¹ Cati' chnac zildau' dza domingo, ni' nac chul, gyeajnu María Magdalena ra' yeru ba na', ati' blé'ínu chnadúa guiöj blag na' buséyj ga nu ryaz yeru ba na'.

² Ni'r jarélu'nu böajnu ga zoë' Simón Pedro, dzaguë' lë' yetüë' bönni' usëd, bönni' na' Jesús nadxi'inë' lë', ati' rënu lequë':

—Gulubijë' Xanru' yeru ba ni', len cutu nözitu' gazx gulagu'ë Lë'.

³ Ni'r gularujë' Pedro len yetüë' bönni' usëd na', zjaquë' ra' yeru ba na'.

⁴ Tsaxxón ta'xíti'ë gropë', san yetüë' bönni' usëd na' jarélu'rë' gxíti'ë ca Pedro, ati' zi'al lë' bdxinë' ra' yeru ba na'.

⁵ Byechuë' len buyüë' lu yeru ba na', len blé'inë' yugu' lári'dau' na' gularöli-në' Jesús, nacuá' ni', san cutu gyazië' yeru ba na'.

⁶ Ni'r bdxinë' Simón Pedro cúdzu'lë' yetüë' bönni' usëd na', ati' gyazië' lë' yeru ba na', len blé'inë' lári'dau' na' nacuá' ni'.

⁷ Lézca' blé'inë' lári'dau' na' gulaxóë' icjë' Jesús, cutu dëlen yezica' lári'dau' na', san tsla'l nudúb quizi.

⁸ Ni'r gyazië' ca' yetüë' bönni' usëd na' bdxinë' zi'al ra' yeru ba na', len blé'inë' ca na' nac, ati' gyejlë'ë didza' bë'ë Jesús.

⁹ Cni guc, le cutu ta'yéjni'nidë' le nayúj lu guich la'y ca run bayúdx gac queë' Jesús, ubanë' lu yöl-la' gut.

¹⁰ Ni'r gropë' bönni' usëd na' yhuöjqüë' lidxquë'.

Ruluí' lahuë' Jesús launu María Magdalena

¹¹ Buga'nnu María ni'l ra' yeru ba na', rbödxnu. Tsal ni' rbödxnu, byéchunu, buyunu lu yeru ba na'.

¹² Ni' blé'ínu chopë' gbaz la'y queë' Dios, nácuquë' lari' chguich. Rö'quë' ni', tuë' icjl ba na', len yetüë' xni'l ba na' ga ni' gulagu'ë Jesús.

¹³ Të' lënu gbaz la'y na', ta'në':

—Nguldau', ¿bizx quië rbödxu'?

Rënu lequë':

—Le guluú'ë Xana', len cutu nözda' gazx gulagu'ë Lë'.

¹⁴ Cati' budx gnanu cni, bueycjnu len blé'ínu-në' Jesús, zoë' ni', san cutu ráquibe'ínu Jesús na'.

¹⁵ Ni'r Jesús gudxë'-nu:

—Nguldau', ¿bizx quië rbödxu'? ¿Nuzxa ruguilju'?

Le ráquinu naquë' Lë' bönni' run chi'ë la' yël na', rënu Lë':

—Bönni', chqui' li' bu'u-në', gdixjói' neda' gazx glu'u-në', ati' neda' u'a-në'.

¹⁶ Ni'r Jesús gudxë'-nu:

—María.

Ni'r bueycjnu, len lu didza' hebreo rënu Lë':

—Raboni.

Didza' ni rna: “Bönni' Usëdi quia”.

¹⁷ Jesús rë'-nu:

—Cutu canu' neda', le cutu ruhuëpida' ga zoë' Xuza'. Na'a, gyeaj ga nacu'ë böchi' lza'a, ati' yjöd-x-quë': “Cni rnë' Jesús: Huëpa' ga zoë' Xuza', naquë' ca Xuzli'. Naquë' Dios quia', len Dios queëli'.”

¹⁸ Ni'r gyeajnu María Magdalena na', yajtúxjói'nu bönni' usëd queë' Jesús chblé'ínu-në' Xanru' len ca nac didza' na' gudxë'-nu.

Ruluí' lahuë' Jesús lauquë' bönni' usëd queë'

¹⁹ Cati' chgul la' dza na'z, le nac dza domingo, nudubquë' bönni' usëd queë' Jesús, ati' nayéy ju'u ga na' nacu'ë le tádxinë' yugu' bönni' judío uná bë'. Ni'r buluí' lahuë' Jesús gatsj lahui'l ga na' nacu'ë, len rë' lequë':

—Gul-zóa dxi ládxi'li'.

²⁰ Cati' budx gudxë' lequë' didza' ni, bului'inë' lequë' në'ë len cuít lë'ë. Ni'r tu'dzijnë' bönni' usëd na' le tu'lé'inë' Xanru'.

²¹ Ni'r rë' lequë' leyúbl Jesús, rnë':

—Gul-zóa dxi ládxi'li'. Ca benë' Xuza', bsölë'ë neda', lëzca' cni rsöla'a lbi'ili' tsjenli' xchina'.

²² Cati' budx gnë' cni, bulubë' lauquë' len rë' lequë':

—Gul-sí' lu na'li' Dios Bô' La'y.

²³ Núti'tëz nu unít lauli', nu na' ben dul-la', chy'u yöl-la' runít lau qui, ati' núti'tëz nu cutu unít lauli' lei, nagá'n dul-la' qui nu na' nun dul-la'.

Cutu rejlé'ë Tomás

²⁴ Cutu zóalenë' lequë' Tomás cati' duyúë' lequë' Jesús. Naquë' Tomás tuë' bönni' chinnuë' ni', len tu'ë ca' lë' Bönni' Cuach.

²⁵ Gdöd ni' glë' Tomás yezica'rë' bönni' usëd na', ta'në':

—Chblé'itu'-në' Xanru'.

Tomás rë' lequë':

—Chqui' cutu glé'ida' në'ë ga bnë' bdidj, len gnë'a xbönni' na'a ga na' bnë'gac bdidj na', len gnë'a na'a cuít lë'ë ga na' bnë' yag tuchi', cutu ca' tséjlë'a.

²⁶ Cati' chgdöd yexunu' dza, nudubquë' leyúbl lu ju'u bönni' usëd na', ati' zóalenë' lequë' Tomás na'. Zal-la' nayéy ju'u ga na' nacu'ë, buluí' lahuë' Jesús gatsj lahui'l ga na' nacu'ë, len rë' lequë':

—Gul-zóa dxi ládxi'li'.

²⁷ Ni'r Jesús rë' Tomás na':

—Bnë' ni' xbönni' na'u, len byu na'a ni. Bnë' na'u cuít lë'a ni, len cutur gac chop ladxu'u, san gyejlë' neda'.

²⁸ Ni'r bubi'ë didza' Tomás, rë' Lë':

—Xána'dau', len Dios quia'.

²⁹ Jesús rë' lë':

—Tomás, le blé'inu' neda', réjlë'u. Bica' ba nup ni' la'yejlë' neda' zal-la' cutu la'le'i neda'.

Le rë'ni gun didza' nayú ju guich ni

³⁰ Benë' Jesús zianr ca' yöl-la' huac lauquë' bönni' usëd queë', le cunayujgac lu guich ni.

³¹ Yugu' lë ni nuzuja' lu guich quië tséjlë'li' naquë' Jesús Bönni' na' ru'ë Dios lë' Cristo, Zxi'në' Dios, len cati' tséjlë'li', gata' queëli' yöl-la' na'bán gdu le réjlë'li'-në'.

21

Ruluí' lahuë' Jesús lauquë' gadxë' bönni' usëd queë'

¹ Gdöd guc lë ni, leyúbl buluí' lahuë' Jesús lauquë' bönni' usëd queë' ga nac ra' nis zxon qui Tiberias, ati' cni guc ca na' buluí' lahuë' lauquë'.

² Nudubquë' Simón Pedro, len Tomás, bönni' na' tu'ë ca' lë' Bönni' Cuach, len Natanael, bönni' yöd Caná qui luyú Galilea, len yugu' bönni' zxi'në' Zebedeo, len yechopë' ca' bönni' usëd queë' Jesús.

³ Simón Pedro rë' lequë':

—Tsija' tsajxöna'-ba' böi.

Të' lë' yezíca'rë', ta'né':

—Huazá'lentu' ca' lí'.

Ni'r yjaquë' len gulabenë' tu lë'i bárcodau', ati' rël ni' nituba' böi cutu gulazönë'-ba'.

⁴ Cati' chza' rení', yajsóë' Jesús luyú ra' nis na', san cutu táquibe'inë' Jesús na' bönni' uséd queë'.

⁵ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Zxi'na'dau', çnaru' cudeyba' lati' böi queëli'?

Gulubi'ë didza', të' Lë':

—Nítuba'.

⁶ Ni'r Jesús rë' lequë':

—Gul-chílį tsla'a yubél barco yöxj böi queëli' ati' söngacli'-ba'.

Ni'r gulachiljé' lei, ati' cutur guc lubijé' lei, le naguíraba' böi lë'i yöxj böi na'.

⁷ Ni'r rë' Pedro bönni' uséd na' nadxi'inë' lë' Jesús, rnë':

—Xanru' na'.

Cati' byönnë' Simón Pedro, “Xanru' na'”, böacuë' lari' gucuë', le nagúë' lei zi'al, ati' gyazië' lu nis.

⁸ Guladxinë' yezíca'rë' bönni' uséd na', tu'së'ë barco na', zuna'yjquë' yöxj ga na' dzö'ba' böi, le cutu nac zi'tu' ga dë luyú bidx, nacz ca tu gayuá' laga' ní'aru'.

⁹ Cati' guladxinë' luyú bidx na', gulalé'inë' rö' ni' gui' yal, len zxoaba' lahui tuba' böi, len dë ca' ni' yöt.

¹⁰ Jesús rë' lequë':

—Gul-dguá'-ba' ni böi na' zi'a gzxöngacli'-ba'.

¹¹ Grenë' Pedro lë'i barco na', gu'yjé' yöxj na' zaca' luyú bidx, nadzá'gacrba' böi zxön, gdu tu gayuá' yu chí'ínuúnba'. Zal-li naczba' böi zian, cutu bröza' yöxj na'.

¹² Ni'r Jesús rë' lequë':

—Gul-dá gáguli'.

Cutu burúguinë' gnabnë' Lë' nitüë' bönni' uséd na', cugnë': “¿Nuzxa Li?” Nözgaccznë' naquë' Xanru'.

¹³ Ni'r gbiguë'ë Jesús len gdel-lë'ë yöt na' lenca' böi na', ati' bë'ë quequë'.

¹⁴ Lë' ni nac le bunn lzu buluí' lahuë' Jesús lauquë' bönni' uséd queë' gdöd bubanë' lu yöi-la' gut.

Ru'lenë' Simón Pedro didza' Jesús

¹⁵ Cati' budx glahuë', Jesús rë' Simón Pedro:

—Simón, zxi'në' Jonás, çnaru' nadxi'irnu' neda' ca nadxi'icnë' neda' bönni' ni?

Bubi'ë didza' Pedro, rë' Lë':

—Ja, Xan. Li' nözcznu' rdzág ladxa'a Li'.

Jesús rë' lë':

—Bgagu yugu' bö'cu' zxíla'dau' quia'.

¹⁶ Jesús rë' lë' le buróp lzu, rnë':

—Simón, zxi'në' Jonás, çnaru' nadxi'inu' neda'?

Bubi'ë didza' Pedro, rë' Lë':

—Ja, Xan. Li' nözcznu' rdzág ladxa'a Li'.

Jesús rë' lë':

—Bgagu yugu' bö'cu' zxila' quia'.

¹⁷ Jesús rë' lë' le bunn lzu:

—Simón, zxi'nè! Jonás, ¿ba rdzag ladxu'u neda'?

Bui'nnè! Pedro le chbunn lzu gnabi yudxnè' lè', gnè': "¿Ba rdzag ladxu'u neda'?" Bubi'è didza' Pedro, rè' Lè':

—Xan, yúgu'tè nõzcznu' Li'. Nõznu' rdzag ladxa'a Li'.

Jesús rè' lè':

—Bgagu yugu' bö'cu' zxila' quia'.

¹⁸ Le nactè rèpa' li', cati' ni' nacu' ra'bandau', racz quiu' bugacu cuinu', len ca gnaz quiu' gdau'. Cati' ggulu', ulí na'u, ati' nu yubl ugacu li' lari', len gchè' li' ga ni' cutu guè'nnu' tsiju'.

¹⁹ Yugu' didza' ni bè'è Jesús nac bè' nac gatiè' Pedro, tsajtè'è lè'i yag cruz, quiè gac yöl-la' ba queè' Dios. Cati' budx gnè' cni Jesús, gnè' ca' yetú:

—Gda' neda'.

Ru'è didza' Jesús ca gac queè' bönni' uséd na' nadxi'inè'

²⁰ Bueycjè! Pedro len blé'inè' zajnauè' lequè' bönni' uséd na' Jesús nadxi'inè' lè'. Naquè' bönni' uséd na' grö'è cuit lè'è Jesús cati' ni' glahuè', len gudxè' Jesús: "Xan, ¿nuzxa na' udöd Li'?"

²¹ Cati' blé'inè' lè' Pedro, rè' Jesús:

—Xan, ¿bizxa gunè' bönni' ni?

²² Jesús rè' lè':

—Chqui' rè'nda' uga'nè' bönni' ni ga gdxinr dza huöda', cutu ral-la' cö'u baguí'i. Gda' neda' li'.

²³ Gzè didza' ni ga nacu'è böchi'ru' ta'yejlè'è Cristo. Táquinè' cutu gatiè' bönni' uséd na'. Cutu gudxè' lè' Jesús cutu gatiè', san cni gnè': "Chqui' rè'nda' uga'nè' bönni' ni ga gdxinr dza huöda', cutu ral-la' cö'u baguí'i."

²⁴ Bönni' uséd ni naca' neda', Juan. Runa' lna' lau quegac lè ni, len nuzuja' lu guich yugu' lè ni, ati' nõzili' nac gdutè li le runa' lna' lau.

²⁵ Zianr ca' le benè' Jesús. Chqui' nu uzúj leygac lu guich tu tu, rsaca' quia' yödzyú ni cutu gaqui la'cuá' guich na' ral-la' nu uzúj. Ca' gac.

LE GLUNÈ' BÖNNI' GBAZ NASÖLÈ'È CRISTO

Le gzxi' lu në'ë Dios, gsölè'ë Dios Bò' La'y

¹ Cati' buzuja' quiu' lu guich zi'al, li', Teófilo, neda', Lucas, buzuja' lu guich yúgu'tè le gzu lahuè' runè' Jesús len rusèdnè'

² ga bdxintè dza buèpè' yehua' yubá. Cati' zi'a huèpè' yehua' yubá Jesús, dzaguè' Lè' Dios Bò' La'y, gna bè'è ca ral-la' lunè' gbaz queè', bönni' na' gröczè' lequè'.

³ Gdöd gzxaca' gdì'è Jesús, gutiè'. Nì'r bubanè' len buluí' lahuè' lauquè' gbaz queè' na'. Buluí'inè' lequè' zian le glac bè' zoè' nabanè', le cugác nu tá'baga'. Zian lzu buluí' lahuè' lauquè' gdu ca choa' dza, len bè'lenè' lequè' didza' ca rna bè'è Dios.

⁴ Cati' nì' nacu'è tsazxón, gna bé'inè' lequè' culuzè'ë Jerusalén. Gudxè' lequè' Jesús, rnè':

—Gul-cöz nì' le gzxi' lu në'ë gsölè'ë queè'li' Xuza' ca na' chgdíxjöi'czda' lbi'ili'.

⁵ Gnè' ca':

—Le nactè buquilé' bunách nis Juan lu nis, ati' cutu tseytsqui gac queè'li' le rulu' yöl-la' rdil nis ni, dusóalenè' lbi'ili' Dios Bò' La'y.

Ruhuèpè' Jesús yehua' yubá

⁶ Nì'r gulanabnè' Jesús bönni' ta'yejlè'è Lè' nudubquè' nì', ta'né':

—Xan, çnaru' gunu' ga la'ná bè' leyúbl bunách Israel dza ni zoaru' na'a?

⁷ Jesús gudxè' lequè':

—Cutu naqui queè'li' gnözili' bizxa dza o bizxa dzö' gunè' Dios Xuz le nuzóè' lu na'czè'.

⁸ Si'li' yöl-la' huac cati' guidè' Dios Bò' La'y dusóalenè' lbi'ili'. Nì'r gunli' lna' lau quia' neda' lu yödz Jerusalén, len gdu luyú Judea, len luyú Samaria, len ga gdxintèli' gdu'tè yödzlyú.

⁹ Cati' budx bè'lenè' lequè' didza' ni, tsal nì' tu'yuzè' ca' Lè', la' buèptè' xtsa' ga rø' böaj le bucachi' Lè', ati' cutur gulalé'inè' Lè'.

¹⁰ Tsal nì' tu'yúè' luzxbál cati' nì' buèpè' Jesús, gululu' lauquè' ga na' nacu'è chopè' gbaz la'y, nácquè' lari' chguichdau'z.

¹¹ Glè' lequè' chopè' ni, ta'né':

—Bönni' Galilea, çbizx què' ruyuli' luzxbál? Lèczè' Jesús ni zi'a gzè'è ga zoali', buèpè' yehua' yubá, lèzca' cni huödè' leyúbl ca na' chblè'ili'-nè' zhuøjè' yehua' yubá.

Ta'böè' Matías tsaziè' xlatjè' Judas

¹² Nì'r gulazè'è guí'adau' na' nazí' lei Gui'a Ga Rø'gac Yag Olivo, yhuøjquè' Jerusalén. Dè gal-la'z ga dè Jerusalén guí'adau' ni, tsca nazi'què' latj ta'zè'è dza la'y quequè'.

¹³ Cati' guludxinè' yödz nì', gulabenè' ga nac buröp cuia lu yu'u, ga nì' ta'cu'è Pedro len Jacobo len Juan len Andrés len Felipe len Tomás len Bartolomé len Mateo len Jacobo, zxi'nè' Alfeo, len Simón, bönni' na' rui' ladxè'è ladxè', len Judas, böch'è Jacobo.

¹⁴ Tsazxón tu'lidzè' Dios yúgu'tè bönni' ni, ati' nunquè' lequè' tsazxón yugu' böch'è'è Jesús, len María, xnè'è Jesús, len yela'cnu ngul ca'.

¹⁵ La' dza na'z gzuinè' Pedro gatsj lahui'l ga nacu'è böchi' lza'ru' na' ta'yejlè'è Cristo. Glac gdu ca xoplalj bunách nup nudubgac ni'.

¹⁶ Gudxè' lequè' Pedro, rnè':

—Böchi' lza'adau'. Ben bayúdx butság le nayúj lu guich la'y, ca na' gnè' zí'atèl Dios Bò' La'y, le buzujè' lu guich David, ca guc queè' Judas, bönni' na' bchè'è nup ni' gulazón Jesús.

¹⁷ Gbáblenè' rè'u Judas na', len bénlenè' rè'u tsaxxón dxin ni.

¹⁸ Gulazi'nè' tu la' yèl lazxj qui dö' na' bi'è bönni' ni. Gbixè' bröza' lè'è Judas ni, ati' gularúj yúgu'tè le dzö' lè'è.

¹⁹ Cati' gulayöni lè ni bunách nacua' Jerusalén, glu'è lei la' yèl na' Acéldama, tu didza' hebreo le rna lu didza' xidza': "La' Yèl Qui Rön".

²⁰ Cni guc queè' Judas, ca na' nayúj lu guich la'y nazí' lei Salmos, le rna:

Ugá'n ca'z lidxè',

Len cutu gdzöl nu soa yu'u na'.

Rna ca':

Nu yubl tsax xlatjè'.

²¹⁻²² 'Run bayúdx na'a cöru'-nè' bönni' gunè' rè'u tsaxxón quiè gunè' lna' lau queè' Jesús, ca guc, bubanè' lu yöl-la' gut. Ral-la' gaquè' bönni' nutsè'è ladj bönni' ni' gulacua'lenè' rè'u dza ni'tè cati' ni' gdálenè' rè'u Xanru' Jesús, gulazú lauquè' nacua'lenè' rè'u cati' ni' buquile' bunách nis Juan, ga bdxintè dza buèpè' Jesús yehua' yubá, gzè'è ga zoaru'.

²³ Ni'r gululu'è chopè', José len Matías. José na' lè' ca' Barsabás, len zoa yetú lè' Justo.

²⁴ Ni'r gululidzè' Dios, ta'nè':

—Xantu' Dios, núnbè'czu' icj ládxi'dau'gac yúgu'tè bunách. Buluí'i netu' nulquè' chopè' ni chgröczu' Li'

²⁵ quiè tsaziè' lu dxin ni quiè gaquè' gbaz quiu', tsaziè' xlatjè' Judas, bönni' ni' bnitiè' xlatjè' le benè' dul-la', ati' gyijè' xlatjczè' latj chul.

²⁶ Ni'r guluzujè' yugu' lu guich laquè', tu queè' José len yetú queè' Matías. Gulugútsi'nè' lza'gac len gulubijè' tu, ati' bruj le nayúj lè' Matías. Cni guc, gbáblenè' yechinea'è gbaz queè' Cristo Matías na'.

2

Dusóalenè' lequè' Dios Bò' La'y

¹ Cati' chbdxin dza Pentecostés, tsaxxón nudubquè' yúgu'tè bönni' ta'yejlè'è Cristo.

² Tu tsalz byön bö bruj luzxbá, byön ca ryön cati' reycj bö bduunu', ati' byön gdutè lu yu'u ga na' rø'què'.

³ Gululu' lahui laquè' lu bö'z yugu' blul gui'dau', ati' gulaguís qui queèquè', yajsóalengac lequè'.

⁴ Dusóalenè' yúgu'tè Dios Bò' La'y, ati' gulazú lauquè' tu'è didza' yubl, tsca nac le bè'è qui queèquè' Dios Bò' La'y lu'è didza' yubl na'.

⁵ Nacu'è Jerusalén dza na' bönni' judío, nacquè' bönni' ta'yíj ládxi'què' Dios, len za'què' narujquè' yúgu'tè yödz gdu yödzlyú ni.

⁶ Cati' gulayönnè' bö na', guludubè' bönni' zian, ati' szxöni gulabö'è baguí'i, le gulayönnè', ca nac xtídza'què' qui queèquè', tu'è didza' bönni' na' ta'yejlè'è Cristo.

⁷ Gulaná' badxè' yúgu'tè', len gulubannè', ta'nè':

—Gul-yutsca'. ¿Naru' clèg bönni' Galilea yúgu'tè bönni' ni tu'è didza'?

⁸ ¿Nacxycz nac ryöniru' tu'ë xtída'ru' ca nac didza' rui'ru' tu turu'?

⁹ Rê'u ni nacru' bönni' zian yöd, bönni' narujquë'

luyú Partia,

len luyú Media,

len luyú Elam,

len luyú Mesopotamia,

len luyú Judea,

len luyú Capadocia,

len luyú Ponto,

len luyú Asia,

¹⁰ len luyú Frigia,

len luyú Panfilia,

len luyú Egipto,

len luyú África, le nacr zi'tu' ga zoa luyú Cirene.

Lêzca' nacu'ë ni bönni' yöd Roma. La'quë' nacquë' bönni' judío len yela'quë' nazi' lu na'quë' le ta'yejlë'ë Dios bönni' judío.

¹¹ Lêzca' nacu'ë ni bönni' narujquë' Creta, len luyú Arabia. Ryöniru' tu'ë didza' rui'ru' qui queëru', ta'guixjô'ë yugu' le zxön benë' Dios, le run ga rubániru'.

¹² Cni gac, gulubannë' yúgu'të', len szxöni gulabö'ë baguí'i. Glë lza'quë' tuë' yetüë', ta'në':

—¿Bizxa caz lë ni?

¹³ Gulutitjé' la'quë', ta'në':

—Ta'zúdxinë'.

Lban benë' Pedro laugac bunách

¹⁴ Ni'r Pedro gzuülenë' yechineajë' gbaz na' nasölë'ë Cristo, ati' gzu lahuë' ru'ë zidj didza', rë' lequë':

—Lbi'ili', bönni' Judea, len yúgu'tëli' zoali' Jerusalén. Lë ni ral-la' gnözili'. Gul-zë nagli' le gyëpa' lbi'ili'.

¹⁵ Netu' ni cutu rzúdxitu' ca na' ráquili' lbi'ili', le ni zoaru' zi'a gal-la' xsil, ati' nutu nu rzudxi hora cni.

¹⁶ Lë ni nac le gnë' Joel, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, gnë':

¹⁷ Cni rnë' Dios:

Lë ni le gac dza tsajséytëgac.

Gsöla'a Bö' La'y quia'

Tsajsóalenë' yúgu'të bunách.

Lui'bi' didza' uláz quia' zxi'nli', bönni' len ngul.

La'lé'ibi' bi'i ra'bán le ulu'a lahui,

Ati' la'neynë' yël bönni' gul.

¹⁸ Cati' gdxin dza ni' quisia' Bö' La'y quia'

Tsajsóalenë' huen dxin quia', bönni' len ngul,

Ati' lu'ë didza' uláz quia'.

¹⁹ Ulu'a luzxbá xtsa' le lun ga lubani bunách,

Ati' yödzlyú ulu'a le lac bë',

Rön len gui', len dzön ca böaj.

²⁰ Gchul gbidz

Ati' gac xna beo' ca nac rön.

Cni gac cati' zi'a gdxin dza ni' chbulu'ë Dios.

Gac dza ni' ca gatga rlé'iru'.

21 Lulá yúgu'të nup ni' lulídz Lë' Xanru',
Lu yöl-la' rejle' queque' Lë'.

22 'Gul-zë nagli' lë ni gyëpa' lbi'ili', bönni' Israel. Diosz benë' ba la'n ga zoali' Jesús, bönni' Nazaret. Dios bë'ë Lë' latj benë' le tun ga rubániru', yugu' yöl-la' huac, len le tac bë'. Yúgu'të lë na' benë' Dios lu në'ë Jesús, ca na' chnöziczli'.

23 Lëzca' cni, Dios bë'ë latj nu budöd Jesús lu na'li'. Cni guc, ca na' chgna ladxë'ë Dios gunë', len ca nac le chbucözë' dza ni'të. Lbi'iczi' gzxönlí-në' Jesús, len budödlí-në' lu na'quë' bönni' xöhui' tua'dò', bönni' guludöddë' Lë' cati' ni' guluda'quë' Lë' lë'i yag cruz.

24 Ni'r Diosz buspanë' Jesús na', buslé' Lë' lu yöl-la' gut, le cutu guc uga'në' tsaz lu yöl-la' gut na'.

25 Ca nac lë ni, bë'ë didza' uláz queë' Dios David ca nac queë' Jesús, gnë':
Blé'iteczda'-në' Xanru', zoë' lahua'.
Lë' zoë' cuit lë'a yubél, rzönë' neda',
Cui gac nu bi gun quia'.

26 Qui lë ni na' budziji ladx'a'a,
Ati' lu yöl-la' rudziji quia' bil-la'.
Qui lë ni na' guna' löz Lë'
Cati' gdxin dza gatia'.

27 Xantu' Dios, nözda' cutu uca'nu' neda' latj chul quegac nup natgac.
Cutu gu'lu latj nit gdu ca nayá' nabana',
Naca' bönni' nadxi'icznú' Li'.

28 Buzéjni'nu' neda' ca ral-la' guna'
Quië gdél-li'da' yöl-la' na'bán gdu.
Gunu' ga udzijda' le zóalenczu' neda'.

29 'Na'a, böcha'a. Nac bë' gutië' xuz xtau'ru' David, len bgachë'ë yeru ba, ati' dë ga zoaru' ba queë' na' ga rdxintë' na'a dza.

30 Bë'ë didza' uláz queë' Dios David na', len gnöznë' David, benë' tsutsu didza' Dios le gzxi' lu në'ë queë', gunë' ga galjë' Cristo ladj zxi'n xsoë', ati' Cristo na' gna bë'ë, tsazië' xlatjë' David na'.

31 Le blé'inë' lë ni zi'al David, bë'ë didza' ca guc, bubanë' Cristo, len ca guc, cutu buga'në' latj chul quegac nup natgac, ati' cutu gnit le gya' gbanë'.

32 Dios buspanë' Jesús lu yöl-la' gut, len ca guc lë ni yúgu'tëtu' runtu' lna' lau qui.

33 Cni guc, len yöl-la' huac queë', Dios buchisë' Lë' xtsa' ga ni' náctërë' zxön. Na'a, Cristo chbsölë'ë ni Dios Bò' La'y, rac ca na' gzxi' lu në'ë Dios gunë' lu në'ë Cristo, ati' Dios Bò' La'y na' runë' yugu' lë ni rlë'ili' len ryönili'.

34 Cutu buëpë' yehua' yubá David na', san lëczë' David na' gnë':
Xanru' Dios gudxë' Xana':

“Grö' cuit lë'a yubél ga nac blau

35 Cati' gunra' ga luzechu zxi'bgac lau' nup ta'dá'baga' Li'.”

36 'Na'a, bunách Israel, le nacz ral-la' gnözili'. Dios benë' ga naquë' Xanru' len Bönni' Ruslá, Lëczë' Jesús ni, bönni' na' buda'li'-në' lë'i yag cruz.

37 Cati' gulayönnë' lë ni bönni' ni', gulabö'ë baguí'i, ati' glë' Pedro len yezíca'rë' bönni' gbaz queë' Cristo, ta'në':

—Böchi'tu', z'nacx gúntsatu'?

38 Ni'r Pedro gudxë' lequë':

—Gul-bí'i ládxi'li', len gdil-li' nis tu tuli' lu lë' Jesucristo quië unít lahuë' Dios dul-la' nabága'li', ati' dusóalenë' lbi'ili' Dios Bò' La'y, Nu gsölë'ë queëli' Dios.

³⁹ Queëli' naqui le gzxi' lu në'è Dios, len quegac zxi'nli', lenca' quegac yúgu'tè bunách gza'a, yúgu'tè bönni' ni' ulidzè' lequè' Xanru' Dios.

⁴⁰ Yugu' didza' ni len yela'gac zian didza' benè' Ina' lau Pedro, bchiziè' icj naqqüè', gnè':

—Gul-gún ga ulali', gcuitli' ga nacua' bunách tua'dö' nacua' dza ni zoaru' na'a.

⁴¹ Cni guc, guladíl nis nup ni' gulazí' lu na'gac didza' na' bë'è Pedro. Dza na' glun tuz lequè' ca chi urua' gayua' bunách.

⁴² Glunè' yúgu'tè' gdutè le gulusëdnè' lequè' gbaz nasölè'è Cristo. Glaquè' tuz tuè' len yetué', len tsaxón glahuè' le rusá' ládxi'ru' ca gutiè' Jesús, ati' glunè' tsaxón, gululidzè' Dios.

Ca tun bunách queè' Cristo

⁴³ Zian le run ga rubániru' len zian le tac bë' glunè' gbaz queè' Cristo, san gladxi guladzöbi yezica'r bunách.

⁴⁴ Tuz glac yúgu'tè nup na' ta'yejlè' Cristo, ati' guluúnè' tuz yúgu'tè le dè quequè'.

⁴⁵ Cati' gualé'inè' ta'yadzji nup nútsa'gac ladjquè', ni'r bönni' bi dè quequè' glúti'è lei, ati' gulaguisiè' dumí na' qui queëgac nup ni' bi ta'yadzji.

⁴⁶ Yugu' dza guludubè' tsaxón nchil gdau', ati' gap nac lu yu'u glahuè' le rusá' ládxi'ru' ca gutiè' Xanru'. Tsaxón glahuè', ati' guludzijnè' len glac gdu ládxi'què'.

⁴⁷ Gulagu'è Dios yöl-la' ba, ati' glun lequè' ba la'n yúgu'tè bunách. Tu tu dza buzané' Xanru' nup tu'dúb queè', nup na' tu'lá.

3

Ruhuöaquè' bönni' curzè'è

¹ Dza ni' gulabenè' zjaquè' tsaxón nchil gdau' Pedro len Juan, cati' tu'dúb ni' tu'líd Dios bunách, le nac gdu rdöd xhuö.

² Ga ni' ta'dödè' zoè' bönni' curzè'è dza ni'tè ni' naquè' bi'idau'. Yugu' dza rjua'què' lè' ni', ta'bequè' lè' ra' gdau' ga nazi' lei Ga Nu Ryaz Lach, quiè gnabè' nu bi unödzejz queè' ladj nup ni' ta'yáz nchil gdau'.

³ Bönni' ni, cati' blé'inè' Pedro len Juan zjaquè' ta'yaziè' nchil gdau', gúta'yuè' lauquè' bi lunödzejzè' queè'.

⁴ Ni'r guluyüè' lè' Pedro len Juan, ati' gudxè' lè' Pedro:

—Byu netu'.

⁵ Ni'r buzëtsca naguè' lequè' bönni' na' le runè' löz bi lunödzejzè' queè'.

⁶ Pedro gudxè' lè':

—Cutu dè quia' dumí plata ni oro, san le döz quia' gunna' quiu'. Ni'a qui yöl-la' huac qui lè' Jesucristo, bönni' Nazaret, gyas len gzè'i.

⁷ Ni'r gdel-lè'è në'è yubél bönni' huè' na' Pedro, len bchisè' lè', ati' la' böactè ni'è len buguítj beycj ni'è bönni' na'.

⁸ Ni'r gzuinè' bönni' na' ati' gxíti'è len gzè'è. Gyázlenè' tsaxón Pedro len Juan nchil gdau', rzè'i ni'è len rxíti'è, len rgu'è Dios yöl-la' ba.

⁹ Yúgu'tè bunách nacua' ni' ta'le'i lè' rzè'i ni'è len rgu'è Dios yöl-la' ba.

¹⁰ Cni guc, gládxinè' len gulubannè' ca nac lè na' guc, le guluúnbè'è lè', naquè' bönni' na' rbö'è ra' gdau' ga nazi' lei Ga Nu Ryaz Lach, rnabè' nu bi unödzejz queè'.

Didza' bë'è Pedro nchil gdau'

11 Tsal ni' zönë' na'quë' Pedro len Juan bönni' na' cugzë'ë ati' böaquë', guludúb yúgu'të bunách ga na' nacu'ë nchil gdau' nazí' lei: Nchil Queë' Salomón, ati' gulaná' badxë'.

12 Cati' blé'inë' lë ni Pedro, gudxë' bunách na':

—Lbi'ili', bönni' Israel, ¿bizx quië rubánili' ca nac lë ni? ¿Bizx quië ruyuli' netu', ráquitsali' netu'z buntu'-në' bönni' ni, bentu' ga gzë'i ni'ë ni'a qui yöl-la' huac queëztu', o ni'a qui le rej ládxi'tu'-në' Dios?

13 Nac lë ni le benë' Dios, naquë' Dios quequë' xuz xtau'ru' Abraham len Isaac len Jacob, béntërë' Jesús, Zxi'në', ba la'n. Jesús ni, lbi'iczi' budödli'-në' lu na'quë' bönni' ta'ná bé'inë' lbi'ili'. Cati' gu'nnë' Pilato usanë' Jesús, gdá'baga'li'-në'.

14 Gdá'baga'li'-në' Bönni' Tshui' len La'y, ati' gnabli' gsanë' queëli' bönni' gdödi bunách.

15 Cni guc, budödli'-në' Bönni' runnczë' queëru' yöl-la' na'bán gdu. Ni'r Dios buspanë' Lë' lu yöl-la' gut, ati' ca nac lë ni runtú' lna' lau qui.

16 Le gyejlë'ë Jesús, böac ni'ë bönni' ni, rlé'ili'-në' len núnbë'li'-në'. Le rejlä'ë Jesús, Lë' bunë' dxí'adau' bönni' ni, ati' rlé'ili' yúgu'tëli' le nacx na'.

17 Na'a, böcha'a, nözda' benli' cni, budödli'-në' Jesús le cutu gyëjni'li', len cutu gulayëjni'në' bönni' ta'ná bé'inë' lbi'ili'.

18 Cni buschinë' Dios didza' na' bë'ë zi'al, le gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' ca ral-la' saca' qui'ë Cristo.

19 Qui lë ni na', gul-bí'i ládxi'li', len gul-huöac queë' Dios, quië ugüë' dul-la' nabága'li', len gunë' ga huöac ládxi'li'.

20 Ni'r gsölë'ë leyúbl Jesús, Bönni' na' dza ni'të buzöë' quië gaquë' Cristo, Nu na' gna bë'i lbi'ili'.

21 Na'a, run bayúdx uga'në' ni' yehua' yubá cati' gdxinx dza duhuenë' tshui' yúgu'të le rac, gac ca na' chgnaczë' Dios, lë na' gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë', bönni' ni' gulacué'ë dza ni'të.

22 Lëzca' cni gudxë' xuz xtau'ru' Moisés, gnë': “Xanru' Dios gsölë'ë queëli' bönni' galjë' ladjgac di'a dza queëli'. Gaquë' bönni' gu'ë didza' uláz queë' Dios. Gsölë'ë Lë' queëli' ca na' bsölë'ë neda'. Run bayúdx uzë nagli'-në' ca nac yúgu'të le guië' lbi'ili'.

23 La'nít len lula'alén bunách queë' Dios yúgu'të nup culuzë naggac bönni' ni' gu'ë didza' uláz queë' Dios.”

24 Ca nac dza ni zoaru' na'a, gulaguíxjö'ë yúgu'të bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios ga gdél-la'të zoë' Samuel len gdöd ni'.

25 Lbi'ili' nacli' zxi'n xsoaquë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, ati' naqui queëli' didza' rucá'n tshui', le bénlenë' xuz xtau'ru' Dios, cati' ni' gudxë' Abraham: “Ni'a qui le gunë' zxi'n xsu' lac bica' ba yúgu'të bunách yödzyú.”

26 Cati' Dios buspanë' Zxi'në' lu yöl-la' gut, bsölë'ë Lë' zi'al queëli' quië gunë' ga gacli' bica' ba, uca'nli' le cunác runli'.

4

Ta'dxinë' Pedro len Juan lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbeynë'

1 Tsal ni' tuí'lenë' bunách na' didza' Pedro len Juan, tu tsalz guladxinë' ga na' nacu'ë yugu' bxuz judío len yugu' bönni' gdau' saduceu, len bönni' nacua' lu në'ë ni'a na'quë' bönni' gdau'.

2 Gulaleyne' bönni' ni le tu'sëdnë' bunách Pedro len Juan, len ta'guíxjö'ë lubán nup chnatgac le bubanë' Jesús.

³ Ni'r gulazönè' Pedro len Juan, ati' gulagu'è lequè' lidx guia ga gdxinr dza yubl le chrdzò' dza na'.

⁴ Gulayejlè' Cristo zian nup ni' gulayöni didza' glu'è Pedro len Juan. Na'a, bönni'z ta'yejlè'è Cristo nacquè' gdu chián gayu'è.

⁵ Dza buróp ni', guludubè' Jerusalén yugu' bönni' uná bè', len bönni' gul tu'zejni'nè' bunách judío, len bönni' gdau' tu'sèdi.

⁶ Guludubè' ca' ni' Anás, bxuz blau, len Caifás, len Juan len Alejandro, lenca' yúgu'tè bönni' di'a dza quequè' bxuz blau.

⁷ Ni'r gulachè'è Pedro len Juan, ati' guluschinè' lequè' gatsj lahui'l ga na' nacu'è, len gulanabnè' lequè', ta'nè':

—¿Bizza yöl-la' uná bè' dè lu na'li' runli' lè ni? ¿Nuzxa budöd lu na'li' yöl-la' uná bè' ni?

⁸ Ni'r gudxè' lequè' Pedro, zóalenè' lè' Dios Bò' La'y, rnè':

—Lbi'ili', nul-li' rna bé'ili' netu', bunách Israel, len lbi'ili' bönni' gul.

⁹ Na'a, ¿rnábitsali' netu' ca nac dxin dxi'a bentu' queè' bönni' huè' ni, len nacx guc, böaquè' bönni' ni?

¹⁰ Rguíxjöi'tu' lbi'ili' quiè la'nözi yúgu'tè bunách Israel. Zoè' ni lauli' bönni' ni, nuhuöaquè' le ben dxin yöl-la' huac queè' Jesucristo, bönni' Nazaret, Bönni' ni' buda'li'-nè' lè'i yag cruz, san Dios buspanè' Lè' lu yöl-la' gut.

¹¹ Dios bè'è didza' ca nac queè' Jesús ni, cati' ni' gnè': “Guiøj na' gru'nli' lbi'ili', rucua'li' zö'ö, san guiøj ni gröcza' neda' quiè gac guiøjlen zö'ö.”

¹² Nutur nu zoa nu gac uslá bunách, le cutu ca' zoa yödzlyú ni yetué' bönni' nuzóè' Dios, nu gac uslá rè'u.

¹³ Cati' gulalé'inè' nacquè' rugu ladxi' Pedro len Juan, len gláquibe'inè' cunazèdquè' qui gdau' len nacquè' bönni' ca'z, gulubannè' ati' yajneycnè' gulacua'lenè' Jesús Pedro len Juan na'.

¹⁴ Lèzca' gulalé'inè' ni' bönni' na' böaquè', zuinè' lauquè', ati' cutu ca' guc bi la'nè' quequè'.

¹⁵ Ni'r gulaná bé'inè' nup lubíj lequè' lö'al yu'u ga na' nudubquè', ati' glun xtídza'què' la' légaczè'.

¹⁶ Gulanè':

—¿Nacx gúntsaru' quequè' bönni' ni? Le nactè glunè' tu le run ga tu'bani bunách, ati' nözigac cni yúgu'tè bunách nacua' Jerusalén. Cutu gac tá'baga'ru' lei.

¹⁷ Na'a, cui sèr didza' la'yöni zianr ca' bunách, zezeyru' ba nadx lequè' cui lu'lenrè' bunách didza' ca nac queè' Jesús na'.

¹⁸ Ni'r gululidzè' Pedro len Juan, ati' guluzeynè' ba nadx lequè' cui lu'lenrè' bunách didza', len cui lusèdnè' lequè' ca nac queè' Jesús.

¹⁹ Ni'r gulubi'è didza' Pedro len Juan, glè' lequè':

—Gul-bequi xbey lbi'ili' chqui' nac tsahui' lahuè' Dios uzèr nagtu' xtídza'li' lbi'ili' ca xtídzè'è Dios.

²⁰ Cutu gac soa dxitu'. Run bayúdx güi'tu' didza' qui le blé'itu' len le byönitu'.

²¹ Ni'r guluzeynè' ba nadx lequè' bönni' gdau' ta'bequi xbey, san gulusanè' lequè' le cutu guludzölnè' nacx lunè' lequè' zxguia'. Cni glunè' le gládxinè' bunách lu yödz ni', le ta'gu'è Dios yöl-la' ba yúgu'tè' ni'a qui lè na' guc.

²² Bönni' na' böaquè', guc queè' lè na' run ga rubániru', chyurè' ca choa' iz.

Ta'nabnè' Dios günè' ga lacquè' rugu ladxi'

²³ Cati' gulusanë' lequë', guludxinë' Pedro len Juan ga na' nacu'ë lza'quë', ati' gulaguíxjöi'në' lequë' yúgu'të lë na' glë' lequë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zëjni'në' bönni' judío.

²⁴ Cati' gulatorynnë' lë ni, tsaxxön gululidzë' Dios, gulanë':

—Xantu' Dios, nactëru' blau. Li' nacu' Dios, benu' luzxbá. Benu' luyú. Benu' nis xzön. Benu' yúgu'të le nacua' tu tu latj na'.

²⁵ Uláz quiu' Li' bë'ë didza' David, bönni' huen dxin quiu', gzóalenë' lë' Dios Bö' La'y, gnë':

¿Bíx quië tun rusbõ bunách

Len ta'zá' lãdxi'gac le cunác?

²⁶ Glunë' rusbõ bönni' ta'ná bë'ë yödzlyú ni

Ati' glaquë' tuz bönni' uná bë'.

Guladá'baguë'ë Xanru' Dios, Lenca' Cristo, bönni' gröczë' Lë'.

²⁷ Le nactë glaquë' tuz lu yödz ni Herodes len Poncio Pilato len yugu' bönni' gza'a len yugu' bönni' Israel. Guladá'baguë'ë Jesús, Zxi'nu' la'y, Nu na' buzú' queëtu'.

²⁸ Glunë' yúgu'të le bucözu' zí'atël ca gzxí' lu na'u ati' guc ca na' benu' tsutsu xtidzu'u ca ral-la' gac.

²⁹ Na'a, Xantu', byu le tu'zeynë' ba nadx netu', len ben ga gactu' rugu lãdxi', güi'tu' xtidzu'u, netu' bönni' huen dxin quiu'.

³⁰ Ben ga gac úngactu' nup te'i, soalen netu' yöl-la' huac quiu', len ben ga gac gúngactu' le lun ga ubánitu' len le lac bë', gac cni le zóalenë' netu' Jesús, Zxi'nu' la'y. Ca' gac.

³¹ Cati' budx gululidzë' Dios, gzxiz latj ga na' nacu'ë, ati' gdu gzóalenë' yúgu'të' Dios Bö' La'y, ati' len yöl-la' rugu lãdxi' quequë' glu'ë xtidzë'ë Dios.

Tu'únë' tuz le dë quequë'

³² Bunách zian na' ta'yejlë' Cristo, tuz ca rö' icjqüë' len tuz ca glunë'. Cutu gnë' naqui quezë' le dë queë' nitüë' bönni' nutsë'ë ladjquë', san guluúnë' tuz le dë quequë'.

³³ Len yöl-la' huac xzön gulaguíxjö'ë ca bubanë' Xanru' Jesús gbaz na' nasölë'ë Lë', ati' guclen yúgu'të' le buzá' lãdxë'ë quequë' Dios.

³⁴ Nutu nu bi byadzj nu nutsa' ladjquë'. Yúgu'të bönni' bi dë quequë', xyuquë', o lidxquë', glúti'ë lei, ati' dumí qui na' yjua'quë'

³⁵ len guludödë' lei lu na'quë' gbaz na' nasölë'ë Cristo, ati' lequë' gulaguisië' lei qui queëgac nup bi byadzj quegac.

³⁶ Zoë' ni! José, bönni' guluzóë' yetú lë' Bernabé gbaz na' nasölë'ë Cristo, le rna lu didza' xidza', Bönni' Ruhul' Zxönë'. Nabáblenë' zxi'n xsoë' Leví, len guljë' luyú Chipre.

³⁷ Bëti'ë tu cö' xyuë' bönni' ni, ati' yju'ë dumí qui na', len budödë' lei lu na'quë' gbaz na' nasölë'ë Cristo.

5

Dul-la' glunë' Ananías len Safira

¹ Zoë' bönni' yubl lë' Ananías, bëti'ë tu cö' xyuë', ati' benu tsaxxön lë' Safira, ngul queë'.

² Bucáchi'lanë' dumí qui yu na' Ananías na', ati' nözinu ca' ngul queë'. Le bugá'nz yju'ë len glu'ë lei lu na'quë' gbaz nasölë'ë Cristo, rnë':

—Tscaníz gzxí'a.

³ Pedro gudxè' lè':

—Ananías, ¿naru' gyaztsa Satanás tu' xòhui' lu icj ládxi'da'u len ben ga rzi' yé'inu' Dios Bò' La'y, ati' bucachi' lanu' dumí qui xyu' na'?

⁴ Tsal ni' nagá'n lu na'u yu na', ¿naru' cu naqui quizi quiu'? Gdöd bëti'u lei, ¿naru' cu dècz lu na'u dumí qui na'? ¿Bizx quiè grò' icju' gunu' cni? Dioscz gzxì' yé'inu', clègz bunách.

⁵⁻⁶ Cati' byönnè' didza' ni Ananías, gdzö'è len guttè'. Ni'r gulabíga'tèbi' bi'i ra'bán, ati' guluchòlibi' lè' lari' len glua'bi' lè' yajcáchi'cbi' lè'. Gladxi guladzöbi yúgu'tè nup ni' gulayöni ca guc lè ni.

⁷ Ca tsonn hora gdöd ni', bdxinnu ni' ngul queè' Ananías na', len cutu nõzinu lè na' guc queè' bönni' queènu.

⁸ Ni'r Pedro gudxè'-nu:

—Gdixjöi' neda'. ¿Naru' gzxì'li' tscaníz xyuli' na'?

Gnanu:

—Ja, tscaníz gzxì'tu'.

⁹ Ni'r Pedro gudxè'-nu:

—¿Bizx quiè ben tuz xtídza'li' gzxì' bè' xòhui'li' Dios Bò' La'y? Byutsca'. Chzoa ludxinbi' bi'i gulucáchi'bi'-nè' bönni' quiu', ati' lubijbi' ca' li'.

¹⁰ Ni'r la' gdzö'tènu xni'è Pedro len gúttènu. Cati' gulayazbi' bi'i ra'bán na', gualé'ibi'-nu chnatnu. Ni'r gulubijbi'-nu, ati' yajcáchi'cbi'-nu cuit lè'è bönni' queènu.

¹¹ Qui lè ni na' gladxi guladzöbi yúgu'tè bunách queè' Dios, ati' gladxi ca' yúgu'tè nup gulayöni ca guc lè ni.

Tunè' zian le tac bè' bönni' gbaz nasölè'è Cristo

¹² Zian le tac bè' len yugu' yöl-la' huac zxön glunè' laugac bunách lu yödز bönni' gbaz na' nasölè'è Cristo. Guludubè' tsaxzón yúgu'tè' ga nac nchil gdau' nazí' lei Nchil Queè' Salomón.

¹³ Ladj nup ni' cuta'yejlè' Cristo, nutu nu burugui tsajtá' lequè', ati' glun lequè' ba la'n bunách lu yödز ni'.

¹⁴ Ni'r gulayejlè' Cristo yela'gac bunách zian ca', bönni' len ngul.

¹⁵ Cati' gulalè'i bunách yugu' le tunè' bönni' ni' ta'yejlè'è Cristo, yjua'gac gap nac la' nõz nup te'i, ati' gulaxóè' lequè' lu da'a yag len yela'gac lu da'az, quiè cati' tódè' ni' Pedro, tsa xzulz queè' cu'u xzul la'gac bunách huè' na', quiè luhuóác.

¹⁶ Lèzca' gularúj bunách yugu' dzag yödز, guladxinè' Jerusalén, nua'què' nup te'i len nup ta'zaca' ta'gui'i, yu'ugac lequè' bò' xòhui', ati' guluhuóaquè' yúgu'tè'.

Ta'bia ládxi'gac bönni' gbaz nasölè'è Cristo bunách gdau'

¹⁷ Qui lè ni na' guluzxé'inè' Pedro bxuz blau len yugu' bönni' gdau' saduceo na' da'què' bxuz blau.

¹⁸ Ni'r gulazönè' yugu' gbaz na' nasölè'è Cristo bxuz blau na' len bönni' na' da'què' lè', ati' gulagu'è lequè' lidx guia.

¹⁹ Ni'r chdzö'l bdxinè' gbaz la'y queè' Xanru', ati' bsaljè' lidx guia na' len bubijè' lequè'.

²⁰ Gudxè' lequè' gbaz la'y na', rnè':

—Gul-tséaj, gul-tsajsóa nchil gdau' len gul-tsjè'len bunách ni' didza', quíxjöi'li' lequè' ca nac yöl-la' na'bán gdu ni len ca gac la'dél-li'nè' lei.

²¹ Cati' gulayönnè' didza' ni ru'è gbaz la'y na', len cati' za' rení' zildau' gulayaziè' nchil gdau', len gulusèdnè' bunách.

La' ni'z guludubè' bxuz blau len nup nacua'len lè' tsaxzón len bönni' gdau' ta'bequi xbey len bönni' gul tu'zèjni'nè' bunách Israel, ati' gulasölè'è nup tsjac lidx guia tsajxi'cquè' gbaz na' nasölè'è Cristo, táquiniè' ni' nacu'è lidx guia na'.

²² Cati' guladxinè' ni' ni'a na'què' bönni' gdau' na', cutu yajxáca'què' lequè' lu yu'u lidx guia na', ati' ni'r guluhueycjè' dutíxjö'què' ca'.

²³ Glè' bönni' gdau' ta'bequi xbey na', ta'nè':

—Le nactè yajxáca'tu' nayeyjtè lidx guia, ati' nacua' ra' lidx guia na' nup tun chi'i, san cati' bsaljtu', nutu nu yajxáca'tu' lu yu'u na'.

²⁴ Cati' gulayönnè' didza' ni bxuz blau len yugu' bxuz uná bè' len bönni' nacua' lu nè'è ni'a na'gac bunách gdau', gulabó'tsquè' baguí' le cutu nözcnè' gazx gdxintè lè na' rac.

²⁵ Ni'r bdxinè' ni' bönni' gdíxjö'i'nè' lequè', rnè':

—Gul-yutsca'. Nacu'è nchil gdau' tu'sèdnè' bunách bönni' na' glú'gacli'-nè' lidx guia.

²⁶ Ni'r gyijè' bönni' na' nacu'è lu nè'è ni'a na'gac bunách gdau', dzagquè' lè' ni'a na'què' na', ati' gulachè'è yugu' gbaz na' nasölè'è Cristo, san cutu bi glunè' quequè', le gládxinè' luladxi' lequè' guiøj bunách nacua' ni'.

²⁷ Cati' chnachè'què' yugu' gbaz na', guluschinè' lequè' lauquè' bönni' gdau' ta'bequi xbey na', ati' gnabnè' lequè' bxuz blau,

²⁸ rnè':

—¿Naru' cu gúdxtscatu' lbi'ili' cu usédili' bunách ca nac queè' bönni' na'? Na'a, chgdisli' zxba ni gdutè yödž Jerusalén, len ré'nili' uspága'li' netu' zxguia' ni'a qui yöl-la' gut queè' bönni' ni.

²⁹ Ni'r gulubi'è didza' Pedro len yezíca'rè' gbaz na' nasölè'è Cristo, ta'nè':

—Run bayúdx uzèr nagtu' xtídzè'è Dios ca xtídzá'gac bunách.

³⁰ Lbi'ili' budódili'-nè' Jesús cati' ni' buda'li'-nè' lè'i yag cruz, san Dios quequè' xuz xtaru' buspanè' Lè'.

³¹ Jesús ni, Dios buzoaczè' Lè' ga náctèrè' blau cuit lè'è yubél, quiè gaquè' Bönni' Blau len Bönni' Ruslá, len gunè' ga lubí'i ládxi'gac bunách Ísrael, quiè gac unít lahuè' dul-la' nabága'què'.

³² Ca nac lè ni, runtu' lna' lau qui netu', ati' lèzca' runè' lna' lau qui Dios Bó La'y, Nu na' rsölè'è Dios quegac nup tun ca rna xtídzè'è.

³³ Cati' gulayönnè' lè ni bönni' gdau' ta'bequi xbey na', gulaleynè' len glè'nnè' ludódcè' lequè'.

³⁴ Ni'r gzuinè' lauquè' bönni' gdau' ta'bequi xbey na' Gamaliel, bönni' gdau' fariseo. Ractsquè' zxba queè' Moisés bönni' ni, ati' tun lè' ba la'n yúgu'tè bunách. Gna bé'inè' nup lubíj lö'al tu chi'idau' yugu' gbaz na' nasölè'è Cristo.

³⁵ Ni'r gudxè' bönni' gdau' ta'bequi xbey na', gnè':

—Lbi'ili', bönni' Israel, gul-yutèz queè'li' ca nac le ré'nili' gunli' quequè' bönni' ni.

³⁶ Ral-la' tsajneyli' ca guc zí'atèl zi'a gdxin dza ni zoaru'. Gyasè' Teudas, ati' ben cuinè' ca bönni' náctèrè' blau. Glaquè' bönni' yajta'què' lè' gdu tap gayu'è bönni'. Guludóddè' lè' bönni' rjaquè' gdil-l, ati' glaslas yúgu'tè nup ni' yajta'gac lè', ati' gnitz ca' yúgu'tè le benè' bönni' na'.

³⁷ Gdóð guc lè ni, gyasè' ca' Judas, bönni' Galilea. Benè' cni cati' ni' nac dza ta'yáz lu guich bunách, ta'guízxj lazquè', ati' yajta'gac lè' bunách zian. Lèzca' guludóddè' bönni' ni, ati' glaslas yúgu'tè nup ni' yajta'gac lè'.

³⁸ Qui lè ni na' rëpa' lbi'ili': Gul-sán-què' bönni' ni, len cutu bi gunli' quequè'. Chqui' nac quegac z bunách lè ni ta'nè' o lè ni tunè', nitzc,

39 san chqui' nac queë' Dios, cutu gac usnitli' lei. ¡Qui nadxi tíl-lenli'-në' Dios!

40 Ni'r glunë' tuz didza' len lë'. Gululidzë' yugu' gbaz na' nasölë'ë Cristo, ati' gulaguinë' lequë' len guluzeyne' lequë' ba nadx cui lu'lenrë' bunách didza' ca nac queë' Jesús. Ni'r gulanänë' lequë'.

41 Gularujë' lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey na' gbaz na' nasölë'ë Cristo, tu'dzijnë' le bë'ë lequë' latj Dios gulazaca' gulagui'ë le da'quë' Jesús.

42 Yugu' dza gulusédtecznë' bunách len glunë' lban queë' Jesucristo nchil gdau' len gap nac lu yu'u lidxgac bunách.

6

Tu'cu'ë gadx bönni' láclenë' bunách queë' Cristo

1 Dza ni', le gulyán bunách ta'yejlë' Cristo, gulanë' quequë' bönni' judío tu'ë didza' hebreo yugu' bönni' judío tu'ë didza' griego, ni'a qui le rac cati' ta'guisië' le lágunu ngul uzëb, nutu nu rui' le lágunu ngul uzëb quequë' bönni' ni' tu'ë didza' griego.

2 Ni'r gultubë' yúgu'të bunách ni' ta'yejlë' Cristo idxínnutë' gbaz na' nasölë'ë Cristo, ati' të' lequë':

—Cutu nac dxi'a soa dxitu' cuguntu' lban qui xtídzë'ë Dios quië guntu' dxin cu'tu' le lagu bunách.

3 Qui lë ni na', böchi' lza'tu', gul-cö-quë' gadxë' bönni' ladjli' quië ugu'ru' lu na'quë' dxin ni. Yugu' bönni' na' run bayúdx lacquë' bönni' tun lequë' ba la'n yúgu'të bunách, len nacquë' bönni' ta'yejni'i, len nac bë' zóalenë' lequë' Dios Bö' La'y.

4 Netu' ni ulídtecztu'-në' Dios, len usëditu' bunách xtídzë'ë Dios.

5 Guladzág ládxi'quë' didza' ni yúgu'të', ati' gulaböë' Esteban, bönni' rejlë'ë Cristo gdu ladxë'ë len gdu zóalenë' lë' Dios Bö' La'y. Lézca' gulaböë' Felipe, len Prócoro, len Nicanor, len Timón, len Parmenas, len Nicolás, bönni' yödz Antioquia, zi'al butsé'ë ca runë' quië tsej ladxë'ë Dios ca tunë' bönni' judío.

6 Ni'r guluschinë' nup na' gulaböë' lauquë' gbaz na' nasölë'ë Cristo. Gulaxóa na'quë' lequë' bönni' gbaz na', tu'lidzë' Dios.

7 Gzër xtídzë'ë Xanru', ati' gulyayantsca bunách ta'yejlë' Cristo nacua' Jerusalén. Lézca' gulazí' lu na'quë' le réjlë'ru' Cristo zian bxuz judío.

Ta'zönë' Esteban

8 Benë' le tun ga rubániru', len le tac bë' laugac bunách lu yödz Esteban, gdu zoalen lë' yöl-la' huac queë' Dios le buzá' ladxë'ë queë'.

9 Ni'r gulasasë' la'quë' bönni' nababquë' yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, nazí' lei Yu'u Quegac Bönni' Nadzangac. Glunë' lequë' tsazxón bönni' narujquë' Cirene len Alejandría, len luyú Cílicia, len luyú Asia. Bönni' ni guladíl-lenë' Esteban didza'.

10 Cutu guluxicjë' didza' ru'ë, le bë'ë didza' Esteban len yöl-la' rejni'i, le zóalenë' lë' Dios Bö' La'y.

11 Ni'r gulaguixjë' bönni' la'zí' yë'ë, la'në': “Netu' byönitu' didza' ru'ë Esteban, rnë' zí'ë queë' Moisés len queë' Dios.”

12 Cni guc, gulagu'ë xla ládxi'gac bunách bönni' ni. Gulagu'ë xla ládxi'quë' ca' bönni' gul tu'zejni'i, len bönni' gdau' tu'sëdi. Gulabía di'ë Esteban bönni' ni. Gulazönë' lë' len gulachë'ë lë' lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey.

13 Lézca' gulucu'ë lauquë' nup gulaguixjö' le cunác, bönni' na' gulanë':

—Cutu zoë' dxiz bönni' ni rnë' zí'ë qui gdau' la'y ni, len qui zxba queë' Dios.

14 Byõnitu' didza' bê'ê bõnni' ni ca gunê' Jesús, bõnni' Nazaret, rnê' usnitiê' gdau' ni, len utsê'ê yugu' le nalêbiru' runru', yugu' lê na' gna bé'inê' rê'u Moisés.

15 Ni'r guluyúê' Esteban bõnni' gdau' ta'bequi xbey len yúgu'tê nup rô'gac ni', ati' gualé'inê' lahuê', rna' ca rna' lahuê' gbaz la'y queê' Dios.

7

Didza' bê'ê Esteban, gnê' uláz queê'

1 Ni'r gnabnê' Esteban bxuz blau, rnê':

—¿Naru' nacz cni?

2 Bubi'ê didza' Esteban, rnê':

—Lbi'ili', bõnni' gul, len lbi'ili', bõcha'a. Gul-zê nagli' le gyêpa' lbi'ili'. Dios, Nu nactêr blau, bului' lahuê' ga zoê' Abraham, xuzru' gul gdöd, cati' ni' zoê' luyú Mesopotamia, cati' zi'a tsajsóê' yöd Harán.

3 Dios gudxê' lê: “Bruj ladzu' len bla'alén di'a dza quiu', ati' gyeaj luyú ni' ului'ida' li'.”

4 Ni'r brujê' Abraham luyú Mesopotamia le nac xyugac bunách Caldea, ati' yajsóê' Harán. Lu yöd ni' gutiê' xuzê' Abraham na', ati' lê' buzê'ê ni', ati' Dios bchê'ê lê' latj ni, ga ni zoaru' na'a.

5 Dios cutu bê'ê lê' latj gaqui queê' luyú ni. Ni lati' bunödzejê' queê' ga soê' luyú ni, san gzxi' lu nê'ê Dios unödzejê' queê' luyú ni, ati' tód gatiê' Abraham gaqui quegac zxi'n xsoê' luyú ni, zal-la' cutu nacuí'nibi' bi'i queê'.

6 Lézca' cni gudxê' Abraham Dios: “Tsjaquê' zxi'n xsu' lu xyugac bunách gza'a, ati' ni' lacquê' ca bunách zi'tu'. Lunê' bõnni' luyú ni' ga lacquê' bõnni' nadá'ugac zxi'n xsu'. Lusaca' zi'ê lequê' gdu ca tap gayuá' iz.”

7 Lézca' gudxê' lê' Dios: “Neda' usyudxa' bunách luyú ni', ga ni' lacquê' bõnni' nadá'ugac zxi'n xsu', ati' tód ni' lurujê' ni', ati' lunê' xchina' luyú ni'.”

8 Dios bénlenê' Abraham didza' rucá'n tsahui' len gna bé'inê' lê' gchuguê' lu xpêla'quê' bõnni' nacu'ê lidxê' tu le gac bê' nazi' lu na'quê' didza' na' rucá'n tsahui'. Gdöd ni' guquê' Abraham xuzbi' bi'i Isaac, len cati' chgúquibi' xunu' gbidz, bchuguê' lu xpêla'bi' lê na' nac bê'. Isaac na', lézca' cni benê' queê'bi' bi'i Jacob, zxi'nê', len cni benê' ca' Jacob quegac idxínnutê'bi' bi'i bõnni' queê', nup ni' glac xuz xtau'gac idxinnu cõ' di'a dza quegac bunách Israel.

9 Xuz xtau'ru' na', lu yöl-la' ruzxe'i quequê', glúti'ê-bi' bi'i José, bõchi'quê', lu na'quê' bõnni' ni' yjua'quê'-bi' luyú Egipto. Dios gzóalenê'-bi' bi'i José na'

10 len buslê'-bi' lu le glac queê'bi'. Dios bê'ê-bi' yöl-la' rejni'i, le ben ga bdzag ladxê'ê-bi' Faraón, bõnni' rna bé'inê' bunách Egipto, ati' Faraón na' budödê' lu na'bi' bi'i José yöl-la' uná bê' gna bé'ibi' luyú Egipto len yúgu'tê bunách nacuí' lidxê'.

11 Ni'r guctsa gbin gdu luyú Egipto, len luyú Canaán ni, ati' gulazaca' gulagu'i' yúgu'tê bunách dza ni'. Cutu bdzöli le lahuê' xuz xtau'ru'.

12 Cati' byõnnê' Jacob dê zxoá' xtil luyú Egipto, bsölê'ê ni' yugu' zxi'nê', bõnni' ni' nacquê' xuz xtau'ru'. Cni gac le zi'al lzu yjaquê' ni'.

13 Cati' le buróp lzu yjaquê' luyú Egipto, benê' José ga guluúnbê'ê lê' bõchê'ê. Cni gac, gnõznê' Faraón nup nacgac di'a dza queê' José.

14 Ni'r bsölê'ê didza' José, benê' ga bdxinê' ni' Jacob, xuzê', dzaggac lê' di'a dza queê', glac gdu tsonnlaj yu chinu bunách.

15 Cni gac, bdxinê' Jacob luyú Egipto, ga ni' gutiê' lê', ati' glatiê' ca' ni' xuz xtau'ru' cati' bza'a dza quequê'.

16 Cati' glatië' tu tu xuz xtau'ru' yjua'quë' lequë' luyú Siquem yugu' zxi'n xsoaquë', ati' ni' gulucachë'ë lequë' yeru ba lu bloj na' gu'uë' Abraham lu na'gac zxi'në' Hemor, bönni' Siquem.

17 Gdöd zian iz, cati' bdxin dza ral-la' gac le gzxi' lu në'ë Dios, lë na' benë' tsutsu xtidzë'ë gunë' queë' Abraham, gulayán bunách yugu' cö' zxi'n xsoë' Israel, glac bunách zian cati' ni' gulucua' luyú Egipto.

18 Ni'r gyazië' bönni' yubl gna bë'ë luyú Egipto na', len gatga byönnë' ca nac le benë' José, gúclenë' bunách Egipto.

19 Gzxi' yé'inë' bunách uládz queëru' bönni' na' rna bë'ë. Busaca' zi'ë xuz xtau'ru' na' len benë' ga lusanë'-bi' bi'i bönni' huë'ndau' qui queëquë', quië latbi'.

20 La' dza ni'z guljbi' ca' bi'idau' Moisés, ati' bdzag ladxë'-bi' Dios. Gdu ca tsonn beo' guluscul-lë'-bi' xuz xna'bi' lidxquë'.

21 Cati' bdxin dza lusanë'-bi' xuz xna'bi' quië gatbi' bi'idau' Moisés na', bdxinnu ngul zxi'në' Faraón ga ni' guluca'në'-bi', ati' yajxi'nu-bi' len buscul-lnu-bi' ca bi'i queëcznu.

22 Cni guc, bzëdbi' bi'i Moisés yúgu'të le taquë' bönni' Egipto len gúctërbi' zxön ca nac didza' bë'bi' len ca nacgac le benbi'.

23 Cati' chyu'ubi' choa' iz bi'i Moisés, gna ládxi'bi' tsajyubi' bunách uládz queëbi', bunách Israel.

24 Cati' bdxinbi' ga na' nacu'ë, blé'ibi'-në' bönni' Egipto, rusaca' zi'ë bönni' uládz queëbi'. Ni'r gúclenbi'-në' bönni' uládz queëbi' na' len budödibi'-në' bönni' Egipto na'. Cni guc, buzí' labi' bönni' na' bi'i Moisés uláz queë' bönni' uládz queëbi'.

25 Gúquibi' Moisés huala'yéjni'në' bönni' böchi'bi' gunë' Dios ga uslabi' lequë' lëczbi', san lequë' cutu gulayéjni'në'.

26 Yetú dza ca' yajxáca'bi' yechopë' bönni' Israel, ta'dil-lë', ati' gúnibi' cuequi dxibi' lequë', len gudx'bi' lequë': "Lbi'ili', böchi'li' nac. ¿Bizx quië rua'li' lza'li' dö'?"

27 Ni'r bönni' na' ru'ë dö' qui lzë'ë budxiguë'-ë-bi' bi'i Moisés, gnë': "¿Núxatë buzóa li' gna bé'inu' netu', len cuequi xbeynu' le runtu'?"

28 ¿Naru' ré'nitsanu' gdöddu' ca' neda' ca benu' nij, budöddu'-në' bönni' Egipto na'?"

29 Cati' byönibi' didza' ni bi'i Moisés, buzundjbi' ni', yajsoabi' luyú Madián ga ni' gzoabi' ca bönni' zi'tu'. Luyú Madián na' butság ná'lenbi'-nu ngul lu yöd ni', ati' guljcbi' chopbi' bi'i bönni' queë'.

30 Cati' chgdöd choa' iz zoë' ni', buluí' lahuë' ga zoë' gbaz la'y queë' Dios lu gui' qui yag yötsi'dau' regui, ga ni' nac lu latj ca'z, le zoa lu gui'a nazí' lei Sinaí.

31 Cati' blé'inë' gui' na' Moisés, bubannë', ati' gbiguë'ë gal-la' quië glé'inë' dxi'a, ati' ni' byönnë' chi'ë Xanru'.

32 Cni gudxë' lë' Xanru': "Neda' naca' Dios quequë' xuz xta'u. Naca' Dios queë' Abraham, len Dios queë' Isaac, len Dios queë' Jacob." Ni'r lu yöl-la' radxi queë', gzxi'ztsquë' Moisés, len cutur burúguinë' uyüë'.

33 Gudxë' lë' Xanru': "Bleycj lölu' nuda'u, le nac la'y ga ni zu' le zoacza' ni neda', naca' Dios.

34 Le nactë chblé'ida' le ta'zaca' ta'gu'i bunách quia' nacua' luyú Egipto, len chbyönda' ta'bödx yechë'ë. Bötja', zoa' ni quië uslá' lequë'. Gda na'a, gsöla'a li' luyú Egipto."

35 'Zal-le guluca'nè' lè' ca'z bönni' uládz queë' Moisés, gulané': "¿Núzxatë buzóa li' gna bé'inu' netu', len cuequi xbeynu' le runtu'?", Dios bsölè'è lè' quië gaquë' bönni' uná bè', len bönni' ruslá, ca na' gudxë' Moisés gbaz la'y na' queë' Dios, buluí' lahuë' lu yag yötsi'dau' regui ga na' zoë'.

36 Moisés ni bubijë' luyú Egipto bönni' uládz queëru', guc cni gdöd benë' le glun ga gulubani bunách ni', len le tac bè' benë' luyú ni'. Lëzca' cni benë' lu nis xzön nazí' lei Nis Xna. Cni benë' lauquë' gdu ca choa' iz lu latj ca'z.

37 Lëczë' Moisés na' gudxë' bunách Israel ni', gnë': "Xanru' Dios gsölë'ë queëli' bönni' galjë' ladj di'a dza queëli', gaquë' bönni' gu'ë didza' uláz queë' Dios. Gsölë'ë lè' queëli' ca na' bsölë'ë neda'. Lëczë' run bayúdx uzë nagli'-në'."

38 Lëzca' lëczë' Moisés na' gzóalenë' bunách nudubgac queë' Dios lu latj ca'z, ati' bdzaguë' lè' gbaz la'y queë' Dios, nu na' bè'len lè' didza' lu gui'a Sinaí na'. Gzóalenë' xuz xtau'ru' Moisés, ati' Dios budödë' lu në'ë zxba la'y queë', le rui' didza' ca gac la'del-li' yöl-la' na'bán bunách, ati' zxba ni budödë' Moisés lu na'gac zxi'n xsoaquë' ga rdxintë queëru' rë'u.

39 'Cutu glë'nnë' xuz xtau'ru' lunë' ca rna xtádzë'è Moisés, san guluzóë' lè' tsla'l, len glë'nnë' tshuöjqüë' luyú Egipto.

40 Cati' ni' zoë' lu gui'a Sinaí na' Moisés, lequë' glë' Aarón, böchë'è Moisés na', gulané': "Ré'ni'u' gunu' yugu' dios queëtu', bdau' guiöj bdau' yag, quië la'nór lautu'. Cutu nözitu' bi guc queë' Moisés, bönni' na' nubijë' netu' luyú Egipto."

41 Ni'r glunë' tu bdau' oro le nac ca tu bëdxdu', ati' guludödcdë'-ba' bö'cu' xzila'dau', len gulagu'quë'-ba' lau bdau' oro na', ati' glunë' lni lau bdau' na' nunquë'.

42 Qui lë ni na' buca'në' lequë' Dios len bubij ladxë'ë lequë'. Ni'r gulayij ládxi'quë' le ta'yëp luzxbá. Ca nac lë ni nayúj lu guich le gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, rna:

Lbi'ili', bunách Israel,

¿Naru' glú'gactsali'-ba' quia' neda' böa' bëdx ni'

Budódigacli'-ba' len buzégui'gacli'-ba',

Lë na' benli' lu latj ca'z gdu ca choa' iz?

43 Cutu glú'gacli'-ba' quia' neda',

San bia'li' nich qui Moloc, bdau' guiöj queëli'.

Bia'li' ca' tu le nac ca bölj luzxbá nazí' lei Refán,

Lë na' buzoali' ca Dios queëli'.

Yugu' bdau' guiöj bdau' yag ni,

La' lbi'izli' benli' quië gyij ládxi'li' leygac.

Qui lë ni na', ubija' lbi'ili' lu xyuli',

Gchë'a lbi'ili' zi'tu'r ga dë luyú Babilonia.

44 'Cati' ni' galuca'ë xuz xtau'ru' lu latj ca'z, guta' quequë' yu'u lari' ga glun chi'ë zxba queë' Dios, lë na' nac bè' zóalenë' lequë' Dios. Glunë' yu'u lari' na' ca na' gna bé'inë' Moisés Dios, cati' ni' gudxë' lè' gunë' lei ca nac lë na' blé'inë', le buluí'inë' lè' Dios lu gui'a ni'.

45 Lëzca' guludödë' yu'u lari' na' lu na'quë' zxi'nquë' ga bdxintë dza ni' glu'ë lei luyú ni xuz xtau'ru', cati' ni' dzaguë' lequë' Josué, ati' gulagúë' xyugac bunách gza'a, nup ni' bulaguë'è Dios lauquë' xuz xtau'ru'. Cni glunë' zian iz ga bdxintë dza zoë' David.

46 Bdzag ladxë'è David na' Dios, ati' lë' gnabnë' Dios gu'ë lè' latj gunë' tu yu'u ga soë' Dios queë' Jacob.

⁴⁷ Cutu bē'ē lē' latj Dios, san benē' yu'u queē' Dios Salomón, zxi'nē' David na'.

⁴⁸ Cni benē' zal-la' cutu zoē' Dios, Nu nactēr blau, lu gdau' nungac bunách. Ca nac lē ni gnē' bōnni' bē'ē didza' uláz queē' Dios, gnē':

⁴⁹ Yehua' yubá nac ga rō'a rna bē'a

Ati' yōdzlyú nac xlibi ni'a.

Rnē' Xanru': “¿Naru' gúntsali' lidxa'?

¿Naru' zoatsa latj ga ral-la' uzí' ladxa'a?

⁵⁰ ¿Naru' clēg len na'cza' bena' yúgu'tē lē ni'?”

⁵¹ Ni'r gudxē' bōnni' gdau' ta'bequi xbey na' Esteban, gnē':

—Lbi'ili', bōnni' zid, cutu bi ryaz icj nagli'. Nazíd icj lādxi'dau'li' ca rac quegac bunách cunúnbē'gac Dios. Rdá'baga'teczli'-nē' Dios Bō' La'y. Ca na' glunē' xuz xtau'li', runli' ca' lbi'ili'.

⁵² Gulabía lādxi'quē' yúgu'tē bōnni' ni' glu'ē didza' uláz queē' Dios xuz xtau'li' na'. Lēzca' guludōdcdē' bōnni' ni' gulaguixjō'ē zi'al ca ral-la' guidē' Cristo, Bōnni' Tsahui', ati' na'a, cati' ni' bdxinē' Bōnni' Tsahui' na', lbi'iczli' budōdli'-nē' lu na'quē' bōnni' guludōddē' Lē'.

⁵³ Lbi'iczli' dē lu na'li' zxba queē' Dios, lē na' guludōdē' lu na'quē' xuz xtau'li' yugu' gbaz la'y queē' Dios, san cutu runli' ca rna.

Tu'dōddē' Esteban

⁵⁴ Cati' gulayōnnē' didza' ni bōnni' gdau' ta'bequi xbey na', gulaléytsquinē' Esteban, ati' lu yōl-la' rley quequē' lē' gulutlil-láyi'quē'.

⁵⁵ Ni'r buyuē' luzxbál Esteban na', zóalenē' lē' Dios Bō' La'y, ati' blé'inē' latj yení' ga zoē' Dios lenca' Jesús, zuinē' cuit lē'ē yubél Dios ga náctērē' blau.

⁵⁶ Ni'r gnē':

—Gul-yutsca'. Rlé'ida' nayálj luzxbá, ati' zuinē' cuit lē'ē yubél Dios Bōnni' Nuhuōaquē' Gdu Bunách.

⁵⁷ Ni'r guluséy nagquē' bōnni' gdau' ta'bequi xbey na', ati' gulabōdxyē'ē zidzj, len tsaxón gulabía di'ē lē'.

⁵⁸ Gulubijē' lē' ni'l ra' yōdz na', ati' ni' gululadxē' lē' guiōj. Yugu' bōnni' ni' tunē' lna' lau le tu'quíē' Esteban gulucu'ē lari' ta'xóa yenquē' xni'ē bōnni' lē' Saulo cati' ni' gululadxē' Esteban guiōj.

⁵⁹ Cati' ni' tu'ladxē' Esteban guiōj, lē' bulidzē' Dios, gnē':

—Xana' Jesús. Buzí' bō' naccza'.

⁶⁰ Ni'r byechuē', buzechu zxibē', len bē'ē zidzj didza', gnē':

—Xan. Cutu uspagu'u lequē' dul-la' ni.

Cati' budx bē'ē didza' ni, guttē'.

8

Saulo rbia ladxē'ē bunách queē' Cristo

¹⁻³ Saulo benē' tsaxón bōnni' ni' guludōddē' Esteban.

La' ni'z glua'quē' Esteban bōnni' ta'yíj lādxi'quē' Dios, ati' yajcáchi'quē' lē'. Szxōni gulabōdxē' queē'.

Dza na' szxōni gulabía lādxi'quē' bunách queē' Cristo nacúa' Jerusalén bōnni' judío cuta'yejlē'. Lēzca' gdxia ladxē'ē bunách queē' Cristo Saulo. Gyaziē' gap nac lu yu'u quequē', ati' gzxōnē' yugu' bōnni' len ngul, glu'ē lequē' lidz guia.

Ni'r glaslas gdu luyú Judea len luyú Samaria yelati'z cuguluhuōatē bunách queē' Cristo, ati' guluga'nē' Jerusalén légaczē' gbaz na' nasólē'ē Cristo.

Rac lban qui didza' dxi'a luyú Samaria

⁴ Yjaquë' yúgu'të latj bönni' na' gláslasië', ati' glunë' lban qui didza' dxi'a.

⁵ Ni'r gyyjë' luyú Samaria Felipe, bönni' dzaguë' nup na' glaslas, ati' ni' benë' lban ca nac queë' Cristo.

⁶ Guludúb bunách ni', ati' gdu ládxi'quë' guluzë nagquë' didza' ru'ë Felipe na', le gulayönnë' xtidzë'ë len gualé'inë' le tac bë' runë'.

⁷ Cni' guc, le benë' ga gulurúj zian bö' xöhui' yu'ugac bunách, ta'bödxya'a zidzj, ati' guluhuöác zian nup te'i huë' nacú'n bin len nup cuta'zá'.

⁸ Cni' guc, guludziji bunách yödz ni'.

⁹ Zoë' ni' Simón, bönni' zi'al guquë' bönni' udzá' unë ya'a lu yödz na', len gzxì' yé'inë' bunách Samaria na', gnë' lëczë' naquë' bönni' náctërë' zxon.

¹⁰ Guluzëtsca naggac bönni' ni yúgu'të bunách, ga rguel-la' yugu' bönni' ca'z ga rdxintë yugu' bönni' blau, gulanë': "Bönni' ni, dë lu në'ë yöl-la' huac zxon queë' Dios."

¹¹ Cni' guc, glunë' lë' ba la'n, le xtsey nazí' yé'inë' lequë' len yöl-la' udzá' unë ya'a queë'.

¹² Cati' gulayejlë'ë lban runë' Felipe qui didza' dxi'a ca rna bë'ë Dios len ca nac queë' Jesucristo, ni'r guladilë' nis, bönni' len ngul.

¹³ Ni'r gyejlë'ë ca' Simón na', len bdilë' nis, ati' gdálienteczë' tsazxon Felipe na'. Cati' blé'inë' yugu' yöl-la' huac zxon len le tac bë' runë' Felipe, bubannë' Simón na'.

¹⁴ Cati' gulayönnë' ca guc lë ni gbaz na' nasölë'ë Cristo nacué' Jerusalén, chnazí' lu na'gac xtidzë'ë Dios bunách luyú Samaria, ni'r gulasölë'ë ni' Pedro len Juan.

¹⁵ Cati' guladxinë' ni' Pedro len Juan na', gululidzë' Dios uláz quegac bunách ni' ta'yejlë' Cristo quië dusóalenë' lequë' Dios Bö' La'y.

¹⁶ Ga bdxintë dza na', cutu rdxíninë' quequë' Dios Bö' La'y. Nadílgaczë' nis quië lacquë' tuz len Xanru' Jesús.

¹⁷ Ni'r gulaxóa na'quë' bunách Samaria na' Pedro len Juan na'. Gululidzë' Dios, ati' dusóalenë' lequë' Dios Bö' La'y.

¹⁸ Cati' blé'inë' Simón, bönni' udzá' na', le guc cati' gulaxóa na'quë' bunách ni' gbaz na' nasölë'ë Cristo, dusóalenë' lequë' Dios Bö' La'y, gu'nnë' quizzjë' lequë' dumí,

¹⁹ rë' lequë':

—Benn ca' quia' yöl-la' huac ni, quië cati' gxoá na'a nütí'tëz bunách, dusóalenë' nu na' Dios Bö' La'y.

²⁰ Ni'r gudxë' lë' Pedro, rnë':

—Nít tsazxon len li' dumí quiu', le ráquinu' len dumí gdél-li'nu' yöl-la' huac queë' Dios.

²¹ Cutu nacué' lsaca' gutsu'u lë ni, le cunác dxi'a icj ládxi'da'u lahuë' Dios.

²² Bubí'i ladxu'u ca nac huia'dö' ni runu', len gúta'yuhahuë' Dios, nazx ca' unít lahuë' li' ca nac lë ni rza' ladxu'u.

²³ Rlé'ida' nabagu'u zxguia' len nadzunu' lu yal-lj qui tu' xöhui'.

²⁴ Ni'r bubí'ë didza' Simón na', rë' lequë':

—Gul-lidzë' Dios, gáta'yuli' lahuë' Xanru' ni'a quia' cui gac quia' nitú lë na' chgnali'.

²⁵ Cati' budx glunë' lna' lau queë' Cristo lu yödz ni' Pedro len Juan na', len gulaguíxjö'ë xtidzë'ë Dios, glunë' ca' lban qui didza' dxi'a gap nacué' zian ladzquë' bönni' Samaria, ati' gdöd ni' yhuöjquë' Jerusalén.

Felipe len bönni' Etiopía

²⁶ Ni'r bë'lenë' Felipe didza' gbaz la'y queë' Xanru', gudxë' lë':

—Gyas len gyeaj zaca' ga rdöd gbidz beo' ziaq, gdxinu' ga ni' rla'a nöz zeaj Jerusalén zeajtë yödZ Gaza, nöz na' rdöd lu latj ca'z.

²⁷ Ni'r gyu'ë nöz Felipe na', zijë'. La' nöz ni' yajtsaguë' bönni' Etiopía, naquë' bönni' huödX. Luyú Etiopía naquë' blau launu Candace, ngul rna bé'ínu bunách Etiopía na', len yu'u lu në'ë yúgu'të yöl-la' tsahui' queënu dzö' lidXnu. Gyijë' Jerusalén bönni' ni quië gyij ladxë'ë Dios.

²⁸ Na'a, zhuöjë' ladzë', rö'ë lu carreta queë', len rulabë' le nayúj lu guich ca gnë' Isaías, bönni' bë'ë didza' uláz queë' Dios.

²⁹ Ni'r Dios Bö' La'y gudxë' Felipe na':

—Gbiga' ga zeaj carreta na', len gyeajlen lei.

³⁰ Cati' chgbiguë'ë ni' Felipe, byönnë' ru'ë didza' bönni' huödX na', rulabë' le nayúj lu guich ca gnë' Isaías, ati' gudxë' lë':

—¿Naru' réjni'nu' lë na' rulabu'?

³¹ Bubi'ë didza' bönni' Etiopía na', gnë':

—¿Nacx gac tséjni'da' chqui' nutu nu zoa uzejni' neda'?

Ni'r gúta'yuë' lahuë' Felipe cuenë' len cö'lenë' lë' tsazxón lu carreta na'.

³² Lë na' nayúj lu guich rulabë', rna cni:

Ca bö'cu' zxíla'dau',

Gulachë'ë Lë' quië ludöddë' Lë',

Len ca bö'cu' zxíla'dau',

Cutu rnëba' cati' nu rchugu lítsa'ba',

Ca' benë' Lë', cutu bsalj ru'ë gnë'.

³³ Guluca'në' Lë' ca'z,

Len cutu glu'ë latj nu cuequi xbey Lë'.

¿Nuzxa caz gac quixjö' zXguia' nabága'gac bunách uládz queë'?

La' légaczë' guludöddë' Lë'.

³⁴ Gnabnë' Felipe bönni' huödX na', rë' lë':

—Ráta'yua' lau' quíxjö'i'nu' neda'. ¿Nuzxa qui gnë' cni bönni' na' bë'ë didza' uláz queë' Dios? ¿Naru' queëczë', o qui nu yubl?

³⁵ Ni'r la' didza' niz bguel-lë'ë Felipe, gdíxjö'i'në' lë' didza' dxi'a ca nac queë' Jesús.

³⁶ Cati' ni' yu'ujuë' nöz zjaquë', guladxinë' ga dë nis, ati' rë' Felipe bönni' huödX na', rnë':

—Byutsca'. Ni dë nis. ¿Naru' huactsa gdila' nis?

³⁷ Felipe gudxë' lë':

—Chqui' réjlë'u gdu ladxu'u, huac gdilu' nis.

Lë' bubí'ë didza', rnë':

—Réjlë'a Jesucristo, naquë' Zxi'në' Dios.

³⁸ Ni'r benë' ga gzoa dxiz carreta queë' na', ati' guluhuötjë' groptë', yajt-sazquë' lu nis. Ni'r Felipe buquilë' bönni' huödX na' nis.

³⁹ Cati' gularujë' lu nis, buchë'ë Felipe Dios Bö' La'y, ati' cutur blé'inë' lë' bönni' huödX na'. Ni'r buguel-lë'ë xnözë', zhuöjë' rudzjinë'.

⁴⁰ Cati' chráquibe'inë' Felipe, zoë' lu yödZ Azoto. Gdödë' yúgu'të yödZ ni', ati' benë' lban qui didza' dxi'a, ga bdxintë' yödZ Cesarea.

¹ Ni' ruzejnë' ba nadx nup ta'yejlè' Xanru' Saulo, gu'nnè' gdödcde' lequè'. Quiè gunè' cni bdxinë' lahuè' bxuz blau

² len gnabné' lè' guich uná bè' le tsju'è lauquè' bönni' uná bè' quegac yu'u gap tu'dubè' tu'sédè' queè' Dios bönni' judío nacu'è Damasco, ati' chqui' utsajxaquè'è ni' yugu' bönni' len ngul ta'yejlè'è Jesús, gac gch'è lequè' nadzunquè' lu yödz Jerusalén.

³ Tsal ni' yu'uquè' nöz Saulo len nup nacua'len lè', zjaquè', len cati' chzoa la'dxinè' Damasco, tu tsalz buzeni'tsca yení' za' luzxbá, le buzení' ga ni' zjaquè'.

⁴ Ni'r gdzö'è Iyu Saulo, len byönnè' chi'i nu rë lè':

—Saulo, Saulo, ¿bizx quiè rbia ladxu'u neda'?

⁵ Gnabné' Lè' Saulo, gnè':

—¿Nuzxa li', Xan?

Lè' gnè':

—Neda' Jesús, nu rbia ladxu'u. Run zi' cuinu', rdá'bagu'u neda'. Rac quiu' ca na' rac queèba' bédx, run zi' cuinba' rchégu'ba' yag tuchi' tundè'-ba' zi'.

⁶ Ni'r gzxiztsquè', gúdxinë' Saulo, gnè':

—Xan, ¿bizxa rë'nnu' guna'?

Xanru' gudxè' lè':

—Gyas len gyaz lu yödz, ati' ni' gsöla'a quiu' nu guiè li' le ral-la' gunu'.

⁷ Gládxinë' bönni' na' zjáclenè' Saulo, le gulayönnè' chi'i na', zal-le nutu nu gualé'inè'.

⁸ Ni'r böasè' luyú Saulo, len cati' gxa' yöj lahuè', cutu ca' rlé'inè'. Qui lè ni na' gulaguel-lè'è nè'è, len gulachè'è lè' Damasco.

⁹ Gzoè' ni' tsonn dza nachúl lahuè', len cutu bi güi' gdahuè'.

¹⁰ Zoè' ca' Damasco Ananías, bönni' rejlè'è Cristo, ati' Xanru' buluí' lahuè' ga zoè' ca tu lu yèl bëhcál, len gudxè' lè':

—Ananías.

Lè' bubí'è didza', gnè':

—Ni zoa', Xan.

¹¹ Xanru' gudxè' lè':

—Gyas, len gyeaj ga nac la' nöz na' nazí' lei Nöz Li, ati' lu yu'u lidxè' Judas gnab didza' queè' Saulo, bönni' Tarso. Lu yu'u na' rulidzè' Dios.

¹² Chblé'inè' bönni' ni ca tu lu yèl bëhcál zè'è tsaziè' ga zoè' bönni' lè' Ananías, len gxoa nè'è lè' quiè huöalj yöj lahuè'.

¹³ Ni'r bubí'è didza' Ananías, rë' Lè':

—Xan, zian nup chgulaguixjöi' neda' ca runè' bönni' ni, zian le nac dö' nu'è le benè' quegac bunách ta'yejlè' Li', nacu'è Jerusalén.

¹⁴ Zè'è ca' ni, dè lu nè'è uláz quequè' bxuz uná bè' sönè' yúgu'tè nup tu'lídz Dios len lau' Li'.

¹⁵ Ni'r Xanru' rë' Ananías na', rnè':

—Gyeaj, le gröcca' neda' bönni' ni quiè gunè' lban ca nac quia' laugac bunách gza'a, len lauquè' bönni' ta'ná bé'inè' lequè', lenca' laugac bunách Israel.

¹⁶ Uluí'ida' lè' le zian le saca' qui'è uláz quia' neda', gunè' xchina'.

¹⁷ Ni'r gyijè' ni' Ananías, ati' gyaziè' yu'u len bxoa nè'è Saulo, rë' lè':

—Böcha'a Saulo, Xanru' Jesús, Nu na' buluí' lahui la' nöz ga ni' za'u, bsölè'è neda' quiè huöalj yöj lau' len dusóalenè' li' Dios Bö' La'y.

¹⁸ La' ni'z gulaguíndj lu yöj lahuè' le nac ca xlácuba' bö, ati' la' böaljtè yöj lahuè'. Ni'r gyasè' Saulo, len bdilé' nis.

¹⁹ Gdöd ni' gdaHuë' len böac ladxë'ë. Ca chop tsonn dza gzóalenë' bönni' ta'yejlë'ë Cristo nacu'ë Damasco.

Runë' lban Saulo lu yödZ Damasco

²⁰ La' gzu lautë' Saulo runë' lban queë' Cristo gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, rnë':

—Jesúscz naquë' Zxi'në' Dios.

²¹ Gulubannë' yúgu'të bönni' ni' ta'yönnë' lë', ta'në':

—¿Naru' clëg bönni' ni bönni' na' busnitië' nup nacua' Jerusalén, tu'lídZ Dios lu lë' Jesús? Quië gunë' cni bidë' ca' ni quië gchë'ë lequë' nadzunquë' lauquë' bxuz uná bë'.

²² Bdipr ladxë'ë Saulo, len benë' ga gulabö'ë baguí'i bönni' judío nacu'ë Damasco, bulul'inë' lequë' Jesúscz naquë' Cristo, bönni' na' tunë' löz duná bé'inë' lequë'.

Rulë' Saulo lu na'quë' bönni' judío

²³ Cati' chgdöd zian dza, glun xtídza'quë' bönni' judío ni' ludöddë' Saulo.

²⁴ Rël len të dza gulabö' nisië' lë' bönni' judío ga nu ryaz zö'ö run chi'i yödZ na' quië ludöddë' lë', san gúquibe'inë' Saulo le të'nnë' lunë' queë'.

²⁵ Ni'r gulaguel-lë'ë Saulo chdzö'l bönni' ta'yejlë'ë Cristo, ati' gulagu'ë lë' tu lu bdö'a xzön naga' du, len guluzöjtjë' lë' ni'l lu zö'ö run chi'i yödZ na'.

Rudxinë' Saulo Jerusalén

²⁶ Cati' budxinë' Saulo Jerusalén, gu'nnë' tsjenë' tsazxön bönni' ni' ta'yejlë'ë Cristo, san gládxinë' lë' yúgu'të', le cuta'yejlë'ë rejllë'ë Cristo Saulo na'.

²⁷ Ni'r gdel-lë'ë Saulo Bernabé, len bchë'ë lë' ga na' nacu'ë gbaz nasölë'ë Cristo. Gdíxjö'i'në' lequë' ca na' guc queë' Saulo, blë'inë' Xanru' la' nöz, ati' bë'lenë' lë' didza' Xanru'cz, len ca na' benë' Saulo lu yödZ Damasco, len yöl-la' rugu ladx'i benë' lban ca nac queë' Jesús.

²⁸ Ni'r gzóalenë' lequë' Saulo lu yödZ Jerusalén, ati' gdálenë' lequë'.

²⁹ Lu yöl-la' rugu ladx'i benë' lban Saulo ca nac queë' Xanru', len gdíl-lenë' didza' bönni' judío tu'ë didza' griego, ati' lequë' gulazú gulabö'ë ludöddë' lë'.

³⁰ Cati' gláquibe'inë' lë' ni böchi'ru' ta'yejlë'ë Cristo, gulachë'ë Saulo lu yödZ Cesarea, ati' gulasölë'ë lë' Tarso, le nac ladzë' Saulo.

³¹ Ni'r guc dxi'a quegac yúgu'të cö' bunách queë' Cristo, nacua' gdu luyú Judea, len luyú Galilea, len luyú Samaria, ati' guladíp ládxi'quë'. Gulacu'ë lu yöl-la' radxi quequë' Xanru', ati' gulayanë' le güclenë' lequë' Dios Bö' La'y.

Pedro ruúnë' Eneas

³² Yetú le guc, cati' jayjúë' yugu' böchi'ru' Pedro, bdxinë' ga nacu'ë bönni' ta'yejlë'ë Jesús lu yödZ Lida.

³³ Yajxaquë'ë ni' bönni' lë' Eneas, chguc xunu' iz dë' ré'inë' nacu'në' bin.

³⁴ Pedro gudxë' lë':

—Eneas, ruúnë' li' Jesucristo. Gyas len btub xta'u.

La' gyastë' Eneas na'.

³⁵ Gulale'i lë' yúgu'të nup nacua' yödZ Lida, len yödZ Sarón, ati' guluhuöaquë' queë' Xanru', ta'yejlë'ë Lë'.

Ratnu Dorcas len rubannu

³⁶ Yetú ca' le guc, lu yödZ Joze zoanu ngul réjlë'nu Cristo, lënu Tabita, len ca nac didza' griego lënu Dorcas. Bennu zian le nacgac dxi'a len le taclen bunách yechi' ngul ni.

³⁷ Le guc dza ni', güi'inu Dorcas na' len gutnu. Gdöd gulaguibnu lënu, gulaguixjé'-nu tu lu yu'u ga nac buróp cuia.

³⁸ Le dë gal-la'z ga na' dë yödZ Jope yödZ Lida ga na' zoë' Pedro, gulayönnë' zoë' ni' Pedro bönni' Jope na' ta'yejlë'ë Cristo, ati' qui lë ni na' gulasölë'ë ga zoë' chopë' bönni', gláta'yuë' lahuë', të' lë':
—Cutu tseynu' guidu' queëtu'.

³⁹ Ni'r la' gyastë' Pedro, zéajlenë' lequë'. Cati' bdxinë' ni', la' gulachë'të' lë' ga nac lu yu'u ga dënu ngul nat na'. Ni'r guludubnu gdu cuitië' ngul uzëb, ta'bödXnu len tu'lui'inu lë' lari' quequë' bönni' len ngul, yugu' le bennu Dorcas cati' ni' zóalenu lecnu.

⁴⁰ Ni'r bubijë' ni'l yúgu'të nup nacua' ni' Pedro, ati' buzechu zxibë', rulidzë' Dios. Ni'r bueycjë' ga dënu Dorcas na', gnë':

—Tabita, gyas.

La' buxa'të yöj launu Dorcas. Cati' blé'inu-në' Pedro, la' gyástënu, grönu.

⁴¹ Gdel-lë'ë na'nu Pedro, buchisë'-nu. Ni'r bulidzë' bönni' na' ta'yejlë'ë Jesús, len yugu' ngul uzëb na', ati' buschinë'-nu laquë' Dorcas na', nabannu.

⁴² Ca guc lë ni gzë didza' gdu lu yödZ Jope, ati' gulayejlë' Xanru' bunách zian.

⁴³ Zian dza buga'në' Pedro yödZ Jope na' lu yu'u lidxë' Simón, bönni' runë' tsahui' guid zxa bëdx.

10

Le benë' Pedro lidxë' Cornelio

¹ Zoë' Cesarea bönni' lë' Cornelio, nacu'ë lu në'ë tu gayu'ë bönni' rjaquë' gdil-l, nazí' laquë' Bönni' Italia Rjaquë' Gdil-l.

² Rej ladxë'ë Dios Cornelio na' len rádxinë' Lë', ati' nungac lë' tsazxón yúgu'të bunách nacua' lidxë'. Dumí zian runödZjë' le raclen bunách yechi', len rulídztecZë' Dios.

³ Gdu rdöd xhuö blé'inë' Cornelio ca tu lu yël bëhcál, ryazië' ga zoë' gbaz la'y queë' Dios, len rë' lë':
—Cornelio.

⁴ Gúdxinë' Cornelio. Buyúë' gbaz la'y na', len gudxë' lë':

—¿Bizxa rnau', Xan?

Gudxë' lë' gbaz la'y na', rnë':

—Dios ryönnë' le rulidzu'-në', len nözcznë' ca runu', ráclenu' bunách yechi'.

⁵ Na'a, gsóla'cu'-në' bönni' tsjaquë' yödZ Jope tsajlidzquë' bönni' lë' Simón, zoa yetú lë' Pedro.

⁶ Bönni' ni zoë' lidxë' bönni' runë' tsahui' guid zxa bëdx. Bönni' ni, lëzca' lë' Simón, ati' zoa lidxë' ra' nis zxón. Pedro na' guië' li' le ral-la' gunu'.

⁷ Cati' chbuzé'ë gbaz la'y na' bë'lenë' lë' didza', bulidzë'-bi' Cornelio chopbi' bi'i huen dxin queë' len tuë' bönni' rijë' gdil-l rej ladxë'ë Dios, dzaguë' bunách nacua' lidxë' Cornelio.

⁸ Cati' budx gdíxjöi'në' lequë' yúgu'të le guc, bsölë'ë lequë' yödZ Jope.

⁹ Dza buróp, tsal ni' yu'uquë' nöZ, len ta'dxinë' gal-la' ga dë Jope na', la' ni'z grenë' Pedro cju'u quië ulidzë' Dios, ni' nac gdu huagbídZ.

¹⁰ La' na'z rdunë' Pedro len gu'nnë' gahuë', san tsal ni' tu'pë'ë queë', blé'inë' le nac ca tu lu yël bëhcál.

¹¹ Blé'inë' nayájl luzzbá len ruhuötj ga zoë' tu le nac ca lari' guitsa' zxón, naga' idáp la'a.

¹² Lahui lari' na' dxiacba' böa' guixi' gza'a nacua' tap ni'a na'cba', len böa' ta'yj lë'cba' lyu, len böa' zoa xilcba'.

13 Ni'r byönnë' chi'i nu rë lë':

—Pedro, gyas. Bdödi-cba' len gdagu.

14 Bubi'ë didza' Pedro, rnë':

—Cutu, Xan. Gatga gdahua' le cural-la' gágutu' o le cunác dxi'a.

15 Le buróp lzu byönnë' chi'i nu na' gudx lë':

—Le nunë' dxi'a Dios, cutu gnau' qui: “Cunác dxi'a”.

16 Tsonn lzu guc cni, ati' ni'r la' buëptë luzxbá lari' zxön na'.

17 Tsal ni' rö'ë baguí'i Pedro, rza' ladxë'ë bizxa rë'ni gna lë na' blé'inë' ca tu lu yël bëhcál, guladxinë' ra' yu'u bönni' na' nasölë'ë lequë' Cornelio, ta'nabë' gazz zoa lidxë' Simón na'.

18 Cati' guladxinë' ni', gululidzë' nup nacuá' yu'u na', len gulanabnë' lequë' chqui' zoë' ni' bönni' lë' Simón, zoa yetú lë' Pedro.

19 Tsal ni' rza' ladxë'ë Pedro ca nac lë na' blé'inë', gudxë' lë' Dios Bô' La'y, gnë':

—Byutsca'. Chguladxinë' ni tsonnë' bönni', tu'guiljé' li'.

20 Gyasch na'a. Bötj zxan yu'u. Cutu gac chop ladxu'u tséajlenu' lequë', le nasöla'a lequë' neda'.

21 Ni'r bötjé' Pedro zxan yu'u ga na' nacu'ë bönni' na' nasölë'ë Cornelio, len gudxë' lequë':

—Neda' bönni' ruguiljli'. ¿Bizxa huen za'li' ni'?

22 Gulubi'ë didza', të' lë':

—Nasölë'ë netu' Cornelio, bönni' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l. Naquë' bönni' tsahui', len rádxinë' Dios. Tunë' ba la'n bönni' ni len nadxi'icné' lë' yúgu'të bönni' judío. Yetú ca' le guc, bë'lenë' lë' didza' gbaz la'y queë' Dios, gudxë' lë' gsölë'ë nu dulídz li' guidu' lidxë' quië yönnë' didza' gu'u.

23 Ni'r glu'ë lequë' lu yu'u Pedro len bë'ë ga la'cu'ë. Cati' za' rení' yetú dza, gyasë' Pedro, ati' gyéajlenë' lequë'. Glunë' lë' tsaxxón la'quë' böchi'ru' nacu'ë jope na'.

24 Dza bunn ni', guladxinë' Cesarea. Chzoë' rbözë' lequë' Cornelio, len chnutubë' lidxë' yugu' di'a dza queë', len yugu' böchi' lzë'ë nadxi'irnë'.

25 Cati' gyazië' Pedro lö'a, brujë' yu'u Cornelio, yajtsaguë' lë'. Byechuë' xni'ë Pedro len gyij ladxë'ë lë' ca runru' queë' Dioscz.

26 Pedro buchisé' lë', len gudxë' lë':

—Gyas. Lëz bunách yödzyú naca' ca nacu' li'.

27 Ni' tui'zë' ca' didza', gyaztë' yu'u Pedro, len yajxaquë'ë nudubgac ni' bunách zian.

28 Ni'r gudxë' lequë' Pedro, rnë':

—Lbi'ili' nözcizli' ca rna bë' zxba queë' Moisés, cural-la' gunë' bönni' judío tsaxxón o tsázlenë' bönni' gza'a. Na'a, Dios bului'inë' neda' cutu ral-la' gnia' queë' nitúë' bönni' naquë' ca'z o cunaquë' dxi'a.

29 Qui lë ni na' cati' bulidzli' neda', la' bidtea', len cutu guc chop ladxa'a. Rnaba' na'a, ¿bizx quië na' bulidzli' neda'?

30 Ni'r bubí'ë didza' Cornelio, gnë':

—Chguc tap dza ca hora zoaru' na'a, gdu rdöd xhuö, cati' ni' runa' gubás len rulidza'-në' Dios lu yu'u lidxa' ni, blé'ida'-bi' bi'i bönni' ra'bán nácubi' lari' ryëp yös yení', dului' laubi' neda'.

31 Cni gudxbi' neda': “Cornelio. Dios ryönnë' le rulidzu'-në', len nöznë' ca runu', ráclenu' bunách yechi'.

³² Na'a, gsölu'u lu yödz Jope nu tsajlídž bönni' lè' Simón, zoa yetú lè' Pedro. Bönni' ni zoé' lidxé' bönni' runé' tsahui' guid zxa bédx, len lè' ca' Simón. Zoa ra' nis zxón lidxé' bönni' ni. Cati' gdxiné' ga zu' Pedro na', güi'lené' li' didza'."

³³ Cni guc, la' bsöla'tea' nu tsajtíl li', ati' dxi'a benu' bidu' ga zoatu' ni. Qui lè ni na' zoatu' ni yúgu'tètu', nudubtu' lahué' Dios quié uzé nagtu' yúgu'tè le gna bé'iné' li' Dios gui'u netu'.

Didza' b'è'è Pedro lidxé' Cornelio

³⁴ Ni'r gzu lahué' Pedro ru'è didza', rné':

—Le nacté réjni'da' na'a, cutu ruyuzé' yöl-la' rnéz quegac bunách Dios, san tuz nuné' rè'u.

³⁵ Rdzag ladxé'è bunách gduté yödzlyú Dios, nup na' tadxi Lè' len tun le nac dxi'a.

³⁶ Bsölè'è xtidzé'è Dios ga nacua' bunách Israel, len bsölè'è nu ben lban qui didza' dxi'a, le run ga rac dxi'a quegac bunách, lè na' bdxin queèru' lu në'è Jesucristo. Lëczé' naqué' Xanru' yúgu'tèru'.

³⁷ Lbi'iczli' nözili' lè na' guc luyú Judea, le gzu lau guc luyú Galilea gdöd bené' lban Juan quié la'díl bunách nis.

³⁸ Nözili' ca bené' Dios le guc queé' Jesús, bönni' Nazaret. Bsölè'è queé' Dios Bò' La'y len yöl-la' huac queé'. Nözili' ca na' gdé' Jesús, runé' le nac dxi'a, len ruúné' yúgu'tè nup gulazaca' gulagu'i' lu na' tu' xöhui'. Cni bené', le gzóalené' Lè' Dios.

³⁹ Na'a, netu' runtu' lna' lau qui yúgu'tè lè na' bené' Jesús luyú Judea len lu yödz Jerusalén, len ca na' guc, guludöddé' Jesús, guludé'è Lè' lè'i yag cruz.

⁴⁰ Ni'r Dios buspané' Lè' cati' guc tsonn dza natié', len bené' ga buluí' lahué' ga zoatu' netu'.

⁴¹ Cutu buluí' lahué' laugac yúgu'tè bunách, san lautu' netu' buluí' lahué'. Dios gröé' netu' dza ni'tè quié guntu' lna' lau queé' Jesús, ati' güi' gdágulentu' Lè' tsaxxón gdöd bubané' lu yöl-la' gut.

⁴² Gna bé'iné' netu' Dios guntu' lban laugac bunách, ati' runtu' lna' lau queé' Cristo, naqué' Nu buzoaczé' Dios quié cuequi xbeyné' nup nabangac len nup chnatgac.

⁴³ Lëzca' gluné' lna' lau queé' Jesús yúgu'tè bönni' glu'è didza' uláz queé' Dios, gulané': "Yúgu'tè nup la'yejlé' Lè', Dios unít lahué' dul-la' nabága'qué' ni'a qui le bené' Lè'."

Dusóalené' bunách gza'a Dios Bò' La'y

⁴⁴ Ni' rui'zé' cni didza' Pedro, la' bdxinté' Dios Bò' La'y, dusóalené' lequé', yúgu'tè nup ni' ta'yöni lban runé' Pedro.

⁴⁵ Gulaná' badxé' bönni' judío ta'yejlé'è Cristo, nup na' guladxín ni' tsaxxón len Pedro, le dusóalené' bunách ni' cunacgac judío Dios Bò' La'y, nasölè'è Lè' Dios Xuz.

⁴⁶ Cni gluné' le gulayönné' tu'è didza' yubl, len tuné' Dios zxón bönni' gza'a na'.

⁴⁷ Ni'r bè'è didza' Pedro, gné':

—¿Naru' huactsa nu gna be'i bunách ni cui la'díl nis? Nac bè' dusóalené' lequé' Dios Bò' La'y, ca na' dusóalené' ca' netu'.

⁴⁸ Gna bè'è Pedro la'dilé' nis le nazí' lu na'qué' lè' Xanru' Jesús. Ni'r gláta'yüé' lahué' Pedro bönni' ni' ugá'nlené' lequé' ca chop tsonn dza.

11

Didza' bē'ē Pedro laugac bunách queē' Cristo nacu'ē Jerusalén

¹ Gulayönnē' gbaz nasölē'ē Cristo len böchi'ru' nacu'ē luyú Judea ca na' gulazí' lu na'quē' xtídzē'ē Dios bönni' cunacquē' judío.

² Cati' budxinē' Pedro Jerusalén, guladíl-lenē' lē' didza' böchi'ru' judío.

³ Glē' Pedro:

—¿Bízz quiē' yjítslenu' bönni' cunacquē' judío, len gdágulenu' lequē' tsaxzón?

⁴ Ní'r gzu lahuē' Pedro rguíxjöi'nē' lequē' gdu'tē lē na' guc,

⁵ rnē':

—Gzoa' lu yödZ Jope, len cati' ni' rulidza'-nē' Dios, blé'ida' ca tu lu yēl bëhcál tu le bului'inē' neda' Dios. Blé'ida' bö'tj bruj luzxbá tu le nac ca lari' guitsa' zxon, naga' idáp la'a, ati' bdxin ga na' zoa'.

⁶ Cati' ni' ruyúa' lei quiē' glé'ida' le dxia lahuil, blé'igacda'-ba' böa' guixi' nacua' tap ni'a na'cba', yugu' böa' guixi' snia', len böa' ta'yj lē'cba' lyu, len böa' zoa xílba'.

⁷ Byönda' chi'i nu gudx neda': “Pedro, gyas. Bdödi-ba' len gdagu.”

⁸ Ní'r gudxa'-nē': “Cutu, Xan. Gatga gdahua' le cural-la' gágutu', o le cunác dxi'a.”

⁹ Ní'r le buróp lzu bulídZ neda' chi'i luzxbá na', gudx neda': “Le nunē' dxi'a Dios, cutu gnau' qui: cunác dxi'a.”

¹⁰ Tsonn lzu guc cni, ati' ní'r la' buëptē luzxbá gdu'tē lē na' blé'ida'.

¹¹ La' ni'Z guladxintē' ra' yu'u ga na' zoa' tsonnē' bönni', narujquē' yödZ Cesarea, nasölē'ē lequē' bönni' lē' Cornelio. Dudíljqüē' neda'.

¹² Dios Bö' La'y gdxē' neda': “Gyeajlen lequē', cugác chop ladxu'u.” Lēzca' gulazá'lenē' neda' tsaxzón izxoptē' böchi'ru' ni, gyeajtu' Cesarea ati' gyaztu' lidxē' bönni' zoē' ni'.

¹³ Bönni' ni' gdíxjöi'nē' netu' ca na' blé'inē', bdxinē' gbaz la'y queē' Dios lu yu'u lidxē'. Gzuinē' lahuē' len gudxē' lē': “Na'a gsóla'cu'-nē' bönni' tsjaquē' yödZ Jope, tsajlidzquē' Simón, zoa yetú lē' Pedro.

¹⁴ Bönni' na' güi'lenē' li' didza' nac gac uláu' li' len lulá ca' yúgu'tē bunách nacua' lidxu'.”

¹⁵ Cati' ni' gzu lahua' ruí'lēna' lequē' didza', dusóalenē' lequē' Dios Bö' La'y ca na' dusóalenē' rē'u zí'atēl.

¹⁶ Ní'r yajneyda' didza' na' bē'ē Xanru', gnē': “Le nactē Juan buquülē' bunách nis lu nis, san lbi'ili', gac queēli' le rulu'iz yöl-la' rdil nis na', dusóalenē' lbi'ili' Dios Bö' La'y.”

¹⁷ Qui lē ni na', chqui' Dios bsölē'ē quequē' Dios Bö' La'y, la' tuz ca benē' queeru' rē'u réjlē'ru' Xanru' Jesucristo, çnúzcatē neda' gna bé'ida'-nē' Dios?

¹⁸ Ní'r, cati' gulayönnē' lē ni, gulacua' dxiē' len gulagu'ē Dios yöl-la' ba, ta'nē':

—Cni nac, Dios ru'ē ca' latj bönni' cunacquē' judío, tu'bí'i ládxi'quē' quiē' la'dél-li'nē' yöl-la' na'bán gdu.

Ta'yejlē'ē Cristo bönni' nacu'ē Antioquía

¹⁹ Cati' ni' guludöddē' Esteban bönni' judío cuta'yejlē' len gulabía ládxi'quē' yezica' bunách ta'yejlē' Cristo, guluzxúndj bunách ni len glaslas zian yödZ luyú Fenicia len luyú Chipre len lu yödZ Antioquía. Ní' glunē' lban qui xtídzē'ē Dios, san laugacz bunách judío.

²⁰ Gulacua'lenë' ca' lequë' yugu' bönni' Chipre, len yugu' bönni' Cirene, ati' bönni' ni, cati' guladxinë' Antioquia, glui'lenë' ca' didza' yugu' bönni' gza'a, glunë' lban laquë' qui didza' dxi'a ca nac queë' Xanru' Jesús.

²¹ Gzoalen lequë' yöl-la' huac queë' Xanru', ati' gulayejlë' Xanru' bunách zian, len guluhuóac queë'.

²² Cati' bdxin didza' ca guc lë ni, ati' gulayönnë' bönni' queë' Cristo nacu'ë Jerusalén, gulasölë'ë Bernabé tsijë' Antioquia na'.

²³ Cati' bdxinë' Antioquia Bernabé, blë'inë' le ruzá' ladxë'ë quequë' Dios, ati' budzijnë'. Buchizië' icj nagquë' la'día'teczë' queë' Xanru' gdu ládxi'quë'.

²⁴ Naquë' tsahui' Bernabé na' len gdu zóalenë' lë' Dios Bô' La'y, len gdu ladxë'ë rejllë'ë Cristo. Ni'a qui lban benë' Bernabé, gulayejlë' Xanru' bunách zian lu yöd z na'.

²⁵ Gdöd ni', gyijë' Bernabé yöd z Tarso, yajtiljë' Saulo. Cati' budzölnë' lë', buchë'ë lë' Antioquia.

²⁶ Gdu ca tu iz gulacu'ë ni', tunë' tsaxxön bunách queë' Cristo, len tu'sëdnë' bunách zian. Lu yöd z Antioquia na', le zi'al lzu gulazí' laquë' bunách queë' Cristo, nup ni' ta'yejlë' Lë'.

²⁷ Dza ni' gularujë' Jerusalén, yjaquë' Antioquia la'quë' bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios.

²⁸ Gzuinë' Agabo, bönni' dzaguë' yugu' bönni' na', len uláz queë' Dios Bô' La'y buzéjni'në' lequë', gnë':

—Zi'a gac gbin gdtë yöd zlyú.

Guc gbin na' cati' ni' rna bë'ë Claudio, bönni' Roma.

²⁹ Ni' gulazí' lu na'quë' bönni' ta'yejlë'ë Cristo nacu'ë Antioquia la'sölë'ë tscä le dëz qui queëquë', le gaclen böchi'ru' nacu'ë luy' Judea.

³⁰ Cni' glnë', ati' lë na' gulunöd zjë', gulagu'ë lu na'quë' Bernabé len Saulo quië lu'ë lei laquë' bönni' gul tun chi'ë bunách queë' Cristo nacu'ë Judea.

12

Tu'döddë' Jacobo len ta'gu'ë Pedro lidx guia

¹ Dza na' benë' ga gulazönë' la'quë' bönni' queë' Cristo Herodes, bönni' rna bë'ë, quië lusaca' zi'ë lequë'.

² Gna bë'inë' bönni' guludöddë' Jacobo, böchë'ë Juan. Glu'ë lë' guia tuchi'.

³ Cati' gúquibe'inë' Herodes guladzág ládxi'quë' lë ni bönni' judío, benë' ga gulazönë' ca' Pedro. Glac lë ni dza ni' rac lni cati' tahuë' yöt xtil cunazí' xnë'i.

⁴ Gdöd gulazönë' Pedro, gulagu'ë lë' lidx guia, len guludödë' lë' lu na'quë' tap cö' bönni' rjaquë' gdil-l, nacu'ë tapë' tu hueaj cö' na', quië lun chi'ë lë'. Yu'u ladxë'ë Herodes ubijë' Pedro laugac bunách töd Lni Pascua, lni na' tu'spanë' ca benë' Dios, bubijë' bunách judío luy' Egipto.

⁵ Cni' guc, nun chi'igacrë' Pedro lu yu'u lidx guia na', san gululidztec z Dios bunách queë' Cristo, ta'nabë' queë' Pedro lahuë' Dios.

Rubijë' Pedro lidx guia Dios

⁶ Cati' zi'a gdxin dza yu'u ladxë'ë Herodes ubijë' Pedro lidx guia na', la' dzö' ni'z dë' rasië' Pedro, len nacu'ë chopë' bönni' rjaquë' gdil-l cuít lë'ë Pedro na', nuga'quë' lë' chop du guia. Gulacu'ë ga nu ryaz lidx guia na' yela'quë' bönni' rjaquë' gdil-l tun chi'ë.

⁷ Tu tsalz bului' lahuë' ni' gbaz la'y queë' Xanru', ati' buzeni'tsca yení' lidx guia. Gdanë' cuít lë'ë Pedro gbaz la'y na', ati' buspanë' lë' len gudxë' lë':
—Gyasch.

Ni'r guluhuédx du guia na' naga' në'ë Pedro.

⁸ Gudxë' lë' gbaz la'y na', gnë':

—Bega' lë'u len bda' lölu'.

La' bentë' cni Pedro. Ni'r gudxë' lë' gbaz la'y, rnë':

—Bxoalari' yenu' len gda len neda'.

⁹ Burujë' Pedro, zéajlenë' gbaz la'y na', san cutu ráquibe'inë' nacz le runë' gbaz la'y na'. Gúquinë' yëlz rneynë'.

¹⁰ Cati' chguladödë' ga nacu'ë bönni' zi'a len bönni' buróp cõ' bönni' na' rjaquë' gdil-l tun chi'ë, guladxinë' ga zoa le náquini guia nuséyj ga nu ryaz lidx guia na', le rurúj la' nöz qui yöd. Ga nu ryaz na', racz qui gyalj. Cati' gularujë' ni', gulazë'ë ga rdzag yetúr nöz, ati' ni' la' bulá'alentë' Pedro gbaz la'y na'.

¹¹ Ni'r ráquibe'inë' Pedro, ati' lu icj ládxi'dau'zë' gnë':

—Na'a chnözda' le nactë bsölë'ë Xanru' gbaz la'y queë', len buslé' neda' lu në'ë Herodes, len lu yúgu'të le glë'nnë' lunë' quia' bönni' judío.

¹² Tsal ni' yu'ë nöz Pedro, rza' ladxë'ë ca nac lë na' guc, ati' bdxinë' lidxnu María, xna'bi' Juan, bi'i na' zoa yetú labi' Marcos. Lu yu'u ni nudubgac bunách zian ta'yejlë' Cristo, tu'lidzë' Dios.

¹³ Cati' bulidzë' Pedro ra' yu'u lö'a, brujbi' bi'i ngul lébi' Rode quië gnözibi' nuzxa na'.

¹⁴ Cati' búnbë'bi' chi'ë Pedro bi'i ngul ni, lu yöl-la' rudziji queëbi' cutu bsaljbi' yu'u, san jarélu'bi' böajbi' lu yu'u, yajtixjöi'bi' nup nacua' ni', rnabi':

—Zoë' Pedro ra' yu'u.

¹⁵ Ni'r glë' lébi':

—Rchixi icju'.

Lëbi' tsutsur ben xtídza'bi' nac cni. Ni'r gulanë':

—Clëg lë'. Bxin queë' na'.

¹⁶ Tsal na' cutu zoa dxië' Pedro rulidzë' nup nacua' lu yu'u. Cati' gulasaljë' yu'u, gulanitznë', gualé'inë' lë'.

¹⁷ Ni'r bchis në'ë Pedro quië la'cu'ë dxiz, ati' gdíxjöi'në' lequë' ca benë' Xanru', bubijë' lë' lidx guia. Ni'r gudxë' lequë':

—Gul-tsjatixjöi'-cnë' ca' Jacobo len yugu' böchi'ru' ca na' guc.

Ni'r burujë' ni' Pedro, zijë' ga yubl.

¹⁸ Cati' za' reni' dza na', glunë' rusbö bönni' rjaquë' gdil-l nacx guc, cutur yu'ë lidx guia Pedro.

¹⁹ Ni'r bsölë'ë Herodes nup tsajxi'gac Pedro. Cati' cutu guludzölnë' lë', gnabi yudxnë' bönni' na' rjaquë' gdil-l glun chi'ë Pedro. Gdöd ni' gna bé'inë' nup guludödi bönni' na' rjaquë' gdil-l. Ni'r gzë'ë Herodes luyú Judea, zijë' Cesarea, ati' ni' buga'në'.

Ca gutië' Herodes

²⁰ Dza ni'z rleynë' Herodes bunách yöd Tiro len Sidón. Zi'al gulasöla' bunách lu xyuë' Herodes na' le byadzj quegac bunách lu xyugac yöd Tiro len Sidón na', san le rleynë' lequë' Herodes, cutur bi ta'sölë'ë quequë'. Ni'r glunë' tuz bönni' Tiro len Sidón na' ati' glunë' ga soë' Blasto unë quequë' lahuë' Herodes na'. Naquë' Blasto na' huen dxin nadél-li'në' latj blau lahuë' Herodes. Glë'nnë' la'dxinë' lahuë' Herodes bönni' Tiro len Sidón na', quië la'nabné' lë' ugán tsahui' didza' bizxj quequë'.

²¹ Ni'r bdxie' bë' Herodes dza yönnë' lequë', ati' dza na' grö'ë xlatjë' ga rbequi xbeynë' bi rac, nacuë' lari' zaca' ati' benë' lban lauquë'.

²² Ni'r gululidzë' zidzj bönni' na', ta'në':

—Clëg bönni'z ni. Dioscz ni ru'ë didza'.

²³ La' na'z la' bë'të' lë' gbaz la'y queë' Xanru' le buzi'ë lëczë' yöl-la' ba ral-la' gac queë' Dios. Ni'r grö'ë bzuga' Herodes na', ati' gutië' le táguba' lë'.

²⁴ Ni'r guc lban qui xtidzë'ë Xanru', ati' gulayán nup nazí' lu na'gac lei.

Le zi'al lzu rjenquë' lban Bernabé len Saulo

²⁵ Cati' chguludödë' dumí na' Bernabé len Saulo lu na'quë' bönni' gul tun chi'ë bunách queë' Cristo nacu'ë Jerusalén, guluzë'ë ni', yhuöjquë' Antioquia. Gulachë'ë-bi' ca' bi'i Juan, zoa yetú labi' Marcos.

13

¹ Dza na'z gulacu'ë Antioquia bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios len bönni' tu'sëdnë' bunách, nútsa'quë' ladj bunách queë' Cristo lu yödz na'. Cni lëquë': Bernabé,

Simón, (lë' ca' Niger),

Lucio, (bönni' Cirene),

Saulo,

Manaén, (bönni' na' gzxönlenë' tsaxön Herodes, bönni' rna bë'ë luyú Galilea).

² Tsal ni' nudubquë' queë' Xanru' len tunë' gubás bönni' ni, gudxë' lequë' Dios Bö' La'y, rnë':

—Gul-bíaj-quë' quizi quia' Bernabé len Saulo quië tsjenquë' dxin na' bulidza' lequë' lunë'.

³ Budx glunë' gubás len gululidzë' Dios, ni'r gulaxóa na'quë' chopë' ni, len gulasölë'ë lequë'.

Tunë' lban luyú Chipre gbaz nasölë'ë Cristo

⁴ Ni'r, yjaquë' yödz Seleucia Bernabé len Saulo, le bsölë'ë lequë' ni' Dios Bö' La'y, ati' ni' gulabenë' tu lë'i barco le bchë' lequë' ga nac tu luyú bidx lu nis zxön, nazí' lei Chipre.

⁵ Cati' guladxinë' ni' lu yödz Salamina, ni' gulaguúxjö'ë xtidzë'ë Dios gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío. Nachë'quë'ë-bi' bi'i Juan quië gáclenbi' lequë'.

⁶ Budx guladödë' gdu gap dë yödzdau' luyú bidx na' lu nis zxön, ni'r guladxinë' yödz Pafos. Ni' yajxáca'quë' Barjesús, bönni' judío. Naquë' bönni' udzá' rzi' yë'ë, rnë' ru'ë didza' uláz queë' Dios.

⁷ Bönni' ni dzaguë' Sergio Paulo, bönni' rejni'i rna bë'ë. Bulidzë' Bernabé len Saulo bönni' rna bë'ë na', le rë'nnë' yönnë' xtidzë'ë Dios.

⁸ Ni'r gdá'baguë'ë Bernabé len Saulo bönni' udzá' na', le gu'nnë' gunë' ga cu tsejlë'ë Dios bönni' rna bë'ë. Lë' ca' Elimas bönni' udzá' na', tsca nac xtídza'gac bunách gza'a.

⁹ Ni'r buzóa tsutsu lahuë' Saulo, lë' ca' Pablo, gdu zóalenë' lë' Dios Bö' La'y, ruyúë' Elimas na'

¹⁰ len rë' lë':

—Li', bönni' rzi' yë' len bönni' huia'dö', nacu' ca xzi'ncz tu' xöhui' len bönni' curle'i dxi'a yúgu'të le nac tsahui'. ¿Naru' cuzóa dxitsu' ca runu', rdá'bagu'u didza' tsahui' queë' Xanru', len ruzagu'u xnöz nu rë'ni tsejlë' Lë'?

¹¹ Na'a, usaca' zi'ë li' Xanru', ati' gchul lau', len cutu glë'inu' gbidz nabáb dza.

La' bchultë lahuë' Elimas na', ati' gdë' na'l ni'l, rguiljë' nuzxa sön në'ë gchë' lë'.

12 Cati' blé'inè' lè na' guc bönni' na' rna bè'è, bubannè' ca nac xtidzè'è Xanru', ati' gyejlè'è Cristo.

Le glunè' Pablo len Bernabé lu yöd'z Antioquía luyú Pisidia

13 Ni'r guluzè'è yöd'z Pafos na' Pablo len bönni' dzagquè' lè', nacu'è tu lè'i barco, ati' guladxinè' yöd'z Perge luyú Panfilia. Lu yöd'z na' bulá'alenbi' lequè' bi'i Juan, böajbi' Jerusalén.

14 Gdöd ni' guluzè'è Perge na', yjaquè' Antioquía luyú Pisidia. Lu yöd'z na', cati' ni' nac dza la'y quequè' bönni' judío, gulayaziè' lu yu'u ga tu'dubè' tu'sèdè' queè' Dios, ati' lu yu'u na' gulabó'è.

15 Ni'r bulabè' guich ga nayúj xzba queè' Dios bönni' zoè' ni', lenca' le nayúj lu guich ca gulanè' bönni' glu'è didza' uláz queè' Dios. Gdöd ni' gulasölè'è nu yjöd'x Saulo len Bernabé bönni' uná bè' qui yu'u na', gnè':

—Lbi'ili', böchi'tu'. Chqui' ral-la' bi gnali' le uzejni'i netu', gul-nè.

16 Ni'r gyasè' Pablo, len bhchis nè'è quiè la'cu'è dxiz, gnè':

—Gul-zé nagli' le gyèpa' lbi'ili', bönni' Israel, len lbi'ili', nul-li' rádxili'-nè' Dios.

17 Xanru' Dios, Nu ta'yíj ládxi'gac bunách Israel, gröczè' xuz xtau'ru' len benè' ga gulayantsquè' cati' ni' nacquè' bönni' zitu' luyú Egipto. Len yöl-la' huac xzön queè' bubijè' lequè' luyú ni'.

18 Gdu choa' iz bia' blenè' quequè' Dios cati' ni' guladè' gdu luyú bidx lu latj ca'z.

19 Cati' budx busnitiè' gadx cò' yöd'z gulacua' luyú Canaán, bunöd'zjè' quequè' xuz xtau'ru' xyugac bunách ni'.

20 Gdöd ni', le guc gdu ca tap gayua' yu chián iz, Dios bucu'è quequè' bönni' glequi xbeynè' lequè' ga bdxintè zoè' Samuel, bönni' bè'è didza' uláz queè' Dios.

21 Ni'r gulanabè' lahuè' Dios uzóè' quequè' bönni' gna bè'è, ati' Dios buzóè' quequè' Saúl, zxi'nè' Cis, nababè' di'a dza queè' Benjamín. Gdu ca choa' iz gna bé'inè' lequè' Saúl na'.

22 Gdöd ni' Dios gduè' Saúl na', ati' buzóè' quequè' David quiè gna bè'è. Dios benè' lna' lau queè' David ni, gnè': “Nözda' runè' le rdzag ladxa'a David, zxi'nè' Isai, len gunè' yúgu'tè le rè'nda' neda'.”

23 Ladj zxi'n xsoè' David ni, Dios benè' ga guljè' Jesús quiè uslé' bunách Israel, ca na' zí'atèl' gzxí' lu nè'è Dios gunè'.

24 Zí'al cati' zi'a glè'è Jesús, benè' lban Juan laugac yúgu'tè bunách Israel quiè lubi'i ládxi'gac len la'díl nis bunách ni'.

25 Cati' ni' chzoa udx gunè' lban Juan na', gnè': “¿Nuzxa ráquili' naca' neda'? Cutu naca' Cristo, bönni' na' ral-la' guidè'. Na'a, gul-yutsca'. Chza' gal-la' gdxinè' ga zoa' ni bönni' na', ati' neda' cutu naca' lsaca' gleycja' lölè' nudè'è.”

26 'Lbi'ili', böcha'a, yugu' zxi'n xsoè' Abraham, len nul-li' zoali' ni, rádxili'-nè' Dios. Dioscz bsölè'è queè'li' didza' ni quiè ulali'.

27 Cutu guluúnbè' Jesús nup nacua' Jerusalén len bönni' ta'ná bé'inè' lequè', len cutu gulayéjni'nè' le nayúj lu guich le gulanè' bönni' glu'è didza' uláz queè' Dios, zal-la' tu'labczè' yugu' didza' ni yugu' dza la'y, san lu yöl-la' curejni'i quequè' glunè' ga butság ca rna didza' ni cati' ni' gulachuguè' queè' Jesús gatiè'.

28 Zal-la' cutu budzöli le nabaguè'è Jesús gatiè', gulanabè' lahuè' Pilato gna bé'inè' bönni' ludöddè' Lè'.

29 Cati' budx glunè' queè' yúgu'tè le nayúj lu guich ca ral-la' gac queè', guluzötjè' Lè' lè'i yag cruz len gulucachè'è Lè' yeru ba.

30 Ni'r Dios buspanë' Lë' lu yöl-la' gut,

31 ati' zian dza buluí' lahuë' Jesús laugac nup yjaclen Lë' tsazxön cati' ni' gzë'ë Galilea, bdxinë' Jerusalén. Na'a, tunë' lna' lau queë' yugu' bönni' na' laugac bunách.

32 'Cni nac, lëzca' netu' ni rguíxjöi'tu' lbi'ili' didza' dxi'a ca nac lë na' gzxi' lu në'ë Dios gunë' quequë' xuz xtau'ru'.

33 Lë na' gzxi' lu në'ë quequë' Dios, Lëczë' benë' ga butság queëru', nacru' xxi'n xsoaquë'. Cni benë' cati' buspanë' Jesús, guc ca na' nayúj lu guich ga zoa salmo buróp, le rna cni: "Li' nacu' Xzi'na'. Neda' buzoacza' Li'."

34 Ca nac na', Dios buspanë' Lë' lu yöl-la' gut cui nit le gya' gbanë', Lëczë' Dios gnë' cni: "Gunna' queëli' le nacgac bica' ba gzxi' lu na'a lahuë' David."

35 Qui lë ni na' nayúj ca' lu guich, ga zoa yetú salmo, le rna cni: "Cutu gu'u latj uga'në' bönni' la'y quiu' ga nit le gya' gbanë'."

36 Le guc queë' David nac bë'. Gdöd benë' dxin laugac bunách uládz queë', ca na' gna bé'inë' lë' Dios, ni'r gutië' ati' gulagu'ë lë' yeru ba ga nacu'ë xuz xtau'huë', ati' gnit le gya' gbanë'.

37 Na'a, Jesús na', Dios buspanë' Lë', ati' cutu gnit lu yeru ba le gya' gbanë'.

38 Lbi'ili', böcha'a, ral-la' gnözili' lë ni rguíxjöi'tu' lbi'ili'. Dios runit lahuë' lbi'ili' ca nac dul-la' nabága'li' ni'a qui le benë' Jesús ni.

39 Na'a, Dios ruúnë' tsahui' yúgu'të nup ta'yejlë' Jesús, rugüë' yugu' dul-la' na' le cugúc ugúa xzba queë' Dios, le bë'ë Moisés.

40 Gul-gún chi'i cuinli' na'a cui gac queëli' le nayúj lu guich le gulanë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, rna cni:

41 Gul-yutsca', lbi'ili', bönni' cutún ba la'n.

Ubánili' san lu yöl-la' curejle' queëli' gatli'.

Neda' guna' tu dxin dza ni zoali',

Ati' zal-la' nu quixjöi' lbi'ili' le ruluí' dxin na', cutu ca' tséjle'li'.

42 Cati' gulurujë' lu yu'u ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío Pablo len bönni' na' dzagquë' lë', ni'r gláta'yu laquë' bunách ni' la'guíxjöi'në' lequë' yugu' lë ni cati' gdxin yetú dza la'y quequë'.

43 Cati' ni' gulurujë' lu yu'u na' bönni' nudubquë' ni', glunë' tsazxön Pablo len Bernabë zian bönni' judío len bönni' nuhuöacquë' judío, bönni' ta'yíj ládxi'quë' Dios. Chopë' ni glu'lenë' lequë' didza', len gulusë'ë ládxi'quë' quieë' lácteczë' tsutsu, lunë' löz le ruzá' ladxë'ë quequë' Dios.

44 Yexunu' gbidz ca' cati' bdxin yetú dza la'y quequë', guludubë' yelati'z cuguluhuöatë bunách lu yödz na' quieë' la'yönnë' xtídzë'ë Dios.

45 Ni'r guluzxé'inë' bönni' judío cuta'yejlë', cati' gulanë'inë' bunách zian na', ati' gulanë' qui didza' ru'ë Pablo, len guladá'baguë'ë lei.

46 Ni'r gdu lu yöl-la' rugu ladxí' quequë', glë' yugu' bönni' judío na' Pablo len Bernabë, ta'në':

—Ben bayúdx quíxjöi'tu' lbi'ili' zi'al xtídzë'ë Dios, san le ruca'nli' ca'z didza' ni, len runi lbi'ili' cutu nacli' lsaca' gdél-li'li' yöl-la' na'bán gdu ni, qui lë ni na', na'a uyeajtu' ga nacua' bunách gza'a.

47 Lëzca' cni gna bé'inë' netu' Xanru' Dios guntu' lban queë' Cristo laugac bunách gza'a, nac ca rna didza' na' bë'ë Dios ca nac queë' Cristo, gnë':

Nuzóa' Li' quieë' gacu' yení' quegac bunách gza'a,

Len gacu' Nu uslá bunách gdu'të yödzlyú.

⁴⁸ Cati' gulayöni didza' ni bunách gza'a nacué' ni', guludzijnë' len gulagu'e Xanru' yöl-la' ba ni'a qui xtidzë'ë. Gulayejlë' Cristo yúgu'të nup ni' chnunë' quegac Dios gata' quegac yöl-la' na'bán gdu.

⁴⁹ Cni' guc, gzë' xtidzë'ë Xanru', ati' gulayöni lei bunách yúgu'të yöd z nacué' luyú ni'.

⁵⁰ Ni'r' gulagú'u yöl-lë'ë yugu' bönni' blau qui yöd z ni' bönni' judío cuta'yejlë' na' cui la'lé'inë' dxi'a Pablo len Bernabé. Lëzca' cni' gulagú'u yöl-lë'ë ngul blau ni' ta'yj ládxi'nu Dios. Cni' guc, glunë' ga gulabía ládxi'quë' Pablo len Bernabé, ati' gululaguë' chopë' ni' ni'l lu xyuquë'.

⁵¹ Ni'r' guluquindjë' yu bëchtö da' lalabquë' Pablo len Bernabé le ruluí'i nagá'n zxguia' nabága'gac bunách lu yöd z na', ati' yjaquë' lu yöd z Iconio.

⁵² Guludzijnë' bönni' yöd z Antioquia na', bönni' ta'yejlë' Xanru', ati' gzóalenë' lequë' Dios Bö' La'y.

14

Le glunë' Pablo len Bernabé lu yöd z Iconio

¹ Cati' guladxinë' Iconio Pablo len Bernabé, gulayazië' tsaxón lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, ati' ni' glu'ë didza'. Cni' guc, gulayejlë' Cristo zian bunách judío, lenca' zian bunách gza'a.

² Ni'r' gulagú'u yöl-lë'ë la'quë' bönni' gza'a bönni' judío cuta'yejlë', cui la'lé'inë' dxi'a böchiru' ta'yejlë'ë Cristo.

³ Le gulayejlë' Cristo bunách zian na', zian dza gulacu'ë ni' Pablo len Bernabé, ati' lu yöl-la' rugu ladx'i' glu'ë xtidzë'ë Dios, le tu'zxon'i ládxi'quë' Xanru'. Lëczë' Xanru' bulu'ë nac gdu'të li didza' tu'ë ca nac le ruzá' ladxë'ë quegac bunách Dios, le bë'ë latj glunë' le tac bë' len le tun ga tu'bani bunách.

⁴ Ni'r' gularúj chopl bunách lu yöd z na'. La'quë' guladë'ë bönni' judío cuta'yejlë', ati' yela'quë' guladë'ë Bernabé len Pablo, gbaz na' nasölë'ë Cristo.

⁵ Ni'r' bönni' judío cuta'yejlë' na' len yugu' bönni' gza'a ni' glunë' tuz bönni' ta'ná bé'inë' lequë', ati' gularujë' quië lu'ë dö' quequë' gbaz na' nasölë'ë Cristo len luladxë' lequë' guiöj.

⁶ Cati' táquibe'inë' lë ni Pablo len Bernabé, guluzxundjë' ni', yjaquë' yöd z Lистра len Derbe luyú Licaonia, ati' ni' guladödë' yúgu'të yödzdau' gdu zbi'il,

⁷ gap ni' glunë' lban qui didza' dxi'a ca nac queë' Cristo.

Tu'ladxë' Pablo guiöj lu yöd z Lистра

⁸ Lu yöd z Lистра zoë' bönni' curzë'ë. Rö'zë' ni' le curza'czë' cati' ni' guljë' len gatga gzë'i ni'ë.

⁹ Ruzë' naguë' didza' ru'ë Pablo bönni' ni. Buyúë' lë' Pablo len gúquibe'inë' rejle'ë Cristo quië huöaquë'.

¹⁰ Ni'r' bë'ë zidz didza' Pablo, rë' lë':

—Gzui.

La' gxítitë' bönni' na' len gzë'i ni'ë.

¹¹ Cati' gualé'inë' lë na' benë' Pablo bönni' Lистра, gulazú lauquë' tu'ë zidz didza' lu didza' tu'ë bönni' Licaonia na', ta'në':

—Yugu' dios bönni' ni. Nuhuötjquë' ga zoaru', tu'luí' cuinquë' ca nacquë' bönni'.

¹² Bernabé na', gulanë' naquë' Júpiter, ca lë' dios blau quequë', ati' Pablo, gulanë' naquë' Mercurio, yetú dios quequë'. Cni' gulanë' le ru'ë didza' Pablo ca na' ta'në' runë' Mercurio na'.

13 Ga ni' nacu'ë zoa gdau' qui Júpiter, cuit nöztëz ga ni' ta'yáz bunách yödز na'. La' bdxintë' ni' bxuz qui Júpiter na', nach'ë-ba' yugu' bëdx len nu'ë ca' yugu' bregui' yöj, ati' dzaggac lë' bunách zian. Glë'nnë' ludödcde'-ba' bëdx na' lauquë' Pablo len Bernabé quië la'yíj ládxi'quë' lequë' ca tunë' quegac dios quequë'.

14 Cati' gláquibe'inë' lë ni Bernabé len Pablo, gbaz na' nasölë'ë Cristo, gulachözë'ë lari' nácuquë'. Tu'hui'nnë' le tunë' bönni' ni le cural-la' lunë', ati' gulaxiti'ë, yajcu'ë gatsj lahui'l bunách zian na', len glu'ë zidzj didza',

15 të' lequë':

—Lbi'ili' bunách. ¿Bizx quië runli' cni? Lëz bönni' ca lbi'ili' nactu', len rguíxjöi'tu' lbi'ili' lë nicz ral-la' uca'nli', le cunácز ni, quië gáquili' queë' Dios ban. Dios ni benë' luzxbá len yödzyú, len nis zxon, len yúgu'të le nacua' tu tu latj na'.

16 Iz chguladöd, glun yúgu'të bunách ca rnaz qui queëgac, ati' Dios cutu buzaguë'ë xnözgac,

17 san benë' ga glac le tun lna' lau queë', ni'a qui le nacgac dxi'a benë' quequë'. Rsölë'ë queëru' nis guiöj, len runë' ga ta'yán le razru'. Ruzölj ruzdë'inë' rë'u len runë' ga rudziji ládxi'ru'.

18 Zal-la' glë' lequë' cni Bernabé len Pablo, cannz guluxicjë' guluzaguë'ë xnözgac bunách zian na', cui ludödcde'-ba' bëdx na' lauquë'.

19 Ni'r guladxinë' ni' la'quë' bönni' judío cuta'yejlë'ë, narujquë' Antioquía len Iconio, ati' gulagú'u yöl-lë'ë bunách zian na'. Ni'r gululadxë' Pablo guiöj yúgu'të', len gla'yjë' lë' ni'l ra' yödز na', le táquinë' chnatië'.

20 Ni'r cati' guludubë' gdu zbi'il ga dë' Pablo bönni' ta'yejlë'ë Cristo, gyasë' Pablo len buazië' lu yödز na'. Cati' za' rení' yetú dza, burújlenë' Bernabé, yjaquë' yödز Derbe.

21 Lu yödز ni' glunë' lban qui didza' dxi'a ca nac queë' Jesucristo, ati' gulayejlë' Cristo bunách zian ni'. Gdöd ni' yhuöjquë' Listra, len Iconio, len Antioquía.

22 Cati' guladödë' yugu' yödز na' Bernabé len Pablo, gulutipë' ládxi'quë' bönni' ni' ta'yejlë'ë Cristo, len gulusë'ë ládxi'quë' luga'në' tsutsu ca na' ta'yejlë'ë Lë'. Glë' lequë':

—Rë'u tsazczru' ga rna bë'ë Dios, run bayúdx saca' qui'ru' zian le gac queëru'.

23 Tu cö' hueaj bunách ni' queë' Cristo, gulucu'ë bönni' gul lun chi'ë bunách queë' Cristo na'. Cati' chgululidzë' Dios len glunë' gubás, ni'r gulagu'ë lequë' lu në'ë Xanru', Nu na' ta'yejlë'ë.

Tu'dxinë' Antioquía luyú Siria Pablo len Bernabé

24 Ni'r guladödë' luyú Pisidia Pablo len Bernabé, ati' guladxinë' luyú Panfilia.

25 Budx glunë' lban qui xtudzë'ë Cristo lu yödز Perge, yjaquë' yödز Atalia.

26 Guluzë'ë ni', ati' gulabenë' tu lë'i barco len guludxinë' yödز Antioquía, ga na' nacu'ë bönni' queë' Cristo, bönni' na' gulasölë'ë lequë' tsjenquë' lban, cati' ni' gulagu'ë lequë' lu në'ë Dios, Nu na' ruzá' ladxí' quequë' lunë' xchinë', dxin na' chbudx glunë'.

27 Cati' ni' guludxinë' Antioquía, guludúb bunách queë' Cristo nacua' ni'. Ni'r gulagúxjöi'në' lequë' Pablo len Bernabé ca nacgac le zxon benë' Dios lu na'quë', lenca' ca benë' Dios, bë'ë latj ta'yejlë' ca' Lë' bunách gza'a.

28 Zian dza gulugánlenë' bunách ni' ta'yejlë' Cristo Pablo len Bernabé.

15

Tu'dubë' Jerusalén huen dxin queë' Cristo

¹ Ni'r guladxinë' Antioquía la'quë' bönni' narujquë' luyú Judea, ati' gulusëdnë' böchi'ru' ni', ta'në':

—Chqui' cutu grugu lu xpëla'li' ca nalëbitu' runtu' ca na' gna bë'ë Moisés, cutu gac ulali'.

² Ni'r guladíl-lenë' lequë' didza' Pablo len Bernabé, ati' glactsca rusbö. Gdöd ni', gulaböë' Pablo len Bernabé len yela'quë' bönni' böchi'ru' ni', quië tsjaquë' Jerusalén, la'dxinë' lauquë' gbaz ni' queë' Cristo, lenca' lauquë' bönni' gul tun chi'ë bunách queë' Cristo ni', quië luí'lenë' lequë' didza' ca nac lë ni rac, tu'sëdnë' bunách bönni' na' le nachixi.

³ Ni'r gulugu'ë lequë' nöz bönni' queë' Cristo nacu'ë Antioquía, ati' guladödë' lu xyu yöd Fenicia len luyú Samaria, ati' gulaguíxjöi'në' böchi' lza'ru' ni' ca gac, guluhuöaquë' queë' Cristo bönni' gza'a. Lë ni ben ga guludzijnë' yúgu'të böchi' lza'ru' ni'.

⁴ Cati' guladxinë' Jerusalén Pablo len Bernabé, glunë' lequë' ba la'n bönni' queë' Cristo nacu'ë ni', lenca' yugu' gbaz nasölë'ë Lë', len bönni' gul tun chi'ë. Gulaguíxjöi'në' lequë' Pablo len Bernabé yúgu'të le benë' Dios lu na'quë'.

⁵ Ni'r gulayasë' la'quë' bönni' gdau' fariseo chta'yejlë'ë Cristo, ta'në':
—Run bayúdx grugu lu xpëla'quë' bönni' gza'a na' ta'yejlë'ë'ë Cristo, len gna bé'iru' lequë' lunë' ca rna bë' zxba queë' Moisés.

⁶ Ni'r guludubë' gbaz nasölë'ë Cristo len bönni' gul tun chi'ë bunách queë', quië la'bequi xbeynë' lë ni rac.

⁷ Gdöd glu'ë zian didza', gzuinë' Pedro len gudxë' lequë':
—Böcha'a. Nöziczli' ca gac dza ni'të, Dios gröczë' neda' quië guna' lban laugac bunách gza'a quië la'yönnë' didza' dxi'a len la'yejlë'ë Cristo.

⁸ Dios, Nu nunbë'cz le yu'u icj láchxi'dau'gac bunách, buzöë' le nac bë' runë' lequë' ba la'n, le bsölë'ë quequë' Dios Bö' La'y, lëz ca bsölë'ë queëru' Lë'.

⁹ Cutu butsé'ë ca benë' quequë' len queëru', ati' lëzca' lequë' bunë' dxi'a icj láchxi'dau'quë' le ta'yejlë'ë Cristo.

¹⁰ Na'a, çbixz quië run leyli'-në' Dios, ruspága'li' yua' xyengac böchi' lza'ru'? Yua' ni, le nac le ta'ná bë' zxba queë' Moisés, cutu gac gua'ru' rë'u, len cutu gac lu'ë xuz xtau'ru'.

¹¹ Rë'u ni, réjlë'ru' nularu' ni'a qui le buzá' ladxë'ë queëru' Xanru' Jesús, len lëz ca nularu' rë'u, lulë' ca' lequë'.

¹² Cati' budx bë'ë didza' ni Pedro, gulacu'ë dxiz yúgu'të', ati' guluzë nagquë' didza' glu'ë Bernabé len Pablo, gulaguíxjöi'në' lequë' le tac bë' len le tun ga tu'bani bunách, yugu' le benë' Dios lu na'quë' ga nacua' bunách gza'a.

¹³ Cati' budx glu'ë didza' ni Bernabé len Pablo, bubí'ë didza' Jacobo, gnë':
—Böcha'a. Gul-zë nagli' le gyëpa' lbi'ili'.

¹⁴ Chgdíxjöi'cznë' rë'u Simón Pedro ca benë' Dios, bulu'ë lahui yöl-la' huac queë' le zi'al lzu laugac bunách gza'a quië bubijë' quizi queë' bunách nútsa'gac ladjquë'.

¹⁵ Ca nac lë ni rajlözgac xtízda'quë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

¹⁶ Dza töd lë ni huöda' len uchisa' Nu gna bë',

Tsazië' xlatjé' David,

Guna' ca run nu ruchís tu yu'u naguíndj.

Uchisa' ca' bunách la'cuá' lidxë', nup naga'ngac,

Guna' ca run nu ruchís tu zö'ö gul.

Cni uchisa' le gna bē'ē David

¹⁷ Quiē luguílj Xanru' yezica' bunách.

Luguílj Lē' bunách gza'a,

Ati' si' lagac: bunách queē' Dios.

¹⁸ Cni rnē' Xanru',

Nu na' dza ni'tē ben ga nac bē' yúgu'tē lē ni.

¹⁹ 'Qui lē ni na' runi neda' cutu ral-la' gun níguiru' bunách gza'a, nup tu'huōác queē' Dios.

²⁰ Ral-la' uzujru' quequē' lu guich quiē luca'nē' yugu' le cural-la' lahuē', le nadōd laugac bdau' guiōj bdau' yag, len cui lunē' le cunác, len cui lahuē' xpēla'cba' bōa' guixi' cunarujcha' rōn, len cui lahuē' xchōnba' núti'tēz bōa' guixi'.

²¹ Dza ni'tē nacuá' yúgu'tē yōdz nup tun lban lu yu'u gap tu'dubē' tu'sēdē' queē' Dios bōnni' judío, len tunē' lban qui le buzujē' lu guich Moisés. Tu'labczē' lei yugu' dza la'y.

²² Ni'r guladzág lādxi'quē' gbaz nasōlē'ē Cristo len bōnni' gul tun chi'ē, len yúgu'tē bunách queē' Cristo, la'bōē' la'quē' bōnni' ladjuquē' quiē la'sōlē'ē lequē' Antioquía, tsjáclenē' Pablo len Bernabé. Chopē' na' gulabōē', lēquē' Judas, zoa yetú lē' Barsabás, lenca' Silas, nacquē' bōnni' blau dzagquē' bōchi'ru' ni'.

²³ Guluzujē' lu guich le guludōdē' lu na'quē' lu'ē, le rna cni:

—Netu', gbaz nasōlē'ē Cristo, len bōnni' gul tun chi'ē, len yugu' bōchi'ru', rugaptu' lbi'ili' Dios, bōchi'tu', nacli' bunách gza'a zoali' Antioquía len yugu' yōdz luyú Siria len Cilicia.

²⁴ Byōnitu' ca tun la'gac bunách gularúj ga zoatu', bōnni' na' cutu bsōla'tu' lequē'. Dutsa'quē' lbi'ili' ni'a qui le ta'nē', len tu'chíxinē' icj lādxi'dau'li', le ta'ná bē'ē grugu lu xpēla'li' len gunli' ca rna bē' zxba queē' Moisés.

²⁵ Qui lē ni na' bdzag lādxi'tu' cati' chben tuz xtízda'tu', grōtu' chopē' bōnni', nup gsōla'tu', duyquē' lbi'ili'. Guídenquē' Bernabé len Pablo, nup ni nadxi'iru'.

²⁶ Chyjaquē' gap gzoa banádx latiē' Bernabé len Pablo le nadxi'icnē' Xanru' Jesucristo.

²⁷ Cni nac, rsōla'tu' queēli' Judas len Silas. Chopē' ni la'guíxjöi'nē' lbi'ili' lē ni ruzujtu' lu guich ni.

²⁸ Bului'inē' netu' Dios Bō' La'y le rdzag lādxi'ē, len lēzca' cni rdzag lādxi'tu' netu', cutu uspága'rtu' lbi'ili' yua', le nac le rna bē' zxba queē' Moisés, san tuz yugu' lē ni run bayúdx gunli'.

²⁹ Cutu gáguli' le nadōd laugac bdau' guiōj bdau' yag.

Cutu gáguli' rōn.

Cutu gáguli' xpēla'cba' bōa' guixi' cunarujcha' rōn.

Cutu gunli' le cunác.

Chqui' gun chi'i cuinli', gunli' ca rna yugu' lē ni, gunli' dxi'a.

³⁰ Cni guc guladxinē' Antioquía yugu' bōnni' na' nasōla'quē'. Ni' gultubē' bunách queē' Cristo nacuá' ni', ati' gulagu'ē lu na'quē' guich na'.

³¹ Cati' chbudx gululabē' lei, guludzijnē' ca nac le nayúj lu guich na', le ruhuí' zxōn lequē'.

³² Le nacquē' ca' bōnni' tu'ē didza' uláz queē' Dios Judas len Silas, guluhuí' zxōnē' lequē' len gultupē' lādxi'quē' bōchi'ru' ni', gulugunē' dxin didza' zian gluí'lenē' lequē'.

³³ Gdöd guludzeyne' ni' nabáb dza chopè' ni, ni'r böchi'ru' ni' guluzeyne' lequè' dxi'a didza' quiè tshuöjquè' Jerusalén ga nacu'è bönni' gulasölè'è lequè'.

³⁴ Bdzag ladxè'è Silas buga'nè' Antioquía.

³⁵ Guluga'nè' ca' Antioquía Pablo len Bernabé, ati' gulusèdnè' bunách len glunè' lban qui xtidzè'è Xanru'. Lézca' cni glun zianr ca' bunách.

Rzu lahuè' Pablo rjenè' lban le buróp lzu

³⁶ Gdöd nabáb dza Pablo gudxè' Bernabé:

—Huayejru' leyúbl tsajyucru'-nè' böchi'ru' nacu'è yúgu'tè yödz gap chyenru' lban qui xtidzè'è Xanru', quiè glé'iru' nax rac quequè'.

³⁷ Gu'nnè' Bernabé la'ch'è-bi' bi'i Juan Marcos, tséajlenbi' lequè',

³⁸ san cutu bdzag ladxè'è Pablo la'ch'è-bi' tséajlenbi' lequè' le bulá'alenbi' lequè' luyú Panfilia len cutur yjénlenbi' lequè' dxin queè' Xanru'.

³⁹ Cutu guc tuz xtidza'què' Bernabé len Pablo ga bdxintè gululá'alenè' tuè' yetúè'. Bch'è-bi' bi'i Marcos Bernabé ati' gulabenè' tu lè'i barco, yjaquè' luyú Chipre.

⁴⁰ Pablo gröè' Silas quiè tséajlenè' lè'. Ni'r gulagu'è lequè' lu nè'è Xanru' böchi'ru', gulanabnè' Lè' uzá' ladxè'è quequè', ati' zjaquè' Pablo len Silas.

⁴¹ Guladödè' yugu' yödz luyú Siria len Cilicia, ati' gulutipè' ládxi'gac bunách queè' Cristo nacua' ni'.

16

Runbi' tsaxzön Pablo len Silas bi'i Timoteo

¹ Gdöd ni' guladxinè' yödz Derbe len Listra Pablo len Silas. Ni' zoabi' bi'i bönni' réjlè'bi' Cristo, lèbi' Timoteo. Nacbi' zxi'nnu ngul judío réjlè'nu Cristo, san cutu naquè' judío xuzbi'.

² Tunè' lna' lau queèbi' böchi'ru' nacu'è Listra len Iconio, ta'nè' runbi' le nac dxi'a.

³ Gu'nnè' Pablo tséajlenbi' lè' bi'i ni, ati' gdel-lè'è-bi' len bchuguè' lu xpèla'bi' ca tun bunách judío. Cni benè' cui la'nè' queèbi' bönni' judío nacu'è ni', le nözcnè' yúgu'tè' cutu naquè' judío xuzbi'.

⁴ Cati' guladödè' gap nacua' yödz ni' Pablo len nup dzaggac lè', tu tu yödz na' guludödè' lu na'què' böchi'ru' nacu'è ni' yugu' zxba na' glunè' gbaz nasölè'è Cristo len bönni' gul tun chi'è bunách queè', nacu'è Jerusalén. Guludödè' zxba ni lu na'què' quiè lunè' ca rna bè' zxba na'.

⁵ Cni guc, guladíp ládxi'gac ca nac le réjlè'ru' Cristo yúgu'tè cò' bunách queè' Cristo, ati' gulayán tu tu dza.

Rulidzè' Pablo bönni' Macedonia lu yèl bëhcácl

⁶ Guladödè' luyú Frigia len luyú Galacia Pablo len bönni' dzagquè' lè', le buzaguè'è xnözquè' Dios Bò' La'y, cui tsajtíxjö'què' xtidzè'è Xanru' luyú Asia.

⁷ Cati' guladxinè' luyú Misia, glè'nnè' tsjaquè' luyú Bitinia, san cutu bè'è lequè' latj Dios Bò' La'y, Nu rsölè'è queèru' Jesús.

⁸ Ni'r guladödè' gal-la' ga dè Misia, ati' yjaquè' yödz Troas. Neda' Lucas, ruzuja' quiu' lu guich lè ni, gzoa' Troas na', ati' yajsóalena'-nè' Pablo.

⁹ Lu yödz ni' Dios bului'inè' Pablo tu le blé'inè' lu yèl bëhcácl. Bului' lahuè' lè' bönni' Macedonia, zuinè' len ráta'yuè' lahuè' Pablo, rnè': “Gdöd ladztu', lu xyutu' Macedonia, len guclen netu'.”

¹⁰ Cati' blé'iné' lè ni Pablo, lè na' bului' lahui lè', la' bè' ládxi'tètu' tseajtu' luyú Macedonia, le gúquibe'itu' Dios chbulidzè' netu' tsjentu' lban qui didza' dxi'a laugac bunách luyú ni'.

Le glunë' Pablo len Silas lu yödZ Filipos

¹¹ Ni'r grentu' lè'i barco, buza'tu' Troas. Tinz gdödtu' ga bdxintu' Samotracia, ati' gdöd yetú dza bdxintu' yödZ Neápolis.

¹² Buza'tu' ni', ati' bdxintu' Filipos, yödZ na' nacr blau ca yúgu'tè yödZ nababgac tsla'a ni' luyú Macedonia. Lu yödZ ni' nucua'què' bunách uládz quequè' bönni' Roma. Lu yödZ niz gzoatu' nabáb dza.

¹³ Cati' bdxin tu dza la'y, brujtu' lu yödZ, gyeajtu' ra' yegu ga na' tu'dúbcz, tu'lidZ Dios bunách yödZ na'. Ni' grö'tu' len gdíxjö'itu' ngul nudubcnu ni' ca nac xtídzè'è Xanru'.

¹⁴ Nútsa'nu ladjcnu ni' Lidia, ngul Tiatira. Nacnu ngul huèti' lari' xna záqui'tsqüi. Rej ládxi'nu Dios ngul ni, ati' buzè nagnu didza' bè'è Pablo, ati' Xanru' gúclenë'-nu quiè gzxi' lu na'nu didza' na' bè'è Pablo.

¹⁵ Ni'r bdilnu nis lènu, ati' guladíl ca' nis bunách nacua' lidxnu. Gdöd ni' gúta'yunu lautu', gnanu:

—Chqui' ráquibe'ili' réjlè'a Xanru', gul-tsáz lidxa', len gul-zóa ni'.

Bennu bayúdx uga'ntu' ni'.

¹⁶ Yetú le guc tu dza tsal ni' zeajtu' ga na' rulidztu'-nè' Dios, brujbi' dutsagbi' netu' bi'i ngul yu'u lèbi' bō' run ga rnè ya'abi'. Len yöl-la' rnè ya'a queèbi' runbi' ga ta'zi'tsquè' dumí bönni' xanbi'.

¹⁷ Bi'i ngul ni zajnaubi'-nè' Pablo len netu', rui'bi' zidzj didza', rnabi':

—Bönni' ni tunè' xchinè' Dios náctèrè' blau. Ta'guíxjö'inë' lbi'ili' nac gac ulali'.

¹⁸ Cni benbi' zian dza. Cati' cutur bdzag ladxè'è Pablo, bueycjè' len bulidzè' bō' na' yu'u lèbi', rnè':

—Ni'a queè' Xanru' Jesucristo, rna bé'ida' li'. Burúj icj ládxi'dau'bi' bi'i ngul ni.

La' ni'z burujtè bō' na'.

¹⁹ Cati' gulalé'inè' xanbi' chburúj bō' na' run ga rnè ya'abi', len cutur nac löz la'zi'è dumí ni'a queèbi', qui lè ni na' gulazönè' Pablo len Silas, ati' gulachè'è lequè' lauquè' bönni' yúlahui', nudubquè' ga nac lu yè'y.

²⁰ Gulucu'è lequè' lauquè' bönni' yúlahui' na', ta'nè':

—Nacquè' judío bönni' ni len tunè' ga tun rushō bunách yödZ ni.

²¹ Tu'sèdnè' le cural-la' si' lu na'ru' len cural-la' gunru', le nababru' Roma.

²² Ni'r guladá'baga' Pablo len Silas bunách zian ni', ati' gulaná bé'inè' nup gulaléycj lari' nácuquè' Pablo len Silas bönni' yúlahui', ati' gulaguinè' lequè' gba'y.

²³ Gdöd gulaguintsquè' lequè', gulagu'è lequè' lidx guia. Gulaná bé'inè' bönni' ruseyjè' lidx guia na' gun chí'itsquè' lequè'.

²⁴ Bönni' ni, cati' chgulaná bé'inè' lè' cni, glu'è lequè' lu yu'u död lidx guia na', len glu'è ní'acquè' yeru yag ta'zón ní'acquè'.

²⁵ Gdu ladxí' yèl tu'lidzè' Dios Pablo len Silas, len tul-lè' yöl-la' ba queè' Dios, ati' ta'yönnè' bönni' nadzunquè' lidx guia na'.

²⁶ Ni'r tu tsalz gtittsca luyú. Cni guc ga bdxintè gzxi' xlibi zō'ō lidx guia na', ati' la' gulayaljtè yúgu'tè gap nu ryaz, ati' guluhuédx ca' du guia nága'gac bönni' nadzunquè' ni'.

²⁷ Bubanë' bönni' na' ruseyjë' lidx guia. Cati' blé'inë' nayaljgac gap nu ryaz lidx guia na', gleycjë' guia tuchi' queë' quië gdödi cuinë', le ráquinë' chguluzxundjë' bönni' nadzunquë' lidx guia na'.

²⁸ Ni'r zidzj bulidzë' lë' Pablo, gnë':

—Cutu bi guni cuinu', le zoatu' ni yúgu'tëtu'.

²⁹ Ni'r gnabë' gui' bönni' na', ati' gda'atë' lu yu'u lidx guia na'. Gzxiztsquë' lu yöl-la' radxi, ati' byechuë' xní'aquë' Pablo len Silas.

³⁰ Cati' chnubijë' lequë' lidx guia na', gudxë' lequë':

—Lbi'ili', bönni', ¿bizxa ral-la' guna' quië ulá'?

³¹ Lequë' të' lë':

—Gyejlë'ë Xanru' Jesucristo ati' uláu' li', len lëzca' cni lulá bunách nacua' lidxu'.

³² Glu'i'lenë' lë' didza' ca nac qui xtidzë'ë Xanru', dzaggac lë' yúgu'të bunách nacua' lidxë'.

³³ La' na'z, ni' nac chdzö'l la' bchë'të' lequë', ati' yajtibë' lequë' ga dxiaquë' huë'. Gdöd ni', la' bdiltë' nis, ati' guladíl ca' nis yúgu'të bunách nacua' lidxë'.

³⁴ Ni'r bchë'ë lequë' lidxë', len bë'ë le glahuë'. Rudzijne' lë' len tu'dziji ca' yúgu'të bunách nacua' lidxë' le ta'yejlë'ë Dios.

³⁵ Cati' za' rení' dza na', gulasölë'ë ni'a na'quë' bönni' yúlahui', ati' glë' bönni' na' ruseyjë' lidx guia, ta'në':

—Bsan-quë' bönni' na'.

³⁶ Ni'r gdíxjöi'në' Pablo didza' ni bönni' na' ruseyjë' lidx guia, gnë':

—Gulasölë'ë didza' bönni' yúlahui' usana' lbi'ili'. Na'a, gul-rúj, len gul-huöj dxí'adau' ga rzoali'.

³⁷ Ni'r brujë' Pablo len gudxë' yugu' ni'a na'quë' bönni' yúlahui' na', gnë':

—Chgulaguinë' netu' laugac bunách zal-la' cutu narúguini queëtu' ca rna bë' zxba, len gulagu'ë netu' lidx guia, ati' netu' ni nababtu' Roma. ¿Naru' tu'santsë' netu' bagachi'z? Cutu ca' gac. Lidgarë' lequë' dusanquë' netu'.

³⁸ Yhuöjqüë' ni'a na'quë' bönni' yúlahui' na' yajtíxjöi'cnë' bönni' yúlahui' didza' ni, ati' lequë' gládxinë' cati' gulayönnë' nababquë' Roma Pablo len Silas.

³⁹ Cati' guladxinë' lidx guia ni', gláta'yuë' lauquë' Pablo len Silas cutu luspaguë'ë lequë' zxguia'. Ni'r gulabijë' lequë' lidx guia na' len gláta'yuë' lauquë' lurujë' yödz na'.

⁴⁰ Ni'r gularujë' lidx guia na' Pablo len Silas, ati' gulayazië' lidxnu Lidia. Cati' chgualalé'inë' böchi'ru' nacu'ë ni', guluchizië' didza' icj nagquë' ati' la' guluza'të' ni'.

17

Tun rusbö bunách Tesalónica

¹ Guladödë' Pablo len Silas lu yödz Anfípolis len lu yödz Apolonia, ati' guladxinë' lu yödz Tesalónica, ga ni' zoa tu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío.

² Buga'në' ni' Pablo gdu galj dza, len ca runczë', gyijë' ga zoa yu'u na' cati' nac dza la'y quequë' bönni' judío, ati' bë'lenë' lequë' didza'.

³ Busálj la'në' len bului'inë' lequë' rusëdi le nayúj lu guich la'y run bayúdx saca' qui'ë Cristo, Nu na' tunë' löz bönni' judío duslé' lequë', ati' töd gatië' ubanë' lu yöl-la' gut. Ni'r gudxë' lequë' Pablo:

—Cni guc queë' bönni' na' lë' Jesús, runa' lban queë' ga ni zoali'. Bönni' ni naquë' Cristo.

4 Ni'r gulayejlë'ë Cristo la'quë', ati' glunë' tsazxón Pablo len Silas. Lëzca' cni gulayejlë'ë Cristo zian bönni' gza'a, bönni' ta'yíj lãdxi'quë' Dios. Lëzca' gulayejlë'nu Cristo ngul blau zian.

5 Ni'r lu yöl-la' ruzxe'i quequë' Pablo bönni' judío cuta'yeylë', gulutubë' bönni' cunacquë' tsahui', bönni' ta'dazë' ca'. Cati' chgulutubë' bunách zian, glunë' ga glun rusbõ gdu lu yödز na', ati' bayúdx gulayazië' lidxë' Jasón quië lubijë' Pablo len Silas laugac bunách na' tun rusbõ.

6 Cati' cutu guludzölnë' Pablo len Silas, gulabijë' Jasón len yezíca'rë' böchi'ru' nacu'ë ni', ati' gulachë'ë lequë' lauquë' bönni' yúlahui'. Glu'ë zidz didza', ta'në':

—Chguladxinë' ca' ni bönni' na' nutsá'quë' bunách gdu'të yödزlyü.

7 Jasón ni glu'ë lequë' lidxë'. Ta'dá'baguë'ë zxba queë' César, bönni' rna bé'inë' rë'u, yúgu'të bönni' ni, ta'në': “Zoë' yetüë' bönni' rna bé'ë, lë' Jesús.”

8 Cati' gulayönnë' lë ni, gulabõ'ë bagu'i bönni' lu yödز len bönni' yúlahui' na'.

9 Ni'r, gdöd gulazi'ë dumí le bucá'ngarë' Jasón len yezíca'rë' bönni' na' bönni' yúlahui', gulusanë' lequë'.

Le glunë' Pablo len Silas lu yödز Berea

10 Ni'r la' gulasöla'të' Pablo len Silas böchi'ru' ni', ni' nac chdzö'l, zjaquë' yödز Berea. Cati' guladxinë' ni', gulayazië' lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío nacu'ë ni'.

11 Glacrë' tsahui' bönni' ni ca bönni' nacu'ë Tesalónica, le gulazí' lu na'quë' xtidzë'ë Xanru' gdu lãdxi'quë'. Yugu' dza gululabtsquë' dxi'a le nayúj lu guich la'y, quië láquibe'inë' chqui' nacz lë na' rnë' Pablo.

12 Cni guc, gulayejlë'ë Cristo zian bönni' judío. Lëzca' cni, gulayejlë'ë Cristo zian bönni' gza'a, yugu' ngul blau len yugu' bönni'.

13 Ni'r cati' gláquibe'inë' bönni' judío nacu'ë Tesalónica, lëzca' rguíxjö'ë Pablo xtidzë'ë Dios lu yödز Berea, yjaquë' ni', len glunë' ca' ni' ga glun rusbõ bunách zian.

14 Ni'r la' gulasöla'të' Pablo böchi'ru' ni', tsijë' ga nac ra' nis zxón, san guluga'nzë' Berea Silas len bi'i Timoteo.

15 Gulachë'ë Pablo bönni' Berea na' lu yödز Atenas. Ni'r la' yhuöjctë' lu yödز Berea, tu'ú'ë xtidzë'ë Pablo, lë' Silas len bi'i Timoteo tsjactë' ga ni' zoë' Pablo.

Le benë' Pablo lu yödز Atenas

16 Tsal ni' zoë' Pablo rbözë' Silas len bi'i Timoteo lu yödز Atenas, ruhui'ni ladxë'ë le rlë'inë' ta'yíj lãdxi'gac bdau' guiõg bdau' yag yúgu'të bunách yödز na'.

17 Qui lë ni na' bé'lenë' bönni' judío len bönni' ta'yíj lãdxi'quë' Dios didza' ga nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios. Yugu' dza bé'lenë' nup ta'dá lu yë'y didza' ca nac xtidzë'ë Cristo.

18 Glu'í'lenë' Pablo didza' la'quë' bönni' da'quë' le tu'sëdnë' bönni' epicúreo len le tu'sëdnë' bönni' estoico. La'quë' gulanë':

—¿Bizxa rë'nitsanë' gnë' bönni' huë' didza' ni?

Yela'quë' gulanë':

—Ráqitu' naquë' nu run lban quegac dios zi'tu'.

Cni gulanë' le runë' lban Pablo lauquë' qui didza' dxi'a queë' Jesús, len qui yöl-la' rubán.

19 Ni'r gulaguel-lë'ë në'ë Pablo, len gulachë'ë lë' lu gui'a ga tu'dubë' tu'ë didza', nazí' lei Areópago, ta'në':

—¿Naru' huactsa yõnitu' didza' cub ni rguíxjö'u?

²⁰ Rusyönnu' netu' le tun ga rubánitu'. Na'a, rë'nitu' gnözitu' bizxa rna didza' ni ru'u.

²¹ Cutur bi ta'dzág ládxi'quë' lunë' bönni' Atenas na' len bönni' gza'a nacu'ë ni', san la'yöniznë' len lui'zë' didza' tu le cub.

²² Ni'r gzuinë' Pablo gatsj lahui'l lö'a Areópago na', gnë':

—Bönni' Atenas, yúgu'të le rlé'ida' nac bë' szxöni rej ládxi'gacli' dios queëli'.

²³ Cati' gdöda' lu yödZ len buyúgaca' le rej ládxi'li', yajxaca'a ca' tu nich ga ni' nayúj le rna cni: “Tu Dios, Nutu Nu Nunbë' Lë'.” Dios na' rej ládxi'li'-në' zal-la' cutu núnbë'li'-në', Dios ni runa' lban queë' lauli'.

²⁴ 'Dios ni benë' yödZlyú len yúgu'të le nacua' yödZlyú ni. Naquë' Xani yehua' yubá len Xani luyú ni, len cutu ca' zoë' gdau' nungac bunách.

²⁵ Cutu bi ryadzj queë' le gac lunödZj queë' bunách, le runödZjë' Lëczë' quegac yúgu'të bunách yöl-la' na'bán len yúgu'të le rquíniru'.

²⁶ 'Lë' benë' tuzë' bönni' ga za'c yúgu'të bunách gza'a quië la'cuá' gdu yödZlyú, len bulu'ë dza la'cuá' len gap ral-la' la'cuá'.

²⁷ Dios bucu'ë lequë' quië luguiljë' Lë', chqui' nácti'tëz la'dzölnë' Lë' zal-la' la'gán la'zönzë'. Cni rac zal-la' cutu zoë' zi'tu' ga zoaru' tu turu'.

²⁸ Lëczë' runë' ga zoaru' nabanru', len bi gac gunru', len le nacru'. Nac ca na' gulanë' la'quë' bönni' nútsa'quë' ladjli', nup guluzúj yugu' le rul-l, gulanë': “Di'a dza queë' Dios nacru'.”

²⁹ Na'a, chqui' nacru' di'a dza queë' Dios, cutu ral-la' gnaru' naquë' Dios ca tu bdau' guiöj bdau' yag o le náquini oro, o plata, o guiöj, le nungac bunách ca nac tu le ta'guíndz icjgac.

³⁰ Dios budödë' ca'z yugu' le glunë' lu yöl-la' curejni'i quequë' iz chguladöd, san na'a rna bé'inë' yúgu'të bunách gdu'të yödZlyú lubí'i ládxi'gac.

³¹ Dios chnulu'ë tu dza cati' cuequi xbeynë' yúgu'të bunách. Gdu tsahui' nac ca cuequi xbeynë' lequë' lu në'ë Jesús, bönni' na' buzoaczë' Lë', ati' laugac yúgu'të bunách benë' tsutsu gac cni le buspanë' Lë' lu yöl-la' gut.

³² Cati' gulayönnë' didza' bë'ë Pablo ca guc, zoa nu bubán lu yöl-la' gut, gulutitjë' la'quë', ati' yela'quë' gulanë':

—Yönigatu' yetú lë ni ru'u didza' qui.

³³ Ni'r burujë' Pablo gatsj lahui' ga na' nacu'ë, zhuöjë'.

³⁴ Gulayejlë'ë Cristo la'quë', len glunë' tsazxón Pablo. Nutsë'ë ladjquë' Dionisio, bönni' areópago, ati' nútsa'nu ca' ladjquë' ngul na' lënu Dámaris. Gulayejlë'ë ca' Cristo yela'quë' na'.

18

Le benë' Pablo lu yödZ Corinto

¹ Gdöd guc lë ni, buzë'ë Pablo yödZ Atenas na', ati' gyijë' yödZ Corinto.

² Ni' yajxaquë'ë Aquilo, bönni' judío. Guljë' bönni' ni luyú Ponto, len zi'a bdxíngazë' Corinto na'. Buzë'ë luyú Italia len ngul queë', lënu Priscila, le gna bë'ë Claudio, bönni' uná bë', lurujë' yödZ Roma bönni' judío. Gyijë' Pablo ga nacu'ë Aquilo len Priscila na'

³ le nac tuz dxin tunë' Aquilo len Pablo. Bugá'nlenë' lequë', ati' tsazxón glunë' dxin, tunë' yu'u lári'dau'.

⁴ Cati' nacgac dza la'y quequë' bönni' judío, ryazië' Pablo lu yu'u ga tu'dubë' tu'sedë' queë' Dios, ga ni' bë'lenë' lequë' didza'. Gu'nnë' ului'inë' bönni' judío len bönni' gza'a nacu'ë ni', nac gdu'të li le rguíxjö'ë ca nac queë' Jesucristo.

⁵ Cati' guladxinë' ni' Silas len bi'i Timoteo, nuza'quë' luyú Macedonia, nuguí'tsquinë' Pablo, runë' lban qui xtidzë'ë Dios len runë' lna' lau laquë' bönni' judío, rnë':

—Jesús naquë' Cristo, Nu na' tunë' löz bönni' judío duslë' lequë'.

⁶ Cati' guladá'baguë'ë xtidzë'ë bönni' judío nacu'ë ni', len gulanë zi'ë qui, ni'r gdxibë' lari' nacuë' Pablo quië ului'inë' lequë' cutur nabaguë'ë lë' ni'a quequë', ati' gudxë' lequë':

—La' cuinzli' nabága'li' xzguia' qui yöl-la' gut queëli', clëg neda' nabaga'a lei. Na'a, huayija' ga nacua' bunách gza'a.

⁷ Ni'r burujë' ni' Pablo, gyijë' lidxë' Justo, bönni' rej ladxë'ë Dios, ati' zoa lidxë' gal-la' ra' yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío.

⁸ Gyejlë'ë Xanru' Jesús Crispo, bönni' blau qui yu'u ga na' tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios, dzaggac lë' yúgu'të bunách nacua' lidxë'. Cati' gulayönnë' xtidzë'ë Dios, gulayejlë'ë Cristo zian bönni' Corinto, ati' guladilë' nis.

⁹ Ni'r Lëczë' Xanru' gudxë' Pablo lu yël bëhcál, gnë':

—Cutu gádxinu', len cutu su' dxiz, quíxjö'u xtidza'a,

¹⁰ le zóalencza' li' neda', ati' nutu nu ulapa' në'i li' quië gua' dö' quiu', le náquigac quia' bunách zian lu yödz ni.

¹¹ Gdu ca tu iz yu gatsj buga'në' ni' Pablo, ati' busëdnë' lequë' xtidzë'ë Dios.

¹² Cati' bdxin dza rna bë'ë Galión luyú Acaya, glaquë' tuz bönni' judío cuta'yejlë', ati' guladá'baguë'ë Pablo, len gulachë'ë lë' ga rö'ë rbequi xbeynë' Galión na'.

¹³ Glë' Galión na':

—Bönni' ni rgu'u yöl-lë'ë bunách quië lunë' ba la'n Dios, ca rdá'baga' xzba queëtu'.

¹⁴ Cati' chzoa gu'ë didza' Pablo, Galión na' gudxë' yugu' bönni' judío, rnë':

—Lbi'ili', bönni' judío, la'naru' guc le rguitsj xzba queë' César, o tu le cunác, gua' glena' uzë naga' xtidza'li' ca ral-la' guna',

¹⁵ san chqui' nac didza' bizxj qui didza'z, o qui lagac bunách, len ca nac xzba queëzli', gul-cá'n tsahui' lbi'izli', le cutu rë'nda' neda' gaca' nu cuequi xbey yugu' le cni.

¹⁶ Ni'r bulaguë'ë lequë' Galión lu yu'u yúlahui'.

¹⁷ Ni'r gulaguel-lë'ë Sóstenes, bönni' blau qui yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, yúgu'të bönni' uládz na', ati' gulaguinë' lë' lö'a yúlahui', san cutu bë' ladxë'ë Galión lë na' rac.

¹⁸ Zian dza buga'në' lu yödz na' Pablo, ati' gdöd buzeynë' böchi'ru' nacu'ë ni' didza', gyijë' yödz Cencrea, ga ni' benë' yutuz icjë', le dë tu le nazi' lu në'ë lahuë' Dios gunë'. Ni'r grenë' tu lë'i barco, gyijë' luyú Siria, dzagquë' lë' Priscila len Aquilo.

¹⁹ Cati' guladxinë' yödz Éfeso, ni' bulá'alenë' lequë' Pablo. Gyazië' lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, ati' bë'lenë' nup nacua' ni' didza'.

²⁰ Gláta'yuë' lahuë' Pablo bönni' ni' ugá'nlenë' lequë' yelati' xtsey, san lë' cutu gu'nnë'.

²¹ Buzeynë' lequë' didza', gnë':

—Run bayúdx soa' gapa' lni' zi'a gac Jerusalén, ati' leyúbl huöda' ga ni zoali', chqui' huë'nnë' Dios.

Ni'r grenë' lë'i barco Pablo, buzë'ë Éfeso na'.

Rudxinë' Pablo yödz Antioquia, len rzu lahuë' rjenë' lban le bunn lzu

²² Gdöd bdxinë' Pablo yödZ Cesarea, grenë' gyijë' Jerusalén, ga ni' yajyüé' bunách queë' Cristo, ati' ni'r buzé'ë ni', gyijë' Antioquia.

²³ Gdöd zoë' ni' nabáb dza, brujë' ni', zijë' tu tu yödZ luyú Galacia len Frigia. Benë' tsutsu böchi'ru' nacu'ë ni' ca nac le ta'yejlë'ë Cristo.

Runë' lban Apolos lu yödZ Éfeso

²⁴ Tu dza ni' bdxinë' Éfeso Apolos, bönni' judío. Guljë' bönni' ni lu yödZ Alejandria, len nabé'itsquinë' ru'ë didza', len nazédtsquë' le nayúj lu guich la'y.

²⁵ Chnazëdë' bönni' ni ca nac le réjlë'ru' Xanru'. Gdu ladxë'ë bë'ë didza', len ca nacZ busëdnë' bunách ca nac queë' Jesús, zal-la' nunbë'ë tuz le ruquíl bunách nis ca benë' Juan.

²⁶ Gzu lahuë' Apolos ru'ë didza' gdu ladxë'ë ga nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío. Cati' gulayönnë' didza' ru'ë Apolos na' Priscila len Aquilo, gulachë'ë lë' quizi, ati' guluzëjni'në' lë' dxi'ar ca nac didza' queë' Dios.

²⁷ Cati' gu'nnë' Apolos tödë' luyú Acaya, gulutipë' ladxë'ë böchi'ru' nacu'ë Éfeso, ati' guluzujë' lu guich le tsju'ë lu na'quë' bönni' ta'yejlë'ë Cristo luyú Acaya na', quië lunë' ba la'n Apolos. Cati' bdxinë' Apolos luyú ni', guluzi'tsca xbey didza' ru'ë Apolos na' nup ni' chta'yejlë' Cristo, le ruzá' ladxë'ë quequë' Dios.

²⁸ Cni' guc, le buxicjë' yugu' bönni' judío ni' Apolos laugac yúgu'të bunách, le bugunë' dxin le nayúj lu guich la'y, bulu'ë naquë' Cristo bönni' na' lë' Jesús.

19

Le benë' Pablo lu yödZ Éfeso

¹ Tsal ni' zoë' Apolos lu yödZ Corinto, gdödë' Pablo gap nacuá' yödZ yelati' ral', ati' bdxinë' Éfeso. Ni' yajxaquë'ë la'quë' bönni' ta'yejlë'ë Cristo.

² Gnabnë' lequë' Pablo, rnë':

—¿Naru' dusóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y cati' ni' zi'a gyëjlë'li' Cristo?

Glë' lë':

—Cutu nayönitü' chqui' zoë' Dios Bö' La'y.

³ Ni'r gnabnë' lequë' Pablo, rnë':

—¿Nacx guc le bdil-li' nis?

Ta'në':

—Ca buquilé' bunách nis Juan.

⁴ Pablo gnë':

—Buquilé' bunách nis Juan, nup ni' gulubí'i ládxi'gac, ati' JuancZ gudxë' lequë' ral-la' la'yejlë'ë Nu na' zi'a za'tël ca lë', ati' Nu ni nac Jesús, lë' Cristo.

⁵ Cati' gulayönnë' didza' ni ru'ë Pablo bönni' na', guladilë' nis le chta'yejlë'ë Xanru' Jesús.

⁶ Cati' bxoá në'ë lequë' Pablo, rulidzë' Dios, dusóalenë' lequë' Dios Bö' La'y, ati' glu'ë didza' yubl, len glu'ë didza' uláz queë' Dios.

⁷ Glaquë' bönni' ni gdu chinnuë'.

⁸ Gdu ca tsonn beo' zoë' ni' Pablo, ati' gyazië' lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío, len lu yöl-la' rugu ladx'i' benë' lban lauquë'. Bë'lenë' lequë' didza', gu'nnë' ului'inë' lequë' nacZ le rguíxjö'ë ca rna bë'ë Dios.

⁹ Ni'r bzid icj ládxi'dau'quë' la'quë' len cutu gulayejlë'ë Cristo, ati' gulanë' zi'ë qui didza' queë' Xanru' ga nacuá' bunách zian na'. Ni'r bulá'alënë' lequë'

Pablo len bubijë' quizi nup ta'yejlë' Cristo. Yugu' dza bë'lenë' bunách ni ta'yejlë' Cristo didza' ga na' tu'dubë' lu yu'u ga rusëdnë' bunách Tiranno.

¹⁰ Cni bénteczë' Pablo gdu ca chop iz, ati' cni guc, gulayöni didza' ca nac queë' Xanru' Jesús yúgu'të bunách gap nacua' yöd z luyú Asia, bunách judío len bunách gza'a.

¹¹ Dios benë' yugu' yöl-la' huac zxön lu në'ë Pablo.

¹² Cni guc, gulazi'ë yugu' lári'dau' bëguë'ë icjë' Pablo len yugu' lari' tslla' bugal-lë' lë'ë la'quë' bönni', ati' yjua'quë' leygac gap nacua' nup te'i, ati' guluhuöaquë' ca nac guidzhuë' qui queëquë', len gulurúj bö' xöhui' yu'ugac bunách na'.

¹³ Ni'r glë'nnë' lugunë' dxin lë' Xanru' Jesús la'quë' bönni' judío udá dzag tu'bijë' bö' xöhui', quië lubijë' bö' xöhui' yu'ugac bunách, ta'në':

—Len lë' Jesús, Nu na' runë' lban qui Pablo, rna bé'itu' lbi'ili' urujli'.

¹⁴ Cni glunë' gadx bönni' zxi'në' Esceva, bönni' judío, bönni' blau ladjquë' bxuz uná bë'.

¹⁵ Bubi'i didza' bö' xöhui' na', gna:

—Núnbë'a-në' Jesús, len nözda' nu nac Pablo, san lbi'ili', ¿núzcatë lbi'ili'?

¹⁶ Ni'r gxíti'ë bönni' na' yu'u lë' bö' xöhui', yjenë' lequë' zi' len buxicjë' yúgu'të', le gzxáqui'rnë' ca lequë'. Cni guc, xguídgczë' len huë'gactzë' guluzxundjë' lu yu'u ni' gadxë' bönni' na'.

¹⁷ Ca guc lë ni gzë didza' ati' gulayöni yúgu'të nup nacua' Éfeso, bunách judío len bunách gza'a, ati' yúgu'të' gládxinë' Dios. Qui lë ni na' glunë' zxön lë' Xanru' Jesús.

¹⁸ Lëzca' guládxinë' zian bönni' ta'yejlë'ë Cristo len gulaxóalëpë' dul-la' nabága'quë' len gulaguixjõ'ë le chglunë'.

¹⁹ Lëzca' cni glunë' zian bönni', zi'al glunë' yöl-la' udzá'. Djua'quë' yugu' guich udzá' quequë', ati' guluzégui'ë leygac laugac yúgu'të bunách. Gululabë' tsca záca'gac guich na', guc gdu chi un mil dumí plata.

²⁰ Cni guc, gzëtscá didza' len bdél-li'tsca bunách xtidzë'ë Xanru'. Gdu ládxi'quë' gulayejlë'ë Cristo.

²¹ Gdöd glac lë ni, benë' queë' Pablo tsijë' Jerusalén, san zi'al ral-la' tödë' yugu' yöd z luyú Macedonia len Acaya, ati' gnë':

—Töd tsija' Jerusalén, run bayúdx tsija' ca' Roma.

²² Ni'r bsölë'ë-bi' luyú Macedonia chopbi' bi'i bönni' táclenbi' lë', lëcbi' Timoteo len Erasto, san buga'në' lë' nabáb dza luyú Asia na'.

Tun rusbö bunách lu yöd z Éfeso

²³ Dza ni' glun rusbö bunách Éfeso, ati' guladá'baguë'ë xtidzë'ë Xanru'.

²⁴ Benë' ga glunë' rusbö na' Demetrio, bönni' bëdx guia plata. Runczë' yugu' lidz bdau' guijõ bdau' yag náquicni plata qui dios quequë', lënu Diana. Szxöni gulazi'ë dumí bönni' tunë' dxin ni.

²⁵ Butubë' yezica'rë' bönni' tunë' la' dxin niz Demetrio, ati' gudxë' lequë':

—Böcha'a, nöziczli' ca nac dxin runru', runn dumí queëru'.

²⁶ Rlé'ili' len ryönili' ca runë' Pablo na'. Clëgz Éfeso ni, san gdu luyú Asia chbdél-li'në' bunách zian, ati' chbutsë'ë ca tunë', rë' lequë': “Cutu nacgac dios le nungac bunách.”

²⁷ Clëgz zoa banádx ugá'n ca'z dxin ni runru', san lëzca' zoa banádx ugá'n ca'z gdau' qui dios zxön lënu Diana. Cni gac, ugá'n ca'z yöl-la' zxön queënu, dios ni ta'yj' ládxi'gac-nu bunách gdu'të luyú Asia lenca' gdu'të yöd zlyú.

²⁸ Cati' gulayönnë' didza' ni bönni' na', gulaleyne', ati' glu'ë zidzj didza', ta'në':

—Náctërnü zxön Diana, dios queëru' rë'u, bunách Éfeso.

²⁹ Cni' guc, glun rusbó bunácx gdu'të lu yödž na', ati' tuz glaquë', len jarëlu'quë' yjaquë' lö'a yúlahui'. Gla'yjë' ni' Gayo len Aristarco, bönni' nababquë' Macedonia len dzagquë' Pablo.

³⁰ Cati' gu'nnë' Pablo tsazië' ga nacua' bunách zian na', cutu ca' glu'ë lë' latj bönni' ta'yejlë'ë Cristo.

³¹ Lëzca' cni' glunë' la'quë' bönni' yúlahui' qui luyú Asia, bönni' ta'lë'inë' Pablo dxi'a. Gulasölë'ë queë' nup gláta'yu lahuë' cu tsijë' lö'a yúlahui' na'.

³² Ga ni' tunë' rusbó len ta'bödxyë'ë, tu le ta'në' la'quë', len yetú le ta'në' yela'quë', le chró'gacžë' bröli bönni' zian na' tunë' rusbó, len yelati'z cugu-luhuóatë' cutu nöžcnë' bizx quië na' nudubquë' ni'.

³³ Ni'r gulabijë' Alejandro ladj bunách zian na' bönni' judío, ati' guludx-iguë'ë lë' laquë'. Bulu'ë len në'ë Alejandro na', quië la'bó'ë dxiz, le gu'nnë' gu'ë didza' gaclen yugu' bönni' judío na' laugac yúgu'të bunách na'.

³⁴ Cati' gláquibe'inë' naquë' judío, glu'ë tsazxön zidzj didza' yúgu'të' gdu ca chop hora, ta'në':

—Náctërnü zxön Diana, dios queëru' rë'u bunách Éfeso.

³⁵ Ni'r benë' bönni' uzúj qui yúlahui' ga la'bó' dxiz bunách zian na', gnë':

—Bönni' Éfeso, nöžigac yúgu'të bunách zoa ni gdau' queënu Diana, dios zxön. Rë'u ni, bunách Éfeso, run chi'iru' gdau' na' lenca' bdau' na' böxj ga zoaru', bruj luzxbá.

³⁶ Nutu nu gac ta'baga' lë ni. Qui lë ni na' run bayúdx soali' dxiz, len cutu bi gúntëzli'.

³⁷ Nachë'gacli'-në' ni bönni' ni, len cutu ta'banë' le dzó' gdau', len cutu ta'në' xöhuë'ë queënu dios queëli'.

³⁸ Qui lë ni na', chqui' zoa didza' bizxj quequë' Demetrio len bönni' bëdx guia plata nacua'lenë' lë', len núti'tëž bönni', dë latj ga nu uzë nag lequë', ati' zoa nu cuequi xbey lequë'. Ni' huac luquí lza'quë' tuë' yetúë'.

³⁹ Na'a, chqui' dë yetú le gnabli', huac uca'nru' tsahui' lei cati' ludúb bönni' yúlahui' ca na' rna bë' yúlahui'.

⁴⁰ Zoa banádx nu uquí rë'u ni'a qui rusbó ni guc na'a, gna rdá'baga'ru' yúlahui'. Cutu bi gac quíxjö'ru' bizx quië guc rusbó ni.

⁴¹ Cati' budx bë'ë didza' ni, busölë'ë lidxgac bunách zian na' nudubgac ni'.

20

Zijë' Pablo luyú Macedonia len luyú Grecia

¹ Cati' gró' dxi rusbó na' guc lu yödž Éfeso, bulidžë' Pablo yugu' bönni' ta'yejlë'ë Cristo, ati' bchizië' icj nagquë' didza'. Gdöd ni' bunidé' lequë' len la' bulá'alentë' lequë'. Brujë' ni' ati' gyijë' luyú Macedonia.

² Gdödë' yugu' yödž luyú ni', ruzéjni'tsquinë' böchi'ru' nacu'ë ni', ati' gdöd ni' bdxinë' luyú Grecia.

³ Ni' gzoë' Pablo gdu ca tsonn beo'. Cati' chzoa cuenë' tu lë'i barco tsijë' luyú Siria, gúquibe'inë' ta'bó' nisië' lë' bönni' judío quië la'zönë' lë'. Qui lë ni na' bguel-lë'ë nöž xhóžë' luyú Macedonia, ati' bdxinë' yödž Filipos.

⁴ Zjáclenë' lë' tsazxön Sópater, zxi'në' Pirro, bönni' Berea, len Aristarco len Segundo, yugu' bönni' Tesalónica, len Gayo, bönni' Derbe, lenca' bi'i Timoteo len Tíquico len Trófigo, yugu' bönni' Asia.

⁵ Ni'r yajnörquë' lahuë' Pablo bönni' ni, yjaquë' yödz Troas, ga ni' gulabözë' lë'.

⁶ Lu yödz Filipos na', neda', Lucas, yajtsaga'-në' Pablo. Cati' chgdöd lni cati' tahuë' bönni' judío yöt xtil cunazi' xnë'i, gyaztu' tu lë'i barco len buza'tu' Filipos na'. Gdöd gayu' dza budzagtu' bönni' ni' yajnörquë' lahuë' Pablo, yjaquë' Troas, ati' ni' buga'ntu' gadx dza.

Le benë' Pablo lu yödz Troas

⁷ Dza domingo guludubë' bönni' ta'yejlë'ë Cristo quië lahuë' yöt xtil le rusá' ládxi'ru' ca gutië' Jesucristo. Ni' busëdnë' lequë' Pablo, len le ral-la' uzé'ë ni' cati' za' reni' dza na', xtsey bë'ë didza', ga bdxintë gdöd ládxi' yël.

⁸ Ga ni' nudubquë' nac lu yu'u xtsa', ati' nacuá' ni' zian le ta'gú'u yení'.

⁹ Zoabi' ni' bi'i Eutico, rö'bi' ga ra'a leni' qui yu'u na', ati' nadódr yël queëbi' le rtunn lban runë' Pablo. Ga ni' rö'bi' rasbi' bi'i na' nac ga bunn cuia yu'u, ati' raszbi' ca' gbíxtëbi', böxjbi' ga bdxintëbi' zzan yu'u. Nättëbi' gululisë'-bi'.

¹⁰ Bötjé' Pablo zzan yu'u na', ati' yajxóë' lëbi', len bunidë'-bi'. Ni'r gudxë' nup nacuá' ni':

—Cutu gadxi gdzöbili'. Nabanbi'.

¹¹ Cati' chhubenë' xtsa' Pablo, gdël-lë'ë yöt xtil, gdahuë'. Ni'r bë'lenë' lequë' didza' Pablo ga bdxintë zil bal. Gdöd ni' burujë' ni'.

¹² Bi'i bönni' ra'bán na' gbixbi', nabanbi' guluchë'ë-bi' len szxöni guluzí' zxonë'.

Ca guc bdxintu' Mileto

¹³ Gnörtu' yajchentu' lë'i barco, ati' gdödtu' ga bdxintu' yödz Asón quië tsajtsagtu'-në' ni' Pablo, gac ca na' chben xtídza'tu', le gu'nnë' Pablo tsijë' ni' së'iz ni'ë.

¹⁴ Cati' chbudzagtu'-në' lu yödz Asón na', grénlenë' netu' lë'i barco, ati' gyeajtu' Mitilene.

¹⁵ Buzá' ni' barco, ati' dza buróp bdxintu' töd li ga zoa luyú bidx nazi' lei Quío, ati' yetú dza ca' gdödtu' töd lí ga dë Samos len bdxintu' yödz Trogilio ga ni' gzoatu' tu chi'i. Yetú dza ca' bdxintu' yödz Mileto.

¹⁶ Cni bentu' le chbenë' queë' Pablo tödzë' Éfeso, cui tseynë' luyú Asia, le run bayúdx soë' Jerusalén cati' nac dza Pentecostés chqui' sáqui'në'.

Didza' bë'ë Pablo lu yödz Mileto

¹⁷ Cati' ni' zoë' Pablo lu yödz Mileto, bsölë'ë nu yajlídž bönni' gul tun chi'ë bunách queë' Cristo nacu'ë Éfeso.

¹⁸ Cati' guladxinë' ga zoë' Pablo, lë' gudxë' lequë':

—Lbi'ili' chnöziczli' ca béntecza' ga zoali' ga gdël-la' bdxina' luyú Asia.

¹⁹ Yugu' dza bena' xchinë' Xanru' lu yöl-la' nöxj ládxi', ga bdxintë grödxá' ni'a queëli', ati' zian le guc quia' le gzxi' bë' neda' ni'a qui le cunác glunë' quia' bunách judío cuta'yejlë'.

²⁰ Béntecza' lban ga zoali' qui yúgu'të le ruzi'li' xbey, len busëdda' lbi'ili' yalj lulu ga nudubli' len gap nac lu yu'u lidxli'.

²¹ Bena' lna' lau laugac bunách judío len laugac bunách gza'a quië lubí'i ládxi'gac, luhuóac queë' Dios, len la'yejlë' Xanru' Jesucristo.

²² Na'a, chnunë' quia' Dios Bó' La'y tsija' Jerusalén, len cutu nözda' bizxa gac quia' ni'.

²³ Yúgu'të yödz ga rda', rguíxjöi'në' neda' Dios Bó' La'y, rë' neda' la'gu'ë neda' lidx guía len lusaca' zí'ë neda' bönni' judío cuta'yejlë'.

²⁴ Cutu bi runi neda' qui lë na' gac, zal-la' gatia' o cugatia', san rui' lãdxi'zga' udx guna' le chbdel-la'a runa', quië guna' dxin na' budödë' lu na'a Xanru' Jesús, le nac guna' lban qui didza' dxi'a ca nac le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios. Cni guna' len yöl-la' rudziji.

²⁵ 'Na'a, yúgu'tëli' na' chbena' lban lauli' ca rna bë'ë Dios, nõzda' cutur glé'ili' neda'.

²⁶ Qui lë ni na', le nacz rëpa' lbi'ili' na'a dza. Cutu nabaga'a neda' queëli' nituli' lbi'ili'.

²⁷ Cutu bi bucáchi'da' lbi'ili', san gdíxjöi'da' lbi'ili' yúgu'të le rnë' Dios.

²⁸ Qui lë ni na', gul-gún chi'i cuinli', len gul-gún chi'i yúgu'të bunách queë' Cristo, le nuzözë' lbi'li' Dios Bõ' La'y quië uyuli' lequë', len gun chi'ili' bunách queë' Xanru', Nu na', uláz quequë' gutië', bulaljë' xchönë' le böá'uinë' lequë'.

²⁹ Chnözda', töd uzá'a ga zoali', la'yáz ga zoali' nup lë'ni lusnít bunách queë' Cristo, lunë' ca tunba' bõ'cu' zuga' snia', tu'snitba' yugu' bõ'cu' zxila'.

³⁰ La'rujë' bönni' nútsa'quë' ladjli', ati' lu'ë didza' cunác quië lubijë' quegaczë' nup ta'yejlë' Cristo nútsa'gac ladjli'.

³¹ Qui lë ni na', gul-zóa ban lãdxi' len gul-tsajnéy ca bena' neda' gdu ca tsonn iz, rël len tè dza buchizia' icj nagli' tu tuli' ga bdxintë grödx'a queëli'.

³² 'Na'a, böchi' lza'adau', rgu'a lbi'ili' lu në'ë Dios. Rnaba' lahuë' uzá' ladxë'ë queëli', gunë' ca rna xtídzë'ë. Dios gunë' lbi'ili' tsutsu len gunë' ga gdél-li'li' gunli' tsaxxón nup nubijë' quizi queë'.

³³ Gatga gzë ladxa'a le naqui quequë' böchi' lza'a. Cutu gzë ladxa'a dumí, o lari' quequë'.

³⁴ Nöziczli' dxi'a, na' cuinca' bena' dxin quië gac ga'ua' le byadzj quia' len quegac nup gulacua'len neda'.

³⁵ Ca nac yúgu'të le bena', bului'ida' lbi'ili' cni ral-la' gunru' dxin quië gac gáclenru' nup bi ta'yadzji. Ral-la' tsajneyru' didza' bë'ë Xanru' Jesús, gnë': "Uzi'r xbey nu bi runödzej ca nu bi rzi'."

³⁶ Cati' budx bë'ë didza' ni Pablo, buzechu xzibë', ati' benë' tsaxxón yúgu'të', gululidzë' Dios.

³⁷ Ni'r gulabödxë' yúgu'të', ati' gulunidë' yenë' Pablo, len glahuë' lë' bzxidu.

³⁸ Cni glunë' le guluhui'nnë' ni'a qui didza' na' bë'ë Pablo, gnë': "Cutur glé'ili' neda'." Tsaxxón yjáclenë' lë', guladxinë' ga grenë' lë' lë'i barco.

21

Zijë' Pablo Jerusalén

¹ Gdöd bulá'alentu' lequë', gyu'utë nõz barco na', ati' tinz gyeajtu' ga zoa luyú bidx nazi' lei Cos. Dza buróp na', gdödtu' yetú latj nazi' lei Rodas, ati' buza'tu' ni' len bdxintu' yödZ Pátara.

² Ni' yajxáca'tu' barco yubl zeaj luyú Fenicia. Grentu' lë'i barco na', ati' gyu'utë nõz.

³ Gdödtu' ga nalá' Chipre, dë tsla'a yögl, ati' gyeajtu' luyú Siria. Ni' gyaz barco na' lu yödZ Tiro, le ral-la' tsajcá'n ni' yua' dzö' lë'i barco na'.

⁴ Lu yödZ Tiro na' yajxáca'tu' bönni' ni' ta'yejlë'ë Cristo, ati' ni' bugá'nleentu' lequë' gdu gadx dza. Le chbului'inë' lequë' Dios Bõ' La'y le ral-la' gac queë' Pablo, glé' lë' cutu tsijë' Jerusalén.

⁵ Cati' chbza'a dza na', burujtu' ni', ati' tsaxxón gulazá'lenë' netu' yúgu'të' len yugu' ngul quequë' len yugu' bi'i quequë', ga bdxintëtu' ni'l ra' yödZ na'. Ra' nis xzön ni' buzechu xzibtu' len bulidztu'-në' Dios.

⁶ Budx bunida' lza'tu' tutu' yetutu', bubentu' lè'i barco, ati' lequè' yhuòjquè' lidxquè'.

⁷ Buza'tè barco na' lu yödZ Tiro, ati' ga yajséy bdxin lu yödZ Tolemaida. Ni' burujtu' lè'i barco na'. Bugaptu' Dios böchi'ru' nacu'è ni', ati' bugá'nlentu' lequè' tu dza.

⁸ Cati' za' rení' yetú dza, burujè' ni' Pablo, ati' dzagtu'-nè' netu' gyeajtu' yödZ Cesarea. Ni' gyaztu' lu yu'u lidxè' Felipe, ati' bugá'nlentu' lè'. Runè' lban qui didza' dxi'a Felipe na', len bitsè'è gadxè' bönni' ni' gulucu'è dza ni'tè quiè láclenè' bunách queè' Cristo.

⁹ Nacua'bi' tap bi'i ngul ra'bán queè' Felipe na', tui'bi' didza' uláz queè' Dios.

¹⁰ Gdöd gdzeytu' ni' chop tsonn dza, ni'r bdxinè' Agabo, bönni' ru'è didza' uláz queè' Dios, narujè' luyú Judea.

¹¹ Bönni' ni duyúè' netu', ati' gdel-lè'è pan guid queè' Pablo. Béguè'è ni'a na' cuinè', gnè':

—Cni rnè' Dios Bö' La'y: “Cni lunè' bönni' judío nacu'è Jerusalén. Lúguè'è bönni' ni naqui queè' pan guid ni, ati' ludödè' lè' lu na'gac bunách gza'a.”

¹² Cati' byönitu' didza' ni, gúta'yutu' lahuè' Pablo, netu' len nup nacua' ni', cui tsijè' Jerusalén.

¹³ Bubi'è didza' Pablo, gnè':

—¿Bizxa ni runli', rbödxli' len rushuí'nili' neda'? Neda' chzoacza' sina', clègZ lúguè'è neda', san gatia' ca' Jerusalén ni'a queè' Xanru' Jesús.

¹⁴ Le cutu gzxáqui'tu'-nè' didza', cutur bi gudxtu'-nè', ati' gnatu':

—Gac ca dzag ladxè'è Xanru'.

¹⁵ Cati' chguladöd dza na', bupa'tu' queètu', ati' gyeajtu' Jerusalén.

¹⁶ Gulazá'lenè' netu' la'què' bönni' ta'yejlè'è Cristo, nacu'è Cesarea, ati' dzaguè' lequè' Mnasón, bönni' Chipre. Rejlè'è Cristo dza ni'tè, ati' ral-la' tsajá'ntu' lidxè' bönni' ni.

Pablo rajyú' Jacobo

¹⁷ Cati' bdxintu' Jerusalén, len yöl-la' rudziji quequè' glunè' netu' ba la'n böchi'ru' ni' ta'yejlè'è Cristo.

¹⁸ Dza buróp na' gyázlenè' netu' Pablo lu yu'u, yajyutu'-nè' Jacobo, ati' nudubquè' ni' yúgu'tè bönni' gul tun chi'è bunách queè' Cristo nacu'è Jerusalén.

¹⁹ Cati' chbugapè' Dios lequè' Pablo, bului'inè' lequè' yúgu'tè le benè' Dios lu nè'è lè' ga nacua' bunách gza'a.

²⁰ Cati' gulayönnè' lè ni, gulagu'è Dios yöl-la' ba. Ni'r glè' Pablo:

—Rlè'icznú', böchi'tu', cáti'ga zian gayu'è bönni' judío ta'yejlè'è Cristo, ati' tantsquè' ba la'n zxbá queè' Moisés yúgu'tè'.

²¹ Chgulayönnè' yugu' le tui' quiu' didza' bunách, ta'ná rgu'u yöl-lu'u yúgu'tè bönni' judío nútsa'què' ladj bunách gza'a, quiè luca'nè' le gna bè'è Moisés, len rna bé'inu' lequè' cu la'chuguè' lu xpéla'cbi' bi'i bönni'dau' quequè', len cu lunè' ba la'n yugu' le nalèbiru' runru' rè'u, bunách judío.

²² ¿Nacx gunru' na'a? Huala'rúj bunách zian cati' la'yöni chbdxinu' ni.

²³ Na'a, ben lè ni rëtu' li'. Nacua'lenè' netu' ni tapè' bönni', chnazí' lu na'què' lahuè' Dios tu le lunè'!

²⁴ Bchè'è quiu' yugu' bönni' ni, len ben tsaxxön lequè' gun dxi'a cuinli' ca nac qui gdaú', len gdizxj li' le ral-la' la'guizxjé' quiè lun yutuz icjquè'. Ni'r

la'nöznë' yúgu'të bönni' judío cutu nacz lë na' ta'në' quiu', san lëzca' li' runu' le nac dxi'a len runu' ca rna bë' zxba queë' Moisés.

²⁵ Ca nac quegac bunách gza'a, nup ni' chta'yejlë' Cristo, chben xtídzatu' len buzujtu' lu guich ca ral-la' lunë'. Cutu run bayúdx lun chi'ë yugu' lë ni tunë' bönni' judío, san tuz:

Cu lahuë' le ta'gú'u bunách laugac bdau' guiöj bdau' yag,

Len cu lahuë' rön,

Len cu lahuë' xpëla'cba' böa' guixi' cunarujcha' rön,

Len cu lunë' le cunác.

Ta'zönë' Pablo lö'a gdau'

²⁶ Ni'r bchë'ë queë' Pablo tapë' bönni' na', ati' dza buróp ni' ben dxi'a cuinë' tsazxón len lequë' ca nac qui gdau'. Ni'r gyazië' lö'a gdau', quië gac bë' bizxa dza udx lunë' le tu'ún dxi'a cuinquë', dza ni' ral-la' tsjua'quë' le la'gu'ë lahuë' Dios qui queëquë'.

²⁷ Cati' chzoa gza'a gadx dza na', gulalé'inë' Pablo la'quë' judío narujquë' luyú Asia, zoë' lö'a gdau'. Glunë' ga glun rusbö bunách zian, ati' gulazönë' Pablo.

²⁸ Glu'ë zidzj didza', ta'në':

—Gul-gaclen netu', bönni' Israel. Bönni' ni yúgu'të latj rusëdnë' yúgu'të bunách lucá'n ca'z yödz queëru' len zxba queë' Moisés, len gdau' queëru' ni. Na'a, chglu'ë gdau' ni yugu' bönni' gza'a. Cni runë', run ditjnë' latj la'y ni.

²⁹ Cni gulanë' le gulalé'inë' Pablo zi'al lu yödz dzaguë' Trófimo, bönni' Éfeso, len táquinë' glu'ë gdau' bönni' ni.

³⁰ Cni guc, guludúb yúgu'të bunách yödz, len gulaguirë' ni'. Ni'r gulazönë' Pablo len gla'yjé' lë', gulubijé' lë' lö'a gdau', ati' la' guluseyjtë' ga nu ryaz lö'a gdau' na'.

³¹ Cati' chtáquicznë' ludöddë' Pablo, bdxin didza' lahuë' bönni' blau nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l. Byönnë' tun rusbö yúgu'të bunách Jerusalén.

³² La' butubtë' bönni' rjaquë' gdil-l len bönni' ta'ná bé'inë' lequë' bönni' blau ni, ati' jarélu'ë gyéajlenë' lequë' ga na' tun rusbö bunách na'. Cati' gulalé'i bunách ni' bönni' blau na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, len bönni' na' rjaquë' gdil-l, gulusanë' ta'guinë' Pablo.

³³ Ni'r gbiguë'ë bönni' blau na', len gzxönë' Pablo, ati' gna bé'inë' bönni' rjaquë' gdil-l lúguë'ë lë' chop du guia. Gdöd ni' gnabné' bunách zian ni', rnë': —¿Nuzxa caz bönni' ni, len bizxa benë'?

³⁴ Ta'bödxya'a bunách zian na', len qui queëgac ca ta'ná. Cni guc, cutu bi guc tséjni'në' bönni' blau na', le tun rusbö bunách na', ati' gna bé'inë' bönni' rjaquë' gdil-l la'chë'ë Pablo lu yu'u zxön ga tu'dubë' bönni' rjaquë' gdil-l.

³⁵ Cati' guladxinë' ga nac ni'yëpi' qui yu'u zxön na', glui'në' Pablo bönni' na' rjaquë' gdil-l, le dxiádi'igac lequë' bunách zian,

³⁶ le za'c cúdzu'quë' bunách na', ta'bödxya'a, ta'ná:

—Gul-döddë'.

Didza' bë'ë Pablo uláz queë' laugac bunách

³⁷ Cati' ni' gulazú lauquë' la'gu'ë Pablo lu yu'u zxön ni', lë' gudxë' bönni' blau na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, gnë':

—¿Naru' gunnu' latj gyëpa' li' tu didza'?

Bönni' blau na' gudxë' Pablo:

—¿Ractsu' didza' griego?

³⁸ ¿Naru' clëg li' bönni' Egipto na' dza lahui niz butübë' bönni' guladáb'baguë'ë yúlahui', ati' bchë'ë lu latj ca'z gdu choa' gayu'ë bönni' gdödi bunách'?

³⁹ Ni'r gudxë' lë' Pablo, gnë':

—Le nactë naca' neda' judío. Gulja' Tarso, yöd'z blau luyú Cilicia. Ráta'yua' lau' gunnu' neda' latj gu'a didza' laugac bunách ni.

⁴⁰ Bë'ë lë' latj bönni' blau na', ati' gzuinë' Pablo ga nac ni'yëpi', len bchis në'ë quië la'cuá' dxiz bunách zian ni'. Cati' chgulacu'ë dxiz, bé'lenë' lequë' didza' Pablo lu didza' hebreo.

22

¹ Cni gnë' Pablo:

—Lbi'ili', bönni' gul, len lbi'ili' böcha'a. Gul-zë nagli' le gyëpa' lbi'ili' ca nac le runa'.

² Cati' gulayönnë' ru'ë didza' hebreo, gulacua'rë' dxiz. Gudxë' lequë' Pablo, rnë':

³ —Naccza' neda' judío. Gulja' lu yöd'z Tarso luyú Cilicia, san gzxöna' lu yöd'z ni, ati' busëdnë' neda' Gamaliel gdu ca nac zxba quequë' xuz xtau'ru'. Bë'tecz ladxa'a gyij ladxa'a Dios ca runli' lbi'ili' na'a.

⁴ Zi'al gdxia ládxi'gaca'-në' bönni' nazi' lu na'quë' xtidzë'ë Cristo, len bchë'gaca'-në' ga latië'. Gzxöngaca'-në', len glú'gaca'-në' lidx guia, yugu' bönni' len ngul.

⁵ Lëzca' huac lunë' lna' lau qui le glunë' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zejni'i. Glunë' guich uná bë' le yju'a ga nacu'ë böchi'ru' judío lu yöd'z Damasco. Gyija' ni' tsajxóngaca' nup ni' ta'yëjlë' Cristo, quië duchë'gaca'-në' nága'quë' Jerusalén ni, quië lacquë' zxguia'.

Rgujxjö'ë Pablo ca böaquë' queë' Cristo

⁶ Ni'r gnë' Pablo:

—Cati' ni' zija' la' nöz, len zi'a gdxina' Damasco, guc gdu huagbíd'z, tu tsalz gyëp yös yení' za' luzxbá, le buzení' ga na' zija'.

⁷ La' yjót'a'tea' lyu, len byönda' chí'i Nu gudx neda': “Saulo, Saulo, ¿bizx quië rbia ladxu'u neda'?”

⁸ Ni'r gnabda' lë', gnia': “¿Nuzxa li', Xan?” Lë' gudxë' neda': “Neda' ni Jesús, bönni' Nazaret. Neda'cza' rbia ladxu'u.”

⁹ Gulalë'ic'z yení' na' nup ni' gulacua'len neda', len gladxi, san cutu gulayöni chí'i Nu na' bulíd'z neda'.

¹⁰ Ni'r gudxa'-në': “¿Nacx guna', Xan?” Xanru' gudxë' neda': “Gyas, len gyeaj Damasco. Ni' zoa nu guië li' ca nac yúgu'të le ral-la' gunu'.”

¹¹ Le cutur bi rlé'ida' le budí'i lahua' yös yení' na' gyëptsca, qui lë ni na' gulaguel-lë'ë na'a bönni' dzagquë' neda', ati' gulachë'ë neda' ga bdxintea' Damasco.

¹² Ni' zoë' Ananías, bönni' runë' gdu ca rna bë' zxba queë' Dios, ati' tunë' lë' ba la'n bönni' judío nacu'ë Damasco.

¹³ Bdxinë' ga zoa' Ananías na', len gudxë' neda': “Saulo, böcha'a, huöalj yöj lau'.” La' ni'z böalj yöj lahua', ati' blé'ida' lë'.

¹⁴ Lë' gudxë' neda': “Dios quequë' xuz xtau'ru', dza ni'të gröczë' li' quië gnöznu' le rë'ncznë' Lë', len glé'ínu'-në' Bönni' tsahui', Lëczë' Zxi'në', len yönnu' le guië' li' Lëczë'.

¹⁵ Cni gac, le ral-la' gunu' lna' lau queë' Lë' laugac yúgu'të bunách, quíxjö'i'nu' lequë' ca nac le chblé'ínu' len le chbyönnu'.

16 Na'a, ¿bixz quië rdzeynu'? Gyas, len bdil nis. Blidzë' Xanru' unë' li' dxi'a, ugüë' dul-la' nabagu'u."

Cristo bsölë'ë Pablo gunë' lban laugac bunách gza'a

17 Gnë' ca' Pablo:

—Gdöd ni', cati' budxina' Jerusalén, len tsal ni' rulidza'-në' Dios nchil gdau', blé'ida' tu le nac ca tu lu yël bëhccál.

18 Blé'ida'-në' Xanru', ati' gudxë' neda': "Jarelu' gyeaj. Burujtë Jerusalén ni, le cutu lunë' ba la'n le gunu' lna' lau quia' bönni' ni."

19 Neda' gudxa'-në': "Xan, nõzgaccznë' ca bena' neda'. Gyazia' gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sédë' queë' Dios bönni' judío. Gdina' nup ni' ta'yejlë' Li', len glu'gaca'-në' lidx guia.

20 Cati' ni' guludöddë' Esteban, bönni' ni' benë' lna' lau quiu', lëzca' zoa' ni' neda', bena' tuz bönni' guludöddë' lë' le ben chi'a lari' nácuquë' bönni' na' gululadxë' lë' guiöj."

21 Ni'r gudxë' neda' Xanru': "Gyeaj, le rsöla'a li' laugac bunách gza'a."

Pablo ruí'lenë' bönni' blau didza', bönni' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l

22 Niz ze lau guluzë nagquë' didza' bë'ë Pablo bönni' judío, ati' ni'r gulabödxyë'ë. Glu'ë zidz didza', ta'në':

—Gul-döddë' bönni' ni. Cutur ral-la' soë' gbanë'.

23 Ni'r le ta'bödxyë'ë, len ta'chöztzquë' le nácuquë' lu yöl-la' rley quequë', len tu'chijë' bëhctö yu lu bö'z,

24 gna bë'ë bönni' blau na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l lugu'ë Pablo yu'u zxön na'. Lëzca' gna bé'inë' lequë' la'guinë' Pablo quië quíxjö'ë le nacz, quië la'nöznë' bixz quië na' ta'bödxyë'ë cni queë' Pablo bönni' judío.

25 Cati' glúguë'ë lë' pan guid quië la'guinë' lë', Pablo gudxë' tu bönni' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l zoë' ni', rnë':

—¿Naru' dë latj quinli' neda'? Nababa' Roma, ati' nutu nu glequi xbey neda' chqui' nabaga'a zxguia'.

26 Cati' byönnë' lë ni bönni' na', gyijë' yajtjxjöi'në' bönni' blau na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l. Rë' lë':

—¿Bizxa caz ni runru'? Bönni' ni nababë' Roma.

27 Ni'r bidë' ga zoë' Pablo bönni' blau na', len gudxë' lë':

—Gdixjö'. ¿Naru' nababu' li' Roma?

Pablo gudxë' lë':

—Ja, nababa'.

28 Bubi'ë didza' bönni' blau na', gnë':

—Neda' ni, dumí zian gdixzja' quië gbaba' Roma.

Ni'r Pablo gudxë' lë':

—Neda' gbaba' Roma cati' ni' gulja' le nababquë' Roma xuz xna'a.

29 Cati' galayönnë' lë ni, la' gulubíga'të' ga zoë' Pablo bönni' na' chzoa la'guinë' lë'. Lëzca', cati' gnöznë' nababë' Roma Pablo, gúdxinë' bönni' blau na' le chgna bë'ë glúguë'ë lë'.

Rdxinë' Pablo lauquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey

30 Dza buróp ni', gu'nnë' bönni' blau na' gnöznë' gazxj ga rë' bizxa na' tu'quíë' Pablo bönni' judío. Gna bë'ë gulusedxë' du guia na' náguë'ë Pablo, ati' gna bë'ë ludubë' bxuz uná bë' judío, len yúgu'të bönni' gdau' ta'bequi xbey. Ni'r bubijë' Pablo ga na' nagu'uquë' lë' ati' buzóë' lë' lauquë'.

23

¹ Ni'r buyutsquë' laquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey na' Pablo, gnë':

—Lbi'ili', böcha'a. Ga rdxintë na'a rböza' dxí'adau'. Cni nac, cutu zoa le ruxös neda' ládxi'dau'hua' lahuë' Dios.

² Ni'r gna bé'inë' nup nacua' cuit lë'ë Pablo Ananías, bxuz blau, la'gapë'ë ru'ë.

³ Pablo gudxë' lë':

—Lëzca' cni ubi'ë quiu' Dios, li', rulu'iz tsahui' cuinu'. ¿Naru' rö'czu' rbequi xbeynu' neda' ca rna bë' zxba, san rdöd bë'i runu' ca rna bë' zxba na', rna bé'inu' la'gapë'ë neda'?

⁴ Nup nacua' ni' të Pablo:

—¿Naru' rulíd z'itsu'-në' bxuz blau queë' Dios?

⁵ Pablo gudxë' lequë':

—Lbi'ili', böcha'a. Nayúj lu guich, rna: “Cutu ulíd z'iu nu rna be'i bunách ulád z' quiu'”, san neda' cutu gúquibe'ida' naquë' bxuz blau.

⁶ Ni'r gúquibe'inë' Pablo nacquë' bönni' gdau' saduceo la'quë', ati' yela'quë' bönni' gdau' fariseo, ati' bë'ë zidzj didza' laquë' bönni' gdau' ta'bequi xbey na', gnë':

—Lbi'ili', böcha'a. Naca' bönni' fariseo, len naca' zxi'në' bönni' fariseo. Na'a rbequi xbeyli' neda' le runa' löz lubán nup chnatgac.

⁷ Cati' bë'ë didza' ni Pablo, gularujë' chopl bönni' gdau' fariseo len bönni' gdau' saduceo, ati' guladíl-l didzë'ë la' légaczë'.

⁸ Cni glunë' le ta'në' bönni' saduceo na' cutu lubán nup chnatgac, len cutu nacu'ë gbaz la'y, len cutu nacua' bö' nacgaccz bunách, san ta'yejlë'ë bönni' gdau' fariseo nacz yúgu'të lë ni.

⁹ Qui lë ni na' gulabödxyë'ë. Ni'r gulayasë' bönni' nazëdquë' zxba queë' Dios, bönni' gdau' fariseo, ati' guladíl-l didzë'ë, ta'në':

—Rusáca'tu' queëtu' cutu bi dö' nu'ë bönni' ni, le chqui' bë'len lë' didza' bö' naccz bunách, o chqui' bë'lenë' lë' didza' gbaz la'y queë' Dios, cutu ral-la' tá'baga'ru'-në' Dios.

¹⁰ Cati' chta'dil-ltsca didzë'ë bönni' judío na', gúdxinë' bönni' blau na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, le ráquinë' luzxúxj luquindjë' Pablo. Ni'r gna bë'ë tsjaquë' bönni' rjaquë' gdil-l tsajliajquë' Pablo ladj bönni' judío na', len luchë'ë lë' lu yu'u zxon ga na' tu'dubë' bönni' rjaquë' gdil-l.

¹¹ Cati' chnac chdzö'l la' dza na'z, buluí' lahuë' Xanru' ga zoë' Pablo, len gudxë' lë':

—Butíp ladxu'u, Pablo. Ca na' chbenu' lna' lau quia' Jerusalén ni, lëzca' run bayúdx gunu' lna' lau quia' lu yödz Roma.

Tun xtídza'quë' ludöddë' Pablo

¹² Cati' za' reni' yetú dza, glun xtídza'quë' la'quë' bönni' judío len glun tsutsu xtídza'quë', ta'në' gunë' lequë' zxguia' Dios chqui' cutu lunë' lë na' glun xtídza'quë', le gulanë' cutu ca' li'j lahuë' ga gdxintë dza ludöddë' Pablo.

¹³ Nayánr ca choa'quë' bönni' na' glun tsutsu xtídza'quë' cni.

¹⁴ Yjaquë' bönni' ni ga nacu'ë bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zëjni'në' bönni' judío, ati' gulanë':

—Chben tsutsu xtídza'tu', gnatu' gunë' netu' zxguia' Dios chqui' cuguntu' cni, le cutu gui'j gágutu' ga gdödirtu'-në' Pablo.

¹⁵ Na'a, lbi'ili' len yugu' bönni' gdau' ta'bequi xbey, gul-guië' bönni' blau nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l duchë'ë Pablo cxö quie' gdxinë' ga nudubli',

gnali' rě'nili' gnábili'-nē' Pablo tu didza' ga rē' nōxj. Netu' cō' nistu'-nē' la' nōz, ati' gdōditu'-nē' cati' zi'a gdxinē' ni.

¹⁶ Byōnibi' bi'i bōnni' queēnu ngul zanē' Pablo ca na' la'bō' nisiē' Pablo, ati' gyeajbi', len gyazbi' yu'u zxōn na', yajtíxjōi'bi'-nē' Pablo.

¹⁷ Pablo bulidzē' tuē' bōnni' nacu'ē lu nē'ē bōnni' rjaquē' gdil-l, len gudxē' lē':

—Bchē'-bi' bi'i ni lahuē' bōnni' blau, le nua'bi' didza' guiēbi'-nē'.

¹⁸ Ni'r gdel-lē'ē-bi' bōnni' na', len bchē'ē-bi' ga na' zoē' bōnni' blau na', ati' gudxē' lē':

—Bulidzē' neda' Pablo, bōnni' na' yu'ē lidx guia, len gúta'yuē' lahua' dgu'a-bi' lau' bi'i ni, le rě'nibi' gū'lenbi' li' didza'.

¹⁹ Gdel-lē'ē na'bi' bōnni' blau na' len bchē'ē-bi' quizi, ati' gnabnē'-bi', rnē': —¿Bizxa na' ral-la' gui'u neda'?

²⁰ Lēbi' gudxbi'-nē':

—Chnunquē' didza' bōnni' judío lá'ta'yuē' lau' gchē'u-nē' Pablo cxō, quiē gdxinē' laquē' bōnni' gdau' ta'bequi xbey. Lē' li' tē'nnē' la'nabnē' lē' tu didza' ga rē' nōxj,

²¹ san li', cutu tséjlē'u lē na' la'nē', le nayánr ca choa'quē' ta'bō' nisiē' Pablo. Chglun tsutsu xtídza'quē' bōnni' ni, ta'nē' gunē' lequē' zxguia' Dios chqui' cutu ludōddē' Pablo, len cutu li'j lahuē' ga ludōdrdē' lē'. Na'a, chnacu'ē sina' ta'bōzē' si' lu na'u gunu' lē na' la'nabnē' li'.

²² Ni'r gna bé'inē'-bi' bōnni' blau na' nacu'ē lu nē'ē bōnni' rjaquē' gdil-l, nutu nu guiēbi' lē na' chgudxbi' lē', ati' ni'r busölē'ē-bi' bi'i ni.

Rdxinē' Pablo lahuē' Félix, bōnni' blau uná bē'

²³ Ni'r bōnni' blau na' bulidzē' chopē' bōnni' nacu'ē lu na'quē' tu tuē' tu gayu'ē bōnni' rjaquē' gdil-l, ati' gna bé'inē' lequē' lucōzē' chop gayu'ē bōnni' rjaquē' gdil-l ta'zē'i ní'acquē', len tsonnlaj yu chiē' bōnni' rjaquē' gdil-l dxiaquē' bōa', len chop gayu'ē bōnni' rjaquē' gdil-l lu'ē yag tuchi' quiē tsjaquē' Cesarea gdu rdōd xtsō'.

²⁴ Lēzca' gna bé'inē' lequē' lucōzē'-ba' bōa' cuiē'-ba' Pablo, ati' la'chē'ē lē' dxí'adau', cutu bi gac queē', quiē gdxinē' lahuē' Félix, bōnni' blau uná bē'.

²⁵ Bsölē'ē ca' guich rna cni:

²⁶ “Neda', Claudio Lisias, ruzuja' quiu' lu guich, bōnni' blau uná bē', Félix. Rugapa' Dios li'.

²⁷ Bōnni' ni rsōla'a-nē' quiu', gulazōnē' lē' bōnni' judío, len glē'nnē' ludōddē' lē'. Cati' gúquibe'ida' nababē' Roma, bchē'gaca'-nē' bōnni' rjaquē' gdil-l len buslá'-nē' lu na'quē' judío na'.

²⁸ Gu'nda' gnōzda' bizxa benē', lē na' tu'quiē' lē' bōnni' judío, ati' bchē'a-nē' laquē' bōnni' gdau' ta'bequi xbeynē' lequē'.

²⁹ Cati' buedxi didza', gnōzda' tu'quiē' lē' ca nac le rna bē' zxba quequē', len cutu bi nabaguē'ē bōnni' ni quiē nu gdōdi lē', o nu cu'u lē' lidx guia.

³⁰ Ni'r cati' bdxin nu gdxijōi' neda' ta'bō' nisiē' lē' bōnni' judío, la' bsōla'tea' lē' ga zu', ati' gna bé'igacda'-nē' bōnni' ni tu'quiē' lē' la'dxinē' lau' li', quiē la'guíxjōi'nē' li' bi didza' napquē' lē'. Dios gáclenē' li'.”

³¹ Ni'r gulaguel-lē'ē Pablo bōnni' na' rjaquē' gdil-l, len glunē' ca na' chgna bé'inē' lequē', ati' gulachē'ē lē' yōdz Antípatris, ni' nac chdzōl'.

³² Cati' za' reni' yetú dza yhuōjquē' Jerusalén bōnni' rjaquē' gdil-l ta'zē'i ní'acquē', ati' guluú'ē nōz bōnni' rjaquē' gdil-l dxiaquē' bōa', dzagquē' Pablo.

³³ Cati' guladxinē' Cesarea bōnni' na' rjaquē' gdil-l nachē'quē' Pablo, gulunōdzjē' guich na' lu nē'ē bōnni' blau uná bē', len guluschinē' Pablo lahuē'.

³⁴ Gdöd bulabè' guich na' bönni' blau uná bè', gnabnè' Pablo gazx bönni' lè'. Cati' gúquibe'inè' nababè' luyú Cilicia,

³⁵ gudxè' lè':

—Yönda' le gnau' cati' la'dxín ni nup tu'quí li'.

Ni'r gna bè'è lun chi'è lè' lu yu'u yúlahui' ga rbö'è rbequi xbeynè' bunách Herodes, bönni' rna bè'è.

24

Pablo ru'ë didza' uláz queë' lahuë' Félix

¹ Cati' chbza'a gayu' dza, bdxiné' ni' Ananías, bxuz blau, dzagquè' lè' la'què' bönni' gul tu'zejni'i, len Tértulo, bönni' nabé'itsquinè' didza'. Guladxiné' lahuë' bönni' blau uná bè', ati' gulané' queë' Pablo.

² Cati' chgululidzè' Pablo, ati' bdxiné' ni', gzu lahuë' Tértulo ruquíè' lè', rnè': —Bönni' blau uná bè', Félix. Ni'a quiu' li' ruzi'tu' xbey le rac dxi'a queëtu', ati' lu yöl-la' rejni'i quiu' rna bé'ínu' dxi'a bunách uláz queëtu'.

³ Yúgu'tè lè ni ruzi'tecztu' xbey gáti'tèz, ati' gdu ládxi'tu' rëtu' li': “Xclenu'.”

⁴ Na'a, cui upizxjrtu' li', ráta'yua' lau' gun zxön ladxu'u, yönnu' tu chi'idau' le guiëtu' li'.

⁵ Gúquibe'itu' rgu'u yöl-lè'è bunách bönni' ni, len runè' ga ta'dá'baguë'è yúlahui' bönni' judío nacu'è gdu'tè yödzyú, len naquè' bönni' blau quequè' bönni' da'què' bönni' Nazaret na'.

⁶ Lëzca' gu'nnè' gun ditjnè' gdau' queëtu'. Qui lè ni na' gzxöntu'-nè' len gú'nitu' cuequi xbeytu' lè' ca nac zxbá queëtu'.

⁷ Ni'r bdxiné' ga zoatu' Lisias, bönni' blau nacu'è lu në'è bönni' rjaquè' gdil-l, ati' lu yöl-la' snia' zxön bugúë' bönni' ni lu na'tu'.

⁸ Ni'r gna bé'inè' Lisias na' lid ga zu' nup tu'quí lè'. Na'a, li'cz, cati' gnabi yudxnu'-nè' Pablo ni, huac gnöznu' ga rë' nõxj yúgu'tè lè ni ruquitu' lè'.

⁹ Lëzca' cni gulané' bönni' judío ni', gulané' naccz cni.

¹⁰ Ni'r butáz në'è bönni' blau uná bè' na' quië gu'è didza' Pablo, ati' lè' bubi'è didza', gnè':

—Gdu ladxa'a quíxjö'a ca nac le runa', le chnac zian iz rbequi xbeynu' le rac quegac bunách ladztu'.

¹¹ Le bena' huac gnabu'. Cutu ráquini chinnu dza gyija' Jerusalén quië tsej ladxa'a-nè' Dios.

¹² Cutu yajxáca'què' neda' nu rdíl-lena' didza', len cutu bena' ga lun rusbö bunách ga nac nchil gdau', ni lu yu'u ga tu'dubè' tu'sèdè' queë' Dios, ni lu yödz.

¹³ Cutu ca' gac lubij liè' yugu' lè ni tu'quíè' neda'.

¹⁴ Lè ni rxóalépa' lau'. Ca runa' xchinè' Dios quequè' xuz xtau'tu' rajlöz le gulusèdnè' lequè', san tu'è lei: le rdá'baga' Dios, bönni' judío ni, le réjlè'a yúgu'tè le rna bé' zxbá queë' Dios lenca' yúgu'tè le guluzujé' lu guich bönni' glu'è didza' uláz queë' Dios.

¹⁵ Ca na' tunè' löz Dios lequè', lëzca' neda' runa' löz Dios, uspanè' nup chnatgac, bunách tsahui' len bunách cunacgac tsahui'.

¹⁶ Qui lè ni na' rui' ládxi'tecza' cui gbaga'a le gun ga uxös neda' ládxi'dau'hua' lahuë' Dios o laugac bunách.

¹⁷ Gdöd zoa' ga yubl gdu chop tsonn iz, budxina' ga nacuá' bunách uláz quia' quië ünödza' gun gaclen bunách yechi' len ünödza' le rgu'a lahuë' Dios.

18 Tsal ni' runa' cni, duxáca'quë' neda' la'quë' bönni' judío narujquë' luyú Asia. Ni' gzoa' lö'a gdau', nubíj dxi'a cuina' ca nac qui gdau', len cutu nutuba' bunách zian, len cutu nuna' ga lun rusbó bunách.

19 Ral-la' la'dxinë' lau' li' bönni' judío ni', luquíë' neda' chqui' napquë' neda' didza'.

20 La'natsquë' bönni' judío ni chqui' guludzölnë' bi le cunác bena' cati' ni' bdxina' laquë' bönni' gdau' ta'bequi xbeyne' lequë'.

21 Tuz cati' ni' zoa' laquë', zidzj bë'a didza', gnia': "Rbequi xbeyli' neda' na'a le runa' löz lubán nup chnatgac."

22 Cati' byönnë' didza' ni Félix, len dxí'adau' chnöznë' ca nac qui lë na' rusëdnë' Pablo, buzë lähui'zë' ca' didza' bizxj ni, gnë':

—Cati' gdxinë' Lisias, bönni' blau nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, udx yönda' ca nac didza' bizxj queëli'.

23 Ni'r Félix gna bé'inë' bönni' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l zoë' ni', gun chi'ë Pablo, san gu'ë lë' latj të' lö'a, len cutu luzaguë'ë xnözquë' böchi' lzë'ë duyuyquë' lë' bi dxin lunë' queë'.

24 Chop tsonn dzaz gdzey, bidë' ni' leyúbl Félix na'. Dzagnu lë' Drusila, ngul queë'. Nacnu ngul judío. Félix bulidzë' Pablo ati' buzë naguë' xtidzë'ë ca nac le réjlë'ru' Jesucristo.

25 Cati' bë'ë didza' Pablo ca ral-la' gacru' tsahui' len gna be'i cuinru', ati' gdxinru' ga cuequi xbeyne' rë'u Dios dza zi'a za', ni'r gudxi bdzöbnë' Félix len gudxë' Pablo:

—Gyeaj na'a. Cati' gapa' latj ulidza' li'.

26 Lëzca' gu'nnë' Félix si'ë dumí unödzejë' Pablo quië usané' lë', len qui lë ni na', zian lzu bulidzë' Pablo, len bë'lenë' lë' didza'.

27 Cati' bza'a chop iz gyazië' Porcio Festo xlatjë' Félix, ati' le gu'nnë' Félix gunë' le la'dzág ládxi'quë' bönni' judío, buca'në' Pablo nadzunë' lidx guia.

25

Rdxinë' Pablo lahuë' Festo

1 Bdxinë' Festo Cesarea quië tsazië' xlatjë', gaquë' bönni' blau uná bë'. Cati' bza'a tsonn dza buzë'ë yödz na', zijë' Jerusalén.

2 Ni' guladxinë' lahuë' Festo yugu' bxuz uná bë' len yugu' bönni' blau quequë' judío quië la'në' queë' Pablo, ati' gláta'yuë' lahuë' Festo

3 bi uzá' ladxë'ë quequë', gsölë'ë nup tsajxi'gac Pablo, quië udxinë' Jerusalén. Glë'nnë' la'bó' nisië' lë' la' nöz quië ludóddë' lë'.

4 Bubi'ë didza' Festo, gudxë' lequë':

—Lu yödz Cesarea nadzunë' Pablo, ati' ni' ral-la' tsija' cxö huidzj niz.

5 Qui lë ni na', núti'tëzl-li' dë lu na'li', ral-la' sá'lenli' neda', len chqui' nabaguë'ë zxguia' bönni' ni', huac uquili'-në'.

6 Gdzeyne' Festo Jerusalén gdu ca xunu' gbidz, ati' ni'r böjë' Cesarea. Cati' za' rení' yetú dza grö'ë ga rbequi xbeyne', len gna bé'inë' nup tsajxi'gac Pablo.

7 Cati' chbdxinë' ni' Pablo, gulagu'ë lë' li'aj bönni' judío narujquë' Jerusalén, len zian le gulanë' queë'. Guluquíë' lë' le tu'spaguë'ë lë' zxguia', san cutu guc lubíj lië' yugu' lë na' gulanë' queë'.

8 Ni'r bë'ë didza' Pablo uláz queë', gnë':

—Cutu bi le cunác bena' qui zxba quequë' bönni' judío, ni qui gdau' quequë', ni queë' César, bönni' rna bé'inë' rë'u.

⁹ Gu'nne' Festo gunë' le la'dzág ládxi'que' bönni' judío, ati' bubí'ë didza', gudxë' Pablo:

—¿I rë'nnu' sa'u Jerusalén, ati' ni' soa nu cuequi xbey li' ca nacgac lë ni ta'në' quiu'?

¹⁰ Bubi'ë didza' Pablo, gudxë' lë':

—Zoacza' ga rô' nu rbequi xbey uláz queë' César, ga na' ral-la' cuequi xbeyne' neda'. Cutu bi huía'dö' nuna' quequë' bönni' judío, ati' chnözcznu' lë ni.

¹¹ La'naru' nuna' tu le cunác, o bítitëz le run ga gbaga'a xzguia' gatia', cutu tá'baga'a gatia'. Na'a, chqui' cutu nuna' ca na' ta'në' quia' bönni' ni, nutu nu dë lu në'i udöd neda' lu na'quë'. Rnaba' tsija' lahuë' César ga cuequi xbeyne' neda'.

¹² Cati' chbë'lenë' yugu' bönni' yúlalui' didza' Festo, bubí'ë didza', gudxë' Pablo:

—Chgnabu' tsiju' lahuë' César. Lahuë' César uyiju'.

Ru'ë didza' Pablo lahuë' Agripa

¹³ Gdöd chop tsonn dza, bdxinë' Cesarea Agripa, bönni' rna bë'ë, dzagnu lë' Berenice, duyuquë' Festo.

¹⁴ Cati' chgulacu'ë ni' zian dza, Festo gdíxjöi'në' Agripa, bönni' rna bë'ë, ca nac queë' Pablo. Gudxë' lë':

—Zoë' ni bönni' buca'në' lë' lidx guia Félix.

¹⁵ Cati' gzoa' Jerusalén, guladxinë' lahua' yugu' bxuz uná bë' len bönni' gul tu'zejni'i, ati' gulanë' queë' bönni' ni. Gulanabnë' neda' gchuga' queë' gatië'.

¹⁶ Neda' bubí'a didza', gudxa' lequë' cutu nalëbcnë' bönni' Roma la'chuguë' queë' bönni' gatië' chqui' cutu la'dxini lahuë' nup tu'quí lë', quië gac ubi'ë didza' ca nac lë na' ta'në' queë'.

¹⁷ Qui lë ni na', cati' guladxinë' lequë' ni, cutu ca' gdzeyda', san cati' gza' gyeni' yetú dza grö'a ga rbequi xbeyda', ati' gna bé'ida' nup yajxi'gac bönni' ni.

¹⁸ Cati' gulacu'ë ni bönni' na' tu'quíë' lë', cutu bi gulanë' queë' ca busaca' quia' la'në'.

¹⁹ Gulanë' queë' la'gac didza' bizxj ca nac le ta'yëjl'ë Dios, len ca nac queë' bönni' lë' Jesús, nu na' gut, san Pablo runë' tsutsu xtídzë'ë rnë' ni zoë' nabanë' leyúbl.

²⁰ Le buchíxida' ca nacgac lë ni, gnabda'-në' Pablo chqui' rë'nnë' tsijë' Jerusalén, ati' ni' soa nu cuequi xbey lë' ca nacgac lë ni.

²¹ Ni'r cati' gnabë' Pablo tsijë' lahuë' Augusto César quië cuequi xbeyne' lë' ni', gna bé'ida' bönni' rjaquë' gdil-l lun chí'igarë' lë' cati' gal-la'r dza gsöla'a-në' lahuë' César.

²² Ni'r Agripa gudxë' Festo na':

—Lëzca' neda' rë'nda' yönda' le gnë' bönni' na'.

Festo gudxë' lë':

—Cxö yönnu' le gnë'.

²³ Cati' za' rení' yetú dza, len ba zxön guladxinë' ni' Agripa len Berenice. Gulayazië' ga ral-la' lu'ë didza', dzagquë' lequë' bönni' uná bë', ati' gulasölë'ë nup tsajxi'gac Pablo.

²⁴ Ni'r Festo gudxë' Agripa, bönni' rna bë'ë:

—Bönni' uná bë', Agripa, len yúgu'tëli' zoali' ni tsaxxön len netu'. Ni zoë' rlé'ili'-në' bönni' na', ta'në' queë' yúgu'të bönni' judío nacu'ë Jerusalén lenca' nup nacua' ni, të' neda' ral-la' gatië'.

²⁵ Runi neda' cutu bi benë' le nabaguë'ë xzguia' gatië', san le gnabë' lëczë' tsijë' ga cuequi xbeyne' lë' Augusto César, qui lë ni na' chnuna' quia' gsöla'a-në' lahuë' Augusto.

²⁶ Le cutu nözda' bi ral-la' uzuja' lu guich le uquí bönni' ni, quië gsöla'a lu në'ë César, xana', qui lë ni na' nachë'a-në' lauli', len le nacr blau, nachë'a-në' lau' li', Agripa, bönni' uná bë', quië cati' udx gnabi yudxu'-në', ni'r gnözda' bi ral-la' uzuja' lu guich ca nac queë' bönni' ni.

²⁷ Ráquida' cutu nac dxi'a gsöla'a-në' ni' bönni' náguë'ë chqui' cutu gag ulu'a le nabaguë'ë.

26

Didza' bë'ë Pablo uláz queë' lahuë' Agripa

¹ Ni'r Agripa gudxë' Pablo:

—Dë latj gu'u didza' uláz quiu'.

Bchilj në'ë Pablo lahuë' Agripa, ati' gzu lahuë' ru'ë didza', rnë':

²—Bönni' uná bë', Agripa. Rdzag ladxa'a le dë latj na'a gu'a didza' uláz quia' lau' li' ca nac yúgu'të le nuquiquë' neda' bönni' judío.

³ Rdzag ládxi'ra' le núnbë'u yúgu'të le nalëbcnë' tunë' bönni' judío, lenca' yugu' lë ni rdil-ltu' didza'.

Yugu' le benë' Pablo zí'atël

⁴ Gnë' ca' Pablo:

—Nözgaccznë' yúgu'të bönni' judío ca na' bena' ga gdél-la'të cuidia' ga nacua' bunách uládz quia' lenca' lu yödz Jerusalén.

⁵ Nözgaccznë' ca' len huac la'guíxjö'ë ca na' bena' dza ni'të. Guca' bönni' fariseo. Yugu' bönni' fariseo tui' ládxi'crë' la'yj ládxi'quë' Dios ca tunë' yezíca'rë' bönni' judío.

⁶ Na'a, zoa' ni lauli' quië nu cuequi xbey neda' le runa' löz Dios, uspanë' bönni' nat, gunë' ca na' gzxi' lu në'ë lauquë' xuz xtau'tu'.

⁷ Tunë' löz bönni' idxinnu cö' di'a dza queëtu' la'dél-li'në' lë na' gzxi' lu në'ë Dios. Qui lë ni na' ta'yj ládxi'quë' Dios len tunë' xchinë' rël len tē dza. Le runa' löz lë ni, nuquiquë' neda' bönni' judío. Cni nac, bönni' uná bë', Agripa.

⁸ Na'a, ¿naru' ráquitsali' lbi'ili' cutu nac le tséjlë'ru', uspanë' Dios bönni' nat?

Gdxia ladxë'ë bunách queë' Cristo Pablo

⁹ Gnë' ca' Pablo:

—Lëzca' neda', zí'atël gúquida' le zian ral-la' guna', tá'baga'a-në' Jesús, bönni' Nazaret.

¹⁰ Cni bena' lu yödz Jerusalén. Glu'a lidx guia zian bunách ta'yejlë' Jesús, le guludödë' lu na'a yöl-la' uná bë' bxuz uná bë'. Cati' guludöddë' bunách ni', bélnena' lequë' tuz didza'.

¹¹ Zian lzu busaca' zi'a yugu' bönni' ni' quië lusán ládxi'quë' ca ta'yejlë'ë Cristo. Cni bena' gap nac lu yu'u ga tu'dubë' tu'sëdë' queë' Dios bönni' judío. Gléytsquida' lequë', ati' gdxia ladxa'a lequë' ga bdxintë gyija' gap nacua' yödz zi'tu' yajxöngaca'-në'.

Rguíxjö'ë ca böaquë' queë' Cristo Pablo

¹² Gnë' ca' Pablo:

—Quië guna' cni gyija' yödz Damasco, ati' nudödquë' lu na'a yöl-la' uná bë' bxuz uná bë' nasöla'quë' neda'.

¹³ Cni guc, bönni' uná bē', Agripa. Cati' ni' zija' la' nöz, ni' nac gdu huagbídž, blé'ida' tu yení' luzxbá le buzení'r ca gbidž. Buzeni' ga na' zoa' len ga nacua' nup zjaclen neda'.

¹⁴ Ni'r yúgu'tētu' gdžö'tu' lyu, ati' byönda' chi'i nu bulídž neda'. Bē'ē didža' hebreo, gnē': "Saulo, Saulo, ¿bizx quiē rbia ladxu'u neda'? Run zi' cuinu', rdá'bagu'u neda'. Rac quiu' ca rac queēba' bēdx, run zi' cuinba', rchégu'ba' yag tuchi' le tundē'-ba' zi'."

¹⁵ Ni'r gudxa'-nē': "¿Nuzxa li', Xan?" Xanru' gudxē' neda': "Neda' ni Jesús, Nu na' rbia ladxu'u."

¹⁶ Na'a, gyas, len gzui, le bulu' lahua' li' na'a, quiē uzó'a' li' gunu' xchina' len gunu' lna' lau qui lē ni chblé'ínu', lenca' quegac le ului'ida' li', ului' lahua' ga zu'.

¹⁷ Uslá' li' lu na'quē' bönni' uládz quiu', len lu na'quē' bönni' gza'a, laugac nup ni' rsöla'a li' na'a.

¹⁸ Rsöla'a li' ga na' nacu'ē quiē gunu' ga luhuóalj yöj lauquē' len luhuóaquē' queē' Dios, luca'nē' le nac chul xöhui' len la'dxinē' lu yení'. Lurujē' lu na' Satanás tu' xöhui' len la'yaziē' lu nē'ē Dios. Chqui' la'yejlē'ē neda', Dios unít lahuē' lequē', len ugüē' dul-la' nabága'quē', ati' la'dél-li'nē' la'báblenē' bunách chnubijē' quizi queē' Dios."

Benē' Pablo ca nac le bulu'i'inē' lē' Xanru'

¹⁹ Gnē' ca' Pablo:

—Qui lē ni na', bönni' uná bē', Agripa, cutu gdá'baga'a guna' le bulu'i'inē' neda' Dios, zoē' yehua' yubá.

²⁰ Buzéjni'da' nup nacua' yödž Damasco, len gdöd ni' nup nacua' Jerusalén len nup nacua' luyú Judea, len bunách yugu' yödž zi'tu' quiē lubí'i ládxi'gac len luhuóac queē' Dios, len lun le lac bē' chgulubí'i ládxi'gac.

²¹ Le bena' cni, gulazönē' neda' bönni' judío cati' ni' zoa' lö'a gdau', ati' glē'nnē' ludöddē' neda'.

²² Ni'r güclenē' neda' Dios, ati' ga rdxintē na'a dza zoa' gdu ladxa'a, runa' lna' lau lauquē' bönni' ca'z len lauquē' bönni' blau. Cutu ru'a didža' yubl, san ca gulanazē' zi'al bönni' glu'ē didža' uláz queē' Dios lenca' ca gnē' Moisés ca ral-la' gac.

²³ Gulanē': "Saca' qui'ē Cristo, len töd gatiē' gaquē' nu su lau ubán tsaz lu yöl-la' gut, quiē ulu'ē lahui nac löž la'dxín latj yení' bunách, len gac lban quegac lē ni laugac bunách uládz queētu' lenca' laugac bunách gza'a."

Pablo ruzéjni'nē' Agripa quiē tsejlē'ē Cristo

²⁴ Cati' rhbē'ē yugu' didža' ni Pablo, le bē'ē uláz queē', ni'r bē'ē zidž didža' Festo, gnē':

—Nachixi icju', Pablo. Le nazēdu' szxöni, chbchixi icju'.

²⁵ Ni'r Pablo gudxē' lē':

—Cutu nachixi icja', rēpa' li', Festo, ati' didža' ni ru'a nac gdu'tē li, len nac lsaca'.

²⁶ Lēcžē' Agripa, bönni' ni rna bē'ē, nöžcnē' yugu' lē ni, len qui lē ni na', gdu ladxa'a ru'a didža' lahuē' lē'. Nöžcnē' yugu' lē ni, le cutu guc bagachi'z lē na' guc.

²⁷ Bönni' uná bē', Agripa. ¿Naru' réjlē'u le gulanē' bönni' glu'ē didža' uláz queē' Dios? Nözda' réjlē'u lē ni.

²⁸ Ni'r Agripa gudxē' Pablo:

—Yelati'z la' ráquinu' gdél-li'nu' neda' gaca' queē' Cristo.

²⁹ Pablo gudxē' lē':

—Ni'a queë' Xanru' Dios rë'nda', zal-la' yelati'z o sxöni, clëgz li', san lëzca' yúgu'të nup ni ta'yöni neda', gacli' gdu ca naca' neda', náquida' queë' Cristo, san clëg gága'li' du guia ca ni nága'a neda'.

³⁰ Cati' budx bë'ë didza' ni Pablo, gyasë' bönni' blau uná bë' na', ati' gulayasë' ca' bönni' rna bë'ë len Berenice len nup rólengac lequë'.

³¹ Cati' gularujë' quizi, glui' xtídz'a'quë', ta'në'!

—Cutu bi nunë' bönni' ni le nabaguë'ë zxguia' gatië' len clëg tsazië' lidx guia.

³² Agripa gudxë' Festo:

—Huac usana'-në' bönni' ni la'naru' cu gnabë' tsijë' lahuë' César ga cuequi xbeynë' lë'.

27

Ta'sölë'ë Pablo yödZ Roma

¹ Cati' chglunë' quequë' la'sölë'ë netu' lë'i barco tsiajtu' Roma, luyú Italia, gulaguel-lë'ë Pablo len yela'gac nup nadzungac, ati' guludödë' lequë' lu në'ë Julio, bönni' yu'u lu në'ë tu cö' bönni' rjaquë' gdil-l nazi' lei: “Bönni' Queë' Augusto Rjaquë' Gdil-l”.

² Grentu' tu lë'i barco qui luyú Adramitio, le ral-la' töd yugu' yödZ gap ta'dxín barco ga nac luyú Asia, ati' yu'uztu' ca' lë'i barco na', gza'tu' Cesarea. Dzaguë' ca' netu' Aristarco, bönni' Tesalónica, le nabáb Macedonia.

³ Cati' za' reni' yetú dza, bdxintu' yödZ Sidón, ati' ni' Julio, bönni' na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, lu yöl-la' dxi'i ladxi' queë', bë'ë Pablo latj tsijë' ga nacu'ë böchi' lzë'ë quië lácenë' lë' bi ryadzj queë'.

⁴ Gdöd ni', bubentu' lë'i barco, ati' gza'tu' ni'. Gdödtu' tsla'a ga dë luyú bidx Chipre ga röl dxi bö' na' reycj, le za' zaca' lautu' bö' reycj lu nis zxön na'.

⁵ Ni'r gdödtu' lu nis zxön ga nalá luyú Cilicia len luyú Panfilia, ati' bdxintu' Mira, tu yödZ nabáb Licia.

⁶ Bönni' na', nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, nachë'ë netu', yajxaquë'ë ni' tu barco narúj yödZ Alejandría, barco na' zeaj luyú Italia. Lë'i barco na' glu'ë netu'.

⁷ Zian dza gza' tsahui' ládxi'dau' barco na', ati' len yöl-la' rzaca'z bdxintu' ga nalá luyú bidx nazi' lei Gnido, ati', le ruzaga' netu' bö' na' reycj, gdödtu' tsla'a luyú bidx nazi' lei Creta ga röl dxi bö' na' reycj, len gdödtu' ga nalá yödZ Salmón.

⁸ Lu yöl-la' rzaca'z gdödtu' tsla'a ga dë luyú bidx Creta na', len bdxintu' tu latj ga ta'dxín barco, nazi' lei Buenos Puertos, le dë gal-la' ga na' dë yödZ Lasea.

⁹ Le chgdzëytsquitu', chgul-la' zoa banádx gac ditj bítit'ëz barco rza' lu nis zxön na', le chgdöd yugu' dza tunë' gubás cati' zi'a gdxin beo' ziaq cati' reycjtsca bö'. Qui lë ni na' buzéjni'në' lequë' Pablo,

¹⁰ rnë':

—Lbi'ili', bönni', ráquibe'ida' ga tseaj barco ni, huazóa banádx gac ditj barco ni len yugu' yua' dzö' lë'i, len lëzca' soa banádx queëru' gatra'.

¹¹ Bönni' na', nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l, gyéjlë'rë' le gulanë' bönni' na' dë lu në'ë barco len bönni' xancz, ca le gnë' Pablo.

¹² Le cunác dxi'a latj ni' ga ta'dxín barco, nazi' lei Buenos Puertos, quië luga'në' ni' yugu' beo' ziaq, qui lë ni na' yelati'z cuguluhuóatë' bönni' nacu'ë lë'i barco na' glun tuz xtídz'a'quë' luzë'ë ni', chqui' huac la'dxinë' ga ta'dxín

barco lu yödz Fenice, lëzca' dë luyú bidx na' nazí' lei Creta, le dë tsla'a ga rbia gbidz, atí' ni' glë'nnë' luga'në' yugu' beo' ziaq.

Reycj bö' bdunu' lu nis zxön

13 Le reycj tu bö'dau' za' zaca' tsla'a ga rdöd gbidz beo' ziaq, táquinë' chrac lunë' ca tē'nnë', atí' gululisé' guia zi'i naga' du guia le ruzóa dxiz barco, atí' gdöd barco na' gal-la' ra' luyú bidx na' nazí' lei Creta.

14 Yetú chi'z ca', gyeycj bö' bdunu' za' lautu', nazí' lei Euroclidón.

15 Le ruzéaj tsla'l barco bö' na' reycj, atí' le cutu guc tseaj barco ga za' bö', ni'r bë'tu' latj bö' na' buzéaj barco na' ga rë'ni.

16 Cati' gdöd barco na' ga bdxintu' tsla'a tu luyú bidxdau' nazí' lei Creta, tsla'a ni' cutu reycjtsca bö', ni' lu yöl-la' rzaca'z buchistu' bárcodau' na'yj barco zxön ga na' yu'utu'.

17 Gdöd burentu' lei lahui barco zxön na', ni'r béga'ratu' barco zxön na'. Zxanti barco na' buchölitu' du, cui gguindj lu nis. Le gúdxitu' tód barco na', nidx lu yuzx lu nis zxön na', buzötjtu' lari' qui, le rutúb bö' rusá' barco na'. Cni'z bë'tu' latj buzéaj barco bö' na' reycj.

18 Cati' za' reni' yetú dza, len ni' ruzejtsca barco na' bö' bdunu' reycj, ni'r gru'ntu' lu nis zxön lati' yua' dzö' lë'i barco na'.

19 Dza bunn, len na' cuintu' gru'ntu' lu nis zxön le tun dxin qui barco na'.

20 Cati' chguc zian dza cutu rlé'itu' gbidz ni' bölj, len le reycjtsca bö' na' ruzéaj barco na' yu'utu', cutur runtu' löz ulatu'.

21 Le chguc zian dza cutu nágotu', gzuinë' Pablo gatsj lahui'l lequë', len gudxë' lequë':

—Lbi'ili', bönni', dxi'ar guc la'naru' uzë nagli' neda', len cutu uza'ru' luyú Creta, len cutu dutsagru' lë ni rzaca' rguí'ru', len yugu' lë ni rac ditj qui barco ni.

22 Na'a, rëpa' lbi'ili': Tsutsu gul-gún ládxi'li', le cutu gatli' nituli' lbi'ili' tscali' zoali' ni, zal-la' gac ditj barco ni.

23 Cni' gac le duluí' lahuë' neda' gdyël gbaz la'y queë' Dios. Dios ni náquida' queë' len runa' xchinë'.

24 Gudxë' neda' gbaz la'y na', gnë': “Pablo, cutu gádxinu'. Run bayúdx gdxinu' lahuë' César. Le nadxi'inë' li' Dios, uslé' yúgu'të bunách nacua'len li' lë'i barco ni.”

25 Qui lë ni na', tsutsu gul-gún ládxi'li', le ruzxöni ladxa'a-në' Dios, gac ca na' chgudxë' neda' gbaz la'y queë'.

26 Cni' gac zal-la' run bayúdx gac ditj barco ni tu luyú bidxdau', ga ni' tsajcá'n rë'u.

27 Cati' ni' chgdöd chidá' dza, atí' bö' na' reycj ruzéaj barco na' lu nis zxön nazí' lei Adriático, gdu ladxi' yël gláquinë' bönni' tunë' dxin lu barco na' chzoa gdxin barco gal-la' tu luyú bidx.

28 Gularu'në' du lu nis zxön na', atí' gulanöznë' galj bös nac ga bdxintë ga rë' lu nis. Cati' gdöd yeláti'dau' barco na', gularu'në' du na' leyúbl, len gulanöznë' chnac chinu bös.

29 Le gládxinë' tsajdín lu guiöj barco na', qui lë ni na', zaca' tsla'a cudzi'l barco na' gularu'në' lu nis tap guia zi'i nága'gac du guia le tu'zóa dxiz barco. Lu yöl-la' ruúbi ruguí'iz ládxi'dau'quë' gulabözë' tsen'i'.

30 Ni'r glë'nnë' bönni' tunë' dxin lu barco luzxundjé' lë'i barco na'. Guluzötjé' lu nis zxön bárcodau' na' dë lahui barco zxön na'. Glunë' ca tē'nnë' lu'ë yelati' zi'tu' guia zi'i na' naga' du guia le ruzóa dxiz barco na', le zoa zaca' tsla'a lahuil.

³¹ Ni'r Pablo gudxë' bönni' na' nacu'ë lu në'ë bönni' rjaquë' gdil-l len bönni' na' rjaquë' gdil-l, gnë':

—Chqui' culuga'në' bönni' ni lë'i barco ni, cutu gac ulali'.

³² Ni'r gulachuguë' du naga' bárcodau' na' bönni' na' rjaquë' gdil-l, ati' glu'ë latj gbix lu nis zxön.

³³ Cati' chza' reni', gúta'yue' lauquë' Pablo bi lahuë' yúgu'të'. Gudxë' lequë':

—Na'a chguc chidá' dza rubíj yen lauli' len runli' gubás, cutu bi nágu'li'.

³⁴ Qui lë ni na', ráta'yua' lauli' gáguli' quië huöac ládxi'li', le cutu ca' gatli' nituli' lbi'ili'.

³⁵ Cati' budx bë'ë didza' ni Pablo, gdel-lë'ë yöt xtil, len gudxë' Dios: “Xclenu.” Cni benë' lauquë' yúgu'të'. Ni'r buzxuzxjë' yöt xtil na' len gzu lahuë' rahuë'.

³⁶ Ni'r guladíp ládxi'quë' yúgu'të', len glahuë'.

³⁷ Tscatu' zoatu' lë'i barco na', guctu' gdu chop gayuá' yu tsonnlalj yu chizxoptu'.

³⁸ Gdöd glahuë', guluhuöljnë', ni'r gularu'në' lu nis zxoa' xtil dë lë'i barco na', quië lulahuë' yua' dzö' lë'i barco na'.

Rac ditj barco lu nis zxön

³⁹ Cati' chguc lahui' dza, cutu guluúnbë'ë luyú na' bönni' tunë' dxin lu barco na', ati' gualé'inë' ga rajrö' nis zxön na' gatsj lahui' luyú bidx na', len dë latj ni' ga nac lachi' ra' nis zxön. Glë'nnë' lunë' ga tsaz ni' barco na'.

⁴⁰ Ni'r gulusedxë' yugu' du guia nága'gac guia zi'i tu'zóa dxiz barco na', len gulanë' leygac, ati' gulabíx lu nis zxön. Gulusedxë' ca' du naga' në'i yag ruzéycj rudxi'i barco. Ni'r guluchisé' lari' qui, le rutúb bö' le zoa tsla'a lahuil barco na', ati' gzu lau rdöd barco zaca' ga rajrö' nis zxön gatsj lahui' luyú bidx na'.

⁴¹ Cati' bdxin barco na' tu latj ga rdzag nis, ni' gnidx tsla'a lahuil barco na' lu yuzx lu nis zxön na', ati' bugá'nz ni' barco na'. Cutur guc bi utá lei, ati' tsla'a cudzi'l barco na', gzu lau rguitsj lei nis zxön na', len yöl-la' rza' qui.

⁴² Ni'r glë'nnë' bönni' rjaquë' gdil-l ludödcdë' bönni' nadzunquë', cui la'zxundjë', la'zxóë' lu nis.

⁴³ Gu'nnë' uslé' Pablo bönni' nacu'ë lu në'ë bönni' na' rjaquë' gdil-l, ati' gna bé'inë' bönni' na' rjaquë' gdil-l cutu lunë' ca na' të'nnë'. Ni'r gna bé'inë' bönni' tac la'zxóë' lu nis, zi'al lequë' la'yazië' lu nis quië la'dxinë' luyú bidx.

⁴⁴ Gna bé'inë' ca' bönni' naga'nquë' la'zxóë' lu blag, len yela'quë' láhuigac yagdau' qui barco na'. Cni guc, gululë' yúgu'të'. Cniz guladxinë' luyú bidx na'.

28

Le benë' Pablo luyú bidx nazí' lei Malta

¹ Cati' chbulatu' yúgu'tëtu', gnözitu' nazí' lei Malta luyú bidx ga na' zoatu'.

² Lu yöl-la' dxi'i ladxi' quequë' glunë' netu' ba la'n bönni' xidza' nacu'ë luyú bidx na'. Gulabequë' gui', ati' gululidzë' netu' yúgu'tëtu' dutsë'i cuintu', le ral guiöj len runtsca ziag.

³ Ni'r gúchë'ë tsalén huag zxisi bidxdau' Pablo, len cati' glu'ë lei lu gui', brujba' ladjl zxisi na' tuba' bël snia', rxzundjba' böchla qui gui' na', ati' yajti'nba' yen në'ë Pablo.

⁴ Cati' gualé'inë' bël na' bönni' xidza' na', nála'ba' yen në'ë Pablo, glë' tuë' yetüë':

—Le nactë naquë' gdödi bunách bönni' ni. Zal-la' bulë' lu nis zxön, cutu ru'ë lë' latj soë' gbanë' dios queëru' lë' Tshui'.

⁵ Butít nê'ë Pablo, busládzu'ë-ba' bël snia' na'. Yajxóatëba' lu gui', ati' lë' cutu bi guc queë'.

⁶ Tu'yúë' Pablo bönni' xidza' nacu'ë ni', bat cal cö'ë gui, o tsö'të' gatië'. Ni'r cati' chgdzey ta'bözë', len gualé'inë' cutu bi rac queë', yetú le gláquinë', ati' gulanë' naquë' dioscz.

⁷ Latj ni'z dë xyuë' Publio, bönni' blau qui luyú bidx na', ati' benë' netu' ba la'n bönni' ni. Lu yöl-la' dxi'i ladxi' queë' glu'ë netu' lidxë' gdu tsonn dza.

⁸ Dza na' dë' ré'inë' xuzë' Publio na', yu'ë tu xla len ré'inë' guidz rön. Gyazië' Pablo zajyúë' lë', ati' gdöd bulidzë' Dios, ni'r bxoá nê'ë bönni' huë' na', len bunë' lë'.

⁹ Le benë' lë ni Pablo, lëzca' guladxín ga zoë' nup te'i, nacuá luyú bidx ni', ati' guluhuöaquë'.

¹⁰ Glunë' netu' ba la'n bönni' ni, zian le glunë' queëtu'. Cati' chzoa uza'tu' luyú ni', gulunödzjé' queëtu' yugu' le naquínitu'.

Rdxinë' Pablo lu yödZ Roma

¹¹ Cati' chguc tsonn beo' zoatu' ni', ni'r grentu' tu lë'i barco qui yödZ Alejandria, le bugá'n luyú bidx na' yugu' beo' ziaq. Barco ni da'gac tslla'a lahuil bdau' yag légac Cástor len Pólux, dios cuach quegac bunách Alejandria na'.

¹² Gza' ni' barco na', ati' bdxin yödZ Siracusa, ga ni' buga'ntu' tsonn dza.

¹³ Buza'tu' ni', ati' gdödtu' tslla' luyú ni', len bdxintu' yödZ Regio. Cati' za' reni' yetú dza, le reycj bö' za' zaca' ga rdöd gbidz beo' ziaq, buza'tu' ni', ati' dza buróp na' bdxíntëtu' yödZ Puteoli.

¹⁴ Lu yödZ na' yajxáca'tu' böchi'ru' ta'yejlë'ë Cristo, ati' gláta'yuë' lautu' ugá'n lentu' lequë' gdu xunu' dza. Cati' bza'a dza na' buza'tu' ni' quië tseajtu' Roma, rzë'i ní'atu'.

¹⁵ Chgulayönnë' böchi'ru' nacu'ë Roma chzoa gdxintu' ni', ati' gularujë' duxi'gal-la'quë' netu'. Guladxinë' tu yödZdau' nazí' lei Yë'y Qui Apio. Yëla'quë' guladxinë' tu latj nazí' lei Tsonn Yu'u Quequë' Bönni' Yu'uquë' Nöz. Cati' blé'inë' lequë' Pablo, bdip ladxë'ë len gudxë' Dios: "Xclenu'."

¹⁶ Cati' bdxintu' Roma, bönni' na' nacu'ë lu nê'ë bönni' rjaquë' gdil-l, bchë'ë bönni' na' nadzunquë', ati' budödë' lequë' lu nê'ë bönni' blau nacu'ë lu nê'ë bönni' rjaquë' gdil-l, ati' bë'ë Pablo latj soë' queëzë', zóalenë' lë' tu bönni' rijë' gdil-l ruyúë' lë'.

Runë' Pablo lban lu yödZ Roma

¹⁷ Cati' chgdöd tsonn dza, bulidzë' Pablo yugu' bönni' blau quequë' bönni' judío nacu'ë Roma. Cati' chguludubë' ga na' zoë' Pablo, lë' gudxë' lequë':

—Lbi'ili', böcha'a, zal-la' cutu bi bena' quegac bunách ladzru', len clëg quegac le nalëbiru' runru' ca na' glunë' xuz xtau'ru', guludödë' neda' bönni' judío nacu'ë Jerusalén lu na'quë' bönni' Roma nacu'ë Jerusalén quië luseyjë' neda' lidx guia.

¹⁸ Ni'r cati' chgulanabi yudxnë' neda' bönni' Roma, glë'nnë' lusanë' neda', le gláquibe'inë' cutu nabaga'a zxguia' gatia'.

¹⁹ Guladá'baguë'ë nup na' glë'ni lusán neda' bönni' judío ni', ati' ben bayúdx gnaba' tsija' lahuë' César ga cuequi xbeynë' neda', len clëg quië uquía' bunách uládz queëru'.

²⁰ Qui lè ni na' bulidza' lbi'ili' quiè glé'ida' lbi'ili' len gúf'lena' lbi'ili' didza', le nága'a du guia ni le runa' löz le runru' löz rë'u, bunách Israel, gactè lè na' gzxì' lu nè'è Dios gata' queèru'.

²¹ Ni'r lequë' glè' Pablo:

—Cutu rdxini queètu' guich le za' luyú Judea ca nac lè na' rac quiu', len nutu nu rdxini nu nac bóchi'ru' judío, nu quixjöi' netu' nu bi rnè quiu' le cunác.

²² Na'a, ré'nitú' yónitu' xtidzu'u, le rguindj icju', le chnözitu' yúgu'tè latj ta'né bunách quegac nup ta'dá' didza' cub ni.

²³ Cni guc, guludxíè' bè' tu dza, ati' dza na' guladxiné' ga na' zoè' Pablo zianè'. Gzu lahuè' Pablo zildau' ati' ni' gúli'ni buzéjni'nè' lequè' len busájl la'nè' le rna bè'è Dios. Gu'nnè' ului'inè' lequè' nac gdutè li lban runè' queè' Jesús. Quiè gunè' cni bugunè' dxin le rna bè' zxba queè' Moisés lenca' le gulanè' bönni' glu'è didza' uláz queè' Dios.

²⁴ Gulazí' lu na'què' didza' bè'è Pablo la'què', san yela'què' cutu ca' gu-layejlè'è.

²⁵ Le gularujè' chopl, gulazú lauquè' tu'zè'è ni', ati' gudxè' lequè' Pablo, rnè':

—Didza' nacz bè'è Dios Bò' La'y, lè na' gnè' Isaías, bönni' bè'è didza' uláz queè' Dios, ca na' buzéjni'nè' xuz xtau'ru', gnè':

²⁶ Gyeaj laugac bunách ni', yjòdx lequè':

Yöni nagli', san cutu tséjni'li'.

Uyuli' gna'li', san cutu glé'ili'.

²⁷ Bönni' ni chnazíd icj ládxi'dau'què'

Len cutu ryaz icj nagquè'.

Glunè' ca tun nup nachúl láhuigac

Cui la'lé'inè' len yøj lauquè'

Len cui la'yöni nagquè'

Len cui luzejni'i ládxi'què'

Len cui lè'nnè' luhuöaquè' queè' Dios

Quiè gac una' lequè'.

²⁸ Na'a, ral-la' gnözili' lè ni. Dios rsölè'è netu' laugac bunách gza'a quiè lulá, ati' lequè' la'yönnè'.

²⁹ Cati' budx bè'è didza' ni Pablo, gularujè' bönni' judío, ta'dil-ltsca didzè'è la' légaczé'.

³⁰ Gdu chop iz buga'nè' ni' Pablo, zoè' lu yu'u ga na' rguizxjè', ati' benè' ba la'n yúgu'tè nup duyugac Lè'.

³¹ Lu yöl-la' rugu ladxi' benè' lban ca rna bè'è Dios. Busèdnè' bunách ca nac queè' Xanru' Jesucristo, ati' nutu nu buzaga' xnözè'. Ca' nac.

DIDZA' BSÖLË'Ë PABLO YÖDZ ROMA

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacu'ë Roma

¹ Neda', Pablo, naca' bönni' nada'u queë' Jesucristo len gbaz queë', le bulidzë' neda' Dios len gröczë' neda' quië' guna' lban qui didza' dxi'a queë'.

² Dza ni'të gzxi' lu në'ë Dios gsölë'ë queëru' didza' dxi'a na'. Gnë' cni len rú'acquë' bönni' glu'ë didza' uláz queë', ati' lequë' guluzujë' lei lu guich la'y queë' Dios.

³ Guluzujë' lu guich yúgu'të le ral-la' gunë' Zxi'në' Dios, Nu na' nac Xanru' Jesucristo. Lu yöl-la' bunách queë' naquë' zxi'n xsoë' David,

⁴ san ca nac bö' nacczë', le nac la'y, nac bë' naquë' Zxi'në' Dios, len napsquë' yöl-la' huac. Nac bë' naquë' cni le bubanë' lu yöl-la' gut.

⁵ Ni'a qui le benë' Jesucristo ruzi'ru' xbey le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios ati' benë' ga naca' gbaz queë' quië' uláz queë' Lë' guna' ga la'yejlë' Lë' len lun ca rna xtídzë'ë bunách gdu'të yödzyú.

⁶ Bítasa'li' lbi'ili' ladjgac bunách yödzyú na', san na'a nulidzë' lbi'ili' Dios quië' gáquili' queë' Jesucristo.

⁷ Rugapa' Dios lbi'ili', yúgu'tëli' zoali' Roma. Dios nadxi'inë' lbi'ili' len bulidzë' lbi'ili' quië' gacli' qui'z queë'. Rnaba' lahuë' Xuzru' Dios lenca' lahuë' Xanru' Jesucristo, gunnë' queëli' le ruzá' ladxë'ë queëru' len le rbequi dxi ládxi'ru'.

Rë'nnë' Pablo tsajyüë' bunách queë' Cristo nacu'ë Roma

⁸ Lë ni rzu lahua' ruzuja' lu guich: Le náquiru' queë' Jesucristo rëpa'-në' Dios: "Xclenu'" ca nac queëli' yúgu'tëli', le ta'guixjò' bunách gdu'të yödzyú ca réjlë'li' Jesucristo.

⁹ Gdu ladxa'a runa' xchinë' Dios, runa' lban qui didza' dxi'a ca nac queë' Zxi'në'. Nözcznë' Dios rulídztecza'-në', rnabda'-në' gac dxi'a queëli'.

¹⁰ Rnábtecza' lahuë' Dios, chqui' nac le rë'nnë' Lë', gunnë' neda' latj duyúa' lbi'ili'.

¹¹ Cni rnabda'-në' le rac ladxa'a glé'ida' lbi'ili' quië' gac guna' ga gata' queëli' tu le unödzejë' queëli' Dios Bò' La'y, le gun ga gal-li'.

¹² Lë na' rë'nda' nac utíp ládxi'ru' turu' yeturu', le réjlë'ru' Jesucristo tu turu'.

¹³ Böchi' lza'adau', rë'nda' gnözili' lë ni. Zian lzu bë' ladxa'a guida' ga zoali', san ga rdxintë na'a cutu runni quia'. Rë'nda' guida' ga zoali' quië' guna' ga uzi'li' xbey lban na' runa', ca na' tu'zì' xbey yela'gac bunách yödzyú ni.

¹⁴ Dë le ral-la' guna' quegac yúgu'të bunách, quegac bunách nazëdgac len quegac bunách cunazëdgac, quegac bunách ta'yejni'i len quegac bunách cuta'yejni'i.

¹⁵ Qui lë ni na', tsca gac guna', zoa' rböza' guna' ca' lban qui didza' dxi'a ga ni' zoali' lbi'ili', zoali' Roma.

Yöl-la' huac zxön qui didza' dxi'a

¹⁶ Cutu ca' rutui'da' runa' lban qui didza' dxi'a, le nap yöl-la' huac queë' Dios gun ga lulá yúgu'të nup ta'yejlë' lei. Ga rzu lau, rë'nnë' Dios la'yönnë' bönni' judío, ati' tód na' la'yöni ca' bunách gza'a.

17 Didza' dxi'a ni rulu'í rë'u gunë' Dios ga huöacru' tsahui', chqui' huayéjlë'ru' Lë' len cugác chop ládxi'ru'. Ca nac lë ni nayúj ca' lu guich la'y, rna: "Nu nac tsahui' le rejlé' Dios, gata' qui nu ni yöl-la' na'bán."

Zxguia' nabága'gac bunách

18 Dios, Nu zoa yehua' yubá, bulu'ë lahui cutu rlé'inë' dxi'a yúgu'të le cunác len le cunác tsahui' tun bunách, ati' gunë' lequë' zxguia', bönni' na', lu yöl-la' cunác tsahui' quequë' ta'dá'baguë'ë le nac gdu'të li.

19 Cni gac quequë' le nalá' lahui laugac yúgu'të bunách le nac bë' zoaczë' Dios, le bului'czë' lahui Dios lë ni ga na' nacu'ë.

20 Dza ni'të cati' zi'a guta' yödzyú, ga rdxintë na'a dza, yugu' le nunë' Dios nacgac bë' le curlé'iru' queë' Dios, ca nac yöl-la' huac gdu queë' len le nacczë' Dios. Qui lë ni na', cutu gac la'në' cutu nabága'quë' zxguia'.

21 Cati' ni' glunbë'ë Dios, cutu gulayj ládxi'quë' Lë' ca ral-la' tsej ládxi'ru'-në' Dios, len cutu glë' Lë': "Xclenu'." Qui lë ni na', ca'z böac le gulazá' ládxi'quë', ati' gulachúl gulanitië' le nazíd icj ládxi'dau'quë'.

22 Zal-la' gláquinë' ta'yéjni'në' szxöni, bönni' cunözi guluhuöaquë'

23 le guluca'në' yöl-la' yení' queë' Dios Nu zoatecz, ati' gulayj ládxi'quë' bdau' guiöj bdau' yag, bdau' na' nacgac ca bönni' tatzë', len ca böa'dau' zoa xilcba', len ca böa' guixi' ta'daba' lu yu, len ca böa' bël ta'yj lë'ba' lu yu ni.

24 Qui lë ni na' bubj ladxë'ë lequë' Dios quië lunë' yugu' le ta'zë ládxi'quë' le cunác, ati' cni guc, guluca'n cuinquë' lu yöl-la' stu' tuë' len yetüë'.

25 Guc cni le guluca'në' xtídzë'ë Dios, le nac gdu'të li, ati' gulazi' lu na'quë' tu le cunác. Glunë' ba la'n len gulayj ládxi'quë' yugu' le benë' Dios len clëg Lëczë' Dios, Nu na' ral-la' gactecz queë' yöl-la' ba. Ca' gac.

26 Qui lë ni na' bubj ladxë'ë lequë' Dios quië lunë' yugu' le ta'zë ládxi'quë' le cunác. Guluca'nnu yöl-la' rzoalen bönni' ngul, quië lunnu le cunác.

27 Lëzca' cni glunë' bönni', guluca'në' yöl-la' rzoalen ngul ati' gulazë ládxi'quë' le cunác túnlenë' tuë' len yetüë', len glunë' le tun ga nu rutuí'i, gulacua'len la' lza'a bönni'gaczë'. Gulazaca' gulagai'ë lu xpëla'quë' bönni' glunë' cni le bubí'ë quequë' Dios ca rajlöz dul-la' na' glunë' le nuca'nquë' Dios.

28 Le cutu glë'nnë' lunë' Dios ba la'n, qui lë ni na' bubj ladxë'ë lequë' Dios quië la'zá' ládxi'quë' le cunác len lunë' le cuzaca'.

29 Túnteczë' yúgu'të le cunác tsahui'.

Tunë' yugu' le nac stu'.

Tunë' le cunác.

Tu'huídi'në'.

Cutu ta'lé'inë' dxi'a lza'quë'.

Tu'zxé'inë' lza'quë'.

Tu'döddë' lza'quë'.

Ta'díl-lenë' lza'quë'.

Ta'zí'yé'inë' bunách.

Zi'të nacquë' xöhui'.

Ta'në' qui lza'quë'.

30 Ta'në' le cunác qui lza'quë'.

Cutu ta'lé'inë' Dios dxi'a.

Nacquë' bönni' bizxj.

Tun cuinquë' blau.

Tun ba zxön cuinquë'.

Tu'guiljë' le cunác lunë'.

Ta'dá'baguë'è xuz xna'quë'.

³¹ Nacquë' cuta'yejni'i.

Tun ditjcnë' xtídzá'quë'.

Cutu nacquë' dxi'i ladxí' ca ral-la' lacquë'.

Cutu tu'nít lauquë' lza'quë'.

Cutu tu'huechi' ládxi'quë' lza'quë'.

³² Nözgaccznë' le nuzóë' tsaz Dios ca ral-la' gac quegac nup tun yugu' le cni, lat tsaz. Zal-la' nözcnë' lë ni, clëgz cni tunë', san ta'dzág ládxi'quë' nup tun ca' cni.

2

Tsahui' nac gchuguë' quegac bunách Dios

¹ Qui lë ni na', cutu gac ubíj tsahui' cuinu', núti'tëz nu nacu', rulág yudxu' lza'u. Cati' rulág yudxu' lza'u, ruspága' cuinu' xzguia', le rulág yudxu' lza'u len tuz ca runu' lí'.

² Nöziczru' ca rbequi xbeynë' Dios. Nac gdutë li ca rbequi xbeynë' nup tun le cunác.

³ Lí' rulág yudxu' nup tun le cunác, len tuz ca runu' lí'. ¿Naru' ráquitsanu' udód gunznu' cati' cuequi xbeynë' Dios?

⁴ ¿Naru' ruca'ntsu' ca'z yöl-la' dxi'i ladxí' gdu queë' Dios len yöl-la' rböz zxön ladxí' queë' len ca runë', rdzeynë' quië leynë' lí'? ¿Naru' cu nözcznu' ruzá' ladxë'ë quiu' Dios yöl-la' dxi'i ladxí' queë' quië gunë' ga ubí'i ladxu' u?

⁵ Lu yöl-la' ládxi'dau' zid quiu' cutu rubí'i ladxu' u. Qui lë ni na' rutúp rutsagu' xzguia' gunë' lí' Dios cati' cuequi xbeynë' bunách ati' gac bë' nac ca ral-la' gunë' Dios cati' gchuguë' quegac bunách.

⁶ La' dza ni'z ubi'icizë' Dios qui queë bunách tsca nac le glunë' tu tuë'.

⁷ Yöl-la' na'bán gdu unödzejë' quegac nup tuntecz le nac dxi'a, le tui' ládxi'quë' luzi'ë xbë' Dios len lurujë' dxi'a lahuë' Lë' len la'cu'ë tsalzú.

⁸ Lu yöl-la' rley queë', Dios gunë' xzguia' nup ta'dá'baga' len cutu të'ni lun ca rna le nac gdutë li, san tun ca rna le cunác tsahui'.

⁹ La'zaca' la'gui'ë len hui'nitsca ládxi'quë' yúgu'të bönni' tunë' le cunác. Ga rzu lau gac cni quegac bunách judío, len gac ca' cni quegac bunách gza'a.

¹⁰ Dios gunë' ga lacquë' bica' ba, len gunë' lequë' ba la'n, len gu'ë le cuequi dxi ládxi'quë' yúgu'të bönni' tunë' le nac tsahui'. Ga rzu lau gunë' cni quegac bunách judío, len gunë' ca' cni quegac bunách gza'a.

¹¹ Cni cuequi xbeynë' bunách Dios, ati' Lë' cutu rubíj bë'ë bunách.

¹² Yúgu'të bönni' na' cugulayönnë' le rna bë' zxba queë' Dios len glunë' dul-la', lëzca' latië', zal-la' cutu táquibe'inë' guladá'baguë'ë le rna bë' zxba na', ati' yúgu'të bönni' gulayönnë' le rna bë' zxba queë' Dios len glunë' dul-la', Lë' cuequi xbeynë' lequë' ca nac le rna bë' zxba na'.

¹³ Cni gac, le cutu nacquë' tsahui' lahuë' Dios bönni' ta'yöniznë' zxba queë' Dios, san luhuóaquë' tsahui' bönni' na' tunë' ca rna bë' zxba queë' na'.

¹⁴ Bönni' na' cunacquë' judío len cutu gulayönnë' le rna bë' zxba queë' Dios, san tunczë' ca rna bë' zxba queë' na', bönni' ni, zal-la' cutu gulayönnë' le rna bë' zxba queë' Dios, zoalen lequë' tu zxba le nuzóë' Dios icj ládxi'dau'quë'.

¹⁵ Nup ni tu'luí' lahui le run zxba na' nayúj lu icj ládxi'dau'quë'. Le yu' u icj ládxi'dau'quë' nac bë' nac cni. Ca ta'zá' ládxi'quë', tu'quië' lza'quë' o tu'bíj tsahui' lza'quë' tuë' yetué'.

16 Cni ubi'ë quequë' Dios dza ni' cuequi xbeynë' lu na' Jesucristo yugu' le nunquë' len le gulazá' ládxi'quë' yúgu'té'. Cni rusëdi didza' dxi'a runa' lban qui.

Yugu' bönni' judío len zxba queë' Dios

17 Nul-li' rnali' nacli' judío len ruzxöni ládxi'li' zxba queë' Dios, len run ba zxön cuinli' le núnbë'li'-në' Dios,

18 nóziczli' le rënnë' Dios gunli' len le rusëdi lbi'ili' zxba queë', len ráquibe'ili' le nactër dxi'a.

19 Ráquili' gac ului'ili' nöz dxi'a nup ta'dá ga yubl ca nu nachúl lahui len gac uzéjni'li' nup nachúl nanitgac.

20 Ráquili' gac usédili' nup cuta'yejni'i len nup ta'yejni'i láti'dau'z, le dë lu na'li' zxba queë' Dios le rusëdi bunách ca nac yöl-la' rejni'i gdu len le nac gdu'të li.

21 Na'a, lbi'ili' rusédili' yezica' bunách. ¿Naru' cu ral-la' usëdi cuinli'? Lbi'ili' rnali': "Cutu cuanu'." ¿Naru' rbántsali' lbi'ili'?

22 Rnali' ca': "Cutu gunu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'." ¿Naru' rúntsali' lbi'ili' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'? Lbi'ili' cutu rlé'ili' dxi'a bdau' guiöj bdau' yag. ¿Naru' rbántsali' le dzö' lu gdau' quegac?

23 Run ba zxön cuinli' le dë lu na'li' zxba queë' Dios. ¿Naru' rucá'ntsali' Dios ca'z, rguitsjli' zxba le gna bë'ë Lë'?

24 Nayúj lu guich la'y ca runli', rna: "Ni'a qui le runli' lbi'ili' ta'në zi' queë' Dios nup cunacgac judío."

25 Le nactë ruzi'u xbey lë na' narugu lu xpëlu'u le nac bë' náquinu' queë' Dios chqui' runu' ca rna bë' zxba queë' Dios, san chqui' rguitsju' zxba lë gna bë'ë Lë', nuhuöacu' ca bönni' cunáquinë' queë' Dios.

26 Qui lë ni na', chqui' zoë' bönni' cunarugu lu xpëlë'ë lë na' nac bë' nu naqui queë' Dios, san runë' gdu'të ca rna bë' zxba queë' Lë', bönni' ni naquë' lahuë' Dios ca bönni' narugucz lu xpëlë'ë lë na' nac bë' zal-la' cunarugu lu xpëla'czë'.

27 Bönni' na' cunarugu lu xpëlë'ë lë na' nac bë' nu naqui queë' Dios, san runë' gdu ca rna bë' zxba queë' Dios, ca runë' bönni' ni rulu' nabága'li' lbi'ili' zxguia', zal-la' dë lu na'li' zxba queë' Dios len narugu lu xpëla'li' lë na' nac bë' náquili' queë' Dios, san cutu runli' ca rna bë' zxba queë' na'.

28 Cutu naquë' gdu bönni' judío bönni' naquë' cni lu yöl-la' bunáchz queë', ati' cutu nac gdu lë na' nac bë' le naruguz lu xpëlë'ë bönni'.

29 Naquë' gdu bönni' judío bönni' na' naquë' cni lu icj ládxi'dau'huë', len le nac gdu le narugu lu xpëlë'ë bönni' le nac bë' nu naqui queë' Dios, nac tu le yu'u icj ládxi'dau'gac bunách. Nac qui bö' nacczru' len clëg qui yöl-la' bunáchz queëru'. Bönni' naquë' cni, cutu tun lë' ba la'n bunách, san Dioscz gunë' lë' ba la'n.

3

1 Chqui' cni nac, ¿bizxa ruzi'tsë' xbey bönni' le naquë' judío? ¿Bizxa ruzi'ë xbey le narugu lu xpëlë'ë bönni' judío?

2 Szxöni ruzi'ë xbey, len zian ca ruzi'ë xbey. Le nac zi'al, Dios glu'ë lu na'quë' bönni' judío didza' la'y queë'.

3 La'quë' cutu ta'yejlë'ë Dios. ¿Naru' ráquitsanu' cutu gunë' Dios ca rna xtizdë'ë le cuta'yejlë'ë Lë'?

4 Cutu ca' gac. Ral-la' gáquibe'iru' rúnteczë' Dios ca rna didza' bë'ë, zal-la' ta'zi' yë' yúgu'të bunách. Ca nac queë' nayúj lu guich la'y, rna: Gac bë' nacu' tsahui' ni'a qui didza' ru'u

Len uruju' tsahui' chqui' nu cuequi xbey Li'.

⁵ Cati' runru' le cunác, Dios rné' cutu nac tsahui' le runru'. Lë ni nac bē' tsahui' naquē' Dios. Nacuá' nup ta'ná: "Le cunác runru' nac bē' tsahui' naquē' Dios ati' qui lë ni na' cutu ral-la' gunē' rē'u xzguia'."

⁶ Cutu ca' nac cni. La'naru' ruzi'ë xbey Dios le cunác runru', ¿nacxcz gac cuequi xbeyne' bunách yödzyú ni?

⁷ Cati' nu rzi' yē', Dios rné' cutu rui' didza' nu na' ca runē' Lë'. Lë ni nac bē' nac gdutē' li didza' ru'ë Dios. Nacu'ë bönni' ta'nē' le ta'zi' yē'ë lequē' run ga gac queē' Dios yöl-la' ba, ati' cutu ral-la' gchuguē' quequē', cugnē' nabága'quē' dul-la'. Ca' ta'nē'.

⁸ ¿Naru' huanátsaru': "Gua'ru' dö' quiē' gac le nac dxi'a"? Nup na' ta'nē' zi' queēru' ta'ná rusēdiru' cni, ati' tsahui' nac gchuguē' quegac Dios.

Yúgu'tēru' nabága'ru' dul-la'

⁹ ¿Bizxa caz gnaru' na'a? Ca nac queētu' netu', bönni' judío, ¿ba nacrtu' tsahui' ca yezica' bunách? Cutu ca' nactu', le chbulu'a ni, nabága'gac dul-la' bunách judío, ati' nabága'gac ca' dul-la' bunách gza'a. Yúgu'tē' nabága'quē' dul-la'.

¹⁰ Nayúj lu guich la'y, rna:

Nutu nu zoa nac tsahui', nutu nucz.

¹¹ Nutu nu rejni'i.

Nutu nu rguilj Dios.

¹² Yúgu'tē' ta'dé' ga yubl; yúgu'tē' nanitquē'.

Nutu nu run le nac dxi'a, nutu nucz.

¹³ Lba'quē' nacgac ca yeru ba nayaljgac.

Len yöl-la' rnēz quequē' ta'zi' yé'inē' lza'quē'.

Didza' r-ruj rú'aquē' nac ca le yudzu láya'ba' bēl snia'.

¹⁴ Len yugu' didza' tu'ë, tu'didza' yudxnē' bunách len ta'nē' zi'ë quegac bunách na'.

¹⁵ Nacu'ë sina' tu'dödcde' bunách.

¹⁶ Gáti'tēz ga ta'dödē' tu'snitie' len tu'saca' zi'ë lza'quē'.

¹⁷ Cutu ta'záqui'nē' la'bözē' dxí'adau'.

¹⁸ Cutu ca' tádxinē' Dios.

¹⁹ Nöziru' yúgu'tē' didza' ni bē'ë Dios, rē' bönni' na' dē lu na'quē' xzba queē'. Qui lë ni na' nutu nu gac gna cutu nabaga' dul-la', ati' yúgu'tē' bunách gdutē' yödzyú, cuequi xbeyne' lequē' Dios.

²⁰ Tui' ládxi'quē' bönni' judío lunē' yugu' le rna bē' xzba queē' Dios quiē' luhuöaquē' tsahui', san nutu nu huöac tsahui' cni, le nuzóē' Dios xzba queē' quiē' gáquibe'iru' nabága'ru' dul-la'.

Ularu' le réjlē'ru' Jesucristo

²¹ Na'a, chbuluí' lahui ca gac huöacru' tsahui' lahuē' Dios. Cutu gac huöacru' tsahui' le runru' ca rna bē' xzba queē' Dios, zal-la' lu xzba queē' na' len lu guich la'y ga nayujgac le gulanē' bönni' glu'ë didza' uláz queē' Dios, rui' didza' ca gac huöacru' tsahui'.

²² Dioscz runē' ga huöacru' tsahui' le réjlē'ru' Jesucristo ati' gunē' ga luhuöac tsahui' yúgu'tē' nup la'yejlē' Lë'. Tuz ca nacgac yúgu'tē' bunách

²³ le nunquē' dul-la' yúgu'tē' len cutu ca' nacquē' tsahui' ca na' naquē' gdu tsahui' Dios.

²⁴ Dios ruzá' ladxē'ë queēru', len nunzē' rē'u tsahui' le böa'uē' rē'u Jesucristo.

²⁵ Dios budödë' uláz queëru' Jesucristo. Lë' bulaljë' xchönë', le rgua dul-la', lë na' uzi'ru' xbey chqui' huayëjlë'ru' Lë'. Cni benë' Dios quië gac bè' naquë' tsahui' Lë' zal-la' lu yöl-la' rböz xzön ladxi' queë' budödözë' ca'z yugu' dul-la' benru' dza ni'të.

²⁶ Cni benë' Dios, buluí' cuinë' tsahui' dza ni zoaru' na'a, ati' ruga'në' tsahui' zal-la' rugüë' dul-la' nabága'gac bunách, runë' ga tu'huóac tsahui' nup ta'yejlë' Cristo.

²⁷ ¿Naru' huactsa gun ba xzön cuinru' ca nac queëru'? Cutu ca' gacru'. ¿Bizx quië na'? Nac le nularu', clëg le runru' ca rná bè' zxba queë' Dios, san le réjlë'zru' Jesucristo.

²⁸ Na'a, rusáca'ru' queëru' nuhuóaquë' tsahui' bönni' le rejlë'ë Jesucristo, len clëg le runë' ca rna bè' zxba queë' Dios.

²⁹ ¿I naquë' Dios Dios quegacx bunách judío? ¿Naru' cu naquë' ca' Dios quegac bunách gza'a? Ja, naquë' ca' Dios quegac bunách gza'a na'

³⁰ le zoa tuz Nu nac Dios. Dios ni gunë' ga luhuóaquë' tsahui' le ta'yejlë'ë Jesucristo bönni' judío, narugu lu xpëla'quë' lë na' nac bè' nu naqui queë' Dios, len lëzca' cni gunë' ga luhuóaquë' tsahui' le ta'yejlë'ë Jesucristo bönni' gza'a, cunarugu lu xpëla'quë' lë na' nac bè'.

³¹ Na'a, chqui' nularu' le réjlë'zru' Jesucristo, ¿ba nagá'n ca'z zxba queë' Dios? Cutu ca' nac ca', san nagá'nr tsutsu zxba queë' na'.

4

Rusëdi rë'u le benë' Abraham

¹ ¿Bizxa caz gnaru' na'a? ¿Bizxa bdél-li'në' Abraham, xuz xtau'tu' netu', nactu' judío?

² La'naru' böaquë' tsahui' Abraham le zoa le benczë' lë', gunn gun ba xzön cuinë', san clëg lahuë' Dios.

³ Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, rna: "Abraham gyejlë'ë Dios, ati' qui lë ni na' Dios benë' ga böaquë' tsahui' lahuë' Lë'."

⁴ Chqui' zoa nu bönni' runë' xchinru', le rguizxjru'-në' cutu nac tu le ruzá' ládxi'ru' queë', san nac tu le rál-la'ru' queë' bönni' na'.

⁵ Lëzca' cni chqui' rejlë'ë Dios bönni', zal-la' cutu bi dxin benë' bönni' na', Dios, Nu run ga luhuóac tsahui' bunách cunacgac tsahui', rnë' naquë' tsahui' lahuë' Lë' bönni' na', le rejlë'ë Lë'.

⁶ Lëzca' cni bè'ë didza' David ca naquë' bica' ba bönni', Dios rnë' naquë' tsahui' zal-la' cutu bi dxin nunë' bönni' na'.

⁷ Cni gnë' David:

Bica' ba bönni' na' Dios runít lahuë' le cunác nunë',
Len rugüë' yugu' dul-la' nabaguë'ë.

⁸ Bica' ba bönni' na', Dios cutu ruspaguë'ë lë' zxguia' ni'a qui dul-la' benë' bönni' na'.

⁹ ¿Naru' nacquë' bica' ba cni tuzquë' bönni' na' narugu lu xpëla'quë', o ba nacquë' ca' cni bönni' na' cunarugu lu xpëla'quë'? Chgnaczru' böaquë' tsahui' Abraham lahuë' Dios le gyejlë'ë Dios.

¹⁰ ¿Batx böaquë' tsahui' cni Abraham? ¿Naru' guc cati' ni' chnarugu lu xpële'ë lë na' nac bè', o ba guc zí'al? Cutu guc cati' chnarugu lu xpële'ë, san zí'al guc.

¹¹ Abraham gyejlë'ë Dios cati' ni' cutu narúguni lu xpële'ë lë na' nac bè'. Gdöd na' grugu lu xpële'ë lë na' nac bè', le ruluí'z chnuhuóaquë' tsahui' lahuë' Dios. Guc cni quië gaquë' Abraham ca xuzquë' bönni' la'yejlë'ë Dios zal-la'

cunarugu lu xpëla'quë' lë na' nac bë'. Le ta'yejlë'ë Dios, huac gnë' Dios nacquë' tsahui' lahuë' Lë'.

¹² Naquë' Abraham xuz xtau'quë' bönni' judío ta'yejlë'ë Dios. Clëgz naquë' xuzquë' bönni' na' narugu lu xpëla'quë' lë na' nac bë', san lëzca' naquë' xuzquë' bönni' na' tunë' ca benë' Abraham, ta'yejlë'ë Dios ca na' benë' Abraham cati' ni' cutu narúguni lu xpële'ë lë na'.

Le gzxi' lu në'ë Dios gata' queëru' le réjlë'ru' Lë'

¹³ Gzxi' lu në'ë Dios bi unödzejë' quequë' Abraham len zxi'n xsoë', gata' quequë' la' yödzylyú niz. Gac cni, clëg le tunë' ca rna bë' zxba queë' Dios, san le nuhuöacquë' tsahui' lahuë' Lë' le ta'yejlë'ë Dios.

¹⁴ La'naru' gata' quegacz nup tun ca rna bë' zxba queë' Dios yödzylyú ni, cutu gun bayúdx nu tsejlë' Lë', ati' daduz gac le gzxi' lu në'ë Dios.

¹⁵ Rulu'í rë'u zxba queë' Dios nabága'ru' zxguia', le run ga gchuguë' queëru' Dios. Ga ni' cutu rdxini zxba queë' na', cutu gac la'dá'baga' bunách le rna bë' zxba na'.

¹⁶ Qui lë ni na' uzi'ru' xbey le gzxi' lu në'ë Dios le réjlë'ru' Lë', quië gac bë' nac tu le ruzá' ladxë'ë queëru'. Cni nac, quië gac bë'tsca gata' quegacz yúgu'të zxi'n xsoë' Abraham lë na' gzxi' lu në'ë Dios, clëgz quequë' bönni' na' dë lu na'quë' zxba queë' Dios, san lëzca' quegacz nup ta'yejlë' Dios ca na' gyejlë'ë Dios Abraham. Abraham na' naquë' ca xuz xtau'ru' yúgu'tëru' rë'u, réjlë'ru'-në' Dios.

¹⁷ Cni naquë' ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

Nuzóa' li' ca xuzgac bunách gdu'të yödzylyú.

Cni nac, lahuë' Dios, Nu na' gyejlë'ë Abraham, naquë' xuz xtau'ru' yúgu'tëru'. Dios ni ruspanë' nup chnatgac len ru'ë didza' qui nu cutu zuini tsca choacz nu na' cutu zuini.

¹⁸ Cni nac le gudxë' Abraham Dios: “Ziantër la'cuá' zxi'n xsu'.” Gyejlë'ë Dios Abraham len benë' löz lë na' gzxi' lu në'ë Dios, zal-la' cutu gac glé'inë' lë na' runë' löz, ati' cni guc, bdél-li'në' naquë' xuzgac bunách gdu'të yödzylyú.

¹⁹ Cutu guc chop ladxë'ë Abraham ca na' réjlë'ë Dios, zal-la' chyu'ë ca tu gayuá' iz len yajneynë' ca nac qui gdu ca nayá' nabanë', chnatcz le chnagultsquë', lencá' ca nac queënu Sara queë', nacnu ngul huödx.

²⁰ Cutu guc chop ladxë'ë, len cutu guquë' curejlë' ca nac le gzxi' lu në'ë Dios gunë' queë', san bðip ladxë'ë le gyejlë'ë Dios, ati' glu'ë Dios yöl-la' ba.

²¹ Gdu ladxë'ë benë' löz Dios, napë' yöl-la' huac gunë' gdu'të lë na' gzxi' lu në'ë.

²² Qui lë ni na', le gyejlë'ë Dios Abraham, Dios buzóë' queë' naquë' tsahui'.

²³ Nayúj lu guich la'y, rna: “Dios buzóë' queë' naquë' tsahui'.” Nayúj lu guich cni, clëgz quië uzi'ë xbey Abraham

²⁴ san quië uzi'ru' xbey ca' rë'u. Rë'u ni, Dios gunë' ga huöacru' tsahui' lahuë' Lë' chqui' huayéjlë'ru' Lë', buspanë' Xanru' Jesús lu yöl-la' gut.

²⁵ Jesús na', Dios budödë' Lë' gutië' ni'a qui dul-la' nabága'ru', ati' buspanë' Lë' lu yöl-la' gut, quië gac gunë' ga huöacru' tsahui' lahuë' Lë'.

5

Le rata' queëru' le rnë' Dios nuhuöacru' tsahui'

¹ Na'a, rnë' Dios nuhuöacru' tsahui' lahuë' Lë' ni'a qui le benë' Xanru' Jesucristo, chqui' réjlë'ru' Lë', ati' qui lë ni na' nuhuöacru' tuz len Lë'.

² Le réjlë'ru' Jesucristo, ruzi'ru' xbey le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios, le rutíp ládi'ru'. Rudzíruru' le runru' löz uzi'ru' ca' xbey yöl-la' yení' queë' Dios.

³ Clëgz cni rudzíruru', san rudzíruru' ca' cati' rzaca' rguí'ru', le nöziru' le rzaca' rguí'ru' rusëdi rë'u cözru' zxön ladxí'.

⁴ Cati' rbözru' zxön ladxí' rurujru' dxi'a lahuë' Dios, len cati' chnurujru' dxi'a runru' löz Lë' gáclenczë' rë'u.

⁵ Cati' runru' löz Lë', cutu ca' rac chop ládi'ru'. Cni nac, le nuhuölj nadzë'i icj ládi'dau'ru' yöl-la' nadxí'i queë' Dios rë'u. Runë' ga rac cni Dios Bö' La'y, Nu bsölë'ë queëru' Dios.

⁶ Cati' ni' cutu ca' guc ularu' racz queëru', cati' gul-la'r dza queë', Cristo gutië' uláz queëru', ni' nacru' bunách dul-la'.

⁷ Nutu nu guë'ni gat uláz queë' bönni' tsahui'. Nazx ca' nu urugui gat uláz queë' bönni' naquë' gdu dxi'a.

⁸ Dios rului'inë' rë'u ca' nadxí'itsquinë' rë'u, le gutië' Cristo uláz queëru' cati' ni' nacru' bönni' dul-la'.

⁹ Chnuhuöacru' tsahui' lahuë' Dios le gutië' Cristo uláz queëru', bulaljë' xchönë'. Qui lë ni na' chnactsca löz queëru' Lë' uslé' rë'u lu dza gchuguë' quegac bunách dul-la' Dios.

¹⁰ Cati' ni' cutu rlë'iru'-në' Dios dxi'a, gutië' uláz queëru' Zxi'në' Dios quië huöacru' tuz len Lë'. Na'a, le zoë' nabanë' len chnuhuöacru' tuz len Dios, chnactsca löz queëru' ularu'.

¹¹ Lëzca' rudzíruru' lahuë' Dios ni'a qui le benë' Xanru' Jesucristo, le nuhuöacru' tuz len Dios ni'a qui lë na' benë' Lë'.

Le benë' Adán len le benë' Cristo

¹² Gyu'u dul-la' yödzylyú ni ni'a qui le benë' tuzë' bönni', ati' le benë' dul-la', gyu'u ca' yöl-la' gut. Qui lë ni na' lat yúgu'të bunách le nabága'gac dul-la' yúgu'të bunách.

¹³ Zí'atël ga bdxintë zxba queë' Dios, glun dul-la' bunách yödzylyú ni, san cutu buspaguë'ë bunách na' zxguia' Dios ca nup ta'dá'baga' zxba queë' ni'a qui dul-la' na', le cutu rdxini quequë' zxba queë'.

¹⁴ Ga gdel-la' zoë' Adán ga bdxintë zoë' Moisés glat yúgu'të bunách le gulabaga' dul-la', zal-la' cutu guladá'baga' tu le gna bë'ë Dios ca benë' Adán. Nacgac tuz len Adán yúgu'të bunách le nacgac zxi'n xsoë'. Lë ni rului'i rë'u ca lac tuz len Cristo yúgu'të nup la'yejlë' Lë'.

¹⁵ Le runnzë' queëru' Dios cutu nac ca le guc queëru' ni'a qui dul-la' benë' Adán. Ni'a qui dul-la' benë' tuzë' bönni', lat yúgu'të bunách. Dxi'atër nac le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios len le runnzë' queëru'. Ruzá' ladxë'ë queëru' lë ni ni'a qui le benë' yetuzë' Bönni', Jesucristo.

¹⁶ Le runnzë' queëru' Dios cutu nac ca le guc queëru' ni'a qui dul-la' na' benë' tuzë' bönni' na'. Le bchuguë' Dios queë' Adán ni'a qui dul-la' na' benë', bchuguë' ca' Dios quegac yúgu'të bunách. Le runnzë' queëru' Dios nac quië huöacru' tsahui' lahuë' Lë' zal-la' zian dul-la' nabága'ru'.

¹⁷ Gyu'u yöl-la' gut ni'a qui dul-la' benë' tuzë' bönni'. Nactër löz la'del-li' yöl-la' na'bán nup luhuöác tsahui' lahuë' Dios le zoa le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios ni'a qui le benë' yetuzë' Bönni', Jesucristo.

¹⁸ Dios bchuguë' quegac yúgu'të bunách lat ni'a qui dul-la' benë' tuzë' bönni' na'. Lëzca' cni gac luhuöác tsahui' yúgu'të bunách ni'a qui le nac tsahui' benë' yetuzë' Bönni' na', gata' quequë' yöl-la' na'bán gdu.

19 Guluhuöác huen dul-la' bunách zian le cutu benë' ca rna xtidzë'ë Dios tuzë' bönni'. Lëzca' cni luhuöác tsahui' bunách zian le benë' ca rna xtidzë'ë Dios yetuzë' Bönni'.

20 Gyu'u yödzyú ni zxba queë' Dios quië gac bë'tsca nabága'gac dul-la' bunách. Le gac bë'r nabága'gac dul-la', gac bë'r ca' zxöntë' nac le buzá' ladxë'ë quegac bunách Dios.

21 Guta' qui dul-la' yöl-la' huac uná bë' gdödi rë'u. Lëzca' cni nap yöl-la' huac le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios, gun ga huöacru' tsahui' lahuë' Lë' ati' gata' queëru' yöl-la' na'bán gdu ni'a qui le benë' Xanru' Jesucristo.

6

Tsaz chnatzru' quië cutur gunru' dul-la' le nabániru'-në' Jesucristo

1 ¿Bizxa caz gnaru' na'a? ¿Naru' gúntsaru' dul-la' quië gata'r queëru' le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios?

2 Cutu gunczru' ca!. Nac queëru' ca tsaz chnatzru' quië cutur gunru' dul-la'. ¿Naru' gúnteczru' dul-la'?

3 ¿Naru' cu nözili' ca na' nac queëru'? Chqui' bdilru' nis quië huöacru' tuz len Cristo, lë na' bdilru' nis ruluí' rë'u chgdödru' lu yöl-la' gut tsaxón len Lë'.

4 Ca na' guc, gütlenru'-në' tsaxón, lëzca' cni tsaxón bgáchi'lenru'-në' lu yeru ba cati' ni' bdilru' nis. Ca na' benë' Dios, len yöl-la' huac zxón queë' buspanë' Cristo lu yöl-la' gut, lëzca' cni nubánlenru'-në' tsaxón Jesús quië gacru' gdu bunách cub queë'.

5 Chqui' nunru' tsaxón Cristo, gutru' ca na' gutië' Lë', lëzca' cni gunru'-në' tsaxón, ubanru' lu yöl-la' gut ca na' bubanë' Lë'.

6 Chnöziczru' lë ni, gda'len Lë' tsaxón lë'i yag cruz yöl-la' bunách queëru' le gzoa zi'al, quië nit yöl-la' bunách queëru' na' bënlenru' lei dul-la', quië cutur gna be'i rë'u le nac dul-la'.

7 Chqui' nacru' tuz len Nu na' gut ni'a qui dul-la', nuhuöacru' tsahui' lahuë' Dios le cutur nabága'ru' dul-la' na', ati' cutur yu'uru' lu na' dul-la'.

8 Na'a, chqui' nátlenru'-në' tsaxón Cristo, réjlë'ru' ubánlenru'-në' ca' tsaxón

9 le nöziru' chbubanë' Cristo lu yöl-la' gut len cutur gatië'. Qui lë ni na' cutur bi gac gun queë' yöl-la' gut na'.

10 Ca na' guc, gutië' Lë', tu lzuz gutië' ni'a qui dul-la' quegac yugu'të bunách, san ca na' nac, zoë' nabanë', nabánlenë' Dios.

11 Lëzca' cni ral-la' usáca'li' queëli' nac queëli' ca chnatzli' quië cutur gunli' dul-la', san zoali' nabanli' quië gunli' ca rna xtidzë'ë Dios le nacli' tuz len Xanru' Jesucristo.

12 Qui lë ni na', cutu güi'li' latj le nac dul-la', cui gun ga gunli' dul-la' lu gdu ca nayá' nabinli' le gatcz. Cutu gunli' ca nac le rzë ládxi'li' le cunác, lu gdu ca nayá' nabinli'.

13 Cutu udöd cuinli' lu dul-la', cugunli' le cunác, san gul-död cuinli' lu në'ë Dios le nubanli' lu yöl-la' gut, len gul-död lu në'ë gdu ca nayá' nabinli' quië ugúnlenë' lei le nac dxi'a.

14 Cutu güi'li' latj le nac dul-la', cui gun ga gunli' dul-la', le nuzöë' lbi'ili' Dios, clëg quië gna be'i lbi'ili' zxba queë', san quië gna be'i lbi'ili' le ruzá' ladxë'ë queëru'.

Le run lsaqui' ca nac qui bönni' nada'u

15 ¿Bizxa caz gnaru' na'a? ¿Naru' gúntsaru' dul-la' le cutur rna be'i rë'u zxba queë' Dios, san rna be'i rë'u le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios? Cutu ca' gac cni.

16 Chnöziczli' dxi'a chqui' udöd cuinli' lu në'ë bönni' quië gacli' bönni' nadá'ugac queë' len gunli' ca rna xtidzë'ë, tsaz nacli' bönni' nadá'ugac queë' bönni' na' runli' ca rna xtidzë'ë. Lëzca' cni gac chqui' udöd cuinli' quië gunli' dul-la' le gun ga gatlí', o chqui' udöd cuinli' quië gunli' ca rna xtidzë'ë Dios, Nu gun ga huöaclí' tsahui'.

17 Na'a, xclenë' Dios. Zal-la' zi'al gucli' bönni' nadá'ugac lu na' dul-la', na'a gdu ládxi'li' runli' ca rna bë' zxba na' budöd cuinli' lu në'i.

18 Le chnulali' lu na' dul-la', nuhuöaclí' ca bönni' nadá'ugac lu na' le nac dxi'a.

19 Ruí'lena' lbi'ili' didza' ca tui' didza' bunách, le cutu réjni'li' gdu, lu yöl-la' bunách queëli'. Zi'al budöd cuinli' gdu ca nayá' nabinli' lu na' le cunác len lu na' le cunác tsahui', gucli' ca bönni' nadá'ugac qui, len benli' xchini le cunác na'. Na'a, gul-död gdu ca nayá' nabinli' lu na' le nac tsahui', gacli' ca bönni' nadá'ugac lu në'i, gunli' xchini lë na' nac tsahui' quië gacli' bunách narujgac quizi queë' Dios.

20 Cati' ni' nacli' ca bönni' nadá'ugac lu na' dul-la', cutu benli' xchini le nac tsahui'.

21 Na'a, ¿naru' buzí'tsali' xbey lë na' benli' zi'al? Na'a run ga rutui'li' lë na' benli', le run ga nu gat tsaz.

22 Na'a chnulali' lu na' dul-la', len nacli' ca bönni' nadá'ugac queë' Dios, le ruzi'li' xbey le run ga nacli' bunách narujgac quizi queë' Dios len le run ga dë queëli' yöl-la' na'bán gdu.

23 Lazxj nu run dul-la' nac yöl-la' gut, san le runnzë' queëru' Dios nac yöl-la' na'bán gdu, le rata' queëru' le nacru' tuz len Xanru' Jesucristo.

7

Le run lsaqui' yöl-la' nutság na'

1 Böcha'adau', nul-li' núnbë'li' zxba queë' Dios. Nöziczli' rna be'i bönni' zxba na' tsal ni zoë' nabanë'.

2 Lëzca' cni yu'unu lu në'ë bönni' queënu ngul nutság ná'lennu-në' bönni' tsal ni zoë' nabanë' bönni' queënu na' ca rna bë' zxba qui yöl-la' nutság na', san chqui' chnatië', nurujnu lu na' zxba na'.

3 Cni nac, tsal ni zoë' nabanë' bönni' queënu, chqui' utság ná'lennu-në' yetüë' bönni', gunnu dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na', san chqui' chnatië' bönni' queënu na', nurujnu lu na' zxba na', ati' na'a, chqui' utság ná'lennu-në' bönni' yubl, cutu gunnu dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

4 Lëzca' cni rac queëli', böcha'a. Le dzagli' Cristo chnatzcli' lbi'ili' quië cutur gna be'i lbi'ili' le rna bë' zxba, quië gáquili' qui Nu yubl. Na'a chnáquili' queë' Cristo, Nu na' bubán lu yöl-la' gut. Cni nac, quië gac gunru' le rdzag ladxë'ë Dios.

5 Tsal ni' gyuru' lu na' yöl-la' bunáchz queëru', le rna bë' zxba na' ben ga glac bë' le gzë ládxi'ru' le cunác, le glun dxin lu gdu ca nayá' nabinru' quië lun ga gatra'.

6 Na'a nularu' lu na' zxba na' le natzcru' tsa nac le rna bë' zxba na' gna be'i rë'u zi'al. Cni nac quië gac gunru' xchinë' Dios lu yöl-la' na'bán cub le runnë' queëru' Dios Bö' Lá'y, len clëg gunru' xchinë' lu lë na' chnac gul, le nac zxba queë'.

Le dzag neda' le nac dul-la'

⁷ ¿Bizxa caz gnaru' na'a? ¿Naru' runtsa ga runa' dul-la' zxba queë' Dios? Cutu ca' run cni, san la'naru' cu buzejni'i neda' le rna bë' zxba na' cutu gnözda' nac dul-la' le runa'. La'naru' cuzóa lu zxba le rna: “Cutu së ladxu'u le dë qui lza'u”, cutu gnözda' nac dul-la' yöl-la' rzë ladxi' le dë qui lza'a.

⁸ Cati' bdxin quia' zxba na', guc bë' le nac dul-la' na' run dxin lu gdu ca nayá' nabana', ati' ben ga gúquibe'ida' rzë ladxa'a yúgu'të le cunác. Ga cutu rdxini zxba na', cutu nac bë' le nac dul-la'.

⁹ Dza ni'të, zi'atël ga bdxin quia' zxba queë' Dios, ni' ráquida' zoa' nabana', san cati' bdxin quia' zxba na', gúquibe'ida' nabaga'a dul-la' len chnatzca'.

¹⁰ Dios gna bë'ë zxba na' quië gun ga gata' queëru' yöl-la' na'bán, san ben ga gúquibe'ida' chnatzca'.

¹¹ Guc bë' nazí' yé'ida' ca nac dul-la', le ben zxba na' ga gúquibe'ida' nabaga'a dul-la' len ral-la' gatia'.

¹² Qui lë ni na', la'y nac zxba queë' Dios, ati' la'y len tsahui' len dxi'a nac le gna bë'ë.

¹³ ¿Naru' bentsa ga bdxin quia' yöl-la' gut lë na' nac dxi'a? Cutu ca' nac ca', san le nac dul-la' bugún dxin lë na' nac dxi'a len ben ga gúquibe'ida' chnatzca' quië gac bë' nac dul-la' le runa'. Cni guc, quië gac bë' ni'a qui zxba na' nactër xõhui' yúgu'të le nac dul-la'.

¹⁴ Nöziru' bennë' queëru' zxba na' Dios Bõ' La'y, san neda' naca' bunáchz len yu'a lu na' dul-la' ca bönni' nada'u qui.

¹⁵ Na'a, le runa' cutu réjni'ta'. Ré'nda' guna' ca rna bë' zxba na', san cutu runa' lë na' ré'nda' guna'. Le nac dul-la' le curlé'ida' dxi'a, lë na' runa'.

¹⁶ Runa' dul-la' zal-la' cutu ré'nda' guna' dul-la' na', le rusëdi neda' zxba na' nac le cunác dxi'a. Qui lë ni na' nac bë'tsca nac dxi'a le rna bë' zxba na'.

¹⁷ Cni nac, clëg neda'z runa' dul-la' na', san dul-la' na' dzag neda' run ga runa' dul-la' na'.

¹⁸ Nözda' cutu zoalen neda' le nac dxi'a, o huac gnia', lë na' nac dxi'a cutu zoalen le nac yöl-la' bunáchz quia'. Ré'nda' guna' le nac dxi'a, san la' neda'z cutu gac guna' lë na' nac dxi'a.

¹⁹ Cutu runa' le nac dxi'a le ré'nda' guna', san rúntezca' le cunác le cutu ré'nda' guna'.

²⁰ Qui lë ni na', chqui' runa' dul-la' na' cutu ré'nda' guna', clëg néda'cza' runa' lei, san dul-la' na' dzag neda' run ga runa' dul-la' na'.

²¹ Cni nac le rac queëru' yúgu'tëru'. Cati' ré'niru' gunru' le nac dxi'a, dzag rë'u le run ga runru' le cunác.

²² Lu icj ládxi'dau'hua' rdzag ladxa'a zxba queë' Dios

²³ san ráquibe'ida' dzag gdu ca nayá' nabana' le rna be'i neda', ati' lë ni rdá'baga' zxba queë' Dios yu'u icj ládxi'dau'hua'. Lë na' dzag gdu ca nayá' nabana' run ga runa' dul-la'.

²⁴ Bica' bayechi' neda'. ¿Nuzxa caz gac uslá neda' lu yöl-la' bunáchz quia' le run ga runa' dul-la'?

²⁵ Xclenë' Dios, chnularu' na'a ni'a qui le benë' Xanru' Jesucristo. Qui lë ni na', tsca nac le yu'u icj ládxi'dau'hua' runa' ca rna bë' zxba queë' Dios, zal-la' yöl-la' bunáchz quia' run ga ré'nda' guna' dul-la'.

8

Le runru', le zóalenë' rë'u Dios Bõ' La'y

1 Qui lè ni na', cutur bi zxguia' nabága'què' bönni' náquicnè' queè' Jesucristo, bönni' na' cutur tunè' ca rè'ni yöl-la' bunáchz quequè', san ca rè'nnè' Dios Bò' La'y tunè'.

2 Le naca' tuz len Jesucristo, ráclenè' neda' Dios Bò' La'y, Nu na' nabániru'. Qui lè ni na', nulá' lu lè na' ben ga bena' dul-la' lenca' lu yöl-la' gut.

3 Chnunè' Dios le cutu guc gun zxba na', le cutu bi gzaxqui' gun le nacru' bunáchz. Dios bsölè'è Zxi'nczè', guquè' bunáchz ca nacru' rè'u, nacru' bunách dul-la', san cutu bi dul-la' benè' Lè'. Buspaga' cuinë' dul-la' nabága'ru' rè'u, ati' cni guc, bchuguè' qui dul-la' runru' lu yöl-la' bunáchz queèru'.

4 Cni benè' quiè gac gunru' gdu le nac tsahui' le rna bè' zxba queè', nulru' na' cutur runru' ca rè'ni yöl-la' bunáchz queèru', san ca rè'nnè' Dios Bò' La'y runru'.

5 Bönni' tunè' ca rè'ni yöl-la' bunáchz quequè', tui' ládxi'què' le nac qui yöl-la' bunáchz quequè', san bönni' tunè' ca rè'nnè' Dios Bò' La'y, tui' ládxi'què' le nac queè' Dios Bò' La'y.

6 Chqui' rui' ládxi'zru' le nac qui yöl-la' bunáchz queèru', tsaz gatru', san chqui' rui' ládxi'ru' le nac queè' Dios Bò' La'y, chdè queèru' yöl-la' na'bán gdu len rhözru' dxi ladxí'.

7 Núti'tèz nu rui' ladxí'z le nac qui yöl-la' bunáchz qui, cutu rdzag Dios dxi'a, le cutu run nu na' ca rna bè' zxba queè' Dios, len cutu ca' gac gun cni.

8 Qui lè ni na', cutu gac lunè' le rdzag ladxè'è Dios bönni' na' tunè' ca rè'ni yöl-la' bunáchz quequè'.

9 Na'a, cutur runli' ca rè'ni yöl-la' bunáchz queèli', san runli' ca rè'nnè' Dios Bò' La'y le zóalenczè' lbi'ili' Lè'. Cutu naquè' queè' Cristo bönni' cuzóalencè' lè' Dios Bò' La'y, Nu rsólè'è queèru' Cristo.

10 Chqui' zóalencè' lbi'ili' Cristo, chnatz gdu ca nayá' nabinli' ni'a qui dul-la', san na'a nabánili'-nè' Dios Bò' La'y le nunè' lbi'ili' tsahui' Dios.

11 Zoalen lbi'ili' Bò' La'y queè' Dios, Nu na' buspán Jesús lu yöl-la' gut. Lèczè' Dios, Nu buspán Jesucristo lu yöl-la' gut, gunè' ga ubanlı' lu gdu ca nayá' nabinli' le ratcz. Cni gunè' le zóalencè' lbi'ili' Dios Bò' La'y.

12 Qui lè ni na', böcha'a, dè tu le rál-la'ru', san clèg qui yöl-la' bunáchz queèru', cui gunru' ca rè'ni yöl-la' bunáchz queèru' na'.

13 Chqui' runli' ca rè'ni yöl-la' bunáchz queèli', tsaz gatli', san chqui', len yöl-la' huac queè' Dios Bò' La'y, runli' ga la'nít le runli' lu yöl-la' bunáchz queèli', gata' queèli' yöl-la' na'bán gdu.

14 Nacgac zxi'nè' Dios yúgu'tè nup tun ca rè'nnè' Dios Bò' La'y.

15 Cutu nuzóé' lbi'ili' leyúbl ca bönni' nadá'ugac quiè gadxi gdzóbili' Dios Bò' La'y na' zóalencè' lbi'ili', san chnunè' ga nacli' zxi'nè' Dioscz Dios Bò' La'y, len runè' ca' ga rulidzru'-nè' Dios, rnaru': "Xúztu'dau'."

16 Ruzéjni'nè' bò' nacczru' Lèczè' Dios Bò' La'y, runè' ga nõziru' nacru' zxi'nè' Dios.

17 Chqui' chnacru' zxi'nè' Dios, tsaxxõn len Cristo gata' ca' queèru' le naqui queè' Xuzru' Dios. Cni gac queèru' chqui' rzaca' rguí'lenru'-nè' tsaxxõn Cristo quiè tsaxxõn len Lè' uzi'ru' xbey yöl-la' yeni' queè'.

18 Runi neda', cutu nac le sáqui'ru' lahui yugu' lè ni rzaca' rgui'ru' na'a tsca nac yöl-la' yení' na' gata' queèru' dza zi'a za'.

19 Ta'bõz yúgu'tè le nunè' Dios, sxzõni ta'zè ládxi'gac gdxintè dza na' ulu'è lahui Dios bönni' nacquè' zxi'nczè'.

²⁰ Guladöd lu na' le run ga la'nít yúgu'tè lè na' nunè' Dios, clég le glè'nicz gac cni, san le benè' ga nac cni Dios. Benè' ca' ga nac löz qui lè na' nunè'

²¹ ati' lulá yúgu'tè le nunè' Dios lu lè na' run ga la'nít. Cni gac, luzi' ca' xbey yöl-la' ruslá le záqui'tsqui na' luzi'è xbey zxi'nè' Dios.

²² Nöziru' ta'zaca' ta'guí' ga rdxintè na'a dza yúgu'tè le nunè' Dios, ca na' rzaca' rgui'nu ngul chzoa soabi' bi'idau' queènu.

²³ Rzaca' rgui', clégz yödzyú ni, san rzaca' rgui'ru' ca' rè'u, zal-la' zóalenè' rè'u Dios Bò' La'y, Nu nac queèru' le ruluí'i rè'u ca ral-la' gacczru'. Rzaca' rgui'ru' tsal ni rbözru' dza ni' ulu'è lahui Dios nacru' gdu zxi'nè', dza ni' unè' ca' gdu ca nayá' nabinru'.

²⁴ Le runru' löz lè ni, nularu' rè'u, san chqui' gac glé'iru' lè na' runru' löz, cutu nac tu le rbözru'. Cutu rbözru' le chrlé'iru'.

²⁵ Na'a, chqui' runru' löz le curlé'iru', lu yöl-la' rböz zxön ladxi' rbözru' lei.

²⁶ Lèzca' cni ráclenè' rè'u Dios Bò' La'y cati' rudú ládxi'ru', le cutu nöziru' bi ral-la' gnábiru'-nè' Dios, san rudödè' xtídza'ru' lahuè' Dios Lèczè' Dios Bò' La'y, ati' lu yöl-la' rnab yudxi queè' rnètsca ladxè'è, tsca le cutu gac nu gna.

²⁷ Dios ruyúè' le yu'u icj ládxi'dau'gac bunách, len nöznè' le rè'nnè' gnè' Dios Bò' La'y na', ati' Lè', ca rè'ncznè' Dios, rudödè' lahuè' Dios xtídza'gac nup náquigac quizi queè' Cristo.

Nadél-li'tër-ru' le zóalenè' rè'u Cristo

²⁸ Nöziru' tu'zi'è xbey yúgu'tè le rac quequè', bönni' na' nadxi'icnè' Dios, bönni' na' bulidzè' lequè' Dios ca nuzoaczè' gunè'.

²⁹ Nup na' gröczè' queè' zí'atèl Dios, buzóè' ca' quequè' zí'atèl lacquè' tuz ca nacczè' Zxi'nè', quiè gáctèrè' blau Zxi'nè' ladj zian böchè'è.

³⁰ Nup na' buzóè' quequè' zí'atèl Dios ca ral-la' lacquè', bulidzè' ca' lequè', ati' yugu' bönni' na' bulidzè', benè' lequè' tsahui', ati' yugu' bönni' na' benè' lequè' tsahui', benè' ga tu'zi'è ca' xbey yöl-la' yení' queè'.

³¹ ¿Bizxa caz gnaru' na'a ca nacgac lè ni? Chqui' ráclenè' rè'u Dios, cutu ral-la' gádxiru' zal-la' bi lun queèru' bunách.

³² Dios, gdu ladxè'è bennè' queèru' Zxi'nczè', budödè' lè', gutiè' uláz queèru'. Chqui' cni benè' Dios, ¿naru' cu gunntsquè' queèru' tsaxzön len Zxi'nè' yúgu'tè le dè?

³³ ¿Nuzxa caz gac bi uspaga' nup na' gröczè' queè' Dios? Nutu nu gac, le runczè' Dios ga nuhuöacru' tsahui'.

³⁴ ¿Nuzxa caz gac gchugu queèru'? Nutu nu gac, le gutczè' uláz queèru' Cristo, len le nacr blau, bubanè' lu yöl-la' gut, ati' na'a zoè' cuit lè'è yubél Dios ga náctèrè' zxön, rnè' dxi'a uláz queèru' lahuè' Dios.

³⁵ Zal-la' bi rac queèru', nöziczru' nadxi'inè' rè'u Cristo. Nöziru' nadxi'inè' rè'u

zal-la' rzaca' rgui'ru',
o zal-la' rsèbi ládxi'ru',
o zal-la' ta'bía ládxi'gac rè'u bunách,
o zal-la' rdunru',
o zal-la' ryadzj le gácuru',
o zal-la' zoa banádx queèru',
o zal-la' ludöddè' rè'u bönni'.

³⁶ Ca nacgac lè ni nayúj lu guich la'y, rna:

Le náquitu' quiu' Li',
Tuntecz bunách ga gattu'.
Nactu' ca bö'cu' zxila',

Nadödcba' lu na' nu gdödi lecba'.

³⁷ Na'a, le zoalen rë'u Nu na' nadxí'i rë'u, nactër löz uxicjru' lu le rac queëru'.

³⁸⁻³⁹ Qui lë ni na' runi neda':

Cutu bi saqui' gun ga cutur gdx'i'inë' rë'u Dios.

Nadx'i'inë' rë'u le náquiru' queë' Xanru' Jesucristo.

Cutu saqui' gun cni yöl-la' gut o yöl-la' na'bán,

o yugu' gbaz la'y o nup ta'ná bë',

o yugu' yöl-la' huac qui tu' xöhui',

o bíti'tëz bi zoa o bíti'tëz le zi'a za',

o tu le dë xtsa'l o tu le dë cadxí'l,

o bíti'tëz bi nunë' Dios.

9

Dios gröczë' queë' bunách Israel

¹ Ru'a didza' gdutë li le náquida' queë' Cristo ati' rajlöz didza' ni le nac queë' Dios Bó' La'y le yu'u icj láchxí'dau'hua'. Cutu rzi' yë'a.

² Ruhuí'ntsquida' len rsëbitez ladxa'a

³ le rac ladxa'a guna' ga lulë' böchi' lza'a, bönni' uládz quia'. La'naru' huaclen lequë', guë'niczda' ubíj ladxë'ë neda' Dios len ulá'alena' Cristo.

⁴ Nacquë' zxi'n xsoë' Israel bönni' uládz quia' na', ati' Dios bë'ë lequë' latj lacquë' zxi'nczë'. Gzoalen lequë' yöl-la' yení' queë' Dios, ati' Dios budödë' lu na'quë' didza' rucá'n tsahui' lenca' zxba queë'. Bulidzë' lequë' quië la'yíj láchxí'quë' Lë', len bë'lenë' lequë' didza' yugu' le gzxi' lu në'ë Dios gunë' le gaclen bunách.

⁵ Nacquë' zxi'n xsoaquë' xuz xtau'tu' Abraham len Isaac len Jacob, ati' ladj dí'a dza quequë', ca nac yöl-la' bunách queë', guljë' Cristo, Nu naccz Dios len rna bé'inë' yúgu'të. Ractecz queë' yöl-la' ba. Ca' gac.

⁶ Zal-la' cutu nazi' lu na'quë' Cristo yúgu'të bönni' uládz quia', cutu ral-la' gnaru': "Daduz böac xtudzë'ë Dios." Clëg yúgu'të zxi'n xsoë' Israel nacquë' gdu bunách Israel, nup nácuigac queë' Dios.

⁷ Zal-la' guljqüë' zian zxi'n xsoë' Abraham, cutu glaquë' gdu zxi'n xsoë' Abraham yúgu'të, san guc ca na' nayúj lu guich la'y, rna: "Yugu' zxi'n xsoë' Isaac lac gdu zxi'n xsu'."

⁸ Cni nac, nup nacgac zxi'në' bönni' náquinë' queë' Dios, clëg yúgu'të' nacquë' zxi'në' Dios. Lëzca' cni, nacgac gdu zxi'n xsoë' Abraham nupz na' naljgac ni'a qui lë na' gzxi' lu në'ë Dios.

⁹ Lë na' gzxi' lu në'ë Dios unödzjë' queë' Abraham rna cni: "Yetú iz na'a dza huöda', ati' Sara quiu' uzoanu-bi' tubi' bi'i bönni'dau'."

¹⁰ Clëgz lë ni guc cni, san lëzca' cati' Rebeca ni' nua'nu-bi' yugu' bi'i bönni'dau' queë' Isaac, xuz xtau'tu',

¹¹⁻¹³ cati' ni' zi'a laljbi' len cutu bi núnicbi' le nac dxi'a o le cunác, Dios gudxë'-nu Rebeca na', gnë': "Bi'i bönni' zi'al quiu' gunbi' xchinbi' bi'i buróp." Didza' ni rajlöz lë na' nayúj lu guich ca gnë' Dios, rna: "Bdxi'ida'-në' Jacob, len clëg Esaú." Cni guc, bugá'n tsutsu le buzóë' tsaz Dios ca nac lë na' chgröczë'. Qui lë ni na' cutu rac cni ni'a qui tu le gac lun bunách, san nac cni le rböczë' Dios nu rulidzë'.

¹⁴ ¿Bizca caz gnaru' na'a? ¿Naru' runtsë' Dios le cunác? Cutu ca' runë' cni.

¹⁵ Dios gudxë' Moisés, gnë': "Huechi' ladxa'a nu rë'nda' huechi' ladxa'a, len udúl-li'da' nu rë'nda' udúl-li'da'."

16 Qui lè ni na', cutu rac cni ni'a qui le tè'nicz bunách, o le runè' bayúdx bönni', san nac le rè'ncznè' Dios, ruhuechi' ladxè'è bunách.

17 Ca nac lè ni nayúj lu guich la'y ca na' Dios gudxè' Faraón, gnè': "Qui lè ni na' luzó'a' li' ga rna bè'u quiè ulu'a lahui yól-la' huac quia' ga zu', len guna' ga bunbè' le naca' bunách gdutè yödzyú."

18 Cni nac, Dios ruhuechi' ladxè'è nu rè'ncznè', len lèzca' cni runè' zid icj ládxi'dau'huè' nu bönni' rè'nnè' gunè' zid icj ládxi'dau'huè' bönni' na', ca na' benè' queè' Faraón na'.

19 Na'a guièli' neda': "Chqui' cni nac, ¿bizx quiè ruspaguè'è bunách zxguia' Dios? ¿Nuzxa caz gac tá'baga' le rè'ncznè' Dios gunè'?"

20 Cutu ca' nac cni. ¿Nuzxa caz li' rutság yudxnu' Dios? ¿Naru' huactsa guiè bönni' huen rō'ō tu yusu' náquini yu, gna: "¿Bizx quiè benu' neda' cni"?

21 ¿Naru' cu dè lu nè'è bönni' huen rō'ō gunè' qui guna' na' tu yusu' nu ugún lei dxin ga lna', len qui la' guna' na'z gunè' yetú yusu' nu ugún lei dxin ga cunác lna'?

22 Rè'ncznè' Dios ulu'è lahui ca gunè' zxguia' le cunác len gunè' ga gac bè' yól-la' huac queè', san lu yól-la' rböz zxön ladxì' queè' bia' blenè' bönni' ni' ral-la' gchuguè' quequè', nup na' nabága'gac zxguia', le run bayúdx usnitiè' lequè'.

23 Cni runè' Dios quiè gac bè' nactër lsaca' yól-la' ruzá' ladxì' queè', lè na' rulu'è lahui laugac nup na' ruhuechi' ladxè'è, nup na' buzóé' quequè' zí'atèl luzi'è xbey yól-la' yenì' queè'.

24 Bunách cni bulidzè' Dios. Clègz bulidzè' netu', bunách judío, san lèzca' bulidzè' bunách gza'a.

25 Ca nac lè ni nayúj lu guich la'y ca na' bè'è didza' Oseas uláz queè' Dios, gnè':

Nup cunacgac bunách quia',

Gu'a lagac: bunách quia'.

Ati' nup na' cutu bdxì'ida',

Gu'a lagac: nup nadxì'ida'.

26 La' na'z ga gnia' quequè':

"Cutu nacli' bunách quia'"

Ni' si' laquè': "Yugu' zxi'nè' Dios ban."

27 Na'a, ca nac quegac zxi'n xsoè' Israel, Isaías gnè':

Zal-la' la'yán zxi'n xsoè' Israel,

Lacquè' tsca rō' yuzx ra' yegu,

Lulé' nababzè'.

28 Xanru' la' guntè' ga utság dëra

Le bchuguè' quegac bunách yödzyú ni.

29 Lèzca' cni bè'è didza' zí'atèl Isaías, gnè':

Dios, Xanru' uná bè' gdu,

La'naru' cu buca'nè' queèru' yugu' zxi'n xsoaru',

Uga'nru' ca yödz Sodoma len Gomorra,

Yugu' yödz na' busnitiè' Dios.

Bunách Israel len didza' dxi'a

30 ¿Bizxa caz gnaru' na'a? Chguladél-li'nè' nuhuöacquè' tsahui' lahuè' Dios bönni' cunababquè' Israel len cutu gulazú gulabö'è luhuöaquè' tsahui' lahuè' Dios, san nuhuöacquè' tsahui' le ta'yejlè'è Dios.

³¹ Na'a, zal-la' gulazú gulabö'ë bönni' Israel lunë' ca rna bè' zxba queë' Dios, le ral-la' gun ga lacquë' tsahui', cutu bdél-li'cnë' le ral-la' gata' quequë' le tunë' ca rna bè' zxba na'.

³² ¿Bizx quië na' guc cni? Cni guc, le cutu glunë' cni lu yöl-la' rejle' quequë' Dios, san racz quequë' glë'nnë' lunë' ca rna bè' zxba na', ati' qui lë ni na' gulachixinë', o huac gnaru': Yajchégu'quë' lu lë na' nazí' lei: Guiöj Ga Nu Rajchegu'.

³³ Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, rna:

Gul-yú. Uzóa'-në' yödz Sión bönni'
 Gaquë' ca guiöj ga nu tsajchegu',
 Guiöj na' gun ga nu gchixi gnigui.
 Nu tsejlë' Lë', cutu ca' utuí'i nu na'.

10

¹ Bócha'adau', le rzë ladxa'a len le rnaba' lahuë' Dios gunë' quegac bunách Israel nac gunë' ga lulë'.

² Runa' lna' lau quequë', gdu ládxi'quë' tui' ládxi'quë' Dios, san clëg len yöl-la' rejni'i gdu.

³ Cutu nözcnë' ca runë' Dios, runzë' ga nacru' tsahui', san të'nnë' lun cuinquë' tsahui' racz quequë', len cutu ta'cu'ë nõxj ladxi' lahuë' Dios quië gac gunë' lequë' tsahui'.

⁴ Budx benë' Cristo le rë'ni gun zxba queë' Moisés, benë' ga gac luhuóac tsahui' yúgu'të nup la'yejlë' Lë'.

⁵ Ca nac qui nu huóac tsahui' le run ca rna bè' zxba queë' Dios, buzujë' lu guich Moisés le rna cni: "Bönni' na' gunë' gdutë ca rna bè' zxba na', soë' gbanë' le gunë' cni."

⁶ Na'a, ca nac qui nu huóac tsahui' le rejle' Dios, rna cni: "Cutu gnau' lu icj ládxi'da'u, cugnáu': ¿nuzxa caz cuen ni' yehua' yubá?", lë na' nac, quië nu gun ga huötjé' Cristo,

⁷ len cutu gnau': "¿Nuzxa caz huötj ga dë latj qui nup chnatgac?", lë na' nac, quië nu gun ga cuenë' Cristo, urujë' lu yöl-la' gut.

⁸ Na'a, ¿bizxa caz rna? Cni rna: "Gal-la' ga zu' zoacz xtidzë'ë Dios. Lu ru'u len lu icj ládxi'da'u zoa xtidzë'ë na'." Lë ni nac didza' qui le rejle'ru' Dios runtu' lban qui, rnatu':

⁹ "Chqui' didza' gu'u gac bè' Jesús naquë' Xanu', len huayéjlë'u gdu ladxu'u Dios buspanë' Lë' lu yöl-la' gut, uláu' li'."

¹⁰ Lu icj ládxi'dau'ru' réjlë'ru' Jesús quië gacru' tsahui' ati' len didza' rui'ru', lulú'ru' lahui le naquë' queëru' Jesucristo quië ularu'.

¹¹ Nayúj lu guich la'y le rna: "Cutu ca' lutuí'i yúgu'të nup ta'yejlë' Lë'."

¹² Dios, la' tuz ca rui' ladxë'ë yugu' bönni' judío lenca' bönni' gdutë yödzlyú, le naquë' Xanquë' yúgu'të' lëczë' Xanru', len naptsquë' bi unödzejë' quegac yúgu'të nup tu'lídz Lë'.

¹³ Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, rna: "Lulá yúgu'të nup lulídz Lë' Xanru'."

¹⁴ ¿Nacx gac lulídzë' Lë' chqui' cutu ta'yejlë'ë Lë'? ¿Nacx gac la'yejlë'ë Lë' chqui' gatga gulayönnë' ca nac queë'? ¿Nacx gac la'yönnë' chqui' nutu nu zoa nu gun lban lauquë'?

¹⁵ ¿Nacx gac lunë' lban chqui' nutu nu gsöla' lequë'? Ca nac lë ni nayúj lu guich, rna: "Bica' bagac nup na' la'dxinë' ga nacuá' bönni' rjenquë' lban qui le rbequi dxi ládxi'ru', len tunë' lban qui didza' dxi'a."

16 Na'a, clëg yúgu'tè' gulazí' lu na'què' didza' dxi'a. Ca nac lë ni, Isaías gnè': "Xan, ¿nuzxa caz gyejlé' le bentu' lban qui?"

17 Cni nac, la'yejlé' Lè' nup la'yöni, ati' lë na' ral-la' la'yöni nac xtidzè'ë Cristo.

18 Na'a rnia': "¿Naru' cu gulayönnè'?" Le nactë gulayönnè', ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

Gdutë yödzyú gulayön chi'iquè';

Yúgu'tè latj guladxín xtidza'què'.

19 Lëzca' rnia': "¿Naru' cu gláquibe'inè' lë ni bönni' Israel?" Le nactë gláquibe'inè' lei. Ga rzu lau, bè'è didza' uláz queè' Dios Moisés, gnè':

Guncza' ga uzxé'ili',

Le gdxí'ida' bunách cunababgac lbi'ili'.

Ní'a quegac bunách cuta'yejni'i guna' ga leyli'.

20 Gdöd ni' guctsquè' rugu ladxí' Isaías na', bè'è didza' uláz queè' Dios, gnè':

Guladzöli neda' nup cutu gulaguilj neda'.

Bulu' lahua' lauquè' bönni' cutu gulanabè' neda'.

21 Na'a, ca nac quequè' bönni' Israel, bè'è didza' uláz queè' Dios Isaías na', gnè': "Gdu dza bulí na'a, bulidza' bunách cutún ca rna xtidza'a len ta'dá'bagá' neda'."

11

Nup nulagac ladj bunách Israel

1 Na'a rnia': ¿Naru' nubíj ladxè'ë bunách Israel Dios? Cutu ca' nac cni. Néda'cza' naca' bönni' Israel. Naca' zxi'n xsoè' Abraham, len nababa' di'a dza queè' Benjamín, zxi'nczè' Israel na'.

2 Dios cutu nubíj ladxè'ë bunách queè', nup na' gröczè' queè' dza ni'tè. ¿Naru' cu nözili' lë na' nayúj lu guich la'y ca na' benè' Elías? Bulidzé' Dios len buquíè' bunách Israel, gnè':

3 "Xan, chguludödcde' bönni' glu'è didza' uláz quiu', len guluquindjè' yugu' bcugu la'y quiu' ga buzégui'gactu'-ba' lau' Li' böa' bëdxdau'. Tuza' neda' naga'na' quiu', ati' tè'nnè' ludöddè' ca' neda'."

4 Na'a, ¿bizxa didza' bubi'è Dios? Cni gnè': "Nun chí'igaccza'-nè' quia' tsonnlalj yu chi gayu'è bönni' cutu tu'zechu xzibquè' lau bdau' guiöj na' nazí lei Baal."

5 Lëzca' cni nac dza ni zoaru' na'a, naga'ngac la'gac bunách Israel, nup na' gröczè' queè' Dios le ruzá' ladxè'ë cni quequè'.

6 Chqui' nac le ruzá' ladxè'ë cni quequè', cutu nac ni'a qui tu le gac lunè'. La'naru' guc ni'a qui tu le gac gunru', lë na' ruzá' ladxè'ë queèru' Dios cutur gac tu le ruzá' ladxè'ë queèru'.

7 ¿Bizxa caz gnaru' na'a? Lë na' gulaguiljè' bönni' Israel, cutu guladél-li'nè', san chguladél-li'nè' lei nup ni' gröczè' queè' Dios, ati' yezíca'rè' na', Dios benè' zid icj ladxí'dau'què'.

8 Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, rna: "Dios benè' ga nacquè' chul nit." Cni benè', len zal-la' gac la'lé'inè' le runè' len la'yönnè' xtidzè'ë, cutu ca' nayéjni'cnè'. Cni nac quequè' ga rdxintè dza ni zoaru' na'a.

9 Ca nac lë ni bè'è didza' ca' David, gnè':

Luhuóac le la'zön lequè' lni quequè'

Len ca tu yal-lj ga la'rölinè'.

Lac ca' le lun ga la'chíxinè',

Len ca tu le uzi' la lequë'.

¹⁰ La'chúl yöj lauquë', cui la'lé'inë',
Len tsaz la'yechu cúdzu'quë' lu'ë yua'.

Ca gac lulá bunách cunacgac judío

¹¹ Na'a rnia': ¿Naru' gulachíxinë' bönni' judío ga bdxintë gulanitië' tsaz? Cutu ca' guc ca', san guladá'baguë'ë xtidzë'ë Dios, ati' na'a Dios ru'ë latj lulá nup cunacgac judío quië gunë' ga luzxé'inë' lequë' bönni' judío.

¹² Le glunë' bönni' judío, gulachíxinë', ben ga bdxin quegac bunách yödzylyú ni le nac ca tu yöl-la' tsahui'. Chqui' cni guc, guta' yöl-la' tsahui' quegac nup cunacgac judío le gulanitië' bönni' judío, szxönitër gata' quegac bunách yödzylyú ni cati' luhuöaquë' queë' Dios bönni' judío na'.

¹³ Na'a rëpa' lbi'ili' cunacli' judío, rnia': Le naca' gbaz nasölë'ë Dios laugac nup cunacgac judío, runa' zxon lë na' dë lu na'a

¹⁴ quië nazx ca' huac guna' ga luzxé'inë' lbi'ili' bönni' uládz quia', len cni guna' ga lulë' la'quë'.

¹⁵ Chqui' guluhuöác queë' Dios bunách nacuá' gdu yödzylyú le gulunitië' xlatjquë' bönni' judío, szxönitër gata' quegac bunách yödzylyú na' cati' luhuöazië' xlatjquë' na'. Gac ca rac cati' tu'bán nup chnatgac.

¹⁶ Chqui' rgu'ru' quizi queë' Dios cua nildau' rubijru' zi'al, lëzca' cua na' nagá'n nac quizi queë', len chqui' uzoaru' quizi queë' Dios luí yag, lëzca' lac quizi queë' zxuza' në'i yag na'.

¹⁷ Nacquë' la'quë' bönni' judío ca zxuza' në'i tu yag olivo narúgugac, ati' lbi'ili', ca zxuza' në'i tu yag olivo gui'a, yajta'li' yag olivo dxi'a na', buazli' xlatjgac nup na' grúgugac, len ruzi'li' xbey luí len xchöni yag olivo dxi'a na'.

¹⁸ Qui lë ni na', cutu gun ba zxon cuinli', cu uzoali' tsla'l nup nacgac ca zxuza' në'i na' narúgugac. Chqui' run ba zxon cuinli', ral-la' gnözili' clëg lbi'ili' rugáguli' luí yag na', san luí yag na' rugagu lbi'ili'.

¹⁹ Nazx ca' gnau': "Gularugu zxuza' në'i yag na' quië gac tsazia' neda' xlatjgac."

²⁰ Nactë didza' ru'u, san gularuguë' le cutu gulayejlë'ë ati' yajta'u li' yag na' le réjlë'u Dios. Qui lë ni na', cutu ral-la' gun ba zxon cuinu', san ral-la' gádxinu' Dios.

²¹ Chqui' benë' leygac zxguia' Dios, nup na' nacgac gdu zxuza' në'i yag dxi'a na', gunë' zxguia' ca' li'.

²² Byutsca' na'a ca naquë' dxi'i ladxi' Dios, len ca runtsquë' ca' zxguia'. Le nactë runtsquë' zxguia' nup na' gulachixi, san naquë' dxi'i ladxi' len li'. Qui lë ni na', ral-la' gúnteczu' le rajlöz yöl-la' dxi'i ladxi' queë' na', cui gchuguë' ca' li' lu yag queë' na'.

²³ Lëzca' cni gac quequë' chqui' cutu luga'në' lu yöl-la' curejlë' quequë', tsajta'quë' leyúbl lu yag na', le napë' Dios yöl-la' huac gunë' ga tsajta'quë' lei leyúbl.

²⁴ Nacu' li' ca zxuza' në'i grugu lu yag olivo gui'a len yajta'u yag olivo dxi'a ga nutu nu udá' zxuza' në'i yag gui'a. Szxönitër huac quequë', nup nacgac ca zxuza' në'i gdu qui yag dxi'a na', huac tsajta'quë' leyúbl lu yag quegacczë' na'.

Ca gac lulá bunách Israel

²⁵ Böcha'adau', rë'nda' gnözili' lë ni bgachi', cui gun ba zxon cuinli' ca nac yöl-la' rejni'i queëli'. Guluhuöác zid ladxi' la'gac bunách Israel, ati' cni lacquë' ga gdxinr dza chnayazgac ga rna bë'ë Dios yúgu'të bunách cunacgac judío, nup na' ral-la' lulá.

²⁶ Töd na' gata' latj lulë' ca' yúgu'të bönni' Israel, ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

Gruj Sión Nu ruslá,

Len ugúa le cunác nungac zxi'n xsoë' Jacob.

²⁷ Lë ni nac didza' dzag gúnlena' lequë'

Cati' ugúa' dul-la' nabága'que'.

²⁸ Cni nac, guladá'baguë'ë didza' dxi'a ati' Dios nubíj ladxë'ë lequë' quië gac ulali' lbi'ili', san nadxi'inë' ca' lequë' Dios, le gröczë' queë' xuz xtau'quë'.

²⁹ Tsaz runödzejë' Dios le runödzejë', len tsaz rulidzë' bunách.

³⁰ Ca na' nac queëli', zí'atël cutu benli' ca rna xtudzë'ë Dios, ati' na'a ruhuechi' ladxë'ë lbi'ili' Dios le cutu glunë' ca rnë' bönni' judío,

³¹ Iëzca' cni nac quequë' na'a, cutu tunë' ca rnë' Dios, san cni gacz ga gdxinr dza huechi' ladxë'ë lequë' Dios, le ruhuechi' ladxë'ë lbi'ili' na'a.

³² Dios bubíj ladxë'ë yúgu'të bunách quië la'dá'baguë'ë xtudzë'ë, quië gac huechi' ladxë'ë yúgu'të'.

³³ Zxöntër nac yöl-la' tsahui' queë' Dios, lë na' nac yöl-la' rac zxön len yöl-la' rejni'i queë'. Nutu nu gac tsejni'i le nuzóë' Dios gunë', len cutu gac nu gnözi yugu' lé runë' Dios.

³⁴ ¿Nuzxa caz gyejni'i le gza' ladxë'ë Xanru'? ¿Nuzxa caz buzejni'i Lë'?

³⁵ ¿Nuzxa caz bi bunödzej queë' Dios quië gun bayúdx bi ubi'ë Dios qui'?

³⁶ Yúgu'të le dë narujgac lu në'ë Dios, len tac lu në'ë, len nacgac quië uzi'ë xbeygac. Gactecz queë' Dios yöl-la' ba. Ca' gac.

12

Ral-la' udöd cuinru' quizi queë' Dios

¹ Böchi' lza'adau'. Ruhuechi' ladxë'ë rë'u Dios. Qui lë ni na' ráta'yua' lauli' udöd cuinli' lu në'ë Dios, gacli' ca tu le nac ban rgu'ru' lu në'ë Dios, quië gacli' quizi queë', le gac tu le gdzag ladxë'ë Dios. Lë ni ral-la' gunli', le rajlöz le rej lãdxi'ru'-në' Dios.

² Cutur gunli' la' tuz ca tun bunách dza ni zoaru' na'a, san gul-gác bunách cub le nucubë' Dios icj lãdxi'dau'li'. Gul-gún cni quië gac gnözili' le nac dxi'a rë'nnë' Dios gunli', lë na' rdzag ladxë'ë, len le nac gdu.

³ Na'a, le zoa le buzá' ladxë'ë quia' Dios, rëpa' yúgu'tëli': Cutu gun ba zxön cuinli', le cural-la' gunli', san ral-la' gacli' nöxj lãdxi' ca rbequi icjli', tsca nac yöl-la' rejle' queëli' Dios le bennë' qui queëli'.

⁴ Ca na' nac tuz gdu ca nayá' nabinru', zal-la' zian le nagudi' dzáglenru', len clëg tuz dxin tun yúgu'të le zian na' nagudi' dzáglenru',

⁵ Iëzca' cni nac queëru'. Zal-la' zianru' zoaru', nacru' ca tuz le nayá' nabinru' le nacru' tuz len Cristo, ati' qui lë ni na' yúgu'tëru' nacru' tuz turu' len yeturu'.

⁶ Tu turu' dë lu na'ru' tu le bennë' queëru' Dios, ati' nadza'gac tu tu tsca nac le buzá' ladxë'ë qui queëru'. Bönni' na' Dios bunödzejë' queë' gu'ë didza' uláz queë', tsca rejle'ë Lë', ral-la' gu'ë didza' bönni' na'.

⁷ Bönni' na' Dios bunödzejë' queë' gunë' xchinë', dxí'adau' ral-la' gunë' dxin na'. Bönni' na' Dios bunödzejë' queë' usëdnë' bunách, dxí'adau' ral-la' usëdnë' bunách.

⁸ Bönni' na' Dios bunödzejë' queë' uzëjni'në' bunách, dxí'adau' ral-la' uzëjni'në' lequë'. Bönni' bi unödzejë' qui nu yubl, gdu ladxë'ë ral-la' unödzejë'.

Bönni' rna bé'inë' bunách, gdu ladxë'ë ral-la' gunë' cni. Bönni' ráclenë' lzë'ë, len yöl-la' rudziji ral-la' gunë' cni.

Yugu' le ral-la' gun nu naqui queë' Cristo

⁹ Ral-la' gdx'i'ili' lza'li' gdu ladx'i'li'.

Gul-cuasi le cunác.

Gul-güi' ladx'i'li' gunli' le nac dxi'a.

¹⁰ Gul-dx'i'-cnë' lza'li' ca nadx'i'gacli'-në' böchi'czli'.

Ca runli'-në' ba la'n lza'li' ral-la' gunli' ga gacrë' blau lza'li' ca nacli' la' cuinzli'.

¹¹ Gul-tiptecz ladx'i'li' len cutu gacli' zxhuëd.

Gul-gún xchinë' Xanru' gdu ladx'i'li'.

¹² Gul-dziji le zoa le runli' löz.

Gul-cöz zxön ladx'i' cati' bi rzaca' rgui'li'.

Gul-lídzteczë' Dios.

¹³ Gul-nödzej quegac bunách queë' Cristo tsca nayadzjcnë'.

Gul-güi' latj ga la'cuá' nup ta'dxín queëli'.

¹⁴ Gul-náb-në' Dios gunë' dxi'a quegac nup ta'bía ladx'i'gac lbi'ili'.

Gul-náb gac dxi'a quequë', len cutu udxiali' lequë' dö'.

¹⁵ Gul-dzjilen nup tu'dziji.

Gul-cödxlen nup ta'bödx.

¹⁶ Gul-gác tuz len lza'li'.

Cutu gun ba zxön cuinli', san gul-gún-que' tsazxön bönni' nöxj ladx'i'.

Cutu gáquili' chnadél-li'li' yöl-la' rejni'i' gdu.

¹⁷ Nutu nu ubi'ili' qui, cu gua'li' dö' qui nu rua' dö' queëli'.

Gul-gún dxi'a quegac yúgu'të bunách.

¹⁸ Chqui' huac, tsca sáqui'li', gul-cöz dxi'a len yúgu'të bunách.

¹⁹ Böchi' lza'adau', cutu uzí' lali' bunách la' lbi'izli', san gul-güi' latj ubi'ë Dios quegac bunách na', le nayúj lu guich la'y le rna: "Néda'cza' uzí' la'. Neda' ubi'a quegac bunách." Cni gnë' Xanru' Dios.

²⁰ Lëzca' cni rna: "Chqui' zoë' bönni' curdzaguë' li' dxi'a len rdunë', bë'ë le gahuë'. Chqui' rbidxë' nis, bë'ë le gui'jë'." Cati' gunu' cni, gunu' ga utui'në' bönni' na'.

²¹ Cutu gu'u latj uxícj li' le cunác, san buxícj le cunác na', ugunu' dxin le nac dxi'a.

13

¹ Yúgu'tëli' ral-la' gunli' ca ta'në' bönni' yúlahui'. Dioscz budödë' lu na'quë' yöl-la' uná bë' napquë', len nucu'ë xlatjquë' bönni' ni dë lu na'quë' yöl-la' uná bë'.

² Qui lë ni na', nu rdá'baga' yúlahui' rdá'baga' le nuzóë' Dios, ati' nup ta'dá'baga' cni, grugu quegac.

³ Nacu'ë bönni' yúlahui', clëg quië luzeynë' ba nadx nu run le nac dxi'a, san quië luzeynë' ba nadx nu rua' dö'. Chqui' rë'nnu' gunu' ga cutu luzeynë' li' ba nadx, ben le nac dxi'a, ati' uruju' dx'i'a lauquë'.

⁴ Naquë' bönni' yúlahui' ni'a në'ë Dios quië gáclenë' li', san chqui' runu' le cunác, ral-la' gádxinu', le cutu nu'ë daduz xuyág yúlahui'. Naquë' ni'a në'ë Dios quië uzí' lë', gunë' xzguia' nu rua' dö'.

⁵ Qui lë ni na' run bayúdx gunli' ca rnë' bönni' na' dë lu në'ë, clëgz le budödë' Dios lu në'ë gunë' lbi'ili' xzguia', san lëzca' quië soa dxiz ladx'i'dau'li' lahuë' Dios.

⁶ Qui lè ni na' ca' rguizxj lazli' qui yúlahui', le nacquë' bönni' yúlahui' ni'a në'ë Dios len tunë' le nudödë' lu na'quë'.

⁷ Gul-quizxj yúgu'të bunách le rál-la'li' quequë'. Gul-quízxj lazli' lu na' nu ral-la' uquízxj lazli'. Gul-quízxj dumí nu ral-la' quizzxjli'. Gul-gadxí nu ral-la' gádxili', len gul-gún ba la'n nu ral-la' gunli' ba la'n.

⁸ Nutu nu bí ral-la' gál-la'li' qui, san tuz ral-la' gdxí'ili' lza'li', le chben gdu ca rna bë' zxba queë' Dios nu nadxí'i lzë'i.

⁹ Cni ta'ná bë' zxba na':

Cutu gunu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

Cutu gdöddu' bunách.

Cutu cuanu'.

Cutu gneu' qui lza'u le cunác.

Cutu së ladxu'u le dë qui lza'u.

Yugu' zxba ni len yúgu'të zxba yezica', udx gun nu run ca rna didza' rna cni: "Bdxí'i lza'u ca nadxí'i cuinu'."

¹⁰ Nu na' nadxí'i lzë'i cutu bi run qui lzë'i le cunác. Cni nac, nu na' nadxí'i lzë'i run gdu ca rna bë' zxba queë' Dios.

¹¹ Gul-gún cni le nõzili' ca rac dza ni zoaru' na'a, len nõzili' ca' chbdxin dza uspán ládxi'li' ca rubán nu chgux, le chzoar gal-la' dza ularu' lu le cunác ca guc cati' ni' gzu lauru' réjlë'ru' Cristo.

¹² Ga zoaru' na'a nac ca chdzö'l, ati' chzoa töd rël na', san ga na' zoë' Cristo nac ca lahui' dza ati' chzoa tsajsoaru' ni'. Qui lè ni na' ral-la' uca'nru' le tun bunách ga chul xöhui'. Ca na' rugacu cuinë' le run chi'i lë' lu gdil-l bönni' rijë' gdil-l, ral-la' taru' lu yení' queë' Dios, le gun chi'i rë'u lu na' tu' xöhui'.

¹³ Quië gunru' cni ral-la' gunru' dxi'a ca ral-la' gun nu rda lahui' dza. Cutu ral-la' súdxiru' len cutu gágulë'ru'. Cutu ral-la' gunru' le cunác len clëg le gun ditj rë'u. Cutu ral-la' tíl-lenru' lza'ru' len cutu uzxé'iru' lza'ru'.

¹⁴ Na'a, ral-la' un cuinli' lu icj ládxi'dau'li' ca naquë' Xanru' Jesucristo, len cutu güi' ládxi'li' gunli' le rzë ládxi'li' lu yöl-la' bunáchz queëli'.

14

Cutu si' quídza'ru' böchi' lza'ru'

¹ Gul-güi' latj gun tsaxxön lbi'ili' nu rejlä' Cristo zal-la' cutu nac gdu ca rejlä' Lë' nu na'. Cutu tíl-lenli' nu na' ca nacgac le runi nu na' huac nu gun.

² Ca nac lë ni, nacu'ë bönni' runi lequë' huac lahuë' yúgu'të le tagu bunách, san yela'quë' bönni', cunác gdu ca ta'yëjlë'ë Cristo, tahuë' tuz le raz ruozaru'.

³ Na'a, bönni' na' rahuë' yúgu'të cutu ral-la' uzöë' tsal' bönni' cutu rahuë' yúgu'të, len lëzca' cni, bönni' na' cutu rahuë' yúgu'të cutu ral-la' si' quidzë'ë bönni' na' rahuë' yúgu'të, le nazi' lu në'ë Dios gropë' bönni' na' ta'yëjlë'ë Cristo.

⁴ ¿Nuzxa caz li', rzi' quidzu'u bönni' huen dxin qui nu yubl? Bönni' na' naquë' huen dxin queë' Dios, lahuë' Xanczë' urujë' tshahi' o cutu urujë' tshahi'. Urujë' tshahi' lahuë' Dios, le gunczë' Xanru' Dios ga urujë' tshahi'.

⁵ Naxz ca' zoë' bönni' runrë' zxön tu dza ca runë' zxön yezica' dza, ati' bönni' yubl, tuz ca runë' zxön yúgu'të dza. Tu turu' ral-la' usëdtscaru' chqui' nac dxi'a le runru'.

⁶ Bönni' na' runë' zxön tu dza, runë' lei zxön quië tsej ladxë'ë Xanru', ati' bönni' na' cutu runë' zxön dza na', quië tsej ladxë'ë Xanru' cutu runë' zxön dza na'. Lëzca' cni, bönni' na' rahuë' yúgu'të, rahuë' cni quië tsej ladxë'ë Xanru', le rë'ë Dios: "Xclenu'", ati' bönni' na' cutu rahuë' yúgu'të, cutu rahuë' lei quië tsej ladxë'ë Xanru', len rë'ë ca' Dios: "Xclenu'."

⁷ Cutu zoë' nabanë' queëzë' nitüë' bönni' ladju' rë'u, len cutu ratië' queëzë' nitüë' bönni'.

⁸ Chqui' zoaru' nabanru', quië tsij ládxi'ru'-në' Xanru' zoaru' nabanru', len chqui' gatrul', quië gac yöl-la' ba queë' Xanru' gatrul'. Cni nac, chqui' zoaru' nabanru' o chqui' gatrul', náquiczru' queë' Xanru'.

⁹ Qui lë ni na' ca' gutië' Cristo len bubanë', quië gaquë' Xangac nup chnatgac len nup nabangac.

¹⁰ Na'a li', ¿bizx quië rulág yudxu' böchi' lza'u? ¿Bizx quië ruzú' tsla'l böchi' lza'u? Yúgu'tëru' gdxinru' lahuë' Cristo ga cuequi xbeynë' rë'u.

¹¹ Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, rna:

Rnë' Xanru': "Ni'a quia' néda'cza',

Luzechu zxibgac lahua' neda' yúgu'të bunách.

La'guixjö' yalj lulu naca' Dios."

¹² Cni nac, cuequi xbeynë' yúgu'tëru' Dios.

Cutu gunru' ga gchixi gnignë' böchi' lza'ru'

¹³ Qui lë ni na', cutur ral-la' ulág yudxru' lza'ru', san ral-la' gun yudxru' cui gunru' ga gchixi gnignë' böchi' lza'ru', len cui gunru' ga gunë' dul-la' lza'ru' na'.

¹⁴ Nözcza' cutu bi dë le ráguru' le gac gun ga cutur nacru' dxi'a lahuë' Dios, ati' rajlöz lë ni didza' bë'ë Xanru' Jesús. Chqui' ráquinë' bönni', zoa bi gac gun ga cutur naquë' dxi'a lahuë' Dios, queë' bönni' ni, cni nac.

¹⁵ Chqui' rushui'nnu' böchi' lza'u, le ragu' le runi lë' cural-la' gáguru', cutu runu' ca ral-la' gun nu nadxi'i böchi' lzë'i. Cutu bi ral-la' gagu' le gun ga gac chop ladxë'ë bönni' na', gutië' Cristo uláz queë'.

¹⁶ Qui lë ni na', cutu bi gunli' le gun ga la'në xöhui' bunách qui le runi lbi'ili' nac dxi'a.

¹⁷ Cati' rna bé'inë' rë'u Dios, cutu rui' ládxi'ru' le gui'j gáguru', san rui' ládxi'ru' gacru' tsahui' len soaru' dxi ladxi', len udzójiru', yugu' le gac gunru' le zóalenë' rë'u Dios Bö' La'y.

¹⁸ Núti'tëz nu run xchinë' Cristo ca nacgac lë ni, run le rdzag ladxë'ë Dios, ati' urúj dxi'a laugac bunách.

¹⁹ Qui lë ni na' ral-la' gunru' le lun ga gata' quegac bunách le rbequi dxi ládxi'ru', len le lun tsutsu turu' yeturu' ca réjlë'ru' Cristo.

²⁰ Cutu bi ral-la' gagu' le gun ga gac chop ladxi' nu na' nuzóë' Dios. Nactë le ta'ná bunách: "Yúgu'të dë latj gáguru'", san gunru' le cunác chqui' gunru' ga gchixi gnignë' lza'ru' ni'a qui lë na' ráguru'.

²¹ Dxi'ar gac cutu gagu' bëla' len cutu gui'ju' xisi uva, len cutu bi gunu' le gun ga gchixi gnignë' böchi' lza'u, o le gun ga gac chop ladxë'ë, o le gun ga huöta' ggul ladxë'ë ca rejle'ë Cristo.

²² Chqui' réjlë'u dë latj bi gunu', ral-la' gunu' cni lahuë' Dios ga zu' tuzu'. Bica' ba bönni' na' cutu ruxós lë' ládxi'dau'huë' ni'a qui lë na' runi lë' dë latj gunë',

²³ san bönni' na' rac chop ladxë'ë ni'a qui le rahuë', nabaguë'ë zxguia', le runë' le cutu runi lë' dë latj gunë'. Nac dul-la' yúgu'të le runru', le cutu runi rë'u dë latj gunru'.

¹ Qui lë ni na', chqui' nacru' tsutsu ca réjlë'ru' Cristo, ral-la' gua' glenru' nup na' nōta' nagúl lādxi'gac ca ta'yejlë' Cristo. Cutu ral-la' gunru' le rdzag lādxi'ru' la' cuinzru'.

² Yúgu'tëru' ral-la' gunru' le rdzag ladxë'ë böchi' lza'ru' quië gac dxi'a queë', len gdip ladxë'ë ca rejlä'ë Cristo.

³ Cni ral-la' gunru', le cutu benë' Cristo le bdzag ladxë'ë la' cuinzë', san guc queë' ca na' nayúj lu guich la'y, rna: "Dubága'gac neda' didza' xōhui' glui' nup gulanë xōhui' quiu' Li', Dios."

⁴ Yúgu'të le guluzujë' lu guich la'y dza ni'të, guluzujë' lu guich quië usëdi rë'u. Lë na' nayúj lu guich la'y run ga rbözru' zxon lādxi' len ruhui' zxon rë'u. Qui lë ni na' zoa le runru' löz.

⁵ Rnabda'-në' Dios, Nu run ga rbözru' zxon lādxi' len Nu ruhui' zxon rë'u, gunë' ga gacli' tuz ca runi lbi'ili', gacli' ca na' rë'nnë' Jesucristo.

⁶ Cni ral-la' gunli' quië gacli' tuz, tsaxxon cu'li'-në' yöl-la' ba Dios, Xuzë' Xanru' Jesucristo.

⁷ Qui lë ni na', quië gac yöl-la' ba queë' Dios, gul-sí' lu na'li' tuli' yetuli' ca na' Cristo gzxi' lu në'ë ca' rë'u.

⁸ Cni ral-la' gunli', le rëpa' lbi'ili': Bidë' Jesucristo, gúclenë' bunách judío ati' cni bulu'ë lahui nac gdu'të li didza' ru'ë Dios, ati' benë' ga guludxin le gzxi' lu në'ë Dios unödzejë' quequë' xuz xtau'tu'.

La'yöni didza' dxi'a bunách gza'a

⁹ Bidë' ca' Cristo quië benë' ga la'gú'u Dios yöl-la' ba nup cunacgac judío le ruhuechi' ladxë'ë lequë' Dios. Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, rna:

Qui lë ni na', laugac bunách gdu'të yödzyú,

Ülu'a lahui le nacu' Li',

Len gul-la' quiu' yöl-la' ba.

¹⁰ Ga yubl nayúj lu guich la'y, rna:

Lbi'ili', bunách gdu'të yödzyú,

Gul-dzjilen bunách queë' Dios.

¹¹ Ga yubl nayúj ca' lu guich la'y, rna:

Gul-cu'ë Xanru' yöl-la' ba,

Yúgu'tëli' cunacli' judío.

Gul-tsj lādxi'li' Lë',

Yúgu'tëli' zoali' gdu'të yödzyú.

¹² Lëzca' cni buzujë' lu guich Isaías le rna:

Gla' lahui Nu nabáb di'a dza queë' Isai.

Gac blau Nu na' quië gna be'i nup cunacgac judío.

Nup ni lun löz Lë'.

¹³ Rnaba' lahuë' Dios, Nu run ga runru' löz, gunë' ga udzjitsquili' len ga soali' dxi lādxi' le réjlë'li' Lë', len gunë' ga gac gdu ca runli' löz, le zoalen lbi'ili' yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y.

¹⁴ Böchi' lza'adau'. Chnöczda' rúnteczli' le nac dxi'a len dëtsca queëli' yöl-la' rejni'i quië gac uzëjni'li' lza'li'.

¹⁵ Na'a naca' rugu lādxi', ruzuja' queëli' lu guich ni, böcha'a, rusá'a lādxi'li' le zoa le buzá' ladxë'ë quia' Dios.

¹⁶ Qui lë ni na' runa' xchinë' Jesucristo laugac bunách cunacgac judío, len runa' lban qui didza' dxi'a queë' Dios, quië gac ugu'a lu në'ë Dios bunách cunacgac judío, nup na' gröczë' queë' Lë' Dios Bö' La'y. Lacquë' ca tu le rgu'ru' lu në'ë Dios, le rdzag ladxë'ë Lë'.

¹⁷ Na'a, le rúnlena' tsaxzõn Jesucristo dxin, dè lu na'a gdzag ladxa'a ca nac le nuna' lu xchinè' Dios.

¹⁸ Lèzca' rurúguida' gnia' ca nac lè na' benè' Cristo lu na'a neda', benè' ga tun ca rna xtidzè'è Dios bunách cunacgac judío. Lè ni benè' Lè', bugunè' dxin didza' bè'a neda' len yugu' dxin bena' neda'.

¹⁹ Lu na'a neda' bugunè' dxin ca' le nacgac bè' bulu'è lahui Lè' len yugu' yöl-la' huac xzõn benè', len yöl-la' huac queè' Dios Bò' La'y gzoalen neda'. Cni guc, gzu lahua' runa' lban lu yõdz Jerusalén, ati' gdu zbi'il ga rdxintè luyú Ilírico, chnuna' lban qui didza' dxi'a ca nac queè' Cristo.

²⁰ Bè' ladxa'a bena' lban qui didza' dxi'a ga cutu gulayõni bunách ca nac queè' Cristo. La'naru' guna' lban ga chgulayõni bunách, guna' neda' ca runè' bönni' ruguel-lè'è lahui dxin xzõn chnunè' bönni' yubl.

²¹ Ca bena' neda' nac ca na' nayúj lu guich la'y, rna:
La'le'i nup nacuá' ga nutu nu ben lban queè' Lè',
Len la'yejni'i nup gatga gulayõni ca nac queè'.

Rè'nnè' Pablo tsijè' Roma

²² Qui lè ni na', zal-la' zian lzu gu'nda' guida' ga zoali', cutu guc guida'.

²³ Na'a, chbudx bena' dxin quia' yugu' latj ni, len chrè'nda' zian iz guida' ga zoali'.

²⁴ Qui lè ni na', cati' tsija' luyú España, tòda' ga zoali' lbi'ili', le runa' lõz duyúa' lbi'ili', len udzìjlenda' lbi'ili'. Töd ni' huac ugu'li' neda' nõz.

²⁵ Na'a ral-la' tsija' Jerusalén, tsju'a ni' tu le gaclen nup ni' náquigac queè' Cristo.

²⁶ Cni guna', le guladzág ládxi'què' bönni' nacu'è luyú Macedonia len luyú Acaya, gulutubè' bi tu'nõdzjè' quegac bunách yechi' dzaggac bunách queè' Cristo, nacu'è Jerusalén.

²⁷ Guladzág ládxi'què' bönni' cunacquè' judío glunè' lè ni. Le nactè nac tu le tal-lè'è quegac bunách judío ni'. Chqui' bönni' cunacquè' judío tu'zi'è xbey le nacgac queè' Dios ni'a qui le nungac bunách judío, lèzca' ral-la' láclenè' bunách judío na', lugunè' dxin le dè quequè'.

²⁸ Qui lè ni na', cati' udx udõda' lu na'gac bunách judío lè na' gulunõdzjè' bönni' ni, ni'r tòda' ga zoali' lbi'ili' cati' tsija' luyú España.

²⁹ Cati' guida' ga zoali', runa' lõz gdxílnena' yúgu'tè le ruzi'ru' xbey ni'a qui didza' dxi'a queè' Cristo.

³⁰ Ni'a queè' Xanru' Jesucristo len ni'a qui yöl-la' nadxì'i ruchiziè' icj ládxi'dau'ru' Dios Bò' La'y, ráta'yua' lauli', bócha'adau', ulidzli'-nè' tsaxzõn len neda' Dios, gnábili'-nè' gáclenè' neda'.

³¹ Gul-náb lahuè' Dios gunè' ga ulá' neda' lu na'què' bönni' cuta'yejlè'è nacu'è luyú Judea, len gunè' ca' ga la'dzág ládxi'què' la'zi'è lè na' tsju'a bönni' nacquè' queè' Cristo, nacu'è Jerusalén.

³² Gul-náb ca' lahuè', chqui' nac ca rè'nnè' Dios, gunnè' neda' latj gdxina' queè'li' len yöl-la' rudziji quia', quiè uzí' ládxi'lena' lbi'ili'.

³³ Na'a rnabda'-nè' Dios, Nu run ga zoaru' dxi ladxi', sóalenè' yúgu'tèli'. Ca' gac.

16

Tu'gáp Dios lza'gac bunách queè' Cristo

¹ Rgu'a-nu lu na'li' Febe, ngul zanru' da'nu Xanru'. Nacnu ngul huen dxin queè' Dios dzagnu bunách queè' Cristo lu yõdz Cencrea.

² Uláz queë' Xanru' gul-sí' lu na'li'-nu ngul na', ca ral-la' lun bunách queë' Cristo. Gul-gaclen lænu, unödžli' queënu bíti'těz bi rquinnu. Lěcznu gúclennu bunách zian, len gúclennu ca' neda'.

³ Gul-gáp Dios Priscila len Aquilo, nup na' glunlen neda' tsaxžn dxin queë' Jesucristo.

⁴ Chopë' ni guladödë' ga gzoa banádx latië' quië glunë' ga cugatia' neda', ati' rëpa' lequë': xclenli', len clëg neda'z, san lëzca' tē'ë lequë': xclenli', yúgu'të böchi' lza'ru' nababquë' gap nacuá' bunách queë' Cristo cunacgac judío.

⁵ Gul-gáp ca' Dios bunách queë' Cristo tu'dubë' lu yu'lu lidxquë' Priscila len Aquilo na'. Gul-gáp ca' Dios Epeneto, bönni' na' nadxi'ida'. Bönni' ni gyejlë'ë Cristo zí'atël ca yúgu'të bunách luyú Acaya.

⁶ Gul-gáp Dios María, ngul na' bennu dxin zžn queë' Cristo ga ni' rudubli' lbi'ili'.

⁷ Gul-gáp Dios Andrónico len Junias, yugu' bönni' uládz quia'. Bönni' ni guladzünlenë' neda' tsaxžn lidx guia, len nadél-la'quë' latj blau ladj bönni' gbaz nasölë'ë Cristo. Lëzca' gulayejlë'ë Cristo zí'al ca neda'.

⁸ Gul-gáp Dios Amplias, bönni' na' nadxi'ida' le náquinë' queë' Xanru'.

⁹ Gul-gáp Dios Urbano, bönni' na' bénlenë' netu' tsaxžn dxin queë' Jesucristo. Gul-gáp ca' Dios Estaquis, bönni' na' nadxi'ida'.

¹⁰ Gul-gáp Dios Apeles, bönni' na' nac bē' rejlë'ë Cristo. Gul-gáp ca' Dios nup nacuá' lidxë' Aristóbulo.

¹¹ Gul-gáp Dios Herodión, bönni' uládz quia'. Gul-gáp ca' Dios nup nacuá' lidxë' Narciso, ta'yejlë'ë Xanru'.

¹² Gul-gáp Dios Trifena len Trifosa, ngul na' tunnu dxin queë' Xanru'. Gul-gáp ca' Dios Pérsida, ngul na' bennu dxin zžn queë' Xanru', ati' nadxi'iru'-nu.

¹³ Gul-gáp Dios Rufo, bönni' rō queë' Xanru'. Gul-gáp ca' Dios xnë'ë Rufo na', nacnu ca' ca xna'cza'.

¹⁴ Gul-gáp ca' Dios Asíncrito, len Flegonte, len Hermas, len Patrobas, len Hermes, lenca' yugu' böchi' lza'ru' da'quë' Xanru', nacuá'lenë' lequë'.

¹⁵ Gul-gáp ca' Dios Filólogo len Julia, len Nereo, len ngul zanë' Nereo na', lenca' Olimpas len yúgu'të böchi' lza'ru' ta'yejlë'ë Cristo, nacuá'lenë' lequë'.

¹⁶ Gul-gáp Dios lza'li', unída'li' lza'li' lu yöl-la' nadxi'i queëli'. Tu'gapë' Dios lbi'ili' yúgu'të böchi' lza'ru' nababquë' gap nacuá' bunách queë' Cristo ni.

¹⁷ Na'a, ráta'yua' lauli', böcha'adau', gul-gún ga lac bē' nup tun ga grujli' chopl len tun ga gchixi gníguili', le tu'sëdi le cutu rajlöz le nazëdli'. Gul-cuit ga nacuá' bunách cni

¹⁸ Le cutu tun xchinë' Jesucristo. Tunë' dxin quië bi gata' quegaczë', len ta'zí' yé'inë' yugu' bönni' nöx ladxi', tu'gunë' dxin didza' nöx ladxi' len didza' tséjlë'ru' le cunác.

¹⁹ Rzë didza' ca na' runli' ca rna xtidzë'ë Xanru', ati' ta'yöni yúgu'të bunách. Qui lë ni na' rudzijda' ni'a qui le runli' lbi'ili'. Na'a, rē'nda' gacli' sina' gunli' le nac dxi'a, len clëg gunli' le cunác.

²⁰ Dios, Nu run ga zoaru' dxi ladxi', zi'a gunë' ga uxicjli' Satanás, tu' xöhui'. Rnaba' lahuë' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' le gaclen lbi'ili'.

²¹ Rugapbi' lbi'ili' Dios bi'i Timoteo, bi'i na' rúnlenbi' neda' tsaxžn dxin. Tu'gapë' ca' lbi'ili' Dios Lucio len Jasón len Sosípater, yugu' bönni' uládz quia'.

²² Neda', Tercio, ruzuja' lu guich didza' ni ru'ë Pablo, rugapa' ca' lbi'ili' Dios, dzaguë' neda' Xanru'.

²³ Rugapë' ca' lbi'ili' Dios Gayo, bönni' ni ru'ë neda' latj zoa' lidxë', len ru'ë ca' latj tu'dúb ni yúgu'të bunách queë' Cristo. Rugapë' lbi'ili' Dios Erasto, bönni' yu'u lu në'ë dumí qui yödiz ni. Rugapë' ca' lbi'ili' Dios Cuarto, böchi'ru'dau'.

²⁴ Rnabda'-në' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' yúgu'tëli' le gaclen lbi'ili'. Ca' gac.

Yöl-la' ba Dios

²⁵ Na'a, rgu'tu'-në' yöl-la' ba Dios, Nu gac gun tsutsu lbi'ili' ca nac didza' dxi'a runa' lban qui, len ca nac lban runa' ca nac queë' Jesucristo, len ca nac le bulu'ë lahui Dios qui le bgachi' queë', lë na' bucachë'ë Lë' dza ni'të ga bdxintë na'a dza.

²⁶ Na'a chbulu'ë lahui lë ni yugu' lu guich guluzujë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios ca na' gnaczé' Dios, Nu zoatecz. Na'a rac lban qui laugac yúgu'të bunách quië gac la'yejlë' Cristo len lun ca rna xtidzë'ë.

²⁷ Ni'a qui le benë' Jesucristo, gactecz yöl-la' ba queë' la'z dui Dios, Nu ractërcz. Ca' gac.

DIDZA' ZI'AL BSÖLÈ'È PABLO YÖDZ CORINTO

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacu'ë Corinto

¹ Ca rë'ncznë' Dios bulidzë' neda', Pablo, quië gaca' gbaz queë' Jesucristo. Runë' neda' tsaxxön böchi'ru' Sóstenes.

² Rugapa' Dios lbi'ili', böchi' lza'adau', rudubli' queë' Dios lu yödz Corinto, len nacli' quizi queë' Dios le nacli' tuz len Jesucristo. Dioscz bulidzë' lbi'ili' quië gáquili' quizi queë' tsaxxön len yúgu'të nup nacua' yúgu'të latj len tu'lidzë' Dios, tu'gunë' dxin lë' Xanru' Jesucristo, Xanquë' lenca' Xanru'.

³ Ráta'yua' lahuë' Xuzru' Dios len lahuë' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' len gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li'.

Yugu' le ruzi'ru' xbey le náquiru' queë' Cristo

⁴ Rëpteczä'-në' Dios: "Xclenu'" ca nac queëli', le zoa le buzá' ladxë'ë queëli' Dios lë nacli' tuz len Jesucristo.

⁵ Le nacli' tuz len Cristo, Dios chnagu'tsquë' xnözi queëli' yúgu'të le naqui queë'. Ráclenë' lbi'ili' ca nac yúgu'të didza' rui'li' len runë' ga réjni'li' yúgu'të.

⁶ Cni nac, le gzxi' lu na'li' gdu ládxi'li' le runtu' lna' lau ca nac queë' Cristo.

⁷ Qui lë ni na', cutu bi ryadzj queëli' qui le runnë' queëru' Dios Bö' La'y, tsal ni rbözli' dza na' gla' lahuë' Xanru' Jesucristo.

⁸ Lëczë' utipë' ládxi'li' quië gac gua' glenli' yúgu'të ga gdxintë dza udx, cui gac nu bi gnë queëli' dza ni' huödë' Xanru' Jesucristo.

⁹ Dios runë' ca rnë', len Lëczë' bulidzë' lbi'ili' quië gacli' tuz len Zxi'në', Xanru' Jesucristo.

Narujgac chopl bunách queë' Cristo nacu'ë Corinto

¹⁰ Ni'a queë' Xanru' Jesucristo ráta'yua' lauli', böchi' lza'adau', gul-gún tuz xtídza'li' yúgu'tëli'. Cutu grujli' chopl, san gul-gác tuz ca rza' ládxi'li', len ca runi lbi'ili'.

¹¹ Cni rëpa' lbi'ili', böchi' lza'adau', le gulagu'xjöi'në' neda' ca runli' bönni' nacu'ë lidxnu Cloë, ta'në' rdil-l dídza'li'.

¹² Lë ni rnia': "Nadzá'l didza' rui'li' tu tuli'." La'li' rnali' da'li' Pablo. Yela'li' rnali' da'li' Apolos. Yela'li' rnali' da'li' Cefas, ati' yela'li' rnali' da'li' Cristo.

¹³ ¿Naru' brujtsë' chopl Cristo? ¿Naru' gda'tsa' neda', Pablo, lë'i yag cruz uláz queëli'? ¿Naru' bdíltsali' nis quië gacli' tuz len neda'?

¹⁴ Rëpa'-në' Dios: "Xclenu'", le cutu buquila' nis nitúr lbi'ili', san chopzë' Crispo len Gayo.

¹⁵ Qui lë ni na' cutu gac gnali' bdil-li' nis quië gacli' tuz len neda'.

¹⁶ Lëzca' buquila' nis Estéfanas, len nup nacua' lidxë'. Cutu rajneyda' chqui' buquila' nis nü yubl.

¹⁷ Bsölë'ë neda' Cristo, clëg quië uquila' bunách nis, san quië guna' lban qui didza' dxi'a. Ru'a denzä', san clëg lu yöl-la' rac sxöni queëcza', cui ucacha'a yöl-la' huac qui le benzä' Cristo lë'i yag cruz.

Cristo napczë' yöl-la' huac len yöl-la' rejni'i queë' Dios

¹⁸ Nup nacgac chul nit taqui ca'z nac lban runru' queë' Jesús, ca na' gutië' lë'i yag cruz, san rë'u na' nularu', ráquibe'iru' dzag lei yöl-la' huac queë' Dios uslá rë'u.

¹⁹ Cni nac, le nayúj lu guich la'y, rna:

Guna' ga huöac daduz yöl-la' rac szxöni

Quegac nup tac szxöni.

Tsla'l uca'na' yöl-la' rejni'i

Quegac nup ta'yejni'i szxöni.

²⁰ ¿Bizxa caz uzi'tsè' xbey bönni' réjni'nè' szxöni? ¿Bizxa caz uzi'tsè' xbey bönni' nazèdtsquè'? ¿Bizxa caz uzi'tsè' xbey bönni' nabé'itsquinè' ru'è didza'? Dios chbenè' ga böac ca'z yöl-la' rejni'i quegac bunách yödzyly ni.

²¹ Dios, lu yöl-la' rejni'i queè', cutu bè'è latj lumbè' Lè' bunách yödzyly ni ni'a qui yöl-la' rac szxöni quequè'. Dios bdzag ladxè'è buslé' nup ta'yejlè' Lè' ni'a qui lban na' runru', zal-la' taqui bunách ca'z nac.

²² Tè'nnè' bönni' judío la'lé'inè' yöl-la' huac nacgac bè', ati' bönni' gza'a ta'gulljè' yöl-la' rejni'i.

²³ Rè'u ni runru' lban queè' Cristo, ca na' gutiè' lè'i yag cruz. Le nactè, lban runru' ca gutiè' Cristo, run ga ta'chixi ta'nigui bunách judío, ati' yezica' bunách taqui ca'z nac.

²⁴ Nup na' bulidzè' lequè' Dios, zal-la' nacquè' bönni' judío o bönni' gza'a, táquibe'inè' napczè' Cristo yöl-la' huac queè' Dios len yöl-la' rejni'i queè' Dios.

²⁵ Taqui bunách yödzyly ni le benè' Dios nac bè' nunözi naquè', san lè na' benè' napr yöl-la' rejni'i ca yöl-la' rejni'i quegac bunách. Taqui le benè' Dios nac bè' nacuídi'nè', san lè na' benè' napr yöl-la' huac ca yöl-la' huac quegac bunách.

²⁶ Na'a, böchi' lza'adau', gul-tsjajné ca gucli' cati' bulidzè' lbi'ili' Dios. Cutu bítsa'què' ladjli' zian bönni' ta'yéjni'nè' lu yöl-la' bunáchz quequè', len cutu bítsa'què' ladjli' zian bönni' uná bè', len clég zian bönni' nacquè' blau.

²⁷ Yugu' bönni' na' gröè' Dios, taqui bunách yödzyly ni nunözi nacquè'. Cni benè' Dios quiè gunè' ga lutuí'i nup ta'yejni'i. Lèzca' cni gröè' Dios nup nacuídi'gac yödzyly ni quiè gunè' ga lutuí'i nup nalgac.

²⁸ Lèzca' cni, nup na' gröè' Dios, taqui bunách yödzyly ni nacquè' ca'z len cutu bi nacquè', len nacuídi'què'. Cni benè' Dios quiè gunè' ga lugá'n ca'z lè na' tun zxön bunách yödzyly ni.

²⁹ Qui lè ni na', nutu nu gac gun ba zxön cuini lahuè' Dios.

³⁰ Dioscz benè' ga nacru' tuz len Jesucristo, len benè' ga napru' yöl-la' rejni'i queè' Cristo. Le naquè' tuz len rè'u Cristo, nuhuöacru' tsahui', len náquiru' quizi queè' Dios, len nularu'.

³¹ Nac ca na' nayúj lu guich la'y, rna: "Chqui' zoa nu bi rè'ni gun zxön, ral-la' gun zxön Xanru'."

2

Lban runru' queè' Cristo, ca gdè'è lè'i yag cruz

¹ Cni gac, böchi' lza'adau', cati' bdxina' queè'li'. Bena' lban lauli' qui xtidzè'è Dios, clég len yöl-la' rejni'i quia', len cutu bè'a didza' lu yöl-la' rac szxöni quia'.

² Cati' ni' gzóalena' lbi'ili', bè' ladxa'a cugu'a didza' qui le yubl, san tuz ca nac queè' Jesucristo bè'a didza', ca na' gdè'è lè'i yag cruz.

³ Gzóalena' lbi'ili' lu yöl-la' rcuidi' quia', ati' lu yöl-la' radxi quia' gzxiztsca'.

⁴ Bè'lèna' lbi'ili' didza' len bena' lban qui xtidzè'è Dios, clég ca tui' didza' bunách lu yöl-la' rac szxöni quegac, san gzóalenè' neda' Dios Bó' La'y, ati' gzoalen neda' yöl-la' huac queè' Dios, le gac bè' nac gdu'tè li didza' bè'a.

⁵ Cni bena' quiè gac tséjlè'li' Dios, clég le byönili' yöl-la' rac szxöni quegac bunách, san le blé'ili' yöl-la' huac queèczè' Dios.

Dios Bò' La'y runè' ga núbè'ru'-nè' Dios

⁶ Rui'tu' didza' lu yöl-la' rac szxöni laugac nup chnacr gdu ca ta'yejlè' Dios. Yöl-la' rac szxöni ni cutu nac ca le napgac bunách yödzlyú ni, len cutu nac ca le napquè' bönni' ta'ná bè'è dza ni zoaru' na'a, nup na' ta'nítz.

⁷ Rui'tu' didza' qui yöl-la' rac szxöni nagachi', lè na' runödzjè' Dios, le bgachi' yöl-la' rac szxöni na' buzóè' Dios dza ni'tè quiè uzi'ru' xbey.

⁸ Cutu glunbè'è yöl-la' rac szxöni na' bönni' ta'ná bè'è dza ni zoaru' na'a. La'naru' glunbè'è lei, cutu ludè'è lè'i yag cruz Xanru' náctèrè' blau.

⁹ Nac ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

Chnupè'è Dios le luzí' xbey nup nadxi'igac Lè',

Yugu' le nutu nu ble'i, len cutu byöni,

Len cutu gulazá' ládxi'gac bunách ca nac qui.

¹⁰ Na'a, Dios nuzéjni'nè' rè'u yugu' lè ni lu në'è Dios Bò' La'y, le ruyuczè' yúgu'tè Dios Bò' La'y, lenca' le yu'u icj ládxi'dau'huè' Dioscz.

¹¹ ¿Naru' gac gnöznè' bönni' le yu'u icj ládxi'dau'huè' yetúè' bönni'? Tuz bö' nacczè' bönni' na' nözi lè na'. Lézca' cni, nutu nu nözi le yu'u icj ládxi'dau'huè' Dios. Tuzè' Dios Bò' La'y nöznè' lè ni.

¹² Rè'u ni, cutu nazi' lu na'ru' bö' rdaz yödzlyú ni, san nazi' lu na'ru' Dios Bò' La'y, Nu na' ruchiziè' rè'u Dios quiè gac gúnbè'ru' yugu' le buzá' ladxè'è queèru' Dios.

¹³ Yugu' lè na' buzá' ladxè'è queèru' Dios rui'ru' didza' qui, clèg len didza' tu'sèdi rè'u bunách len yöl-la' rac szxöni quegac, san len yugu' didza' rusèdnè' rè'u Dios Bò' La'y. Cni nac, rzéjni'ru' bunách zóalenè' lequè' Dios Bò' La'y ca nac le rusèdnè' rè'u Dios Bò' La'y.

¹⁴ Cutu rzi' lu në'è le rusèdnè' rè'u Dios Bò' La'y bönni' cuzóalenè' lè' Dios Bò' La'y, le ráquinè' ca'z nac. Cutu gac tséjni'nè' lè ni bönni' na', le gac gáquibe'inè' le zaca' lè ni tuzè' bönni' zóalenè' lè' Dios Bò' La'y.

¹⁵ Gac gáquibe'inè' le zaca' yúgu'tè, bönni' zóalenè' lè' Dios Bò' La'y, san nutu nu gac gáquibe'i le záca'czè' bönni' na'.

¹⁶ Nayúj lu guich la'y, rna:

¿Nuzxa caz nözi le rza' ladxè'è Xanru'?

¿Nuzxa caz gac uzejni'i Lè'?

San yu'u icj ládxi'dau'ru' rè'u le rza' ladxè'è Cristo.

3

Nacru' huen dxin tsaxön len Dios

¹ Qui lè ni na', böchi' lza'adau', cutu guc güi'lèna' lbi'ili' didza' ca ruí'lèna'-nè' didza' bönni' zóalenè' lè' Dios Bò' La'y, san bè'lèna' lbi'ili' didza' ca ruí'lèna' nu nac bunáchz didza', cuzóalenè' nu na' Dios Bò' La'y. Nacli' ca bi'i huè'n, cunacli' tsutsu ca réjlè'li' Cristo.

² Busèdda' lbi'ili' le cunác baníg, lè na' guc ca nidxi' güi'li'. Cutu busèdda' lbi'ili' le nac baníg ca bèla' gáguli'. Cutu guc tséjni'li' le nac ca bèla' gáguli', len cutu racli' na'a.

³ Cni nac, le nacli' ca nu nac bunáchz ga rdxintè na'a dza. Tsal ni ruzxé'ili' lza'li' len rdil-l didza'li' len r-rujli' chopl, nacli' ca nu nac bunáchz, len runli' tuz ca tun bunách yödzlyú ni.

⁴ Cati' zoalen lbi'ili' nu rna da' Pablo nu na', len yetú nu rna da' Apolos, nacli' ca nu nac bunáchz.

⁵ ¿Nuzxa caz naca' neda', Pablo? ¿Nuzxa caz na' Apolos? Nactu' huen dxin queë' Dios, ati' ni'a qui le bentu' gyéjlé'li' Cristo. Tu tutu' runtu' dxin na' benné' qui queëtu' Xanru'.

⁶ Dxin bentu' lu icj ládxi'dau'li' nac ca dxin run nu raz ruzóa. Neda' guza' xseydau', ati' Apolos glu'ë nis, san Dios bené' ga blen len gzxón xseydau' na' nadúz icj ládxi'dau'li'.

⁷ Cni nac, lati'z zaquë' bönni' guz, len lati'z ca' bönni' rgu'ë nis, san záqui'tsquiné' Dios Nu run ga rlen len rzxón xseydau' na'.

⁸ Tuz ca nacquë' bönni' razé' len bönni' rgu'ë nis. Dios ubi'ë qui queëquë' tsca nac dxin tuné'.

⁹ Nactu' huen dxin tsaxzón len Dios, ati' lbi'ili' nacli' ca la' yël queë' Dios ga runtu' dxin.

Lëzca' cni nacli' ca tu yu'u runé' Dios.

¹⁰ Ca nac le buzá' ladxé'ë quia' Dios, naca' ca huen zö'ö blau. Neda' glu'a xlibi zö'ö, ati' nu yubl rchis zö'ö na'. Tu turu' ral-la' uyuru' ca rchisru' zö'ö lahui xlibi zö'ö na'.

¹¹ Dios chglu'ë xlibi zö'ö le nac Lëczé' Jesucristo, ati' nutu nu gac cu'u yetú xlibi zö'ö.

¹² Dxin runru' queë' Cristo nac ca rchisru' zö'ö lahui xlibi zö'ö na'. Lahui xlibi zö'ö na' gac nu gun dxin rchis zö'ö le nac ca le náquini oro, o plata, o guiöj záqui'tsqigac, o gac nu gun dxin le nac ca rchis zö'ö le náquini yag, o guixz, o guixi' ca'z.

¹³ Gac bë' ca nac dxin nungac tu tu bunách. Cati' gdxin dza gchuguë' quegac bunách Dios, gla' lahui dxin nunru', le töd lu gui' dxin na', ati' gui' na' si' bë' dxin nungac tu tu bunách.

¹⁴ Chqui' urúj dxi'a lu gui' na' dxin nuné' bönni' le nac ca tu zö'ö bchisé', Dios ubi'ë queë' ca rajlöz dxin nuné'.

¹⁵ Chqui' tsegui dxin nuné' bönni' le nac ca tu zö'ö bchisé', unitië' le rë'nné' ubi'ë queë' Dios, san ulaczé' lé', gac queë' ca rac qui nu rulá tu lu gui'.

¹⁶ ¿Naru' cu nózili' nacczli' gdau' queë' Dios, ati' zoë' icj ládxi'dau'li' Dios Bö' La'y?

¹⁷ Chqui' nu usnít gdau' queë' Dios, Dios usnitië' nu na', le nac la'y gdau' queë' Dios, ati' lbi'iczli' nacli' gdau' na'.

¹⁸ Cutu si' ye'i cuinli'. Chqui' raqui nu nutsa' ladjli' rac szxöni ca tac szxöni bunách yödzyú ni, ral-la' huöac nu na' ca bönni' cunözi, quië gata' qui yöl-la' rac szxöni le nac gdu.

¹⁹ Bönni' napzë' yöl-la' rac szxöni qui yödzyú ni naquë' cunözi lahuë' Dios. Nayúj lu guich la'y, rna: "Dios runé' ga la'chixi la'nigui nup tac szxöni, ruguné' dxin yöl-la' rac szxöni quegac."

²⁰ Lëzca' cni rna: "Xanru' nözné' daduz nac le ta'bequi icjgac bunách tac szxöni."

²¹ Qui lé ni na', cutu ral-la' gunli' zxön le gac guné' bönni'. Naqui queëli' yúgu'të.

²² Náquigac queëli' Pablo, len Apolos, len Cefas, len yödzyú ni, len yöl-la' na'bán, len yöl-la' gut, len dza ni zoaru' na'a, len dza zí'a za'. Yúgu'të naqui queëli',

²³ ati' lbi'ili' náquili' queë' Cristo, ati' Cristo náquinë' queë' Dios.

4

Dxin tuné' bönni' gbaz nasölë'ë Cristo

1 Qui lè ni na', ral-la' gáquili' nactu' netu' huen dxin queë' Cristo, len dè lu na'tu' le nagachi' queë' Dios.

2 Yugu' bönni', Dios nudödë' lu na'quë' lugunë' dxin le naqui queë', run bayúdx lunë' gdu dxi'a le tunë'.

3 Cutu bi rui' ladxa'a chqui' cuequi xbeyli' neda', o chqui' la'bequi xbey neda' bunách yödzyú ni. Cutu ca' rbequi xbey cuina'.

4 Cutu ruxös neda' ládxi'dau'hua'. Lè ni cutu nac bë' cunabaga'a zxguia'. Xanru' naquë' Nu rbequi xbey neda'.

5 Qui lè ni na', nutu nu ral-la' cuequi xbeyli' zi'al ca gdxin dza qui. Gul-cöz dza ni' huödë' Xanru', ati' Lè' ubijë' ga lna' le nagachi' ga chul, len ulu'ë lahui le yu'u icj ládxi'dau'gac bunách. Ni'r Dios ubi'ë qui queë'gac bunách le gun ba la'n lequë' ca ral-la' gunë'.

6 Na'a, böchi' lza'adau', ca nac lè ni, bë'a didza' qui le runtu' netu', Apolos len neda'. Huac usëdli' ca runtu' netu' quië gunli' le nayújz lu guich la'y, cutu gunli' zxön tu bönni' len cutu uzoali' tsla'l yetüë'.

7 ¿Nuzxa caz ben ga nactu' li' blau? ¿Bizxa caz bdél-li'nu' li' le cutu bennë' quiu' Dios? Chqui' Lè' bennzë' quiu' lè na' dë lu na'u, ¿bizx quië run ba zxön cuinu', ráquinu' racz quiu' bdél-li'nu' lè na'?

8 ¿Naru' ráquitsali' nadél-li'tërli'? ¿Naru' ráquitsali' rlé'ili' yöl-la' tsahui' queëli'? ¿Naru' ráquitsali' rna bë'li', zal-la' cutu rna bë'tu' netu'? Ni'a queë' Xanru' Dios rë'nda' gna bë'li' quië gac gna bë'lentu' lbi'ili' tsaxzön.

9 Runi neda' nac queëtu', bönni' gbaz queë' Dios, ca nuzóë' netu' zeajtu' xbanti ca na' rac quequë' bönni' chnarugu quequë' latië' lahui' laugac bunách. Nactu' ca tu le tu'yutsca bunách yödzyú ni, lenca' ca tu le tu'yutsquë' gbaz la'y queë' Dios.

10 Le rë'nitu' guntu' xchinë' Cristo, rui'tu' bunách latj taqui nactu' cunözi, san lbi'ili' ráquili' racli' szxöni le nacli' queë' Cristo. Lbi'ili' ráquili' chnal-li', san taqui bunách nacuídi'tu' netu'. Tu'zóa netu' tsla'l bunách, san tun lbi'ili' ba la'n.

11 Ga rdxintë na'a dza, rduntu' len rbidxtu' nis. Cutu dë lari' gácutu'. Tun netu' zi' bunách len cutu zoa lidxtu'.

12 Rusaca' zi' cuintu', la' netu'z runtu' dxin. Tu'lídz netu' zi' bunách, san netu' rnabtu' le gaclen lequë'. Ta'bía ládxi'gac netu' bunách, san rua' rlentu' lei.

13 Ta'në' queëtu', san lu yöl-la' nöxj ladxi' ruí'lentu' lequë' didza'. Ga rdxintë na'a dza nactu' ca bëb qui yödzyú ni len ca tu le ta'rú'n ni'l yúgu'të bunách.

14 Ruzuja' queëli' cni lu guich, clëg le rë'nda' guna' ga utui'li', san rë'nda' uzéjni'da' lbi'ili', runa' ca runë' bönni' ruzéjni'në' yugu' zxi'nczë' nadxi'inë' lecbi'.

15 Zal-la' gac la'cua'len lbi'ili' zian gayu'ë bönni' lusëdnë' lbi'ili' ca nac queë' Cristo, tuz nu zoa nac ca xuzli', nu na' ben ga náquili' queë' Cristo. Lu yöl-la' na'bán cub napli' le dzagli' Cristo, néda'cza' naca' ca xuzli' le busyönda' lbi'ili' didza' dxi'a.

16 Qui lè ni na', ráta'yua' lauli' güi' ládxi'li' gunli' ca runa' neda'.

17 Qui lè ni na' ca' rsöla'a-bi' queëli' bi'i Timoteo. Le réjlë'bi' Xanru' nacbi' ca zxi'ncza', nacbi' gdu ladxi', ati' nadxi'ida'-bi'. Gunbi' Timoteo ga tsajneyli' yugu' zxba rusëdda' le náquida' queë' Cristo, yugu' le rusëdda' yúgu'të latj laugac yúgu'të cö' bunách queë' Cristo.

18 La'li' run ba zxön cuinli' le ráquili' cutur udxina' ga zoali'.

¹⁹ Na'a, la' udxintea' ga zoali' chqui' gunnë' neda' latj Xanru'. Ni'r gáquibe'ida', clëg didza'z tu'ë bönni' tun ba zxön cuinquë', san gáquibe'ida' chqui' zoalen lequë' yöl-la' huac queë' Dios.

²⁰ Chqui' nazí' lu na'li' rna bé'inë' lbi'ili' Dios, cutu nac bë' nac cni le rnazli' ca'. Nac bë' nac cni chqui' zoalen lbi'ili' yöl-la' huac queë' Dios.

²¹ ¿Bizxal ré'nili'? ¿Naru' ré'nili' udxina' ga zoali' len gba'y, gut quina' lbi'ili', o len yöl-la' nadxí'i len lu yöl-la' nöxj ladxi'?

5

Pablo rbequi xbeynë' bönni' runë' le cunác

¹ Rzë didza' zóalenë' lbi'ili' bönni' runë' le cunác, zóalenë' ngul queë' xuzë'. Le cunác cni cutu ca' tun bunách cunúbë'gac Dios.

² Lbi'ili' run ba zxön cuinli', san ral-la' huí'nili' len ubiajli' ga zoali' nu na' run dul-la' na'.

³ Zal-la' cutu zóalena' lbi'ili' lu gdu ca nayá' nabana', le nactë zóalena' lbi'ili' lu bö' naccza'. Ca chzóalencza' lbi'ili' chglequi xbeyda' nu na' run dul-la' na'.

⁴ Cati' udubli' queë' Xanru' Jesucristo guna' lbi'ili' tsaxxön lu bö' naccza'. Ni'r, len yöl-la' huac queë' Xanru' Jesús

⁵ gul-dödë' bönni' na' lu na' Satanás tu' xöhui' quië nit gdu ca nayá' nabanë', san ulá bö' nacczë' dza ni' huödë' Xanru'.

⁶ Cutu nac dxi'a gun ba zxön cuinli' ca nac le runli'. ¿Naru' cu nözili' didza' na' rna: “Xné'idau'z yöt xtil gun ga gyaxz gdutë' cua nazí' lei.”?

⁷ Na'a, gul-cúa ga zoali' dul-la' na' le nac ca tu xnë'i gul, quië gacli' dxi'a. Ni'r gacli' ca tu cua cub cunazi' xnë'i, ca na' le nactë chnacli'. Nac queëru' ca chzoaru' Lni Pascua cati' tahuë' yöt xtil cunazi' xnë'i, len chguludödë'-ba' uláz queëru' bö'cu' zxila' qui Lni Pascua na', bö'cu' zxila' na' naquë' Lëczë' Cristo.

⁸ Qui lë ni na' ral-la' gunru' lni na', clëg zoalen rë'u xnë'i gul na' ruluí' le cunác len le cuzaca', san ral-la' ugunru' dxin yöt xtil na' cunazi' xnë'i, yöt xtil na' ruluí' le nac gdu dxi'a len le nac gdutë' li.

⁹ Cati' buzuja' queëli' lu guich zi'al, gudxcza' lbi'ili' cutu gunli' tsaxxön bönni' tunë' le cunác.

¹⁰ Gudxa' lbi'ili' cni, clëg quië ucuitli' tsaz ga nacuá' bunách yödzyú ni, tun le cunác, len ga nacuá' bunách ta'zë ládxi'gac le dë qui lza'gac, len ga nacuá' gban, len bunách ta'yj ládxi'gac bdau' guiöj bdau' yag. Quië gunli' cni gun bayúdx grujli' yödzyú ni.

¹¹ Le rë'ni gna didza' na' buzuja' queëli' lu guich, nac cui gunli' tsaxxön bönni' rnë' náquinë' queë' Cristo, san runë' le cunác, o rzë ladxë'ë le dë qui lzë'ë, o rej ladxë'ë bdau' guiöj bdau' yag, o rnë xöhuë'ë, o rzúdxinë', o rbanë'. Cutu ca' gágulenli' tsaxxön bönni' cni.

¹²⁻¹³ Cutu naqui quia' neda' cuequi xbeyda' nup cunababgac rë'u. Dios cuequi xbeynë' lequë'. Lbi'iczi'li' ral-la' cuequi xbeyli' nup nababgac lbi'ili'. Qui lë ni na', gul-cúë' ga zoali' bönni' xöhui' na'.

6

Cutu ral-la' gchë'ru' böchi' lza'ru' laugac bunách yúlahui'

¹ Cati' rdil-l didza'li' tuli' len yetuli', ¿nacxcz rurúguili' tseajli' yúlahui' ga la'bequi xbey lbi'ili' nup cuta'yejlë' Cristo? Dxi'ar tseajli' laugac bunách queë' Cristo quië la'bequi xbey lbi'ili'.

² ¿Naru' cu nõzili' ral-la' la'bequi xbey yúgu'tè bunách yödzyú nup náquigac queë' Cristo? Chqui' lbi'iczi' cuequi xbeyli' bunách yödzyú, ¿naru' cu napli' yöl-la' rejni'i cuequi xbeyli' didza' bizxj cni?

³ ¿Naru' cu nõzili' ral-la' cuequi xbeyru' yugu' gbaz la'y? Runtër bayúdx cuequi xbeyru' le tac yödzyú ga ni zoaru' na'a.

⁴ Na'a, chqui' rac tu le run bayúdx nu cuequi xbey, lè na' rac yödzyú ni, ¿bizx quië rucua'li' nup la'bequi xbey lei, nup na' cutu bi dè lu na'gac ladjgac bunách queë' Cristo?

⁵ Rnia' cni quië guna' ga utui'li'. ¿Naru' cu zoalen lbi'ili' nu rac lati' nu gac cuequi xbey le rac quequë' böchi' lza'li'?

⁶ ¿Nacxzc gac bönni' rejlē'è Cristo gchē'è böchi' lzē'è yúlahui' ga la'bequi xbey lequë' bunách cuta'yejlē'?

⁷ Le nactè rchixi rníguili' le rdil-l dídza'li'. ¿Bizx quië cutu gua' glenli' nu rua' dō' queëli'? ¿Bizx quië cutu gua' glenli' nu rucáchi'lan le dè queëli'?

⁸ Lbi'ili' rua'li' dō' len rucachi' lanli', ati' runli' cni quequë' böchi' lza'li' ta'yejlē'è Cristo.

⁹⁻¹⁰ ¿Naru' cu nõzili' cutu la'yáz ga rna bē'è Dios bunách cunacgac tsahui'? Cutu si' ye'i cuinli'.

Cutu ca' tsaz ga rna bē'è Dios nitú nu run le cunác.

Nitú nu rej ladxí' bdau' guiøj bdau' yag,

Len nitú nu rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na',

Len nutu nu bönni' run cuinē' ca ngul,

Len nutu nu bönni' zóalenē' la' lzē'i bönni'zē',

Len nitú gban,

Len nitú nu ruhuidi',

Len nitú nu rzudxi,

Len nitú nu rnē xöhui',

Len nitú nu rucáchi'lan.

Cutu ca' tsaz ga rna bē'è Dios nu run cni.

¹¹ Cni gucli' la'li' lbi'ili', san na'a chnuhuöaclí' dxi'a ca nac dul-la' gbága'li', len chnáquili' quizi queë' Dios, len chnuhuöaclí' tsahui' ni'a qui le benē' Xanru' Jesús. Bō' La'y queë' Dios runē' ga rac cni.

Naqui quizi queë' Dios gdu ca nayá' nabinru'

¹² Ta'ná bunách: "Yúgu'tè dè latj gunru'." Zal-la' nactè didza' ni, cutu ral-la' gunru' yúgu'tè. Zal-la' dè latj guna' yúgu'tè, cutu gu'a latj bi gna be'i neda'.

¹³ Ta'ná ca' bunách: "La' huagu nacz le tsaz lè'ru', ati' lè'ru' nacz ga tsudzu la' huagu." Nactè didza' ni, san gdxin dza usnitiē' Dios la' huagu lenca' lè'ru'. Dios benē' gdu ca nayá' nabinru', clēg quië ugunru' lei dxin gunru' le cunác. Nac quië uzi'è xbey Xanru', ati' Xanru' naquë' quië uzi' xbē' gdu ca nayá' nabinru'.

¹⁴ Dios buspanē' Xanru' lu yöl-la' gut. Lēzca' cni, len yöl-la' huac queë' uspanē' rē'u.

¹⁵ ¿Naru' cu nõzili', lu gdu ca nayá' nabinli' nacli' tuz len le nacczē' Cristo? ¿Nacxzc gac cúali' tu le da' Cristo len gunli' ga ta' ngul udá dzag? Cutu ca' ral-la' gunli' cni.

¹⁶ ¿Naru' cu nõzili' chqui' zóalenē' ngul udá dzag bönni', naquë' tuz len lēnu? Ca nac lè ni nayúj lu guich la'y, rna: "Lacquë' ca tuz bunách gropē'."

¹⁷ Na'a, nu bönni' naquë' tuz len Xanru', naquë' tuz len Lē' lu bō' nacczē'.

¹⁸ Qui lè ni na', cutu ca' gunli' le cunác. Bítì'tèz dul-la' yubl runè' bönni', ni' lu le nacczè' runè' dul-la' na'. Nu bönni' runè' le cunác, runè' dul-la' le dzag lèczè'.

¹⁹ ¿Naru' cu nözili' nac gdu' queè' Dios Bò' La'y gdu ca nayá' nabinli'? Dioscz nuchizè' lbi'ilì' Dios Bò' La'y na', ati' Lè' zoè' icj ládxi'dau'li'. Qui lè ni na' cutu naqui queèzli' gdu ca nayá' nabinli'. Na'a, naqui queè' Dios.

²⁰ Dios gu'ue' lbi'ilì' len tu le zxön gdixzjè'. Gul-gún dxin gdu ca nayá' nabinli' lenca' bò' nacczli' quiè gac queè' Dios yöl-la' ba, le náquigac queè' Dios gdu ca nayá' nabinli' lenca' bò' nacczli'.

7

Rusèdnè' Pablo ca nac qui yöl-la' nutság na'

¹ Na'a, ubi'a didza' yugu' le gnábili' neda', le buzujli' quia' lu guich. Gac dxi'a queè' bönni' chqui' cutu sóalenè'-nu ngul.

² Le tuntsca le cunác bunách ga ni' zoali', ral-la' la'cuá'lenè'-nu ngul qui queèquè' yúgu'tè bönni' nababquè' lbi'ilì', ati' ral-la' la'cuá'lennu-nè' bönni' qui queècnu yúgu'tè ngul.

³ Bönni' na' zoanu ngul queè' ral-la' gunè' queènu ngul queè' ca nac yöl-la' run qui yöl-la' nutság na', len la' tuz ca ral-la' gunnu ngul len bönni' queènu.

⁴ Cutu dè lu na'znu ngul gdu ca nayá' nabannu, san bönni' queènu dè lu nè'è ca' lei. Lèzca' cni, cutu dè lu na'zè' bönni' gdu ca nayá' nabanè', san ngul queè' dè lu na'nu ca' lei.

⁵ Cutu ral-la' la'dá'baguè'è lza'què' bönni' len ngul na' nutság na'què'. Huac tuz chqui' lunè' tuz didza' cutu la'dzaguè' tu chí'z quiè gac lulidzè' Dios gdu ládxi'què'. Tòd na', leyúbl ral-la' sóalenè'-nu ngul queè' bönni' na', cui saqui' Satanás tu' xöhui' gun ga tsazquè' nöz dul-la' le cutu gac la'ná be'i cuinquè'.

⁶ Lè ni rëpa' lbi'ilì' nac tu le runnè' lbi'ilì' latj Xanru'. Cutu nac le gna bè'è.

⁷ Runi neda' gacr dxi'a luga'nè' tuz yúgu'tè bönni', ca na' zoa' tuza' neda'. Tu tuè' bönni' rzi'è tsa le runòdzjè' queè' Dios gunè'. Tuè' rzi'è tu le runòdzjè', ati' yetué' rzi'è yetú le runòdzjè'.

⁸ Na'a, rëpa' nup nacuá' tuz lenca' yugu' ngul uzèb, rnia': Gac dxi'a quequè' luga'nè' tuz ca na' zoa' tuza' neda'.

⁹ Chqui' cutu gac la'ná be'i cuinquè', huac lutság na'què', le gacr dxi'a lutság na'què' len cu la'zè ládxi'què' le cunác.

¹⁰ Rna bé'ida' nup chnutság na'gac, len clèg neda'z runa' zxbx ni, san Lèczè' Xanru' runè' lei, ati' rna: "Cutu ulá'alennu-nè' bönni' queènu ngul."

¹¹ Chqui' ulá'alennu-nè' bönni' queènu ngul, ral-la' uga'nnu tuznu, o huöacnu tuz len bönni' queènu na'. Lèzca' cni cutu uca'nè'-nu ngul queè' bönni'.

¹² Na'a, neda'z rëpa' yezica' bunách len clèg rnè' cni Xanru', rnia': Chqui' zoè' böchi' lza'ru' réjlè'è Cristo, ati' cutu réjlè'nu Xanru' ngul queè', len chqui' ré'ninu ugá'nennu lè', cutu ulá'alenè'-nu.

¹³ Lèzca' cni rnia': Chqui' zoanu ngul zanru' réjlè'nu Cristo, ati' bönni' queènu cutu réjlè'è Xanru', len chqui' ré'nnè' ugá'nlenè'-nu, cutu ulá'alennu lè'.

¹⁴ Cni ral-la' lunè'. Bönni' curejlè' na', Dios rlé'inè' lè' ca bönni' náquinè' quizi queè' le naquè' tuz len ngul queè' réjlè'nu Cristo, ati' ngul cni, curejlè'nu, Dios rlé'inè'-nu ca ngul náquinu quizi queè' le nacnu tuz len bönni' queènu naquè' böchi' lza'ru' réjlè'è Cristo. La'naru' cu nac cni, lachi' zxi'nli' ca yugu' bi'i lagu' lahuè' Dios. Na'a, nacchi' quizi queè' Dios.

15 Nu bönni' o ngul curejlë' Cristo, chqui' rë'ni ula'alén nu na' nutság na'len, huac ca'. Cutu run bayúdx uga'nlen nu na' böchi' lza'ru' o zanru' rejle'ë Cristo, le bulidzë' rë'u Dios quië cözru' dxí'adau'.

16 Cni ral-la' gac. Nazx ca' li', ngul, huac gunu' ga ulë' bönni' quiu', ati' nazx ca' li', bönni', huac gunu' ga ulanu ngul quiu'.

17 Ral-la' gunru' tu turu' tsca le bunödzejë' queëru' Xanru', lenca' tsca guc queëru' cati' bulidzë' rë'u Dios quië gáquiru' queë'. Zxba ni rusëdda' yúgu'të cö' bunách queë' Cristo.

18 Chqui' Dios bulidzë' bönni' narugu lu xpëlë'ë le nac bë' náquinë' queë' Dios, ral-la' uga'në' cni, zoa lu xpëlë'ë lë na' nac bë'. Lëzca' cni, chqui' Dios bulidzë' bönni' cunarugu lu xpëlë'ë lë na' nac bë', cutu ral-la' gchuguë' lu xpëlë'ë lë na'.

19 Cutu bi zaca' lë na' narugu lu xpëlë'ë bönni', len chqui' cunarugu lu xpëlë'ë bönni' lë na' nac bë', cutu bi zaca'. Le nactsca lsaca' nac gunru' ca rna bë' zxba queë' Dios.

20 Ral-la' uga'në' bönni' ca na' guquë' cati' ni' bulidzë' lë' Dios.

21 Chqui' bulidzë' li' cati' ni' nacu' bönni' nada'u, cutu cö'u bagu'i le nacu' cni, san chqui' gata' quiu' latj gruju' lu na' xanu', buzi' xbey latj na' gata' quiu' gruju'.

22 Chqui' bulidzë' nu bönni' Xanru' cati' ni' nada'uë', lahuë' Xanru' naquë' ca bönni' narujë' lu në'ë xanë' na', quië gunë' xchinë' Xanru'. Lëzca' cni, chqui' bulidzë' nu bönni' Xanru' cati' ni' narujë' lu në'ë xanë' na', bönni' ni naquë' ca bönni' nada'u queë' Cristo.

23 Zxöntër le gdixzjë' Dios, gu'uë' lbi'ili'. Qui lë ni na' cutu ral-la' guti' cuinli' lu na' gac bunách.

24 Qui lë ni na' ca', böchi' lza'adau', ral-la' soali' lahuë' Dios tsca guc queëli' tu tuli' cati' ni' bulidzë' lbi'ili' Dios.

25 Ca nac quegac nup cunutság na' gac, cutu bi gna bé'inë' neda' Xanru'. Cni runi neda', ati' huac uzxöni ládxi'li' neda' le ruhuechi' ladxë'ë neda' Xanru'.

26 Le tac zian le rac queëru' dza ni zoaru' na'a, runi neda' gac dxi'a chqui' luga'në' yúgu'të bönni' ca nacquë' na'a.

27 Chqui' nutság ná'lenu'-nu ngul, cutu ulá'alenu'-nu. Lëzca' cni, chqui' zu' tuzu', cutu quilju'-nu ngul, cutu utság ná'lenu'-nu.

28 Na'a, chqui' utság ná'lenu'-nu ngul, cutu gunu' dul-la', len chqui' utság ná'lenbi'-në' bönni' bi'i ngul, cutu gunbi' dul-la', san la'zaca' la'gui'i yödzyly ni nup nutság na' gac, ati' rë'nda' guna' ga ulali' lu yöl-la' rzaca' rgui'i na'.

29 Na'a, lë ni rëpa' lbi'ili', böchi' lza'adau'. Chzoa gdxin dza udx. Qui lë ni na', ral-la' lui' ládxi'quë' Dios bönni' nutság ná'lenquë'-nu ngul ca run nu cunutság na'len ngul.

30 Lëzca' cni, ral-la' ludziji lahuë' Dios nup ta'bödx yechi' ca run nu curbódx, ati' ral-la' la'cuá' nójx lahuë' Dios nup tu'dziji ca run nu curudziji, ati' ral-la' lac nup ta'u ca nu cutu bi dë qui.

31 Ral-la' lac nup tu'gún dxin le dë yödzyly ni ca nu cutu rui' ladxí' le dë yödzyly ni, le huadöd quegac le rlé'iru' yödzyly ni.

32 Rë'nda' cutu ubi ugui'ili'. Rui' ladxë'ë le naqui queë' Xanru', nac gunë' le rdzag ladxë'ë Xanru', bönni' cuzoanu ngul queë'.

33 Rui' ladxë'ë le rac yödzyly, nac gunë' le rdzag ládxi'nu ngul queë', bönni' nutság ná'lenë'-nu ngul.

34 Lëzca' cni rac queënu ngul nutság ná'lennu'-në' bönni' len queënu ngul zoanu tuznu. Ngul na' zoanu tuznu rui' ládxi'nu le naqui queë' Xanru', nac

soanu quizi queë' Dios lu gdu ca nayá' nabannu len lu bö' naccznu. Ngul na' nutság ná'lennu-në' bönni' rui' ládxi'nu le rac yödzyly ni, nac gunnu le rdzag ladxë'ë bönni' queënu.

³⁵ Yugu' lë ni rëpa' lbi'ili' quië uzi'li' xbey lë ni len clëg quië uzaga'a xnözli'. Rë'nda' gunli' le ral-la' gunli', gunli' xchinë' Xanru' gdu ládxi'li'.

³⁶ Chqui' zoë' bönni' ráquinë' cunác dxi'a uga'nbi' tuzbi' bi'i ngul ra'bandau' queë', len chzoa iz queëbi', len bayúdx rë'nibi' utság ná'lenbi'-në' bönni', huac utság ná'lenbi'-në'. Cutu gunbi' dul-la'.

³⁷ Chqui' chnun tsutsu xtídzë'ë bönni' na', len cutu run bayúdx gunë' cni, len dë lu në'ë nac gunë', len chnun tsutsu xtídzë'ë uga'nbi' tuzbi', gunë' le nac dxi'a bönni' na'.

³⁸ Cni nac, nu rui' latj bi'i qui utság ná'lenbi'-në' bönni', run le nac dxi'a, san nu run ga uga'nbi' tuzbi' run le nacr dxi'a.

³⁹ Ngul nutság ná'lennu-në' bönni', rna be'i lënu zxba qui yöl-la' nutság na' tsal ni zoë' nabanë' bönni' queënu. Chqui' gatië' bönni' queënu, gata' lu na'nu utság ná'lennu-në' nu bönni' rë'ninu, chqui' rejlë'ë Xanru' bönni' na'.

⁴⁰ Runi neda' gacru nica' ba chqui' uga'nnu tuznu, len ráquida' runë' neda' tzaxxón Bö' La'y queë' Dios.

8

Le ta'gú'u bunách laugac bdau' guiöj bdau' yag

¹ Na'a, gu'a didza' ca nac qui le ri'j ráguru', lë na' gulagú'u bunách laugac bdau' guiöj bdau' yag. Ta'ná bunách: "Yúgu'tëru' napru' yöl-la' rejni'." Nactë lë ni. Yöl-la' rejni' cni run ga run ba zxón cuinru', san yöl-la' nadxí'i queëru' lza'ru' run ga ráclenru' lza'ru'.

² Chqui' zoë' bönni' ráquinë' chréjni'në', cutu bi réjni'nidë' ca ral-la' tséjni'në',

³ san nu bönni' nadxi'inë' Dios, Dioscz zóalenë' bönni' na'.

⁴ Na'a, ca nac qui le ri'j ráguru', lë na' gulagú'u bunách laugac bdau' guiöj bdau' yag, nõziru' cutu bi záca'gac yödzyly ni bdau' guiöj bdau' yag na', len nutur nu zoa nac Dios.

⁵ Zal-la' nacua' le taqui bunách nacgac dios, le nacua' luzxbá, len le nacua' luyú, ati' zian le tu'lídz bunách, tui' lagac dios lenca' xan,

⁶ san queëru' rë'u:

Tuzë' Naquë' Dios, Lë' Xuz.

Lë' benë' yúgu'të le rlë'iru',

Ati' zoaru' nabanru' quië tsej ládxi'ru' Lë'.

Tuzë' Naquë' Xanru', Lë' Jesucristo.

Lu në'ë Lë', Dios benë' yúgu'të le dë,

Ati' nabániru' Lë'.

⁷ Clëg yúgu'të böchi' lza'ru' ta'yéjini'në' lë ni. La'quë', nup ni' zi'al gulayíj ládxi'gac bdau' guiöj bdau' yag, ga rdxintë na'a dza til'j tahuë' le gulagú'u bunách laugac bdau' guiöj bdau' yag, ati' táquinë' nap yöl-la' huac qui bdau' na'. Le cutu nac gdu ládxi'quë', qui lë ni na' táquinë' nabága'quë' xzguia' le tahuë' lë na'.

⁸ Cutu gun ga gunë' rë'u ba la'n Dios le gui'j gáguru', le chqui' gáguru', cutu gacr-ru' dxi'a, len chqui' cutu gáguru', cutu gacr-ru' ca'z.

⁹ Dë lu na'li' gui'j gáguli' bíti'tëz. Gul-gún chi'i cuinli' cui gunli' ga la'chixi la'nigui nup cunác gdu ca ta'yéjlë' Cristo.

¹⁰ Nazx ca' li' ráquinu' napu' yöl-la' rejni'i ca nac lè ni len huac gagu' bíti'tèz. Chqui' cö'u xlatj bdau' guiöj bdau' yag len gui'j gagu' le gulagú'u bunách lau bdau' guiöj bdau' yag na', ati' chqui' glé'iné' li' rö'u ragu' ni' böchi' lza'u cunác gdu ladxë'ë, nazx ca' gunu' ga gahuë' lè na' gulagú'u bunách lau bdau' guiöj bdau' yag na'.

¹¹ Cni gac, le ráquinu' napu' yöl-la' rejni'i, gunu' ga gchixi gnignë' böchi' lza'u cutu nac gdu ladxë'ë. ¿Naru' guntsau' cni queë' böchi' lza'u, ni'a qui nu na' gutië' Cristo?

¹² Chqui' cni gunu', gunu' dul-la' le uspagu'u böchi' lza'u zxguia' len gunu' ga gchixi gnignë' le cutu nac gdu ladxë'ë, len gunu' ca' dul-la' le ruzóa Cristo tslá'l.

¹³ Qui lè ni na', chqui' le gui'j gahua' gun ga gchixi gnignë' böchi' lza'a, cutur gahua' bëla' na', cui guna' ga gunë' dul-la' böchi' lza'a.

9

Le dë lu në'ë bönni' gbaz nasölë'ë Cristo

¹ ¿Naru' cu naca' gbaz nasölë'ë Cristo? ¿Naru' cu nadél-li'da' yöl-la' ruslá? ¿Naru' cu blé'ida'-në' Xanru' Jesús? ¿Naru' cu nacli' queë' Cristo ni'a qui dxin bena' uláz queë' Xanru'?

² Nazx ca' taqui yezica' bunách cutu naca' gbaz nasölë'ë Cristo. Lbi'ili' run bayúdx gáquili' naca' gbaz queë' Cristo. Le nacli' queë' Xanru', le nacczli' nac bë' naca' gbaz nasölë'ë Xanru'.

³⁻⁴ Nacuá' nup ta'zì' quidza' neda'. Cni rubi'a didza', rëpa' lequë': Dë lu na'a gnaba' le gui'j gahua' le runa' dxin ni.

⁵ Lëzca' cni dë lu na'a utság ná'lëna'-bi' bi'i ngul zanru' réjlë'bi' Cristo quië gunbi' neda' tsaxxón ga rda', ca na' tunë' yezica'rë' gbaz nasölë'ë Cristo len yugu' bönni' böchë'ë Xanru' len Pedro.

⁶ ¿Naru' ráquili' tuza' neda' len Bernabë ral-la' guntu' dxin lahui' dza, quië gdzölitu' le gágutu'?

⁷ ¿Nuzxa caz bönni' rijë' gdil-l ati' rguizxjë' la' cuinzë'? ¿Nuzxa caz bönni' rudë'ë tu la' yël qui lba uva len cutu gahuë' le rbia lba na'? ¿Nuzxa caz bönni' ruyüë'-ba' bö'cu' zxila' len cutu gui'jë' nidxi' quecha'?

⁸ Cutu gáquili' la' neda'z ru'a cni didza'. Lëzca' cni rna le nayúj lu guich lu zxba queë' Moisés.

⁹ Lu zxba queë' Moisés nayúj lu guich, rna: "Cutu cu' u du rú'aba' bëdx cati' rulibba' zxoá' xtil." Bë'ë didza' ni Dios, clëgz le rui' ladxë'ë-ba' bëdx,

¹⁰ san quië uzi'ru' ca' xbey rë'u. Qui lè ni na' nayúj lu guich didza' na', ati' bönni' ruga'në'-ba' bëdx lenca' bönni' runë' ga tu'libba' zxoá' xtil bëdx, gropë' na' ral-la' lunë' löz la'zi'ë qui le rulá' luyú na'.

¹¹ Na'a, chqui' bentu' dxin ga zoali', le nac ca dxin guz gu'n, lè na' nac queë' Dios Bö' La'y, ¿naru' ráquitsali' cutu ral-la' uzi'tu' xbey tu le dau' dë queëli' ca na' ruzi'ë xbey le rlapë' bönni' guz gu'n?

¹² Tu'zì' xbey le dë queëli' yezica' bunách tu'zejni'i lbi'ili'. ¿Naru' cu rál-la'tër uzi'tu' xbey netu' le dë queëli'?

Galga buzi'tu' xbey lè ni dë lu na'tu', san bia' blentu' yúgu'të quië gac guntu' lban qui didza' dxi'a ca nac queë' Cristo.

¹³ Nözcizli' ca rac quegac nup tun dxin qui gdau', tu'zì' xbey gun qui gdau'. Lëzca' cni nup ta'gú'u lu bcugu la'y queë' Dios rön quecha' böa' bëdx, tahuë' bëla' quecha' böa' bëdx na'.

¹⁴ Lëzca' cni nuzöë' Xanru' ca ral-la' gac quequë' bönni' tunë' lban qui didza' dxi'a. Ral-la' lugagu lequë' nup tu'zi' xbey lban na' tunë'.

¹⁵ Neda' gatga buzi'a xbey lë ni dë lu na'a, ati' lë ni ruzuja' lu guich ni cutu nac le rnabi nu bi gunn quia'. Run ba zxön cuina' le cunazxja' cati' runa' lban qui didza' dxi'a. Guë'ntërda' gatia' ca gu'a latj nu gna runa' lban qui didza' dxi'a le nazxja'.

¹⁶ Cutu dë lu na'a gun ba zxön cuina' le runa' lban qui didza' dxi'a, le run bayúdx guna' lban qui. Bica' bayechi' neda' chqui' cutu guna' lban qui didza' dxi'a.

¹⁷ La'naru' runa' lban le rë'nczda', huac gnaba' lazxja', san run bayúdx guna' lban, le nac tu le buspaguë'ë neda' Dios guna'.

¹⁸ ¿Bizxa lazxja' uzi'tsa' xbey chqui'nu'? Ruzi'a xbey le rdzag ladxa'a le cunazxja' cati' runa' lban qui didza' dxi'a. Cutu ca' ruzi'a xbey lë na' dë lu na'a le runa' lban qui didza' dxi'a.

¹⁹ Na'a, zal-la' nutu nu yu'a lu në'i, chben cuina' ca bönni' nada'u quegac yúgu'të bunách quië gac guna' ga lulá ziantër ca' bunách.

²⁰ Cati' runa' lban laugac bunách judío, run cuina' ca bönni' judío quië gac guna' ga lulá bunách judío na'. Bunách judío na' tun ca rna bë' zxba queë' Moisés. Qui lë ni na' run cuina' ca bönni' runë' ca rna bë' zxba na' zal-la' cutu yu'a lu na' zxba na'. Cni runa' quië gac guna' ga lulá nup tun ca rna bë' zxba na'.

²¹ Cati' runa' lban laugac bunách gza'a, nup curná be'i leygac zxba queë' Moisés, run cuina' ca tu bönni' gza'a na', quië gac guna' ga lulé'. Cutu ruca'na' ca'z zxba queë' Dios. Neda' runa' ca rna bë' zxba queë' Cristo.

²² Run cuina' ca bönni' cunác gdu ca ta'yejlë' Lë'. Run cuina' ca nacgac yúgu'të bunách quië gac guna' ga lulá la'gac bunách na'.

²³ Lu yúgu'të lë ni runa', runa' ga ta'yöni bunách didza' dxi'a, quië gac uzi'a xbey tsazxön len lbi'ili' didza' dxi'a na'.

²⁴ Chnöziczli' ca tunë' bönni' nútsa'quë' lu huitj. Ta'xíti'ë yúgu'të', san gdél-li'në' tuzë' bönni' uzi'ë xbey latj blau. Lëzca' cni ral-la' gunli' xchinë' Dios, gacli' ca bönni' nútsa'quë' lu huitj, quië gdél-li'li' uzi'li' xbey le ubi'ë queëli' Dios.

²⁵ Yúgu'të bönni', cati' tu'pá' cuinquë' quië gac la'yazië' lu huitj, ta'ná be'i cuinquë' lu yúgu'të le tunë'. Tunë' cni quië la'dél-li'në' tu bregui' zin le nittë, san gdél-li'ru' rë'u tu le uzí'teczru' xbey.

²⁶ Qui lë ni na', naca' neda' ca bönni' gdu ladxë'ë rxíti'ë. Naca' ca' ca bönni', gdu ladxë'ë rdil-lë', cutu rdi'a lu bö'z.

²⁷ Ca runë' bönni' rulidzë' bunách tsajtsazgac lu huitj, runa' ca' neda', runa' lban quië lulá bunách. Bönni' na' nutsë'ë lu huitj runë' ga gal gdu ca nayá' nabanë' len rna bé'inë' lei. Lëzca' cni runa' neda', cui unitia' xlatja' lu dxin queë' Dios.

10

Cutu tsej ládxi'ru' bdau' guiöj bdau' yag

¹ Rë'nda' uzéjni'da' lbi'ili', böchi' lza'adau', ca gac quequë' xuz xtau'tu'. Dios benë' ga glu'u xzul böaj yúgu'të'. Lëzca' cni, guladödë' yúgu'të' gatsj lahui'l nis zxön.

² Lu böaj ni' len lu nis zxön ni', gac quequë' ca rac qui nu rdil nis. Lë na' gac quequë' gac bë' glaquë' tuz len Moisés.

³ Lězca' cni, glahuë' yúgu'tè' yöt xtildau' na' bunödzejë' quequë' Dios Bö' La'y.

⁴ Gli'jè' yúgu'tè' nis na' bunödzejë' quequë' Dios Bö' La'y, le gli'jè' nis bruj lè'i guiöj na' bulu'è lahui Dios Bö' La'y, guiöj na' gulabáninè' lequë'. Ca guc guiöj na' nacczè' Cristo, nabániru' Lè'.

⁵ Zal-la' guc cni, cutu bdzag ladxè'è yúgu'tè' Dios. Qui lè ni na' glatië' lu latj ca'z.

⁶ Yúgu'tè lè ni nac tu le ruzejni'i rë'u, cui sè ládxi'ru' le cunác, ca na' gulazé ládxi'quë' lequë'.

⁷ Cutu ral-la' tsej ládxi'ru' bdau' guiöj bdau' yag, ca na' glunè' la'quë' lequë'. Nayúj lu guich la'y, rna: "Gulabö'è bönni' ni', gli'j glahuë', ati' gulayasè', glunè' lni qui bdau' na'."

⁸ Cutu ral-la' gunru' le cunác, ca na' glunè' le cunác la'quë' lequë', ati' tu dzaz glatië' gdu ca tsonnúruá' milè'.

⁹ Cutu ral-la' si' bè'ru' Xanru', ca na' gulazí' bè'è Lè' la'quë' lequë', ati' glatië' le gláguya'aba' lequë' bël snia'.

¹⁰ Lězca' cni, cutu ral-la' gnëru' queë' Dios ca na' gulané' queë' la'quë' lequë', ati' busnitië' lequë' tuè' gbaz la'y queë' Dios.

¹¹ Yúgu'tè lè ni guc quequë' xuz xtau'tu', tu'zejni'i rë'u, len nayúj lu guich la'y quië gun gadxi rë'u, le chzoaru' dza chzoa udx qui yödzyú ni.

¹² Qui lè ni na', nu raqui chnal, ral-la' gun chi'i cuini, cui gchixi gnigui.

¹³ Ca nac le ta'zí' bè' lbi'ili' rac ca' quegac yúgu'tè bunách. Dios runè' ca rnè' len cutu gu'è latj bi si' bè' lbi'ili' le cugác gua' glenli', san cati' bi si' bè' lbi'ili', uluí'inè' lbi'ili' nac gac grujli' lu na' tu' xöhui', quië gac gua' glenli'.

¹⁴ Qui lè ni na', böchi' lza'adau', cutu tsej ládxi'li' bdau' guiöj bdau' yag.

¹⁵ Ruí'lena' lbi'ili' didza' ca ruí'lena' didza' nup ta'yejni'i. Gul-bequi xbey didza' ni gu'a.

¹⁶ Cati' gnábiru'-nè' Dios gun la'yè' le ri'jru' cati' ruspanru' ca gutië' Cristo, lè na' ri'jru' ruluí' nacru' tuz len Cristo le ruzi'ru' xbey le benè' Cristo cati' bulaljè' xchönè', gutië' lè'i yag cruz. Lězca' cni, yöt xtil na' ruzxuzxjru', ráguru', ruluí' dzagru'-nè' Cristo le ruzi'ru' xbey le benè' Cristo cati' budödè' uláz queëru' gdu ca nayá' nabanè'.

¹⁷ Zal-la' zianru' nacru', yúgu'tëru' ráguru' tuz yöt xtil na' len qui lè ni na' nacru' ca tuz bunách.

¹⁸ Gul-yutsca' ca tunè' bönni' Israel. Bönni' ni' tahuë' lahuë' Dios le ta'gu'è lu bcugu la'y queë', lè na' tahuë' ruluí' dzagquë' Dios.

¹⁹ ¿Bizxa rna didza' ni ru'a? Cutu rnia' nap yöl-la' huac bdau' guiöj bdau' yag, len cutu nap yöl-la' huac le ta'gú'u bunách laugac bdau' guiöj bdau' yag na'.

²⁰ Cni rnia': Lè na' ta'gú'u laugac bdau' guiöj bdau' yag bunách cunúnbè'gac Dios, ta'gú'u laugac bö' xöhui', len clëg lahuë' Dios. Rè'nda' cutu gdzagli' yugu' bö' xöhui'.

²¹ Cutu gac gui'jli' le ruluí' nacru' tuz len Xanru' lenca' lè na' uluí' nacli' tuz len yugu' bö' xöhui'. Cutu gac gáguli' le ruluí' dzagru'-nè' Xanru', lenca' le uluí' dzagli' yugu' bö' xöhui'.

²² ¿Naru' gúntsaru' ga uzxé'inè' Xanru'? ¿Naru' ráquitsali' náptërli' yöl-la' huac ca napè' Lè'?

Le dë lu na'ru' gunru' len ca ral-la' gdx'i'icru'-nè' böchi' lza'ru'

²³ Nac gdu'të li didza' na' rna: “Yúgu'të dë lu na'ru' gunru'.” Na'a, neda' rnia': Clëg yúgu'të ral-la' gunru'. Yúgu'të dë lu na'ru' gunru', san clëg yúgu'të gun ga gacr gdu ca réjlë'ru' Cristo.

²⁴ Ral-la' güi' ládxi'ru' gunru' le gun ga gac dxi'a quequë' böchi' lza'ru', len clëgz le gun ga gac dxi'a qui la' cuinzru'.

²⁵ Bítí'tëz bi tuti' bunách lu yë'y, huac gáguli', len cutu bi ral-la' gnabli' qui, cui cuequi baguí'i ládxi'dau'li'.

²⁶ Nayúj lu guich le rna: “Queë' Xanru' naqui yödzyú ni, lenca' yúgu'të le dë yödzyú ni.”

²⁷ Chqui' ulidzë' lbi'ili' bönni' curejlë'ë Dios guidli' lidxë', ati' guë'nili' tseajli', gul-gagu yúgu'të le gdxie' lauli', len cutu bi gnabli' qui, cui cuequi baguí'i ládxi'dau'li'.

²⁸ Chqui' núti'tëz nu guië lbi'ili': “Lë ni gulagu'ë lau bdau' guiöj bdau' yag”, cutu gáguli' lë na' quië gac dxi'a qui nu na' gdxijöi' cni lbi'ili', len cui cuequi baguí'i ládxi'dau'huë'.

²⁹ Rnia': “Cui cuequi baguí'i ládxi'dau'huë' bönni' na' gdxijöi'në' cni lbi'ili'”, len clëg cui cuequi baguí'i ládxi'dau'li' lbi'iczli'.

Naxz ca' nu gnabi neda', gna: “¿Bizx quië ral-la' uzó'a' tsla'l le dë lu na'a guna' le rbequi baguí'i ládxi'dau'huë' bönni' yubl?”

³⁰ Huac gna ca' nu na': “Chqui' gyëpa'-në' Dios: Xclenu', ni'a qui lë na' rahua', ¿bizx quië nu uqui neda' ni'a qui lë na' rahua?”

³¹ Chqui' bi gáguli' o bi gui'jli', o bítí'tëz bi gunli', gul-gún yúgu'të quië gac queë' Dios yöl-la' ba.

³² Cutu bi gunli' le gun ga la'chixi la'nigui bunách judío, len cutu gunli' le gun ga la'chixi la'nigui bunách cunacgac judío, len cutu gunli' le gun ga la'chixi la'nigui bunách queë' Dios.

³³ Gul-gún ca runa' neda', rui' ladxa'a guna' le la'dzág ládxi'gac yúgu'të bunách, len cutu rui' ladxa'a guna' le uzi'a xbey la' neda'z, san le luzi' xbey yezica' bunách quië lulá.

11

¹ Gul-gún ca runa' neda', ca na' neda' ca' runa' ca benë' Cristo.

Le tunnu ngul laugac bunách queë' Cristo

² Runa' lbi'ili' zxön, böchi' lza'adau', le rajnéyteczli' neda', len nazí' lu na'li' xzba budóda' lu na'li'.

³ Na'a, rë'nda' tséjni'li' rna bé'inë' yúgu'të bönni' Cristo, ati' bönni' rna bé'inë'-nu ngul, ati' Dios rna bé'inë' Cristo.

⁴ Chqui' rulidzë' Dios bönni' o ru'ë didza' uláz queë' Dios, len dxia icjë' xlu'ë, ruca'në' ca'z Cristo.

⁵ Na'a, chqui' rulidznu Dios ngul o rui'nu didza' uláz queë' Dios len cutu bi xzoa icjnu, ruca'nnu ca'z bönni' queënu, len nac queënu ca nac queënu ngul narugu guitsa' icjnu.

⁶ Chqui' cutu bi xzoa icjnu ngul, ral-la' grugu ca' guitsa' icjnu. Chqui' gun ga utuí'nu ngul na' chqui' nu gchugu guitsa' icjnu, ral-la' bi gzoa icjnu.

⁷ Cutu bi ral-la' udxía icjë' bönni' cati' rdxinë' lahuë' Dios, le naquë' ca nacczë' Dios ati' lë na' naquë' bönni' ruluí' lahui yöl-la' zxön queë' Dios, san le nacnu ngul na' ruluí' lahui yöl-la' zxön queë' bönni' queënu.

⁸ Cati' benë' bunách Dios, cutu bubijë' bönni' na' lu ngul. Ngul na', lu bönni' na' bubijë'-nu.

⁹ Lëzca' cni, cutu benë' bönni' Dios quië uzi' nu xbë' ngul, san ngul quië uzi'ë xbanu bönni' benë'-nu.

¹⁰ Qui lë ni na', ral-la' gxoa icjnu ngul na' le rulu' zoa nu rna be'i lënu le tu'yüé' rë'u gbaz la'y queë' Dios.

¹¹ Na'a, lahuë' Xanru', rquíninë'-nu ngul queë' bönni', ati' rquíninu-në' bönni' queënu ngul.

¹² Ca na' benë' Dios, bubijë'-nu ngul lu bönni', lëzca' cni na'a, nájlenë'-nu ngul bönni', ati' yúgu'të r-ruj lu në'ë Dios.

¹³ Gul-bequi xbey la' lbi'izli'. ¿Naru' ral-la' ulidznu-në' Dios ngul cutu bi zxoa icjnu?

¹⁴ ¿Naru' cu rusëdi lbi'ili' yöl-la' nacz quegac bunách, ral-la' utui'në' bönni' na' ru'ë latj gtunn guitsa' icjë'?

¹⁵ Na'a, chqui' natúnn guitsa' icjnu ngul, nac yöl-la' lach queënu, le bë'ë queënu Dios guitsa' icjnu quië uspin icjnu.

¹⁶ Chqui' zoa nu guë'ni tá'baga' didza' ni, cniz nazi' lu na'tu' runtu', len la' tuz ca tun yugu' cö' bunách queë' Dios.

Tu'cá'n ca'z le ri'j ráguru' ruspanru' ca gutië' Xanru' bunách Corinto

¹⁷ Cutu ba la'n runa' lbi'ili' ca nac le uzëjni'da' lbi'ili' na'a. Cutu run ga rac dxi'a queëli' le runli' cati' rudubli' queë' Cristo, san run ga rac queëli' le cunác dxi'a.

¹⁸ Rzu lahua' ruzëjni'da' lbi'ili' lë ni ta'guixjöi' neda' bunách, ta'ná: "Cati' rudubli' queë' Cristo, narujli' chopl", ati' réjlë'a nazx ca' nac cni.

¹⁹ Run bayúdx la'cua'len lbi'ili' nup tu'sëdi le cunác quië lac bë' nup nacgac gdu bunách queë' Cristo.

²⁰ Qui lë ni na', cati' rudubli', lë na' ráguli' tsaxxön cutu nac le ri'j ráguru' ruspanru' ca gutië' Xanru'.

²¹ Cni nac, le runli' bayúdx tu tuli' ráguli' le nua'li' qui queëli' cati' ráguli' tsaxxön, ati' qui lë ni na' rdunli' la'li' ati' yela'li' ri'j ráguli' ga rdxintë rzúdxili'.

²² ¿Naru' cu zoa lidxli' ga huac gui'j gáguli'? Ca na' runli', ruca'nli' ca'z bunách queë' Dios, len runli' ga tu'tuí' nup cutu bi dë quegac. ¿Bizxa caz gyëpa' lbi'ili'? ¿Naru' guntsa' lbi'ili' ba la'n? Cutu ca' runa' lbi'ili' ba la'n ca nac lë ni runli'.

Le ri'j ráguru' ruspanru' ca gutië' Xanru'

²³ Xanru'cz budödë' lu na'a lë na' busëdda' lbi'ili', ca na' benë' Xanru' Jesús yël ni' cati' nu budöd Lë' lu na'quë' bönni' guludöddë' Lë'. Gdel-lë'ë yöt xtil,

²⁴ len cati' budx gudxë' Dios: "Xclenu'", buzxuzxjë' lei len gnë': "Gul-gagu. Lë ni nac xpëla'a le nuzxj uláz queëli'. Gul-gún cni, uspanli' ca gac quia' neda'."

²⁵ Lëzca' cni, gdöd glahuë', gdel-lë'ë zxíga'dau' len gnë': "Le yudzu zxíga'dau' ni nac xchöna', le run tsutsu didza' cub rucá'n tsahui'. Gul-gún cni yúgu'të lzu gui'jli' lei, uspanli' ca gac quia' neda'."

²⁶ Cni gac ga gdxintë dza huödë' Xanru', yúgu'të lzu gáguli' yöt xtil cni len guí'ijili' zxíga'dau' cni, ului'li' lahui ca gutië' Xanru'.

Ca ral-la' gunru' cati' gui'j gáguru', uspanru' ca gutië' Xanru'

²⁷ Qui lë ni na', núti'tëz nu gagu yöt xtil ni o gui'iji' zxíga'dau' ni queë' Xanru', len cutu run lei ba la'n, nabaga' zxguia' nu na', le run dul-la', rucá'n ca'z xpëlé'ë Xanru' lenca' xchönë'.

²⁸ Qui lë ni na', ral-la' cuequi xbeyru' la' cuinzru' tu turu', ati' ni'r huac gáguru' yöt xtil ni, len guí'ijiru' zxíga'dau' ni.

²⁹ Núti'tèz nu ri'j ragu lè ni len cutu run lei ba la'n le cutu ráquibe'i ruluí' le guc queé' Xanru', ruspaga' cuini dul-la' ni'a qui lè na' rè'j ragu.

³⁰ Qui lè ni na' te'i zian nup dzaggac lbi'ili', len ta'cuídi'nè', ati' zianquè' chnatquè'.

³¹ La'naru' cuequi xbeyru' la' cuinzru', cutu cuequi xbeynè' rè'u Xanru'.

³² Chqui' gun bayúdx cuequi xbeynè' rè'u Xanru', usaca' zi'è rè'u, cui grugu queëru' cati' gchuguè' quegac bunách yödzyly.

³³ Qui lè ni na', böchi' lza'adau', cati' udubli' quiè gui'j gáguli', uspanli' ca gutiè' Xanru', gul-cöz tuli' yetuli'.

³⁴ Chqui' zoa nu rdun, ral-la' gagu nu na' ga nac lu yu'u lidx, cui gun bayúdx cuequi xbeynè' lbi'ili' Dios cati' udubli'. Nacuá' yela'gac le runli', san uca'na' tsahui' yugu' lè na' cati' duyúa' lbi'ili'.

12

Yöl-la' huac runnè' queëru' Dios Bö' La'y

¹ Na'a, böchi' lza'adau', rē'nda' tséjni'li' ca nac yöl-la' huac runnè' queëru' Dios Bö' La'y.

² Nöziczli' ca guc cati' ni' curéjlè'nili' Cristo, bè'li' latj gulaché' lbi'ili' ga yubl bunách. Gyij ládxli'li' bdau' guiöj bdau' yag cuta'nè.

³ Qui lè ni na', ruzéjni'da' lbi'ili' cni, rnia': Ladj yúgu'tè nup tui' didza' uláz queé' Bö' La'y queé' Dios, nutu nu gac gnè xöhui' queé' Jesús, len nutu nu gac gna: "Jesús naquè' Xanru'", chqui' cuzóalenè' nu na' Dios Bö' La'y.

⁴ Na'a, nadza'gac tu tu le runnè' queëru' Dios Bö' La'y, san tuzè' naquè' Bö' La'y na'.

⁵ Lèzca' cni, nadza'gac tu tu dxin rgu'è lu na'ru' Xanru', san tuzè' naquè' Xanru' na'.

⁶ Nadza'gac ca' tu tu yöl-la' huac napru' le rúniru' xchinè' Dios, san tuzè' naquè' Dios, runnè' queëru' yöl-la' huac na'.

⁷ Dios runnè' qui queëru' tu le nac bè' napru' yöl-la' huac queé' Dios Bö' La'y, lè na' ruzi'ru' xbey yúgu'tèru'.

⁸ Dios Bö' La'y runödzejè' queé' tu bönni' yöl-la' huac ru'è didza' len yöl-la' rac sxöni, ati' yetué' bönni', Lèczè' Bö' La'y runödzejè' queé' yöl-la' huac ru'è didza' lu yöl-la' rejni'i.

⁹ Lèzca' cni, Lèczè' Dios Bö' La'y na' runödzejè' queé' yetué' bönni' yöl-la' rejle' Cristo bi gunè', ati' yetué' bönni' runödzejè' queé' yöl-la' huac ruúnè' nup te'i.

¹⁰ Yetué' bönni' runödzejè' queé' yöl-la' huac runè' yugu' yöl-la' huac qui yehua' yubá, ati' yetué' bönni' ru'è lè' latj ru'è didza' uláz queé' Dios, ati' yetué' bönni' runödzejè' queé' yöl-la' huac ráquibe'inè' chqui' bö' dzag bunách naqui queé' Dios o naqui qui tu' xöhui'. Runödzejè' queé' yetué' bönni' yöl-la' huac ru'è didza' yubl cunazèdè', ati' queé' yetué' bönni' yöl-la' huac rudödè' didza' yubl na' cunazèdè'.

¹¹ Yúgu'tè lè ni runè' Lèczè' Dios Bö' La'y, le runödzejè' qui tu tu bunách tsca rē'ncznè'.

Yúgu'tèru' nacru' ca tuz bunách

¹² Ca na' nac tuz gdu ca nayá' nabinru', zal-la' zian le nagudi' dzáglenru', ati' le zian na' nagudi' dzáglenru' nacgac tuz le nayá' nabinru', lèzca' cni nac queé' Cristo.

¹³ Le zóalenè' rè'u Lèczè' Dios Bö' La'y, lè ni nac queëru' ca tu le nadilru' nis, le nac bè' nacru' ca tuz bunách, zal-la' nacru' yugu' bönni' judío, len yugu'

bönni' gza'a, lenca' bönni' nadá'ugac, len bönni' cunadá'ugac. Yúgu'tëru', Dios bè'è rè'u latj si'ru' le runödzejë' Lëczë' Bô' La'y.

14 Na'a, lu gdu ca nayá' nabinru', zian le nagudi' dzáglenru' len clëg tuz.

15 La'naru' huac güi' didza' ní'aru', huaná: "Le cutu naca' në'è bönni', cutu náquida' queë'", didza' ni cutu gun ga cutu naqui queë' bönni' na'.

16 La'naru' huac güi' didza' nagru', huaná: "Le cutu naca' yöj lahuë', cutu náquida' queë' bönni' ni", didza' ni cutu gun ga cutu naqui queë' bönni' na'.

17 La'naru' nac yöj lauru' gdutë le nayá' nabinru', çnaxç gac yönriru'? La'naru' nac nagru' gdutë, çnaxç gac gle'i zxína'ru'?

18 Na'a, Dios nucu'ë yúgu'të le nagudi' dzáglenru' ca gu'ncznë' Lë'.

19 La'naru' nac tuz le nagudi' dzáglenru', cutur soa gdu ca nayá' nabinru'.

20 Na'a, ca nacru', zian le nagudi' dzáglenru', san tuz le nacru'.

21 Qui lë ni na', cutu gac guië na'ru' yöj lauru', gna: "Cutu rquinda' li'." Lëzca' cni, cutu gac guië ní'aru' icjru', gna: "Cutu rquinda' lbi'ili'."

22 Na'a, yugu' le nagudi' dzáglenru', lë na' ráquiru' nacgacr cuidi'z, lë ni naquínir-ru'.

23 Lëzca' cni, yugu' le nagudi' dzáglenru' le ráquiru' nacgacr ca'z, lë ni rugácur-ru' dxi'a, len yugu' le ráquiru' cutu ral-la' gla' lahui, rugácur-ru' ca' dxi'a.

24 Cutu run bayúdx gunru' cni qui le nacr lach qui le náquiniru'. Dios benë' gdu ca nayá' nabinru', len benë' ga nacr lsaca' lë na' ráquiru' rè'u nacr ca'z.

25 Cni benë', ati' cutu narujgac chopl le nagudi' dzáglenru', le tun chi'i lza'gac tu yetú.

26 Chqui' gac zi' tu le náquiniru', lac zi' tsaxxón len lei yúgu'të le náquiniru' na', len chqui' tu le náquiniru', zoa bi ruzi' xbey, yúgu'të le náquiniru' tu'zì' xbey tsaxxón len lei.

27 Na'a, lbi'iczi' dzagli' gdu ca nayá' nabanë' Cristo, ati' tu tuli' nacli' ca yugu' le nagudi' dzáglenë'.

28 Lëzca' cni, ladj bunách queë' Cristo, Dios nucu'ë nup tun xchinë'. Ga nac zi'a nucu'ë bönni' gbaz queë' Cristo. Ga nac buróp nucu'ë bönni' tu'ë didza' uláz queë', len ga bunnhtë nucu'ë bönni' tu'sëdi, ati' ni'r nucu'ë nup tun yugu' yöl-la' huac qui yehua' yubá. Ni'r nucu'ë nup tu'ún nup te'i. Ni'r nucu'ë nup taclen böchi' lza'ru'. Ni'r nucu'ë bönni' tu'lui'inë' rè'u dxin gunru'. Ni'r nucu'ë bönni' tu'ë didza' yubl cunazëdquë'.

29 Clëg yúgu'të' nacquë' gbaz queë' Cristo. Clëg yúgu'të' tu'ë didza' uláz queë' Dios. Clëg yúgu'të' tu'sëdnë'. Clëg yúgu'të' tunë' yugu' yöl-la' huac qui yehua' yubá.

30 Clëg yúgu'të' dë lu na'quë' luúnë' nup te'i. Clëg yúgu'të' tu'ë didza' yubl cunazëdquë'. Clëg yúgu'të' tu'dödë' didza' yubl cunazëdquë'.

31 Gul-güi' ládxi'li' cu'ë lu na'li' Dios yugu' yöl-la' huac na' nacgacr lsaca'. Na'a, ului'ida' lbi'ili' tu le nacr lsaca' ca yúgu'të lë ni.

13

Yöl-la' nadxi'i

1 Zal-la' gac gu'a xtída'gac bunách le cunazëda', lenca' xtída'quë' gbaz la'y queë' Dios, san chqui' cunadxi'ida' lza'a, didza' gu'a cutu gacr lsaca' ca bö run gui rucódxru' o guia rutil-lru' lzë'i.

2 Zal-la' dë lu na'a gu'a didza' uláz queë' Dios len tséjni'da' yúgu'të le nagachi', len yúgu'të didza' rejni'i, len zal-la' nac gdu ca réjlë'a Dios ga

rdxintë huac cúa' yugu' gui'a, san chqui' cunadxi'ida' lza'a, cutu bi lsaca' naca'.

³ Zal-la' quisia' gdutë le dë quia' ugahua' bunách yechi', len zal-la' udöda' gdu ca nayá' nabana' ga luzegui' lei bunách le réjlë'a Cristo, san chqui' cunadxi'ida' lza'a, cutu ca' uzi'a xbey lë na' runa'.

⁴ Nu bönni' nadxi'inë' lzë'ë, rbözë' zxön ladxì'. Naquë' dxi'i ladxì' len cutu ruzxé'inë' lzë'ë. Bönni' na' nadxi'inë' lzë'ë cutu run ba zxön cuinë', len cutu run cuinë' blau.

⁵ Bönni' na' nadxi'inë' lzë'ë cutu runë' le cunác, len cutu rudúl-li'në' le dë queë', len cutu rléytenë', len cutu rajneynë' dö' glui' queë' bunách.

⁶ Bönni' na' nadxi'inë' lzë'ë cutu ca' rudzijnë' cati' nu run le cunác. Rudzijnë' cati' nu run le nac gdutë li.

⁷ Bönni' na' nadxi'inë' lzë'ë rua' rlenë' bíti'tëz bi gun queë' lzë'ë, len réjlë'teczë' lzë'ë, len rúnteczë' löz gun le nac dxi'a lzë'ë, len rbözteczë' zxön ladxì'.

⁸ Cutur töd qui yöl-la' nadxi'i. Huadöd qui le dë lu na'gac bunách lui' didza' uláz queë' Dios. Huadxín dza cati' cutur gata' lu na'gac bunách lui' didza' yubl cunazëdgac, ati' huadöd qui yöl-la' rejni'i quegac bunách.

⁹ Lati'z réjni'ru' na'a, len lati'z ca' rui'ru' didza' uláz queë' Dios.

¹⁰ Cati' gdxin le nac gdu, ni'r udx qui lë na' nac lati'z.

¹¹ Cati' ni' naca' bi'idau', bë'a didza' ca bi'idau', len glequi icja' ca bi'idau', len gza' ladxa'a ca bi'idau'. Cati' gzxöna' buca'na' le naqui qui bí'idau'hua'.

¹² Na'a le rlé'iru' nacz ca na'. Dza ni'r glé'iru' cati' ruyú cuinru' tu lu guia dxildau'. Cutu rlé'iru' gdu ca nac. Dza ni'r glé'iru' gdu ca nac yúgu'të. Na'a núnbë'a lati'z. Dza ni'r gúnbë'a yúgu'të ca na' Dioscz nunbë'ë neda'.

¹³ Na'a, nacia'tecz yöl-la' rejle' queëru' Dios, len yöl-la' run löz queëru' Dios, len yöl-la' nadxi'i queëru' lza'ru'. Nacuá' yonn ni, san le nac blau nac yöl-la' nadxi'i.

14

Yöl-la' huac runnë' queëru' Dios Bö' La'y

¹ Gul-gún bayúdx gdxì'ili' lza'li' len gul-güi' ladxì'li' si'li' ca' yugu' yöl-la' huac runnë' queëru' Dios Bö' La'y, len le nac blau, yöl-la' huac güi'li' didza' uláz queë' Dios.

² Nu rui' didza' yubl cunazëd, clëg bunách rui'len didza' nu na'. Dios rui'len didza' nu na', le nutu nu zoa rejni'i didza' rui' nu na'. Dios Bö' La'y ru'ë nu na' latj rui' didza' ca nacgac le nagachi' queë' Dios.

³ Nu na' rui' didza' uláz queë' Dios, rui'len bunách didza' quië gacr gdu ca ta'yéjlë' Cristo. Rutíp ladxì'quë' len ruhuí' zxön lequë'.

⁴ Nu na' rui' didza' yubl cunazëd run tsutsu la' cuinz, san nu rui' didza' uláz queë' Dios run tsutsu yúgu'të bunách queë' Cristo.

⁵ Rac ladxa'a güi'li' didza' yubl cunazëdli' yúgu'tëli', san le nac blau, rë'nda' güi'li' didza' uláz queë' Dios. Ruzi'r-ru' xbey nu rui' didza' uláz queë' Dios ca ruzi'ru' xbey nu rui' didza' yubl cunazëd, chqui' cuzóa nu udöd didza' yubl na' cunazëd, quië lac tsutsu bunách queë' Cristo.

⁶ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', cati' guida' ga zoali', chqui' güi'lëna' lbi'ili' didza' yubl cunazëda', cutu bi uzi'li' xbey. Uzi'li' xbey tuz didza' na' güi'lëna' lbi'ili' le nului'inë' neda' Dios, o didza' uzejni'i rë'u, o didza' gu'a uláz queë' Dios, o le nac zxba queë'.

⁷ Lëzca' cni rac qui le ta'gú'u bö, yugu' le cunabangac, ca nac gui rucödxru', o ca nac guitarra, chqui' cutu tul-l ca ral-la' lun, çnacxcz gúnbë'ru' bizxal le tul-l na', lë na' rul-l gui na' o guitarra na'?

⁸ Chqui' cutu cödx ca ral-la' gun trompeta na' ulídz rë'u lu gdil-l, çnuzxa caz upá' cuini tseaj lu gdil-l na'?

⁹ Lëzca' cni rac queëli'. Chqui' len lúdx'i'li' güi'li' didza' le cutác bunách, cutu ca' la'yejni'i' didza' güi'li'. Cni gac, daduz güi'li' didza'.

¹⁰ Le nactë yödzlyú ni nacuá' zian didza' yubl tui' zian cö' bunách gza'a, ati' nacuá' bunách ta'yejni'i' tu tu didza' na'.

¹¹ Na'a, chqui' cutu réjni'da' didza' ru'ë bönni', gaca' ca bönni' gza'a lahu'ë bönni' na' ru'ë didza', ati' bönni' na' ru'ë didza' gaqu'ë ca' lahua' neda' ca bönni' gza'a.

¹² Lëzca' cni nac queëli'. Rui'tsca ládxi'li' si'li' yugu' le runnë' queëru' Dios Bô' La'y. Qui lë ni na', gul-güi' ládxi'li' si'li' yugu' le lun ga lacr tsutsu bunách queë' Cristo.

¹³ Qui lë ni na' ca', nu rui' didza' yubl cunazëd ral-la' ulídz Dios gnabi Lë' gunnë' qui yöl-la' huac quixjô' le rë'ni gna didza' na' rui' nu na'.

¹⁴ Cati' rulidza'-në' Dios, chqui' ru'a didza' yubl cunazëda', lu bö' naccza' rulidza'-në' Dios, san le cutu réjni'da' didza' ru'a, lu yöl-la' rejni'i' quia' cutu ruzi'a xbey didza' na' ru'a.

¹⁵ çNacxcz ral-la' guna' chqui'nu'? Ulidza'-në' Dios lu bö' naccza', lenca' lu yöl-la' rejni'i' quia' ulidza'-në' Dios. Gul-la' yöl-la' ba lu bö' naccza' lenca' lu yöl-la' rejni'i' quia' gul-la' yöl-la' ba.

¹⁶ Chqui' tuz lu bö' nacczu' rulídz la'yu'-në' Dios, ati' zoa ni' nu ryöniz, san chqui' cutu rejni'i' didza' ru'u, çnacxcz gac gna: "Ca' gac", ni'a qui didza' ru'u, rë'u-në' Dios: "Xclenu"?

¹⁷ Nazx ca' dxí'adau' ru'u didza', rë'u-në' Dios: "Xclenu'." Chqui' cutu rejni'i' didza' ru'u, cutu bi uzí' xbey nu na' ryöni.

¹⁸ Rëpa'-në' Dios: Xclenu', le rui'ra' didza' yubl cunazëda' ca yúgu'tëli'.

¹⁹ Laugac bunách queë' Dios guë'ntërda' gu'a gayu'z didza' le gac la'yejni'i' bunách ca zian gayuá' didza' yubl cunazëda' ati' nutu nu gac tsejni'i'. Gac usëdda' yezica' bunách tuz chqui' la'yejni'i' didza' gu'a.

²⁰ Böchi' lza'adau', cutu gacli' ca bi'idau' ca nac le rza' ládxi'li'. Gul-gác ca bi'idau' cui gunli' le cunác, san gul-gác bönni' chnacgac ca nac le rza' ládxi'li'.

²¹ Nayúj lu guich la'y, rna: "Len didza' yubl len lu rú'agac bunách gza'a güi'lëna' bunách ni didza'. Zal-la' guna' cni, cutu luzë naggac xtidza'a." Cni rnë' Xanru'.

²² Cni nac, Dios ru'ë rë'u latj rui'ru' didza' yubl cunazëdru' quië gac tu le nac bë' laugac bunách cuta'yejlë' len clëg laugac nup ta'yejlë' Cristo. Ru'ë rë'u latj rui'ru' didza' uláz queë' Lë' le luzí' xbey nup ta'yejlë' Cristo len clëg bunách na' cuta'yejlë'.

²³ Qui lë ni na', cati' udubli' tsaxxön, yúgu'tëli' na' náquili' queë' Cristo, chqui' güi'li' didza' yubl cunazëdli' yúgu'tëli', ati' tsaxgac nup nazëdgac lati'z o nup cuta'yejlë' Cristo, çnaru' cu la'ná: "Nachixi icjli'?"

²⁴ Na'a, chqui' yúgu'tëli' güi'li' didza' uláz queë' Dios, ati' tsaz nu curejlë' Cristo o nu nazëd lati'z, gáquibe'i' nu na' nabaga' zxguia' ati' Dios cuequi xbeyne' lë'. Cni gáquibe'i' nu na', le yöni didza' güi'li' yúgu'tëli'.

²⁵ Gáquibe'i' ca nac le rza' ladxi' nu na', lë na' bgachi', ati' uzechu zxib nu na' len tsej ladxi' Dios, gna: "Le nactë Dios zóalenë' lbi'ili'."

Ca ral-la' gunru' ga rudubru' queë' Cristo

²⁶ Qui lè ni na', böchi' lza'adau', cati' rudubli' queë' Cristo, rul-lè' tu salmo tuë' bönni' dzaguë' lbi'ili', ati' rusëdnë' tu xzba yetüë', ati' rguixjöi'në' lbi'ili' tu le bului'inë' lè' Dios yetüë', ati' ru'ë didza' yubl cunazëdë' yetüë', ati' rudödë' didza' yubl na' cunazëdë' yetüë'. Yúgu'të le gunli' ral-la' gac le luzí' xbey nup tu'dúb queë' Cristo.

²⁷ Cati' nacuá' ni' nup tui' didza' yubl cunazëdgac, cutu ral-la' güi'li' didza' cni zianr ca chop tsonnzli'. Huac gu'ë didza' tuzë' bönni' na', ati' töd na' huac gu'ë didza' yetüë', san run bayúdx soa nu udöd didza' yubl na' cunazëdli'.

²⁸ Chqui' nutu nu zoa nu gac udöd didza' yubl na' cunazëdli', ral-la' soa dxiz ga na' nudubli' nu na' rui' didza' yubl cunazëd, ati' huac güi'lenë' Dios didza' na' lu icj ládxi'dau'huë'.

²⁹ Lëzca' cni, bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios ral-la' lu'ë didza' chop tsonnzë', ati' yezíca'rë' bönni' na' tu'ë didza' uláz queë' Dios ral-la' la'bequi xbeynë' didza' ru'ë bönni' na'.

³⁰ Chqui' Dios ului'inë' tu bönni' rø'ë ni' le rë'ni gna xtidzë'ë, ral-la' soa dxiz nu na' rui' didza'.

³¹ Yúgu'tëli' huac güi'li' didza' uláz queë' Dios tu tuli' quië gzëdli' yúgu'tëli' len gdip ládxi'li' ca' yúgu'tëli'.

³² Bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios huac la'ná be'i cuinquë', la'cu'ë dxiz.

³³ Clëg Dios nu run ga runru' rusbö, le rë'nnë' Lë' gacru' ba'a ládxi', ca na' runë' ga nacuá' yúgu'të cö' bunách queë' Cristo.

³⁴ Ral-la' la'cua'nu dxiz ngul queëli' ga na' rudubli'. Cutu dë lu na'cnu lui'nu didza' ni'. Ral-la' la'cua'nu nöxj ca na' rna bë' xzba queë' Dios.

³⁵ Chqui' të'ninu la'yéjni'nu lati', ral-la' la'nábinu bönni' qui queëcnu cati' ni' nacu'ë lidxquë'. Cutu ral-la' lui'nu didza' ngul ga na' tu'dubë' queë' Dios.

³⁶ ¿Naru' ráquitsali' bunödzej'ë xtidzë'ë Dios lu rú'ali' lbi'izli'? ¿Naru' ráquitsali' bdxin queëzli' xtidzë'ë Dios?

³⁷ Chqui' nutsë'ë ladjli' bönni' ráquinë' ru'ë didza' uláz queë' Dios, o ráquinë' zóalenë' lë' Dios Bö' La'y, bönni' ni ral-la' si' lu në'ë nac xzba queë' Xanru' le ruzuja' queëli' lu guich ni.

³⁸ Na'a, chqui' cutu rui' ladxë'ë didza' ni, cutu güi' ládxi'li'-në' bönni' na'.

³⁹ Qui lè ni na', böchi' lza'adau', gul-güi' ládxi'li' güi'li' didza' uláz queë' Dios, len cutu gna bé'ili' nu rui' didza' yubl cunazëd.

⁴⁰ Yúgu'të ral-la' gunru' ca sa'yéaj, len ca rajlöz yöl-la' ba'a ládxi'.

15

Bubanë' Cristo lu yöl-la' gut

¹ Na'a, böchi' lza'adau', rguixjöi'da' lbi'ili' ca nac didza' dxi'a na' bena' lban qui ga zoali', lè na' gzxi' lu na'li' len run ga nacr gdu ca réjlë'li' Cristo.

² Ni'a qui didza' ni ulali', chqui' gunli' ca rna didza' dxi'a na' bena' lban qui ga zoali', chqui' le nactë gyéjlë'li' Cristo.

³ Ga gzu lau budöda' lu na'li' le budödë' Dios lu na'a neda'. Cni rna: "Gutië' Cristo uláz queëru' le nabága'ru' dul-la'." Ca nac lè ni nayúj lu guich la'y, ben bayúdx benë'.

⁴ Rna ca': "Bgachë'ë yeru ba, len cati' bza'a tsonn dza, len bubanë' lu yöl-la' gut", ca na' nayúj ca' lu guich la'y, ben bayúdx guc queë'.

⁵ Gdöd ni' bului' lahuë' Cristo, blé'inë' Lë' Pedro, len gdöd ni', gualé'inë' Lë' idxinnutë' gbaz queë'.

⁶ Ni'r buluí' lahué' lauqué' zianr ca gayu' gayu'e böchi' lza'ru' ta'yejlë'ë Cristo, cati' ni' nudubquë' tsaxxón. Yelati'z cuguluhuöatë' böchi'ru' ni nacu'ë nabanquë' na'a, zal-la' la'quë' chnatquë'.

⁷ Ni'r blé'inë' Lë' Jacobo, len gdöd ni' buluí' lahué' lauquë' yúgu'të bönni' gbaz queë'.

⁸ Ga yajseytë buluí' lahué' ca' lahua' neda'. Ca guc lë ni, naca' ca bi'idau' guljbi' cati' chgdöd dza ral-la' galjbi'.

⁹ Cni nac, le nacra' neda' cuidi'z ca yúgu'të bönni' gbaz queë', len cutu naca' neda' lsaca' si' la' gbaz queë', le gdxia ladxa'a bunách queë' Dios.

¹⁰ Na'a, le buzá' ladxë'ë quia' Dios naca' le naca' na'a, len clëg daduz buzá' ladxë'ë quia'. Béntëra' xchinë' ca yezíca're' gbaz queë', zal-la' clëg racz quia' bena' dxin na'. Dioscz, lu yöl-la' ruzá' ladxi' queë', bugunë' neda' dxin.

¹¹ Na'a, chqui' bena' lban neda' o chqui' glunë' lban yela'quë' bönni', lë ni le runtu' lban qui len le gyéjlë'li' lbi'ili'.

Ubanru' lu yöl-la' gut

¹² Runtu' lban queë' Cristo ca na' bubanë' lu yöl-la' gut. Chqui' cni nac, ¿nacxcz nac, rnali' la'li': "Cutu lubán nup chnatgac"?

¹³ La'naru' cu lubán nup chnatgac, cutu bubanë' Cristo,

¹⁴ Len la'naru' cu bubanë' Cristo, daduz nac le bentu' lban qui, len daduz nac yöl-la' rejlé' queëli' Lë'.

¹⁵ Yetú ca', la'naru' cu bubanë' Cristo, rzi' yë'tu' cati' runtu' lna' lau queë' Dios, rnatu' buspanë' Cristo, ati' la'naru' cu uspanë' nup chnatgac, Dios cutu buspanë' Cristo.

¹⁶ La'naru' cu lubán nup chnatgac, cutu bubanë' Cristo,

¹⁷ Len la'naru' cu bubanë' Cristo, daduz nac yöl-la' rejlé' queëli' Lë', ati' naga'ngac dul-la' nabága'li'.

¹⁸ Lëzca' cni, nup na' chnatgac len gulayejlë' Cristo, tsaz glat chqui' cutu bubanë' Lë'.

¹⁹ Chqui' tuz tsal ni zoaru' nabanru' huac uzi'ru' xbë' Cristo, nacru' bayechi' ca yúgu'të bunách.

²⁰ Na'a, le nactë bubanë' Cristo lu yöl-la' gut, len naquë' nu gzu lau bubán tsaz ladj yúgu'të nup lubán tsaz lu yöl-la' gut.

²¹ Ca na' gyu'u yöl-la' gut ni'a qui le benë' tuë' bönni', lëzca' cni, ni'a qui le benë' yetué' bönni' gyu'u yöl-la' rubán quegac nup chnatgac.

²² Ca na' tat yúgu'të bunách le náljlengac Adán, lëzca' cni lubán yúgu'të nup na' náljlengac Cristo.

²³ Tu tuë' ubanë' ca ral-la' gac. Zi'al bubanë' Cristo, ati' töd ni lubán nup náquigac queë' Cristo cati' huödë'.

²⁴ Ni'r gdxin dza udx cati' ugüë' Cristo gdutë le dë lu në'i len gdutë yöl-la' uná bë' len gdutë yöl-la' huac qui tu' xöhui', ati' udödë' lu në'ë Dios Xuz le rna bé'inë' Lë'.

²⁵ Run bayúdx gna bé'ë Cristo ga gdxintë dza chbenë' Dios ga luzechu zxibgac lahué' Lë' yúgu'të nup ta'dá'baga' Lë'.

²⁶ Le rdá'baga' Lë' le usnitie' ga udx nac yöl-la' gut.

²⁷ Dios chnudödë' yúgu'të lu në'ë Zxi'në' quie' gna bé'inë' lei. Nayúj lu guich la'y, rna: "Budödë' yúgu'të lu në'ë quie' gna bé'inë' lei." Na'a, nac bé' cutu budöd cuinë' lu në'ë Zxi'në', le nacczë' Lë' Nu rudöd lu në'ë Zxi'në' yúgu'të.

28 Cati' gdxin dza ni' chnudödë' Dios lu në'ë Cristo yúgu'të quië gna bé'inë' lei, ni'r Lëczë' Zxi'në' udöd cuinë' lu në'ë Dios, Nu na' budöd lu në'ë Zxi'në' yúgu'të, ati' ga udx, Dios gna bé'inë' tsaz yúgu'të.

29 La'li' rdil-li' nis uláz quegac nup chnatgac. Chqui' ráquili' cutu lubán nup na' chnatgac, ¿bizx quië rdil-li' nis uláz quegac nup chnatgac?

30 Zoa banádx queëtu' gattu' yúgu'të dza. ¿Bizx quië rui'tu' latj gac cni chqui' cutu ubanru' lu yöl-la' gut?

31 Yúgu'të dza zoa banádx gatia'. Rguíxjöi'da' lbi'ili' lë ni, böchi' lza'adau', le rdzag ladx'a'a le bena'. Bena' ga réjlë'li' Xanru' Jesucristo.

32 Chqui' le gu'nzda' gdíl-lena' böa' guixi' snia' lu yödz Éfeso, ¿bizxa caz uzi'a xbey? Chqui' cutu lubán nup chnatgac, ral-la' gunru' ca ta'ná bunách: “Gui'j gáguru' le huatru' cxö huidzj.”

33 Cutu güi'li' latj nu si' ye'i lbi'ili'. Chqui' si' lu na'li' lati'z le cutu nac, gdútëli' huöacl'i' chul nit.

34 Gul-bí'i ládxi'li' len cutu gunli' dul-la' le cunúnbë'li'-në' Dios la'li' lbi'ili'. Rnia' cni quië guna' ga utui'li'.

Ca lac nup lubán lu yöl-la' gut

35 Nazx ca' zoa nu gna: “¿Nacx lubán nup chnatgac? ¿Nacx gac gdu ca nayá' nabinquë' cati' ludxinë'?”

36 Li', bönni' cunözi. Lë na' razu' luyú cutu glen chqui' cutu nit.

37 Lë na' razu' luyú nac tu xseydau'z, nazx ca' qui zxo'a' xtil o qui yetú guixi' cuandau'. Lë na' razu' cutu nac guixi' cuandau' na' ral-la' glen.

38 Dios runë' ga gac guixi' cuandau' ca nunczë' qui. Ca nac tu tu xseydau' na' runë' ga gac guixi' cuandau' qui.

39 Lëzca' cni, cutu nac tuz ca nac bëla' qui queëcba' yúgu'tëba' böa' guixi'. Zoa tu bëla' quegac bunách len yetú ca nac bëla' quecha' böa' guixi'. Yetú ca nac bëla' quecha' bguinn len yetú ca nac bëla' quecha' böl.

40 Lëzca' cni nadzá' gdu ca nayá' nabingac nup nacuá' yehua' yubá ca nac gdu ca nayá' nabingac nup nacuá' luyú ni. Zoa tu yöl-la' lach quegac nup nacuá' yehua' yubá, len yetú ca nac yöl-la' lach quegac nup nacuá' luyú ni.

41 Zoa tu yöl-la' lach qui gbidz, len yetú qui beo', len yetú quegac bölj luzxbá. Yöl-la' lach qui tu bölj luzxbá nadzá' ca nac yöl-la' lach qui yetú bölj luzxbá.

42 Lëzca' cni gac cati' lubán nup chnatgac. Cati' rgachi' yeru ba nac tu bëla' nit. Cati' ubán, ni'r gac tu le soa tsaz.

43 Cati' rgachi' yeru ba nac tu bëla' ca'z len le nacuidi'. Cati' ubán, ni'r gac tu le lach len le nal.

44 Cati' rgachi' yeru ba nac tu bëla' qui yödzlyú ni. Cati' ubán, ni'r gac tu le soa tsaz yehua' yubá. Zoa tu bëla' qui yödzlyú ni, len yetú ca gac le gdzag bö' nacczru'.

45 Nayúj lu guich la'y le rna: “Bönni' na' gzu lahuë' zoë' luyú ni, lë' Adán, Dios benë' lë' bönni' ban”, san Bönni' gyazië' xlatjë' Adán, Lë' Cristo, Dios benë' ga naquë' Bö' nabániru'.

46 Cutu bdxin zi'al lë na' nac Bö'. Bdxin zi'al lë na' nac qui yöl-la' bunáchz queëru', ati' ni'r bdxin lë na' nac Bö'.

47 Bönni' ni' gzoë' zi'al, gúquinë' yu. Bönni' na' zoë' burópl, Nu na' nac Xanru', brujë' yehua' yubá.

48 Nup nacuá' luyú ni nacgac ca guquë' bönni' na' gúquinë' yu, ati' nup ral-la' tsajcuá' yehua' yubá lac ca nac Nu na' bruj yehua' yubá.

⁴⁹ Ca na' na'a dë queëru' tu bëla' le nac ca guc bëla' queë' bönni' na' gúquinë' yu, lëzca' ral-la' huóáquiru' ca náquinë' Nu na' bruj yehua' yubá.

⁵⁰ Cni rë'ni gna lë ni rëpa' lbi'ili', böchi' lza'adau', rnia': Le náquini bëla' len rön cutu ca' tsaz ga ni' rna bë'ë Dios, len lëzca' cni, lë na' nit cutu gdel-li' lë na' zoa tsaz.

⁵¹ Gul-yutsca', rëpa' lbi'ili' tu le bgachi': Cutu gatru' yúgu'tëru', san Dios utsé'ë ca nacru' yúgu'tëru'.

⁵² Tu tsalz gac, tsca nac tu le rutáz yöj lauru', cati' cödx trompeta le rajseytë. Cödx trompeta na', ati' lubán nup chnatgac, láquini tu le soa tsaz, ati' Dios utsé'ë le náquini' yúgu'tëru'.

⁵³ Lë na' nacru' le rnit ral-la' huóac le soa tsaz, ati' le náquini' lë na' ral-la' gat, huóac tu le gatga gat.

⁵⁴ Cati' lë na' rnit chnuhuóac le soa tsaz, lenca' lë na' ral-la' gat chnuhuóac le gatga gat, ni'r utság lë na' nayúj lu guich la'y, rna:

Nadúa tsaz yöl-la' gut.

Chbdél-li'në' Cristo.

⁵⁵ Cutur gna be'i rë'u yöl-la' gut.

Cutur bi gac gun queëru' yöl-la' gut.

⁵⁶ Huac bi gun queëru' yöl-la' gut le nabága'ru' dul-la', ati' nabága'ru' dul-la' le rdá'baga'ru' zxba queë' Dios.

⁵⁷ Xclenë' Dios. Lëczë' runë' ga nularu' lu yöl-la' gut ni'a qui le benë' Xanru' Jesucristo.

⁵⁸ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', gul-zóa tsutsu. Gul-gác gdu ládxi'li', gúnteczli' xchinë' Xanru' le nóziczli' cutu runli' daduz xchinë' Xanru'.

16

Tu'nödzej quequë' böchi'gac ta'yadzjnë' bunách Corinto

¹ Na'a, ca nac qui dumí na' unödzejli' le gaclen böchi'ru' ta'yejlë'ë Cristo nacu'ë Jerusalén, gul-gún na'a ca na' gna bé'ida' yugu' cö' bunách queë' Cristo, nacua' luyú Galacia.

² Yugu' dza domingo, tu tuli' ral-la' cu'li' quizi lati' dumí, tsca na' Dios runnë' queëli'. Gul-gún chi'i lei, cui gun bayúdx bi utubli' cati' gdxina' ga zoali'.

³ Cati' ni' gdxina' ga zoali', gsöla'a Jerusalén nup na' ucua'li' lbi'ili'. Uzuja' lu guich le gun ga lac bë'qué', ati' lu'ë dumí na' unödzejli'.

⁴ Chqui' ral-la' tsija' ca' neda', tsjáclenë' neda'.

Le rë'nnë' gunë' Pablo

⁵ Guida' ga zoali' cati' udx töda' yugu' yödzej luyú Macedonia, le run bayúdx töda' yugu' yödzej na'.

⁶ Ráquida' ugá'nlena' lbi'ili' tu chi'i o nazx ca' uga'na' ni' yugu' beo' ziang. Ni'r huac gáclenli' neda', ugu'li' neda' nöz gátitëz ga ral-la' tsija'.

⁷ Cati' guida' duyú'a' lbi'ili' cutu rë'nda' tódza' ni'. Runa' löz sóalena' lbi'ili' xtsey, chqui' gunné' neda' latj Xanru'.

⁸ Uga'na' ni lu yödzej Éfeso ga gdxinr dza Pentecostés

⁹ le dë latj ni guna' tu dxin zxön queë' Xanru', zal-la' zian nup ta'dá'baga' neda'.

¹⁰ Chqui' gdxinbi' ga zoali' bi'i Timoteo, gul-güi' ládxi'li'-bi', cui ubi ugu'i'ibi' tsal ni' sóalenbi' lbi'ili', le runbi' xchinë' Xanru' ca na' runa' xchinë' neda'.

¹¹ Qui lë ni na', nutu nu ral-la' uzóa lëbi' tsla'l. Gul-gaclen-bi', ugu'li'-bi' nöz gdu tsáhuí'dau', quië udxinbi' ga ni zoa' neda', le rbóza'-bi' lëbi' lenca' böchi'ru' túnlenë'-bi' tsazxón dxin.

¹² Ca nac queë' böchi'ru' Apolos, szxöni gúta'yua' lahuë' tsijë' tsajyúë' lbi'ili' tsazxón len yugu' böchi'ru'. Cutu rë'nnë' tsijë' na'a. Guidë' cati' sáqui'në'.

Didza' ru'ë Pablo ga ruúdx

¹³ Gul-spán ládxi'li' len gul-gác tsutsu ca réjlë'li'-në' Cristo. Gul-gác rugu ládxi' len gul-típ ládxi'li'.

¹⁴ Len yöl-la' nadxí'i gul-gún bíti'tëz bi gunli'.

¹⁵ Na'a, böchi' lza'adau', chnöziczli' ca nac queë' Estéfanos lenca' quegac di'a dza queë'. Nacgac nup gulazú laugac ta'yejlë' Cristo ladj bunách nacuá' luyú Acaya. Guludód cuinquë' bönni' ni quië lunë' xchingac bunách queë' Dios.

¹⁶ Ráta'yua' lauli', böchi' lza'adau', gunli' ba la'n nup nacgac ca böchi'ru' na', lenca' ca nacgac nup tunlen lequë' tsazxón dxin len taclen lequë'.

¹⁷ Rudzijda' le guladxinë' ga zoa' Estéfanos, len Fortunato, len Acaico, le gláclenë' neda' uláz queë'li'.

¹⁸ Guluhuí' zxönë' neda' ca na' guluhuí' zxönë' ca' lbi'ili'. Gul-gún ba la'n bunách cni.

¹⁹ Tu'gáp Dios lbi'ili' yugu' cö' bunách queë' Dios luyú Asia ni. Tu'gapë' Dios lbi'ili' Aquilo len Priscila lenca' nup tu'dúb queë' Dios ga nac lu yu'u lidxquë'.

²⁰ Tu'gapë' Dios lbi'ili' yúgu'të böchi'ru' ni. Gul-gáp Dios tuli' yetuli', unída'li' lza'li'.

²¹ Neda', Pablo, na' cuincza' ruzuja' lu guich lë ni, rnia': Rugapa' Dios lbi'ili'.

²² Nu cunadxí'i Xanru' Jesucristo, chnabía dö' nu na'.

Gda Xanru'.

²³ Rnabda'-në' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queë'li'.

²⁴ Nadxi'ida' yúgu'tëli' le nacru' tuz len Xanru' Jesucristo. Ca' gac.

DIDZA' BURÓP BSÖLĚ'Ě PABLO YÖDZ CORINTO

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacu'ë Corinto

¹ Neda', Pablo, naca' gbaz queë' Jesucristo le rë'nne' cni Dios. Runbi' neda' tsaxön bi'i böchi'ru' Timoteo. Rugapa' Dios lbi'ili', rudubli' queë' Dios lu yödZ Corinto, len yúgu'téli' náquili' quizi queë' Dios luyú Acaya.

² Rnabda'-në' Xuzru' Dios len Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' len gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li'.

Yugu' le gzxaca' gdi'ë Pablo

³ Yöl-la' ba Dios, Xuzë' Xanru' Jesucristo, le naquë' Xuzru', ruhuechi' ladxë'ë rë'u, len naquë' ca' Dios, ruhui' xzönteczë' rë'u.

⁴ Ruhui' xzönë' rë'u Dios cati' rac biti'tëz bi rac queëru', quië gac hui' xzönru' ca' nup bi rac quegac. Ruhui' xzönru' lequë' ca na' ruhui' xzönë' rë'u Dios.

⁵ Tsa ta'yán le rzaca' rguiru', ca na' gzxaca' gdi'ë Cristo, lëzca' cni ta'yán le tu'huí' xzön rë'u, le nacru' tuz len Cristo.

⁶ Qui lë ni na', chqui' bi rzaca' rguitu', rac cni queëtu' quië gac hui' xzöntu' lbi'ili' len guntu' ga ulali'. Chqui' Dios ruhui' xzönë' netu', rac cni quië gac hui' xzöntu' lbi'ili', ati' lu yöl-la' rböz xzön ladx' queëli', gac gua' glenli' yugu' le saca' qui'li', ca na' rac ca' queëtu'.

⁷ Ruzxöni ládxi'tu'-në' Dios gúnteczë' ga gac dxi'a queëli', le nözitu' ca na' rzaca' rguili' tsaxön len netu', lëzca' cni ruzi'li' xbey tsaxön len netu' le ruhui' xzönë' rë'u Dios.

⁸ Rë'nitu' gnözili', böchi' lza'adau', ca nac le zian le glac queëtu' luyú Asia. Gdödti bë'i lë na' guc queëtu', guc zi'tër ca le guc gua' glentu'. Ca' guc, cutur bentu' löz soatu' gbantu'.

⁹ Gúquitu' guc queëtu' ca rac quequë' bönni' chnarugu quequë' latië'. Guc cni queëtu' cui uzxöni ládxi'tu' la' cuinztu', san uzxöni ládxi'tu'-në' Dios, Nu ruspán nup chnatgac.

¹⁰ Dios buslé' netu' lu lë na' ben ga gzoa banádx gattu', ati' ruslé' netu' yugu' dza. Runtu' löz uslé' netu' Lë' cni leyúbl

¹¹ chqui' gáclenli' netu', ulidzli'-në' Dios gnábili'-në' gáclenë' netu'. Dios gunë' ca na' gnábili'-në' tsaxön len bunách zian, uzá' ladxë'ë queëtu', ati' la'ná xclenë' Dios uláz queëtu'.

Rguíxjö'ë Pablo bizx quië rdzeynë' gdxinë' Corinto

¹² Lë ni le run ga rudzjitu'. Bö' naccztu' rulu'i netu', len yöl-la' ba'a ladx' queëtu' len gdu ládxi'tu' runtu' bi runtu' yödZlyú ni, len cni bentu' ca' ga ni' zoali'. Cni bentu', le guclen netu' le buzá' ladxë'ë queëtu' Dios, len clëg len yöl-la' rejni'i queëztu' bentu' cni.

¹³ Ruzujtu' queëli' lu guich tuz le gac ulabli' len le gac tséjni'li'. Rac ladx'a'a tséjni'li' gdu

¹⁴ Lë na' réjni'li' lati'. Ni'r cati' gdxin dza huödë' Xanru' Jesucristo, gac gunli' netu' xzön ca na' netu' guntu' lbi'ili' xzön.

¹⁵⁻¹⁶ Le bena' löz lë ni, gza' ladx'a'a guida' ga zoali' zi'al cati' gdöda' luyú Macedonia, ati' guida' ga zoali' leyúbl cati' uzá'a ni quië uzi'li' xba' chop lzu. Töd ni' huac gáclenli' neda' ugu'li' neda' nöz tsija' luyú Judea. Cni gu'nda' guna'.

¹⁷ ¿Naru' ráquitsali' gzxi' y'e'a le butsa'a ca guna'? ¿Naru' ráquitsali' lu yöl-la' bunáchz quia' runa' le rdxinz icja', len b'e'za' ca' didza' cati' gnia': Cni guna'?

¹⁸ Ni'a queë' Xanru' Dios, Nu run gdu'te ca rna xtidzë'ë, cutu b'e'za' ca' didza' cati' b'e'lena' lbi'ili' xtidzë'ë Dios.

¹⁹ Jesucristo, Zxi'në' Dios, Nu na' bentu' lban qui ga zoali', neda' len Silvano len Timoteo, cutu rui'zë' ca' didza'. Lë' ru'ë didza' gdu'te li.

²⁰ Cristocz runë' ga nac gdu'te löz yúgu'te le gzxi' lu në'ë Dios, ati' ni'a queë' Lë' gac gnaru': "Ca' gac", quië gac queë' Dios yöl-la' ba.

²¹ Dioscz runë' ga runtu' löz tsaxxön len lbi'ili' náquiru' queë' Cristo, len budödë' lu na'tu' dxin queë' runtu'.

²² Bennë' queëru' le nac b'e' náquiru' queë', bchizië' icj lãdxi'dau'ru' Dios Bö' La'y, Nu nac queëru' le run ga nac löz yúgu'te le gunnë' queëru' Dios.

²³ Ni'a queë' Xanru' Dios, Nu nözi le rza' ladxa'a, ru'a didza' gdu'te li. Nözcznë' Lë' cutu bida' ga zoali' lu yödz Corinto, cui gun bayúdx guna' ga huí'nili'.

²⁴ Cutu ré'nitu' gna bé'itu' lbi'ili' ca réjlë'li' Cristo, le chnacli' tsutsu ca réjlë'li' Lë'. Ré'nitu' guntu' le gun ga udziji lãdxi'li'.

2

¹ Qui lë ni na' b'e' ladxa'a cu guidtea' queëli' leyübl, cui guna' ga huí'nili'.

² Chqui' guna' neda' ga huí'nili', ¿nuzxa caz gun ga udzijda' neda'? ¿Naru' guntsa' ga huí'ni nu ral-la' gun ga udzijda' neda'?

³ Qui lë ni na' buzuja' queëli' lu guich zi'al. Cutu gu'nda' guida' ga zoali', cui gunli' ga huí'nda', le ral-la' gunli' lbi'iczi'li' ga udzijda' neda'. Le ruzxöni ladxa'a lbi'ili', nözda' udziji'li' yúgu'tëli' chqui' udzijda' neda'.

⁴ Cati' ni' buzuja' queëli' lu guich lë na', gsëbitsqui ladxa'a, len buí'nitsqui ladxa'a ga bdxintë grödxa'. Buzuja' cni lu guich, clëg quië guna' ga huí'nili' san quië gnözili' ca nadxi'itsquida' lbi'ili'.

Ral-la' unít lauru' nu rua' dö'

⁵ Chqui' zoë' ni' bönni' na' bushui'nnë' rë'u, clëg neda'z bushui'nnë', san yúgu'tëli' lbi'ili' bushui'nnë' lati'. Rnia': Lati', cui töd b'e'i gchugu b'e'a queë' bönni' na'.

⁶ Tscati' gaz zxguia' chbenli' queë' bönni' na' yelati'z cunuhoätëli'.

⁷ Na'a, ral-la' unít lauli' bönni' na' len utipli' lãdxë'ë, cui töd b'e'i huí'nnë' len cui gac tsaz chop lãdxë'ë.

⁸ Qui lë ni na' ráta'yua' lauli' gunli' le gac b'e' nadxi'ili'-në' gdu lãdxi'li'.

⁹ Qui lë ni na' ca' buzuja' queëli' lu guich lë na'. Gu'nda' si' b'e'a lbi'ili' quië gnözda' chqui' rúnteczli' ca rna xtidza'a.

¹⁰ Cati' nu runít lauli' lbi'ili', neda' ca' runít lahua' nu na'. Cati' nu runít lahua', chqui' bi ben nu na' runít lahua', runa' cni uláz queë' Cristo quië gac bi uzi'li' xbey.

¹¹ Cni runa', cui saqui' Satanás tu' xöhui' uxíj rë'u, le chnöziru' yugu' le rë'ni gun queëru'.

Grö'ë bagu'i Pablo lu yödz Troas

¹² Cati' bdxina' lu yödz Troas quië guna' lban qui didza' dxi'a queë' Cristo, benntsquë' neda' latj Xanru' guna' lban ni'.

¹³ Zal-la' guc cni, grö'a bagu'i le cutu yajxaca'a-bi' ni' bi'i böchi'ru' Tito. Qui lë ni na' buzá'lena' bunách ni', gyija' luyú Macedonia.

Gdë-li'ru' le zóalenë' rë'u Cristo

14 Xclenë' Dios, rchë'teczë' rë'u ca tu le nac bë' bdél-li'në' Cristo yöl-la' ruslá queëru'. Dios rugunë' dxin rë'u quië rulu'ë lahui ca gac lumbë' Cristo bunách. Le nacru' nac ca tu le rla' zxix, le rguis gáti'tëz.

15 Nacru' ca tu nör rla' zxix, le ruzégui'ë Cristo lahuë' Dios, len le rguisië' laugac nup nulagac len nup nanitgac.

16 Laugac nup na' nanitgac nacru' ca tu le rla' zgut le nac bë' latie', san laugac nup na' nulagac nacru' ca tu le rla' zxix le nac bë' gbánteczru'. ¿Nuzxa caz nac lsaca' gun cni?

17 Cutu runtu' ca tun zian bunách tu'gún dxin xtidzë'ë Dios ca tu le tuti' len ta'u bunách, san le nasölë'ë netu' Dios, gdu ládxi'tu' rui'tu' didza' lahuë' Lë' le nactu' tuz len Cristo.

3

Ca nac didza' ruún rë'u tuz len Dios

1 ¿Naru' ráquitsali' run ba zxön cuintu' cati' rui'tu' cni didza'? ¿Naru' runtsa bayúdx ului'itu' lbi'ili' guich le ruluí' le nactu'? ¿Naru' ral-la' gnábitu' lbi'ili' gunnli' queëtu' tu guich cni, ca na' tun la'gac bunách?

2 Lbi'iczi' nacli' ca tu guich le ruluí' le nactu', le nayúj lu icj ládxi'dau'tu', ati' yúgu'të bunách gac luláb lei len luúnbë' lei.

3 Le nacli' nalá' lahui ca tu guich nuzujë' Cristo, le bsölë'ë lu na'tu'. Cutu nayúj tu lu guich, san Bö' La'y queë' Dios ban nuzujë' lei, clëg tu lu guiöj blag, san lu icj ládxi'dau'li' nuzujë'.

4 Rui'tu' cni didza' le ruzxöni ládxi'tu'-në' Dios le zóalenë' netu' Cristo.

5 Cutu ráquitu' bi gac guntu' racz queëtu', san Dios runnë' queëtu' yöl-la' huac bi guntu'.

6 Dioscz bennë' queëtu' yöl-la' huac guntu' xchinë' lu didza' cub na' ruún rë'u tuz len Dios. Didza' ni cutu nac tu zxba nayúj lu guich, san nac tu le rusëdnë' rë'u Dios Bö' La'y. Zxba na' nayúj lu guichz rchugu queëru' gatra', san Dios Bö' La'y nabániru'.

7 Yugu' zxba queë' nayujgac lu guich, Dios buzujë' yugu' lu guiöj blag, ati' bulu'ë lahui yöl-la' yení' queë' cati' budödë' lei lu në'ë Moisés. Zal-la' gdöd qui, gyëptër yös yení' lahuë' Moisés. Cni guc, cutu guc luyú lahuë' Moisés bunách Israel. Chqui' yajtság zxba na' yöl-la' yení' cni, ati' zxba na' rchugu quegac bunách lat,

8 szxönitër ca' ral-la' gac yöl-la' yení' dzag yugu' le runë' Dios Bö' La'y.

9 Gzoa tu yöl-la' yení' yajtság lë na' ben ga narugu quegac bunách lat. Szxönitër nac yöl-la' yení' qui lë na' run ga rnë' Dios nacgac tsahui' bunách.

10 Le nactër Isaca' yöl-la' yení' nalá' lahui na'a, cuidi'z nagá'n yöl-la' yení' na' bla' lahui cati' Dios bunödzejë' quegac bunách zxba queë'.

11 Chqui' gzoa yöl-la' yení' qui lë na' gzoa tu chi'idau'z, zxöntër nac yöl-la' yení' qui lë ni soa tsalzú.

12 Le zoa queëru' lë ni runru' löz, rui'tu' didza' lu yöl-la' rugu ladxi' queëtu'.

13 Cutu runtu' ca benë' Moisés, bucachi' lahuë' len tu lári'dau', cui luyú bunách Israel yöl-la' yení' na' zeaj rnit.

14 Gulachúl gulanitië' bönni' ni'. Ga rdxintë na'a dza cati' tu'labë' guich qui didza' gul na' ruún bunách tuz len Dios, nac quequë' tsca nagá'n la' leyz lári'dau' na' lauquë', lë na' gac ugüë' tuzë' Cristo.

15 Ga rdxintë na'a dza, cati' tu'labë' guich ga na' nayúj didza' queë' Moisés, zxoac ca tu lári'dau' yöj lauquë' le run ga nachúl nanitquë'.

¹⁶ Cati' nu ruhuöác queë' Xanru', rdua lë na' run ga nachúl nanít nu na'.

¹⁷ Cati' ni rnatu': "Xanru'", rui'tu' didza' queë' Dios Bö' La'y. Ga zoë' Bö' La'y queë' Xanru', ni' zoacz yöl-la' nadzán.

¹⁸ Yúgu'tëru' rë'u cutu bi nuséy lauru', san nacru' ca tu guia dxili ga nalá' yöl-la' yení' qui lahuë' Xanru', ati' yöl-la' yení' na' queë' Xanru', Nu nac Bö' La'y, rutsá' rë'u, len run ga zeaj racr-ru' ca naquë' Cristocz, len rata'r queëru' yöl-la' yení' queë'.

4

¹ Dios buechi' ladxë'ë netu' len budödë' lu na'tu' dxin ni runtu', len qui lë ni na' cutu rac chop ládxi'tu'.

² Chbucu'ntu' yugu' le tun bagachi'z bunách len le tun ga rutui'ru'. Nutu nu rzi' yé'itu', len cutu rutsa'tu' xtidzë'ë Dios. Le rui'tu' didza' qui le nac gdutë lî, rui' ládxi'tu' guntu' le láquibe'í yúgu'të bunách nac dxi'a lahuë' Dios.

³ Chqui' zoa nu curejni'i didza' dxi'a runtu' lna' lau qui, nacgacz nup nachúl nanitgac cutu ta'yejni'i lei.

⁴ Cutu ta'yejlë' bunách na', le ben ga nac cni tu' xöhui', nu nun cuini ca dios, len rna be'i bunách dza ni zoaru' na'a, le ben ga nachúl nanitgac, cui la'le'i yení' qui didza' dxi'a ca nac yöl-la' yení' queë' Cristo, Nu na' rna' gdu ca naquë' Díoscz.

⁵ Cutu runtu' lban qui la' cuinztu', san runtu' lban queë' Jesucristo, rguíxjö'tu' naquë' Xanru', ati' netu' ni nactu' huen dxin queëli' le nadxi'itu'-në' Jesús.

⁶ Dios, Nu ben ga buzení' yení' ga ni' guc chul, naquë' Nu rgu'u yení' icj ládxi'dau'ru', le ruzejni'i rë'u quië gúnbë'ru' yöl-la' yení' queë' Dios, lë na' ruzení' lahuë' Jesucristo.

Le réjlë'ru' Dios runru' ca rë'nnë' Lë'

⁷ Yöl-la' tsahui' ni yu'u icj ládxi'dau'ru' rë'u, nacru' ca yusu' náquicni yu, quië gac bë' naqui queë' Dios yöl-la' huac zxön na' len clëg queëzru'.

⁸ Tu'saca' zi' netu' bunách san cutu rudú ládxi'tu'.

Rö'tu' baguí'i san cutu rac chop ládxi'tu'.

⁹ Ta'bía ladxí' netu' bunách san cutu rubíj ladxë'ë netu' Dios.

Ta'zél'itsqui netu' yu, san cutu tu'snít lau netu'.

¹⁰ Lu gdu ca nayá' nabintu' ráttectzu' tsaxxön len Jesús, san rac bë' lu gdu ca nayá' nabintu' nabánitu' Lë'.

¹¹ Tsal ni zoatu' nabantu', zoatecz banádx gattu' le náquitu' queë' Jesús quië gac bë' nabánitu' Lë' lu gdu ca nayá' nabintu' le rnit.

¹² Cni nac, zoa banádx queëtu' gattu', san ní'a qui lë ni rata' queëli' yöl-la' na'bán.

¹³ Nayúj lu guich la'y, rna: "Gyéjlë'a Dios, ati' qui lë ni na' bë'a didza'." Lëzca' cni rac queëtu', réjlë'tu' Dios, len qui lë ni na' rui'tu' didza'.

¹⁴ Nözitu' ca gunë' Dios, Nu buspán Xanru' Jesús, uspanë' ca' netu' tsaxxön len Jesús len uschinë' netu' tsaxxön len lbi'ili' lahuë' Lë'.

¹⁵ Rac cni yúgu'të lë ni quië gac bi uzi'li' xbey, ati' chqui' la'del-li' zianr ca' bunách le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios, la'në': "Xclenë' Dios", ati' gac queë' Dios yöl-la' ba.

¹⁶ Qui lë ni na', cutu rac chop ládxi'tu'. Zal-la' rnit gdu ca nayá' nabintu', yúgu'të dza rucubë' Dios le nactu' lu icj ládxi'dau'tu'.

17 Le cuidi'z rzaca' rgui'ru' ni tu chi'idau'z run ga gata' queëru' le uzí'tscaru' xbey le soa tsalzú len le nactër lsaca' ca gac gúnbë'ru'.

18 Cutu rui' ládxi'ru' le rlé'iru' luyú ni, san le curlé'iru' rui' ládxi'ru'. Lë na' rlé'iru', tu chi'idau'z zoa, san le curlé'iru' soa tsalzú.

5

1 Nöziru' cati' nit gdu ca nayá' nabinru', le nac ca tu yu'u lári'dau' yödzyú ni, Dios chnupé'ë queëru' tu le cub, le nac ca tu yu'u zoa tsaz ni' yehua' yubá, lë na' nunczë' Lë'.

2 Qui lë ni na' rnë ládxi'ru' le ré'niru' tsazru' le cub ni', lë na' nac ca tu lidxru' ni' yehua' yubá.

3 Tsazru' le cub ni' ca na' rácuru' tu lari', cui soaru' ga cuzóa gdu ca nayá' nabinru'.

4 Tsal ni zoaru' lu gdu ca nayá' nabinru', le nac ca tu yu'u lári'dau', rnë ládxi'ru' lu yöl-la' rsëbi ladx' queëru'. Cutu runru' cni le ré'niru' uca'nru' gdu ca nayá' nabinru', san ré'niru' tsazru' tsaz le cub ni'. Cni gac, uca'nru' gdu ca nayá' nabinru' le rnit, ati' tsazru' lu yöl-la' na'bán gdu.

5 Dios chnupé'ë queëru' yúgu'të lë ni, ati' bchizié' rë'u Dios Bö' La'y, Nu nac queëru' le nac bè' nac löz si'ru' lë na' nupé'ë queëru'.

6 Qui lë ni na' nadíp ládxi'ru'. Tsal ni yu'uru' lu gdu ca nayá' nabinru', nöziru' zoaru' zi'tu' ga zoa lidxë' Xanru'.

7 Runru' ca runru' le réjlë'ru'-në' Dios, len clëg le zoa bi rlé'iru'.

8 Le runru' löz lë ni, ré'niru' uca'nru' gdu ca nayá' nabinru' ni quië tsajsóalenru'-në' Xanru'.

9 Qui lë ni na' rui' ládxi'ru' gunru' le rdzag ladxë'ë Xanru', chqui' uga'nru' lu gdu ca nayá' nabinru' ni, o chqui' tsajsóalenru'-në' Xanru' ni'.

10 Cni runru' le run bayúdx gdxinru' yúgu'tëru' lahuë' Cristo ga ni' rözë rbequi' xbeynë'. Ni'r ubi'ë qui queëru' tsca nac le benru' tsal ni yu'uru' lu gdu ca nayá' nabinru', chqui' benru' le nac dxi'a o le cunác dxi'a.

Le ruún rë'u tuz len Dios

11 Qui lë ni na', le rádxitu'-në' Dios, rui' ládxi'tu' uzéjni'tu' bunách. Nözcznë' Dios ca nac le yu'u icj ládxi'dau'tu', ati' ruzxöni ladx'a a nözili' dxi'a ca' lbi'ili' lë na' yu'u icj ládxi'dau'tu'.

12 Cutu rubj' cuintu' dxi'a lauli', san ré'nitu' gata' queëli' latj gunli' netu' ba la'n, quië gac ubi'ili' didza', bi guiëli' bönni' tun ba zxon cuinquë' ca na' tu'luiz' lahui cuinquë' len clëg ca nacquë' lu icj ládxi'dau'quë'.

13 Chqui' nachixi' icjtu', nac quië gac yöl-la' ba queë' Dios, len chqui' cutu nachixi' icjtu', nac quië gac bi uzi'li' xbey.

14 Run bayúdx bi guntu' le nadx'i'inë' rë'u Cristo, le nöziru' tuz Nu gut uláz quegac yúgu'të bunách, len qui lë ni na' nac quegac yúgu'të bunách tsca nátlengac Lë' tsazxón.

15 Lë' gutië' uláz quegac yúgu'të bunách quië cutur bi lunë' bönni' nabanquë' le naqui' quégaczë', san le naqui' qui Nu na' gut uláz quequë' len bubán lu yöl-la' gut.

16 Qui lë ni na', cutur gúnbë'tu' bunách tsca nac le tu'luiz' lahui, len zal-la' cniz bënbe'tu'-në' Cristo, cutu núnbe'tu'-në' cni na'a.

17 Chqui' nuhuóác tuz len Cristo núti'tëz bunách, chnac bunách cub nu na'. Chgdöd qui le glac zi'al, ati' chnucubgac yúgu'të.

18 Yúgu'të lë ni nunë' Dios, Nu bun rë'u tuz len Lë' lu në'ë Cristo, ati' budödë' lu na'tu' guntu' lban ca gac luhuóác tuz len Lë' yúgu'të bunách.

¹⁹ Lban runtu' rna cni: "Dios gzóalenë' Cristo, benë' ga gac luhuóac tuz len Lë' bunách yödzyly ni, len cutu rajneynë' dul-la' gulabaga'." Budödë' lu na'tu' didza' dxi'a ni, ca gac luhuóac tuz len Dios bunách.

²⁰ Na'a, nactu' gbaz queë' Cristo, len rac na'a ca Dioscz ráta'yue' lauli' lu ru'atu' netu'. Qui lë ni na' ráta'yutu' lauli' uláz queë' Cristo, gul-huóac tuz len Dios.

²¹ Cristo cutu bi dul-la' benë', san Dios budödë' Lë' ca bönni' dul-la' uláz queëru' quië gata' latj queëru' gacru' tsahui' ca naquë' Dioscz le nacru' tuz len Cristo.

6

¹ Le runtu' dxin tsaxxón len Dios, ráta'yutu' lauli', rnatu': Cutu udödlì' ca'z le ruzá' ladxë'ë queëli' Dios.

² Nayúj lu guich la'y ca gnë' Dios, rna:

Tu dza buzá' ladxá'a quiu', byönda' li'

Ati' dza bena' ga gac uláu', güclena' li'.

Gul-yutsca'. Na'a nac dza ruzá' ladxë'ë queëru'. Na'a nac dza gac ularu'.

³ Cutu ré'netu' bi guntu' le gun ga nu gchixi gnigui, cui soa nu ucá'n ca'z dxin ni runtu'.

⁴ Ni'a qui bí'tëz bi runtu', rui' ládi'itu' gac bë' nactu' huen dxin queë' Dios. Qui lë ni na', len yöl-la' rböz xzön ladxì' rua' rlentü' yugu' le rzaca' rguì'tu', len yugu' le ryadzj queëtu' len le tun ga rô'tu' baguí'i.

⁵ Cni bentu' zal-la' gulazé'itsqui netu' yu bunách len gulagu'ë netu' lidx guia, len gulabia nidië' netu'. Gdöd bë'i bentu' dxin, cutu guta' queëtu' latj gastu' o bi gágutu'.

⁶ Bë' ládi'itu' gac bë' nactu' huen dxin queë' Dios. Guc bë' lë ni

Le nactu' ba'a ladxì',

Len le naptu' yöl-la' rejni'i,

Len le rbóztu' zxön ladxì',

Len le nactu' dxi'i ladxì',

Len le zóalenë' netu' Dios Bö' La'y,

Len le nac gdu ca nadxi'itu' lza'tu'.

⁷ Rui'tu' didza' gdutë li ati' zoalen netu' yöl-la' huac queë' Dios. Le nac tsahui' nac ca tu le rneytu' lu gdil-l, lenca' le run chí'i netu' lu gdil-l na'.

⁸ Nacuá' nup tun netu' ba la'n,

Lenca' nup tu'zóa netu' tsla'l.

Nacuá' nup tu'lídzt dij netu',

Lenca' nup tu'lídzt tsahui' netu'.

Zal-la' ta'ná bunách rzi' yë'tu',

Rui'tu' didza' gdutë li.

⁹ Zal-la' nacuá' bunách cunúnbë'gac netu',

Nacuá' ca' nup núnbë'gac netu'.

Rdatu' ga zoa banádx gattu',

San ni zoatu' nabantu'.

Tunë' netu' zxguia',

San cutu tu'dödë' netu'.

¹⁰ Tu'shui'ni netu',

San rudzjitecztu'.

Nactu' bönni' yechi',

San runtu' ga rata' quegac bunách zian yöl-la' tsahui' gdu.

Zal-la' cutu bi dë queëtu',

Naqui queëtu' yúgu'të le dë.

¹¹ Gdu ládxi'tu' ruí'lentu' lbi'ili' didza', böchi' lza'adau', zoali' Corinto. Bului'itu' lbi'ili' gdu ca ruí' ládxi'tu' lbi'ili'.

¹² Chqui' cutu nacru' tuz cutu nac le curuí' ládxi'tu' lbi'ili', san lbi'iczli' cutu rui' ládxi'li' netu'.

¹³ Na'a, ruí'lenu' lbi'ili' didza' ca runë' bönni' ruí'lenë'-bi' didza' zxi'në', rnia': Gul-bí'i queëtu' ca rúnentu' lbi'ili'. Gul-güi' ladxí' netu'.

Nacru' ca tu gdau' ga yu'ë Dios ban

¹⁴ Cutu gacli' tuz len bunách cuta'yejlë'.

¿Nacxcz gac lac tuz le nac tsahui' len le cunác tsahui'?

¿Nacxcz gac lac tuz le nac chul len le nac yení'?

¹⁵ ¿Nacxcz gac lacquë' tuz Cristo len Satanás, tu' xöhui'?

¿Nacxcz gac lacquë' tuz bönni' rejlë'ë Cristo len bönni' curejlë'ë?

¹⁶ ¿Nacxcz gac lac tuz gdau' queë' Dios len bdau' guiöj bdau' yag?

Lbi'iczli' nacli' ca tu gdau' ga yu'ë Dios ban. Ca nac lë ni, Dioscz gnë':

Sóalena' lequë' len tálena' lequë'.

Gaca' Dios quequë',

Ati' lequë' lacquë' bunách quia'.

¹⁷ Qui lë ni na', gnë' ca' cni:

Gul-rúj ladjquë', len gul-la'alenu' lequë'.

Rnë' Xanru': "Cutu gútsa'li' le cunác,

Ati' si' lu na'a lbi'ili'.

¹⁸ Neda' gaca' xuzczli',

Ati' lbi'ili' gacli' zxi'na', bönni' len ngul."

Cni rnë' Xanru', napczë' gdutë yöl-la' huac.

7

¹ Yugu' lë ni gzxi' lu në'ë Dios náquigac queëru', böchi' lza'adau'. Qui lë ni na' ral-la' un cuinru' dxi'a, ubiajru' yúgu'të le rucá'n ca'z gdu ca nayá' nabinru' len bö' nacczru'. Lu yöl-la' radxi queëru' Dios ral-la' gáquiru' quizi queë' Lë'.

Ca gulubí'i ládxi'gac nup ta'yejlë' Cristo

² Gul-sí' lu na'li' netu'. Nutu nu bia'tu' dö' qui, nu dzag lbi'ili'. Nutu nu bentu' ga gchixi gnigui. Nutu nu gzxi' yé'itu'.

³ Ru'a cni didza', clëg quië uspaga'a lbi'ili' zxguia', san nac ca na' chgnia' zi'al, rnia': Zoa' sina' gbánlena' lbi'ili' o gátlena' lbi'ili' le rui' ladxa'a lbi'ili'.

⁴ Ruzxónitsca ladxa'a lbi'ili' len runtsca' lbi'ili' zxön. Zal-la' zian le rzaca' rgui'tu', nadiptsca ladxa'a len rudzjíitsqui ladxa'a.

⁵ Cati' bdxintu' luyú Macedonia, ga rdxintë na'a dza, cutu rata' queëtu' latj uzi' ládxi'tu', san le zian le rac queëtu'. Ta'dil-len netu' bunách, ati' lu icj ládxi'dau'tu' yu'ugac le tun ga rádxitu'.

⁶ Ni'r Dios, Nu rutíp ladxí' nu chzoa gac chop ladxí', butipë' ládxi'tu' cati' budxinbi' queëtu' bi'í Tito.

⁷ Cutu gucz le budxinbi' queëtu', san le gdíxjöi'bi' ca' netu' ca na' butipli' ládxi'bi' lbi'ili'. Gdíxjöi'bi' netu' ca na' ré'nitsquili' ulé'ili' neda', len ca na' ruhui'nili' ni'a qui lë na' guc ni', lenca' ca rui' ládxi'li' neda'. Yúgu'të lë ni ben ga rudziji ladxa'a.

⁸ Zal-la' ben ga buí'nili' le buzuja' queëli' lu guich zi'al, cutu ruhui'nda' na'a. Zi'al bui'nda' cati' gúquibe'ida' ben ga buí'nili' lbi'ili' tu chí'idau',

⁹ san na'a rudzija'da, clëg le bui'nili', san le ben ga bub'i'i lãdxi'li' yöl-la' ruhui'ni queëli' na'. Dios bugunë' dxin yöl-la' ruhui'ni queëli', cui gchixi gniguli' ni'a qui le bentu' netu'.

¹⁰ Yöl-la' ruhui'ni na' rugunë' dxin Dios run ga nu ubi'i'i ladxi' quië ulã nu na', ati' qui lë ni na' cutu ral-la' hu'i'niru' qui, san yöl-la' ruhui'ni le nac qui yödzyü ni run ga lat bunách.

¹¹ Gul-yutsca' ca bugunë' dxin Dios yöl-la' ruhui'ni queëli' na'.

Ben ga rui' lãdxi'li'-në' Dios.

Ben ga gú'nili' urujli' dxi'a.

Ben ga gleyli' nu na' ben dul-la'.

Ben ga rádxili'-në' Dios.

Ben ga bë' lãdxi'li' gunli' ca rna xtidzë'ë Dios.

Ben ga nadxi'ili'-në' Dios gdu lãdxi'li'.

Ben ga gú'nili' gunli' zxguia' nu na' ben dul-la'.

Benli' le nac bë' cutu bi dul-la' nabága'li' ni'a qui lë na' guc.

¹² Qui lë ni na', zal-la' buzuja' cni lu guich na', cutu guc ni'a qui nu na' ben dul-la', len clëg ni'a qui nu na' gzxaca' gdi'i, san quië gac bë' lahuë' Dios le nactë rui' lãdxi'li' netu'.

¹³ Lë ni butíp lãdxi'tu'. Clëgz bdip lãdxi'tu' san rudzjitsqui lãdxi'tu' le rudzjibi' bi'i Tito ni'a qui le benli' lbi'ili', butipli' lãdxi'bi'.

¹⁴ Bena' lbi'ili' zxön laubi' Tito, ati' cutu benli' ga utui'da'. Bë'lentecztu' lbi'ili' didza' gdutë li, ati' lëzca' cni nac gdutë li didza' bë'lentu'-bi' Tito cati' bentu' lbi'ili' ba la'n.

¹⁵ Zeaj racr gdu ca nadxi'ibi' lbi'ili' bi'i Tito cati' rajneybi' ca na' benli' ca rna xtídzã'tu', len ca na' benli'-bi' ba la'n lu yöl-la' radxi' Dios queëli' len lu yöl-la' nõxj lãdxi' queëli'.

¹⁶ Rudzjitsquida' le gac uzxöni ladxa'a lbi'ili' gdu ladxa'a.

8

Ca ral-la' unödzej le dë qui, nu rejlä' Cristo

¹ Na'a, böchi' lza'adau', rë'nitu' quíxjöi'tu' lbi'ili' ca nac le buzã' lãdxë'ë Dios quegac yugu' cõ' bunách queë' Cristo luyú Macedonia.

² Zal-la' szxöni gulazaca' gulagui'ë lu yugu' le gzxì' bë' lequë', szxönitër guludzijnë' len gdu lãdxi'quë' gulunödzejë' szxöni zal-la' nacquë' bunách yechi'.

³ Neda' runa' lna' lau quequë', gdu lãdxi'quë' gulunödzejë' yúgu'të tsca gulazáqui'në', len gulunödzejrë' tsca gulazáqui'në'.

⁴ Bayúdx gulanabnë' netu' len szxöni glãta'yuë' lautu' güi'tu' lequë' latj tsaxón len netu' lãclenë' böchi'ru' ta'yejlä'ë Cristo.

⁵ Glunrë' ca guqui icjtu' lunë', le guludöd cuinquë' zi'al lu në'ë Xanru' lenca' lu na'tu' netu', le nac le rdzag lãdxë'ë Dios.

⁶ Qui lë ni na' gnábitu'-bi' bi'i Tito udx gunbi' xchinbi' ga ni' zoali', utubbi' dumí runödzejli' lu yöl-la' dxi'i ladxi' queëli', ca na' gzu laubi' benbi' zi'al.

⁷ Nacli' blau ca nac yúgu'të le runli', ca réjlä'li' Cristo, len ca réjni'li', len ca ruzéjni'li' bunách, len ca rui' lãdxi'li' lza'li', lenca' ca nadxi'ili' netu'. Lëzca' cni ral-la' gacli' blau ca gáclenli' lza'li', lu yöl-la' dxi'i ladxi' queëli' bi unödzejli' quequë'.

⁸ Cutu rna bé'ida' lbi'ili' gunli' cni. Ru'a didza' ca tun yela'gac bunách, tu'nödzej gdu lãdxi'gac, quië guna' ga gunli' le gac bë' nac gdu ca nadxi'ili' lza'li'.

⁹ Nőziczli' le buzá' ladxë'ë queëru' Xanru' Jesucristo. Blé'inë' yöl-la' tsahui' san quië gáclenë' lbi'ili' böaquë' yechi' quië gata' queëli' yöl-la' tsahui', le guquë' Lë' yechi'.

¹⁰ Cni runi neda: Dxi'ar gac queëli' udx gunli' lë na' gzu lauli' runli' chguc tu iz. Gucli' blau, clëgz ca bunödzejli', san lëzca' ca gú'nili' unödzejli'.

¹¹ Na'a, gdu ládxi'li' gul-syúdx gunli' lë na' gzu lauli' runli', gdu ládxi'li' bunödzejli'. Gul-nödzej na'a tsca sáqui'li'.

¹² Chqui' ré'nili' bi unödzejli', Dios runë' ba la'n le runödzejli' tsca nac le dëz queëli'. Cutu rnabë' unödzejrli' tsca le dëz queëli'.

¹³ Cutu rë'nda' guna' ga unödzejli' le gaclen yezica' bunách ga gdxintë yadzj queëli'.

¹⁴ Rë'nda' gac tuz ca dë queëli', len quequë'. Na'a szxöni dë queëli' le gac unödzejli' quië bi gata' quegac nup ni' ryadzj quequë'. Ni'r cati' bi yadzj queëli', lequë' huac bi lunödzejë' queëli' quië cni gac tuz ca dë queëli' len quequë' yúgu'tëli'.

¹⁵ Lëzca' cni nayúj lu guich la'y, rna: "Nu na' butúb szxöni, cutu bugá'n qui, ati' nu na' butúb lati'z, cutu byadzj qui."

Ca runbi' Tito lenca' nup dzaggac lëbi'

¹⁶ Xclenë' Dios, Lë' benë' ga rui' ládxi'bi' lbi'ili' bi'i Tito ca na' rui' ladxa'a lbi'ili' neda'.

¹⁷ Clëgz runbi' ca rna xtidza'a bi gnabda'-bi', san le rui' ládxi'czbi' lbi'ili', racz queëbi' gú'nibi' tsajyubi' lbi'ili'.

¹⁸ Rsóla'tu'-në' tsaxxón len lëbi' böchi'ru' na' tun lë' ba la'n yúgu'të cö' bunách queë' Cristo, le runë' dxi'a dxin qui didza' dxi'a.

¹⁹ Yetú ca', gulabö bönni' ni yugu' cö' bunách queë' Cristo quië tséajlenë' tsaxxón netu' gua'tu' lë na' runödzejli' quië gac yöl-la' ba queë' Xanru', len gac bë' ca' rui' ládxi'ru' lza'ru' ta'yejlë'ë Cristo.

²⁰ Cni gac, gunë' netu' tsaxxón quië nutu nu bi gac gnë queëtu' ca rúnlentu' dumí na' runödzejli' szxöni, le gaclen bunách yechi'.

²¹ Rui' ládxi'tu' guntu' le nac dxi'a, clëgz lahuë' Xanru', san lëzca' laugac bunách.

²² Rsóla'tu'-në' ca' tsaxxón len lequë' yetué' böchi'ru', zian lzu gzxi' bë'tu' lë', ati' nac bë' rë'nnë' gáclenë' rë'u gdu ladxë'ë. Yetú ca', le ruzxöni ladxë'ë lbi'ili', rë'ntërnë' ca' gáclenë' rë'u lu dxin ni.

²³ Chqui' nu bi gnab ca nacbi' bi'i Tito, nacbi' lza'a, rúnlenbi' neda' tsaxxón dxin quië gáclentu' lbi'ili'. Chqui' nu bi gnab ca nacquë' yezica'rë' böchi'ru' na', nasóla'gac lequë' yugu' cö' bunách queë' Cristo, ati' tunë' ga gac queë' Cristo yöl-la' ba.

²⁴ Gul-gún ga gac bë' nadxi'ili' lequë' quië láquibe'i runli' cni yugu' cö' bunách queë' Cristo, len la'nözi nac gdutë li didza' dxi'a rui'tu' ca nac queëli'.

9

Ca nac dumí rutubru' le gaclen böchi'ru'

¹ Ca nac le runödzejli' quequë' böchi'ru' ta'yejlë'ë Cristo, cutu run bayúdx uzuja' queëli' lu guich ni.

² Chnözda' ca ré'nili' gunli' lë ni, ati' ru'a didza' laugac bunách ta'yejlë' Cristo luyú Macedonia ni ca nac le dxi'a runli'. Rguíxjöi'da' lequë' ca nac queëli', zoali' luyú Acaya, chguc tu iz chzoa gunli' lë ni, ati' le rui' ládxi'li' gunli' lë ni, bdipl ládxi'gac yelati'z cuguluhuöatë bunách ni ta'yejlë' Cristo.

³ Na'a, rsöla'a queëli' yugu' böchi'ru' ni quië gac bë' nac gdutë li didza' rui'tu' ca nac queëli', ati' nac ca na' chgnia' queëli', chzoa gunli' lë na' gaclen lza'ru'.

⁴ Chqui' la'za'clen tsaxõn neda' la'gac bunách Macedonia ta'yejlë Cristo, ati' gac bë' cutu zuini gunli' lë na', ni'r utui'tu' le buzxõni lãdxi'tu' lbi'ili', ati' lbi'iczli' ca' ral-la' utui'li'.

⁵ Qui lë ni na' gúquida' ral-la' gsöla'a yugu' böchi'ru' ni la'dxin ga zoali' zi'al ca neda', ati' laclen lbi'ili' quië udx utubli' lë na' gzxi' lu na'li' unödztli'. Cni gac, udx utubli' dumí na' zi'al ca gdxina', ati' gac bë' runödztli' le rë'niczli' len clëg le rqui'itu' lbi'ili' bi unödztli'.

⁶ Gul-tsajnéy lë na' rna:

Nu raz ruzóa lati'z, lati'z ca' uzí'.

Nu raz ruzóa szxõni, szxõni ca' uzí'.

⁷ Tu tuli' ral-la' unödztli' tsa na' chnuzoali' icj lãdxi'dau'li', len clëg lu yöl-la' ruhui'ni queëli' o le run bayúdx, le nadxi'inë' Dios nu runödztli' gdu lãdxi'.

⁸ Dios gac gunnë' queëli' szxõnitër ca rquínili' quië gata' queëli' yúgu'të lë na' rquínili', ati' ugá'n queëli' quië gac gáclenli' nu bi ryadzj qui.

⁹ Lëzca' cni nayúj lu guich la'y, rna:

Gdu lãdxë'ë bunödztli' quegac bunách yechi'.

Nac bë'tecz yöl-la' dxi'i lãdxi' queë'.

¹⁰ Dios, Nu runn queëru' bi gaz uzoaru', lenca' bi gui'j gáguru', gunnë' ca' queëli' bi unödztli', le nac ca lë na' nu raz ruzóa, len gunë' ca' ga la'yán le lapli' le nacgac le dxi'a runli'.

¹¹ Dios gunë' ga gáta'tër queëli' yöl-la' tshhui' quië gac unödztli' szxõni. Cni gac, yugu' le unödztli', lë na' quistu' uláz queëli', gun ga la'ná bunách zian: "Xclenë' Dios."

¹² Lë na' runödztli' le gaclen böchi'ru', clëgz güi' quequë' le ta'yadzjnë', san gun ga la'në' xclenë' Dios.

¹³ Cati' gunli' cni, la'gu'ë Dios yöl-la' ba le gac bë' runli' ca rna didza' dxi'a queë' Cristo ca na' rnali' runli'. La'gu'ë Lë' yöl-la' ba ca', le nacli' dxi'i lãdxi', runödztli' quequë' lenca' quegac yezica' bunách.

¹⁴ Lulidzë' Dios la'nabnë' Lë' gáclenë' lbi'ili' le nadxi'icnë' lbi'ili' ni'a qui le buza'tsa lãdxë'ë queëli' Dios.

¹⁵ Xclenë' Dios, bennë' queëru' tu le nactër lsaca'.

10

Yöl-la' uná bë' dë lu në'ë Pablo

¹ Ta'ná bunách naca' nõxj lãdxi' cati' zóalena' lbi'ili', san cati' zoa' zi'tu' ga zoali' rsídxtsquida' lbi'ili' ca ruzuja' lu guich. Le naquë' nõxj lãdxi' len dxi'i lãdxi' Cristo, neda', Pablo, ráta'yua' lauli'

² cui gunli' ga gun bayúdx gsidxda' lbi'ili' cati' gdxina' ga zoali'. Chzoa gsidxda' nup ni' ta'ná runtu' dxin ni lu yöl-la' bunáchz queëtu'.

³ Le nactë nactu' bunách, san clëg racz queëtu' runtu' xchinë' Dios.

⁴ Yugu' le rneytu' lu gdil-l, cutu nacgac ca le ta'néy lu gdil-l bunách yödztlyú ni, san yugu' le rneytu' lu gdil-l napgac yöl-la' huac queë' Dios, le ruguntu' dxin rusnittu' le nalgac qui tu' xõhui'.

⁵ Rusnittu' yugu' didza' cunác tu'zxõni lãdxi'gac bunách len yúgu'të le tun ga tun ba zxõn cuinquë' len le tun ga cutu lumbë'ë Dios. Runtu' ga gac la'ná bé'inë' yúgu'të le ta'zá lãdxi'quë', lë na' tun ga ta'dá'baguë'ë Dios, ati' runtu' ca' ga tunë' ca rnë' Cristo.

6 Töd gunli' le gac bë' nac gdu ca runli' ca rna xtidzë'ë Cristo, soatu' sina' guntu' xzguia' yúgu'të nup ni' ta'dá'baga' xtidzë'ë.

7 Ruyuli' le nalá' lahuiz. Chqui' ráquinë' náquinë' queë' Cristo nu bönni' dzaguë' lbi'ili', ral-la' gáquibe'inë' ca' lë ni: Ca na' lë' náquinë' queë' Cristo, lëzca' cni netu' náquitu' queë' Cristo.

8 Cutu ca' rutui'da' zal-la' gdöd bë'i ben ba zxön cuina' ca nac yöl-la' uná bë' budödë' lu na'tu' Xanru'. Lë na' dë lu na'tu' nac quië guntu' ga gacr gdu ca réjlë'li' Cristo, len clëg quië usnittu' lbi'ili'.

9 Cutu rë'nda' gáquili' rë'nda' gun gáxida' lbi'ili' ni'a qui le ruzuja' queëli' lu guich ni.

10 Nacuá' ni' nup la'ná: "Yugu' le ruzujë' queëru' lu guich Pablo, rsidxnë' len rdínlenë' rë'u, san cati' zóalenë' rë'u runë' nöxj ladxi', len didza' gul-l ru'ë."

11 Nu na' rui' cni didza' ral-la' gáquibe'i lë ni: Ca na' nactu' cati' bi ruzujtu' queëli' lu guich tsal ni zoatu' zi'tu' ga zoali', gactu' ca' lu le guntu' cati' ni sóalentu' lbi'ili'.

12 Le nactë cutu nactu' rugu ladxi' quië gnatu' nactu' tuz ca nacgac nup ni' tun ba zxön cuingac. Bunách cunözi nacgac nup ni'. Lu le ta'zá'z ládxi'que' tu'zóë' ca ral-la' lac bunách, len ta'bequi xbeynë' la' légaczë' tsca nac lë na' ta'zá'z ládxi'quë'.

13 Netu' cutu gunr ba zxön cuintu' ca ral-la' guntu', san ca nacz dxin budödë' lu na'tu' Dios, ati' lu dxin ni, ral-la' guntu' lei ga ni' zoali' lbi'ili'.

14 Chqui' budödë' lu na'tu' Dios dxin guntu' ga zoali', cutu ca' gdöd bë'itu' ca bentu' cati' bdxintu' ga zoali', bentu' lban ga zoali' qui didza' dxi'a.

15 Cutu run ba zxön cuintu' ca nac dxin nungac yezica' bunách, san ca nacz dxin na' budödë' Dios lu na'tu'. Runtu' löz gacr gdu ca réjlë'li' Cristo quië gac guntu' dxin ga zoali' le nacr lsaca', tsca nac le budödë' lu na'tu' Dios guntu'.

16 Ni'r gac guntu' lban qui didza' dxi'a ga nacuá' yöd dzó' zi'tu'r ga zoali'. Cni gac, cutu gun bayúdx gun ba zxön cuintu' ni'a qui dxin nungac yezica' bunách, lë na' budödë' Dios lu na'gac.

17 Nayúj lu guich la'y le rna:

Nu rë'ni bi gun zxön,

Le benczë' Xanru' ral-la' gun zxön.

18 Nurujë' dxi'a bönni' cati' rnë' Xanru' nurujë' dxi'a len clëg cati' ru'ë cni didza' qui la' cuinzë' bönni' na'.

11

Ca naquë' Pablo, len ca nacquë' bönni' tun cuinquë' gbaz queë' Cristo

1 Rë'nda' gua' glenli' neda' tsal ni gu'a didza' lu yöl-la' cunözi quia'. Gul-zá' ládxi'li' quia'.

2 Rui' ladxa'a lbi'ili' ca na' Dioscz rui' ladxë'ë lbi'ili', le nacli' ca nachi' tubi' bi'i ngul ra'bandau', nac gdu ládxi'bi', buschina'-bi' lahuë' Cristo quië utság ná'lenbi' Lëczë'.

3 Rádxida' gdxin queëli' nu si' ye'i lbi'ili', gun ga usanli' ca nadxi'ili'-në' Cristo gdu ládxi'li', ca na' guc queënu Eva cati' lu yöl-la' sina' qui gzxi' ye'i lënu Satanás tu' xöhui'.

4 Cni rnia' le rui'li' latj gdu ládxi'li' nu za' queëli', run lban qui zxba queë' Jesús, le nadzá' ca nac zxba bentu' lban qui netu', ati' rzi' lu na'li' tu bö' len tu didza' dxi'a nadza'gac ca nac Bö' La'y na' len didza' dxi'a na' gzxi' lu na'li' lu na'tu' netu'.

⁵ Ráquida' cutu nacra' cuidi'z ca nacquè' bönni' ni' náctërquè' blau, ráquili' nacquè' gbaz queè' Cristo.

⁶ Nazx ca' naca' cuidi'z ca ru'a didza', san cutu naca' cuidi'z ca nac yöl-la' rejni'i napa'. Zian lzu, len zian ca bului'itu' lbi'ili' ca nac yöl-la' rejni'i naptu'.

⁷ Nazx ca' cutu nac dxi'a tu le bena', cutu bi buquizzxa' lbi'ili' cati' bena' lban ga zoali' qui didza' dxi'a. Ben cuina' ca'z, san bena' ga gucli' lbi'ili' zxön.

⁸ Buguna' dxin le naqui quegac yezica' cö' bunách queè' Cristo, le gzxi'a dumí gulunödzejè' quia' lequè' quiè' guc bena' dxin ga zoali' lbi'ili'.

⁹ Cati' gzóalena' lbi'ili' len byadzj quia', cutu busaca' zi'a nituli' lbi'ili', san lè na' byadzj quia', gulunödzejè' quia' böchi'ru' guladxiné' quia', gularujè' luyú Macedonia. Gatga busaca' zi'a lbi'ili', ati' la' tuz ca guna'.

¹⁰ Ni'a qui le nac gdu'tè li queè' Cristo zoalen neda', cutu soa' dxiz, gun ba zxön cuina' ca nac lè ni gdu luyú Acaya.

¹¹ ¿Naru' ráquitsali' rnia' cni le cunadxi'ida' lbi'ili'? Nözcznè' Dios nadxi'ida' lbi'ili'.

¹² Gúntecza' ca runa' na'a, cui gata' latj quequè' lun ba zxön cuinquè' bönni' ni' ta'nè' nacquè' gbaz queè' Cristo len ta'nè' tunè' xchinè' Lè' ca runtu' netu'.

¹³ Cutu ca' nacquè' gbaz nasölè'è Cristo. Ta'zi' yè'è ca nac dxin tunè' len tun cuíngaczè' gbaz queè' Cristo.

¹⁴ Cutu ral-la' ubániru' ca tunè' bönni' na'. Lèzca' Satanáscz, tu' xöhui', ruluí' cuini ca gbaz la'y queè' Dios, rdè' lu yení'.

¹⁵ Qui lè ni na' cutu ral-la' ubániru' chqui' yugu' huen dxin qui tu' xöhui' na' tu'luí' cuinquè' ca nup tun xchini Nu na' nac tsahui'. Udx quequè' ca rajlóz le tunè'.

Yugu' le gzxaca' gdi'è Pablo

¹⁶ Leyúbl rëpa' lbi'ili': Nutu nu ral-la' gaqui nachixi icja'. San chqui' ráquili' nachixi icja', gul-güi' neda' latj gu'a didza' ca bönni' nachixi icjè', gun ba zxön cuina' tu chi'idau'.

¹⁷ Didza' ni ru'a cutu nac le rna bè'è Xanru', san ru'a didza' ca bönni' nachixi icjè', run ba zxön cuina'.

¹⁸ Nacu'è zian bönni' tun ba zxön cuinquè' ca nacgac le tunè' lu yöl-la' bunáchz quequè'. Qui lè ni na', neda' ca' gun ba zxön cuina'.

¹⁹ Le ráquili' racli' szxöni, gdu ládxi'li' rui'li' latj lu'è didza' bönni' nachixi icjquè'.

²⁰ Rui'li' ca' latj nu gun lbi'ili' bönni' nadá'ugac, o nu cua le dè queèli', o nu gna be'i lbi'ili', o nu ucá'n lbi'ili' ca'z, o nu capa' rú'ali'.

²¹ Rutui'da' rnia' lè ni: Cutu bentu' cni queèli' le gdöd bè'i guctu' nöxj ladxi'. Chqui' zoa nu nac rugu ladxi' gun ba zxön cuini, neda' ca' gaca' rugu ladxi', gu'a didza' ca bönni' nachixi icjè'.

²² ¿Naru' nacquè' bönni' hebreo? Ca' naca' neda'.

¿Naru' nacquè' bönni' Israel? Ca' naca' neda'.

¿Naru' nacquè' zxi'n xsoè' Abraham? Ca' naca' neda'.

²³ ¿Naru' nacquè' huen dxin queè' Cristo? Ca' náctëra' neda' zal-la' ru'a didza' ca bönni' nachixi icjè' cati' rnia' cni.

Béntëra' dxin ca glunè' lequè'.

Gyu'a lidx guia zianr lzu ca gulyayu'è lequè'.

Gulazé'itsqui neda' yu bunách zianr lzu ca guc quequè'.

Gzoa banádx gatia' zianr lzu ca gzoa quequè'.

²⁴ Gayu' lzu gulaguiné' neda' guid bönni' judío.

Tu tu lzu na' gulaguiné' neda' chënna uruá' lzu.

²⁵ Tsonn lzu gulaguinë' neda' gba'y.
 Tu lzu gululadxë' neda' guiöj.
 Tsonn lzu gzoa' tu lë'i barco guc ditj, bötj lu nis zxön.
 Tu lzu gzoa' gdu tu yël len tu dza lu nis qui nis zxön.

²⁶ Zian lzu cati' ni' yu'a nöz,
 gdöda' gap gzoa' banádx yugu' lu yegu,
 len gap gzoa' banádx lu na'quë' gban,
 len gap gzoa' banádx lu na'quë' bönni' uládx quia',
 len gap gzoa' banádx lu na'quë' bönni' gza'a,
 len gap gzoa' banádx lu yödz,
 len gap gzoa' banádx lu latj ca'z,
 len gap gzoa' banádx lu nis zxön,
 len gap gzoa' banádx lu na'quë' bönni' ta'zì' yë'ë, ta'në' nacquë' böchi'ru'
 ta'yejlë'ë Cristo.

²⁷ Dxin zxön bena' len budú ladxa'a.
 Zian lzu cutu guta' quia' latj gasia'.
 Gduna' len gbídx'a'.

Zian lzu cutu guta' quia' bi gahua', o ga utsë'i cuina', o lari' gacua'.

²⁸ Yetú ca', yúgu'të dza ruúbi rugui'ida' le rui'tsca ladxa'a yúgu'të cö' bunách
 queë' Cristo.

²⁹ Cati' nu rcuidi', neda' ca' rcuidi'da'. Cati' nu run ga gchixi gnigné' tu
 böchi'ru', rleyda' nu run cni.

³⁰ Chqui' run bayúdx gun ba zxön cuina', gun ba zxön cuina' ca nac le
 naccac bë' rcuidi'da'.

³¹ Dios, Xuzë' Xanru' Jesucristo, gactecz queë' yöl-la' ba. Lë' nözcnë' ru'a
 didza' gdutë li.

³² Cati' ni' gzoa' lu yödz Damasco, bönni' ni' guta' lu në'ë uláx queë' bönni'
 rna bë'ë, lë' Aretas, bucu'ë bönni' gulabö' nisië' quië la'zönë' neda'

³³ san böchi'ru' ni' guludödë' neda' tu ga ra'a yenì' qui yu'u, yu'a tu bdö'a
 zxön, guluzötjé' neda' ni'l lu zö'ö run chi'i yödza na'. Cni guc, bulá' lu na'quë'
 bönni' ni' gulabö' nisië' neda'.

12

Yugu' le bului'inë' Pablo Dios

¹ Le nactë cutu ral-la' gun ba zxön cuina'. Zal-la' cni nac, na'a gu'a didza'
 ca naccac le bului'inë' neda' Xanru' len le buzëjni'në' neda'.

² Núnbë'a-në' bönni' rejle'ë Cristo, chguc chidá' iz zoa nu bchë' lë' yehua'
 yubá. Cutu nözda' chqui' gyijë' ni' lu gdu ca nayá' nabanë' o lu bö' nacczë'.
 Tuzë' Dios nöznë'.

³ Nözda' gyazië' latj lach queë' Dios, nazì' lei paraíso. Cutu nözda' chqui'
 gyijë' ni' lu gdu ca nayá' nabanë' o cutu. Tuzë' Dios nöznë'.

⁴ Tsal ni' zoë', byönnë' le tun ga nu rubani, yugu' le cudé latj nu güi' didza'
 qui.

⁵ Bönni' ni huac guna' lë' zxön, san cutu gun ba zxön cuina'. Tuz gun ba
 zxön cuina' le rcuidi'da'.

⁶ La'naru' guë'nda' gun ba zxön cuina', cutu gaca' cunözi, le gnìa' le nac
 gdutë li. Na'a, cutu gun ba zxön cuina' le cutu re'nda' nu gunr neda' ba la'n
 tsca le ble'i bena' neda', o tsca nac didza' byöni bë'a neda'.

⁷ Ni'r, cui tōd bē'i gun ba zōn cuina' le blé'ida' lē na' tun ga nu rubani, Dios buzóe' lu xpēla'a tu huē' rlsca ca rla ga rnē' yōtsi'. Huē' na' guc ca tu le bugún dxin tu' xōhui', busaca' zi' neda'. Cni guc quia' cui tōd bē'i gun ba zōn cuina'.

⁸ Tsonn lzu gúta'yua' lahuè' Xanru', gnabda' Lè' ugúè' xhuè'a na'.

⁹ Xanru' gudxè' neda': "Nactè quiu' le ruzá' ladxa'a quiu'. Uzí'tèru' xbey le ruzá' ladxa'a quiu' cati' rcuíd'i'nu'." Qui lē ni na', rudzj'atsquida' le rcuíd'i'da'. Le rac cni quia', ráclentèr neda' yōl-la' huac queè' Cristo.

¹⁰ Qui lē ni na', le nadxi'ida'-nē' Cristo, rudzijda' cati' rcuíd'i'da', len cati' nu rulídz neda' zi', len cati' bi ryadzj quia', len cati' nu rbia ladxi' neda', len cati' bi rac quia'. Cati' nacuíd'i'da', náptērcza' yōl-la' huac queè' Lē'.

Pablo rui' ladxè'è bunách queè' Cristo nacua' Corinto

¹¹ Naca' cunōzi le bē'a didza' ca nac le dxi'a bena' neda'. Lbi'iczi'li' benli' bayúdx bena' cni. Lbi'ili' ral-la' gunli' neda' ba la'n, ati' zal-la' cutu bi naca' neda', cutu ca' nacra' cuidi' ca nacquè' bōnni' ni' nácgactèrè' blau, ta'né' nacquè' gbaz queè' Cristo.

¹² Yugu' le bena' lu yōl-la' rböz zōn ladxi' quia' ga ni' zoali' nacgac bē' naca' gbaz queè' Cristo. Blé'ili' yugu' le bena', le nacgac bē' len le tun ga nu rubani, len yugu' yōl-la' huac zōn qui yehua' yubá.

¹³ Tuz le cutu bena' ga zoali' le bena' ga nacua' yezica' cō' bunách queè' Cristo. Cutu busaca' zi'a lbi'ili' bi gunnli' le gui'j gahua'. Gul-nít lau neda' le cutu bena' cni queè'li'.

¹⁴ Chzoa guida' ga zoali' le bunn lzu. Cutu bi gnaba' gunnli' quia'. Rē'nda' gunn cuinczli' quia' len clēg bi dē queè'li'. Yugu' bi'i huē'ndau', cutu run bayúdx lugágubi' xuz xna'cbi'. Xuz xna'cbi' na' ral-la' lugahuè' zxi'nquè'.

¹⁵ Gdu ladxa'a utōa' yúgu'tè le dē quia' len udōd cuina' ni'a queè'li' quiè gac bi uzi'li' xbey, zal-la' ráquida' cati' nadxi'irda' lbi'ili', zeaj rhuechi' yōl-la' nadxi'i queè'li' neda'.

¹⁶ Nōziczi'li' cutu busaca' zi'a lbi'ili'. Na'a, la'li' gnali' guca' sina', ati' len didza' cunácz buzi'a xballi'.

¹⁷ ¿Naru' ráquitsali' gzxi' yé'ida' lbi'ili' cati' bsōla'a queè'li' yugu' gbaz quia'?

¹⁸ Gúta'yua' laubi' bi'i Tito guidbi' ga zoali', ati' bsōla'a-nē' tsazxón len lēbi' bōchi'ru' na'. ¿Naru' ráquitsali' buzi'bi' xballi' bi'i Tito? ¿Naru' cu bentu' la' tuz ca runtu' bi'i Tito len neda', lenca' la' tuz didza' bē'tu'?

¹⁹ ¿Naru' ráquitsali' rubíj cuintu' dxi'a lauli' lbi'ili'? Lahuè' Dios rui'tu' didza' uláz queè' Cristo, ati' yúgu'tè le runtu' nac quiè gacr gdu yōl-la' rejle' queè'li' Cristo, bōchi' lza'adau'.

²⁰ Rádxida' cutu gacli' ca rē'nda' gacli' cati' guida' ga zoali', ati' neda' cutu gaca' ca rē'nili' lbi'ili' gaca'. Rádxida' rdil-li' didza' len ruzxé'ili' lza'li', len rleyli' lza'li', len rulídz ditjli' lza'li', len rnēli' qui lza'li', len runli' ba zōn len runli' rusbō.

²¹ Cati' guida' ga zoali', chqui' cni rac queè'li', rádxida' gunè' Dios ga utui'da' ca nac queè'li', ati' gun bayúdx cōdxa' ni'a quegac zian nup ni' glun dul-la' len cutu gulubí'i ládxi'gac ca nacgac le cunác dxi'a glunè', len yugu' le gulazè ládxi'què' le cunác.

13

Pablo ruzé'jni'nè' bunách Corinto len rugapè' Dios lequè'

¹ Le bunn lzu ni guida' ga zoali'. Nayúj lu guich la'y, rna: "Run bayúdx la'cuá' chop tsonn nup lun lna' lau chqui' nu bi uquí lzé'i'."

² Chbuzéjni'da' nup glun dul-la' cati' ni' gzóalena' lbi'ili' le buróp lzu, ati' na'a ruzéjni'da' lequë' leyúbl lenca' yúgu'të nup tun dul-la', zal-la' ni zoa' zi'tu', rnia': Chqui' guida' ga zoali' leyúbl cutu gaca' nöxj ladxi' huadil-la' lequë'.

³ Rnabli' tu le gac bë' ru'a didza' uláz queë' Cristo. Lë na' guna' gac bë' ru'a cni didza'. Cutu ca' rcuídi'në' Cristo cati' bi runë' queëli', san lu yöl-la' huac zxön queë' runë' bi runë' queëli'.

⁴ Le nactë gdë'ë lë'i yag cruz ca nu rcuidi', san zoë' nabanë' le zoalen Lë' yöl-la' huac queë' Dios. Netu' ca' rcuídi'tu' tsaxón len Lë' san le nactu' tuz len Lë' nabantu', zoalen netu' yöl-la' huac queë' Dios bi guntu' ga ni' zoali'.

⁵ Gul-yú cuinli' chqui' réjlë'li' Cristo o cutu. Gul-sí' bë' la' cuinzli'. ¿Naru' cu nözili' zóalenë' lbi'ili' Jesucristo chqui' le nactë réjlë'li' Lë'?

⁶ Runtu' löz nöziczli' le nactë netu' réjlë'tu' Cristo.

⁷ Rulidztu'-në' Dios rnábitu'-në' gáclenë' lbi'ili', cui gua'li' dö', clëg quië urujtu' dxi'a netu', san quië gunli' lbi'ili' le nac dxi'a zal-la' gáquili' rchixi rníguitu' netu'.

⁸ Cutu ca' gac tá'baga'tu' le nac gdutë li san gacz guntu' le rajlóz le nac gdutë li.

⁹ Qui lë ni na' rudzjitu' cati' rcuídi'tu' ati' lbi'ili' rdip ládxi'li'. Rulídztecztu'-në' Dios, rnábitu'-në' gunë' ga gac gdu ca réjlë'li' Cristo.

¹⁰ Qui lë ni na' ruzuja' queëli' lu guich lë ni tsal ni zoa' zi'tu' ga zoali'. Ni'r cati' guida' ga zoali' cutu gun bayúdx usaca' zi'a lbi'ili', uguna' dxin yöl-la' uná bë' nudödë' lu na'a Xanru', le nac quië utipa' ládxi'li' len clëg quië usnitia' lbi'ili'.

¹¹ Na'a, böchi' lza'adau', dip ládxi'li'. Gul-güi' ládxi'li' gac gdu ca réjlë'li' Cristo. Gul-güi' ládxi'li' ca' lë ni rëpa' lbi'ili'. Gul-gác tuz len lza'li' len gul-cöz dxí'adau'. Rnabda'-në' Dios sóalenë' lbi'ili'. Lë' nadxi'inë' rë'u len runë' ga rbözru' dxí'adau'.

¹² Gul-gáp Dios lza'li', tuli' yetuli', unída'li' lza'li'.

¹³ Yúgu'të böchi' lza'ru' ni tu'gapë' Dios lbi'ili'.

¹⁴ Rnabda'-në' Dios gunë' ga gata' queëli' yúgu'tëli' le ruzá' ladxë'ë queëru' Xanru' Jesucristo, len gdxi'inë' ca' lbi'ili', len gunë' ga gacli' tuz len Dios Bó' La'y. Ca' gac.

DIDZA' BSÖLÈ'È PABLO LUYÚ GALACIA

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacu'ë luyú Galacia

¹ Neda', Pablo, naca' gbaz queë' Cristo. Cutu gulasöla' neda' bunách. Jesucristocz bsölè'ë neda' ati' nunë' tsaxxön Lë' Xuzru' Dios, Nu na' buspán Jesús lu yöl-la' gut.

² Rugapa' Dios lbi'ili', nababli' yugu' cö' bunách queë' Cristo luyú Galacia, ati' nunquë' neda' tsaxxön böchi'ru' ni.

³ Rnabda'-në' Xuzru' Dios lenca' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' len gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li'.

⁴ Jesucristocz budöd cuinë' lu yöl-la' gut ni'a qui dul-la' nabága'ru', buslë' rë'u lu le cunác rac dza ni zoaru' na'a. Benë' cni le nac le rë'ncznë' Xuzru' Dios.

⁵ Gactecz queë' Dios yöl-la' ba. Ca' gac.

Tuz nac didza' dxi'a queë' Jesucristo

⁶ Rubántsquida' ca runli', rucá'ntëli'-në' Dios. Lë' bulidzë' lbi'ili' quië gáquili' queë' ni'a qui le ruzá' ladxë'ë queëru' Jesucristo, san na'a rë'nili' si' lu na'li' tu didza' dxi'a nadzá'.

⁷ Le nactë cutu ca' zoa yetú didza' dxi'a san ru'a cni didza' le nacu'ë bönni' tu'tsë'ë lbi'ili' len të'nnë' lutsë'ë didza' dxi'a queë' Cristo.

⁸ Chqui' zoa nu gun lna' lau qui tu didza' dxi'a le cutu nac tuz ca nac lë na' bentu' lna' lau qui lauli' lbi'ili', rnabda'-në' Dios gunë' zxguia' nu na' run cni. Ral-la' gunë' néda'cza' zxguia' chqui' cni guna', ati' chqui' gunë' cni tuë' gbaz la'y queë' Dios len zë'ë yehua' yubá, Dioscz gunë' lë' ca' zxguia'.

⁹ Chgnacza' cni zi'al, ati' na'a rnia' cni leyúbl: Chqui' zoa nu gun lna' lau qui tu didza' dxi'a le cutu nac tuz ca nac lë na' chgzxi' lu na'li', rnabda'-në' Dios gunë' zxguia' nu na'.

¹⁰ ¿Naru' ráquitsali' rë'nda' gunli' neda' ba la'n cati' ru'a cni didza'? Cutu ca'. Rë'nda' uruja' dxi'a lahuë' Dios. ¿Naru' ráquitsali' rë'nda' la'dzág ládxi'gac neda' bunách? La'naru' rë'nda' la'dzág ládxi'gac neda' bunách, cutu gaca' huen dxin queë' Cristo.

Ca guc, böaquë' Pablo gbaz queë' Cristo

¹¹ Na'a, ral-la' gnözili' lë ni, böchi' lza'adau'. Didza' dxi'a na' runa' lban qui cutu blen lu icj ládxi'dau'gac bunách.

¹² Clëg bönni' budödë' lu na'a didza' dxi'a na', len clëg bönni' busëdnë' neda' lei. Jesucristocz buzéjni'në' neda' ca nac didza' dxi'a queë'.

¹³ Chbyöniczli' ca na' bencza' neda' zí'atël cati' ni' nazí' lu na'a ca ta'yíj ládxi'quë' Dios bönni' judío. Nöziczli' ca bena', szxöni gdxia ladx'a a bunách queë' Dios ta'yeylë' Cristo, len gu'nda' usnitia' leygac.

¹⁴ Ca nac le ta'yíj ládxi'quë' Dios bönni' judío, güctëra' neda' blau ca yelatiz cuguluhuöatë' lza'a bönni' judío yu'uquë' iz ca yu'a neda', le gzxi'r lu na'a neda' ca lequë' le guludödë' lautu' ca glunczë' xuz xtau'tu'.

¹⁵ Cni guca' neda', san le naquë' dxi'i ladxí' Dios, gröczë' neda' zí'atël ca gulja' len bulidzë' neda' quië guna' xchinë'.

¹⁶ Ni'r, cati' gu'ncznë' Dios, benë' ga bénbë'a-në' Zxi'në' quië bsölè'ë neda' tsjena' lban qui didza' dxi'a ca nac queë' Lë' laugac bunách gza'a. Cati' benë' cni, cutu yajtilja' nu nac bunách nu usëdi neda',

17 len cutu gyija' Jerusalén tsajyúa' nup ni' nacgac gbaz queë' Cristo zi'al ca neda', san gyija' luyú Arabia, ati' gdöd ni' böja' yödZ Damasco.

18 Cni guc, chgdöd tsonn iz cati' ni' gyija' Jerusalén, yajyúa'-në' Pedro, ati' bugá'nlena' lë' gdu ca chidá' gbidz.

19 Tsal ni' zoa' cutu ca' blé'ida' yeturë' gbaz queë' Cristo. Tuzë' Jacobo, böchë'ë Xanru' blé'ida'-në'.

20 Didza' ni ruzuja' queëli' lu guich nac gdutë li. Nözcznë' Dios cutu ca' rzi' yë'a.

21 Gdöd ni' gyija', gdöda' yugu' lu yödZ luyú Siria len luyú Cilicia.

22 Yugu' dza ni' cutu núnbë'icnë' neda' böchi'ru' náquicnë' queë' Cristo luyú Judea.

23 Gulanöznë' tuz lë na' gulaguixjö' quia' yezica' bunách, gulaná: "Bönni' na' gdxia ladxë'ë rë'u zi'al, runë' lban na'a qui le réjlë'ru', lë na' gu'nnë' usnitië'."

24 Cni guc, gulagu'ë Dios yöl-la' ba ni'a qui le runa' neda'.

2

Ta'zí' lu na'quë' Pablo yezica'rë' gbaz queë' Cristo

1 Cati' chgdöd chidá' iz, gyéajlena' Bernabé, budxina' Jerusalén, ati' bchë'a-bi' bi'i Tito, dzagbi' neda'.

2 Gyija' ni' le bului'inë' neda' Dios ral-la' tsija'. Cati' bdxina' ni' bé'lengaca'-në' didza' tsla'l bönni' ni' dë lu na'quë' dxin queë' Cristo, ati' gdxjöi'da' lequë' ca nac lban runa' qui didza' dxi'a laugac bunách gza'a. Cni bena' le gu'nda' cutu ugá'n daduz dxin na' chbena', lenca' dxin ni runa' na'a.

3 Zal-la' cunacbi' judío bi'i Tito, bi'i lza'a, cutu glunë' ga grugu lu xpéla'bi' lë na' nac bë' nu nac queë' Dios ca tunczë' bönni' judío.

4 Le nactë gulacué' ni' la'gac bunách, lu yöl-la' rguilj ladxí' quequë' ta'në' nacquë' böchi'ru', ati' glë'nnë' lunë' ga grugu lu xpéla'bi' bi'i Tito lë na' nac bë'. Yugu' bönni' ni nunquë' tsaxxön rë'u, len tu'yúlanzë' ca runru' quië láquibe'inë' ca nularu' lu na' le rna bë' zxba queë' Moisés le nacru' tuz len Jesucristo. Glë'nnë' lunë' ga huóacru' leyúbl ca bönni' nadá'ugac lu na' zxba na'.

5 Nitú chi'z, cutu ca' bë'tu' lequë' latj. Cni bentu' quië gac gun chi'itu' le nac gdutë li qui didza' dxi'a quië gac uzi'li' xbey didza' dxi'a na'.

6 Yugu' bönni' ni' ráquiru' dë lu na'quë' dxin queë' Cristo cutu bi gulaná bé'inë' neda' le cub. Cutu bi rui' ladxa'a ca nacquë', le cutu rbequi xbeynë' rë'u Dios ca ta'bequi xbey rë'u bunách.

7 Cutu gulaná bé'inë' neda' le cub, le gláquibe'inë' nudödë' Dios lu na'a dxin queë', rjena' lban qui didza' dxi'a laugac bunách gza'a, la' tuz ca na' nudödë' Dios lu në'ë Pedro dxin queë', runë' lban qui didza' dxi'a laugac bunách judío.

8 Len yöl-la' huac queë', Dios benë' neda' gbaz queë' quië usëdda' bunách gza'a, la' tuz ca benë' Pedro gbaz queë' quië usëdnë' bunách judío.

9 Jacobo len Pedro len Juan, bönni' ni' ráquiru' dë lu na'quë' dxin queë' Cristo, gláquibe'inë' nudödë' Dios lu na'a dxin ni. Qui lë ni na' gulazí' lu na'quë' neda' len Bernabé, ati' bentu' tuz didza' tsjentu' xchinë' Dios laugac bunách gza'a neda' len Bernabé, ati' lequë' lunë' xchinë' Dios laugac bunách judío.

10 Gláta'yüë' lautu' tuz tsajneytu' gáclentu' bunách yechi', ati' lë ni rui'tecz ladx'a' runa'.

Pablo rdil-lë' Pedro lu yödZ Antioquia

11 Ni'r cati' bdxinë' Pedro Antioquía, gdil-la' lè', le bchíxinè' ca benè'.

12 Cni guc, le gdágulenè' zi'al tsaxxón bunách gza'a ni', benè' cni cati' guladxinrè' la'què' bõnni' da'què' Jacobo. Ni'r gzu lahuè' rubiguè'è, len cutur gdágulenè' tsaxxón bunách gza'a na' le gúdxinë' bi lunè' bõnni' na' nazí' lu na'què' tunè' ga grugu lu xpèla'què' bõnni' gza'a ca rna bè' zxba queè' Moisés.

13 Ni'r yela'què' bõnni' judío ni' ta'yejlè'è Cristo glunè' tsaxxón Pedro ca runè' lu yöl-la' radxi queè', ati' cni guc ga bdxintè glunè' ga gúdxinë' ca Bernabé ati' lè' benè' tsaxxón lequè'.

14 Ni'r cati' blé'ida' cutu tunè' ca rna le nac gdutè li le rusèdi rë'u didza' dxi'a, gudxa'-nè' Pedro lauquè' yúgu'tè bõnni' queè' Cristo nacu'è ni', gnia': "Li' nacu' bõnni' judío, san runu' li' ca tun bunách gza'a len clèg ca tunè' bõnni' judío. ¿Bizx quiè rë'nnu' gunu' ga lun bunách gza'a ca tunè' bõnni' judío?"

Nulagac bunách judío le ta'yejlè' Cristo ca nulagac ca' bunách gza'a

15 Gudxa'-nè' ca' Pedro: "Rë'u ni' nacru' bõnni' judío le nacquè' judío xuz xna'ru', len clèg nacru' bunách gza'a, cunúnbè'gac Dios.

16 Nóziczru' nutu nu huöac tsahui' lahuè' Dios le run nu na' ca rna bè' zxba queè' Moisés. Tuz huöac tsahui' nu na' rejle' Jesucristo. Lèzca' cni rë'u réjlè'ru' Jesucristo quiè huöacru' tsahui' lahuè' Dios, len clèg le runru' ca rna bè' zxba queè' Moisés. Nutu nu huöac tsahui' lahuè' Dios le runè' ca rna bè' zxba queè' Moisés."

17 Na'a, ráquiru' nuhuöacru' tsahui' le réjlè'ru' Cristo, san chqui' nac bè' nacru' bõnni' dul-la' ca nacgac bunách gza'a, ¿naru' gnátsaru' runè' Cristo ga runru' dul-la'? Cutu ca'.

18 Chqui' rui' ladxa'a uchisa' zxba le chbuquindja', lè ni' nac bè' rguitsja' zxba queè' Dios.

19 Le cutu guc guna' ca rna bè' zxba queè' Moisés, chnac quia' tscá chnatia'. Le nac cni, nulá' na'a lu na' zxba na' quiè soa' gbana' len guna' ca rë'nnè' Dios.

20 Nac quia' ca chgútlena' tsaxxón Cristo lè'i yag cruz ga na' gutiè' Lè'. Qui lè ni' na' clèg neda' ni' zoa' nabana', san zoè' nabanè' Cristo lu icj ládxi'dau'hua'. Tscá nac, zoa' nabana' na'a, nac le réjlè'a Xzi'nè' Dios, Bõnni' na' bdxinè' neda' len budöd cuinë' lu yöl-la' gut uláz quia' neda'.

21 Cutu rë'nda' uzóa' tslal' le ruzá' ladxè'è queèru' Dios. La'naru' huac huöaquè' tsahui' lahuè' Dios bõnni', le runè' le rna bè' zxba queè' Moisés, ni'r daduz gutiè' Cristo.

3

Le rna bè' zxba queè' Moisés, len le réjlè'ru' Cristo

1 Lbi'ili', bõnni' cunözi. Lbi'ili', bõnni' Galacia. ¿Nuzxa caz bentsa queèli' yöl-la' udzá' quiè cutur gunli' ca rna le nac gdutè li? Gazxj ga rë' bului'itu' lbi'ili' le rata' queèru' le gutiè' Jesucristo lè'i yag cruz.

2 Gul-quixjöi' neda' lè ni. ¿Naru' dusóalenè' lbi'ili' Dios Bõ' La'y le benli' ca rna bè' zxba queè' Moisés o le gyéjlè'li' didza' dxi'a byönili'?

3 ¿Nacxcz guc nacli' cunözi cni? Gzu lauli' nacli' queè' Dios le zóalenè' lbi'ili' Dios Bõ' La'y. ¿Naru' ráquitsali' udx gunli' ga gáquili' queè' Dios racz queèli'?

4 ¿Naru' daduz guc queèli' yúgu'tè lè na' gzxaca' gdi'li'? Cutu ca' gac cni.

5 Cati' Dios rsölè'è queèli' Dios Bõ' La'y len runnè' lbi'ili' latj gunli' yugu' yöl-la' huac qui yehua' yubá, ¿i runè' cni le runli' ca rna bè' zxba queè' Moisés o le réjlè'li' didza' dxi'a na' byönili'?

⁶ Lu guich la'y rna: “Gyejlë'ë Dios Abraham, ati' Dios gnë' naquë' tsahui' le gyejlë'ë Lë'.”

⁷ Qui lë ni na' ral-la' gnözili', nacgac gdu zxi'n xsoë' Abraham nup na' ta'yejlë' Dios.

⁸ Nayúj lu guich la'y, rui' didza' zí'atël ca gunë' Dios, gnë' nacquë' tsahui' bönni' gza'a la'yejlë'ë Lë'. Qui lë ni na' Dios gdíxjöi'në' Abraham zí'atël ca nac didza' dxi'a, gnë': “Lu në'ë Zxi'n Xsu' guna' ga gac dxi'a quegac bunách gdutë yödzyú.”

⁹ Cni nac, gyejlë'ë Dios Abraham, ati' Dios benë' ga guc dxi'a queë'. Lëzca cni na'a, runë' Dios ga rac dxi'a quegac yúgu'të nup ta'yejlë' Lë'.

¹⁰ Nabága'quë' zxguia' bönni' na' tu'zxöni ládxi'quë' luhuöaquë' tsahui' le tunë' ca rna bë' zxba queë' Moisés. Cni nac, le nayúj lu guich la'y, rna: “Nabága'quë' zxguia' yúgu'të bönni' cutu tunë' gdutë le rna bë' zxba na'.”

¹¹ Na'a, nac bë' nutu nu huöac tsahui' lahuë' Dios le run nu na' le rna bë' zxba na', le nayúj lu guich la'y, rna: “Soa gban le rejllë' Lë' nu na' nuhuöac tsahui' lahuë' Dios.”

¹² Ca na' nuhuöac tsahui' lahuë' Dios nu rejllë' Cristo nadzá' ca nac qui bönni' ruzxöni ladxë'ë nuhuöaquë' tsahui' le runë' ca gna bë'ë Moisés. Nayúj lu guich la'y, rna: “Soa gban nu run gdutë le rna bë' zxba na'.”

¹³ Cristo buslé' rë'u lu na' le rchugu queëru' le nayúj lu zxba na', le bë'ë latj nu bchugu queë' uláz queëru'. Cni nac, le nayúj lu guich la'y, rna: “Narugu quegac yúgu'të nup da'gac lë'i yag.”

¹⁴ Cni guc queë' Cristo quië gac gunë' Dios ca na' gzxi' lu në'ë queë' Abraham, gnë' gunë' ga gac dxi'a quegac bunách gza'a lu në'ë Jesucristo quië gac gunë' ga dusöalenë' rë'u Dios Bö' La'y chqui' huayéjlë'ru' Lë', ca na' gzxi' lu në'ë Dios gunë'.

Zxba queë' Moisés len le gzxi' lu në'ë Dios gunë'

¹⁵ Na'a, böchi' lza'adau', rëpa' lbi'ili' tu le run lsaqui', tu le rac queëru', rnia': Cati' chglunë' tuz xtídza'quë' chopë' bönni' len chglunë' tsutsu didza' na', nutu nu gac utsá' didza' na', len cutu gac nu gzan didza' na'.

¹⁶ Dios gzxi' lu në'ë bi gunë' queë' Abraham len qui zxi'n xsoë'. Ga nayúj lu guich lë ni, cutu rna: “Quegac zxi'n xsoë'”, le rui' didza' quegac bunách zian, san rna: “Qui zxi'n xsu'.” Lë ni rui' didza' queë' tuzë' bönni', Lë' Cristo.

¹⁷ Lë ni rë'nda' gnia': Dios benë' tuz didza' len Abraham len gzxi' lu në'ë gunë' ca rna didza' bë'ë. Na'a, le nayúj lu zxba queë' Dios, le benë' Dios tap gayuá' yu chi uruá' iz gdöd ni' cati' gudxë' cni Abraham, cutu gac ugúa lë na' gzxi' lu në'ë Dios gunë', len cutu gac usúl lei.

¹⁸ Na'a, chqui' ral-la' gunru' ca rna bë' zxba na' quië si'ru' le gzxi' lu në'ë Dios gunzë', cutur nac tu le gzxi' lu në'ë gunzë'. Dios runzë' cni le gzxi' lu në'ë gunë' cni queë' Abraham.

¹⁹ Chqui' cni nac, ¿bizx quië gna bé'inë' bunách Dios le nayujgac lu zxba queë'? Dios gna bé'inë' cni bunách quië gac bë' zxguia' nabága'gac, san guc cni tuz ga bdxintë dza na' bla' lahuë' zxi'n xsoë' Abraham na', Nu na' gzxi' lu në'ë Dios gunë' qui lë na'. Le nayujgac lu zxba queë' Dios, bsölë'ë Lë' yödzyú ni lu na'quë' gbaz la'y queë', ati' Moisés budödë' didza' ca nacgac zxba na'.

²⁰ Cati' tuzë' bönni' bi rzi' lu në'ë gunë' cutu naquín nu udöd didza', ati' Dios, tuzë' naquë'.

Bizx quië gna bé'inë' bunách Dios le nayujgac lu zxba queë'

²¹ Na'a, le nayujgac lu zxba queë' Dios, ¿naru' ta'dá'baga' lë na' gzxi' lu nëë' Dios gunë'? Cutu ca'. La'naru' gna bé'inë' rë'u Dios le gac gun ga soaru' gbanru' tsaz, ni'r huac huöacru' tsahui' lahuë' Dios chqui' gunru' ca rna bë' zxba na'.

²² San tsca nac lë na' nayúj lu guich la'y, rna nabága'ru' dul-la' yúgu'tëru'. Cni nac quië gac si'ru' lë na' gzxi' lu nëë' Dios gata' queëru' cati' tséjlë'ru' Jesucristo.

²³ Zí'atël ga bdxin dza gac tséjlë'ru' Cristo, gna be'i rë'u le rna bë' zxba na', ca na' zoa le rna be'i bönni' yu'ë lidx guia. Cni gac ga bdxintë dza gac bë' gac huöacru' tsahui' chqui' huayéjlë'ru' Lë'.

²⁴ Cni nac, gna be'i rë'u le rna bë' zxba queë' Dios ati' lei gac queëru' ca tu nu rusëdi rë'u ga bdxintë dza bla' lahuë' Jesucristo, quië gac huöacru' tsahui' lahuë' Dios chqui' huayéjlë'ru' Lë'.

²⁵ Na'a, le chbdxin dza gac huöacru' tsahui' chqui' huayéjlë'ru' Cristo, cutur rna be'i rë'u lë na' busëdi rë'u.

²⁶ Yúgu'tëli' nacli' zxi'nczë' Dios le réjlë'li' Jesucristo, len chnacli' tuz len Lë'.

²⁷ Yúgu'të nup nadilgac nis quië luhuóac tuz len Jesucristo, nuhuöacgac ca nacczë' Lë'.

²⁸ Cutur narujgac chopl bönni' judío len bönni' gza'a, len cutur narujgac chopl bönni' nada'u len bönni' cunada'u, len cutur narujgac chopl bönni' len ngul. Cati' böacli' tuz len Jesucristo, yúgu'tëli' böacli' ca' tuz len lza'li' tuli' len yetuli'.

²⁹ Na'a, chqui' náquili' queë' Cristo, nacli' ca' zxi'n xsoë' Abraham, len nazi'li' lë na' gzxi' lu nëë' Dios gunnë' queë' Abraham.

4

¹ Lë ni le rë'nda' gnia': Tsal ni rbözbi' tubi' bi'i bönni'dau' dza ulu'ë xuzbi' si'bi' bi ral-la' gunnë' queëbi' xuzbi', ni' naci' bi'idau' len cutu náctërbi' blau ca tu bönni' nada'u, zal-la' le nactë gaqui queëbi' yúgu'të.

² Tsal ni naci' bi'idau', nacua' nup ta'ná be'i lëbi' len tu'gún dxin le gaqui queëbi' ga gdxintë dza chnunë' queëbi' xuzbi'.

³ Lëzca' cni rac queëru'. Tsal ni' gucru' ca bi'idau', gna be'i rë'u zxba ca rac yödzyú ni.

⁴ Ni'r cati' bza'a dza, Dios bsölë'ë ni Zxi'nczë'. Guquë' zxi'nnu tunu ngul ca nacru' rë'u, ati' gna be'i Lë' le rna bë' zxba quequë' bönni' judío.

⁵ Cni gac queë' quië gac buslë' nup na' rna be'i lequë' le rna bë' zxba na', quië huöacru' zxi'në' Dios.

⁶ Quië gac bë' chnacli' zxi'nczë', Dios buchizië' icj ládxi'dau'li' Dios Bö' La'y, ati' Lëczë' rulidzë' Dios uláz queëli', rnë': "Dad."

⁷ Cni nac, chnacli' zxi'në' Dios, len cutur nacli' ca bönni' nadá'ugac. Na'a, le nacli' zxi'nczë', Dioscz nazi' lu nëë' gaqui queëli' le naqui queë' le nacli' tuz len Cristo.

Pablo ru' ladxë'ë bönni' Galacia ta'yeglë'ë Cristo

⁸ Cati' ni' cunúnbe'ili'-në' Dios, gucli' ca bönni' nadá'ugac, benli' dxin quegac bdau' guiöj bdau' yag. Cutu ca' nacgac Dios bdau' na'.

⁹ Na'a, le núnbë'li'-në' Dios, o huac gnaru': Le nunbë'ë lbi'ili' Dios, ¿bizx quië rë'nili' ubi'ili' lu na' zxba na' nutu nu uzí' xbey? ¿Naru' rë'nitsali' gacli' leyúbl bönni' nadá'ugac, gunli' dxin qui le rna bë' zxba na'?

¹⁰ Runli' zxön tu tu dza, len tu tu beo', len tu tu le rac, len tu tu iz.

11 Rádxida' bi gac queëli'. ¿Naru' nuhuöác daduz dxin bena' quië gúnbë'li' le nac gđutë li'?

12 Ráta'yua' lauli', böchi' lza'adau', gacli' ca naca' neda', nulá' lu na' le gna bë'ë Moisés. Cni ral-la' gunli' le böaca' neda' ca gucli' lbi'ili'. Cutu bi benli' quia' neda' le cunác dxi'a.

13 Chnöziczli' bizx quië na' gzu lahua' runa' lban lauli' qui didza' dxi'a. Bena' lban ni' le güi'tsquida'.

14 Cutu buca'nli' neda' ca'z, len cutu buzoali' neda' tsła'l zal-la' bgútili' ni'a qui guidzhuë' quia' na'. Benli' neda' ba la'n, tuz ca gunli'-në' ba la'n gbaz la'y queë' Dios, o ca gunli'-në' ba la'n Jesucristoc.

15 Budzjitsquili' dza ni'. ¿Bizxa caz guc queëli' le cutur rac cni queëli'? Lë ni gac gnia' ca guc queëli': "La'naru' guc le sáqui'li' gunli', huabijli' yöj lauczli', gunnli' quia'."

16 Na'a, ¿ba ráquili' nuhuöaca' nu curle'i lbi'ili' dxi'a le gudxa' lbi'ili' catëz nac'?

17 Tui' ládxi'quë' lbi'ili' bönni' ni' tu'tsë'ë lbi'ili', san clëg quië gac dxi'a queëli'. Të'nnë' lunë' ga ubj ládxi'li' netu' ati' güi' ládxi'li' lequë'.

18 Na'a, nac dxi'a zoa nu rui' ládxi' lbi'ili', san tuz chqui' nac quië gac dxi'a queëli'. Cni rui'tecz ladx'a lbi'ili', len clëgz cati' ni' zóalena' lbi'ili'.

19 Lbi'ili', zxi'na'dau'. Ca na' rac queënu ngul chzoa soabi' bi'idau' queënu, rzaca' rgui'nu, rzaca' rgui'a neda' leyúbl ni'a queëli' ga gdxinr dza gacli' gdu ca naquë' Cristo.

20 La'naru' sóalena' lbi'ili' na'a quië gac güi'lena' lbi'ili' didza' nadzá', le ruúbi rugui'da' ni'a queëli'.

Le run lsaqui' le guc quecnu Agar len Sara

21 Na'a, nul-li' rë'nili' udóđ cuinli' lu na' zxba queë' Moisés, gul-na'tsca' didza' ni gu'a. ¿Naru' gatga buzë nagli' le rna bë' zxba na'?

22 Lu zxba na' rna cni: "Gulacua'bi' chopbi' bi'i bönni'dau' queë' Abraham. Tubi' gucbi' zxi'nnu ngul nadá'unu, ati' yetubi' gucbi' zxi'nnu ngul cunadá'unu.

23 Zxi'nnu ngul nadá'unu na' guljbi' lu ni'a lu na' bunách tsca taljbi' yúgu'tëbi' bi'idau', san zxi'nnu ngul cunadá'unu na' guljbi' le gzxi' lu në'ë Dios gunë' ga galjbi'."

24 Lë ni nac tu le run lsaqui'. Ca guc quecnu chopnu ngul ni ruluí' ca nac chop didza' dzag bënlenë' bunách Dios. Tu didza' dzag na' nac le benë' Dios lu gui'a Sinaí, le ruluí' lë na' guc queënu Agar. Bönni' na' rna be'i lequë' didza' dzag ni, nacquë' ca zxi'nnu Agar len nacquë' ca bönni' nadá'ugac lu na' didza' dzag na'.

25 Le gucnu Agar na' ruluí' ca' ca nac gui'a Sinaí zoa luyú Arabia, len ruluí' ca' ca nac yödž Jerusalén na'a dza, le nac ca tu bönni' nada'u tsazxón len nup nacué' lu yödž na'.

26 San nadzán Jerusalén na' zoa yehua' yubá, ati' rë'u ni nacru' bunách uládz qui yödž ni'.

27 Nayúj lu guich la'y le rna:

Budziji, ngul huödx, cunacué' zxi'nu'.

Lu yöl-la' rudziji quiu' grödxya'a,

Zal-la' gatga guc quiu' le rzaca' rgui'nu ngul

Chzoa soabi' bi'idau' queënu.

Budziji. Zal-la' nubj ládxi'gac li' bunách,

Dios gunë' ga la'yantër zxi'nu'

Ca bi'i queënu ngul zóalenu bönni' queënu.

²⁸ Böchi' lza'adau', rë'u ni nacru' ca guchi' Isaac, zxi'në' Abraham. Nacru' ca zxi'n xsoë' Abraham, gzxi' lu në'ë Dios la'cua'bi' queë'.

²⁹ Dza ni', bi'i na' guljbi' ca taljbi' yúgu'tëbi' bi'idau', gdxia ládxi'bi' bi'i na' guljbi' ni'a qui yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y. Lëzca' cni rac queëru' na'a, ta'bia ládxi'gac rë'u bunách yödzyú ni.

³⁰ Na'a, ¿bizxa caz rna le nayúj lu guich la'y? Cni rna: “Gru'n-nu ni'l ngul nadá'unu na' tsazxón len zxi'nnu, le cutu gac si'bi' zxi'nnu ngul na' tsazxón len zxi'nnu ngul cunadá'unu le gzxi' lu në'ë Dios gaqui queëbi' zxi'nnu ngul cunadá'unu na'.”

³¹ Cni nac, böchi' lza'adau'. Cutu nacru' ca nacbi' zxi'nnu ngul nadá'unu na'. Rë'u nacru' ca zxi'nnu ngul cunadá'unu.

5

Gul-gún chi'i cuinli', uga'nli' lu yöl-la' nadzán

¹ Chnadanru' le busanë' rë'u Cristo. Gul-zóa tsutsu chqui'nu', uga'nli' lu yöl-la' nadzán na'. Cutu gzoa cuinli' leyúblu lu na' zxba queë' Moisés, cui gacli' ca bönni' nadá'ugac.

² Gul-zë nagli' didza' ru'a. Neda', Pablo, rëpa' lbi'ili' chqui' güi'li' latj nu gchugu lu xpëla'li' ca rna bë' zxba na', cutu ca' uzi'li' xbey le benë' Cristo.

³ Leyúblu rë'nda' gyëpa' nútítëz bönni' ru'ë latj nu gchugu lu xpëlë'ë cni, run bayúdx gunë' gdtuté le rna bë' zxba queë' Moisés.

⁴ Nul-li' ráquili' huöacl'i' tsahui' lahuë' Dios le runli' ca rna bë' zxba na', chnulá'alenli'-në' Cristo. Chbusanli' le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios.

⁵ Rë'u ni ruzxöni ládxi'ru' huöacru' tsahui' lahuë' Dios ni'a qui yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y le réjlë'ru' Cristo.

⁶ Chqui' nacru' tuz len Jesucristo, cutu bi zaca' chqui' narugu lu xpëla'ru' ca rna bë' zxba na' o chqui' cunarugu cni lu xpëla'ru'. Le nactër lsaca' nac tséjlë'ru' Cristo, le gun ga gdx'i'ru' lza'ru'.

⁷ Dxí'adau' guc ca gzu lauli' runli' dza ni'. ¿Nuzxa caz ben ga buca'nli' le nac gdtuté li'?

⁸ Cutu benë' ga benli' cni Dios, Nu rulídz lbi'ili'.

⁹ Cutu gal ládxi'li' lë ni rna: “Latiz xnë'i yöt xtil run ga ruhuázx gdtuté cua nazí' xnë'i na'.”

¹⁰ Le nacru' tuz len Xanru', runa' löz ca nac queëli', sa' ládxi'li' tuz ca rza' ladxa'a neda', ati' Dios gunë' zxguia' bönni' ni' rutsé'ë lbi'ili', nútítëz nu naquë' bönni' na'.

¹¹ Na'a, ca nac quia' neda', böchi' lza'adau', nacua' nup ta'ná rusëdda' bunách ral-la' grugu lu xpëla'quë' bönni' ca rna bë' zxba queë' Moisés. Chqui' runa' cni, ¿bizx quië ta'bia ládxi'quë' neda' bönni' judío? La'naru' rusëdda' cni, nutu nu ley neda' le runa' lban ca gutië' Cristo lé'i yag cruz.

¹² Ca nac qui nup ni' tu'tsá' lbi'ili', të'ni grugu lu xpëla'li' lë na', la'naru' la'chugu tsaz cuingac.

¹³ Ca nac queëli', böchi' lza'adau', Dios bulidzë' lbi'ili' quië gacli' bunách nadzangac. Cutu ugunli' dxin yöl-la' nadzán na' quië gunli' ca rzëz ládxi'li', san quië gunli' dxin qui lza'li' tuli' yetuli', le nadxi'ili' lza'li'.

¹⁴ Yúgu'të le rna bë' zxba queë' Dios run nu na' run ca rna bë' zxba na' rna: “Ral-la' gdx'i'inu' lza'u ca nadxi'i' cuinu'.”

15 Na'a, chqui' rzi' quída'li' lza'li' tuli' yetuli', runli' ca tunba' böa' guixi' snia', táguya'aba' len tagu lza'cba', gul-yú qui nadxi usnitli' lza'li' tuli' yetuli'.

Le runru' racz queëru' len le runru' len yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y

16 Lê ni rëpa' lbi'ili': Gul-güü' latj gna bé'inë' lbi'ili' Dios Bö' La'y, ati' ni'r cutur gunli' ca rzëz ládxi'li' lu yöl-la' bunáchz queëli'.

17 Yugu' le rzë ládxi'ru' gunru' lu yöl-la' bunáchz queëru' cutu rajlözgac le rë'nnë' gunru' Dios Bö' La'y, ati' lê na' rë'nnë' Dios Bö' La'y cutu rajlöz yugu' le rë'niru' gunru' lu yöl-la' bunáchz queëru'. Chop ni, cutu rajlözgac, len qui lê ni na' cutu gac gunli' ca rë'niczli'.

18 Na'a, chqui' rui'li' latj gna bé'inë' lbi'ili' Dios Bö' La'y, cutur gna be'i lbi'ili' le rna bë' zxba queë' Moisés.

19 Nacgac bë' le tun bunách, nup tun ca rë'ni yöl-la' bunáchz quegac: Ta'guitsjë' zxba qui yöl-la' nutság na'.

Tunë' le cunác.

Tunë' le nacgac xöhui' len le cunacgac tsahui'.

20 Ta'yíj ládxi'quë' bdau' guiöj bdau' yag.

Tunë' yöl-la' udzá'.

Cutu ta'lé'inë' lza'quë' dxi'a.

Ta'díl-lenë' lza'quë'.

Tu'zxé'inë' lza'quë'.

Ta'leynë'.

Tu'huídi'në'.

Ta'rujë' chopl.

Tu'bijë' tsla'l nup da'gac lequë'.

21 Ta'zë ládxi'quë' le dë qui lza'quë'.

Tu'dödcdë' bunách.

Ta'zúdxinë' len tágulë'ë.

Ta'död bé'inë' ca tunë'.

Le zian le cni tunë'. Neda' ruzeyda' lbi'ili' bach na'a cui gunli' cni ca na' buzeyda' lbi'ili' bach zi'al, rnia': Nup tun cni cutu ca' la'del-li' la'yáz ga na' rna bë'ë Dios.

22 Na'a, nac bë' runë' dxin lu icj ládxi'dau'ru' Dios Bö' La'y le runru' cni:

Nadxi'iru' lza'ru'.

Rudziji ládxi'ru'.

Zoa dxi icj ládxi'dau'ru'.

Rbözru' zxön ladxi'.

Rui' ládxi'ru' lza'ru'.

Nacru' dxi'i ladxi'.

Runru' ca rnaru'.

23 Nacru' nöxj ladxi'.

Rna be'i cuinru'.

Cutu ca' gna bé'inë' rë'u Moisés cui gunru' yugu' le cni.

24 Bönni' náquicnë' queë' Cristo cutur tunë' ca tē'ncznë', len cutu tunë' le ta'zëz ládxi'quë' lu yöl-la' bunáchz quequë'.

25 Dios Bö' La'y nabániru'. Lëczë' ral-la' gna bé'inë' rë'u ca nac yúgu'të le runru'.

26 Cutu ral-la' gun ba zxön cuinru', len cutu utsa'ru' lza'ru' turu' yeturu', len cutu uzxé'iru' lza'ru' turu' yeturu'.

6

Ral-la' gáclenru' lza'ru'

¹ Na'a, böchi' lza'adau', chqui' glé'ili' runë' dul-la' böchi' lza'li', ni'r nul-li' zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y, ral-la' gunli' ga ubi'i ladxë'ë bönni' na', san run bayúdx gunli' cni lu yöl-la' nöxj ladxí' queëli' len uyú cuinli' qui nadxi cu'u lbi'ili' nöz dul-la' tu' xöhui'.

² Gul-gaclen lza'li' tuli' yetuli' tsca nac yua' nabága'li'. Chqui' gunli' cni, gunli' ca rna le gna bé'inë' rë'u Cristo.

³ Chqui' zoa nu bönni' ráquinë' chnadél-li'në' yöl-la' zxön, san cutu bi nadél-li'në', bönni' ni rzi' yé'inë' la' cuinzë'.

⁴ Tu tuë' bönni' ral-la' cuequi xbeynë' le runë'. Ni'r chqui' urujë' dxi'a, huac gun ba zxön cuinë' ca nac le chnunë' len cutu gun bayúdx uyüë' ca nungac yezica' bunách chqui' benë' le nacr dxi'a o cutu.

⁵ Tu tuë' bönni' ral-la' gu'ë le nuspaguë'ë lë' Dios.

⁶ Chqui' zoa nu rusëdi lbi'ili' ca nac didza' dxi'a, ral-la' unödzjli' qui nu na' rusëdi lbi'ili' lati' le dë queëli'.

⁷ Cutu si' ye'i cuinli', le cutu gac si' yé'ili'-në' Dios. Lapli' tsca le razli'.

⁸ Chqui' le razli' nacgac le runli' ca rzëz ládxi'li' lu yöl-la' bunáchz queëli', le lapli' gac yöl-la' gut. Chqui' le razli' nacgac le runli' ca rdzag ladxë'ë Dios Bö' La'y, lapli' le gunnë' queëli' Dios Bö' La'y, le nac yöl-la' na'bán gdu.

⁹ Cni nac, cutu ral-la' gsanru' gunru' le nac dxi'a, ati' chqui' cutu gcuidi' ládxi'ru', huadxín dza lapru'.

¹⁰ Qui lë ni na', bátti'tëz gata' queëru' latj, ral-la' gunru' le nac dxi'a quegac yúgu'të bunách, len le nac blau, ral-la' gunru' cni quegac böchi' lza'ru' ta'yejlë'ë Cristo.

Le buzujë' lu guich Pablo ga ruúdx

¹¹ Gul-yú cati' zxön didza' ni ruzuja' queëli' lu guich na' cuina'.

¹² Nup ni' tē'ni lun ga grugu lu xpëla'li' ca rna bē' zxba queë' Moisés, tunë' cni quië lurujë' dxi'a laugac bunách len cui la'bia ládxi'gac lequë' bunách le tunë' lban ca gutië' Cristo lë'i yag cruz.

¹³ Na'a, bönni' ni' narugu lu xpëla'quë' ca rna bē' zxba queë' Moisés, cutu tunë' gdutë ca rna le nayúj lu zxba na'. Tē'nnë' lunë' ga grugu lu xpëla'li' quië gac lunn ba zxön cuinquë' le la'dél-li'në' la'ná bé'inë' lbi'ili'.

¹⁴ Ca nac quia' neda', guna' zxön tuz le benë' Xanru' Jesucristo cati' gutië' lë'i yag cruz. Ni'a qui le benë' Cristo lë'i yag cruz, le dë yödzyú ni nac quia' ca tu le chnat, cutu rui' ladxá'a lei, ati' neda' naca' quegac bunách yödzyú ni ca bönni' nat, cutu tui' ládxi'quë' neda'.

¹⁵ Chqui' nacrui' tuz len Jesucristo, cutu bi zaca' chqui' narugu lu xpëla'ru' ca rna bē' zxba na' o chqui' cunarugu cni lu xpëla'ru'. Le nactër lsaca' nac gacru' bunách cub lu icj ládxi'dau'ru'.

¹⁶ Yúgu'të bönni' na' tunë' ca rna bē' zxba runa' ni, len yúgu'të bönni' na' náquicnë' queë' Dios, rnabda'-në' Dios gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'quë' len huechi' ladxë'ë lequë'.

¹⁷ Na'a su lau, cutur ral-la' nu utsá' neda', le nacua' lu xpëla'a btsoj nacgac bē' naca' huen dxin queë' Xanru' Jesús.

¹⁸ Na'a, böchi' lza'adau', rnabda'-në' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' yúgu'tëli'. Ca' gac.

DIDZA' BSÖLĚ'Ě PABLO YÖDZ ĘFESO

Pablo rugapĚ' Dios bunách queĚ' Cristo nacu'Ě Ęfeso

¹ Neda', Pablo, naca' gbaz nasölĚ'Ě Jesucristo le gu'ncznĚ' Dios gaca' cni. Rugapa' Dios lbi'ili', náquili' quizi queĚ' Dios len réjlĚ'li' Jesucristo, zoali' Ęfeso.

² Rnabda'-nĚ' Xuzru' Dios lenca' Xanru' Jesucristo uzá' ladxĚ'Ě queĚli' len gunĚ' ga soa dxi icj ládxi'dau'li'.

Rata' queĚru' le nac queĚ' Dios Bō' La'y

³ Ral-la' cu'ru'-nĚ' yōl-la' ba Dios, XuzĚ' Xanru' Jesucristo. Le nacru' tuz len Cristo, Dios chbuzá' ladxĚ'Ě queĚru' yúgu'tĚ le nac dxi'a qui yehua' yubá, le runĚ' ga rata' queĚru' Dios Bō' La'y.

⁴ Zí'atĚl ca benĚ' yōdzlyú ni, Dios grōczĚ' rĚ'u quiĚ gáquiru' quizi queĚ' tsaxōn len Cristo, gacru' bunách la'y queĚ' len gacru' gdu dxi'a lahuĚ' LĚ'.

⁵ Dios bucōzĚ' zí'atĚl si' lu nĚ'Ě rĚ'u ca zxi'nczĚ' tsaxōn len Jesucristo, le bdzag ladxĚ'Ě gac cni len le nac le gu'ncznĚ' gunĚ'.

⁶ Ral-la' cú'teczru'-nĚ' Dios yōl-la' ba ni'a qui le buzá' ladxĚ'Ě queĚru', yugu' le bennzĚ' queĚru' le nacru' tuz len Zxi'nĚ', Nu na' nadxi'inĚ'.

⁷ Cristo bōa'uĚ' rĚ'u cati' ni' gutiĚ' uláz queĚru' quiĚ gac unít lahuĚ' rĚ'u Dios ca nac dul-la' nabága'ru'. ZxōntĚr nac le buzá' ladxĚ'Ě queĚru' Dios,

⁸ lĚ na' runntsquĚ' queĚru' LĚ'. Lu yōl-la' rac szxōni queĚ' len lu yōl-la' rejni'i queĚ'

⁹ benĚ' Dios le bucōzĚ' queĚru', bului'inĚ' rĚ'u lĚ na' bgachi', le buzoaczĚ' zí'atĚl uschinĚ' lu nĚ'Ě Cristo.

¹⁰ LĚ na' buzoaczĚ' Dios uschinĚ' cati' gza'a dza, nac gunĚ' ga lac tuz, la'cuá' lu nĚ'Ě Cristo yúgu'tĚ le dĚ, le nacuá' yehua' yubá len le nacuá' yōdzlyú ni.

¹¹ Le nacru' tuz len Cristo, Dios grōczĚ' rĚ'u zí'atĚl quiĚ gaqui queĚru' le naqui queĚ' Xuzru' Dios, lĚ na' bucōzĚ' queĚru' ca nac le gu'ncznĚ' Dios, Nu run yúgu'tĚ ca rĚ'ncznĚ' LĚ'.

¹² Cni benĚ' Dios quiĚ cu'ru'-nĚ' yōl-la' ba ca nac yōl-la' yení' queĚ', rĚ'u ni ruzxōni ládxi'ru'-nĚ' Cristo zí'atĚl ca yezica' bunách.

¹³ LĚzca' cni guc queĚli'. Cati' byōnili' didza' gduĚ li, didza' dxi'a ca gac ularu', gyĚjlĚ'li' Cristo, ati' Dios buzōĚ' queĚli' le nac bĚ' nacli' queĚ', buchiziĚ' icj ládxi'dau'li' Dios Bō' La'y, Nu na' gzxi' lu nĚ'Ě Dios gsölĚ'Ě queĚru'.

¹⁴ Le zóalenĚ' rĚ'u Dios Bō' La'y, nac lōz gaqui queĚru' le naqui queĚ' Xuzru' Dios cati' udx huōa'uĚ' rĚ'u, rĚ'u na' chnáquiru' queĚ'. Cni nac quiĚ gac yōl-la' ba qui yōl-la' yení' queĚ'.

Pablo rnabnĚ' Dios unōdzĚ' quegac bunách ta'yĚjlĚ' Cristo yōl-la' rejni'i

¹⁵ Qui lĚ ni na', cati' byōnda' ca réjlĚ'li'-nĚ' Xanru' Jesús, len ca nadxi'ili' yúgu'tĚ bunách queĚ' Dios, ga rdxintĚ na'a dza

¹⁶ cutu ca' rusana' rĚpa'-nĚ' Dios: Xclenu', ca nac queĚli'. Rajneyda' lbi'ili' cati' rulidza'-nĚ' Dios.

¹⁷ Rnabda'-nĚ' Dios queĚ' Xanru' Jesucristo, naquĚ' Xuzru' náctĚrĚ' blau, rnabda'-nĚ' gsölĚ'Ě queĚli' Dios Bō' La'y, Nu runn queĚru' yōl-la' rejni'i len rulu'i rĚ'u ca nacczĚ' Dios, quiĚ gac gdu ca núbĚ'ru'-nĚ'.

¹⁸ Rnabda'-nè' Dios uzéj'ni'nè' lbi'ili' lu icj ládxi'dau'li' quiè gac gnözili' ca nac le runru' löz, lè na' bulidzé' lbi'ili' quiè uzi'li' xbey, len quiè gnözili' ca nac yöl-la' tsahui' qui yehua' yubá le gaqui quegac nup náquigac queè' Dios,

¹⁹ lenca' quiè gnözili' cati' zxon nac yöl-la' huac queè', le raclen rë'u ni réj'lë'ru' Lë'. Yöl-la' huac zxon ni nac la' leyz na' bulu'ë lahui Dios

²⁰ cati' ni' buspanë' Cristo lu yöl-la' gut len benë' ga grö'ë cuit lë'ë Dios ga náctërë' blau ni' yehua' yubá.

²¹ Ni' rna bé'inë' nup ni' ta'ná bë' len nup ni' dë lu na'gac, len nup ni' nadél-li'gac yöl-la' huac, len nup ni' nacgac xan. Cristo náctërë' blau ca yúgu'të nup nadél-li'gac yöl-la' uná bë' yödzyú ni len lu yödzyú zi'a za'.

²² Dios budödë' lu në'ë Cristo yúgu'të le dë quiè gna bé'inë' lei, len buzóë' Lë' quegac bunách queè' quiè gaquë' Xanru' lu yúgu'të le naqui queëru'.

²³ Nacgac ca gdu ca nayá' nabanë' Cristo bunách queè', ati' raquë' gdu lu le nayá' nabanë' na'. Runczë' Lë' ga rac gdu yúgu'të le dë.

2

Nularu' le nadx'i'inë' rë'u Dios

¹ Dios chbennë' queëli' yöl-la' na'bán gdu, zal-la' zí'atël gucli' ca bönni' natgac ni'a qui dul-la' nabága'li' len ni'a qui dö' bia'li'.

² Dza ni' benli' tuz ca tun bunách cunacgac tsahui' nacuá' yödzyú ni, len benli' ca gu'ni tu' xöhui', nu rna bë' lu bö'z len rugún dxin nup cutún ca rna tidzë'ë Dios.

³ Lëzca' cni gucru' yúgu'tëru' rë'u, le benru' ca gzëz ládxi'ru' len ca bdzag ládxi'ru' lu yöl-la' bunáchz queëru'. Qui lë ni na' gbága'ru' dul-la' lahuë' Dios le ben ga gunë' rë'u zxguia' ca gunë' quegac yezica' bunách.

⁴⁻⁵ Ni'r cati' ni' nacru' ca bönni' natgac ni'a qui dul-la' gbága'ru', Dios buspanë' rë'u lu yöl-la' gut tsaxxon len Cristo le buechi' ladxë'ë rë'u len bdx'i'itsquinë' rë'u. Nulali' le zoa le buzá' ladxë'ë queëli' Dios.

⁶ Dios buspanë' rë'u tsaxxon len Cristo quiè gunë' ga cö'ru' tsaxxon len Lë' ga ni' rna bë'ë yehua' yubá.

⁷ Cni benë' Dios, bului'inë' bunách zi'a za'c ca nac yöl-la' tsahui' qui le buzá' ladxë'ë queëru', bsölë'ë queëru' Jesucristo, le nac bë' ca nadx'i'itsquinë' rë'u.

⁸ Nulali' le zoa le buzá' ladxë'ë queëli' Dios le réj'lë'li' Cristo. Buslë' lbi'ili', clëg le nacuá' le nac dxi'a benli' lbi'ili', san le nac le runzë' Dios.

⁹ Nutu nu gac gun ba zxon cuini le nulá, le cutu nulá le nacuá' le nac dxi'a nun nu na'.

¹⁰ Le nacru' nac le nunczë' Dios. Le nacru' tuz len Jesucristo, buzóë' rë'u quiè gunru' le nacgac dxi'a, le bucözë' zí'atël gunru'.

Rö' dxi icj ládxi'dau'ru' lahuë' Dios ni'a qui le benë' Cristo

¹¹ Gul-tsajnéy ca gucli' zí'atël. Gucli' bunách gza'a, len qui lë ni na' yugu' bönni' judío, bönni' na' ta'chuguë' lu xpëla'quë' le nac bë' náquicnë' queë' Dios, len nazi' laquë' bönni' narugu lu xpëla'quë', ta'në' queëli' nacli' bönni' cunarugu lu xpëla'quë'.

¹² Dza ni' nubíga'li' ga zoë' Cristo. Gucli' bönni' gza'a laugac bunách Israel, len cutu buzi'li' xbey didza' benë' tsutsu Dios le gzx'i' lu në'ë gata' quegac bunách queë'. Gzoali' yödzyú ni, cuzóa le runli' löz, len cunúnbë'nili'-në' Dios.

¹³ Na'a, nacli' tuz len Jesucristo. Zí'atël nubíga'li' lbi'ili' zi'tu' ga zoë' Dios, san na'a nudxiguë'ë lbi'ili' gal-la'z Dios le gutië' Cristo uláz queëru'.

14 Lëczë' Cristo runë' ga rö' dxi icj lãdxi'dau'ru' lahuë' Dios. Lë' benë' ga guluhuôaquë' tuz bunách yugu' bönni' judío len yugu' bönni' gza'a, busulé' yöl-la' rley le bubj lequë' chopl ca tu zö'ö.

15 Lë ni benë' Cristo cati' gutië' uláz queëru', busulé' yugu' zxba len yugu' le rna bë' nayujgac lu zxba quegac bunách judío, ati' chop cö' bunách na', bunë' tuz bunách cub, nup nacgac tuz len Lëczë'. Cni benë', glequi dxië' yöl-la' rley na'.

16 Le gutië' Cristo lë'i yag cruz, busulé' yöl-la' rley na', ati' chop cö' bunách na', bunë' lequë' ca tuz bunách len glequi dxië' icj lãdxi'dau'quë' lahuë' Dios.

17 Cni guc, buluí' lahuë' Cristo len benë' lban qui didza' dxi'a ca rbequi dxië' yúgu'të bunách, lbi'ili' na' nacli' bunách gza'a len zoali' zi'tu' ga zoë' Dios, lenca' bunách judío nacué' gal-la'z.

18 Na'a, ni'a qui le benë' Cristo, gac gbíga'ru' lahuë' Xuzru' Dios, le zóalenë' rë'u la' Lëczë' Dios Bö' La'y, zal-la' nacru' bunách judío o bunách gza'a.

19 Qui lë ni na', lbi'ili', bunách gza'a, cutur nacli' ca bunách zi'tu' zoali' tu luyú cunaqui queëli', san nabáblenli' bunách queë' Dios. Chnacli' di'a dza queë' Dios.

20 Lbi'ili' nacli' ca tu yu'u zoa tsaz. Nacli' ca guiöj zxoagac lahui xlibi zö'ö, le gulucu'ë bönni' gbaz queë' Cristo len bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, ati' Lëczë' Jesucristo naquë' ca guiöj blau qui xlibi zö'ö na'.

21 Gduté yu'u na' le nacli' lbi'iczi' rymas lahui xlibi zö'ö na' nacczë' Cristo, nacué' tu'láp guiöj qui, quië gac tu gdau' la'y le nac tuz len Xanru'.

22 Lbi'iczi' nacli' tuz len Cristo Nu buzóa lbi'ili' quië gacli' ca tu yu'u ga na' yu'ë Dios, le zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y.

3

Naquë' Pablo huen lban qui didza' dxi'a laugac bunách gza'a

1 Qui lë ni na', neda', Pablo, yu'a lidx guia le runa' lban queë' Jesucristo quië uzi'li' xbë', lbi'ili', bunách gza'a.

2 Ráquida' chnóziczli' ca benë' Dios, budödë' lu na'a dxin runa' quië uzi'li' xbey le ruzá' ladxë'ë queëru'.

3 Dios bulu'ë lahui le bgachi' queë', len buzéjni'në' neda' ca nac. Ca nac lë ni chbuzuja' queëli' lu guich láti'dau'.

4 Cati' ulabli' lë ni, gúnbë'li' le réjni'da' ca nac le bgachi' ca nac queë' Cristo.

5 Dza ni'të nutu nu buzéjni'në' Dios ca nac le bgachi' na', san na'a, lu në'ë Dios Bö' La'y, chbulu'ë lahui Dios ca nac, bului'inë' yugu' bönni' gbaz la'y queë' len bönni' tu'ë didza' uláz queë'.

6 Cni rna lë na' bgachi': "Ni'a qui didza' dxi'a la'del-li' bunách gza'a tsaxxón len bunách judío le naqui queë' Dios, luhuôaquë' ca tuz bunách, len luzi'ë xbey tsaxxón len lequë' le gzxi' lu në'ë Dios ünödzejë' quequë' le dzagquë' Jesucristo."

7 Dios buzá' ladxë'ë quia' le bennë' quia'. Lu yöl-la' huac zxón queë' benë' neda' huen lban qui didza' dxi'a queë'.

8 Nacra' cuidi'z ca yúgu'të bunách queë' Dios, san Lë' buzá' ladxë'ë quia' gaca' huen lban laugac bunách gza'a qui didza' dxi'a ca nac yöl-la' tsahui' queë' Cristo, le záqui'tsqui.

9 Dios budödë' lu na'a guna' ga láquibe'i yúgu'të bunách ca nac le buzoaczë' Dios dza ni'të, lë na' nac tu le bgachi' queë' Dios, Nu ben yúgu'të le rlé'iru'.

¹⁰ Cni guc, quië láquibel'i na'a gdu ca nac yöl-la' rejni'i queë' Dios yúgu'të nup ta'ná bé' len nup dë lu na'gac ni' yehua' yubá, cati' la'le'i ca nacgac bunách queë' Cristo.

¹¹ Dios benë' lë ni, buschinë' lë na' buzoaczë' dza ni'të, le benë' lu në'ë Xanru' Jesucristo.

¹² Le nacru' tuz len Cristo, nazi'ru' latj gbíga'ru' lahuë' Dios, nacru' rugu ladxí' le réjlë'ru' Lë'.

¹³ Qui lë ni na' ráta'yua' lauli' cugác chop ladxí'li' ni'a qui le rzaca' rgui'a neda' quië gáclena' lbi'ili', le nac tu le uzi'li' xbey.

Ca nac yöl-la' nadxí'i queë' Cristo

¹⁴ Qui lë ni na' ruzechu zxiba' lahuë' Xuzë' Xanru' Jesucristo.

¹⁵ Ca lë' nazí' ca' lagac yúgu'të bunách queë', nup nacuá' yehua' yubá len nup nacuá' yödzyú ni.

¹⁶ Rnabda'-në' Xuzru' Dios, lu yöl-la' yení' záqui'tsqui queë' gunnë' queëli' yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y len gunë' ga gal-li' lu icj ladxí'dau'li'.

¹⁷ Rnabda'-në' Cristo soë' icj ladxí'dau'li' le réjlë'li' Lë'. Rnabda'-në' gunë' ga soali' tsaz lu yöl-la' nadxí'i queë', cutséaj bö' icj ladxí'dau'li' ca nadxí'ili'-në',

¹⁸ quië gac tséjni'li' tsaxzön len yúgu'të bunách queë' Cristo ca nac yöl-la' nadxí'i queë', tsca ga rdxin ni'l len na'l, len dxi'l len xtsa'l.

¹⁹ Rnabda'-në' Dios gunë' ga gúnbë'li' yöl-la' nadxí'i na', le cugác gúnbë'ru' gdu ca nac, quië gdu soalen lbi'ili' gdu le nacczë' Dios.

²⁰ Na'a, yöl-la' ba Dios, Nu gac guntër ca gac gnabru' o ca gac sa' ladxí'ru', ugunë' dxin yöl-la' huac queë' lu icj ladxí'dau'ru'.

²¹ Gactecz queë' Dios yöl-la' ba laugac bunách queë' Cristo len lahuë' Lëczë' Jesucristo, na'a dza len yúgu'të dza zi'a za'c. Ca' gac.

4

Nunë' rë'u tuz Dios Bö' La'y

¹ Na'a, ráta'yua' lauli' neda', yu'a lidx guia ni le runa' lban queë' Cristo, rnabda' lbi'ili' gunli' gdu ca ral-la' lun nup bulidzë' Dios quië láquigac queë', ca na' bulidzë' ca' lbi'ili'.

² Gul-gác nöxj ladxí' len dxi'i ladxí'. Gul-cöz zxön ladxí' len gul-güí' ladxí'li' lza'li' tuli' yetuli' lu yöl-la' nadxí'i queëli'.

³ Gul-güí' ladxí'li' gácteczli' tuz ca na' chnunë' lbi'ili' Dios Bö' La'y, gunli' cni lu yöl-la' rböz dxí'adau' queëli' le rutság lbi'ili'.

⁴ Tuz nac gdu ca nayá' nabanë' Cristo le dzagru' rë'u.

Tuzë' naquë' Dios Bö' La'y zóalenë' rë'u.

Tuz nac le runru' löz, lë na' bulidzë' rë'u Dios quië uzi'ru' xbey.

⁵ Tuzë' naquë' Xanru'.

Tuz le réjlë'ru'.

Tuz le bdilru' nis.

⁶ Tuzë' naquë' Dios Nu nac Xuzru' yúgu'tëru'.

Lë' rna bé'inë' yúgu'tëru' len rugunë' dxin yúgu'tëru' len rbözczë' Lë' lu icj ladxí'dau'ru' yúgu'tëru'.

⁷ Tu turu' nazi'ru' tu yöl-la' huac queë' Dios tsca nac le bennë' queëru' Cristo.

⁸ Nac cni ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

Buëpë' yehua' yubá, rchë'ë zian bunách guladzungac.

Gdisië' quegac bunách le runnzë' quequë'.

9 ¿Bizxa rē'ni gna lē na' rna: “Buēpē””? Rusēdi rē'u bōtjē' zi'al, bdxinē' dxi'l yōdzlyú ni.

10 Nu na' bōtj nac la' leyz Nu na' buēp xtsa'tēr ni' yehua' yubá quiē gdu budzē'ē yúgu'tē len le nacczē' Lē'.

11 Cristocz bennē' qui queēru' yugu' yōl-la' huac queē':

Bē' latj la'quē' bōnni' lacquē' gbaz queē'.

Benē' ga tu'ē didza' uláz queē' Dios yela'quē' bōnni'.

Bsōlē'ē yela'quē' bōnni' tsjenquē' lban qui didza' dxi'a.

Bucu'ē yela'quē' bōnni' quiē lun chi'ē bunách queē'.

Bucu'ē yela'quē' quiē lusēdnē' bunách queē'.

12 Cristocz bupē'ē cni bunách queē' quiē gac lun xchinē', quiē lun ga lac gdu nup nacgac ca gdu ca nayá' nabanē' Lē'.

13 Cni gac ga gdxintē dza huōacru' tuz yúgu'tēru' ca réjlē'ru' Cristo len ca núnbē'ru'-nē' Zxi'nē' Dios. Gacru' nal len huōacru' gdu ca naquē' Lēczē' Cristo.

14 Cutur gacru' ca bi'idau', ca nacgac nup na' tu'tsa'tē ca tun, len nacgac ca tu le nachē' lu yegu, o ca tu le rchē' bíti'tēz bō' reycj, ta'zi' lu na'gac bíti'tēz didza' nu rusēdi lequē', nu na' rzi' ye'i lequē' len yōl-la' sina' qui len run ga ta'chixi ta'nignē'.

15 Na'a, rē'u ni, le nadxi'iru' lza'ru', ral-la' güi'ru' didza' le nac gdu'tē li quiē gac huōacru' gdu ca naquē' Cristo, len gacru' tuz len Lē', Nu nac Xani gdu ca nayá' nabanē' le nacru' rē'u.

16 Cristocz runē' ga rdzag dxi'a gdu ca nayá' nabanē' le nacru' rē'u, ati' gdu'tē ca nayá' nabanē' na' naguel-la' tsaxzón ni'a qui lē na' run tuz gdu ca nayá' nabanē'. Cati' runru' xchinru' tu turu' rē'u na' dzagru' gdu ca nayá' nabanē', gdu'tē rzxón len rac gdu, ca na' zeaj racr gdu ca nadxi'iru' lza'ru'.

Yōl-la' na'bán cub napru' le nacru' tuz len Cristo

17 Uláz queē' Xanru' rēpa' lbi'ili' lē ni len rgu'a lei lu na'li', rnia': Cutur gunli' ca tun nup cunúnbē'gac Dios, nup na' ca ta'zá'z ládxi'gac tun

18 len nachúl nanitgac icj ládxi'dau'gac. Le nacquē' cunōzi len nazidquē', cutu nazi'quē' yōl-la' na'bán na' runnē' queēru' Dios.

19 Cutu ca' tu'tui'nē'. Nudōd cuinquē' lu le cunác. Gdu ládxi'quē' tunē' yúgu'tē le cunác.

20 Nup ni' gulusēdi lbi'ili' ca nac queē' Cristo, cutu ca' gulusēdi lbi'ili' gunli' ca tun bunách cni.

21 Le nac gdu'tē li byōnili' ca nac queē' Cristo, len le nacli' queē' tu'sēdi lbi'ili' le nac gdu'tē li na' zoalen Jesús.

22 Gul-ná be'i yōl-la' bunáchz queēli' le gucli' zi'al, lē na' rnit ni'a qui yōl-la' rzē ladx' queēli' le cunác le gzx'i' ye'i lbi'ili'.

23 Ral-la' huōacl' cub lu icj ládxi'dau'li' len lu bō' nacczli'.

24 Ral-la' si'li' yōl-la' bunách cub le nunē' Dios ca nacczē' Lē' le rulu' cuini le run ga runli' le nac dxi'a len le nac tsahui'.

25 Qui lē ni na', cutur si' yē'li'. Yúgu'tēru' ral-la' güi'lenru' lza'ru' didza' le naccz, le dzagru' yúgu'tēru' gdu ca nayá' nabanē' Cristo.

26 Chqui' hualeyli', cutu ral-la' gunli' dul-la'. Cutu leyli' xtsey.

27 Cutu bi gunli' le güi' latj tu' xōhui' uxícj lbi'ili'.

28 Nu bōnni' rbanē' ral-la' usanē' yōl-la' gban queē' len tsaziē' huen dxin quiē gata' queē' bi onōdzjē' quegac nup ta'yadzji.

²⁹ Cutu güi'li' didza' xöhui', san güi'li' didza' dxi'a, yugu' le laclen nu yöni len lun ga gac dxi'a qui nu na'.

³⁰ Cutu ushui'nili' Dios Bö' La'y, le nac bë' náquili' queë' Dios le zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y, ati' gdxin dza udx uslé' lbi'ili' lu dul-la'.

³¹ Gul-cúa ladj lbi'ili' yöl-la' ruzxë'i len yöl-la' rdza'a len yöl-la' rley, len yöl-la' rdil-l didza' len yöl-la' rutság yudxi, len yúgu'të yöl-la' curle'i lza'li' dxi'a.

³² Ral-la' gacli' dxi'i ladx'i len huechi' ládxi'li' lza'li' tuli' yetuli' len unít lauli' lza'li' tuli' yetuli', ca na' benë' Dios, bunít lahuë' lbi'ili' le nacli' tuz len Cristo.

5

Ca ral-la' lac nup nacgac zxi'në' Dios

¹ Le nacli' zxi'nczë' Dios ati' nadxi'inë' lbi'ili', gul-güi' ládxi'li' gacli' ca naquë' Lë'.

² Ca nac yúgu'të le runli', ral-la' gdx'i'li' lza'li', ca na' benë' Cristo, bdx'i'inë' rë'u len budód cuinë' lu yöl-la' gut uláz queëru', ben cuinë' ca böa' bëdx'dau' rudódiru'-ba' lahuë' Dios ni'a qui dul-la' nabága'ru'. Guquë' ca' ca tu le rla' zxi' rdzag ladxë'ë Dios le rgu'ru' lu bcugu la'y queë'.

³ Le nacli' queë' Dios, cutu ca' gunli' le cunác, len cutu gunli' le cural-la' gunli', len cutu uhuídi'li'. Ni'r nutu nu gac bi gnë queëli'.

⁴ Cutu güi'li' didza' xöhui' o didza' cunác o didza' ca'z, yugu' le cural-la' gunli', san nacr dxi'a guiëli'-në' Dios: "Xclenu'."

⁵ Chnöziczli' cutu ca' tsazië' ga rna bë'ë Cristo tsaxxón len Dios nitué' bönni' runë' le cunác, o nu bönni' runë' le cural-la' gunë', o bönni' ruhuídi'në'. Nu na' ruhuídi' nac ca nu rij ladx'i' bdau' guiöj bdau' yag.

⁶ Cutu güi'li' latj nu si' ye'i lbi'ili' len didza' cunác. Ni'a qui dul-la' cni Dios gunë' zxguia' nup cutún ca rna xtidzë'ë.

⁷ Cutu ca' gunli' tuz bunách cni.

⁸ Zí'atël gzoali' ga chul xöhui', san na'a zoali' lu yení', le nacli' tuz len Xanru'. Gul-gác ca bunách qui yení',

⁹ le run yení' na' ga gacru' dxi'i ladx'i' len ga güi'ru' didza' le nac gdutë li, len ga gacru' tsahui'.

¹⁰ Gul-güi' ládxi'li' gnözili' le rdzag ladxë'ë Xanru'.

¹¹ Cutu gútsa'li' nup tun le cunác, lë na' tunë' ga chul xöhui', san gul-bíj ga lna' yugu' lë na' tunë'.

¹² Utui'ru' güi'ru' didza' ca nac le tun bagachi'z bunách.

¹³ Cati' bi ubijru' ga lna', gac bë' yúgu'të tsca nacgac, le gun le nac yení' ga gac bë' yúgu'të.

¹⁴ Qui lë ni na' nayúj lu guich lë na' rna:

Bubán, li' na' rasiu'.

Gyas ladj nup natgac.

Cristo uzéni'ë quiu'.

¹⁵ Gul-yú cuinli' ca runli'. Cutu gacli' curejni'i, san gul-gác bunách ta'yejni'i.

¹⁶ Gul-si' xbey latj dë queëli' le chzoaru' dza curác dxi'a queëru'.

¹⁷ Cutu gacli' cunózi. Gul-güi' ládxi'li' tséjni'li' le rë'nnë' Xanru' gunli'.

¹⁸ Cutu súdxili', le gun yöl-la' rzudxi ga nitli' tsaz. Gul-güi'tsca latj gna bé'inë' lbi'ili' Dios Bö' La'y.

¹⁹ Gul-güi'len lza'li' didza' tuli' yetuli' ugunli' dxin yugu' le rul-l'legac salmo, len yugu' le rul-l' yöl-la' ba Dios, len yugu' le rul-l' nagu'ë icj ládxi'dau'ru' Dios Bó' La'y. Gdu ládxi'ru' ral-la' gul-lru' queë', cu'ru'-në' Dios yöl-la' ba.

²⁰ Gul-gún dxin lë' Xanru' Jesucristo, len gul-guiëtczë' Xuzru' Dios: Xclenu', ca nac yúgu'të.

Ca ral-la' gunru' quegac di'a dza queëru'

²¹ Gul-gún ca rna xtídza' lza'li' tuli' yetuli' quië cni gunli'-në' Dios zxön.

²² Lbi'ili', ngul, gul-gún ca rna xtídza'quë' bönni' qui queëli', ca na' ral-la' gunli' ca rna xtídzë'ë Xanru'.

²³ Cni ral-la' gunli', le rna bé'inë' ngul bönni' ca na' runë' Cristo, rna bé'inë' bunách queë'. Cristo naquë' ca' Nu ruslá bunách queë', nup na' dzaggac gdu ca nayá' nabanë' Lë'.

²⁴ Ca na' tun ca rna xtídzë'ë Cristo bunách queë', lëzca' cni ral-la' lunnu ngul ca rna xtídza'quë' bönni' qui queëcnu ca nac yúgu'të le rac.

²⁵ Lbi'ili', bönni', ral-la' gdxili'-nu ngul qui queëli' ca na' Cristo nadxi'inë' bunách queë' len budód cuinë', gutië' uláz quequë'.

²⁶ Cni gutië' Cristo quië bubijë' quizi queë' Dios bunách queë' na', ati' nayargac tu lu nis le nac xtídzë'ë.

²⁷ Gutië' uláz quequë' quië gac uschinë' lequë' lahuë' Dios, nacquë' ca tu lari' lach, cutu nua' bösj le ni'aj, len cutu naxú'n, len cutu zoa nitú le run ditj lei, san runë' ga lacquë' gdu dxi'a, nutu nu gac bi gnë quequë'.

²⁸ Ral-la' gdxili'-nu ngul qui queëli' ca na' nadxi'i cuinli'. Nu bönni' nadxi'inë'-nu ngul queë', nadxi'i cuinë'.

²⁹ Nutu nu bönni' runi zi' cuinë', san rugagu len run chi'i cuinë', ca runë' ca' Cristo le rúnlenë' bunách queë',

³⁰ nup dzaggac gdu ca nayá' nabanë', ati' rë'u ni dzagru' gdu ca nayá' nabanë' Lë'. Náqiniru' xpëlë'ë len dxit queë'.

³¹ Lëzca' cni nayúj lu guich la'y, rna: "Qui lë ni na' bönni' ral-la' uca'në' xuz xnë'ë quië tsajsóalenë'-nu ngul queë', ati' groptë' luhuóaquë' tuz."

³² Lë na' nayúj lu guich ni rulu' lahui tu le nac gduet li, ati' neda' ráquida' rui' didza' ca' ca nac queë' Cristo len bunách queë' na'.

³³ Lëzca' rui' didza' ca nac queëli'. Yúgu'tëli' lbi'ili', bönni', ral-la' gdxili'-nu ngul qui queëli' ca na' nadxi'i cuinli', ati' ral-la' lunnu ba la'n bönni' qui queëcnu ngul.

6

¹ Lbi'ili', bi'idau', ral-la' gunli' ca rna xtídza'quë' xuz xna'li' quië cni gunli' ca rna xtídzë'ë Xanru'. Le nac tsahui' ral-la' gunli'.

² Zxba na' benë' zi'al Dios le nachë' tu le gzxi' lu në'ë Dios gunë', nac lë na' rna: "Ben ba la'n xuz xna'u,

³ ati' gac dxi'a quiu' len xtsey su' gbanu' yödzlyu ni."

⁴ Lbi'ili', xuz, cutu gun leyli' zxi'nli', san gul-scúl-cbi', gut quinclicli'-bi' len usëdiclicli'-bi' ca rdzag ladxë'ë Xanru'.

⁵ Lbi'ili', nul-li' nacli' bönni' nadá'ugac, gul-gún ca rna xtídza'quë' xanli' luyú ni gdu ládxi'li', gunli' lequë' ba la'n lu yöl-la' radxi queëli', gunli' xchinquë' ca ral-la' gunli' xchinë' Cristo.

⁶ Gul-gún xchinquë', clëgz cati' ni' tu'yúé' lbi'ili' quië urujli' dxi'a laquë', san gdu ládxi'li' gul-gún xchinquë' ca rdzag ladxë'ë Dios, ca na' ral-la' gunli' xchinë' Cristo.

7 Gdu ládxi'li' gul-gún xchinquë', ati' cni gac, gunli' xchinë' Xanru' len clëgz xchingac bunách.

8 Nöziczli' ca gunë' Xanru'. Gunnë' qui queëru' tsca nac le dxi'a runru' zal-la' nadzanru' o zal-la' nacru' bönni' nadá'ugac.

9 Lbi'ili', nacua' queëli' bönni' nadá'ugac, gul-gún dxi'a cni quegac huen dxin queëli' na', cutu uzeyli' ba nadx lequë'. Gul-tsajnéy ca nac queëli', yu'uli' lu në'ë Xanru' zoë' yehua' yubá la' tuz ca nac quequë', ati' Lë' cutu rutsë'ë ca runë' qui queë bunách.

Runnë' queëru' Dios le tun chi'i rë'u

10 Na'a, böchi' lza'adau', gul-gác tsutsu le nacli' tuz len Xanru', zoalen lbi'ili' yöl-la' huac zxön queë'.

11 Gul-gún chi'i cuinli', ugunli' dxin yugu' le runnë' queëru' Dios, le tun chi'i rë'u, quië gac soali' tsutsu cati' guë'ni si' bë' lbi'ili' tu' xöhui'.

12 Cutu rdíl-lenru' bunách náquicni bëla' len dxit, san rdíl-lenru' yöl-la' uná bë' quegac bö' xöhui' ta'dá lu bö'z, dzaggac nup ta'ná bë', len nup nadél-li'gac yöl-la' uná bë', len nup dë lu na'gac, nacua' yödzyú ni ga nac chul xöhui'.

13 Qui lë ni na',

Gul-sí' yúgu'të le runnë' queëru' Dios, le tun chi'i rë'u, quië cati' gdxin queëru' dza ni' lac le nacgac xöhui', gac gua' glenli', len cati' udx gunli' cni, uga'nli' tsutsu.

14 Gul-zóa tsutsu.

Gul-sí' le nac gdutë li, le gac queëli' ca tu guid guga' lë'li'.

Gul-gác tsahui', le gun chi'i lbi'ili' le nac tsahui' ca run tu lari' yödx run chi'i lchu'ë bönni' rijë' gdil-l.

15 Gul-zóa sina' quië gunli' lban qui didza' dxi'a le rbequi dxi icj ládxi'dau'ru' lahuë' Dios, ca na' ruzóa cuinë' sina' rdë'ë lölë' bönni' rijë' gdil-l.

16 Le nac blau, yöl-la' rejle' queëli' Cristo gac queëli' ca tu le nac tsutsu uzëli' lauli', cui gál-la'-li' yugu' le usán tu' xöhui', le nacgac ca yag uxiti' zoa gui' láhuigac.

17 Yöl-la' ruslá gac queëli' ca tu lu'u guia le gun chi'i icjli'.

Xtidzë'ë Dios gac queëli' ca tu guia tuchi' le runnë' queëru' Dios Bö' La'y, utíl-lenru' le nac xöhui'.

18 Gul-gún yúgu'të lë ni len gul-lidzë' Dios, gnábili'-në' gáclenë' lbi'ili'.

Gul-lidzteczë' Dios, zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y.

Quië gunli' cni, ral-la' uspán ládxi'li' len cuhuõa ládxi'li', gnábili'-në' Dios gáclenë' nup náquigac queë'.

19 Gul-lidzë' Dios, gnábili'-në' gáclenë' ca' neda', gunnë' quia' didza' cati' ral-la' gu'a didza', len gunë' ga gaca' rugu ladx' cati' guna' lban quië uzëjni'da' bunách ca nac le bgachi' qui didza' dxi'a.

20 Dios budödë' lu na'a didza' dxi'a na' quië guna' lban qui, ati' le bena' cni yu'a lidx guia ni. Gul-lidzë' Dios chqui'nu', gnábili'-në' gunë' ga gaca' rugu ladx' quië guna' lban qui didza' dxi'a, ca ral-la' guna'.

Ruúdx didza' bë'ë Pablo

21 Tíquico, böchi'ru' na' nadxi'iru'-në', len runë' xchinë' Xanru' gdu ladxë'ë, quíxjöi'në' lbi'ili' gdu ca rac quia' len ca runa' neda' ni.

22 Qui lë ni na', gsöla'a-në' queëli' ati' ului'inë' lbi'ili' ca rac queëtu', ati' cni utipë' ládxi'li'.

²³ Rnabda'-në' Xuzru' Dios lenca' Xanru' Jesucristo gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li, len gata' queëli' yöl-la' nadxí'i le dzag yöl-la' rejle' queëli' Cristo, yúgu'tëli' na' nacli' queë'.

²⁴ Le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios gac queëli', yúgu'tëli' na' nadxí'ili'-në' Xanru' Jesucristo, nac gdu yöl-la' nadxí'i queëli' Lë'. Ca' gac.

DIDZA' BSÖLĚ'Ě PABLO YÖDZ FILIPOS

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacu'ë Filipos

1 Neda', Pablo, lenca' bi'i Timoteo, nactu' huen dxin queë' Jesucristo. Rugapa' Dios lbi'ili', réjlë'li' Cristo, len lbi'ili', dë lu na'li' xchinë' Cristo, len lbi'ili', run chi'li' bunách queë' Cristo, zoali' Filipos, náquili' queë' Dios len nacli' tuz len Jesucristo.

2 Rnabda'-në' Xuzru' Dios lenca' Xanru' Jesucristo gunnë' queëli' le ruzá' ladxë'ë queëru' len gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li'.

Pablo rnabnë' Dios bi gunë' quegac bunách ta'yejlë' Cristo

3 Répa'-në' Dios: Xclenu', cati' rza' ladx'a'a queëli'.

4 Cati' rulidza'-në' Dios len rnabda'-në' gáclenë' lbi'ili', rudziji ladx'a'a

5 le rajneyda' ca bënlenli' neda' tsaxxön dxin qui didza' dxi'a, gzu lauli' runli' dxin na' dza ni' zi'a byönili', len runli' lei ga rdxintë na'a dza.

6 Dios gzu lahuë' runë' tu le nac dxi'a lu icj ládxi'dau'li'. Ruzxöni ladx'a'a Lë' gúnteczë' cni ga gdxintë dza huödë' Jesucristo.

7 Ca na' rza' ladx'a'a queëli' nac ca ral-la' guna' le nadxí'itsquida' lbi'ili'. Yúgu'tëli' ruzi'li' xbey tsaxxön len neda' le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios, tsal ni yu'a lidx guia, len lëzca' cni benli' cati' ni' bë'a didza', bena' lban qui didza' dxi'a len bena' ga bdxin queëli' tsaz.

8 Nözcne' Dios ca nadxí'itsquida' lbi'ili', nac ca na' nadxí'itsquinë' rë'u Lëczë' Jesucristo.

9 Rnabda'-në' Dios gunë' ga gdxiri'li' lza'li', len gáta'tsca queëli' yöl-la' rac sxöni len yöl-la' rejni' gdu

10 quië gac cöli' le nactër dxi'a. Chqui' gac cni queëli', gacli' gdu dxi'a ati' nutu nu gac bi gnë queëli' dza ni' huödë' Cristo.

11 Le nacli' nac bë' le nac dxi'a runë' Cristo lu icj ládxi'dau'li' quië gla' lahui yöl-la' yení' queë' Dios len gac queë' yöl-la' ba.

Zoaru' nabanru' quië gacru' ca naquë' Cristo

12 Böchi' lza'adau', rë'nda' gnözili' lë ni: Yúgu'të le guc quia' guclen neda' quië gzxáqui'rda' bena' lban qui didza' dxi'a.

13 Cni guc, yúgu'të ni'a na'quë' bönni' yúlahui' len yezíca'rë' bönni' ni nözcne' yu'a lidx guia ni le runa' xchinë' Cristo.

14 Le yu'a neda' lidx guia ni ben ga nácgacrë' rugu ladx'i' yelati'z cunuhoágactë' böchi'ru', tu'zxöni ládxi'quë' Xanru' len cutur tádxinë' tunë' lban qui xtüdzë'ë Dios.

15 Le nactë tunë' lban queë' Cristo la'quë' le tu'zxë'inë' neda' len ta'dil-lë', san yela'quë' tunë' lban queë' gdu ládxi'quë'.

16 Bönni' tu'zxë'inë' na' tunë' lban queë' Cristo lu yöl-la' run ba zxön cuinquë' len clëg gdu ládxi'quë'. Të'nnë' lusaca' zi'ë neda' tsal ni yu'a lidx guia.

17 Bönni' gdu ládxi'quë' na', lu yöl-la' nadxí'i quequë' tunë' lban queë', le nözcne' Diosc budödë' lu na'a dxin runa', runa' lban qui didza' dxi'a.

18 Cutu run ga rö'a baguí'i lë na'. Rudzijda' le rac lban queë' Cristo nácti'tëz, zal-la' tunë' lban gdu ládxi'quë' o cutunë' lei cni.

Na'a, rudzijrda'

19 le nõzda' ulá' lu le rac quia', yu'a lidx guia ni, le rulidzli'-nè' Dios len le ráclenè' neda' Dios Bõ' La'y, Nu rsölè'ë queëru' Jesucristo.

20 Cni rè'nda', len ruzxõni ladxa'a-nè' Dios, gunè' ga cutu utui'da', len gunè' ga gac gu'a didza' lu yõl-la' rugu ladxi', ati' lu na'a neda' gactecz yõl-la' ba queë' Cristo na'a dza len yugu' dza zi'a za'c, zal-la' gun bayúdx gattea' o soa' gbana'.

21 Ca runi neda', chqui' zoa' nabana', nac quië gaca' ca naquë' Cristo, len chqui' gatia', nac tu le uzi'ra' xbey.

22 Chqui' huac guna' dxin le gaclen didza' dxi'a queë' Cristo chqui' soaza' gbana', cutu nõzda' bizxal ral-la' cõa'.

23 Nac banig cõa'. Rè'nda' gattea' quië tsajsóalentea'-nè' Cristo, le gactër dxi'a quia' lè na',

24 san runr bayúdx soaza' gbana' quië sáqui'da' gáclena' lbi'ili'.

25 Le nõzda' nac cni, nõzda' ca' ugá'nlena' lbi'ili' quië gáclena' lbi'ili' quië gacr gdu ca réjlè'li' Cristo, ati' udzjirli' le réjlè'li' Lè'.

26 Cni nac, dusóalena' lbi'ili' leyúbl, le gun ga gdzag ládxi'li'-nè' Jesucristo ni'a qui le gunè', gáclenè' neda'.

27 Gul-güi' ládxi'zli' gacli' ca rajlõz didza' dxi'a queë' Cristo. Cni gac, chqui' duyúa' lbi'ili' o chqui' soa' zi'tu', huayõnda' nacli' tsutsu len nacli' tuz, runli' tsaxõn dxin qui le réjlè'ru' le za' queëru' ni'a qui didza' dxi'a.

28 Cutu güi'li' latj lun gadxi lbi'ili' nup cuta'le'i lbi'ili' dxi'a. Lè ni uluí' lequë' la'nitië', san ulali' lbi'ili', le gac bè' ráclenè' lbi'ili' Dioscz.

29 Dios ru'ë lbi'ili' latj gunli' xchinè' Cristo, clëgz ca réjlè'li' Lè', san lëzca' ca rzaca' rgu'i'li' runli' xchinè'.

30 Na'a, gac gunli' neda' tsaxõn güi' ládxi'ru' gunru' lban qui didza' dxi'a. Blé'iczi'li' ca gzxaca' gdi'a cati' bena' cni zi'al, ati' ryõnili' ca rzaca' rgu'i'a ca' na'a.

2

Guquë' nõxj ladxi' Cristo, ati' bdél-li'nè' yõl-la' zxõn

1 Chqui' rutipè' ládxi'li' Cristo, len chqui' lu yõl-la' nadxi'i queë' ruhuechi' ladxè'ë lbi'ili', len chqui' nacli' tuz len Dios Bõ' La'y, len chqui' nadxi'ili' lza'li' len ruhuechi' ládxi'li' lza'li' tuli' yetuli',

2 gul-gún ga udziji ladxa'a. Quië gunli' cni, ral-la' gacli' tuz len lza'li' len gac tuz ca nadxi'ili' lza'li' tuli' yetuli'. Lëzca' cni ral-la' gacli' tuz lu bö' nacczli' len ca rza' ládxi'li'.

3 Ca nac le runli', cutu bi ral-la' gunli' lu yõl-la' rudul-li' queëli' o quië gun ba zxõn cuinli', san dxi'adau' ral-la' gunli' yúgu'tè, cutu gáquili' nadél-li'rli' lbi'ili' ca lza'li'.

4 Gul-güi' ládxi'li' gac dxi'a ca' qui lza'li' len clëg queëzli'.

5 Ral-la' gacli' nõxj ladxi' ca na' guquë' nõxj ladxi' Jesucristo.

6 Lè' nacczè' tuz ca naquë' Dioscz, san cutu gúquinè' ral-la' gunè' bayúdx uga'nè' tuz ca na' naquë' Dios.

7 Buca'nczè' yúgu'tè le napè', len ben cuinè' ca tu bõnni' nada'u. Guljè' ca talj bunách len guquë' gdu bunách.

8 Cati' ni' naquë' bõnni', guquë' nõxj ladxi' len benè' ca rna xtudzè'ë Dios, gutiè'. Gdè'ë lè'i yag cruz ca na' rac queë' bõnni' gdödi bunách.

9 Qui lè ni na' Dios buchisè' Lè', benè' ga naquë' blau ni' yehua' yubá, len benè' ga lè' le nactër blau ca yúgu'tè lagac bunách.

¹⁰ Cni benè' Dios quiè cati' la'yöni ca na' lè' Jesús, luzechu xzibgac yúgu'tè nup nacuá' yehua' yubá, len yödzyú, len lu latj chul.

¹¹ Yúgu'tè' la'guixjö'è yalj lulu naquè' Xanru' Jesucristo quiè gac yöl-la' ba queè' Xuzru' Dios.

Ral-la' gacru' ca le ta'gú'u yení' yödzyú ni

¹² Qui lè ni na', böchi' lza'adau', ca na' benli' ca rna xtidza'a cati' ni' zóalena' lbi'ili', runr bayúdx gunli' ca rna xtidza'a na'a, tsal ni zoa' zi'tu' ga zoali'. Gul-gún xchinè' Xanru' ga gdxintè dza udx uslè' lbi'ili'. Gul-gún cni lu yöl-la' radxi queèli' Lè' len lu yöl-la' rrxiz.

¹³ Lèczè' Dios runè' dxin lu icj ládxi'dau'li', runè' ga rè'nili' gunli' le rdzag ladxè'è Lè' len runè' ca' ga sáqui'li' gunli' lè na'.

¹⁴ Gul-gún yúgu'tè le ral-la' gunli', cutu bi gnèli' qui, len cutu til-l dídza'li'.

¹⁵ Cni ral-la' gunli', cui gac nu bi gnè queèli', san quiè gacli' xzi'nè' Dios, nacli' gdu dxi'a yödzyú ga ni zoali' ladj bunách cunacgac tsahui' len nuca'ngac Dios. Lbi'ili' rgu'li' yení' ladjquè' ca na' ta'gú'u yení' bölj luzxbá cati' ni nac chul,

¹⁶ rui'li' lauquè' didza' gbánicnè'. Chqui' cni gunli', huac udzjitsquida' dza huödè' Cristo ni'a qui le nacczli', le gnözda' cutu guc daduz gzoa' banádx gatia' len clèg daduz bena' dxin.

¹⁷ Yöl-la' rejlè' queèli' Cristo nac tu le rdzag ladxè'è Dios. Zal-la' gun bayúdx gatia' quiè gac gdu yöl-la' rejlè' queèli' Lè', udzijda' len uzí'lena' xbey tsaxzón yúgu'tèli'.

¹⁸ Lèzca' cni ral-la' udzjili' lbi'ili' len uzí'lenli' tsaxzón neda' xbey.

Ca tunbi' bi'i Timoteo len bi'i Epafrodito

¹⁹ Chqui' cni rè'nnè' Xanru' Jesús, runa' löz gsöla'tea'-bi' queèli' bi'i Timoteo, ati' ni'r udzijda' cati' huödbi' dudíxjö'bi' neda' catèz rac queèli'.

²⁰ Tuzbi' lèbi' rza' ládxi'bi' ca na' rza' ladxa'a neda', len szxöni rui' ládxi'bi' lbi'ili'.

²¹ Yúgu'tè bönni' yezica', le nac queégaczè' tui' ládxi'què'. Cutu tui' ládxi'què' xchinè' Cristo.

²² Nöziczli' ca benbi' bi'i Timoteo, burujbi' dxi'a. Tsaxzón bénlenbi' neda' dxin qui didza' dxi'a, nachbi' quia' ca tubi' bi'i bönni', tsaxzón rúnlenbi'-nè' xuzbi' dxin.

²³ Gsöla'a-bi' ga zoali' bi'i Timoteo cati' gnözda' naxc gac quia' ni

²⁴ zal-la' ruzxöni ladxa'a-nè' Xanru' gunè' ga duyutea' lbi'ili'.

²⁵ Lèzca' ráquida' run bayúdx gsöla'a-bi' ga zoali' bi'i böchi'ru' Epafrodito. Bi'i ni bénlenbi' neda' tsaxzón dxin queè' Cristo, gdí-lentu' tu' xöhui'. Lbi'iczi' bsöla'li'-bi' ga zoa' quiè gáclenbi' neda'.

²⁶ Lèczbi' rè'nibi' duyubi' lbi'ili' len szxöni rui' ládxi'bi' lbi'ili' le nözili' ben bayá' queèbi'.

²⁷ Le nactè güi'bi', guqui gatbi', san buechi' ladxè'è-bi' Dios, len clègz lèbi', san buechi' ladxè'è ca' neda', cui gsèbir ladxa'a ca na' rsèbi ladxa'a na'a.

²⁸ Qui lè ni na', gu'nrdá' gsöla'a-bi' queèli' quiè gac udzjili' leyúbl cati' ulè'ili'-bi', len cutur gsèbi ladxa'a neda'.

²⁹ Gul-si' lu na'li'-bi' lu yöl-la' rudziji queèli', nachbi' bi'i böchi'ru' réjlè'bi' Cristo. Gul-gún ba la'n yúgu'tè bunách nacgac ca nachbi' lèbi',

³⁰ le gzoa banádx queèbi' gatbi' le benbi' xchinè' Cristo len le gúclenbi' neda' uláz queèli'.

3

Le nac gdu tsahui'

¹ Na'a, böchi' lza'adau', gul-dziji le nacli' tuz len Xanru'. Cutu rupíxj neda' uzuja' queëli' leyúbl lè na' buzuja' queëli' zi'al, le gaclen lbi'ili' lè ni.

² Gul-gún chi'í cuinli' laugac nup ni' tun le cunác, nacgac ca bö'cu' snia', nup na' tun bayúdx ga grugu lu xpéla'quë' bönni' le nac bë' nacquë' queë' Dios.

³ Rë'u nadél-li'ru' lè na' nac gdutë li, le nac bë' náquiru' queë' Dios. Le réjlë'ru' Dios, zóalenë' rë'u Dios Bö' La'y, ati' rudzjiru' le nacru' tuz len Jesucristo. Cutu ca' ruzxöni ládxi'ru' tu le runru' racz queëru'.

⁴ La'naru' ruzxöni ládxi'ru' lè ni, lëzca' neda' chnadél-li'da' bi uzxöni ladxa'a. Chqui' zoë' bönni' ráquinë' ulé' le nacua' le nunë', neda' nadél-li'rda' ca bönni' na'.

⁵ Grugu lu xpéla'a lè na' nac bë' cati' ni' gúquida' xunu' dza.

Gulja' ladj di'a dza guegac bunách Israel.

Naca' zxi'n xsoë' Benjamín.

Xuz xna'a nacquë' gdu bunách hebreo.

Guca' bönni' gdau' fariseo ca na' bena' ca rna bë' zxba queë' Dios.

⁶ Szxöni bë' ladxa'a zxba na' ga bdxintë gdxia ládxi'gaca' bunách queë' Cristo. Tzca gac gaquë' tsahui' bönni' le runë' ca rna bë' zxba na', nutu nu bi guc gnë quia'.

⁷ Na'a, yúgu'të lè na' bena' zxön zi'al, nuzóa' tsla'l le náquida' queë' Cristo.

⁸ Clëgz yugu' lè na', san nuzóa' ca' tsla'l yúgu'të le dë, quië gac gúnbë'a-në' Xanru' Jesucristo, le nactër lsaca' ca yúgu'të lè na'. Quië gúnbë'a Lë' gru'na' ni'l yúgu'të, ráquida' nac ca bëb, quië uzi'a xbë' Cristo,

⁹ len quië gaca' tuz len Lë'. Nuhuöaca' tsahui', clëg le runa' ca rna bë' zxba na', san bunë' neda' tsahui' Dioscz le réjlë'a Cristo, ca na' ruúnë' tsahui' yúgu'të nup ta'yejlë' Lë'.

¹⁰ Rë'nzda' gúnbë'a-në' Cristo len soalen neda' yöl-la' huac queë' Dios le buspán Cristo lu yöl-la' gut, len quië guna' Lë' tsaxxón, saca' qui'a ca na' gzxaca' gdi'ë Lë', len quië soa' sina' gatia' ca gutië' Lë',

¹¹ le runa' löz Dios, uspanë' ca' neda' lu yöl-la' gut.

Le runru' quië gdxinru' xlatjru'

¹² Cutu rnia' chnadél-li'da' yúgu'të lè ni gunnë' quia' Dios, len cutu ráquida' chnaca' gdu tsahui'. Na'a, runa' bayúdx gdél-li'da' yúgu'të lè na', le chbdél-li'në' neda' Jesucristo.

¹³ Böchi' lza'adau', cutu ca' nadél-li'da' yugu' lè ni, san tuz le runa' bayúdx. Ruzál ladxa'a le chbdél-li'da', ati' runa' bayúdx gdél-li'da' le zi'a za'.

¹⁴ Runa' ca runë' bönni' jarélu'ë rxítí'ë quië gdxinru' xlatj' gdél-li'në' tu le uzi'ë xbey. Cni runa' quië gdél-li'da' lè na' bulidzë' rë'u Dios quië gata' queëru' ni' yehua' yubá le nacru' tuz len Jesucristo.

¹⁵ Cni ral-la' gunru' yúgu'tëru' rë'u, nac gdu ca réjlë'ru' Cristo. Chqui' ráquili' la'li' ral-la' gunli' tu le yubl, Dios uzéjní'në' lbi'ili'.

¹⁶ Na'a, ca nac lè na' bdél-li'ru', ral-la' gúnteczru' cni.

¹⁷ Böchi' lza'adau', gul-gún ca na' runa' neda'. Chbului'itu' lbi'ili' ca ral-la' gunli'. Gul-yú ca tun nup na' tun ca na' bentu' netu'.

¹⁸ Chgudxcza' lbi'ili' zian lzu, ati' rëpa' lbi'ili' leyúbl len yöl-la' rbödx quia', rnia': Le tunë' zian bönni' run ga nacquë' ca nup cuta'le'i Cristo dxi'a, le tu'zöë' tsla'l le benczë' Lë' lë'i yag cruz.

19 Bönni' tunë' cni, lu gui' gabíl tsjaquë', le nac dios quequë' le ta'zëz lãdxi'quë', ati' tun ba zõn cuinquë' ni'a qui le tunë' le ral-la' gun ga lutui'inë'. Tui' lãdxi'zë' le dë yödzyú ni,

20 san rë'u ni rui' lãdxi'ru' le dë yehua' yubá ga nababru', len rbözru' dza huödë' Xanru' Jesucristo, Nu ruslá rë'u, urujë' yehua' yubá na'.

21 Lë' utsë'ë gdu ca nayá' nabinru', le rnitez, gunë' ga huöac ca nac gdu ca nayá' nabanë' Lë', le soa tsalzú. Cni gunë' len yöl-la' huac zõn queë' le ugunë' dxin quië gna bé'inë' yúgu'të.

4

Ral-la' udzjilenteczru-në' Xanru'

1 Qui lë ni na' lbi', böchi' lza'adau', gul-gác tsutsu ca réjlë'li' Xanru'. Nadxí'itsquida' lbi'ili' len rë'nda' duyúa' lbi'ili'. Runli' ga rudzjida' len nacli' ca tu le ruzi'a xbey.

2 Lbi'ili', Evodia len Síntique, ráta'yua' lauli' gacli' tuz ca ral-la' lac nup náquigac queë' Xanru'.

3 Na'a, böcha'a gdu, rë'nda' gáclenu' gropnu ni, le glúnlennu neda' dxin, bentu' lban qui didza' dxi'a, ati' guladzaguë' ca' netu' Clemente len yezíca'rë' lza'a na'. Chnayujgac laquë' yehua' yubá ga na' nayujgac lagac nup chnadé-li'gac yöl-la' na'bán gdu.

4 Gul-dzjilentecz-në' Xanru'. Leyúbl, rnia': Gul-dziji.

5 Gul-gác dxi'i lãdxi' len yúgu'të bunách. Chzoa huödë' Xanru'.

6 Cutu ubi ugu'i'ili', san gul-náb lahuë' Dios le rquínili' len gul-guië': "Xclenu'", ca nac yúgu'të lë na' rnabli'.

7 Dios gunë' ga gac queëli' le cuequi dxi icj lãdxi'dau'li', lë na' nadödr bë'i ca le gac la'yeyni' bunách. Lë na' rbequi dxi icj lãdxi'dau'ru' gun chi'i icj lãdxi'dau'li' len le rza' lãdxi'li' le nacli' tuz len Jesucristo.

Ral-la' sa' lãdxi'ru' le nacgac dxi'a

8 Ga ruúdxhtë, böchi' lza'adau', gul-sá' lãdxi'li': yúgu'të le nac dxi'a,

len le nac bica' ba,

len le nac gdutë li,

len le nac gdu,

len le nac tsahui',

len le nac ba'a,

len le nac lach,

len le ral-la' gunru' ba la'n.

9 Gul-gún ca na' busëdda' lbi'ili', lë na' gzxi' lu na'li' tsca na' bë'lena' lbi'ili' didza' len tsca na' bena' ga ni' zoali'. Dios, Nu runn queëru' le rbequi dxi icj lãdxi'dau'ru' sóalenë' lbi'ili'.

Le dxi'a glunë' queë' Pablo bönni' Filipos

10 Rudzjilenda'-në' Xanru' le rui' lãdxi'li' neda' leyúbl. Cutu rnia' gul lãdxi'li' neda', san cutu guta' queëli' latj gáclenli' neda' zi'al.

11 Lëzca' cni, cutu rnia' cni le zoa bi ryadzj quia', le nazëda' gdzag ladxa'a le dëz quia'.

12 Chgdöda' lu yöl-la' yechi' len lu yöl-la' tsahui'. Nazëda' soa' nácti'tëz, zal-la' nöljda' o nabí l rduna', len zal-la' dë quia' szxöni o zoa bi ryadzj quia'.

13 Yúgu'të huazáqui'da' le rutipë' ladxa'a Cristo.

14 Benli' dxi'a cati' ni' güclenli' neda', butipli' ladxa'a cati' gzxaca' gdi'a.

¹⁵ Lbi'ili', bönni' Filipos, nõziczli' ca guc quia' dza ni' cati' buzá'a luyú Macedonia, yjena' lban qui didza' dxi'a. Tsca nacua' bunách queë' Cristo, nutur nu guclen neda', san lbi'izli' gúclenli' neda'. Bsöla'li' quia' bi bunödzejli', le gzxi' lu na'li' lban bena' neda'.

¹⁶ Tsal ni' gzoa' Tesalónica, tu chop lzu bsöla'li' quia' le bunödzejli' cati' ni' byadzj quia'.

¹⁷ Cutu rui' ladxa'a bi si'a, san rë'nda' gata'r queëli' le uzi'li' xbey yehua' yubá.

¹⁸ Rëpa' lbi'ili': Chgzxi'a yúgu'të lë na' bsöla'li' quia', ati' gdödti bë'i tsca le byadzjda'. Ben ga nac cni lë na' bsöla'li' lu na'bi' bi'i Epafrodito. Lë na' bunödzejli' nac ca tu le rla' zxi rdxintë lahuë' Dios, len ca tu le rgu'ru' lahuë' Dios le rdzag ladxë'ë.

¹⁹ Dios gunnë' queëli' yúgu'të le ryadzj queëli', tsca nac yöl-la' tsahui' rö' yehua' yubá, le nacli' tuz len Jesucristo.

²⁰ Gactecz queë' Xuzru' Dios yöl-la' ba. Ca' gac.

Tu'gáp Dios lza'gac bunách queë' Cristo

²¹ Uláz quia' neda', gul-gáp Dios nup ni' náquigac queë' Dios le nacgac tuz len Jesucristo. Tu'gapë' lbi'ili' Dios böchi' lza'ru' ni nunquë' neda' tsazxón.

²² Lëzca' tu'gáp lbi'ili' Dios yúgu'të nup ni náquigac queë' Dios, len lëzca' cni, tu'gapë' lbi'ili' Dios yugu' huen dxin nacu'ë lidxë' bönni' rna bë'ë gdu luyú Roma.

²³ Rnabda'-në' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' yúgu'tëli'. Ca' gac.

DIDZA' BSÖLĚ'Ě PABLO YÖDZ COLOSAS

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacué Colosas

¹ Neda', Pablo, naca' gbaz queë' Jesucristo le rë'nnë' cni Dios, dzagbi' neda' bi'i böchi'ru' Timoteo.

² Rugapa' Dios lbi'ili', nacli' quizi queë' Dios, len nacli' böchi'tu' réjlë'li' Cristo zoali' Colosas. Rnabda'-në' Xuzru' Dios uzá' ladxë'ë queëli', len gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li'.

Pablo rulidzë' Dios, rë' Lë': "Xclenu'"

³ Rëtecztu'-në' Dios, Xuzë' Xanru' Jesucristo: Xclenu', cati' rulidztu'-në' Dios, rnábitu'-në' bi gunë' queëli'

⁴ le byönitu' didza' ca réjlë'li' Jesucristo, len ca nadxi'ili' yúgu'të nup náquigac quizi queë' Dios.

⁵ Cni runli' le runli' löz le nuzóë' queëli' Xanru' ni' yehua' yubá, lë na' byönili' qui cati' bé'entu' lbi'ili' didza' le nac gdu'të li qui didza' dxi'a.

⁶ Didza' dxi'a na' bdxin queëli' ca rdxin ca' gdu'të yödzyú. Run dxin len rac lban qui, gdu'të yödzyú, la' tuz ca rac ga zoali', dza ni'të ga rdxintë na'a dza, cati' ni' byönili' len le nactë bénbë'li' le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios.

⁷ Busëdnë' lbi'ili' lë ni Epafras, bönni' nadxi'iru'-në', rúnlenë' netu' tsaxxón dxin len naquë' ca' huen dxin gdu queë' Cristo, ráclenë' lbi'ili'.

⁸ Bönni' ni' gdíxjöi'në' netu' ca nadxi'ili' lza'li', le runë' Dios Bö' La'y ga gac gunli' cni.

⁹ Qui lë ni na' netu' ca', dza ni'të ga rdxintë na'a dza cati' gúquibe'itu' lë ni, cutu ca' rzoa dxitu' rulidztu'-në' Dios, rnábitu'-në' gáclenë' lbi'ili', len rnabtu' lahuë' gunë' ga gúnbë'li' gdu le rë'ncznë' Lë', len gunnë' queëli' yúgu'të yöl-la' rac szxóni len yöl-la' rejni' le rgu'ë rë'u Dios Bö' La'y.

¹⁰ Cni rnábitu'-në' quië gac gunli' ca ral-la' lun nup náquigac queë' Xanru', gunli' yúgu'të le rdzag ladxë'ë Lë', len sáqui'li' gunli' yúgu'të le nac dxi'a, len gac gdu ca núnbë'li'-në' Dios.

¹¹ Rnábitu'-në' utipë' ládxi'li', gunnë' queëli' yöl-la' huac gdu queë', quië gac gua' glenli' yúgu'të, len cözli' zxón ladxí' len udziji ládxi'li'.

¹² Lu yöl-la' rudziji queëli' gul-guië' Dios Xuz: "Xclenu'", le budödë' lu na'ru' gata' queëru' latj lu yení' queë', gunru' tsaxxón nup náquigac quizi queë'.

¹³ Dios Xuz na' buslë' rë'u lu na' nu rna bë' latj chul, len budödë' rë'u ga na' rna bë'ë Zxi'nczë', Nu nadxi'inë'.

¹⁴ Zxi'në' na' böa'uë' rë'u, gutië' uláz queëru', len bunít lahuë' rë'u ca nac dul-la' gbága'ru'.

Nuhuöacru' tuz len Dios le gutië' uláz queëru' Cristo

¹⁵ Cristo naquë' tuz ca naquë' Dioscz, Nu curlé'iru'. Zoaczë' Lë' zí'atël ca yúgu'të le benë' Dios.

¹⁶ Lu në'ë Cristo benë' Dios yúgu'të le dë, le nacua' luzxbá, len le nacua' luyú, yugu' le rlé'iru' len yugu' le curlé'iru', lë na' nacgac latj blau, len yugu' yöl-la' uná bë', len le nadél-li'gac yöl-la' zxón, len yugu' yöl-la' huac qui yehua' yubá len qui luyú ni. Yúgu'të benë' Dios lu në'ë Cristo quië uzi'ë xbey Lë'.

¹⁷ Cristo zoaczë' zi'al ca yúgu'të le dë, ati' yúgu'të nacua'tecz ni'a queë' Lë'.

18 Cristo naquë' Xangac bunách queë', len runödzejë' quequë' yöl-la' na'bán. Naquë' ca' Nu gzu lau bubán tsaz lu yöl-la' gut. Zi'al Lë' bubanë' tsaz lu yöl-la' gut quië gáctërë' blau ca yúgu'të le dë.

19 Cni guc, le bdzag ladxë'ë Dios Xuz soalen Cristo gdu le nacczë' Lë'.

20 Ni'a qui le benë' Cristo, Dios benë' ga gac luhuóac tuz len Lë' yúgu'të le dë, le nacuá' luyú, len le nacuá' luzxbá. Bunë' leygac tuz len Lë' le bulaljë' xchönë' Cristo, gutië' lë'i yag cruz.

21 Lbi'ili', zi'atël nulá'alenli'-në' Dios len gucli' ca bönni' cuta'le'i Dios dxi'a lu icj ládxi'dau'li' ni'a qui dö' bia'li', san na'a chbunë' lbi'ili' tuz len Lë'.

22 Cni guc, le budöd cuinë' Cristo, gutië' uláz queëli' quië gac uschinë' lbi'ili' lahuë' Dios, nacli' quizi queë' len gacli' gdu dxi'a, nutu nu bi gac gnë queëli'.

23 Cni gac chqui' uga'nli' tsutsu ca réjlë'li' Cristo, gacli' ca tu yu'u xzoxa ga rë' xlibi zö'ö qui, len cutu tseaj bö' ládxi'dau'li' ca runli' löz didza' dxi'a byónili', lë na' rac lban qui gdutë yödzyú le benë' Dios zcan luzxbá. Dios buzóë' neda', Pablo, quië gaca' huen dxin qui didza' dxi'a na'.

Dxin budödë' Dios lu në'ë Pablo

24 Rudzijda' na'a ca nac le rzaca' rgui'a quië gáclena' lbi'ili', len ruúdx rza'a lu gdu ca nayá' nabana' le rzaca' rguí'lena' tsazxón Cristo uláz qui gdu ca nayá' nabanë' Lë' le nac bunách queë'.

25 Dios benë' ga naca' huen dxin quegac bunách queë' Cristo, runa' xchinë' Dios, le budödë' lu na'a guna' quië gáclena' lbi'ili', quíxjö'a gdu ca nac xtídzë'ë Dios.

26 Ruzéjni'da' bunách le nagachi', lë na' bgachi' dza ni'të, nutu nu benbë' lei, san na'a Dios chbului'inë' bunách náquigac quizi queë' ca nac qui.

27 Dios gu'ncznë' gunë' ga lumbë' yugu' yöl-la' tsahui' gdu qui le nagachi' ni, lë na' ta'yöni bunách gza'a. Cni rna lë na' bgachi': "Cristo naquë' tuz len lbi'ili', len naquë' le nac löz gdél-li'li' tsazli' lu yení' queë'."

28 Runtu' lban queë' Cristo, rusa'tu' ládxi'gac yúgu'të bunách, len gazxj ga rë' rusëditu' lequë' yöl-la' rejni'i, quië gac uschintu' lahuë' Dios yúgu'të bunách, nacquë' gdu ladxí' le nacquë' tuz len Jesucristo.

29 Quië gac cni runa' dxin, len rui' ladxa'a udx guna' lë ni, ruguna' dxin yöl-la' huac gdu na' runnë' quia' Cristo.

2

1 Rë'nda' gnözili' rui'tsca ladxa'a runa' le gaclen lbi'ili' lenca' le gaclen bunách yödZ Laodicea, len le gaclen ca' yúgu'të nup gatga gulalë'i neda'.

2 Runa' cni quië la'díp ládxi'quë', len lacquë' tuz lu yöl-la' nadxí'i, len luzi'ë xbey yúgu'të yöl-la' tsahui' qui yöl-la' run löz gdu le runn queëru' yöl-la' rejni'i. Cni rac quië lumbë'ë le bgachi' queë' Dios Xuz, lë na' nacczë' Cristo.

3 Lu në'ë Cristo ruzi'ru' xbey yúgu'të yöl-la' tsahui' qui yöl-la' rac szxöni len yöl-la' rejni'i.

4 Lë ni rëpa' lbi'ili', cui gac nu si' ye'i lbi'ili', nu güi' didza' tséjlë'ru' le cunácZ.

5 Zal-la' zoa' zi'tu' ga zoali' lu gdu ca nayá' nabana', lu bö' naccza' zóalena' lbi'ili' len rudzijda' le rlé'ida' rö' zxba queëli' len nac tsutsu ca réjlë'li' Cristo.

6 Qui lë ni na', ca na' gzxi' lu na'li' Xanru' Jesucristo, lëzca' cni ral-la' gunli' yúgu'të le gunli', dzaguë' lbi'ili' Lë'.

7 Ca na' nun luí yag ga rë', lenca' ca na' nayás zö'ö lu xlibi zö'ö, gul-zoalen Cristo. Gul-zóa tsutsu ca réjlë'li' Lë', ca na' chnazëdli'. Gul-guiétecZë' Dios: "Xclenu'."

Le cub nacru' le dzagru'-në' Cristo

⁸ Gul-gún chi'i cuinli' cuigüi'li' latj nu si' ye'i lbi'ili', nu ugún dxin yöl-la' rejni'i quegac bunách len yugu' didza' ta'nazë' nac gdutë li, ca nac le ta'lëbi bunách tun, len ca nac le tu'sëdi bunách le nac qui yödzyú ni len clëg le nac xtudzë'ë Cristo.

⁹ Zoalen Cristo gdutë le nacczë' Dios zal-la' böaquë' bunách,

¹⁰ ati' lbi'ili' napli' gdutë le naquë' Dios le dzagli'-në' Cristo, Nu rna be'i yúgu'të nup ta'ná bë' len bönni' bi dë lu na'quë'.

¹¹ Narugu lu xpëla'quë' bönni' judío le ruluí' náquicnë' queë' Dios, san lbi'ili', le dzagli' Cristo, zoalen lbi'ili' le ruluí' náquili' queë' Dios, le cunáquini lu ni'a lu na'gac bunách. Tu'gúë' tu guiddau' bönni' judío, san lbi'ili', nadúa gdutë yöl-la' bunách queëli' benlenli' dul-la'. Cni nac queëli' le benli' tsaxxón Cristo cati' gutië' lë'i yag cruz.

¹² Cati' bdil-li' nis bgáchi'lenli'-në' Cristo tsaxxón yeru ba len bubánlenli'-në' tsaxxón le gyéjlë'li' Dios, len yöl-la' huac queë' buspanë' Cristo lu yöl-la' gut.

¹³ Zí'atël gucli' ca nup chnatgac ni'a qui dul-la' gbága'li' len cutu gzoalen lbi'ili' le ruluí' náquili' queë' Dios, san na'a Dios nunë' ga nabánlenli'-në' tsaxxón Cristo, len bunít lahuë' lbi'ili' ca nac yúgu'të dul-la' gbága'li'.

¹⁴ Dios busulë' yugu' le nabága'ru' le nayujgac lu xzba queë', lë na' tu'quí rë'u. Bugúë' lë na' nabága'ru' len bdë'ë lei lë'i yag cruz ca tu le nabaguë'ë Cristo.

¹⁵ Cati' gutië' Cristo lë'i yag cruz, bugúë' yöl-la' huac uná bë' quegac bö' xöhui' uná bë' len quegac nup dë lu na'gac yöl-la' huac xöhui', le bulu'ë lahui le nacgac bö' xöhui' len bugúë' yöl-la' huac uná bë' quegac, le gutië' lë'i yag cruz na'.

Ral-la' güi' ládxi'ru' le nac qui yehua' yubá

¹⁶ Qui lë ni na', cutu güi'li' latj nu uquí lbi'ili' ca nac le ri'j ráguli' o le curunli' zxón yugu' dza lni, o le curunli' zxón beo' zi'a ruzë, o le curunli' zxón yugu' dza la'y quegac bunách.

¹⁷ Yúgu'të lë ni nac ca tu bxin qui le ral-la' gac, ati' le ruluí' yúgu'të lë ni naquë' Cristocz.

¹⁸ Cutu güi'li' latj nu gun ga unitli' le ral-la' si'li', nu runtsca bayúdx ga lac nōxj ládxi'gac bunách len lun zxón yugu' gbaz la'y. Tu'gutsa' cuinquë' le cutu gulalé'inë', len tun ba zxón cuinquë' ca nac le dzö'z icjqüë' lu yöl-la' bunáchz quequë'.

¹⁹ Nu run cni cutu da' Cristo, Nu nac Xanru' len ruzöë' tsutsu gdu ca nayá' nabanë', le nacru' rë'u. Rugahuë' lei, len runë' ga nac tuz ni'a qui le zeaj lu dxit lu bin, ati' rrxón gdu ca nayá' nabanë' ca rë'nnë' Dios uxönë' lei.

²⁰ Lbi'ili' chnátlenli'-në' Cristo quië cutur la'ná be'i lbi'ili' xzba qui yödzyú. ¿Bizx quië runli' tsca ni nacli' qui yödzyú, len runli' ca ta'ná bë' xzba qui?

²¹ Cni ta'ná yugu' xzba qui yödzyú ni:

Cutu quitjnu' lë ni;

Cutu gagu' lë na';

Cutu canu' yetú le dë.

²² Yúgu'të lë ni la'nít cati' chbugunru' leygac dxin. Cni nacgac le ta'ná bë' bunách len yugu' xzba nazí' lu na'quë'.

²³ Le nactë, yugu' xzba ni, ráquiru' napgac yöl-la' rejni'i. Tun ga ruluí' cuinru' ca bunách gdau', len ga ruluí' cuinru' nōxj ládxi', len ga rusaca' zi'ru' gdu ca

nayá' nabinru', san zxba ni cutu ca' taclen rë'u quië gac gna bé'iru' yugu' le rzë ládxi'ru' lu yöl-la' bunáchz queëru'.

3

1 Na'a, chqui' nubánlenli'-në' Cristo, gul-güi' ládxi'li' le nacgac qui yehua' yubá ga ni' rë'ë Cristo cuit lë'ë yubél Dios, ga naquë' blau.

2 Gul-sá' ládxi'li' le tac xtsa', len clëg le tac luyú ni.

3 Nac queëli' tsca chnatli', ati' yöl-la' na'bán queëli' run chi'ë Cristo ga ni' zoaczë' Dios.

4 Cristo nabánili' lbi'ili'. Cati' uluí' lahuë' Lë', ni'r uluí' lauli' ca' lbi'ili' tsazzön len Lë' lu yeni' queë'.

Yöl-la' na'bán gul len yöl-la' na'bán cub

5 Qui lë ni na', gul-gún ga la'nít le nacua'len lbi'ili' qui yödzyú ni:

yugu' le cunác,

len le nacgac xöhui',

len yugu' le rzë ládxi'li' le cunác,

len yugu' le rzë ládxi'li' le nac xöhui',

len yöl-la' ruhuidi',

le nac tuz ca nu rij ladxi' bdau' guiöj bdau' yag, le cutu rij ladxi' Dios nu ruhuidi'.

6 Le tun yugu' le cni, Dios gunë' zxguia' yúgu'të nup cutún ca rna xtidezë'.

7 Yugu' dul-la' cni benli' ca' lbi'ili' cati' ni' nadödlí' lu na'gac.

8 Na'a, cutur gunli' yugu' lë ni:

cutur gdza'ali';

cutur leyli';

cutur nu gunli' zi';

cutur gnë xöhui'li';

cutur gnali' le cunác.

9 Cutu si' yé'ili' lza'li' tuli' yetuli' le chnuca'nli' le gucli' zi'al, len yugu' le benli' zi'al.

10 Chnaci' bunách cub, len tu tu dza rcubli', ruhuöacrlí' ca nac Nu na' bun lbi'ili', quië gúnbë'li' Lë' gdu ca naquë' Lë'.

11 Le chdzagru'-në' Cristo:

cutur nacru' bönni' gza'a len bönni' judío;

cutur nacru' bönni' narugu lu xpëla'quë' le nac bë' nu naqui queë' Dios len bönni' cunarugu lu xpëla'quë' lë na' nac bë';

cutur nacru' bönni' ta'yejni'i len bönni' cuta'yejni'i;

cutur nacru' bönni' nadá'ugac len bönni' cunadá'ugac.

Na'a, Cristo naquë' yúgu'të le nac lsaca' len dzaguë' yúgu'tëru'.

12 Dios nadxi'inë' lbi'ili' len gröë' lbi'ili' quië gáquili' quizi queë'. Qui lë ni na', ral-la':

güi' ládxi'li' lza'li',

len gacli' dxi'i ladxi',

len nöxj ladxi',

len cuidi' ladxi',

len cözli' zxön ladxi'.

13 Chqui' rac didza' bizxj tuli' len yetuli', gul-guá' glen lza'li' tuli' yetuli', len gul-nít lau lza'li' tuli' yetuli' ca na' benë' Cristo, bunít lahuë' lbi'ili'.

14 Le nactër blau ca yúgu'të lë ni, ral-la' gdxu'ili' yúgu'të bunách, le nac yöl-la' nadxi'i le run ga nacru' tuz len ga nacru' gdu.

¹⁵ Gul-güi' latj gna be'i icj láchxi'dau'li' le rbequi dxi icj láchxi'dau'ru', le runnè' queëru' Díos. Qui lè ni na' bulidzé' lbi'ili', quiè gacli' tuz lu gdu ca nayá' nabanè' Cristo. Gul-guiè' Díos: "Xclenu'."

¹⁶ Gul-sí' lu na'li' xtídzè'è' Cristo le gac queëli' ca tu yöl-la' tsahui' zxön. Le zoalen lbi'ili' yöl-la' rejni'i queë' Díos, gul-sédi len gul-zejni'i lza'li' tuli' yetuli'. Gdu láchxi'li' gul-gúl-l queë' Díos yugu' salmo, len yugu' le rul-l yöl-la' ba len yugu' le rul-l la'y, guiëli'-nè' Díos: "Xclenu'."

¹⁷ Yúgu'tè le runli', le nac didza' rui'li' o le nac dxin runli', gul-gún yúgu'tè lu lè' Xanru' Jesús, len guiëli'-nè' Díos Xuz: "Xclenu'", dzaguè' lbi'ili' Cristo.

Le ral-la' gunru' qui lza'ru' le náquiru' queë' Cristo

¹⁸ Lbi'ili', ngul nutság ná'lenli' bönni', gul-gún ca rna xtídza'què' bönni' qui queëli' ca ral-la' gunli', le náquili' queë' Xanru'.

¹⁹ Lbi'ili', bönni' nutság ná'lenli' ngul, gul-dxi'i ngul qui queëli', len cutu uzeyli' ba nadx lecnu.

²⁰ Lbi'ili', bi'i ra'bán, gul-gún ca rna yúgu'tè xtídza'què' xuz xna'li'. Lè ni rdzag ladxè'è' Xanru'.

²¹ Lbi'ili', nul-li' nacli' xuzgac bi'idau', cutu töd bè'i gut quinli' zxi'nli', cui huöa láchxi'chi'.

²² Lbi'ili', nul-li' nacli' bönni' nadá'ugac, gul-gún ca rna yúgu'tè xtídza'què' xanli' luyú ni. Clégz gunli' cni cati' tu'yúé' lbi'ili' ca na' tun nup tè'ni lun ga la'dzág láchxi'gac bunách, san gdu láchxi'li' gul-gún xchinquè' ca ral-la' lun nup tadxí Díos.

²³ Ca nac yúgu'tè le runli', gul-gún gdu láchxi'li', gac ca runli' xchinè' Xanru' len clégz ca runli' xchingac bunách.

²⁴ Chnöziczli' ubi'è' queëli' Xanru', gunnè' queëli' le chnupè'è' Díos quegac nup nacgac zxi'nczè'. Cni gac, le runli' xchinè' Xanru' Jesucristo.

²⁵ Nu rua' dö', ubi'è' qui nu na' Xanru' ca nac dö' rua' nu na', le cutu utsè'è' Díos ca ral-la' ubi'è' qui queëgac bunách.

4

¹ Lbi'ili', nul-li' nacli' xangac bunách, gul-gún le nac tsahui' len le nac dxi'a ca rugunli' dxin yugu' huen dxin queëli'. Gul-tsajnéy zoa ca' queëli' Xanli' ni' yehua' yubá.

² Lbi'ili', yúgu'tèli', gul-lídzteczè' Díos. Gul-spán láchxi'li' ulidzli'-nè' Díos, len gul-guiè': "Xclenu'."

³ La' na'z cati' rulidzli'-nè' Díos, gul-náb-nè' ca' gáclenè' netu', gunnè' netu' latj quíxjö'tu' xtídzè'è' Xanru', quiè gac uzéjní'tu' bunách le bgachi' ca nac queë' Cristo. Le runa' cni nadzuna' lidx guía ni.

⁴ Gul-náb-nè' ca' Díos, gunnè' neda' latj usálj la'ana' le bgachi' na' ca ral-la' guna'.

⁵ Lu yöl-la' rejni'i queëli', gul-gún le runli' laugac nup cuta'yejlè' Cristo. Gul-guntsca dxin yugu' dza uzá' ladxè'è' queëli' Díos, gunli' xchinè'.

⁶ Ral-la' güi'li' didza' ca rdzag ladxè'è' Díos len ca ral-la' gun nup náquigac queë'. Ral-la' gnözili' ca' nac ral-la' ubi'ili' didza', bi guiëli' tu tu bunách.

Tu'gáp Díos lza'gac bunách queë' Cristo

⁷ Le rac quia' ni quíxjö'i'nè' lbi'ili' Tíquico, naquè' böchi'ru' nadxi'iru'-nè'. Naquè' ca' huen dxin gdu queë' Xanru', rúnlenè' neda' tsaxzön dxin queë' Xanru'.

⁸ Qui lë ni na' rsöla'a-në' ga zoali', quië uzéjni'në' lbi'ili' le rac quia', len utipë' ládxi'li'.

⁹ Zéajlenë' lë' tsaxön Onésimo, böchi'ru' na' nabáblenë' lbi'ili'. Naquë' ca' böchi'ru' nadxi'iru'-në', len rejle'ë Xanru'. Chopë' ni la'guíxjöi'në' lbi'ili' yúgu'të le rac ni.

¹⁰ Rugapë' Dios lbi'ili' Aristarco, yú'ulenë' neda' tsaxön lidx guia. Rugapbi' Dios ca' lbi'ili' bi'i Marcos, bi'i bönni' queënu ngul zanë' Bernabé. Chgudxa' lbi'ili' bi gunli' queëbi' bi'i Marcos na'. Chqui' huidbi' ga zoali', gul-gún-bi' ba la'n.

¹¹ Rugapë' Dios ca' lbi'ili' bönni' ni lë' Jesús, zoa yetú lë' Justo. Nacuá' zian bunách judío ta'yejlë' Cristo, san tsonnzë' ni ladj bunách judío tunë' tsaxön len neda' dxin qui le rna bë'ë Dios, len szöni tu'huí' zxönë' neda'.

¹² Rugapë' Dios lbi'ili' Epafras, bönni' na' nababë' ca' lbi'ili', naquë' huen dxin queë' Cristo. Gdu ladxë'ë rulidzë' Dios, ráta'yuteczë' lahuë' gáclenë' lbi'ili' quië soali' gdu ladxí', len soali' ca' sina' gunli' yúgu'të le rë'ncznë' Dios.

¹³ Runa' lna' lau queë' Epafras na', rui'tsca ladxë'ë lbi'ili' lenca' nup nacué' Laodicea, len nup nacué' Hierápolis.

¹⁴ Rugapë' Dios lbi'ili' Demas, lenca' Lucas, bönni' na' ruún bunách, ati' nadxi'iru'-në'.

¹⁵ Gul-gáp Dios böchi'ru' nacué' Laodicea, lenca' Ninfas len bunách queë' Cristo nacué' lidxnu Ninfas na'.

¹⁶ Cati' udx ulabli' guich ni ga ni' zoali', gul-gún ga luláb lei bunách queë' Cristo nacué' Laodicea. Gul-láb ca' lbi'ili' guich na' la'söla' queëli' bunách Laodicea na'.

¹⁷ Gul-guië'ë Arquipo: "Bë' ladxu'u gunu' dxin na' budödë' lu na'u Xanru'."

¹⁸ Neda', Pablo, ruzujcza' lu guich dídza'dau' ni, rnia': Rugapa' Dios lbi'ili'. Gul-tsajnéy ca rac quia' ni nadzuna' lidx guia. Rnabda'-në' Dios uzá' ladxë'ë queëli' le nac dxi'a. Ca' gac.

DIDZA' ZI'AL BSÖLĚ'Ě PABLO YÖDZ TESALÓNICA

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacué Tesalónica

¹ Neda', Pablo, dzagquë' neda' Silvano len bi'i Timoteo, rugapa' Dios lbi'ili', náquili' queë' Cristo, len zoali' Tesalónica, nacli' tuz len Dios lenca' len Xanru' Jesucristo. Rnaba' lahuë' Xuzru' Dios lenca' lahuë' Xanru' Jesucristo uzá ladxë' queëli' len gunë' ga soa dxi icj ladxí'dau'li'.

Le rac bë' ta'yejlë' Dios bunách Tesalónica

² Rétecztu'-në' Dios: Xclenu', cati' rajneytu' ca nac queëli' yúgu'tëli'. Ra-jnéytecztu' lbi'ili', bi rnabtu' queëli' lahuë' Dios cati' rulidztu'-në'.

³ Lahuë' Xuzru' Dios rajnéytecztu' ca nac le runli' le réjlë'li' Cristo, len ca nac dxin runli' le nadxi'ili'-në', len ca na' náteczli' tsutsu le runli' löz Xanru' Jesucristo.

⁴ Böchi' lza'tu', Dios nadxi'inë' lbi'ili', ati' nözitu' gröczë' lbi'ili' Lë'.

⁵ Cni nac, le bdxin queëli' didza' dxi'a runtu' lban qui, clëg len didza'z, san lëzca' len yöl-la' huac bdxin queëli', ati' benë' tsutsu lei Dios Bö' La'y, ati' gdu ladxí'li' benli' löz lei. Nöziczli' ca guctu' ga zoali' le nadxi'itu' lbi'ili'.

⁶ Lbi'ili' butsá' cuinli', runli' ca runtu' netu', lenca' ca benë' Xanru', le gzxi' lu na'li' xtidzë'ë, ati' zal-la' szxöni gzxaca' gdi'li', budzjili' le zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y.

⁷ Cni nac, chnacli' tu le nac bë' laugac yúgu'të bunách ta'yejlë' Cristo nacué luyú Macedonia len luyú Acaya.

⁸ Cni nac, le gzë xtidzë'ë Xanru' ni'a queëli'. Clëgz luyú Macedonia len luyú Acaya, san lëzca' yúgu'të latj gzë didza' ca réjlë'li' Dios. Cni nac, cutu bi run bayúdx gnatu',

⁹ Le ta'guixjö' queëru' la' leygac bunách ni' ca benli' netu' ba la'n, len ca na' butsá' cuinli', buca'nli' yugu' bdau' guiöj bdau' yag len böaclí' queë' Dios quië gunli' xchinë' Dios ban, Nu nac gdu Dios.

¹⁰ Na'a, rbözli' dza huödë' Zxi'në' Dios, grujë' yehua' yubá. Dios buspanë' Lë' lu yöl-la' gut. Nu ni nac Jesús, Nu ruslá rë'u lu dul-la', cui soa le gun ga gchuguë' queëru' Dios dza zi'a za'.

2

Xchinë' Dios benë' Pablo yödzt Tesalónica

¹ Böchi' lza'tu', nöziczli' cutu guc daduz dxin queë' Dios bentu' cati' ni' bdxintu' ga zoali'.

² Nözili' ca guc queëtu' lu yödzt Filipos, ca na' gzxaca' gdi'tu', ati' glua' dö' queëtu' bunách ni'. Ni'r cati' bdxintu' ga zoali' guctu' rugu ladxí' le gzóalenë' netu' Dios queëru', ati' bentu' lban lauli' qui didza' dxi'a le budödë' lu na'tu' Dios. Cni bentu' zal-la' szxöni guladá'baga' netu' bunách ladzli'.

³ Cati' ni' buchiztu' icj nagli' xtidzë'ë Dios, bë'tu' didza', clëg le nazí' ye'i netu', len clëg bi gzë ladxí'tu' le dë queëli', len cutu gzxi' ye'itu' lbi'ili'.

⁴ Le nuzxöni ladxë'ë netu' Dios, budödë' lu na'tu' guntu' lban qui didza' dxi'a queë', ati' cniz rui'tu' didza'.

⁵ Nözcizli' gatga bë'lentu' lbi'ili' didza' le gun zxön lbi'ili', len cutu bubíj tsahui' cuintu' ca run nu bi rzë ladxí' le dë queëli'. Nözcznë' Dios nac cni.

⁶ Cutu gdíljtu' yöl-la' ba le nac qui yödzyú' ni, lë na' cu'li' netu' lbi'ili', len clëg le la'gú'u netu' bunách. Zal-la' dë lu na'tu' gna bé'itu' lbi'ili' le nactu' gbaz nasölë'ë Cristo

⁷ gzöalentu' lbi'ili' dxi'i ládxi'dau', bentu' ca runnu xna'cbi' bi'i huë'ndau', run chi'inu lecbi' dxi'i ládxi'dau'.

⁸ Cni guc, bdxí'itsquitu' lbi'ili', ga bdxintë gú'nitu' udödtu' lu na'li', clëgz didza' dxi'a queë' Dios, san yelati'z cugúc udöcztu' yöl-la' na'bán queëtu', le nadxí'itsquitu' lbi'ili'.

⁹ Rajneyli', böchi' lza'tu', ca na' guc cati' ni' bentu' lban lauli' qui didza' dxi'a queë' Dios, ca bëntecztu' dxin baníg, ati' rël len të dza bentu' dxin cui usaca' zi'tu' nituli' lbi'ili'.

¹⁰ Lbi'ili' na' réjlë'li' Cristo, huac gunli' lna' lau, ati' nözcznë' Dios ca na' gdälentu' lbi'ili' gdu ca rdzag ladxë'ë Dios len gdu dxí'adau', len ca na' nutu nu gac bi gnë qui.

¹¹ Lëzca' cni nözili' ca bentu' ca runë' bönni' quecbi' zxi'në', buchiztu' icj nagli' len butiptu' ládxi'li' tu tuli'.

¹² Busa'tu' ládxi'li' gunli' ca ral-la' gun nu naqui queë' Dios. Lëczë' bulidzë' lbi'ili' quië gac tsazli' ga na' rna bë'ë Lë' lu yení' queë'.

¹³ Qui lë ni na' ca', rëtecztu'-në' Dios: Xclenu'. Cni runtu' le gzxi' lu na'li' xtidzë'ë Dios le byönili' bë'tu' didza', clëg ca xtidza' bunáchz, san ca le nactë nac, xtidzë'ë Dios nac. Xtidzë'ë na' run dxin lu icj ládxi'dau'li' lbi'ili', réjlë'li' Cristo.

¹⁴ Böchi' lza'tu', rac queëli' ca rac quegac bunách queë' Dios, nup náquigac queë' Jesucristo, nacu'ë luyú Judea. Cni nac le chgzxaca' gdi'li' szxöni lu na'gac bunách uládz queëli', la' tuz ca na' gulazaca' gulagui'ë lequë' lu na'gac bunách uládz quequë', nup ni' nacgac bönni' judío.

¹⁵ Yugu' bönni' judío na' guludöddë' Xanru' Jesús len guludöcdë' ca' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios. Gulabía ládxi'quë' len gululaguë' ca' netu'. Cutu tunë' le rdzag ladxë'ë Dios, le cuta'lé'inë' dxi'a yúgu'të bunách gza'a.

¹⁶ Tu'zaguë'ë ca' netu', cui guntu' lban laugac bunách gza'a na' cunababgac lequë', le ruí'entu' leygac didza' quië lulá. Cni rac, tu'zánteczë' dul-la' nabága'quë', len chnabága'quë' zxguia' le run ga gchuguë' quequë' Dios.

Pablo rë'nnë' tsajyüë' böchi'ru' nacu'ë Tesalónica

¹⁷ Na'a, böchi' lza'tu', ruhuí'nitu' ca runë' bönni' uzëb le nulá'alentu' lbi'ili' tu chi'idau', san zal-la' cutu rlé'itu' lbi'ili', cutu nal ládxi'tu' lbi'ili'. Qui lë ni na', rui' ládxi'rtu' ulé'itu' lauli', le rzëtsca ládxi'tu' cni guntu'.

¹⁸ Qui lë ni na' ca' gú'nitu' guidtu' ga zoali', ati' neda', Pablo, le nactë bë' ladxa'a guida' chop tsonn lzu, san buzaga' xnöztu' Satanás tu' xöhui'.

¹⁹ ¿Bizxa caz nac le run ga runtu' löz, o le run ga rudzíjitu', o le ral-la' gdél-li'tu', le uzi'tu' xbey lahuë' Xanru' Jesucristo cati' huödë'? ¿Naru' clëg lbi'iczli' na'?

²⁰ Lbi'iczli' nacli' le run ga nactu' bica' ba, len le run ga rudzíjitu'.

3

¹ Qui lë ni na', cati' cutur guc gua' glentu', ben xtidza'tu' uga'ntu' choptu' lu yödzy Atenas

² ati' bsóla'tu'-bi' ga zoali' bi'i böchi'ru', Timoteo. Nacbi' bi'i huen dxin queë' Dios, rúnlenbi' neda' tsaxxón lban qui didza' dxi'a queë' Cristo. Bsóla'tu'-bi' ga zoali' quië cuéqui'bi' lbi'ili' tsutsu, len uchizbi' icj nagli' ca ral-la' tséjlé'li' Cristo,

³ cui soa nu gac chop ladx'i' ni'a qui le tu'saca' zi' netu' bunách ni, le nõziczli' zoaru' yödzyü ni quië gua' glenru' le cni.

⁴ Lëzca' cati' ni' gzóalentu' lbi'ili', gdxjöi'tu' lbi'ili' ca chzoa gac queëru' le lusaca' zi' rë'u, gac ca na' chguc queëtu' ati' nõziczli' lë ni.

⁵ Qui lë ni na', cati' cutur gac gua' glena', bsóla'a-bi' ga zoali' bi'i Timoteo quië dudxjöi'bi' neda' ca nac queëli' ca réjlé'li' Cristo, len chqui' cutu glu'u lbi'ili' nõz dul-la' tu' xöhui', nu na' rgu'u bunách nõz dul-la', len chqui' cubóac daduz dxin na' bentu' ga zoali'.

⁶ Cati' buza'bi' ga zoali' bi'i Timoteo, len budxinbi' ga zoatu', gdxjöi'bi' netu' le nac dxi'a, bë'bi' didza' ca na' réjlé'li' Cristo, len ca na' nadxi'igacli'-në' böchi' lza'ru', len ca na', lu yöl-la' dxi'i ladx'i' queëli' rajnéyteczli' netu', lenca' ca na' rzë ladx'i'li' ulé'ili' netu', ca na' netu' rzë ladx'i'tu' ca' ulé'itu' lbi'ili'.

⁷ Qui lë ni na', böchi' lza'tu', cati' ni' gzxaca' gdi'tu' yúgu'të lë ni len zian le gac queëtu', bdxin queëtu' didza' bui' zxón netu' cati' byönitu' ca réjlé'li' Cristo.

⁸ Na'a, nuhuóac ladx'i'tu' le ryönitu' rö'li' tsutsu ca réjlé'li' Xanru'.

⁹ ¿Nacxzc gac guiëtu'-në' Dios: Xclenu', ca ral-la' guntu' ni'a qui yúgu'të le run ga rudziji ladx'i'tu' lahuë' Dios queëru' ni'a qui le nacli' lbi'ili'?

¹⁰ Bayúdx rulidztu'-në' Dios, rnabtu' lahuë' rël len të dza quië gac ulé'itu' lbi'ili' len usa'tu' le ryadzj queëli' ca nac le réjlé'li' Cristo.

¹¹ Na'a rnabtu' lahuë' Xuzru' Dios lenca' Xanru' Jesucristo, cu'ë netu' nõz ga gdxintu' ga zoali'.

¹² Lëzca' rnabtu' lahuë' Xanru' gunë' ga xón len gac gdu ca nadxi'ili' lza'li' tuli' yetuli', len ca nadxi'ili' yúgu'të bunách, ca na' netu' nadxi'itu' ca' lbi'ili'.

¹³ Rnabtu' ca' lahuë' gunë' ga gac tsutsu len gdu dxi'a icj ladx'i'dau'li' lahuë' Xuzru' Dios ca rajlöz le nac la'y, gunë' cni ga gdxinr dza huödë' Xanru' Jesucristo, dzaggac Lë' bunách la'y queë'.

4

Le runru' le rdzag ladxë'ë Dios

¹ Yetú ca', böchi' lza'tu', ni'a queë' Xanru' Jesús ráta'yutu' lauli' len ruchiztu' icj nagli' quië gunli' ca nac lë chnazëdli' lu na'tu' ca ral-la' gunli' le rdzag ladxë'ë Dios. Ca na' chrunli', ca'tecz gunli'.

² Chnõziczli' yugu' le gna bé'itu' lbi'ili' uláz queë' Xanru' Jesús.

³ Le rë'nnë' Dios nac gacli' gdu dxi'a, len cutur gunli' le cunác,

⁴ len gnözili' tu tuli' naxc ral-la' sóalenli'-nu ngul qui queëli' gdu ca rajlöz le nac la'y, len gunli' lecnu ba la'n.

⁵ Cutu ral-la' sóalenli'-nu ngul queëli' lu yöl-la' rzë ladx'i' le cunác, ca na' tun bunách cunababgac Dios len cunúnbë'gac Dios.

⁶ Ca nacgac lë ni, nutu nu ral-la' töd bë'i len cusí' ye'i böchi' lzë'i bagachi'z, le gchuguë' quegac yúgu'të nup tun le cni Lëczë' Xanru', gunë' ca na' chgudxtu' lbi'ili' len bentu' lna' lau qui lauli'.

⁷ Dios bulidzë' rë'u, clëg quië gunru' le cunác, san quië gacru' gdu dxi'a.

⁸ Cni nac, nu ruzóa tsla'l lë ni, clëg bunáchz ruzóa tsla'l, san Dioscz ruzóa tsla'l, le bsólë'ë queëru' Dios Bö' La'y Nu rui' cni didza'.

⁹ Cutu run bayúdx uzuja' queëli' lu guich ca ral-la' gdx'i'icli'-në' böchi' lza'li', le chnazëdli' la' lbi'izli' lu në'ë Dios gdx'i'ili' lza'li' tuli' yetuli'.

¹⁰ Le nactë nadxi'icli'-në' yúgu'të böchi' lza'ru' nacu'ë luyú Macedonia. Na'a, ráta'yutu' lauli', böchi' lza'tu', quië gdx'i'igacri'-në' ca' böchi' lza'li'.

¹¹ Ráta'yutu' lauli' ca', güi' ládxi'li' cözli' dxí'adau', len gunli' yugu' le dë lu na'zli', len gunli' dxin len na'czli' ca na' chgna bé'itu' lbi'ili'.

¹² Gna bé'itu' lbi'ili' cni quië gac gunli' le nac dxí'adau' laugac nup cunababgac lbi'ili', len cni gac, cutu bi yadzj queëli'.

Ca gac cati' huödë' Xanru' Jesucristo

¹³ Lëzca', böchi' lza'tu', rë'nitu' gnözili' ca rac quegac nup chnatgac, cui huí'nili' ca tun yezica' bunách cuzóa le tun löz.

¹⁴ Chqui' réjlë'ru' gutië' Jesús len bubanë', lëzca' cni ral-la' uzzöni ládxi'ru'-në' Dios gunë' ga huödlengac tsaxxön Jesús nup ni' chglat len gulayejlë' Lë'.

¹⁵ Qui lë ni na' rguíxjöi'tu' lbi'ili' xtidzë'ë Xanru' le rna cni: "Rë'u ni zoaru' nabanru' len uga'nru' ga gdxinr dza huödë' Xanru' Jesucristo, cutu tsajtsagru'-në' Cristo zí'al ca nup chglat."

¹⁶ Cni gac, le huötjë' Lëczë' Xanru' grujë' yehua' yubá, ati' yön chi'ë, len yöl-la' uná bë' ulidzë', ati' yön ca' chi'ë gbaz la'y blau, ati' yön ca' trompeta queë' Dios, ati' lubán nup na' chglat len gulayejlë' Cristo.

¹⁷ Ni'r rë'u ni zoaru' nabanru' len naga'nru' luyú ni, uchisë' rë'u tsaxxön len lequë' lu böaj luzxbá quië tsajtsagru'-në' Xanru' lu bö'z. Cni gac, sóalenteczru'-në' Xanru'.

¹⁸ Qui lë ni na', gul-huí' xzön lza'li' tuli' yetuli' ca nacgac didza' ni.

5

¹ Na'a, ca nac dza na' o rël na' cati' lac lë ni, cutu run bayúdx uzuja' queëli' lu guich, böchi' lza'tu'.

² Lbi'ili' chnöziczli' dxí'a ca gac dza cati' huödë' Xanru'. Gdxinë' tu tsalz ca rdxinë' gban chdzö'l.

³ Cati' la'ná bunách: "Rac dxí'a queëru' len cutu bi gac queëru'", ni'r la' gdxintë' le usnít lequë', lë na' gdxin quequë' ca na' rdxin le rzaca' rguí'nu ngul chzoa soabi' bi'í'adau' queënu, ati' nutu nu nutsa' ladj bunách yödzlyú ni nu ulá cati' gac lë na' ral-la' gac.

⁴ Na'a, böchi' lza'tu', cutu zoali' chul nit, len qui lë ni na' cutu gdxin queëli' bagachi'z dza ni' ca rdxinë' gban.

⁵ Yúgu'tëli' nacli' bunách qui yení' len qui lahui' dza. Cutu nacru' bunách qui chdzö'l len clëg qui le nac chul.

⁶ Qui lë ni na', cutu ral-la' töd yël lauru' ca rac quegac nup cunababgac rë'u, san ral-la' uspán ládxi'ru' len cözru' ba'a ládxi'dau'.

⁷ Nup tas, chdzö'l tas, len nup ta'zudxi, chdzö'l ca' ta'zudxi.

⁸ Na'a, rë'u ni, nacru' qui lahui' dza len ral-la' cözru' ba'a ládxi'dau', le chnácuru' zxaru' le run chi'i rë'u, le nac yöl-la' rejllë' queëru' Dios len yöl-la' nadxí'i, ati' le runru' löz ularu' nac ca lu'u guia le run chi'i icju'.

⁹ Cni nac, le nuzóë' rë'u ni Dios, clëg quië gdxinru' ga gchuguë' queëru', san quië ularu' le runru' löz Xanru' Jesucristo,

¹⁰ le gutië' uláz queëru' Jesús quië soaru' gbanru' tsaxxön len Lë' cati' huödë', zal-la' chnatru' o soaru' gbanru' dza ni'.

¹¹ Qui lè ni na' ral-la' utipli' ládxi'li' tuli' yetuli' len gunli' tsutsu tuli' yetuli' ca na' chrunli'.

Pablo ruchiziè' icj nagquè' böchi' lzè'è ta'yejlè'è Cristo

¹² Ráta'yutu' lauli', böchi' lza'tu', gúnbé'li' nup tun xchinè' Xanru' ga zoali', nup na' ta'ná be'i lbi'ili' uláz queè' Xanru', len tu'sá' ládxi'li'.

¹³ Ráta'yutu' lauli' ca', gunli' lequè' ba la'n lu yöl-la' nadxí'i queè'li', le tunè' dxin na'. Gul-cóz dxí'adau' tuli' len yetuli'.

¹⁴ Lëzca' cni ruchiztu' icj nagli', böchi' lza'tu', quiè usa'li' ládxi'gac nup cutún dxin, len utipli' ládxi'gac nup tu'huöa ládxi'gac, len gáclenli' nup cunác tsutsu ca ta'yejlè' Cristo, len gacli' nöxj ladxí' laugac yúgu'tè bunách.

¹⁵ Gul-gún chí'i cuinli' cui uzí' la lza'li', cui gua'li' dö' qui nu rua' dö' queè'li', san gul-güi' ládxi'li' gúnteczli' le nac dxi'a qui lza'li' tuli' yetuli' len quegac yúgu'tè bunách.

¹⁶ Gul-dzójitecz

¹⁷ len gul-lídzteczè' Dios

¹⁸ len gul-guié' Lèi: "Xclenu'." Cni ral-la' gunli' ca nac yúgu'tè le rac queè'li', le nacgac lè ni le rè'nnè' Dios gunli' le nacli' queè' Jesucristo.

¹⁹ Cutu guzóa dxili' le rulidzé' lbi'ili' Dios Bò' La'y

²⁰ len cutu guzoali' tsla'l xtidzé'è bönni' ru'è didza' uláz queè' Dios

²¹ san gul-sí' bè' yúgu'tè. Gul-sí' lu na'li' le nac dxi'a

²² len cutu bi' gútsa'li' le cunác.

²³ Lëczè' Dios, Nu run ga zoa dxi icj ládxi'dau'ru', gunè' ga gacli' gdu dxi'a, ati' gun chí'è bö' nacczli', len icj ládxi'dau'li' len gdu ca nayá' nabinli', ati' nutu nu gac bi' gnè queè'li' dza ni' huödè' Xanru' Jesucristo.

²⁴ Runè' ca rnè' Dios, Nu bulídz lbi'ili'. Lëczè' gunè' yugu' lè ni.

Pablo rgu'è lu nè'è Dios yugu' böchi' lzè'è

²⁵ Böchi' lza'tu', gul-lidzé' Dios gnábili'-nè' gáclenè' netu'.

²⁶ Gul-gáp Dios yúgu'tè böchi' lza'ru', unída'li' lequè' lu yöl-la' nadxí'i queè'li'.

²⁷ Ni'a queè' Xanru' Dios rna bé'ida' lbi'ili' ulabli' guich ni laugac yúgu'tè böchi' lza'ru' nababquè' Cristo.

²⁸ Rnaba' lahuè' Xanru' Jesucristo uzá' ladxè'è queè'li' le nacgac dxi'a queè'. Ca' gac.

DIDZA' BURÓP BSÖLĚ'Ě PABLO YÖDZ TESALÓNICA

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo nacu'ë Tesalónica

¹ Neda', Pablo, dzagguë' neda' Silvano len bi'i Timoteo, rugapa' Dios lbi'ili', nacli' queë' Xuzru' Dios len queë' Xanru' Jesucristo, zoali' Tesalónica.

² Rnabtu' lahuë' Xuzru' Dios len lahuë' Xanru' Jesucristo, uzá' ladxë'ë queëli' len gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li'.

Dios gchuguë' quegac bunách dul-la' cati' huödë' Cristo

³ Ral-la' guiëtecztu'-në' Dios: Xclenu', ca nac queëli', böchi' lza'tu', ati' nac dxi'a guntu' cni, le zeaj ractër gdu ca réjlë'li' Dios. Lëzca' cni, ca nadxi'ili' lza'li' tuli' yetuli' zeaj racr gdu.

⁴ Qui lë ni na', len yöl-la' rudziji rguíxjö'tu' ca nac queëli' laugac bunách queë' Dios ni, le rbözli' xzön ladxí', len réjlë'li' Dios zal-la' szxöni ta'bia ládxi'gac lbi'ili' bunách len szxöni rzaca' rgui'li', san rua' rlenli'.

⁵ Yugu' lë ni tac bë' nac tsahui' ca rbequi xbeynë' bunách Dios. Ru'ë latj rzaca' rgui'li' na'a, quië gacli' lsaca' tsazli' ga ni' rna bë'ë Lë'.

⁶ Nac tsahui' ca gunë' Dios, ubi'ë quegac nup tu'saca' zi' lbi'ili', gunë' ga la'zaca' la'guí' nup na'.

⁷ Yetú ca', lbi'ili' rzaca' rgui'li' na'a, ati' ubi'ë queëli' Dios, gunë' ga uzí' ládxi'li' tsazxön len netu', dza ni' gla' lahuë' Xanru' Jesucristo, grujë' yehua' yubá. Lunë' Lë' tsazxön gbaz la'y ni'a në'ë, len lulu'ë lahui yöl-la' huac xzön queë'.

⁸ Gla' lahuë' Cristo dza ni' ca tu gui' xzön cati' ni' uzí' lë' nup cunúnbë'gac Dios len cutún ca rna didza' dxi'a queë' Xanru' Jesucristo.

⁹ Bunách cni, uzí' lë' lequë', ati' tsaz tsajtsu'ujuë' lu gui' gabíl. Tsaz la'cuitë' lahuë' Xanru' len ga nala'gac yöl-la' yení' queë' len yöl-la' huac xzön queë'.

¹⁰ Cni gac dza ni' cati' huödë' quië gac queë' yöl-la' ba ni'a qui le nacgac bunách la'y queë', ati' lubani queë' ca nacgac yúgu'të nup ta'yejlë' Lë'. Cni gac ca' queëli' le gyéjlë'li' le bentu' lna' lau qui lauli' ca nac queë' Jesús.

¹¹ Qui lë ni na' ca', rulídztecztu'-në' Dios queëru', rnábitu'-në' gáclenë' lbi'ili', len gunë' ga gacli' lsaca' gdél-li'li' lë na' bulidzë' lbi'ili' quië uzi'li' xbey. Lëzca' rnabtu' lahuë' gunë' ga gac gdu yúgu'të le rui' ládxi'li' gunli' le nac dxi'a len yúgu'të dxin runli' lu yöl-la' rejlë' queëli' Lë'. Len yöl-la' huac queë' Dios gunli' lë ni.

¹² Cni gac, gac yöl-la' ba qui lë' Xanru' Jesucristo ni'a qui le runli', ati' gacli' lbi'ili' bica' ba ni'a qui le gunë' Lë', gac ca nac le buzá' ladxë'ë queëli' Dios queëru' lenca' Xanru' Jesucristo.

2

Ulu' lahuë' Bönni' Xöhui'

¹ Na'a, ca nac qui dza huödë' Xanru' Jesucristo, len ca gac, dutubë' rë'u queë' Lë', ráta'yutu' lauli', böchi' lza'tu',

² cui güi'li' latj nu gun chixi lbi'ili' ca nacgac le gzxi' lu na'li'. Cutu cuequi baguí' icj ládxi'dau'li' ni'a qui bi ta'guíxjö'ë bönni' ta'zi' yë'ë, ta'në' zóalenë'

lequë' Dios Bô' La'y, o ni'a qui bi didza' tui' bunách, o ni'a qui bi nayúj tu lu guich ta'në' netu' bsôla'tu', le ta'ná: "Chgdöd dza huödë' Xanru'."

³ Cutu ca' güi'li' latj nu si' ye'i lbi'ili', le cutu gdxin dza ni' huödë' Jesús chqui' cutu la'lá' lahui zi'al zian nup la'dá'baga' Dios, ati' gla' lahuë' Bönni' Xöhui', bönni' na' ral-la' tsazië' lu gui' gabíl.

⁴ Bönni' ni' zgaguë'ë, len lu yöl-la' run ba xzön cuinë' tá'baguë'ë yúgu'të le naqui queë' Dios o le tun xzön bunách lu yöl-la' run Dios ba la'n quequë'. Gunë' cni bönni' na' ga gdxintë cö'ë ca Dioscz lu gdau' ga nac xlatjë' Dios, len gun cuinë' ca Dios.

⁵ ¿Naru' cu rajneyli' gdíxjöi'da' lbi'ili' yugu' lë ni cati' ni' zóalena' lbi'ili'?

⁶ Na'a, núnbë'li' Nu ruzaga' xnözë' Bönni' Xöhui' na', cui gla' lahuë' zi'al ga gdxin dza queë'.

⁷ Chrun dxin le nagachi' qui le nac xöhui', san na'atë zoa Nu ruzaga' xnözë' Bönni' Xöhui' na' ga gdxin dza ucuít cuini Nu na' ruzaga' xnözë'.

⁸ Ni'r gla' lahuë' Bönni' Xöhui' na', ati' Xanru' Jesucristo uxicjë' lë len bö' gruj ru'ë, len usnitie' lë len le tsëp yös yení' qui dza huödë'.

⁹ Cati' gdxinë' Bönni' Xöhui' na', len yöl-la' huac qui Satanás tu' xöhui' gla' lahuë'. Len yöl-la' huac qui le cunác, gunë' yúgu'të yöl-la' huac xzön, len yúgu'të le lac bë', len yúgu'të le lun ga lubani bunách.

¹⁰ Len yöl-la' huac qui le cunác, gunë' cni laugac nup la'nít le cugulazi' lu na'quë' gdu ládxi'quë' le nac gdu'të li, quië lulë'.

¹¹ Qui lë ni na' Dios gu'ë latj gdxin quequë' tu le run yöl-la' huac le si' ye'i lequë' quië la'yëjlë'ë le cunác.

¹² Cni gac quië la'baga' zxguia' yúgu'të nup cutu gulayejlë' le nac gdu'të li, san guladzág ládxi'gac le cunác tsahui'.

Nup gröczë' Dios quië lulá

¹³ Böchi' lza'tu', lbi'ili' na' nadxi'inë' lbi'ili' Xanru', ral-la' guiëtcztu'-në' Dios: "Xclenu'", ni'a qui le nac queëli', le chgröczë' lbi'ili' Dios dza ni'të quië ulali' ni'a qui le runë' Dios Bô' La'y, quië gacli' gdu dxi'a le réjle'li' le nac gdu'të li.

¹⁴ Quië gac cni queëli', Dioscz bulidzë' lbi'ili', quië gdél-li'li' gunli' tsazxön Xanru' Jesucristo lu yení' queë'. Cni gac ni'a qui didza' dxi'a runtu' lban qui.

¹⁵ Qui lë ni na', böchi' lza'tu', gul-zóa tsutsu len gul-gún chi'i didza' na' nazëdli', le bé'lentu' lbi'ili' len búzujtu' queëli' lu guich.

¹⁶⁻¹⁷ Rnabtu' lahuë' Xanru' Jesucristo len lahuë' Xuzru' Dios, utipë' ládxi'li' len gunë' ga gacli' tsutsu ca nac yúgu'të le nac dxi'a runli' len yúgu'të didza' dxi'a rui'li'. Lëczë' nadxi'inë' rè'u len bennë' queëru' le ruhui' xzöntecz rè'u len le nac dxi'a runru' löz, yugu' lë na' buzá' ladxë'ë queëru' Dios.

3

Le ral-la' gnábiru'-në' Dios

¹ Yetú ca', böchi' lza'tu', gul-lidzë' Dios gnábili'-në' gáclenë' netu', runtu' lban ni, quië sé xtidzë'ë Xanru' ati' lun lei ba la'n bunách, gac ni ca na' guc ga ni' zoali'.

² Gnabli' ca' quië ulatu' lu na'quë' bönni' xöhui' tua'dó', le cutu ta'yëjlë' Dios yúgu'të bunách.

³ Na'a, le runë' ca rnë' Xanru', gunë' ga gacli' tsutsu len gun chi'ë lbi'ili', cui gduzunli' lu na' tu' xöhui'.

⁴ Ruzxöni ládxi'tu'-në' Xanru' ca nac queëli', gunli' yugu' lë ni zi'a gnabtu' lauli', ca na' chrunli'.

⁵ Rnabtu' lahuë' Xanru' usë'ë ládxi'li' quië gdxi'ili'-në' Dios, len cözli' zxön ladxì' ca na' benë' Cristo.

Ca run bayúdx gunru' dxin

⁶ Ni'a qui lë' Xanru' Jesucristo rna bé'itu' lbi'ili', böchi' lza'tu', gcuitli' ga nacu'ë böchi' lza'ru' ta'dazë' ca' len cutu tunë' ca nac zxba busëditu' lbi'ili'.

⁷ Nöziczli' ral-la' gunli' ca runtu' netu', le cutu ca' gdaztu' ca' netu' ga ni' zoali'.

⁸ Cutu gdagu dáduztu' le bennli' queëtu', san lu yöl-la' ruúbi ruguí'i len lu yöl-la' rcuidi' bentu' dxin rël len të dza cui usaca' zi'tu' nituli' lbi'ili'.

⁹ Cni bentu' quië gactu' lauli' ca tu le rulu'i lbi'ili' ca ral-la' gunli', zal-la' dë lu na'tu' gnabtu' bi gunli' queëtu'.

¹⁰ Lëzca' cati' ni' gzóalentu' lbi'ili', gna bé'itu' lbi'ili' cni, le rna: "Chqui' cutu rë'nnë' gunë' dxin nu bönni', cutu güi'li' le gahuë' bönni' na'."

¹¹ Cniz rnatu' le ryönitu' nútsa'quë' ladjli' bönni' ta'dazë' ca', cutu bi dxin tunë', san ta'dazë' ca' bi tun bi ta'në'.

¹² Ni'a queë' Xanru' Jesucristo rna bé'itu' bönni' tunë' cni, len ruchiztu' icj nagquë' lunë' dxin lu yöl-la' rböz dxí'adau', quië gac lahuë' le naqui quégaczë'.

¹³ Na'a, böchi' lza'tu', cutu soa dxili', gúnteczli' le nac dxi'a.

¹⁴ Chqui' núti'tëz bönni' cutu gunë' ca rna xtídza'tu' ruzujtu' lu guich ni, gul-gún ga gac bë'ë bönni' na', len cutu gunli' tsaxxön lë' quië utui'në'.

¹⁵ Cutu ral-la' glé'ili'-në' ca bönni' curlé'inë' lbi'ili' dxi'a, san gul-sá' ladxë'ë ca böchi'czli'.

Pablo rgu'ë lu në'ë Dios böchi'ru' nacu'ë Tesalónica

¹⁶ Rnabtu' lahuë' Xanru' gúnteczë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li' ca nac yúgu'të le runli' len sóalenë' yúgu'tëli'. Lëczë' runë' ga zoa dxi icj ládxi'dau'ru'.

¹⁷ Neda', Pablo, len na'cza' ruzuja' lu guich ni le rugapa' Dios lbi'ili', ati' nac tu le nac bë' yúgu'të guich rsöla'a. Cniz ruzuja' lu guich.

¹⁸ Le ruzá' ladxë'ë queëru' Xanru' Jesucristo gac queëli' yúgu'tëli'. Ca' gac.

DIDZA' ZI'AL BSÖLË'Ë PABLO QUEËBI' BI'I TIMOTEO

Pablo rugapë' Dios bi'i Timoteo

¹ Neda', Pablo, naca' gbaz nasölë'ë Jesucristo. Cni naca' le gna bë'ë cni Dios, Nu ruslá rë'u, lenca' le gna bë'ë cni Xanru' Jesucristo, Nu na' runru' löz.

² Rugapa' Dios li', böcha'adau' Timoteo, nacu' ca zxi'ncza' le réjlë'ru' Dios. Rnaba' lahuë' Xuzru' Dios len lahuë' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë quiu', len huechi' ladxë'ë li', len gunë' ga soa dxi icj ládxi'da'u.

Pablo rusë'ë ládxi'bi' Timoteo ca nac zxba cunác gdu

³ Ráta'yua' lau' na'a gunu' ca na' gúta'yua' lau' cati' ni' gyija' luyú Macedonia, quië uga'nu' lu yödZ Éfeso len gna bé'ínu' la'quë' bönni' ni' cui lusëdnë' zxba yubl

⁴ len cui lunë' xzön yugu' didza' rdaz, len lagac ziantër cö' xuz xtau'gac bunách, yugu' le tun ga tui' ládxi'gac bunách le nacgac daduz. Yugu' le cni cutu tun tsutsu bunách queë' Dios ca nac le ta'yejlë' Lë'.

⁵ Le rë'ni gun lë ni rëpa' li', nac quië la'dxi'i lza'gac bunách, nac gdu ládxi'dau'gac, len gac dxi'a le ta'zá' ládxi'gac, len gac gdu le ta'yejlë' Dios.

⁶ Ca nacgac lë ni, cutu gularujë' dxi'a la'quë' bönni', san gulaguel-lë'ë nöZ yubl, len tunë' ba la'n yugu' le cunácZ.

⁷ Të'nnë' lusëdnë' bunách ca nac le rna bë' zxba queë' Dios, zal-la' cutu ta'yéjní'në' lë na' ta'në', len cutu ta'yéjní'në' le tun tsutsu xtídza'quë'.

⁸ Rë'u nöZiru' nac dxi'a zxba gna bë'ë Dios, chqui' nu rugún lei dxin ca ral-la' gun.

⁹ Lë ni nöZiru': Dios gdixjë' zxba queë', clëg quië gna be'i bunách tsahui', san quië gna be'i bunách cni:

nup ta'dá'baga' le rna bë' zxba na',

nup cutún ca rna bë' zxba na',

nup tu'cá'n ca'z Dios,

nup tun le nac xöhui',

nup cutún Dios xzön,

nup tu'cá'n ca'z le naqui queë' Dios,

nup tu'dödi xuz xna'gac,

nup tu'dödi bunách,

¹⁰ nup tun le cunác,

bönni' nacué'lenë' la' racz lza' bönni'quë',

nup ta'bán bi'idau',

nup ta'zí'yë',

nup tun tsutsu xtídza'gac, ta'ná le cunácZ,

nup ta'dá'baga' zxba tsahui'.

¹¹ NöZiru' nac cni le bdxin queëru' didza' dxi'a buzá' ladxë'ë queëru' Dios Nu nac la'y, le budödë' lu na'a guna' lban qui.

Pablo rë' Cristo: "Xclenu'", le buechi' ladxë'ë lë'

¹² Xclenu', rëpa'-në' Xanru' Jesucristo, Nu rutíp ladxa'a, le buzxöni ladxë'ë neda', len buzóë' neda' guna' xchinë'.

¹³ Cni benë' zal-la' zi'al neda' gnë' zi'a queë', len gdxia ladxa'a bunách queë', len zian le bi'a dö' quequë', san Cristo buechi' ladxë'ë neda', le bena' cni lu yöl-la' curejni'i quia' cati' ni' cutu réjlë'da' Lë'.

¹⁴ Na'a, zxöntër nac le buzá' ladxë'ë quia' Xanru', lë na' run ga réjlë'ru' Lë' len run ca' ga naxi'iru'-në' Jesucristo.

¹⁵ Didza' gdutë li lë ni len le nac lsaca' la'zi' lu na'gac yúgu'të bunách, le rna: "Lëczë' Jesucristo bidë' yödzyú ni quië buslë' bunách dul-la'", ati' buslë' neda' zal-la' nacra' bönni' dul-la' ca yúgu'të bunách.

¹⁶ Qui lë ni na' buechi' ladxë'ë neda', bulu'ë lahui Jesucristo ni'a quia' neda' bönni' dul-la', ca nac yöl-la' zxön ladx' gdu queë', quië gaca' tu le ruluí' laugac nup ral-la' la'yejlë' Lë', gata' quequë' yöl-la' na'bán gdu.

¹⁷ Na'a rnia': Yöl-la' ba Dios, Nu rna bë'tecz, Nu gatga udx qui, len Nu curlé'iru', la'z dui Dios Nu nöicz yúgu'të. Queë' Lë' gactecz yöl-la' run ba la'n len yöl-la' ba, na'a dza len yúgu'të dza zi'a za'c. Ca' gac.

¹⁸ Zxi'na'dau' Timoteo, rudöda' lu na'u zxba ni quië gunu' xchinë' Dios ca bönni' gdu ladxë'ë rijë' gdil-l, len quië uzi'u xbey yugu' le gulaguixjö' quiu' zi'al nup ni' glui' didza' uláz queë' Dios.

¹⁹ Len yöl-la' rejle' quiu' Cristo ral-la' gunu' cni, nac gdu dxi'a icj ládxi'da'u, le chgulachixi gulanigui la'gac bunách, nup guluzóa tsal'l le réjlë'ru' Cristo.

²⁰ Cni glunë' Himeneo len Alejandro, nup na' busana' lu na' Satanás tu' xöhu' quië la'zëdë' ca ral-la' lunë', cui la'në' zì'ë qui le naqui queë' Dios.

2

Le rusëdi rë'u ulidzru'-në' Dios

¹ Qui lë ni na' le nac blau ruchizia' icj naggac bunách nac ca ral-la' ulidzru'-në' Dios len ca ral-la' gáta'yuru' lahuë', len ca ral-la' gnabru' lahuë' bi rquíniru', len ca ral-la' guiëru'-në': Xclenu'. Yugu' lë ni ral-la' gunru' uláz quegac yúgu'të bunách.

² Lëzca' cni ral-la' gunru' uláz quegac nup ta'ná bë', len quegac yúgu'të nup nacgac blau. Cni ral-la' gunru' quië gac dxi'a queëru' len gac queëru' yöl-la' rböz dxi'adau'. Ral-la' gunru' cni lu yöl-la' rejle' queëru' Dios len lu yöl-la' ba'a ladx' queëru'.

³ Lë ni nac dxi'a len le rdzag ladxë'ë Dios, Nu ruslá rë'u.

⁴ Dioscz rë'nnë' lulá yúgu'të bunách len rë'nnë' lumbë' le nac gdutë li.

⁵ Tuzë' naquë' Dios, len tuzë' bönni' ruünë' dzag Dios len bunách. Nu ni nac Jesucristo, Nu böac bunách.

⁶ Lëczë' budöd cuinë' lu yöl-la' gut, le gdixjnë' qui dul-la' nabága'gac yúgu'të bunách. Dios benë' lna' lau queë' cati' bdxin dza queë' gutië'.

⁷ Ca nac lë ni, Dios buzöë' neda' quië guna' Iban qui, len gaca' gbaz nasölë'ë Cristo, quië usëdgacda' bunách gza'a ca nac le réjlë'ru' Cristo len ca nac le nac gdutë li. Blítëda' len cutu ca' rzi' yë'a.

⁸ Na'a, rë'nda' lulidzë' Dios bönni', láta'yuë' lahuë' gáti'tëz, nacquë' gdu dxi'a, len cula'leynë' lza'quë', len cula'díl-l dídza'quë'.

⁹ Lëzca' cni, rë'nda' lácunu ngul le nac ba'a. Le nac lach le ral-la' lului'nu lahui nac yöl-la' nöxj ladx' len le nac gdu ladx', len clëg le tu'pa'znu icj laucnu len oro, len yugu' bga, len lari' záqui'tsqui.

¹⁰ Yugu' le dxi'a tunnu luluf' lahui le naccnu ca na' run le tácunu le nac ba'a. Cni ral-la' lunnu ngul núnbë'cnu Dios.

¹¹ Ral-la' la'cua'nu dxiz ngul cati' nu rusëdi lecnu len la'cua'nu nöxj.

12 Cutu runna' latj ngul lusëdinu len cula'ná bé'inu bönni'. Ral-la' la'cua'nu dxiz ga nudubgac bunách queë' Cristo.

13 Cni ral-la' gac, le buzóë' Dios zi'al Adán, ati' gdöd na' buzóë'-nu Eva.

14 Adán na', cutu gzxi' ye'i lë' tu' xöhui', san ngul queë', gzxi' ye'i lënu. Cni guc, gdijsnu zxba queë' Dios,

15 san ulanu ngul ruzoanu-bi' bi'idau' chqui' gúntecznu ca rajlöz le réjlë'ru' Dios len yöl-la' nadxí'i, len chqui' gacnu gdu dxi'a len gdu ladxí'.

3

Ca ral-la' lacquë' bönni' tun chi'ë bunách queë' Cristo

1 Didza' gdu lë ni rna: "Chqui' rui' ladxë'ë bönni' gaquë' nu gun chi'i bunách queë' Cristo, dxin dxi'a rzë ladxë'ë."

2 Run bayúdx nu run chi'i bunách queë' Cristo gac bönni' nutu nu gac bi gnë queë', len soa tuznu ngul queë'. Ral-la' gaquë' ban ladxí', len gdu ladxí', len nöxj ladxí'. Ral-la' gu'ë ga la'cu'ë böchi'ru' ta'dxinë' lidxë', len gaquë' ca' bönni' nazáqui'tsquinë' usëdnë' bunách.

3 Cutu gaquë' bönni' ri'jë', len clëg bönni' snia', len clëg bönni' rzë ládxi'zë' si'ë dumí, san ral-la' gaquë' bönni' dxi'i ladxí', len zxön ladxí'. Cutu gaquë' bönni' ruhuí'd'në'.

4 Ral-la' gaquë' ca' bönni' rna bé'inë' dxi'a bunách nacua' lidxë', nacua'bi' xzi'në' tunbi' ca rna xtídzë'ë lu yöl-la' run ba la'n xuzcbi'.

5 ¿Naru' huactsa gun chi'ë bunách queë' Dios tu bönni' chqui' cutu rac gna bé'inë' dxi'a bunách nacua' lidxë'?

6 Cutu ral-la' gaquë' bönni' zi'a gzu lahuë' të'ë Cristo, cui töd bë'i gun ba zxön cuinë' len cugác queë' ca na' guc qui tu' xöhui', ben ba zxön cuini, ati' Dios bchuguë' qui.

7 Lëzca' ral-la' gaquë' bönni' ta'ná dxi'a queë' nup cunababgac bunách queë' Cristo, cui soa nu uzóa lë' tsla'l, cui gdzunë' lu yal-lj qui tu' xöhui'.

Ca ral-la' lacquë' bönni' nadöd lu na'quë' láclenë' bunách queë' Cristo

8 Lëzca' cni ral-la' lacquë' bönni' nadöd lu na'quë' láclenë' bunách queë' Cristo. Ral-la' lacquë' bönni' gdu ladxí', tunë' ca ta'në'. Cutu lacquë' bönni' ti'jë', len culacquë' bönni' ta'zë ládxi'zë' la'zi'ë dumí.

9 Ral-la' lacquë' bönni' tun chi'ë ca nac gdu'te le réjlë'ru' Cristo, nac gdu dxi'a icj ládxi'dau'quë'.

10 Yugu' bönni' ni ral-la' si' bë'li' lequë' zi'al, ati' ni'r gata' lu na'quë' lacquë' bönni' nadöd lu na'quë' láclenë' bunách queë' Cristo, chqui' cuzóa nu gac bi gnë quequë'.

11 Lëzca' cni, ngul qui queëquë' ral-la' la'cua'nu gdu ládxi'cnu, len culacnu unë qui lzë'i. Ral-la' lacnu zxön ladxí', len lacnu gdu ca nac yúgu'të le tunnu.

12 Yugu' bönni' nadöd lu na'quë' láclenë' bunách queë' Cristo ral-la' lacquë' bönni' zoa tuznu ngul qui queëquë'. Lëzca' ral-la' la'ná bé'inë' dxi'a xzi'nquë' len bunách ulídx qui queëquë'.

13 Run bayúdx gac cni, le ta'dél-li'në' latj ga lun ba la'n xtídza'quë' bunách, chqui' tunë' dxi'a dxin tunë' táclenë' bunách queë' Cristo, ati' lacrë' rugu ladxí' lu'ë didza' ca nac le réjlë'ru' Jesucristo.

Le bgachi' qui le rej ládxi'ru'-në' Dios

14 Yugu' didza' ni ruzuja' quiu' lu guich, zal-la' runa' löz duyutea' li'.

15 Chqui' huadzeyda', ruzuja' quiu' didza' ni quië gnöznu' nac ral-la' gunu' laugac bunách nacua' lidxë' Dios, nup nacgac bunách queë' Dios ban, len

nacquë' tsutsu, ta'guíxjö'ë le nac gdutë li. Nacquë' ca yugu' yzxön len le nunída'gac zö'ö, nacgac tsutsu, len ta'zön yu'u.

¹⁶ Le nactë, zxöntër nac le bgachi' qui le rej ládxi'ru'-në' Dios, ca na' nayúj lu guich, rna:

Dios buluí' lahuë', guquë' bunách.

Guc bë' naquë' tsahui' le gzóalenë' Lë' Dios Bö' La'y.

Gulalé'inë' Lë' gbaz la'y queë' Dios.

Guc lban queë' laugac bunách gza'a.

Gulayejlë' Lë' bunách yödzyú.

Dios buchisë' Lë' xtsa' ga náctërë' blau.

4

Nup luhuõa ládxi'gac ca nac le réjlë'ru' Cristo

¹ Yalj lulu rguíxjö'ë Dios Bö' La'y, rnë': "Dza tsajséytëgac, la'dá'baga' Cristo la'gac bunách." Luhuõa ládxi'quë' ca nac le réjlë'ru' Cristo. Luzë nagquë' xtídza'gac bunách nacua'len lequë' bö' rzi' yë', ati' luzë nagquë' yugu' zxba quegac bö' xöhui'.

² Luzë nagquë' xtídza'gac bunách tu'luí'z tsahui' cuingac len tui' didza' le cunác, chnazíd ládxi'dau'gac, cui uxös lequë'.

³ Cni nac, tu'zaguë'ë xnözgac nup tē'ni lutság na'gac, len ta'ná bé'inë' bunách cui lagu le nagu'ë Dios quië uzi'ru' xbey, lë na' huac lagu nup ta'yejlë' Dios, nup na' chnúnbë'gac le nac gdutë li, len tē' Dios: "Xclenu'", cati' tahuë' lei.

⁴ Dxi'a nac yúgu'të le benë' Dios, len cutu bi ral-la' uzoaru' tsla'l chqui' ráguru' lei, rëru'-në' Dios: Xclenu'.

⁵ Rusëdi rë'u xtídzë'ë Dios, Lë' unë' dxi'a yúgu'të le ral-la' gáguru' chqui' ulídzru'-në' Dios gnábiru'-në' gun la'yë' lë na' gáguru'.

Ca rurujë' dxi'a huen dxin queë' Jesucristo

⁶ Chqui' usëdcnu' böchi'lza'ru' yugu' didza' ni, uruju' dxi'a, gacu' huen dxin queë' Jesucristo, len gac bë' nazëdu' dxi'a ca nac didza' qui le réjlë'ru' Cristo len ca nac zxba dxi'a run chi'u.

⁷ Gru'n yugu' didza' rdaz qui yödzyú ca nac didza' tui'nu ndau' gul. Bentez le run ga gacu' tsutsu quië gunu' ca rē'nnë' Dios.

⁸ Lati'z uzi'u xbey gunu' le gun ga gacr nal ni'a na'u, san gdu uzi'u xbey gunu' ca rē'nnë' Dios. Cati' runru' cni, lë ni run ga runru' löz soaru' gbanru' yödzyú ni, lenca' soaru' gbanru' dza zi'a za'c, töd uza'ru' yödzyú ni.

⁹ Didza' gdutë li lë ni, len le nac lsaca' la'zi' lu na'gac yúgu'të bunách.

¹⁰ Qui lë ni na', sxzöni rusaca' zi' cuinru' runru' dxin, le runru' löz Dios ban. Cristo gutië' quië uslë' yúgu'të bunách. Ruslë' nup na' ta'yejlë' Lë'.

¹¹ Gna be'i len bsëdi bunách lun yugu' lë ni.

¹² Nutu nu ral-la' uzóa li' tsla'l le nacu' bi'i ra'bán, san ral-la' gunu' le uluí' nup ta'yejlë' Dios ral-la' lun ca runu' li'. Cni ului'inu' lequë':

len didza' ru'u,

len le runu',

ca nadxi'inu' lza'u,

ca ru'u latj zóalenë' li' Dios Bö' La'y,

ca runu' ca rnau',

ca nacu' gdu dxi'a.

¹³ Tsal za'a gdxina' quiu', bē'tecz ladxu'u ulabu' guich la'y laugac bunách nacuá' ga ni' zu'. Bchiz icj nagquē' lē ni, len bsēdi lequē'.

¹⁴ Cutu udōdu' ca'z le buzá' ladxē'ē quiu' Dios, lē na' bennē' quiu' ca na' gulaná quiu' nup ni' glui' didza' uláz queē' Dios, cati' ni' gulaxóa na'quē' li' len gululidzē' Dios bōnni' gul tun chi'ē bunách queē' Cristo.

¹⁵ Bentez yugu' lē ni. Bē'tecz ladxu'u gunu' cni, quiē la'le'i yúgu'tē bunách ca na' zeaj rdél-li'nu' le naqui queē' Cristo.

¹⁶ Ben chi'i cuinu' len ben chi'i zxba rusēdiru'. Bentez yugu' lē ni, ati' chqui' runu' cni, uláu' li' len lulá ca' nup la'yōni li'.

5

Ca ral-la' gunbi' Timoteo quegac bunách queē' Cristo

¹ Cutu zzeycnu'-nē' ba nadx bōnni' gul, san bchiz icj nagquē' didza', tsca nacquē' xuzczu'. Bchiz icj nagcbi' bi'i bōnni' ra'bán didza', tsca nacchi' bi'i bōchi'czu'.

² Bchiz icj nagcnu ndau' gul didza', tsca naccnu xna'czu'. Bchiz icj nagcbi' bi'i ngul ra'bán didza', tsca nacchi' bi'i zanczu', ca na' rajlōz le nac gdu dxi'a.

³ Ben ba la'n yugu' ngul uzēb, naccnu gdu uzēb.

⁴ Chqui' zoanu ngul uzēb nacua'bi' bi'i queēnu o zxi'n xsoanu, ral-la' la'zēdbi' lunbi' ca rē'nnē' Dios, láclenbi' zi'al bunách nacuá' lidxcbi', len lubi'ibi' quequē' xuz xna'cbi'. Lē ni nac dxi'a len le rdzag ladxē'ē Dios.

⁵ Na'a, ngul na' nacnu gdu uzēb, len naga'nnu tuznu, runnu lōz Dios ati' rēl len tē dza rnábtecznu lahuē' Dios len rulidznu Lē' ni'a quegac bunách queē',

⁶ san ngul uzēb na' runnu ca nac le rzē lādxi'nu nacnu ca ngul chnatnu cati' ni zoanu nabannu.

⁷ Lēzca' cni, gna be'i bunách nacuá' ga ni' zu', quiē lun ca rajlōz yugu' lē ni, quiē lac bunách nutu nu gac bi gnē quegac.

⁸ Chqui' zoa nu bōnni' curugahuē' yugu' di'a dza queē', len le nacr blau, chqui' curugahuē' bunách nacuá' lidxē', chgdá'baguē'ē le réjlē'ru' Cristo bōnni' na' len nacrē' xōhui' ca nu curejlē' Dios.

⁹ Huac ghabnu nup gácleni' tuznu ngul uzēb na' chyu'urnu ca tsonnlalj iz, len chqui' cutu buca'nnu-nē' bōnni' queēnu quiē sóalennu-nē' yetuē' bōnni'.

¹⁰ Run bayúdx soa nu gun lna' lau queēnu ca nacgac le dxi'a runnu. Gácleni'-nu chqui' buscul-lnu-bi' yugu' bi'idau', len chqui' rui'nu ga la'cuá' bōchi'ru' za'quē' yōdz yubl ta'dxinē' lidxnu, len chqui' rui'nu le li'j lagu bunách queē' Dios, len chqui' ráclennu nup ta'zaca' ta'gu'i', len chqui' rúntecznu yúgu'tē le nac dxi'a.

¹¹ Yugu' ngul uzēb cutu yui'icnu tsonnlalj iz, cutu ghabcnu nup gácleni', le lunnu ca ta'zēz lādxi'cnu, la'dá'baga'nu Cristo, len lē'ninu lutság na'cnu leyúbl.

¹² Cni gac, la'bága'nu dul-la' le tu'zoanu tsal' le gulayéjlē'nu Cristo zi'al.

¹³ Lēzca' lacnu ngul zxhuēd len ngul ta'dáz ca', len clēgz lacnu zxhuēd, san lēzca' lacnu ngul unē qui lzē'i len tsjítsa'cnu ga yubl, len la'nanu le cunác.

¹⁴ Qui lē ni na', rē'nda' lutság na'cnu leyúbl ngul uzēb ni yu'ucnu iz cuidi', len luscul-lnu-bi' yugu' bi'idau', len la'ná bé'inu bi'i nacua'bi' yu'u qui queēcnu, cui lui'nu latj bi gnē queēru' nu rdá'baga' rē'u, rē'u na' réjlē'ru' Cristo.

¹⁵ Cni ral-la' gac, le chgulubíga'nu la'cnu, ati' tunnu ca rē'ni Satanás tu' xōhui'.

16 Chqui' núti'tèz bönni' o ngul nu rejlä' Cristo, nacua'nu ngul uzëb lidxgac nup na', ral-la' laclen lecnu, cui lusaca' zi' bunách queë' Cristo. Cni gac, bunách queë' Cristo na' gac laclen ngul naccnu gdu uzëb.

17 Benr ba la'n bönni' gul tun chi'ë bunách queë' Cristo, bönni' na' ta'ná bë'ë dxi'a, len bentër ca' ba la'n bönni' gul na' tunë' dxin, tunë' lban len tu'sëdnë' bunách.

18 Nayúj lu guich la'y le rna: "Cutu cu'u du rú'aba' bëdx na' rulibba' xzoa' xtil." Rna ca': "Naquë' lsaca' si'ë lazjé' bönni' huen dxin."

19 Cutu si' lu na'u didza' rui' nu ruquí bönni' gul run chi'ë bunách queë' Cristo, chqui' cutu nacua' chop tsonn nup tun lna' lau qui le benë'.

20 Nup tuntecz dul-la', bsidx lequë' laugac yúgu'të bunách queë' Cristo quië ladxí Dios yezica' bunách ni'.

21 Ni'a queë' Xanru' Dios len ni'a queë' Xanru' Jesucristo, len ni'a quequë' gbaz la'y rö queë', rna bé'ida' li' gunu' ca ta'ná didza' ni. Tuz ca ral-la' cuequi xbeynu' yúgu'të bunách, cugunu' ba la'n tuzë' bönni'.

22 Nutu nu bönni' gxoatë na'u, cugunu' ga gaquë' huen dxin queë' Cristo, cui gbagu'u le runë' chqui' gunë' dul-la' bönni' na'.

23 Cutur gui'ju' nisz. Le ré'itecznu' ral-la' gui'ju' láti'dau' xisi uva quië soa dxi'a lë'u.

24 Yugu' dul-la' quegac la'gac bunách la'lá' lahui zi'al cati' zi'a la'dxinë' ga cuequi xbeyné' lequë' Dios, ati' töd ni' la'lá' lahui dul-la' quegac yezica' bunách.

25 Lëzca' cni, la'lá' lahui dxin dxi'a nungac bunách, ati' chqui' cunala'gac lahui, nutu nu gac ucachi' tsaz dxin na' nunquë'.

6

1 Ral-la' luntsquë' ba la'n xanquë' yúgu'të bönni' nadá'ugac, cui gac nu gnë zi' qui lë' Dios len qui xba queë'.

2 Nup ni' nacu'ë xangac ta'yejlë'ë Cristo, cutu ral-la' lucá'n ca'z lequë' le nacquë' böchi'quë'. Ral-la' lunrë' dxi'a xchinquë' le ta'yejlë'ë Cristo bönni' ni' tu'zi'ë xbey dxin dxi'a na', le nadxi'inë' lequë' Lëczë'. Ca nac lë ni, bsëdi bunách nacua' ni', len bchiz icj nagquë'.

Le rej ladxí'ru'-në' Dios le ruzi'ru' xbey

3 Chqui' zoa nu bönni' rusëdnë' xzba yubl, len cutu rusëdnë' yugu' didza' dxi'a queë' Xanru' Jesucristo, ca nac xzba na' rusëdi rë'u ca ral-la' gunru' ca rë'nnë' Dios,

4 bönni' ni run ba zxön cuinë' len cutu bi nöznë'. Didza' cunác dxi'a rzë ladxë'ë ca nacgac didza' baníg len didza' bizxj, le tun ga tu'zxe'i lza'gac len ta'dil-len lza'gac didza' bunách. Lëzca' tun didza' cni ga ta'në' zi' qui lza'gac bunách, len ta'zá' ladxí'gac qui lza'gac le cunác.

5 Lëzca' cni tun ga ta'dil-ltecz didza' bunách cuta'yejni'i, nup cuta'zì' lu na'gac le nac gdutë li. Táquinë' huac la'zi'ë dumí zian chqui' lunë' tsazxön nup ta'yíj ladxí'gac Dios. Bcuiit ga nacua' bunách cni.

6 Zxön nac le ruzi'ru' xbey cati' len yöl-la' rböz zxön ladxí' rej ladxí'ru'-në' Dios.

7 Cutu bi nua'ru' cati' bdxinru' yödzyú, len lëzca' cni, cutu bi ua'ru' cati' uza'ru' yödzyú ni.

8 Qui lë ni na', chqui' dë queëru' le gáguru' len le gácuru', ral-la' udzjíru'.

9 Bönni' tē'nnë' gata' quequë' yöl-la' tsahui', gac quequë' le si' bē' lequë' le xöhui', ati' la'yu'ë lu yal-lj qui tu' xöhui', ati' lu yöl-la' cunözi quequë' zian le

la'zě ládxi'quē', le lun ditj lequē'. Yugu' lě ni lusnít lequē' len lun ga la'nitiē' tsaz.

¹⁰ Le ta'zě ládxi'gac dumí bunách, run ga tun yúgu'tě le cunác. La'quē' bōnni', le ta'zě ládxi'quē' lei, guluca'ně' le gulayejlě'ě Cristo, len chrac quequē' zian le tu'saca' zi' lequē'.

Nu run dxin queē' Cristo nac ca bōnni' rijě' gdil-l

¹¹ Na'a, bōnni' queē' Dios, bcuit ga rac le cni. Bě'tecz ladxu'u gunu' le nac tsahui' len le rě'nně' Dios. Gyéjlě'teczě' Cristo, len bdx'i'i yugu' lza'u. Bě' ladxu'u gacu' zxōn ladx'i' len nōxj ladx'i'.

¹² Ca runě' bōnni' gdu ladxě'ě rijě' gdil-l, ben dxin qui le réjlě'ru' Cristo, len beni quiu' yöl-la' na'bán gdu. Quiě gac cni bulidzě' li' Dios. Dxi'a guc le gnau' yalj lulu ca réjlě'u Cristo, lě na' gnau' laugac zian nup tun lna' lau qui didza' bě'u.

¹³⁻¹⁴ Ni'a queē' Xanru' Dios, Nu na' nabánigac yúgu'tě le nacué', lenca' ni'a queē' Jesucristo, Nu ben lna' lau qui le nac dxi'a le gně' yalj lulu lahuě' Poncio Pilato, rna bé'ida' li' gun chi'u yugu' lě na' gna bé'ině' rě'u Cristo. Ral-la' gacu' gdu dxi'a len cutu bi gunu' le güi' latj nu bi gně' quiu', ga gdxintě dza ni' uluí' lahuě' Xanru' Jesucristo.

¹⁵ Cati' gdxin dza na' huödě' Jesús, Dios ulu'ě lahui Lě'. Dios naquē' la'y. Tuzě' Lě' dē lu nē'ě yöl-la' uná bē', len rna bé'ině' yúgu'tě nup ta'ná bē', len naquē' ca' Xangac yúgu'tě nup nacgac xan.

¹⁶ Tuzě' Lě' zóateczě', ati' zoě' lu yení' ga cutu gac nu gdxin racz qui. Gatga nu ble'i Lě' len cutu gac nu gle'i Lě'. Queē' Lě' gactecz le run Lě' ba la'n len yöl-la' uná bē'. Ca' gac.

¹⁷ Gna be'i bōnni' dē quequē' yöl-la' tsahui' dza ni zoaru' na'a, cui lun ba zxōn cuinquē', len cui luzxōni ládxi'quē' yöl-la' tsahui' na' cunác löz. Ral-la' luně' löz Dios ban, Nu runntsa queēru' yúgu'tě le ruzi'ru' xbey.

¹⁸ Gna be'i lequē' luně' le nac dxi'a, quiě la'yantsca dxin dxi'a tuně', lě na' nac tu yöl-la' tsahui' gdu. Ral-la' bi lunödzejě' quegac bunách yechi', len lui' ládxi'quē' leygac.

¹⁹ Chqui' luně' cni, lutubě' yöl-la' tsahui' na' nac gdu, le luzi'ě xbey dza zi'a za', len la'dél-li'ně' yöl-la' na'bán gdu.

Le glu'ě Pablo lu na'bi' bi'i Timoteo

²⁰ Bōcha'adau' Timoteo, ben chi'i le nadöd lu na'u, len bcuit ga nacué' nup tui' didza' ca'z len yugu' didza' cuzaca', len yugu' didza' bizxj, yugu' didza' na' tui' nup ta'náz tac szxōni, ati' nazi' yé'igac ca nac lě na' tun.

²¹ La'gac bunách gulazí' lu na'gac yugu' didza' cni, ati' gulachixi gulanigui ca nac le réjlě'ru' Cristo.

Rnaba' lahuě' Dios uzá' ladxě'ě quiu' le nacgac dxi'a queē'. Ca' gac.

DIDZA' BURÓP BSÖLĚ'Ě PABLO QUEĚBI' BI'I TIMOTEO

Pablo rugapë' Dios bi'i Timoteo

¹ Neda', Pablo, naca' gbaz nasölĚ'Ě Cristo. Cni naca' le rĚ'nnĚ' gaca' cni Dios, quiĚ cni utság le gzxi' lu nĚ'Ě, gunnĚ' queĚru' yöl-la' na'bán gdu, le ruzá' ladxĚ'Ě queĚru' Jesucristo.

² Rugapa' Dios li', böcha' adau' Timoteo, nacu' ca zxi'ncza' le réjlĚ'ru' Cristo, ati' nadxi'ida' li'. Rnaba' lahuĚ' Xuzru' Dios lenca' lahuĚ' Xanru' Jesucristo, uzá' ladxĚ'Ě quiu' len huechi' ladxĚ'Ě li', len gunĚ' ga soa dxi' icj ládxi'da'u.

Timoteo ral-la' gunbi' lna' lau queĚ' Jesucristo

³ Xclenu', rĚpa'-nĚ' Dios ca nac quiu' cati' rulidza'-nĚ' Dios. Cutu rzoa dxia' rnaba' ni'a quiu' rĚl len tĚ dza lahuĚ' Dios, Nu na' runa' xchinĚ' gdu ladx'a' ca na' glunĚ' xuz xtau'hua'.

⁴ Cati' rajneyda' ca na' grödxu', rzĚ ladx'a' ulĚ'ida' li', quiĚ gac udzijda' gdu ladx'a'.

⁵ RĚpa'-nĚ' Dios: Xclenu', le bdxin quia' le run ga rajneyda' ca réjlĚ'u Cristo gdu ladx'u'. LĚzca' cni, zi'al ca li' gulayĚjlĚ'nu LĚ' xna'u gul Loida len xna'u Eunice, ati' runa' löz, lĚzca' cni réjlĚ'u LĚ' na'a.

⁶ Le nac cni, rusá'a ladxu'u uspanu' le bennĚ' quiu' Dios, lĚ na' bdxin quiu' cati' ni' bxoa na'a li' len bulidza'-nĚ' Dios.

⁷ Bö' bennĚ' queĚru' Dios cutu nac bö' gun ga gádxiru', san bennĚ' queĚru' Bö' run ga naqui queĚru' yöl-la' huac len run ga nadxi'iru' lza'ru' len run ca' ga rna bé'i cuinru'.

⁸ Qui lĚ ni na', cutu utui'nu' gunu' lna' lau queĚ' Xanru', len cutu utui'nu' ca rac quia' neda' ni, nadzuna' lidx guia le runa' xchinĚ', san ben tsaxxón nup ta'zaca' ta'gui'i le tun lban qui didza' dxi'a. Dios gunnĚ' quiu' yöl-la' huac gunu' cni.

⁹ Dioscz buslĚ' rĚ'u len bulidzĚ' rĚ'u quiĚ gacru' gdu dxi'a. Cutu bulidzĚ' rĚ'u le zoa le dxi'a benru' san bulidzĚ' rĚ'u le gu'ncznĚ' LĚ', len le ruzá' ladxĚ'Ě cni queĚru'. Dza ni'tĚ buzóĚ' cni queĚru' zí'atĚl ca guta' yödzylyú ni, le náquiru' queĚ' Jesucristo.

¹⁰ Na'a, chbuluí' lahui le ruzá' ladxĚ'Ě queĚru' Dios, le buluí' lahuĚ' Jesucristo Nu ruslá rĚ'u. BugúĚ' yöl-la' gut len bulu'Ě lahui yöl-la' na'bán gdu na', le cutu ca' nit. Cni nac ca rna didza' dxi'a.

¹¹ Cristo buzóĚ' neda' quiĚ guna' lban qui didza' dxi'a na', len quiĚ gaca' gbaz queĚ' quiĚ usĚdgacda' bunách gza'a.

¹² Qui lĚ ni na' rzaca' rgui'a ca' yugu' le rac quia' ni, san cutu rutui'da', le núnbĚ'a Nu na' réjlĚ'a. Runa' löz LĚ', napĚ' yöl-la' huac gun chi'Ě le budöda' lu nĚ'Ě ga gdxintĚ dza ni' huödĚ'.

¹³ Didza' dxi'a na' byönnu' bena' lban qui ral-la' gac quiu' tu le ruluí' ca ral-la' usĚdnu' bunách ca réjlĚ'ru' Jesucristo len ca nadxi'iru' LĚ'.

¹⁴ Ben chi'i le nac dxi'a na' nadöd lu na'u, gunu' cni len yöl-la' huac queĚ' Dios Bö' La'y, Nu zoalen rĚ'u.

¹⁵ Chnözcznu' ca na' gulubj ládxi'quĚ' neda' yúgu'tĚ bönni' ta'yejlĚ'Ě Cristo nacu'Ě luyú Asia. Nútsa'quĚ' ladjquĚ' Figelo len Hermógenes.

16-17 Rnaba' lahuë' Xanru' Dios huechi' ladxë'ë bunách nacuá' lidxë' Onesiforo, le butipë' ladxá'a zian lzu bönni' ni. Cati' bdxinë' Roma, gdu ladxë'ë buguiljë' neda', ati' budzölnë' neda'. Cutu butui'në' ni'a quia' neda' le nadzuna' lidx guia ni, nága'a du guia.

18 Rnaba' lahuë' Xanru' huechi' ladxë'ë lë' dza ni' gdxinë' lahuë' Dios. Chnözcznu' ca na' güclenë' rë'u bönni' ni, cati' ni' gzoaru' Éfeso.

2

Ral-la' gacbi' Timoteo ca bönni' gdu ladxë'ë rijë' gdil-l

1 Na'a, xzí'na'dau', btip ladxu'u ca nac le ruzá' ladxë'ë quiu' Jesucristo.

2 Didza' byönnu' bé'a laugac zian nup tun lna' lau qui, didza' ni bdöd lu na'quë' bönni' tunë' ca ta'në', bönni' gac lusëdnë' ca' yela'gac bunách.

3 Ral-la' gua' glenu' le lusaca' li' zi' ca na' rua' rlen nu nac bönni' queë' Jesucristo gdu ladxë'ë rijë' gdil-l.

4 Nu bönni' rijë' gdil-l, cutu ca' gütsë'ë yugu' le tun bunách yödzyú ni, quië gdzag ladxë'ë lë' bönni' na' nuzóë' lë' gaquë' bönni' queë' rijë' gdil-l.

5 Lézca' cni, nu nutsa' lu huitj, cutu bi gdel-li' chqui' cutu run ca ral-la' gun.

6 Bönni' guz gu'n runë' dxin, zi'al lë' uzi'ë xbey lë na' razë'.

7 Busá' ladxu'u lë ni rëpa' li', ati' Xanru'cz gunë' ga tséjni'nu' yúgu'të.

8 Yajnéy ca guc queë' Jesucristo. Guljë', guquë' xzi'n xsoë' David, len gdöd gutië', bubanë' lu yöl-la' gut. Cni rna didza' dxi'a runa' lban qui.

9 Le runa' lban qui didza' dxi'a, rzaca' rgui'a le rac quia', ga rdxintë nága'a lidx guia ni, ca rac queë' bönni' huia'dó', san cutu ca' nága'të xtizdë'ë Dios.

10 Qui lë ni na' rua' rlena' yúgu'të lë ni le nadxi'ida' nup gröë' Dios, quië lulë' ca' lequë'. Jesucristocz runë' ga lulá bunách na' quië la'cuá' lu yení' gdu queë'.

11 Catëz nac lë ni rna:

Chqui' nátlenru' Lë',

Sóalenru'-në' ca' gbanru'.

12 Chqui' gua' glenru' le saca' qui'ru',

Gna bé'lenru' ca' Lë'.

Chqui' rdá'baga'ru' Lë',

Lë' tá'baguë'ë ca' rë'u.

13 Zal-la' cutu runru' ca rnaru',

Lë' rúnteczë' ca rnë'.

Lë' cutu gac tá'baguë'ë le naquë'.

Bönni' huen dxin queë' Cristo rurujë' dxi'a

14 Bsa' ládxi'gac nup nacuá' ga ni' zu' ca nac lë ni, ati' ni'a queë' Xanru' Dios gna be'i lequë' cui la'díl-l didzë'ë ca nacgac didza' cuzáca'gac. Yugu' didza' cni tun ga la'nít nup ta'yöni leygac.

15 Bë'tecz ladxu'u uruju' dxi'a lahuë' Dios quië gacu' ca bönni' huen dxin cutu rutui'në' ca nac dxin nunë'. Dxi'adau' ral-la' ugunu' dxin didza' gdu'të li.

16 Na'a, bcuit ga nacuá' nup tui' didza' cuzaca' len didza' ca'z, le tun didza' cni ga lunrë' le curë'nnë' Dios.

17 La'zë didza' tu'ë ca rxzön huë' nudzu' le rdudu' rla. Nútsa'quë' ladj nup tui' didza' cni Himeneo len Fileto.

¹⁸ Gropë' ni gulachixi gulanignë' ca nac le nac gdtë li, le ta'në' chgdöd dza ral-la' lubán nup chnatgac, len gulabequë' bröli la'gac bunách ga rdxintë cutur ta'yejlë' Cristo.

¹⁹ Le benë' tsutsu Dios zoatecz, len dë tu le rac bë', le rna: "Nunbë'ë Dios nup náquigac queë'." Rna ca': "Gul-cuít ga dë le cunác, yúgu'tëli' lbi'ili' náquili' queë' Cristo."

²⁰ Tu lu yu'u zxön yu'ugac le náquini, clëgz oro len plata, san lëzca' le náquini yag len yu. La'gac tu'gún leygac dxin bunách ga lna', ati' yela'gac tu'gún leygac dxin bunách ga cunác lna'.

²¹ Quië gacru' ca nac lë na' tu'gún dxin bunách ga lna', len quië gac gunru' le nac dxi'a len gacru' lsaca' ugunë' rë'u dxin Xanru', ral-la' gcuitru' ga rac le cunác. Chqui' gunru' cni, gacru' lsaca' gunru' yúgu'të dxin dxi'a.

²² Gru'n le tun ga nu së ladxi' le cunác ca rac quequë' bönni' ra'bandau'. Bë' ladxu'u gacu' tsahui'. Ben le run ga réjle'u Cristo len le run ga nadxi'icnu' lza'u, len le run ga rbözu' dxi'adau'. Ca nacgac lë ni, ben tsazxön nup tu'lídZ Xanru', nac gdu dxi'a icj ládxi'dau'gac.

²³ Na'a, gru'n yugu' didza' ca'z len didza' cuzaca', le nözcnu' tun ga ta'díl-l didza' bunách.

²⁴ Bönni' huen dxin queë' Xanru' cutu ral-la' tíl-lenë' bunách didza', san ral-la' gaquë' nöxj ladxi' laugac yúgu'të bunách. Ral-la' gac usëdnë' bunách, len gaquë' ca' zxön ladxi'.

²⁵ Lu yöl-la' nöxj ladxi' ral-la' uzéjni'në' nup ta'dá'baga' le runë' lban qui. Chqui' gunë' cni, nazx ca' gu'ë lequë' latj Dios lubí'i ládxi'quë' quië lunbë'ë le nac gdtë li.

²⁶ Cni lulë' lu yal-lj qui tu' xöhui' ga nadzunquë', ati' luhuöaquë' tsahui' quië lunë' ca rë'nnë' Dios.

3

Ca lac bunách dza tsajséytëgac

¹ Lëzca' ral-la' gnöznu' lë ni: Dza tsajséytëgac lac dza la'zaca' la'guí'i bunách.

² Yugu' dza ni' la'cu'ë bönni' lacquë' cni:

La'dxi'i la' cuíngaczë' len luhuí'dinë'.

Lun ba zxön cuinquë' len luluí' cuinquë' blau.

La'në' zi'ë qui le nac la'y.

La'dá'baguë'ë xuz xna'quë'.

Lacquë' curdzág ladxi'.

Cutu lunë' ca rë'nnë' Dios.

³ Cutu la'dxi'inë' ca ral-la' lunë'.

Lacquë' zidzj ladxi'.

La'në' qui lza'quë'.

Cutu la'ná be'i cuinquë'.

Lacquë' bönni' dza'a.

Cutu la'lé'inë' dxi'a le nac dxi'a.

⁴ Lacquë' udöd lzë'i len cutu la'dzaguë' dxi'a.

Luluí' cuinquë' ca bönni' nayëpsëtërquë'.

La'dxi'inë' le la'dzágz ládxi'quë' len clëg Dios.

⁵ Luluí' cuinquë' ca bönni' núnbë'quë' Dios, san la'dá'baguë'ë le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios. Bcui ga nacua' bunách cni.

⁶ Lëzca' cni, lu yöl-la' banís quequë' la'yazië' gap nac lu yu'u len la'zí' yé'inë' yugu' ngul cunözi quië la'zí' lu na'cnu le lu'sëdnë'. La'bága'nu dul-la' zian ngul na', len lui' ládxi'cnu yugu' le la'zéz ládxi'cnu le cuzaca'.

⁷ La'yönitecznu ngul ni didza' lun lban qui bunách, san cutu ca' la'dél-li'nu la'yéjni'nu le nac gdu'të li.

⁸ Ca na' glaquë' Janes len Jambres, bönni' ni' guladá'baguë'ë Moisés, lëzca' cni lacquë' bönni' ni, la'dá'baguë'ë le nac gdu'të li. Lacquë' chul nit len la'chíxinë' ca nac le réjlë'ru' Cristo.

⁹ Cutu la'dél-li'rnë', san gac bë' nacquë' cunözi laugac yúgu'të bunách, gac quequë' ca na' guc quequë' Janes len Jambres na'.

Le rgu'ë Pablo lu na'bi' bi'i Timoteo

¹⁰ Nözcnu' ca nac le rusëdda' bunách len ca runa'. Nöznü' ca' le rui' ladxa'a guna' len ca réjlë'a Cristo, len ca naca' nöxj ladxí', len ca nadxi'ida' lza'a, len ca rbóza' zxön ladxí'.

¹¹ Nöznü' ca' yugu' le gulabía ládxi'gac neda' bunách, len yugu' le gzxaca' gdi'a, le glac quia' lu yödZ Antioquia len lu yödZ Iconio, len lu yödZ Listra. Yugu' le gulabía ládxi'gac neda' bunách ni' bia' blena', ati' Xanru' Jesús buslë' neda' lu yúgu'të lë na'.

¹² Yúgu'të nup tē'ni lac gdu dxi'a le náquigac queë' Jesucristo, lëzca' la'zaca' la'gui'ë yugu' le la'bía ládxi'gac lequë' bunách.

¹³ Na'a, lacrë' xöhui' bönni' tua'dö' len bönni' ta'zí' yë'ë. La'zí' yé'inë' bunách, ati' la'zí' ye'i ca' lequë' bunách.

¹⁴ Na'a, ben chi'i yugu' le gzëdu' len le gzxi' lu na'u, le núnbë'czu' nup gulusëdi li'.

¹⁵ Ga gdel-la' nacu' bi'idau' núnbë'u le nayujgac lu guich la'y, le huac luzéjni'tsqüi li' quië uláu' le réjlë'u Jesucristo.

¹⁶ Yúgu'të le nayúj lu guich la'y bchizië' Dios icj ládxi'dau'gac bunách queë', nup na' guluzúj lu guich didza' na' bë'ë Dios. Lë na' nayúj lu guich nactsca lsaca' usëdi rë'u, len ubíj ga lna' le runru', len ugú'u rë'u tu nöz, len usëdi rë'u quië gacru' tsahui'.

¹⁷ Cni run, quië gac sina' nu nac queë' Dios, len gactsca gun yúgu'të le nac dxi'a.

4

¹⁻² Ni'a queë' Xanru' Dios, lenca' ni'a queë' Xanru' Jesucristo, rna bé'ida' li' gunu' lban qui xtidzë'ë Xanru'. Lëczë' cuequi xbeynë' nup ni nabangac len nup chnatgac, dza ni' huödë' duná bë'ë. Bë' ladxu'u gunu' lë ni chqui' rac dxi'a quiu' o curác dxi'a. Lu yöl-la' zxön ladxí', bubíj ga lna' le tun bunách, len bsa' ládxi'quë' len bchiz icj nagquë' ca nac lë na' rusëdiru'.

³ Cni ral-la' gunu' le gdxin dza cati' cutu luzë nagquë' zxbá dxi'a, san lë'nnë' la'yönnë' le ta'dániznë'. Ca ta'zéz ládxi'quë' lutubë' quequë' nup lusëdi lequë'.

⁴ Luca'në' le nac gdu'të li, len la'zí' lu na'quë' yugu' didza' rdaz.

⁵ Na'a, ral-la' gacu' zxön ladxí' ca nac yúgu'të le runu'. Bia' blen le lusaca' li' zi'. Ben lban qui didza' dxi'a. Gdu ladxu'u ben dxin le budödë' lu na'u Cristo gunu'.

⁶ Ca nac quia' neda', nudöd cuina' lu në'ë Dios ati' chzoa ludöddë' neda' le runa' xchinë', ati' dza uzá'a yödZlyú ni chzoa gdxin.

⁷ Ca runë' bönni' gdu ladxë'ë rijë' gdil-l, lëzca' cni bena' neda' dxin, len chbudx bena' le budödë' lu na'a Cristo guna', le bena' gdu ca rajlöz le réjlë'ru' Cristo.

⁸ Yetú ca', nac löz quia' gdél-li'da' le ral-la' la'zí' nup nacgac tsahui', le gunnë' quia' Xanru' dza ni', ati' tsahui' nac ca rbequi xbeynë' ré'u. Clëgz quia' neda' gunnë' lei, san lëzca' gunnë' lei quegac yúgu'të nup ta'dxí'i Lë', len gdu ládxi'quë' ta'bözë' dza huödë'.

Le buzujë' lu guich Pablo gunbi' Timoteo

⁹ Bë' ladxu'u guidteo' ga ni zoa'

¹⁰ le bubíj ladxë'ë neda' Demas, le nadxi'inë' le ruzi'ë xbey yödzlyú ni, ati' gyijë' yödz Tesalónica. Crescente gyijë' luyú Galacia, ati' bi'i Tito gyeajbi' luyú Dalmacia, le cni ben bayúdx lunë'.

¹¹ Tuzë' Lucas zóalenë' neda'. Bchë'-bi' bi'i Marcos guídenbi' li' tsaxxón, le nachi' gúnlenbi' neda' tsaxxón xchinë' Cristo.

¹² Bsöla'a-bi' bi'i Tíquico lu yödz Éfeso.

¹³ Cati' guidu', bia' quia' lari' guitsa' na' buca'na' lu yödz Troas lu yu'u lidxë' Carpo, len bia' ca' quia' yugu' guich, len le nacr blau, bia' quia' guich náquicni guid.

¹⁴ Alejandro, bönni' bëdx guia, zian le bi'ë dö' quia'. Lëczë' Xanru' ubi'ë queë' ca nacgac le benë' quia' bönni' ni.

¹⁵ Ben chi'i cuinu' queë' bönni' ni, le rdá'baga'tsquë' didza' runru' lban qui.

¹⁶ Cati' zi'al lzu bdxina' lauquë' bönni' yúlahui', nutu nu guclen neda', san gulubíj ládxi'gac neda' yúgu'të bunách. Cutu rë'nda' uzí' lë' lequë' Dios.

¹⁷ Gzóalenë' neda' Xanru', len butipë' ladxa'a quië udx guna' lban qui xtidzë'ë quië la'yöni yúgu'të bunách gza'a. Cni guc, buslé' neda' Xanru'. Guc quia' tsa bulá' lu rú'aba' bëdx guixi'.

¹⁸ Lëczë' Xanru' uslé' neda' lu yúgu'të le curác dxi'a, len gun chi'ë neda' ga gdxintea' ga rna bë'ë Lë' ni' yehua' yubá. Gactecz queë' yöl-la' ba yúgu'të dza zi'a za'c. Ca' gac.

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo

¹⁹ Bgap Dios Priscila len Aquilo, lenca' bunách nacua' lidxë' Onesíforo.

²⁰ Buga'në' Erasto lu yödz Corinto, ati' buca'na'-në' Trófimo luyú Mileto le ré'inë'.

²¹ Bë' ladxu'u guidu' ga zoa' zi'al cati' gdxin beo' ziaq. Tu'gapë' Dios li' Eubulo len Pudente len Lino, len Claudia, len yúgu'të böchi' lza'ru' ni.

²² Rnaba' lahuë' Xanru' Jesucristo sóalenë' li'. Gaclen li' le ruzá' ladxë'ë quiu' Dios. Ca' gac.

DIDZA' BSÖLË'Ë PABLO QUEËBI' BI'I TITO

Pablo rugapë' Dios bi'i Tito

¹ Neda', Pablo, naca' huen dxin queë' Dios len gbaz nasölë'ë Jesucristo. Bsölë'ë neda' quië guna' ga la'yëjlë' Cristo bunách chgröczë' Dios, quië luúnbë' le nac gdu'të li ca ral-la' gun nu nunbë' Dios.

² Cni naca' le runa' löz uzi'a xbey yöl-la' na'bán gdu le gzxi' lu në'ë Dios gunnë' queëru' dza ni'të, cati' zi'a gzu lau rata' yúgu'të le dë, ati' runczë' Lë' le rzi' lu në'ë gunë'.

³ Cati' bdxin dza qui, Dios bulu'ë lahui xtidzë'ë, le glu'ë lu na'a guna' lban qui. Cni gna bé'inë' neda' Dios, Nu buslá rë'u.

⁴ Rugapa' Dios li', böcha'adau' Tito, nacu' gdu zxi'ncza' le nac tuz ca réjlë'ru' Cristo. Rnaba' lahuë' Dios Xuz len lahuë' Xanru' Jesucristo Nu buslá rë'u, uzá' ladxë'ë quiu' len huechi' ladxë'ë li', len gunë' ga soa dxi icj ládi'da'u.

Dxin queë' Cristo runbi' bi'i Tito luyú Creta

⁵ Qui lë ni na' buca'na' li' luyú Creta, quië gsa'u le ryadzj quegac bunách queë' Cristo nacua' ni', quië lacquë' gdu bunách queë' Cristo, len quië ucú'u-quë' yúgu'të yödz bönni' gul lun chi'ë bunách queë' Cristo nacua' tu tu yödz ni', ca na' chgna bé'ida' li' gunu'.

⁶ Bönni' gul na' run chi'ë bunách queë' Cristo ral-la' gaquë' bönni' nutu nu bi gac gnë queë', len zoa tuznu ngul queë'. Yugu' zxi'në' ral-la' la'yéjlë'bi' Cristo, len cuzóa nu gac gnë quechi' ta'dá dzagzbi' ca', o ta'dá'baga'bi' xuz xna'cbi'.

⁷ Bönni' run chi'ë bunách queë' Cristo run bayúdx gaquë' bönni' curunë' le güi' latj nu bi gnë queë' ca runë' xchinë' Dios. Cutu ral-la' gaquë' bönni' zid o bönni' icj dza'a o bönni' ri'jë', o bönni' rbizzxnë', o bönni' rzë ládi'zë' dumí.

⁸ Ral-la' gu'ë ga la'cu'ë böchi'ru' ta'dxinë' lidxë'. Ral-la' së ladxë'ë gunë' le nac dxi'a. Ral-la' gaquë' bönni' rejni'i len bönni' tsahui'. Ral-la' gádxinë' Dios, len gna be'i cuinë'.

⁹ Ral-la' gun chi'ë didza' gdu'të li ca chnazëdë', quië gac uchizië' icj naggac bunách ca rajlöz zxba dxi'a len quië gac useyjë' rú'agac bunách ta'në qui.

¹⁰ Cni ral-la' gaquë' le ta'dá'baguë'ë zian bönni' len tu'ë didza' cuzaca' len ta'zi' yé'inë' bunách. Zian bönni' tunë' cni nacquë' judío.

¹¹ Yugu' bönni' ni, run bayúdx gunu' ga tseyj rú'acquë', le tunë' ga ta'chixi ta'nigui yúgu'të bunách nacua' yu'u gap ta'yazië', len tu'sëdnë' le cural-la' lusëdnë'. Cni tunë' quië la'zi'zë' dumí.

¹² Tuë' bönni' gbabë' bunách Creta ga na' zu', bönni' na' bë'ë didza' uláz qui gdau' quequë', gnë: "Ta'zi' yé'teczë' bönni' Creta, len nacquë' ca böa' guixi' snia'. Nacquë' bönni' huágulë'ë zxhuëd."

¹³ Didza' ni benë' lna' lau quequë' nac gdu'të li. Qui lë ni na' gdil-l lequë' quië gac gdu ca ta'yéjlë'ë Cristo,

¹⁴ len cui luzë nagquë' yugu' didza' rdaz quequë' bönni' judío, len cutu lunë' ca ta'ná bë' bunách nuca'ngac le nac gdu'të li.

¹⁵ Yúgu'të nac dxi'a quegac nup nacgac dxi'a, san quegac nup nacgac xöhui' len cuta'yéjlë', cutu bi nac dxi'a, san nacquë' xöhui' ga rdxintë le ta'bequi icjuë' len le ta'zá' ládi'quë'.

¹⁶ Ta'ně' núnbē'quē' Dios, san le tunē' cutu rajlōz le ta'ně', le nacquē' bönni' cuta'dzág ládxi'quē'. Cutu tunē' ca ta'ně', len cutu gac lunē' nitú le nac dxi'a.

2

Zxba dxi'a ral-la' usédiru'

¹ Na'a, ral-la' gu'u didza' le rajlōz zxba dxi'a.

² Bsēdi bönni' gul cui li'jē', san lacquē' ba'a ladxī', len bönni' ta'yejni'i. Ral-la' gac gdu ca ta'yejlē'ē Cristo. Ral-la' la'dxi'inē' lza'quē' len la'bōzē' zxon ladxī'.

³ Bsēdi ndau' gul lunnu le rdzag ladxē'ē Dios len cui la'nēnu qui lza'cnu, len cui lí'ajnu. Ral-la' lusēdinu le nac dxi'a,

⁴ quiē gac lusēdinu ngul ni' yu'ucnu iz cuidi' quiē la'dxi'inu bönni' qui queēcnu, lenca' zxi'ncnu.

⁵ Ral-la' lacnu ngul ta'yejni'i len ngul dxi'a ladxī'. Ral-la' lun chi'inu le dē lidxcnu len lacnu dxi'a, len lunnu ba la'n bönni' qui queēcnu, len cutu bi lunnu le güi' latj nu gnē zi' qui xtidzē'ē Dios.

⁶ Bsēdi bönni' ni' nacu'ē iz cuidi' quiē lacquē' bönni' ta'yejni'i.

⁷ Ral-la' gúnteczu' le nac dxi'a, ului'inu' lequē' cni ca ral-la' lunē'. Ca rusēdnu' ral-la' ului' nacu' gdu ladxī' len ba'a ladxī'.

⁸ Ral-la' usēdnu' didza' dxi'a le cugác nu bi gnē qui, quiē utui'nē' bönni' rdá'baguē'ē, len cugác bi gnē' queēli' le cunác.

⁹ Bsēdi böchi'ru' ni' ta'yejlē'ē Cristo len nadá'uquē', quiē la'cu'ē nōxj lauquē' xanquē'. Ral-la' lunē' yúgu'tē le la'dzág ládxi'quē' xanquē', len cutu lusáqui'nē' didza'.

¹⁰ Cutu ral-la' lucachi' lanē', san ral-la' luluí' cuinquē' tsahui' ca nac yúgu'tē le tunē'. Yúgu'tē le tunē' ral-la' ului' nac dxi'a zxba queē' Dios, Nu buslá rē'u.

¹¹ Bönni' na' buzá' ladxē'ē queēru' Dios chbuluí' lahuē' laugac yúgu'tē bunách quiē lulá.

¹² Lē' rusēdnē' rē'u uca'nru' le curdzág ladxē'ē Dios len cui sē ládxi'ru' le nac qui yōdzlyú ni, san cōzru' zxon ladxī' len gacru' tsahui' dza ni zoaru' na'a, len gunru' ca rē'ncznē' Dios.

¹³ Ral-la' cōzru' le runru' lōz le gun ga gacru' bica' ba, lē na' gac dza ni' cati' ului' lahuē' Jesucristo lu yení' gdu queē', naquē' Dios zxon, Nu ruslá rē'u.

¹⁴ Lēcžē' budōd cuinē' uláz queēru', quiē bōa'uē' rē'u lu yúgu'tē le nac xōhui', ati' ruúnē' rē'u dxi'a quiē gacru' bunách queē' len güi' ládxi'ru' gunru' le nac dxi'a.

¹⁵ Yugu' lē ni bē' didza' len bchiz icj naggac bunách ni', ati' len yöl-la' uná bē' gdil-l lequē'. Bentecz cni, cui si' latj nu acá'n ca'z xtidzu'u.

3

Le ral-la' lun bunách ta'yejlē' Cristo

¹ Bsa' ládxi'quē' böchi'ru' ni' lunē' ca ta'ně' bönni' dē lu na'quē' len yugu' bönni' yúlahui', quiē lunē' ca rna xtídza'quē'. Ral-la' la'cu'ē sina' lunē' le nac dxi'a.

² Cutu bi le cunác ral-la' la'ně' qui lza'quē', len cutu la'díl-lenē' lequē' didza', san ral-la' lacquē' nōxj ladxī' len gdu ladxī' laugac yúgu'tē bunách.

³ Lēzca' rē'u, zi'al gacru' bönni' cuta'yejni'i len gdá'baga'ru' Dios. Gdaru' nanitru' len gucu' ca bönni' nadá'ugac, benru' le gžē ládxi'ru' le cunác len yela'gac le bdzag ládxi'ru'. Benru' ca' le cunác len buzché'iru' lza'ru'. Cutu gulale'i rē'u dxi'a bunách, ati' rē'u cutu blé'iru' dxi'a lza'ru' turu' yeturu'.

⁴ Ni'r bulu'è lahui Dios, Nu ruslá rë'u, le nac bë' naquë' gdu dxi'a len nadxi'inë' yúgu'të bunách,

⁵ le buslë' rë'u, clëg le zoa bi le nac dxi'a benru' rë'u, san le buечи' ladxë'è rë'u. Bunë' rë'u dxi'a len benë' ga nacru' bunách cub. Dios Bò' La'y bucu'bë' rë'u.

⁶ Dios bsölë'è queëru' Dios Bò' La'y le náquiru' queë' Jesucristo Nu ruslá rë'u.

⁷ Buzá' ladxë'è queëru' len bunë' rë'u tsahui' quië gata' queëru' yöl-la' na'bán gdu, le runru' löz gunnë' queëru'.

⁸ Didza' gdu'të li lë ni nuzuja' lu guich. Rë'nda' usëdtsquinu' bunách ni' yugu' lë ni quië lui' ládi'quë' lúnteczë' le nac dxi'a bönni' ni' ta'yejlë'è Dios. Lë ni nac dxi'a len nactsca Isaca' la'zí' lu na'gac yúgu'të bunách.

⁹ Na'a, cutu gu'u latj nu güi' didza' cuzaca', o nu güi' ladxi' ca nacgac lagac ziantër cö' xuz xtäu'gac bunách, o nu tsjitsa' yugu' didza' bizxj, len yugu' le rdil-l didza' ca nac qui zxba queë' Moisés, le cutu bi záca'gac yugu' le cni, ati' nutu nu uzí' xbey didza' cni.

¹⁰ Chqui' zoa ni' bönni' rubijë' chochl bunách queë' Cristo, töd usa'u ladxë'è tu yetú lzu, bubijë' bönni' na'.

¹¹ Nözcnu' chbôaquë' bönni' cunác tsahui' bönni' cni, len runë' dul-la'. Chnabaguë'è zxguia' ni'a qui lë na' runë'.

Le buzujë' lu guich Pablo gunbi' bi' Tito

¹² Cati' gsöla'a-në' quiu' Artemas o Tíquico, bë' ladxu'u guidu' ga ni zoa' lu yöd Nicópolis, le chnuna' quia' uga'na' ni yugu' beo' ziaq.

¹³ Zenas, bönni' na' rudödë' didza' ca rna bë' zxba qui yúlahui', lenca' Apolos, la'dxinë' ga ni' zoali'. Bugú'u lequë' nöz lu yöl-la' raclen, cui bi yadzj quequë'.

¹⁴ Bsëdi böchi' lza'ru' lúnteczë' le nac dxi'a, bi lunödzejë' quegac nup bi ryadzj quegac, quië gac bë' cni le nacquë' queë' Cristo.

Pablo rugapë' Dios bunách queë' Cristo

¹⁵ Tu'gáp Dios li' yúgu'të nup nacua'len neda'. Bgap Dios nup ni' nadxi'igac rë'u le ta'yejlë' Dios. Le ruzá' ladxë'è queëru' Dios gaclen yúgu'tëli'. Ca' gac.

DIDZA' BSÖLË'Ë PABLO QUEË' FILEMÓN

Pablo rugapë' Dios Filemón

¹ Neda', Pablo, dzagbi' neda' bi'i böchi'ru' Timoteo, ati' nadzuna' lidx guia le runa' xchinë' Jesucristo, rugapa' Dios li', Filemón, nacu' bönni' nadxi'itu' len runu' xchinë' Cristo ca runtu' netu'.

² Rugapa' Dios Apia, ngul quiu', nacnu zanru' réjlë'nu Cristo. Rugapa' Dios ca' zxi'nu', Arquipo, nachbi' queë' Jesucristo ca bönni' rijë' gdil-l, runbi' xchinë' Lë' ca runtu' netu'. Lëzca' rugapa' Dios bunách queë' Cristo tu'dubë' lu yu'u lidxu'.

³ Rnaba' lahuë' Xuzru' Dios lenca' lahuë' Xanru' Jesucristo, uzá' ladxë'ë queëli' len gunë' ga soa dxi icj lãdxi'dau'li'.

Ca runë' Filemón le réjlë'ë Cristo

⁴ Xclenu', rétecza'-në' Dios queëru', len rajnéyteczda' li' cati' rulidza'-në' Dios.

⁵ Cni runa' le rdxin quia' didza' ca nadxi'inu'-në' Xanru' Jesús len réjlë'u Lë', len nadxi'inu' ca' yúgu'të bunách chnubijë' quizi queë'.

⁶ Rnaba' lahuë' Dios gunë' ga guntsca dxin lban runu' ca nac le réjlë'u Cristo, quië luzi' xbey nup nacua' ni' yúgu'të le nac dxi'a, le ruzá' ladxë'ë queëru' Jesucristo.

⁷ Rudzjida' len ruzi' zxöna' le nadxi'icnu'-në' böchi'ru', len benu' li', böcha'a, ga guluhuóac lãdxi'gac bunách ta'yejlë' Cristo.

Ral-la' unít lahuë'-bi' Filemón Onésimo, bi'i nada'u queë'

⁸ Qui lë ni na', zal-la' dë lu na'a le naca' gbaz nasölë'ë Cristo gna bé'ida' li' ca ral-la' gunu'

⁹ ni ráta'yua' lau' len yöl-la' nadxi'i, neda' ni chnaca' bönni' gul len yu'a lidx guia le runa' xchinë' Jesucristo.

¹⁰ Ráta'yua' lau' uláz queëbi' Onésimo, bi'i na' bena' ga böacbi' queë' Cristo, len qui lë ni na' nachbi' ca zxi'ncza' ga ni nadzuna' lidx guia.

¹¹ Bi'i ni, zi'al cutu gucbi' lsaca' quiu', san na'a nachbi' lsaca' quiu' li' lenca' quia' neda'.

¹² Bi'i ni rusöla'a-bi' ga zu'. Na'a, ben ba la'n lëbi' ca néda'cza' runu' ba la'n, le nadxi'ida'-bi'.

¹³ Gu'nda' ugá'nlenbi' neda' ni, quië uláz quiu' gunbi' xchina' tsal ni yu'a lidx guia le runa' lban qui didza' dxi'a

¹⁴ san cutu bi' rë'nda' guna' le cutu nac didza' quiu', cui guna' bayúdx gáclenu' neda', san huac gáclenu' neda' le rë'ncznu' ca'.

¹⁵ Nazx ca' qui lë ni na' buza'bi' ga zu' Onésimo tu chi'idau' quië udxinbi' tsaz ga zu'.

¹⁶ Na'a, cutur gacbi' quiu' ca bi'i nada'u, san gacbi' quiu' ca bi'i böchi'czu', nachbi' bi'i böchi'ru' réjlë'bi' Cristo, len nadxi'iru'-bi'. Nacbi' cni quia' neda', ati' ral-la' gacrb' ca' cni quiu', clëgz ca böchi' lza'u, san lëzca' ca bi'i böchu'u réjlë'bi' Xanru' Jesucristo.

¹⁷ Qui lë ni na', chqui' nunu' neda' tuz, ben ba la'n lëbi' ca néda'cza' runu' ba la'n.

¹⁸ Chqui' bi' zxguia' benbi' quiu' o chqui' bi' rál-la'bi' quiu', gnatëz neda' ral-la'a.

¹⁹ Neda', Pablo, len na'cza' ruzuja' quiu' lu guich lë ni: Néda'cza' quizxja' bi rál-la'bi', len clëg gyëpa' li': Lëzca' ral-lu'u quia' yúgu'të le dë quiu' le bena' neda' ga napu' yöl-la' na'bán gdu.

²⁰ Ca' gac, böcha'a. Chqui' dë le uzi'a xbau' le náquiru' queë' Xanru', ben lë na' chgúta'yua' lau' le naca' böchu'u réjlë'a Cristo, ati' cni gunu' ga huöac ladxa'a.

²¹ Ruzuja' quiu' lu guich ni, le ruzxöni ladxa'a li', gunu' ca rna xtidza'a, len nözda' gunu' yelati' ca lë na' chgúta'yua' lau'.

²² Lëzca' rnaba' lau' upa'u quia' ga soa' lu yu'u lidxu', le runa' löz uruja' lidx guia ni, ati' guida' ga zoali' lë rulidzli'-në' Dios rnabli' neda' lahuë'.

Pablo ruzujë' lu guich le rugáp Dios Filemón

²³ Rugapë' Dios li' Epafras, yú'ulenë' neda' tsaxxón lidx guia ni le runë' xchinë' Jesucristo.

²⁴ Lëzca' tu'gapë' Dios li' Marcos len Aristarco, len Demas len Lucas, bönni' ni túnlenë' neda' tsaxxón dxin queë' Cristo.

²⁵ Rnaba' lahuë' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli'. Ca' gac.

DIDZA' RUZEJNI'I BUNÁCH HEBREO

Dios bé'lenë' rë'u didza' lu ru'ë Zxi'nczë'

¹ Zian lzu len zian ca benë' Dios, bé'lenë' xuz xtau'ru' didza' dza ni'të lu rü'acquë' bönni' glu'ë didza' uláz queë'.

² Na'a, ga ruúdx xtidzë'ë, dza ni zoaru' na'a, Dios bé'lenë' rë'u didza' lu ru'ë Zxi'nczë'. Dios buzóë' Lë' quië gaqui queë' Zxi'në' yúgu'të le naqui queë' Lë', ati' lu në'ë Zxi'në' na', Dios benë' yödzyú ni.

³ Zxi'në' na' naquë' ca tu le rgu'u yení' qui yöl-la' yení' queë' Dios, len ca naquë' Zxi'në' ruluí' lahui gdu ca naquë' Dioscz. Runczë' ga nacua'tecz yúgu'të, rugunë' dxin didza' ru'ë len yöl-la' huac queë'. Cati' budx benë' le ruún rë'u dxi'a ca nac dul-la' nabága'ru', yajchö'ë cuít lë'ë yubél Dios, Nu rö' rna bë' xtsa'tër.

Zxi'në' Dios náctërë' blau ca yugu' gbaz la'y

⁴ Zxi'në' Dios náctërë' blau ca yugu' gbaz la'y queë' Dios, le nactër blau le lë', lë na' Dios glu'ë Lë' le naquë' Zxi'nczë', ca laquë' gbaz la'y queë' na'.

⁵ Dios gatga gudxë' tuë' gbaz la'y queë' ca na' gudxë' Zxi'në', gnë':

Zxi'na' nacu',

Buzóa' Li' na'a.

Gatga bë'ë didza' queë' tuë' gbaz la'y ca na' bë'ë didza' queë' Zxi'në', gnë':

Gaca' Xuzë',

Ati' Lë' gaquë' Zxi'na'.

⁶ Lëzca' cni, cati' Dios buzóë' Bi'i queëczë' lu yödzyú ni, gnë':

La'yj lãdxi'quë' Lë' yúgu'të gbaz la'y queë' Dios.

⁷ Ca nacquë' gbaz la'y queë', rna:

Lë' runë' ga nacquë' ca bö' reycj gbaz la'y queë',

Ati' gbaz la'y tunquë' xchinë', runë' ga nacquë' ca gui'.

⁸ Na'a, ca nacczë' Zxi'në', rnë':

Ga rö'u rna bë'u, gna bë'teczú', Dios.

Tsahui' nac ca rna bë'u.

⁹ Nadxi'inu' le nac tsahui', len clëg le cunác.

Qui lë ni na' Dios budödë' lu na'u yöl-la' uná bë',

Len benë' ga ruzi'tëru' Li' xbey yöl-la' uná bë'

Ca le tu'zì' xbey lza'u.

¹⁰ Lëzca' cni rnë':

Li', Xan, cati' gzu lau, benu' yödzyú,

Len lu na'zu' buzú' luzxbá.

¹¹ Huadód quegac, san Li', tsaz gdi'u.

Yúgu'të gtëbgac ca rtëb lari',

¹² Len ca lari' utubcu' lei, len utsa'cu' lei,

San Li', gatga utsá' cuinu'

Len gatga ggulu'.

¹³ Dios gatga gudxë' tuë' gbaz la'y queë' ca gudxë' Zxi'në', gnë':

Grö' cuít lë'a yubél

Cati' gunra' ga luzechu zxibgac lau'

Nup cuta'le'i Li' dxi'a.

¹⁴ Yúgu'të gbaz la'y queë' Dios nacquë' bö' huen dxin queë' Dios, nasölë'ë lequë' lácenë' nup ni nulagac.

2

Cutu ral-la' uca'nru' ca'z yöl-la' ruslá

¹ Qui lë ni na', szxõnitër ral-la' güi' lãdxi'ru' le chbyõniru', cui gac chop lãdxi'ru'.

² Guc bë' nac gdutë li didza' na', dza ni'të bdxin lu na'quë' gbaz la'y queë' Dios, ati' yúgu'të nup guladöd bë'i ca rna bë' didza' na' len cutu glun ca rna didza' na', Dios benë' lequë' xzguia' ca na' rajlöz le glunë'.

³ Lëzca' cni cutu ca' ularu' rë'u lu xzguia' na' chqui' uca'nru' ca'z yöl-la' ruslá ni, lë na' benë' lban qui zi'al Lëczë' Xanru', ati' nup gulayõni Lë' gululu'í' rë'u nac gdutë li.

⁴ Lëzca' cni Dioscz benë' tsaxõn lequë' lna' lau, le benë' le nacgac bë' len le tun ga rubániru', len yugu' yöl-la' huac zxõn. Gdisië' ca' quequë' yugu' le runödzejë' Dios Bõ' La'y tsca gu'ncznë' Dios.

Dios benë' ga böaquë' Jesús gdu ca nacru' rë'u

⁵ Dios cutu budödë' lu na'quë' gbaz la'y queë' yödzyú zi'a za', lë na' rui'ru' didza' qui.

⁶ Na'a, ca nac lë ni, nayúj lu guich la'y didza' bë' nu run lna' lau, rna: Dios, rubántsquida' le rui' lãdxi'cu' bunách. Rubántsquida' le ráclenu' lequë'.

⁷ Yelati'z cuidi' ca yugu' gbaz la'y quiu' benu' lequë'. Buzú' quequë' yöl-la' zxõn len yöl-la' run ba la'n. Len budödu' lu na'quë' yúgu'të le benu' Li'.

⁸ Yúgu'të budödu' lu na'quë' quië la'ná bé'inë' lei.

Nayúj lu guich la'y lë na', rna: "Budödu' lu na'quë' yúgu'të." Cutu bi buca'në' le cutu budödë' lu na'quë', san ga rdxintë na'a dza, cutu rlé'iru' yu'u lu na'quë' yúgu'të.

⁹ Ráquibe'iru' bi guc queë' Jesús. Tu chi'z, Dios benë' ga böaquë' yelati'z cuidi' ca yugu' gbaz la'y queë', böaquë' bunách quië gutië', gzxaca' gdi'ë Jesús lu yöl-la' gut uláz quegac yúgu'të bunách, le buzá' lãdxë'ë queëru' cni Dios. Le benë' cni Jesús, Dios benë' ga rata' queë' yöl-la' yení' len yöl-la' run ba la'n.

¹⁰ Dios benë' yúgu'të le rlé'iru' len runë' ga nacua'tecz. Dios benë' ca ral-la' gunë' cati' benë' ga nac bë' naquë' gdu Cristo ni'a qui le gzxaca' gdi'ë. Cni benë' Dios queë' Cristo, Nu bdel-li' yöl-la' ruslá quië gac gchë'ë bunách zian yehua' yubá queë'.

¹¹ Ruúnë' dxi'a bunách quië laqui quizi queë' Dios. Nup na' ruúnë' Cristo dxi'a, tuzë' naquë' Xuzquë' len Xuzczë'. Qui lë ni na', cutu ca' rutui'në' Zxi'në' Dios, rnë' nacquë' böchi' lzë'ë.

¹² Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, rna: Quíxjöi'da' böchi' lza'a ca nacu' Li', Dios. Gatsj lahui'l bunách tu'dúb quiu', Gul-la' quiu' yöl-la' ba.

¹³ Lëzca' cni rnë':

Uzxõni ladxa'a-në' Dios.

Ga yubl nayúj, rnë':

Gul-yutsca' neda' len yugu' zxi'në',

Nup na' Dios bennë' quia'.

¹⁴ Qui lë ni na', le náquinë' bëla' len rön yugu' zxi'në' na', lëzca' cni Cristo ben cuinë' ca nacquë', böáquinë' bëla' len rön. Cni benë' quië guc gutië' len cni guc busnitië' yöl-la' huac uná bë' qui tu' xõhui', nu na' dë lu në'i gðödi bunách.

¹⁵ Cni benë' Cristo quië guc busanë' yúgu'të nup glac ca bönni' nadá'ugac tsal ni nacua' nabangac, le gladxi yöl-la' gut.

¹⁶ Nac bë' cutu benë' cni quië gáclenë' yugu' gbaz la'y queë' Dios, san quië gúclenë' yugu' zxi'n xsoë' Abraham.

¹⁷ Qui lë ni na', ben bayúdx böaquë' Cristo gdu ca nacquë' böchi' lzë'ë na', quië gaquë' lahuë' Dios tu bxuz blau, runë' ca rnë' len ruhuechi' ladxë'ë bunách, lenca' quië gunë' le gun ga gata' lu në'ë uguë' dul-la' nabága'gac bunách.

¹⁸ Na'a, le gzxaca' gdi'ë Lëczë' Cristo, ati' gzxi' bë' Lë' tu' xöhui', qui lë ni na' napë' yöl-la' huac gáclenë' nup ni, rzi' bë' lequë' tu' xöhui'.

3

Jesús nactërë' blau ca Moisés

¹ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', lbi'ili' na' nacli' quizi queë' Dios le bulidzë' lbi'ili' Dios, gul-yú dxi'a ca naquë' Jesucristo. Naquë' gbaz nasölë'ë Dios lenca' bxuz blau qui le nazi' lu na'ru'.

² Jesús ni runë' ca rna xtidzë'ë Dios, Nu na' buzóa Lë' xlatjë', ca na' benë' ca' Moisés, benë' ca rna xtidzë'ë Dios laugac yúgu'të bunách queë' Dios.

³ Nactërë' blau Jesús ca Moisés, quië gac queë' yöl-la' ba, ca na' nacrë' blau bönni' naqui queë' tu yu'u ca nac huen dxin zoë' lu yu'u na'.

⁴ Yúgu'të yu'u, zoa nu ben lei, san Dios naquë' Nu ben yúgu'të le rlë'iru'.

⁵ Le nactë Moisés benë' ca rna xtidzë'ë Dios laugac bunách queë' Dios, guquë' ca bönni' huen dxin, len benë' lna' lau qui didza' ral-la' gu'ë Dios,

⁶ san Cristo runë' ca rna xtidzë'ë Dios, len naquë' Zxi'nczë', nacua' lu në'ë bunách queë' Dios. Rë'u ni, nacru' bunách na' queë' Dios chqui' gacru' tsutsu ga gdxinr dza udx, gacru' tsutsu ca rdip ládxiru' lenca' ca rudzi jilenru' lë na' runru' löz.

Dë latj ga luzí' ládxí'gac bunách queë' Dios

⁷ Qui lë ni na', nayúj lu guich ca rnë' Dios Bö' La'y, rna: Na'a, chqui' ryönili' didza' ru'ë Dios,

⁸ Cutu gacli' zid lu icj ládxí'dau'li'

Ca na' glac nup ni' guladá'baga' Dios Cati' ni' gulazí' bë' Lë' lu latj ca'z.

⁹ Ni' gulazí' bë'ë neda' xuz xtau'li'

Zal-la' gualé'inë' le bena' gdu ca choa' iz.

¹⁰ Qui lë ni na' gleyda' bunách dza ni'

Len gnia': "Ta'chíxitecznë' ca ta'zá' ládxí'quë'.

Cutu tē'nnë' la'nöznë' le rē'nda' lunë'."

¹¹ Qui lë ni na' gleyda' lequë' len bena' tsutsu xtidza'a, gnia':

"Cutu la'yazië' ga luzí' ládxí'quë' tsaxxön len neda'."

¹² Gul-gún chi'i cuinli', böchi' lza'adau', cui gacli' curejlë' xöhui' nituli' lbi'ili', len cui usanli'-në' Dios ban.

¹³ Na'a, gul-zejni'i tuli' yetuli' yúgu'të dza, tsal ni nac dza ni zoaru' na'a, cui si' ye'i lbi'ili' le nac dul-la', len cui gacli' zid lu icj ládxí'dau'li' nituli' lbi'ili'.

¹⁴ Yúgu'tëru' gunru' tsaxxön Cristo chqui' gacru' tsutsu ga gdxinr dza udx, ca na' gzu lau rdip ládxí'ru'.

¹⁵ Cni ral-la' gunru' tsal ni rna:

Na'a, chqui' ryönili' chi'ë Dios,

Cutu gacli' zid lu icj ládxí'dau'li',

Ca na' glac nup ni' guladá'bagá' Dios.

¹⁶ ¿Nupx na' gulayöni xtidzë'ë Dios len guladá'bagá' Lë'? Glun cni yúgu'të nup ni' bubijë' lequë' luyú Egipto Moisés.

¹⁷ ¿Nupx na' gleyne' Dios gdu ca choa' iz? Glac nup ni' glun dul-la', ati' glat lu latj ca'z.

¹⁸ ¿Nupx ni' benë' tsutsu xtidzë'ë Dios, gnë' cutu la'yazië' ga luzí' ládxi'quë' tsaxxón len Lë'? Glac nup ni' cutu glun ca rna xtidzë'ë Dios.

¹⁹ Na'a, ráquibe'iru' cutu guc la'yazië' le cutu gulayejlë'ë Dios.

4

¹ Na'a, tsal ni nagá'n queëru' le gzxi' lu në'ë Dios quië gac tsazru' latj queë' ga uzí' ládxi'ru', ral-la' gádxiru' qui nadxi unitli' latj tsazli' ni'.

² Byöñiru' rë'u didza' dxi'a ca na' gulayönnë' lequë', san lequë' cutu guluzi'ë xbey didza' na' gulayönnë', le cutu gulayejlë'ë Dios cati' gulayönnë' lei.

³ Rë'u ni réjlë'ru' Dios, ati' tsazru' latj queë' ga uzí' ládxi'ru'. Rac ca na' gnë' Dios:

Qui lë ni na' gleyda' lequë'

Len bena' tsutsu xtidza'a, gnia':

Cutu la'yazië' ga luzí' ládxi'quë' tsaxxón len neda'.

Dë latj tsazru' ga uzí' ládxi'lenru'-në' Dios, zal-la' budx benë' xchinë' dza ni'të Dios cati' ni' benë' yödzyú ni len chruzí' ladxë'ë.

⁴ Nayúj lu guich la'y ga rui' didza' ca nac qui dza bugádx, rna: "Buzí' ladxë'ë Dios dza bugádx yugu' lu dxin benë'."

⁵ Ga yubl rna: "Cutu la'yazië' ga luzí' ládxi'quë' tsaxxón len neda'."

⁶ Nup ni', zi'al gulayöni didza' dxi'a, cutu gulayáz ni' le cutu glun ca rna xtidzë'ë Dios. Qui lë ni na', ral-la' la'yáz ni' bunách yubl.

⁷ Qui lë ni na' ca', Dios bulu'ë tu dza yubl, gnë': "Na'a dza." Cni nac, cati' chgdöd iz zian, bë'ë didza' Dios lu ru'ë David, ca na' nayúj lu guich la'y, rna: Na'a dza, chqui' ryönili' didza' ru'ë Dios,

Cutu gacli' zid lu icj ládxi'dau'li'.

⁸ La'naru' benë' Josué ga guluzi' ládxi'quë', cutu bë'ë didza' Dios gdöd ni' qui yetúr dza cati' nu uzí' ládxi'len Lë'.

⁹ Qui lë ni na', nagá'n quegac bunách queë' Dios latj la'dél-li'në' ga luzí' ládxi'quë'.

¹⁰ Nup la'yáz ga luzí' ládxi'gac tsaxxón len Dios, luzí' ládxi'quë' lu dxin tunë', ca na' buzí' ladxë'ë Dios yugu' lu dxin benë' Lë'.

¹¹ Qui lë ni na', ral-la' güi' ládxi'ru' tsazru' ga ni' uzí' ládxi'lenru'-në' Dios. Cutu ral-la' tá'baga'ru' xtidzë'ë ca na' glun nup ni' cutu gulayejlë' Dios, len cutu gulayáz ni'.

¹² Bancz nac xtidzë'ë Dios len napcz yöl-la' huac. Rchugur ga rë' ca guía tuchi' natuchi' grop rui'i. Rchugu rdxin ga ta'dzág bö' nacczru' len le zoa lu icj ládxi'dau'ru', lenca' röxj ga rdxintë lu dxit lu bin. Run ga nac bë' le rbequi icjru' len le rza' ládxi'ru'.

¹³ Cutu bi gac ucáchi'ru' ga cugác glé'inë' lei Dios. Yúgu'të le nunczë' Dios nalá' lahui len narúj ga lna' lahuë' Dios. Lahuë' Lë' run bayúdx quíxjö'ru' le nunru'.

Jesús naquë' bxuz blau, náctërë' zxön

¹⁴ Zoa queëru' tu bxuz blau, náctërë' zxön, Nu na' gdöd ni' yehua' yubá, Jesús, Zxi'në' Dios. Qui lë ni na' ral-la' uga'nru' tsutsu ca nac le nazi' lu na'ru'.

¹⁵ Zoa queëru' tu bxuz blau, Nu gac huechi' ladxi' rë'u ca nacgac le rac queëru', le gzxi' bè' Lëczë' tu' xòhui' gdutë ca na' rzi' bè' rë'u tu' xòhui' na', san cutu bi dul-la' benë' Lë'.

¹⁶ Qui lë ni na', gdu lãdxi'ru' ral-la' gbíga'ru' gal-la' ga rë'ë rna bè'ë Dios, Nu ruzá' ladxi' queëru', gnabru' lahuë' huechi' ladxë'ë rë'u len uzá' ladxë'ë queëru', gáclenë' rë'u cati' bi rac queëru'.

5

¹ Dios rböczë' nútí'tëz bxuz blau ladj bunách, len ruzöë' lë' gunë' uláz quegac bunách yugu' le runë' lahuë' Dios, len cu'ë lahuë' Dios yugu' le tu'nódzj bunách len yugu' böa' bëdx tu'dödcdë'-ba' lu bcugu la'y ni'a qui dul-la' nabága'quë'.

² Bxuz blau na', le rac queë' tuz ca rac quegac bunách, gac gaquë' zxon ladxi' len nup nacgac cunözi len nup ta'chixi ta'nigui.

³ Qui lë ni na', le naquë' bunáchz bxuz blau na', ni'a qui dul-la' nabága'czë' ral-la' cu'ë lahuë' Dios böa' bëdx na' tu'dödcdë'-ba' lu bcugu la'y, ca na' runë' ca' ni'a qui dul-la' nabága'gac bunách.

⁴ Nutu nu gac gun cuini bxuz blau, san Dios rulidzë' nu ral-la' gac bxuz blau, ca na' bulidzë' Aarón.

⁵ Lëzca' cni gac queë' Cristo, cutu ben cuinë' bxuz blau, san Dios buzöë' Lë' ca bxuz blau. Ca nac lë ni, Dios gudxë' Lë':

Li' nacu' Zxi'na'.

Buzóa' Li' na'a.

⁶ Lëzca' cni gudxë' Lë' le nayúj ga yubl, gnë':

Li' nácteczu' bxuz,

Ca na' guquë' bxuz Melquisedec.

⁷ Cristo, cati' ni' zoaczë' yödzlyú ni, bulidzë' Dios len gúta'yuë' lahuë'. Grödxyé'ë len grödxë' lahuë' Dios, Nu gac uslá Lë' lu yöl-la' gut, ati' Dios byönnë' Lë' le gúdxinë' Lë' gdu ladxë'ë.

⁸ Zal-la' guquë' Zxi'në' Dios, bzëdë' gunë' ca rna xtídzë'ë Dios le glac queë' le gzxaca' gdi'ë.

⁹ Cati' chguquë' Cristo gdu ca ral-la' gaquë' bxuz blau, Dios benë' Lë' Nu ruslá tsaz yúgu'të nup tun ca rna xtídzë'ë.

¹⁰ Ni'r Dios buzöë' Lë' naquë' bxuz blau ca na' guquë' bxuz blau Melquisedec.

Zoa banádx queëru' hueycjru' tá'baga'ru'-në' Cristo

¹¹ Ca nac lë ni, zian le ral-la' gü'lentu' lbi'ili' didza', le nac baníg quíxjöi'tu' lbi'ili', le curéjni'nili'.

¹² Chgdöd dza ral-la' gac usédili' bunách xtídzë'ë Dios, le chbyönili' xtsey, san rquínili' nu quíxjöi' lbi'ili' leyúbl yugu' le cunác baníg nazí' lu në'i nu zi'a rejlé'. Naga'nli' ca bi'i huë'ndau' ta'quínibi' nidxi' len clëg la' huagu tsutsu.

¹³ Yúgu'të bönni' naquincnë' nu usëdi lequë' lë na' cunác baníg, nacquë' ca bi'idau' ti'jbi' nidxi'. Cutu nazëdquë' ca rajlöz le nac tsahuil'.

¹⁴ La' huagu tsutsu tu'zi' xbey nup chnalgac, nup na' gac láquibe'i le nac dxi'a len le cunác dxi'a, le nugunquë' dxin yöl-la' rejni' quequë'.

6

¹ Qui lë ni na', cutu ral-la' usédteczru' yugu' zxba bzëdrui' cati' zi'a gzu lau ryöniru' ca nac queë' Cristo. Ral-la' nör-ru' quië gacru' gdu bunách queë' Cristo. Cutu naquín usëdrui' leyúbl yugu' zxba cunác baníg ca ral-la' ubí'i lãdxi'ru' len ca cutur gunru' le cunác, len ca ral-la' tséjlë'ru'-në' Dios,

² len ca nac zxba qui le rdilru' nis, len ca rxoa na'ru' bunách ta'yejlè' Cristo, len ca ral-la' lubán nup natgac, lenca' ca gunè' Dios, gchuguè' quegac bunách tua'dò', chqui' chnazèdru' yúgu'tè lè ni.

³ Cni gunru' chqui' gunnè' rè'u latj Dios.

⁴⁻⁶ ¿Naru' huactsa gunru' ga lubí'i ládxi'gac leyúbl nup tu'huéycj ta'dá'baga' Dios? Chqui' bdxin quequè' yení' queè' Dios, len guluzi'è xbey le runödzejè' Dios zoè' yehua' yubá, len glaquè' tuz len Dios Bò' La'y, len chqui' guluzi'è xbey didza' dxi'a queè' Dios len yòl-la' huac qui dza zí'a za', len chqui' ni'r tu'huéycj ta'dá'baga' Dios, cutu ca' gac nu gun ga lubí'i ládxi'gac leyúbl, le gac tsca ludè'è leyúbl lè'i yag cruz Zxi'nè' Dios len lunè' tsca lutitjè' Lè' lahui' laugac bunách.

⁷ Nup tun cni nacgac ca yu na' ruzí' xbey nis guiöj le rbix lahui zian lzu. Chqui' yu na' runödzej le tu'zí' xbey nup ta'n yu na', rdzag ladxè'è lei Dios,

⁸ san chqui' ruzóaz lba yòtsi' len bescá' yu na', nac ditj len nabía dö', len nac quiè nu uzegui' lei.

Le runru' löz le run ga nacru' tsutsu

⁹ Zal-la' rui'tu' cni didza', lbi'ili' na' nadxi'itu', ráquitu' ruzi'li' xbey le nacgacr dxi'a, le tu'zí' xbey nup nulagac.

¹⁰ Dios naquè' tsahui' len cutu gal ladxè'è dxin dxi'a benli' len yugu' le benli' le nadxi'ili' Lè', gúclenli' nup náquigac quizi queè' Dios len runli' xchingac.

¹¹ Na'a, rē'nitu' güi' ládxi'li' tu tuli' gunli' cni ga gdxinr dza udx, quiè gata' gdu queèli' lè na' runli' löz.

¹² Rē'nitu' cugacli' zxhuèd, san gunli' ca tun nup ta'yejlè' Dios len ta'böz zxön ladxi', ati' gdél-li'li' yugu' le gzxi' lu nè'è Dios gunnè' queèru'.

¹³ Cni gac, le benè' tsutsu xtidzè'è Dios cati' gzxi' lu nè'è bi gunnè' queè' Abraham. Le cutu zoa nu nacrl blau ca Dios, qui lè ni na' gney cuinè', cati' ni' benè' tsutsu xtidzè'è.

¹⁴ Cni gnè' Dios: "Le nactè guna' ga gac dxi'a quiu', len guna' ga la'yántscabi' zxi'n xsu'."

¹⁵ Glözè' zxön ladxi' Abraham, ati' bdél-li'nè' le gzxi' lu nè'è Dios gunnè' queè'.

¹⁶ Cati' runè' tsutsu xtidzè'è bönni', rneynè' nu nactèr blau ca lè', ati' lè ni ruzóa dxiz yúgu'tè didza' bizxj, le nunè' tsutsu xtidzè'è.

¹⁷ Qui lè ni na' benè' tsutsu le gzxi' lu nè'è Dios gunè', gney cuinè', le gu'nnè' ului'inè' nup luzi' xbey le gzxi' lu nè'è unödzejè' quequè', nactsca löz len tsaz nac le nuzóa lahuè' gunè'.

¹⁸ Le gzxi' lu nè'è Dios len le benè' tsutsu, chop ni gatga gdza'gac, len ca nac quegac chop ni, cutu gac si' yè'è Dios. Cni benè' Dios quiè gactsca löz queèru' tu le hui' zxön rè'u. Ruzxóni ládxi'ru' Lè' gdél-li'ru' lè na' runru' löz le nuzóè' queèru'.

¹⁹ Lè na' runru' löz ruzoatecz tsutsu icj ládxi'dau'ru', len nac ca tu du guia ruzóa dxiz barco. Lè na' runru' löz run chi'è ni'a queèru' Cristo ga ni' zoè' Dios yehua' yubá, le nadxín lu latj la'y na' zoa cudzi'l lari' nal-la' lu gdau' zoa ni' yehua' yubá.

²⁰ Ga ni' zoè' Dios, gyaziè' Jesús uláz queèru' ca Nu rnör lauru', ati' Dios nuzóè' Lè' naquè' tsaz bxuz blau ca na' guquè' bxuz blau Melquisedec.

7

Jesús naquë' bxuz blau ca guquë' Melquisedec

¹ Melquisedec guquë' bönni' rna bè'è lu yödz Salem, lenca' bxuz queë' Dios, nactërë' blau. Cati' zuzë'è Abraham, zuhuöjë' gdöd guc gdil-l cati' buxijcë' bönni' ta'ná bè'è, brujë' Melquisedec na', yajtsaguë' Abraham len gnabné' Dios gun la'yë' Abraham.

² Abraham bè'è queë' tu cuja tsa tu chi cuja qui yúgu'të le bdél-li'në' lu gdil-l na'. Ca lë' Melquisedec na' rna lu didza' xidza': "Bönni' Uná Bë' Tshui'", len naquë' ca' Bönni' rna bè'è lu yödz Salem, le rna lu didza' xidza': "Bönni' Uná Bë' Rbequi Dxië'."

³ Cutu zoa lu guich le rna gulacu'ë xuz xnë'è, o xuz xtau'huë', len cutu nayúj dza guljë' o dza gutië', san naquë' ca naquë' Zxi'në' Dios le naquë' tsaz bxuz blau.

⁴ Gul-yutsca' na'a, ca na' guquë' zxon Melquisedec na', le bè'è queë' lëczë' xuzru' Abraham tu cuja tsa tu chi cuja qui lë na' glijë' lu na'quë' bönni' ta'ná bè'è ni' buxijcë' lu gdil-l.

⁵ Lu zxba queë' Moisés, Dios rna bé'inë' yugu' zxi'n xsoë' Leví, nup nacgac bxuz, la'zi'è tu cuja tsa tu chi cuja qui le ta'zi' bunách Israel, zal-la' nacgac di'a dza quequë', le nacquë' yúgu'të' zxi'n xsoë' Abraham.

⁶ Melquisedec na' cutu naquë' di'a dza quequë', san gzxi'è tu cuja tsa tu chi cuja lu në'è Abraham, nu na' bdel-li' yugu' le gzxi' lu në'è Dios gunné' queë'. Lëzca' Melquisedec na' gnabné' Dios gun la'yë' Abraham

⁷ ati' nutu nu gac tá'baga' lë na' rna: "Nu nadel-li'r lahuë' Dios rnabi Dios gun la'yë' nu nacr cuidi'z."

⁸ Na'a, dza ni zoaru' na'a, nup ta'zi' tu cuja tsa tu chi cuja lu na'gac bunách nacgac ca' bunách tatz, san Melquisedec na', zoa le run lna' lau queë', rna zoë' nabanë'.

⁹ Na'a, huac gnaru' queë' Leví len quegac zxi'n xsoë', nup na' ta'zi' tu cuja tsa tu chi cuja lu na'gac bunách, lëzca' gulaguixjé' tu cuja tsa tu chi cuja cati' ni' Melquisedec na' gzxi'è tu cuja tsa tu chi cuja lu në'è Abraham, xuz gul gdöd quequë'.

¹⁰ Cni nac, le huac gnaru' Abraham ni' nu'è lë'è Leví len yugu' zxi'n xsoë' cati' ni' yajtsaguë' lë' Melquisedec, le cunaljcdë'.

¹¹ Ta'zi' zxba gna bè'è Moisés bunách Israel lu na'gac bxuz, nup nacgac zxi'n xsoë' Leví ga nababë' ca' Aarón, bxuz blau. Na'a, la'naru' guc luhuóac gdu tsahui' bunách lahuë' Dios le tun ca rna bè' zxba queë' Moisés, cutu ben bayúdx soa yetú bxuz ca guquë' Melquisedec len clëg ca guquë' Aarón.

¹² Chqui' rutsé'è Dios ca ral-la' gaquë' bxuz, run bayúdx utsé'è ca' ca nac zxba queë'.

¹³ Xanru', Nu na' nayúj lu guich ca nac queë' yugu' lë ni, nababë' yetúr cö' zxi'n xsoë' Israel ca le nababë' Leví na', len qui cö' zxi'n xsoë' ga nababë' Xanru', nutu nu guc bxuz lahuë' Dios.

¹⁴ Nac cni le nac bè' guljë' Xanru' lu cö' di'a dza queë' Judá, ati' Moisés cutu bè'è didza' queë' Judá na' cati' bè'è didza' quegac nup ral-la' lac bxuz.

¹⁵ Nactër bë' lë ni ni'a qui le rac na'a. Ca na' guquë' bxuz Melquisedec, chbuluí' lahuë' yeturë' bxuz, Jesús.

¹⁶ Bönni' ni, cutu guquë' bxuz le rna bè' zxba ca ral-la' lac di'a dza queë', san naquë' bxuz le napë' yöl-la' huac qui yöl-la' na'bán le gatga udx.

¹⁷ Nayúj lu guich la'y le run lna' lau queë', rna: Tsaz nacu' bxuz

Ca na' guquë' bxuz Melquisedec.

¹⁸ Na'a, nadúa zxba gul ni', le cutu gdap yöl-la' huac uná bé', len cutu bi guc gun.

¹⁹ Zxba queë' Moisés na' cutu guc un gdu tsahui' bunách. Na'a, chgyu'u tu le runru' lóz le nacr dxi'a, le run ga gac gbíga'ru' gal-la' ga zoë' Dios.

²⁰ Cati' benë' Dios ga naquë' bxuz Jesús, benë' tsutsu xtidzë'ë.

²¹ Cutu benë' tsutsu xtidzë'ë Dios cati' bucu'ë bunách ni' ca bxuz, san cati' benë' ga naquë' bxuz Jesús, benë' tsutsu xtidzë'ë, gnë':

Bena' tsutsu xtidza'a neda', Xanu', gnia':

“Cutu utsá'a ca guna'.

Tsaz nacu' bxuz

Ca na' guquë' bxuz Melquisedec.”

²² Qui lë ni na', Cristo naquë' Nu run ga nac löz didza' rucá'n tsahui' le nacr dxi'a ca lë na' guc zi'al.

²³ Yugu' bxuz ni', bönni' zian glaquë', le cutu guc luga'në' ni le glatië',

²⁴ san le zóateczë' Jesús, tsaz naquë' bxuz len cutu gac nu huaz xlatjè' gac bxuz.

²⁵ Qui lë ni na', tsaz gac uslé' nup ta'biga' gal-la' ga zoë' Dios, tu'gún dxin Lë', le zóateczë' nabanë' rnë' dxi'a uláz quequë' lahuë' Dios.

²⁶ Ben bayúdx soa queëru' tu bxuz blau cni. Naquë' la'y, len gdu dxi'a, len cutu dzaguë' bunách dul-la', san náctërë' blau ca yúgu'të le nacua' ni' yehua' yubá.

²⁷ Jesús ni, cutu naquë' ca yugu' bxuz blau yödzlyú ni, le ben bayúdx yugu' dza gulagu'ë rön lahuë' Dios, guludöcdë'-ba' böa' bëdx lahuë' Lë' ni'a qui dul-la' nabága'gacczë', ati' gdöd ni' glunë' cni ni'a qui dul-la' nabága'gac bunách. Na'a, Jesús, tsaz glu'ë rön lahuë' Dios, cati' ni' budöd cuinë' lahuë' Dios, bulaljè' xchönczë' ni'a qui dul-la' nabága'gac yúgu'të bunách.

²⁸ Lu zxba queë' Moisés nacgac bxuz bunách cunacgac gdu dxi'a, san gdöd bdxin ni zxba queë' Moisés, Dios benë' tsutsu xtidzë'ë, benë' ga naquë' bxuz blau Zxi'nczë', le naquë' gdu dxi'a ca ral-la' gaquë' bxuz.

8

Jesús naquë' Bxuz Blau queëru'

¹ Na'a, ca rna lë na' zi'a gnia', nac cni: Zoa queëru' tu bxuz blau cni, Nu na' grö' cuit lë'ë yubél Dios ga ni' rō'ë, rna bē'ë yehua' yubá.

² Lë' runë' dxin ca bxuz blau lu latj nactër la'y, le nac gdau' nac gdu'të, lë na' buchisë' Xanru', len clëg bunách.

³ Dios rucu'ë yúgu'të bxuz blau quië la'gu'ë lahuë' Dios yugu' le tu'nödzj bunách, lenca' xchöncba' böa' bëdx. Qui lë ni na' ben bayúdx soa ca' bi glu'ë Cristo lahuë' Dios.

⁴ La'naru' zoë' luyú ni, cutu ca' gaquë' bxuz, le nacua'teczë' bxuz ni, nup ta'gú'u lahuë' Dios yugu' le tu'nödzj bunách ca rna bé' zxba queë' Moisés.

⁵ Yugu' bxuz ni tunë' dxin qui tu le ruluí'z, len le nac ca bxin qui lë na' zoa yehua' yubá. Cni nac, le gudxtsquë' Moisés Dios cati' zi'a uchisë' yu'udau' na' náquini guid, gnë': “Byutsca', ben yúgu'të gdu ca nac lë na' bului'ida' li' lu gui'a ni'.”

⁶ Na'a, bxuz blau queëru' ni runë' dxin qui le nactër lsaca', ati' ni'a qui le benë' Lë' zoa queëru' tu didza' rucá'n tsahui' le nactër lsaca' le rui' didza' qui le nactër lsaca' gzxi' lu nē'ë Dios gata' queëru'.

⁷ La'naru' gdap gdutë yöl-la' huac didza' na' rucá'n tsahui' gzoa zi'al, cutu ben bayúdx soa didza' buróp ni rucá'n tsahui'.

⁸ Na'a, Dios rulu'ë cutu glac gdu dxi'a bunách ni' cati' b'ë'ë didza' ca na' nayúj lu guich la'y, gnë':

Gul-yutsca', gnë' Xanru'. Za'c dza
Cati' uzóa' tu didza' cub ucá'n tsahui',
Le gúnlena' bunách Israel len bunách Judá.

⁹ Cutu gac ca guc didza' ni' rucá'n tsahui',

Lë na' bënlena' xuz xtau'quë',

Dza ni' gdel-la'a na'quë',

Bubija' lequë' luyú Egipto.

Le guluca'në' didza' quia' rucá'n tsahui',

Neda' buca'na' lequë', rnë' Xanru'.

¹⁰ Qui lë ni na', cni' gac didza' ucá'n tsahui'

Gúnlena' bunách Israel

Töd yugu' dza ni', rnë' Xanru'.

Uchizia' icj ládxi'dau'quë' zxbá quia'

Len uzuja' lei lu icj ládxi'dau'quë'.

Ni'r gaca' Dios quequë'

Ati' lequë' lacquë' bunách quia'.

¹¹ Cutu gun bayúdx nu usëdi lzë'i, gna:

Benbë'ë Xanru',

Le lumbë'ë neda' yúgu'të',

Ga su lau nu nac ca'z,

Ga gdxintë nu nac blau.

¹² Huechi' ladxa'a lequë',

Len unít lahua' le cunác tsahui' glunë',

Len cutur tsajneyda' dul-la' nabága'quë'.

¹³ Cati' ni' ru'ë didza' Dios qui tu didza' cub rucá'n tsahui', nac le chbgul lë na' gzoa zi'al, ati' chzoa gdua lë na' nagúl len chnac glac.

9

Latj la'y zoa luyú len latj la'y zoa yehua' yubá

¹ Na'a, didza' rucá'n tsahui' gzoa zi'al, dzaggac lei zxbá ca ral-la' la'yj ládxi'gac Dios bunách, ati' guc qui luyú ni latj la'y bdzag lei.

² Cni' nac latj la'y na' náquini guid. Lu latj na' dë lahuil, nazí' lei Latj La'y, gulacuá' le nua' gui' len bcugu la'y ga ni' gulagu'ë lahuë' Dios yugu' yöt xtildau'.

³ Cudzi'l le buróp lari' nal-la' lu yu'u na' zoa latj ni' nazí' lei, Latj Nactër La'y,

⁴ ati' lu latj ni' gulacuá' tu bcugu náquini oro ga na' guluzégui'ë nör, lenca' tu gui'n ga yu'u didza' rucá'n tsahui', len nacu gui'n na' oro, ati' lu gui'n na' gulacuá' zxíga'dau' na' náquini oro, nadzá' yöt xtildau' na' nazí' lei maná, lenca' xuyág queë' Aarón, lë na' bubó' zxuza' në'i, lenca' yugu' guiöj blag na', nayúj láhuilgac didza' rucá'n tsahui'.

⁵⁻⁶ Lahui' gui'n na' gulacuá' chop gbaz la'y náquicni oro, lëgac querubín qui latj ga bului' lahuë' Dios, ati' guluzóa xilgac lahuil latj ga ni' glu'ë rön bxuz blau ni'a qui dul-la'. Cni' gulucu'ë yugu' lë ni. Cutu gac quíxjö'a na'a gdu ca nacgac lë ni.

Ta'yáztecze' bxuz lu latj zoa lahuil, tunë' ca nac dxin quequë' qui le ta'yj ládxi'quë' Dios.

7 Lu latj buróp ni', tuzè' bxuz blau gyaziè' tu lzuz tu iz, len bi'è ròn, le glu'è lahuè' Dios ni'a qui dul-la' nabága'czè' lenca' ni'a qui dul-la' nabága'gac bunách, dul-la' glunè' le cutu gláquibe'inè'.

8 Cni ruzéjni'nè' rè'u Dios Bò' La'y, cutu ca' guc gdxinru' lahuè' Dioscz tsal ni' tu'gunè' dxin latj la'y na' zoa lahuil lu yu'u la'y na' náquini guid, le bdzag didza' rucá'n tsahui' gzoa zi'al.

9 Yugu' lè ni nac tu le ruluí'z le rac na'a dza. Yugu' le gulagu'è lahuè' Dios len ròn quecba' böa' bédx na' guludödcde'-ba' lahuè' Dios cutu guc luún gdu dxi'a icj ládxi'dau'què' bönni' ni' gulayj ládxi'què' Dios cni.

10 Yugu' lè ni glui' didza' quegacz le gli'j glahuè', len ca ral-la' la'guí b cuinquè', len quegac zxba ca ral-la' gac qui gdu ca nayá' nabinquè'. Yugu' lè ni buzóè' quequè' Dios ga bdxintè dza ral-la' utsé'è yúgu'tè.

11 Na'a, chduluí' lahuè' Cristo, naquè' bxuz blau qui le nac gdu dxi'a, le bla' lahui ni'a qui le benè' Lè'. Latj la'y ga na' gyaziè' Lè' nacr blau len nacr gdu, len cutu náquini lu ni'a lu na'gac bunách, len cutu nac qui luyú ni.

12 Na'a, chgyaziè' Cristo lu latj la'y na', clèg len xchöncba' bédxdau' len xchöncba' chivo, san len ròn queèczè'. Tu lzuz gyaziè' lu latj nactèr la'y, ati' cni guc, benè' ga nularu' tsaz.

13 Le nactè xchöncba' bédx len chivo, len dö queèba' bédxdau' gu-luzégui'è-ba', yugu' le gulagu'è lu icjgac nup nabága'gac dul-la', guc lugúa dul-la' na' nabága'gac bunách quiè luún lequè' dxi'a gdu ca nayá' nabinquè' ca nac qui yöl-la' gdau' quequè'.

14 Na'a, guntèr ca' xchönè' Cristo, le budöd cuinè' queè' Dios, guquè' gdu tsahui', zóalenè' Lè' Dios Bò' La'y, Nu zoatecz. Na'a, xchönè' Cristo ruún gdu dxi'a icj ládxi'dau'ru' lu yugu' le gbága'ru' le tun ga nu gat, quiè gac gunru' xchinè' Dios ban.

15 Qui lè ni na' naquè' Jesucristo Nu ben tsutsu didza' cub rucá'n tsahui', le gutiè' Lè', bugúè' dul-la' gulabaga' bunách cati' ni' zoa didza' gul rucá'n tsahui'. Gutiè' ca' quiè gac la'zi'è lè na' gzxi' lu nè'è Dios unödzejè' quequè' bönni' bulidzè', le zoatecz.

16 Cati' ratiè' nu bönni' len nuca'nè' didza' ca ral-la' la'guisiè' le naqui queè', run bayúdx gac bè' chnatiè' bönni' na' quiè gac lunè' ca rna didza' na' nuca'nè'.

17 Cati' chnatiè' bönni' na', gac lunè' ca rna didza' na', san tsal ni zoè' nabanè', cutu ca' gac lunè' ca rna didza' na'.

18 Qui lè ni na', didza' na' rucá'n tsahui' gzoa zi'al guc lsaca' le bdzag lei ròn, le ruluí' zoa nu gut.

19 Cati' ni' gdíxjöi'nè' bunách ni' Moisés ca nacgac yúgu'tè zxba queè' Dios, gdel-lè'è ròn quecba' bédxdau' len quecba' chivo, nutsi' nis, ati' len tu guíxi'dau' nazí' lei hisopo len lítsa'ba' bö'cu' zxila' le ni'aj xna, buchijè' ròn len nis na' lahui guich ga na' nayúj zxba na', lenca' láhuigac bunách.

20 Ni'r gudxè' lequè': "Lè ni nac ròn run tsutsu didza' rucá'n tsahui' le gna bé'inè' rè'u Dios gunru' ca rna."

21 Lèzca' cni buchijè' ròn na' Moisés lu latj la'y náquini guid len lahui yúgu'tè le tu'gunè' dxin quiè la'yj ládxi'què' Dios.

22 Ca na' rna bè' zxba na', yelati'z cuguluhoatè yúgu'tè ral-la' un dxi'a leygac ròn, ati' chqui' cutu tu'laljè' ròn, cutu gdua dul-la'.

²³ Cni nac, ben bayúdx gzoa le bun dxi'a gdau' luyú ni le nac tu le ruluí'z ca nac lë na' dë yehua' yubá, san ca nac lë na' dë ni' yehua' yubá, ben bayúdx soa le un dxi'a nup la'yáz lei, le nacr lsaca' ca xchöncba' böa' bëdxdau' cni.

²⁴ Cutu gyazië' Cristo latj la'y náquini lu ni'a lu na'gac bunách, lë na' nac tu le ruluí'z ca nac le nac gdu, san gyazië' la' yehua' yubáz quië gac uluí' lahuë' na'a lahuë' Dios uláz queëru'.

²⁵ Bxuz blau zoë' luyú ni ryazië' latj nactër la'y tu tu iz len rön quecha' böa' bëdx, san cutu run bayúdx tsazië' Cristo zian lzu quië udöd cuinë' lahuë' Dios.

²⁶ La'naru' guc cni, gun bayúdx saca' qui'ë Cristo, gatië' zian lzu dza ni'të cati' guta' yödzyly ga rdxintë na'a dza, san na'a cati' nac dza udx, tsaz buluí' lahuë' tu lzuz len budöd cuinë' lahuë' Dios, gutië' quië bugüë' dul-la' queëru'.

²⁷ Ca na' run bayúdx lat bunách tu lzuz ati' töd ni' cuequi xbeynë' leygac Dios.

²⁸ lëzca' cni, tu lzuz gutië' Cristo, budöd cuinë' lahuë' Dios quië bugüë' dul-la' nabága'gac bunách zian. Na'a, uluí' lahuë' le buróp lzu, clëg quië ugüë' dul-la', san quië uslë' tsaz nup ta'böz Lë'.

10

¹ Zxba na' gna bë'ë Moisés guc tu le ruluí'z ca nac le dxi'a zi'a za'c, len cutu guc gdu ca nacgac. Qui lë ni na', zxba na' queë' Moisés cutu guc un gdu tsahui' nup ni' guladxín lahuë' Dios, nua'gac rön quecha' böa' bëdxdau', lë na' gulagú'uteczë' lahuë' Dios yugu' iz.

² La'naru' guc un lequë' gdu tsahui', cutu gulagú'uteczë' rön ni' lahuë' Dios, le cutur láquibe'inë' bönni' guc cni quequë' nabága'quë' dul-la' chqui' chguluhuöaquë' gdu tsahui'.

³ Rön ni' gulagu'ë lahuë' Dios yugu' iz yajsá' lãdxi'quë' nabága'quë' dul-la'.

⁴ Cni guc, le cutu ca' guc ugúa dul-la' xchöncba' bëdx len chivo.

⁵ Qui lë ni na', cati' bdxinë' Cristo yödzyly ni, gudxë' Dios ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

Cutu rë'nnu' nu cu'u lau' rön quecha' böa' bëdx

San benu' ga naca' bunáchz.

⁶ Cutu rdzag ladxu'u nu uzegui'-ba' lau' böa' bëdx,

O nu cu'u lau' xchöncba' ni'a qui dul-la'.

⁷ Ni'r gnia': "Ni zoa' guna' ca rë'nnu' Li', Dios."

Nac ca na' nayúj lu guich la'y ca gac quia'.

⁸ Lë na' nayúj zi'al rna: "Cutu rë'nnë' Dios nu cu'u lahuë' rön quecha' böa' bëdx." Didza' ni ruluí'i rë'u cutur rdzag ladxë'ë lë ni Dios zal-la' lu zxba queë' Moisés rna bé'inë' Dios nu gun cni.

⁹ Gdöd ni' rna: "Ni zoa' guna' ca rë'nnu' Li', Dios." Didza' ni ruluí'i rë'u rugüë' Dios lë na' gulagu'ë lahuë' zi'al len ruzöë' xlatj le glu'ë lahuë' Zxi'nczë'.

¹⁰ Na'a, Dios ruúnë' rë'u gdu dxi'a le benë' Cristo ca rë'nnë' Dios cati' ni' budöd cuinë' lahuë' Dios uláz queëru', gutië' tu lzuz.

¹¹ Le nactë yúgu'të bxuz luyú ni, yugu' dza zuicnë', tunë' xchinquë', len la' tuz ca tunë', zian lzu ta'gu'ë lahuë' Dios xchöncba' böa' bëdx, yugu' le cutu ca' gac lugúa dul-la'.

¹² Na'a, Cristo, tu lzuz, tu le glu'ë tsaz lahuë' Dios ni'a qui dul-la', ati' ni'r yajchö'ë cuít lë'ë yubél Dios.

¹³ Ni' rbözë' dza gunë' Dios ga luzechu xzibgac lahuë' nup cuta'le'i Lë' dxi'a.

¹⁴ Ni'a qui tuz le glu'ë lahuë' Dios, tsaz benë' ga nacgac gdu nup na' bunë' dxi'a, bubijë' lequë' quizi queë' Dios.

¹⁵ Lëzca' cni runë' lna' lau lauru' Dios Bö' La'y, le gnë' zi'al lë na' nayúj lu guich, rna:

¹⁶ Cni gac didza' ucá'n tsahui' gúnlena' lequë'
Töd yugu' dza ni', rnë' Xanru'.

Uchizia' icj ládxi'dau'quë' zxba quia',
Len uzuja' lei lu icj ládxi'dau'quë'.

¹⁷ Gdöd na' gnë':

Cutur tsajneyda' dul-la' nabága'quë'
Len dö' bia'quë'.

¹⁸ Qui lë ni na', chqui' chnadúa dul-la', cutur run bayúdx nu bi cu'u lahuë' Dios ni'a qui dul-la'.

Huac gbíga'ru' gal-la' ga zoë' Dios

¹⁹ Na'a, böchi' lza'adau', gdu ládxi'ru' gac gdxinru' lahuë' Dioscz, ni'a qui xchönë' Jesucristo.

²⁰ Tséajlenru' tu nöz cub len gdu le nuzóë' Cristo le rdxin cudzi'l lari' na' buséy ga nu ryaz latj nactër la'y na', huac gnaru', nöz na' bsaljë' queëru' le budödë' xpéla'czë'.

²¹ Jesús naquë' queëru' tu bxuz náctërë' blau, len rna bé'inë' bunách queë' Dios.

²² Qui lë ni na' huac gbíga'ru' gal-la' ga zoë' Dios gdu ládxi'ru', len lu yöl-la' run löz queëru', le réjlë'ru' Cristo, le chbunë' dxi'a icj ládxi'dau'ru', cui uxös rë'u ládxi'dau'ru', ati' gdibë' gdu ca nayá' nabinru' len tu nis nactër gdu.

²³ Ral-la' gacru' ca' tsutsu len cui gac chop ládxi'ru' ca nac le runru' löz qui le nazi' lu na'ru', le gzxi' lu në'ë Dios gunnë' queëru', ati' Lë' runë' ca rnë'.

²⁴ Ral-la' utíp ládxi'ru' ca' turu' yeturu', gunru' ga gdxí'iru' lza'ru' len gunru' ca' le nac dxi'a.

²⁵ Cutur tu'dúb len rë'u la'gac bunách. Cutu ral-la' gunru' ca tun bunách na', san ral-la' utíp ládxi'ru' turu' yeturu', len gunr-ru' cni le rlé'iru' chzoa gdxin dza huödë' Xanru'.

²⁶ Chqui' zéajlenru' runru' dul-la' töd núnbë'ru' le nac gdutë li, cutu ca' nagá'n bí gac cu'ru' lahuë' Dios le ugúa dul-la'.

²⁷ Nup tun cni, lu yöl-la' radxi rdzöbi quequë' ta'bözë' dza gchuguë' quequë' Dios, la'yazië' lu gui' gabíl, lë na' uzégui'tecz nup ta'dá'bagá' Dios.

²⁸ Cati' buzóë' tsla'l zxba queë' Moisés bönni', guludóddë' lë' chqui' glun lna' lau qui le benë' chop tsonn bunách, ati' nutu nu buechi' ladxi' bönni' na'.

²⁹ Na'a, gbága'rë' ca' zxguia' bönni' uzóë' tsla'l Zxi'në' Dios, len uzóë' tsla'l ca' xchönë' run tsutsu didza' rucá'n tsahui', le ruún rë'u dxi'a. Nu bönni' gunë' cni uca'në' ca'z Dios Bö' La'y, Nu ruzá' ladxi' queëru' le rquíniru'.

³⁰ Cni gac, le núnbë'ru'-në' Dios, Nu gna: "Quia' neda' naqui yöl-la' ruzí' la. Neda' ubi'a quegac bunách, rnë' Xanru'." Lëzca' cni gnë': "Xanru' cuequi xbeynë' bunách queë'."

³¹ Ral-la' gaxi gdzöbi nu ral-la' si' zxguia' lu në'ë Dios ban.

³² Gul-tsajnéy dza chguladöd cati' ni' zi'a bdxin queëli' yeni', ati' bia' blenli' zian le gulusaca' zi'ë lbi'ili'.

³³ Gululídz ditj lbi'ili' bunách, len guludxía lbi'ili' dö' lahui' laugac bunách, ati' benli' tsaxón ca' nup gulazaca' gulagui'ni cni.

³⁴ Cni guc, le buechi' ládxi'li' nup nádzungac lidx guia, len lu yöl-la' rudziji queëli' bia' blenli' nup gulabáj lidxli' yugu' le guta' queëli'. Cni benli' le nõzili' naqui queëli' le nacr dxi'a len le zoatecz ni' yehua' yubá.

³⁵ Na'a, cutu uca'nli' lè na' runli' lõz, le naché' tu le zxõn ubi'ë queëli' Dios.

³⁶ Run bayúdx cõzli' zxõn ladxi', quië cati' chbenli' ca rè'nné' Dios, si'li' le gzxi' lu në'ë gunné' queëli', ca na' nayúj lu guich la'y, ca gné' Dios, rna:

³⁷ Yetú chi'ída'u'z

Gdxiné' Bõnni' na' ral-la' guidé',

Len cutu ca' tseyne'.

³⁸ Ni'r nu nac tsahui' lahua' neda',

Ulá nu na' le rejlé' neda'.

Chqui' hueycj tá'baga' neda',

Cutur gdzag ladxa'a lè'.

³⁹ Na'a, rè'u ni, cutu nacru' ca nup tu'huéycj ta'dá'baga' Dios len la'nít, san réjlè'ru' Cristo len nadél-li'ru' yöl-la' ruslá.

11

Ca nac yöl-la' rejlé' queëru' Dios

¹ Na'a, le réjlè'ru' Dios, nac lõz queëru' si'ru' le runru' lõz ati' nac bë' le curlé'iru'.

² Cni gulayejlè'ë Dios xuz xtau'ru', ati' qui lè ni na' nayúj lu guich la'y ca guc quequë', rna: "Gulurujè' dxi'a lahuë' Dios."

³ Le réjlè'ru' Dios, ráquibe'iru' bené' yõdzlyú ni Lè' len didza' bë'zè'. Lèzca' cni, cati' bené' Dios yágu'ë le rlé'iru', buguné' dxin le cutu zuini.

⁴ Le gyejlè'ë Dios Abel, glu'ë lahuë' Dios rön queëba' böa' bédxdau', tu le nactèr Isaca' ca le glu'ë lahuë' Dios Caín, len qui lè ni na' Dios bené' lna' lau queë' Abel na', gné' naquë' tsahui', len bené' ba la'n lè na' glu'ë lahuë'. Zal-la' chnatié' Abel na', ga rdxintè na'a dza, nac tsca ru'ë didza', le gyejlè'ë Dios.

⁵ Le gyejlè'ë Dios Enoc, gdödè' ni' yehua' yubá len cutu ca' gutië', ati' cutur nu budzõli lè', le buché'ë lè' Dios, ati' nayúj lu guich la'y ca nac queë', rna: "Zi'al ca buché'ë lè' Dios, bené' Enoc le rdzag ladxè'ë Dios."

⁶ Na'a, chqui' cutu réjlè'ru' Dios, cutu gac gunru' le rdzag ladxè'ë Lè', ati' quië gbíga'ru' gal-la' ga zoé' Dios, run bayúdx tséjlè'ru' zoaczé' Lè', len rubi'ë qui nu rui' ladxì' Lè'.

⁷ Cati' ni' Dios buzéjní'nè' Noé ca ral-la' lac le cutu ráquini Noé na', le gyejlè'ë Dios Noé, bené' ca rna xtidzè'ë Dios len bupé'ë barco zxõn na' nazi' lei Arca, ati' lè'i barco na' gululá bunách di'a dza queë' Noé. Le gyejlè'ë Dios Noé, bené' ga nac bë' narugu quegac bunách yõdzlyú, len bdél-li'nè' guquë' tsahui' lahuë' Dios, le ta'del-li' nup ta'yejlè' Lè'.

⁸ Cati' ni' Dios bulidzè' Abraham, le gyejlè'ë Lè' Abraham, bené' ca rna xtidzè'ë Dios len buzé'ë ladxè' quië tsijè' latj ni' ral-la' si'ë ca tu le gaqui tsaz queë', ati' brujè' ladxè' zal-la' cutu nõznè' gazx ni' ral-la' tsijè'.

⁹ Le gyejlè'ë Dios Abraham, guquë' ca tu bõnni' zi'tu', gzoë' luyú na' Dios gzxi' lu në'ë gunné' queë'. Gzoë' lu yu'u lári'dau', len la' tuz ca gluné' Isaac len Jacob, zxi'n xsoë' Abraham, nup ni' gzxi' lu në'ë Dios unõdzjè' quequë' lè na' gzxi' lu në'ë gunné' queë' Abraham.

¹⁰ Cni bené' Abraham, le bené' lõz gdél-li'nè' yõdz na' zoa tsaz xlibi zõ'õ qui, le nuzóé' Dios xlibi zõ'õ qui, len glu'ë ga na' zoé' Lècczè'.

¹¹ Lèzca' cni Sara, zal-la' chnacnu ngul huõdx, gyéjlè'nu Dios, ati' Lè' bë'ë queënu yöl-la' huac buzoanu-bi' bi'ída'u'. Buzoanu-bi' bi'i bõnni'dau' zal-la'

chgdöd iz queënu, le gyéjlë'nu Dios gunë' ca rna xtidzë'ë na' gzxi' lu në'ë queënu.

12 Qui lë ni na', zal-la' chbgultsquë' Abraham, gulacua'bi' ziantërbi' zxi'n xsoë', glachi' tsca rô'ba' bölj luzxbá, len tsca rô' yuzx ra' nis zxön, nutu nu gac uláb leygac.

13 Yúgu'të bönni' ni glatië' len cutu gulazi'ë lë na' gzxi' lu në'ë Dios unödzyë' quequë', san gulayejlë'ë Dios, len zi'tu' zi'tu'z gualé'inë' lë na' ral-la' la'zi'ë. Gulayejlë'ë Dios, len glunë' lna' lau qui lë ni. Cni gac, gululu'ë nacquë' ca bönni' zi'tu' len bönni' ta'dazë' yödzlyú ni.

14 Bönni' tu'ë cni didza', tu'lu'ë ta'guiljë' tu latj gac ladzquë'.

15 La'naru' gulazá' ládxi'quë' cni qui luyú ga ni' gularujë', le nactë ludzölnë' naxx huöjqüë' ni',

16 san gulazá' ládxi'quë' qui luyú na' nacr dxi'a, le zoa yehua' yubá. Qui lë ni na' cutu rutui'në' Dios cati' ta'në' naquë' Dios quequë', le chnupë'ë quequë' tu yöd.

17 Le gyejlë'ë Dios Abraham, cati' gzxi' bë'ë lë' Dios, budödë'-bi' lahuë' Dios bi'i Isaac queë' ca na' tu'dödë'-ba' lahuë' Dios böa' bëdx tu'döcdë'-ba'. Gzoë' sina' Abraham udödë'-bi' lahuë' Dios bi'i bönni' zi'al queë' na' zal-la' nachi' bi'i na' gzxi' lu në'ë Dios gunnë' queë'.

18 Cni benë' zal-la' gudxë' lë' Dios, gnë': "Lu na'bi' bi'i Isaac quiu' gchísgaca'-bi' zxi'n xsu'."

19 Cni benë' Abraham, le gúquibe'inë' napë' Dios yöl-la' huac uspanë'-bi' lu yöl-la' gut, ati' ca tu le run lsaquí', huac gnaru' buzi'ë-bi' lu yöl-la' gut zal-la' cutu gutbi'.

20 Le gyejlë'ë Dios Isaac, gnabnë' Dios gun la'yë'-bi' bi'i Jacob lenca' bi'i Esaú ca naggac le luzi'bi' xbey dza zi'a za'.

21 Le gyejlë'ë Dios Jacob, cati' ni' chzoa gatië' gnabnë' Dios gun la'yë'-bi' tu tubi' zxi'në' José, ati' gyij ladxë'ë Dios, ni' nayecheuë' lu xuyág queë'.

22 Le gyejlë'ë Dios José, cati' ni' chzoa gatië', bë'ë didza' qui dza na' la'rujë' luyú Egipto zxi'n xsoë' Israel, ati' gna bë'ë ca ral-la' lu'ë dxit queë' luyú ga na' tsajcu'ë.

23 Le gulayejlë'ë Dios, cati' guljbi' bi'idau' Moisés, gulucachë'ë-bi' xuz xna'bi' gdu ca tsonn beo', le gualé'inë' nachi' lach bi'i bönni'dau' na', len cutu gládxinë' bönni' rna bé'inë' bunách Egipto, bönni' na' gna bë'ë ludödcë'-bi' bi'i bönni'dau' na'.

24 Le gyéjlë'bi' Dios Moisés, cati' gzxönbi', cutur bë'bi' latj nu uzóa lëbi' bi'i bönni' queënu ngul zxi'në' Faraón, bönni' na' rna bé'inë' bunách Egipto.

25 Cni benbi' le gúquibi' nacr dxi'a nu usaca' zi' lëbi' tsaxxön len bunách queë' Dios ca uzi'bi' xbey tu chi'z yugu' le tu'zi' xbey nup tun dul-la'.

26 Gúquibi' nacr Isaca' nu ulídz ditj lëbi', ca na' gac queë' Cristo, ca gdél-li'bi' yugu' yöl-la' tsahui' quegac bunách Egipto, le gza' ládxi'bi' ca nac le ubi'ë queëbi' Dios.

27 Gdöd ni', le gyejlë'ë Dios Moisés, brujë' luyú Egipto, len cutu gúdxinë' yöl-la' rley queë' bönni' rná bé'inë' bunách Egipto, ati' bia' blenë' ca run nu rle'i Dios, Nu na' curlë'iru'.

28 Le gyejlë'ë Dios Moisés, benë' Lni Pascua ca gna bé'inë' lë' Dios, len buchijë' rön gap nu ryaz lidxquë', cui gdödi zxi'nquë' nu na' ral-la' usnít yugu' bi'i bönni' zi'al quegac bunách Egipto.

29 Le gulayejlë'ë Dios, guladödë' bönni' Israel luyú bidx gatsj lahui'l nis zxön nazi' lei Nis Xna. Cati' glë'nnë' la'dödë' ca' ni' bönni' Egipto, gulayëpinë' nis.

³⁰ Le gulayejlë'ë Dios, cati' budx guladödë' bönni' Israel gdu zbi'il yödZ Jericó yugu' dza gdu gadx dza, gulaguíndj zó'ö tun chi'i yödZ na'.

³¹ Le gyéjlë'nu Dios Rahab, ngul rui'nu latj bunách, cutu gutnu tsaxzön len bunách Jericó na' cuglún ca rna xtidzë'ë Dios, le bennu ba la'n bönni' Israel na' duyúlanquë' le raclen bunách Jericó.

³² Bizzar ral-la' gnia'? Ryadzj latj gu'a didza' ca glunë' Gedeón, len Barac, len Sansón, len Jeffé, len David, len Samuel lenca' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios.

³³ Le gulayejlë'ë Dios, guluxicjë' zian yödZ xzön, len glunë' le nac tsahui', ati' guladél-li'në' yugu' le gzxi' lu në'ë Dios unödZjë' quequë'. Guluseyjë' rú'acba' bëdx guixi'.

³⁴ Gululë' yugu' lu gui' xzön. Gularujë' lu na'gac nup ludödi lequë' len guia tuchi'. Dios bunë' lequë' tsutsu cati' ni' gulacuídi'në', ati' guluhuöaquë' ca' tsutsu lu gdil-l. Gululaguë' bönni' rjaquë' gdil-l guixz yu quequë' bönni' gza'a.

³⁵ Yugu' ngul dza ni' guluzi'nu bi'i qui queëcnu nubanchi' lu yöl-la' gut.

Yela'quë' bönni' ni' glatië' lu na'quë' bönni' ni' gulusaca' zi'ë lequë', len le cutu glë'nnë' luca'në' Dios, cutu gulazi'ë latj nu usán lequë', quië la'dél-li'në' yöl-la' rubán lu yöl-la' gut, lë na' gláquinë' nactër dxi'a.

³⁶ Yela'quë' bia' blenquë' yöl-la' rutítj len xzguia' qui gba'y, ati' guladzunë' lidx guia, nága'quë' du guia.

³⁷ Gululadxi' la'quë' guiöj bunách, len gulachözë'ë yela'quë'. Gulazí' bë' lequë', len guludödë' la'quë' len guia tuchi'. Guladödë' na'l ni'l, nácuquë' guid zxacba' bö'cu' xzila' len chivo. Glaquë' yechi' len gulazaca' gulagui'ë, ati' guludxia lequë' dö' bunách.

³⁸ Cni glaquë' bönni' na', ati' cutu glac lsaca' bunách yödZlyú ni luzi' xbeyquë'. Guladazë' lu latj ca'z len yugu' lu gui'a, ati' gulacua'zë' yugu' bloj len yugu' yeru luyú.

³⁹ Yúgu'të' gularujë' dxi'a lahuë' Dios le gulayejlë'ë Lë', zal-la' cutu gulazi'ë luyú ni gzxi' lu në'ë Dios unödZjë' quequë'.

⁴⁰ Cni gac, le nupé'ë queëru' Dios tu le nacr dxi'a quië cati' unë' lequë' gdu, rë'u ni gunru' tsaxzön lequë'.

12

Ral-la' uyuru'-në' Cristo

¹ Qui lë ni na', lëzca' rë'u, le nacua' gdu zbi'il ga ni zoaru' ziantër nup tun lna' lau ca ta'yéjlë' Dios, ral-la' uca'nru' yúgu'të le cunác le nac ca tu le nac zi'i nua'ru', lenca' yúgu'të dul-la' ta'zön rë'u, ati' lu yöl-la' rböz xzön ladxi' queëru', ral-la' gunru' xchinë' Dios, le nac tsca xíti'ru' lu huitj le zoa lauru'.

² Ral-la' uyuru'-në' Jesús, Nu na' run ga gac tséjlë'ru' Dios len Nu run ga rac gdu yöl-la' rejle' queëru' Lë'. Jesús gzxaca' gdi'ë lë'i yag cruz, len bia' blenë' yöl-la' rutuí' qui, le gu'nnë' gdél-li'në' yöl-la' rudziji na' uzi'ë xbey, ati' yajchö'ë cuit lë'ë yubél Dios, ga ni' röhë rna bë'ë.

³ Gul-yüé' Jesús, ca na' gzxaca' gdi'ë le gulusaca' zi'ë Lë' bönni' dul-la', cui gcuídi'li' len cui gac chop ládxi'li'.

⁴ Ga rdxintë na'a dza, cutu ca' bia' blenli' ga gdxintë nu gun lbi'ili' huë' le rdá'baga'li' le nac dul-la'.

⁵ Nazx ca' chgul ládxi'li' lë na' ruzéjni'në' lbi'ili' Dios, nacli' ca yugu' zxi'nczë', le nayúj lu guich, rnë':
Zxi'na', cutu uzú' tsla'l le gunë' Xanu',

Usëdi uzéjní'nè' lì',

Len cutu huõa ladxu'u cati' gut quinè' lì'.

⁶Xanru' rut rguinè' nu nadxi'inè',

Len rusëdi ruzéjní'nè' yúgu'tè nup nazí' lu nè'è lac zxi'nczè'.

⁷Ral-la' gua' glenli' le gut quinè' lbi'ili' Dios, le runè' Dios cni queëli' tsca nacli' zxi'nczè'. Cutu ca' zoabi' tubi' bi'idau' cutu gut quinè'-bi' xuzbi'.

⁸Na'a, chqui' cutu rut rguinè' lbi'ili' Dios ca na' runè' quegac yúgu'tè zxi'nczè', ni'r nacli' ca yugu' bi'i lagu', len cutu nacli' gdu zxi'nè' Dios.

⁹Yetú ca', cati' ni' nacru' bi'idau', gulacu'è xuz xna'ru' luyú ni, glut gulaguinè' rè'u, san runru' lequè' ba la'n. Ca' nac, ral-la' gunr-ru' ca rna xtídzè'è Xuzru' zoè' yehua' yubá quiè soaru' gbanru'.

¹⁰Yugu' xuz xna'ru', tu chi'z glut gulaguinè' rè'u tsca le gláquiznè' nac dxi'a, san cati' rut rguinè' rè'u Dios, nac quiè gac tu le uzi'ru' xbey, gacru' gdu la'y ca nacczè' Lè'.

¹¹Le nactè cutu nalá' lahui na'a le uzi'ru' xbey qui le rut rguinè' rè'u, san run ga ruhuí'niru'. Chqui' güi'ru' latj usëdi rè'u le rut rguinè' rè'u, gun ga cözru' dxi'adau' len ga gacru' tsahui'.

Soa banádx queëru' chqui' cutu uzè nagru' chi'è Dios

¹²Qui lè ni na' gul-ún tsutsu na'li' rajxáqui'gac, lenca' zxibli' ta'xzíz, quiè gdip ládxi'li' gunli' le nac dxi'a.

¹³Gul-zóa tu nöz tsahui', cui gunli' ga ucá'n nöz na' nu rcuidi' ladxí, san gul-gún ga huõac ladxí' nu na'.

¹⁴Gul-güi' ládxi'li' cözlenli' dxi'a yúgu'tè bunách, len gacli' quizi queè' Dios, le chqui' cugunli' cni, cutu gac glé'ili'-nè' Xanru'.

¹⁵Gul-gún chi'i cuinli' cui soa nu ucá'n le ruzá' ladxè'è queëru' Dios, len cui soa nu gac ca tu guixi' sla', cui utsá' lbi'ili', len cui gun ga cugacli' tsahui' zianli' lbi'ili'.

¹⁶Gul-gún chi'i cuinli' cui gun le cunác o le cunác tsahui' nu dzag lbi'ili', ca na' benè' Esaú, bönni' ni', quiè si'è tu le gáguzè' bëti'è le dè lu nè'è le naquè' bi'i bönni' zi'al queè' xuzè'.

¹⁷Chnöziczli' ca na' guc queè' Esaú gdöd ni' cati' gu'nnè' gdél-li'nè' le gnabnè' Dios xuzè' quiè gac dxi'a queè'. Buzechè' queè' xuzè' atí' cutu guta' latj ubi'i ladxè'è Esaú na' zal-la' gdilj ladxè'è lei len yöl-la' rbödx queè'.

¹⁸Ca rac queëli' cutu nac ca guc quequè' bönni' Israel, gulabiguè'è gal-la' ga zoa tu gui'a le gac nu can, ati' gyegui gui'a ni', len böac chul lahui' dza le grò' böaj gasj, len gyeycj bö' bduu'.

¹⁹Gulayönnè' ta'bödx trompeta, lenca' chi'è Dios Nu bë' didza'. Cati' gulayönnè' lè ni, gláta'yue' lahuè' Moisés cutur güi'lenè' lequè' didza' Dios.

²⁰Cni glunè' le cutu guc gua' glenquè' lè na' gna bé'inè' lequè' Dios, gnè': "Chqui' tsajlibba' gui'a ni tuba' böa' guixi'dau'z, ral-la' luladxè'-ba' guiöj, o ludödè'-ba' yag tuchi'."

²¹Szxönitèr ben gadxi lequè' lè na' gualé'inè', ati' Moisés gnè': "Radxi rdzöbda' len rzxiztsca'."

²²Na'a, lbi'ili' ral-la' gádxitèrli' le rbíga'li' gal-la' tu lu gui'a nazí' lei Sión, len ga zoa yödz queè' Dios ban, le nazí' lei Jerusalén qui yehua' yubá, ga na' nacu'è gbaz la'y guizx yu queè' Dios.

²³Rbíga'li' gal-la' ga ni' nudubgac lahuè' Dios zxi'nczè', nup na' nayujgac lagac lu guich ni' yehua' yubá, lenca' ga zoè' Dios Nu rbequi xbey yúgu'tè bunách, len ga na' nacua' bö' glacczè' bönni' tsahui', Dios bunè' lequè' dxi'a.

²⁴ Rbígali' ca' ga zoè' Jesús, Nu ben tsutsu didza' cub na' rucá'n tsahui', lenca' ga nagu'è rön queè' Jesús le run ga runit lahuè' rë'u Dios, rön na' run le nacr dxi'a ca le ben xchônè' Abel, le ben ga nu gchuguè' qui Dios.

²⁵ Qui lè ni na', gul-gún chi'i cuinli' cui tá'baga'li' Nu na' rui' didza'. Cutu ca' gululá nup ni' guladá'baga' nu na' bulídz lequè' luyú ni. Nazxgar rë'u, cutu ca' ularu' chqui' tá'baga'ru' Nu na' rulídz rë'u, zoè' yehua' yubá.

²⁶ Dza ni' gzxiz luyú ni le byön chi'è Dios, san na'a chgzxi' lu në'è, gnè': "Yetú lzuz, len clëgz luyú uxizia', san luzxbá ca' uxizia'."

²⁷ Cati' ni' rnè': "Yetú lzuz", lè ni rulu'i' rë'u ral-la' gdua le gac la'zxíz, lè na' rø' yödzyú ni, ati' lugá'n le cugác la'zxíz, lè na' rø' yehua' yubá.

²⁸ Qui lè ni na', le ral-la' gdél-li'ru' tu latj ga gna bè'ru', le cugzxíz, guièru'-nè' Dios: "Xclenu'", ati' lu yöl-la' ba'a ladxi' len lu yöl-la' radxi Lè' tsej ládxi'ru' Lè' ca na' rdzag ladxè'è Lè',

²⁹ le naquè' Dios queèru' ca tu gui' rusnít le cunác gdu dxi'a.

13

Le ral-la' gunru' le rdzag ladxè'è Dios

¹ Ral-la' gdxí'iteczli' lza'li' tuli' yetuli'.

² Gul-tsajnéy ral-la' uzoali' lidxli' nu gdxin ga zoali'. Cati' glun cni la'gac bunách, gulucu'è lidxquè' gbaz la'y queè' Dios, zal-la' cutu gláquibe'inè' nacquè' gbaz la'y.

³ Gul-tsajnéy nup nadzungac lidx guia tsca nunli' tsaxxön lequè', nadzunli' ca' lidx guia. Gul-güi' ládxi'li' bönni' ta'bía ládxi'gac lequè' bunách, tsca lbi'ili' rzaca' rgu'i'lenli' tsaxxön lequè'.

⁴ Ral-la' gunli' ba la'n yöl-la' nutság na', ati' lu yöl-la' ba'a ladxi' queè' ral-la' sóalenè'-nu ngul queè' bönni', le gchuguè' Dios quegac nup tun le cunác len nup ta'guítsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

⁵ Cutu bi uhuídi'li', san gul-dzág ládxi'li' tsca le dè queèli' na'a, le chgnè' Dios: "Gatga uca'na' li', len cutu ubíj ladxa'a li'."

⁶ Cni nac, huac gnaru' gdu ládxi'ru' lè na' rna: Xanru' naquè' Nu raclen neda'.

Cutur gádxida' bi gun quia' bunách.

⁷ Gul-tsajnéy yugu' bönni' tu'yúè' lbi'ili', nup na' tu'sèdi lbi'ili' xtidzè'è Dios. Gul-yú ca nadél-li'què', len gul-gún ca tunè' lu yöl-la' rejlè' quequè' Dios.

⁸ Tuz ca naquè' Jesucristo, nij, len na'a, len tsalzú.

⁹ Cutu güi'li' latj gchë'gac lbi'ili' ga yubl yugu' zxba gza'a len zxba nadzá'. Nac dxi'a gunli' tsutsu icj ládxi'dau'li' ca nac le ruzá' ladxè'è queèli' Dios, len clëg ca nacgac zxba qui le ri'j ráguru', lè na' cutu luzi' xbey nup tui' ládxi'gac leygac.

¹⁰ Zoa queèru' tu bcugu la'y, le cutu luzi' xbey nup tun dxin qui didza' rucá'n tsahui' bla' zi'al.

¹¹ Bxuz blau qui yu'u la'y na' glu'è xchönbca' bōa' bēdx lu latj nactër la'y ni'a qui dul-la', san guluzégui'è bēla' ca'z quecha' ga nac ni'l ra' yōdz.

¹² Lēzca' cni gzxaca' gdi'è Jesús ni'l ra' yōdz quiè bunè' bunách dxi'a len rön queèczè'.

¹³ Tsajta'aru'-nè' Jesús, zal-la' la'bíj rë'u lu yōdz bunách, len si'ru' tsaxxön len Lè' lè na' gululídzt ditj Lè' bunách.

¹⁴ Cutu zoa queèru' yödzyú ni tu yōdz zoa tsaz, san rguiljru' lè na' zi'a za'.

¹⁵ Qui lë ni na', ral-la' cú'teczru'-në' Dios yöl-la' ba, ugunru' dxin lë' Jesucristo. Yöl-la' ba na' nac ca tu le rgu'ru' lahuë' Dios. Ru'a cuinru' guiëru'-në' Dios xclenu' ni'a qui le naquë'.

¹⁶ Cutu gal lãdxi'li' gunli' le nac dxi'a len gãclenli' lza'li' tuli' yetuli', le nac lë ni ca tu le rgu'ru' lahuë' Dios le rdzag lãdxë'ë Lë'.

¹⁷ Gul-gún ca rna xtídza'quë' böchi'ru' tu'yúë' lbi'ili', len gul-güi' latj la'nã bé'inë' lbi'ili', le tun chi'ë icj lãdxi'dau'li', ca tunquë' bönni' ral-la' la'guíxjö'ë lahuë' Dios le nunquë'. Gul-gún cni quië lunë' dxin na' lu yöl-la' rudziji quequë' len clëg lu yöl-la' rsëbi lãdxi' quequë', le cutu ca' uzí'li' xbey dxin na' lunë' lu yöl-la' rsëbi lãdxi' quequë'.

¹⁸ Gul-lidzë' Dios, gnábili'-në' gãclenë' netu', le runtu' löz soa dxi icj lãdxi'dau'tu', cutu uxós netu', len rui' lãdxi'tu' gúntecztu' le nac dxi'a.

¹⁹ Le nacr blau, ráta'yua' lauli' gnábili'-në' Dios ugu'ë neda' tu nöz udxina' queëli' bayónr.

Dios uzá' lãdxë'ë queëru' le gaclen rë'u

²⁰ Na'a, rnábitu'-në' Dios, Nu run ga rac dxi'a queëru' len Nu buspán Xanru' Jesucristo lu yöl-la' gut, Nu na' nac Bönni' Blau Uyú Bö'cu' Zxila', le bulaljë' rön queë' le run tsutsu didza' rucá'n tsahui', le zoa tsaz,

²¹ rnábitu'-në' gunë' ga gacli' gdu, quië gac gunli' yúgu'të dxin dxi'a, len gunli' ca rë'nnë' Lë', ati' gunë' queëli' le rdzag lãdxë'ë Lë', le náquili' queë' Jesucristo. Queë' Cristo gactecz yöl-la' ba. Ca' gac.

²² Ráta'yua' lauli', böchi' lza'adau', güi' lãdxi'li' didza' ni ruzejni'i lbi'ili', le nac láti'dau'z lë ni ruzuja' queëli' lu guich.

²³ Ral-la' gnözili' chburujbi' lidx guia bi'i Timoteo, bi'i böchi'ru'dau', ati' chqui' gdxintëbi' quia' ni, gunbi' neda' tsaxxón duyutu' lbi'ili'.

²⁴ Gul-gáp Dios böchi'ru' tu'yúë' lbi'ili', lenca' yúgu'të bunách nubijë' quizi queë' Dios. Tu'gáp lbi'ili' Dios bunách ta'yejlë' Cristo nacuá' luyú Italia.

²⁵ Dios uzá' lãdxë'ë queëli' yúgu'tëli'. Ca' gac.

LE BUZUJË' LU GUICH SANTIAGO

Santiago rugapë' Dios bönni' judío ta'dë'ë Cristo

1 Neda', Santiago, naca' huen dxin queë' Dios lenca' queë' Xanru' Jesu-cristo. Rugapa' Dios lbi'ili', nacli' idxinnu cö' di'a dza quegac bunách Israel, násasli' gdu yödzyú ni.

Yöl-la' rejni'i runnë' queëru' Dios

2 Böchi' lza'adau', cati' gac bi gac queëli' le si' bë' lbi'ili', ral-la' udzjili' gdu ládxi'li'

3 le nõzicli', cati' bi rac queëli' le rzi' bë' lbi'ili' ca réjlë'li' Cristo, lë ni rusëdi lbi'ili' cözli' zxon ladxli'.

4 Gul-güi' ládxi'li' gac gdu yöl-la' zxon ladxli' queëli', quië udx gacli' bönni' ta'yejni'i, len cutu bi yadzj queëli' ca nacgac lë ni.

5 Chqui' zoa ladj lbi'ili' nu curéjni'ni, ral-la' gnab lahuë' Dios nu na', ati' Dioscz gunnë' qui yöl-la' rejni'i, le runödzejë' szxöni quegac yúgu'të bunách, len cutu ca' rgaccznë' gunnë' queëru'.

6 Na'a, nu bi r nab lahuë' Dios, run bayúdx tsejlë' Lë', len cugác chop ladxli'. Nu rac chop ladxli', rac qui ca rac qui bdxina' qui nis zxon cati' rutá lei bö', ruzéaj lei bö' na'l ni'l.

7 Nu nac cni cutu ral-la' gun löz si' bi ünödzejë' Xanru'.

8 Bönni' na' reaj bö' ládxi'dau'huë' cutu rdzölnë' nacl gunë'.

9 Chqui' zoë' bönni' böchi'ru' rejle'ë Cristo, len naquë' cuidi'z yödzyú ni, ral-la' udzijnë' le chnadél-li'në' naquë' blau lahuë' Dios.

10 Bönni' böchi'ru' na' dë yöl-la' tsahui' queë' ral-la' udzijnë' cati' runë' Dios ga cutur ruzxöni ladxë'ë lë na' dë queë'. Nu ruzxöni ladxli' yöl-la' tsahui' qui, gac qui nu na' ca rac qui xyiji guíxi'dau', la' rdödte qui.

11 Cni nac, le gac qui nu na' ca rac qui xyiji guíxi'dau' na' cati' rlen gbidz rudzá'atsca, la' rbidxtë guixi' na' ati' rguindj xyiji, len rnit yöl-la' lach qui. Lëzca' cni gac queë' bönni' dë yöl-la' tsahui' queë', nitië' tsal ni' runë' dxin rguljé' yöl-la' tsahui' na'.

Le ta'zi' bë' rë'u

12 Bica' ba bönni' na' rua' rlenë' le rzi' bë' lë'. Cati' chburujë' dxi'a, gdél-li'në' yöl-la' na'bán gdu, ca na' rdel-li' nu nutsa' lu huitj, nu rdel-li' tu bregui' yöj. Gdél-li'në' bönni' na' yöl-la' na'bán gdu na' gzxi' lu në'ë Dios ünödzejë' quegac nup nadxi'igac Lë'.

13 Cati' bi rac queëru' le run ga guë'niru' gunru' le cunác, cutu ral-la' gnaru': "Dios rzi' bë'ë ré'u len le nac xöhui'." Dios, nutu nu rzi' bë'ë len le nac xöhui'.

14 Na'a, chqui' nu bi rac qui le rzi' bë' lei le nac xöhui', nac le rzë ladxli' le cunác, ati' lë ni ben ga gu'ni gun le cunác.

15 Lë na' rzë ládxi'ru' le cunác run ga gunru' dul-la', len cati' chbudx benru' dul-la' na', la' dul-la' na'z ruspaga' ré'u zxguia' gatru'.

16 Böchi' lza'adau', cutu si' ye'i la' cuinzli'.

17 Yúgu'të le nac dxi'a len yúgu'të le nac gdu le ruzi'ru' xbey, za' zaca' xtsa'l, r-ruj ga zoë' Xuzru' Dios, Nu ben le ta'yëp yös luzxbá, le tu'tsá' cuingac, san Lë' cutu rutsá' cuinë' len cutu rutsë'ë ca runë', rúnnteczë' queëru' le nac dxi'a.

18 Ca rē'ncznē' Dios, benē' ga nacru' bunách cub queē'. Bugunē' dxin didza' queē' le nac gdu'tē li, quiē gacru' ca tu glap zi'al queē' ladj yúgu'tē nup na' benzē' Dios.

Le rej lādxi'ru'-nē' Dios le nac gdu

19 Qui lē ni na' rēpa' lbi'ili', böchi' lza'adau', yúgu'tēli' ral-la' soali' sina' yōnili', san cutu ral-la' gnētēzli' len cutu léytēzli'.

20 Nu na' rleytēz cutu run le nac tsahui' lahuē' Dios.

21 Qui lē ni na', gul-cá'n yúgu'tē le cunác, len yúgu'tē le zian le cunác tsahui', ati' lu yöl-la' nöxj lādxi' gul-sí' lu na'li' didza' na' chnayáz icj lādxi'dau'li', le huac gun ga ulali' didza' ni.

22 Na'a, gul-gún ca rna didza' ni, len clēg tsajzēz nagli'. Chqui' yōnizli' didza' ni, la' cuinzli' sí' yé'ili'.

23 Nu ryōniz didza' ni len cutu run ca rna, nu ni nac ca bönni' ruyúē' lahuē' lu guía dxili,

24 le ruyú cuinē' len zhuōjē', ati' la' raltē ladxē'ē ca rnē'ē.

25 Na'a, nu cutu ral lādxi' le ryōni, san rui' lādxi' zxba queē' Dios le nac gdu len le gac gun ga ularu', ati' tsutsu ugá'n, len guntecz ca rna bē' zxba na', gac bica' ba nu ni ca nac yúgu'tē le run.

26 Chqui' nu bönni' ladj lbi'ili' ráquinē' nac dxi'a ca rej ladxē'ē Dios, san cutu run chí'ē ludxē'ē cui gnēzē' ca', bönni' ni rzi' yé'inē' la' cuinzē' ati' cutu rdzag ladxē'ē Dios ca rej ladxē'ē Lē' bönni' na'.

27 Le rej lādxi'ru'-nē' Dios, le nac gdu len le nac dxi'a, nac gáclengacru'-bi' bi'i uzēbdau' lenca' gáclengacru'-nu ngul uzēb, cati' ta'zaca' ta'guí' nup na', len cui gútsa'ru' le cunác rac yōdzlyú ni.

2

Tuz ca ral-la' gunru' bunách ba la'n

1 Böchi' lza'adau', chqui' réjlē'li' Xanru' Jesucristo, Nu nactēr blau, cutu ral-la' utsa'li' ca gunli' ba la'n tu tu bunách.

2 Chqui' tsaziē' bönni' ga na' nudubli', nagu'ē xbönni' nē'ē le náquini oro, len nacué' lari' záqui'tsqui, ati' tsaziē' ca' bönni' yéchi'dau', nacué' lari' ca'z,

3 len chqui' gunli' ba la'n bönni' na' nacué' lari' záqui'tsqui, len guiēli'-nē': "Grō'len rē'u ga ni nac dxi'a", san guiēli' bönni' yéchi'dau' na': "Na'z gzui", o guiēli'-nē': "Grō' lyu ni",

4 chqui' cni runli', rutsa'li' ca runli' ba la'n tu tu lza'li', len run cuinli' ca nu rbequi xbey lzē'i, ati' cutu nac dxi'a ca rza' lādxi'li'.

5 Böchi' lza'adau', gul-zē nagli' lē ni. Dios grōczē' yugu' bönni', taqui bunách yōdzlyú ni nacquē' yechi', quiē la'dél-li'nē' yöl-la' tsahui' lahuē' Lē' le ta'yejlē'ē Cristo, len gata' quequē' latj ga ni' rna bē'ē Lē'. Gata' quequē' lē na' gzxi' lu nē'ē Dios unōdzjē' quegac nup ta'dxi'i Lē'.

6 Lbi'ili' ruca'nli' ca'z bunách yechi' len runcli'-nē' ba la'n bönni' dē yöl-la' tsahui' quequē', ati' tu'saca' zi'ē lbi'ili' bönni' na' dē yöl-la' tsahui' quequē', tu'gunē' lbi'ili' dxin. Lēzca' tu'dōdē' lbi'ili' lu na'quē' bönni' yúlahui'.

7 Yugu' bönni' na' dē yöl-la' tsahui' quequē' ta'nē' zi'ē ca' qui lē' Jesucristo le nactēr blau, len ca nac lē' nazí' lali' bunách queē' Cristo.

8 Dxi'a runli' chqui' runli' gdu ca rna bē' zxba blau, le nayúj lu guich len rna cni: "Ral-la' gdxi'inu' lza'u ca nadxi'i cuinu'."

⁹ Na'a, chqui' rutsa'li' ca runli' ba la'n tu tu bunách, runli' dul-la', len nabága'li' xzguia' lu xzba queë' Dios, le rguitsjli' xzba na'.

¹⁰ Chqui' runë' bönni' gdu ca rna bë' xzba queë' Dios, san chqui' gchíxinë' ca nac tuz le rna bë' xzba na', chnabaguë'ë xzguia' qui gdutë le rna bë' xzba na'.

¹¹ Lëczë' Dios gnë': "Cutu gunu' dul-la' le rguitsj xzba qui yöl-la' nutság na'", len gnë' ca': "Cutu gdöddu' bunách." Na'a, chqui' cutu runu' dul-la' le rguitsj xzba qui yöl-la' nutság na', san rudöddu' bunách, nabagu'u xzguia' qui gdutë xzba queë' Dios.

¹² Ca gnali' len ca gunli', ral-la' gunli' ca ral-la' lun nup cuequi xbeynë' lequë' Dios ca rna bë' xzba na', le run ga ularu'.

¹³ Nup cutu tu'huechi' ládxi'gac lza'gac, cuequi xbeynë' lequë' Dios ati' nutu nu huechi' ladxì' lequë', san nup na' tu'huechi' ládxi'gac lza'gac lurúj dxi'a cati' cuequi xbeynë' lequë' Dios.

Le ral-la' gunru' le réjlë'ru' Cristo

¹⁴ Böchi' lza'adau', cutu bi uzi'ë xbey bönni' chqui' gnë': "Réjlë'a Cristo", san cutu runë' le nac dxi'a. Cutu gac ulë' bönni' na' chqui' gnazë' réjlë'ë Cristo.

¹⁵ Chqui' nacu'ë böchi' lza'ru' ta'yejlë'ë Cristo, len cutu dë le lacuë', len cutu dë le lahuë'

¹⁶ ati' chqui' tu nu dzag lbi'ili' guiëz lequë': "Böaj lidxli' dxí'adau'; chbölj bdzë'ili'", san chqui' cutu unödzej quequë' lë na' ta'yadzjnë', cutu ca' guclen lequë'.

¹⁷ Lëzca' cni rac qui nu rnaz réjlë' Cristo. Chqui' cutu run le nac bë' nac gdu ca réjlë' Lë', cutu nac lsaca' yöl-la' réjlë' qui nu na'.

¹⁸ Nazx ca' guië' lzë'ë bönni': "Li' réjlë'zu' Cristo, ati' neda' runa' le nac dxi'a. Cutu gac ului'inu' neda' réjlë'u Cristo chqui' cuzóa le nac dxi'a runu'. Neda' ului'ida' li' réjlë'a Cristo ni'a qui le nac dxi'a runa'."

¹⁹ Li' réjlë'u tuzë' naquë' Dios. Nac dxi'a ca runu'. Lëzca' cni ta'yejlë' bö' xöhui', len ta'xzixtsca tadxi Lë'.

²⁰ Li', bönni' cunözi. Ral-la' gnözcnu' chqui' zoa nu rnaz réjlë' Cristo, san cutu run le nac dxi'a, cutu nac lsaca' yöl-la' réjlë' Lë' qui nu na'.

²¹ Nac bë' burujë' dxi'a xuzru' Abraham lahuë' Dios ni'a qui lë na' benë', cati' ni' glu'ë-bi' lahuë' Dios bi'i Isaac queë'. Glu'ë-bi' ca na' tun bunách ta'gú'u le tu'zegui' lahuë' Dios, zal-la' cutu buzëgui'ë-bi'.

²² Na'a gac gnözili' ca guc queë' Abraham. Lë na' benë' guc bë' gyejlë'ë Dios. Qui lë ni na' nac bë' guc gdu ca gyejlë'ë Dios ni'a qui lë na' benë'.

²³ Cni guc lë na' nayúj lu guich la'y, rna: "Gyejlë'ë Dios Abraham, ati' Dios blé'inë' lë na' benë' ca tu le ben ga böaquë' tsahui' Abraham." Qui lë ni na' gzxì' lë': "Lzë'ë Dios."

²⁴ Na'a, rlë'iczli' nac bë' rurujë' dxi'a bönni' ni'a qui le runë', len clëgz le réjlë'ë Dios.

²⁵ Lëzca' cni guc queënu Rahab, ngul bë'nu latj bunách. Lëzca' nac bë' burujnu dxi'a lë zoa tu le dxi'a bennu, lë na' bennu cati' ni' bennu ba la'n yugu' bönni' uyulan, len guclennu lequë' quië guluguel-lë'ë yhuöjquë' nöz yubl.

²⁶ Ca na' rac qui gdu ca nayá' nabinru' chqui' cutu yu'u bö', chnat, lëzca' cni nac qui le réjlë'ru' Cristo chqui' cutu nalá' yöl-la' run qui, cutu nac lsaca'.

3

Yugu' le rna lúdxiru'

¹ Böchi' lza'adau', cutu guntéz zian cuinli' nup tu'sèdi bunách, le chnöziczli' zi'tër cuequi xbeynè' rè'u Dios, nulru' rusèdiru' bunách.

² Yúgu'tèru' runru' zian le rchixi rníguiru'. Chqui' cutu rchixi rnigné' bönni' ca nac didza' ru'è, bönni' ni naquè' gdu tsahui', len rac gna be'i cuinè' ca nac yúgu'tè le runè'.

³ Cati' rgu'ru' guia rú'acha' böa' quiè gunru' ga lunba' ca ré'niru', rac gna bé'iru' lecba' gdu'tè ca tunba'.

⁴ Gul-yú ca' ca rac quegac barco. Zal-la' zxöntër nac barco len szxöni reycj bö' ruzéaj lei, cuídi'dau'z nac në'i xyagui barco na' le ruzéycj rudxi'i barco quiè tseaj gáti'téz ga guè'nnè' bönni' rusé'è lei.

⁵ Lèzca' cni nac lúdxiru'. Zal-la' cuídi'tër nac, ziantër le rna lúdxiru' na'. Gul-yutsca' ca run gui'. Zal-la' gui'dau'z rbibru', gui'a sib huayegui.

⁶ Lèzca' nac ca tu gui' lúdxiru' na'. Yúgu'tè le cunác rac yödzyú ni rna lúdxiru', len le dzag gdu ca nayá' nabinru' lúdxiru' na', qui lè ni na' run ga rac xöhui' gdu'tè le nacru'. Rbequi gui' le rna lúdxiru', le ruzegui' rè'u ca nac yúgu'tè le runru', ati' le rna cni lúdxiru' na', nac qui, tsca chnaguél-la'tè gui' le nabequi tu' xöhui'.

⁷ Yúgu'tèba' böa' guixi' ta'daba' luyú, len yugu' böa' zoa xilcba', len yugu' böa' ta'yj lè'ba' lyu, lenca' yúgu'tèba' böa' dzö'ba' lu nis zxön, huac la'ná be'i lecba' bunách luyú ni,

⁸ san nutu nu bönni' gac gna bé'inè' ludxé'è, le rna lúdxiru' le cunác len cutu gac nu uzaga' xnözi, ati' ziantër le rna lúdxiru' le nac ca tu le naché' yöl-la' gut.

⁹ Len la' lúdxiru' na'z rulídz tsáhui'ru'-nè' Dios Xuz, len rulídz ditjru'-nè' ca' bönni', bönni' na' benè' lequè' Dios ca nacczé' Lè'.

¹⁰ Cni nac, len la' rú'azru' na' rulídz tsáhui'ru' bunách len rulídz ditjru' bunách. Böchi' lza'adau', cutu ral-la' gac cni.

¹¹ Cutu ca' ta'lén nis ziziá' len nis zöna' la' tuz ga ta'lén.

¹² Böchi' lza'adau', cutu gac cuia le rbia yag olivo tu lu yag higo, len lèzca' cni, cutu gac cuia le rbia yag higo na' tu lu lba uva. Lèzca' cni, nitú ga rlen nis cutu gac la'lén nis zöna' len nis ziziá'.

Yöl-la' rejni'i le nac gdu

¹³ Chqui' zoè' ladjli' bönni' raquè' szxöni len réjni'tsquinë', lu yöl-la' nöxj ladxi' queè' ral-la' ulu'è naquè' cni ni'a qui le nac dxi'a runè'.

¹⁴ Na'a, chqui' ruzxé'ili' lza'li' len runli' dxin quiè la'gú'u lbi'ili' yöl-la' ba bunách, cutu ral-la' gun ba zxön cuinli' ca nac yöl-la' rejni'i queè'li'. Nu run cni rzi' yè', len rdá'baga' le nac gdu'tè li.

¹⁵ Yöl-la' rejni'i cni cutu nac le runödzejè' Dios, san qui yödzyú ni nac, len qui bunách yödzyú ni, len qui tu' xöhui'.

¹⁶ Bönni' tu'zxé'inè' lza'què' len tè'nnè' la'gú'u lequè' yöl-la' ba bunách, lèzca' ta'díl-l didzè'è len tunè' yúgu'tè le cunác.

¹⁷ Bönni' napquè' yöl-la' rejni'i na' runödzejè' Dios:

tunè' le nac gdu dxi'a,
len ta'bözè' dxi'adau',
len nacquè' zxön ladxi',
len nacquè' nöxj ladxi'.

Tu'huechi' ládxi'què' bunách,
len tunè' le nac dxi'a.

Tuz ca ta'bequi xbey lza'què',
len cutu ta'bíj bè'i lza'què'.

¹⁸ Nup tui' ládxi'gac la'bequi dxi le rac, ta'bóz dxi'adau', quiè gac ca' dxi'a gduté le nacgac.

4

Nup tun zxön le nacué' yödzyú

¹ ¿Bizx quiè na' rdíl-li' len rac didza' bizxj queëli'? Rac cni queëli' le rzè ládxi'li' zian le rzè ládxi'li' tu tuli', len qui lè ni na' rdíl-lenli' lza'li'.

² Zian le ruhuídi'li' len le cutu rzi'li' lei, qui lè ni na' rudödili' bunách. Ruzxé'ili' le dè qui lza'li', len le cutu rdél-li'li' lei, qui lè ni na' rzu rbó'li' len rdíl-li'. Cutu rata' queëli' le ré'nili', le cutu rnabli' lei lahuè' Dios.

³ Zal-la' zoa bi rnabli', cutu bi rzi'li', le cutu nac dxi'a ca rnabli', le ré'nili' lè na' rnabli' quiè ugunli' lei dxin ca dzagz ládxi'li'.

⁴ Lbi'ili', bunách nusanli'-nè' Dios, ¿naru' cu nözili' chqui' runli' zxön le nacué' yödzyú ni, chnuhuöaclí' ca nu curle'i Dios dxi'a? Núti'téz nu rè'ni gun zxön le nacué' yödzyú ni, nuhuöác ca nu curle'i Dios dxi'a.

⁵ Cutu rnaz ca' le nayúj lu guich la'y, rna: “Dios rsölè'è queëru' Dios Bó' La'y, Nu zoalen rè'u, ati' Lè' nadxi'inè' rè'u len rudúl-li'nè' rè'u chqui' rusanru'-nè'.”

⁶ Na'a, zxöntèr le ruzá' ladxè'è queëru' Dios, le nayúj lu guich la'y, rna: “Dios ruzaguè'è xnözgac nup tun ba zxön cuingac, san ruzá' ladxè'è quegac nup nacgac nòxj ladxí'.”

⁷ Qui lè ni na', gul-zóa nòxj ladxí' lahuè' Dios. Gul-ná be'i tu' xöhui', ati' uzxúndj ga zoali'.

⁸ Gul-güi' ládxi'li' sóalenli'-nè' Dios, ati' Lè' dusóalenè' lbi'ili'. Lbi'ili', bunách dul-la', gul-gác dxi'a, len cutur gunli' dul-la'. Lbi'ili', nul-li' reax bô' ládxi'dau'li', len chop le nadxi'ili', gul-gún dxi'a icj ládxi'dau'li'.

⁹ Gul-sèbi ládxi'li', len gul-hui'ni, len gul-códx. Na'a ruzxidxli' san ral-la' cödxli'. Rudzjili' san ral-la' hui'nili'.

¹⁰ Gul-gác nòxj ladxí' lahuè' Xanru', ati' Lè' gunè' ga gacli' blau.

Cutu ral-la' glag yudxru' le run lza'ru'

¹¹ Bóchi' lza'adau', cutu gnèli' qui lza'li' tuli' yetuli'. Nu rnè qui bóchi' lzè'i, len rlag yudx le run nu na', nu ni rnè qui zxba queè' Dios, len rbequi xbey le rna bè' zxba na'. Na'a, chqui' rbequi xbeynu' le rna bè' zxba na', run cuinu' nu rbequi xbey lei, len cutu runu' ca rna bè' zxba na'.

¹² Na'a, tuzè' naquè' Dios, Nu ben zxba na', len naquè' ca' Nu rbequi xbey le runru'. Lèczè' gac uslé' bunách o usnitiè' bunách na'. Na'a, ¿núzxtaté run cuinu', rlag yudxu' lza'u?

Cutu gunru' löz le gac cxö huidzj

¹³ Na'a, gul-zè nagli', nul-li' rnali': “Cxö huidzj tseajtu' yödz ni', ati' soatu' ni' tu iz len zian le gá'utu' len úti'tu', ati' cni gáta'tsca queëtu' dumí'.”

¹⁴ Cutu nözili' bizxa gac cxö huidzj. ¿Nacxcz nac queëru', tscá zoaru' yödzyú ni? Nacru' ca böchlá le nalá' tu chi'idau'z, len la' rntité.

¹⁵ Qui lè ni na', cni ral-la' gnali': “Chqui' guè'nnè' Xanru', soaru' gbanru', len tu tu le gunru'.”

¹⁶ Na'a, lbi'ili', lu yöl-la' run ba zxön queëli' rgu'li' yöl-la' ba la' cuinzli'. Le cunác nac yúgu'tè le cni runli'.

¹⁷ Chqui' nöziru' le nac dxi'a le ral-la' gunru', len cutu gunru' lè na', dul-la' runru'.

5

Santiago rus'ë ládxi'quë' bönni' dë yöl-la' tsahui' quequë'

¹ Lbi'ili', bönni' rlé'ili' yöl-la' tsahui', gul-cödx len gul-cödxya'a, le zi'a za' dza glé'ili' yöl-la' yechi'.

² Chnac ditj yöl-la' tsahui' queëli', ati' chnutöcba' le náculi' bëldau' qui.

³ Chnac qui dumí oro len dumí plata queëli' ca nac qui guía zön xquë'i, ati' xquë'i na' nac ca tu le ruquí lbi'ili', ati' gac queëli' ca tu gui' le usnít lbi'ili'. Cni gac queëli', le busá' butubli' queëzli' yöl-la' tsahui' dza ni zoaru' chrajséytégac.

⁴ Gul-yutsca'. Chta'náb yudxnë' lazxjqüë' bönni' huen dxin gulalapë' yöl queëli', le cutu rguízxnili' lequë', ati' lè na' ta'nabë' bönni' huen dxin na' chbö'u didza' na' lahuë' Xanru', ati' Lë' rna bé'inë' ni'a në'ë guizx yu.

⁵ Yödzyú ni benli' ga buné'ili' len güi' gdáguetczli' le rnaz queëli'. Buxön cunli', san chzoa gdxin queëli' dza udx queëli'. Gac queëli' ca rac queëba' bëdx renni', chbdxin dza gdödiru'-ba'.

⁶ Rchúguli' quequë' bönni' tsahui' len rudödili' lequë', ati' lequë' cutu ta'dá'baguë'ë lbi'ili' rudödili' lequë'.

Cözru' zxön ládxi' len ulidzru'-në' Dios

⁷ Na'a, böchi' lza'adau', gul-cöz zxön ládxi' ga gdxinr dza huödë' Xanru'. Gul-yú ca runë' bönni' guz gu'n. Lu yöl-la' rböz zxön ládxi' rbözë' guiöjsiu' len guiöj beo' lin, ati' töd ni' lapë', len szxöni utubë' yöz.

⁸ Lëzca' cni, lbi'ili' na' réjlë'li' Cristo, gul-cöz zxön ládxi' len gul-típ ládxi'li', le chza' gal-la' dza huödë' Xanru'.

⁹ Böchi' lza'adau', cutu gnëli' qui lza'li' tuli' yetuli', cui gbága'li' zxguia'. Gul-yutsca'. Chrdzag lau udxinë' Xanru', Nu cuequi xbey le runli'.

¹⁰ Böchi' lza'adau', gul-yú ca gac quequë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Xanru'. Nacquë' ca tu le rulu'i' rë'u ca ral-la' saca' qui'ru' len cözru' zxön ládxi'.

¹¹ Na'a, nucua'ru' lequë' ca bönni' glaquë' bica' ba, nup ni' gulazaca' gulagui'i. Chbyönili' ca benë' Job. Glözë' zxön ládxi' zal-la' szxöni gzxaca' gdi'ë, ati' nözili' ca' ca benë' queë' Xanru' ga budxtë. Ruhuëchi'tsca ladxë'ë rë'u Xanru' len rui' ladxë'ë rë'u.

¹² Böchi' lza'adau', le nactër blau nac lë ni rëpa' lbi'ili': cutu gneyli' Nu zoa yehua' yubá, len cutu gneyli' le nacuá' luyú ni, len cutu gneyli' bíti'tëz bi run tsutsu xtídza'li'. Cati' gnali': "Ja", ral-la' gnazli': "Ja." Cati' gnali': "Cutu", ral-la' gnazli': "Cutu." Cni ral-la' gunli', cui gbága'li' zxguia' lahuë' Dios.

¹³ Chqui' rzaca' rgui'i nu dzag lbi'ili', ral-la' ulídZ Dios nu na'. Chqui' zoa nu rudziji, ral-la' gul-l yöl-la' ba nu na'.

¹⁴ Chqui' re'i nu dzag lbi'ili', ral-la' ulídZ bönni' gul tun chi'ë bunách queë' Cristo, quië lulidzë' Dios, la'nabné' Lë' unë' bönni' huë' na'. Ral-la' la'gu'ë lë' le za, len lugunë' dxin lë' Xanru'.

¹⁵ Cati' lulidzë' Dios, len ta'yejlë'ë gunë' Cristo ga huöaquë' bönni' huë' na', ni'r gunë' Xanru' ga huas uzóë', len chqui' benë' dul-la' bönni' huë' na', Xanru' unít lahuë' lë'.

¹⁶ Qui lë ni na', gul-xoalëp dul-la' nabága'li' tuli' yetuli', len gul-náb qui lza'li' tuli' yetuli' lahuë' Dios quië unë' lbi'ili', urúj guidzhuë' na' ré'ili'. Le rulidzë' Dios bönni' tsahui', le runë' gdu ladxë'ë, nactsca lsaca'.

¹⁷ Elías, bönni' ni' bë'ë didza' uláz queë' Dios, guquë' bönni' yödzyú ca nacru' rë'u, san cati' bulidzë' Dios, gnabë' lahuë' cui gal guiöj, gdu tsonn iz yu xop beo' cutu gul guiöj luyú ni.

¹⁸ Gdöd ni' bulidzë' Dios leyúbl, ati' böal guiöj, ati' bunödzy le glazë' bönni' dza ni'.

¹⁹ Böchi' lza'adau', lë ni ral-la' gnözili'. Chqui' nunbë' le nac gdutë li nu dzag lbi'ili' len rchixi rnigui, ati' zoa nu gun ga ubi' i ladx' i nu na' rchixi rnigui,

²⁰ nu na' gun ga ubi' i ladxë'ë bönni' dul-la' na' gdë' ga yubl, uslé' lu yöl-la' gut bönni' dul-la' na', len gunë' ga unít lahuë' Dios dul-la' zian nabaguë'ë bönni' na'. Ca' gac.

DIDZA' ZI'AL BUZUJË' LU GUICH PEDRO

Pedro rugapë' Dios nup ta'dá' Cristo

¹ Neda', Pedro, naca' gbaz nasölë'ë Jesucristo. Ruzuja' queëli' lu guich ni, lbi'ili' náslasli' zi'tu' gap dë ladzli', zoali' luyú Ponto, len luyú Galacia, len luyú Capadocia, len luyú Asia, len luyú Bitinia.

² Gröczë' lbi'ili' Xuzru' Dios ca na' bucözë' dza ni'të quië gáquili' quizi queë' lu në'ë Dios Bô' La'y, len gunli' ca rna xtídzë'ë Cristo len gacli' gdu dxi'a ni'a qui xchönë' Cristo. Rnabda'-në' Dios uzá' ladxë'ë queëli' len gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li'.

Le rúnteczru' löz

³ Yöl-la' ba Dios, Xuzë' Xanru' Jesucristo. Lu yöl-la' ruhuechi' ladxí' xzön queë' bucubë' yöl-la' na'bán queëru' le buspanë' Jesucristo lu yöl-la' gut. Lë ni run ga rúnteczru' löz,

⁴ len gun ga gdél-li'ru' lë na' run chi'ë queëru' Dios yehua' yubá. Lë na' run chi'ë Dios, le unödzejë' quegac bunách queë', cutu nit, len cutu gtëb, len cutu ggul.

⁵ Le réjlë'li' Lë', lu yöl-la' huac xzön queë', Dios gun chi'ë lbi'ili' cati' gdxinr dza ni' uzi'li' xbey yöl-la' ruslá gdu na' chnupë'ë queëru' len ulu'ë lahui dza udx.

⁶ Qui lë ni na' rudzjitsquili', zal-la' na'a ral-la' saca' qui'li' tu chi'idau' le rac zian le ta'zì' bë' lbi'ili'.

⁷ Le rua' rlenli' yugu' lë na' ta'zì' bë' lbi'ili', nac bë' nac gdu ca réjlë'li' Cristo. Lëzca' cni rzi' bë'ru' oro, le nit, runru' lei dxi'a lu gui'. Qui lë ni na', cati' chnazì' bë' yöl-la' rejlé' queëli' Cristo, le nacr lsaca' ca oro, gac queëli' yöl-la' xzön len yöl-la' run ba la'n dza ni' ulu' lahuë' Jesucristo.

⁸ Lbi'ili' nadxi'ili'-në' Cristo zal-la' gatga blé'ili' Lë'. Réjlë'li' Lë' zal-la' cutu rlé'ili'-në' na'a, ati' rudzjili'. Gdu nac yöl-la' rudziji xzön queëli' le cutu gac quíxjö'ru' tsa nac.

⁹ Cni nac, le rdél-li'li' yöl-la' ruslá qui bö' nacczli' le rata' queëli' le réjlë'li' Cristo.

¹⁰ Dza ni'të gulusëdë' dxi'adau' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios ca nac yöl-la' ruslá na' dë queëru' na'a, ati' glu'ë didza' ca nac le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios.

¹¹ Bô' La'y dzaguë' Cristo buzéjni'në' zi'atël bönni' na' glu'ë didza' uláz queë' Dios, bului'inë' lequë' ca ral-la' saca' qui'ë Cristo, lenca' ca gac queë' yöl-la' yení' tód na'. Qui lë ni na' glui' ládxi'quë' la'nöznë' batx gac lë ni len nuzxa na' gac qui lë na' bului'inë' lequë' Bô' dzaguë' Cristo.

¹² Dios bului'inë' bönni' na' glu'ë didza' uláz queë' cutu nac tu le la'lé'inë' lequë', san rë'u ni glé'iru' lë na' glu'ë didza' qui, ati' lbi'ili' ryönili' na'a ca nac qui. Lë ni tu'ë didza' qui bönni' tunë' lban qui didza' dxi'a, zoalen lequë' yöl-la' huac queë' Dios Bô' La'y, Nu na' rsölë'ë queëru' Dios zoë' yehua' yubá, ati' të'nnë' gbaz la'y queë' Dios la'nöznë' ca nac lë na' glu'ë didza' qui dza ni'të.

Dios rulidzë' rë'u quië gacru' la'y

¹³ Qui lë ni na', gul-zóa ban ladxí' len gul-cöztec ba'adau'. Gdu ládxi'li' gul-xzöni ládxi'li' lë na' uzá' ladxë'ë queëli' Dios dza ni' ulu' lahuë' Jesucristo.

¹⁴ Gul-gún ca rna xtidzë'ë Dios len cutu güi'li' latj la'chë' lbi'ili' ga yubl yugu' le rzë lãdxi'li', ca na' benli' dza ni' cutu núnbë'nili'-në' Dios.

¹⁵ Ral-la' gacli' la'y ca nac yúgu'të le runli', ca na' naquë' la'y Dios, Nu bulídz lbi'ili' quië gáquili' queë'.

¹⁶ Lëzca' cni nayúj lu guich la'y, ca na' gnë' Dios, rna: "Gul-gác la'y, le naca' neda' la'y."

¹⁷ Rëli'-në': "Xuztu'", cati' rulidzli'-në' Dios, ati' Lë', tuz ca rbequi xbeynë' yúgu'të bunách tsca nac le nungac tu tu bunách na'. Qui lë ni na' ral-la' gãdxili' Lë' tsal ni zoali' yödzyú ni, le cutu nac gdu ladzli'.

¹⁸ Dios buslé' lbi'ili' lu lë na' gucli' dza ni' cati' benli' ca nacgac le ca'z guludödë' lauli' xuz xtau'li'. Nöziczli' böa'uë' lbi'ili', clëg len tu le nit ca nac oro len plata,

¹⁹ san len xchönë' Jesucristo le nactër lsaca', le budöd cuinë', guquë' ca tuba' bö'cu' zxila' nacba' gdu dxi'a, tu'döddë'-ba' lahuë' Dios quië ugúa dul-la'.

²⁰ Dios gröczë' Cristo zí'atël ca benë' yödzyú ni, ati' dza ni zoaru' na'a benë' ga buluí' lahuë' quië uzi'li' xbë'.

²¹ Ni'a qui le benë' Cristo réjlë'li'-në' Dios, Nu na' buspán Lë' lu yöl-la' gut len ben ga naquë' blau. Cni nac, réjlë'li'-në' Dios len ruzxöni lãdxi'li' Lë'.

²² Na'a, chnun cuinli' dxi'a le runli' ca rna le nac gdutë li len nac gdu ca nadxi'icli'-në' böchi' lza'li' ta'yejlë'ë Cristo. Qui lë ni na', gdu lãdxi'li' ral-la' gdxili' lza'li' tuli' yetuli'.

²³ Chböalji' leyúbl, clëg le nuzoagac lbi'ili' bunách tatzc, san nuzóa lbi'ili' Nu zoacz, le náljleni' xtidzë'ë Dios, le nac ban len le zoa tsalzú.

²⁴ Cni nac, le nayúj lu guich la'y rna:

Yúgu'të bunách nacgac ca nac guixi'.

Yöl-la' lach quequë' nac ca xyiji guixi' na'.

Rbidx guixi' na' len rguindj xyiji,

²⁵ San xtidzë'ë Dios zoa tsalzú.

Didza' ni bdxin queëli' lu didza' dxi'a.

2

¹ Qui lë ni na', gul-cá'n yúgu'të le cunác. Cutur si' yë'li' len cutu ubij dxi'a cuinli' laugac bunách. Cutur uzxé'ili', len cutu gnëli' qui lza'li'.

² Ral-la' së lãdxi'li' le nac queë' Dios Bö' La'y quië gal-li' ca na' tunbi' bi'i huë'ndau', ta'zë lãdxi'bi' nidxi'. Cni ral-la' gunli' ga gdxinr dza ulali',

³ chqui' ráquibe'ili' naquë' dxi'i ladxi' Xanru'.

Cristo naquë' ca tu guiöj nac ban

⁴ Gul-biga' ga zoë' Xanru', naquë' ca tu guiöj nac ban. Naquë' ca tu guiöj gulacá'n lei ca'z bunách san nac tu le gröczë' Dios le nac lsaca'.

⁵ Lëzca' cni, lbi'ili' nacli' ca guiöj nabangac. Gul-güi' latj Dios ugunë' lbi'ili' dxin, gunë' ga gacli' ca tu gdau' ga soë' Dios Bö' La'y. Lu gdau' na' gacli' ca bxuz náquigac quizi queë' Dios ati' lu në'ë' Jesucristo gac udödl' lahuë' Dios yugu' le runnë' queëli' Dios Bö' La'y, lë na' rdzag ladxë'ë Dios.

⁶ Qui lë ni na' nayúj ca' lu guich la'y, rna:

Rgu'a lu zö'ö yödz Sión tu guiöj blau squin zö'ö,

Le gröcza' neda' len nac lsaca'.

Nu rejlé' Lë', cutu gchixi gnigui.

⁷ Lbi'ili' na' réjlë'li' Cristo, nac queëli' guiöj ni tu le záqui'tsqui, san quegac nup cuta'yeylë' Cristo, nac ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

Guiöj na' guluzóë' tsla'l bönni' tu'cu'ë zö'ö,

Gláquinë' ca'z nac,

Guiöj ni chnac guiöj blau squin zö'ö.

⁸ Lëzca' cni nayúj lu guich la'y, rna:

Guiöj ni gun ga tsajchégu'gac bunách

Len gun ga tsajtsö'gac.

Le nactë yajchégu'quë' bönni' cuta'yeylë'ë Cristo, le gulachíxinë' cati' guluzóë' tsla'l xtidzë'ë Dios. Dios bucu'ë lequë' lunë' cni.

Nup náquigac queë' Dios

⁹ Lbi'ili' nacli' bunách gröczë' Dios. Yúgu'tëli' nacli' bxuz queë' Bönni' Uná Bë' La'y. Nacli' ca tu yödz naqui quizi queë' Dios. Nacli' bunách queëczë' Dios. Cni nacli' quië gac gunli' lban qui le zxon benë' Dios, Nu na' bulídz lbi'ili' quië brujli' ga nac chul xöhui', len gyazli' lu yeni' gdu queë'.

¹⁰ Zí'atël cutu gucli' bunách queë' Dios, san na'a chnacli' bunách queë'. Zí'atël nutu nu buechi' ladxi' lbi'ili', san na'a Dioscz ruhuechi' ladxë'ë lbi'ili'.

Zoaru' nabanru' quië gunru' ca rë'nnë' Dios

¹¹ Böchi' lza'adau', nacli' ca bunách zi'tu', rdazli' yödzlyú ni. Qui lë ni na', ráta'yua' lauli', cui güi'li' latj la'ná be'i lbi'ili' le rzëz ládxi'li', lë na' ta'dil-len bö' nacczli'.

¹² Gul-gún le nac dxi'a laugac bunách cunúbë'gac Dios. Cni gac, chqui' luquí lbi'ili', la'ná nacli' gdödi bunách, gac la'le'i bunách yugu' le dxi'a runli', ati' dza huödë' Xanru' la'gu'ë Dios yöl-la' ba ni'a qui le nacczli'.

¹³ Le náquili' queë' Xanru', gul-gún ba la'n yúgu'të bönni' yúlahui', nucua'gac lequë' bunách, zal-la' naquë' bönni' rna bé'inë' gdutë yödzlyú, le naquë' bönni' blau uná bë',

¹⁴ o chqui' naquë' bönni' rna bé'inë' yödz, nu na' nuzóë' bönni' blau uná bë' na' quië gut quinë' nup tua' dö' len gunë' ba la'n nup tun le nac dxi'a.

¹⁵ Cni rë'nnë' Dios gunli' quië la'bör dxië' bönni' cunözi cunúbë'quë' Lë', cati' la'lé'inë' le nac dxi'a na' runli'.

¹⁶ Gul-gác ca bönni' nadzanquë', san cutu gugunli' dxin yöl-la' nadzán queëli' quië gunli' le cunác. Gul-gác ca bönni' nadá'uquë' queë' Dios.

¹⁷ Gul-gún ba la'n yúgu'të bunách. Gul-dxi'i-quë' böchi' lza'li'. Gul-gadxi-në' Dios. Gul-gún ba la'n bönni' rna bé'inë' gdutë yödzlyú.

Le gzxaca' gdi'ë Cristo ruzejni'i rë'u ca ral-la' gunru'

¹⁸ Nul-li' nacli' bönni' nadá'ugac, gul-gadxi bönni' xanli', len gul-gún-quë' ba la'n, clëgz gunli' ba la'n bönni' xanli' na' nacquë' dxi'a len tui' ládxi'quë' lbi'ili', san gul-gún ba la'n ca' bönni' xanli' na' tu'saca' zi'ë lbi'ili' lu dxin runli' quequë'.

¹⁹ Chqui' saca' qui'li' len cutu zoa bizx quië, ati' gua' glenli' lë na' le ráquili' nac ca rë'nnë' Dios, urujli' dxi'a lahuë' Dios.

²⁰ Na'a, chqui' rua'li' dö' ati' gut quinë' lbi'ili' bönni' yúlahui', ¿nacxcz uzi'li' xbey zal-la' len yöl-la' rböz zxon ladxi' queëli' gua' glenli' lë na' gac queëli'? San chqui' rbözli' zxon ladxi', rua' rlenli' le rzaca' rgui'li' ati' benli' le nac dxi'a, n'r urujli' dxi'a lahuë' Dios.

²¹ Dios bulidzë' lbi'ili' quië saca' qui'li' cni, le gzxaca' gdi'ë Lëczë' Cristo uláz queëli', buzóë' queëli' tu le ulu'i lbi'ili' ca ral-la' gunli', saca' qui'li' ca na' gzxaca' gdi'ë Lë'.

²² Cristo cutu bi dul-la' benë', len gatga gzxi' yë'ë.

²³ Cati' guludidza' yudxnë' Lë', cutu butság yudxnë' lequë'. Cati' gulusaca' zi'ë Lë', cutu buzeynë' lequë' ba nadx, san budöd cuinë' lu në'ë Dios, Nu na' rbequi xbey le runru' ca sa'yéaj.

²⁴ Lëczë' Cristo gzxi'ë dul-la' queëru' lu gdu ca nayá' nabanë' cati' ni' gutië' lë'i yag cruz, quië gacru' ca bönni' nat, cutur gunru' dul-la', san soaru' gbanru' quië gunru' le nac dxi'a. Lë' guquë' huë' uláz queëru' quië huöacru' dxi'a rë'u.

²⁵ Gucli' ca bö'cu' zxila' nanitcba', san na'a budxinli' queë' Cristo, Nu ruyú lbi'ili' len run chi'ë bö' nacczli', naquë' queëli' ca bönni' uyú bö'cu' zxila'.

3

Ca ral-la' lun nup nutság na'gac

¹⁻² Lëzca' cni, lbi'ili' ngul, ral-la' gunli' ba la'n bönni' qui queëli', len chqui' cutu ta'yejlë'ë xtudzë'ë Cristo, la'yejlë'ë Lë' cati' la'lé'inë' le nac dxi'a runli', nacli' ba'a ladxi', len runli' lequë' ba la'n, zal-la' cutu bi didza' ru'i'lenli' lequë' ca nac queë' Cristo.

³ Yöl-la' lach queëli' cutu nac le zoa lahuiz, tsca rupa'li' icjli', len tsca nacgac le naccni oro nusí' cuinli', len lari' záqui'tsqi náculi'.

⁴ Yöl-la' lach queëli' ral-la' gac le yu'u icj ládxi'dau'li'. Yöl-la' lach le rdia'tecz nac yöl-la' nöxj ladxi' len yöl-la' ba'a ladxi', le záqui'tsquisgac lahuë' Dios.

⁵ Lëzca' cni guc yöl-la' lach queëru' ngul gulayj ládxi'cnu Dios, gulacua'nu dza ni'të. Guluzxóni ládxi'cnu Dios len glunnu ba la'n bönni' qui queëcnu.

⁶ Cni bennu Sara, bennu ca rna xtudzë'ë Abraham, bönni' queënu, len bulidznu lë', gnanu: "Xan." Lbi'ili' ca' gunli' ca bennu Sara na' chqui' gunli' le nac dxi'a len cutu bi gádxili'.

⁷ Lëzca' cni, lbi'ili', bönni', ral-la' güi' ládxi'li' ngul qui queëli'. Gul-gún lecnu ba la'n, clëgz le nöta'cnu ca yöl-la' nal queëli', san lëzca' le nadél-li'cnu yöl-la' na'bán na' runnë' queëru' Dios, tuz ca nadél-li'li' lbi'ili'. Gul-gún cni, cui uzaga' xnözli' tu' xöhui' cati' ulidzli'-në' Dios.

Huazaca' huagui'ru' zal-la' runru' le nac dxi'a

⁸ Ga ruúdxte, gul-gác tuz tuli' len yetuli' yúgu'tëli' len gul-güi' ládxi'li' lza'li' tuli' yetuli'. Gul-gác dxi'i' ladxi' len zxön ladxi'.

⁹ Cutu ubi'ili', cugua'li' dö' qui nu rua' dö' queëli', len cutu utság yúdxili' nu utság yudxi lbi'ili', san cni ubi'ili', gnábili'-në' Dios gunë' ga gac bica' ba nu na', le bulidzë' lbi'ili' Dios quië gacli' bica' ba.

¹⁰ Cni nac le nayúj lu guich la'y, rna:

Nu bönni' rë'nnë' uzi'ë xbey yöl-la' na'bán queë' len cözë' dxi'adau', Ral-la' uca'në' didza' xöhui' len cutur si' yë'ë.

¹¹ Ral-la' uca'në' le cunác len gunë' le nac dxi'a.

Ral-la' güi' ladxë'ë cözë' zxön ladxi' len sóateczë' cni,

¹² Xanru' run chi'ë yugu' bönni' tsahui'

Len ruzë' naguë' le tu'lidzë' Lë',

San ruzaguë'ë xnözgac nup tua' dö'.

¹³ ¿Nuzxa caz gua' dö' queëli' chqui' rui' ládxi'li' gúnteczli' le nac dxi'a?

¹⁴ Zal-la' saca' qui'li' cati' runli' le nac dxi'a, gacli' bica' ba. Nutu nu gádxili' len cutu ubi' ugui'li'

¹⁵ san gul-zxöni ládxi'li'-nè' Cristo, güi'li' Lè' latj gna bé'inè' icj ládxi'dau'li'. Gul-zóa sina' quíxjöi'li' yúgu'tè nup la'nabi lbi'ili' bizx quiè runli' löz Cristo, gunli' lè ni lu yöl-la' nòxj ladxi' queèli' len lu yöl-la' run ba la'n nup na'.

¹⁶ Gul-guntecz le nac dxi'a lahuè' Dios, len chqui' nacuá' nup ta'nè xöhui' qui le nac dxi'a runli' le réjlè'li' Cristo, ni'r lutuí'i ca nac le ta'nè queèli'.

¹⁷ Chqui' saca' qui'li', dxi'ar gac chqui' nac le runli' le nac dxi'a len clèg le rua'li' dō', chqui' Dios rè'nnè' gac cni queèli'.

¹⁸ Lëczè' Cristo gzxaca' gdi'è gutiè' uláz queèru' quiè bugúè' tsaz dul-la' nabága'ru'. Lè' naquè' dxi'a, san gutiè' uláz queèru' rè'u, nacru' bönni' dul-la'. Cni benè', bunè' rè'u tuz len Dios. Lu xpèlè'è gutiè' san lu bö' nacczè', ni zoè' nabanè' tu lu xpèlè'è cub.

¹⁹ Lu bö' nacczè' gyijè' yjenè' lban laugac bö' nadzungac.

²⁰ Bō' ni glacczè' bönni', dza ni'tè guladá'baguè'è xtidzè'è Dios, dza ni' zoè' Noé, cati' ni' glözè' Dios lu yöl-la' rböz zxön ladxi' queè', cutu busyudxè' lequè', tsal ni' benè' Noé barco zxön na'. Lè'i barco na' gululá nabábz bunách lu nis, glac xunu' bunách, bönni' len ngul.

²¹ Nis ni' nac tu le ruluí' ca nac nis ga na' rdilru' nis, le nac bè' nularu' lu yöl-la' gut le bubanè' Jesucristo lu yöl-la' gut. Lè na' rdilru' nis cutu nac tu le run dxi'a le nacru' lahuiz, san ruluí' rui' ládxi'ru' gac dxi'a icj ládxi'dau'ru' lahuè' Dios.

²² Jesucristo bubenè' yehua' yubá, yajchō'è cuit lè'è yubél Dios, rna bé'inè' yugu' gbaz la'y, len nup ni' ta'ná bè', len nup nadél-li'gac yöl-la' zxön.

4

Gunru' xchinè' Cristo, ugunru' dxin yöl-la' huac queè' Dios

¹ Qui lè ni na', ca na' gzxaca' gdi'è Cristo lu gdu ca nayá' nabanè', lëzca' lbi'ili' ral-la' soa cözli' saca' qui'li'. Nu na' rzaca' rguí'i le da' le nac dxi'a chbucá'n dul-la'.

² Na'a su lau, ral-la' gúnteczli' ca rè'nnè' Dios len clèg ca rzèz ládxi'li' lu yöl-la' bunách queèli'.

³ Tsca'ti' gaz le chbenli' chbenli', cutur gunli' ca na' tun nup cunúnbè'gac Dios. Dza ni'tè benli' yugu' le cural-la' gunli'. Gzè ládxi'li' le cunác. Gzúdxili'. Gdöd bè'i güi' gdáguli' len gyij ládxi'li' bdau' guiöj bdau' yag le rgutnè' Dios.

⁴ Na'a, tu'bannè' bönni' tunè' cni le cutur runli' tsazxön lequè' cati' tunè' le cunác cni, len qui lè ni na' tu'tság yudxnè' lbi'ili'.

⁵ Lequè' run bayúdx luluí' cuinquè' lahuè' Dios, Nu na' chzoa cuequi xbeynè' nup nabangac len nup chnatgac.

⁶ Qui lè ni na' guc lban qui didza' dxi'a laugac nup chnatgac, nup na' Dios glequi xbeynè' lequè' cati' ni' gulacu'è yödzyú ni, ca na' rbequi xbeynè' yúgu'tè bunách. Guc lban lauquè' quiè la'cu'è lu yöl-la' na'bán lu bö' nácacczè', ca na' zoaczè' lu yöl-la' na'bán Dios.

⁷ Chzoa gdxin dza udx qui yúgu'tè le dè. Qui lè ni na', gul-gác ba'a ladxi' len gul-spán ládxi'li' quiè gac ulidzli'-nè' Dios.

⁸ Le runtè bayúdx, gul-dxi'i lza'li' tuli' yetuli', le chqui' dzagli' lu yöl-la' nadxi'i, gacli' sina' unít lauli' lza'li' tua' dō' queèli'.

⁹ Gul-gúí' latj la'cuá' lidxli' böchi' lza'li', len cutu gnèli' quequè'.

¹⁰ Dxi'adau' ral-la' ugunli' dxin yugu' le buzá' ladxè'è queèli' Dios, gáclenli' lza'li' tuli' yetuli'.

11 Nu bönni' runè' lna' lau, ral-la' gunè' lna' lau qui xtidzè'è Dios, ati' nu bönni' runè' xchinè' Cristo, ral-la' ugunè' dxin yöl-là' huac na' runnè' queè' Dios, ati' ca nac yúgu'tè le runli', gac yöl-la' ba queè' Dios ni'a qui le nunè' Jesucristo. Gactecz queè' Dios yöl-la' ba len yöl-la' uná bè'. Ca' gac.

Le la'zaca' la'guí' bunách ta'yejlè' Cristo

12 Böchi' lza'adau', cutu ubánili' ca nac le ta'zì' bè'tsca lbi'ili'. Cutu nac le cunúnbè'gac bunách.

13 Gul-dzjitsqui le dè latj queèli' gunli'-nè' tsaxxón Cristo lu le rzaca' rguilè Lè' quiè gac udzjili' ca' dza na' huödè' Cristo, cati' glé'ili' yöl-la' yení' queè'.

14 Chqui' tu'dzág yudxi lbi'ili' bunách le da'li' Cristo, bica' ba lbi'ili', le nac bè' zóalenè' lbi'ili' Dios Bò' La'y, Nu za' yehua' yubá. Bunách ni tu'dzág yudxi Lè', san lbi'ili' runli'-nè' ba la'n.

15 Chqui' zoa nu dzag lbi'ili' rzaca' rguilè, ral-la' gac cni le dè'è Cristo len clèg le naquè' gdödi bunách o gban, o bönni' huia'dò', o le yjitsè'è ga yubl.

16 Na'a, chqui' nul-li' rzaca' rguilè' le da'li' Cristo, cutu ral-la' utuil'i', san gul-cu'è Dios yöl-la' ba le nazí' lali' bunách queè' Cristo.

17 Chbdxin dza su lahuè' Dios cuequi xbeynè' bunách náquigac quizi queè'. Chqui' zi'al cuequi xbeynè' rè'u, ¿nacxtèr gac quegac nup cutún ca rna didza' dxi'a queè' Dios?

18 Chqui' nac baníg lulá nup tun le nac dxi'a, ¿nacxtèr gac quegac nup ta'dá'baga' Dios len tun dul-la'?

19 Cni nac, nup ni ta'zaca' ta'guí' le rè'nnè' gac cni Dios, ral-la' lúnteczè' le nac dxi'a len ludödè' lu nè'è Dios bö' nácgacczè', le benzè' lequè' Lè' len runè' ca rna xtidzè'è.

5

Pedro ruzéjni'nè' nup ta'yejlè' Cristo

1 Na'a, ruzéjni'da' bönni' gul tun chi'è lbi'ili' náquili' queè' Cristo, le naca' neda' ca' bönni' gul ca nacquè', len blé'ida' le gzxaca' gdi'è Cristo, ati' guna' ca' tsaxxón lequè', uzi'tu' xbey yöl-la' yení' na' gla' lahui.

2 Gul-gác ca bönni' tu'yú bö'cu' zxila', gun chi'ili' bunách na' Dios glu'è lu na'li'. Gul-gún cni gdu ládxi'li' ca rè'nnè' Dios, len clèg le run bayúdx queèli', o le rzé ládxi'li' dumí. Gul-gún xchinli' le rè'nizli'

3 len clèg le rè'nili' gna bé'izli' nup na' nagu'è lu na'li'. Gul-güi' ládxi'li' gacli' tu le rului' ca ral-la' lac nup na' run chi'ili'.

4 Cni nac, cati' ului' lahuè' Cristo, Nu na' nac blau uyú bö'cu' zxila', gdél-li'li' tu le uzi'li' xbey le gatga nit.

5 Lèzca' cni, bi'i cuidi', gul-gún ca ta'nè' bönni' gul. Yúgu'tèli' ral-la' gunli' ba la'n lza'li', tuli' yetuli', lu yöl-la' nöxj ladxi' queèli', le nayúj lu guich la'y, rna: Dios ruzaguè'è xnözgac nup tun ba zxön cuingac San ráclenè' nup nacgac nöxj ladxi'.

6 Gul-zóa nöxj ladxi' lu nè'è Dios, ati' Lè' uchisè' lbi'ili' cati' gza'a dza.

7 Gul-cú'u lu nè'è Dios yúgu'tè le run ga ruúbi ruguil'i', le rui' ladxè'è lbi'ili'.

8 Gul-gác ba'a ladxi' len gul-spán ládxi'li', le zoa tu' xöhui', nu curle'i lbi'ili' dxi'a, rda gdu zbi'il, nac ca tuba' bédx guixi' rbödxya'aba', rguiljba' nu gáguba'.

9 Gul-gác tsutsu ca réjlè'li' Cristo, len gul-zaga' xnöz tu' xöhui', le nözili' ta'zaca' ta'guí'è böchi' lza'li' gdu'tè yödzyú ni ca na' rzaca' rguil'i' lbi'ili'.

¹⁰ Ni'r cati' chgzxaca' gdi'li' tu chi'z, Dios gunë' ga gacli' gdu, len ga gacli' tsutsu, len ga gal-li', len ga soali' tsaz. Lëczë' Dios ruzá' ladxë'ë queëru' yúgu'të le ruzi'ru' xbey, len bulidzë' rë'u quië uzi'ru' xbey yöl-la' yení' queë' zoa tsalzú le nacru' tuz len Jesucristo.

¹¹ Gactecz queë' yöl-la' ba len yöl-la' uná bë'. Ca' gac.

Pedro ruzeynë' didza' nup ta'dá' Cristo

¹² Dídza'dau' ni ruzuja' queëli' lu guich lu në'ë Silvano, len ráquida' naquë' gdu böchi'ru'. Rë'nda' utipa' ládxi'li' ati' runa' lna' lau lauli', le nactë lë ni nac le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios. Gul-gác tsutsu le ruzi'li' xbey lë ni.

¹³ Tu'gáp lbi'ili' Dios bunách queë' Cristo nacué' Babilonia. Dios gröczë' lequë' ca na' gröë' lbi'ili'. Lëzca' rugapbi' lbi'ili' Dios bi'i Marcos, nachi' ca zxi'ncza'.

¹⁴ Gul-gáp Dios lza'li' tuli' yetuli', len lu yöl-la' nadxí'i queëli' lza'li' unída'li' lza'li' tuli' yetuli'.

Rnabda'-në' Dios gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li', yúgu'tëli' na' náquili' queë' Jesucristo. Ca' gac.

DIDZA' BURÓP BUZUJË' LU GUICH PEDRO

Pedro rugapë' Dios nup ta'dá' Cristo

¹ Neda', Simón Pedro, naca' huen dxin queë' Jesucristo, len gbaz nasölë'ë Lë'. Rugapa' Dios lbi'ili', réjlë'li' Jesús. Tuz ca záca'gac yöl-la' rejle' queëli' Lë' len yöl-la' rejle' queëtu' Lë'. Dios benë' ga réjlë'li' Lë' le nacczë' tsahui', len le naquë' tsahui' ca' Xanru' Jesucristo, Nu na' ruslá rë'u.

² Rnabda'-në' Dios gunë' ga gata' gdu queëli' le ruzá' ladxë'ë queëru', len gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li' le núnbë'li'-në' Dios lenca' Xanru' Jesús.

Le nacgac nup ta'yejlë' Cristo

³ Lu yöl-la' huac xzön queë', Dios chbennë' queëru' yúgu'të le rquíniru' quië gata' queëru' yöl-la' na'bán gdu, len quië gacru' ba'a ladxí, le núnbë'ru' Nu na' bulíd z rë'u quië gata' queëru' yöl-la' yení' queë' len le nac dxi'a queë'.

⁴ Le runë' cni, benë' ga gac uzi'ru' xbey yugu' le xzön len le nac dxi'a gzxi' lu në'ë gunnë' queëru', ati' le nac cni nularu' lu le cunác dzö' yödzlyú ni le ta'zë ládxi'gac le cunác bunách, quië gacru' ca naquë' Lëczë' Dios.

⁵ Qui lë ni na', chqui' réjlë'li' Cristo, gul-güi' ládxi'li' gacli' dxi'i ladxí. Chqui' chnacli' dxi'i ladxí, gul-güi' ládxi'li' gata' ca' queëli' yöl-la' rac szxöni.

⁶ Chqui' napli' yöl-la' rac szxöni, gul-güi' ládxi'li' gna be'i cuinli', len chqui' rna be'i cuinli', gul-cöz xzön ladxí, len chqui' rbözli' xzön ladxí, gul-zóa ba'a ladxí'.

⁷ Chqui' zoali' ba'a ladxí, gul-dxí'i lza'li', len chqui' nadxi'ili' lza'li', gul-dxí'i ca' yúgu'të bunách.

⁸ Chqui' cni runli', len zeaj racr gdu ca runli' cni, lë ni gun ga cugác daduz yöl-la' rejle' queëli' Lë', ati' tseaj gacr gdu ca núnbë'li'-në' Xanru' Jesucristo.

⁹ Nu bönni' cutu rui' ladxë'ë gunë' cni, naquë' ca bönni' nachúl nanitië', le chgul ladxë'ë bunë' lë' dxi'a Cristo, bugúë' yugu' dul-la' gbaguë'ë zí'atël.

¹⁰ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', ral-la' güi'tër ládxi'li' gáquibe'ili' bulidzë' lbi'ili' Dios len gröczë' lbi'ili'. Chqui' gunli' cni, cutu ca' gchixi gníguili'.

¹¹ Cni gac, gdu ladxë'ë Dios gunnzë' lbi'ili' latj tsazli' ga rna bé'teczë' Xanru' Jesucristo, Nu ruslá rë'u.

¹² Qui lë ni na' gúntecza' ga tsajneyli' yugu' lë ni zal-la' chnöziczli' lei len rugunli' dxin le nac gdu'të li na' chgzxi' lu na'li'.

¹³ Runi neda' ral-la' uspana' ládxi'li' ca nacgac lë ni tsal ni zoa' nabana'.

¹⁴ Ral-la' guna' cni le nözda' zi'a gatia'. Xanru' Jesucristo chgudxczë' neda' gac cni quia'.

¹⁵ Qui lë ni na' güi'tsca ladxá'a guna' ga tsajnéyteczli' yugu' lë ni töd gatia'.

Nup gulale'i yöl-la' xzön queë' Cristo

¹⁶ Cutu bë'lentu' lbi'ili' didza' rdaz lu yöl-la' sina' queëtu', cati' buzéjni'tu' lbi'ili' ca ral-la' gdxin dza huödë' Xanru' Jesucristo, napë' yöl-la' uná bé' xzön. Netu' blé'icztu' yöl-la' xzön queë'.

¹⁷ Blé'itu' Lë' cati' benë' Lë' ba la'n Xuzru' Dios len glu'ë Lë' yöl-la' xzön, ati' byön chi'ë Dios, bruj latj yení' queë', gnë': "Nu ni nac Zxi'na'. Nadxi'ida' Lë' len rdzag ladxá'a Lë'."

¹⁸ Netu' byönicztu' chi'ë na' bruj yehua' yubá cati' ni' gzóalentu'-në' Xanru' lu gui'a la'y.

19 Lë na' guc, nac bë'tsca nactë didza' glu'ë bönni' uláz queë' Dios, ati' ral-la' güi' ládxi'li' didza' na', le nac ca tu gui' ruzeni' tu ga nac chul ga gdxintë dza uzeni' lu icj ládxi'dau'li' Nu na' nac ca bölj usíl queëru'.

20 Lë ni runtsca bayúdx tséjni'li': "Nutu nu bönni', racz queë' cutu gac usedxë' didza' bë'ë bönni' uláz queë' Dios."

21 Yugu' didza' glu'ë bönni' uláz queë' Dios cutu ca' glu'ë le glë'ncznë', san glu'ë didza' uláz queë' Dios le buchizië' lei icj ládxi'dau'quë' Dios Bò' La'y.

2

Ca nacgac nup tu'sëdi le cunác

1 Gulacua'lenë' ca' bunách Israel bönni' ta'zì' yë'ë, gulanë' nacquë' bönni' tu'ë didza' uláz queë' Dios. Lëzca' cni' la'cuá'lenë' lbi'ili' bönni' la'zì' yë'ë, lusëdnë' lbi'ili' le cunác. Lu yöl-la' sina' quequë' lusëdnë' lbi'ili' zxba quegaczé' le gun ga soa banádx queëli' uca'nli' le nac gdutë li. La'dá'baguë'ë ca' Xanru', Nu buslá rë'u. Le lunë' gun ga usnittë' lequë' Dios.

2 Gunli' lequë' tsaxõn zianli' ca nac le cunác lunë', ati' le gunli' la'li' cni la'në xõhui' bunách qui didza' dxi'a le nac gdutë li.

3 Lu yöl-la' ruhuidi' quequë' lusëdnë' lbi'ili' le cunác, quië gata' quequë' dumí queëli'. Chnarugu quequë' bönni' ni, ati' nac löz la'nitië' tsaz.

4 Dios cutu bunít lahuë' yugu' gbaz la'y queë' na' glunë' dul-la', san gru'në' lequë' latj chul. Nága'quë' du guia ga nac chul na', ta'bözë' dza usyudxë' lequë' Dios.

5 Lëzca' cni, cutu bunít lahuë' bunách gulacua' dza ni'të cati' bsölë'ë nis guiøj usnít yödzyly, len busnitië' bunách nacgac xõhui', san buslé' lu nis na' Noé, bönni' ni' benë' lban qui le nac tsahui'. Dios buslé' ca' lu nis yegádx di'a dza queë' Noé na'.

6 Lëzca' cni, Dios bhuguë' quegac bunách gulacua' yödz Sodoma len Gomorra, busnitië' lequë' lu gui', ati' guluhuöaquë' dö. Le guc quequë' nac tu le ruluí' le run gadxi nup tua' dö'.

7 Cati' busnitië' yugu' yödz na', Dios buslé' lu gui' na' Lot, bönni' tsahui'. Bu'nitsca ladxë'ë Lot ni'a qui le xõhui' glun bunách tua'dö' na'.

8 Cni guc, le gzóalenë' lequë' bönni' tsahui' na', ati' blé'inë' len byönnë' le cunác na' tunë', ati' le guquë' ba'a ladxì', yúgu'të dza gsëbitsqui ladxë'ë ca nac le cunác glunë'.

9 Cni nac, Xanru' nöznë' uslé' lu na' nu run ga tsazgac nöz dul-la' nup na' tadxì Lë', san nucözë' zxguia' gunë' nup cunácgac tsahui' ga gdxinr dza gchuguë' quequë'.

10 Gchúguterë' quegac nup ni tun yugu' le ta'zë ládxi'gac le cunác len ta'dá'baga' yöl-la' uná bë' queë' Xanru'. Nacquë' rugu ladxì' len zid ladxì'. Cutu tádxinë' tu'lídz ditjë' gbaz la'y ta'dë' lu yení'.

11 Gbaz la'y na' nápgactërë' yöl-la' uná bë' len yöl-la' huac ca yugu' bönni' na', san gbaz la'y na' cutu tu'huazxjnë' nu luquié' lahuë' Xanru'.

12 Bönni' ni nacquë' ca böa' guixi', cutu bi ta'yéjni'ba', san naljcha' quië nu sön lecba' len gdödi lecba'. Ta'në xõhuë'ë qui le cuta'yéjni'në', ati' la'nitië' tsaz ca rac quecba' böa' guixi' na'.

13 Dios ubi'ë quequë' le la'zaca' la'gui'ë, le gulusaca' zi'ë bunách. Táquinë' nac xbaquë' tu'zì'ë xbey le rac na'a dza. Nacquë' ca tu huë' nudzu' len tu le run ditji cati' ni' tahuë' tsaxõn lbi'ili', ati' tu'dzìjnë' le ta'zì' yé'inë' lbi'ili'.

14 Lu yöl-la' rzë ladxi' quequë' le cunác tu'yúë'-nu yugu' ngul. Cutu nacu'ë dxiz tunë' dul-la'. Tunë' ga ta'chixi ta'nigui nup cunacgac tsutsu ca ta'yejlë' Cristo. Ta'guiljteczë' yugu' le tu'huídi'në'. Dios chnuchuguë' quequë'.

15 Guluca'në' le nac gdutë' li, ati' nachúl nanitquë'. Tunë' ca benë' Balaam, zxi'në' Beor, bönni' ni' bdxí'inë' dumí, ati' benë' le cunác le nazxjë'.

16 Dios buzynë' ba nadx Balaam na' le benë' le cunác na'. Bë'lenba' lë' didza' tuba' búrrodau' ca na' tui' didza' bunách ati' buzága'ba' xnözë' Balaam ga na' zijë' lu yöl-la' rdá'baga' queë'.

17 Nacquë' bönni' ni ca tu bdua' chbui' nis qui, lenca' ca tu böaj rchë' lei bö' bdunu'. Chnabá'a xlatjquë' latj chul.

18 Cni nacquë' le tu'ë' didza' yugu' le zxön lu yöl-la' cunözi quequë', len tu'gunë' dxin yugu' le ta'zë' ládxi'gac bunách le cunác, tunë' ga ta'chixi ta'nigui nup zi'a gululá ladj nup nacgac chul nit.

19 Të' yezica' bunách la'del-li' yöl-la' ruslá, san légacczë' nadzunquë', tunë' bayúdx le cunác. Nadzunquë' yúgu'të bönni' lu na' bi rna be'i icj ládxi'dau'quë'.

20 Chqui' gululë' lu le cunác tsahui' nacua' yödzyú ni le glunbë'ë Xanru' Jesucristo, Nu ruslá rë'u, ati' ni'r ta'röli lequë' leyúbl le cunác tsahui' na', len ta'ná be'i lequë', le nactë nabága'gactërë' zxguia' ga rajseytë ca le gulabaguë'ë zi'al.

21 Dxi'ar gac quequë' la'naru' gatga lumbë'ë Nu ruzóa rë'u nöz tsahui' ca le gac quequë' chqui' glunbë'ë Lë', ati' ni'r guluca'në' zxba la'y bë'ë quequë' Dios.

22 Chbudxín quequë' didza' na' rna:
Ruhueycjba' bö'cu', ruhuáguba' le zi'a gubba'.
Ruyazba' lu guna' cuch na' zi'a gdibru'-ba'.

3

Nac löz huödë' Xanru'

1 Didza' ni nac le buröp ruzuja' queëli' lu guich, böchi' lza'adau'. Lu groptë guich na' rui' ladxa'a uspana' ládxi'li' ca nacgac lë ni.

2 Gul-tsajnéy yugu' didza' glu'ë zí'atël bönni' queë' Dios, glu'ë didza' uláz queë'. Gul-tsajnéy ca' zxba na' gna bé'inë' rë'u Xanru', Nu ruslá rë'u, lë na' gulusëdnë' lbi'ili' bönni' gbaz nasölë'ë Lë'.

3 Le nac blau ral-la' tsajneyli', dza tsajséytëgac luluí' lauquë' bönni' lunë' yugu' le ta'zëz ládxi'quë' le cunác.

4 Lutitjë', la'në': "¿Gazxcz lë na' gzxi' lu në'ë Cristo, gnë': Huöda' leyúbl? Dza ni'të cati' glatië' xuz xtau'ru', yúgu'të rac tuz ca guc cati' gzu lau rata' yödzyú ga rdxintë na'a dza."

5 Tu'zóë' tsla'l le guc dza ni'të, bë'ë didza' Dios, ati' glata' luzxbá len luyú. Bruj lu nis luyú na' ati' zoa gatsj lahui'l nis.

6 Len nis ca' busnitië' yödzyú Dios dza ni'të cati' ni' bsölë'ë nis guiöj usnít bunách dul-la'.

7 Luzxbá len yödzyú ni nacua' na'a dza, Dios nucu'ë leygac ga gdxinr dza usnitië' leygac lu gui'. Cni gac le gnë' cni Dioscz. Uzégui'ë leygac dza ni' gchuguë' quegac bunách cunacgac tsahui'. Usnitië' leygac.

8 Cutu gal ládxi'li' lë ni, böchi' lza'adau'. Tu dza nac queë' Xanru' ca zian gayuá' iz, ati' zian gayuá' iz nac queë' ca tu dzaz.

⁹ Cutu rdzeyne' Xanru' gunë' le gzxi' lu në'ë gunë'. Taqui la'gac bunách rdzeyne', san rbözë' zxön ladxi', rua' rlenë' rë'u le cutu rë'nnë' nit nitú bunách, san rë'nnë' lubí'i ládxi'gac yúgu'të bunách.

¹⁰ Tu tsalz gdxin dza huödë' Xanru' ca rdxinë' chdzö'l gban. Dza na' huadöd qui luzxbá len tu bö zxön. La'nít lu gui' zxön yúgu'të le nacué'. La'yegui yödzyú ni len le nacué' yödzyú ni.

¹¹ Chqui' cni gac, la'nít yúgu'të lë ni, ¿bizxa caz ral-la' gunli'? Ral-la' gacli' ba'a ladxi' len udöd cuinli' lu në'ë Dios.

¹² Ral-la' cözli' dza huödë' Xanru' len güi' ládxi'li' gunli' ga gdxinr bayón dza ni' cati' nit luzxbá, ati' la'nít lu gui' le nacué'.

¹³ Cni gac, san rë'u rbözru' le gzxi' lu në'ë Dios, gunë' tu luzxbá cub len tu luyú cub ga ni' soa le nac tsahui'.

¹⁴ Qui lë ni na', böchi' lza'adau', tsal ni rbözli' yugu' lë ni, gul-güi' ládxi'li' gacli' gdu dxi'a lahuë' Dios, nutu nu bi gac gnë queëli', ati' cözli' dxí'adau' cati' gdxinr dza ni'.

¹⁵ Ral-la' gnözili' rbözë' zxön ladxi' Dios quië gata' quegac bunách latj lulá, ca na' gnë' ca' böchi'ru' Pablo, buzujë' queëli' lu guich, zoalen lë' yöl-la' rejni'i na' bë'ë queë' Xanru'.

¹⁶ Yúgu'të lu guich ga ruzujë', ru'ë didza' ca nacgac lë ni, zal-la' nútsa'gac ca' leygac yugu' didza' nacgac banig tséjni'ru'. Yugu' didza' cni tu'chíxiné' bönni' cunözcne' len bönni' cunác gdu ládxi'quë'. Lëzca' cni tunë' quegac yela'gac didza' nayujgac lu guich la'y, le gun ga usnitië' lequë' Dios.

¹⁷ Chnöziczli' lë ni, böchi' lza'adau'. Qui lë ni na' gul-gún chi'i cuinli', cui la'zí' ye'i lbi'ili' bunách cunacgac tsahui', len cui lun ga tseaj bö' icj ládxi'dau'li' ca réjlë'li' Cristo.

¹⁸ Gul-güi' ládxi'li' gacr gdu ca núnbë'li'-në' Xanru' Jesucristo, Nu ruslá rë'u, ati' ruzi'li' xbë'. Yöl-la' ba Lë' na'a len yúgu'të dza zi'a za'c. Ca' gac.

DÍDZA'DAU' ZI'AL BUZUJË' LU GUICH SAN JUAN

Didza' nabániru'

¹ Rguíxjöi'tu' lbi'ili' ca nac queë' Bönni' na' zoaczë' dza ni'të, le byöñitu' bë'ë didza', len le blé'itu' ca nac queë', len le buyutu' benë' Bönni' na'. Gdantu' Lë'. Bönni' ni naquë' Jesús, lë' ca' Didza' Nabánigac Bunách.

² Bönni' na' nabánigac bunách buluí' lahuë', ati' blé'itu' Lë'. Runtu' lna' lau queë', len rguíxjöi'tu' lbi'ili' ca nac queë' Bönni' na' nabániru'. Bönni' ni gzóalenë' Dios Xuz, len chduluf' lahuë' ga zoaru'.

³ Le blé'itu' len le byöñitu' rguíxjöi'tu' lbi'ili' quië' gacli' ca' lbi'ili' tuz len netu'. Le nactë yöl-la' tuz queëru' len Dios Xuz lenca' len Jesucristo Zxi'në' Dios nac.

⁴ Ruzujtu' queëli' lu guich lë ni quië' gac udzjiru' gdu ládxi'ru'.

Dios naquë' yení'

⁵ Lë ni nac didza' byöñitu' bë'lenë' netu' didza' Jesús, ati' le rguíxjöi'tu' lbi'ili'. Cni rna: "Dios naquë' yení', ati' nitú le nac chul xöhui' cutu runë' Lë'."

⁶ Chqui' gnaru': "Nacru' tuz len Dios", san chqui' runru' le nac chul xöhui', lë ni nac bë' rzi' yë'ru' len cutu runru' le nac gdu'të li.

⁷ Na'a, chqui' runru' dxi'a, rdaru' lu yení' ca na' Lë' naquë' dxi'a, zoë' lu yení', nacru' tuz turu' len yeturu', ati' xchönë' Jesucristo, Zxi'në' Dios ruún rë'u dxi'a, rugüa yúgu'të dul-la' nabága'ru'.

⁸ Chqui' rnaru': "Cutu bi dul-la' runru'", rzi' yé'iru' la' cuinzru', len cunazí' lu na'ru' le nac gdu'të li.

⁹ Chqui' gxualëpru' lahuë' dul-la' nabága'ru', Dios runë' ca rnë', len naquë' tsahui'. Unít lahuë' dul-la' nabága'ru' len unë' rë'u dxi'a, ugüë' yúgu'të le cunác dzag rë'u.

¹⁰ Chqui' gnaru': "Cutu bi dul-la' nabága'ru'", nac ca gnaru': "Dios rzi' yë'ë", ati' didza' queë' cutu runru' ca rna.

2

Cristo naquë' Nu rudöd xtídza'ru' lahuë' Dios

¹ Lbi'ili', zxi'na'dau', ruzuja' queëli' lu guich lë ni, cui gunli' dul-la'. Na'a, chqui' nútí'tëz nu gun dul-la', zoa nu rudöd xtídza'ru' lahuë' Dios Xuz, Lë' Jesucristo, Nu nac tsahui'.

² Nacczë' Nu budöd cuini, gutië' quië' bugüë' dul-la' nabága'ru' lahuë' Dios. Clëgz gutië' quië' bugüë' dul-la' nabága'ru' rë'u, san gutië' ca' quië' bugüë' dul-la' nabága'gac bunách gdu'të yödzyú.

³ Chqui' runru' ca nac le gna bé'inë' rë'u, nöziru' chnúnbë'ru' Lë'.

⁴ Nu rna: "Neda' núnbë'a-në' Dios", san cutu run ca rna bë' zxba queë', nu ni rzi' yë', len cutu run le nac gdu'të li.

⁵ Nu run ca rna xtídzë' Dios, le nactë nadxí'i Dios nu ni ca ral-la' gun. Chqui' runru' cni, nöziru' náquiru' queë' Dios.

⁶ Lëzca' cni, nu rna: "Neda' náquida' queë' Cristo", ral-la' gac nu na' ca na' guquë' Cristo cati' gdë' yödzyú ni.

Tu zxba cub

⁷ Bõchi' lza'adau', ruzuja' queëli' lu guich zxba ni. Cutu nac tu zxba cub, san zxba gul na', le zoalen lbi'ili' dza ni'të. Zxba gul na' nac didza' byõnili' dza ni'të.

⁸ Lëzca' nac ca ruzuja' queëli' lu guich tu zxba cub, lë na' le nactë benë' Jesús ca rna, ati' runli' ca' lbi'ili' ca rna, le chrdöd qui le nac chul xõhui', ati' yení' gdu chrzeni'.

⁹ Nu rna: "Zoa' lu yení'", san curle'i dxi'a bõchi' lzë'i, nu ni ni run le nac chul xõhui'.

¹⁰ Zoa lu yení' nu nadxí'i bõchi' lzë'i, len cutu zoalen lei le run ga nu gchixi gnigui.

¹¹ Run le nac chul xõhui' nu curle'i dxi'a bõchi' lzë'i, len rda ga chul. Cutu nõzi ga zeaj, le run ga nachúl nanít nu na' le nac chul na'.

¹² Ruzuja' queëli' lu guich, zxi'na'dau', le chbunít lahuë' Dios dul-la' nabága'li', le runë' le gzxi' lu në'ë gunë'.

¹³ Ruzuja' queëli' lu guich, lbi'ili' nacli' xuz, le núnbë'li' Nu na' zoacz dza ni'të. Ruzuja' queëli' lu guich, bi'i ra'bán, le chbuxicjli' tu' xõhui'.

¹⁴ Chbuzuja' queëli' lu guich, zxi'na'dau', le núnbë'li'-në' Dios Xuz. Chbuzuja' queëli' lu guich, lbi'ili' nacli' xuz, le núnbë'li' Nu na' zoacz dza ni'të. Chbuzuja' queëli' lu guich, bi'i ra'bán, le nacli' bi'i nal, ati' xtídzë'ë Dios nazí' lu na'li', len chbuxicjli' tu' xõhui'.

¹⁵ Cutu gdxí'izli' yödzyú ni, len clëg le dë yödzyú ni. Chqui' zoa nu nadxí'i yödzyú, cutu nadxí'i Dios Xuz.

¹⁶ Cni nac, le cutu nac le rë'nnë' Dios Xuz le tun bunách yödzyú ni, san nac le tã'ni bunách yödzyú ni. Tunë' le rdzag ladxi' yöl-la' bunáchz quequë'. Tunë' le rdani yõj lauquë' le cunác. Tun ba zxõn cuinquë' ni'a qui le dë quequë'. Cni naccac le cunác tunë'.

¹⁷ Huadöd qui yödzyú ni lenca' qui le ta'zë lãdxi'gac bunách, san nu run ca rë'nnë' Dios soa tsalzú.

Nu rui' didza' gdu'të li len nu rzi' yë'

¹⁸ Zxi'na'dau', chozaru' dza udx, len ca na' chbyõnili' huidë' bõnni' rdá'baguë'ë Cristo, lëzca' na'a chgzu lau nacu'ë zian bõnni' ta'dá'baguë'ë Cristo. Qui lë ni na' nõziru' chzoaru' dza udx.

¹⁹ Gularujë' ladjru' bõnni' cni, san cutu glaquë' tuz len rë'u. La'naru' glaquë' tuz len rë'u, la'cuá'lenteczë' rë'u. Na'a, gularujë' quië gac bë' cutu nacquë' tuz len rë'u yúgu'të'.

²⁰ Na'a, chzoalen lbi'ili' Bõ' La'y nagu'ë rë'u Nu nac la'y, ati' nõziczli' yúgu'të'.

²¹ Buzuja' queëli' lu guich, le chnõzili' le nac gdu'të li, len clëg le cunõzili' lei. Nõzili' ca' cutu ca' rzi' yë' nu nõzi le nac gdu'të li.

²² ¿Nuzxa caz na' nu rzi' yë'? ¿Naru' cu nac nu na' rdá'baga' naquë' Jesús Nu bsölë'ë Dios? Nac nu ni bõnni' rdá'baguë'ë Cristo, le rdá'baguë'ë naquë' Dios Xuzë' Jesús, len rdá'baguë'ë ca' naquë' Jesús Zxi'në' Dios.

²³ Núti'tëz nu rdá'baga' Dios Zxi'n, cutu ca' zóalenë' nu na' Dios Xuz. Núti'tëz nu rnë yalj lulu naquë' Zxi'në' Dios Jesús, lëzca' zóalenë' nu na' Dios Xuz.

²⁴ Na'a, gul-güi' latj ugá'nlentecz lbi'ili' le byõnili' dza ni'të. Chqui' ugá'nlentecz lbi'ili' le byõnili' dza ni'të, lëzca' lbi'ili' ugá'nlenteczli'-në' Dios Zxi'n lenca' len Dios Xuz.

²⁵ Nac lë ni le gzxi' lu në'ë Dios, gunnë' queëru' yöl-la' na'bán gdu.

²⁶ Chbuzuja' queëli' lu guich lè ni ca nac quegac nup ta'zì' ye'i lbi'ili'.

²⁷ Na'a, zóalenë' lbi'ili' Dios Bö' La'y. Bsölë'ë Lë' queëli' Cristo, ati' Lëczë' zóalentezë' lbi'ili'. Qui lè ni na' cutu rquínili' nu usëdi lbi'ili', le choalen lbi'ili' Nu na' rusëdi lbi'ili', ati' didza' gdutë li ru'ë Lë' len cutu rzi' ye'ë. Ca na' chnazëdli', gul-zóalentezë' Cristo.

²⁸ Na'a, zxi'na'dau', gul-zóalentezë' Cristo quië cati' ulu' lahuë' Lë', gacru' rugu ladxì', len cutu utui'ru' soaru' lahuë' Lë' cati' huödë'.

²⁹ Chqui' nözili' naquë' tsahui' Dios, ral-la' gnözili' ca' nacgac zxi'në' Dios yúgu'të nup tun le nac tsahui'.

3

Nup nacgac zxi'në' Dios

¹ Gul-yú ca nadxí'itsquinë' rë'u Dios Xuz, benë' ga nazi' laru' zxi'në' Dioscz. Qui lè ni na' cutu ca' núnbë'gac le nacru' bunách yödzyú ni, le cutu glunbë'ë Jesús.

² Böchi' lza'adau', na'a chnacru' zxi'në' Dios, len cutu nac bé'ini le ral-la' gacru'. Nöziru' cati' ulu' lahuë' Jesús, gacru' ca naquë' Lë', le glé'iru'-në' catëz naquë' Lë'.

³ Núti'tëz nu run löz gac ca naquë' Jesús, rui' ladxì' gac dxi'a nu na' ca na' naquë' dxi'a Jesús.

⁴ Núti'tëz nu run dul-la' rguitsj zxba queë' Dios, le nac le rguitsj zxba le nac dul-la'.

⁵ Nözili' bulu' lahuë' Jesús quië bugüë' dul-la' nabága'ru', len cutu bi dul-la' runë' Lë'.

⁶ Núti'tëz nu dzag Lë' cutu run dul-la'. Núti'tëz nu run dul-la' gatga ble'i Lë' len cutu nunbë' Lë' Jesús.

⁷ Zxi'na'dau', qui nadxi nu si' ye'i lbi'ili'. Nu run le nac tsahui', nac tsahui' nu na' ca na' naquë' tsahui' Jesús.

⁸ Nu runtecz dul-la' naqui qui tu' xöhui', le run dul-la' tu' xöhui' dza ni'të. Qui lè ni na' dului' lahuë' Zxi'në' Dios, quië usnitië' yugu' le nun tu' xöhui'.

⁹ Núti'tëz nu nac zxi'në' Dios cutu runtecz dul-la', le zóalentez nu na' le nazi' nu na' lu në'ë Dios Xuz.

¹⁰ Cni nac bë' nup nacgac zxi'në' Dios len nup nacgac zxi'n tu' xöhui'. Núti'tëz nu curún le nac tsahui' len cunadxì'i böchi' lzë'i cutu naqui queë' Dios.

Ral-la' gdxì'icru'-në' böchi'ru' ta'yejlë'ë Cristo

¹¹ Lë ni nac didza' chbyönili' dza ni'të, le rna: "Ral-la' gdxì'iru' lza'ru' turu' yeturu'."

¹² Cutu ral-la' gunru' ca na' benë' Caín. Guquë' Caín qui tu' xöhui' ati' budöddë'-bi' bi'i böchë'ë. ¿Bizx quië budöddë'-bi' bi'i böchë'ë? Budöddë'-bi' le glac le cunác le benë' Caín na', san le benbi' bi'i böchë'ë, tsahui' glac.

¹³ Böcha'adau', cutu ubánili' chqui' cuta'le'i lbi'ili' dxi'a bunách yödzyú ni.

¹⁴ Nöziru' chgdödru' lu yöl-la' gut len chdë queëru' yöl-la' na'bán gdu le nadxí'igacru'-në' böchi'ru'. Nu cutu nadxì'i böchi' lzë'i, chnatez nu na'.

¹⁵ Núti'tëz nu curle'i dxi'a böchi' lzë'i, nac gdödi bunách nu na', ati' nözili' cutu dë yöl-la' na'bán gdu qui nitú nu rudödi bunách.

¹⁶ Cni núnbë'ru' yöl-la' nadxì'i le nac gdu, le budöddë' yöl-la' na'bán queë' Jesús, gutië' uláz queëru'. Lëzca' cni rë'u ral-la' udödru' yöl-la' na'bán queëru', gálcencru'-në' böchi'ru'.

¹⁷ Na'a, núti'tèz nu dè yöl-la' tsahui' qui, lè na' dè yödzylyú ni, ati' rle'i böchi' lzè'i, bi ryadzj queë', len cutu ruhuechi' ladxi' lè', bi unödzy queë', ¿naru' nadxi'itsa Dios nu na'?

¹⁸ Zxi'na'dau', ral-la' gdx'i'iru' lza'ru', clëg len didza'z o lu yöl-la' rnëz queëru', san gdu lãdxi'ru' lenca' len gdu'tè yöl-la' run queëru' ral-la' gdx'i'iru' lza'ru'.

Le runru' löz lahuë' Dios

¹⁹⁻²⁰ Chqui' cni nadxi'icru'-nè' böchi' lza'aru', nõziru' náquiru' qui Nu na' nac gdu'tè li, ati' lahuë' Dios huac cõ' dxi icj lãdxi'dau'ru' chqui' ruxõs rë'u lãdxi'dau'ru', le ráctscarë' Dios ca lãdxi'dau'ru', ati' Lè' nõczznë' yúgu'tè.

²¹ Böchi' lza'adau', chqui' cutu ruxõs rë'u lãdxi'dau'ru', dè le runru' löz lahuë' Dios

²² le nõziru' gunnë' queëru' bíti'tèz bi gnabru' lahuë'. Cni nac, le runru' ca rna bë' zxba queë' len le rdzag lãdxë'è Lè'.

²³ Lè ni nac zxba queë', quië tséjlë'ru'-nè' Jesucristo, Zxi'nè' Dios, len gdx'i'iru' lza'ru' ca na' chgna bé'inë' rë'u.

²⁴ Zoalen Dios nu run ca rna bë' zxba queë', ati' Dioscz zóalenë' nu na'. Cni nõziru' dzãgteczë' rë'u Lè', le chbsölë'è queëru' Dios Bõ' La'y.

4

Le nac bë' zóalenë' rë'u Dios Bõ' La'y

¹ Böchi' lza'adau', cutu tséjlë'li' núti'tèz nu rna zóalenë' lei Dios Bõ' La'y, san gul-sí' bë' nu na', chqui' zóalenë' lei Dios Bõ' La'y, le ta'dé' yödzylyú ni zian bönni' ta'z'í' yë'è, ta'né' tu'è didza' uláz queë' Dios.

² Cni gúnbë'li'-nè' bönni' zóalenë' lè' Dios Bõ' La'y. Naqui queë' Dios bönni' rnë' yalj lulu ca bidë' Jesucristo, Nu bsölë'è Dios, rnë' guquë' gdu bunách.

³ Lëzca' cni, cutu naqui queë' Dios bönni' cutu rnë' yalj lulu ca bidë' Jesucristo, rnë' cutu guquë' gdu bunách. Bönni' ni náquinë' qui nu na' rdá'bagá' Cristo, nu na' chbyõnili' ral-la' guid, ati' na'a chzoa rda yödzylyú ni.

⁴ Zxi'na'dau', náquili' queë' Dios, len chbuxicjli' nup na' ta'z'í' yë', le napr yöl-la' huac uná bë' Nu na' zoalen lbi'ili' ca nu na' rda yödzylyú ni.

⁵ Lequë' nacquë' bunách yödzylyú. Qui lè ni na' tu'è didza' qui le nac qui yödzylyú, ati' bunách yödzylyú ni tu'zë naggac lequë'.

⁶ Náquiru' rë'u queë' Dios. Nu nunbë' Dios ruzë nag rë'u. Nu cunaqui queë' Dios cutu ruzë nag rë'u. Cni núnbë'ru' nu na' yu'u lei Bõ' rui' didza' le nac gdu'tè li lenca' nu na' yu'u lei bõ' rzi' yë'.

Naljlen Dios yöl-la' nadxi'i

⁷ Böchi' lza'adau', ral-la' gdx'i'iru' lza'ru', le naljlen Dios yöl-la' nadxi'i, ati' núti'tèz nu nadxi'i lzè'i naljlen ca' Dios, len nunbë' Dios.

⁸ Nu cunadxi'i lzè'i, cutu nunbë' Dios, le naljlen Dios yöl-la' nadxi'i.

⁹ Cni bulu'è lahui ca nadxi'inë' rë'u Dios, bsölë'è yödzylyú ni la'z dui Zxi'nczë', quië gata' queëru' yöl-la' na'bán gdu ni'a queë' Lè'.

¹⁰ Cni nac bë' yöl-la' nadxi'i gdu, clëg ca nadxi'iru'-nè' Dios, san ca na' Lè' bdx'i'inë' rë'u, len bsölë'è Zxi'nczë' quië gutië', bugúë' dul-la' nabágaru'.

¹¹ Böchi' lza'adau', chqui' cni bdx'i'itsquinë' rë'u Dios, lëzca' rë'u ral-la' gdx'i'iru' lza'ru'.

¹² Gatga nu ble'i Dios, san chqui' nadxi'iru' lza'ru', Dios zóalenë' rë'u ati' nac bë' nadxi'iru'-nè' Dios gdu lãdxi'ru'.

¹³ Nöziru' zóalenru'-nè' Dios, ati' Lè' zóalenè' rë'u, le bsölè'è queëru' Dios Bò' La'y.

¹⁴ Netu' blé'itu' le benè' Dios Xuz, len runtu' lna' lau qui. Lè' bsölè'è Zxi'nczè' Nu ruslá bunách yödzyú.

¹⁵ Nu rnè yalj lulu naquè' Jesús Zxi'nè' Dios, Dios zóalenczè' nu na', ati' lei zoalen Dios.

¹⁶ Rë'u ni nöziru' len réjlè'ru' nadxi'inè' rë'u Dios. Naljlen Dios yöl-la' nadxi'i, ati' nu nadxi'i lzè'i, zoalen Dios nu na', ati' Dios zóalenè' lei.

¹⁷ Cni run dxin lu icj ládxi'dau'ru' yöl-la' nadxi'i, run ga cutur rádxiru' dza gchuguè' Dios quegac bunách. Ca naquè' Jesús, nacru' ca' rë'u yödzyú ni.

¹⁸ Chqui' gdxiru'-nè' Dios, cutu bi gádxiru'. Cati' nadxi'iru'-nè' Dios gdu ládxi'ru', runè' ga cutu rádxiru'. Nu radxi, rzaca' rgui'i. Nu na' radxi, cutu nadxi'i Dios gdu ládxi'.

¹⁹ Rë'u ni nadxi'iru'-nè' Dios, le bdxicznè' rë'u zi'al Lè'.

²⁰ Chqui' nu gna: “Neda' nadxi'ida'-nè' Dios”, san cutu rle'i dxi'a böchi' lzè'i, nu ni rzi' yè'. Nu cutu nadxi'i böchi' lzè'i nu rlé'itè', ¿nacxzc gac gdx'i Dios len gatga ble'i Lè'?

²¹ Cni gna bé'inè' rë'u Jesús, gnè': “Nu nadxi'i Dios, ral-la' gdx'i' ca' böchi' lzè'i.”

5

Ca gac uxicjru' lu le rac queëru' yödzyú ni

¹ Núti'tèz nu rejlè' Jesús naquè' Cristo, nac zxi'nè' Dios nu na', ati' núti'tèz nu nadxi'i Dios Nu buzóa lei, ral-la' gdx'i' ca' lzè'i nu nac zxi'nè' Dios.

² Cni ráquibe'iru' nadxi'igacru'-bi' zxi'nè' Dios. Nac cni chqui' nadxi'iru'-nè' Dios len runru' ca rna bé'inè' rë'u.

³ Cni nac bè' nadxi'iru'-nè' Dios. Nac cni chqui' runru' ca rna bé'inè' rë'u, len cutu nac baníg lè na' rna bé'inè' rë'u.

⁴ Núti'tèz nu nac zxi'nè' Dios ruxícj lu le rac yödzyú ni. Chbuxicjru' lu le rac yödzyú le réjlè'ru'-nè' Dios.

⁵ ¿Nuzxa na' ruxícj lu le rac yödzyú? Run cni nu rejlè' naquè' Jesús Zxi'nè' Dios.

Dios Bò' La'y runè' lna' lau queè' Cristo

⁶ Cni blè'è Jesucristo, bidè' bdilè' nis, len bulaljè' xchönè', len clègz bdilè' nis, san lèzca' bulaljè' xchönè'. Dios Bò' La'y naquè' Nu run lna' lau queè', le nac gdtè li didza' ru'è Dios Bò' La'y.

⁷ Tsonn nup tun lna' lau queè' Jesús ni' yehua' yubá, Dios Xuz, len Dios Zxi'n, lè' ca' Didza', len Dios Bò' La'y. Yonnè' ni, tuz nacquè'.

⁸ Lèzca' cni, tsonn le tun lna' lau queè' luyú ni, Dios Bò' La'y, len le bdilè' nis Jesús, len rön ni' bulaljè' lè'i yag cruz, ati' yonn ni, tuz ca ta'ná.

⁹ Chqui' si' lu na'ru' le tun lna' lau bunách, le runè' lna' lau Dios nactër lsaca'. Lè na' benè' lna' lau Dios nac le benè' lna' lau queè' Jesús, gnè' naquè' Zxi'nczè'.

¹⁰ Nu rejlè' Zxi'nè' Dios, nazí' lu nè'i le nunè' lna' lau Dios. Nu curejlè' Dios, nac ca rna nu na': “Dios rzi' yè'è.” Cni nac, le cutu gyejlè' le benè' lna' lau Dios queè' Zxi'nè'.

¹¹ Lè ni nac le benè' lna' lau Dios. Gnè' chbennè' queëru' yöl-la' na'bán gdu, ati' Zxi'nè' na' naquè' Nu nabániru' cni.

¹² Nu zóalenè' lei Zxi'nè' Dios, dë yöl-la' na'bán gdu qui. Nu cuzóalenè' lei Zxi'nè' Dios, cutu dë yöl-la' na'bán gdu qui.

Ca gnöziru' dë queëru' yöl-la' na'bán gdu

¹³ Lbi'ili' na' réjlé'li'-në' Zxi'në' Dios, ruzuja' queëli' lu guich lë ni quië gnözili' chdë yöl-la' na'bán gdu queëli', len quië gac gdu ca réjlé'li'-në' Zxi'në' Dios.

¹⁴ Lë ni nac le ruzxöni ládxi'ru' Lë'. Chqui' bi gnabru' lahuë' ca rë'nnë' Lë', Lë' ryönnë' rë'u.

¹⁵ Chqui' nöziru' ryönnë' rë'u ca nac bi rnábiru' Lë', nöziru' ca' gdél-li'czru' lë na' rnabru' lahuë'.

¹⁶ Chqui' nu gle'i böchi' lzë'i run dul-la' cunachë' yöl-la' gut, ral-la' gnab qui nu na' lahuë' Dios, ati' Lë' gunnë' yöl-la' na'bán qui. Cni rnia': Ral-la' gnabli' quegac nup tun dul-la' cunachë' yöl-la' gut. Dë dül-la' nachë' yöl-la' gut. Cutu rnia' gnabli' qui nu run dul-la' cni.

¹⁷ Yúgu'të le cunác tsahui' nac dul-la', san dë dul-la' cunachë' yöl-la' gut.

¹⁸ Nöziru' cutu runtecz dul-la' nu nac zxi'në' Dios, le run chi'ë nu na' Zxi'nczë' Dios, ati' tu' xöhui' cutu saqui' bi gun qui.

¹⁹ Nöziru' yu'uru' lu në'ë Dios, ati' yu'ugac lu na' tu' xöhui' yúgu'të bunách tui' ládxi'gac le dë yödzyú ni.

²⁰ Na'a, nöziru' chbidë' ni Zxi'në' Dios, len bennë' queëru' yöl-la' rejni'i, quië gúnbë'ru' Nu na' nac gdu'të li. Zóalenru' Nu na' nac gdu'të li le zóalenru'-në' Jesucristo, Zxi'në' Dios. Nu ni nac Dios gdu, len Nu runn queëru' yöl-la' na'bán gdu.

²¹ Zxi'na'dau', gul-gún chi'i cuinli' cui tsej ládxi'cli' bdau' guiöj bdau' yag. Ca' gac.

DÍDZA 'DAU' BURÓP BUZUJË' LU GUICH SAN JUAN

Núnbë'ru' le nac gdu'të li len yöi-la' nadxi'i

¹ Neda', bönni' gul run chi'a bunách queë' Cristo, rugapa' li' Dios, ngul rö queë' Dios, tsaxxón len yúgu'të zxi'nu'. Nadxi'ida' lbi'ili' le núnbë'ru' le nac gdu'të li, len clëg neda'z, san lëzca' ta'dxi'i lbi'ili' yúgu'të nup chnúnbë'gac le nac gdu'të li.

² Nadxi'itu' lbi'ili' le núnbë'ru' le nac gdu'të li, le zóalencz rë'u.

³ Rnaba' lahuë' Dios Xuz len Xanru' Jesucristo, Zxi'nczë' Dios, uzá' ladxë'ë queëli', len huechi' ladxë'ë lbi'ili', len gunë' ga soa dxi icj ládxi'dau'li' le núnbë'li' le nac gdu'të li len nadxi'ili' lza'li'.

⁴ Budzjitsquida' cati' byönda' tunbi' zxi'nu' ca nac le nac gdu'të li, le tunbi' ca na' gna bé'inë' rë'u Dios Xuz.

⁵ Na'a, ráta'yua' lau', nguldau', gunu' ca rna bë' zxba queë'. Cutu ruzuja' quiu' lu guich tu zxba cub. Ruzuja' la' leyz lë na' gna bé'inë' rë'u dza ni'të, gnë' ral-la' gdxiru' lza'ru'.

⁶ Cni nac bë' nadxi'iru'-në' Dios. Nac cni chqui' runru' ca rna le gna bé'inë' rë'u. Lë na' gna bé'inë' rë'u nac quië gdxiru' lza'ru' ca na' chbyönili' dza ni'të.

Nup tē'ni la'z'i'ye'i rē'u

⁷ Lë ni rguíxjöi'da' lbi'ili', le chta'dá yödzyly ni zian nup ta'z'i' yë', nup na' cuta'z'i' lu na'gac ca bidë' Jesucristo, guquë' gdu bunách. Nu na' run cni, nac nu rzi' yë' len nu rdá'baga' Cristo.

⁸ Gul-gún chi'i cuinli' cui unitli' le nadél-li'li' le benli' xchinë' Cristo, san gul-güi' ládxi'li' gdél-li'li' gdu'të le ral-la' si'li' lu në'ë Dios.

⁹ Núti'tëz nu rguel-la' nõz yubl len rucá'n xtidzë'ë Cristo, cutu zóalenë' nu na' Dios. Nu da'tecz xtidzë'ë Cristo, zóalenë' nu na' Dios Xuz lenca' Zxi'në'.

¹⁰ Chqui' núti'tëz nu za' ga zoali', len rusëdi zxba yubl, cutu ulëbili' lidxli' nu na', len cutu guiëli' lei: "Gyu'u len netu'."

¹¹ Nu rë lei: "Gyu'u len netu'", run tsaxxón lei ca nac le cunác run nu na'.

Runë' löz Juan gdxinë' ga nacu'ë böchi' lzë'ë

¹² Zal-la' le zian ral-la' uzuja' queëli' lu guich, cutu rë'nda' uzuja' yúgu'të lu guich. Runa' löz guida' ga zoali', ati' güi'ru' didza' yalj lulu, quië gac udzjiru' gdu ládxi'ru'.

¹³ Tu'gapbi' Dios li' zxi'nnu ngul zxilu', ngul rö queë' Dios. Ca' gac.

DÍDZA'DAU' BUNN BUZUJË' LU GUICH SAN JUAN

Le dxi'a runë' bönni' lë' Gayo

¹ Neda', bönni' gul run chi'a bunách queë' Cristo, rugapa' Dios li', Gayo dxi'i ladxi'. Nadxi'ida' li' le núnbë'ru' le nac gdutë li.

² Böcha'adau', rnabda'-në' Dios gunë' ga gac dxi'a quiu' ca nac yúgu'të le runu', len su' ca' dxi'a, ca na' rac dxi'a qui bö' nacczu'.

³ Rudzijda' le ta'dxinë' ga zoa' böchi'ru', tunë' lna' lau quiu', ta'në' nacu' li ladxi', len runu' ca nac le nac gdutë li.

⁴ Cutu bi dë le runr ga rudzijda' ca lë ni, cati' ryönda' tun ca rna le nac gdutë li nup naccac ca bi'i queëcza'.

⁵ Böcha'adau', runu' le nac gdu cati' ráclenu' böchi'ru', len runu' ca' le nacr lsaca', ráclenu' böchi'ru' cunúnbe'inu' lequë'.

⁶ Tunë' lna' lau quiu' böchi'ru' ni laugac bunách queë' Cristo ni, ta'guíxjö'ë ca na' nadxi'inu' lequë'. Runu' le nac dxi'a cati' rugú'u lequë' nöz, ráclenu' lequë' ca na' ral-la' gunu' quegac nup tun xchinë' Dios, quië luú'ë nöz.

⁷ Lequë' gularujë' ni le nadxi'icnë' Jesús, len cutu bi ta'zi'ë lu na'gac bunách cuta'dá' Cristo.

⁸ Qui lë ni na' ral-la' gunru' ba la'n bunách tun cni, quië gúnlenru' lequë' dxin qui le nac gdutë li.

Le cunác dxi'a runë' Diótréfes

⁹ Chbuzuja' lu guich le uzejni'i bunách queë' Cristo ni', san Diótréfes, bönni' ni' rdzag ladxë'ë gaquë' blau ladjquë', cutu runë' netu' ba la'n.

¹⁰ Qui lë ni na', chqui' huida' ga zoali', usá'a ládxi'li' cati' udubli' ca naccac le runë'. Rzi' quidzë'ë netu', len rnë' queëtu' le cunác. Cutu rzxön ladxë'ë tsa lë niz, san lëzca' cutu runë' ba la'n böchi'ru' ta'dxinë' ni', ati' ruzaguë'ë xnözgac nup ni' të'ni lun lequë' ba la'n, len rubijë' nup na' ladj bunách queë' Cristo.

¹¹ Böcha'adau', cutu gunu' ca tun nup tua' dö', san ca tun nup tun le nac dxi'a gunu'. Nu run le nac dxi'a naqui queë' Dios, san nu rua' dö' gatga benbë' Dios.

Le nac dxi'a runë' Demetrio

¹² Yúgu'të böchi'ru' tunë' lna' lau queë' Demetrio, ati' nac bë' runë' le nac gdutë li. Lëzca' netu' runtu' lna' lau queë', ati' nözili' nacz le runtu' lna' lau queë'.

Le rnabë' Juan lahuë' Dios

¹³ Zianr ca' le gu'nda' uzuja' quiu' lu guich, san cutu rë'nda' uzuja' lei lu guichz.

¹⁴ Na'a, runa' löz glé'iteda' li', ati' güi'ru' didza' yalj lulu.

¹⁵ Rnaba' lahuë' Dios gunë' ga soa dxi icj ládxi'da'u. Tu'gáp Dios li' nup ni ta'dxi'i rë'u. Lëzca' li', bgap Dios tu tu nup ni' ta'dxi'i rë'u. Ca' gac.

DIDZA' BUZUJË' LU GUICH SAN JUDAS

Judas rugapë' Dios nup nulidzë' Dios

¹ Neda', Judas, tsaz naca' huen dxin queë' Jesucristo, len naca' ca' böchë'ë Jacobo. Rugapa' Dios lbi'ili', nulidzë' lbi'ili' Dios Xuz, len nadxi'inë' lbi'ili', len run chi'ë lbi'ili' le nacli' tuz len Jesucristo.

² Rë'nda' gnözili' ca ruhuéchi'tsca ladxë'ë lbi'ili' Dios, len nadxi'itsquinë' lbi'ili', lenca' quië soatsca dxi icj ladx'i'dau'li'.

Nup tu'sëdi le cunác

³ Böchi' lza'adau', guctsa ladx'a uzuja' queëli' lu guich ca nac yöl-la' ruslá nadél-li'ru', san run bayúdx uchizia' icj nagli' quië gdu ladx'i'li' tül-lenli' nup ta'dá'baga' le réjlë'ru'-në' Dios, lë na' budödë' Dios tsaz lu na'gac nup náquigac quizi queë' quië luzë didza' qui laugac yúgu'të bunách.

⁴ Cni run bayúdx guna' le chgulayázlenë' rë'u bagachi'z la'quë' bönni', Dios buzóë' quequë' dza ni'të gchuguë' quequë' tsaz. Bönni' ni cutu ta'yij ladx'i'quë' Dios. Le zoa le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios, táquinë' huac lunë' le cunác. Ta'dá'baguë'ë Xanru' Jesucristo. Tuzë' Lë' rna bé'inë' rë'u.

⁵ Chnöziczli' lë ni, san rë'nda' usá'a ladx'i'li' ca benë' Xanru' Dios. Zal-la' buslé' bunách Israel cati' bubijë' lequë' luyú Egipto, gdöd ni' busnitië' nup bítsa'gac ladjquë' san cutu gulayejlë' Lë'.

⁶ Lëzca' cni, Dios buseyje' tu latj chul yugu' gbaz la'y queë', nup ni' cutu glun xchinquë', san guluca'në' xlatjquë'. Tsaz nága'quë' ni' ga gdxinr dza usyudxë' yödzlyú ni Dios.

⁷ Lëzca' cni guc quegac yödz Sodoma len Gomorra len yödz dzaggac leygac. Ca na' glunë' gbaz la'y na', guladá'baguë'ë Dios, lëzca' cni glunë' bönni' yugu' lu yödz na'. Guludöd cuinquë' quië glunë' le cunác len le gulazéz ladx'i'quë' le tun ga nu rutuí'i. Na'a, le busaca' zi'ë lequë' Dios lu gui' le cutu ul, lë na' guc quequë' nac tu le run gadxi yúgu'tëru', cui gunru' la' leyz.

⁸ Zal-la' glac lë ni, la' cniz tunë' bönni' ni, bönni' rjáclenë' yël yudxi. Tun ditjnë' gdu ca nayá' nabinquë'. Ta'dá'baguë'ë le rna bé'inë' rë'u Dios, len ta'në' zi'ë quegac nup ta'ná' bë' yehua' yubá.

⁹ Miguelcz, gbaz la'y blau, cati' gdíl-lenë' tu' xöhui' quië gac u'ë gdu ca gyë'ë Moisés, cutu burúguinë' udxíë' dö' tu' xöhui' na', san gudxë' lei: "Xanru' uzeyne' ba nadx li'."

¹⁰ San ta'në' zi'ë bönni' ni quegac le runë' Dios, yugu' le cuta'yéjni'në', ati' yugu' le ta'yéjni'në' razc quequë' ca na' tunba' böa' guixi' cuta'yéjni'iba', lë ni tu'gunë' dxin len cni tu'dxía dö' cuinquë'.

¹¹ Bica' bayechi' lequë' le chglunë' dul-la' ca na' benë' Caín, ati' lu yöl-la' ruhuidi' quequë' chgulachixi gulanignë' ca na' bchixi bnignë' Balaam quië si'ë dumí, ati' chnarugu quequë' latië' ca na' gutië' Coré cati' gdá'baguë'ë Moisés.

¹² Yugu' bönni' ni tágulenë' tsaxxön lbi'ili' cati' ráguli' yugu' güi' huagu lu yöl-la' nadxi'i' queëli'. Tunë' ga ta'chixi ta'nigui nup dzaggac lbi'ili', le ti'j tautzë'. Nacquë' ca bönni' ral-la' lugáguquë'-ba' bö'cu' xzila', san la' cuínczë' tu'gahuë'. Nacquë' ca böaj luzxbá cunachë'gac nis, ati' rua' leygac bö' na'

ni'l. Nacquë' ca' ca yag chbdxin dza bi la'bía san cutu bi ta'bía, ati' nacquë' ca' ca yag chgulabídx gdu luí len chnaládu'gac.

¹³ Nacquë' ca' ca nis zxön cati' ryas rdxia len rbö' bdxina' qui, lë na' ruluí' ca nac yöl-la' stu' tunë'. Nacquë' ca bölj luzxbá nuca'ncha' xnözcba'. Dios chnunë' quequë' la'yazië' tsaz latj chul.

¹⁴ Ca nac quequë' bë'ë ca' didza' uláz queë' Dios Enoc, bönni' ni' gbáblenë' bugádx cö' xzi'n xsoë' Adán, gnë': "Gul-yutsca', zë'ë Xanru', dzaggac Lë' zian gayuá' bunách náquigac quizi queë'.

¹⁵ Zë'ë gunë' xzguia' yúgu'të bunách len gchuguë' quegac yúgu'të nup tua' dö'." Cni gunë' ni'a qui yúgu'të didza' zi' gulanë' queë' Lë' bönni' dul-la' na'.

¹⁶ Bönni' ni ta'në' queë', len ta'zí' quidzë'ë, len tunë' ca nac le ta'zéz ládxi'quë'. Tu'ë didza' lu yöl-la' run ba zxön cuinquë', len quië luzi'ë xbeygac, tu'ë didza' ta'gú'u bunách yöl-la' zxön.

Judas rusë'ë ládxi'gac nup ta'yejlë' Cristo

¹⁷ Na'a, böchi' lza'adau', gul-tsajnéy yugu' didza' glu'ë dza ni'të bönni' gbaz queë' Xanru' Jesucristo.

¹⁸ Bönni' na' glë' lbi'ili': "Dza tsajséytëgac luluí' lauquë' bönni' lutitjë' le nac la'y, len lunë' ca nac le ta'zéz ládxi'quë' le cunác."

¹⁹ Bönni' ni tunë' ga grujli' chopl. Tu'ë didza' lu yöl-la' bunáchz quequë' len cutu zóalenë' lequë' Dios Bö' La'y.

²⁰ Na'a, böchi' lza'adau', gul-zóa tsutsu ca nac yöl-la' rejle' queëli' Dios le nac gdu la'y. Gul-lidzë' Dios, ugunli' dxin yöl-la' huac queë' Dios Bö' La'y.

²¹ Gul-gá'nlenë' Dios, Nu nadxí'i rë'u, len gul-cóz dza ni' uluí' lahuë' Xanru' Jesucristo, Nu huechi' ladxë'ë rë'u quië gata' queëru' yöl-la' na'bán gdu.

²² Gul-gún ga la'díp ládxi'gac nup rac chop ládxi'gac.

²³ Gul-gún ga lulë', gac tsca ubijli' lequë' lu gui'. Lu yöl-la' radxi queëli' gul-huechi' ládxi'li' yezica' bunách. Gul-gún chi'i cuinli', cui gunli' tsazxön lequë', cugútsa'li' le cunác tunë'.

Le rgu'u Dios yöl-la' zxön

²⁴⁻²⁵ Dios la'z dui, Nu nözicz yúgu'të, len Nu buslá rë'u ni'a qui le benë' Xanru' Jesucristo, napë' yöl-la' huac gun chi'ë lbi'ili', cui gchixi gníguili', len uschinë' lbi'ili' lahuë' Lë' ga zoë' lu yení' gdu. Gunë' ga gacli' gdu dxi'a len ga udzjitsquili'. Gaccz queë' Dios yöl-la' ba, len yöl-la' zxön, len yöl-la' blau, len yöl-la' uná bë', na'a dza len yúgu'të dza zi'a za'c. Ca' gac.

LE BULU'È LAHUI DIOS ATI' NUZUJÈ' LU GUICH SAN JUAN

Le bulu'è lahui Dios ca nac queè' Jesucristo

¹ Lè ni nac tu le bulu'è lahui Jesucristo, le bè'è Lè' latj Dios ului'inè' yugu' huen dxin queè' ca nac le run bayúdx lactè. Jesucristo bsölè'è tuè' gbaz la'y queè', nu na' buzejni'i neda', Juan, huen dxin queè' Cristo. Gbaz la'y na' bului'inè' neda' ca nac lè ni.

² Neda', Juan, ruzuja' lu guich ni le nac gdu'tè li ca nac yúgu'tè le blé'ida', len runa' lna' lau qui xtidzè'è Dios len qui le benè' lna' lau Jesucristo.

³ Bica' ba nu uláb didza' ni, len bica' bagac nup luzè naggac nu na' uláb xtidzè'è Dios ni, len lun ca rna lè ni nayúj lu guich, le chzoa lac.

Juan ruzujè' lu guich le uzejni'i gadx cö' bunách queè' Cristo

⁴ Neda', Juan, ruzuja' lu guich didza' uzejni'i gadx cö' bunách queè' Cristo, nacua' luyú Asia. Dios, Nu zoacz, len gzoatecz, len ral-la' guid, r nabda'-nè' uzá' ladxè'è queè'li, len gunè' ga soa dxi icj ládxidau'li, dzaggac Lè' gadx bö' nacua' lahuè' Lè' ga ni' rø'è rna bè'è.

⁵ Dzagüè' ca' Lè' Jesucristo, runè' ca rnè' len runè' lna' lau queè' Dios. Zi'al Lè' bubanè' tsaz lu yöl-la' gut, len rna bé'inè' bönni' ta'ná bè'è yödzlyú ni. Lè' nadxi'inè' rè'u len gdibè' rè'u, bugüè' dul-la' nabága'ru' len xchönè' bulaljè' lè'i yag cruz, le gutiè' uláz queè'ru'.

⁶ Jesucristo benè' ga rna bè'ru' len ga nacru' bxuz, quiè cu'ru'-nè' yöl-la' ba Dios, Xuzè' Jesús. Yöl-la' ba Lè' len gactecz queè' yöl-la' uná bè'. Ca' gac.

⁷ Gul-yutsca'. Zè'è Cristo lu böaj luzxbá. La'le'i Lè' yúgu'tè bunách lenca' nup ni' glun Lè' huè', guludöddè' Lè'. La'bödx yechi' yúgu'tè bunách yödzlyú ni cati' la'le'i Lè'. La'naru' gactè cni. Ca' gac.

⁸ Cni rnè' Lè': "Neda' naca' Nu zoa zi'al lenca' Nu rajseytè ca nac le rzu lau len le ruúdxte." Cni rnè' Xanru', napczè' yöl-la' huac. Zoaczè' Lè', len gzóateczè', len zi'a guidè'.

Rlé'inè' Juan yöl-la' yení' queè' Jesucristo

⁹ Neda', Juan, naca' böchi' lza'li' len tsaxön rzaca' rgu'lèna' lbi'ili', len tsaxön len lbi'ili' ruzi'a xbey le rna bè'è Dios, len nadél-li'da' yöl-la' rböz zxön ladx' na' runnè' queè'ru' Jesucristo. Gatsj lahui'l nis zxön nadzuna' tu luyú bidx ni, nazí' lei Patmos. Nadzuna' le bena' lban qui xtidzè'è Dios len le bena' lna' lau queè' Jesucristo.

¹⁰ Lu dza la'y queè' Xanru', gdu gzóalenè' neda' Dios Bö' La'y, ati' byönda' cúdzu'la' chi'è bönni' rulidzè' zidzj. Byön chi'è ca rbödx trompeta.

¹¹ Bönni' ni gudxè' neda': "Neda' naca' Nu zoa zi'al len Nu rajseytè ca nac le rzu lau len le ruúdxte. Bzuj lu guich le rlé'inu' len bsöla' lei quegac gadx cö' bunách quia', nacua' luyú Asia, nup nacua'

lu yödz Éfeso,
len lu yödz Esmirna,
len lu yödz Pérgamo,
len lu yödz Tiatira,
len lu yödz Sardis,
len lu yödz Filadelfia,

len lu yödZ Laodicea.”

¹² Bueycja' quië glé'ida' nuzxa na' rulídZ neda'. Cati' bueycja', blé'ida' gadx le nua'gac gui' náquicni oro.

¹³ Ladj gadx le nua'gac gui' na' blé'ida' tu Nu nalá' ca rnë'ë bönni'. Nacuë' tu lari' tunn le rdxin xni'ë, len lchu'ë nasië' tu pan náquini oro.

¹⁴ Chguichdau'z nac guitsa' icjë' ca nac zxila' o ca rna' bögui', ati' ryëp yös yení' yöj lahuë' ca gui'.

¹⁵ Ryëp yös yení' ni'ë ca guia bronce dxildau', le nudzé'itsca lu gui' ca bau' yal. ZidZj byön chi'ë ca ryön tu yegu zxön.

¹⁶ Lu në'ë yubél zxoacba' gadx bölj yení', ati' ru'ë r-ruj didza' le nac ca tu guia tuchi' natuchi' grop rui'i. Ryëp yös yení' lahuë' ca gbidZ cati' rudzá'a.

¹⁷ Cati' blé'ida' Lë' gdzö'a xni'ë ca bönni' nat. Ni'r Lë' bxoá në'ë neda' len në'ë yubél len gudxë' neda': “Cutu gádxinu'. Neda' naca' Nu zoa zi'al len Nu rajseytë.

¹⁸ Naca' Nu nabáncz. Gutia', ati' na'a zóatecza' nabana'. Dë lu na'a gna bé'ida' yöl-la' gut len latj quegac nup natgac.

¹⁹ Bzuj lu guich lë na' chblé'ínu', len le rac na'a, lenca' le ral-la' gac töd na'a.

²⁰ Lë ni nac le nagachi' ca nac quecba' gadx bölj yení' na' blé'ínu' zxoacba' lu na'a yubél, len ca nac gadx le nua'gac gui' náquicni oro. Gadx bölj yení' na' nacba' le run lsaqui' qui gadx gbaz quegac gadx cö' bunách quia', ati' gadx le nua'gac gui' na' nacgac le run lsaqui' quegac gadx cö' bunách quia' na'.”

2

Didza' bsölë'ë yödZ Éfeso

¹ Gnë' ca' Bönni' na': “Bzuj lu guich didza' ni gsölu'u queë' gbaz quia' zóalenë' bunách quia' lu yödZ Éfeso. Cni uzuju' lu guich: Rui' didza' Nu na' zxoacba' lu në'i yubél gadx bölj yení', len rda gatsj lahuil' gadx le nua'gac gui' na' náquicni oro.

² Cni rna: Neda' nözda' yugu' le runli' len ca rúntscali' dxin. Nözda' rbözli' zxön ladxi' len cutu gac gua' glenli' nup tua' dö'. Nözda' chgzxi' bë'li' nup ta'ná nacgac gbaz quia' san cutu ca' nacquë', ati' na'a nözili' ta'zì' yë'të.

³ Rbözli' zxön ladxi' len chgzxaca' gdi'li' le da'li' neda', san cutu bcuidi' ládxi'li'.

⁴ Na'a, dë tu le ruquí lbi'ili': Cutur nadxi'ili' neda' ca na' bdxil'ili' neda' zi'al.

⁵ Qui lë ni na', gul-tsajnéy ca na' benli' zi'al, lë na' busanli', ati' na'a, gul-bí'i ládxi'li' len gul-gún ca na' benli' zi'al. Chqui' cutu ubi'i ládxi'li', guidtea' queëli', ati' ugúa' xlatj le nua' gui' queëli'.

⁶ Na'a, zoa tu le raclen lbi'ili'. Cutu rlé'ili' dxi'a le tunë' bönni' nicolaíta, nup na' ta'yíj ládxi'gac bdau' guiöj bdau' yag len tun le cunác, lë na' curlé'ida' dxi'a ca' neda'.

⁷ Nu ryöni ral-la' uzë nag lë ni rnë' Dios Bö' La'y, rui'lenë' didza' yugu' cö' bunách quia' neda', Cristo, rnë': Nup luxícj lu le rac yödZlyú, guna' ga lagu le rbia yag zoa gatsj lahuil' la' yël lach queë' Dios, le gun ga la'cuá' tsalzú.”

Didza' bsölë'ë yödZ Esmirna

⁸ Gnë' ca': “Lëzca' cni, bzuj lu guich didza' ni gsölu'u queë' gbaz quia' zóalenë' bunách quia' lu yödZ Esmirna. Cni uzuju' lu guich: Rui' didza' Nu na' zoa zi'al len nac ca' Nu rajseytë, Nu na' gut len bubán tsaz.

⁹ Cni rna: Neda' nözda' le runli' len ca rzaca' rgui'li'. Nözda' nacli' yechi' san le nactë rlé'ili' yöl-la' tsahui' le nac gdu. Nözda' ca' ca ta'në xöhui' queëli' nup ni' ta'ná nacgac bunách judío, san cutu ca' nacgac cni. Nup ni ta'dá' Satanás, tu' xöhui'.

¹⁰ Cutu ca' gádxili' le ral-la' saca' qui'li'. Tu' xöhui' na' gun ga gdzunli' lidx guia la'li' lbi'ili'. Cni si' bë' lbi'ili', ati' gdu ca chi dza saca' qui'li'. Gul-tsejlë' neda' ga gdxintë dza gatli', ati' neda' gunna' queëli' yöl-la' na'bán gdu.

¹¹ Nu ryöni ral-la' uzë nag lë ni rnë' Dios Bò' La'y, ruí'lenë' didza' yugu' cö' bunách quia' neda', Cristo, rnë': Nup luxícj lu le rac yödzyú, cutu bi gun quegac yöl-la' gut le gac burópl quegac nup la'cua'tecz lu gui' gabíl."

Didza' bsölë'ë yödž Pérgamo

¹² Gnë' ca': "Lëzca' cni bzuju lu guich didza' ni gsölu'u queë' gbaz quia' zóalenë' bunách quia' lu yödž Pérgamo. Cni uzuju' lu guich: Rui' didza' Nu na' nua' guia tuchi' na' natuchi' grop rui'i.

¹³ Neda' nözda' le runli'. Nözda' ca' zoali' ga ni' rna bë' Satanás, tu' xöhui', san ni ruzxöni ládxi'li' neda'. Cutu ca' nusanlı' ca réjlë'li' neda', cutu busanlı' lei yugu' dza ni' cati' guludöddë' ga zoali' Antipas, bönni' ni' bénteczë' lna' lau quia', ati' gutië' ga ni' zoa Satanás, tu' xöhui'.

¹⁴ Na'a, dë tu chop le tu'quí lbi'ili': Nacua'len lbi'ili' lu yödž Pérgamo la'gac bunách nazí' lu na'gac zxba queë' Balaam, bönni' ni' busëdnë' Balac gunë' ga la'chixi la'nigui bunách Ísrael, glahuë'-ba' yugu' böa' bëdxdau' guludöddë'-ba' laugac bdau' guiöj bdau' yag len glunë' le cunác.

¹⁵ Lëzca' cni nacua'len lbi'ili' nup ni' nazí' lu na'gac zxba quegac bunách nicolaíta, lë na' curlé'ida' dxi'a neda'.

¹⁶ Qui lë ni na', gul-bí'i ládxi'li' na'a. Chqui' cutu ubí'i ládxi'li', guidtea' ga zoali' len til-lena' lequë' len didza' r-ruj ru'a, le nac ca tu guia tuchi'.

¹⁷ Nu ryöni ral-la' uzë nag lë ni rnë' Dios Bò' La'y, ruí'lenë' didza' yugu' cö' bunách quia' neda', Cristo, rnë': Nup luxícj lu le rac yödzyú, guna' ga lagu yöt maná na' nagachi'. Unödžja' ca' quequë' tu guiöj chguichdau', ati' lu guiöj na' nayúj tu la cub, nutu nu nunbë' lei, san nupz na' la'zí' lei, lumbë' la na'."

Didza' bsölë'ë yödž Tiatira

¹⁸ Gnë' ca': "Lëzca' cni, bzuju lu guich didza' ni gsölu'u queë' gbaz quia' zóalenë' bunách quia' lu yödž Tiatira. Cni uzuju' lu guich: Ru'ë didza' Zxi'në' Dios, Nu na' dxiá yöj lahuë' nacgac ca gui', ati' ni'ë nacgac ca guia bronce dxildau'.

¹⁹ Cni rnë': Neda' nözda' le runli'. Nözda' ca nadxi'ili' neda' len ca réjlë'li' neda'. Nözda' ca' ca runli' xchina' lu yöl-la' rböz zxön ladxi' queëli'. Nözda' nacr gdu ca runli' yugu' lë ni ca benli' zí'atël.

²⁰ Nacuá' tu chop le tu'quí lbi'ili': Rui'li'-nu latj ngul na' lënu Jezabel, rmanu rui'nu didza' uláz queë' Dios, ati' ni'a qui le rusëdinu rzi' yé'inu nup tun xchina'. Rusëdinu lequë' le run ga tunë' le cunác len tahuë'-ba' böa' bëdxdau' ta'gu'ë-ba' laugac bdau' guiöj bdau' yag.

²¹ Neda' bë'a-nu latj ubí'i ládxi'nu, san cutu rë'ninu uca'nnu le cunác na' runnu.

²² Qui lë ni na' chu'na'-nu tu le gáti'nu ga na' saca' qui'nu lu xhuë'nu tsaxön len nup glun tsaxön len lënu le cunác. Cni guna' na'a chqui' cutu lubí'i ládxi'gac quië cutur lun dul-la' na'.

²³ Guna' ga latbi' zxi'nnu. Cni gac, láquibe'i yúgu'tè cö' bunách quia' ruyúa' le ta'bequi icjgac len le ta'zá' ládxi'gac bunách, ati' ubi'a queëli' tsca nac le runli'.

²⁴ Yezíca'li' zoali' yödZ Tiatira, nul-li' cunazí' lu na'li' lè na' rusédinu, len cutu nazédlí' lè na' ta'ná bunách ni' nac le nayéjni'tsqui, san le nactè naqui qui Satanás, tu' xöhui', rëpa' lbi'ili': Cutu uspaga'a lbi'ili' yetú le ral-la' gunli'.

²⁵ Na'a, lè na' chnazí' lu na'li', gul-gún chi'i ga gdxintè dza huöda'.

²⁶ Bönni' ni' luxicjè' lu le rac yödZlyú len lunè' ca rë'nda' neda' ga udxte', neda' guna' ga la'ná bé'inè' bunách gdtè yödZlyú.

²⁷ Ca na' budödè' lu na'a Xuza' Dios yöl-la' uná bé', neda' ca' guna' ga la'ná bé'inè' yugu' yödZ, gata' lu na'què' xuyág guia, ati' luzxuzxjè' bunách na' ca nu ruzxúzjx tu yusu' náquini yu.

²⁸ Gu'a ca' quequè' bölj usli'.

²⁹ Nu ryöni ral-la' uzè nag lè ni rnè' Dios Bö' La'y, ru'lenè' didza' yugu' cö' bunách quia' neda', Cristo."

3

Didza' bsölè'è yödZ Sardis

¹ Gnè' ca': "Lèzca' cni bzuj lu guich didza' ni gsölu'u queè' gbaz quia' zóalenè' bunách quia' lu yödZ Sardis. Cni uzuju' lu guich: Rui' didza' Nu na' nacua'len Lei gadx bö' na' len zxoacba' lu nè'i yubél gadx bölj yení', rna cni: Neda' nözda' le cunác runli', len nözda' chnatzli' zal-la' taqui bunách nabanli'.

² Gul-spán ládxi'li'. Gul-gún tsutsu le nacua'len lbi'ili', le chzoa lat, le ráquibe'ida' cutu nac gdu lahuè' Dios le runli'.

³ Gul-tsajnéy na'a zxba na' byönili' le gzxi' lu na'li'. Gul-gún ca rna xtídzè'è Dios len gul-bí'i ládxi'li'. Chqui' cutu uspán ládxi'li', guida' ga zoali' tu tsalz ca na' rdxinè' tu tsalz gban, ati' cutu gnözili' bizxa dza na' guida' ga zoali'.

⁴ Nacua'len lbi'ili' lu yödZ Sardis la'gac bunách cutu nacgac xöhui'. La'dalen neda' nup ni, nácgac lari' chguichdau'z le rulu' nuhuöacquè' gdu dxi'a, le nacquè' lsaca' gac cni quequè'.

⁵ Nup luxicj lu le rac yödZlyú ugacua' lequè' lari' chguichdau'z, len cutu usula' laquè' chnayujgac lu guich ga nayujgac lagac nup nadél-li'gac yöl-la' na'bán gdu. Si' lu na'a nup ni lahuè' Xuza' Dios lenca' lauquè' gbaz la'y queè'.

⁶ Nu ryöni ral-la' uzè nag lè ni rnè' Dios Bö' La'y, ru'lenè' didza' yugu' cö' bunách quia' neda', Cristo."

Didza' bsölè'è yödZ Filadelfia

⁷ Gnè' ca': "Lèzca' cni bzuj lu guich didza' ni gsölu'u queè' gbaz quia' zóalenè' bunách quia' lu yödZ Filadelfia. Cni uzuju' lu guich: Rui' didza' Nu na' nac la'y len rui' didza' gdtè li, len dè lu nè'i zxi'n guía queè' David, bönni' gna bé'è, Nu rsalj ga nu ryaz ati' nutu nu gac uséyj lei, len ruséyj ga nu ryaz ati' nutu nu gac gsalj lei.

⁸ Nu ni rna: Neda' nözda' le runli'. Nözda' napli' lati'z yöl-la' huac, san runli' ca rna xtídz'a a len cutu rutui'li' rnalí' náquili' quia'. Qui lè ni na' nuzóa' lauli' tu ga nu tsaz le nayúj ati' nutu nu gac uséyj lei.

⁹ Gul-yutsca', nup ni' ta'dá' Satanás, tu' xöhui', len ta'zí' yè', ta'ná nacgac bunách judío ta'yíj ládxi'gac Dios, san cutu nacgac cni, neda' guna' ga la'dxinè' lauli' len luzechu xzibquè' xni'ali'. Ni'r láquibe'inè' nadxi'ida' lbi'ili'.

10 Le benli' ca rna xtidza'a, glözli' zxön ladxi', neda' gun chi'a lbi'ili' dza na' la'zaca' la'gui' yúgu'të bunách yödzyú ni, lë na' gac quië si' bë' nup nacua' yödzyú ni.

11 Zi'a guida'. Qui lë ni na' gul-gún chi'i le napli', cui gac nu gun ga cusil'i lë na' ral-la' gunna' queëli'.

12 Nul-li' ni' uxicjli' lu le rac yödzyú, neda' guna' ga gacli' tsutsu ca nacgac yzxön, soali' gdau' ga na' zoë' Dios, len gatga grujli' ni'. Udá'a lbi'ili' ca lë' Dios quia', lenca' ca lë yöd queë' Dios le nac Jerusalén cub, le ruhuötj r-ruj yehua' yubá lu në'ë Dios. Lëzca' udá'a lbi'ili' la' cub.

13 Nu ryöni ral-la' uzë nag lë ni rnë' Dios Bö' La'y, ruí'lenë' didza' yugu' cö' bunách quia' neda', Cristo."

Didza' bsölë'ë yöd Laodicea

14 Gnë' ca': "Lëzca' cni bzuj lu guich didza' ni gsölu'u queë' gbaz quia' zóalenë' bunách quia' lu yöd Laodicea. Cni uzuju' lu guich: Rui' didza' Nu na' zoa tsaz, Nu run ca rna, len rui' didza' gdu'të li ca na' run lna' lau, len nac ca' Nu na' blen lu në'i yúgu'të le benë' Dios.

15 Cni rna: Neda' nözda' le runli'. Ca runli' nac ca nis cunác ziang, cutu ruca'nli' tsaz neda', len cutu nac ca nis zögui', cutu runli' xchina' gdu ládxi'li'. Dxi'ar gac la' gacli' ca nis ziang o ca nis zögui'.

16 Na'a, le nacli' ca nis nagúlz, len cunacli' ca nis ziang, len cutu nacli' ca nis zögui', chu'na' lbi'ili' ca run nu huëb nis nagúlz na'.

17 Lbi'ili' rnali' rlé'ili' yöl-la' tsahui' queëli' len rac dxi'a queëli', len cutu bi ryadzj queëli', san cutu ráquibe'ili' le nacli'. Bayechi' nacli'. Nacli' xzi'. Nacli' yechi', len nacli' lau chul len rdali' xguidz.

18 Qui lë ni na', neda' ruzéjni'da' lbi'ili' gá'uli' lu na'a neda' le nac ca oro le nuna' dxi'a lu gui', quië gata' queëli' yöl-la' tsahui' gdu. Ral-la' gá'uli' ca' quia' lari' chguich gáculi', quië ggachi' yöl-la' xguidz queëli' le run ga nu rutuí'i. Ral-la' gá'uli' ca' quia' le gun ga luhuóac yój lauli' quië gac glé'ili'.

19 Neda' ruzeyda' bach len rut rguina' yúgu'të nup nadxi'ida' chqui' cutu tun le nac dxi'a. Qui lë ni na', gul-bí'i ládxi'li', gunli' xchina' gdu ládxi'li'.

20 Gul-yutsca', néda'cza' zoa' ga nu ryaz, rulidza'. Chqui' núti'tëz nu yöni chi'a len gsalj quia', tsazia' len gágulena' nu na', ati' gágulena neda' nu na'.

21 Nul-li' ni' uxicjli' lu le rac yödzyú, neda' guna' ga cöl'lenli' neda' tsaxön ga na' rō'a rna bë'a, ca na' benë' ca' quia' neda' Xuza', buxicja' neda' lu le guc quia', ati' grō'lēna'-nē' tsaxön Xuza' ga na' rō'ē rna bë'ē Lē'.

22 Nu ryöni, ral-la' uzë nag lë ni rnë' Dios Bö' La'y, ruí'lenë' didza' yugu' cö' bunách quia' neda', Cristo."

4

Yöl-la' ba ta'gu'ë Dios yehua' yubá

1 Gdöd glac lë ni, buyúa' len blé'ida' tu ga nu ryaz nayálj yehua' yubá. Byönda' ca' chi'ë bönni' na' byönda' zi'al, bulidz zidzj ca rbödx trompeta. Chi'i ni bulidz neda', gna: "Gda xtša'l ni ati' neda' ului'ida' li' le run bayúdx lac töd ni."

2 La' ni'z gzóalenë' neda' Dios Bö' La'y, ati' blé'ida' ni' yehua' yubá tu latj ga Nu rō' rna bë', len blé'ida' ca' Nu na' rō' latj na'.

3 Ryëp yös yení' Nu na' rō' latj na', ca na' ryëp yös yení' guiöj jaspe len guiöj cornalina, yugu' guiöj záqui'tsqui. Gatsj lahui'l latj na' zoa bquita' nac lach ca nac guiöj esmeralda, le ryëptsca yös yení'.

⁴ Gdu zbi'il latj na' nacuá' ca' yetáp uruá' latj gap ta'bö' nup ta'ná bë', ati' yugu' latj na' rö'quë' tap uru'ë bönni' gul, nácuquë' lari' chguichdau'z, len dxiagac icjquë' bregui' náquicni oro.

⁵ Latj blau ga ni' rö' Nu na', ta'rúj yös len gziu' rnë, ati' bö zxön ryu'u. Lahui' lau latj na' tu'zeni' gadx le ta'gú'u yení', le nacgac gadx bö' dzaggac Dios.

⁶ Ca dödl lahui latj ni dë tu ca nac tu nis zxön ryëp yös yení' ca guiöj jar.

Gdu zbi'il latj na', tsla'a hueaj nacuá' tap nup nabangac, ati' zian yöj laugac dxiagac zaca' cúdzi'lgac len láhuilgac.

⁷ Tu nu nutsa' ladj tap ni nalá' ca nacha' bëdx guixi'. Nu na' buróp nalá' ca nacha' bëdx, ati' nu na' bunn nalá' lahui ca nac lau bönni', ati' nu budáp nalá' ca nacha' bsia' rzuba'.

⁸ Idaptë nup ni, qui queëgac dxia xop xilgac, ati' láhuilgac len lë'ilgac, yöj lau zian dxiagac. Rël len të dza cutu ca' tu'sán, ta'ná: "La'y, la'y, la'y naquë' Xanru' Dios, napczë' yöl-la' huac. Gzoaczë' Lë', len zoaczë', len chzoa guidczë'."

⁹ Nup na' nabangac ta'gú'u yöl-la' ba Nu na' rö' rna bë', len zoatecz nabán. Tun ba la'n Nu na' len të Nu na': "Xclenu'." Bátti'tëz tun cni idáp na',

¹⁰ tu'tság lauquë' Iyu lahui' lau Nu na' tap uru'ë bönni' gul na', ta'yíj ládi'quë' Nu na' zoatecz, len tu'cu'ë bregui' oro quequë' lahui' lau latj ga ni' rö' rna bë' Nu na', ta'né':

¹¹ Xantu' Dios, nacu' lsaca'

Cu'tu' Li' yöl-la' ba,

Len guntu' Li' ba la'n,

Len gata' quiu' yöl-la' uná bë'

Le benu' yúgu'të le dë.

Ca rë'ncznu' nacuá' len gulazú lau nacuá'.

5

Tu guich len Bönni' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau'

¹ Ni'r blé'ida' tu guich lu na' yubél Nu na' rö' latj blau. Guich na' nac tu guich nudúb, len da' didza' lé'il len lahuil. Naguel-la' guich na' gadx le nuseyjac lei.

² Blé'ida'-në' tuë' gbaz la'y blau, ati' bë'ë zidzj didza', gnë': "¿Nuzxa nac lsaca' uladzu' le naguél-la'gac guich ni len gsalj lei?"

³ Nutu nu guc gsalj guich na' len cutu guc nu uyú lei, nitú nu zoa yehua' yubá, len nitú nu zoa luyú, len nitú nu zoa zxanil luyú.

⁴ Ni'r grödxa' le cutu bdzöli nu nac lsaca' gsalj guich na', len cutu bdzöli nu nac lsaca' uláb lei, len nutu nu nac lsaca' uyú lei.

⁵ Ni'r gudxë' neda' tuë' bönni' gul ni', gnë': "Cutu cödxu'. Nu na' nac ca bëdx guixi', Nu nabablen zxi'n xsoë' Judá, len nac ca' zxi'n xsoë' David, chbuxícj lu yúgu'të le rac, len saqui' uladzu' le naguél-la'gac guich ni len gsalj lei."

⁶ Ni'r blé'ida'-në' Bönni' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau', zuinë' lahui' lau latj blau na' zoa gatsj lahui'l nup na' nabangac len gatsj láhui'lë' ca' bönni' gul na'. Naquë' huë' ca nac qui bö'cu' zxíla' zoa nu budödi lëba', nacuá' gadx luzba' len gadx yöj lauba', le tu'luí' ca nacgac gadx bö' na' dzaggac Dios, nasöl'ë leygac gdutë yödzyú.

⁷ Gdödë' Bönni' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau' len gdél-lë'ë guich na' lu na' yubél Nu na' rö' latj blau na'.

⁸ Cati' chgdel-lè'è guich na', guluzechu zxibquè' lahuè' Bönni' na' naquè' Bö'cu' Zxíla'dau' idáp nup na' nabangac len idáp uru'è bönni' gul na'. Zönquè' le rul-l nazí' lei arpa tu tuè' bönni' gul na', len nua'què' ca' yugu' bdxí' náquicni oro, yúdzugac yal, lè na' ruluí' yöl-la' rulídz Dios quegac bunách queè'.

⁹ Tul-lè' tu le rul-l yöl-la' ba, le nac cub, le rna cni:

Nacu' lsaca' quel-lu'u guich

Len uladzu'u le naguél-la'gac lei

Le bè'u latj bönni' guludöddè' Li',

Ati' len xchönu' böa'uu' bunách quiè laqui queè' Dios,

Nacgac bunách gza'a nacuá' gdutè yödzlyú,

Bunách tui' yúgu'tè didza' yubl,

Len nababgac yúgu'tè yödz len yúgu'tè luyú nacuá' gdutè yödzlyú.

¹⁰ Benu' ga nacquè' bönni' uná bè'

Len ga nacquè' bxuz queè' Dios queèru'.

Benu' ga ta'ná bè'è yödzlyú.

¹¹ Nì'r buyúa' len byönda' chi'iquè' zian gbaz la'y. Gayuá' len gayuá' nacu'è. Nacu'è gdu zbi'il latj blau na' tsaxxön len nup na' nabangac lenca' len yugu' bönni' gul na'.

¹² Tu'è zidz didza' yúgu'tè, ta'nè':

Bönni' na' naquè' Bö'cu' Zxíla'dau', guludöddè'-ba',

Naquè' lsaca' gata' lu nè'è yöl-la' uná bè'

Len yöl-la' tsahui'

Len yöl-la' rejni'i

Len yöl-la' huac.

Naquè' lsaca' gunru'-nè' ba la'n

Len tsej ládxi'ru' Lè'

Len cu'ru'-nè' yöl-la' ba.

¹³ Nì'r byönda' tul-l yúgu'tè bi benè' Dios yehua' yubá len yödzlyú, len zxanil luyú len lu nis zxön. Tul-l yúgu'tè bi nacuá' yugu' latj na', ta'ná:

Yöl-la' ba Nu na' rö' latj blau,

Lenca' Bönni' na' naquè' Bö'cu' Zxíla'dau'.

Gúnteczru'-nè' ba la'n

Len cú'teczru'-nè' yöl-la' ba,

Ati' gna bë'teczè' Lè'.

¹⁴ Idaptè nup na' nabangac ta'ná: "Ca' gac."

Nì'r idáp uru'è bönni' gul na' gulutság lauquè' lyu len gulayíj ládxi'què' Nu na' zoatecz.

6

Le naguél-la'gac guich

¹ Nì'r blé'ida'-nè' Bönni' naquè' Bö'cu' Zxíla'dau', buládu'è tu le naguel-la' guich na', ati' byönda' tu nu nutsa' ladj idáp na' nabangac, ryön chí'i ca gziu' rnè, gna: "Gda uyú'."

² Buyúa', len blé'ida'-ba' tuba' böa' chguich, ati' zön tu uxiti' yag nu na' dxia léba'. Glu'è lé' tu bregui' udxíè' icjè', ati' brujè' ca tu nu nactèr blau quiè uxicjè' lu gdil-l.

³ Cati' buládu'è le buróp le naguel-la' guich na', byönda' buróp nu na' nabán, gna: "Gda uyú'."

4 Ni'r brujba' yetuba' böa', nacba' xna. Guludödë' lu në'i nu na' dxia lëba' yöl-la' huac uná bë' tsajtúë' yöl-la' rböz dxi'a tsáhui'dau' quegac bunách len gunë' ga ludödë' lza'quë'. Gulunödzejë' queë' tu guia tuchi' zxon.

5 Cati' buládzu'ë le bunn le naguel-la' guich na', byönda' bunn nu na' nabán gna: "Gda uyú'."

Buyúa' len blé'ida'-ba' tuba' böa' gasj, ati' zön tu xzgonz nu na' dxia lëba'.

6 Byönda' rui' didza' tu chi'i gatsj lahui'l tap na' nabangac, rna: "Chop guia xzoa' xtil lazjx qui tu dza huen dxin le gac gbin, len xop guia xzoa' cebada lazjx qui tu dza huen dxin, san cutu gunu' ga yadzj le nac za len cutu bi gunu' qui xisi uva nal."

7 Cati' buládzu'ë le budáp le naguel-la' guich na', byönda' rui' didza' budáp nu na' nabán, gna: "Gda uyú'."

8 Buyúa' len blé'ida'-ba' tuba' böa' gulj, ati' nazí' lei Yöl-la' Gut nu na' dxia lëba', ati' zeajlen lei nu nazí' lei Latj Chul. Guludödë' lu në'i nu na' gna be'i gatsj tu gatsj bunách nacuá' yödzyú quië gdödi lequë' len guia tuchi', len ni'a qui yöl-la' rdun, len ni'a qui guidzhuë', len lu rú'acba' böa' guixi' snia' dzö'ba' yödzyú.

9 Cati' buládzu'ë le bugayu' le naguel-la' guich na', blé'ida' zzan bcugu yehua' yubá ni' bö' glacczë' bönni' ni' guludödcdë' lequë' le glunë' lban qui xtizdë'ë Dios len le glunë' lna' lau queë'.

10 Glui' zidzj didza' yugu'bö' ni, gulaná: "Xantu' La'y, runu' ca rnau', ¿batxcz cuequi xbeynu' netu' len uzi' lau' bönni' ni' nacu'ë yödzyú le guludödë' netu'?"

11 Gulunödzejë' quequë' lari' chguichdau'z lacuë', len glë' lequë': "Ral-la' uzí' ládxi'li' yetú chi'idau'z, ga gdxinr dza la'dxin ni yúgu'të lza'li' huen dxin queë' Cristo, bönni' na' ral-la' ludödi ca' lequë' bunách ca na' guludödi lbi'ili'."

12 Cati' buládzu'ë le buzóp le naguel-la' guich na', buyúa' len blé'ida' gtittsca luyú. Böac gasj gbidz, guc ca tu lari' guitsa' gasj, ati' böac xna beo' ca nac rön.

13 Gulaguíndj luyú bölj luzxbá, guc ca rac qui yag higo, ta'guíndj le rbia cati' rutá lei bö' bduu'.

14 Gdöd qui luzxbá, guc qui ca rac qui guich cati' nu rutúb lei. Guladzá' xlatjgac yúgu'të guí'adau' len yúgu'të gap zoa luyú bidx lu nis zxon.

15 Ni'r gulucachi' laquë' gap nac zzan bloj len gap nac lë'i guiöj guí'adau' bönni' ta'ná bë'ë luyú, len yugu' bönni' blau, len bönni' ta'lé'inë' yöl-la' tsahui', len bönni' nacu'ë lu na'quë' bönni' rjaquë' gdil-l, len bönni' dë lu na'quë', len yúgu'të bönni' nadá'ugac, len yúgu'të bönni' cunadá'ugac.

16 Glë' yugu' guí'adau' na' len yugu' lë'i guiöj na': "Gul-dubaga' netu', len gul-cachi' netu', cui gle'i netu' Nu na' rö' latj blau ni' len cui gdél-li' netu' yöl-la' rley queë' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau'.

17 Chbdxin dza uluí' lahui yöl-la' rley quequë', ati' ¿nuzxa caz saqui' gua' glen lei?"

7

Tu gayuá' yu tapán milë' bönni' da' tu le nac bë' ra' xgaquë'

1 Gdöd glac lë ni blé'ida' tap gbaz la'y zuicnë' idáp la'a yödzyú, tu'zaguë'ë xnözgac idáp bö' reycj tsla'a hueaj luyú, cui tseycj bö' yödzyú, len cui tseycj lu nis zxon, len cui utá yag.

² Blé'ida'-nè' ca' yetúè' gbaz la'y zè'è r-rujè' ga rlen gbidz, nu'è tu le udè'è le gac bè' nup nacgac queè' Dios ban. Bè'è zidzj didza', bulidzè' idapè' gbaz la'y ni' nadòd lu na'què' yòl-la' huac uná bè' lun ditjnè' luyú len nis zxòn.

³ Gudxè' lequè': "Cutu gun ditjli' luyú len nis zxòn len yugu' yag cati' uda'rtu' tu le gac bè' ra' xgaquè' bònni' huen dxin queè' Dios queèru'."

⁴ Byònda' tsa nacquè' bònni' da' lequè' lè na' nac bè', nacquè' gdu tu gayuá' yu tapán milè' ladj yúgu'tè cò' di'a dza quegac xzi'n xsoè' Israel.

⁵ Bònni' na' da' lequè' lè na' nac bè':

Zxi'n xsoè' Judá nacquè' chinnu milè'.

Zxi'n xsoè' Rubén nacquè' chinnu milè'.

Zxi'n xsoè' Gad nacquè' chinnu milè'.

⁶ Zxi'n xsoè' Aser nacquè' chinnu milè'.

Zxi'n xsoè' Neftalí nacquè' chinnu milè'.

Zxi'n xsoè' Manasés nacquè' chinnu milè'.

⁷ Zxi'n xsoè' Simeón nacquè' chinnu milè'.

Zxi'n xsoè' Leví nacquè' chinnu milè'.

Zxi'n xsoè' Isacar nacquè' chinnu milè'.

⁸ Zxi'n xsoè' Zabulón nacquè' chinnu milè'.

Zxi'n xsoè' José nacquè' chinnu milè'.

Zxi'n xsoè' Benjamín nacquè' chinnu milè'.

Bunách guizx yu nácuqac lari' chguichdau'z

⁹ Gdòd guc lè ni buyúa' len blé'igacda' bunách zian, nutu nu gac uláb lequè'. Nababquè' yúgu'tè yòdz tui didza' yubl gdu yòdzlyú. Zuicnè' ca dòdl lahui latj blau na' ga ni' zoè' ca' Bònni' na' naquè' Bò'cu' Zxíla'dau', nácuquè' lari' chguichdau'z, len zònquè' zin.

¹⁰ Tu'è zidzj didza' yúgu'tè, ta'nè':

Yòl-la' ruslá za' lu nè'è Dios queèru',

Rò'è latj blau ni,

Len za' ca' lu nè'è Bònni' na' naquè' Bò'cu' Zxíla'dau'.

¹¹ Zuicnè' gdu zbi'il latj blau na', lenca' gdu zbi'il ga nacu'è bònni' gul, lenca' gdu zbi'il ga nacuá' idáp na' nabangac yúgu'tè gbaz la'y, ati' tu'tság lauquè' lyu ca dòdl lahui latj blau na', ta'yíj ládxi'què' Dios,

¹² ta'nè':

Ca' gac. Yòl-la' ba Li', Dios queètu',

Napu' yòl-la' zxòn len yòl-la' rejni'i.

Rètu' Li': "Xclenu'" len runtu' Li' ba la'n.

Napu' yòl-la' uná bè' len yòl-la' huac.

Gactecz cni quiu', Dios queètu'. Ca' gac.

¹³ Ni'r gnabnè' neda' tuè' bònni' gul na', gnè': "¿Nupx na' nácuqac lari' chguichdau'z, len gapx bònni' lequè'?"

¹⁴ Neda' gudxa' lè': "Xan, li' nòzcznu'."

Lè' gudxè' neda': "Nup ni gulazaca' gulagui'tsca. Gulaguibè' lari' nácuquè' len guluún leygac chguichdau'z len xchònè' Bònni' na' naquè' Bò'cu' Zxíla'dau'.

¹⁵ Qui lè ni na' nacu'è ca dòdl lahui latj blau ga rò'è rna bè'è Dios, len tunè' dxin lahuè' Lè' rèl len tè dza lu gdu' queè'. Nu na' rò' latj blau ni gun chi'i lequè' le zóalentecz lequè'.

¹⁶ Cutur la'dunè' len cutur la'bidxè' nis, len cutur la'yéguinè' gbidz, len cutur láquinè' xla

17 le uyüé' lequé' ca nu uyú bö'cu' zxila' Bönni' na' naqué' Bö'cu' Zxíla'dau' zoé' gatsj lahui'l latj blau na'. Gché'è lequé' gap ralj nis rui' yöl-la' na'bán, ati' Dios uzxié' lauqué' nis ta'bödxé'."

8

Le bugádx le naguel-la' guich

1 Cati' buládzu'è le bugádx le naguel-la' guich na', grö' dxi yehua' yubá gdu gatsj hora.

2 Ni'r blé'igacda'-nè' gadx gbaz la'y na' zuicné' lahué' Dios, ati' guludödè' lu na'qué' gadx trompeta.

3 Ni'r bidè' yetüé' gbaz la'y, nu'è tu bdxí' oro, gzuinè' ra' bcugu yehua' yubá ni'. Gulunödzejè' queé' szxöni yal quié gunè' lei tuz len yöl-la' rulídz Dios glun yúgu'tè bunách queé' Cristo, uzégui'è lei lu bcugu na' náquini oro, zoa lahui' lau latj blau na'.

4 Gren dzön qui yal na' zoa lu në'è gbaz la'y na', guc tuz len yöl-la' rulídz Dios glun bunách queé' Cristo, ati' bdxin ga na' rö'è Dios.

5 Ni'r budzè'è bdxí' na' bau' yal zoa lu bcugu na' gbaz la'y na', ati' gru'nè' lei luyú. Gnè gziu' ati' bö zidzj byön. Gyèp yös len gtit luyú.

Tu'cödxè' trompeta

6 Ni'r galacu'è sina' lucödxè' leygac igadxtè' gbaz la'y na' zönqué' gadx trompeta na'.

7 Bucödxè' trompeta gbaz la'y zi'al, ati' grö' guiöj bögui' yöl sunn len gui' nutsi'i rön, guluhuöxj luyú. Gyegui tu cuia tsa tu tsonn cuia luyú ni, ati' gyegui ca' tu cuia tsa tu tsonn cuia yag. Gyegui ca' yúgu'tè guixi' ya'a.

8 Bucödxè' trompeta gbaz la'y buróp na', ati' gbix lu nis zxon tu le nac ca tu gui'a zxon regui, ati' böac rön yeláti'dau'z ca gatsj tu gatsj nis zxon na'.

9 Gut tu cuia tsa tu tsonn cuia le nabangac dzö' lu nis zxon na', ati' guc ditj tu cuia tsa tu tsonn cuia yugu' barco.

10 Bucödxè' trompeta gbaz la'y bunn, ati' böxj gap dè nis yegu lenca' gap ralj nis, tu bölj luzxbá, regui ca gui' yör, guc cni qui yeláti'dau'z ca gatsj tu gatsj nis na' rö' luyú.

11 Bölj ni lèba' Ajenjo, le nac tu le sla', ati' böac sla' yeláti'dau'z ca gatsj tu gatsj nis gap na' dè nis, guc ca nac ajenjo na', ati' glat bunách zian ni'a qui nis na' böac sla'.

12 Bucödxè' trompeta gbaz la'y budáp, ati' böac chul yeláti'dau'z ca gatsj tu gatsj gbidz, len lèzca' cni guc qui beo', ati' böac chul tu cuia tsa tu tsonn cuia bölj. Cni guc, cutu buzení' gbidz yeláti'dau'z ca gatsj tu gatsj dza, len cutu guluzeni' bölj len beo' yeláti'dau'z ca gatsj tu gatsj rël.

13 Ni'r buyüa' len byönda' ru'è zidzj didza' tué' gbaz la'y rdödè' gatsj lahui'l luzxbá, rnè: "Bica' bayechi' lbi'ili'. Bica' bayechi' lbi'ili'. Bica' bayechi' lbi'ili' zoali' luyú ni cati' lucödxè' trompeta yetsonnè' gbaz la'y na'."

9

1 Bucödxè' trompeta gbaz la'y bugayu', ati' blé'ida' nu nac ca tu bölj luzxbá böxj luyú, ati' gulunödzejè' qui nu na' zxi'n guia qui latj chul.

2 Bsaljè' latj chul na', ati' gren dzön qui latj chul, guc ca dzön r-ruj ga tu'zégui'è bla'dau', ati' gulachúl gbidz len luzxbá ni'a qui dzön na'.

3 Lu dzön na' gularujba' böchi'zú gulazxoazba' luyú, ati' Dios bë'è lecba' latj ládu'ba' bunách ca tunba' xajnö' dzö'ba' luyú.

⁴ Gna bé'inè' lecba' cutu lun ditjba' guixi' rò' luyú, len cutu lun ditjba' nitú le nac ya'a, len clèg nitú yag, san tuz gac ládu'ba' bunách na' cudá' ra' xgaquè' lè na' nac bè' nu naqui queè' Dios.

⁵ Cutu bè'è lecba' latj ludödiba' lequè', san lusaca' zi'zba' lequè' gdu ca gayu' beo'. Rlatsca ga rádu'cba' ca na' rla ga rádu'ba' xajnö'.

⁶ Yugu' dza na' lè'ni ludödi cuingac bunách san cutu la'záqui'nè'. Lè'nnè' latie' san ucuít cuini yöl-la' gut.

⁷ Nala'cba' böchi'zú na' ca nacba' böa' nácucba' le náquicni guia, quiè tsjacba' gdil-l. Dxiagac icjcha' le nacgac ca bregui' náquicni oro. Nac laucba' ca nac laugac bunách.

⁸ Nac guitsa' icjcha' ca nac guitsa' icjnu ngul. Nacgac láya'cba' ca nacgac láya'ba' bèdx guixi'.

⁹ Nácugac lchu'cba' le náquini guia. Ta'gú'u bö xilcba' ca na' ta'gú'u bö carreta ná'yjcha' böa' ta'xíti'ba' lu gdil-l.

¹⁰ Nacgac xbancba' ca nac xbancba' xajnö', zoa li'cba'. Lu xbancba' na' zoa le ta'neyba', quiè lunba' zi' bunách gdu ca gayu' beo'.

¹¹ Zoa nu rna be'i lecba', nu na' nac gbaz xöhui' qui latj chul. Gbaz ni nazí' lei lu didza' hebreo: Abadón, le rna lu didza' griego: Apolión, len lu didza' xidza': "Nu Rusnít".

¹² Chgdöd tu le rusnít bunách, le za' zi'al, san za'c yechóp le lusnít bunách.

¹³ Bucödxè' trompeta gbaz la'y buxóp, ati' byönda' tu chi'i rui' didza' gatsj lahui'l tap le nacgac ca luzba' bèdx, dxiagac yugu' lu squin bcugu na' náquini oro, zoa lahué' Dios.

¹⁴ Chi'i ni rui'len didza' gbaz la'y buxóp na' zi'a bucödxè' trompeta, rna: "Bsedx idaptè' gbaz xöhui' na' nága'què' ra' yegu Eufrates."

¹⁵ Ni'r busedxè' tapè' gbaz xöhui' na', chnuçözè' lequè' Dios quiè la' na'z, le nac dza na', len beo' na', len iz na', quiè ludöddè' tu cuia tsa tu tsonn cuia bunách nacuá' yödzyú.

¹⁶ Byönda' tsa nacquè' bönni' rjaquè' gdil-l dxiaquè'-ba' böa' len dzagquè' tapè' gbaz xöhui' na', nacquè' gdu chop gayuá' mil milè'.

¹⁷ Ca tu lu bxin blé'igacda'-ba' böa' na', ati' nup ta'bía lecba' nacu lchu'gac le nac gui'dau'z len ya'a ca luzxbá len gulj. Nacgac icjcha' böa' na' ca icjba' bèdx guixi', ati' lu rú'acba' ta'rúj gui' len dzön len tu le ruzégui'tsca, nazí' lei azufre.

¹⁸ Lè na' ta'rúj rú'acba' guludödi tu cuia tsa tu tsonn cuia bunách nacuá' luyú, lè na' nacgac gui' len dzön len lè na' ruzégui'tsca.

¹⁹ Ta'rúj rú'acba' le ta'neyba' böa' na' len dzö' lu xbancba', le nacgac xbancba' ca bël zoa icjcha' le ta'neyba'.

²⁰ Yezica' bunách, nup cutu glat lu chop ni tu'snít, cutu gulubí'i ládxi'què' quiè cutur lunè' ca na' tunè', len cutu gulusanè' ta'yíj ládxi'què' yugu' bö' xöhui' len yugu' bdau' guiöj bdau' yag, yugu' bdau' na' cuta'le'i, len cuta'yöni, len cuta'zá'.

²¹ Cutu gulubí'i ládxi'què' quiè cutur ludödcde' bunách len clèg quiè cutur lunè' yöl-la' udzá' quequè' len le cunác tunè', len yöl-la' rban quequè'.

10

Gbaz la'y, zoa lu nè'è tu guichdau'

¹ Ni'r blé'ida'-nè' yetúè' gbaz la'y nal, bötjè' brujè' yehua' yubá, nacué' böaj luzxbá, len zoa bquita' icjè'. Ryèp yös yení' lahuè' ca run gbidz, ati' nacgac ni'è ca yzxón ta'yegui.

² Zoa lu nè'è tu guichdau' nayálj, ati' tu ni'è yubél nulibè' lu nis zxón, len yetú ni'è yögl nulibè' luyú bidx.

³ Ni'r bè'è zidzj didza', byón ca ryón cati' rbódxya'aba' bèdx guixi', len cati' budx bè'è zidzj didza' na', gulayón chi'igac gadx gziu'.

⁴ Cati' budx gulayón chi'igac gziu' na', neda' zi'a uzuja' lu guich, san byönda' nu rui' didza' yehua' yubá, rè neda': "Bcachi'z didza' ni glui' gadx gziu' na'. Cutu uzuju' lu guich didza' na'."

⁵ Ni'r bchis nè'è yubél zaca' luzxbál gbaz la'y na' blé'ida'-nè' zuiné' lu nis zxón len luyú bidx,

⁶ ati' ben tsutsu xtidxè'è gneynè' Nu na' zoacz, Nu na' ben yehua' yubá len le nacua' ni', lenca' yödzyú len le nacua' ni', lenca' nis zxón len le nacua' ni', gnè': "Cutur tsey,

⁷ san cati' ucödxè' trompeta gbaz la'y bugádx, uschinè' Dios le nagachi' queè', lè na' bului'inè' yugu' huen dxin queè', bönni' ni' glu'è didza' uláz queè'."

⁸ Ni'r bè'len neda' didza' leyúbl chi'i na' byönda' r-ruj yehua' yubá, gna: "Gyeaj, yajxi' guichdau' nayálj na' zoa lu nè'è gbaz la'y na' nulibè' lu nis zxón len luyú bidx."

⁹ Gyija' ga na' zoè' gbaz la'y na', gnabda'-nè' gunnè' quia' guichdau' na'. Gudxè' neda' gbaz la'y na', gnè': "Gzxi', gdagu. Lu ru'u gac zxix ca nac bdxindu' queèba' böz, san lè'u huöac sla'."

¹⁰ Gzxi'a guichdau' na' zoa lu nè'è len gdahua' lei. Lu ru'a guc zxix ca nac bdxindu' na', san cati' budx gdahua' lei, böac sla' lè'a.

¹¹ Ni'r gudxè' neda': "Ral-la' gu'u didza' leyúbl uláz queè' Dios laugac zian cö' bunách gza'a, len gap nacua' yúgu'tè yödz, len gap tui' zian didza' yubl, len laugac zian bönni' ta'ná bè'."

11

Chopè' bönni' tunè' lna' lau

¹ Ni'r bdxin nu benn quia' tu gui le nac ca tu yag rbixi, len gudx neda': "Gyas len brix gdau' queè' Dios. Brix ca' bcugu la'y qui, len blab ca' nup nacua' ni' ta'yíj ládxi'gac Dios.

² Ló'a qui gdau' na' dè ni'l bca'n ca' len cutu urixu' lei, le nadöd lu na'gac bunách gza'a, ati' lulíb lulíj yödz la'y na' gdu ca chopán beo'."

³ Gudxè' ca' neda': "Gsöla'a chopè' bönni' lunè' lna' lau quia', lu'è didza' uláz quia' gdu ca chinnu gayuá' yu tsonnlaj dza, lacué' lari' nac bdzadzau'.

⁴ Chopè' bönni' ni tunè' lna' lau, nacquè' chop yag olivo na' nayúj lu guich la'y le rui' didza' quequè', len nacquè' ca' chop le nua'gac gui' na' nacua' lahuè' Dios, Xani yödzyú.

⁵ Chqui' guè'ni nu gua' dö' quequè', gruj gui' rú'acquè' le usnít nu na' rè'ni gua' dö' quequè', gdödi nu na', lenca' nup ta'dá'baga' lequè'.

⁶ Dè lu na'què' chopè' ni luzaguè'è xnöz nis guiöj luzxbá, cui gal guiöj tsca dza na' ral-la' lu'è didza' uláz queè' Dios, ati' dè lu na'què' ca' lunè' ga huöac rön nis, len lunè' ga gatsj guidzhuè' yödzyú, lunè' cni bálti'tèz lzu lè'nnè'.

⁷ Cati' udx lunè' lna' lau, grujba' böa' snia' latj chul, tíl-lenba' lequè' len uxicjba' lequè', len gdödiba' lequè'.

⁸ La'túlz ca' la' nöz lu yödز zxon gdu ca gulayá' gulabiné', ga ni' gd'è ca' lè'i yag cruz Xanru', len ca runru' lsaqui', nazi' lei ca' Sodoma lenca' Egipto.

⁹ Gdu ca tsonn dza yu gatsj la'le'i gdu ca gulayá' gulabiné' bunách yúgu'tè yödز len yúgu'tè bunách gza'a, len bunách tui' zian didza' yubl, len bunách yúgu'tè luyú, ati' cutu lui' latj nu ucachi' lequè' yeru ba.

¹⁰ La'dzagtsca láchigac nup nacua' yödزlyú le glatiè', ati' lu yöl-la' rudziji quequè' la'söl'é è le lunödزjè' quequè' lza'què' tuè' yetuè', le gulusaca' zì'è bunách nacua' yödزlyú chopè' ni glu'è didza' uláz queè' Dios."

¹¹ Ni'r cati' chbza'a tsonn dza yu gatsj na', Dios buspanè' lequè', ati' gulayasè' gulazuinè', ati' gladxi guladzöbi yúgu'tè nup gulale'i lequè'.

¹² Ni'r bè' zidz didza' tu chi'i yehua' yubá, gudx lequè': "Gul-cuén ni."

Gulabenè' lu böaj luzxbá zaca' yehua' yubál, ati' gulale'i lequè' nup na' guladá'baga' lequè'.

¹³ La' ni'z gtittsca luyú, ati' bguindj tu cuia tsa tu chi cuia yugu' yu'u dzö' lu yödز na', ati' lu le gtit na', glat tsonnlaj yu chi gayuá' bunách. Gladxi guladzöbi nup ni' naga'ngac, ati' gulagu'è yöl-la' ba Dios zoè' yehua' yubá.

¹⁴ Chgdöd le buröp le rusnít bunách, ati' chzoa gdxin le bunn le usnít lequè'.

Rucödxe' trompeta gbaz la'y bugádx

¹⁵ Bucödxe' trompeta gbaz la'y bugádx, ati' glui' zidz didza' chi'i yehua' yubá, ta'ná:

Gap ta'ná bè' bunách yödزlyú

Nadödгac lu në'è Xanru' Dios

Len lu në'è Cristo.

Lè' gna bè'teczè'.

¹⁶ Ni'r idáp uru'è bönni' gul na' rö'què' gap na' ta'ná bè'è lahuè' Dios, gulutság lauquè' lyu ta'yíj láchixiquè' Dios.

¹⁷ Ta'nè':

Xantu' Dios, napczu' yöl-la' huac.

Gzoaczu' len zoaczu' len ral-la' guidczu',

Xclenu', le chbugunu' dxin yöl-la' huac zxon quiu'

Len rzu lau' rna bè'u.

¹⁸ Gulaléy bunách yugu' yödз

San chbdxin dza gunu' lequè' zxguia'.

Nac dza cuequi xbeynu' nup chnatgac.

Ubi'u quegac huen dxin quiu',

Bönni' glu'è didza' uláz quiu',

Nup náquigac quizi quiu' len glun ba la'n Lau',

Nup nacgac cuidi'z len nup nacgac blau.

Chbdxin dza usnitiu' nup gulusnít yödзlyú.

¹⁹ Ni'r gyalj gdau' queè' Dios rö' yehua' yubá, ati' bla' lahui gui'n la'y ga yu'u didza' rucá'n tsahui' nunè' Dios. Luyú gyèp yös len glu'u bö zidz, gnè gziu'. Gtit luyú len grö' guiøj bögui' yöl sunn.

12

Tunu ngul len tuba' bël zxon xtsni'

¹ Ni'r bla' lahui yehua' yubá tu le nac bë'tsca, bulu' launu ngul nácunu le nac ca gbidz, len zoa zxan ní'anu beo'. Dxia icjnu tu bregui' ga dxiacba' chinnu bölj yení'.

² Ngul ni chzoa soabi' bi'idau' queënu, rbödxya'anu le rdia' lè'nu, rzaca' rgui'nu le ruzoanu-bi' bi'idau' queënu.

³ Ni'r bla' lahui yehua' yubá yetú le nac bè', bulu' lauba' tuba' bèl zxön xtsni', nacha' xna gui'z len dxia gadx icjba' len chi luzba' len dxia tu bregui' tu tu icjba' na'.

⁴ Len xbanba' gu'yjba' tu cuia tsa tu tsonn cuia bõlj luzxbá len gru'nba' leycba' luyú. Gzuiba' bèl zxön xtsni' na' launu ngul na' chzoa soabi' bi'idau' queënu, zoaba' sina' gáguba'-bi' bi'idau' queënu na' ca galjbi' na'.

⁵ Buzoanu-bi' tubi' bi'i bõnni'dau' ral-la' gna bé'ibi' yúgu'tè yödz len tu xuyág guia. La' bucuittè'-bi' Dios bi'idau' queënu na', buchisé'-bi' ga ni' zoaczé' Lé', rō'è latj blau ga na' rna bè'è.

⁶ Buzundjnu ngul na', zeajnu lu latj ca'z, ga ni' chnupé'è queënu latj Dios. Ni' lugahué'-nu gdu ca chinnu gayuá' yu tsonnlalj dza.

⁷ Gdöd glac lè ni, guctsa gdil-l yehua' yubá. Guladíl-lenè'-ba' bèl zxön xtsni' na' gbaz la'y blau lè' Miguel len yugu' gbaz la'y da'què' lè'. Guladíl-bèl zxön na' len gbaz xõhui' da'gac lèba'.

⁸ san cutu guluxicj lu gdil-l na'. Qui lè ni na' cutur bdzöli xlatjgac yehua' yubá.

⁹ Cni guc, gularu'nè'-ba' ni'l bèl zxön xtsni' na', nacha' bèl na' zoaba' dza ni'tè, lèba' tu' xõhui' len Satanás, nu na' rzi' ye'i yúgu'tè bunách yödzlyú. Gularu'nè' tu' xõhui' yödzlyú, dzaggac lei gbaz xõhui' na' da'gac lei.

¹⁰ Ni'r byõnda' tu chi'i rui' zidz didza' yehua' yubá, rna: "Na'a chbdxin dza nulu'è lahui yõl-la' ruslá nunè', len yõl-la' huac queè', len le rna bè'è Dios, lenca' le rna bè'è Cristo, le chgularu'nè' ni'l nu na' buquí yugu' bõchi' lza'ru'. Rël len tè dza buquí lequè' lahuè' Dios queëru'.

¹¹ Guluxicjè' nu na' bõchi' lza'ru' ni, le gulugunè' dxin xchõnè' Bõnni' na' naquè' Bõ'cu' Zxila'dau' queè' Dios, len le gulugunè' dxin didza' na' glunè' lna' lau queè'. Cutu glui' lãdxi'què' yõl-la' na'bán quequè' san glatiè'.

¹² Qui lè ni na' gac yõl-la' rudziji yehua' yubá. Gul-dziji lbi'ili', zoali' ni'. Bica' bayechi' lbi'ili' zoali' yödzlyú len lu nis zxön, le chbõtj tu' xõhui' bdxin ga zoali'. Rleytsqui tu' xõhui' na' le chráquibe'i yetú chi'z dè latj qui."

¹³ Cati' gúquibe'iba' bèl zxön xtsni' na' chgularu'nè'-ba' luyú, ni'r yajsóa régu'ba'-nu ngul na' buzoanu-bi' bi'i bõnni'dau' na' queënu.

¹⁴ Ni'r Dios bè'è-nu ngul na' chop xilba' bsia' nacgac zxön quiè gac sunu, gcuitnu ga na' zoaba' bèl zxön xtsni' na', gdxinnu xlatjnu lu latj ca'z. Ni' lugahué'-nu gdu tsonn iz yu gatsj.

¹⁵ Zaca' cúdzulnu gubba' nis zil bèl zxön xtsni' na', guc ca tu nis yegu, gúniba' gua'tè ngul na'.

¹⁶ Ni'r guclen ngul na' luyú, gyalj luyú na' len güi'i nis yegu na' gubba' bèl zxön xtsni' na'.

¹⁷ Ni'r gléytsquiba'-nu ngul na' bèl zxön xtsni' na', gyeajba' yajtíl-lenba' nup naga'ngac queënu xzi'n xsoanu, nup na' tun ca rna le gna bè'è Dios, len nazí' lu na'gac le nunè' lna' lau Jesucristo.

13

Chopba' böa' snia'

¹ Gzuida' lu yuzx ra' nis zxön len blé'ida' rbenba' r-rujba' lu nis zxön tuba' böa' snia' dxia gadx icjba' len chi luzba'. Dxiagac lèba' chi bregui'. Dxia tu bregui' tu tu luzba' na' ati' láhuigac icjba' da' tu la nac xõhui' le curle'i Dios dxi'a.

² Böa' snia' na' blé'ida'-ba' rna'ba' ca nacba' bédxtau', zoa ní'aba' ca nac ní'aba' oso, ati' rú'aba' nac ca nac rú'aba' bédx guixi'. Bèl zxön xtsni' na' budödba' lu na'ba' böa' snia' ni yöl-la' huac queëba' lenca' xlatjba' ga rna bē'ba', len yöl-la' uná bē' zxön queëba'.

³ Dxia hué' tu icjba' böa' snia' na', nac le gdödi lēba', san bunít hué' na', ati' gulubani yúgu'tē bunách yödzyú len yajta'gac böa' snia' na'.

⁴ Gulayíj ládxi'quē'-ba' bēl zxön xtsni' na', le budödba' lu na'ba' böa' snia' yöl-la' uná bē' queëba'. Gulayíj ládxi'quē'-ba' ca' böa' snia' na', gulanē': "¿Nuzxa caz nac zxön ca nacba' zxön böa' snia' ni, len nuzxa caz saqui' til-len lēba'?"

⁵ Guta' lu na'ba' böa' snia' na' bē'ba' didza' ba zxön len didza' xöhui' rnēba' queē' Dios. Gdu ca chopán beo' guta' lu na'ba' yöl-la' uná bē'.

⁶ Gzu lauba' rnēba' queē' Dios len gnē xöhui'ba' qui Lē' Dios, len qui latj la'y queē', len quegac nup nacua' yehua' yubá.

⁷ Guta' lu na'ba' gdíl-lenba' nup náquigac quizi queē' Dios, buxijba' lequē'. Guta' ca' lu na'ba' gna bé'iba' yúgu'tē bunách gza'a, bunách yúgu'tē yödzyú, len yúgu'tē bunách tui' didza' yubl, len bunách gdütē yödzyú.

⁸ Gulayíj ládxi'gac böa' snia' na' yúgu'tē bunách nacua' yödzyú, nup na' cutu nayujgac lagac lu guich qui yöl-la' na'bán, guich na' buzujē' cati' zi'a guta' yödzyú Bönni' na' naquē' Bó'cu' Zxíla'dau' queē' Dios, buzóē' Dios gutiē' ni'a quegac bunách queē'.

⁹ Chqui' nu ryöni, ral-la' uzē nag.

¹⁰ Nup nucu'ē Dios gdzungac, ral-la' gdzungac, ati' nup nucu'ē Dios quiē nu gdödi leygac len gua tuchi', len gua tuchi' lat. Qui lē ni na', ral-la' la'böz zxön ladxí' nup náquigac queē' Dios, len la'yējlē' Lē'.

¹¹ Gdöd na' blé'ida'-ba' yetuba' böa' snia' grenba' brujba' lu yu. Dxiagac chop luzba' ca nac luzba' bō'cu' zxíla', len rui'ba' didza' ca na' rui'ba' didza' bēl zxön xtsni' na'.

¹² Dē lu na'ba' böa' snia' ni yúgu'tē yöl-la' uná bē' queëba' böa' snia' bdxinba' zi'al, cati' dzag lēba'. Runba' böa' snia' buróp ni ga ta'yíj ládxi'gac böa' snia' zi'al na' yúgu'tē bunách nacua' yödzyú, böa' na' bunít hué' gdödi lēba'.

¹³ Runba' ca' le nacgac bē' böa' buróp na' ga rdxintē runba' ga ruhuóxj gui' za' luzxbá, ruhuóxj luyú laugac yúgu'tē bunách.

¹⁴ Rzi' yé'iba' bunách nacua' yödzyú len le nacgac bē' dē lu na'ba' runba' lauba' böa' snia' zi'al na'. Rna bé'iba' bunách nacua' yödzyú lunē' tu bdau' ca nacba' böa' snia' na' gucba' hué' qui gua tuchi' ati' nabanba'.

¹⁵ Dē lu na'ba' runba' ga soa gban bdau' na' nac ca nacba' böa' snia' zi'al na', len güi' didza' bdau' ni len gun ga nu gdödi yúgu'tē nup cutu la'yíj ládxi'gac lei.

¹⁶ Benba' ga gda' yúgu'tē bunách tu le nac bē' da'gac lēba', nup nacgac ca'z len nup nacgac blau, nup ta'le'i yöl-la' tsahui' len nup nacgac yechi', nup cunadá'ugac len nup nadá'ugac, buda'ba' lei lu na'gac yubél o ra' xgagac bunách na'.

¹⁷ Nutu nu gac bi ga'u o bi guti' chqui' cudá' nu na' lē na' nac bē', o chqui' cudá' nu na' laba' böa' snia' na', o le nababba' nua'ba'.

¹⁸ Na'a rquinnu' yöl-la' rejni'i. Nu nap yöl-la' rejni'i ral-la' ulabtēz tsa le nababba' nua'ba' böa' snia' na', nac ca le nababē' bönni', ati' le nababba' na' nac xop gayuá' yu tsonnlaj yu xop.

14

Le tul-lē' tu gayuá' yu tapán milē' bönni'

¹ Gdöd ni' buyúa' len blé'ida'-në' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau' zuinë' lu guí'adau' nazí' lei Sión. Nacuá'lenë' Lë' tu gayuá' yu tapán milë' bönni', da' ra' xgaquë' lë' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau', lenca' lë' Xuzë'.

² Ni'r byönda' tu le rgu'u bö yehua' yubá, rnë zidzj ca rnë tu yegu zxön len ca rnë gzíu'. Byönda' le ryön cati' ta'guinnië' lë'i tu le rul-l zë zian du qui.

³ Tul-lë' tu le rul-l cub, nacu'ë ca dödl lahui latj blau ni' lenca' ca dödl lahui ga na' nacuá' idáp nup na' nabangac len yugu' bönni' gul na'. Nutur nu gac gul-l le rul-l ni, san légaczë' tu gayuá' yu tapán milë' bönni' ni, bönni' na' böa'uë' lequë' Cristo ladj bunách yödzyú.

⁴ Nacquë' gdu ladxi' bönni' ni, cutu gulacuá'lenë' ngul, le nacquë' gdu bönni' ra'bán. Zjáclenë' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau' gátí'tëz ga zijë'. Cristocz böa'uë' lequë' ladj bunách, nacquë' bönni' zí'al gudulöd cuinquë' lu në'ë Dios lenca' lu në'ë Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau'.

⁵ Gatga gulazí' yë'ë ati' nutu nu gac bi gnë quequë' ga na' nacu'ë ca dödl lahui latj blau ga rö'ë Dios.

Didza' rjua'quë' tsonn gbaz la'y

⁶ Ni'r blé'ida' yetué' gbaz la'y, rdödë' lu bö'z luzxbá, rju'ë didza' dxi'a zoa tsalzú quië gunë' lban qui laugac nup nacuá' yödzyú, bunách gdu'të luyú, yúgu'të bunách gza'a, len bunách tui' yúgu'të didza' gza'a, len bunách yúgu'të yödz.

⁷ Ru'ë zidzj didza', rnë': "Gul-gadxí Dios, len gul-cu'ë yöl-la' ba le chzoa cuequi xbeynë' bunách. Gul-tséj ladxë'ë Dios, nunë' luzxbá len luyú len nis zxön len gap ralj nis."

⁸ Zajnáuë' gbaz la'y ni yetué' gbaz la'y, rnë': "Chbudx qui yödz Babilonia. Chbudx qui yödz zxön na'. Cni guc qui, le glun nup nacuá' ni' ga gulazí' lu na'quë' bönni' yúgu'të yödz lunë' ca nacgac le ta'zë ládxi'quë' le cunác."

⁹ Zajnáuë' gbaz la'y buróp ni yetué' gbaz la'y, ru'ë zidzj didza', rnë': "Chqui' nu tsej ladxí'-ba' böa' snia' na' lenca' bdau' queëba', len güi' latj ta' ra' xguí o lu në'i le nac bë' da' lëba',

¹⁰ Nu ni gunë' zxguia' Dios lu yöl-la' rley queë'. Saca' qui'i nu na' lu guí' len lu lë na' ruzégui'tsca, laugac gbaz la'y len lahuë' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau'.

¹¹ Cuentecz dzön qui guí' ga ni' saca' qui'i nu na'. Rël len të dza saca' qui'i, ati' gatga gata' latj luzí' ládxi'gac nup la'yíj ládxi'gac-ba' böa' snia' na' len bdau' queëba', ati' cutu luzí' ládxi'gac nup lui' latj ta' leygac laba'.

¹² Qui lë ni na' ral-la' la'böz zxön ladxí' nup náquigac queë' Dios len lun ca rna le gna bë'ë, nup na' ta'yëjlë' Jesús."

¹³ Ni'r byönda' chí'i nu rui' didza' yehua' yubá, rë neda': "Bzuj lu guich lë ni: Bica' bagac nup lat na'a su lau, nup na' ta'yëjlë' Xanru'."

Dios Bö' La'y rnë': "Ca' gac. Luzí' ládxi'quë' lu dxin glunë', len luzi'ë xbey ca rajlöz le glunë'."

Tu'zi'ë le rulá' luyú

¹⁴ Ni'r buyúa' len blé'ida' tu böaj luzxbá chguichdau'z, len lu böaj na' rö' tu Nu nac ca naquë' Bönni' Nuhuöaquë' Gdu Bunách, dxia icjë' tu bregui' oro, ati' lu në'ë zönë' tu guía tuchi'.

¹⁵ Brujë' lu gdau' yetué' gbaz la'y, ati' bë'ë zidzj didza', gudxë' Nu na' rö' lu böaj na', gnë': "Bgun dxin guía tuchi' quiu' len bchugu xzoa' xtil, le chbdxin dza nu uzí' lei. Chnabídx deu qui dë yödzyú."

¹⁶ Ni'r Nu na' rö' lu böaj na' bugún dxin guia tuchi' gdutë yödzlyú, ati' buzi'ë le bulá' luyú.

¹⁷ Ni'r brujë' yetúë' gbaz la'y lu gdau' zoa yehua' yubá. Nu'ë ca' tu guia tuchi'.

¹⁸ Brujë' ra' bcugu ni' yetúë' gbaz la'y, dë lu në'ë gna bé'inë' gui', ati' bë'ë zidzj didza', bulidzë' gbaz la'y zi'al na' nu'ë guia tuchi', gnë': "Bgun dxin guia tuchi' quiu' len btub tu'xóa hueaj le ta'bía lba uva rö'gac yödzlyú, le chna le ta'bía lba uva."

¹⁹ Ni'r bugunë' dxin guia tuchi' gdu yödzlyú gbaz la'y ni, butubë' le ta'bía lba uva rö'gac luyú, ati' yajchu'në' le ta'bía lba uva na' lu yeru zxön ga gzi xisi. Yugu' lë ni ruluí' ca gunë' Dios, gunë' xzguia' bunách nacuá' yödzlyú.

²⁰ Gululibë' le ta'bía lba uva na' lu lerui zoa ni' ra' yödz, ati' lu lerui na' bruj rön, gren ga bdxintë rú'acba' böa', len gdöd rön na' gdu tsca gac sa'ru' gdu gadx dza.

15

Gbaz la'y nua'quë' gadx guidzhuë'

¹ Blé'ida' yetú le nac bë'tsca yehua' yubá, le run ga nu rubani. Gularujë' gadx gbaz la'y, nua'quë' gadx guidzhuë' rajséytëgac, le ugunë' dxin Dios, udx gunë' xzguia' bunách yödzlyú.

² Blé'ida' ca' tu le nac ca nis zxön ryëp yös yení' ca guiöj jar le nutsi'i gui'. Zuigac lu lë na' nac ca nis zxön nup na' guluxícj lu böa' snia' na' len lu bdau' queëba' len lu laba', nua'quë' le tul-l, yugu' le bë'ë quequë' Dios.

³ Tul-lë' le rul-l na' bil-lë' Moisés, bönni' huen dxin queë' Dios. Nac tu le rul-l queë' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau', ta'në':

Li', Xantu' Dios, náctëru' blau.

Zxöntër nac yúgu'të le benu',

Le tun ga rubánitu'.

Li', rna bé'ínu' yugu' yödz,

Gdu dxí'adau' len gdu nac ca bi runu'.

⁴ ¿Nuzxa caz cugadxi Li', Xantu'?

¿Nuzxa caz cucú'u Li' yöl-la' ba?

Tuzu' Li' nacu' la'y.

La'dxín bunách yugu'të yödz,

La'yj ládxi'quë' Li'

Le ta'lé'inë' nac tsahui' yúgu'të le runu'.

⁵ Gdöd guc lë ni, buyúa' len blé'ida' gyalj gdau' yehua' yubá ga ni' dë latj la'y le nac bë' zóalenë' bunách queë' Dios.

⁶ Gularujë' lu latj la'y na' gadx gbaz la'y, nua'quë' gadx guidzhuë' na'. Nácuquë' lari' záqui'tsqui le ryëp yös yení', len núga'gac lchú'quë' pan náquicni oro.

⁷ Ni'r tu nu nutsa' ladj idáp nup na' nabangac, bë' qui queëquë' gadx gbaz la'y na' gadx zxíga'dau' náquicni oro, len yudzgac le ruluí' yöl-la' rley queë' Dios zoacë'.

⁸ Lu latj la'y na' bdza' dzön, le zoa ni' yöl-la' yení' len yöl-la' huac zxön queë' Dios. Nutu nu saqui' tsaz lu latj la'y na' cati' gatsjr gadx guidzhuë' na' nua'quë' gadx gbaz la'y na'.

16

Yugu' zxíga'dau' yudzgac le ruluí' yöl-la' rley queë' Dios

¹ Ni'r byönda' chi'i nu rui' zidzj didza' latj la'y na', rë gadx gbaz la'y na', rna: "Gul-tséaj, gul-tsajlálj luyú gadx zxíga'dau' na' yudzgac lë na' rului' yöl-la' rley queë' Dios."

² Gyijë' gbaz la'y zi'al, yajlaljë' yödzyú le yudz zxíga'dau' na' zönë'. Lë na' yudz zxíga'dau' na' ben ga gutsj yudzu' ya'a le rlatasca gdu ca nayá' nabingac nup na' da' leygac le nac bë' da'gac böa' snia' na', lenca' nup na' ta'yíj ládxi'gac bdau' queëba'.

³ Ni'r gyijë' gbaz la'y buróp, yajlaljë' lu nis zxön le yudz zxíga'dau' na' zönë', ati' böac rön nis na' ca nac rön queë' bönni' nat, ati' glat yúgu'të nup nabangac nacua' lu nis zxön na'.

⁴ Gyijë' gbaz la'y bunn, yajlaljë' gap dë yegu len gap ralj nis le yudz zxíga'dau' na' zönë', ati' guluhuóac rön gap dë nis na'.

⁵ Ni'r byönda' ru'ë didza' gbaz la'y na' dë lu në'ë rna bé'inë' nis na', rnë': "Xantu' Dios La'y. Zoaczu' len gzoaczu'. Tshui' nacu' le rchugu' cni quegac bunách

⁶ le gululaljë' rön quegac nup náquigac quizi quiu' len quegac nup glui' didza' uláz quiu'. Na'a, Li' runu' ga li'jé' rön, le cni ral-la' gac quequë'."

⁷ Ni'r byönda' rui' didza' tu nu zoa ra' bcugu yehua' yubá ni', rna: "Ca' gac, Xantu' Dios, napczu' yöl-la' uná bë'. Gdutë li len tshui' nac ca rchugu' quegac bunách."

⁸ Gyijë' gbaz la'y budáp na', yajlaljë' lu gbidz le yudz zxíga'dau' na' zönë', ati' gbidz na', bë'ë lei latj Dios gúgui'tsca bunách len gui' qui.

⁹ Gúguitscaquë' yúgu'të bunách le rúgui'tsca gbidz, san cutu gulubí'i ládxi'quë', len cutu gulagu'ë Dios yöl-la' ba. Gulanë' zi'ë queë' Dios, dë lu në'ë gna bé'inë' yugu' lë ni tu'saca' zi' bunách.

¹⁰ Gyijë' gbaz la'y bugayu' na', yajlaljë' xlatj böa' snia' ga na' rna bë'ba' le yudz zxíga'dau' zönë', ati' grö' chul gap rna bë'ba'. Ni'r, le gulazaca' gulaguí'i bunách, gláguya'a lúdxi'quë',

¹¹ san cutu gulubí'i ládxi'quë' quië cutur lunë' le cunác tshui' tunë'. Gulanë' zi'ë queë' Dios zoë' yehua' yubá le ta'zaca' ta'gui'ë len le dxiaquë' yudzu' ya'a na'.

¹² Gyijë' gbaz la'y buzxóp na', yajlaljë' lu yegu zxön nazí' lei Eufrates le yudz zxíga'dau' na' zönë', ati' gbidz nis yegu na' quië gba'a nöz ga la'död nup ta'ná bë', la'rujé' zaca' ga rlen gbidz.

¹³ Ni'r blé'ida' bël zxön xtsni' na', len böa' snia' na', len bönni' ru'ë didza' uláz queeba', gularúj rú'agac nup na' tsonn bö' xöhui' tun ditj bunách, nala'gac ca nala'cha' bludz.

¹⁴ Nacgac bö' qui tu' xöhui' yonn bö' ni, bö' tun le nacgac bë' lun ga lubani bunách. Yjac bö' xöhui' na' gdu yödzyú yajtubgac nup ta'ná bë', quië tsjaquë' lu gdil-l na' gac dza zxön queë' Dios, napczë' yöl-la' uná bë'.

¹⁵ Cni rnë' Dios: "Gul-yutsca'. Guida' tu tsalz ca rdxinë' gban. Bica' ba nu zoa ban ladxi' len run chí'i le nacu nu na', len runtecz dxi'a, cui gun bayúdx ta xguidz len cui utuí'i nu na' lahui' laugac bunách."

¹⁶ Gulutúb bönni' ta'ná bë'ë bö' xöhui' na', guludubë' tu latj nazí' lei lu didza' hebreo: Armagedón.

¹⁷ Gyijë' gbaz la'y bugádx na', yajlaljë' lu böz le yudz zxíga'dau' na' zönë', ati' bë' zidzj didza' tu nu zoa lu latj la'y zoa yehua' yubá ga dë latj blau na', rna: "Chnac."

18 Ni'r gyëp yös len grö'tsca bö len gnë gziu'. Gtittsca luyú, le gtittër ca gtit tsal ni nacuá' bunách yödzyú.

19 Bruj tsonn cö'l yödzyú zxon na' ati' gulaguindj yödzyú nacuá' yödzyú. Yajneyñë' Dios le nac xöhui' glun bunách yödzyú zxon na' nazí' lei Babilonia, ati' lu yöl-la' rley queë' benë' zxguia' nup nacuá' ni'.

20 Gulagachi' luyú bidx dzö' lu nis zxon ati' cutur gualá' gu'adau'.

21 Böxj ca' guiöj bögui' yöl sunn, le za' luzxbá, yajsóa icjgac bunách, ati' náli'i guiöj bögui' na' ca tu gayuá' guia hueaj. Gulanë' zi'ë queë' Dios yúgu'të bönni' ni'a qui guiöj bögui' na' grö', le busaca' zi'tsca lequë'.

17

Dios rchugüë' queënu ngul udá dzag

1 Ni'r bdxinë' ga zoa' tuë' gbaz la'y nababë' gadx gbaz la'y na' gulazönë' gadx xzíga'dau' na' náquicni oro. Bë'lenë' neda' didza', gnë': "Gda ni, ati' ului'ida' lí' ca gunë' Dios, gunë'-nu zxguia' ngul udá dzag na', rö'nu lu nis zian.

2 Gulacua'len lënu, glun le cunác nup ta'ná bë' yödzyú, ati' gulazudxi nup nacuá' yödzyú ni, glunlen lënu le cunác."

3 Gzóalenë' neda' Dios Bö' La'y, ati' bchë'ë neda' gbaz la'y na' tu lu latj ca'z, ati' ni' blé'ida'-nu ngul dxianu cúdzu'ba' tuba' böa' snia', nacba' xna gui'z. Dxiagac gadx icjba' len chi luzba', len da'gac ca' lëba' le ta'në' xöhui' queë' Dios.

4 Nácunu lari' xna len lari' xna gui'z ngul na' dxianu lëba'. Nazí' lquitj queënu le náquicni oro len yugu' guiöj zaca' len yugu' bga. Lu na'nu zoa tu xzíga'dau' náquini oro, yudzu le nacgac xöhui' len le cunác runnu.

5 Ra' xganu da'gac ca lënu, le tu'luí' tu le nagachi', ta'ná cni: "Yödzyú Babilonia Nac Blau" len "Xna'cnu Ngul Udá Dzag" len "Xna'gac Le Xöhui' Dzö' Yödzyú."

6 Gúquibe'ida' nazúdxinu ngul na' le bennu ga blalj rön quegac nup náquigac queë' Dios len quegac nup na' zoa nu budödi leygac le glun lna' lau queë' Jesús. Cati' blé'ida'-nu, bubántsquida'.

7 Gudxë' neda' gbaz la'y na', gnë': "¿Bizx quië rubáninu'? Uzéjni'da' lí' lë na' nagachi', le ruluí' ngul ni lenca' le ruluí' böa' snia' na' dxianu-ba', dxiagac gadx icjba' len chi luzba'.

8 Böa' snia' na' blé'inu' gzoaba' zi'al san cutu zoaba' na'a, böa' ni chzoa grujba' latj chul, ati' tseajba' ga nitba' tsaz. Lubánitsqui nup nacuá' luyú cunayujgac lagac lu guich qui yöl-la' na'bán dza ni'të cati' zi'a gata' yödzyú. Cati' la'le'i böa' snia' na' gzoaba' zí'atël san cutu zoaba' na'a, lubani le ubanba'.

9 Lë ni nac tu le uzejni'i nu gac tsejni'i: Gadx icjba' na' tu'luí' gadx gu'adau' gap rö'nu ngul na'.

10 Lëzca' cni gadx icjba' na' tu'luí' gadxë' bönni' ta'ná bë'ë. Gayuë' bönni' ni chgdöd quequë'. Tuë' bönni' ni rna bë'ë na'a ati' yetüë' cutu rdxindë', san cati' guidë', gna bë'ë tu chi'ida'u'z.

11 Böa' snia' na' gzoaba' san cutu zoaba' na'a, ruluí' bönni' buzxunu', gna bë'ë. Nunë' tsaxxón bönni' gadx na', ati' töd ni nitie' tsaz.

12 Chi luzba' na' blé'inu' tu'luí' chië' bönni' la'ná bë'ë. Cutu ta'zi'inë' yöl-la' uná bë', san la'zi'ë yöl-la' uná bë' tu chi'ida'u'z, la'ná bë'ë tsaxxón len böa' snia' na'.

13 Chië' bönni' ni, tuz nacquë', ati' ludödë' lu na'ba' böa' snia' na' yöl-la' uná bë' quequë' len le dë lu na'quë'.

14 La'díl-lenë Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau' san Lë' uxicijë' lequë', le naquë' Xangac yúgu'të nup nacgac xan len rna bé'inë' ca' yúgu'të nup ta'ná bë'. Nup nacua'len Lë', bulidzë' leygac Dios len gröë' leygac, ati' tsaz da'gac Lë'."

15 Gudxë' ca' neda' gbaz la'y na', gnë': "Yugu' nis zxön na' blé'inu' gap ni' rön'u ngul udá dzag na', tu'luí' bunách yödZ len bunách gza'a len bunách tui' didza' yubl len bunách yugu' luyú.

16 Chi luzba' böa' snia' na' blé'inu' len tu'luí' chië' bönni', cutu la'lé'inë'-nu dxi'a ngul udá dzag na', ati' ca'z len xguidz luca'në'-nu. Lahuë' xpëla'nu len luzégui'ë-nu len gui'.

17 Dios uchizië' icj ládxi'dau'quë' chië' bönni' na' le gun ga lunë' ca rë'ncznë' Lë', lacquë' tuz len ludödë' lu na'ba' böa' snia' na' yöl-la' uná bë' quequë' quië utság ca rna xtidzë'ë.

18 Ngul na' blé'inu'-nu ruluí' yödZ zxön na' rna be'i nup ta'ná bë' yödZlyú ni."

18

Rguindj yödZ Babilonia

1 Gdöd na' blé'ida'-në' yetué' gbaz la'y ruhuötjë' r-rujë' yehua' yubá, dë lu në'ë yöl-la' uná bë' zxön, ati' gyëp yös yení luyú ni'a qui yöl-la' yení queë' gbaz la'y na'.

2 Bë'ë zidzj didza' gbaz la'y na', gnë': "Chbguindj. Chbguindj Babilonia, yödZ zxön na'. Chböac xlatj tu' xöhui' len xlatjgac bö' xöhui' tun ditj bunách. Tu'zoaba' ni' lidxcba' bguinn xtsni' len bguinn nacgac xöhui'.

3 Cni guc qui yödZ na' ni'a qui le glun bunách nacua' ni', glunë' ga glun bunách yúgu'të yödZ ca nacgac le ta'zéz ládxi'quë' le cunác. Glunlen lequë' le cunác nup ta'ná bë' yödZlyú, ati' guta' yöl-la' tshahi' quequë' bönni' ta'u tuti' nacua'ë yödZlyú, le gyantsca le záqui'tsqui gulazéz ládxi'gac nup nacua' ni'."

4 Ni'r byönda' rui' didza' yetú nu zoa yehua' yubá, rna: "Gul-rúj lu yödZ na', lbi'ili' náquili' quia' neda', cui gunli' tsaxzön len lequë' dul-la' len cui gac queëli' tsaxzön len lequë' zxguia'.

5 Nayantsca dul-la' nabága'quë', chnayás nadxíncz luzxbá, san Dios ra-neyne' le cunác nunquë'.

6 Gul-bí'i quequë' ca na' glunë' queëli'. Gul-bí'i quequë' chop cö' tsa le glunë'. Gul-bí'i quequë' chop cö' tsa le nac xöhui' glunë' queëli'.

7 Gul-gún ga la'zaca' la'gui'ë len la'bödx yechë'ë tsa yöl-la' ba len yöl-la' zxön glui' cuinquë'. Ta'zá' ládxi'quë', ta'në': 'Rö'tu' ni, rna bë'tu'. Cutu nactu' uzëb len gatga cödx yéchi'tu'.

8 Qui lë ni na', tu dzatëz la'dxín quequë' le la'zaca' la'gui'ë, yöl-la' gut, len yöl-la' rbödx yechi' len yöl-la' rdun. Leguië' lu gui', le napczë' yöl-la' huac zxön Xanru' Dios, Nu rusyüdx quequë'.

9 La'bödx nup ta'ná bë' yödZlyú len glun tsaxzön len lequë' le cunác, len guluzí'xbey le naqui quequë', ati' la'bödx yechë'ë cati' la'lé'inë' dzön qui yödZ na' regui.

10 Zi'tu' zi'tu'z la'cu'ë le ládxi'në' ca gac zxguia' gac qui yödZ na', la'në': Bica' bayechi' Babilonia, yödZ zxön ni, guctër blau. Tu dzatëz guc zxguia' qui.

11 La'bödxë' ca' bönni' ta'u tuti' nacua'ë yödZlyú len la'bödx yechë'ë qui yödZ na' le cutur soa ni' nu ga'u bi lúti'ë.

12 Nutur nu ga'u ni' le náquicni oro len plata, len yugu' guiöj zaca', len yugu' bga, len yugu' lari' záqui'tsqui, len lari' xna, len lari' dxi'adau', len lari' xna

gui'z, len yugu' yag rla' zxix, len le náquicni dxit záqui'tsqui, len le náquicni yag záqui'tsqui, len le náquicni cobre, len le náquicni guia, len le náquicni guiöj jar.

¹³ Nutur nu ga'u ni' canel, len yugu' le rla' zxix, len yal, len le rla' zxix qui mirra len qui yöj olíbano, len xisi uva nal, len le nac za, len yözj dxí'adau', len xxa' xtil, len yugu' búrrodau', len yugu' bö'cu' xzila', len yugu' böa', len yugu' carreta, len yugu' bönni' huen dxin, len yela'gac bunách.

¹⁴ Lë lequë' nup na' ta'u tuti', la'ná: Naduagac le gzë ládxi'li'. Chgdöd quegac yöl-la' tsahui' len le nacgac lach queëli', ati' cutur gdzölli' leygac.

¹⁵ 'La'bödxë' bönni' ta'u tuti' na', guta' quequë' yöl-la' tsahui' le glüti'ë lu yödz na', ati' la'cu'ë zi'tu' zi'tu'z le ládxi'në' ca gac xzguia' gac qui yödz na', len la'bödx yechë'ë,

¹⁶ la'në': Bica' bayechi' yödz ni guc zxön. Guc ca ngul nácunu lari' záqui'tsqui len lari' xna, len lari' xna gui'z, len nazi' lguitj queënu le náquicni oro len le náquicni guiöj zaca' len yugu' bga.

¹⁷ Tu dzatëz gnit yöl-la' tsahui' qui yödz ni.

'La'cu'ë zi'tu' zi'tu'z yúgu'të bönni' xan barco len nup nacua' lë'igac barco na', len nup tu'sá' yugu' barco na', len nup tun dxin lu nis zxön,

¹⁸ len cati' la'lë'inë' dzön qui yödz na' regui, la'bödxë', la'në': ¿Bizxal yödz guc zxön ca nac yödz ni?

¹⁹ 'Ludxië' bëchtö icjquë', len la'bödxë' len la'bödx yechë'ë, la'në': Bica' bayechi' yödz ni guc zxön. Yöl-la' tsahui' qui yödz ni ben ga guta' yöl-la' tsahui' quegac yúgu'të nup nacgac xan barco lu nis zxön. Tu dzatëz gnit yödz ni.

²⁰ 'Gul-dziji ca gac qui yödz ni, lbi'ili' zoali' yehua' yubá, lenca' lbi'ili' náquili' queë' Dios, lbi'ili', bönni' gbaz queë' len lbi'ili', bönni' rui'li' didza' uláz queë'. Gul-dziji, le chbchugue' Dios qui yödz ni ni'a qui bi glun queëli' nup nacua' lu yödz ni."

²¹ Ni'r buchisë' tu guiöj zxön le nac ca guich ryëtu, tuë' gbaz la'y nal, ati' gru'në' lei lu nis zxön, gnë': "La' cniz gac, gguindj Babilonia, yödz na' guc blau, ati' cutur nu udzöli lei.

²² Cutur nu yöni lu yödz na' nup ta'guinn lë'i le rul-l, len clëg nup tu'cödx gui len clëg nup tu'cödx trompeta, len cutur udzöl ni' bönni' huen dxin, len cutur yön ni' bö rgu'u le rutu.

²³ Cutur uzeni' lu yödz na' nitú gui', len cutu yön ni' chi'ë bönni' utság në'ë, len clëg chi'ibi' bi'i ngul utság na'bi'. Cni gac zal-la' nacli' blau, lbi'ili' rá'uli' len rúti'li' lu yödz ni, len gzxi' yé'ili' bunách gdutë yödzlyú len yöl-la' udzá' queëli'.

²⁴ 'Lu yödz ni blalj xchönquë' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios len xchöngac nup náquigac queë' Dios lenca' xchöngac yúgu'të bunách yödzlyú, guludödi lequë' nup nacua' yödz ni."

19

¹ Gdöd lë ni byönda' tui' zidzj didza' bunách zian nacua' yehua' yubá, ta'ná: Yöl-la' ba Dios. Yöl-la' ruslá runë', Ati' yöl-la' zxön len yöl-la' uná bë' Napë' Dios queëru'.

² Nac gdutë li len tsahui' ca rusyudxë'. Bchugue' qui yödz na' nac ca tu ngul udá dzag, Len quegac bunách lu yödz na' Glun ditj bunách yödzlyú len le cunác glunë'.

Dios buzi' lè' lequè'
Le guludödcdè' huen dxin queè'.

³ Leyúbl gulané': "Yöl-la' ba Dios. Cuentecz dzön ga regui yöd z na'."

⁴ Gulutság lauquè' lyu idáp uru'è bönni' gul ni' len idáp nup ni' nabangac, ta'yj ládxi'què' Dios, rø'è latj blau queè'. Gulané': "Ca' gac. Yöl-la' ba Dios."

⁵ Ni'r byönda' rui' didza' tu nu zoa latj blau na', rna:
Gul-cu'è Dios queèru' yöl-la' ba

Yúgu'téli' runli' xchiné',
Lbi'ili' na' rádxili' Lè',
Nacli' bunách ca'z len bunách blau.

Lni qui yöl-la' rutság na' queè' Bönni' naquè' Bö'cu' Zxíla'dau'

⁶ Byönda' ca' nu rui' zidz didza', byön ca ryön cati' tui' didza' bunách zian, len byön ca' ca ryön ga rdöd yegu zxon, o ca ryön cati' rnè gziu', rna:
Yöl-la' ba Dios le rzu lahuè' rna bè'è,
Napczè' yöl-la' huac.

⁷ Ral-la' udziji ládxi'ru' len uzi'ru' xbè'
Len cu'ru'-nè' yöl-la' ba
Le chbdxin dza lni qui yöl-la' rutság na'
Queè' Bönni' na' naquè' Bö'cu' Zxíla'dau',
Si' lu nè'è Cristo nup náquigac queè'.
Chzoa rbözbi' bi'i utság ná'lenbi' Lè',
Nacbi' le ruluí' nup na' náquigac queè'.

⁸ Dios ru'è-bi' latj gácubi' lari' záqui'tsqui
Le nac gdu len ryèp yös yení'.

Lari' záqui'tsqui na' ruluí' le nac tsahui' nungac nup náquigac queè' Dios.

⁹ Ni'r gudxè' neda' gbaz la'y na', gnè': "Bzuj lu guich didza' ni: Bica' bagac nup na' nulidzè' lequè' Dios quiè la'cu'è lni qui yöl-la' rutság na' queè' Bönni' naquè' Bö'cu' Zxíla'dau'."

Gudxè' ca' neda': "Yugu' didza' gdtutè li ni ru'è didza' Dioscz."

¹⁰ Buzechu zxiba' xni'è gbaz la'y na' quiè tsej ladxa'a lè', san gudxè' neda': "Cutu gunu' cni. Neda' ca' naca' huen dxin queè' Dios ca nacu' li' len ca nacquè' böchi' lza'u nazi' lu na'què' le nac gdtutè li ca nac queè' Jesús. Gyij ladxè'è Dios."

Nup tui' didza' uláz queè' Dios, tui' didza' le nac gdtutè li ca nac queè' Jesús.

Bönni' dxiè'-ba' böa' chguich

¹¹ Ni'r blé'ida' nayálj luzxbá, ati' buluí' lauba' tuba' böa' chguich, ati' lè' Bönni' dxiè'-ba', Nu Run Ca Rna, lenca' Nu Nac Le Nacz. Cni lè' le rbequi xbeynè' ca nac le nac gdtutè li lenca' cni tsijè' lu gdil-l.

¹² Ryèp yös yení' yøj lahuè', nacgac ca gui', len dxiagac icjè' bregui' zian. Nayúj lahuè' tu le lè', le nutú nu nözi, san tuzè' Lè' nõznè'.

¹³ Nacuè' tu lari' ni'aj rön, len lè' ca' Nu Nac Xtidzè'è Dios.

¹⁴ Rajnaquè' Lè' ni'a nè'è guizx yu nacu'è yehua' yubá, dxiacquè'-ba' böa' chguich len nácuquè' lari' záqui'tsqui, nac chguichdau'z len cutu nac bösj.

¹⁵ R-ruj ru'è le nac ca tu guía tuchi' gundè' zi' bunách yugu' yöd z. Gna bé'inè' lequè' len xuyág guía len gunè' lequè' zxguia', gac quequè' ca rac qui le rbia lba uva, zoa nu rulíb leygac, le rléytsquinè' Dios, napczè' yöl-la' uná bè'.

¹⁶ Nayúj lu lari' nacuè' lenca' lu xgatsjè' ca lè', Nu Rna Be'i Nup Ta'ná Bè', lenca' Nu Nac Xangac Nup Nacgac Xan.

17 Ni'r blé'ida'-nè' zuinë' lu gbidez tuè' gbaz la'y, ati' bē'è zidz didza', gudxè'-ba' bōa' ta'zuba' luzxbá, rnè': "Gul-dá, gul-dúb ga ni gáguli' lni zxön queè' Dios.

18 Gáguli' xpéla'gac nup ta'ná bē', len xpéla'gac nup nacu'è lu na'gac bönni' rjaquè' gdil-l, len xpéla'gac nup nalgac, len xpéla'c'ba' bōa', len xpéla'gac nup ta'bia lecba', len xpéla'gac yúgu'tè bunách, nup cunad'ugac len nup nadá'ugac, nup nacgac ca'z len nup nacgac blau."

19 Ni'r blé'ida'-ba' bōa' snia' na' lenca' bönni' ta'ná bē'è yödzyú, len bönni' rjaquè' gdil-l guixz yu quequè', nudubquè' quiè lúnlenè' gdil-l Bönni' dxiè'-ba' bōa' chguich, dzaggac Lè' ni'a nē'è guixz yu.

20 Bdzunba' bōa' snia' na' lenca' bönni' na' bē'è didza' uláz queè'ba', bönni' na' benè' yugu' le nac bē'tsca lauba', gzxi' yé'inè' nup ni' glui' latj nu uzúy láhuigac lè na' nac bē' da'gac lèba' len gulayj ládxi'gac bdau' queè'ba'. Bōa' snia' na' lenca' bönni' na' bē'è didza' uláz queè'ba', nabangacz ca' gularu'nè' leygac ga rō' gui' zxön le réguilen lè na' ruzégui'tsca.

21 Yúgu'tè nup na' gda'gac lequè' budödcde' leygac len guia tuchi' na' r-ruj ru'è Bönni' na' dxiè'-ba' bōa', ati' guluhuöljba' yúgu'tèba' bōa' na' ta'zuba' luzxbá, gláguba' xpéla'què'.

20

Chi gayuá' iz

1 Gdöd lè ni blé'ida' ruhuötjè' gbaz la'y, zè'è yehua' yubá, zönè' zxi'n guia qui latj chul, ati' nu'è tu du guia yödx.

2 Gzxönè'-ba' bēl zxön xtsni' na', nacba' bēl gzoaba' dza ni'tè, bēl na' lèba' tu' xōhui' lenca' Satanás, ati' bégue'è-ba', len buca'nè'-ba' cni chi gayuá' iz.

3 Yajchu'nè'-ba' latj chul len buseyjè' latj na', bdé'è le quel-la' le ruséy latj na' quiè cutur si' yé'iba' bunách yugu' yöd z ga gza'ar chi gayuá' iz, ati' töd ni' ral-la' yedxba' tu chi'idau'.

4 Ni'r blé'ida' latj gap ta'bō' nup ta'ná bē', ati' ta'bō' yugu' latj na' nup guladel-li' la'bequi xbey le rac. Blé'ida' ca' yugu' bō' glaccz bunách gularixè' yengac bönni' cunacquè' tsahui' le glun lna' lau queè' Jesús len le glun lban qui xtidez'è Dios. Yugu' bunách ni cutu gulayj ládxi'gac bōa' snia' na' len bdau' queè'ba', len cutu glui' latj nu uzúy ra' xgagac o lu na'gac lè na' nac bē' nu da' lèba'. Gulubán nup ni lu yöl-la' gut len gulaná bē'len Cristo chi gayuá' iz,

5 san yezica' bunách natgac cutu gulubán. Cati' gza'ar chi gayuá' iz lubán. Yöl-la' rubán lu yöl-la' gut guc ni nac le rac zi'al.

6 Bica' ba len bica' la'y nup ta'del-li' yöl-la' rubán na' rac zi'al. Yöl-la' gut le rac burópl lzu cutur bi' gac gun quequè', san lacquè' bxuz queè' Dios lenca' queè' Cristo, ati' la'ná bē'lenè' Lè' chi gayuá' iz.

7 Cati' gza'a chi gayuá' iz na', lusanè' Satanás ga na' nadzún.

8 Urúj Satanás, tsajxí' ye'i bunách yugu' yöd z nacuá' idáp la'a yödzyú. Si' ye'i ca' bunách yöd z Gog len Magog, utúb lequè' lu gdil-l. Tsca nacgac nup ni, nacgac ca nac yuzx rō' ra' nis zxön.

9 Guixz yuz guladödè' gdu'tè luyú, ati' gulacu'è li'ajl latj ga na' nacuá' bunách náquigac queè' Cristo, le nac yöd z na' nadxi'inè' Dios. Ni'r benè' Dios ga bōxj gui' bruj yehua' yubá, le buzegui' lequè'.

¹⁰ Tu' xōhui' na' nazí' ye'i lequè', yajchu'nquè' lei ga rò' gui' zxön qui lè na' ruzégui'tsca, ga na' chzoaba' bōa' snia' na' lenca' bōnni' na' b'è'è didza' uláz queëba'. Ni' la'zaca' la'guí'i rël len tè dza yúgu'tè iz zì'a za'c.

Ta'dxín bunách lahuè' Dios ga rò'è rbequi xbeynè'

¹¹ Ni'r blé'ida' tu latj blau chguich, len blé'ida' ca' Nu rò' rbequi xbeynè' latj na'. Lahui lau Nu ni gulanittè yödzyú len luzxbá, len cutur budzöl xlatjgac.

¹² Blé'ida' ca' nup chnatgac, nup nacgac blau len nup nacgac ca'z, zuicnè' lahuè' Dios. Gulayál guich, len gyalj ca' yetú guich ga na' nayujgac lagac nup nadél-li'gac yöl-la' na'bán gdu. Glequi xbeynè' Dios nup na' chnatgac tsca nac le nayú yugu' lu guich na', lè na' glun.

¹³ Lu nis zxön gulurúj nup chnatgac, nacuá' lu nis zxön. Lu yöl-la' gut, len lu latj chul gulurúj nup chnatgac, gulacuá' gap ni', ati' glequi xbeynè' Dios tu tuè' tsca nac le glunè'.

¹⁴ Ni'r yajtsazgac yöl-la' gut len latj chul ga ni' rò' gui' zxön le nac latj qui yöl-la' gut le rac burópl.

¹⁵ Yajtsazgac latj ga na' rò' gui' zxön nup cunayujgac lu guich quegac nup nadél-li'gac yöl-la' na'bán gdu.

21

Luzxbá cub len luyú cub

¹ Gdöd na' blé'ida' tu luzxbá cub len tu luyú cub, le chgdöd quegac luzxbá na' len luyú na' gulacuá' zì'al. Cutur bi dè nis zxön.

² Neda', Juan, blé'ida' yöd la'y na', nac Jerusalén cub, ruhuójtj, r-ruj yehua' yubá ga zoè' Dios, chnabá'a qui ca nabá'a queëbi' bi'i ngul chzoa utság ná'lenbi' bōnni'.

³ Byönda' rui' didza' yehua' yubá nu rna: “Gul-yutsca'. Ga zoè' Dios zoalen bunách. Sóalenè' lequè', ati' lequè' lacquè' bunách queè'. Dioscz sóalenè' lequè', gaquè' Dios quequè'.

⁴ Dios uzxiè' nis rbödx zoa yøj lauguè'. Nutur nu gat, len nutur nu cödx, len nutur nu cödx yechi', len nutur nu saca' qui'i, le chgdöd quegac lè na' glac zì'al.”

⁵ Ni'r Nu na' rò' latj blau ni' gna: “Byutsca'. Yúgu'tè ruúna' cub.”

Gudx ca' neda': “Bzuj lu guich lè ni, le nac gdu'tè li didza' ni len nac löz.”

⁶ Ni'r gudx neda': “Chnaccz. Neda' naca' Nu zoa zì'atèl lenca' Nu rajseytè ca nac le rzu lau len le ruúdx'tè. Nu rbidx nis, neda' guna' ga gui'j nis na' runn yöl-la' na'bán.

⁷ Nup luxícj lu le rac yödzyú, gac quegac yúgu'tè lè ni. Neda' gaca' Dios quequè', ati' lequè' lacquè' zxi'ncza',

⁸ san nup tadxi len nup cutu ta'yejlè' neda', len nup nacgac xōhui', len nup tu'dödi bunách, len nup tun le cunác, len nup nacgac udzá', len nup ta'yíj ládxi'gac bdau' guiøj bdau' yag, len yúgu'tè nup ta'zì' yè', chzoa rböz xlatjgac lu gui', ga ni' rò' gui' zxön qui lè na' ruzégui'tsca, lè na' nac yöl-la' gut rac burópl.”

Yödž Jerusalén le nac cub

⁹ Ni'r bidè' ga zoa' tuè' gbaz la'y nababè' gadxè' gbaz la'y ni' gulazönè' gadx zxíga'dau' ni' yúdzugac gadx guidzhuè' yajséytégac. Gudxè' neda': “Gda ni. Neda' ului'ida' li' bi'i ngul ra'bán na' zì'a butság ná'lenbi' Bōnni' na' naquè' Bò'cu' Zxíla'dau'.”

¹⁰ Gdu gzóalenë' neda' Dios Bô' La'y, ati' bchë'ë neda' gbaz la'y na' tu lu gui'a sib, len bului'inë' neda' yödZ la'y Jerusalén, ruhuötj, r-ruj yehua' yubá ga zoë' Dios.

¹¹ YödZ ni ryëp yös yení' le zoalen lei yöl-la' yení' queë' Dios. Ryëp yös yení' ca ryëp yös yení' tu guiöj záqui'tsqui ca nac guiöj gui'dau'z nazi' lei jaspe. Yení'dau' nac yödZ na' ca nac guiöj jar.

¹² Gdu zbi'il yödZ na' zoa tu zö'ö zxön len sib. Lé'i zö'ö na' nacua' chinnu gap nu ryaz. Ra' gap nu ryaz na' nacu'ë chinnuë' gbaz la'y tun chí'ë. Tu tu ga nu ryaz na' nayúj tu tu lagac idxinnu cö' di'a dza zxi'n xsoë' Israel.

¹³ Lé'i zö'ö ruyú zaca' ga rlen gbidz nacua' tsonn gap nu ryaz, len zaca' ga za' bö' ziaq nacua' tsonn gap nu ryaz, len zaca' tsla'a ga rdöd gbidz beo' ziaq nacua' tsonn gap nu ryaz, len zaca' ga rbia gbidz nacua' ca' tsonn gap nu ryaz.

¹⁴ Zxan zö'ö qui yödZ na' nacua' chinnu xlibi zö'ö, ati' lé'igac xlibi zö'ö na' nayujgac laquë' idxínnutë' bönni' gbaz queë' Bönni' na' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau'.

¹⁵ Zönë' tu yag urixi náquini oro gbaz la'y na' ruí'lenë' neda' didza', quië grixë' tsca nac yödZ na', len tsca nacgac gap nu ryaz, len tsca nac zö'ö qui.

¹⁶ YödZ na', leydi'i nacgac idáp la'a. Leydi'i nac yöl-la' tunn qui len yöl-la' blaga' qui. Len yag na' brixë' tsca nac yödZ na', nac gdu tsca gac nu sa' gdu chinnu dza, ati' leydi'i nac yöl-la' tunn qui, len yöl-la' xtsa' qui, len yöl-la' blaga' qui.

¹⁷ Brixë' ca' yöl-la' yödX qui zö'ö na', nac tu gayuá' yu tapán dxit, tsca nac tsadXit qui na' bunách, lë na' r-rixné' gbaz la'y na'.

¹⁸ Náquini guiöj jaspe zö'ö na', ati' yödZ na', órotëz náquini, le nac yení'dau' ca nac guiöj jar.

¹⁹ Xlibi zö'ö qui yödZ na' nazi'gac lguítj guiöj záqui'tsquigac.

Xlibi zö'ö zí'al náquini guiöj jaspe.

Le buróp náquini guiöj zafiro.

Le bunn náquini guiöj ágata.

Le budáp náquini guiöj esmeralda.

²⁰ Le bugayu' náquini guiöj ónice.

Le buzxóp náquini guiöj cornalina.

Le bugádx náquini guiöj crisólito.

Le buzxunu' náquini guiöj berilo.

Le bugá náquini guiöj topacio.

Le budxí náquini guiöj crisoprasa.

Le idxinéaj náquini guiöj jacinto.

Le idxinnu náquini guiöj amatista.

²¹ Chinnu gap nu ryaz na' ta'yeyjni chinnu bga. Tu tu ga nu ryaz na' ryeyjni tuz bga. Luyú la' nöz blau qui yödZ na', órotëz náquini, yení'dau' nac ca nac guiöj jar.

²² Nitú gdau' blé'ida' lu yödZ na', le naquë' gdau' qui Xanru' Dios, napczë' golutë yöl-la' uná bé', len lëzca' cni naquë' Bönni' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau', naquë' gdau' qui yödZ na'.

²³ Cutu run bayúdx tseni'gac lu yödZ na' gbidz len beo', le uzení' yöl-la' yení' queë' Dios lu yödZ na', ati' naquë' ca' le uzení' ni' Bönni' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau'.

²⁴ La'dá lu yení' qui yödZ na' bunách yugu' yödZ, nup nulagac, ati' djua'quë' ni' yöl-la' tsahui' quequë' bönni' ta'ná bë'ë yödZlyú.

²⁵ Gatga tseyjgac gap nu ryaz lu yödZ na' lahui' dza, ati' latj na' gatga gac rël.

²⁶ Dju'a'gac ni' le nacgac lsaca' len yöl-la' tsahui' quegac bunách yugu' yödZ.

²⁷ Cutu ca' tsaz ni' nitú le cunác gdu, len nitú le nac xöhui', len nitú nu rzi' yè', san tsazgac ni' nupZ nayujgac lagac lu guich queè' Bönni' naquè' Bö'cu' Zxíla'dau', ga na' nayujgac lagac nup nadél-li'gac yöl-la' na'bán.

22

¹ Ni'r bului'inè' neda' tu yegu yeni'dau' gbaz la'y na', le nac nis yegu runn yöl-la' na'bán. Ryèp yös yeni' yegu na' ca ryèp yös yeni' guiøj jar. R-ruj yegu na' lu latj blau ga rø'è Dios len ga rø'è ca' Bönni' naquè' Bö'cu' Zxíla'dau'.

² Rza' yegu ni gatsj lahui'l nöz blau qui yödZ na'. Tsla'a hueaj ra' yegu na' zoa tu yag runn yöl-la' na'bán, ati' ta'bía chinnu lzu tu iz. Tu tu beo' ta'bía yag na'. Nacgac le tu'ún bunách yugu' yödZ xlágui'gac yag na'.

³ Cutu soa ni' nitú le dxia dö'. Soa lu yödZ na' latj blau ga rø'è Dios lenca' ga rø'è Bönni' naquè' Bö'cu' Zxíla'dau', ati' la'yj láchxi'què' Lè' huen dxin queè'.

⁴ La'lé'inè' lahuè' Lè', ati' lè' nayúj ra' xgaquè'.

⁵ Cutu gac ni' rël, ati' cutu la'quinn tu le cu'u yeni' len clég yeni' qui gbidz nup nacua' ni', le gaquè' Xanru' Dios yeni' quequè'. Tsalzú la'ná bè'tecz nup nacua' ni'.

Chzoa huödè' Cristo

⁶ Ni'r gudxè' neda' gbaz la'y na', gnè': "Didza' ni nac gdutè li len nac löz. Xanru' Dios, Nu ruchiz Bö' La'y icj láchxi'dau'què' bönni' tu'è didza' uláz queè', chbsòlè'è gbaz la'y queè' quie ului'inè' yugu' huen dxin queè' le ral-la' gactè."

⁷ Cni rnè' Jesucristo: "Chzoa huöda'. Bica' ba nu run ca rna didza' ru'a uláz queè' Dios, nayúj lu guich ni."

⁸ Neda', Juan, byönda' len blé'ida' yugu' lè ni. Gdöd byönda' len blé'ida' yugu' lè ni, buzechu zxiba' xni'è gbaz la'y na' bului'inè' neda' yugu' lè ni quie guna' lè' zxön.

⁹ Ni'r lè' gudxè' neda': "Cutu gunu' cni, le naca' neda' huen dxin queè' Dios ca nacu' li', len ca nacquè' böchi' lza'u na' tu'è didza' uláz queè' Dios, lenca' ca nacgac yúgu'tè nup tun ca rna le nayúj lu guich ni. Ben zxön Dios."

¹⁰ Gudxè' ca' neda': "Cutu ca' ucachu'u xtidzè'è Dios ni, didza' ru'a uláz queè' len nayúj lu guich ni, le chzoa lac lè ni.

¹¹ Nu rua' dö' gua'tecz dö'. Nu run le cunác guntecz le cunác. Nu run dxi'a, guntecz dxi'a, ati' nu naqui quizi queè' Dios, gáquitecz quizi queè'."

¹² Rnè' Jesús: "Chzoa huöda'. Nu'a lu na'a le nadél-li'gac bunách, ubi'a qui queèquè' tsca nac bi glunè'.

¹³ Neda' naca' Nu zoa zí'atèl lenca' Nu rajseytè, ca nac le rzu lau len le ruúdxte. Naca' ca' Nu run ga su lau len Nu rusyúdx.

¹⁴ Bica' ba nup nayár le nácugac, tun le nac dxi'a. Nazi'què' latj lahuè' le rbia yag runn yöl-la' na'bán len gac la'yaziè' gap nu ryaz lu yödZ na'.

¹⁵ La'cuá' ni'l ra' yödZ na' nup nacgac xöhui', len nup nacgac udzá', len nup tun le cunác, len nup tu'dódi bunách, len nup ta'yj láchxi'gac bdau' guiøj bdau' yag, len nup ta'dzág láchxi'gac ta'zi' yè'.

¹⁶ Neda', Jesús, bsöla'a gbaz la'y quia', bului'inè' lbi'ili' yugu' lè ni, lbi'ili' na' dzagli' yugu' cö' bunách quia'. Neda' naca' di'a dza queè' David lenca' zxi'n xsoè'. Naca' ca' bölj usíl."

¹⁷ Tu'ë didza' Dios Bö' La'y len bi'i ngul utság ná'lenbi'-në' Bönni' naquë' Bö'cu' Zxíla'dau', ta'në': "Gda."

Nu ryöni didza' ni ral-la' gna: "Gda."

Nu rbidx nis len nu rzë ladxi' lei, ral-la' guid len gui'j nis runn yöl-la' na'bán.

¹⁸ Neda', Juan, ruzéjni'da' nup ta'yöni didza' ni ru'a uláz queë' Dios len nayúj lu guich ni, rnia': Chqui' nu udá' lë'i didza' ni, Dios ubi'ë qui nu na', gunë' lë' zxguia' ca nac le nayujgac lu guich ni.

¹⁹ Lëzca' cni, chqui' nu cua bíti'tëz didza' ni ru'a uláz queë' Dios len nayúj lu guich ni, Dios ugúë' ca' xlatj nu na' lu guich ga nayujgac lagac nup nadél-li'gac yöl-la' na'bán gdu, lenca' lu yödZ la'y, ca na' nayúj quequë' lu guich ni.

²⁰ Xanru', Nu run lna' lau quegac lë ni rnë': "Ja. Huödtea'."

Ca' gac. Gda, Xantu' Jesús.

²¹ Rnabda'-në' Xanru' Jesucristo uzá' ladxë'ë queëli' yúgu'tëli'. Ca' gac.